Lectura

super

primo libro decretalium.

Liber M. Johannis de

Dambrowka decretorum

Doctoris.

Johannes de Dambrowka floruit a. 1435, nam hoc tempore comparavit Joannis Sarriberiensis Polycraticum. Idem legavit Universitati Craco viensi a. 1462. codicem membran. Infortiatum, quod ad indicem lectionum a 1819/20. cum laude ejus commorare oblitus est, Autor praef. qui alias partes Corporis Juris Romani per varios Benefactores Universitati easque membranaceas, dona Sacrani i Thomae de Strzepino.

Hic Johannes de Dambrowka obiisse videtur 1462. magnus Bibliothecae Benefactor ~~[illegible]~~ vd. Catalogus Msc. H. N. 359. c.

Ossolinius vd. Kadlubek in libro Wiadomosci

Inter ejus fuit Codex CC. III. 2. fol.

Primus liber

Jhesus xpus

Oratoribus et scriptoribus mos est
se consueuit ut ad exhortacionem au-
ditores ad attente audiendum in
auspicijs inducerent, de quo et
quo ordine dictum sit ul scrip-
tori Eadem est racione circa ini-
cia librorum solent recitari que
sit titulus que intencio que uti-
litas sciencie libri, et cui parti phi-
losophie supponatur Similiter
que sit materia, et quis modus
agendi habeatur Et quia glo-
posita in principio huius libri
de hijs circa tangit nec est super
textum signata Ideo ista pro
sequendo primo antequam descendam
ad litteram expediam ipsam imita-
do vetustum morem sed legen-
cium et scribencium qui consueuerunt
ipsam sic expedire ut attende-
ret de tytulo quanto cum ibi no-
tatur Querit autem hec glo de
sex, ultimum tamen non prosequitur Vnum
vero et illud et alia ad maio-
rem glose ptimeria prosequendo ac per
intelligencia pleniori huius prin-
cipij Redeamus primo ad prin-
cipium prius presupponendum, quod omnium
creaturarum unum est summum et primum prin-
cipium quod est causa causans et
non causatum ut deus qui facit
et non fit, est enim eternus et a
nullo dependens nec procedens
... reliqua uero
omnia citra deum sunt causata et
dependencia a deo qui est creator
omnium visibilium rerum dicto c. j. pro
primum quod prosequitur b. Augustinus
li. v. de ciui dei c. ix. horum
uero omnium citra deum quedam sunt
causata non efficientes cause, sicud

cause corporales que magis fiunt
quam faciunt, quedam causata et cau-
se ut create spiritus et maxime racio-
nales qui sunt res que fiunt et
faciunt, quod prosequitur Augustinus
ubi supra Item sciendum quod horum
causatorum cum volumus habere no-
ticiam inquirimus cum Scire enim
est per causas res agnoscere per
positiones et ... de vbo sig. intel-
ligendum de causis quibus huius compila-
cionis et huius sciencie ante omnia
est investigandum Quero quod de
causis huius compilacionis et huius
sciencie Ad quod primo videtur quod
iiijor generaliter assignantur cause
per quo adiutadum quod de quibus
producto duplex habetur consideratio
prima quod producit secunda quatenus
est productum, secundum primum modum
habemus duas causas scilicet efficientem
et finalem, facit ad has duas
xxiij. q. v. de occidendis et c.
non sensera Et querere in proposi-
to de causa efficienti, est querere
quis sit titulus libri de quo
in glo, querere autem de causa fina-
li, est querere que sit utilitas
et intencio de quo lex in glo.
Iuxta secundum modum quatenus res
est producta, querimus de causa for-
mali et materiali, et ad has du-
as facit xxvij. q. ij. quod uero
de consensu, di. ij. quid corpus et
c. plenius et di. iiij. in synodo
Et quo ad causam materialem habetur
questio que sit materia Item et
aliquando cui parti philosophie supponatur
et de hijs lex in glo, et dicta
lacius Item et alia uariam
ceria solet queri quid sit subiectum
sciencie huius libri de quo ... dicam
Quo ad causam formalem habetur
illa questio quis sit modus

agendi de qua est in glo. Alia
vero inter omnes causas finis est cuius
causa agit et quod finis et quod
qualiter 2° phisicorum. Causa enim
finalis ut dicit Avicenna in sua
methaphisica est prior aliis causis
causaliter et ex apprehensione et
sic est causa alias causas com-
mendare agentem, quia ex causa
finali propter quam agimus deter-
minamus operationes desideratas cum
voluntate in principio. Sed de
causa finali primo videamus. Unde
ergo de causa finali huius scientie et
huius voluminis. Glo. solet dicere
que sit intentio et que utili-
tas dicat et melius quod finalis
dicit aliquid imperfecte et hac vo-
camus impulsivam qua cessante
non cessat effectus. ff. de postu-
la. l. i. §. i. Scilicet de remittenda
prescriptione de incremento et si
prius et utrobique glosa. Alio
modo finalis dicitur perfecte qua ces-
sante cessat effectus ut ... de
ap. cum cessante. De prima scilicet
impulsiva dicunt aliqui quod fuit
quia decretales contrarie de clericis
fuit allegata coram Gregorio ix
que non inveniebantur in aliqua com-
pilatione et ideo Gregorius ix ad
evitandum errorem recollectis omni-
bus que expedire videbat fecit
hoc volumen, sed hoc non procedit
quia decretales contrarie erant prima
et tertia compilatione et in aliis
compilationibus dicitur in extra presentem
Sane causa ergo impulsiva potest
esse multiplex prout multipli-
citer impellit homines ad studen-
dum, quidam ut ditentur et hoc
finis est avaricia. Alii ut sciant
... quod per se bonum est in principio
sue prime. Relicta hac causa

de finali perfecte scripta videamus
et ista est duplex, una propinqua
alia remota. Propinqua est illa
qua tangit glo. in eo quod quid
que sit utilitas huius scientie et
est ut sciamus discernere inter
equum et iniquum ... ut in glo.
Remota est felicitas que est ul-
tima perfectio quam doctores dicte hac
scientiam ut consequamur felicitatem
quam omnis appetit 1° Ethicorum
ad hoc fit in prohemio ff. ... §. dis-
cipuli ibi in omni loco evocari
felices poterit quia ij cum devotissi-
ma. Et hoc quoad quam de causa
finali que movet Deum homines
perfectos in hac scientia. Sed si
queris de causa finali que movit
compilatorem, ista ponit glo. Et
dicitur in eo quia alia est propin-
qua et hanc ponit glo. que est
quod dominus Gregorius intendens fuit
diversas constitutiones et decretales
... in hoc volumine redigere. Re-
mota fuit ut faceret homines
bonos et hoc est proprium le-
gislatoris subditos facere bo-
nos 2° Ethicorum. Deinde quoad
de causa efficienti et in hac ut
dixi. Ubi habemus quis sit
titulus primi. Videlicet autem quod du-
plex fuit causa efficiens, una prin-
cipalis, alia instrumentalis. Prin-
cipalis est duplex, una remota
et hec est Deus a quo omnia bona
effluunt qui per Romanos pon-
tifices et imperatores iura pro-
mulgat viij di. quo iure xvj
q. iij. c. si. xvj di. septuagin-
ta di. si quis diaconus prov.
q. i. violatores ... c. si. et
... C. de pre... con tempo. l.
... Alia propinqua et hec fuit
dominus Gregorius ix. Ex hoc habemus

quid sit titulus libri qui est talis
Incipit compilacio dni Gregorii pape
ix. dicitur autem compilacio quod co-
-mpilator Gregorius non fuit auctor om-
nium in hoc libro contentorum sed co-
pilavit etiam quod aliis ut in pro-
hemio § sane et ibi dicetur
de hoc. Causa vero est fuit triplex
modus de quo in dicto § sane
¶ Consequenter queritur de causa mate-
riali. Et dico ad hoc quod est duplex. Na-
turaliter cuiuslibet rei materia est du-
plex materia quedam generalis quedam
specialis. Ideo dicitur causa que tenet
racionem generis sicut aqua dicitur
genus materia omnium liquabilium
seu liquidorum. Specialis est que consida-
tur secundum speciem specialissimam sicut sta-
tua sit ex ere tamen quod materia
primo potest dici una esse materia
omnium rerum materialium et hanc philosophi vo-
cant materiam primam de qua lo-
quuntur physici et hec est ipsa res prout
consideratur absque forma et hoc
modo materia non est sed aliquid. i. a-
liqua res per se subsistens sed per for-
ma sit hoc aliquid ipsa quod res
prout est in potencia ad suscipienda
formas dicitur materia prima et hoc
modo non capitur in proposito de causa
mali. Secundo modo capitur materia prout
ut dicitur propria et specialis alicuius
rei non potest esse una materia omnium
rerum ut dicit philosophus viii methau-
phisice quod liquor eius aut quod la-
pis non sit terra et ibi habetur
de hoc duplici modo accipiendi
materiam et hoc ultimo dicimus quod
ferrum est materia cultelli et
secundum hunc modum capitur in scripto de
causa mali. Dicitur autem materia
quasi mater rei. i. principium ex quo
aliud fit seu constat et secundum ulti-
mum modum premissum accedit quo
ista. Et hoc modo accipitur materia

dicit glossa quod materia sunt constituciones
et decretales sub singulis titulis
collocate et facit ad hoc quod in
prohemio § sane C. de vete iure
enu. l. ii. § i. Sed ad hoc potest op-
poni quia secundum sequeretur quod idem
esset materia sui ipsius quia hec compi-
lacio non est aliud quam decretales
sub singulis titulis collocate. Ideo
propter hanc racionem glossa in prohemio im-
probat glossam istam. Sed salvari
potest secundum Jo. An. quod hec glossa habuit
respectu ad decretales sine or-
dine consideratas et non quatenus sunt
collocate sub singulis titulis
et hoc eciam videtur sensisse Hostiensis
qui dicit quod materia est ius et
solucio sanctorum et apostolorum. Sed
ut habeatur plena noticia istius
¶ Advertendum est quod aliud est querere
que sit materia huius voluminis et
secundum hoc procedit glossa salvata ut
hic dixi ut dicatur quod constituciones
et decretales sunt materia libri ex
quia quod ex constitucionibus factus
est liber. Aliud est querere que
sit materia huius canonice sciencie. i.
materia circa quam versatur hec sciencia
et istud debemus investigare quid
sit secundum huius sciencie et secundum hoc
non procedit glossa. Et prius dico
aliquid de materia et de subiecto
sed an differant et in quo dicitur. i.
¶ Quo ergo ad primum modum premittitur
sciendum est quod sicut se habet obiectum ad
scienciam sicut obiectum ad potenciam
vel habitum. Assignatur autem obie-
ctum alicuius potencie vel habitus illud
sub cuius racione omnia referuntur
ad habitum vel potenciam. Sicut homo
vel lapis referuntur ad visum in quan-
tum sunt colorata unde colora-
tum est obiectum visus. Sic et in scien-
cia secundum illud ad quod omnia
referuntur que illa tractantur hoc

presupposito cum quid Unde sit
subiectum huius scientie seu que sit materia
fuit varie opiniones Quidam di
xerunt quod congregatores sunt materia
huius libri, que opinio saluari
potest vt fuit saluata glossa ut
. di. dixi loquendo de materia huius
voluminis Sed loquendo de materia
huius scientie nec procedit Alij dicunt
aliter ut dyno in summa et hostiensis
in summa in principijs sed quorum
opiniones prout in eis videri et quia
quidem non tenentur ideo non refero
Alij dicunt quod iusticia sit subiectum
iuris vbi aduerte quod iusticia est
virtus per quam facit homo quod
iustum est quod autem est ars bo
ni et equi ff. de iusti et iure
l. i. et in principio se habet vt ibi
colligitur nam per ius colimus ius
ticiam et tunc dicimur iusti quia
ius tenentes Est autem quod
ius et iusticia sit de iustum
et sic iustum est ~~[illegible]~~ effectus
iuris et iusticie ipsa non operatio
iusticie et iuris dicitur iustificatio
que iusta factio Item iusticia
dividitur Aliqua enim attenditur
prout homines ordinat in quo id
est in genere bonum quodlibet
et hec vocatur iusticia legalis
que dirigit omnes virtutes v. e
thicorum hec describitur a iuris con
sultis ff. de iusti et iure l.
iusticia vbi dicitur quod est constans
et perpetua voluntas et corpo
re habitus perpetue et constantis
voluntatis etc. Alio modo dirigit ho
minem respectu alicuius boni
singulariter considerati Et hoc dupliciter
aliqua in bonis comunibus seu pub
licis et tunc homines iusticia dis
tributiva ut honores et bona
publica distribuat proportionaliter

alios respectu bonorum privatorum
et tunc homines iusticia commuta-
tiva que versatur in contractibus modo
de iusticia quocumque modo premisso
scripta non sit dicta quod sit subiectum
huius scientie cum de subiecto presuppo
quod est primo quia primo sed hoc sit quod sit
iusticia in hac scientia investigatur
quia Item per hoc non distinguere
subiectum huius scientie a subiecto iuris ci
uilis in quo etiam iure ciuili
tractatur de iusticia cum tamen cuiuslibet
scientie debeat esse unicum et proprium
subiectum eo quod scientie distinguuntur
per subiecta Alij dicunt quod bonum
et equum est subiectum seu bonum quem
per quibus facit Jo. an. ff.
de iusti et iure l. i. ubi quod est
ars boni et equi si ergo est
ars de bono et equo ergo bonum
et equum est subiectum et materia
artis et huius scientie sed hoc non
procedit quod subiectum debet esse unicum
Item quia idem esset subiectum huius
scientie et legalium possit tamen hec
opinio saluari ad bonum sensum
quod bonum et equum prout ex eo
resultat bonum humanum est subiectum
quia ipsum bonum humanum est
subiectum ut in sequenti opinione Alij
alij dicunt ut Jo. mo. in prohemio
vi quod ad investigandum subiectum huius
scientie debemus investigare subiectum
scientie moralis sicud enim hec scientia
supponit morali scientie ~~subiectum~~
~~huius scientie~~ ita eius subiectum subalternatur?
moralis scientie Concludit Jo.
mo. quod cum bonum humanum sit
subiectum moralis scientie subiectum huius
scientie est bonum humanum sed restri
ctum quod est ecclesiasticum sub
ratione eius ciuilis scientie est bo
num humanum ciuile Alij dicunt quod

moralis scientie subiectum non est bonum
humanum, quia hoc presupponit
quid sit, sed inquirit de ipso in
morali philosophia. Et ideo dicitur quod
homo felicitabilis (?) secundum philosophiam mora-
lem est subiectum moralis scientie quod
videtur tenere Buridanus in primo
Ethicorum questione iii. Sed opinio precedens
verior est, et non multum discre-
pat ab ista. Et secundum est quod de
bono humano presupponit quid
sit in confuso, quia est id quod homo
appetit tamquam finem ultimum, sed
inquirit in particulari in quo consistat.
Et sic defendi potest opinio Jo. mo-
in eo quod dicit bonum humanum esse
subiectum in scientia morali, et fuit etiam
opinio Alberti magni primo Ethicorum.
Et sic bonum humanum ecclesiasticum
est subiectum scientie canonice, et hoc satis
placet lic. Joh. de Lignano dlit
dicatis, vel quod subiectum scientie canonice
est homo katholicus dirigibilis in-
re canonum in bonum humanum sim-
pliciter et divinum. Subiectum scientie huius
compilationis Gregoriane est homo
katholicus dirigibilis constitutionibus
huius compilationis in bonum humanum
simpliciter et divinum. Subiectum scientie
libri vi est homo katholicus diri-
gibilis statutis illius libri et sic
de aliis. Subiectum scientie civilis est
homo politicus dirigibilis in bonum
humanum statutis legalibus. Contra
sed dicere in effectu non multum
differunt a priori. Sed in eo sed quod
dixi. Ad quod hec scientia et eius sub-
iectum supponit morali scientie dico
quod non per omnia, ymmo aliquo
respectu se habet in plus quam scientia
moralis ut dicam infra. Ad hoc
vero habetur que sit materia huius
scientie accipiendo materiam et subiectum

pro eodem. Sed ut dixi. Ad quod
materia et subiectum scientie differunt
dico quod videntur differre, quia
materia est id de quo scientia tractat
principaliter et sic operationes humane ec-
clesiastice, idest actus dicunt corri-
gi per constitutiones canonicas sunt
materia huius scientie. Subiectum autem
est id circa quod versatur illa scientia
de cuius passionibus inquirit et ad quod
omnia referuntur que in illa
scientia tractantur ut etiam dixi. Ad
et sic scientie canonice subiectum est bo-
num ecclesiasticum, de hoc enim presup-
ponit quid est et particulariter
investigatur in quo consistat, quod
intendit hec scientia. Et hanc
opinionem videtur velle tenere Joh.
Cal. in quodam principio super hoc
prohemio, quamvis hii decipiunt (?)
pro eodem materia et subiectum. Ad
De predictis solvitur questio cum
parti philosophie supponatur hic liber
et hec scientia ad quod dicit glossa
quod ethice. Sed secundum presertim (?)
et ut habeatur ordo scientiarum est
sciendum quod reperimus scientiam sa-
pientie et artem [illegible] et intel-
lectum [illegible] physicam et multa alia
vocabula denominativa habitus qui
sunt in intellectu. Sed omnia possunt
poni sub hoc termino philosophia. Est
enim philosophia studium sapientie acci-
piendo philosophiam pro omni scibili.
Et hoc respectu philosophia seu scientia
qualitercumque accepta dividitur in primo in realem
et rationalem. Rationalis dicitur
illa que ordinat habitum ad
alia scientiam, sub hac est grammatica
dyalectica et rethorica. Scientia
autem realis dicitur illa que propter
se discitur. Et hec dividitur
in speculativam et practicam.

Speculatiue finis est veri inqui-
sitio practice finis opus. Spe-
culatiua subdiuiditur quia alia
est de diuinis et sic habemus me-
thaphisicam et theologiam. Alia de
humanis et sic habentur due sciencie
scilicet phisica naturalis distincta
in plures libros. Item methaphisica
sub qua continentur iiij or liberales
artes scilicet arismetrica geometria
musica et astronomia. Sciencia
vero practica diuiditur in actiuam
et factiuam. Distinguuntur autem ac-
cio et factio, quia actio dicitur que
operacio manet in suo agente
sicut est currere legere speculari
vel his similia quibus peractis
nullum opus ad extra remanet.
Factio autem dicitur que operacio ten-
dit in opus exterius ut domificacio
que per opus completum aliquid
exterius remanet scilicet ipsa domus
ad hoc facit quod dicit philosophus iiij°
methaphisice et vi ethicorum. Sub
factiua comprehenduntur artes me-
chanice que secundum aliquos dicuntur
mechanice quasi adulterine respec-
tu artium liberalium vel dicatur
et melius quod dicuntur a mechania
que est sciencia humanorum operum que
dicuntur manualia ut fabrorum
et similium que dicuntur ingenia seu
mechanice et qualitercumque omnium ope-
rum manualium. Et sunt vij
scilicet lanificium armatura naui-
gacio agricultura venacio me-
dicina et theatrica sub qua
continentur artes ludorum qui ludi
fiebant in theatro de vi et
ho. cle tu decorem. Subac-
tiua continetur ethica seu monas-
tica yconomica et politica.
Dicitur autem ethica ab ethos
grece .i. mos latine et hec eciam

dicitur monastica a monos quod
est vnum quia tractat de moribus
spectantibus ad hominem singulariter.
Yconomica dicitur a yconomos quod
est dispensator unde dicitur ycono-
mica quasi sciencia de regimine fami-
lie. Politica dicitur a polis quod
est ciuitas quia est sciencia de
regimine ciuitatis castri et vil-
le seu ~~ex~~ regni seu orbis. Et
secundum ordinem predictum dicit frater
astensis esset enim absurdum
quia qui caret monastica pro-
moueri ad yconomicam de cetera
et quali indecens vel qui ca-
ret yconomica ad politicam
xlvij di. c. necesse xlviij di.
c. totum valeat. lxij c. j. dicitur
adduci non possum ut credam
vbi vtilem que domini sue
lesisti certus, faciat de vobis sig-
forum in fine. Ideo quidem glo. dicit
quod supponit ethice vnus liber
dicit. Et ideo se exponit .i.
morali sciencie quia omnem mo-
ralem sciam hec sciencia ethica
liber comprehendit. Nam hec
sciencia non solum tractat de partibus
ethice scilicet eciam yconomice et poli-
tice. Et dico qualiter quod sciencia
vniuersaliter complectitur omnem
scienciam moralem et completior
et perfectior est quam sciencia moralis
de qua libri ethicorum et politicorum
et yconomice Aristotelis. Illa enim
tradit in genere et confuse, sciencia
vero in specie et in particulari
scilicet noticia qua cognosco te esse
Socratem est perfectior quam noticia
qua cognosco te esse hominem
probat phisicus. Quod hec autem quam hec
sciencia supponit ethice morali
sic inducit glo. C. de securi-

imp. l. f. ubi dicit imperator le-
gibus nostris mores corrige-
re intendimus. Et facit ut p. di. i. §
hijs ita. xix. di. c. i. in prin.
Et in prohemio vi. li. et ibi
mores correctionum tu geor. et
in prohemio Clementi. in fi. Ex-
tra. dico tamen quod hec scientia non
ordinem supponit moralis scie-
ntiam nam multa ets tractat de deo
et in hoc se habet in plus quam mo-
ralis scientia quia i. consistat de
bono humano prout pertinet ad
hanc vitam hec vero de bono
humano non tamen in hac vita sed
etiam in celesti ar. de presbyteris
gilati et c. fi. de testa. si quis
tamen ets hec scientia dicit summa
in q. b. quia suscepti de iure
iurando c. nimis de iura calum-
pnie c. i. de cons. pocunt cum similibus
Idem tamen est hoc est hec scientia
eadem cum theologia quia ut dicit
Io. Cal. theologia tractat de deo
principaliter et de homine in quantum
reparatur et glorificatur a deo. hec
autem tractat de homine operatio-
ne ut bene vivendo consequatur vitam
eternam. p. ti. p. i. c. sum. fi. et hoc re-
spectu supponit theologie ar.
de accusa. qualiter ii. in prin. Et
idem quod potest dici hec scientia quasi quod-
dam inmixtum ex scientia morali
et divina et sic hoc non est scientia
simpliciter practica sed partim practi-
ca partim speculativa. Et quomodo hec
sapientia contra sit vere scientia nota
scriptum de zabar. in c. de consang. pro
de iure nobili. Et de nobilitate
scientie iuris nota in c. i. de iura calum-
pnie in nobili prelo que ut ibi
colligitur hec scientia est medicina
anime per quam salutem non
morbi nocua studet antidota

separare dicto c. etenim expedit
cum secundum varietatem temporum et sta-
tum hominum iura positiva variari
dicto c. non dicitur Ob hoc tamen argu-
unt aliqui quod scientia iuris canonici
sit et civilis non est proprie scientia
cum scientia sit de incorruptibilibus
et impossibilibus aliter se habere po-
test quod tamen nichil est. Nam
scientia iuris licet in particularibus
constitucionibus variet tamen in essencia
sua manet invariata et incor-
rupta quia in mente legislatoris
est divine racionis informata
tradicionibus iuris ex quo quando
statuit unum quod aliud in ma-
nete eadem racione in eius mente
Item in suo primordio est hec
scientia invariabilis ut nemini fiat
iniuria et reddat cuique quod
suum est ad cognoscendum aut
quid sit iustum et equum ex-
igit nota circumstancias de
incurrentem cum quadam discretione
et si quos et iste variantur
secundum hominum et temporum varietatem
Et ita ets variant iura par-
ticularia unde et ipse deus mu-
tavit multa in novo testamento
que statuerat in antiquo dicto
c. non dicitur Scientia tamen ut ca
dicit magister ipse sapiencia quam
scientia cum dirigat intellectum
felicitatem et sic pro magna
parte de divinis propter quod ets
dicit divina de quarta ca. m.
inus cum contra

Ultimo videndum de causa formali
Ubi videndum ut in glossa ibi
modum agendi usque ad finem
Et dicat formalis quod hoc
causa est duplex Est enim forma
tractatus et forma tractandi. forma
tractatus est divisio libri et

et hanc ponit glo. dividit
enim iste liber in v. libros ad
similitudinem v sensuum corporis quos
ut dicit glo. quilibet qui iudicat
habere debet alias non est ydoneus iu-
dex et facit iij. q. vij. § tria
ff. de iudi. l. cum pretor § non
autem et l. cecus de postula. l.
§ casum de hoc j. de resp. si-
scitatis de offi. dele. cum vices-
simum. Et de istis v libris dati
sunt iudex iudicium clerus sponsa-
lia crimen. Et innuit glo. ille
de copula coniugali que refertur
est ad gustum quidam ad similitudinem
iiij or humorum corporis et de
hiis humoribus j. de cele. missa-
rum quadam. Et de hac similitudine
quinque libros huius compilacionis
quidam ut refert ffran. vel
len. dicunt hoc esse ad similitudinem
v librorum moysi. Sed ut dicit
Io. an. ista et alie similitudines
quas alij adducunt non sunt
urgentes cum hic ratio que red-
ditur debet esse sufficiens. j. de
rescr. si quando. Ideo non insto circa
has similitudines. Forma vero
tractandi est modus procedendi in
hoc volumine et iste est multi-
plex scilicet statuendo precipiendo
disponendo et alias tales qualis
patebit infra. Sed hijs com-
pati ista qualia pati cetera
materia glose sunt extra tex-
tum, quarum modo prosequor
ut in libris ponitur

Dilectis ~~...~~
amore spirituali non carnali de pben ...
ut etiam bene ~~...~~ c ultimo

Gregorius hoc prohemium
secundum Jo. an.
dividit in iiij or partes videlicet
in salutacionem exordium narracionem
et conclusionem 2a. ibi Rex paci-
ficus 3a. ibi Hanc igitur 4a. ibi vo-
lentes vel secundum hostiensem dividitur
in duas partes in salutacionem
et epistolam 2a. ibi Rex pacificus
etiam subdividitur in tres partes
ut patet et ista divisio non
multum differt a precedenti precedit
aut hec divisio tenendo quod salu-
tacio non sit pars epistole. Alij
adhuc aliter dividunt in qua-
tuor non est instandum. In summa
dicit totum prohemium. Salu-
tat doctores et scolares pro
causa promulgandi iuris quod licet
et etiam in ipso huius voluminis
et precipit hanc compilacionem
recipi in iudicijs et in scolis
et nullam aliam fieri sine auc-
toritate sedis apostolice hoc est sufficiat
pro casu. Venimus quantum ad hoc
prohemium. Hunc ego lego tan-
tum ut stat in libris. Gregorius iste
Gregorius prius fuit vocatus
Hugo vel Hugolinus de Arena
et fuit Campanus sicut
Innocencius iij. dicitur autem Gregorius
a gregem tegens vel ligans
doctrina et moribus et sunt
pe et ab interpretatur vigilans
et hic vigilavit hoc opus faci-
endo vel fieri procurans. Et dicit
Vinc. quod iste Gregorius fuit perspi-
cacissimi ingenij et eminen-
tissime sciencie in utroque iure, phi-
dicit quod non sedit excellencioris
ingenij vel eminencioris sciencie
kathedra piscatoris quibus est
de Romana urbe dicit Archidiaconus
in prohemio vi. compilacionis.

expediti sumus in lectione h[uius] ... de ma[teri]a glo[sse] p[ro]hemii et de hiis que tractanda erant circa pr[ohemium] ... [illegible] tempus

que data fuit ap[osto]lico vel sic
dicit quia dat ab ap[osto]lico s[e]c[un]d[u]m
Ex[tra] ... [illegible]

Circa ista p[ro]hemii l[itte]re no[tand]o p[rim]o
p[ro]hemio faciendo in p[ri]ncipio operis
seu actus et quid p[ro]hemium ha-
bemus in exordio librorum iuris
Et d[icit] Hoff[redus] q[uod] p[a]pa admittat
iuris[con]sulti p[re]facionem possunt
ff. de ori[gine] iur[is] l. ii. Varo aut[em]
faciendi p[ro]hemium est q[uod] cu[m]
decet curare ut sit auditor
benivolus docilis et attentus ut
ait Cicero in rethoricis. p[ro]hemio a-
... in p[ro]hemio dicit[ur] autem
docilis ubi ibi ait Cicero ...
qui attente vult audire ad
quod provocat exordium p[er] q[uo]d
auditor instruit[ur] de quo ...
turus sit auctor

Item in p[ro]hemio exordium ... final
... dispon[itur] ff. de ...
instituta l. ... et facit ad
statuta ut [con]sideretur exordi-
um p[er] quod limitat[ur] ipsorum dis-
positio. In quo aut[em] differat
hoc p[ro]hemium seu exordium
ab eo q[uod] ponit[ur] i. l. iiii. in
p[ri]ncipio et etiam ab eo de quo in
p[ro]hemio Cleme[ntinarum], notatur in eod[em]
p[ro]hemio Clementinarum in glo[sa] ii
q[uod] d[icit] Greg[orius] in hoc p[ro]hemio
p[ri]mo audit quare emendavit
iura posita et ipsius imp[er]fecta.
Bonifacius vero in suo p[ro]hemio dicit
requisivit q[uod] ex debito sui
regiminis sibi com[m]issi habet in-
tendere subditorum comodis qui
dicit se solicite facere nova iura
condendo et antiqua declarando
ut tollat ipsorum lites et scan-
dala. Joh[annes] aut[em] xxii in p[ro]hemio
Clemen[tinarum] voluerat considerare ul-
timas [con]stitutiones in volumen

dicit q[uod] principiis auctoritas est
necessaria p[ro]pter duo p[ri]mo q[uia] iura
posita [con]stitutionibus mature et
recte ac clare [com]posita non
sufficiat ad casus emergentes p[ro]pter
q[uo]d oportuna est declaracio p[ri]n-
cipis. 2o quia h[omo] pronus ad ma-
lu[m] mores facile sublituit p[ro]pter
q[uo]d necessaria est principis auctoritas
ad [con]scendendas virtutes et vicia
[com]p[ri]menda, et ex hiis patet
intencio p[ro]hemiorum librorum iuris
can[oni]ci

Item noto hic titulum quo se
scribit p[a]pa in suis ep[isto]lis qui
hic ponit[ur] et s[ecundu]m hoc p[a]pa nunq[uam]
invenit[ur] titulus iste in libris p[a]pa-
libus variari q[ua]m quibus et p[a]p[a]
ponit se ep[iscopu]m servum servorum dei
l[icet] ex[tra] hic ad p[ri]nc[ipium] cum dicit
Gregorius ... an[te] p[a]patum voca-
batur Hugo vel Hugolinus ut p[re]dixi
est aut[em] pena falsi mutanti
sibi no[men] ff. de fal. l. falsi ar-
guit ... tua nos. Solucio
pena est mutanti no[men] in fraude
alterius s[ed] mutanti sine fraude
et ex causa non ut in simili Ca-
ausa quare mutat nomen
p[a]pe ponit[ur] in glo[sa] in p[ro]hemio
vi l. et fertur q[uod] de more
cause sit q[uod] creatus p[a]pa as-
sumit sibi nomen q[uo]d vult
s[ecundu]m ...

Item ep[iscopu]s in eo q[uod] se vocat
ep[iscopu]m videt[ur] cum h[oc] non
sit ... positum q[uod] sunt alie
dignitates in ecclesia maiores
ep[iscop]ali ut archiepatus et hor
cardinalatus. ff. de off. lega[ti]
c. ... et c. ii. li. vi et g[lossa] dicunt
se vult p[a]pa nominare a maio-
ri dignitate p[ro]pter sui excellenciam

... quare mutet nom[en] assumpti in p[a]pa ex quo mutacio tituli est p[ro]hibita ... de muta[tione] no[minis] l. i. ... [illegible]
ad ... p[ro]mutacionem ... mutacione ... cum ... esset ... vel ... [illegible]
... ut ... vel ideo q[uod] ... una est instruccio ... de ... [illegible]
petri mutatum sibi fuit nomen cum p[ri]us vocabat[ur] Simon ... romanus pontifex ...
... qui ... legit ... et ideo ... eius mutat ... nomen eius ...
fuit ... mutacionem fieri q[uod] ... ha[be]ret turpe no[men] originale ... de ... [illegible]
ubi d[icitu]r de quodam Cancellario cui no[men] erat ... refert Jo. an.

Solucio hec in prohemio vz in
glo in verbo Seruum ut ibi
so Oppo in eo quod se vocat ser
uu, quia seruus est inhabilis ad
offi et ordines ecclesiasticos. l.
in. di. p totum. de seruis non
ordi p totu. Item papa est vi
carius xpi de cursa quarta et
Imperator est eius filius xcvi
di. si Imperator. etc. Secundo ut in
glo, quia dicitur seruus p illud verbum
dni qui maior est vestrum etc.
Math. xxiii. Mar. x. ix. q.
iii. multi. Sic et apostolus dicit
se seruum omnium. pa. Corinth. ix.
lxxxviii. q. i. Nam mihi vel aliter
secundum glo dicitur seruus quod sicut
p seruum acquiritur dno ita p papam
omnibus catholicis. Et in hoc dicas
secundum Innocentium quod p seruum acquiritur
domino etiam si sit fugitiuus. ff.
de acqui. poss. l. i. § p seruum et
hoc si p aliu non possidetur
ut ibi notatur. Et in eo quod dicit
p papam acqui omnibus catholicis
dicit glo quod etiam p Imperatorem
acquiritur omnibus. p hoc facit quod
p quosdam officiales acquiritur reipub
lice, not. glo. ff. de in iudicios
can. l. cum. vel dicas ad quintum
ut in vi. in iiiia glo. Innocentius
gl. quod magna est potestas pape que
debet eam conformare rei pub
seu publice vtilitati. de foro compe
ten. si. vel dicas quod non dicit se ser
uu simpliciter sed seruum seruorum dei de
ser conseruos relatu inferiores, quia
sunt catholici non alieni a fide
quod intelligit ad nos de hiis quod fuit
de diuor. gaudens. in. q. i. multi
vel sunt apostolis petro et pau
los vices gerendo vel dicas et
melius quod recipit talem seruus seruus
secundum nomen etiam secundum legem. Et his

secundum denominacionem contrariam seu
dictus seruus quibus homo qui non viget
magno ingenio, tales enim de
buere dicunt naturaliter vigentibus
intellectu secundum Aristotelem Sicut
enim aia domina corpori, et sic
homo dominatur brutis et viri
mulieri ita sapientibus iniusti sapi
enti p hoc infero quod qui pru
dencior est in orbe est dominus
tocius orbis secundum dicta omnem naturalem
et si de facto non est ita, in
super sit seruus seruus secundum legem
dicitur eo legis disponendo ut
sunt hii qui carent libertate
puta capti in bello iusto ff.
de capti. l. hostes. Et dicitur
seruus a seruando quod non interficiant
ff. de statu homi. l. iiii. § sic
et illi qui nascuntur serui et de
hiis loquitur gna ita seruus
dicitur p denominaconem contrariam
qua quidam alti sunt ut inn
trat non comunitate status sed
conditione et sic largo vocabulo
familiares libere dicitur serui iste
papa et Imperator, et quibus habet
solucionem pot tenere Et p hoc
etiam patet glo. sa. que dicit
et nota ibi l. i. ita primum ibi
quo sermone aut quibus operibus
dignas deo gratias agere vale
am quod me vltimum seruorum suum
eclie sue iniurias vindicare
dignatus est ibi illud quod ibi
quoniam omne bonum quod sua adeo
acquirit hominibus siue ab impio
sequente deo, deceat esse man
surum etc.

Item contra hoc quod dicit dilectis
filiis doctoribus et scolaribus
Oppo quod sit superfluitas et
sic contra de. si. sane. i. sufficiebat
enim dicere scolaribus eo quod nomine

dicas quod quod consulte nimia q dicit et
hoc quia dicit sapiens quanto maior es humilia
te in omnibus de hoc est nota i. q. vii. quociens

scolarium veniunt doctores, de
pena, quod in causis, sicut nomine mo-
nachorum venit abbas de Symo-
nia c. si. et nomine presbyterorum senatores in
situ de iuvenali, et plebis. De
hoc dubio, an nomine scolarium
veniat doctor, quod inquit arguitur
contra Egidium quod sic, et dicit quod potius
hic doctoribus cum maioris sint prote-
ctionis. Et contra hoc inducit c. i. de
concessione prebende in clericum ubi
appellatione capituli non includitur de-
canus. Respondet quod illud est al-
legatur, alias includitur. de concessione
prebende quia tractatus c. i. li. vi
et quod scribit decano et ca-
pitulo. de postula. c. i. de elec-
tione nobis, quam tamen capitulo de ce-
lestis massana Io. an. dicit quod quo
ad thema huius prohemii suppli-
ca est hec dubitatio ut patet ex
iii glo. vult dicere quod omnes tene-
antur ad observanciam huius compila-
cionis ut in eadem glo. quod superfluum
fuit exprimere doctores vel sco-
lares. Et quo ad alios casus tenet
quod de proprietate significationis modicum
nomine scolarium non veniunt doc-
tores per regulam ordinariam li. vi. et
hoc nisi doctores alias sint sco-
lares puta alterius facultatis. Et Hen-
ricus dicit contrarium quod nomine capituli
comprehendit prelatus non ex propria
significatione sed ex quadam larga
acceptione ut dicit glo. nota. in
Clemen. ut hii qui de certa et
quali in verbo in eisdem et idem
dicit. pari in Cle. ut professores de
regula in verbo in ibi et ibi circa
de hoc putat esse contrarium quod secundum
largam acceptionem nomine doc-
tores non veniunt scolares nec econverso
nisi fiat magna repressio, quia
doctores et scolares non faciunt
unum collegium, immo sunt universitates
distincte, et de universitate doctorum
i. de constitu. ex lit., de universitate
scolarium ibidem dicitur. Et huius dic-
tis dicendum quod doctor et disci-
pulus seu scolaris quod idem est quantum ad
hanc formam sunt tamen correlativa
quorum unum non est alterum, nec cadunt
in eodem, et tamen eodem vel eiusdem un-
in significatum unius concludit significa-
tum alterius secundum Io. de lig. Item
factus doctor desinit esse disci-
pulus i. de magis. c. si. de here-
tic. ex vincto, secus in abbate
quia abbas non desinit esse
monachus de Symo. c. si. immo quid
Io. de lig. utrum sit dare casum in
quo nomine scolaris veniat doctor
dicit nullum esse nisi ex iuris ap-
paratione ut si scribat vel dispo-
nat circa actum indivisum et
inseparabilem, tunc cum nomine scolaris
necesse est venire doctorem ex
natura actus communis in c. ne cle-
rici vel mo. c. in li. vi. quia si scribatur
auditores physice quod et legentes
Et huius est ad gratiam ad primum
dico quod presens iacet littera et quod no-
mine scolarium nunquam venit doctor
nisi per interpretationem et hoc probat
secundum hoc littera esse in materia fa-
vorabili etc.

Veniendo ad quod Quero primo
quid prodest ipsi saluti Solvi-
tur in glo. in prohemio vi quia
per eam delentur venialia si non
subest mortale, secus si subest
quia veniale apponitur finem culpe
mortale causati, et remissio venialis
habet restitutionem fervorem caritatis qui
est quidam accessorium caritatis sed ex
tincto principali non potest induci acces-
sorium. Venialia peccata delentur
multis modis primo per benedictionem prelati

deuote suscepta. Item per qua-
le confessionem per ordinem diuinam
de peni. dist. i. in aqua. per elemo-
sinam preciuia per eukaristia de-
uote suscepta per unccionem extremam
per deuotam pectoris tunsionem
ita not. in prohemio li. vi. super
verbo signi sinceritatem

Quarto quero an papa vtatur specia-
li salutacione cum scribit alicui
uel aliquibus dico quod non, quia
non omnes vocat filios sed alios
vocat fratres. in. de cri. fal. quam
grauiter. et nota quod papa salutat sine
hereticis et vocat cum scribit scis-
maticis uel aliis quibus subtrac-
ta est gratia propter quod in admo-
nicionem in principio et tunc dicitur spiritum con-
silii sanioris uel ea pati que
age meditatur et dicit vocat quod in
salutacione tacetur verbum princi-
pale quod est ut primo affec-
tum etc.

Tercio quero an per salutacionem persone
qualitas adiecta ut si papa scri-
bendo alicui vocat eum docto-
rem ul platum alicuius beneficij
Questio est indubia simpliciter
loquendo per clemens si summus de
sen. excom. ubi hoc expeditur
Sed dubium est respectu scribentis
an in sui preiudicium stetur et
potest accidere sepe hec quod patet lite-
ras alios scribit alicui in quos
suspicionem vocat illum platum
talis beneficij ut quod sic. Et in
hac dico quod est in preiudicium scri-
bentis non statur tali suspicionem
remittit etiam ad ea que scripsit
in. qui filij sint legit. per tuas in
quarto contrario etc.

Quinto quero an uniuersitas scola-
rium gaudeat seu gaudere sinit
huiusmodi salutacione. Et non quod salu-
tacio aplica quod hoc potest ad delendum

non ut uniuersitas sed ut singuli et hoc in tali
uniuersitas non eum dicitur uniuersitati etc.

venialia non potest operari in rem
maiaram de sen. exco. Romana sum
uniuersitatem li. vi. Sed contra hoc est
verbum uniuersitas. Solucio aliquando uni-
uersitas accipitur in abstracto et pre-
dicatur creatura aliquando in concreto ut
hic et tunc secundum dicitur autem con-
cretum illud quod creatur et ade-
tinatur a qualitate ut albus ab al-
bedine non hic dicitur uniuersitas et
non uniuersitati et exponi de uniuersitate
id est uniuersitatem facientibus vel id est
omnibus ita exponitur in. de ex-
cessi pla. uniuersitas, quod etiam Joh.
Cal. vn dicimus quod platum intrat
in eam quentis. id est singulos de
quentibus. in. de testi. c. i. li. vi.
et sic capacem scilicet ut singuli non
ut uniuersitas. Ex quo sic tamen uni-
sit in uniuersitate dico quod gaudeat
salutacione quod ideo continetur uni-
uersitatem. in. de postula. c. ii. et sic
verum est dicere ipsum fore de uniuer-
sitate, quod etiam Jo. uil. de mote lau-
du. in prohemio Cle.

Sexto quero a quo tempore incipit sa-
lutacio et quibus. Et an debeat
attendi data an presentacio. Jo. uil.
de mon. lau. in prohemio Cle. fort.
et non soluit. Item dum si sub
vz so. delig. dicit tenuisse quod a die
presentacionis verbi pro c. cum dilectus
de sen. exco. quod tamen non probat
hoc vz dicitur solum prodest a die
presentacionis etiam et notitie per c. quod
cunctos in ex parte de concess. pre-
ben. li. vi. ubi priuilegium per desu-
priuilegio a tempore notitie. Item cum
salutacio iste delat venalia
que delati non prius nisi in uolente
et quod sciatur probatur aut illos
qui erat in studijs, ad quem missa
sunt ista copilacio vel quod
si erat absentes a studio aio
redeundi ad studium ut statim

Qui dixit quod si papa esset sciens quod excommunicatus esset per hoc ipsum non absoluit nec exprimat quod se velle esse sciens publico
dignitatis aliquem uocat uel concedit per hoc illa dignitatem ipsum non approbat nec ad ei nomi. nisi scribit

dica eadem glo. ij

Quod ex quo predictam glo. oppo. ideo quod dicit honorince commorantibus quia ecclesia alios ligat hic compilator de constitu. c. i. quod male restringit ad certum locum. Baldus hetur. in glo. que dicit etc. et in col. i. principio ibi non in castris nondum est hoc quod studens in castris hoc privilegio non gaudet et sic vult glo. quod hac salutatione gaudet solum hii qui causa studii morantur in studio generali. Et quod est quod scribit studium generale a principe privilegio principis vel a consuetudine cuius in contrarium non est memoria ut dicit Jacobus de Ravena in prohemio suo de studio paduano quod de ipso non est memoria in contrarium. Et quod surgat studium generale tribus predictis modis est glo. singularis de sepul. in Clemen. dudum verbo in studiis in verbo qualibus. Dicit autem hic de commorantibus et non dicit studentibus ad comprehendendum etiam male studentes ac si denotet quod non bene hic studeat immo aliqui parum vel nichil. Quod hic ecclesia salutat. Intelligo ante hic commorantes omnes qui tunc erant presentes vel etiam si erant absentes hic redeundi ut in hoc lata sit at in testa. Nam clerus gaudet privilegio studii nisi steterit absentes per quinquennium quo casu perdunt dicta privilegia studii per quod C. de primicerio l. fi. li. xij. Et hoc per illam legem hic Bar. ff. de militares l. eo quod est nondum et scolares per incolatum decennii fiunt cives et acquirunt domicilium C. de incolis l. ij. li. x. et quod est ut ibi notat secundum Franciscum quia hoc procedit in dubiis secundum Bar. fuit vir constitutionum decennii

presumat constituisse domicilium ar. ff. de usuris l. cum de in rem verso. Quod si certum esset quod starent ibi causa studendi et animo redeundi domum, tunc numquam constituerent domicilium ff. de le. iij l. quesitum in principio, quod hic dicit ff. de iuri. l. lex cornelia que domus et ibi idem hic Bar. et in dicta l. ij et hoc verum est quod ad constituendum domicilium requiritur animus destinandi destinando in loco et non discedendo ad alium locum remittitur Franciscus ad ea que scripsit supra de foro compe. ex parte et de testibus Host. in summa de parrochiis que presbiter. Item ibi tunc statim que hodie curia romana habet privilegia studii supra de privile. c. ij li. vj ibi cum olim in respectu ad litteras loquitur illa iura que non extendunt ad alias personas ut in c. p. et c. v. ad alias res vento res dicto. c. cum olim secundum Jo. an. in fine de hoc loco in dicto proposuisti in glo. castellar et in data vij l. in glo. fi. et ij de constitutio c. ij

Glo. vult per veritatem quod quem dictum per ista salutatio absolvat ex toto glo. dicit quod non et in ea in fine et in Clemen. si summus de sen. excom. ubi de hoc satis concordia

Rex pacificus

Summa huius prohemii dicta est quod que totius operis necessaria sufficiat pro casu in textu. Be legenda littera pacificus qualis est ipse ut d. modestus et si talis essent non fuisset opus inve positiones. Sed cum nulla lex esset ad quid indigemus titulo de le.

Rex pacificus i. Xpus dicitur quia dicitur rex et conditor pacem faciens et in glo. et ij

obla, de lit[ibu]s [con]testa et multis
similib[us], et tunc b[e]n[e] [con]tinuat[ur]
quod sequit[ur] s[cilicet] effrenata [et]c[etera]
cupida i[n] malo capit[ur]. i. odiosa
p[ro]sequens seu inimica implica-
tas, i. implicatas indetermina-
tas et occultas secundum sedens
.i. in eis co[m]ponitur ad secundum
sedens [con]tinuans hoc est abusus
qui variis penis punit[ur] ut
dicit[ur] .j. de penis calumpnia-
phi et erat abusus hoc est
punire et male allegauit. Secundo
rest[at] dispendia de dicta ad
audiam, dato ipsi [con]cordie co-
ulaceo. i. in exitum ponetur
hoc est perdit[ur]. i. denouo pro
mulgat[ur] vel i. apitur et ma-
nifestat[ur] hoc est nouis i. volu-
tas nociua et abstinere voles
alti[us] nec scripti s[ecundu]m Joh[ann]em
¶ Sane hic ponitur narratio
per quam [com]mendat hoc opus pr[opter]
ppter duo prima [pro]pter dispendi-
um antiquarum [con]stitucionum 2o
[pro]pter utilitatem nouarum ibi addi-
cientes dispendium uero antiquarum
[con]sistebat in .v. primo i[n] diuersitate
voluminum ut dicit[ur] .j. 2o in nimia
similitudine 3o i[n] [con]trietate 4o in
perplexitate ex quibus i[n]... oriundu
debat confusio 5to in multitu-
dine et hoc omnia explicat[ur]
in lit[ter]a ut s[upra] et Raymundi viru[m]
religiosum et beatum volentes
hic ponit[ur] [con]clusio usque i[n] finem
¶ Noto p[ri]mo ex pri[n]cipio exordii
quod deus dicit[ur] rex de quo in
glo .j. et infine. est aut[em] rex
regum et omni[um] [pr]elatum vii. di-
que com[muni] isti malach .j. rex
magnus sum ego dicit dominus
et apostolus .j. ipsi gloria et imperi-
um [et]c[etera]
¶ 2o noto quod xpus dicit[ur] rex
et cum reddit glo ij dicens
¶ Et de infine est intellectum est
iusticiam faciens quod exprimitur
lex xviij. q. v. regum est
¶ 3o noto quod cupiditas dicit[ur] effre-
nata ad similitudinem equi effreni
de homini dilectione, cum et
occupat cunctis [pro]fessores viros
s[ecundu]m [pro]pe et alibi. Dicit[ur] in simili
glo. j. q. j. cum cordi dicit de
Gracianus quod ipse procedit fracto
freno Cupiditas enim est radix
omnium malorum ut dicit glo. in verbo
Cupiditas et alle diuina et
in c. ibi [con]gruens [pro]pter ibi pa-
tet[ur] iudicibus quod in modo manu
teneat abstinentes ab omni ac-
cepcione munerum huius [con]tenti quod
dat[ur] a fisco
¶ Item Nota litteram de verbo cottidie
et exponit[ur]. i. assidue non semper
et valet hoc predicto textui qui
dicit[ur] aliquid cottidie factum vel
ff. Nam et cum stillicidii dicit[ur]
perpetua licet non semper cadat. ff.
de seruitu. vrba predio. l. foramen
de eo[dem] non resident ex parte
¶ Item Nota quod ex cupiditate proce-
dunt litigia de quibus in glo in verbo
nova litigia Nota est litteram
de libello repudii de quo in
glo i[n] verbo libello repudii et
dicitur hic de hoc libello methapho-
rice. i. similitudinarie dicitur autem
repudium inter sponsos, diuorcium
inter coniuges. i. [con]summato matrimonio
ff. de verbo. sig. l. inter sponsos
diuorcium b[e]n[e] est inter coniuges dicitur
repudium ut ibi
¶ Item Nota de ca[usa] [pro]pter qua[m] lex est
edita ibi ideoque lex proditur
de quo est in glo ad hoc verbum
Et dicit quod lex dominas et humanos
res bene disponit et omnem ini-
quitatem lex expellit Ordo est

Unde Seneca ... cottidie ...
publicum ... exc[o]gitat ...
instata ... ubi est cottidie ...
assidue ponit

h effrenata. i. ad similitudinem equi effreni [et] indomiti

expediti sumus de prima parte huius exordii [et]c[etera]

ur enim l. ij. pri(mo) Et d(icit) phi
q(uod) lex est constitucio scripta iusta
precipiens et contraria prohibens
ff. di. lex est xxviij. q. iiij. si ex
lesia, et dicit (ysidorus) lex q(uod) li
gat vel ligare agat/ obseruato
res remunerando et transgressores
puniendo in. di. omnis lex. ff.
de insti et iure. l. j.
¶ Item lex hic q(uod) precipua iuris
precepta sunt ut quis honeste vi
uat, alterum non ledat etc, et quod
dicit alterum, ostendit n(on) seipsum desen
dere contingit, ff. vbi notatur
de electo seipsum puniente an
sit excusatus etc,
¶ Sed examinando ista plenum op
po(nitur) na(m) lra videtur sibi contradice
re, nam eni innuit q(uod) homines na
lit(er) sunt boni 2(o) innuit q(uod) na
lit(er) sunt cupidi et sic viciosi
¶ 2(o) ad id oppo(nitur), quia videtur econtra
dicere lra q(uod) homo dicatur plu
ries cupidus et malus contra illud
ff. de serui. c. vno etc
¶ 3(o) oppo(nitur) q(uod) vide superfluitas
i(n) lra ibi litium et ibi iurgiorum
cu(m) ista id importet de remedi
iurgancium et sic est contra ff.
sane. i. c. Ad primum d(icendum) io(hannes) cal
q(uod) primum loquitur ex parte creatoris
qui creat homines pudicos et
pacificos etc s(ed) quod scribis
effrenata loquitur ex parte ac
cidente humane que post peccatum
primorum parentum liberum arbitrium v
lit tamen ad malum q(uod) ad bonum
et plus ad malum, na(m) omnis etas
ab adolescencia prona est ad ma
lum xxiij. q. i. c. i. et humana na
labitur ad delicta ut in glo in
verbo prodiga etc Ad secundum dico q(uod)
quilibet homo sua facie presumitur
bonus, q(uod) non valet catus est bonus

hec tamen presumpcio aliquando tollitur
per contrarium et hoc wlt lra nec
negat homines presumendos bonos
de hoc tamen latius dicto. c. vno
ff. de serui. Ad 3(um) dico q(uod) glo(sa)
lra exponit sic. nam litium
sed iudicialium iurgiorum indi
cialium de vbo sig. foro. phi
tamen nomine litium intelligit causa
de iudicialibus dicens q(uod) cupidi
tas est mater earum, vnde lites
oriuntur. ff. de iudi. expetendo
Sed dicitur q(uod) iurgium est pro
lis, quia ut dicitur in palle
c. foro. hij qui litigant iure
disceptant, unde tamen ista accipi
promiscue et non est in hoc vis
diuino habetur inter lre que
hec intendit q(uod) ex cupiditate
oriuntur lites in quibus habentur
iurgia, dum est iurgia aliter
vis per contrarium vicijs de cupiditate et
litibus dantur, vel nobilitas fa
tum fastu litem parit firmat
lites odium capiunt hec tamen morte
iter 2 sic patet
¶ Sed contra illa lram, quodcumque lex
prodit etc oppo(nitur) q(uod) non debuit
lex talis promulgari lra ut
wlt lra lex precipit et prohibet
precipit bonum, prohibet malum, ad
hoc iij. di. omnis, et sic videtur
tolli liberum arbitrium a deo datum
homini de pen(itencia) di. ij. si enim v
libet (Boetius) ff. iij. io. cal. Sed(?)
lex non impedit liberum arbi
trium aut eius libertate, plu. di. de
iudicijs s(ed) si eo vtitur quid
ad bonum premiatur per legem, si
ad malum punitur, dicto c. omnes
et sic non simpliciter vrget ad bo
num vel a malo, quia per legem
nemo bonum facere cogitur s(ed) male
facere prohibet xxiiij. q. v. ad fi(nem)
et intellige q(uod) prohibet malefacere

sz indirecte p penā q impō
et de hoc dicam ecc. i. m. q.
¶ Sz adhuc obstat tom ytra
lram q superflua fuit lex
pmulgat Sufficiebat enī lex
dīna que est pfectissima q
deus opus imperfectum no nouit
de hap. maistes B z adhuc
dt Jo. an. q hac obieccom vel
solue hec lra que hac inten
dit q si homo paruisset legi
diue no fuisset necia lex po
tiua, qn dt in pn lex pmulgata
ē z c. et ibi z effrenata z c.
¶ Item con hoc vbi dt q per
legem regulat appetitus nostr
obstat xxxvj q. v. si paulus
in eo q dicit aplus se vide
alia legem i membris suis re
pugnantem legi mentis mee Sol
Jo. cal q ibi loquitur de lege
sensualitatis que ē dicta lex
quia ligat .i. inclinat z no
de lege que rta rone ligat
ut hic z c.
¶ Sz quia dixi .S. q p legem
no cogit quis bn facere Queo
an p lege positiua homines
efficiant boni Et vi q non
eo quo p leges nemo cogit
bn facere ut dixi .S. Item non ef
ficit quis bonus nisi p virtutes
de pem di. j. Item ut supra
q no p legem Jte si homo
timore legis bn facit no dicit
bn facere de re iur qui timore
¶ Item lex qsi sit ita bonū que
no ita bonū appu singulos de
qstitu c. j. In grm est z lra
in eo vbi dicit q p legem
humanū genus honeste viuit z
Sol dicit Jo. cal q p lege
homines efficiunt boni qn indu
cunt ad actus virtuosos iiij di fcte
sunt Ad qrtā lex Ad pm de
c ad fi, dicit q absolute lex
no copellit ad bonū sz tm indu
cit Item quasi copellit ut q
diuites det paupi elemosinam
et q subditus obediat supiori
et similia Ad aliud q dicit
de virtute dicitur q licz p virtute
homo ducat ad bonū, no tol
lit q hoc ecc fiat p legem
licet alio Ad regulam qui
timore, dico q licet sit verum q
qui facit compulsus no bn facit
no tm ff qui obedit legi pro ti
more, ymo quasi voluntarie
et talis bn facit Item ē id
quod fit ex timore filiali in
tom est licz secus de timore similis
de hoc .j. de pben cu qui in
glo ampli li. vi. Ad illud
quod dicitur lex respicit que
bonū dt Jo. cal q ecc respicit
bonū singulare seu singularum
psonarum sua qui rsps nega
tis no bn faciunt, licet quebo
nū, expedit enī rei pub
ne quis male vtat re sua
instit de his que sunt sui vel
alie iur § l. pt
¶ Sz Quero an lex positiua
obliget i foro qsciē Et vide
q sit maxime rtu legis canice
vt illud quodcuqz ligaueris
z c. xxiiij q. j. quodcuqz de
ma et obe solute In grm
facit quia iudicium qsciē est
iudicium dei de symo. p tuas
ij lex aut inferior no ligat
superiorem xxj di. inferior de ma
et obe cum inferior, de elec
cle. ij. Jte in lre leges ciuiles
sunt ton. l. Dnas vt ille que
pmittut usurās gubernatum
vel pscripcom cu mala fide

Gl(osa) Yo. Cald(erinus) q(uod) ubi lex dis-
tinguit iudicium contenciosum a penali
questio non est dubia ut dessper-
tua nos de eo qui contra consci-
enciam et c. si. et quod ibi no-
tatur in glo ulti. tunc tamen non est
contrarietas inter hec. Nam distinc-
tio fori ex causa diversificat iu-
dicium. Sed ubi per legem non sit talis
distinctio nec subest ea quare sic
fieret, si lex non inducit peccatum
nec nutrit sed ordinat ad bonum
que obligat eciam in foro conscie-
tie cum derivatur a lege eterna
iuxta illud per me reges regnant
et legum conditores iusta decernunt
proverbiorum viij°. C. de summa trinitate epistola
inter claras, et leges cum leges dei
per imperatores et reges tradidit. Gra-
tianus generale viij di. quo iure. Et
dicit b. Tho. prima secunde q. xcvj ar. 4
iiij quod lex humana dicitur iusta ex
fine ut quia ordinatur ad bonum com-
mune et ex auctore quia non excedit pote-
statem condentis et ex forma quia
secundum equalitatem proportionis imponit
subditis onera in ordine ad bo-
num commune, cum enim quilibet homo sit
pars multitudinis hoc ipsum quod est
et quod habet est multitudinis, sicut
eciam quelibet pars in eo quod est to-
tius unde et natura infert aliquod
detrimentum parti ut salvet totum
sic et lex humana inferens onera
proporcionabiliter propter bonum com-
mune iusta est et obligat in foro con-
sciencie. Secus autem si sint iniuste
ut hic latius deducit Fran.
Card. sed iam accedo glosas ter-
tie partis.

Glo iij ibi excitat per oppositionem
in eo ubi dicit lex predictus dis-
posuit sibi subditos fore pu-
dicos etc. et hoc cum sequentibus

quod homo peccatum non possit ne-
cessitate constringat dei iudicium falli de-
ceu. et xv. a. nos ij. et sic infert
hominem carere libero arbitrio contra
illud xxviij. q. iiij. Nabuchodo-
nosor. Glo iij soluit dicens quod
deus hoc disposuit per providen-
ciam et dispensacionem non necessitate
et de hoc in dicto c. Nabucho-
donosor et c. si. de peni. di. iiij.
si ex bono et in ea ibi vasis
ire vasa ire dicuntur peccatores. l.
di. illud quod ibi. Sicut dicimus
vasa vini vel olei, peccatoribus
autem non infert deus penam si
ex necessitate peccarent dicto c.
vasis. Unde autem quod dicit glo de
providencia et predestinacione vi-
deas. accipe glo hec pro eodem et velle
quod omnes homines sint predestina-
ti, quod non procedit quia soli
salvandi sunt predestinati xxiiij
q. iiij predestinacionem, dampnandi
autem dicuntur presciti. c. c. Nam ut
dicit magister sentenciarum in primo di. xxxix
ad finem, predestinacio est gracie
preparacio qua deus elegit quos
voluit ante mundi constitucionem
et econverso reprobacio est prescientia iniqui-
tatis malorum dampnandorum et ideo quod glo
accipit hic predestinacionem large
scilicet respectu quod omnes ab inicio
sunt boni, ff. si. c. i. s. d. ij. a. h.
Sed accipiendo predestinacionem proprie
verius dicitur quod deus disposuit
homines esse bonos per provide-
nciam quam per predestinacionem quia
sic causavit quod possent esse boni
nam providencia est racio ordinandorum
in finem ut dicit b. Tho. prima secunde q.
xxij ar. 3°. Sed non preparavit
omnibus graciam ut salvarentur et de
providencia, predestinacione, presciencia,
disposicione et sciencia dei tractatur

in si. forte propter interimendum scandalum propter quod ho-
stis pro fide veste debet cum mathei v qui anga-
riaverit te mille passus vade cum eo alia duo
et qui abstulerit tibi tunicam da ei et pallium
xxiij q. i in principio, et hoc verum si alias non fuerit
contra legem divinam, quia tunc deo magis obediendum
quam hominibus actuum iiij, de sen. ex. c. inquisitionis xi q. iij
julianus

i p^b s^tmas xxxv. di. Et p^sc
cia expedit glo sequens
i. v^bo subditos et in ca. ibi co-
ram domino qui stati pe^mite-
do no videan^t dimisisse depei-
di j diuorcium

Glo pudicos exponit l^ram et
dat simile et i ca. ibi imparis
uo pt. Sciend^m q^d castitas est
duplex quedam ment^s quedam
corporis xxxiij. q. v. qui s^tit
et de s^tu p^cedit quod d^t glo
q^d suaderi p^t impar no non
Castitas ne ment^s inpatur
quia s^n hac saluari non pos-
sumus xxxii q. v. si s^mus et
de castitate et pudicicia ipse ca-
sinos d^t. b. Tho. vbi d. q^d pu-
dicicia ipse v^satur circa venere-
a s^z repriuendo ea et p^cipue
ea signa venereos sicut sunt
aspect^s impudici osculi et
tact^s et sic exteriora signa r^e-
spicit Castitas aut magis
respicit ipam veneream com^mix-
tionem et ideo pudicia ad casti-
tatem ordinat^r no qui virtutem
ab ipa distincta s^z sicut expe-
riens castit^s circumstanciam qui-
dam vn^d di^r vna pro
alia et insine et xxxiij di.
s. h^is agit ibi no vagi odio

Glo pacificos et sic eos expo-
nit l^ram et ibi. i. pace custo-
dientes ideo sic exponit ut
differat a v^bo modestos. pe
aut exponit pacificos. i. non
litigiosos et in ide redundat
Et in glo sc. ibi temperancia hic
patz quid sit temperancia glet
pt dici q^d temperancia e virtus do
min^s contra libidinem et
alios mot^s importunos vnde
requirit^r i tribus vestibus xli.

di. c. s. xxxi q. iiij p^r totum in-
fine et originalit^r Math. v.

Glo p^rdiga, ait q^d multiplicat^r
dicat^r quis p^rdigus, fortificat
eas l^ram, deinde arguit contra
l^ram et declarando soluit in-
fine. Jo. Cal d^t q^d Cupiditas
hic sumitur pro quod est ra-
dix omnium malorum p^r Tho. s. de
statu nam contemplant, non
aut hic sumit in specie pauulia
que est contraria p^rdigalitati et
hec solucio est satis formal^r
tam et solucionis glose quas ta-
git in p^rin^o et infine sunt eas
ve.

Glo nova litigia dat racionem
ad l^ram p^r varias concordancias
eq glic glose textuales sunt
et declarant l^ram.

Sequit^r c. Cum in quo po^r
narrat ut dixi s. p quia quo
dat hoc opus pnia lib^r propter
duo p^rimo propter dispendium anti-
quas constitucionum 2° propter vti-
litatem nouas

Glo hic p^o q^d decretales dicu-
ntur ep^le quod c^ucit q^r emanaverunt
p^r modum ep^las ad diuersas
consultaciones ut patz. Jo. in toto
volumine, sunt aut decretales ep^le
vice constitucionum et canonum xx.
ix di. c. s. et de diuersis nominibus
constitucionum iij di. in summa
et p^r host^s i proh^emio summe d^r
quo nomine et di. ibidem q^d consti-
tucionis census, generaliter communiter dicitur
canon generaliter decretum generaliter
decretalis ep^la. Canon dicit
ipse id quod statuit cum uniuersali
concilio decretum quod papa sta-
tuit de consilio Cardinalium ad
nullius consultacionem. Sed decretalis
ep^la, quod papa statuit solus

Tit. c. ep^le xxxviij di. de l^ris
vbi dicitur q^d c. via salutis
de aucthoritate et licencia

vas ire in te deum reddit cum iubilo, si no spatium renuit Tho. Tho. petrum

unus ingenium prior ut studeat
p studium crescat minimum sapia gratis
perit obprobrium stulte levitatis
datur impium celeste beatis

vel cum Cardinalibus ad consulta
tionem aliorum Et dicit decretal
ad eius nos viii extra de decre-
tum, et de diversis modis quibus
dicitur decretum notatur in capite
de primo et 2o decreto in prin
¶ 2o nota quod continua similitudine
indicat consensio de hoc in glo in verbo
similitudinem et intellige quod est con-
sensio expressa quia quando aliquis est decr
sum per unum modum consensio est sup-
fluitas est quod fiat aliud modo
omnino simile Et dicit ipsi quod ideo hic
dicit de continua similitudine Verba quorum
similitudo non est superflua vel
inutilis secundum eum et hostiensis in summa
quorum idem possunt repetit in
diversis titulis ad diversos effectus
de libel obla significantibus et
de cap significantibus ubi de hoc
¶ 3o noto quod in iure nulla debet
esse contrarietas de hoc in glo in
verbo contrarietatem Infine hostiensis tamen
redarguit istam glo quia dicit quod v. c.
ut dicitur de cap corrigit multa
iura precedentium et est eius contrarium
idem dicit de r. c. de multa de p b e
Sed salvando glo dicitur quod licet
in hac compilatione ponantur aliqua
iura que quo ad aliquas sunt cor
recta tamen non superflue ponuntur
ut in eis notatur Item iura cor
rigentia et correcta non sunt iura
contraria quia tenet 2m et non
primum de constitutione c. l. li. v. et licet
alicubi videatur contrarietas non
est, tamen bene intelligenti
¶ Iste in verbo studentium Nota quod prin-
ceps laborat ad utilitatem stu
dentium. i. in studio invigilandum
ut hic talibus enim sunt iura pro-
dita ff de his que in fraudem
credi. l. pupillus nisi Et dat
hostiensis v. Sed quis forte cupit

iustos de mis cau
um et attenditur
similitudinis
et q omnia puniuntur

iurisconsultus heri Continuet stu-
dium velit a quocumque doceri In-
vigilet nec vincat eum tortura
laboris Fervor insurgat crescat
que vecundior horis Nam ut ait
virgilius labor improbus omnia vi-
cit, improbus. i. magnus vel assiduus
seu importunus Iste ibi per Raymun-
dum noto quod nomina auctorum de-
bent in libris inscribi, de hoc per Jo.
an super data in li in comme
Et dicit bene iste Raymundus
fuit vir religiosus et valde bo-
nus, oriundus de Cathelania
ubi non datur aliquo expromisso
dicit hostiensis quod Cathelanus
qui variis permissionibus et cunti
libus invitationibus detinet via
torem, tenet saltem de dolo
ff si quis caucio. l. sed et si alio simile
quod notatur in. l. q. l. ducens in fi
alia non alia colligit in glossis
Una non in hac littera dicit, quod
erat diversa volumina constitutio-
num applicanda ad hanc compilationem
¶ Pro intellectu huius Quod
hic ut sciat origo et ordo no-
tum huius compilationis et aliarum pre-
cedentium secundum est totius iuris Cano-
nici et est totius iuris positivi communiter
iuris generalis sive vel alius Que-
ro que sunt illa volumina an
ista compilatio Et ad hoc dico
quod cum incepit multiplicari genus
humanum surrexit ius naturale, quod
consistit in divine vete ratio. l. i.
prout eiusque dictat ratio non
depravata quo est omnia erant
communia videlicet ab initio et unicuique
quicumque tempore necesse sunt vii di
que iure p di. i. ius naturale Et
consistebat hoc ius in paucis
preceptis quod in duobus primum ne quis
faciat alteri quod sibi nolit

sicut ut in p^ri^o decretorum sicut
quod nemo locupletetur cum alterius iac-
tura et ut quilibet honeste vivat
alterum non ledat etc. ut dicit glossa
hic. Ex hac lege surgit iunc-
tio maris et femine. ff. de iusticia et iure l. i. iuris na-
le. Et etiam ex hac prima et
rudi equitate tamquam ex fonte
progressa sunt omnia iura, nec
ius positivum docet alia equitatem
preter illam sed limitat et amplifi-
cat eam ad casus varios, sibil-
la cum equitate comprehendit univer-
saliter omnia alia iura et iura
illius omnia implicat. Et hac
lege reglati fuerunt homines post
eiectionem de paradiso multis temporibus
peccata vero multiplicatis ipsis et
facta distinctione dominiorum or-
ta sunt bella et captivitates et
alia plura ff. de iusti. et iure
l. ex hoc iure. ff. de iu. in ingenuis;
nam prius omnia erant communia ut
ibi, et hinc ortum est ius gentium
quod est idem cum iure naturali sed
restrictum per plura precepta. Nam
post divisionem dominiorum locum
habet regula, quod quis non ditetur
cum aliena iactura. Sed quia
precepta talia non sufficiebant va-
riis discordiis que cottidie o-
riebantur, ut ad delicta punienda
promulgatum est ius positivum et in
diversis regionibus diversa iura pro-
mulgata sunt. Et per moysen
inter hebreos, per foraneum inter
grecos, per Numam pompilium inter
romanos et per alios inter alias
gentes vii di. Moyses. Quo
ad ipsos autem romanos amplius post-
ea creavit x. viros qui leges
scriberent et hii ex legibus Solo-
nis in latinum translatis xii ta-
bulas ediderunt. ff. de ori. iuris

l. ii. § exactis et dicto c. moyses
et c. sequenti. Ex hiis dicitur duplex
lex positiva scilicet divina et huma-
na. Nam lex data per moysen
dicitur divina, relique humane et
quo ad l. humanam ultra legem
xii tabularum prodierunt senatus
consulta i. sanctiones quas facie-
bat senatus urbis.
Item plebiscita i. sanctiones
quas promulgabat plebs per
se. Item responsa prudentum
i. iurisconsultorum. Deinde translata
potestate in principem in ipsum est
translata est potestas condendorum le-
gum c. i. de ori. iuris et
ab ipsis principibus multe leges
late sunt et ex hiis conditum ius
civile. Quo ad legem autem di-
vinam cum advenit plenitudo
temporis seu tempus gratie, adveniente
Christo translata sunt in eum lex
et sacerdotium, ut de constitu. translato
et per eum i. beatum petrum et successores
sores ut ibi notatur et dicitur
de maiori et obe. solite. Et hinc
dicitur duplex lex divina novi
testamenti scilicet evangelica et apostolica
que tamen in effectu sunt eadem
lex postea per summos pontifices
et alios prelatos in Conciliis et
extra Concilia per summos pon-
tifices promulgate sunt constitutiones
seu canones ex quibus fuerunt
facta varia volumina ex quibus
tandem Gracianus fecit volumen
decretorum. Sed adhuc promulgate
sunt postea constitutiones alie et
decretales epistole ex quibus facta
sunt diversa volumina de quibus
hic fit mentio. Et autem harum compi-
lationum fuerunt v. compilationes ap-
parate. Nam bulgarus papiensis prepositus
postea Ecclesie fecit primam

iuvit epistola est quod per legem cogitur quod desfacere sed ex ipso quod compulsus facit non sponte facit etc. Vide glo.

compilacionem quedam antiqua
intermittendo, preter eam alie de
cretales ab aliis apostolicis emana
verunt de quibus Gilbertus fecit
aliam Alanus aliam et deinde
Iohannes Galensis fecit unam que co
llectionem dicebatur secunda et dicebatur
prima liber primus 2a compilacio
liber 2us Deinde Benedictus dictus
Compostellanus moratus Rome
in Curia de registro Innocencii iii ex
trahens quasdam decretales de
ipsis fecit unam que Romana co
pilacio vocabatur in qua erant
quedam inserta que Romana Cu
ria non approbabat Deinde magis
ter Petrus Beneventanus de man
dato ipsius Innocencii fecit aliam que
3a dicebatur et hec decretales
eiusdem Innocencii usque ad an
num xii sui pontificatus Deinde ipse
Innocencius in concilio generali fecit
lxxi constituciones de quarum ordine
notatur de accusa. sicut olim et de filiis
facta est 4ta compilacio Deinde
Honorius fecit quintam compilacionem
quam magistro Tancredo antiquo
doctori direxit et Archidiacono
Bononiensi Et ex istis Gregorius fecit
hanc compilacionem ex quibus iam
patet solucio predicte questionis etc.
¶ Glo. 3a in libro similiter dicit
quod glo. sequens fortificat [illegible]
et visa est o. Glo. vagabantur
declarat litteram exemplificando de
aliquibus decretalibus que ante
hanc compilacionem vagabantur extra
volumen ut c. primum ii. q. vi de bi
gamis etc. Ex quo colligitur quod
licet non dicatur vagari extra vo
lumen propter racionem litere licet hodie
secus sit Quia tamen hic tangitur
de extravagantibus et olim propter
hoc allegabat de extravagantibus pro
dictam contra [illegible] an hec

Dicit Bonaguida quod in antiquis compilacionibus
erant sic cause inter inquisiciones sicut hodie
inter [illegible] et titulos et habebant [illegible]
que hodie sunt resecate

hodie sit extra [illegible] et
ab dicitur quod sit, quia sit extra
volumen decretorum dicuntur tamen quod
licet alius alie compilaciones dicerentur
extravagantes quia vagabantur
extra ut hic, hodie non sit dicendum
dicitur, propter hoc facit quia non vagatur
amplius, cum sint in hoc volumine
autentico. Item quo ad racionem
2am dicitur quod cum hec compilacio
sit distincta a volumine decretorum
et sit volumen autenticum de per se
dicitur hodie allegari decretales in
ea contente non premittendo extra
et sic allegant periti Canoniste
[illegible] tamen adhuc allegare solent
premittendo dictionem extra
¶ Glo. per dilectum tractat modum ordi
nandi decretales epistolas emen
dando in hoc ista compilacio etc.
Et ex ista glo. colligit quod pon
datur titulus et sic tituli sive
rubrice sint per libri, hoc dicit
glo. singulariter in prohemio vi in
libro titulos vel de hoc
¶ Sequitur volentes Et cetera
literam ista [illegible] dicendo tamen
et in hoc dico quod astruit ne
gativa de [illegible] cum contra
et est sensus litere quod debemus
uti hac compilacione tamen sic quod
non illa alia, quod intelligitur
est de precibus de quibus dixit [illegible]
[illegible]
¶ Nota quod decretalibus omnibus
uti possumus in iudiciis quia
indefinita equipollet universali
ut dicit glo. Et quia eadem glo.
que est finalis circa istam literam
movet opposicionem et dubia sed eam
quod ipsius expedicione possit opponi
contra litteram quia multe decretales
huius compilacionis continent indulge
ncias seu graciam ut in de elec. quia
dilectus et c. [illegible] infra de
concessione prebendarum constitutus et ista non

dent trahi ad quam vij q i
petisti et sic alii eis uti non
possunt quod est contra litteram
Item queret pt quid si post
hanc compilacionem invenit ali
qua decretalis non posita in hac
compilacione quid iuris de ipsa
Glo ista prosequitur et solvit
inter alia unum dicit etc. Et tunc ea
ibi si cui concessa via per fundum
per quam eius partem concessa vi
cinali tamen modo ut non per villas
nec per vineas ire sinendus sit
cum id eque commode per aliam
partem facere possit in more fun
dus fundi detrimento ibi nec
plus nec minus etc. Solucio prima
ista est quia modicum non nocet
nec curatur ubi ar. contra glo sequitur
contra solucionem quod immo modicum
curatur ut in glo Solvit quod
affecta et retencio consideratur
in talibus que glo adducat pro
hoc xiiij q. v. si quis invenisti
de hoc qui de modico curet
notatur de iis si apponere Et
dicam ad propositum quod in remediis
ordinariis de modico curatur
ut in iuribus allegatis in glo ibi
ar. contra usque ibi affectus in re
mediis autem extraordinariis secus
ut in restitucione que non da
tur pro modico dampno ut notatur
de in integrum resti. c. i. pt
sciendum quod regulariter de mo
dico curatur in decap. c. de
appellacionibus fallit in casibus
in iure expressis et in illis re
dit racio ibi vel dicas post
alia solucionem etc. et utraque so
lucio sustineri pt Et dicam est
quod ex decretalibus continetur indul
gencia seu dispensacio ut privi
legium non superflue aut frus
tra ponitur in hac compilacione quia

ad hoc ponitur ut sciat ex quibus
causis possint concedi privilegia
in causa tamen sic interpretari pr
ivilegia ponitur titulus de privile
Item sunt [cancelled] plures ponitur
decretales continentes dispensaciones
ut sciat aliud esse de iure
quam ibi pastoralis Jo. an. dicit
quod respectu illarum que emana
verunt post hanc compilacionem an
compilacionem vi li tenendum est
quod habetur in prohemio eiusdem libri
infine ut pt in impoi pena arbi
traria similiter Jo. an. de offi. dele
decanus Sequitur rubrica de summa

Rubrica de summa trinitate et fide katholica

Quamvis rubrice istius compila
cionis habeant inter se breviorem et
ideo continue continuant quia tamen
ista prima est non pt ad alia conti
nuari tamen ad priorem causa
tamen quare ista rubrica sita est hic
in principio reddi pt et pro parte red
ditur hic in glo que est super
rubrica in principio dicens tamen plenius
quod in glo hanc esse racionem quia
quod summa trinitas que est deus
est principium omnium. ff. i. c. i. et pa
rue respectu iuris quod deus
per ora principum promulgat iura
ipsius vicarius summus pontifex de
tusta c. i. de ma. et obe. c. i.
ij. et iij. et c. solite de iure
iuratum ne inchoaret sine fu
damento de presbi. non bap. c. ij.
ab ipsa summa trinitate sumpsit exor
dium et per hoc habetur causa situacionis
quo ad primam partem rubrice Quo

In secundo ecclesia cessant omnes decre les que emanaverunt post volumen decre [...] non sunt in isto vi [...] expresse [...]

ad hoc [...]

ad sam^m uo parte cu^m subicit
de fide katho^ca dico q^d quia
de summa trinitate tractauit respe-
ctu ad nostram salutem et q^a
ut dicit hec glo rubrice omne quod
non est ex fide peccatum est et or-
do nostre reparacionis a fide sumpsit
exordium et ph^oc quia sine
fide impossibile est placere deo
ad hebre xi et prima salus est
recte fidei regulam custodire xxv
q. i. prima salus ideo subie-
cit de fide kathol^ca etc.

Set circa istam rubricam occurrunt
plura dubia unum primo quero
quare dicatur hic summa trinitas
et non absolute de trinitate ad
hoc primo dico secundum ysido. xv. c.
ethimo q^d summa dicatur quasi sup-
ma ut quia supereminet hoc
aut bene convenit beatissime trinitati
quia diuina trinitas arcetenet
principatum inter plurimas tri-
nitates ab ea emanantes ab ea
namque emanat diuina quedam trinitas
in anima nostra secundum quam ad ymagi-
nem dei facti sumus viz secundum
memoriam intelligenciam et volun-
tatem que sunt tria et unum sunt vna
mens seu anima intellectiua et
humana emanant etiam ab ea alie
trinitates in singulis creaturis
put modum quendam ut speciem
et ordinem habent secundum que in eis
diuine trinitatis quoddam vesti-
gium invenitur ut dicit aug^s in
li. de trinitate ad distinctionem
ergo aliarum trinitatum que a diuina
descendunt hic dicitur de summa tri-
nitate quia alie non sunt summe
ut trinitas in candela quia ea
est ignis splendor et calor et
idem in similibus et dicit hostiensis
in summa huius ti. in principio

Sciendum autem q^d de hac trinitate
diuina diuersi heretici diuersa de erra-
uerunt quorum sabellius abstu-
lit personarum distinctionem dicens
patris filii et spiritus sancti esse
unam essenciam et personam set solo
differre nominibus arrius uero po-
suit trium personarum esse diuersas
substancias et differentes que omnia
et singula fides katholica dampnat
ad materiam autem rubrice
facit xxiiij di qui episcopus de conse-
cratione di iiii c. si et di vltima c. ple
et vlt. ad summam partem facit
xxiiij q. i. per totum

Secundo queritur quid sit fides
de hoc dicam post ea glosam ... pri-
mum videndum est de origine vo-
cabuli et dicendum secundum tul. de offi-
ciis q^d dicitur fides quia fit quod
dictum est et idem ysido. viij ethimo-
logiarum dicens dicta fides quia fiat id quod
dictum et promissum est inter deum
et hominem

Tercio queritur quare dicitur kathol^ca
ut dicit boe in li. de trinitate et b. tho-
mas in commento huius ti. q^d dicitur katho-
lica i. universalis tum propter precep-
ta universalium regularum tum propter
cultus per omnes mundi
termino emanat heresis uero er-
rores subditorum angulis terrarum in-
cludunt ydem ysido. viij ethimologiarum
dicens q^d dicitur kathol^ca i. uni-
uersalis et generalis greci enim
universale katholicum vocant

Hiis premissis pro expedicione glose
que ponitur super rubrica an-
te primo modum sume quid sit fides
quot modis dicitur item quot sunt
species fidei item quot sunt articuli
fidei ista omnia persequitur glo
ideo eam hic adducam ut ... etc.
et post ista glo diuidi taliter

quia ipse reddit causam quare is-
ta rubrica sunt hic situata, de
quo eciam dixi. Q. 2a ibi vide
dum tractat de fide per modum
summe querendo de v, quorum 2m
sunt prosequitur scilicet quot modis
dicatur fides 2o prosequitur primum
scilicet quid sit fides ibi fides
uo ubi describit fidem uno mo-
do et opponit et statim contrariis duas
aliarum diffinicionem 3o prosequitur
de 3o scilicet quot sint species fidei
ibi species 4to de 4to scilicet de ar-
ticulis fidei ibi principales
5to de 5to scilicet de premio cre-
dencium et pena non credencium
ibi premium. Circa ad primum dicit
premissis scilicet quot modis dicatur
fides, glo. ponit aliquot modos
quibus dicitur fides, quod prose-
quere ut ibi patet et ibi multis
modis dicitur de quibus eciam exponam
q. i. monet, et ibi et itaque
et i. de quibus dicitur appo. c. si. et ibi
articulos vii sic dicitur symbolum
fides, i. de vita et ho. cleri
ut quinque ibi de hoc in glo. si.
et ibi stricti iuris de hiis nota
i. de corp. cum vel lib.

Et similiter circa istam partem quoque ulte-
modo de quibus in glo. sunt ad
hic alias dicitur enim eciam fides
i. legalitas contraria dolo. i. de
depos. c. ii. ante probat credulitas
tas ff. de verbo sig. l. bone
fidei emptor item bona si-
plicitas ut dicitur iste est bone
fidei. i. simplex non duplex propo-
ri q. iiii. innocens. Et de hiis
modis per hostiensem de resti. spo-
lia. vers. ubi etiam ponit de primo
b baptismus castus securus
eq., fides legalis sine cautelis

credendus. Circa probabilitas fi-
dei sub voce tenetur. deinde ibi
fides ut 2o Glo. describit fidem
secundum apostolum quantum ad opponentium
et dicitur et ibi ad hebre. xi.
et ibi substancia i. fundamentum
et ibi tenet cognicionem et opinio
dubitacionem vero dicit Hugo
varro quod fides est media opinio
et scie neutrum attingens et
ita glo. non persistat in descripcione
fidei per apostolum data dicens quod
non sit vera diffinicio sed quedam
notificacio accidentalis. sed est quod
quidam defendunt diffinicionem
apostoli dictam et eam sic expo-
nunt fides est substancia i. virtus que
est substancia i. fundamentum substans
seu firma subsistens sperandarum
rerum i. eorum que expectamus dicit
sperare argumentum non apparencium
ut i. glo. et hoc sit argumentum
non apparencium sive sint de
preteritis sive de presenti sive de
futuris et per hoc tollit obiec-
to prima cum dicit quod diffinicio
predicta conveniat spei, nam
spes est tantum de futuris, tollit
eciam obiectio 2a quia ut nunc
dixi verbum non apparencium convenit
preterita presencia et futura sed in
eo quod dicitur in hac diffinicione
sperandarum rerum videtur quod conve-
niret tantum futuris et sic conveniat
spei. Ad quod dici potest quod hoc
dictum est, ut nunc dixi, fi-
des sperandis substat tamquam
fundamentum eorum que speranda
sunt, et sic fides est virtus per
quam credimus ea que sperare
debemus, et in hoc substat
fides spei, quia super ea tamquam
super fundamento constituitur spes
non autem econverso, nam prius credi-

aliq(ui)d quod no(n) sp(er)atur, michil aut sp(er)em(us) p(otes)t quod no(n) credat(ur). Spes eni(m) est (ver)tus qua sp(irit)ualia et et(er)na bona sp(er)ant(ur) .i. cu(m) fiducia exspectant(ur) ut dicit (magister) p(ri)mo s(e)n(tentiarum) xxvi. di(stinctione). Ex h(uius)mo(di) dicit q(uod) fides est de p(rese)nti et cu(m) hoc est sp(er)andar(um) re(rum), q(ui)a facit ut faciet in nob(is) subsiste(n)tes sp(er)andas in p(rese)nti p(er) sp(em) i(n) futuro p(er) re(m), et ita p(otes)t sal-uari diffinic(i)o ap(osto)li. Expo(s)ito t(ame)n ista videt(ur) remota a me(n)te ap(osto)li, et diffinic(i)o glose (con)t(ra) (com)mu(n)e g(e)n(er)alis q(uod) diffinic(i)o ap(osto)li ut d(i)c(tu)m (est).

Co(n)seq(ue)nt(er) glo(sa) tractat quot sit spec(ie)s fidei et d(icit) q(uod) due, form(a)ta et informis, d(icit)ur ut i(n) glo(sa) i(n)ter ibi p(er)... et in ea ibi formata caritate et dil(ectio)ne ibi informis .i. sine forma .i. sine gr(ati)a gratu(m) fac(ien)te et ibi tac(et) forma de elec(ti)o(n)e o(m)i(n)o o(mn)is in morte et ibi informata .i. fi(des) s(ed) ... ibi ap(osto)l(u)s ad Gala. v(i) ... tremesc(u)nt Iaco. ii ibi ala... cu(m) iii et ad Roma. p(rim)o ibi e... Math. xx p(re)cedebat p(at)riarchas et p(ro)ph(e)tarum ibi seq(ue)ba(n)t(ur) .i. ap(osto)los martires (con)fessores doctores et alios s(an)c(t)os ibi osanna s(e)c(un)d(u)m Aug(ustinum) est vox obsecrantis mag(is) affect(u)m significans q(uam) re(m) aliqua(m) ex-primens. Ioh(annes) Os aureu(s) sup(er) hunc locu(m) d(icit), q(uod) qu(i)da(m) inter-p(re)tant(ur) osanna .i. gloria(m) al-ii .i. redempcio(n)em alii salvifica vel salvu(m) fac, que s(un)t gloria salv(ator) et redempcio bene (con)veni-u(n)t ei qui effusio(n)e sui s(anguinis) glo(r)ios(e) s(an)guin(e) nos redemit. Alii ad hunc alit(er) (con)ponu(n)t, quod t(ame)n laci(us)

alibi h(abe)t videri, volt itaq(ue) glo(sa) h(ic) q(uod) et demones h(abe)nt fide(m) s(ed) informe(m).

Co(ntr)a hoc p(otes)t opponi q(uod) demo-nes no(n) h(abe)nt fide(m), quia no(n) volu(n)-tate credu(n)t, et sic no(n) h(abe)nt i(d) q(uo)d loq(ui)t(ur) diffin(itio) de qua d(icitu)r in glo(sa) eu(m) d(ici)t fides est volu(n)taria (et)c.

Solu(tio) Iaco. de Alber. s(e)c(un)d(u)m ...a-g(ist)rio dict(u)s sive te(n)ens s(e)c(un)d(u)m ma-g(ist)rum s(e)n(tentiarum) et alios theolo-gos, q(uod) demo(n) no(n) h(abe)t fide(m) d(icta)m in-formem. Fides eni(m) informis in pect(o)re q(ua)litat(em) p(otes)t e(ss)e ad bo(n)a opera quod no(n) e(st) i(n) demone. Itaque fides informis i(n) quantu(m) fides s(uscipi)t natura(m) fidei formate q(ue) est volu(n)taria c(re)d(e)ndo (et)c., ut nu(n)c dictu(m) est, et h(abe)t h(abe)t x(ri)stianus et(iam) malus q(ui) volu(n)tate credu(n)t, demo(n) aut(em) no(n) volu(n)tate credit, s(ed) (con)tremesc(u)nt q(ui) p(er) flagella et d(i)vi(n)a s(e)ueritat(e) hoc extorq(ue)t(ur) ab eo s(e)c(un)d(u)m lib(er)o velle n(on) vellent d(eu)m, n(on) arti(cu)los fidei e(ss)e. Sed (con)t(ra) est h(uius)mo(di) no(n) obstat, q(uod) p(ri)mo demones h(abe)nt fide(m) informe(m), n(on) mag(iste)r s(e)n(tentiarum) (con)dicit, p(ri)mo h(abe)t h(ic) iii s(e)n(tentiarum) di(stinctione) xxiii. s(ed) de fide no(n) o(mn)i(n)o informi p(re)cedu(n)t ro(ti)o(ne)s p(re)misse, n(on) i(n) tali fide req(ui)rit(ur) assensus, q(uia) ut d(icit) Aug(ustinus) in lib(ro) de p(re)destinac(i)o(n)e s(an)c(t)or(um), crede(re) d(eu)m nichil aliud est q(uam) cu(m) assensio(n)e crede(re) vel c(um) cogi-tare, quod p(otes)t et(iam) mag(iste)r in d(i)cta distinc(ti)o(n)e, et i(n) hoc d(e)mo(n) tang(it) v(er)um male in fidei s(ed) cogitac(i)o(n)e s(e)u crede(re) aliud forma-l(ite)r ut credens assenciat s(e)u i(n)clin(et) ad assenciend(um), et h(oc) no(n) h(abe)nt demo-nes, ideo fides demonu(m) no(n) est formata s(ed) informis ut d(icit) glo(sa). Et d(ici)t(ur) q(uod) est q(uod) e(st) informis o(mn)i(n)o q(uia) sine i(n)clinac(i)o(n)e ad

/ i(d)eo q(uod) ibi d(icitu)r de h(uius)mo(d)i q(ui) s(ecundu)m c(er)tam fide(m) no(n) habet (Et ib. baptisati q(ui) s(cilicet) i(n)cidant

assenciendum, quilibet autem qui habeat fidem cum inclinacione ad assenciendum non propter hoc dicitur fides eius plene formata si est sine caritate, nam ut dicit Aug. in li° de fide et operibus fides sine dileccione est inanis vacua et ideo demones informem habent non caram et deliberando per ingenium secundum dicta distinccione xxiij et duabus sequentibus. Deliberando infero quod diffinicio apostoli de qua dicitur in glo. cum dicitur fides est sperandarum rerum etc. est generalior quam diffinicio glose cum dicit quod est voluntaria certitudo, nam hec diffinicio non convenit demonibus qui credunt secundum inclinacionem ad assenciendum sed secundum stimulum. Secundo autem glo. ibi prenotat quot sint articuli fidei. Et circa hoc primo sciendum est quid sit articulus. Ad hoc dico secundum Riccardum de sancto victore quod articulus fidei est indivisibilis veritas de deo, supra racionem nos artans ad credendum de hoc, in de here cum ex promissis hoc promisso dicit glo. quod principales articuli sint vij quos quilibet christianus tenetur scire etc. ut in glo. et inducit glo. simile quia etiam sunt dona spiritus sancti per hoc ultimo xxxvij q. j ad fine et hec dona sunt fortitudo sapiencia intellectus consilium sciencia pietas et timor. Sunt etiam vij peticiones in oracione dominica, de quo in septenario ut di. ij de celebra. missarum c. j. Quomodo autem sint predicti vij articuli glo. non explicat et videtur ponere incarnacionem et nativitatem pro uno articulo cum sint duo ut patet ex verbis angeli dicentis Ecce concipies et paries etc. Item in eo quod glo. ponit baptismum pro articulo, dubium est, quod non sit articulus secundum sacramentum. Item dicit glo. secundum quosdam theologos quod articuli fidei sunt xij propter xij apostolos qui composuerunt symbolum et hoc declarat Tangenus de symbolo et eos inducit ut in ea et ibi explicite ut sciant explicare distinguere et defendere articulos ibi implicite de conse. di. iij. plane et credere implicite est credere quod sic credit ecclesia de quo dicetur clarius in. et ibi Morsellus vel secundum Dyonisium dicitur a simbolum quod est con et bole quod est sentencia unde convenit quia de omnium apostolorum sentencia est stabilitum et hoc ad idem tendit cum dicto glose et ibi symbolum maius. i. credo in unum deum et ibi. c. ult. et permitte de here. i. c. i. vno li. v. Sunt ibi articuli veri hoc vii de articulis respicientibus humanitatem christi etc.

Ad concordandum istorum dictorum sciendum est quod loquendo de articulis fidei secundum respectum ad eorum efficacionem. i. ad apostolos qui composuerunt xij sunt articuli fidei dicit enim Petrus: Credo in deum patrem omnipotentem creatorem celi et terre. Andreas: et in Ihesum Christum filium eius unicum dominum nostrum etc. Sed secundum respectum ad eorum materiam. i. ad id quod credendum est, quidam theologi inveniunt articulos ex parte eius maius dicunt quod sunt xiiij articuli vij respicientes

Incarnacio xpi nativitas
passio sive mors descensus ad
inferos resurrectio
ascensus in celum
adventus ad iudicium

divinitate et vii humanitatem
hinc dicitur Joh. xvii hec est vita
eterna ut cognoscant te solum
verum deum et quem misisti ihesum
xpistum per quod patet in articulis
et credibilibus duo subesse scilicet
occultum deitatis et misterium
nativitatis xpi De articulis
autem generalibus humanitatem que
possint poni ut in glosa in eo
quod dicit vii esse articulos ad sen-
sum supra tactum De articulis
autem generalibus divinitatem primus
respicit divinam essenciam cum (gl.)
dicitur Credo in deum alios in
singulari tres respiciunt personas
ut dicitur credo in patrem et in
ihesum xpistum et in spiritum sanctum reli-
qui tres respiciunt operacionem
divine essencie quarum una est
in collacione nature que est creacio
et de hac ibi creatorem celi et
terre alia in collacione gracie que
est sanctificacio ut ibi sanctam ecclesiam
katholicam sanctorum communionem peccatorum
remissionem Alia in collacione
glorie et est glorie resurrectio
seu resuscitacio ut ibi carnis
resurrectionem et vitam eternam
Alii autem dicunt quod articuli sunt
tantum xii vi pertinentes ad divini-
tatem et vi ad humanitatem
Et quo ad id quod statim di-
xi de tribus personis in trinitate
dicunt esse unum articulum cum
eadem sit cognicio trium personarum
et articulum glorie quem dividunt
in duos scilicet in carnis resurrectionem
et gloriam anime Articulum vero concep-
cionis et nativitatis coniungunt
melius est quod sint duo ut divi-
na concepcio seu incarnacio

difficultatem habet in hoc quod
deus factus est homo sine huma-
no semine Nativitas in hoc
quia virgo peperit Sic ergo duo
articuli non artantur separa-
cionem sed ponere xpistum mortuum
et sepultum non habet difficul-
tates distinctas potest ergo poni
sub uno Alii adhuc aliter
dicunt de quo per hostiensem in
summa [?] ti. quoniam et
in ugucione [?] liiii xxxiii
di. et xxxiiii et xlv In hac
tamen diversitate sufficit katholicis
stare symbolo prout iacet
sive dicant esse xii sive xiiii
sub distinccionibus premissis et
hoc sit dictum de numero articulorum
Sed quia hec sit mencio in
glosa quid teneantur clerici ad
articulos fidei et quo laici
ideo circa hoc queritur qualiter
quo teneantur fideles ad arti-
culos fidei Solvit Innocencius
dicens tenendum quod quedam est men- (fidei)
sura ad quam quilibet tenetur et
que sufficit simplicibus et [?]
forte omnibus laicis scilicet quia
oportet quemlibet adultum accedentem
ad fidem credere quod deus est
et quod est remunerator omnium bo-
norum Item oportet quod credat alios
articulos implicite id est credere oportet
verum esse quicquid credit ecclesia ka-
tholica hanc autem mensuram
excedere debent prelati ecclesiarum
quicunque curam animarum habent quia expli-
cite debent articulos fidei expli-
cite et distincte qui continentur
in symbolo scilicet credo in unum deum
etc et quicunque vult xxxiii
di. c. ii et c. se. Episcopi autem debent

plus scire quia debent scire articulos
fidei omni poscenti reddere ra-
tionem xxxviii di. si. ecce. xxx
viii di. omnes. Et tamen Innocencius quod
non tenetur in continenti de quolibet
respondere sed prehabita deliberatione
et etiam si oportuit cum aliorum
consilio. Item non negat etc. quod
papa et alii superiores prelati
possunt dispensare cum clericis
tamen etiam minus litteratis et
minus industris sufficientem videre
inccia nisi sit propter defectum cle-
ricis aut in prioribus satis videtur.
Item cum quod si essent pauperes
qui non possent intendere stu-
dio quia non habent ingressus vel
expensas et quia oportet eos ma-
nibus propriis victum querere quod eis
sufficiat scire sicut simplicibus
et laicis et aliquantulum plus scili-
cet de sacramento altaris. Nam
oportet eos credere quod in sacramento al-
taris conficiatur verum corpus xpi
et hoc ideo quia cum illud cot-
tidie et continue tractant plus
quam laici. Si autem habent ingressus
et expensas ad discendum, tunc
peccant nisi plus proficiant in
cognitione districta fidei quam lay-
ci. Dicit tamen alius qui imperiti-
a eius primam de ignorantia vel po-
cius de negligentia sciendi structuram
ut diligenter attendat quare
ingenio non proficiunt vel propter
duriciam ingenii, vel quia eos
oportuit tamen alia opera caritatis
intendere, puta circa eos liberanda
necessaria consortibus suis vel pau-
peribus vel hospitalibus et idem de
aliis operibus bonis. Ita quod non
tenentur ad explicitam cognitionem

articulorum. Item licet eis expli-
cite cognitionem proponere alia opera
pietatis. Item etiam si eos causat
fuit illi scire fidei proponere
alias scientias ut si vellent ad-
discere scientiam iuris ut pauperes
in iudicio defendat hic opi-
natur non peccat secundum Innocencium
tamen ipse credit quod non debent ita
proponere scientiam cognitionis fidei quin
in ea proficiat. Et bene videtur
quod semper plus debent intendere
circa cognitionem predictorum quam circa
cognitionem iuris propter quam eorum pre-
sides habent ab ecclesia nisi in
gratia eos ista ea moneat.
Item vide secundum eundem quod eos laicos
quibus deus dat talentum sub-
tilis ingenii quod melius faciunt
si suum ingenium impendunt
in cognitione predictorum quam
unus non videat quod peccent
etiam si eas non intendunt, vel
aut quod sufficere quod talenta
sibi credita non abscondat in
terram in tremis sed bonis ope-
ribus insistant. Item quantum vale-
at implicita fides. Et Innocencius
secundum quosdam tamen ipsum valet
quod si aliquis eam habet scilicet quia
credit quicquid ecclesia credit
licet false opinetur aliqua
ratione naturali motus videlicet quod pater
maior vel prior sit filio vel
quod tres persone sint tres res
ab invicem distantes, quod non
est hereticus, nec peccat dummodo
cum suum errorem non defendat
et hoc ipsum credit ecclesiam
sic credere et sua opinio fidei
ecclesie supponit, quia licet male
opinetur tamen illa non est fides
sua immo fides sua est fides

ecclesie. i. e. condampnamus eciam si-
nem, quod est non dignum de-
nuncio ad finem de premio
credencium et pena non creden-
cium, dic ut in glosa et tum de
hoc rubro, sequitur capitulum

Firmiter | Canon iste famosus et
allegabilis in hoc titulo non potest
congrue summari propter multitudinem
dictorum, sed eciam expedit quo
quo ad literam clarus habetur et
dividitur quia primo tractat de sum-
ma trinitate et de operibus ipsius
trinitatis et de fide katholica
ac de articulis fidei, 2o tractat de
sacramentis ibi Una vero.

¶ Ex casu in titulo patet sequentia
sub tali verborum forma. In con-
cilio generali cui Innocencius tercius pre-
sidebat circa materiam huius de sum-
ma trinitate et fidei katholice sta-
tutum fuit quod unusquisque fir-
miter credat et simpliciter confiteatur
quod unus solus est deus verus
eternus immensus incommutabilis in-
comprehensibilis [illegible] ut habetur in litera
tres quidem persone sed una es-
sencia substancia seu natura pa-
ter filius spiritus sanctus, pater ge-
nerans filius nascens et spiritus
sanctus procedens ab utroque, unum
universorum principium creator
omnium visibilium et invisibilium,
qui sua omnipotenti virtute
simul ab inicio temporis utramque de
nichilo condidit creaturam spiri-
tualem et corporalem, videlicet ange-
licam et mundanam. Demum con-
firmit quod hec sancta trinitas pro
per moysen et sanctos prophetas
ordinatissimam disposicionem
temporum doctrinam humano generi
tribuit salutarem. Et tandem uni-
genitus dei filius ihesus christus a
tota trinitate pariter incarnatus
et ex maria semper virgine natus ve-
rus homo in duabus naturis una persona
viam vite manifestius demonstravit
et quod in mundum veniens pro salute
humani generis in humano corpore
passus est, mortuus et sepultus
et descendit ad inferos, tercia
die resurgens a mortuis
ascendit ad celos, inde adhuc
in fine seculi venturus est iudi-
care vivos et mortuos et
reddere unicuique iuxta opera
singulorum bona sive mala. Item se-
cundo exprimit quod una sit
fidelium universalis ecclesia extra
quam nullus omnino salvatur. In qua
idem ipse sacerdos est et sacrifi-
cium ihesus christus, cuius corpus
et sanguis in sacramento altaris
sub speciebus panis et vini veraciter
continentur. Et hoc sacramentum nullus
conficere potest nisi sacerdos qui rite
fuit secundum claves ecclesie ordi-
natus, quas ipse concessit apostolis
et eorum successoribus ihesus christus.

¶ Sacramentum vero baptismi tam parvu-
lis quam adultis in forma ecclesie
a quocumque rite collatum proficit
ad salutem, et si post susceptionem
baptismi quispiam prolapsus
fuerit in peccatum per veram potest
penitenciam reparari. In fine disponit
quod non solum virgines et continen-
tes, verum eciam coniugati per fidem
rectam et operacionem bonam pla-
centes deo ad eternam merentur
beatitudinem pervenire.

¶ Sequitur litera. Ro. po. qualiter
totum istum canonem proponat coram
hereticos seu de fide suspectos
ut videat si credunt ea que

hic circa trinitatem, circa diuinitatem
et humanitatem xpisti credenda con-
tinentur etc.

Nota primo secundo quantum ad textum
quod firmiter credere debemus ea que
sunt fidei katholice, de hoc in
glo. i. que assignando rationem
dicit etc. et in ea ibi probari
que probatio fit per creaturas, nichil
quidem est certius fide eo quod de re
certissima est scilicet de deo, hec
tamen sunt orationes seu decla-
rationes de quo in c. firmiter in secun-
do notabili, dicit tamen ysidorus
quod firmitas est animi constantia
qua quis rei ita tenaciter in-
heret quod ab ea aliquo impul-
su euelli uel separari non potest
et tenemur firmiter credere debemus
circa fidem katholicam hoc uult c.
in principio cum dicit firmiter credimus

Tercio nota ex hoc quod credulitas
quam habemus de fide debet esse
sine dubio de hoc in glo. ii.
dicit et in ea ibi sine quod
uim ad hoc genus mendacium ul-
la condicione quis debet adduci
xxii. q. ii. primum sunt bonorum
sed nec ad aliud de hoc per hostiensem
in summa de peni. § que interrogaciones sub § dixisti

Quarto nota quod debemus simpliciter cre-
dere ea que sunt fidei et dico
simpliciter. i. sine plica seu inuo-
lucione, de hoc in glo. iii. que
etiam ad hoc ponit similia, unde
dicit et in ea ibi, l. ii. ibi dicit
quod scripta in testamento que non intel-
liguntur habentur proinde ac si scripta
non essent reliqua per se ualent
et ibi nichil sequitur interest
negare tacere uel obscure respon-
dere, in fine quod si fiat de

est ut notatur in c. de sponsa ex-
tra. in c. et in regula contra eum
lib. vi.

Quinto noto quod unus solus est uerus
deus et de hoc quod dicit unus di-
catur ut notat glo. iii. in c. in
clemen. una § ad hec et
est unus deus, ne differentia
gradiens seu graduatio pugnantium pug-
na uel corruptio inducatur est
etiam hec ut in c. c. et hoc
ne solitudo uel singularitas
cum ut unus potentum ut unus
bonum aut unus felicium ordinat
Est et alia ratio unus quia
omnis numerus ab unitate, unitas
a nullo, sic et deus est a se et
non ab alio, dicitur etiam unus
adhuc alia ratione de qua in
glo. iiii. que dicit in eo autem quod
deus uerus hoc dictum est ut
dicit glo. uerbo ad differentiam fictorum
deorum Et dicit b. Tho. hic in
Commento quod dicitur uerus quia
esse diuinum uerum et ualet dicere deus aliqui
autem dicuntur dii non quidem uere
sed per adoptionem ut participationem
diuinitatis siue per interpretationem
de quo ps. ego dixi
dii estis, dicuntur etiam aliqui dii
secundum opinionem errantium populorum
hominum omnes dii gentium de-
monia, et utroque modo potest
intelligi glo. premissa, in eo
quod dicitur quod hic dicitur deus uerus
ad differentiam fictorum

Sexto nota quod deus est eternus
de hoc in glo. vi. que dicit etc.
et secundum Boe. eternitas dei sola est
et secundum Boe. eternitas est interminabilis uite pos-
sessio tota simul et dicit b. Tho.
dicitur deus eternus quia caret
principio et fine et quia eius esse
non uariatur per preteritum uel futurum

nichil cui ei subtrahitur nec
aliquid ei de novo eciam adve-
nire potest unde de se dicit Exod
iij Ego sum qui sum, quia eciam
esse suum precialiter habet esse et
non novit preteritum vel futurum
Septimo notatur quod deus est incessabilis
quod eo potest sequi glo. que dicit
sustinere infra omnia non depressus
et facit ad hoc, quod dicit Bernardus (relig)
et ver sac. c. uno. libro in
principio et in Jeronimo c. v. ubi dicit
quod semper omnia est regendo atque
imperando, subtus omnia sustinen-
do laterum portando non ponde-
re laboris sed infatigabili virtute
Octavo nota quod deus est incommuta-
bilis, de hoc in glo. sequente
dicit. Et in ea ibi Boecius 3o de conso-
la. ibi dicit ut ibi notatur
Et dicit b. Thomas quod dicit incom-
mutabilis, quia nulla apud
ipsum variacio Jaco. primo apud
quem non est transmutacionis nec
vicissitudinis obumbracio, et
dicit incommutabile hoc est va-
leo id quod idem est et in eodem
se permanet etc.
Nono noto quod deus est incom-
prehensibilis et omnipotens, de hoc
in duabus glo. sequentibus. Et in ea
ibi in veteri potuit similitudine
Exo. xix ubi iubebat lapi-
dari etc. iumentum tangens mon-
tem et habetur ad hebreos xij
ibi bestia, id est homo qui dicitur
bestia quia peccat, ibi tetigit
peccando ibi montem, id est deum
vel dicatur tetigit, id est tangere
voluit hoc est indagare
cum ad hoc non sufficiat intel-
lectus humanus ut supra dixi

Eccli iij Alciora te ne quesieris
et forciora te ne scrutatus fueris. Augustinus
ad volusianum demus deum aliquid
posse quod fateamur nos investi-
gare non posse. Jero. contra pela-
gium voluntas dei non discucien-
da sed cum gratiarum accione pandenda
est. Gregorius super Job c. ... sta
dei debemus venerari quia iu-
sta esse non possunt non discucienda qua-
rum consilium sui querere contra
cum est superbie, de hoc Jero.
super parabolas in fi. Item dicit
quod illud ingenium confusionem rem-
piet quod versatur circa hoc ut or
quod fuit in alto quod in imo
quod fuit primo, quod erit ulterius
infine ad Rom. xj de peni di
iuij si eo bono in glo. h. infine
etc.
Item noto quod deus est ineffa-
bilis de hoc in glo. sequente quid vel-
lis potest sufficienter effari laudes
ipsius celestis vel iij exaltate il-
lum quantum potestis, maior
enim est omni laude
Item noto breviter de trinitate per-
sonarum in dignitate quod sit pater
et filius et spiritus sanctus. Et de fi-
lio dicit. Et in ea ibi [illegible] Coe una
in principio, quod equalitas cum patre sub-
sistit in hijs omnibus in quibus
deus pater consistit ~~personalibus
dignitate quod sit pater et
filius et spiritus sanctus Et de filio
dicit etc.~~ In eo autem quod
hic dicitur de spiritu sancto, dampnatur
error Macedonij qui dicebat
spiritum sanctum non esse deum sed sancti
patris et filij ... esse
sui hostem. Et dicit b. Thomas quod
in hoc quod dicit de tribus personis
aliqui dimisso de erravit Sabellius

incommutabilis deus idemque ipse eternus sua semper
... legitur ... et ... misericordia temperasse ... dicit glo. ea quod deus dicat
... vel ... vocat ... ea que
... non vocat

super ea non elatus i. non dis-
tans quia ubique presens alcius
super omnia non elatus altissimus
et incomprehensibilis

cum dixit, quod pater et filius
solis nominibus distinguuntur, dicens
eandem esse personam, que quandoque
dicitur pater, quandoque filius, quandoque
spiritus sanctus propter diversas
raciones et de hoc xxiiii q. iii
quidam vero Sabellianos. Et
ad hoc excludendum dicit hic
quod tres sunt persone. Arrius non
dixit quod pater et filius sunt
diversa nomina ita et diverse
substancie et de hoc e. ti. vero Arria-
num et ad hoc excludendum dici-
tur hic quod sunt una substancia, de hoc
e. ti. ille una in glossa vi, dicit
ecclesia vero Thomas quod adiecit illa verba
substancia seu natura quia substancia secundum
diversum vocabulum aliter sumitur apud
nos aliter apud grecos. Nam
apud grecos ypostasis, i. substancia
accipitur, sicut apud nos perso-
na vel subsistente, quam dicimus
suppositum vel rem nature, sicut
hic homo ut petrus est suppositum
vel res nature. Apud nos vero
secundum quem usum loquimur, substancia
dicitur essencia vel natura rei sicut
cum humanitas dicitur natura hominis.
Vult ergo littera dicere quod in divinitate
tres persone subsistentes scilicet pa-
ter et filius et spiritus sanctus sunt una
omnino simul natura est in qua
subsistunt, quod in creaturis non
potest contingere, pone cum et pau-
lus et Iohannes licet sint tres subsis-
tentes in humana natura, non tamen in
una natura sunt cum tres homines
non unus homo sed pater et filius
et spiritus sanctus sicut sunt, non tres dii
sed unus deus ut hic dicit littera
Secundum quoniam. Nota quod pater et filius
et spiritus sanctus sunt una simplex
natura de hoc e. ti. e. ti. uno li. vi.

Et dicit vero Thomas hoc dici ne
possit aliquis prave intelligere
unam essenciam trium personarum
ita esse ut una pars illius
nature sit in patre, alia in filio a-
lia in spiritu sancto, sicut sunt tres
rivuli defluant ab uno fonte
tunc cum una pars aque est
in uno rivo, alia in alio etc.
Tercio Non sic autem est in divina
natura, quia tunc sequeretur
quod esset composita ex pluribus
partibus sicut si ex tribus rivulis
fiat unus fluvius dicitur ergo
divina natura simplex omni-
nulla composicione habens. Nam
omne compositum posterius est hiis
ex quibus componitur et sic si di-
vina natura esset composita, ali-
quid esset prius deo quod est
impossibile, et de hoc e. c. s. i. in

quarto Item Nota quod deus pater de
nullo est, filius a solo patre, spiri-
tus sanctus patri ab utroque
Et dicit Thomas quod per hoc respon-
detur ad id quod quidem posset
natura posset aliquis dicere si
divina natura est omnino simplex
unde ergo distinguuntur tres
persone. Ad quod dicitur quod dis-
tinguuntur sic quod pater a nul-
lo est filius a solo patre etc.
ubi considerandum quod quedam in
divinis absolute dicuntur, que est
et unum in tribus personis, sicut
quod dicitur deus bonus sapiens
et omnia huiusmodi, ubi vero conve-
nit distinccio, tunc illud non
dicitur absolute sed pertinet ad
relacionem, sicut dicitur pater
per relacionem originis, quia pater
a nullo est ut statim dicitur

et secundum hoc dicit incausabilis /
filius vero a patre est per generationem
secundum illud psalmi 2 / ego hodie
genui te / et secundum hoc patri
attribuitur paternitas / et filio fi-
liatio / spiritui autem sancto attribuitur
processio / quia procedit ab utroque
sed patri et filio attribuitur quod
spiratio qua quidem spirant spiri-
tum sanctum // Sunt ergo quinque noti-
ones id est notificationes que notifi-
cant personas in divinis et alias
dicuntur relationes / et de hiis summo
summas xxvi di. et i. q. i. c. [illegible] in
glossa nota ad intelligentiam et ibi
dicta // Et iste notiones sunt hee
paternitas per quam ostenditur quod a pa-
tre est filius / filiatio per
quam ostenditur quod filius est a patre
processio per quam ostenditur quod spiritus
sanctus est a patre et filio / innasc-
ibilitas per quam ostenditur quod pater
a nullo est / quinta spiratio per
quam ostenditur quod pater et filius
quidem spirant spiritum sanctum / et hec
ultima est contra grecos qui di-
cunt spiritum sanctum procedere a
solo patre / de quo i. q. i. c.
uno li. vi° in glossa confundit
Item nota quod filius est a patre
et spiritus sanctus a patre et filio
ab eterno et in eternum sic erit
quod vult littera ibi absque ini-
tio semper et fine // Et dicit
illud hoc dictum ad concludendum
falsam cogitationem que surgere posset
contra rebus humanis / quia filius
non fuit a patre quantum [illegible] aliquis
cuius genitus fuit // Sic ergo
potest videri quod filius in divinis
non fuit [illegible] ut spiritus sanctus
fuit a patre et filio procedens quod
concludit per hanc litteram et potest

exemplificari de radio solis qui
statim fuit / cum sol fuit et
cum quod diu sol est / hoc tamen exem-
plum non est omnino sufficiens / quia sol
non fuit et fuit nunc radius eius
deus autem pater semper genuit de-
um filium et a patre et filio
semper processit spiritus sanctus // ponitur
etiam aliud exemplum in anima humana
in qua verbum mentis conceptum a
memoria procedit et ab utroque scilicet
a verbo concepto et memoria proce-
dit amor / et ita etiam a patre
procedit filius sicut verbum eius / et
spiritus sanctus procedit ab utroque
sicut amor quidam utriusque // Sed hoc
tamen exemplum deficit in duobus / primo 1
quia intellectus humanus non semper
fuit / 2° quia non semper verbum in cor- 2
de suo actualiter concipit sed
intellectus divinus semper fuit / et semper
absque intermissione intelligit
unde semper in eo oritur verbum quod
est filius et procedit amor qui
est spiritus sanctus

Item consequenter littera quod pater et
filius et spiritus sanctus sunt consubstantiales
et coequales / coomnipotentes et
coeterni / et sunt unum principium univer-
sorum ut dicit littera / et quod dicit coom-
nipotentes declarat glossa in eodem
verbo // Quod autem dicit coeternum dictum
est ut in c. Ille una e. ti. predicto
in glossa arriani et taygeti scilicet
in uno genere // Et quod dicit unum uni-
versorum principium est contra manicheos
[illegible] qui dicunt duo principia
[illegible] marchio-
niste // Et dico quod est principium prin-
cipians non principiatum // Et hoc
quod sit necessarium dare unum principium
increatum est ratio / quia aliter iretur
in infinitum / ubi enim ponitur
aliquid creatum ponitur et creator

Si aut creator s poneretur alium
creatore et sic ascendendo ireturr
in infinitum Item si deus incepisset
esse oportuisset quod conicet de
potencia essendi ad actum essendi
et ad hoc non potuisset seipm
educere, quia tunc ipse precessisset
suum esse vel seipsum, quod non
est intelligibile Item aut sit unum
tale principium et non plura probatur
per Egidium quia si essent plura, vel
unum et tunc unum destrueret
alterum aut concordarent a n equali-
a, et tunc illud quod esset minus
non esset perfectum et sic conse p-
veniencia essent imperfecta
unum contra id Genesis primo et erant
omnia valde bona Aut equa-
lia, et aut omnipotens et alterum
superflueret Aut non omnipotencia
et non possent esse principium
Item noto quod eo dicit verbo
in eo quod dicit pater et filius sunt
consubstanciales etc quod consequenter implicatur
error Arrii de quo dicitur ubi dicit
Thomas considerandum quod Arriani pro-
nebant filio priorem, primo quantum
ad essenciam dicentes quod essencia
patris est dignior quam essencia
filii et ad hoc concludendum dicitur con-
substanciales quia essencia patris et filii
est una et in nullo differunt 2o
ponebant quantum ad magnitudinem
non quod ideo sit magnitudo mo-
lis sed virtutis que est perfectio bonitatis
sue, dicebat enim priorem maio-
rem filio esse secundum quantitatem
et ad hoc concludendum dicit littera coe-
qualis secundum quantitatem unum est
quod pater est maior Johannis xiiij
pater maior me est 3o quantum
ad potestatem, dicentes filium non
esse omnipotentem ad quod concludendum

dicit omnipotentem 4o ad
eternitatem dicentes filium non semper fuisse
ad quod concludendum

dicit coeternum, quinto quantum ad opera-
cionem, dicentes quod pater operatur
per filium sicut per ministrum, ad quod
concludendum dicit unum omnium
principium, pater enim et filius sunt
unum principium, et quod dictum est de
filio intelligendum est etiam de spiritu
sancto ut vult hec littera
Item noto quod deus est creator omnium
visibilium et invisibilium spiritualium
et corporalium et dicit Egidius quod vult
hoc probare eliminavit hoc con-
tra aliud contra quosdam hereticos
qui negant visibilia et corpora-
lia esse creata a deo Et dico
ad litteram ibi spiritualium et corpora-
lium quod per hoc exponit id quod
predixit, ut per visibilibus intelli-
gat corporalia et invisibilibus
spiritualia etc
Item noto quod deus sua omnipoten-
tia virtute creavit omnia et dicit
Thomas, quod hoc dicit sua virtute ad
concludendum errorem ponencium
quod deus non immediate creavit mundum
sed mediantibus angelis et hic fuit
error Menandrinorum de quo
xxiiij q iij quidam sunt Mena-
driani
Item noto quod deus creavit simul
spirituales et corporales creaturas
et per hoc concludit errorem Ori-
genis ponentis quod deus a principio
creavit solum spirituales crea-
turas et postea quibusdam eo-
rum peccantibus creavit corpo-
ribus quibus quasi vinculis
ille spirituales alligaret, dicto
c. quidam sunt origeniani et
de hoc in glosa super verbo simul
ab inicio et in ea ibi unum salo-
mon ecci xviij quidam hic di-
cunt quod Salomon non fecit illud

librum ff aliud In fine idem
not xxxv di sexto die
in glo i Et dicit ab quod crea
ut sunt omnia in materia infor
mi ut hic et cum distinccione
dierum deduxit in forma de eo
c sexto die
Item Ro. quod deus abinicio temporis
creavit spirituale et corporalem
creaturam de michelo et in eo
quod dicit abinicio temporis conclu
ditur error Aristotilis et philosophorum
dicencium mundum ab eterno Item
aut quod dicit de michelo conclu ditur
error anaxagore dicentis
mundum factum ex aliquo pre
iacenti sed non mundi ab eterno
extitisse
Item ex eadem lra noto ibi abini
cio temporis quod hec tria sunt incepe
runt tempus angli et creatura
mundana et exponatur lra ibi
sunt abinicio temporis i. simul cum
tempore cum tempus tamen non esset
Item noto hic quod deus post creatu
ram spiritualem et corporalem
creavit humanam ibi ac deinde
humanam de hoc in glo in verbo
humana Et si quaerat cur
homo qui post angelos est
creatura nobilissima creatus
fuit post bruta et reptilia Respondet
Augustinus hoc fecit propter
humiliacionem ne superbiret cum
sumeret ex ordine primogeni
ture Creatus enim fuit ad ymagi
nem dei quantum ad naturalia
et ad similitudinem quantum ad gra
tuita i. virtutes ex quibus
ingeri poterat superbiendi occa
sio et hac de causa primus
homo in agro damasceno
formatus fuit ex limo terre
et in paradisum translatus est ut

sciret quod esse paradisi non esset
nature sed gracie Item cum aliis creaturis
conferri debet equum fuit illas
prius creari Item sum Io. an. alia
causa hic colligitur ibi in lra
que quedam ex spiritu et corpore
etc
Ex qua lra noto etiam quod creatura
humana est que quidem respectu
spiritualis et corporalis creature
de hoc in glo in verbo que quedam
et in ea ibi sentimus habet enim
esse cum lapidibus vivere cum
plantis et sic homo est ar
monia omnis creature Est autem
armonia consonancia plurimorum
creaturarum In fine Sic et clerici
seculares habent se ad religiosos
et ad laicos Sic et iura ca
nonica ad theologiam et civi
lem sic et emphiteosis advena
dictionem et locacionem C de iure
emphiteo. l. i. host
Item noto ex lra quod dyabolus
et alii demones natura creati sunt
boni et dicitur dyabolus a dya
quod est duo etc ut in glo etc
Et dicit Tho. quod per hoc quod hic dicitur
demones creatos bonos tollitur
error manicheorum ponencium duo
principia esse unum creatricem unum
creaturarum bonarum aliud creatricem
creaturarum malarum dicto. c quidam
v manichei quod non procedit
quia omnes creature natura sunt bone
ut hic In fine hoc tamen non placet sed h
Iaco quod grece dicitur dyabolus
criminator etc
Item ex verbo hec autem noto quod filius
dei a tota trinitate fuit incarnatus
Quare autem illo tempore et non alio
prius vel post et quare ex maria
virgine non ex alia muliere nata
est i. Ecce una in glo quod

tempus Et in eo quod hic dicit
filium incarnatum concluditur
error Sabellianorum dicentium
unam esse personam patris et filii
et spiritus sancti et sic secundum eos
eciam pater et spiritus sanctus
fuisset incarnati Et quod
dicitur in glo verbo incarnatus
hic conpletur explicacio primi
articuli fidei intelligendum est
quo ad articulos concernentes huma
nitatem etc.

Item nota quod maria semper fuit
virgo et per hoc tollitur error
de quo patet de libro sig. c. iiij
et v. Item nota quod christus est
verus homo ex anima racionali
et carne compositus et in hoc di
co quod anima racionalis vere et essen
cialiter informat corpus humanum
patet extra ti. Cle una in principio et
ibi omnes christiani tenentur iudi
care haeretica de hoc ibi in glo
iiij ubi notatur quod hoc est
contra fidem incarnacionis et contra
fidem nostre resurreccionis Et per
hoc eciam tollitur error Nestorii
qui dixit quod christus non erat unus
et idem deus et homo sed separatim
alter filius dei alter hominis de
quo superius littera c quidam vero
nestoriani etc.

Item nota quod in christo est una
persona in duabus naturis et
ex hoc infertur quod christus secundum
quod homo non est persona, nam
secundum Ricardum concepta anima fuit
humanitas statim fuit unita
ille hominis filius dei, deus enim et
homo simul unitus fecit christum
Et dicitur quod concepto fuit homo
humanitas fuit suppositata
per personam ipsius filii et sic in
una persona ipsius fuit due na
tura et humana et de hoc in

glo in verbo una Et in ca
ibi natiuitas secundum legem et agnie [margin: 2m firmiter]

Item nota quod christus secundum divini
tate est impassibilis, sed secundum
humanitatem passibilis fuit et
quod dicitur passibilis notatur
extra ti. Cle una in principio in glo
in tantum

Item nota quod christus descendit
ad inferos in anima tantum et dicitur
per quod electos quos ibi fuit
cassata quia in hoc articulo ma
le respondit. Item christus vo
cius iudicaturus est vivos
et mortuos Et quod dicitur
vivos verum est id est illos qui
reperientur vivi in adventu iu
dicis, non tamen debet intelligi quod
tunc vivant nam et ipsi mori
entur et resurgent Mortuos
autem dico illos qui prius erant
mortui secundum b. Tho. qui eciam
aliter exponit ut intelligamus
vivos et mortuos id est iustos
et peccatores, prima exposicio
communior

Item nota quod christus in die iudi
cii reddet singulis secundum merita
quod est contra aliquos ponentes
quod in finali iudicio aliqui
saluabuntur precibus aliquorum [margin: scotus]

Item colligo quod omnes resurgent
in suis corporibus, et est articulus
quod tunc lingwe loquentur, ad
quod id est di. si quis diaconus ubi
de hoc licet et hoc est contra quos
dam dicentes quod resurgent sine
corporibus que nunc habent sed ha
bebunt corpora de celo allata
quod est contra apostolum qui ad
Corinth xv. oportet corrup
tibile hoc induere incorrupcionem
et hoc ultimum tangit hic

cata in glo etc.
Ultimo nota quod in iudicio ma-
li recipient penam perpetuam et
boni gloriam sempiternam quod
est contra origenem qui dixit
quod pena dampnatorum non erit
perpetua et similiter quod gloria
beatorum non erit perpetua etc.
Commendando autem litteram oppo-
nitur primo in eo quod dicit deus est in-
commutabilis, nam deus sepe
mutat sententiam sua xxxij q.
iiij ... et c. ... gl.
... glo in verbo incommutabilis
hoc tangit et non soluit, tamen
ex ea potest colligi solucio quod
deus mutet sententiam, non quia
ipse in se mutet sed mutat
quo ad nos quia punit semel
boni vel mali peccatum vel
punit, de hoc tamen dicatur ple-
nius sicut quod ea que deus lo-
quitur commendando reuocat
sepe ut in contrario sed non reuo-
cat quod dicit asserendo ut
hic, simile de peccatore asserte
de ... cum cessante. Et in hoc
dicit ... prima parte summe
questione ... articulo vij, aliud est
mutare voluntatem, aliud
velle aliquam rerum mutacionem
mutare voluntatem potest im-
mutatam voluntatem sed velle ali-
quam rerum mutacionem non potest
mutacionem voluntatis et hoc
sic patet quod potest aliquis
eadem voluntate manente etc.
ut ... potest cum aliquis eadem
voluntate manente, velle
quod non fiat aliquid et post ea
contrarium sicut cum papa mandat
in ... facultates certum
numerum in ecclesia statuit tamen
si augeret facultates, desinit
numerus eadem ... voluntate manen-
te de consilio cum ... et
hoc est velle rerum mutacionem
sed voluntas dei mutari tamen
bonum vult quod post ea velle
desinit, regula quod semel
et regula mutare, li. vj. quod
non potest esse deo qui non mu-
tatur ideo dicitur quod mutat sententiam
sed quantum ad effectum sed non con-
silium.
Item 2º oppo. contra hoc quod dicit
deum omnipotentem cum tamen peccare
non possit, de peni. di. ij. si
caritas, item deus non potest currere
vel quod sibi facere. Glo. que omnia
soluit, quod deus potest omnia que
decet eius potenciam, et quod
posse est aliquid posse, et
ex hoc quo ad primum concordat
dicit glo., quod deus peccare non
potest quia peccare non est ali-
quid posse ... ita dicit glo. ... nos
dicatur quod peccare est aliquid
non posse quod ponit magnum
defectum ut dicitur in psalterio
... cantus. Ad aliud quod dicit
deum non posse currere, dicatur breuiter
quod ex hoc quod sit omnipotens non
sequitur quod possit currere sed dicere
deus ergo potest cursum facere, quod
currere sedere non cadunt in deum
de hoc per summam di. ... ubi
dicitur quod licet huiusmodi actiones
deus in se habere non possit, eas
tamen in creaturis potest operari, facit
enim ut homo ambulet et
loquatur et huiusmodi et sic dicitur
sed posse facere et currere ambulare

vult enim deus respiciendo super rem creatam
quod peccator puniatur et illi comminatur penam
et tamen cessante peccato cessat pena comminata
eadem voluntate remanente

comedere et similia non deceret
deum quia ista predicata non dicunt
perfectionem simpliciter et sic sonant sed
impossibilia deo quia omne inde-
cens est deo impossibile, quod autem
ista importat imperfectionem patet
quia qui currit ideo currit
quia sibi aliquid deficit quod
querit in termino ad quem currit
Sic qui comedit bibit et
similia facit etc. Et qualiter
sciendum quod deus est omnipotens
non tamen res etiam impossibiles et
desperatas donare potest C de
hote iure emi l. ii ad fug
re colup. Et apparet eius omni-
potentia precipue in duobus, quia non
aliquid ad patiendum ei corrup-
tionem potest inferre, nec ad facien-
dum quod vult impedimentum af-
ferre, dicitur tamen deus non pos-
se suscitare virginem post rui-
nam quia hoc implicat contradic-
tionem, nec quod preteritum est non
potest non fuisse. ff de capti-
vis et postliminio reversis in bello
facto xxxii q. v. si paulus
sed tamen eam integram reddere
de quo in dicto c. si paulus
in glo. ibi Augustinus contra Fau-
stum quod deus non potest facere iniusta
ideo est, quia ipse est sum-
ma iustitia, et non posse men-
tiri magna est dei potentia
¶ Alie oppositiones cum dubiis con-
firmabuntur in glo. Et quo-
modo glosatur in eo quod dicit
littera xpm resurrexisse a
mortuis quod intelligitur esse
in carne glorificata, in dubi-
tari potest in quo consistit hec

glorificatio, dicit ipse quod in iiii^{or}
dotibus, que sunt subtilitas
agilitas claritas et impas-
sibilitas. Et in eo quod hic dicit
xpm habuisse carnem dicit
bincf et host. quod unio anime
ad carnem fecit ipsum hominem
et in hoc videntur colligi tres
uniones una divinitatis ad
animam, alia divinitatis ad car-
nem 3a anime ad carnem et
hoc ut dixi fecit ipsum hominem
Alii tamen dicunt tantum duas u-
niones una anime ad carnem
alia divinitatis ad animam et car-
nem et in hoc qualiter dicatur
non multum refert secundum scientiam
Et dicit host. quod concepto verbo
caro sua fuit statim anima
unita fuit corpori et perfectus
homo fuit vir. Iere. xxxi.
Novum faciet dominus super terram
mulier circumdabit virum et
sic fuit in momento verus
deus et homo de here tamen
corpus in hac tamen unione
tante ymaginandum est ita quod
concepto anima fuit unita cor-
pori quantitas illa fuit u-
nita deo et supposita per-
sona filii dei et sic non
fuit dabile tempus in quo huma-
nitas xpi fuisset sine divina
persona filii dei et ex hoc
convincit quod xpus est una persona
in duabus naturis ergo hoc ...
sequitur ... loquendo fi-
lius dei non assumpsit hominem
sed humanitatem alias si hominem
assumpsisset esset ut saltem
fuisset in xpo due persone
quod est hereticum, et quod di-

per verbum homo quem assump
sisti et ibi tu ad liberandum sus
cepturus hominem ibi caput ho
minem per humanitatem. Hic patet
quo intelligendum sit quod humanitas
Christi non facit personam sicut
facit ipse Paulo et cetera sed natura
humana et divina in eo sunt una
persona hoc est fides katholica
Nunc tractando materiam glosarum
istius partis. Opponitur in eo quod dicit
pater et filius et spiritus sanctus sunt
doctrini et cooperatores. In
symbolo namque dicitur quod non
sunt tres doctrini sed unus eternus
Glosa in verbo doctrini movet
hoc et solvit unde dicit. Inferius
hoc plenius declaratur id est
quod in glosa non ad intelligendum
tribus dicam
Sed pro expeditione glose pre
cedentis in verbo simpliciter omnino que
ro quare hoc dicat quod pater
et filius et spiritus sanctus sunt una essen
tia simpliciter omnino. Ad hoc dico quod
ideo ut excludat omnem composi
tionem que est multiplex ut dicit
glosa predicta et cetera dicit ut in ipsa
et in ea ibi compositionis nam
si esset quid compositum, esset
dare aliquid prius deo scilicet
partem eius quod non est intelli
gibile spiritui sancto. Alii dicunt
quod memoria patri intelligentia
filio voluntas spiritui sancto. Alii
quod intellectus patri volun
tas filio memoria spiritui sancto
sed tamen in hoc non multum ex
pedit insistere quia ista omnia
sola non sunt sufficientia
Consequenter ex hiis quo patet
quod substantia divina non est composita
ex verbo et carne ut dixit
Euchites vide ca. Sed certa
sed est omnino simplex nulla tamen
compositionem. Glosa sequentes plures
tractare sunt id est. Glosa in verbo
demones posset tractari pro op
positionem in eo quod dicit littera demo
nes creati sunt natura boni, ex
hoc sequitur quod ex bono procedat
malum, glosa tangit sed forte litteram
non solvit sed satis solvit in littera
quia demones per se ipsos id est
sine alterius suggestione pec
caverunt, tunc processit hoc peccatum
ex bono sed ex malo, id est corrup
pta intentione. Et dicit littera omnes
quod demones creati sunt in statu
innocentie sed ex libero arbitrio
facti sunt mali unde dicit Goff.
et glosa xxiii di. qui episcopus
quod angeli ~~stetit ad bonum~~
~~et motum dyaboli contra~~
dyaboli et hoc per liberum
arbitrium angeli uti sunt ad bo
num et motum dyaboli contra
homo ad utrumque dicit eciam Vale
rius li. vi° c. ii in principio liber
tas animi inter virtutes utrumque
posita si salubri modo se tempe
ravit laude, si quo non debu
it profudit reprehensionem meretur
Nam sed quia visum est quod de
mones natura creati sunt boni, du
bium relinquitur circa creationem hominis
viz an idem sit de homine. Glosa
in verbo creati tractat hoc du
bium et primo arguit quod non
sed tamen contrarium et opposita solvit
bene ita dicit et cetera et in eodem ibi
Apostolus ad Ephe. ii. Sed Brevi
de ut refert Ho. an. dicit quod
Apostolus loquitur de natura corrup
ta, non de natura creata, et

nullus ex consilio obligatur nisi fuerit fraudu-
lentum ut in dicta regula

iste Guido fuit archidiaconus
qui scripsit super decreto et sexto
li. ibi et immortalis .i. potens
non mori non aut immortalis
.i. non potens mori ut notatur
in c. placuit. .s. allegato in
glo. Infine de hoc de peni
di. iij. ille rex in glo. .s.
quidam

Glo. sequens in verbo suggestione
dyaboli lapsi hominis
et demonis, tractat quis
magis peccavit et quare de
ipsorum excusacionem posito quod
homo alius fuit peccatum quam
suum et quod deceptus peccat
et in ca. ibi. .s. qui igitur
ubi te scilicet corrupti salu
tares sunt ad fugam fortuitum
vel quod stile, etiam si alios ad
actum fuisset ibi. l. ij. insti.
et ff. de edili edic. l. bovem
.s. qui persuasu ubi non ex
cusatur fugit si alius sublisu
fugit ibi periculosus ex quo
illorum copiam here patet. Infine
de hoc .s. .s. de re iur. nemo
ex consilio li. vi. et dic ut
ibi etc.

Item hic dicit littera quod deus universorum
ordinatissima dispositionum
temporum doctrina humano generi
tribuit salutare. Queritur
que fuit hec dispositio. Glo.
sequens soluit distinguendo
tria tempora, tempus ante legem,
tempus sub lege et tempus gratie
de quo dicit etc. Infine facit
quod notatur de conse. di. .j. noc
te de tele missa consuluisti.

Advertendum aut circa hoc quod
hostis lacius prosequitur istam

materiam et dicit quod fundatur
huius dispositionis sumendum est a
primo genere humano, nam forma
to homine ad ymaginem dei
xxxiij. q. v. hec ymago et
Eva formata de eius latere
xxxiij. q. v. mulierem, dixit
eis dominus Crescite et multi
plicamini et ex hiis omnes des
cendimus secundum carnale genus
excepto domino nostro Ihesu, de
quo .s. in littera Adam ex sine
homine et femina Eva de homine
sine femina creati sunt. Ihesus
de femina sine homine natus
est, hunc locum unum magnum
est quod Ihesus sine viro de
virgine natus est, sed magnum
fuit et contra naturam quod Eva de
homine sine femina formaretur
infinite namque potentie fuit
quod Adam sine homine et femina
crearetur, ceteri aut homines ex
homine et femina descendimus
et isti naturali et communi lege vi
vimus, omnia enim creata eius
gratia que ex gratia hominum facta
sunt. ff. de usuris l. in pecudum
Et hoc ius naturale potest dici
racionale quia cepit ab exor
dio racionalis creature v. di. c. .j.
Est et alia lex naturalis quam
omnibus animantibus insti. de
iusti. et iur. .s. .j. et de hiis
.s. di. ius naturale, quod aut naturale
racionale de quo statim dixi
consistebat in illud preceptum
quod tibi non vis fieri de quo
dixi .d. Ephemio. Et hoc
iure vixerunt homines ex parte
deiectionem de paradiso de peni
di. ij. principio ubi quamdiu
itaque calcabat pedibus tuis

ff. mandati l. si remunerandi .s. (?) de illo qui consuluit pecuniam
feneratam locandam in
emptionem prediorum
suorum feneratam ut ...

erat et sic concedebat o[mn]ia occupati instituto de reb[us] di[vi]ni[s]. ¶ Fere q[ue] multiplicato v[er]o genere huma[n]o p[ro]diit ius gentium et ex hoc regiones distincte sunt, bella exorta, servitutes secute et obligationes inducte iusti de iure naturali per ius gentium. Et sic an[te] legem mosaycam habemus tres leges, n[atur]alem quem n[atur]ale rationale, et legem indigenarum.

¶ Sed multiplicatis hominum delictis necesse fuit p[o]p[u]lo dari legem p[er] quam regeret et data fuit lex mosayca et deinde p[ro]phetica de quibus hic i[n] glo[ssa] ibi per moysen et p[ro]phetas et i[n] p[ri]n[cipi]o decretor[um]. Foroneus v[er]o rex leges civiles co[n]stituit et p[ost] eum alii de quibus vii di[stinctione] moyses et c[etera]. Sed ff. de origi[ne] iuris l. ii. Nove aut[em] leges a Constantino et successoribus fre[quenter] s[un]t, de q[ui]b[us] facti sunt duo Codices Gregorianus et Hermogenianus. Deinde Theodosius fecit suum et de hiis t[ri]b[us] Iustinianus Codex factus est, qui et p[ost]ea fuit emendatus p[ro]p[ter] legum decisiones et eo nunc utitur d[omi]n[u]s legis te[stante] [?] hoc C. de novo codice faciendo et vii di[stinctione] fuit. Et co[n]sistit legalis sapiencia in l libris pandectarum seu digestorum, iiii[or] institucionum, xii codicis, ix collacionum, lombarda et co[n]stitucionibus feudorum de quibus ultra an[te] e[?]eant [...] legum solet recitari in [...] desen[?] c. ii. et h[oc] legalis

sapiencia v[er]o p[er]mittit hominem i[n] paup[er]tate vivere ut i[n] aucto[ritate] [...] mo[n]i[achis] in auten. de hered[itate] et falci[dia] in fi[ne] et p[re]cio innaturalis de honestati v[er]o d[icitu]r ff. de vari[is] et extraordi[nariis] cog[nitionibus] l. i. § b. est quid[em]. Ex hiis h[ab]etur de t[ri]plici lege mosayca p[ro]phetica et civili. Que s[unt] aut[em] nato adveniit plenitudo gr[ati]e et data e[st] lex evangelica et ap[osto]lica et dicta sanctor[um] patrum in quibus novum testamentum co[n]sistit et ex duobus testamentis s[cilicet] veti et novo co[n]sistit theologia que instruit homine[m] ... et regit religiosos in co[n]templacione vive[n]tes. Civili v[er]o regunt[ur] advocati fideles et iusti iudices seculares ducentes vitam activam. Seculares v[er]o cl[er]ici indigebant s[e]c[un]da[rum] qua spiritualia et temporalia regerent et sic ex p[re]dictis duabus d[iv]ina viz[?] et civili canonica lex co[m]posita fuit hem[?] q[ue] t[em]p[or]e gr[ati]e legem evangelicam, apostolicam et canonicam et ex hiis s[un]t nove leges et [...] s[ecundu]m Host[iensem].

¶ Sequitur [...] una v[er]o et hic ut [...] dictum est i[n] p[ri]n[cipi]o tractat de sacramentis p[rim]o de eukaristia et intersecit de ordine 2o de baptismo ibi sacratum 3o de penitencia ibi et si p[ost] 4to de co[n]iugio ibi n[on] solum [...]

¶ Noto p[ri]mo ex isto [...] q[uod] ecclesia universalis est unica et dicit Host[iensis] q[uod] ideo hic d[icitu]r de universali q[uia] plures s[un]t p[ar]ticulares s[icu]t ab arbore plures rami [...]

a fonte plures rivuli a sole
plures radii Et dicit b. thomas quod
unitas ecclesie principaliter consi
stit propter fidei unitatem Nam
ecclesia nichil aliud est quam fidelium
congregacio secundum eum quem allegat
ta ubi de hoc in glo. i. et
propter hoc de consecracione di. i. ecclesia et
hoc modo sumitur hic ecclesia, su
mitur autem et aliis modis de
quibus ibi de verborum sig. cum clerici
in glo. ii.

Secundo nota quod extra ecclesiam nemo
salvatur racio patet quia ecclesia
est una propter unitatem fidei ut
dixi et sic qui est extra ecclesiam
est extra unitatem fidei, et ita
salvari non potest quia sine fide
impossibile est placere deo ad hebre
os xi.

Tercio nota. hic de sacramento altaris
et quod in eo sacramento corpus et
sanguis christi veraciter continentur
sub speciebus panis et vini Et
hoc vertitur ad excludendum erro
res dicencium quod in isto sacramento
sunt contineri substancia panis et
substancia corporis christi, quod est contra
verbum domini dicentis hoc est corpus
meum ut ergo ostendat quod in sacra
mento non remanet substancia panis
et vini sed solum species. i. accidencia
sine substancia, id est sub speciebus panis
et vini, de quo ibi de celebracione
missarum cum marthe § quesivisti

Quarto nota quod sacramentum corporis
et sanguinis christi non conficit
sacerdos nisi sacerdos rite or
dinatus quod est contra hereticos pau
peres de lugduno dicentes, quem
libet conficere posse, et quod dicit
rite denotat solempnitas, recte
non denotat eam ut notatur ff
de mortis testamentum l. ii. Et dicit
Joh. cal. quod rite denotat hic
solempnitas substancialem facit ibi
e. § ibi a quocumque rite etc.
et de cler. nichil Et dicendum
quod de solempnitate ordinis sa
cerdotalis est ut sit ordinatus
secundum claves ecclesie ut hic
in quo infertur quod non sufficit
dicere, sed subiungit propter hoc quod
notatur de sacramento non iterando c.
si sed oportet ut fiunt forma
ecclesie sicut sit in baptismo ut
hic et ibi de bap. c. i. dicta eius
de hoc ibi in prima opposicione

Quinto nota hic litteram de clavibus
ecclesie, et quod sunt plures na
tura dicit in plurali claves
propter hoc facit regula pluralis li. vi.o
Quidam tamen dicunt una tamen
esse clavem ecclesie scilicet potestatem
ad cuius usum conditio necessaria
est scientia, propter utramque opinionem
facit ibi de concessione prebenda tanta
Alii dicunt quod sit una clavis
fori iudicialis contenciosi alia
fori penitencialis voluntarii de
hoc per hostiensem in summa de re
missionibus § i. in principio, quomodo
est opinio quod sunt due claves
ecclesie scilicet potestas et scientia

Sexto nota quod premissas
claves christus concessit apostolis
et eorum successoribus, et quod a
christo dicit apostolus infert quod non
soli petro de hoc ibi de peni
et remissione nova quedam, quod
autem dicit successoribus large
sumitur ut comprehendat, non
solum episcopos qui sunt loco apostolorum
sed et alios sacerdotes qui sunt in loco
lxxii discipulorum ubi de hoc in glo.

epistola etc.

Septimo notabiliter de sacramento baptismi et de hoc in glossa ampliter que dicit etc. in ea ibi articulus qui non est unum quod sit articulus ut dixi supra rubrica etc.

Item nota quod baptismus a quocumque rite collatus tam parvulis quam adultis proficit ad salutem de hoc in glossa et etiam ipsarum dicta aut in una oppositione contra hoc aut ut dicit beatus Thomas. Ex quo concluditur error pellagianorum qui dicunt parvulos non habere peccatum propter quod eos oporteat absolui per baptismum.

Item notabiliter ex littera quod post primam peccatum quod possit reparari ad hoc de penitentia dist. i. multiplex et c. tres sunt. Et dico quod etiam tempore generalis interdicti de sententia excommunicationis alma lib. vi. et prima dicitur secunda tabula post naufragium de penitentia dist. i. prima. Et ex hoc concluditur error Novacianorum qui dicebant peccantes post baptismum non posse per penitentiam reparari etc.

Item notabiliter de septem ordinibus ecclesie in ea cum sint virgines continentes et coniugati de hoc in glossa ultima. Et de hiis ordinibus dicit Ieronimus quod discolores equi volute concordes, unum aurige iugum trahunt, et hec dicit propter Paula continentem Eustochium virgine et Paulina coniugatam, de hoc in epistola ii. ad Pamachium. Et de virginibus hic premittit quod virginitas ceteris paribus habent excellentiam. Ieronimus ad Paulam et Eustochium dicit esse angelum feliciter est, si esse virgine virtutis est cum hoc obtinere virtute ex gratia quod habet angelus ex natura etc.

Sed oppono contra istam partem, primo in eo quod dicit nemo etc. nisi sacerdos sit rite ordinatus ad conficiendum sacramentum ecclesie cum hec contra quod, etc. si non rite ordinatus fuerit tenet tamen collatio et conficiendi potestas, ut si plures sacri ordines eadem una die conferantur quod tamen fieri non debet de tempore ordinationum litteras. Solutio. Compositio quod non est de substantia vel forma ut plures ordines conferantur una die ut non, dico quod hoc intelligitur de rite ordinato quo ad id quod est de forma ecclesie, et sic licet iudei permittantur in suis ritibus volunt di qui sint ea, deinde, secundo ordinatus tamen secundum illos ritus non recipit caractere ordinis quia non precessit baptismus qui est ianua sacramentorum de presbitero non baptizato c. i. et ii.

/ sed dico quod conferre [illegible] tempore ordinationum limitatur ut de tempore ordinationum [illegible]

Item contra hoc quod hic dicitur de baptismo, oppono quod contritio videtur quod sufficiat loco baptismi de presbitero non baptizato iiii. baptismum vicem quod est melius est ab eo abstinere quam baptismum suscipere a quocumque puta heretico. Solutio ut notatur de consecratione dist. iiii. verum alias. c. ad hec in glossa parvi. Quia aut necessitate possit baptismus ab heretico recipi et non extra ecclesiam plene notatur xxiiii. q. i. Si quis. Cessante autem necessitate peccat non sacerdos qui baptizat ii. q. i. quidam de clerici non ordinati in extra. c. i. et per sacerdote post ea supplebuntur solite unctiones

ibi d[icitur] du[m] forte katholic[us] no[n] inveni[tur]
sacerdos est[ur] ab heretico bap[tizatur] [quod] s[upra] scripte
q[uod] melius perire

de quibus .i. de sacr[amento] unctio[nis] c[ap]
uno .i. q. i. s[upra] certe q[uod] in si[nodo]. Et
si[c] hoc intelligat glo[sa] p[ro]xi[ma]
hic que d[icit] [et]c. et in ea ibi
q[uod] quida[m] et c. dedit bap[tism]u[m]
iudas [et] alia tangu[n]t[ur] in glos[a] s[ua]
Glo[sa] in ubo est sac[ri]ficiu[m] de-
clarat t[ra]m et ponit figura[m]
[et]c. in ea ibi moyses ubi
ceciderunt v[el] de quibus hic
ibi duodena .i. ap[osto]los quibus
in die cene tradidit corpus
suu[m] ibi de quo d[icitur] in l[e]ge[m]
[et]c.
Glo[sa] sequens soluit una[m] q[uestio]ne[m]
quare ordinatu[m] sit q[uod] hoc
mo[do] et no[n] sub sp[eci]ebus p[ro]p[ri]is car-
nis et sanguinis corpus [Christi]
contineatur et fidelibus dispen-
saret et in ea ibi hoc e[ni]m
su[n]t et alie r[ati]o[n]es de quibus
de c[on]se[cratione] di. ii. forte, ubi causa
no[n] otur quare pocius sub his
q[uam] aliis speciebus [et]c.
Glo[sa] vult n[ota]t tres esse ordi-
nes in ecc[lesi]a in ea ibi q[ui]
no[n] expedit cu[m] ymo ex-
pedit xx vii q. i. sic enim
xxxii q. v. s[ed] paulus. Volu-
no[n] expedit [prop]t[er] ona[m] mat[ri]-
monii iste qualis cupit habere
excellentes gl[ori]a[m] in celo s[ed]
expedit accipe[re] uxorem
aliis respectibus puta [prop]t[er] for-
nicacionem vitanda[m] ut i. cor. vii.
Et [prop]t[er] varios respectus Socra-
tes consultus ab adolescente
an uxorem duceret vel non
respondit, cu[m] p[ri]mu[m] acturus
quodcumq[ue] istorum faceret r[ati]o[n]es
reddes quas pone valerius
li. vii. c. ii. sequitur c.

Damnamus

Firmat [et]c. pat[er] et filius et
spiritus sanctus una[m] unione[m] non
similitudinaria[m] vel collectiva[m]
sunt una s[ubstanti]a, asser[e]ns s[e]c[un]du[m] ea[m]
que s[ubstanti]a no[n] est generans ne[que]
genita ne[que] procedens, quia illi
actus attribuunt[ur] no[n] essentie
s[ed] p[er]sonis ne[que] p[ro]p[ter] hoc in t[r]initate
dicat esse quaternitatem et
contrarium sentientes heretici sunt
nisi parati sint se corrigere. Et
sunt dapnat doctrina[m] Joa-
chim abbatis p[rim]o ibi reprobamus
dapnat doctrina[m] alme[r]ica-
na sub diu[isione] q[uod] p[ri]mo reprobat
opinionem Joachim et post mo-
tiva eius 2o ibi nos aut[em]
approbat opinionem magistri petri
Lombardi qua[m] improbabat
Joachim 3o ibi cum q[uo]s respo[n]-
det auct[oritat]i qua[m] p[ro]babiliter mo-
vebat Joachim 4o ibi Si
quis dapnat tenetes opinionem
Joachim q[ui]nto ibi in nullo
protestatur p[ro] mo[n]asterio cui p[re]-
fuit Joachim [et]c.
Casus xo i[n] t[ali]ter sic p[ate]t s[ed] fr[atr]i
Magist[er] pe[trus] lombardus dixit
i[n] s[e]n[tent]iis suis q[uod] queda[m] su[m]ma
res est pat[er] [et] filius et s[piritus] s[anctus]
et illa su[m]ma res non est ge-
nerans ne[que] genita ne[que] procedens
s[ed] est pr[inci]p[iu]m qui generat filius qui
gignit et spiritus sanctus q[ui] p[ro]ce-
dit ab utroq[ue]. Cont[ra] magist[rum]
p[re]dictum abbas Joachim con-
posuit queda[m] libellu[m] in
quo appellat magistrum pe[trum] here-
ticu[m] et insanu[m] [prop]t[er] hanc sua[m]
s[ente]nciam dicens q[uod] ipse no[n] tam
t[r]initatem q[uam] quaternitatem asserue-
bat in deo viz istas tres

personas et illa quedam essen-
tia qui quaternitatem asserebat autem
dictus Joachim quod nulla res
est, que sit pater et filius
et spiritus sanctus nec essentia
nec substantia nec natura, dicebat tamen
quod pater et filius et spiritus sanctus sunt
una essentia una substantia et una
natura verumptamen hanc unitatem
non veram et propriam esse dice-
bat sed collectivam et simili-
tudinariam sicut quod multi ho-
mines dicuntur unus populus et mul-
ti fideles una ecclesia. Ad hoc
probandum inducebat plures
auctoritates primo illam Actibus
apostolorum multitudinis credentium e-
rat cor unum et anima una. 2o
inducebat illam auctoritatem apostoli
et qui plantat et qui rigat
unum sunt et omnes unum corpus
sumus. 3o illam de libro Regum
populus meus et populus tuus unum
sunt. ultimo inducebat auctoritatem
evangelii volo pater ut sint unum
in nobis sicut et nos unum sumus.
Istam autem sententiam tanquam erro-
neam ipsius Joachim reprobat
Concilium usque ad illum §.
Nos enim. Et abinde incepit
respondere auctoritatibus ipsius dicens
quod fideles Christi non sunt unum
i. quedam res que omnibus
suo modo sunt unum i. una
ecclesia propter catholice fidei uni-
tatem et tandem unum regnum
propter unionem indissolubilis
caritatis. Et ad hoc probandum
inducit Concilium auctoritatem Joh[annis]
apostoli in epistola sua ubi dicit
tres sunt qui testimonium dant
in celo pater verbum et spiritus aqua
et sanguis et hii tres unum

[et] hii tres unum sunt statimque subiungitur Et tres sunt qui testimonium dant
[in] terra spiritus

sunt. Concilium quod fatetur cum
magistro Petro quod una quedam
res vere est pater et filius
et spiritus sanctus et quelibet persona
est illa res, et ideo trinitas tantum
et non quaternitas est in deo,
quia quelibet trium personarum est
una res, scilicet substantia essentia seu
natura divina. Et illa res non
est generans, nec genita, nec pro-
cedens, sed est pater qui generat
filius qui gignitur et spiritus
sanctus qui procedit ab utroque ut
per hoc notetur distinctio in per-
sonis et unitas in natura. Licet
ergo dicatur, alius est pater, alius
filius alius spiritus sanctus, non
tamen aliud sed illud quod est pater
est filius et spiritus sanctus idem
omnino ut secundum orthodoxam et
catholicam fidem consubstantiales
esse credantur et hoc probat
usque ad § cum quo. Et ibi dicit
illi auctoritati volo pater ut sint
unum etc. dicens quod ibi hoc
nomen unum pro fidelibus acci-
pitur ut intelligatur unio caritatis
in gratia, pro personis vero divinis
ut attendatur identitas u-
nitatis in natura quod latius osten-
dit in littera sequenti. ¶ Deinde de-
cidit quod quicumque doctrinam seu
sententiam prefati Joachim firmare
vel defendere voluerit tanquam
hereticum ab omnibus confutetur. Et
hoc tamen nullum vult generari pre-
iudicium Monasterio Florensi
cuius ipse Joachim fuit insti-
tutor presertim cum ipse omnia
scripta sua supposuit sedis
apostolice correctioni etc. Insuper
dampnat perversum dogma impii

Almarici cuius uictem pro
medicacij adeo excecauit
q eius doctrina no ta heretica
q insania est censenda &c.
Cotra libellu diuinitue uel
despectie loquitur innocen li. j.
di. 6. et hoc xxiiij. etiam in
pluribus locis eiusdem libri innuit
illud dictum iiij. xxij. q. j. c. ij.
qui adhuc pinc Coss. xvij.
ad ephe. iiij. reg. li. iij. c.
xxiij. in euangelio Joh. xvij.
Non cu hic respondet conti
nuu ut dicit glo. quod tu no
e verum et dicunt pe et alij q
rudet ibi nos aut Jo. an. dicit
et bn q rudet ibi cu ergo
et q hec fuit noua glo et
forte fuit error scriptoris epistola
sic Joh. vlt. Codicibus hoc
dicit quia i translacoe hoc no
habetur sed in translacon hoc
in scriptum ab eiuo no itpe
uel ad tempus testat Joh. xx.
simplex et sic nichil pt dici
di uel decidi vitatis aut
auathema.
Vo. pto lo ad sede apostolicam
spectat approbare uel reprobare
libellos uel textus concernentes
fidem maxime tn hec ptinet
ad Concilium generalem quo prelat
est supra ut hic et xvij. di. nec
tam xxiiij. q. j. quotiens Et
dicit hostiensis q in eo q hic dap
nat libellus Joachim inde
est ac si supra plibuisset eu
recipi, sicud remoue tutor
et desinit esse tutor cu prius
suat prohibet gere ff. de
suspec. tuto. l. hec cu sptor
et dicit ecc hostiensis q h libellus
eo quo reprobatus est uo dicit
allegat C de vete iure enu
l. ij. § hoc igitur omnia in uno
comburendus est vbicunq inuenta
C de here l. quicunq idem
i libellus famosi v. q. j. inlucer
2o. Vo. ex hoc et ex lra
q no est standum opinioni Joa
chim in eo q dixit de vni
tate seu essent trinitatis sed opinioni
magistri petri de qua hic dicit
dica q error Joachim eat
duplex primus i eo q reprehende
bat pe qui dixerat q queda
summa res erat &c. dicens
q pe astruebat quaternitatem
q non credit vt j. in no. 2i
viij. 2us error fuit in vnitate
sbe diuine quo ad personas
trinitatis qua vnitem dicebat
no verum sed silitudinaria ut
j. in uobili. v. dicit tn de
hoc Joachim q diuinitus ha
buit donum intelligentie et
spiritum prophetie, de quo in
Cope historiali li. xxx c.
xl. et sup danielem in vj
visione prophetauit ordines
predicatorum et minorum
3o Vo. ibi no verum et prop
q vnj et proprium accipiunt
pro eodem quod tn no sic procedit
aliud eni est vitas aliud
proprium. Nam vitas e pre
tue conuersi rei tanta soli
ditas q cetis cessantibus ipa
in suo esse remaneat i occulta
i uno generalibus sed dici ptas
est aplius roborata proprium
no sm aristotelem et proprium
est q quesitum predica dere

Si qs famosum... i oibus q ab heu...
i dicunt facti memoriam ... q. 1.

et ci...

et ei naliter inest ut risibile
de homine etc.
¶ Item nota ibi collectiva et si-
militudinaria quod id quod col
lectum est unum non est ipse
unum sed per similitudinem, dicitur
autem collectio unius speciei sed
diversorum congregatio ad communem
effectum. Similitudo non est
comparatio rerum similium, et de mul-
tiplici unione prosequitur Hugo
in libro de trina et una pro
ut allegat Johannes Andree super no-
vella dicit quod hec ponit Hugo
libro v de consideratione dicit etiam quod
non potuit reperire quod fecit
dictum librum de trina et una
dicit quod Hugo quod est unitas
collectiva, ut cum multi
lapides unum acervum faciunt
constitutiva ut cum membra mul-
ta unum corpus vel multe
partes unum totum, coniugativa
qua vir et mulier sunt una
caro. Nativa qua anima et
caro unus nascitur homo, po-
testativa qua homo volens
non instabilis non dissiliens
sed unus sibimet manet uni-
ti, Consentanea qua per cari-
tatem multorum hominum est unum
cor et anima una. Votiva
cum homo voto omnibus deo
adherens unus spiritus est cum
eo. dignativa qua limus
a dei verbo in unam assump-
tus est personam
¶ Item nota ibi illud potissi-
mum ordine allegandi ut id quod
fortius urget ad convincendum fuit

sit cum fecit hic ipsa Con-
sistit autem ratio Joachim in
hoc, Item ad ostendendum quod
unio trinitatis esset non vera
sed collectiva inducebat auctoritatem
de qua ibi volo pater etc. Si
cum christus pro fidelibus orat
ut sint unum in patre et fi-
lio, sicut ipse christus est u-
num cum patre dicit dicimus quod
christus est unum cum patre
in substantia ergo et fideles pro
quibus oravit sint unum in
substantia quod est falsum dicit etiam
unum collective ergo pater
et filius sunt unum collective et
idem de spiritu sancto Sed hec
non videtur .i. b. cum ergo
et est simile de esse dei in
in christo fuit ubi arrianos
reprehendit Hilarius quia
in hac unione errabant
et de hoc ibi in glossa prima
et in glossa gradatum
¶ Item noto hic quod licet pater
filius et spiritus sanctus sint
una essentia non per hoc
ponitur quaternitas in di-
vinis. Similiter quia licet pe-
trus martinus Johannes sint substan-
tia humana que substantia in eis
potest dici unica quia hoc non
diffinitur per hoc tamen non constitu-
ut quartam substantiam, dicunt tamen
Theologi quod hec non est omnino
similitudo ut habetur primo
summa xxiv. di. eis quoque
dicunt enim quod quamvis unius es-
sentie in trinitate nullum
in creatura satis expressum inve-
nitur exemplum ob hoc tamen maiore igne

deus apparuisse legitur
quia in igne tria ignis splen-
dor et calor sint consistunt
et unum lumine sunt et lucet ter-
ta inseparabiliter operentur in
igni attribuit unio splendo-
ri illuminacio calori calefac-
cio

Item ibi partem subdere sic
notat tres modos quacumque
quos duo in qualibus et tercius in
diuinis reperitur In primo po-
nere dat et post retinet ut in
generacione carnali in secundo per
modum refusionis totum dat
et nichil retinet ut in aqua
et glacie, ubi mater me genu-
it moxque ipsa genuit ex
me, in tercio totum dat et to-
tum retinet et de hoc ultimo
potest dari exemplum in doctore
qui quamuis plene transfert
in alium quod scit et tamen scire non
desinit Item ibi Si quis
igitur. Nota quod defendens opinionem
hereticam censetur hereticus ut in
q. iij qui alios et ibi expre-
ssit in eo qui defendit opi-
nionem hereticam in ea parte in
qua est heretica ut in lra
ibi in hac parte

Item. Nota in versiculo In nullo huius
potestate et de hoc supra ti. j. cum
in de elec. eminantia Item
delictum prelati non nocet
ecclesie per quod in j. si erga ad
hoc regula delictum huius

Item. Nota quod non censetur quis
hereticus nisi qui pertinaciter
defendit heresim, hic enim ex-
cusat Joachim quia se sub-
iecit correctioni, heresis enim

ponit errorem in intellectu
pertinaciam in voluntate, quo cessa-
te pertinacia cessat heresis
Et in hoc dico, quod ideo dicitur
pertinaciter defendere qui ad manda-
datum superioris non est paratus
corrigi ut hic a contrario et per
hoc iura allegata in ultima
glo. ad idem supra e. Excommunicamus
ubi glo. in verbo pertinaciter
exponit hoc verbum

Item in verbo reprobamus Nota quod
reprobat dogma almarici
nec tamen dicit quale fuit sed di-
cam statim infra et dogma in dog-
mate, i. doctrina sive est
angelus angelus ut notatur
in verbo satis euidenter in
glo. optime et dicitur angu-
lus i. extrema superioris tecti
que est in culmine domus
et alio doma dicitur tectum, Fuit
autem hic Almaricus Carno-
tensis ut legitur in Cronica
Martiniana sub tempore innocencii
iij et ibi exprimuntur eius
errores et ibi esse dicitur
quod combustus fuit parisius
quidam dicunt quod tenuit here-
sim sabellianorum de qua
supra. sabellianus quod iij c. plures unde Sabel-
lianus dicebat esse unam perso-
nam patris et filii et spiritus sancti
Alii dicunt quod primus error
istius fuit quod omnia sunt deus
et quod non potest facile negari
creatorem et creaturam idem esse
2us quia primordiales cause
que vocantur ydee i. forma
et exemplar creant et creantur
in mente diuina Et dicit hostiensis
propter reuerenciam aliquorum

discipulos istius Almarici
qui erat in concilio hic
tacet eius errores vel dicendum
quod ideo tacentur, quia melius
est talia nescire quam scire
cum aliquando dent occasionem
mali xxxviii di. quamvis
sicud Ade nocuit scire quod
esset lignum scientie boni et
mali xxi. q. iii quid ergo etc.
¶ Item nota quod heretici dicuntur
excecati per prenam mendacii
eius, i. diabolum qui sic dicitur
quia patrator et inventor mendacii, cum dixit nequaquam
moriemini sed eritis sicud dii etc.
Gen. iii
¶ Item ex hoc noto quod in disputatione licite convicia in
hereticos, apostolus enim hic eos
doctrinam vocat insanam contra
cor dehere clemens ad
...nem, hoc tamen fieri debet cum
modestia et zelo fidei
non ex superbia vel iracundia, quia pretextu boni mala non sunt facienda, nec de
uel mo no magno
¶ Sed exponendo litteram primo
oppono textus articulum, primo quia
in littera videtur superfluitas
in eo quod dicit dampnamus et
reprobamus, quia sufficiebat
alterum
¶ Secundo oppono quod inepte ponitur
hic dictio ergo, est enim illativa ff. de sui. iuris. per
l. ergo et tamen hic nichil precessit ex quo inferatur
¶ Tercio oppono in eo quod dicit quod essencia divina non est generans

nec essencia divina est pater
qui generat, scilicet etc.
¶ Ad primum dicit Iacobus quod hoc
dixit ad maiorem exaggerationem. Item quia ista sunt
diversa nam dampnare est reprobare sine spe sublevandi
tormentis et ignominie sicut
solet deputare, reprobare vero
est rem evidentibus rationibus
improbare seu falsam convincere, unde dicunt quidam quod
hic dampnat opinionem et reprobat errores, dictum quod accipiunt
sepe promiscue ideo
videtur solucio prima melior.
¶ Ad secundum dico secundum Petrum quod hec illacio
dependet quia in principio capituli infertur
ex precedenti cum ibi dictum
sit quod Deus est simpliciter omnino
libellus autem Ioachim contra dicta
vel ponit hoc ea ornatus
unde dicunt quidam ut refert
Bonaguiui quod ponitur initiative
non illative sicut xxviii q. i
sic enim per prius sumitur. Ego
in solucione prima videtur melior.
¶ Ad tercium dico ut in glo. scilicet que dicit
quod hic dictio generans tenetur
adiective, scilicet non generat licet
sit persona generans et hoc
declarat glo. in verbo neque genita etc.
¶ Unde pro intellectu huius quod
dicit quod essencia divina non est
generans et tamen est persona que
generat. Quero que sunt nomina que conveniunt dicuntur
de personis divinis et non de
essencia, glo. predicta hoc
prosequitur distinguendo substantiva
notionalia essencialia personalia

et nocionalia vnde dicit glo in
hec vba etc. in ea ibi in plu-
rali ut si diceret quis vna
est essencia due sunt essencie
tres sunt essencie etc.

Infine ergo cum ista glo ad
intendum quod ysidorus vii ethimologiarum po-
nit in diuina scilicet propria et
appellatiua propria dicit essencialia
ut deus dominus omnipotens i-
mutabilis et sunt ipsi similes
omnium quia naturam suam signi-
ficat in eo quod tres persone v-
num sunt appellatiua dicuntur
eadem que et relatiua quia ad
se inuicem referuntur pater enim non
ad seipsum sed ad filium relatiue
dicitur quia est pater filii et fi-
lius relatiue ad patrem qui est
patris filius et spiritus sanctus qui
est patris et filii et sub hiis
appellatiuis comprehendit ysidorus
etiam nocionalia quod saluari
potest secundum Theologos qui no-
cionalia dicunt ea que important
relacionem ad intra ut dicit
Scotus quarto ? prima sui quolibet
et de hoc primo sententiarum di-
stinctione hoc dicit tamen persequ-
endo distinguit Jo. Cal. pmitte-
ndo id quod dicit glo quod horum
nominum quedam sunt essencialia
quedam personalia quedam
nocionalia Essencialia sunt
que essenciam significant et horum
quedam adiectiua quedam sub-
stantiua Adiectiuorum quedam
important effectum positiue quedam
respectiue positiuorum quedam
important in habitu ut iustus

misericors quedam in actu ut
iustificans et miserator et
similia et hec predicantur de
deo ex tempore vnde hec est
vera deus incepit esse mise-
rator quia incepit misereri
Respectiuorum autem quedam important
respectum causalis ut deus
est refugium et huiusmodi quedam
respectum persone ad personam
ut similis et equalis filius
enim patri est diuina essencia
vnde hec nomina licet signifi-
cent essenciam tamen racione quo-
tis de personis sic sumpta pluraliter
et non singulariter predicantur dicimus
enim pater filius et spiritus sanctus
sunt similes non similis

Item adiectiuorum quedam sunt
partitiua ut aliquis alius et
huiusmodi quedam numeralia ut
vnus duo tres et omnia istorum
quorum est declinacio nam in
masculino et femino significat
personas et predicatur singulariter
de singulis et pluraliter de
omnibus vel de duobus ut pater
est vnus et pater et filius sunt
duo in masculino plurali
sed in neutro sunt essencia vnde
pater est alius a filio non
aliud id est alia res et cum sumuntur
adiectiue sequuntur naturam suorum
substantiuorum vnde si substantiua
sunt essencialia similiter et ipsa
adiectiua sed hec est vera sunt
vnus deus

Substantiuorum quedam abstracta
quedam concreta quedam media
abstracta absolute sunt esse-
ncia ut essencia deitas bonitas
et hec non possunt pro aliquo

Ergo glo ista potest colligi tres gradus scilicet quod glo nomina essencialia consignificantia ... vel de et filius ...
singulariter ut deus est bonus iustus eternus omnipotens etc. sic possum dicere de quolibet ... non ... non potest ...
et sic vnus dico quod capitur substantiue sed cum denotant essenciam ... quod non ... ut tres
... vnus omnipotens et vnus eternus capta aut adiectiue sunt denotant personas ... vel predicat plur...
... est sunt dii quod pater sit et filius ... coequales coeternales et ... nomina nocionalia ...
... dicimus vero de personis quod de essencia sic ... importat essenciam vnde sic est vera pater est generans filius nasce...
... ista ... est generans ... persona quod generat ... cum hec nomina non denotant distinctionem personarum ...
... quod ... glo nomina nocionalia capta adiectiue predicantur vero de personis ... et non de essencia ... cum ...
distinctionem et importat actum quod attribuunt personis et non essencie ... est vera pater est generans ...
patris generat filium et ... essencia diuina est generans ... essencia diuina non distinguit ... actu generandi ... sibi ...

Essencia alio nomine Essencialia

Appellatiua alio nomine relatiua

Essencialia ... adiectiua

Respectiua

Partitiua ... distinguuntur ...

[marginal note] ...est vera pater et filius sunt deitates (?) / bonitates sed hec ... / pater et filius sunt deitates

gunctum trahi ad supponendum
pro persona unde talia nomina
iuncta cum verbis vel participiis
personalibus et notionalibus
reddunt propositiones falsas, unde hec
est falsa essentia generat vel ge-
neratur, predicantur enim de qua-
libet persona per se et de omnibus
simul singulariter et non pluraliter
ut pater est deitas, filius
est deitas, spiritus sanctus est
deitas. Concreta dicuntur que
sunt quasi formam in subiecto ut al-
bum in lignis sicut creator et
similia que qualiter sunt essen-
tia licet quandoque supponant pro
personis. Media sunt que sunt
modum et formam abstractorum
secundum officium et usum concretorum ut
lumen sapientia principium et huiusmodi
secundum eum predicantur de qualibet persona
per se et de omnibus simul sin-
gulariter et non pluraliter. Iste
supponunt pro personis sicut con-
creta ut cum dicitur lumen
de lumine, sapientia de sapientia
principium de principio

Personalia vero nomina quedam
dicuntur de una persona tantum ut
pater filius et spiritus sanctus, quedam de
duabus tantum ita quod etiam de utroque
ut pater et filius sunt principium spiri-
tus sancti, quedam de duabus
ita quod de neutra ut pater
et filius sunt duo si hec duo
sit masculini generis non neutri,
quedam de singulis personis
ita quod non de omnibus ut ypostasis
sive persona et hoc in sin-
gulari sed in plurali sic pater
cum filio et spiritu sancto sunt
tres ypostases non una

[marginal note] Similiter hec est vera pater et filius
sunt deitas et bonitates sed
hec est falsa pater et filius sunt dei-
tates et cetera

dicitur cum ypostasis grece est
substantia individua et hanc la-
tine dicimus personam

Notionalia dicuntur que personas
notificant per a qua spectantur (?)
et hec cum dicuntur distinctiva
quia personas distinguunt et
appellativa que personas ad
invicem referunt et spectatoris (?)
quia personis ipse insunt et
dicuntur quod nulla notio ipse inest
divine essentie sed tantum persone
quia essentiam non distinguunt nec
distinguunt. Et dicit Io. an
quinque sunt notiones paternitas
filiatio processio innascibilitas
et communis spiratio, de quibus
tria insunt persone patris, innas-
cibilitas, paternitas, communis spi-
ratio, duo filio, filiatio communis
spiratio, una spiritui sancto scilicet
processio, et communis spiratio non
dicitur proprietas respectu patris
et filii ad invicem sed solum
respectu spiritus sancti. Et dicit
Io. cal. quod istorum notionalium
quedam sunt abstracta et substantiva
ut paternitas innascibilitas et
hec predicantur de essentia, unde
hec est vera essentia est paternitas
et cetera, essentia est innascibi-
litas et cetera, quedam sunt
concreta et adiectiva ut innasci-
bilis genitus et similia et
hec non predicantur de essentia
unde essentia non est genitus neque
genita ut in littera et per hoc
dicta magister patet materia
glose istius. Et nunc accedo
aliam glosam et cetera

Glo. prima tacta est et sequi-
tur unum textuales sunt glo-
sa in textu pater, dicit quo

[marginal note] ...quam grandi et per hoc patet intellectus textus et glose istius

et qui pater filius et spiritus
dant testimonium deitatis seu
de divinitate in celo respectu
christi Et in ca. ibi ibi hic est
filius mathei iiij ibi tu es signa
ti mathei vij et .q. .i. eo hijo
verbis .v. quod ut plane in
fine hec glo. exstitur de
celebra missa in quadam
alie sequuntur textuales
sunt etc.
Glo. sed aliud pater notat diversi
tatem aliud et aliud et ecciam
significacionem nominum partitivorum
sive distinctivorum Et in hoc
dico quod hec littera et glosa
respectu habent ad regulam gra-
maticorum secundum quam adiectivum
in neutro genere substantivatum
et resolvitur in suum femininum tamen
si pater esset aliud quam filius
sequeretur quod esset alia res
essencialiter et sic essent plures
essencie quod est falsum secundum
Jo. et potest Sicut plumbum
est aliud ab auro, sed ex hoc
aurea licet unum sit alius
ab alio non tamen aliud secundum stram
et hec plenius declarantur
in notis eadem quam supra portavi
Glo. orthodoxam exponit
tantum in fine bel. v. recte glo-
sa et utraque exposicio va
let de ydempnitate trinitatis
dicit Augustinus libro v. de consideracione
trinitatis in unitate et unitate
in trinitate scrutari temeritas
est credere pietas, nosse vi
ta eterna Augustinus li. de trinitate
c. v. nec periculosius alibi erra-
tur nec laboriosius aliquid queritur
nec fructuosius aliquid invenitur

de hoc li. primo sentenciarum di
ij c. i. et dicit Cicero, pareter
huius universitatis sunt invenire
difficile est et quod
quo quando inveneris vulgo quod
ponere nephas est
Glo. post notat quod exhibito
auctore eius scripta reprobantur
in ca. ibi fraternitas ubi de he
reticis Glo. ultima notat
illa non dici hereticos qui parati
est corrigi, licet quandoque er
rasset in fide Et racionem di
xi .c. in uno nobili, quia
cessante pertinacia cessat heresis
sequitur rubrica de constitucionibus

glo. ult. in fine
Erravit enim quantum ad suam benedicte trinitatis ut hic dicitur e. quod et si auctor scilicet abbas
eo quod ea que asserebat non affirmabat temerarie sed deceptus falsa ymaginacione ut hic q.
et non mirandum, dicit enim Augustinus li. v. de consideracione etc. ut d. etc. et tamen sit beatus doctor demum
quoque tocius ti. in quo si quid fortassis dictum sit minus caute aut non recte propter excellens ab
ex more ipsius Joachim corrigendum subicio illius quorum est erratus corrigere et in via ducere
veritatis

Sequitur rubrica de constitutionibus

Cotinuatio. Creato homine ad ymaginem dei et similitudinem q̄ v habet ymago in creata te ubi de pe. di. ij. ꝓ rōnes incepit cum eo unde ualeat ut dictum est. ꝟ. in ꝓhemio, deinde lex vetus data est ꝑ moysen, et ꝓphetas, tandem translato sacerdotio, lex noua succesit. ut. e. translato. Et quia litigantium guabat effrenata cupiditas, crescente malicia hominum ideo sancti patres et summi pontifices, decreta et constitutiones ediderunt certas sub regula juris homines coartati dicentes honeste viuere et jus suum vnicuique reddere, alterum non ledere quibus constat iusticia. Et ideo post tractatum de summa trinitate incepit tractare tractatum de constitutionibus secundum Goff, vel sic secundum host postquam fidem fundatam de quo dictum est ꝓ supponendum est juris edificium. Et quia omne ius constat ex scripto ut non scripto constitutum de jure nali. ꝟ. constat scriptum aut est eciam ideo premittit de constitutionibus In quo verbo includitur omne jus scriptum. Que materia rubrice habetur. j. di. ij. usque ad vij. inclusiue et di. ix. x. xj. xij. xiiij. xv. et xxxij. et lxiij. xij. q. j. nisi rigor iuris addat. ꝟ. breuiter et ꝑ petat

in vjo. Ad hanc rubricam que venit de consuetudine et cum consuetudinis et c. vltimo eodem titulo. et de fide instrumentorum pastoralis de clericis non residentibus cum dilectus et c. sequenti quibus concordat de maioritate c. vltimo infra et de rebus ecclesie non alienandis c. fi. et de locato c. ij.

Notandum non super rubrica quod constitutionem publicam non est necesse singulos quibus intrabat de postula pla. c. j. Item quod legatus facit constitutiones que durat ꝑ eciam legacione finita de offi. le. c. vltimo et fi. de locato c. ij. nec minus, quia et episcopus sal-decetur de off. archipresbiteri c. fi. et de maio. et obedi. c. si quis.

Item quod constitucio mittens morte pectum non valet de pe. di. j. c. fi. Item constitutiones facte in violatorem immunitatis ecclesie in cassa decretal non tamen quod de immunitate ecclesie non valet. Item quod per totidem constitutiones derogatur de re. gric. de cog. spi. c. fi. Item non quod paganum non ligat constitutionibus canonis de diuorciis gaudemus post principium et ibi redditur ratio. Item non quod ꝑ permittitur statutoris contra libertate, statuta scribentes vel fratres, vel secundum illa iudicantes. j. de sententia excom. c. non tenet illa sententia de cursura c. fi. lib. vjo Rubrica

Canon

Ermatur constitutionis canonum ab omnibus

c. nouerit et c. grauem et immunitas

sit suade sut hoc dicit
et dicit q̄ p̄o ponit dicta
ī q̄ue 2o decapitulat et
ff̄ istam tunc q̄grue p
tractatu fidei ppoint hec
qsti° scd̄o quid ondit omnes
suadas, que ista sctbunt
et ibi ibi nemo etc.
¶ Cas ituri q̄ de Reposita
fuit ī q̄cilio qualit qualit
q̄stitutione canonum ī iudicijs
u suabat sed quib̄ ffm sud
ffm iudicabat petitu fuit
pouidei quappt hanc stat
q̄ statuta canonum ab
oib̄ custodiat
¶ Itē dices quid ē q̄stitutio
et dico q̄ q̄stitutio est ius
scriptu a pricipe ul ab alio
hnte ptatem aliquid statu
endi sīcut dictu et dicit
Ius scriptu ad drām q̄suetudo
que est ius nō scriptu, moribus
bus utencium approbatu, ut ff
sa dis q̄suetudo, et apud
pe uel ab alio q̄ uō sou
pricipes habet facere q̄stitutio
hm sinodo facit q̄stitutio
hiudendo plaz ut pat de
elec. c. iij. Itē legatus facit
q̄stitutionē que durat et
legacōne finita. Itē eps
facit q̄stitutionē ecclās approbo
dectu ut pat de off ar
chipsbiti c. si et de maio
et obedi Si quis. Itē ca
pitulu facit q̄stitutionē ī hijs
que ad ipsum capitulum spec
tant, ī. e. cu accessissent
¶ Itē dices quid est canon
ysidorus ī lo ethi declarat
dicens Canon autē grece, latine
regula nuncupatur iij dis, et
canon dicitur quod statuitur in
uli q̄cilio Sz dectu dicitur
q̄ ppa statuit de q̄silio
suorum cardinalium ad nullius
q̄sultacōem Sz decretalis dicitur
q̄ ppa statuit ad q̄sultacōem
alicuius Dogma est q̄
q̄sistit ī doctrina fidei plane
Madatum est q̄ q̄sistit in
doctrina sut dictu ubi n[illegible]
pē adicitur Sanctio ubi pena
apponitur unde ff [illegible]
¶ Itē nō q̄ nemo sensu suo
ī iudicio debet uti sed ffm canones
nes debet iudicare de hoc in
glo. si et cu ca dicam
¶ Nō p̄o q̄ istud vbu canon
acci[illegible] q̄stitucōe capitula sed
sit sancto sz decretalis sine
alio vocabulo nuncupentur de
quib̄ iij dis in suo et p
hostiens ī p̄hemio sume sub quo
noie et specularius de ps
dectu ī pruo
¶ Nō sc̄o q̄ canones vocantur
statuta, quantū h̄ vtimur h[illegible]
uolo, cu loquimur de canonib̄
sed cu loquimur de statutis pti
cularium locorum tunc h̄ dicunt
statuta municipalia ī. e.
ut a Sive sit autem dicta uel
decretum canones dogma
madatum pragmatica san-
ccōem decreti q̄stit ī p̄hemio et p
hostiens ī suma in p̄hemio sub
quo noie
¶ Noto 2° q̄ omnes tenentur
custodire canones, de h̄ ī glo.

ij et iiij in p̄n̄o
Ap̄pro contra r̄o, i quo di-
xit q canonum statuta cus-
todiant ab omnibus, q no ab ali-
quibus sint suadi, cum no oes
habeant canones. Soluit co-
pos, q no habentes no cop-
pellantur r̄o, dis. vi. decreta.
Ad intellectum istius ca. et to-
tius rubrice hic ponam i du-
bium, quis liget canonibus
et dicit aut quitur de principe
aut de inferiori. Si de prin-
cipe et tunc dicit q no liga-
tur. C. de legi. l. digna vox
ix. q. iij. cuncta per mundum
et de concess. preben. proposuit
Sed tamen princeps profitetur se
servare velle leges, no autem
astringi potest ut d. patet lege
quam ipse tulerit, dicit q loquitur
de honestate, sed no de necessitate.
Si autem loquitur de inferiori
et tunc aut sunt canones ab-
rogati, aut no abrogati.
Si sunt abrogati, tales
non ligant, licet eos notitia
aliquem sit necessaria ut patet
de judiciis novit. Aut no
sunt abrogati, et tunc aut
continent consilia et non
ligant ut hic i glo. ij. et iij.
aut continent preceptum vel pro-
hibitionem et tunc aut sunt
speciales aut generales. Si
sunt speciales, puta quia lo-
cales vel personales et tunc
ligant illos tantum quos
concernunt, ut in c. j. extra

vi. z hic in glo. Si autem
sunt generales, et tunc aut lo-
quuntur de clericis aut de laicis
Si de clericis, et tunc aut sunt
private persone aut habentes
iurisdictionem. Si sunt private per-
sone, et tunc indistincte li-
gant per hunc textum. Si autem
sunt persone habentes iurisdictionem
et tunc aut causa habent tanquam
arbitri et no ligant, quia
possunt recedere a legibus et ca-
nonibus et valet sententia, dum-
modo dolose no faciant, ut
patet de arbitris c. ij. Aut
sunt judices et tales tenentur
observare indistincte, sive
sint ordinarii sive delegati, sal-
vo eo q in factis arbit-
riis i quibus cum lice a ca-
nonibus autem de iure recedere
ut patet de officio dele-
g. consuluit. Sed in aliis no in
arbitriis tenentur servare
tam in iudicialibus q i extra
iudicialibus ut puta i conferen-
dis collationibus ut patet
de consti. ut nostrum ecclesiasticum
Si autem loquantur de laicis
aut de infidelibus aut de
fidelibus. Si autem de infidelibus
aut i spiritualibus aut i temporalibus
Si i spiritualibus et tales no
ligantur. Ratio quia nec sunt
digni nec capaces penarum
spiritualium ut patet de di-
vortiis gaudemus i glo. in
hoc verbo q no sunt capa-
ces directe penarum sed bene
indirecte ut patet de usuris

Ita glo. [illegible] ab omnibus

nota bene

post inhabile et c. quato
et. li. de iudeis et si iude
os Si aut in temporalibus et
tunc dicit quod ligant ut patz
li. de voto quod sup hijs
Si aut loquitur lex de fidelibus
et tunc aut sunt subiecti tempora-
li iurisdictioni ecclesie, aut non
si sunt subiecti et ligat ut
patet de appellationibus si du-
obus et pro hoc glo. de arbi-
tris c. ij. li. vj. et de re iud.
c. ij. eodem li. et tunc in eis locum
habet distinctio premissa de cle-
ricis sed clerici sunt persone pri-
uate clerici habeant iurisdictionem
etc. Sed in primis si aut non
sunt subiecti temporali iurisdictioni
ecclesie et tunc aut quantum ad
spiritualia ut in matrimonio et
peccatis, et dicit quod ligant ut patz
de usuris c. i. et c. ij. li. vj. et
in cle. c. i. de usuris ubi po-
nitur pena contrauenientium usuris
sic et in matrimonio ut in c.
per venerabilem qui filii sint legitimi
ubi dicit papa quod tamen pecti
in quibus habet iurisdictionem et cetera
quia in talibus imperator
non habet potestatem de rebus
ecclesie non alienandis c. si
nunc cadunt in laicum, de pre-
scriptionibus causa de iurisiurandum
cum contingat, et de pactis quamuis
li. vj. et de iurisiurando c.
licet c. li. Si aut non contra
sunt peccatum ut periculum anime
et tunc dicit quod ligant legibus
non canonibus ut in c. causam

in qui filii sint legitimi et
de iudicijs nouit ideo quia
papa non intendit preiudicare
principi et de maio. et obe
solite, et qui filii sint legitimi
per venerabilem possent habere tamen
uellet ideo quia est maior et cetera
¶ Opposito ija quod non dicat scrip-
turam canonicam sed multi de-
cretales sequuntur oe intellige et
c. in hijs li. q. vij. si quis omnes
¶ Glo. scripta quo non est ista lex
contradicit sed si dubitatur de matre
recurrit ad purgatorium ut
in c. fi. li. c. et de sententia ex
cos inter alia, nec tamen mi-
nor dicitur modus et scriptura preter
sed attendi tamen quia medius
legis est ipsa lex ut in c. fi. et la
ultra li. vj. dicit tamen col-
ligitur ex hoc q. in scri-
ptum est q. et aliquibus expresse
¶ Glo. scripta per causas compendi
cre oppositio quod canones non
sunt ab aliquibus suadi ponit dis-
stinguendum Soluit glo. distin-
guendo, quod aut intelligitur de
canonibus quantum ad bonum aut de spi-
ritualibus seu spiritualibus, non glo.
dicit quod hic loquitur de quantum ad bonum
sed gratia iure de spiritualibus
vide
¶ Sic glo. et dicit sequuntur quod
tamen habet glo. potest intelligi
de locatoribus ut dicatur quod ab eo
bus subditis sunt statuentibus debet
custodiri Et de diuersis nominibus
constitutionibus vide in fine supra

Leges et generales leges ab omnibus custodiant ... C. de legibus
Digna vox maiestate regnantis se legibus alligatum principem profiteri
Constitutiones principum nec ignorare nec dissimulare permittimus
Et in maiestate imperii habere et ... non predicant ...
... principes habere ... in quo ... constitutionis ...

q. ij. et quid sit officium consti-
tutionis notat in di. iij. c. ij.
dicit omnis lex aut permittit
aliquid aut vetat, aut punit aut
pena vita modat, humana
aut precipit ut diliges dominum
deum tuum et quod constituitur
in constitutionibus ... notatur
v. dis. per totum

Super a glo. et per eius expedi-
tionem oppo(nitur) quod statuta non sunt
servanda xxxvij. q. ult. c.
ultimo Solvit glo. aut tu
intelligis textum de canonibus
abrogatis et tunc est ut in
contrario, aut de non abrogatis
et sunt servanda, sic volt glo.
quod vide in fine glo. dicit
quod tunc sunt abrogata quando
revocantur per constitutionem posteriorem
... illi contrariam ...
vel per consuetudinem rationabilem
... iiij. dis. c. leges ...
notitia talium abrogatorum
est necessaria, ne quod sublatum
sit ignotum, quia legis que ne
ignorem xxxviij. dis. c. ...

Oppo(nitur) per expeditionem super predicta
glose, oppo(nitur) ad idem, quia
quidam canones continent consi-
lium de arbitris et tales non
sunt servandi ... Solvit
glo. et facit contrarium sed
hic textus intelligitur de ca-
nonibus continentibus precepta
vel prohibitiones generales et
in se ... ut C.
de legibus l. ...
non ... servari mandantur

de consecratione dis. j. basilicas

Glo. iiij. per eius expeditionem
oppo(nitur) quia dicit textus ab
omnibus custodiantur, contra principes
non subiacent legibus ff. de le-
gibus princeps ... cuncta
per ... et per quos non omnes
obligat Solvit glo. ab-
sentibus exponendo i. subditis
ut in glo. que vide in fine
glose dicit primo quod non est
bona glo. ratio quia con-
tra canonum qui est ... vi-
... subditus est ... contraria
... sit ... et facit
c. ... Bonifacius viij. quando
incipit una. Sed ...
oppositum ... et dicit
quod primo est bona glo. et vera
... quia ... exclu-
dit omnes qui excludi sunt
ut legislator et successores
qui pari potestate fungunt(ur) de
elec. innotuit ...

Glo. Iudiciis oppo(nitur) per eius
expeditionem quia dicit textus
... actoribus ut in iu-
diciis ... suo sensu ...
Con(tra) videtur quod iste textus
est superfluus quia ... et
iudicium idem sit Solvit
glo. ... actoribus ...
... et iudiciis ...
libus ... glo. dicit quod vide
in fine glose ... dicit ...
... quod dicit textus
actoribus respicit actorem, ...
in eo quod dicit et iudiciis respicit iudicem ... dicit quod ... in iudiciis
excludit arbitrium qui sensu
regitur ... inique pronunciat

... qui constituunt ... canon ... de consiliis
... precepto vide ... dis. ... in glo.
... sensu et omnibus vide ...
...

[illegible] arbit' iudicat ut sibi credatur, [illegible] admi[n]strac[i]o et alii ordinari[i] ... licite ... [illegible] legis [illegible]

Collacio in ... equitate s[e]c[un]d[u]m ... uicti ... iusti

Collacio in ... obseruacio ... iudice ... iudicat ... legib[us] ... ut moib[us] ...

nemo iudicans ... h[ab]et ... quelibet ... consulta ... datur ... legum ... et iusticie et legum ...

ff. de arbitris qualis l. Sed in eo q[uod] dicit accusatoribus d[icitur] q[uod] debet esse accusatoribus, s[ed] l[itte]ra accusatoribus est generalior.

¶ Glo[sa] finalis oppo[nitur] p[ro] eius expedicione quia dicit in textu q[uod] nemo debet uti suo sensu in iudicio. Con[tr]a racio ... adoptiua primo ethicorum ... q[uo]d ... iudicare ... Soluit glo[sa] suo sensu ... malo, et glo[sa] dat ... sensu ... demum glo[sa] notat q[uod] ... iudices ... suo sensu in iudicio ... scripto uocabulo ut ff. de arbitris qualis hoc uult glo[sa] q[uod] uide

¶ Quero que est ro[tio] ... soluit ... Joh[annes] de ... ... q[uod] ... est ... adeo h[ab]et ... di. ... at ... xxxiii q. i. Moyses ... principe aut h[ab]et bona ... viii di. q[uo] iure debet ergo dare deo ... xxi q. iii Julianus et ... qui ... ad parentibus pietate ff. de iusti[cia] et iure ueluti principi obediencia ... et obe[diencia] p[ro] totum s[ed] obedi[encia] ... in eius legibus ... vel est alia racio quia ... h[ab]et qualem potestatem in ... orbem ... in ... per mundum et ... et ... et obe[diencia] ... ergo eius statuta s[un]t ab omnibus seruanda

¶ Queritur igitur que sit pena non seruantis canonicas ... Solu[cio] ... notat glo[sa] ... de elec[tione] generali ... et primo ... tu[n]c ... et p[ro] ... dis. ... ubi dicit q[uod] qui uenit contra legem ... quia sic ei placet, deponi[tur] et sic uult illa glosa, q[uod] tenet ... mortali

¶ Quero quid si inueniuntur canones contrarii cui est standum d[icitur] q[uod] stabitur ultimo ad ... c. i. li. vi. q[uod] d[icitur] ibi ... non procede ... constitucionibus inferioris s[ed] dicitur ... standum, illi ... forcior ... ut d[icitur] q[uod] ... stabit ultime ... dicti c. i. li. vi. et ff. de ... si quis ... tor ... ibi glo[sa] ... hoc ... inferior, q[uod] ... in ... uolumine ... stabit ultime ... ad hoc de appellac[ionibus] ut debitum

Canonum statuta

Firmat sic Constitucio ... futura non preterita, vel ... quam promulgatur ... futura ... in tres ... in prima ponit ... in ii solucio in iii solucio racio, ibi ... ibi ... ponit canonice

p. c. pn. de sua ꝯcordi li
bro ꝯpositu fuit coram
Gregorio iiij° quo quidam
sine culpa sua ꝑ statuta
de novo promulgata puni
ebat de ptitis petitu fuit
questio velit prudē et ꝑpa
ꝯsiderans quod quis sine cul
pa sua non debet puniri sta
tuit quod quociens aliquod sta
tutum de novo emergit
quod tale statutum non exte
datur ad preterita, et hoc ideo
ne delinctum possit igno
rantes irretire quod hic post sum
tenetur sustinentibus casum
Nota secundo quod relaxatur quia
culpa caret i dampnum vo
cat non gerit pena in glossa
reddit quia quod legittime fecit
est pena non meretur. C. de
adulteriis gracianus et pre
monet ut dicit Abbas p c
fi. s. de homicidio et s.
p c. fi. isto n
Nota secundo quod qui est in culpa
debet puniri et hic quod gratia dicit
facit xxxviii dist. qui ca
sto quia publice utilitatis
est ne crimina tuseat impunita
de sua ꝯcordi ut famene fe
nota iiij° regula topica con
ex textu isto, quod sicut oppo
situm in opposito sic propositum
in proposito. s. de iudiciis iudici
i. sicut post ꝯstitucionem promulga
tam ea prohibiti contra faciendo
pumuntur, sic post gratia ante
promulgationem non deberent prohibiti

punirino dicit Baro quod quo
rum est eadem distinctio ff. de
his qui sunt sui vel alieni
iuris l. prima et xxxviij dist.
hoc speciosum, et notat dominus
in regula qui scit l. vj° et
Bartolus ff. de liberis ob
ligatis et stipulatis. Et intel
ligit quod contrariorum est eadem
disciplina, quia uno cognito fa
ciliter ꝯgnoscitur reliquum vel
quia si aliquid dicitur de uno
contrariorum oppositum dicit de alio
Nota iiij° de dictione quociens
que quidem importat idem
quod frequenter seu multociens
quod idem ff. ff. quibus modis
usufructus amittatur l. si
cum fructus in prius et ibi dicit
dominus de dictione quocienscumque
que idem importat quod quociens
ff. de le. iij fidei commissa
aliquando quociens importat
usque ad terciam vicem conclusive
ij q. vj omnis ubi dicit ap
pellari posse quociens fuit
dictum et intelligi dummodo
non ultra tertiam vicem, de ap
pellationibus directe et c. sua. Et
de in hoc attendendum id auctor
addicit et secundum ipsum cuius
intelligitur Baro quod clausula
regulatur a precedentibus et se
quentibus ut patet de appella
tionibus requisiuit
Nota v° quod ꝯstitucio post quam
aliquid disponit de novo, ꝯcernit
tamen futura, quoniam l. preterita. C.
de decimationibus l. ex et post pon

ex^m de appella. ut debi-
ti v^i trahit nova fora
appellacoi vel ponedeab
interlocutoria et de sina
qoem c. l. li vi^o. ubi dat
forma qoemdi aqueibi
cu nitur ubi dicit no fac
dicy ut sacerdos cui^o u-
xorem costat adulteriu co-
misisse et si ille no pra-
uit Oz hoc qu no^re est lim
q qui aliquid disponit de
novo qeint ad futura, m
si fuisset dama lege pius
phibitu ex^m patz de v.
sur. c. quia i olmbz vel
nisi pucepto hoc confirmat
q cera qotenda ad futura
Tertio vi q ignorans no li-
gat canonibz de hoc i glo
ultima
Ullo glo fc^a, fino reddit
raty ad textu i^o infert
p modu arti q nemo p-
uat iure suo sine culpa
Et cont hoc oppo^t et arg^t
aliue et neue et solvit va-
ptem approbado et dat du-
plice soluc^oz ra soluci, q
liceret quis puit sine cul
pa, non tn sine causa et
glo dat exemplu ubi poni
spe ca^s ubi quis puat
iure suo, paupertas obdu
bicius favor scelz et ordo
Oppo cu glosa. l. g. textu
meo q dicit q quis no
det puni sine culpa, et vi
q aliquis punitur sine culpa xx,
xvij dis. renunciatos et ro^ppm

dis. Ot cui^o et in c. s. e
ti. li. vi^o. Solvit glo. q ista
sut casualia sed pena subtra
ctiva est vera, quia vide q
dat inet

Sine glo dt et sm host
i suma de penis c. q quibz
sibz c. est aut pena et
h ran sine culpa li vi^o
Ot ex glo. Cont ista solom
et textu oppo quia sine
culpa obligam^r et puniu^r
peto originali de qse. dis
iiij fuisse et pluribz aliis
capitulis Solvit sm vinc
ad q hic dr fallit sm vinc
in originali peto, q a pio
parentibz qtrahi^r de qse
di. iiij quod est, sz illa pena
q i ponit^r p originali peto
no est aliqua pena de qse
dis. iiij regnante et dicto
c. fuissime ubi de hoc in
glo ulta Oz tuc esset
diversu q hoc tn e intellig
quo ad iudicium dei, circa
eos que peccaverunt ipsa no
rict^r xxiij q. i. i pncipio vel
pt dici, q c. iste qualit
put qua^r loquitur hic tn
in foro iudiciali qui in
penali est viz, q dt
Glo finalis arti tollit
q nemo ligat^r qstitucoe an-
teq ad ipm pveniat Sed
cont hoc oppo^t xxvj di. q.
dubitis Solvit q lz duos
modos oes obliga^r q vide
Sine glo dicit q non

excusat per duos menses ig-
norantia facti quia ignorantia non
est probabilis ut in regula ignorantia
rantia li. vi° sed hic loquitur
quod excusatur unde est de ignorantia
probabili cum non dum esset promul-
gata constitucio secundum Goffredum

¶ Opponit contra solucionem glosse
in hoc opposito quod etiam post
contra promulgacionem et per duos
menses excusatur ut extra c. cum in
tua, de sponsis qui matrimonium
accusare possunt ubi etiam tercius
qui ab accusacione matrimonii
repellitur qui in tempore non
renunciavit nisi probet se ig-
norasse vel fuisse legittime
impeditum Solvit glosa quod
ibi ille probavit se fuisse
extra provinciam vel aliud impedi-
mentum quod vide

¶ In fine istius glose dicit quod contrarium
glose non procedit quo ad con-
stituciones principis que ligat
omnes etiam extra provinciam
Sed quo ad constituciones loci
particularis vel personalis sic
tunc non ligaret illum qui
esset extra provinciam et sic
loquitur c. cum in tua, de sponsis
qui matrimonium accusare possunt
Et sic salvatur contrarium glose
saltem quo ad constitucionem prin-
cipis, supposito quod iste fuit
in loco in quo non potuit con-
stitucio ad eum pervenire ut
puta inter tartaros vel pa-
ganos ubi Romani non solent
habitare cum ipsi de facto non
obediunt principi

¶ Ex isto infertur quod volens
facere de probabili ignorantia debet
docere Sed sum immo etiam quod tunc
dilucide probet ignorantiam quod
est sicut contra hoc de postu-
latione c. i. ubi dicit non facile cre-
di, quod quis ignoraret id quod
publice promulgatur, exposito dicit
~~responsio~~ immo quod
hoc casu non sufficit unius testis
cum iuramento ut in c. tam
litteris de testibus in glossa
in que est sicut

¶ Sed contra glossam in eo quod dicit
quod constitucio ligat per duos
menses, Opponitur immo post
unum mensem ut patet de prebendis
c. cum singula § i. li. vi° et
in extravaganti execrabilis
Joh. xxii Solucio unde est
secundum quod hic dicitur in glossa hoc in-
telligitur per duos menses, nisi
aliud ex constitucione principis
appareat ut in predicto et in
extravaganti execrabilis
Jo. xxii et de hereticis cle.
ii. ubi constitucio statim ligat
Vel secundo quia ibi ponitur exponitur
et dicit quod aut princeps promul-
gando constitucionem pronunciat
ex nunc penam incurrere qui
fecerit contrarium, aut pronunciat
ad certum tempus ut hic in glossa
Sed in clementina intelligo
quo ad actum contra facti nul-
litatem inducendam, non quo ad
culpam in contra facientes incidendam

qualiter autem constitucio ligat per duos
menses vide c. fi. § ne clara vel
mota et c. i. de postulatione prelatorum per doc.

[Marginalia, left: in glo. ibi / et probavit]

[Marginalia, right: opponitur contra glo.]

ut ibi nota i glo in dicto
libro communi que e sub tit
et in cle. j. de elec. fin.
undecim

Oppo

¶ Opp° q constitucio principis
ligat post sex menses lo.
xxij dis. Postulasti, ubi hoc
tenet glo. i. C. decimi
xviij dis. Solu° illa glo
no e vera et ad c. decimi
dic q loquitur de tpe. i. q
debet plati provincias ed
que sta sunt in concilio p
vinciali et p hoc est expe-
dita glo. jult.

¶ In fine glo. cu dici i colla.
v. dic ad hoc ne clici ul
moti e ultio et de sima
ecci et rouit et dicta sco-
ti libri in fine ultie glose

¶ Queo in eo q dixi q co
stitucio principis ligat post
duos menses Quid si quis
habet noticiam constitucionis ante
duos menses, an q no li
get, nisi lapsis duobus me-
sibus Dico q nota de p bec
cu singla li. vj° fi. i. in glo
Volunt Joh de lingnano q
sic q ligat eam, etiam ante duos
menses Racio quia q scit
cessat non debuit, ut in
ra qui ety e de re iud. in
li. vj° maxime vero i odiosis
q odia debet restringi p ra
odia in vj° h. p9 duos me-
ses ligat eciam ignorantes ut
d. dixi Quando aut ut resp
jo. de lignano dicit q si co
stitucio est correctoria

indistincte no ligat igno
rantes tanquam q no scit contra
eos ar. c. sacro de sma
excom. Si dic q ligat Ro
quia i excoi° e cavois no
attendimus contrariam ut in
dicta autentica facte nove
csti. est suffi° expressum, q
eciam ligat ignorantes, et
p quos no excusant

¶ Queo sc° q de constitucione
inferioris an liget tm post
duos menses vide q sic
ar. c. in causis de re iudi
hostis in sma c. ti. i. q
statuto in prin°. dic q in ea
est tempus arbitrium quod
bn tro tacio quia cessat
ro que est in constitucione
principis q constitucio inferioris
sit tantus sciri q constitucio
principis p totum orbem

¶ Quero iij an ad hoc q
constitucio principis liget sit
opus q publicet i qualibet
provincia Joh mo in re la
in quali li. vj° dic q sic
in constitucione imperiali p aucten
in legis in autentica ut facte no-
ve constitucio colla. v. sed secus
dic in papali racio diversitatis
quia imperator no residet
in aliquo loco, papa
ferunt i aliquo ut
no sic et ideo no oz q consti
tucio ppe singulis auribus
inculcet de postu e j. et
de pastu ad hoc sed contra ro
consistit solum in facto ut dic
ista glo. Si eni imperator
residet i uno loco z eodem loco

tur cessaret raco ista s3 q'
hoc cotingt i pluribus
Quod de rone dubitandi
istius casi et decidendi ro
fuit quia videba' q' ista
tuco copphendet, no tm fu
tura s3 ecia p'terita et ptita
cu p ubba gualia pmlge
et qm ubi d' nichil excipt.
vix. dis. Ri ronos et de
maio et obedi solite Oz
raco decidendi quia disposi
gualis restringit' ut no com
phendat illicita ut patet
de iurisiurando ueicos et c.
quita vallis et c. s. li. vj
et illicitu eet si pmiret
insidutes ut patz de hijs q
fiut a maiori pte c questa
ste pt esse et alia raco q
statutu laicos no pt hec
coppsse dispone de cleris
ut. s. e eccia ergo ut tua
te. dico de rescript. sc litter
et de cocessi pben gstitutu
et de donacoibus int' virum
et uxorem imp. Concludes
igi' q' raco decidendi ne i
nocetes pmiantur

Rubrica de instituc epistole ad hebreos et c.

Translato

Ornat c. q' de uno ad altum
quecos statuit ad altum
queeou cotendit et pmo
ponit ubba apli 2o ubba
augni exponentis ibi emia
cuz et pone casum ut igla

sima et c.
Casus i tumo, quod hebreos
licet facti essent xpiani sua
re volebat legem ad tram
qui dicebat preceptu de
sabbato ee suand et circu
sionem esse suanda q' hodie
ad tram suari no debz hoc
reprehendit aplus dicens q'
postq' sacerdociu est tusla
tu ad xpianos, nece est ut
legis tuslaco fiat augs
sup hoc loco pbat q' lr
facent no dont, raco quia
lex et sacerdociu sil data
fuit et ab eodem
Nota pmo q' sacerdociu
fuit in lege veti et hodie
est in nova et plenius sic
ecia z lex fuit i veti tes
tamto et hodie e i nova
pfectius vn s3 ab. p sacer
docium pt intelligi ome
sacramentu ul sacru, quo co
fert gra vn ordo et silia
no sunt apud iudeos uel
alios non baptizados ut i de
psbito no bapto c. i. et ultio
Nota ro q' si iudeus ordinac'
no recipit caracterem, licet
alio iudei i suis solempnibus
tollit i. de iudeis sacd' vn
dixit hic vinc, q' aaron
no posset hodie pferre
sacerdociu i pma fora raco
q' ubba ia no sunt illa vn
qua olim, et q' sacerdociu e
ab eis ablatum q' vij. s.
de hijs usu scisso
Nota 3o q' sacerdociu et lex
sut gnoni et de re qrepios

tangit in glo. ampliata et
peculia cu dr. quia i morte
eorum rotulit moys sacerdo
ciu et leges

Nota iiii q de quecons e
ide iudiciu est aut quecu
multip sicut ꝛ multip vnio
sunt nota v dis. ad eis
vo et iiii dis. denique et
xvi. q. vlt. s. dixi et l.
q. iii. Si quis obiecerit
ꝛ ne sede vaca. c. l.

vacat

Nota iiii q de similibus e
ide iudiciu de hoc i glo
vltia. Et ex hoc infert
q actu a simili est vali
du, de statu monachorum sup
quoda, sicut in glo vltia
hic

Item no q qn aliqd depe
det ab alio, uel e quecon
tra, q dispoiu de vno
ecia de reliquo intelligi
et hoc ꝑ se vltia glo

Sz cont hoc opponi q
actu a simili no vali ꝛ ꝑ
p ex predicte hec glose q
ro i que fuit tranlatu sa
cerdociu et ꝑ que ꝑ que
vba et glosa ruda q in
petru ꝑ ꝑ ꝑ i a vba
pasce oves vide in ha
glo ibi in petru ꝑ ꝑ
q q po fuat translati
tu sacerdociu de aaron
que fuit de tribu leui in
ꝑ qui fuit de tribu
iuda tnslatu est igit
de lege ad euangeliu
sm x. Alij dicunt q ꝑ
ha vba tu es pe math

xvi Et composita dr q ꝑ i a
vba tibi dabo vbi pmisit
dominus an passionem dedit
soluendi et ligandi ptatem
ut i. c. in nouo xxi dis.
pq passionem uel i resurrec
tione dedit sibi tamq capiti
alijs tamq mebris dicens
accipite spiritum scm quorum
remiseritis pcta joh. xx et
addes quandam pncipalitatem
peti, dixit ei pasce oues
meas ut patet de elec
significasti sz i a ste sede, de
dit eis execucione clauium di
cens ite predicate ut patz
de g se. dis. iiii apte iudic
vo penthecostes, q prius
dederat, conficit missionem spiritus
scti

Opppo qn sit data fuit sa
cerdociu et leges ꝑ ha, quia
melchisedech habuit sac
erdociu qui tn precessit lege
ꝑ quingentos annos ut dicit
glo. iii que ad hoc nichil
allegat, sz tolli computatis
tpibus int Abraha et moy
sen fuit cum melchisedech
tpe Abrahe Gen. xiiii Et
sucessor istius gen glo sup
vbo sacerdotis, dt q hoc
intelli de sacerdocio leuiti
co. i. q fuit i tribu leui et
incepit i Aaron q fuit sb
lege sz melchisedech precessit
lege ꝑ quingentos annos

Oppo in ea q dr textus
translacio legis tam ꝑ se
quin ex translacione sacerdocij

In Fe. ij glo
Dic

Glo. S vo sic quia
vbi sit fuit tnslatu
sacerdociu ꝛ leges ꝑ
in morte xi

Glo. oppositiones declarat quare hic dr de eadem [illegible]
et iudicium q dominus pmisit tra fluentem lacte
et mel, per lege fuit et ipe iudei pmis
sum ad lege ꝛ sacerdociu sic ideo dr. Sub ea [illegible]
Item nota tn q in veteri testamento dns [illegible]
mittebat sz i nouo etia

Unde cum quod id de ipso fuit
lex translata, dixit dominus in
evangelio Matth. v. scriptum quod dic-
tum est in lege: diliges amicum
tuum et odio habebis inimicum;
ego autem dico vobis diligite
inimicos vestros et benefacite
his etc. xxiiij. q. iiij. cum in
lege l. si. Solutio quidam
dicunt contra quod licet verum quod
ex verbis domini premissis non potest
argui translatio legis completo
et expresse facta sed solum
facta mutatio in aliquibus,
translatio autem legis facta est
ex consequentia sacerdotii ut hic.

¶ Opp. iij. ex eo quod dixi quod
argumentum a simili validum est
vide quod non xxxvij. q. i. imp-
cias. Solvit Abb. dicens
quod argumentum a simili procedit nisi
in aliquo sit dissimilitudo ut in q.
alleg. vel dic quod argumentum
a simili procedit in dispositionibus iuris
communis, non autem in statutis que
non extenduntur, extra de iure-
iurando in [illegible], vel dic in
dispositionibus positis in iure que
sunt personales vel locales
per hoc quod not. de e. c. i. in
glosa prima.

¶ Queritur quod perdiderunt hebrei
per amissionem sacerdotii secundum Abb.
infertur quod perdiderunt omnem
potestatem sacramentorum, unde dicit
Abbas quod ordo et similia
sacramenta non fuit apud Iudeos
vel non baptizatos, de presbitero non
baptizato c. i. et ii. et dicit

petrus quod licet Iudei tol-
lerent in suis solempnitatibus ut patet
de Iudeis sicut, tamen si iudeum
ordinaret non recipit caracterem
ut dixi de [illegible] fuit, sed ra-
tio quia fundamentum omnium sacramentorum
est baptismus. Et dicit
Vincentius quod Aaron hodie non
posset conferre sacerdotium in
sua forma, ratio quia verba illa
non sunt illa verba que olim,
et quia sacerdotium est eis
ablatum ut hic et i. q. vij.
l. de his, de hoc in speculo
de etate et qualitate § i.
Item dicit de forma baptismi
quod olim erat in nomine Christi
quod hodie sub illa forma non
valet baptismus, de hoc
de baptis. c. i.

¶ Queritur utrum translatio legis
fuit facta expresse, textus innuit
quod non sed solum tacite, de hoc
dicit ut in secunda oppositione.

¶ Queritur iij. in quo sit questio
sacerdotium et lex. Solutio
colligitur ~~ex glosa~~ ex litera in qua
dicitur quod in duobus, quia simul
data sunt et sub eadem sponsione
quod dicit ut in glosa [illegible]
et plus. Pro hoc facit quod admi-
[illegible] aqua [illegible], non
sufficit quod eodem tempore facta sit,
alias frustra hic dedicasset sub
eadem sponsione, et dicit sponsione
id est promissione et sub eadem spe
promissionis una eorum stipulatio
est promissio ff. de verborum ob-
ligatione sponsio. Translato ergo

Ratio contra secundam glo. in qua fuit translatum sacerdotium et per quem glo. [illegible] translato in petrum
[illegible] per illa verba pasce oves meas etc. vel secundum alios per illa verba ite docete [illegible] dicit quod
[illegible] fuit translatum sacerdotium

Solutio

sacdotio, p quo tnslata est
lex .i. ptas legis qcede
et intptande, esset em hc
ptas apud hebros frustra
toria, defecite nustro legis
de elec ubi piculu li vio
et p hoc pt dici, nul lege
et nustros legis quepitem
que est int pnle et neces
situm.
Queres de intptu lre, que
est sub ead sposoe glo plt
solvit dns .i. pmissoe facta
eos utraq pte scl ta dei
spondet sic datum legem
et iudeos qmitteun sese
uncti.
Glo final art quibi est
ead ro, ibi ide ius esse dicit
2o q de similibus idem iudi
ciu est hnd 3o q eo una
radice vicii nascit qsequens
est ut una lege tollat, et
allegat.
Queres ulterius quia dixi sim
nobili de arte aslit, q si in
duco aliquid sile, et tu negas
ee simile, tu icubet pbacio
lau. Tan. goff bin et host
dicut q negati icubit pba
cio lcs q negat ius, et q
negado asseit dissile ad
hoc de firmita oe supp hc et
de pbacoibus 3o loco, et i specu.
de dispensa et allega .§. pq
hoc vsu iuribus, et hoc tn
est verum si is qui dicebat si
mile fundat intencom suam
aliis si actor dt sile, et reus
negat, no te pbac, eo qua
ndm het fundamentu, et hoc

est sive, q advocatos qui
allegat sepe similitudine i suis
allegacoibus et no pbat sequit glo.

Rubica de insupletione ad Romanos vij c.

Nam concupiscentiam

Summa Constitucio lata aliquid
phiens omnia phibet q sequit
ex illo, dicit ut ii, qui ppa
verba apli in fra b. augu
exponetis ea ibi hoc cum
nesciebam.
Casus istius Quidam accessit
ad b. Augm dicens pat
Auguste legit i epla pauli
ad Romanos peccatum no qgnovi
nisi p lege, nam qcupiscentiam
nesciebam, nisi lex diceret
no qcupisces velle scire
qualiter ista verba sunt intellida
et b. Augus exponit dicens
hic cum elegit a pluribus quale
ut omnia mala oriunt, bo
est ergo lex et c. hec casus
Nota. primo q ex qcupia
quia mala oriunt, Jacobi
po, Concupiscencia cum cepit parit
peccatum, peccatum no cum qsumatu
fuit generat mortem.
Nota 2o q qcupia e vicium
quale de hoc in glo iiij,
Nota iii q aliquo phibito
phibet omnia q sequunt ex
illo de hc i glo amplius capita
et p hoc facit regula cum q de
regulis iuris li vi o Cristo
infert q aliquotiens sermone
allegat q de uno quecumque
disponit de omnibus illis quecumque
dispositum intelli

de in[illegible] ad ro

gen9 ecia remouet ꝛ species
ge sue et legittios heredibus
l. i. §. si in glosa. si
¶ Nota q lex est bona et
omnia mala prohibens qr per
legem nemo vult facere co pollet
si male viuere prohibetur
¶ Oppo contra textum in eo q dicit
aplus q nesciebat concupiscen
ciam dixit ad roma vii vi-
deo aliam legem contradicentem
legi mentis mee Solucio ut
in glo ii et iii Exponit glo
nesciebam esse pecm tam graue
vel sic nesciebat esse pecm
concupiscenciam i. antequam vidisset
legem non credebat esse pecm
concupiscere rem alienam sed
postquam inuenit in lege non con
cupisces, credidit esse pecm
quod fuit vnum de preceptis
secunde tabule prout notat xxxi
q. vii q in omnibus Exim
ea q dicit textus Nesciebam
concupiscenciam intelligi pro cognoscere
pctm non pro sciencia Simile ex-
ponitur xxiii q. iiii Innocens
in prin. ibi hoc est innocencie
esse ignorare q nocet Vel sic
qr dicit in textu q concupiscencia
omnia mala oriuntur sed contra illud
Jacobi concupiscencia cum conceperit pa
rit pctm

glo plt ¶ Oppo sic q concupiscencia non
oriuntur omnia mala sed ex te
briete que est fomes omnium
viciorum xxxv. dis. an ora
Confirmat in ignorancia que est mater
errorum xxxviii. dis. ignorancia

ste amor pecunie est qui mater
omnium criminum xxiiii. dis. His igitur
Confirmatur quia multa sunt cri-
mina separata a concupiscencia ut pro-
digalitas et similia et per quod
concupiscencia non oriuntur omnia
mala
¶ Glo penultima metu grauiori
istorum exponitur oriuntur i. omni
unt q vide sufficie glo que dicit
Et ex isto nota q quando
inutilis significacio verborum ut
sequatur rectus intellectus Ter
cia ob eandem causam vnum tempus
ponitur pro alio Et glo dat
aliam solucionem dicens q hic com
prehendunt genera singulorum non
singula generum i. oriuntur genera
omnium malorum non aut singula
generum i. non vicia singularit
supta que sunt singula ge
nera i. singularia sub quibus
[illegible] ut furtum est genus vicii
sed furari [illegible] est quoddam
sumere sub genere Simile solu-
cionem ponit magister sentenciarum sio dis.
xlii in fine sed hec solucio
non eradicat quam quia per hoc
non erit vnum dicere q omnia
mala ex concupiscencia oriantur
ideo glosa dat terciam solucionem
exponendo oriuntur i. orta
sunt Simile de eccl et cl[illegible]
l. nulli ibi dicatur ciuitates
ex qua testator oritur expo
i. ortus est Et ex hoc colligitur
q vnum tempus quandoque ponitur
pro alio, et glo exponit presens
pro preterito, aliquando aut exponitur
futurum pro preterito de cons. dis. ii. in [illegible]

dicit exponit hic vnum oriuntur

i. genera malorum seu viciorum supta generaliter
non aut singula generum non singula
vicia singulariter ut specialiter supta et
sub generibus contenta etc. ut furari et vnum

Iohes de lig°, dat q̄rta so-
lucionem, q̄ concupiscentia hic
accipit̄ p appetitu depra-
uato z sic comphendit oēs singla-
rum et hoc vult bn̄ dicere
q̄ accipit̄ p quali affec-
tōe nō regulata rōne et
tūc q̄libz mala oēs singulr
accipiūt̄ ex hac oriuntur
de qbz i ph'emio v̄su vos
pacificus z̄c dixi
Oppo iijᵒ in eo q̄ dt lr̄a
q̄ bona est lex z̄c et vi-
q̄ hoc nō ptinet ad titu-
lum putz tractat q̄ h' agi-
de q̄stitucōibz cay̆l ut in c.
i. dictū est et nō dele-
ge z̄c
Gloᵉ frimᵉ metu q̄rij ex
post lege .i. q̄stitutō ex q°
infert q̄ oīa cāno dicit̄
dia lex et di lex diuidit̄
at pars de censibz p uenit
in glo penultima
Dūcō vltio h', q̄ dixi
d. q̄ vnū tempus q̄ndam
ex ponit̄ p a°d dn̄ hoc
procedat in statutis et alijs
dispōnibz et dt q̄ nō, q̄
in talibz v̄ba intelligunt̄
s̄c ff. de negocijs gestis
l. iij § hec v̄ba et de in-
iurijs in nr̄a v̄bi in statu-
to, nōie dapes nō q̄phē-
dit̄ expēse que in cō-
phendit̄ ex lato signifi-
ff. de dapᵒ infecto l. int̄
quos § fi

Hec inuitans

In suo p̄hemio
dicat i pabot in c. fruat eo

Constitutos doctores, oppionibz
singlorum pendere sūt. Et ro-
piunt v̄ba salomonis z° lib.
eol ca ex ponentis z a ibi
prudencie ~~legis dicitur in dictis salomonis~~ sue innititur z̄c
Casus i tīno accessit q̄d
ad b. h̄ .com pat hero° ego
i venio i dictis salomonis q̄
dt ne innitaris prudē° tue
velle s̄tie q̄ est h̄' dicti
sue prudē et b. h̄'ō comᵘs
ex ponit dīmō ut in textu h̄' tam
Nota ergo q̄ docta patrum
sūt suanda et ita dt dec-
retistas sapientum recta suade-
cū l. xxxiiij. dis. c. i v̄bi
dt c. pacuiz corripiat q̄
eā officiū suū exhibitū ne-
gligens et q̄ q̄silia sapientum
et recta suadencium nō pati
ideo b. aug' dt q̄ a puer°
nō diu aīcūlo patris est do-
cet xxiiij q. ij c. si habes
aliqs stultus esse q̄uincit̄
xcij dis. de q̄stantino poli-
tano q̄ cū bono q̄silio nō
acquieuit amittere debet dig-
nitatem ex° roboam, q̄ se-
nioribz nō credidit iij q. i
demum vt de iuxp° latius
que q̄ura est in statutum
Et dicat primo q̄ initatu sta-
dicti patrum uel aliorum ab
eodem receptorum, q̄ q̄ dicunt
ipsi, nō pt de temerite re-
darguj, nisi sit p oēs cor-
recta ix dis. noli et xxxij
di. c. i
Vero scḋo q̄ i e dicat innita
prudencie sue qui dicta sua

Ym aut de cayl sentur possi°
disputare dn̄ nō, pat. ix dis. nec q̄do
dn̄ sit iuste ut iniuste

Epo

falis

proout dictis scitos, cum cum
dicit alicui sic esse de iure
et ondit ipe h contrarium fm
Abba

Opponitur contra textum, ubi quod hic
prohibeatur iudici vel doctori ptatio
iura interptandi et sic obstat
c. i. de postula. pla. et ibi
notatur in glo. vij. Solucio
tiore gri dt glo iiij quod intel
ligi ne quis innitetur prude-
ncia sua in malo et credit
i bono, vel dt in fine gloc
quod hic prohibetur interptacio
cum vba sunt clara, tunc eum
non debet quis sensum suum ex
torquere, s in ambiguis pt
iudices interptari, vel dt et
quod nemo debet inniti pru-
dencie sue, nisi sibi a iure
ptatis concedatur et sic patet quod iu-
dici vel doctori conceditur
a iure ptatis ad bonum intel
lectum iura interptandi ut in
c. de alle

Oppo iij quod hec decre[ta]
non facit ad titulum et sic est
contra. de c. i. prohemio Solucio
glo tiore ut i penultima glo
et dt quod hec vocabula decre-
tum et constitucio accipiuntur
promiscue

Tamen dicitur quod est unum quod c-
stans patrum decretis. Solt
primo quod ille si scti sunt int
se diversis opinionis ut est de
concepcione virginis marie vel
de corpore assumpto vel de
salute Ade quidam tenent quod
sit dampnatus ut Aug. Sed
secus tamen quod sit salvatus Ade

et tunc licitum est tenere magis
pium per parum dubii in vij quod
i dubijs per viam debemus eli-
gere magis pium et maiorem
quod qui tenet non peccat. Si
quod quia nulla dubitacio ut scitur
venit et tunc dt quod nece
est omnia servare que dicuntur
est usque ad ultimum iota
est unum. dis. c. si, et hoc non dn
sunt opuscula autentica, secus
si non sunt autentica, et tunc
licitum ea tenere ut non ip-
licatur. noli et c. ego et c. qui
dis. noli et c. ego et c. qui
nesciat. et ro est, quare
debemus illa dicta tenere
quia sunt facta per spiritum sanctum
qui nunquam fallit nec fallitur
de assumpcione b. marie cum
corpore vide Aug. et Ieron
i sermone de assumpcione de sa-
lomone, hec Ieronymus in iii
lomone, hec proxime q in
salomon de pe. di. ij. Si omni
ipsi salom

Sequitur Rubrica

Cum omnes

legitur duobus
modis Quantum ad rationem de
cidendi, primo secundum glo. hoc dt
in sua constitucione ecclesie differ-
unt et non gratia disponens de
membris singulis cuiusdam collegii
non valet vel sic constitucio ca
pituli quando est contra omnibus
et per eorum tollit antiqua cau
consuetudo non in sic sciat so an
per glo. Scd lo. secundum iniuncto
et tunc dt dicit i sua consti
tucio capituli causa super his q
ptinet ad episcopum, sine episcopo sta

no valet hoc dt. Et vtraq lectura est i se vera, sz 2a no quenit lre et diuidit i d ptes, quia i pa poit duo statuta i 2a corrigi mandat 2a ibi Cum igitr

¶ Casus i tinus Ꝯpositu fuit ppe, qualit frēs capituli ecclie fecerant i frēnti ecclia statutu, q ipi tam i pntia q i absentia fructus suos pcipent integralit, qui uero pq illa Ꝯstitucoꝫ instituerent dl pcipent i absentia sz tuc tm cu fuit pntes et residetes, cu tm Ꝯsuetudo exigeat q i hoc oīnos pares esse debebat. Insup cum singule pbende vineas habet annexas, statuunt q ipi du viuerent suas vineas possiderent, sz vince decedentiu no tfirent ad successores sz int singlos diuidet. hoc pveit ad notica ppaꝫ et ipe scribit d̄repo Dino q cu quis iuris in altrm statuit ipe det eo vti et sapiēts dicat auctas pate lege q ipe pater tulerit. ideo mandat qtnus antiqs canicos inorib ꝫ et inores i pcepe fructuū tam pbēdaꝫ q vineaꝫ cōgatꝫ coeqatis antiqs sm antiqm Ꝯsuetudine usqꝫ ad tpus pdicte Ꝯstitucōs suata, ut sm honabilem Ꝯstitutoꝫ i ptib obsuādam

¶ No pmo q Ꝯstitucō ecclie que nō est iusta et p q tollit antiqa ecclie Ꝯsuedo no valet. ad hc allegat quitr

¶ No sc̄o textu q quis iuris i altrm statuit ipe eo vti cog, de hc in glosa 2a et iij et. l. dis. in pn̄o et ff q quis iuris. l. j. hoc tn fallit in pncipe cu iste legibus no subiaceat de Ꝯ ecclie pbem apostolica et io q in cunctaꝫ p mundum sz hic textꝫ itelligitr de alio infiori. Iud faciens ut hic. Et facit ad quom dz statuens ligeat suo statuto et dt q sic, de quo i rela cu lig. lv. et nota p doctores de raptoribꝫ c. j. et hic i textu cu dt pate lege q ipe tulerit, undā glo. iij. in qua redditur ro sm b. Aug q uia no debemꝫ aliis legem impone, q ipi negligimꝫ obsuāe q vide

¶ Nota i vbo sapiēts q licitum est allegare auctores et maxie doctores et facit ad hoc c. fin de vbos sig. et dt sapientꝫ i. catholicꝫ cuiꝫ dictu hic poni i textu ꝫ

¶ No iiij q pbende canicos cuiqꝫ eccle debent esse pares de hc in glo penultima et i c cu ex familiari sz an hic vlr est vn dica statuꝫ i gno

¶ No v. q de Ꝯsuetudine ptest q qs recipe fructꝫ bnficij in absentia q colligit glosa

ultra que est sui^t f q^m vide
Consue glose d^t q^dem nota^r
de elec dudu ij in glo plt
et de hoc p arch vij q. i.
quia frat^r z xxxxv. dis. sac
dotibus et hic collig^it intel
ligendo, q ^9sue^do antiqua
erat q isti pcipent fructus
etiam in absencia, et dicit
host^s hoc sustinet posse si
absens fuat vicam ut cla
bas fuat eccl^ie alio titu
consuetudo esset eccl^ie onco
sa de co^9suetu^ne c. i. et p h^c
facit q nota de pben co
cpande s. qui vo et degressi
pben coopte de consuetudine
in quali videt^r inductu q
benficia simplicia no cougat
residencia et p h^c facit de
rescptis gra. li. vj^o. et cleme
tina que Incuatis aut d^t
Joch de ligna no vale co
suetu^ne p c licet canon de
elec li. vj. t^o quia ubi pe
culu canon^9 est agendum fut
in c. ubi periculum de elec
in vj^o et c. quia no nulli de
cltis no residen^tibus et ideo i
c. i. dicit^r q ille Cardinalis
qui fuit pvatus eccl^ia, q
fuit absens a sua eccl^ia t^o
quia no videmus picus ma
ius i mundo q paste gregis
dud, quia d^r in textu xxx
t^do tibi homines hic esse lap
sus fuit, ania tua p ania
illius et vnus quis portabit
sum q gessit in corpe put
scribit^r Aplus^o intell rrept^us

Consue glo d^t q facit ad ca
de appella p veniat et de cle
ris no residen^tibus int^er qua^or
Pro expedicione pme glose
Oppo q valuit statuta sine
p canicos i pndiciam stipen
diorum xx. q. ij. hoc Jus porrectu
ubi statuit^r maior pti clericos
siniendum in eccl^ia, sic etiam
ff. de pactis rescriptum ubi
pactu creditoris pucium sup
cita cota debiti recipienda
a debitore ligat creditores
absentes, non huctess i ypothe
cam ad idem vij q. j. factus
et q ibi nota in glo pma
Soluco q^it hec gna et
similia ca^lum legunt^r duob
modis ut dixi in pn^o s^o q
no valuit statutu qu i pru
diciu aliorum et malo zelo et
con consuetu^ne eccl^ie aliorum
et quia constitucio debet esse ge
nalis et quia omnibus et ce
isti canoni intelligunt^r q vna
ecca et vnu collegium et
quia ibi collegium no debet
duplici Jure censeri et seque^r
id convenit^ur illud q succes
sores unus heret q predeces
sores et sic no est vera
successio in uno alterius et
hac lectura ponit glo pa
et concordat cu^m^ ca vnico de ^9stitucio
q isti no debuit venire con
^9suetudinem iiij dis. c. it aut te
t^o quia q sol ordo decevit
no debet innitari nisi ecca
ff de decretis ab ordine fa
ciendis l. q sol. Et dicit
sa glosa obicit et soluit q solus
k. una alleat go quit alleat p
et soluit distinguendo int^er canonicos
collegiatos et singulares z inter
necia et voluntaria

q vide p^a glo

rep^o q

H

H

q hic ꝯstabat q erat ma-
lo zelo fctm, q causa aua-
ricie et ad bursale como-
du statuendu, cu tn ꝯsti-
tucio debet esse iusta et ho-
nesta et quis omnibus ut
dicit glo pa ꝫ talis non
erat ista quia plus dabat
canonicis antiquis q nouis
Cu tn put dt Innoc plus
tenetur canonici antiq erat
qui plus perceperunt de fruc-
tibus eius et ergo difficilius
eis pmittendu erat pape
fructus i absencia Hic ors
sm Innoc ꝯstitucio de vi-
neis et eorum fructibus con-
cedendis pcedebat de radi-
ce cupiditatis q hic q ultra
fructus vineas suas debet
eciam hre ptem de fructibus
vinearum spectancium ad de
cedentes

Ex isto infertur in eo q dt
tempus q fecerunt con ꝯsue
tudinem contrariam sm Innoc q
aliquod con ꝯsuetudine contrarie
bona facere no lz sine li-
cencia spe Et contemptores
ꝯsuetudinis tanq puarica
tores legis hendi sunt, xi
dis in c. ij et quia sm
glosam Canci sunt vinum col
legiu et ergo no debet
duplici iure censeri vt
sm Host plerumq rpba
dup tas xvi q. vi in no
ua et xviij q. ij i nullo
quoqz tn apprbat de religiosis
domibus c. i. et de capell
monachorum vi. c. i. Item dt glo

q sequebatur ex isto statuto
aliquod i ꝯueniens q suc-
cessores unius erant habitu-
ri q predecessores q est contra
rationem, xxv qu. i. quod, de reg
iuris in vi et p hoc patet
q contraria loquuntur i alijs
casibus et cessant rones
allegate
Nota sa lectura fuit Innoc
q ideo ꝯstitucio ista no va
luit q facta fuit sine epo
Si cum epus cu Canonicis hoc
statuisset bn valuisset pt
qn de vincio, hec lectura
saluari pt qn apparet bo
no zelo hoc fieri q presumitur
[illegible] pt? pncam epi Ideo
posset dici q valet ꝯstitucio
omnibus, eciam quo ad vine
as lz Innoc excipiat ho
quia epus pt viue et
diuidere bnfcia ex causa m
de ex cessio pbla ft vine
Ex tuc eo glo oppo q ca
pitulu possit sup reside
statuere, cu dilectis de cleris
no residentibus i sup pspone
Soluit Compos q illud
sta fuit de aucte epi et
sic valuit, vl dt, q non
erat ibi q illud impugnaret
alo no valet, nisi papa
eo cta sma cofirmaret et sic
posset intelligi c. i. et in
f. c. licet illud capitulum
no pbat, q capitulu posset
sup reside statuere, quia ibi

constitucionibus
~~de ...~~

declarat statutum non valuis-
se. Sed ultra dicit quod constitu-
tali ... absentes est by
contra iuri ... in casibus
in quibus absentes habet pro
presente et hac ratione non valu-
et ibi quod fuit familiaris
ipse, quia pro presente habebatur et
iste est verus casus
¶ Ex expeditione glose presentis
oppositionis in eo quod dixi in textu
notabili quod precedit Cum
... debet esse parcus
~~quod ymo possunt esse ...~~
ubi dicit qui autem ordine
sit ... in porcione quod
ymo potest esse impar ... ut
patet de maioritate et obedien-
tia ... Solucio glosa penul-
tima remittit ad ibi nota
quod videte in fine glose dicit
et de hoc etiam notat hic
Joh. et Goff. Cum ... et
Innocentius et dicunt quod si super
hoc est aliqua consuetudo in
ecclesia, stabit eius si est pre-
scripta, Nam talis consuetudo
prevalet iuri ... de ...
relatis, et de sepulturis ...
..., et de ... ad
hoc. Si vero nulla appareat
consuetudo ut quia beneficia
quorum sunt paria, quasi in
paria, vel quod ecclesia est de
novo constructa tunc ea que
... de qua ... ad
cottidianum victum, equaliter
dividenda sunt inter equales
canonicos quia si sunt

sacerdotes, debent equali gau-
dere porcione. Alia vero que dat
pro ... impeta ...
... locum, et ordinibus dal-
debent et sic plus unus quam
alii et hoc vult ibi glosa
magna in c. statuimus
¶ Queritur quid si maior pars ca-
concordat ut debent ... au-
rei alicui ... ad studium
ut redeunti, duobus ...
... teneat ... pro
cedit de ... ad studium
... quia ... que ha-
bent de ... c. finali
Solvit Compos. dicens quod
... facti, aut ... est utile
... ut debet, et non valet
... aut non
est utile et valet ...
... sine ... et
... sine ... cora ...
... quedam ...
sicut notat in dicto c. si. de
... dicit tamen Composta
... quod ...
... non sunt singulo-
rum ... mandatum ...
tit ... de ...
disponere in hoc et aliis
... ut ... aliquid
pauperibus ... q. ii ...
hospitalitate ... q.
i. c. et in similibus nec
tunc debet ...
... ut in c. ... de ... q.
sunt ... capi-
li et c. finali
¶ Queritur quid si aliquod statutum
est in preiudicium alicuius de

collegio dixit tenet, contra vinc.
q. si statutum vel decretum fiat
a fratribus in preiudicium alicuius
tenet sed est revocandum nec
est necesse appellare sed sufficit
contradicere l. iiii. de his quibus aut
et c. si sumus et de his que
fiunt a pla. contradicebat et
c. ea nostri. Dic etiam ar-
bitro sufficit contradicere ut not. dicit
C. de arbitris l. penultima.
Secus in diffinitiva nisi ap-
pellet non sufficit contradicere ut
q. vi. §. diffinitiva. Et in c.
que diffinitio quia diffinitiva non
debet ferri sub conditione licet
lata teneat ut q. vi. Videtur
sed statutum vel decretum sic
fit sub conditione ut patet de
testat. requisisti et c. ad hec
si illa modicum faciunt et
ff. de decret. ab ordine fac. et
ambiciosa vinc. et melius
de consti. c. ii. li. vi.
Queritur an cum dixi in ii.
contra quod non valuit statu-
tum, quia non interveniat con-
sensus epi dixit hoc verum quan-
tum solus potest vel de obedientia
hoc c. ii. li. vi. in glo. quod aut
tamen sine capitulo et tunc
... episcopi, aut ... nt
... cum epo et tunc est verum
quod non verum sine Epo
Queritur an capitulum sede vacan-
te possit facere statuta que
durent in tempus futuri epi et
vi. quod non durat ... supras
judices temporales contingit vitur

finito eius officio ff. de preci.
l. si. et de off. dele. consu-
luit Fredricus in consilio, consi-
lio cxxvii. tenet contrarium
quia dicit statuta legati
finita legatione tenent, ut patet
de off. dele. c. fi. et ad c.
fi. et ad c. consuluit, reddit
quod illud est verum quia judex
procedit causa non coniuncta, de
quo plenius dicitur in c. ...
litteris
Queritur an dixit statutum epi-
scopi non residentes affectat
subditos suos contra ter-
ritorium consistentes et dicit quod non
potest vel ... c. ii. et c. ii. li. vi.
licet cum possit procedere contra
subditum extra territorium consi-
stentem ut patet in c. fi. de
lite non contest. et de appella-
tione sit de foro compe. c. fi.
tamen eius statutum non affectat
nisi in territorio, de hoc per
Fredricum in consilio, consilio
cxxvii. Et hoc non tamen, ad
edicta que faciunt Epi cum
non residentes, quod non affectat
contra territorium. Oportet quod
quod consistentes extra territorium
specialiter moneat, et per hoc
tamen fat. c. fi. ii. qui matrimo-
nium accusare potest. Et dominus Franciscus
Cardinalis tenet quod legatus
per ea que notantur in c. fi. qui ma-
trimonium accusare potest quod in
loco quo edicta consistunt
...... vnus vocis qui affi-
ce contra territorium sed contrariter
tenet oppositum per c. ... c. ii. li. vi.

Clericos v. Item statutum episcopi
canonicos non residentes ligat bene-
ficiatos, quos eorum spec-
tat ad iurisdictionem aliquam episcopi
ut quia persona sit et dicit
quod non tantum comperisse non
possit contra istos procede-
re nisi in casu de privilegiis tuas
et c. i. l. xvi° et hoc tenet
Fredricus in consilio consilio
xxiiii et procedit nisi isti ha-
beant alia beneficia subiecta
diocesano, tunc enim ratione
illorum ligarentur arg. c. cum
capella de privilegiis
Item in eadem glo. prima oppo. ff.
de collacionibus bonorum l. si
ubi lex vetat mittatur in possessionem
defuncti bis filii constates
non tenet ad collaciones faciendas
ventri si sit bis mater iam na-
tos et sic aliter tota ibi
nascitura quia iam nati Glo.
fortem grandem sed non solvit Item
hoste quod tantum est ibi quod
mentum est utrum et quot
et quod sit nascitum ff. de solu-
tionibus l. si pr. et de iudiciis
l. et si similiter alia ratio quare
non reddit nascitura racio
que non est similis an quod nas-
catur et sic fiet collacio post
quam nascetur

Glo. prima obicit et solvit
et contra solucionem allegat unam
l. Glo. quint et allegat pro
et contra et solvit distinguendo
inter genera collegiorum et

singularum et inter necessaria et
voluntaria

Oppo. cum glo. et vi. quod isti
canonici poterant hoc facere in
preiudicium successorum arg. pro glo.
q. ii. hoc ius porrectum et
ff. de pactis l. respiciendum et vii
q. i. fratres ubi dicit quod ius
porrectum est ad omnes locum
tenentes omnesque collegii in
quod actos propria constituit nec
pignoret ipse ista gracia
tamen lege dicit per se sic, Sol.
inter glo. quod hic ratio valuit
quia in preiudicium aliorum et ma-
lo zelo et contra facta consuetudinem
ecclesie, et transgressor consuetudinis
ut transgressor legis est pu-
niendus xi. dis. in hiis Item
eciam quia constitucio sive sta-
tutum debet esse iusta et
honesta et omnibus quibus ut
patet iiii dis. erit autem, et
debet esse generalis Modo
cum isti canonici erant quasi unum
corpus et unde collegium ipsa-
non debuerunt dicta iure cen-
seri vii. q. ii. cognovimus et
Fredericus cum in tua

Quod fuerit facta glo. quinta Item
hoc qualiter sit verum, quia ar-
guere tali facit quod totum capitulum
facere dicta Glo. solucionem dis-
tinguit, quod aut spectat ad
plures ut collegium, aut spec-
tat ad plures tamquam ad sin-
gulos hoc casu regula est vera
cum ista distinccione intelligendo
quod aut iminet actus devenire

i. p. glo.
si ar. con
de collat.
l. ultra

glo.

quod fuerit
facta glo.

faciendi et tunc habet locum si la-
icus aut non de iure, et tunc est
quod omnes consenciat. Ratio quia
quod omnes tangit ab omnibus debet
approbari per regulam iuris libro vi.
quod omnes. In fine glose dicit
quod facit hoc dictum ad questionem
quando sit facta permutacio rei
ecclesie quod consensus hoc viris quod oportet
dicant consentire et hoc facit
ad aliam questionem in materia permu-
tacionis beneficiorum de qua dicetur
de rerum permutacione questione

Si autem sint aliqua spectan-
cia ad plures ut singulos
tunc dicit glossa quod vno consenciente
actum non valet ff. de servitutibus
rusticorum prediorum l. per fundum

Sed contra hoc oppono de c. postu-
lasti de concessione prebende ubi insti-
tutus in beneficio putatur clericus
ad titulum beneficii invito patro-
no. Solucio quod ibi quia ibi fit
quod agitur de prebendis solu-
cionis putantur

Item ubi oppono de ca. si de
hiis que fiunt a maiori parte
capituli, ubi eciam in pluribus
ad plures ut singulares valet
quod fit a maiori parte. Solucio
quedam sunt que ita quod sunt
de directo dominio singulorum
et tunc procedit regula que
hiis que spectant ad plures
ut singulos non valet uno
contradicente. Quedam sunt quia
non quod sunt de directo dominio
singulorum sed pocius capituli ad

Iuxta glosam sit aut vocacio canonicorum [illegible]
in hiis capitulis si clericus de cler[ico] [illegible]
[illegible] in [illegible] adiuncto de off[icio] or[dinarii]
[illegible] li. vi. [illegible] canonicos recipere de prebendis
cum [illegible] li. vi. [illegible] not[at] in c. [illegible] de [illegible]
in glo. [illegible] sed lege [illegible] et alia casus [illegible]

ministrorum et in hiis valet
statutum factum a maiori parte
capituli pro utilitate ecclesie cum
episcopo aliis contradicentibus. Ex
isto infero quod maior pars
capituli potest cum episcopo statuere de
solacio dando singulis canonicis
studentibus et hoc est contra posi-
cionem de solacio dando ad
vocato ecclesie

Glo. fi. ubi notatur quod quis
in absencia potest recipere fructus
beneficii sui contra ubi dicit c. vii

Circa glosam fi. super verbo
Sed quid nunc beneficiatus pos-
sit super peto in absencia per-
cipere fructus beneficii sui re-
fert quod aut beneficiatus non
facit in absencia sua per alium
ydoneum deserviri, et tunc
dicit quod non alias de appella-
cionibus, ut vdz consuetudo
in contrarium. Ratio quia esset error
et ecclesie onerosa, quod dicitur
sicut c. i. c. c. si et ita in-
telligo quod notat hostiensis de
concessione prebende ea preterea dicitur
quod fundata est consuetudo vel
constitutio quod clericus in absencia
prebendam fructum percipiat et
non totum sed habet remaneat vi-
cario substituto, quod possit
congrue sustentari, puta media
pars vel tercia vel quarta. Aut beneficiatus
per alium ydoneum deservit in
absencia, et tunc aut est absens
de licencia prelati sui, et contra in
ta ca., puta si est in servicio

† c. i. de sepulturis, distincti relig. consuetudo
constitucio esset irracionabilis de prebendis c.
ad hec et c. cum sit et c. ex parte

constitutionibus de iure patronatus spectans hoc

Epi vel causa studiorum vel ex aliis iustis causis ut i. e. relatum e. ti. tunc potest licite percipere fructus sui beneficii ut in iuribus allegatis sed via si fructibus sui beneficii non possit in absentia comode vivere ideo concessa licentia debite videtur concessa omnia illa sine quibus dicta licentia comode uti non posset ar. ff. de off. dele. prea. et c. prudentiam et c. si. et hoc notavit Archi. in beneficiato absente causa studiorum de licentia sui prelati xxxviii dis. de quibusdam et ff. de privilegiis. ii. tu de dominus li. vi. Aut est absens non de licentia prelati sui et tunc aut absens ducte iuris seu licentia de quo pone ex. ff. de cler. non residentibus ex parte et c. tu dilectus et c. consequenti et tunc idem. Aut est absens non de licentia prelati vel iuris et tunc aut consuetudo loci vel communis permissa hoc dictat quod non teneatur ad residentiam dummodo faciat per alium ydoneum deserviri. Aut consuetudo hoc non dictat quia in talibus consuetudo non valet ut ex causa deserviret tria si alia ex causa probabili ~~fecit in tali~~ ~~causa cessata est~~ esset absens sed quia est ecclesio diocesa et ideo exist ~~pranda~~ ff. de consuetudine c. i. et de cler. non residentibus prelatus et c. consequenti et de elec. lic. canonicis xii. et hic ibi alia vult

et phi in c. relatum et primo in c. ex tunc de cler. non residentibus et archi. xxxvii. dis. sacerdotibus et gene. in comu
nati xxxiii. consecrabitur. Aut quidam de beneficiis non curatis et tunc aut est consuetudo quod beneficiatus possit abesse ex iusta causa licentia non obtenta et talis consuetudo bene valet et sic intelligo in c. in si. Aut est consuetudo quod sine iusta causa et sine licentia possit vagari et talis consuetudo non valet nec excusat sed quia est contra bonos mores et in lesionem ecclesie ff. de consuetudine c. ult. quod hoc facit dicta quod vagatur ex scribit et ita intelligo opinionem primo et gene. in c. ex tunc de cler. non residentibus. Aut non est aliqua consuetudo ecclesie et tunc non debet fructus percipere nisi resideat

Nuc mentiar

Fa diocesa est hec decretalis et permitte quod constitutionem synodalem permittens alienare feodum potest intelligi de alienatione quo ad dominium utile quod habet vassallus ff. de feodis et totum ii. potest intelligi quo ad dominium directum et utraque lectura quaeque sumenda et hic dicit constitutionem laycorum non potest tenere vasallo prelatum alienandi feodum quod tenet ab ecclesia vel sic clericus constitutionem laycorum

+ dictat Cir. primo aut quidam de beneficiis curatis sive sint ecclesie parochiales sive dignitates sive alia curata et tunc dicit quod in talibus etc.

+ constitutio layci super rebus ecclesie fa. non li. i. ho. cxi.

in sexto [illegible] q̄ quo vigore statuti q̄dam feuda [illegible] fuit alienata

p qua pmittit vasallo ec
clesie feodi alienaº sꝫ quo
ad dominium vtile sine dece
ꝑ est nulla cl̄ulī in d. q
primo pot thema ex quo
h̄et ortu q̄o / ſº primo mo
tiuo et rōne, q̄bꝫ declat
ibi volentes ꝫ

¶ Casꝫ i tūnꝫ sꝫ sit Cunco
tridentīꝫ statuentꝫ q̄ sꝫ q̄o
ad ꝑpriā ꝑbabit se vt q̄
allegaūt libam h̄eat fa
cultate alienādi feudꝫ q̄
ab eccia tenēt, puenit hoc
ad notitiā dn̄i pp̄e, ꝑpa scđt
ep̄o tridentino volens eccle
siasꝫ idempnitati ꝯsule et de
cernit huiōi ꝯstes feodales
et vendīdes ecciās feudꝫ
sꝫ legittimo ꝯsensu ꝑsonas
ecciāꝫ no vale q̄ ea

¶ Nota i vbo ad audientiā nost
tram, et no dt ꝑ quē, quia
no refert ꝑ quē p̄ces prin
cipi porrigūt, q̄ iñ h̄
refert ut .l. de h̄etis c. ij
li. vjº ſꝫ hic no refert ut
puidea vtilitati publice

¶ Nō. ſº q̄ ꝯpia no est
iusta causa aufendi alie
na bō cōꝫ raptores q̄ bō
aliōꝫ rapiūt et si quis
ab eis q̄re sacꝫ, dicunt q̄
no h̄abeo inopꝫ sum et
ille dr̄ inops qui no h̄et
i bonis l. anceꝫ ff. de accu
sationibꝫ nulli, i. q. i. ꝑhi
bet, in h̄ ꝫ potius statu
qui ꝯpiam dn̄i repetit
aquēꝫ inopꝫ alendꝫ, ut

notat barthol. ff. soluto
matrimoº l. si constante in
prīa, ꝗōne ij.

¶ Nō iijº q̄ ad superiore ꝑtī
net puidere idempnitati eccīaꝫ
i. de elec. ne. p defectu et
c. idempnitatibꝫ li. vjº

¶ Nō iiij q̄ ꝯstitutiōes laycoꝫ
sup rbꝫ ecce no valꝫ et
ꝗ comittit sūt statutarij, nisi
i. duos menses delel fece
rint ut patꝫ de sua ꝯpetē
nouitꝫ de hoc in glo. sꝫ
et ꝑ d. c. i. § 2º in cle. de
usuris

¶ Nota v. q̄ reuocato statu
to reuocāt gesta ꝑ id hic
cū ꝑpa, nō tñ reuocat
ꝯstitutiōem h̄ ecca alienās
eius vigore feudꝫ, o. c. ij
et i. c. si. quibꝫ tñ ad hic
textu q̄ ꝯstitutio inq̄pte
uiit, no ꝯpedicbat ꝯo
ppe, reuocāre vendīdes feo
di ꝑ quia fc̄e fuiit sine
ꝯsensu ecce q̄ esse nō
debuit de feodꝫ c. l. et ij

¶ Nō vjº q̄ i alienāde re
ecce requit ꝯsensꝫ ꝯtinuꝫ
ꝑsonaꝫ eccīaꝫ q̄ tangit
glo. vltia et ꝑcedit attēta
lectura sua

¶ Nō vijº q̄ ꝯstitutiō municipal
no pt alienāre prīus dominiū
ꝑpe de c. potuit q̄ de lo
cato vbi pmittit alienaº
feodi. Solucō dt q̄ ibi p
mittit alienaº dn̄i vtilis
subcta qualitate, dn̄o sꝫ prius
requisito sꝫ hec ꝯstitutio

sꝫ parte q̄ [illegible] ecclie dedit [illegible] ꝯtra [illegible]

de qua textus loquitur, permittebat, etiam sine requisitione domini, scilicet sine eius voluntate vel alterius et hoc probatur ibi textus liberam facultatem et ff. de pr(ocurato)ribus de muta et et ff. licet episcopo li. vi°

Oppo(situm) ij quia rei sue, quilibet est liberus dispensator, ut C. mandati l. mandati et ff. de donationibus cum dilecti, et de conditionibus appositis vij et ff. de sepulturis, de religiosis.

Sed vasallus habet utile dominium ergo libere potest alienare. Nota dominium est duplex quoddam est directum et hoc habet dominus in re vasalli, sine alienetur sua voluntate, sed tacita vel expressa, ut patet in aute(ntica) collatione, de prohibita alienatione feodi, et per Fredricum de feodi alienatione etc. Primum aliud est dominium indirectum, quod quis habet in re aliqua, non potest eam ad sui voluntatem disponere sine consensu alterius domini superioris et hoc alio dicitur dominium utile. Ergo concludendo quod quo ad dominium utile non valebat constitutio contra ecclesiam quia cum ecclesia habet directum dominium habet quod, ne sine eius licentia possit alienare, et licet iuri constitutio ista prejudicare non potuit.

o(pp)o(situ)m Sed opponitur non expedit quod fuerit forte alienatum, de qua in C. sui exceptione xviij q. ij et ff. de rebus ecclesie non alienandis, si quis. Sufficit enim quod requirat eas, et si non requirit per bimestre tempus, alienare libere potest, ff. c. ij de feodis, et sic textus in fine requirit consensum et preinde etiam consensus. Solutio tenendo hanc lecturam quod dicit de consensu, tunc dicit quod est requisitus non respondens infra bimestre, videtur consentire tacite, ut in C. potuit de locatione et conductione per hoc facit textus in fine, cum dicat quod permittebat constitutio alienare feodum, et quod sufficiat consensus ecclesie, est tacitus, sive per longinquitatem, quod requiritur in alienatione est glossa ff. de feodis cap. ij que incipit videbatur que dicit quod sufficit dominum feodi esse consultum per l. imperialem de prohibitione feodi.

Ex isto infertur, quod quilibet vasallus in re quod non est proprium sed feodum ut est utile dominium non potest de eo disponere sine domini requisitione ut in dicto C. potuit de locatione et C. de iure emphiteotico l. fi. Simile in usufructuario quod non potest vendere usum rei irrequisito domino Institutionum de usu et habitatione in prin(cipio).

Queritur utrum per legem quemcumque seu municipalem possit tolli dominium. Distinguo aut emanat ex causa rationabili et valet aut sine causa rationabili

et non valet, etiam in principe
et hoc potius videtur quod textus
quia agitur non subesset causa
rationabilis, nec quod subesse po-
tuit respectu rerum ecclesie seu
laicorum sic

¶ Quero an princeps possit
per suum rescriptum tollere actionem
alteri competentem, vi quod sic
cum actiones sint de iure civili
Concludo secundo aut rescriptum
premittit actionem quo toto, aut
cedit in tempore ut quia durat
tempore quod ... Primo casu valet
rescriptum ut C. de precibus
imperatori offerendis l. quoniam
In primo casu scilicet qui quo toto
tollit et tunc aut lex ex-
presse permittit tale rescriptum
et valet ff. de senatoribus
l. impetrare, aut lex non permit-
tit et tunc aliquando apponitur
clausula non obstante aliqua
lege et tunc ... aliquod
rescriptum non habet illa clausula
et non valet tunc ... dicunt
aliqui quod sufficit, si aliunde
appareret de voluntate principis
et de hoc per Joh. an. de con-
cessione preb. c. uno li. vi° Ego
hoc non quod si rescriptum valet
quantum ad auferendam actionem
non tamen potest auferre, quin red-
dat iustitiam, quia hoc esset
contra iura naturale tunc ... inmo
et hoc probatur in clementina
pastoralis de re iudicata

¶ Glosa summa per cuius expedi-
tione querens utrum cives possunt
constitutionem facere, et glosa ...
quod sic, ita tamen ut in hiis vel
in preiudicium quantum ecclesie
et hoc potest fieri tam de iure
fori quam de iure poli et
declaratur quid sit ius civile
quod vide infra glose ...
Hostiensis inmo et Compostellanus quod
isti cives non poterant is-
tud facere nisi in preiudicium
laicorum, cum tale statutum
ledet ius alterius, quod sibi
competit de iure naturali, vel
de iure gentium, per quod ius
inducta sunt dominia et ob-
ligationes, Clerici vero sunt
de iure civili ff. de iustitia
et iure

¶ Glosa summa per cuius quod pedi...
... et vi quod ista constitutio
fuit rationabilis ... quia ista
constitutio providebat inopie
in casu quod tamen est licitum,
cum subveniendum est constituto
in egestate, l. xxxvi di. si tibi ...
... quia tamen contra
hoc ... quia
xlvii dist. sicut hii et in de
furt. c. ... inmo tali casu
licet monacho qui nichil habet
facere elemosinam de bonis
monasterii, etiam sine licentia prelati
xii q. ii. Non dicatis et xii
q. i. alia. Solvit glosa ...
distinguendo aut quis devenit
sua culpa et tunc est indignus
cui subveniatur, aut sine sua cul-
pa et tunc vera constitutio quod dicitur
in glosa quod vide

¶ Infra glosa ... quod ista constitutio

de constitutionibus hoc

no distinguebat sit, sed esset
dato quod distrinxisset et p(er)-
misisset, eius filiis alienis
qui sine culpa urgentur ad
inopiam, ad quos non valuisset
tantum quia licet esse subve-
niendum consistenti in egesta-
te. In hoc tamen est verum quo ad
hoc, licet fame pereat et non
plus et sic loquitur .l. pasce
fame morientem dis., vel sit quod sub
veniendum est egenti in urgente
necessitate, et non de alieno de
proprio autem est si sua culpa
inciderit in egestatem, det ei
sed elemosina .xlij. dis. qui-
escamus, quod intelligit ibi glo.
de elemosina que datur
pro instituto, quia indistincte dan-
da est .i. q. ij. quod pro eo .i. q. ij.
quam et hoc verum nisi propter
hoc inducatur ad peccandum, quia
tunc non facit elemosinam v. q. v.
non omnis. Sed de alieno nunquam
licet facere elemosinam ut .c.
dixi .l. de decimis tua ij. et c.
eo tu sumpsisti et ibi glo., de
hoc est notatur de constitutione
c. j. in glo. ij. Concludo ergo
quod constitutio non valuit attenta
causa propter quam facta e-
rat, rationibus predictis et hoc
est procedit quo ad laicos
sed quo ad ecclesiam, quamvis fuisset
facta ex causa rationabili, tamen
non valuisset ex defectu
potestatis ut dicit glosa ij.

Queritur quid sit feodum, et dicitur
quod est concessio rei immobilis

facta ut .l. de feodo ex dili-
genti, dicitur autem feodum a fidelitate
quam feodatarij seu vasalli domino
suo iure prestare tenentur ut
de iure iurando vitalis.

Queritur ergo quid utrum vasallus
possit sine consensu domini feodi
alij in feodum dare. Videtur quod sic
.l. hostis .l. phi. et .l. ad di
et quod sit, dominus non infeuda-
tur, ut in libro feodorum de
alienatione feodi .l. si clien-
tibus. Videtur dicat quod iure novo
et antiquo et novissimo per-
mittitur vasallo feodum alij
in feodum dare ut in libro feodorum.

Iste tamen glo. queritur ponit quod
vasallus rem feodalem alienet
sine consensu domini, quia potest
est procedendum .l. si glo. in primo
quod cadit a iure suo. Ideo queritur
an feodum possit dari in dotem
glosa tenet quod non, et dat
simile de usufructuario qui non
potest vendere suas fructus
meliorationes tenet quod non, domino
irrequisito quod si fiat domino
potest revocare.

Glo. iij tractat de alienatione
feodi et dat simile de u-
sufructuario et emphiteota. Infe-
rebat per contrarium vasallus
invito domino renunciet feodo
tenet quod non et allegat
unam legem quod sunt videre.

Queritur glo. an vasallus pos-
sit renunciare feodo invito
domino et glo. solvit quod non
ideo quia favore domini et inductum

ut habeat vasallum, vasallus
ergo qui ad feodum se astringit
non potest se liberare, ideo quia
quod prius facto id quod fuit a principio
voluntatis, est necessitatis
de re. lib. iuris, c. [illegible] q. p. assum-
ptum est lex ff. de operibus
libertorum l. ut dum, ubi de
[illegible] opera que debet
patrono pro libertu aliquando re-
cipiunt diminutionem vel pro diminutionem
quoque mutationem, pro ista l.
doctores varie predicti et hostiensis
tenent quod vasallus potest re-
nunciare dummodo non inter-
sit domini, et est lex tolla x.
in titulo de vasallo, paulus
de leazariis, qui distinguit
aliquis feodum concedat pro contem-
platione, et procedit opinio glo-
se, contrarium videatur, constituit
dans facio ~~ut facio~~ ut fa-
cias.

diminutionem ut predi-
ctum ut quoque augm-
entum quoque mutationem
ut supra l. libertus languet

¶ Circa glo. fina. Si quis
utrum vasallus invito domino
possit feodo renunciare re-
fert, quod aut renunciat feo-
do in manibus domini, et hoc facere
potest indistincte, nunc obligabitur
sibi directo de fine, ipsum
non debebit offendere, secundum
hostiensis et doctores an hic et secundum
hostiensis in summa de feodis, §.
si vasallus est exceptio decretalium hoc v-
bi xvii. q. vult de fora
ideo quod contra de iudiciis
c. si super verbo contra feodi
in clementinis de verbis et co-
pos. hoc, quibus opinionem intelligo

utrum in vasallo semper ad
servicium obligato. Si vero sit
ad certum officium obligatus et
tunc invito domino, non possit
feodo renunciare, propter obli-
gationem specialem et expressus
hunc et inde contrariam, que
fortius ligat quam generalis
ut patet s. de pro[illegible] c. quando
non, aut vasallus renunciat
in manibus alterius quam domini feo-
do et non potest, ar. C. de ac-
tio. et obligationes, ~~[illegible]~~ secundum
et s. de renunciatione quod in dubiis
et c. admonet eciam, tenet
speculator de feodis §. primo
versu xxxiii.

¶ Glo. ult. videtur pro quorum v-
trum consensus ecclesie sufficiat
in hoc ~~[illegible]~~ casu, et videtur quod non,
quia non valet alienatio feu-
dorum ecclesiarum, eciam cum consensu
prelatorum ecclesie, si non intervenit
debita forma canonica sine qua
ecciam, glo. tamen distinguit aut
fuit forma quandoque servata et
tunc tenet, aut non fuit serva-
ta et non valet hoc ut glosa
contrarie quod si ecclesia propter
quod restituitur in integrum.

¶ Si non pro contemplatione concessum et
tunc vasallus potest renunciare
si domino datur contra actio, ad
interesse ff. de condictionibus ob causam
datorum. l. si procurator, et sic con-
cludit cum paulo, qui est lex
x. colla de capitaneis. Ergo
adde quod eciam in contractu innomina-
to non potest vasallus renunciare

invito d[omi]no, si feodu[m] fuit ꝯ
cessu[m] ad ce[r]tu[m] s[er]uiciu[m] ut i[n] c.
si de feodo et ff. de ꝯdicio-
nibus ob causa[m] p[er] glo. et
Jacobu[m] de belluiso et d[icit]
i[n] fine q[uod] q[uam]uis vasall[us]
possit alique[m] renu[n]ciare ꝯ-
natu q[uod] dictu[m] est, t[ame]n post
renu[n]ciac[io]nem te[ne]t[ur] ad reuerentiam
p[re]standam d[omi]no, de honestate
quada[m] et no[n] de[be]t d[omi]nu[m] of-
fende[re] in memoria[m] p[re]stiti do-
[mini] l. de quib[us] l. fi[nalis] uos et x.
coll[atione] de vasallo sequit[ur]
Cu[m] accessissent

Cum accessissent

Si p[er] statutu[m] ca[pitu]li p[er]pe[tu]a ꝯfir-
matu[m] a papa supp[ri]mit[ur] dig-
tas eccl[es]ie, no[n] cense[tur] ultra
vaca[r]e nisi statutu[m] illud fuit
[con]trario s[ta]t[ut]o reuocatu[m]. Or[do] su[m]mo-
ar[um] sic dignitas sublata de
eccl[es]ia p[er] statutu[m] ca[pitu]li p[er]pe[tu]a
ꝯfirmatu[m] p[er] papam, no[n] cense[tu]r
ult[erius] vaca[r]e, nisi p[er]pe[tu]a sta-
tutu[m] illud fuit p[er] ꝯt[rariu]m ꝯtra[riu]m
reuocatum, d[icitu]r i[n] tex[tu] [et] [con]tra
q[uod] i[n] ipsa p[ar]te pon[itu]r se[cundu]m et
allega[tio] p[ro] p[ri]micario, s[e]c[un]do al-
leg[atio] ꝯt[ra] ip[su]m et p[ro] ca[pitu]lo, in
3o diff[initi]o 2a ibi fuit i[n] sup[er]
4a ibi quo[d] eccl[es]ia mandamus
Ca[pitu]l[u]m in tuis ꝯ[tra] claudiam
tullen[sem] can[onic]us sign[ific]auit d[omi]no
pape q[uod] p[ri]miceriat[us] tulle[n]sis
tato t[em]p[o]re vacau[er]it, q[uod] ip[si]us
collac[i]o ad papam fuit deuo-
luta, et papa manda[uit] ꝯ[tra] iudi[cibus]
iudicib[us] ut sup[er] hoc i[n]qui-
re[re]nt v[er]itatem, et si vacasse
tanto t[em]p[o]re q[uod] se[cundu]m lateranen[se] ꝯ-
ciliu[m], ad papam ip[s]i[us] collac[i]o
esset deuoluta p[er]sona[m] ydo-
nea, de p[er]sonatu ip[s]o i[n]uesti-
rent, et cu[m] sup[er] h[oc] ꝯ[tra] c[on]cano-
nicos procede[re]nt, ex p[ar]te ca[pitu]li
fuit p[ro]positu[m], cora[m] ip[s]is q[uod]
respectu[m] no[n] valuit, eo q[uod]
fuit tacita v[er]itate impetratu[m]
q[uod] de cu[m] ꝯsensu [et] ca[noni]cor[um]
tullen[sium] p[er] ꝯstitu[tione]m ea[n]d[em] dig[ni]tas
fuit sublata, que ꝯstitu[ti]o
fuit p[er] papam ꝯfirmata p[re]stati
iudices, factu[m] pape i[n]tima[r]e
cura[r]u[n]t, papa igit[ur] ma[n]dat
[et]c. q[uod] [con]tra si eis ꝯstitit tullen[ses]
canonicos, ne ult[er]i[us] in tulle[n]si
eccl[es]ia p[ri]miceriat[us] esset ꝯ[tra] t[ame]n
q[uod] fuit statuisse, et p[ro]p[ter]ea mo[do]
aucte[ntic]e ap[ostoli]ca, dictu[m] statutu[m]
fuisse ꝯfirmatu[m] ut dicit[ur]
illud faciat in suo robore
p[er]manere, nisi p[er]pe[tu]a can[onic]i
contrauenerit a[n]que i[n] p[ri]mi[ceriu]m
eu[m] eligendo.

Nota p[ri]mo q[uod] p[er] statutu[m] ca[pitu]li
p[otes]t supp[ri]mi dignitas eccl[es]ia
interueniente ꝯfirmac[i]o[n]e pape,
alias no[n], ibi i[n] l[ite]ra ac statutu[m]
[et]c. exponendo ac p[ro] et, co-
pulatiua cu[m] req[ui]rit[ur] utraq[ue]
p[ar]te vi[de]tur ut i[n] s[upra] de re[scriptis] s[i] p[ro]
c. ij et c. olim

Nota 2o q[uod] t[a]li statuto re-
nu[n]ciat statuentes, p[er] vna[m]
ꝯ[tra]uenc[i]o[n]em et ex hoc pat[et]
q[uod] simile[m] p[otes]t vna ꝯuenc[i]o[n]e

et de hoc i glo. penultima que est magna

¶ Nota iiij° quod propter negligentiam inferiorum collatorum devolvitur collatio beneficiorum ad sedem apostolicam ut patet de supplenda negligentia prelatorum c. pe. et finali et de concessione prebendarum c. ij

¶ Nota iiij° quod collatio beneficij dicitur donatio et hoc ibi eo textu, donatio devoluta est cum liberalitas in conferendo sed non conferendo semper ut patet li. de prebendis relatum

¶ Nota v° quod dignitas suppressa non est capax vacationis eo isto tamen casu in quo per mortem instituti non vacat beneficium

¶ Alius casus est quando prebende sunt indistincte ut quando non est certus numerus prebendarum in ecclesia li. de prebendis dilecto

¶ Tercius casus quando beneficium venit alteri ut in clementina Si una de rebus ecclesie non alienandis, ubi dictum quod beneficium est de mensa, tunc enim consolidatur mense mortuo clerico ad instar usufructuarij, de pignoribus cum contet vim

¶ Nota vj° quod dignitas et personatus et officium aliquando sunt sinonima id est idem significant, textus cum hic vocat principatum dignitatem personatum et officium, aliquando ponuntur pro diversis de hoc li. de prebendis de multa

¶ Nota vij° eo versu quorum tamen quod ad hoc ut valeat statutum scilicet quando dignitas requiritur quando consensus capituli et hoc patet eo verbo quibus et ibi in verbo de quo assensu capituli alias cum non proveniat ad actum collegij si aliqui faciunt aliquid ut singuli li. de elec. in genere requiritur confirmatio superioris et hoc probat collegium acque et

¶ Item dicit in textu quod principatum dignitatis intullerit ecclesia tanto tempore vacavisset quod ad manus maioris etc. quod nota glo. quod si iusta causa impediente ipsa non elegisset secus glo. quod tunc eius non noceret ~~etc.~~ ~~auctoritas~~

¶ Capio primam glo. et oppono et videtur quod licet principatus diu vacaverit non propterea sit eius collatio ad superiorem devoluta secus quando potuit conferri et impeditus iusta decreta xxij q. vj auctoritas de concessione prebendarum quod diversus solvit glo. sub intelligendo, quod hic non subeat iusta causa quod vide

¶ Secunda glo. quod si superior mandat aliquibus ne eligat sine suo mandato solvit glo. quod tunc eius tempus statutum a tempore nisi illud tempus postulaverint licentiam eligendi li. de elec. c. ultimo

¶ Finale glo. dicit quod hic sit idem

repropositum secunda glo.

quia sit in mora petendi licenciam. Et vo quare illud impeditum non compensat quia per hmoi ad voluntatem ipse diti

Glo. ii quid an hoc sufficit quod sint fructus ipsius prince riatus distincti. Dicit quod non si est statutum sint per sedem apostolicam confirmatum

Glo. iii quid unus canonicus ipse possit minuere prebendas vel tollere dignitates sine licencia pape et arguit primo quod non. Deinde ponit opinionem Iohannis dicentis quod ex causa posset de auctoritate episcopi xvi q. i. preceptum sed dignitatem non potest creare vel supprimere sine auctoritate pape in fine glose sed contrarium tenet Innocentius Host. et compos. Et concordia istorum dicit aut queritur an possit omnino novam dignitatem creare in ecclesia, prius non ordinatam per romanam ecclesiam et dicit quod non potest sine licencia pape xxii dist. c. i aut dignitatem non omnino novam sed prius ordinatam ab ecclesia romana et in aliqua ecclesia consistentem et dicit quod potest xcv dist. innovas sed d. con hoc est c. cum olim de consue tudine ubi episcopus precentorie est de novo creatur. Solve quod ibi fuit voluntarie petita licencia pape. Et glo. ibi dignitates non cedo quod dy possit dignitatem creare vel supprimere sed dicta glo. quod sit de dignitate

ista glo. dividitur in vii partes et in prima fert quo item arguit adversus sicut a solvit sed Ioh. glo. plus sua ibi sed verius contra sentit ad opinionem Iohannis 6o quod limitat ibi dignitatem non potest sine licencia constitui confirmari pape dicit est dicta sua ibi non quod constitutus

propter istas opiniones sed Host. Io. An. et Io. Calderini tunc distinguo, sic aut unus fuit statutus vel dignitas fuit creata auctoritate pape et non potest diminuere vel supprimere sine eius licencia arg. c. cum venissent de iudi. et de confirma. uti. vel inuti. c. i et ii et de rogat. iuris c. i. Aut fuit statutus unus vel dignitas creata sine auctoritate pape et hoc tunc dupliciter aut id beneficium quod volunt supprimere fuit dotatum ab ho.. ab episcopo et capitulo aut non. Si est dotatum ab alio quam episcopo et capitulo et tunc dicit quod non potest supprimi sine illius licencia dotantis xvi q. ii inostam et c. romana. Si autem est dotatum per episcopum et capitulum et tunc aut sunt ea volunt supprimere et non potest i. e. ex parte et facit de consensu dis. in femina aut cum causa, ut puta propter diminutas facultates vel quod simile. Et tunc aut bona episcopi et capituli sunt districta, aut genera sunt distincta, et tunc potest capitulum de auctoritate episcopi diminuere vel supprimere arg. xvi q. i precipimus et de concessionibus prebendarum sicut vi. nuper et de vi et ho. cleri. quamvis hoc non nisi obstet iuramentum sed quod mandent non convenire, vel pape confirmatio cum decreto et tunc non posset. Si non bona episcopi sint quia

Bona

cu cas et tunc no sufficat
auctas epi ꝯ qnia vide
auctorisare i facto ꝓpo, q
esse no debet, ut in cle-
men. Si una de rebus
ecce no alienadis, et q
recurrend ad archiepm ut
ad papam i hoc ca, de q
de supreponatis nullis. Sic
ecclam si vellet supprime
applicando mense capli
beneficiu, tunc no sufficeret
auctas epi ut patz de
rebus ecce no alienadis
cle. Si una, et est expe-
dita glo

¶ Sic ecce pt dici cu quit
glo cus tanti pnt auge
num pbendas vel dimine
et cet, aut eni nus no est
iuratus ut ꝑ papam ꝯfirmatus
licet no iuratus, aut est
ꝯfirmatus et iuratus. Primo ca
qui no est ꝯfirmatus nec
iuratus, et tunc pnt ut patz
de pben dilecto et c vaca-
te. Scdo casu qui est iuratus
sed no ꝯfirmatus, et tunc aut
iurat statutu, aut ꝯsueta
statuto. Si iurat statutu
eo casu q ꝯvenerunt col-
legiat videntur tolle statu-
tum, ut patz de pben di-
lecto, et tenet augmenta-
num. Si aut iurant ꝯsue-
ta i statuto, et tunc no pnt
auge sed licen ipe, hoc
non nisi auctis facultatibus
ut ꝑz i c. ꝓpo ꝯ quia
i hoc iuramento subintelli-

clausula, nisi facultates ex-
creverint ut in c. dilecto de
pben, et ꝑ ea que ibi notat.
Si tn no auctis facultatibus
augmentarent num licet sit
iurari tenet augmentum ꝑ q
fat, q notat in regula, q scit
i q. li vi. Si vo nus est
ꝯfirmatus sed no iuratus, aut
cu clausula decreti, ꝑ qm
irritam constitut, aut sine
clausula, si cu clausula, aut
sit aucte facultates et pnt
ut i c. ꝓpo, aut no sit
aucte et no pnt ut in c.
dilecto. Si aut est ꝯfirmatus
sine clausula, et tunc augme
ut c. dilecto. Si no nus
est iuratus et ꝯfirmatus tunc
eo casu quo no pnt, si
alteru tn de hiis intercessit
fortius qui utrumque, et est
glo expedita de multis
quibus supra e glo, quit
ad q valet ꝯfirmatio ipe et
rudet ut in ea

¶ Glo ista quit utru vico actu
quis ꝑdit privilegium, dicit q
vico actu ꝑdit privilegium et
ꝑ hoc allegat vi iura ad ꝯm
allegat iiijor decim ꝑdit
iiijor opiones, vnu Jo. Tan
et alios quos quelibet distingt
ultio soluit dns Chelis
vn ce dd q sicut sut diversa
privilegia et i diversis casibus
ꝯcessa q ꝑ privilegium lo
cu habet ꝑ suo casu

¶ Glo ꝯvenit ꝑ eos expedi ec

oppo. quia dixi in nobili q
privilegium perdit^ur^ vincta contra-
rie. Contra hoc oppo^nitur^ de elec-
tione potestate non debet reducatur
in capitulum eccle^sie^ xviij. q. vj. si
episcopum et ff. de arbitris cum
tempore de privilegiis accedentibus
et c. si de tra ut in c. relatum de
lictu de relig. iuris in vj^o
Glosa vero prestat solvit contra
istud, quod predicitur dimidiat, quod
glo. notat quod dixi in nobili
de oppo^nitione^ et solvit in ipsis
opinionibus ibi vincta quod potest
secundum opinionem ibi melius vide
quam predicitur vide ut iacet
Contrarium ad articulum privilegiatum
perdat privilegium vincta actu
seu vincta contrarie. Et in
glo. sunt opinio ut videtur
Contra glo^sam^ dominus Damasus dicit
quod privilegium perdit vincta actu
quia datum est ad instanciam pe-
tencium, aliud non per hoc de ex-
ceptionibus. Et in motu proprio li. vj^o pe-
tentibus de sampso dicit, aut
quis venit contra privilegium ne-
mine impetrante, et perdit
vincta actu, ut hic et de ex-
ceptionibus prelibatis aut aliquo
impetrante, et non perditur
nisi legittimo tempore ut in c. accedentibus
de privilegiis. Jo. an. autem in-
telligit de personali et loquitur
iura in primo glo^se^ alleta
aut de reali et procedit ar-
gumentum quod perdit. Compos-
tenet quod regulariter privilegium
non perdit vincta actu sed tempore

legittimo tempore videlicet quod privilegium
est lex, que non tollitur nisi
contrariis usibus ut ff. de legibus
l. de quibus, nam nec rescriptum
perdit nisi legittimo tempore ut
de diversis rescriptis l. falsa
Pro concordia glosarum et istarum
opinionum sic distingue quod
aut tempus additur privilegio
aut non, si additur tempus et
finit privilegium tempore finito
ut de precibus imperatoris offerendis
l. quociens ubi conceditur ali-
cui ad tempus quod non teneatur
suis creditoribus respondere, et
hoc facit de off. dele. de
causis et de re. scriptis. Et ad propositum
li. vj^o et sic fit in privilegiis con-
servatorum, in quibus certum
tempus solet apponi. Si autem
non additur tempus et hoc
duppliciter, aut concedens aliquid
sibi reservat aut nichil.
Si aliquid reservat, et tunc
non potest privilegio renunciari
in preiudicium concedentis, facit
de arbitris cum tempore. Si non
nichil sibi reservat conditor
et tunc aut concedit favore
ecclesie aut persone. Si fa-
vore ecclesie, et tunc non tollitur
nisi legittimo tempore ut in c. ac-
cedentibus et c. si de tra de
privilegiis, exemplum pone si rex
concessit privilegium ecclesie
quod omnes decime sint concedende
prelatis et tunc si est elap-
sum tempus xl annorum perdit

sic dis
tingue

Si aut fauore persone, et tunc, aut circa actum momentaneum non iterabilem, et perdit uno actu, ut l. ij C. de iurisdictione impetranda, ubi si creditor impetravit a principe dominium pignoris, et deinde exegit usuras, eo hac vinita quiccione perdit priuilegium. Si aut sit priuilegium circa actus successiuos iterabiles et tunc aut insultus aut non. Si insultus, et tunc aut ad agendum aut excipiendum. Si ad agendum tamdiu durat tempore quo actio ideo quia est tanquam ciuilitas, et probatur de maio et obedi cum olim et de elec. si elec. li. vj. Si ad excipiendum et tunc aut nullus agit et perpetuo competit ideo quia temporalia ad agendum sunt perpetua ad excipiendum. ff. de doli except. l. ij § fi. nisi possit aliquis imputari non excipienti ut j. de rescriptis. Si aut et tunc plerumque aut aliquis agit et tunc non utens priuilegio inite ei renunciasse ff. de condi. indebiti si is qui vbi is qui potuit se tueri perpetua exceptione si hoc sciens prinsit alias intelli. renunciasse quo ad illum casum, non quo ad alios. ff. de pactis l. pomponius et ratione C. de epis et cler. qualiter. Si aut est priuilegium contra iudicium et tunc aut ad faciendum

aut non ad faciendum. Si ad faciendum et tunc non utens perdit spacio x annorum ff. de emunitati. l. j. prima vbi non utens priuilegio, indecimos perdit priuilegium. Sic est pro illa lege ar. Bartoli quod si cuiusdam concessum est priuilegium studij et non vtitur eo perdit illud spacio x annorum, nisi inceperit uti quod tunc pro usum fit perpetuum. Si vero concedi non ad faciendum et perdit uno actu ut hic et in C. quillos et sic e glo et in C. expedita. Si quando ibi. quod nulla fuit electio facta quod tunc fit glo. quod talis electio non debet vale intelligatur sicut de toto nisi antique elegisset.

Glo. finaliter oppo. quod talis electio non debuit vale ideo quod noua dignitatis fit licet quod nemo potest constitui. j. de consue. tunc cum olim. Soluit glo quod ista non dicitur noua dignitatis sed consequentia antique dignitatis potuit restitui cum ar. C. ad l. j. de feodis cum similibus. Jusnem glose duratis quod facit quod nota de priuilegiis q. iiij nabuchodonosor in prin. et de rescriptis epistolis li. vj in glo +

Lu. ch. In constitutione cali decto predictus uno circa appellacionem confirmato intelli. clausula nisi facultates occurrerint et si tamen tunc constitutus aliqui recepti fuerint

+ Si circa hoc pro constitutione de certo numero aliquos recipiat ultra numerum illum, desis. est quos sedibus fructibus eis prouideri

Alle quod ubi certus est numerus canonicorum constitutus i. a. nisi ... concurrerit et ... intelli. ... communia

Quod pendente lite mota inter aliquos ab altero eorum
[non] est innovandum in preiudicium alterius

cius decipiens super quod ecclesie
providebitur, primo ponit al
legationem pro domino et sociis eius. Secundo
allegationem in contrarium per capitulum ibi
unde. 3o diffinit committendo i
mandatum continens.

Casus in textu. Quidam magister
clericus farran[ensis] diocesis vigo
re receptionis in canonicum coram
episcopo farranensi super prebenda
aliquantulum diu litigabat
sed quia in eadem causa iustitiam
non potuit coram suo episcopo
obtinere ad sedem apostolicam appel
lavit, cui alii multi similiter
recepti adheserunt. Tandem
prefatus dominus constitutus coram
papa pro se et pro suis sociis
super dictos canonicos proposuit
cum querela qualiter propter
augmentum redituum capelle
farranensis tunc viiii prebendas
in prefata ecclesia statuerunt
cum antiquam consuetudinem ecclesie
farranensis et canonici hic sta
tuissent tunc voluntarie venien
tes contra ipsorum statutum quosdam
canonicos receperunt nullius
prebende eis assignate, cum tunc
redditus certe et fructus fuissent
notabiliter augmentati. Ex adverso fu
it propositum quod in certo numero prebe
darum diu fuisset institutum
et statutum per papam confirma
tum, tandem vacante una pre
benda duos ad petitionem quo
rundam, et alios duos ad
supplicationem episcopi sub certa protestatione
receperunt, ita quod ipsi decano
ut reciperent, donec primi
duo fuissent prebendas asse
cuti et redditus quos propter
industriam excreverunt pro
eis deputaverunt quod dic
ti quinque canonici, eis contra
statutum ecclesie receperunt assig
nati. Papa igitur considerans quod
in privilegio confirmationis debuit
esse clausula nisi fructus
excreverint, quod pluribus ect
sufficere mandavit episcopo ut
dictis constitutionibus quod super ecclesie
fructibus maior canonicos re
ceptos aliis antiquis in singu
prebendis fructus cum integritate
percipientibus coequalis, et si
aliquem fructus excreverint
in quos canonicos usque sicut fe
statuant vel alias prout melius
videbitur expedire. Contra
irritum quaque coram episcopo
farrariensi ab utraque parte
in preiudicium alterius data prebe
da et possessio fuerint inno
vata.

Nota quod audiens quod pro confor
tibus cuiuslibet litis cuiusque ma
dato dedit in glo. per quem
hic deducat. *fine*

Nota secundo modum allegandi ut
augmentet factum adversariorum sicut
fecit hic dominus in pluribus ut
patet ibi in textu ut eos am
plius redditus suos augmen
tavit et ibi contra antiquam
consuetudinem. Circa secundum fuit
parte tali, quia in pluribus
agravat fere dominus et socios

No iiii° ibi venientes quod
capitula venientes contra constitutionem
decreto unde sibi preiudicat
et pro hoc facit ut extra de prebendis
de prebendis pillorum

No iiii in versu vii quod ad
hoc ut valeat constitutio
talis restringens numerum prebendarum
requiritur quod sit a papa
confirmata, de hoc extra de capitulo
et melius

No v ibi instancia quod receptio in canonicum quamvis fit
ad instanciam et per litteras instancie, quas concedentem
non concedendum, de rescriptis sicut
si. libro vi° vii colla° facta
ad instanciam, est minus valida
te interpretacionis, quamvis sit motu
proprio, ad hoc de prebendis
si motu proprio in vi°

No vi° ibi ita quod ipsi etc.
quod hec dicto ita facit modum
de hoc de predictis appositis
vii

Item non dicam quod quando
recipit in canonicum simpliciter
et qui recipit et confert
sibi prebendam de hoc in glo

No vii° quod si credo sedes
apostolica attendit de hoc de
eo quod falsum est ...

(left margin: Et hoc si papa non vocat contra constitutionem capituli)

(left margin: Et hoc in secundo concessit ex parte)

No viii contra illud quod
fuerit ex parte in litteris
apostolicis etiam si non expressum
habet de concessione in ti. l.
c. ii° quod procedit quantum ad
preiudicium impetrantis sunt
hic in fine aut comodum
non imputatur cum sibi quod
etiam non providit etc.

Ex isto non quod clausula nisi
facultas sic obtulerit etc.
apponitur de more et stilo
curie in confirmacione restrictionum prebendarum et sic infertur
quod in actu etiam pro quo
subintelligitur de hoc in glo
ibi argumentum

[illegible] quod dicit lex quod
ordo decurionum ex causa
potest augmentari ut ff.
de decurionibus ab ordine
facienda l. quod sit

No x ibi in derogacionem
huius constitutionis quod per unicam
derogacionem potest quando breviter
statuta etiam a papa confirmata
de capitulo

(right margin: in causis litteris judicibus ... judic...)

No xi quod ubi agitur de litibus spiritualibus attemptata lite
pendente revocantur ex
officio judicis, etiam non implorato, licet cum papa ex officio
revocatur ut apparet quod petitum fuit, ideo quia contra libros
exorbitat officium judicis de
offi. or. c. i. de interventione
ad virum ii ubi per Innocentium
et Johannem

(right margin: ... c. i.)

Ex expedicione per glo. opposito
quod non debuit audiri iste dominus
sine sociis suis sine mandato
ut patet de pena ... c. i.
glo. papa solvit duplex modo

(right margin: ... alterum ... liter...)

Quod fuit mandatum et sic solvit
primo etc. continue in antiqua
glo solvit glo quod ex persona sociis
absentibus agere potest cum esset
consortes litis qui agebat
quod fiet eis gracia, de fructibus
ex certis ...

alias non admittetur sine mandato
nisi esset juncta persona

pro glosa quod consortes cum sit liti[s] ... admittere sine mandato admittitur. C. de consortibus
eiusdem litis l. i. Item dicit quod quando persone recipiuntur sine mandato ... nisi appareat
contraria voluntas ff. de ... quia ... persone

De consortibus

In fine glose dicit de hiis consortibus ponit exemplum de procuratoribus Clementina religiosi et ibi notatur similia in glo. et infra de re iudicata cum ... et
de dolo cum dilecti Et dicuntur consortes omnes quos tangit una lis eadem idem Et in hiis consortibus glo. ponit duo specialia primum quod unus admittitur pro alio post litis contestationem sine mandato Secundum quod ille qui admittitur non debet cavere de rato, quod tamen alias cavere de rato, presertim ante litem contestatam ff. de procuratoribus l. pomponius § rati Et est ratio diversitatis quia cum consorti admittitur, non est quod imputetur adversario, quia procuratorem petere non potuit actionem agentem secundum speculatorem, sed non post ante litem contestatam sibi imputetur. Item est in consortibus, si admittitur consors ad aliquem actum post litem contestatam si non petit cautionem procuratore ... non potest ad hoc faciunt notata infra de re iudicata cum ... notatum in glo. contra ... et decretum ... c. i. in vi.

Tertia glosa reprobat hanc solutionem et pro tertia solutione vult quod isti non erant consortes eiusdem litis, sed quilibet petebat per se et probavit ... probatio ... prebendas quas petebat assignari singulis Sed quatenus ad tollendum expensas unum tamen erant consortes et pro hoc est glo. prima ... exped...
ta

Item quod dicit in textu quod viginti canonici sint in eadem ecclesia contra antiquam consuetudinem statuerunt quam ... glosa

Glosa ... videtur pro ... contra ... pro ipsis expeditione verbis hoc factum tali ... contra antiquam consuetudinem ... notet videtur glo. quod non, dummodo causa subsit Secunda glo. videtur contrarie, ibi quod semel ... quod non ... quia ... non rescindit quod sed ordo decrevit nisi ... causa ut ... probatur ... statim fiat recessio de verbis ... c. ... glo. ... quod sed plane amplius non debet impugnari utrum ... quod sed de re ... in vi.

Tertia glo. super verbo duos ... expeditione ... et videtur quod non valuit recepcio duorum canonicorum ad unam prebendam ut patet infra de prebendis maioribus et c. tue Solvit glo. fatendo ... quod videtur quod non fuit probatum illud vel dicit sicut ... quod illi canonici non fuit recepti ut intitularet illa prebenda sed ut reciperent fructus donec vacaret alia, dicit sicut ... plus sibi vale placet quod not. de prebendis dilecto

... dicit quod ... fuit verba ... allegat ... solvit glo. quod ... ante litem ... allegasset ... expensis

Oppo ꝙ glo sequi ꝙ hic
fuerunt v. et no fit mencio
de quito go ꝯdicas ꝯ Glo
sup vbo aliu rndet ꝙ id
non fuit de eo mencio quia
illi negabat eu elegisse
vel fuit mortuus Alio b
ipa in fine madat oibus
tamen in fine tali assignat
pbendas et go no est vis
¶ Glo sup vbo si pindicas
Oppo con quia testes dt
ꝙ isti tamen elegint in
sub eta ptestatoe, vide
ꝙ illius ptesta debuit
pdere illud tamen aliquos
dr ff. quibus mois pig
nora vel ypote solut ſ
si debitor ſ pma b dr
ꝙ si creditor pmittit ve
di pignus et ptesta, ꝙ
sit saluum ius pignoris
reseruat ius sui ꝙ alo
prodest sua ptestatoe, ad
idem faciunt alia mira i
glo allega Solut glo
dupr ꝙ ptesta no pdest
vbi ptestao p ꝯru ac
tum obuiat sic ptestaoi
nisi qr facit ista deca
et quando ptestacio pdest
dest qm appella Ro sol
uit glo, dicens, ꝙ ptesta
cio hic pfuit eu ipi pre
bendas suas ex integro
pcepimus, vel si ista v. de
redditibus ex certis non
pcipiat, ut glo sol ꝙ
~~[illegible]~~
¶ Jn fine glo dd ꝙ idem

ita glo rndet pbetis et tpe [illegible]

Jnnoc, et dt ꝙ hic fuit cat
ꝯrin ptestacom, qe dena
recep dd i camera est ꝙ sibi
prouidea de sup excessibus
et patz de pben dilectis
§ ꝙ aut dicit glo ptes
taoz no pdesse, qui factu
ꝯdicit, hoc vm est quando
ptesta et factu se sil
no ꝯpatiunt, alias valet
ptesta Qualiter valz pro
testa cu wlt oppone
in psonas testiu, de tes
tibus c. ij. li. vi. Jnnoc
et hoc no p eo, ꝙ not
de lite ꝯtesta. c. vno dt
go aliter ꝙ hic ptestacio
no pfuit quia no appare
ꝙ interesset ꝯsensus eorum
qui fuint recepti i canonicos
Qualiter go sunt Jo. an. qui
quando, qui psit ptestacio
et est dd, ꝙ aut ptes
ta no habet sua sentencia
aut habet, si non habet, et
no pdest, ar de elec qm
ppter sit loquit hic, quia
no interessit assensus eorum
qui erant recepti
¶ Queritur vtru ptesta va
leat ut no dd, aut est con
traria negocij ꝙ agit et
tunc no valz ut hic et ij. de
ꝯdicionibus appositis § fi. aut
no est con traria negocij
ꝙ agit et hoc dupr aut
sit ꝯindicianda, aut sit in
indicianda si ex indicari aut

no qu in et valz

protestator de eo quod in eo scilicet tangit ut aliquod periculum (marg.: evitare) evitet et tunc valet, dum tamen prius non offendat ut infra de cens. sub olim. Aut tangit ius alterius, et hoc dupliciter: aut protestatio est vestita, puta quod est conventionalis, et tunc valet, infra de elect. cum (marg.: Romana) in Romana. Aut protestatio est nuda et tunc aut per contrarium actum tollitur, quod per contrarium actum tollitur ibi de renunciatione iuris. Si dicam aliquid facere et volo evitare periculum faciendo protestationem, ubi (marg.: probat) non possum aliter ut infra de off. ordi. pastoralis. Si vero sit in iudicio, per contrarium actum tollitur nisi ibi repetatur, ut patet infra de ordine cognitionum cum dilectus et de dolo et contumacia caput et de testibus cum dilectus Jo. An. Innocentius Hostiensis Compostellanus et Speculator de litis contestatione.

¶ In protestatione autem extraiudiciali, qualis fuit hic, requiritur et exigit quod sit vestita consensu adversarii, de elec. cum (marg.: in Romana) in Romana et quod ibi notatur in contraria glo. Et dico non requiritur quod non sit requisitum immo quod sufficit quod pervenit ad noticiam eius ut in c. eo parte, infra ti. proximo. Si vero sit ut sua specialia aut fit super re & perpetuis li. et non valet, et aliqui hec pro non adiecta, de cond. apposit.

(col. 2) ...tis, aut super honesta et turpi, aut fit simul cum actu aut separatim. Si cum actu et tunc aut actus inde pendet a protestatione aut non. Si pendet a protestatione et valet, ut patet de conditionibus appositis verbis et de donationibus cum dilecti. Vel quod in re sua quis est legitimus moderator. Si non inde (marg.: ma) pendet et est contra substantiam cum actu valet, et tunc intelligitur alleg. quibus modis pig. vel ypoteca solvuntur, ut in glo. de hac materia per Host. in summa eodem ti. § qui constituere, et plene per Joh. Moncharii de regulis in quadam lectura per Bartolum ff. de novi operis nunciatione l. non solum § et per hoc solet quod de prescriptione religiosorum cum protestatione quod possit habere consensum. In qua lege sunt varie opiniones, sicut tamen dicit quod si in ea talis protestatione, dummodo quod non aliter intendebat profiteri valet protestatio, si vitiat professio, de quo plenius per Jo. Cardinalem de conditionibus appositis c. si non.

¶ Glo. super verbo recepimus notat quod eo receptione aut fert provisio, et distinguitur canonica a prebenda, dicens quod canonica est ius provincialis eo electione (marg.: vel quod per id quod est canonica et prebenda) et receptione in canonicum, hoc per benda precedit constitutione

ut i glo̅ q̄m videte

¶ Ex ista glosa patet, q̄ ca-
nonica ꝯsistat i spualibꝫ
actibꝫ ut eligē̄ et vocē i
capl̄o hr̄e, s̄ ꝑbenda in
tp̄alibꝫ Ex isto infert q̄
olim canci deb̄ hr̄e ꝑben
s̄ no̅ ꝯquꝰ

vi̅ q̄ allē̄ istis deci̅ eā debuit audiri

¶ Glo̅ sup̄ v̄bo perierunt
Opponit ꝯtͣ textu q̄ hic
fuit symo̅ ꝑ̄ t̄ ꝯdicōm ap̄-
positam, et allē̄at de ꝑbn
dilcōs. j. Sz d̄d̄m q̄ ibi no̅
ꝑ̄ s̄ melius de s̄yo ca̅ s̄i.
Soluit glo̅ dicēs q̄ canci
no̅ fecerunt pactu̅ cu̅ eis
s̄ simpl̄r elegerunt eos, ita
q̄ de ꝑbendis michil pa-
ciscebant Sz hec solucō non
ꝯsonat l̄re in v̄su ita q̄
r̄c. Sz supposito q̄ fuisset
factu̅ pactu̅, tunc d̄r̄ symo-
q̄ no̅ fuit symōi v̄o est
quia de iure est q̄ ex
quo no̅ hūit ꝑbendas, no̅
deb̄ hr̄e ptem de quibꝫ
ꝑuētibꝫ vel de aliquibus
tp̄alibꝫ Vel d̄d̄m et me-
liꝰ q̄ hic nullo̅ potuit
esse symo v̄o quia no̅ int̄-
venit pactū int̄ electores
et electos. j. q. i. q̄ pio
s̄ electores fecerunt hoc
statutu̅, q̄ recepti, michil
reciperent Sz hoc s̄ d̄r̄ q̄
statutu̅ no̅ excusaret ut
s̄cād ñ excusat ꝯsuetudo
ut patꝫ ex symonia venꝰ
et. c. s̄cād ꝑ eo, d̄d̄m ꝯ

q̄ hic no̅ fuit symōia, quia
no̅ appꝫ, q̄ recepti ꝯsenti-
rent ista ꝑtestacōm

¶ Glo̅ sup̄ v̄o industria ꝑ
cuius expedicōe ꝯtto q̄ de-
buit audiri, quia illud q̄
ꝑ industriam mea michi ac-
crescit, no̅ teneor aliam
ꝯicare. C. ~~sup̄ Habet~~
~~glo̅~~. et de alluuioibꝫ et
paludibꝫ et pascuis l. in
et. ff. de integ rest. C. l. Vol-
uit glo̅ dicēs q̄ ista non
admisit illam allegacōm v̄o
quia canci ꝑiudicarent
sibi ꝯ̄cipiendo alios

¶ In fine glo̅e d̄d̄m s̄ symo-
q̄ hoc fuit fcm ꝑp̄t aug-
mentum cultus diui qui est
ampliandus ut ff. c. ex ꝑte
Hoc s̄ alit̄ soluit dicēdo
q̄ si canci ꝑ industriam et
augmentat fructꝰ cedit sibi
secꝰ s̄ qua ꝑdia, vnicꝰ
solicitudie auget Sz tunc
ad l. allegatam d̄r̄ vnde q̄
loquit̄ cu̅ ꝑdiu̅ accrevit
ꝑ alluuionem, no̅ erat tñ-
tum aliis tenē̄ ad ꝯbutud

¶ Glo̅ viij Glo̅ q̄ posset
sufficē̄, allē̄ artu̅ q̄ ꝯ
dico deb̄ subuentio si in ex̄-
ꝑire, s̄ no̅ ponā Glo̅ sup̄
v̄bo ad ꝑbendas et pro eiꝰ
expedicōe ꝯtto, q̄ d̄d̄m
textu̅ q̄ isti elegerunt qua-
tuor ad ꝑbendas vacantes
hoc esse no̅ debuit ut ff.
de ꝑbendis dilcōs Soluit

glo. fin. Jmmo, q3 h decre. lis
cotinet gram, s3 i hoc glosa
no stat, ymo ctinet mo q.
hoc no est con. mo q. q.
recipia in cantu et talis
spectet pbendam. Jmmo h
ut gl. glosa no dicit sp.
s3 altnatiue et porrio vi.
sequi solucom q. sequit.
i glo., dt h Jmmo q. licet
isti intenderet eis dare va
catinas, no h elegerint eos
ad vacaturas. Ro quia tuc
electo no tenet, ut pat3
de pben tue. Oz ubi simpl.
et pure eligunt in canicos
s3 pmittut future pbende
tenet recepcio, no pmisso
fin. Jmmo. et host. et p. gl.
tollit grau. c. ij. de cesss.
pben. ubi phibet coferri
vacature et dd. ut notat
in c. ij. de cesss. pben. li. vi.
i glosa penultima. et fin.
gl. host. eo poit brarum i.
bi ad vacaturas dicens q.
p. gl. notat recepcio recipien.
tur, no aut fora recep. et c.
no obstat c. ij. de cesss. p.
ben. qui de vacatur. et no
de sup. excrescen. b9 ptende
intendebat

Glo. sup. vbo ult. mm. grit
an recepti cottidie ult. mm.
debet hre voce i ca.lo., et sol
uit dicens q. est standu csue.
tudini et si nulla e csuedo
gl. glo. q. dd. no cedo q.

dicant vocem cu no du hēt
plenum ius q. in vidate Jmmo
dicit q. si eis est assignatus
stallu in choro, ea faciet
in ordie suo que ptinent ad
chorum et sic lectoes leget
cantabunt et similia. Si aut
est eis assignatus locus in c.
faciet ea que factum sunt
alij i ca.lo. sz q. mt. sunt e
lectoib9 cosilijs etc. Ro q.
eu p. h sunt de cogcione q3
illud mtesse, ff. de pact.
li. ij. et nota de cstue. c.
ij. et ar. de elec. c. ij. et
lxij. q. vlt. c. vlt. et xviij
q. ij. abbates et de pben. di.
lectus, j. mst. gra. sit csue.
tudo et fin. Compost. hec
csuedo dicit ee in vrbe
ut recepti qui no hnt pbe.
das, no heant vocem. Oz ubi
no est csuedo de installado
tuc recepti in canicum h
ipo hebet voce in c.lo et a
lia ccordat Jmmo cu Co.
postulanis

Capro glo.9 sup. vbo mte.
grite et Cpp.o pro eis cope.
ditiom q. antiqui canonici
no debuit cogi de suis p.
bend. quicare nouit recept.
pbatos quia p recepcio. renun.
ciauit pmle. mm. c. c.
ex pro eis cu omi. etc. Glo. ma
soluit dicit fin.o q. hec
lo fuit petitu .2.o soluit
licet fuisset petitu no
obtinuisset Ro quia licet
isti recepti cent ultra mm.

cantores non habet ultra unum pre-
bendas
Ex hoc quo non quod receptio cantoris
non auget unum prebendas et
ita notatur de prebendis pro
illos 3o solvit glo quod hic fuit
ex viribus protestationis in fine
tractatus, unde vult glo quod hic
fuit ruptus numerus cantorum
sed non prebendarum sed Innocencius
tenet quod hic etiam erat
ruptus numerus prebendarum in conse-
quentiam sed Strasburgensis dicit quod ad
hoc ut rumpatur numerus preben-
darum requiritur ut crearentur
nove prebende que prius non
erant ex illis facultatibus.
Glo. penultima notatur, et
contra notabile opponit et non
solvit, summo notatur quod quamquam
in preiudicium alterius potest fieri li-
te pendente debet irritum re-
vocari et allegat contra. quere
videte
Ultimo glo opponit contra is-
tud notabile quod non debet revo-
cari gesta lite pendente ut
patet de ut lite pendente non innovetur
sed glo non solvit sequitur
ibi remittitur ad notata, potest
tamen dici quod ibi non fuit inno-
vatio sed possessor fuit vero
possessione lite pendente, quod lici-
te fieri potest ut patet lite pen-
dente c. i et ii.
Capio glo ultimam et quod
in eo quod in fine mandatur in
novata prius mota contra re-
vocari, que est de eo quod habebat
glo supra, ut in glo quere
videte

Oppo. contra ambo casus quod
lite pendente, potuit canonici
possessione tamen conferendo prebendam
que vacat pendente lite, quod
etiam disponendo de suis pos-
sessionibus ut patet de ut lite pendente
restitutione causa, Solutio quia
negotium pendebat coram
papa, non potuit inferior se
inpedire, secus autem esset
si coram alio inferiori penderet.

Ecclesia sancte marie

Quia tunc ecclesias per
constitutiones laycorum diffinitum non
fuerit, et ista decretalis fuit
ultima in tertia compilatione de
foro competenti sed hic est
quia in prima motum est
diffinitio etc.
Casus sic figuratur ecclesia
sancte marie movit questionem contra
Johannem super quibusdam possessionibus
coram iudice lite pendente
et contestata idem Johannes illas
possessiones transtulit in monasterium
sancti silvestri, et per hoc
absolutus non fuit a lite
fuit appellatum ad senatorem
coram quo dicebat, quod non
erat conveniendus, cum non esset
in possessione. Deinde Basilius
senator romanus, occasione
cuiusdam statuti in quo continebatur
quod si quis rem litigio-
sam transferret, lite pendente
ut possessor auferat possessioni
et det petitori etc. iste se-
nator spoliavit monasterium possessionibus

eas
et restituit ecclesie sancte marie
monasterio non citato nec convicto
nec confesso. Item monasterium conven-
tum est ipse et ipsa confraterni-
tas laycis quantumcumque religiosis
nulla est attributa potestas
etiam si ab illis statutum
fuit quod ad utilitatem ecclesiarum
tenderet vel favorem. Item nullius
deberet esse momenti nisi per
ecclesiam fuit roboratum. Item
approbatum. Item statutum laicorum
dictum de non alienandis prediis
tam urbis et rusticis etc. reprobatur
ex hac racione. Ideo eo quod auc-
toritate romani pontificis non
fuit roboratum et quod factum
fuit in preiudicium monasterio non
convicto nec convicto nec confesso
irritum revocavit et posses-
siones casas eius monasterio resti-
tuendas presentium diffinitione decrevit.

Nota quod layca est religiosi
non possunt de ecclesia vel
rebus ecclesiasticis disponere de licet
ut glosa in .i. questio. xvi. q. vii
laycis et eo licet quod dicit
de laicis intelligitur etiam religiosis
et colligatur aliquando quod esse
laycus dicitur non sunt ad cleri-
corum admittendi quod est hodie
dicere expeditum de elec-
tione eo. in vi.

Quantum ad hanc litteram potest
exponi religiosis .i. katholicis
vel honestis xvi. q. i. iusta
contra tamen glosa nec de re spiri-
tuali potest compromitti in lay-
cum ut patet de arbitris contingit
contra vel esse iudicandum de rebus

ecclesiasticis passim ut patet de sin-
dicis consensus et .i. de summa
patrum nobis et ibi per doc-
tores.

Nota secundo quod equiparantur bo-
na ecclesie et ecclesia per se et pari
eodem iure censentur bona clericorum
quo bona ecclesiarum de hoc in
glosa. Ita colligit archidiaconus.

Nota iii^o quod laycos obsequi
di manet .i. tenet necessitas
non autem imperandi auctoritas
ut quia clerici sunt superiores
laycis ut in c. novit de
iudiciis et xcvi. dist. si imperator
huiusmodi imperator xcvi. q. vii
placuit.

Nota quod constitucio laycorum con-
tra bona alias non tenetur quo
ad ecclesiam nisi ab ecclesia sit
approbata de quo plane de
constitucionibus per extravagantem com-
muniter doctores et maxime Ferrandi
et hic per hic extravagantem ibi
nisi ab ecclesia fuit approba-
tum etc. iuncto quod sequitur
quod auctoritate romani pontificis
non fuit roboratum et hoc
ideo quod ecclesia romana est
principalior inter omnes ut in
c. in prima ecclesia et c. primam, porte
notarum de pe et remis-
sione
Nota v. quod sententia lata contra non
citatum non tenet de hoc
in glosa penultima reddit ro-
nem quia citacio est fundamentum et
principium ordinis iudiciarii.

Nota vi^o quod sententia contra non confes-
sum vel non convictum non tenet
et de hoc in glosa ult. ii. q. i.

vbi dicit quod nec imperatori nec alteri laycos licet disponere res ecclesie nisi sibi specialiter et omnino potestas fuit roborata

Nos in quemquam

Glosa prima notat duo. Primo quod layci nichil de rebus ecclesie disponere possunt et eorum reddit. Secundo notat quod de re spirituali non potest compromitti in laycum

Oppono contra primum notabile ergo dixi laycum non posse disponere de ecclesiasticis rebus et tamen quod potest de arbitris per tuas ubi dicit quod de causa spirituali potest in clericum et laycum compromitti. Solucio verum est quod non potest constituere ab eo motu proprio sed bene ad precem ecclesie et tunc sic xcvi dis. c. i. et ii et notatur Hostiensis dis. v. si quid. Sic ecclesia auctoritate ecclesie de spiritualibus arbitri potest ut in c. per tuas de arbitris

Oppono secundo in eo quod Basilius statuit de non alienandis ministeriis quod ministerium diciur officium ut dicitur de vita et honestate clericorum c. i. in primo notabili sed possessio non cadit aliquo. Solucio Iohannes de Lignano glossa v. exponit ministeria id est vasa vel ministeria et sic dicuntur certa que ad usum ecclesie sunt deputata

Oppono in quo quod istud statutum Basilii debuit valere cum disponat de statu ecclesie ut patet in simili de electione constitutione constitutus, et de eo qui mittitur in possessionem cum venissent

Solucio Bartolomeus in repeticione legis, cunctos populos de summa trinitate v. quero utrum statutum laycorum ligat clericos cum ista distinccione quia aut statuta laycorum sunt directe super ecclesiis, vel rebus ecclesie et non valet ideo quia non pertinet ad iurisdictionem condentis et loquitur c. primus, aut non concipitur sed simpliciter loquitur et tunc, aut redundat contra ea que sunt concessa ecclesiis in privilegium et non valet C. de sacrosanctis ecclesiis auctoritate cassa et l. de summa trinitate Romanorum, aut concernunt alia que non sunt concessa in privilegium ecclesias vel clericos et competunt clericis vel aliis laycis et tunc sunt servanda de honestate, non autem de necessitate, ut in c. ecclesia sancte Marie lite pendente et patet illa quod hec sufficit expedita cum laycus potest facere constitutionem contra ecclesias et quo clerici obligantur et hic se remittit

Glosa prima infert quod layci de rebus ecclesie nil disponere possunt non obstante aliqua consuetudine, quod est verum de iure secundum de facto quod hodie bene apparet

Nunc pro glosa expedicione utrum laycus possit disponere de rebus ecclesie ex aliqua consuetudine vide glosa quam videte

Glo. sa. infert arg. quod cor.
iure dicunt cessi bona cle-
ricis et ecclesias
Glo. iii notat quod alias in f.
inter confirmat. ipse facit firmu.
et de hoc in c. cum accessisset
in glosa iii a
Ex eo pedicione glose b. sic
queso quod operat confirmat ipse
et studi quod vide
Glo. grata quod tunc ex eo quod dicit
de predijs rusticis et urbanis
quod glo. que dicuntur esse pre-
dia rustica et que urbana
studi glo. quod rusticum est quod
est sine aliquo edificio, sed ur-
banum est ubi est aliquod edi-
ficium quod vide
In fine glo. hostiensis infert quod
potest esse urbanum in rure et
rusticum in civitate
Glo. penultima declarat legem
ordinem rerum quando dicit non
convicti, et dicit quod conventus est
servatum ordine iudiciario et
per eam spectat iurisdictio dele-
gata
Tunc apparet quod iste potuit pro-
cedere altera parte absente, ex
quo sunt iudices appellantes
ut patet de appellationibus sepe
et ii q. vi ei qui appellat
Solvit quod contra non obstat
et rationem reddit quod videte
In fine glose quod contra
locum sunt, qui quod est inter
appellantes et appellatum
sed si nostrum ut dicat appel-
lans nec appellatum sed ab.

et no. an.
Glo. finalis ipsa reddit rationem
ad textum quare non valet sententia
rerum non confessi vel convicti quia
nemo est iudicandus nisi con-
fessus vel convictus quod videte
Glo. finalis quia dictum
e. i. non ii v. quod sententia lata
contra non confessum vel convictum
non tenet, quero cum glo. an
sit opinio accepta
Glo. ultima sentit quod non
quod dicit no. an. intelligendum sa-
ne et non exprimit quare
Tunc glo. ii b. quod ex ea, quod
quod sententia lata sine medio
in probationibus est nulla, et hic
glo., secundum aliquos non est alibi
et per hoc ii q. i. sententia ff. et
quod notat glo. e. q. in sententia
et C. de sent. l. prolatam
ubi est glo. Et faciunt iste
glose, in eo quod dicunt de
verba iudicij esse, ut recipiat
testes, quod intelligitur ut fiat
cause instructio
Oppo. ex eo quod dicit quod non
tenet sententia in preiudicium in-
sortis non convicti, contra dicit quod sententia
tenuisset per laycum si mostium
fuisset convictum arg. agris
sensu Solutio textus iste in con-
trarium supplet voatiis ibi ad
textum non convicti si maior
quod d. hic sententia lata contra non
convictum ut patet de re
iudi. c. penult. Solutio ad d.
c. iute sum ros inter alios lata
alijs non nocet, secus si noceat hic

in glo. iii

no. hic

Sum(marium) Jo. an. sic: pena periuratus aliquorum qui appellat contumaciam per statutum intelligitur temporalis. Jo. an.

Ex litteris

Quia pena que infertur appellanti contumaciam per statutum intelligitur temporalis et dicitur id quod ipso potuit statutum suo diffinire cum verbis [illegible] hec decretalis est notabilis et fuit in tertia compilatione in titulo de iureiurando etc.

¶ Casus in textu sic formatur. Magistri Parisienses quandam constitutionem fecerunt ut si quis magistrorum ordinationi universitatis magistrorum resisteret primo et secundo monitus a universitate parte contumax beneficio universitatis privaretur. Et [illegible] quod dictus G. fuit privatus, tandem voluit reconciliari, sed ipsa restitui tenere et dicit quia tunc constitutio non fuit ut in perpetuum huiusmodi pena perduraret, tamen iuris est quod etiam mors penam huiusmodi [illegible] ut ipse qui appellat contumaciam quamdiu perseverat, cum satisfactionem congruam exhibuerit restitutionem debet obtinere, unde papa mandat quatinus dictum G. statutis ipsorum humiliter parere volentem ad magistrorum consortium admittat.

¶ Nota primo quod collegium doctorum est collegium ecclesiasticum, quia aliter papa de isto collegio se non intromitteret, contra quod quandoque mixtum est ex clericis et laicis, et tunc magis dignum trahit ad se minus dignum, ut de consecratione ecclesie vel altaris, in quo dubio constat non quod solum clerici romane sanctitati [illegible] quo ad infirmos. Ibi quod mors [illegible] [marginal note: et quod ibi [illegible] [illegible] fuit]

¶ Item nota quod aliquis aliquid permittit per se et hoc equiparatur iuramento, de hoc quod [illegible] causa ad audiendum.

¶ Nota quod doctores vocantur magistri, quod dicitur viii. de ut magistri in Clementina de magistris et hoc ibi magistrorum [illegible] cum dicitur doctoribus.

¶ Nota iiii quod quis permittat [illegible] generaliter stare dispositioni alterius et debet intelligi de licita et honesta [illegible] de censura [illegible]

¶ Nota ibi universitatis vero [illegible] ibi universitas quod doctores constituunt universitatem per hoc [illegible] filii [illegible] predicta supra.

¶ Nota vi quod collegium doctorum potest facere statuta licita et honesta de hoc [illegible] omnes.

¶ Nota vii quod collegium habet iurisdictionem in singulos de collegio de officio ordinarii irrefragabiliter de hoc [illegible] et iii contra [illegible]

¶ Nota ad monitionem trina de hoc [illegible] in glossa. Item nota ibi beneficio societatis quod esse consortio doctorum est beneficium, id est honor et commoditas, quod [illegible] a quo non esse inter doctores est commoditas, quod sola [illegible] voluit esse inter doctores [illegible] in exemplum

Nota no. quod per statutum collegii potest impoi alicui de collegio pena privationis a collegio simili ut [illegible] xviii dis. placuit et ibi [illegible] c sequentibus

No. ibi i magistralibus quod quod sit ingralia. i. ad ingressum instructoria, ut pt exemplum de questibus. Volet enim statum quod is qui non est in collegio non pt dare insignia doctoratus, sicut et alia iura spectantia ad collegium ut in constitutionibus, consequens et aliis ipsorum libertatibus

No. ibi congrua satisfactionem quod contumax tenetur ad satisfactionem congruam, quod dicitur ut de iudiciis c. i. et de libris hoc [illegible] et c cum olim et de sententia excommunicationis venerabilibus

Ultimo. No. quod in penis debet fieri minor interpretatio ut hic ista interpretatio et in [illegible] declaram penis li vi

Oppo quod hic non valuit statutum doctorum probatur, quia nemo pt sibi legem imponere ff de pactis, Nemo, nec sibi imperare, ff de arbitr. l. penultima et facit de elect. Cum voluit. Solutio secundum goff. et host. quod licet aliquis non possit sibi quis legem imponere ff de servitutibus l. quoniam ibi quis imponit sententiam propriis ne ibi aqua que erat sibi licet tunc non est

sibi imponere legem, quam fugiat, tamquam lege et tamquam contractu, constat autem, quod per contractum pt quis se vel res suas obligare. Vel aliter dici pt quod hic collegium imponit legem singulis non autem singuli sibimet

Oppo quod isti non habuerunt iurisdictionem, ergo non valuit eorum sententia, de sententia ac si clerici, contra si quis contra conventi aut No. quia senatores contra aut no facit quod iudicare censerit, non facit quod iudicare et de iurisdictione omnium iudicum senatores, et de foro competenti sig. Solutio dicendum quod collegium ingressorum habet iurisdictionem ut in [illegible] ff. § penultimo sicut et magistri militum C de iurisdictione omnium iudicum l. magisterio et facit C ne filius pro patre ante collegium, et quia collegium facit universitatem, universitas autem habet iurisdictionem, de off. ordi. cum ab ecclesiarum et ff de albo scribendo l. i. et in autentica de defensione civitatum § ii colla iii

Quero quia hic dicitur quod universitas doctorum pt facere statuta, quid de universitate scolarium. Dicendum quod non, de iure, quia non faciunt universitatem, sed ut discipuli aliorum artificum sibi de consuetudine facere possunt

Ultimo quero dicitur collegium doctorum et ipsorum statuta

subiciat statutis scolarium
vide quod non ratio quia in facto
non potest statuere contra superiores
ut dictum est de tutela c. in et
hoc procedit cessante iuramento
sed quod doctores iurant et
obligant rectoribus quia propter
illud doctores tamquam singuli
subiciunt rectoribus

Quero an universitas sco-
larium subsit iudicio ecclesiastico vel
seculari videtur quod non subest
seculari ratio quia universitas
est certa quamvis aliqui de
universitate subsint iurisdictioni
seculari, quia sunt layci, ymmo
tenet Jo. de lignano universi-
tatem non subesse iudici ordina-
rio sed soli pape sed non est verum
ratio quia de iure tantum
episcopus est iudex ordinarius
omnibus collegiis ecclesiasticis ut
xviii q. ii omnes basilice
et ideo credo quod episcopus co-
gnoscere potest punire universitatem

Glosa prima ondit que sit
legittima sed tantum citatio
vel monitio et unde quod tria

notat quod sit
tamen monitio
contra dictum
unde quod videtur
tamen sufficere
monitio

Glosa super prima ratio eius expeditione
oppositionem et vide quod alia ra-
tione debuit absolvere tamen
ad hoc sed propter brevitatem tunc tamen
de qua disponebat questio
Solvit glosa etiam videtur
stare contra sicut et appel-
latione non datur ut dico
vel dicemus et melius quod inte-
cat satis magnum tempus
ex quo statutum dabat ad pe-
rentes, scilicet et appellatione

ubi requiritur consilium advocatorum
Glosa iii ponit opinionem
primo sed quia allegat, quamquam
lira, tamen allegat tamen non
contrarium et solvit, et super eius ex-
peditione oppositionem et veritatem quod
ipsa debuit interpretari per
esse perpetua cum constitutio
simpliciter loquitur l. de fi. c. i.
l. si. et c. de penis l. si
Solvit glosa dicendo quod po-
deranda est natura cause et
hoc considerandum est pena
contractus, de cuius pena non
est ut sit temporalis vel satis
faciat contumax, ideo sit
ipsa interpretanda, vult ergo
glosa secundum eam, si pena imposi-
ta contumacie et hoc secundum communes
cum glosa quod videte

Concludere ergo cum queritur de
pena constitutionis an sit temporalis
vel perpetua et scilicet constitutio
tacuerit, unde si non exprimat con-
stitutio exprimet penam
esse temporalem, non videtur
ex hoc tunc intelligere
de detentione causa et scilicet
ff de penis l. si diutius
aut hoc constitutione clare
non exprimit sed loquitur simpliciter
et tunc aut pena habet effectum
momentaneum aut successivum
primo de momentaneo ut si
pena consistat a qua in ca-
pitulum, secundo de successiva
ut in mo. Dicitur est momenta-
nea, et tunc pena est perpetua

secundum primo quod si fecerit pena super crimine est perpetua
l. l. et allegat sed quia si perpetua intelligitur temporalis
Oddofredus dicebat esse in prima causa in eo quod et
caret lege propter quod debebat esse perpetua, perpetua
intelligat et quia idem dubio a perpetua temporalis
de sententia super tutelis l. hec cum ff. de penis l. si
et sine respiciet interpretanda a fine secundum hoc...
de re... et privilegiis... ... de consensu
in ... dilectis

l. non removet per obedientiam
sequentem. Tertio quia iam habuit
suum effectum, cum actus sequens
non revocat actum iam consumma-
tum. Quarto casu sed quando habet actum
successivum, et tunc aliquando ipso
per contrarie aliquid per contrariam. Si
per contrariam penam intelligitur te-
poralis, donec satisfaciat, casus
est hic. Si autem per contrarie
et tunc est distinguendum nam
divinus ut glo ista. Si indu-
bio intelligenda est de temporalis
et sic est expedita glosa
nostra, que est integra contra
penas.
¶ Glo penultima solum allegat.
¶ Glo finalis pro eius expedi-
tione queritur, pone papa man-
dat isti pro ista contraria re-
stitui et est mandatum expe-
ditum, pone quod iste item de
liquit, an possit compelli re-
spondet glo quod sic.

Ex parte episcopi

Summa. Item non valet statutum, per quod cultus
divinus minuitur, etiam si sit per
tempora qui fuit confirmatum
et dicitur quod in ipsa ponitur
processus in ea ponitur corre-
ctio et ibi redolet.
¶ Casus sic fratres canonici ecclesie
nostre, ut maioribus redditi-
bus habundarent, numerum prebendarum
in ecclesia eadem ab antiquo sta-
tutum restrinxerant, licet fructus
ipsorum non fuerint diminuti, hoc
fuit pape significatum, et ipse re-
scribit quod cum potius cultum divinum
volumus non diminui sed augeri,
mandat episcopo quatenus antiquum
numerum fratrum auctoritate nostra suma-
prebendas quas a tempore ultimi
statuti invenerit vacasse
in ecclesia memorata non obstan-
te aliqua constitutione a canonicis
facta, vel etiam confirmatione
a sede apostolica obtenta presentibus
ydoneis cum consilio episcopi conferat.
¶ Nota quod reprobantur indignatores
alterius commodi et non tantum
quia non est sibi tantum bonus et non
aliis, coll. [illegible] notatur quod avaritia
et affectus plus habendi est
reprobus, de elec. avaritie,
li. vi. et de multa de prebendis
et cum singula de prebendis in vi.
¶ Nota secundo quod cultus divinus debet
potius augeri quam minui, de
con. dis. i. vasa, et studium
theologie, ut patet ne clerici
vel monachi super specula.
¶ Nota tertio quod statutum aliquando
prefertur nono actui, et aliquando
non, de spirituali debet innitari,
ut patet de consuetudine c. cum
consuetudinis et de vi. ille quod quando
statutum est observatum non
impedit probationem, ut cum
statuti ss. si sunt, vide-
licet l. si quis dixerit, nec
cogitum, quod umquam cesset
sufficit, quod hoc debite fiat
ut pellatur, et quod quotiens
vacat prebenda fiat ipsius

collatio. Nota quod unde canonicis presbiterorum
canonicos, non potest diminui, nec potest diminui
non valet statutum sed quod sit factum, nisi
papa confirmavit, sententia, id est confirmavit.

acta trabat

Nota item quod si est ipse contra ... ydoneus ibi
ydoneus ut glo ydoneus

collatio ut unus impleat. ff.
de fur. verba predicti forme
licet mortuus cantor va-
cet prebenda tamen usque ad sex
menses, nunc dicat completis
ar. c. ex parte de cler. non
residentibus

Item ultimo quod qui quod sibi ma-
dat cum consilio alicuius consi-
lium est requirendum et hoc ibi
cum consilio episcopi

Item contra primum non vide oppo
de religiosis domibus c. ulti-
mo ubi mandat dimitti Eo
lucro ibi sit ut vere consilio
ad honorem dei, quod non debet
assumi divisum cum ...

Glo prima alle concordias dicas
similem et remittit

Secunda glo. per cuius expeditionem
quero pone quod sit dimitti
redditus an possit dimitti
unus Glo tertia respondet quod quod
videte

In fine glo dicit, quod idem sen-
tit Innocentius dicens quod redditus
non cavit dimitti, constitutio
non habebat iustam causam. ideo
non tenuit. ff. de mandato
prin. in principio In fine glo
oppositio contraria

Contra ... de verborum sig. c. cul-
tum et non solvit sed solus
est quod ibi factum narratum non
ius ponit, ad idem de filiis
presbyterorum licet sim. ... cum

Glo tertia quod est quod si est
confirmatio super hoc in forma com-
muni expedita an licet illa consti-
tutio revocare, respondet glo

quod talis confirmatio in nichil no-
vi tribuit. Ideo quia per illam
confirmationem non intendit iuri
alicuius derogare, cum ibi
non debet nasci iniurie ubi
iura nascuntur quod videte et
et dicit glo romam, quod sibi ipse
confirmatio non valuit quod
fuit obtenta tacita veritate

Glo ydoneus notat quod si
subintelligitur clausula si sit ydo-
neus, licet non exprimatur, alias
est primum dat Item ca-
pitulo In fine glo dicit aut
est clausula consueta apponi
de consuetudine curie, aut non
est de consuetudine sed de consue-
tudine, et tunc dicit, sic expressa
sic non est intelligenda expressa

Queritur quid si sit collatio
non ydoneus, dicit vincentius quod
collatio tenet, licet possit
revocari Ideo quia hoc manda-
tum non est conditionale licet in
eo sit expressa conditio, tamen sit
talis que subintelligatur
ff. de condi. et demonstrationibus
conditionales et hoc verum sed cum
ubi non specialiter certa ydo-
neitas, puta theologo vel
tante etatis vel tali ordinis
vel simile, quia tunc collatio
alteri facta non valet, arta enim
ptas et respicit speciem. ff.
de verborum obligatione inter
stipulationem sacra

Item per textum declaratur oppo
et ut quod ipsa non debuit
tollere statutum restringens
numerum sed per gratiam non sustulit

2 glo quod ... ad quod ... et dat ... posito ... per quod ... dicere quod

oppositio glo contraria

... quod ibi ... tacite ipse

2a glo quod ... solvit per ... ...

augmentu factu p cap cum
o. i c cum olz te. Solucio
ca augmenti est fauorabilis
si causa restitucionis mi esto
diosa. Ite ibi subeat causa
s. correctorie facultatis, que
tpe iure incipit inutilis, cum
a ipsa confirmatu ut est ibi
casus i vbo mandamus
Dico qr hic dr i texto
psonis ydoneis cu consilio
epi conferat, Dico qr si
sn consilio conferam no ydo-
neis, dico qr colla[tio] no tet
irrequisito consilio epi, p. c.
cu ivctei de elec
Sz con hoc oppon, qr cu
dat ptas cu cta forma vah
q gerit forma no suata
ut de iure pro i clemen
dz i glo hic addit Solu
illa clemencia intelli, qn
tradit ptas cu forma alio
sibi ptatem, no licet i ea
forma no suata tn valet
q agit Ito qua clema
datu est solu contra qur pos
p c. lig de off ordi. n si ma-
dans dicet qr si no suaret
forma ad alin fiet deno-
lucio p. c. uomit. s. de elc[ti]o
q fuit aplato, secus si tra-
dit forma alicui no sibi
ptatem et cu vz illa non
suata, s. ti sequti cu dilec-
ta et de off. dele. vel li
ast fuit hic
Sz con hoc oppo statutu
p c cu olim de arbitris ubi
est cas q q p arbitrum

cu aliquod consilio tene eli-
ge i statutu tenet consiliu re-
quire, sequi tn non tene
Solucio dr, qn ibi no tene
bat sequi consilium si rquire
et contrario tpe cos pectare
put est traditur de elec
cum i vcti
Sz pone epus e mortuus
vel absens p longa mora
et forte morit in remotis
Et tuc est distingd qr ma-
datu sit sub nomine dignitatis
et expecta successor s.
de rescriptis si gratiose li vi
qr sub noie psone et con-
tinguit cu psona illius tn
dicunt, qr expectabit sua
missio qr alij dicunt qr cum
si sub nomine dignitatis sit
mandatum, no expectabit
successor p c. vnico ne
sede vacan li vi. vbi cum
aliquis debet conferre cu consi-
lio epi, mortuo epo uel
i remotis agente libe confert
Ergo an dicit qr i ca pre-
cedenti qn consilium est querendum
de consuetudine ul statuto, ea
vo que dicta sut in ca[pitu]lo
puti, item qn qs debet re
quire consilium coforma ma-
dati, q tn sima cu diligencia
suada est ut pat de pben
cu deno li vi, et fat quod
not de rescriptis si pte i glo
pone li vi
Nota solo salus qnt, qr dr i texto
et consilio ubi e de elec consilio
rudis de elec ne p defectu

2a ibi declaras
3a ibi cu legees
3ta ibi tatsi

Nam sicuti constitucio
statuit futura no
preterita nisi hoc in ea expri
matur. Diuiditur in 3 partes. in prima
ponit declarando constitucionem
vna racione, in 2a declarat in 3a
alia racione in 3a ponit exceptionem

Casus sic figuratur, quidam dominus
papa gregorius ix fecerat quandam
constitucionem in ecclesia sancte
Marie maioris de vrbe que
incipit Statutum in quo dicit
quod presbiteri primum locum obti-
neat diaconi secundum etc. et quod
maior est in ordine in porcione
recipienda sit potior. Dubitabatur
tunc an hec constitucio haberet
ad preterita ut ad futura. Papa
soluens dicit papa videtur papa
dicendo cum per leges et consti-
tuciones futuris sit dicitur forma
dare negociis, et ideo non
ad preterita sed ad futura tantum
debet extendi, hoc vero nisi
nominatim in eisdem de preteritis
caueatur

Nota quod constitucio apostolica non
astringit, et de hoc in glo prima
et habes quod tunc constitucio ali-
qua est continens preceptum ut
prohibicionem generalem de quo
di. c. in fi. et tunc tunc
astringit post duos menses
secundum vnicus et plures ut di. c.
c. ii

Nota 2o quod constitucio non debet
continere aliquid ambiguum vel
obscurum, nichil est enim
tam proprium legum sed claritas
ut infra autem cal. de testa.

Allegatur quod constitucio apostolica
est generalis cum sit iudex omnium
ideo quod in cuncta comunicat

Et quod constitucio debet esse aperta et clara
Et constitucio non respiciat futura, nisi
aliud ibi exprimatur

imperfectus sunt nos in vi collacione
et de hoc in glo ii

Nota iii quod maiores preferunt
minoribus in percipienda porcione
de quo in c. de maio et obedi
statutum

Nota iiii quod minores debent
maioribus consueta seruicia ex-
hibere ut in c. statutum de
maio et obedi

Nota vltimo quod quando constitucio con-
tinet preterita tunc hoc expresse
mencio debet, de consue c. i li.
vio, et de off. le. c. penultimo
eodem li. et de verborum significacione
litteris nisi, hoc vero nisi
ea que constituuntur de male-
re fuisset prohibita, tunc
enim extendit eciam ad preterita
licet non exprimatur in ca
de vsuris, quia contingit et
sic eciam non continet penden-
cia, nisi exprimatur de off.
le. c. licet in fi. li. vio et
de iudiciis clemen dispen-
diosam, cum concordanciis ibi
notatis in vltima glo et de
elec. licet canon li. vio et
di. c. c. ii

Ultimo quod iste textus sit super-
fluus, probatur quod hic ponit
obscurum et ambiguum Re-
spondeo, quod hic ponit causa
maioris expressionis vel sic
et melius quod hic ponit
obscurum quantum ad litteram
ambiguum quantum ad mentem
quod ut dicit Iohannes super hoc

obscuritas verborum vocis nas-
citur, aut rei difficultate a-
ugetur imperitia, aut dissertis
minima tarditate, ideo dicit
boecius, volentis dicere intellectum
est difficile

Hoc ostenditur contra textum in eo
quod dicit quod constitucio nichil debet
continere obscurum hoc enim videtur
esse impossibile. Respondeo quia
nichil perfectum in humanis, ut
C. de veteri iure enucliando
l. ij. § sed quia, et constitucio
est qualitas, que obscuritate
parit de consuetudine ubi ut in ti-
vena(?) alleg. et ff. de minoribus § scilicet
l. ita fidei. Solucio: contra
dicitur quod non debet credi, tan-
tam eius claritatem, quod nil du-
bium relinquatur, sed hoc intendit
quod non debet fieri obscura, ita
quod a conditore potest fieri
eius declaratio ita quod nichil re-
manebit ambiguum, C. de
legibus l. ultima. Hic iste
declaracionem testamenti refer-
ritur ad testatorem, si vivit
ff. de adimendis legatis l. iij.

Et glo. super verbo iij. contra eo
quod dicit textum quod constitucio
non extendi ad preterita. Contra
hoc est C. ad aud(?) ... Ubi
dicitur quod litere impetrate ad be-
neficium propter aliam personam non
valent, quas persona hoc
tacito ad aliud beneficium im-
petravit ~~ipso rescripto~~ si et
~~c. ultimo~~ et ti(?) ubi dicitur mo-
dicum beneficium te facere me(?) ...
de i° si impetravit ... alio

litere non valet, ergo extenditur
ad preterita. Solucio ad primum contra
dico, quod ibi continet preterita, quia
hoc exprimit papa expresse
ad c. si. dicit, quod aliud est in
rescriptis quam in legibus. Ratio di-
versitatis quia rescripta sunt
odiosa, que sunt restringenda
in odium impetrantium. Sed leges
sunt favorabiles que sunt magis
clariori modo exprimende, prout
C. ij. de consti. li. vj°.

Qualiter quam continet, quia consti-
tucio continet futura tantum vel
preterita tantum vel pendencia vel
omnia simul. Hic distingue. Aut
constitucio exprimit certo tempore
scilicet presenti preterito vel futuro ~~tantum~~
aut generaliter loquitur. Primo casu
si exprimit certum tempus, aut
si exprimit de futuro tantum aut de
preterito tantum, aut de preterito et
futuro sub quo continet pen-
dencia, que sunt partim preterita
et partim futura. Si igitur
constitucio disponit de futuris tantum
sola futura continet et hoc ex-
presse loquitur ut hic et C. de le-
gibus l. ij. Et adeo expresse
loquitur continere futura, quod eciam
futurum subiunctivum in ea statuit pro
futuro, ut ff. de condicionibus et demo-
strationibus cum tale § falsa ubi
glo. sentit, licet alii sit con-
trarium prout nota in summa de
testamentis sequitur. Hic non dis-
ponit de preteritis tantum et non est
expresse constitucio. Ratio quia natura
constitucionis est quod sit perpetua

Re ... et
... ct e ti

nisi i[n] p[ri]us corrigeret eius immu-
tat[i]s [con]tractu[m] q[uo]d dicit esse [con]-
stitutio p[er]petua, q[uia] eius sic
vulgatur p[er] v[er]ba p[rese]ntis t[em]p[or]is
[com]ponuntur [pro] futuro, ut p[ro]pe
tuo dicetur, et q[ui]a [con]stitucio
q[ue] [con]cernit p[re]terita tu[n]c h[abe]t instar
s[ente]n[ti]e sicut i[n] casu de re iudi-
cata li. vi.o Si aut[em] [con]sti-
tucio disponit de p[re]terito et
futuro sub quo est [con]tinet
pendencia valet i[n] futuris
ut h[abe]t, respectu u[er]o p[re]teritorum
seu pendencium, et tunc aut
sunt [con]firmata aut no[n]. Si s[unt]
[con]firmata et tunc [con]stitucio no[n]
immutat disposicionem aliquam
ut est i[n] usur[is] [con]sistit aliqua
lege p[ro]hibite. Si no[n], immu-
tat et tenet ut q[ui]q[ue] [con]firmat
antiq[ui]s, de [con]suetudinibus c. i.o
et sic p[otes]t intelligi de usur[is]
tu. tu. Si no[n] immutat, ut
q[ue] annullat u[e]l alia forma[m]
tradit no[n] [con]cernit illa de r[e]s[crip]ti
[pro] populi audita, et r[egu]la s[upr]a
legittime li. vi.o Si no[n] no[n]
sunt [con]firmata, a[u]t no[n] du[m] s[unt]
i[n] iudicium deducta, aut s[unt]
deducta, et t[un]c a[u]t i[n] causa
appellac[i]o[n]is et ad illa no[n] ex-
tendi[tu]r ut i[n] aute[ntic]a ut lite de
appellac[i]o[n]e [con]quostit i[n] p[ri]n[cipio] u[e]l
aut i[n] p[ri]n[cipio] et d[ici]t bartolus
ff. de iusti[cia] et iure l. omnes
p[o]p[u]li, ubi q[uod] i[n] ca[usa] appellac[i]o[n]is
[et] melius dicere[tu]r q[uia] aut ema-
nat ad instantia[m] aut motu p[ro]prio.
Si ad instancia[m] no[n] extendit[ur]

et loqui[tu]r aute[ntic]a ut i[n] me-
dio litis sacro iussio[n]es no[n]
fi[an]t, sic est intelli[gendum] tex[tus] q[ui]
ut lite pendente c. fi. et c.
causam de testibus [et] no[ta]t
Compos[tellanus] c. t. Si aut[em]
sit talis [con]stitucio motu p[ro]prio
et tunc aut i[n] decisoriis aut
i[n] p[re]paratoriis. Si i[n] decisoriis
et h[oc] p[otes]t fi[eri] dup[liciter] aut p[er]
[con]clusione[m] i[n] ca[usa] u[e]l r[e]nu[n]ciac[i]o[n]e[m]
allegac[i]o[n]ibus, et no[n] extendi[tu]r.
Si aut[em] i[n] p[re]paratoriis et tunc
ad illa extendi[tu]r.
Si aut[em] loqui[tu]r gualit[er] tunc
i[n] casibus i[n] quibus [con]stitu[ci]o ex-
primens de p[re]terit[is] no[n] extendi[tu]r
ad p[re]terita nullomodo extendi[tu]r
si loqui[tu]r gualit[er] i[n] aliis
aut dicere[tu]r, q[uia] aut [con]firmat u[e]l
declarat, aut annullat u[e]l aliq[uid]
immutat, p[ri]mo casu extendi[tu]r
ad p[re]terita C. de pact[is] l. fi.
et c. cu[m] tu. i. de usur[is]. Si
aut annullat u[e]l aliq[uid] immutat
et tunc aut ca[usa] subest de
p[re]terito et extendi[tu]r ad p[re]terita
dicto c. cu[m] tu. aut no[n]
subest et tunc si i[n] p[re]paratoriis
seu ordinatoriis et exten-
di[tu]r ad illa C. de iuramento
calumpnie l. ii. et i[n] c. licet
canon[um] i[n] glo. ad s[upr]a li. vi.o
Adverte de exemplis hu[ius]
ca. li. i[n] eo q[uod] d[ici]t, q[uo]d h[aec] [con]sti-
tucio [con]cernit futura, [con]tra...
no, an q[uod] h[ab]ent q[ui] an[te] h[an]c
[con]stitucione[m] habuerunt maiora
b[e]n[e]ficia, licet t[em]p[o]re hui[us] [con]sti-
tucionis esset i[n] minoribus

xviij d. c. nullus inmoribus a. pa
tri ordinatus, petrus aut. c.

non tamen debuit amoveri, qui
tunc potuit contra eos predi
cari. d. de etate et qualitate
quando[,] item si aliquis clericus in
choro sedens cum ceteris licet
non sit in ordine, non tamen debe-
re cadere presbitero vel diaco-
no sed hoc cum non sit contra
ad id quod hic dicit de preposi-
torum[.] quo aut quod dicit
maiores presbiteros in moribus
et preposite portionis ponatur
contra hanc constitutionem, quia tunc non
de maiori et obedientia statuitur
si erant aliqui recepti, et
post hanc constitutionem vacaret
prebenda et assecutione presbiteri
presbiteri, alios qui sunt in presbiteratus
ordinum[.] sed si minor in ordine
esset iam assecutus prebendam licet
supervenit hec constitutio non
debuit sibi auferri ut
dicit maior in ordine et
sic exponit[,] immo textum
ibi maioribus in presbiteratus ordi-
natus petrus aut exponit
maioribus scilicet in ordine et tunc
ut sic diaconus preferatur
subdiacono et sic exponitur consti-
tutio statuimus de maiori et o-
bedientia[.] sed exponitur[,] immo pro
cedit de illis qui sunt pares
in ordine, tunc enim preferuntur
post ordinatus in receptione cetis
paribus ut patet de his que fiunt
a maiori parte capituli c. ii. li. vi.

Glo. prima tradit regulam que
sit ratio, quod constitutio sedis apostolice
omnes astringit et tradit quod

de simplicibus et
dignitatibus

ipse est ordinarius omnium provinciarum
ix q. iij cuncta per mundum et post
ulta similia que patent
in glo. quod videte[.] item secunda glo.
notat quod quod si aliquis constitutione
precipiat nunquam est faciendum
dicat quod si[.] tertio limitat secundum
dictum, quod q. non omnes astringit
constitutio prius p. c. novit de
iudiciis ubi non vult papa
se iudicare prelati seculari in suis
constitutionibus et aliis, glo. stat
contrario nisi forte ratione peccati
Glo. tertia quod qualis debet
esse constitutor sive legis conditor
quod debet esse honesta iusta et
clara et post ratione claritatis quod
videte.

Glo. iiij tradit regulam quod
cum primo contra aliqua constitutio
est obscura, quis debet eam
interpretari tradit quod nullus
nisi ille, cuius est condere
illius debet esse et interpretari
Expedit ex predicte glo. ultime
respondeo quod dicat in textu, cum
leges non extenduntur ad preterita
contra immo ecce constitutio extende-
dit ad preterita ut patet de
usuris quia in omnibus etc. cum tu
x q. j sic quidam et in de elec-
tione in tantum ubi ecce respicit
preterita[.] sed hoc sane et C. de
legibus leges[.] solvit glo.
notando in primo quod constitutio que
respicit futura tempus non pre-
terita, sed excipit duos casus, primus
est nisi sit valens ius sicut
precepto in constitutione dicat eam

Et glo. notat de spiritualibus iure quod presbiteros
distinctos sunt x. dis. quoniam et in de appella-
tionibus duobus

Et nulla debet obscuritatis obtundere
et obscuram constitutionem in aliquo declarandam
nec debet nos inducere per legem ad id a quo
nos prohibet

velle extendi ad p(re)terita, q(uo)d
vult glosa q(uod) videte

Rubrica de rescriptis

Continuat(ur) p(re)cedenti dictu(m)
est de (con)stitu(tionibus), h(ic) de rescrip-
ta quo ad illos vel quod
(con)cedunt sicut vim (con)stitutio-
nu(m) ig(itur) sequit(ur) rubrica de
rescriptis s(ecundu)m Goff et host(iensem)
de materia rubrice xxv q. i
et q. ii p(er) totu(m) repeti i vo
et in clement(inis) titulo eo
de off(icio) dele(gati) affinis e(st) ista
q(uo)d(a)m p(ote)st dici de p(re)ben(dis) et
de (con)cess(ione) p(re)ben(de), faciunt eciam
ad hanc rubrica(m) de filiis p(res)-
biteros c. ii de p(re)benda(ri)is c. si
et de iudi(ciis) c. ... w, de re-
stitucione spolia(tor)um c. audita
et c. si, de dolo et (con)tumacia
c. ii s(ecundu)m s(e)c(un)d(u)m lectura(m) de
fide instrumentor(um) c. ex litteris
et c. ex p(ar)te, et de appella-
cio(nibus) c. de c(on)sulta(cione) c(l)ericos s(ecundu)m
bo, de capell(is) monachor(um) ex
p(ar)te, et de usuris c. (con)sulta
Unde q(ui)a p(er) materia rubrice
q(uod) est rescriptu(m) unde s(ecundu)m
Goff(redum) q(uod) rescripta sunt man-
data pape vel p(ri)ncipis que
ad instancia(m) alicuius vel alio(rum)
seu ip(s)o motu vel ex rela-
cionibus absencium vel ex sug-
gestionibus p(re)ciu(m) vel ad (con)sul-
tacio(n)em facit

Si
(in) p(ri)ncipio ex g(e)n(er)ali
s(ecundu)m v(e)n(erabilem) ... (con)ce-
(n)cess(i)o obstat rescriptum sp(eci)ale

ecia(m) de illo no(n) fac(ie)ns m(enti)o-
ne(m) hoc d(icit) Et diui(ditur) i(n) ... p(ar)-
tes, quia i(n) p(ri)ma po(n)itur de-
cisum (con)cordi(a)m i(n) s(ecun)da (con)sul-
tac(i)o i(n) 3a solucio in quarta
ibi ... ibi questio 3a ibi
inquisitionem q(uar)ta ibi quia
sp(eci)ale mandatu(m) etc.
Casus quid ap(osto)l(icus) sua p(re)-
stitit ut dictus fuit appel-
lac(io), quia ep(iscop)o sibi dicebat
vel mandabat s(ecundu)m in iudicio
sic ex eo, sive ab ordinario s(ecundu)m
a delegato ... appello
tandem iste impetravit q(uod) posset
appellare in o(mn)i causa ius suis
quibus disponi, quid aut(em)
... impetravit
rescriptum, appellacione remota
tandem iste citatus ... re-
scripti i(n) petitio(n)e i(n)vocem appellac(i)o
p(re)cepit, q(ue)rit(ur) an sua ap-
pellac(i)o est admittenda et
s(ecundu)m no(n) (con)stat que est ro(ta)
Et videt(ur) (quod) ... q(uia) sp(eci)ale
mandatu(m) derogat g(e)n(er)ali
Q(uer)o p(ri)mo q(uod) ... g(e)n(er)alit(er)
causa, appell(acione) remota, et
hoc p(ote)st solu(m) p(ri)ncipes ut
p(ate)t de off(icio) dele(gati) si q(uan)do
... de hoc. i. de app(ellationibus)
dictu(m) est
Q(uer)o 2o de isto v(er)bo libe(re)
q(uod) exponit(ur) i. in o(mn)i causa
s(ecundu)m ... de p(re)ben(dis)
de multa ... q(uod) et c. lic(et)
li. vi.
Q(uer)o 3o q(uod) quia p(er) p(ri)mlegiu(m)
(con)cedit(ur) ... de iure g(e)n(er)ali
(com)petit ... i(n) glo(sa) p(ri)ma
alle(gatur) q(uod) sp(eci)ale mandatu(m)
derogat g(e)n(er)ali

Et dicit Compostellanus quod quedam
sunt privilegia que immediate
habent suum effectum, quedam autem
tunc habent suum effectum cum
pervenerit ad eos, quibus concessa
fuerunt, quod dicit ut de concessione
prebende c. si tibi li. vi.
Adde iiii° de electione, quia
que denotat tempus ut patet
de conditionibus appositis vii in
glo. ii.
Nota ulterius quod per privilegium
speciale derogatur generali et sic
specialis derogat generi ad hoc
allega. quod notatur, et facit bene
regula generali in vi°
Declaratur istique tali constat
in ma. glosa Capio igitur
plus glo. ad p. cum expedi
tione oppono et vi. quod indul
genti concessa isti ut sibi li
ceret appellare fuit superflua
probatur, quia ea que de iure con
ceduntur, superfluum est impetrare
ff. ap. lig. de iure qu., ut
in c. ut debitum de appellationibus
q. iii.
Nota prima solvit tempore dico
lin quoniam quod impetraverit
quod potuisset appellare
actus ubi in hoc prohibitus, pro
pter contumaciam ut in li
glo. videtur corrupta, sed eo
quod exemplicatur de contumacia
sed debet dici ut sequitur in
opinione Alani, qui dixit
quod iste potuit appellare in
casibus a iure prohibitis, nisi
non habeat appellare

propter delictum, quia tunc appel
lare non posset, ut a correc
tione prout patet de appella
tionibus, pervenit, et in casibus in qui
bus sunt quos ecclesia ex conspa
cione specialiter non concedit et
sic nec venit in generali con
cessione, de sententia iurado ve
niens et in re. la generali vi°
et ff. de ritu nuptiarum l. cum
quod in glo. reprobat hanc solu
tionem, quia quod si posset ap
pellare in casibus prohibitis non
fuisset privilegium et sic ei non
derogaret per litteras suo
impetratas, de ecclesia facta mo
tione ut. li. c. cum ordinem.
Secunda glo. solvit quod isti fuerat
interdictum appellare propter
suam culpam et postea
postea et per hanc concessionem
fuit concessum sed hoc est di
vinare. 3° quod iste impetravit
ad cautelam, quia solet plus
timeri et ad hoc facit hoc
per iii dis. quisque et x. q. i
c. ii et de concessione prebende c. de
vng. et tunc superhabundanter
sed ex impetratio non tene
bat facere mentionem de iure
quod, quod liberam concedit appella
tionem sic nec de hoc privilegio quod
solum continet ius commune et sic
est standum isti sententie et tunc
opinionem primo potest aliam
sed reprobat solum ea que ea q
iure omnibus infert primo, quod
quod privilegium continet id quod est
de iure quod tollitur per privilegium

ad plen[illegible]

cia si de illo non fecit men-
cionem quoniam ut si plebanus im-
petrat privilegium super decimis
percipiendis in suo plebana-
tu, quod de iure quam sibi com-
petit [illegible] de decimis cum glm
[illegible] Si tunc aliquis aliud p-
rivilegium postea impetrivit super
certa parte decimarum illius
plebanie, non facta men-
cione de primo, tunc primum
tollit [illegible] revocat
in dubium, que fuit racio du-
bii [illegible] rescripti. Et videtur
quod generale privilegium [illegible]
[illegible] rescripti cum privilegio
in dubitaba quod illorum [illegible]
valet. Et racio in genere deci-
dendi ponitur in lege, quia
speciale derogat generali
[illegible] magistratus speciale
derogat generali et allegat [illegible]
[illegible]

Ea glo. [illegible] expediende
[illegible]
allegat [illegible]
[illegible] tercia revocacionem [illegible] pro
sequitur [illegible] de rescripto et [illegible] de pri-
vilegiis [illegible] de [illegible]
[illegible] opponit et
solvit [illegible] opponit et
solvit

Oppono et videtur quod specialis
derogat generali [illegible]
[illegible] ordine [illegible] statim
privilegio [illegible] de appellacionibus ut
debitum [illegible] et [illegible]
et [illegible] est subrepticium [illegible]
[illegible] et plura similia

contra formam possit. Et
[illegible] aliquando quibus de duobus
rescriptis generalibus, aliquando quibus
de duobus privilegiis, aliquando
quibus de rescripto et privilegio.
Si de rescriptis tunc aliquid
sunt ad lites, aliquando ad bene-
ficia. Si ad beneficia stat
ei quod fuit primo presentatum
vel veris constatur ei quod
est primo [illegible] data [illegible]
te et c. capitulum et c. [illegible]
cum [illegible] et de preben-
dis cum [illegible] et plene de
[illegible] cum [illegible] eod
[illegible] in glo. penultima. Si ad
lites et tunc aut in causa ap-
pellacionis aut in prima. Si
in causa appellacionis stat c. [illegible]
[illegible] et c. oblate et bone
[illegible] in glo. in tercia [illegible]
ibi [illegible] Si aut in
causa prima, et tunc aut
in negociis non dum ceptis
aut ceptis. Si non dum ceptis
et tunc aut non stetit pro
impetrante et habet locum
c. [illegible] et [illegible]
intellectum que ponit [illegible]
glo. ibi. Si non [illegible] impe-
tracionis, et [illegible] intellectus ad
illa qui [illegible] appellat, [illegible] di-
catur quod sunt correcta [illegible]
[illegible] ut debitum de appel-
lacionibus, ar. c. cum [illegible]
at de ele. in [illegible] aut stetit
[illegible] impetrante et habet locum
c. ut debitum de appella

de duobus privilegiis
aut quibus, aut quibus aliquando de rescripto et privilegio
aliquando de duobus rescriptis ad lites / ad beneficia

Si aut loquaui de causis
ia ceptis et tunc dicendum q̄ aut
utrumq̄ spale, aut utrumq̄ ge-
nale, aut alterum gnale et
alterum spale Si utrumq̄ spa-
le ut gnale, aut p̄mum est
īpetratū de qui gsensu pa-
rium aut non Si est impe-
tratū de gsensu utrarumq̄ pa-
rium, et tunc dicit q̄ non va-
let s̄m tacito de illo gse-
su, eciā si facit menconē
de p̄o. ī. c. ceterum Si nō no
fuit impetratum de qui co
sensu Et tunc aut s̄m fac
mencōm de p̄mo aut non
Si facit mencōm de p̄mo
et valz s̄m Si nō facit
mencōm et tunc dicit q̄ valz
p̄m et nō s̄m dicto c. ple
rumq̄ Si aut alterum gnale
alterum spale, et tunc dicendum
q̄ gnali derogat spale
siue precedat siue sequat
ut hic et. ī. c. abbatem
hoc verum nisi ī gnali sequenti
facta sit descensio ad spēm
Sz tunc reuocat in dubium
quid si quer̄ de pluribus
p̄uilegijs Et glo in qrta
pte respondz ibi sup p̄uile
gijs dicit q̄ p̄ualet s̄m p̄ p̄m
p̄uilem, nisi in s̄o fiat me
tio de p̄mo Et nō distingt
glo an alterum sit genale
an alterum sit spale quam
pte vidit
In fine istius pt̄s dicit Innoc̄s
q̄ eciā ī p̄uilegijs spale de
rogat gnali, eciā nō facta
de ipo mencōm, nisi tale sit
p̄uilem gnale quo gcesso
dās nōm h̄uisset, ut patz
de offo deleti gcepte
Idem tenet hostiensis q̄ gc
cupliciat de abbate, cu
p̄ p̄uilem gcesse sit ouis
decime a cuius p̄rochie de
cuius p̄uileo nō facta me
tione aliquis de p̄rochia im
petrat īmunitate decimar
et valet ar̄o c. auob. ī. de
decimis Ponit ecia hostiensis
ad gcem in p̄uilegijs, q̄
siue introducti p̄ monasteria
te fuerit ut patz de obser
uancie gcepte et. c. sequenti
et tamen spalit p̄uilegiatis
gceditis q̄ apiam ecclie sol
ī anno ut patz de fide ī p̄uile
gijs cu et plantaē ec
p̄uilegia
Post hoc hostiensis gcludendo q̄
spale p̄uilem pt aliquit
detrahi gnali, eciā de
ipo mentōe nō facta, sz
nō pt in totum absorberi
ymo spale nō valet, cu
p̄ ipm nimis ledat gnale
et hoc nō tm illa rone, q̄
nō facit mencōm de gnali
q̄ gsidata intencōm p̄ncipis
ar̄o c. in istis de p̄uilegijs
et decessibus quanto ī de decim
ad audientiam et c. suggestum
et. ī. c. proo et ff ne q̄ in
loco pub̄. ff. vnde et ff. Si

quo a principe Composita
est quod aut privilegium generale
omnia contenta sub generalitate sic
et utrum continet aut non. Si
continet omnia sub generalitate
et tunc dicendum quod non tollitur per
speciale sequens, et de ipso non
fuit mentio, quod pone. Si
sunt religiosi, ad quos de
iure communi non spectat decime
concedit privilegium super decimis
ville vel castri, et tunc vult
Compositio quod in hoc casu privi-
legium per aliquid speciale impe-
tratum, super [illegible] omnes decimas
non derogat primo generali, non
facta de ipso mentione, quod vi-
detur in hoc conclusione ut Compo-
sitio. Si aut non continet sic
omnia contenta sub generalitate, et tunc
tollitur per sequens speciale, quod vult
si mandat alicui providendi de
dignitate vel prebenda in regno
vel provincia, et aliter in cer-
ta ecclesia et in c. pastoralis
in fi. et ex. si nostrum (?) eodem
ordine e. et facit c. cum
parte, de off. dele., et tolli-
tur per speciale.

Si ergo queritur ad propositum nostrum
de duobus privilegiis cui est
credendum et dicendum quod aut al-
terum est generale aut speciale, aut
utrumque est clausum in corpore
iuris aut alterum tantum, aut neutrum.
Si neutrum est clausum in
corpore iuris et tunc statur
primo, nisi in secundo fiat mentio
de ipso ut patet de prescr. (?)

veniens. Si aut non appa-
ret de prioritate alterius, tunc
per speciale alteri preiudicat
in c. pastoralis.

Quod dictum est privilegium esse legem (?) igitur
non oportet quod in secundo fiat
mentio de primo, quia illud in
legibus quibus non aut preiudicat,
ut patet de constitutionibus c. i. li. vi.
Si vero utrumque privilegium est
in corpore iuris clausum statur
ultimo arg. dicti c. i. li. vi.
Si aut alterum tantum est in cor-
pore iuris clausum, prefertur
aliud non clausum [illegible] de pri-
vilegiis, cuiusdam in corpore iuris
clauso non oportet fieri men-
tionem, sed satis est quod fiat men-
tio de ordine ut in c. cum
ordinem eodem. Quod tunc sit dis-
tinctio an sit in corpore iuris
clausum vel non procedit
quod in privilegio non sit opus
facere mentionem de iure com-
muni quod impetratur (?) [illegible] in
rescriptis in quo compedit (?)
si est contra ius quod dicatur non
obstante tali iure, prout
notatur de constitutionibus c. i. li. vi.
in glossa est casus et plenius
per Io. an. de conces. preb.
c. unico li. vi. Si aut queritur
de rescripto et privilegio, et tunc
aut privilegium continet id quod
est de iure communi, et est ac
si non esset concessum nisi quod
solet plus timeri et rescriptum
tenetur arg. c. [illegible] aut privilegium

generale aut utrumque speciale. Si generale et
tunc aut utrumque est clausum

aliquid concedit speciale, et tunc
aut precedit rescriptum, aut sequitur.
Si precedit et non derogat
ei nisi de eo fiat mentio in
rescripto, aut sequitur et non
derogatur privilegio.
¶ Illud autem est indistincte est
verum, quod non sit opus in rescri-
pto facere mentionem de privilegio
quod continebat tamen ius commune
et dominum quod sit secundum ius commune, et
ponit hic casum de plebano
qui impetravit privilegium super
decimis sue parochie, et postea
aliquis ad quem de iure non perti-
nebat super eisdem decimis impetr-
avit, [illegible] in toto sit [illegible]
quo tamen sunt specialia, etiam
si ambo equaliter generalia
sunt, et hoc dico quia in primo
nichil concedebatur, intelligebatur
sed tamen confirmabat ius suum, nec in-
tendebat aliquid de novo
conferre, ideo prejudicat posterius
concessum, si de ipso non faciat men-
tionem, cum intelligatur concessum
contra suam, in prejudicium
iuris competentis plebano. Et
in eo quod dicit ius commune de parte
decimarum dominum ut in c. ii
de decimis in vi°, et notatur
de rescriptis [illegible] et [illegible]
[illegible] iure communi, [illegible] contra specia-
le, id est rescriptum vel privilegium
vel indulgentiam, que continet ius
vel potest aliquid continet dero-
gat generali, id est mandato vel
privilegio vel rescripto quod tamen ius

que continet, et hoc facit ad
nota de constitutionibus c. ii li. vi°
de statuto episcopi quod est confor-
me iuri communi sicut per
contrarium ius quod tollit per
ius, ita et statutum, de quo
dicit glossa in c. ii in ecclesiarum
[illegible]
¶ Et ideo ad textum istum cum
dicit quod speciale mandatum dero-
gat communi ius dicit quod melior
est ratio, quod privilegium intelli-
gatur, que causa communi iure [illegible]
tatum et non quod potest [illegible]
appellatio inhibere, id est pastoralis
et de officio delegati, studuisti
et xxiiii dist. [illegible] et vult
ultra dicere quod privilegium iste
concessum ut possit appellare
¶ Concludendo ergo quod ista glossa
magna, quod cum [illegible]
rescriptorum illa c. [illegible] quod speciale
speciale derogat generali, id est
c. pastoralis et c. [illegible]
Si autem utrumque est speciale
ad lites [illegible] primo impetra-
tum, per quod negotium est cep-
tum ex quo alterum non fa-
cit mentionem de altero ut in c. ce-
teros. Si autem neutrum est impe-
tratum, locum est preventioni
de appellationibus ut debitum et
hoc tamen nisi primus impe-
trans copia iudicis non ha-
buisset, vel tunc non potuisset
et hoc fuisset protestatus
in c. Si autem, et hoc est per
verbum in textu beneficialibus
quod duo impetrant ad unum

ecclesiam statum date, de presbyteris cum quidam li. vi. Sed si idata sit pacto, tunc recurras ad tex. et glo. de conces. preben. li. vi. Si autem unus plures literas impetret ad diversos delegatos, debet in secundis literis facere mentionem de primis, si sit receptus, propter primas, si non, quia est in mora, alias esset subreptitie, et hoc est verbum. In privilegiis quando utrumque est generale vel utrumque speciale, tunc secundum non tollit primum, nisi de primo fecit mentionem. Si autem primum privilegium contineat ius commune, tunc de tali privilegio non est opus facere mentionem in secundo sed non de iure quod secundum ius commune, ideo quod est privilegium in corpore iuris clausum tunc de simplicis et non de privilegio mentio est facta

Ex parte. Continuatur. In rescripto apostolico intelligitur clausula si preces veritate innitantur, et si tacere quis mentionem vetat suspectum est de falsitate. Et impetrans ad partem cum rescripto remittitur conveniendum in d. quod ex parte ponitur querela, in scripto presentato ibi mandamus contra

Casus. Ioannes Conradus clericus impetravit literas ad episcopum Conturiensem contra quendam super prebenda de Norwalis sub hac forma ut si constaret episcopo super periurio esse convictum et prefato renunciasse illi prebende ut eum removeret ab ea et cum prefato constabat de periurio episcopo ex parte, qua sententia appellavit, et ad archiepiscopum Canturiensem literas impetravit sub hac forma ut ei prebenda posse et absque cause cognitione restitueret, et episcopus Conturiensis inhibuit sentencia. Papa rescribit dicens non credimus ita nos esse illum, intelligenda est conditio, certa si non appareat. Sed illa si preces veritate innitantur, unde mandat eidem ut inspiciat literas episcopo Canturiensi directas, et si non invenerit episcopum super periurio mentionem specialiter eidem et in literis secundis non fuit facta mentio vel literas suas episcopi confirmaret et ipsum Conradum remittet ad sedem apostolicam cum suis literis

Notandum primo in verbo prefato renunciasse beneficio non debet fieri ad tempus et est quod hoc verbum prefato denotat affectum remanciationis quod prefato prindicat. Ideo quia quod significat titulum de renunciatione hoc quod fuisset illa

Notandum secundo de verbo periurio quod bis repetit et ponitur absolute et sine cognitione. Item non quod secundum rescriptum non tollit primum, nisi de primo faciat mentionem ut supra c. e. primo et c. eodem.

Notandum tertio quod in rescripto apostolico

In rescripto apostolico intelligitur clausula si ita est, et si causa cognitionem vetat est de falsitate suspectum. Io. An.

Allega quod pacto periurio expellit quod absolutio obtenta de se minus plus est quod renunciato privat aliquem iure suo

rubrica de consti.

intelli[gi]tur clausula si preces veritate nitantur et quo ponit petrus i. si vero dixit impetrator.

Glo. v. quod rescriptum continuens iniquitatem presupponi[tur] falsum et de hoc i[n] glo. ultima

Ante eo[dem] fo. quod quis litteras falsitatis reportat tenetur remitti ad sedem apostolicam de crimine falsi quod gui[llelmus] et hic i[n] fine, ibi ad presentiam nostram venire compellas et tu reddit i[n] glo. falsitas et iniquitas quod falle presumitur et iniquitatem continet ergo ibi sunt privilegia di[stinctio] xix. di[stinctio] i[n] memoriam

Oppo[nitur] contra textum non valere i[n] quo dixi quod clausula si preces veritati etc. quod illa clausula non debet subintelligi sed debet exprimi de decimis rescriptis l. ii. vinifa cu[m] sata xxvi. q. ii.

Glo. penult[ima] solvit distinguendo quod aut clausula subintelligitur secundum canones ut hic aut secundum leges et tunc est articulus quem vide aut i[n] rescriptis et subintelligitur ut hic, aut i[n] instrumentis et pactionibus et subaudiuntur secundum illos canones, sed secundum leges non sed debent exprimi

In fine glo. et summo non obstat quod non aliter videntur conditiones intelligi de i[n] contractibus et i[n] rescriptis, nisi apponatur, nisi forte sint generales conditiones xxii. q. v. l. si. Et quod hec vide innocentii velle, quod hec conditio si preces etc. sit generalis

Post glo. quod dicit quod i[n] rescriptis subintelligitur conditio Glo. c. citat et si preces veritate nitantur alias si non est ex solvit et i[n] instrumentis et aliis pactionibus subaudiuntur generales conditiones

cum subintelligatur ut hic quantum aut ad dictum glose dicit Jo. an. quod hic deficit legalis subtilitas et eam loquitur secundum decretales. Simile nota de elect. quod clarum, et de officio dele[gati] super quo de intencione

Sed contra istam solutionem opponitur quod non sit aliud secundum leges cum prefata lex est canonizata Solvit Jo. an. dicens quod canonisatio non facit ea valere in foro canonico secundum quod generaliter reperitur i[n] canonibus Simile gestum ii. q. vi. § diffinitiva vi. de possessione per hoc inducit Joh. caldrinus quod voluit de restitutione spoliatorum cum ad sedem i[n] glo. penultima Est etiam simile in q. vii. § tamen Si quis vero et de hoc remittit Joh. caldrinus de arbitris cum tempore et de senten[tia] in propria § penultimo et si est est simile iiii. q. iii. § item in criminali Similiter posset opponi contra istam glosam quod liber decretorum est approbatus per papam, et omnia iura facta de probationibus si complicite li. vi. Solvit Jo. an. quod de approbatione istius non constat et si constaret tunc intelligitur approbatus quo ad compilationem non quo ad gratiam que quandoque reprobatur xxxv. q. vi. § quin cum similibus et idem de li. ii. summas ut notat de bigamis, debitum

est ergo dicendum quod liber decretorum
est canonizatus quantum ad auctoritatem
stensorum, que alias de se tenent
sed quantum ad dictorum gratiani, et tunc
dicendum quod non, sicut ecclesia ingra-
tinabas, ymmo reprobavit et g-
ratianus sicut et alii doctores
reprobavit. Et ideo est dicendum
aut lex est posita in decretis
allegata per summos pontifices seu pon-
tifices romanos et tunc est
canonizata et sic intelligo glo-
sam, aut lex ponitur in de-
cretis per gratianum, qui eam
induxit ad suum propositum, et
ex hoc non dicitur canonizata,
quo ad hoc, quod contradicente ei
alia lege sit standum ei

¶ Concludendo ergo quod aliud sunt
leges sed in respectu imperatoris
in quo debet clausula comprimi
aliud sunt canones in quo
si non comprimitur in respectu
ipse hec clausula si est ita
subintelligi debet. Ideo quia clerici
debemus interpretari mentem
principis ut non tollat ius
alterius causa non cognita
ff. de off. dele. super eo, et
hoc verum nisi expresse appa-
reat de voluntate ipse, ut quando
scribit cum verbo preiudicio seu
tunc verbo absolute, tunc non
subintelligeretur

¶ Oppono et videtur quod papa debuit
mandare remitti istum ad
sedem apostolicam, eo ipso quod in
litteris erat sublata cause
cognitio quam potest hic videtur
in spectum de falsis et de off.
dele. super eo, hic autem papa

et si invenies quod sunt predic-
tum modum etc. Solutio sunt
immo quod sunt respectu, non
erat pro verba ista expressa ut
preiudicio uel sine cognitione pro
cedentibus sed mandavit papa sicut
restitui non adiecto, quod cognitio
non esset de causa. Sed hostiensis
dicit quod non expresse tollebatur
cognitio, et ideo papa respectu
facit. ff. de off. dele. expressione
et hec opinio hostiensis est verior

¶ Sed dicit quare papa mandat
in quo de primis litteris in
cessantibus primis litteris sed non
erat subrepticie. Sed quare
papa mandavit confirmari sententiam
ex qua constitutio et quo non
apparuit lata. Solutio quod
subintelligitur debet quod de hoc con-
stabat vel simpliciter debet
confirmari sed cum cause cognitione
sed fuit confirmanda et hoc
convenit sic mandati

¶ Glosa prima quando allegat pro
et contra ponit opinionem et solvit
distinguendo. Quero contra istam glosam
per exceptionem in principio in titulo
C. ad firmandum istum sufficit
sicut probare primum tamen ut
remittatur tamen. Glosa solvendo
finaliter distinguitur aut alterum
sufficit ad removendum ut non
primo casu sufficit probare alterum
secundo casu et tunc necesse est probare
utrumque et primo casu
vult glosa, resolvit in distinctione

¶ Sed contra hoc oppono ff. de
probationibus l. ubi oportuit
probare corruptionem et falsitatem

In se glosa dicit quod in testamento
contrahendo respicitur voluntas testatoris
sed in rescripto mens mandantis

testiu ppt co'na, cu tn altu
sufficiebat Soluco hoc
quit utru ibi astrixit se
ad utruqz pbandu Et a hc
quit utru adiutate co'ne
requit utrusqz ptis ul alterius
uitas, z dd'm q aut copla
cadit int' icompossibilia, al'
int' compossibilia Si inter
icompossibilia et tuc stat
p disiunctiua C. de codicillis
l. si. Pro casu cu stat int'
compossibilia, et tuc dmp'r
aut fcin diusos aut respec
tu eiusd', si respectu eiusd
et tuc stat p co'na, ut si
dico petru et filius et ipse
petrus erat filius Si r'tu di
uersorum hoc dup'r aut cadit
int' tmios, aut int' orones
Si int' tmios aut int' sb
stantiuos aut int' adiectiuos
Si int' sbtiuos et tuc stat
ppe co'la, ut si dico lego
ticio et seio centu intelli
ppe et delegatis l. hmoi
Si int' adiectiua aut tenet
adiectiue aut sbtiue Si
adiectiue et tuc stat pprie
Si sbtiue ut quia ista ad
iectiua hnt um orone, utputa
tn est dice album, quatu
dice res est alba et tuc dc
q qu cadit int' orones et
hoc dup'r aut ad diusos
effectus aut ad eund' Si ad
diusos effectus et tuc stat
ppe ut i. c. olim ubi cauet
de uno effectu s3 ut unus pma
ret et alt' instituet Si
ad eund' effectum, et tuc aut
altera p's copule suff't aut
no, si no suffit, et tuc stat
ppe, ut i c. olim Si sufficit
hoc dup'r aut p's astrixit
se ad utruqz pbandu et stat
ppe ut i c. lig de pbaconibus
Si se no astrixit, et tuc
resoluit' in disiunctiua ut
hic in glosa
Notat' q dictum subintelli
gendu erit si no apponatur
Con' hc oppo' et soluit
q aliud in rescriptis et aliud
est i gtractibus
Glo penultia notat sicut
grua et soluit quia uidebatur
et de ipa est satis dcm in
oppositoibus Glo finalis
assignat rone quare ipa ma
dauit compelli pdictum
f. ueniende ad suam pntiam
qm uidete

Ceterum

Continuat Si in hoc
respecto
de pmo adusarii eiusd'
cae, no fit mencio, ualet
pmu, alias ualet scdm Q's
pmu fuit obtentum de gi
gressu no ualet scdm hoc
tacito impetratu dumi in
trcs ptes z a ibi Si uero
z ibi usqz tc
Casus in tmis signatis sic
Quidam impetrauit tras contra
adusarium sup aliqua causa
et adusarius p9 modu obti
nuit contra illa alias committi

compulit ipsum
pntare

nulla mencion facta de co-
missione prima, quibus cum prime
lre vel sue decunt prinale ru-
det quod prime. Et si non in sub-
sequentibus fiat mencio tunc secus, quod
b. p. si de consensu partium causa
committitur, et per consequens una po-
tuerunt de commissione primeva
licet impetrat alteri delegato
tis tunc quod non vi et quod depu-
tatus in expensis teneatur.

Not. quod sue lre non tollunt
primas, nisi de ipsis faciat
mencionem et det si mencio
compulsa de off. dele. quoniam lit-
teris et de dolo et contumacia
super fet. di. c. l. i. glo. l.

Not. secundo quod qui in sequentibus lris
sit mencio de primis, revocat
prime deslacte in glo.

Not. iiiio ibi cum cessit quod ea
cessante cessat effectus de
insurrectione et si pe. et de
appella. cum cessante.

Not. iiiio quod per lras impet-
ras de quibus consensu, si alter
ut pars hoc tacito impetrat
non tenet rescriptum, secus si
pars utraque sicut petrus et
Egidius, et per hoc lra ibi
alterius agris.

Not. v. quod impetrans subrep-
ticie, condempnatur in expensis
si obstet cogit adversarium
laborare et de hoc in glo.
ultima. Ex hoc infert quod
secus si non vocaverit adversa-
rium et ta. dic. supra visu. Ex-
quibus et quod ibi notatur in glo.

Oppo. in eo quod in principio ponitur
Not. ad quod ut sequens rescriptum tollat primum, debet
facere mencionem de primis, et quod contra in c. que compulsa
mencione. s. de dolo et contumacia quod litteris
Ergo tamen compte. Unde dicit in textu quadam quibus ipsis lris, quod si lre non prius ipsi
que sunt parte et alias dicit et alia quod judices non procedunt. quia iam sancitur et s. c. continuacione
Egidius dicitur et ideo capitulum ipsarum consulendum ut patet de off. dele. Cum, et vide quod notatur de fide instru.

dicto textu et c. quod est ad-
versativa cum hoc nichil preiudicat
cum adversante. Solvit Jo. dicens
quod hic habetur ratio ad dictionem
que similiter incipit ab ad-
versativa. s. de judicijs de
si clerici et de iurepatronatus cum super
textum.

Nunc eo quo hic dicit quod sue
lre non obtinuerit aliquod
roboris firmitatem, qui non faciunt
mencionem de primis, cum tales
lre sunt ipso iure nulle
ita quod si procedat per eas, non
opposita excepcione de pro-
cessu per tales factus sit
nullus, Quidam tenent quod sic
ut Laurencius. Alij ut Damasus
dicunt ut sciam et quorum
et istud nichil est dicit Io.
quia subrepcio per scriptam non
inducit nullitatem, s. c. supra
litteras. Alij dicunt quod opus
est excepcione, et non sunt nulle
iudices, Innocentius Goffredus petrus
tus et Abbas intelligunt
ista tamen cum dicit non obti-
nere firmitatem, i. non habet effectum
opposita excepcione. Io. quia
subrepcio non inducit nullitatem
sed excepcionem. Ex. i. d. quod si plus
impetrans excipit sicut iudices
non ricunt excepcionem et pre-
dicit in causa, et excipiens
non appellat, valet processus
iudicum. Immo quod Io.
quod pacia sit non excipere
ut excipere et accepcione ex-
ceptoris non appellare, in sic
excipiens non appellatur, vi.

sive exceptioni renunciavit ut
patet de appella. c. solicitudine
Quod tamen habet locum quando est pas-
toralis. ii c. ubi cum dubitatur
an rescriptum valeat, conveniunt
iudices utriusque commissionis
alias processus est nullus
Item ad idem est de ordine
iuris est quod per rescriptum va-
leat ut hic. et de opposita co-
ram eo coram suis iudicibus
est. sed si procedunt faciunt contra
ordinem et per consequens processus eorum
erit nullus de off. dele. vero
Et quod firma sit pro illo qui impetrat petit
sufficit quod surgat dubium an
valeat primum rescriptum dicitur
supra ut in c. pastoralis et si
iudices illarum formam obmit-
tunt nullus processus est ea licet
lius Bolusinus quod ut refert
Innocentius stat ista ratio quod suf-
ficiat excipere. Sed Innocentius dicit
contrarium secundum quod appellet et idem
Compostellanus tenet quod verius
et necessarium est appellare
Ad contraria respondent quod ille ordo
non est substantificus, unde si pars
non instat intelligitur renunciare
sive excepcioni. Secus est quando
ordo est substantificus ut si firma
feratur non in rescripto ut si lis
non fuit contestata ut aliquid
simile et hoc tenet hostiensis et
Jo. an. Sed Iohannes de lignano
multis probat multis racionibus
quod sufficiat excipere, dicens quod
sit ordo substantificus, secundum
hunc tamen tamen licet tua de ordine

cognicionum ubi est casus iste
si coram iudice layco, incidit
questio que pertinet ad ecclesiam, si
excipitur solum, etiam si non ap-
pellet, processus est nullus
Sed Franciscus de zarabellis
dicit ego audivi scolaris tem-
pore et doctor eius teneo cum
Innocentio et Compostellano quod contra
primus et aucticorum non appel-
lans, habetur pro non excipiente
et hic sive ratio fuit ex
ipsa de elect. cum dilecti
sive est tacita de appellationibus
ex parte iiiio et per hoc optime
facit dictum c. cum dilecti
de electione etc. ego concludo
cum Innocentio et Compostellano
et Francisco quod quod est opus
excepcione inordinata ut est
opus appellacione si excepcio
reiciatur et quando non habetur pro
non excipiente et istis racionibus
quod talis renunciare habet vim
interlocutorie que transit in rem
iudicatam, dicto. c. cum dilecti
et de testibus significavit et quod
procedunt in hiis que concernunt
iurisdictionem partis. Sed tunc ad c.
tua de ordine cognicionum, dicitur
quod illud est speciale propter
incapacitatem iudicis
Circa vero si non queritur potest
quod in suis litteris sit mencio de
primis, quod si procedit per primas
litteras an valeat videtur
Innocentio quod sic, nisi excipiatur
de fraude et insistatur et appel-
letur si reiciatur excepcio et quod
alias impetrans fraudulenter intelligitur

riunciac eis, si comp. dict
cora primis iudicibus q. id
tenet Compos. Et Goff.
dt processu p primas tras ce
intellectu p hoc verbu coemp-
ta, quia tuc ca est coepta
apud iudicibus. Et hoc est
vior primo et Compos. ro
quia appo. de iurisdce
sublata tenet hoc pbac
infra Goff de off dele cu
in pre et g. oporteat q co
aplet et instet et si renia
coecepto appellat, q vix
nisi sufficit constat iudici
de sua iursde reuocata p
c. cu i pre de off dele et
eo hoc no q p scdas tras
fuates mencionem de primis
no tollit ipso iure iurisdo
primas si deinde si respectiu
scdas eis utit, et hoc no si
ceci no utet, habet p no
confectibus, faciunt adq no-
ta e ti in cle pma
Et pone q si rescriptu p in
alter impetratu de quo q sollicitu
petiu, et aduersarius qui impe-
trat hoc negat, cui in-
cubit pbacio. Videtur q reu
tenetur stat cum rescripto ipse
et ex narracione ut i clem-
tia tras de pbacionibus, n.
audiet volens pbac q
cu sup illis verbis fundet
intencio q credentes, ita tenet
fredericus de sem. i ope q-
silior. q silio c. xx. Tacio
quia h uera non est pba
taq. facti no coartati ut

pat de elect. Bone primo
rectat q hoc negans, adpr
ope et faciat ut declara
Infra glo po dt sy ptem
istis ca li intelligendum sup
c. ut debitum. § de appella
ut huius tre valeat, que
sa iudicibus puta ut in
dicijs ca cepti. Et po glo quat
qu dt iudiciu iceptu, dt
glo p cita
Ap expediciole se glo appo
in eo q dt q pferunt tre
po impetrate, pos cu dz
pferri primo putate ut pat
de appella ut debitum et
glo stat grio dicunt q q
dcere, det intelligi sup
illam qm vide Et po solvit
glo q hic loquitur de iudi
cijs ca cepti p pas tras
sup io. an. Et po glo quat
qu negotiu dicat ceptu
et videt q p citam
Infra glo dicm q hodie
no attendi tpus impetrac
h puta os p dcm c. ut debitum
decisio aut qu det atten-
di tempus puta os et qu im-
petrat os vide glo sam
i c. i. o. e. ite dici pt q ees
p aliu actu auditorem nego
cu ceptu dz q p citacionem
puta si iudices decreuit
uorum citu ad causam, ut
nota de off dele gtum et
relatu
Glo sy obicit et solvit
videtur q si scde tre faciunt
mencionem de pio valet se

[margin: g and p ... et eadem ... ... ut valet]

Ob3 vi quod neutre valent
ut in c. ex tenore. Item c. Ex
litteris, quod gratia loquitur si ad
diversos iudices impetrat
diversa rescripta ut clarum
c. ex tenore de hoc.

Et glo. statim sequens obiicit
et solvit, quod hic dicit quod si
adversarius habuit litteras impe-
travit non facta mentione
de primis, quod non debet valere
hec etc.

[margin: i. sane de off. dele.]

Contra hoc opponitur de c.
sane de off. dele. ubi est
casus quod si diverse littere sub
eadem data et forma gratia
impetrantur et presentata adversus
ad eosdem iudices supersede-
atur utrorumque donec consultatur
papa. Solucio hic tamen loquitur
cum ad alios iudices, sed ibi
cum ad eosdem, hoc dicit glo.
quod videte. Immo aliter dicit
quod ibi non constabat quod contra-
hente ut sibi alios ibi non
erat propter ipsos mutatio vo-
luntatis, sed dicit quod tamen sane
procedit, quod sub eadem data
et forma gratia ad eosdem
iudices impetrata rescripta
tunc papa debet consuli, secus cum
ad diversos tunc secus.

Glo. super verbo exempta
potest plures casus in quibus
perdit rescriptum. Et casus
ultimus glose est quod perditur
ad tempus propter excommunicationem quam

videte et hic notetis
in fine glose dicit quod excommunicatus perdit
impetratum ut si impetrans erat
excommunicatus tempore impetrationis, i.
c. t. per totum li. vi. contra perdit
per relacionem, i. de off. dele.
li. c. contra per renunciacionem ut
i. [deleted] de off. dele. Judices
li. vi. contra morte impetrantis
ut eius contra [interlinear: in quem] impetratum est
i. c. significasti. contra morte
delegati quod verum si commis-
sio facta sit persone, et si
plures sint delegati, da-
ti tamen simul i. de off. dele.
uno delegato. Secus si dig-
nitati et tunc non moritur.

Glo. super verbo commissione
per cuius expedicionem nota quod
prime littere sunt impetrate
de cuius consensu, cum sine
consensu et hoc probat dicit
citans versiculos, et distinctio
littere ibi. Ubi non et ibi cum
que arguit diversitatem casuum
i. de postu. pla. c. uno li.
vi. quod videte.

Glo. penult. quando est
quando cum in quo impetratum
cogeret laborare adversarium
suum, ex quo per alias litteras
quem non potuit vincere
quod vexat eum de facto ut
sua similem allegaret.

Glo. finalis notat quod quando
maliciose vel fraudulenter
litteras impetrat primum debet
in expensis hic videte glo. quod videte

¶ Quod p quē fiet ꝯdemp°
tudeo qz p iudice subrep-
titie impetratū pnunciā-
bit ꝗ° se no debē pcede
p lras subreptitias ctꝯ
ꝯdempnabit impetrātes ꝯ co-
pēs ¶ Sile s. e ti ic lem
¶ 3. d. ꝯ quo lre no valet
quo eu ꝯdepnabt cū care-
at iurisdicoē, ꝯ quo p tales
lras no detur sibi ptas
iudicandi ꝗ hic ꝗ quo ad
hunc articlm ꝯdempnatio tenet
iursdcoz vtute iuris cōmunis, no
vtute rescripti de hoc in c
statutū e ti in vjo

Interpretatis

¶ Omnia
ꝯ disiunctive narrata in rescripto
suffit impetrati, altm pbare
posita ꝗ est s. de re iudi
in c. cetas dum in d, z ibi
hunc ꝗ ꝯsultationi pta sub
dum, ꝗ ipsa ponit ꝗ so
cius decla z ibi pnta
supponat

¶ Casus sic sta Quidam impe-
trauit lras a sede aplica
sup quoda bnfico ꝗ quid
bnficiis filius sacerdotis ipse
docio genitus occupaset et
ipa mandat archiepo ebora-
censi ut si est ita sacerdotis
filius z in sacerdocio genitus ut
est si illa ecclia p occupauit
haret ꝯ tunc ipam tali clico
assignet. in archiepus ꝯ
sulnit ipam ꝯ ꝗ fuit
sibi duo sub disiunctive ma-
data z vnum sibi potest altinqua
¶ Nō ꝗ ad veritatem disiunctive
suffit alterā pte ee verā
et ad hoc cottidie allega
¶ Nō scdo ꝯ hoc scdm Abbate
ꝗ supflua est cautela ad
vocatos, qui pluribus ppositis
quos ꝗ sufficit narratis
ptestantur, ꝗ no astringunt
se ad omnia pbada sz ad
ea tm que suffitiat, sz hoc
e verum in disiunctive narratis
p hanc lram Secus si nar-
rantur copulative, de quo
dixi de c ꝯ pte in glo
¶ 3° nō ꝗ falitas disiunctive
narrata no viciat rescripto
ꝗ intellige sane, dumm tm
altrum sit verum, quātum ad
casum nrm, cea si vtrumqz
narratū fuisset falsum, nam
ꝯ hoc possz rescriptū dici
subreptitium cū ista generat
inutam, ꝗ de lits ꝯtes c. i.
li vjo
¶ Nō iiij° ꝗ vtile pinutile
no viciatur ꝗ colligitur ꝯ co ꝗ
dixi in pximo nō li, ꝗ fal-
tas disiunctive narrata no
viciat rescriptū et dicit ꝗ
regla vtile li vj° de re lib
iuris
¶ Nō v ꝯ pdictis et ꝯ la
ꝗ si aliquis tenet duo alter-
natiue, pt eligere ꝗ volunt
z libatim, et dicit in glo pt
¶ Nō vj° ꝗ illicitus occupator

bus(?) renouendum est. Et quod
tales occupatores punitur est
ut c. eum qui de prebendis libro vi
et ponit quod dominus hostiensis de
illicito occupatore ut quia
indignus, ut patet de elect. ex
inquisitione, et c. cum venissent
uel quod se ingessit, ut patet
de prebendis cum iam dudum uel
mediante quod sub titulo se intru-
sit ut in dicto c. cum qui
libro vi de ceteris a simili et
de hoc in glossa fi. et c. ii
c. tuis latis et de confirmatione
vti uel inuti. c. cum dilecta
de statu monachorum super quodam
et de prebendis cum dominus apostolicum
dominus hostiensis quod aut argumentum
a simili in iure est validum ut
xvi. ca. de c. iii c. tuis latis de
constitutionibus

Opponitur contra textum ideo quod
mandat, quod si iste fuit filius
sacerdotis in sacerdotio genitus
et quod pater proprio in ecclesia
ministrat, nam sufficiebat al-
terum istorum secundum quod patet in filiis
presbiterorum c. i et ii et c. ex
transmissa et c. ad extirpandas

Solucio tenore istorum contrariorum
hostiensis stat contrario si tunc ad ley
supplet maiore, et hoc est
uerum

Opponitur ii contra textum quia uidetur
de isto quo dixi, quod ad ueritatem
disiunctiue sufficit alteram partem
esse ueram. Contra imo requi-
ritur utramque partem esse ueram

ut ff. de verborum obligationibus
l. si quis ita insi(?) et ff. de
rebus dubiis l. si in qua ubi
dicitur, si sic concipiatur stipulatio
si illud aut factum non erit
oportet quod neutrum factum sit
et ad idem c. ti. proprio c. i ibi
in accionibus uel iudiciis
ut ibi uel stat et pro
solucione istorum contrariorum cum querit-
ur in alternatiua requirit utramque
partem esse veram, an sufficit
alteram. Dicit est distinguendum
aut cum est disiunctiua expressa
aut expressa, Si inexpressa ut
subintellecta que fit per sen-
et aliquid pro sine et aliquid
per aut uel per uel, adiecto
ut pro aquo simili, utrumque
requiritur ut patet ff. de
auro et argento l. quotiens
nisi ubi sit legatum vasa
aut vestimenta, aut que
uxoris causa parata sunt
aut stet per et. Si aut e
expressa et hoc dupliciter et tunc
aut est legis aut hominis. Si
legis stat per et. Ideo ne lex
sit inepta et sic loquitur c. i
c. ti. proprio ita dicit Cuius
C. de verborum significatione cum quid
Sed certe potest dici quod ea disi-
iunctiua legis quoque stat per
et ut in peius, que a lege in-
fliguntur alternatiue. Si aut
est disiunctiua expressa hominis tunc
dicitur aut in dispositione acces-
soria ut penali aut pre-

distinctio si disiunctiua an requiratur quod utraque pars sit uera

ut ff. de verborum obligationibus ... pena ... (?) ...

Si accessoria, et tunc g^e q^d
regula sequitur naturam principalis
ut in regula accessorium li. vi^o
Si autem in principali hoc contingit
aut inter genus et speciem vel
inter generalia vel inter species aut
inter qualitates. Si inter generalia
vel inter species aut in dispositione
negativa aut affirmativa
Si in affirmativa sufficit alterum ut
hic, et ff. de iure dotium l.
plerumque in fine. Si autem
in dispositione negativa et tunc
requiritur utraque parte verum
ut in l. si quis in ff. de
verborum obligationibus et sic patet
articulus solutio. Nam si dico
quod non contraham cum Berta vel
cum Johanna
Si autem ponitur disiunctio
inter qualitates aut inter pactio
aut inter impactio. Si inter
pactio et tunc sufficit alterum
per suam propriam alterata. Verbi gratia
dabo tibi x. marcas vel x
baccas salis, quorum unum verificatur
ita per unam partem quod non
per alteram. Si impactio tunc
minor summa requiritur est in ob-
ligatione ff. de legatis in l.
si ita relictum § fi. nisi per
aliquod adiectum possit ad
paritatem reduci, verbi gratia si pro-
mitto quinque vel x. aurea
tunc stat in specie ff. de so-
lutionibus quod reus § nichil
sic ergo patet ad articulum primum
quod ad veritatem disiunctive re-
quiritur veritas utriusque partis. Verbi gratia
quod hoc est verum, quia disiunctiva
profertur negative ut si dico non
permittam petrum vel Johannem non
intrabo in domum tuam vel in
curiam tuam, tunc ad veritatem istius
oportet quod ad neutram non intret
et hoc est tunc verum, quia negatio
preponitur toti propositioni et super
tota cadit. Ideo quia tunc ne-
gat omne quod sequitur, ut patet
in § de consuetudine cum dilectus ubi
glosa. Secundum est qui negat
unam partem disiunctive, et de
hoc per dominum in regula in alterna-
tivis de regulis iuris li. vi^o
verbi gratia si dico legam lectionem
vel non vadam ad ecclesiam
Si autem disiunctiva profertur
affirmative et tunc g^e quod sufficit locum
capere alterum
Glosa quinto quod quis non licite
occupat cum tunc g^e
puta per malum largiri
Glosa super verbo quecumque ar-
guit contrarium et solvit et
per expeditionem eius expono
cum glosa in statuta de le §
si qualiter ubi dicit si ge-
neraliter sive ut alia ratio le-
getur electio ꝫ legatarii
si testator aliud dixit
Glosa solvit dicens quod verum
est nisi eligens fuit in mora
ut l. sed electio et in fine et quod
per hoc de consuetudine c. fi. li. vi^o
et de prebendis si pluribus c. li-
cet nota in regula in alterna-
tivis de regulis iuris in vi^o
et dominus verbis compille § Si
qualiter eo loquitur de obligatione

altnatia s; de quali ut si
qualit loquitur sup uel a
lia res
Glo ultima vult q de seslibz
debet ee simile iudiciu ut
C de legibz l leges ubi
di q que in ctbz negotiis
statuta sut, similiu casu
facta comphendut, et ff de
legibz l no poss ubi dicit
q omes pmt artl singula
tim lege comphendi non
possunt sed ido de similibz ad
silia est pcedendu et dectu
larau pla int corpalia
Quod inqz i obligacione
altnatia, utrumqz sit i obli
gacione et dd in qz, si e ua
altnatiua, de hoc notat
i. de pben dilecti ij, utrumqz
aut no est ppe altnatiua
ut cu cadit int sumas et
ois impaced cotr ut cu
dico pmitto tibi x. aut
quq et tuc maior suma
est solu in obligacon ff.
de le ij, l stata pluctum
et hoc sit ppt psumpcom
qua quis psumit no iac
tare gratis rem sua. i. de
renuccia oe super hoc
Quod tunc est eleccio in
obliga oe altnatiua, vide
aut est altnatiua legis a
hoius. Si legis eleccio e
iudicis cocon ut si lex ut
statu dispo de dupli pena
ut pati de homicidiis sicud
nota glo ultia, tuc eius
iudicis sit imponere unam qz
volt, quoqz est altnatiua
ut in glosa ultima ibi que
est sius, q tuc d intelligi
sim nota in c eod de homi
cidiis sicud, et de l C de
servis fugitiuis l. quicuqz
et ff de effractoribz l j s.
compilatores, et facit ecc
ba. s. c cu in multis li vj
Si hoius et tuc, aut est
contractuu, tuc sit eleccio
aut non, si sic, et tuc stat
concucioni ff depositi l. j
s. Si conuenerit, d ut in
rela contracti li vj Si no
est contractu et tuc eleccio
est debentis ut in re lam
altnatiuis li vj nisi in alia
quo appeat, q sit altna
tiua ordinis quia tunc
suat ordo ut pati de pben
dicato li vj, z hoiis dis
metropolitano
Si pone q teneor altna
tiue ad alteru duorum z utrumqz
soluo p ignoa, un volo
alteru repete, quod cuius
est eleccio, et vi q credi
tor ff de codiccionibz indebi
ti si no sorte ad si, et illa
fuit suma marcelli que
hodie corrigi C de codiccione
indebiti l. penultima, dd est
tu sm vinc dut tu quid
de iure antiquo, zdt q est
creditoris ut i l. si no sortem
Si aut de iure novo zdt
q eleccio e spectentis pdicm
l. penultimam

Siquido Summat-
qs tui di-
rigit mādatū ppe, debet
pare aut assignare causa
cur no pareat cum in d.
primo dictū scdo alternatiua
instructo ibi qualiter
Casus i talis Scribat scolastici
cuidam impetrauit litteras a se-
de apostolica sepius plura benefi-
cia ad archiepiscopum rauanatem
super obtinendo beneficio in
ecclesia rauenata tacito
de beneficiis quos ibi habuit ar-
chiepiscopus scribat scolastici
ipse est admirando, quod dudum
ipsa scripserat sibi pro habenti
sufficiens beneficium et ipsa
rescribit ei contra dictos
fratres si aliquando tibi dirigimus
scripta nostra que dicere tuam
respectare videntur tibi
non debes ut moneri sed
debes considerare qualitatem ne-
gocii pro quo scribimus dili-
genter et aut mandatum nostrum
reuerenter adimpleas, aut
per litteras tuas racionabilem causam
ostendas, quare illud ad
implere non possis, quia non
pacienter sustinebimus si non
feceris quod praua nobis fuit
insinuacione suggestum
Nota primo quod cum mandat
a principe, assa non debet
ledi de hoc textus ponit in
glo ij, dicit quod pater filium
quem diligit castigat et
de appellacionibus scilicet iudicis di-
cit dolor et hostis quod ipsa
ipsa non irroganti infamia
C quod quibus causis infamia
irrogatur l. verbum et de pres-
criptis affinitate et hoc si sine
cognicione cause proferat pudor
tamen i. honestas oneratur ff
quod notum infamia l. obiec-
ta verba, et licet iudex quinti
non propterea recusabit ut sus-
pectum prout notat glo. l. de
appella. cum cessante C si
aut iudex cum cause cognicione
ut loquitur quando profert verba as-
pera, irrogatur infamia
ff de penis l. si ex
Nota secundo quod ponderari debet
qualitas negocii et hoc
precedi, antequam sit parendum
mandato ut l. non debet in glo iij
Nota iij quod qui non potest ad
implere mandatum superioris
debet debet reddere racionem et
ex hoc colligitur, quod de omnibus
debet reddi racio debet in glo
iiij
Nota iiij quod si non stat per ma-
datarium quominus adimple
at mandatum habetur pro facto
et per hoc C de institucionibus l.
prima et in regula cum stat
li vj, nec tamen hoc colli-
gitur solum quod mandatario non
imputatur
Nota v ibi racionabilem, quod racio que
redditur debet esse sufficiens et dicit
glo. non illa ff de legibus l. non
omnium, quod racio legis, debet esse
qualis et vera ut sic qua-
liter inferat dictum suum et
econtrario, ita quod verbum quod habet

locu roi, habet locu ex lege
ut i re la finali. li. vj° et
ibi p dnu
¶ Nota vj° q no tenemur
ss pare mandato superioris
hoc vij si causa roi et
naria subest ul si est in
ducendo pctm, et con. hos
modo de hoc i glo penult
et finali
¶ Nota vij° q superior debet pa
cient sustinere si no est pa
ritu suo mandato, q fecit
ex prava suggestione et
in eo q dicit de prava sug
gestione Alanus supplet ma
ioe
¶ Glo fa notat qualit sit
cas ponendu. Glo fa tollit
nobile salvu, q dit q fr
filiu que diligit castigat
¶ Glo 3 notat, ista glosa
3 affligit rom ad tepus, qre
iudeos. cu scribi a ppa det
diliget considerare qualitatem
negocij, Ito quia ppt nimia
te quia sepe pncipes gce
dit no gcedenda ppt nimia
importunitate petencium et
allegat, ex isto infert ar
q ea q ppt solicitudine nimia
elicita sunt no valet, vij
q. i. audacter et xxij. q. iiij
unusquisque
¶ Glo iiij p cuius expedi
cione opposito quia dixi i no
iiij° q de omnibus debet reddi
ro Con. hic e canon xxij
q. iiij nabuchodonosor et c.
de terijs, et de pe. dis. iiij

Et ex bono soluit glo
diuo, q debet reddi ro si red
di pt sz quando ppter potentia alit
gtit ut i nabuchodonosor
Ex ista glo colligitur pt di
ci q de hijs de quibus pos
sumus, debemus reddere rom
Si aut no possumus, et te
nem, q aliqua sunt posita
i iure, ex sola volunte
pncipis ut est tunc vesti ca
pionis tertium velut est
tempus scolarium ad scolas
bursiam, et in istis ro reddi
no pt sz alia sunt posita in
iure no ex sola pncipis
volunte z de hijs quatinus
ro redditur
¶ Infine istius gloe hostiensis dit
q i secretis dni iudicijs ut
i hijs que a pncipis volu
tate dependet, no est redde
da ro ut in gtrijs i hijs aut
q ingenio vel nali rone
pcedut, debet reddi ro ut hic
¶ Tu igit quid dicis et que
sit reddenda ro, dic q aut
sunt talia in quibus no pt
reddi, aut pt, sio casu no
oz reddi ut in secretis dni
iudicij ul i dependentibus a vo
lunte pncipis Sio casu aut
quis no interroga aut sic Si
no interrogat, et tunc aut
volt cuitare aliqd q ei pri
ut, et tenet reddere rom ut
hic Aut no vult aliqd cui
tare z no tenet reddere rom
Ito q no debet esse verbosus nec
se ingerere ff de pcuratoribus

que omnia, et de hereticis cum eo iuncto, de elec. qualit. et c. auaricie lib. vi. Si non interrogatur aut ex officio te- netur reddere aut non. Si sic te- netur reddere ut in teste qui interrogatus de causa sue qui si non reddit non probat iii. q. iii. § Item in criminali et de testibus cum causam C. de testibus l. iii. ubi in epo, qui interrogatus debet de presenti de fide reddere ra- tionem, di. § i° et § ecce et supra de summa tri. et fi. te. rubrica. Si aut non tenetur ratione officii, tunc non tenetur reddere, et sic sacra ut rationem reddere, et sic excepto iure, ex causa te- tenetur instrumentum impetratum et petitum sed et ad alia o- pera canit ut patet de spon- salibus in opa verbo que se nota glo. i. de testibus cum causam

Glo. sequens ergo vult collegit quod non teneatur adimplere mandatum superioris si causam reddat, et ista est expedita certa nota. Hec glo finalis non reddit rationem ad textum, quia dicit in textu, quod pariter sustinebimus si non fecerimus, dicat glo. ut innuitur quod esset im- perator vel ad consultationem resscribitur non tamen vult suam responsionem esse sequendam. Sed certa glo dat sic, de ipsa urbano quod nulla auctoritate dixit prohibitum esse, quod vir et uxor non possunt aliquem sic suscipere de sacrosancte et tamen causa prohibitum

Glosa finalis pro cuius expe- ditione dico primo in eo quod dixi quod non sit tenendum parere manda- to superioris et vide quod scripsi dis. in memoria. Glosa tangit in fine et non ...ibi solvit ibi tamen dicit obedientia qua sub- ditus esset si causam non reddat dico quod illud capitulum dicat quod parendum est mandato apostolico, etiam si sit unius solius debet intelligi quando depe- ra eius voluntate constat

In ordinem

Finale pro rescripto in quo non sit mentio de ordine cistercien- cistercien quod eum non prohibetur fratres ... cisterciensis per rescriptum in quo non fit men- tio de ordine suo quem non possunt ... breve est hic differentia. Et per intentionem eius non quod cistercienses habuerunt olim diversa privilegia super decimis et super quibusdam aliis rebus, deinde habuerunt privilegium de quo hic ut super rebus pri- vilegiis non possunt quemquam nisi facta mentione de ordine suo et hoc privilegium est hic in textu et fuit concessum per ... de- cretum ut patet in antiqua. Et ideo dicit corpore iuris clau- sum. Deinde habuerunt privilegium generale quod super nulla re non

Quod impetrat rescriptum contra cistercienses et non facit mentionem de ipsorum privilegio vel quod ipso tacito sit iudex volentes se tueri privilegio quod habent super hiis

possent convenire nisi facta
mentionem de ordine eorum. Et
ex hoc potest intelligi casus
et summarius supra positum. Et
non dividitur quia breve.

Casus in textu sic figuratur
ex positum sicut coram sede pro
c. cistercienses habent aliqui privile-
gia super decimis vel aliis
rebus spiritualia et aliqui contra
eos impetrat litteras non fa-
ciendo de illis privilegiis
vellem sicut dicitur quod tales lit(tera)s
contra eos possent convenire
et vtrum ipsi teneatur iudice
et ipsa suggest quod immune tene-
antur iudice hic casus.

Nota quod non valet rescriptum
impetratum contra privilegiatum
ne possit conveniri nisi certa for-
ma servata sed de illo non fit men-
tionem.

Nota ij° quod qui impetrat
litteras super rebus super quibus
isti vel alii religiosi sunt pri-
vilegiati, tenetur sufficienter quod fiat
mentio de ordine. Et autem
contra privilegium ipsorum impetra-
tur de privilegio mentio
sed decet sibi. Jo. an. facit ad
hoc. s. de re iudi. inter monaste-
rium. Item non quod religiosi alii sunt
aliis favorabiliores.

Opponitur quod privilegium cistercien-
sium sit generale ad omnes cistercienses
derogat per litteras speciales
iecta causa impetratas esse
non facta mentionem de ea c.
et c. et pastoralis et aliis
iuribus allegatis in glosa ij

ibi. Et non ne. Solutio quod pri-
vilegium est lex privata et
contra ius quale est rescriptum
ius quod continet. Ideo per
rescriptum non tollit privilegium
nisi de ipso privilegio fiat men-
tio, et ista solutio est deci-
tendo iniuriarum sed in c. j. de
allectis ibi privilegium sunt iura
quae. Et ius solvit Lau. quod quod
hic privilegium debet contra sententia
rescripta, per illa tolli non potest
ipsius mentione non facta alioquin
esset inutile, pro hoc quod nota
xxv. q. ij in summa ubi dicitur
quod privilegium statum consequi-
tur plenum iuris sed pro hoc non est
responsum ad argumentum.

Jo. solvit primo quod rescripta
hic non valent apostolice suspicionis
vitatis, quia si esset possibile
impetrans litteras sub forma
qua non obtinuisset. s. c. super
litteris. Quarto solvit Compost.
quod licet hoc privilegium sit generale
continet tamen scilicet omnia sub ge-
neralitate contenta sed in nostra ca-
usa ordinis. Item sunt omnes
litteras favorabiles quae contra pri-
vilegia sunt impetrate, et
ideo non valet specialis sed de
ipsius non fecit mentionem de c.
[illegible] solvit Host. quod ideo
sufficit sed mentionem de ordine
licet non de privilegio quod hic
privilegium est in corpore iuris
clausum. s. de decimis ex
parte sed.

Oppositio viij° et vi° quod tamen non sit
necesse fieri mentionem de ordine

Cistercien̄ ꝑ quia p̄uilegiū
q̄ ipi h̄nt ut fiat mencio
illud p̄ait exceptioni per
cuius h̄ de exceptiōibꝫ ꝑ
cuius nō expedit fieri
mencionem in rescripto . i . de lit̄
cont̄ . c . i . li . vi° Solucio q̄
illud p̄abat exceptionem
declinatoriam . Io quia erat
concessum ut nō possent co
veni nisi facta mencione
de ordine eorum h̄ pactum
de nō conueniendo sed agendo
p̄ait exceptioni dilatorie
quia de eo non petendo sit
peremptoria ut dicto . c . i . de
lit̄ contesta . li . vi° ubi de
hoc plenius Et intelligo
hoc gnaliter quecumque forma
sit adiecta p̄uilegio concesso
ut quis nō possit conueni
nisi s̄uata certa forma , et
q̄ rescriptum impetratum nō
s̄uata certa forma repellat
per exceptionem dilatoriam Sed
cum foret si p̄uilegium concederet
aliud ius

Ite . d . indistincte verum est q̄
est opus de p̄uilegiis quoꝫ
facere mencionem ut . i . i . e . constitutam
ubi oꝫ fieri mencionem de p̄uilegio
non cum ceteris et ad de statu
to . d . ti . apparet cui accessisset
Solu° q̄ ista procedunt in
litteris gratie s̄ non in litteris
iusticie de quibus loquitur
c . i . de lit̄ cont̄ . li . vi°

Glo . prima querit q̄ si conue
niant Cistercien̄ sub alia
re , non p̄uilegiata respondet
q̄ sibi valet li̅r̅e . Io do dicat
glo . q̄ si per tale rescriptum
q̄ nō faceret mencionem de eorum
ordine conuenirentur super per
possessione decimas quas
p̄ concilium generale aquisierit
oꝫ eos respondere Io quia
quo ad istas decimas cen
sent̄ quere qui
Joh . calde . dicit q̄ si p̄uilegium
de quo i litera est limitatum
et tunc dꝫ fieri mencio de ordi
ne cum rescriptum impetratur super
re super qua sit p̄uilegiata et
tenor est s̄uandus de p̄uilegiis
porro et . c . sequenti et est
int̄pretacio stricte facienda de
transumptu glose dicit q̄ hic
c . si procedit hic Io r̅a ad hoc
cum autem concret tam p̄ui
legiis , h̄ dictum h̄ respect
habito respectu ad tempus
p̄uilegii concessionem etc . p̄uilegii
Glo . fi . dat simile de eo
rogat hoc p̄uilegium de quo
fit mencio hic in li̅r̅a ad te
plarios et hospitalarios De
inde obicit et solvit et
per ultima parte obicit et solvit
per cum expediret Oppono
q̄ hic rescriptum contra
aliquem Cistercien̄ impetratum
seu aliquem locum ipsorum
valet nō obstante p̄uilegio
generali , toti ordini concesso
Io quia speciale derogat
generali d . c . i . Soluit glo
q̄ verum est q̄ speciale rescriptum
derogat generali h̄ ius
generale concesso h̄ nō concesso h̄

Ita glo . not . q̄ rescripto derogatur
hiatur rescriptum Io dat simile de
aliis religiosis ... de ... q̄
...t p̄le p̄uilegium

quod speciale quale fuit hic
glosator apponit contra ista solu-
tionem de notatur c. ii. o. c.
Solvens aut illud quale
complectitur omnia subiec-
ta, aut solum consecuti-
ta, aut solum consecuti-
ta, ut tibi sicut
in tunc ca. in simile
quale complectebatur omnia
subiecta .i. omnia bona
et omnes personas. Sed
unde si tenent Cistercien-
ses tenetur venire allegare
similem videt quod sic
ut in fine glose tenet hostiensis
et non est quia similem scilicet
est unum in corpore iuris clau-
sum et sic non est opus
allegare ut probare ad hoc
facit .ii. de accu. veniens
in ultima glo. et ar. c. fi.
de prebendis li. vi. tamen
quia delictum in dubio habet
potestatem cogendi antistitem sua
iuris ut .i. c. eo. littere
et ad c. fi. de prebendis, dicit quod
ibi executor processit super
eo, super quo non habebat
potestatem. Et de hoc quod quis
teneatur venire ad iudi-
cem, notatur iii. q. ii. Si
episcopus et .i. de accu. veniens
in glo. fi. si quod vim misit su-
per eos sciens mittet eis
copiam rescripti, et apparet
non esse mentem impe-
tratione de similibus prera-
scienti de re. si iuris et

facit c. si diligenti de foro
competenti, Sed ad hoc
procedit in ordinario qui etiam
est de ipsius conceptione
et ideo dicitur non debet
prelatum qui etiam est de
regulis iuris in vi°.

Eam te — cuius capituli
intellectus
est valde involutus propter
scripta maxime primorum
et legum maior in breviter si primum
capitulum quod est primus hoc
dicit in summa Sed vacante sede
sedebat ipsa capitulo tamen ge-
ri vices Episcopi ut probando
quod fecit Episcopus propter ea ibi cre-
atum mandatum et qui tam
ipsam Sed et maius Ca-
pitulo dicitur monitione vel
receptione super receptione
aliquo et ad Episcopum spectat
receptio Episcopus qui tunc erat
capitulum de capitulo et qui tamen
dicitur si in constitutum suo ipso
in summa potest mandatum in
sua receptionem Episcopi et capi-
tuli in executionem talis facies
Episcopus in quanta redargui eum
epi iniuncta potest dici ipso
prohibitum ibi ipsi vel
ibi cum itaque quanta ibi quod mul-
lateque et tali ibi pro eo

¶ Casus in summa significatur
quidam clericus quondam iudicis
tenens in sede una applicatus
accessit ad sedem apostolicam consti-
tuit et probationem spectantibus ad collationem

Epi tornacen impetrut
et venit ad curiam torna
cen litteras suas publicando
coram decano et capitulo quibus
ipsa sciebat sede episcopali
vacante, tanquam in aliis facultatibus
gerentibus vices Episcopi precepit
se recipi in canonicum et
fratrem sed cum tempore procuratoris
litteras archiepiscopi electus fuit
in Episcopum et consecratus, ca
nonici ipsum ad Episcopum remi
serunt executorem, quod ad episcopum
spectaret collatio Episcopus e
contra dicebat se nullum
mandatum super hoc habuisse
ipsa igitur recepta querela
curandi scribit episcopo ut se
in littera ibi Cum itaque
¶ Nota quod Episcopus ante consecra
tionem non dicitur promotus
sed ut frater scilicet ibi ante pro
motionem et per hoc facit ad l.
dis. sicut et de elec. tue
missa
¶ Nota secundo ibi brevi memoria, et
hic arguitur quod sepe quoque
fallit oblivio et hoc in
tellige in facto non in iure
de hoc xxxiiij dis. porrecta
et dico notatur in facto, ne
sic contra id de consti. in vi
li. l. quod habet omnia iura
in pectore suo, quod quantum ad
proprium intelligitur
¶ Nota ibi ecclesie in eadem
glo. prima quod nomine ecclesie
intelligitur de capitulo ecclesie de
variis quando significationibus ecclesie
notatur de verborum signi. cum

dilecti
¶ Nota iiij° ibi mandatum
quod mandatum et preceptum differunt
mandatum enim non importat
necessitatem, sed preceptum sic, ita
notatur ff. quod iussu l. prima
et ff. mandati l. prima et
notatur de off. dele. quam
abbas et exponunt ff. [illegible]
et Egidius, mandatum, id est litteras
monitorias, et preceptum id est
preceptorias sed qui videntur
decipi per eos et per hoc littera
ibi preceptum iterum, quia non
repetit de mandato
¶ Nota v. ibi fidem Christi quod
per baptismum suscepi fidem
Christi, et dicit Hostiensis quod scilicet
capitulum i. suscepta est
¶ Nota vi° ibi donatio quod
collatio beneficii vocatur
donatio de quo di. l. c. cum
cessante in nobili glo.
¶ Nota quod cum quis debet ex
aliquo facere aliquid solus facere
debet si se facultas obtulit
et de hoc in glo. in ar. xl
que induat sole, quia si
solus potest emendare, quod cum
alius male facit, ergo hoc
induat Hostiensis, quod cum precipit
familiari quod portet sal, aut
currere debet quod est contra pri
ncipalem sed cum
¶ Nota viij quod causa aliqua
delegata ipsum sequitur, non
transit ad successorem, quod colliguntur
eadem glo., et ad hoc facit l.
littera in hoc quod mandatum
sequitur causa afficiat tamen quia

Nota quod per baptismum. Divina gratia
et fidem Christi suscepi, ibi fidem Christi
et intelligo, suscepi sed per baptismum

tur cat de ca^lo, cu iam si pg
ca sit facta. Episcopus et non
tulit ad successorem i canoni
catu. Ex isto infert, quod si
aliquis mandat ca^lo intel
ligi^r mandatu cuius de ca^lo
de hoc in ead. glosa

Nota ix quod data litteras in
beneficialibus i rescriptis debet
attendi, et pro hoc i c. Exi
co tpe li vi et clementina
e ti. licet. Et dicit hostiensis et
Jnno. quod debet etiam attendi
mens ppe. i c. mandatum
Et concludit quod hic dicit data
attendendam infert ead.
glo, quod sit credendum dicenti et
cosid

Item nota ibi archidiaconatum et
canonicatum, quod quis potest habere dig
nitatem et canonicatum cum
prebenda i eadem ecclesia put
notat. i. de consuetudine c. I.
li vi^o et faciunt etiam ad hoc
nota, de hijs que fiunt a
pla in c. tua

Nota xi quod mutato statu
non liberat aliquem ab eo
ad quod tenebatur, sic colli
git Goff.

Nota ultimo quod non debemus
aliquem dedignari eo quod
fuit iudeus et de hoc in
glo ultima quod reddit rationem
quia de iudeis quibus ecclesia
fundata fuit. Et dicit Goff.
quod iste cat consimiliter
digni fauore xxiij q iiij

quod aut et c. quemadmodum
et q iiij ipsa pietas

Hic nota quod hic ponitur locus
ture quomodo istius ca^li ego
solum limitam me ad
intellectum Jnno qui magis
videtur in facie et instancias
tollere.

Vlterius dicit Jnno, ad hoc autem
ut intelligas decretalem
sic debes, quod collacio p
sede spectabat ad episcopum
vacante autem sede, licet colla
cio prebende non devolvatur
ad c. ut patet ne sede va
cante c. ij tamen ea que sunt
iurisdictionis devolvuntur. Et ge
neraliter negocia ecclesie debet
expedire capitulum ut patet de
elect. cum in cunctis, et de concess.
preben. c. ij et c. quia diuersi
tatem et de excessibus ad abo
lendam, Ipsa igitur scilicet
li de ca^lo tamquam illius
qui vices gerit Episcopi, quia
nullus est alius cui sede
vacante possit scribi pro
receptione alicuius in canonicum
Et si omnes canonici qui pre
tunc erant tempore date litterarum
mortui essent, successores
eorum tenentur ei recipere Sic
et episcopus, qui in hoc mandato
succedit capitulo licet capitulum
vacante sede, non succedat Episcopo
in collacione prebendarum tamen capitulum
succedit episcopo in adimple
tionem mandati cum mandat ali
quem recipi in canonicum. Et hoc
rone quattuor, que est int

ad glo
in no s
Jnno

ad glo

Epm et capitulos, respectu
cuius de quo mandat, cum
pro eaudem collacio ad epm
et recepcio ad capitulum per-
tineat, tenetur ergo capitulum
va. sed vice epi providere
quod inns auctoritate ipsius hec
faciat. sic Innocentius qui dicit
hoc ex eo apparere quia
si post tales litteras impetra-
tas, fiat Epus, cessat
potestas capituli, et transit ad epm
ut hic Et dicit Innocentius, hoc
idem alios credere, et non
male, etiam si non mandetur
capitulo sed econtrario, quod ali-
quem instituat in ecclesia que
vacat

Et ex hiis concludit Innocentius
quod quando littere diriguntur capitulo ta-
men vicarius epi Epus post-
ea creatus, tenetur adimplere
mandatum tamquam qui succe-
dit in hoc mandato ut supra
de conc. preben. quia dilec-
tum et in autentica ut nul-
li iudicum et ad hec quoniam
iubemus et in sequenti ar. ff.
de edilicio et demostracione
filio et de usufructu, et
hic intellectum littere est videtur
vult alios Hostiensis infert
Innocentius quod hec facta capitulo
intelligi quod ad epm so-
lum spectat collacio et
pro hoc facit lra ibi ad te
et ad epm sed solum ar.
de preben. c. cum in illis li.
vi. Sed Gotfredus
intelligit hec capitulum quod epus

sunt vocem in capitulo tamquam
canonicus ut de conc. preben.
postulastis dicit Hostiensis, quod
hoc repugnat lre ibi te ad
hunc in eodem capitulo consistente
sed tempore date etc. non habere
propterea fuisti epus, cum tamen
si esset etiam canonicus et
habere de capitulo, item
tunc capitulum debuisset
conferre etiam cum epo
sic igitur intelligo istud
capitulum obmissis aliis superfluis
verbis

Oppo. contra ista lectura re-
c. li. i. de dile. mandandi
iudicium ubi licet possessio ab
eo qui conveniebatur sit
in alium translata, ille tamen
qui successit non convenitur
nisi cuius malicia interue-
nit, hic tamen dicitur quod tenetur
epus per litteras ad eum im-
petratas, licet epi malicia
non interveniat

Solucio sic responsa ad li-
teras non contendunt ut patet
in eod. sedes etc. cum in illis
li. vi. Resolvit Innocentius quod
licet successor teneatur ad-
implere non tamen delegatus
cum vices gerentem datum
petit cum successorem prece-
dere, ut hoc hic dicit sic Innocentius.
sed tamen vult dicere quod mandatum
sunt vices gerenti, successor
tenetur adimplere, sed respectu
cum vices gerentem impetratum
non comprehendit successorem

ro dupli[citer] s[ecundu]m Inno[centium], q[uia] dele-
gatus no[n] d[ebe]t excedere fines
ma[n]dati, de off. dele. cum
olim ff. ma[n]dati dilige[n]t[er]
¶ Et tenendo hanc op[ini]o[ne]m
videt[ur] p[ri]mo ad c. l. de
alie[natione] mutandi iudicii, q[uia]
ibi p[ro]s ad que[m] tra[n]slata fuit
possessio, no[n] ca[us]at g[e]n[er]alis suc-
cessor s[ed] t[ame]n in illa re vel
alit[er] dicit q[uod] hic sp[eci]ale
est i[n] vicariis, qui intelli-
gu[n]t idem cu[m] d[omi]no p[ro]pter hoc de eg.
[con]stitu[n]tur no[n] p[re]latis li-
cet (conve[nien]ter) t[ame]n licet gubernatur
dom[in]ii t[ame]n no[n] dicit resp[ect]u
tu[m] extendi ad epi[sco]pos
¶ G[e]n[er]alit[er] ergo cu[m] quid
du[m] ma[n]datu[m] de g[ra]tia extendo
vel recipie[n]do s[ecundu]m omnes, tene-
atur alit[er] adimple[re]. Et
dic q[uod] aut scribit[ur] alicui
ta[m]q[uam] executori, et tunc
alius non tenet[ur] s[ed] ipse d[ebet]
exequi, de preb. si ca-
li vj. Et de hoc execu-
toribus, d[icitu]r ut nota[tur] de g[ra]tia
preb. si soli li. vj. i[n] glo.
magna ad fine[m]. Aut scri-
bitur ta[m]q[uam] ordinario ut
p[ro]visoribus vel petitoribus
et hoc dupli[cite]r aut ad ipsu[m]
spectat colla[ti]o et no[n] te-
nemur alius s[ed] ipse pare[re] d[ebe]t
t[ame]n si alteri co[n]fert valet
ut pat[et] de preb. dilectus
ij. Aut ad ipsu[m] no[n] spectat
et hoc dupli[cite]r aut gerit

altius vices, aut no[n] g[e]ri-
geritur et tunc tene[tur] ipse vel
do[m]i[n]us, ut hic s[ecundu]m istam
lectura[m] La[urentii]. Si aut[em] non
gerit vices, et hoc du[pliciter]
quia aut e[st] singul[ar]is persona
et aliq[ui]s no[n] tene[tur] ut pat[et]
de preb. cu[m] illis li. vj.
Aut est collegium, et tunc
dato q[uod] collegium no[n] pos-
sit, t[ame]n si est aliquis de
collegio ad que[m] singularit[er]
spectat ille tenet[ur] ut
hic s[ecundu]m q[uo]nda[m] lecturam
¶ Glo. p[ri]ma quid[em] qua[n]do
ista scripsit ca[us]a tu[m] t[ame]n epi[scopus]
cat collaco verb[i] q[uod] va-
cedes
¶ Glo. ij. ostendit q[uod] isti
de capitulo t[ame]n allegabant
q[uod] no[n] h[ab]ebat p[otes]tate[m] co[n]fere[n]-
di s[ed] ep[iscop]us q[uod] videte co[n]-
quit quid si ista co[n]tulisset
v[e]l q[uod] valuit colla[ti]o v[er]o
quia est d[omi]n[u]s mundi ro
q. in cuncta
¶ Glo. iij. quid v[er]bis p[re]las
directas capitulo p[ro] isto v[e]l
ep[iscop]us ipsu[m] recipe[re] teneba[n]t
et p[ri]mo videt[ur] q[uod] de h[oc]
necessitate ipsu[m] recipe[re] debuit
s[ed] imitat d[omi]n[u]s q[uod] de necessi[ta]te
ipsu[m] recipe[re] teneba[n]t. v[er]o hic
intellectu[m] ca. li. s[ecundu]m Innoc[entium]
ut c.
¶ Glo. sup[er] v[er]bo debea[n]t. Nota
p[ri]mo[rum] c[on]tra q[uod] cu[m] quid ali-
quid cu[m] alijs face[re] d[ebe]t si fa-
cultas se obtulerit, ipse solus

facere debet
¶ Et contra hoc opponit per
duas fallacias, declinis con
iugatis, et non solvit, sed ex
isto infert, quod causa ali
cui delegata ipsum sequitur, nec
transit ad successorem. Sed dicit
quod hoc verum, qui delegatur
persone, secus si dignitati
delegatur. Item arguit quod cum
aliquis mandat capitulo cuius
mandat de capitulo quod volt
glo. quod videte
¶ In fine glose dicit idem cu
mus cum capitulum facere debet
cum facultas se obtulerit
tempore solum tenet, hoc verum, nisi
in pena prohibeat, ne faci
atur ut in contrario. Sed tunc
in alia parte cum dicat dum
mandatum factum capitulo, arguit
quemlibet de capitulo. Contra, ite
quod aliquis aliquid mandat
capitulo ut collegio, et tunc
illud mandatum non artat
quemlibet singulum de capitulo ut
singularem, ex quo si papa ma-
ndat capitulo ut eligat non
potest quilibet de capitulo eligere
per se et sic vos quia e-
lectio debet esse communis et
collegialis ut patet in
de elec. in genesi. Sed
si papa mandat aliquem
recipi in canonicum recipere
Sed dicit quod talis recepcio
fiat collegii. Secus si
papa alicui contulit canoni
catum et facit eum recipi in

canonicum, talis recepcio est
facti, nullius iuris in re et ex
quo sit ad rem et sic quilibet
singularis potest aliquem reci-
pere etc. capitulo contradicente ut patet
in de preben. tibi qui li. vi.
¶ Glo. penult. arguit data
attendi litterarum, et allegat
duo iura in contrarium allegat quos
Sed arguit quod dicens eam debet
ea iura allegare. In contrarium al
legat duo iura et solvit
Sed arguit glosa quod data litterarum
est consideranda quod videte
¶ In fine opponit contra glosam
quod standum est putacioni et non
date in de appell. ut debitum
Solucio in litteris beneficialibus re
quiritur statim date causa est hoc
et hoc nota plene in e. ca.
Sed in litteris ad lites
statur putacioni et sic non
est contra
¶ Opponit sic contra glosam in eo
quod dicat quod dicens eam debet et
consulit, immo videtur quod non potest
patet ff. de edendo l. prima
Solvit glosa quod licet
explicite totaliter sit edendo
quia sit quando tamen reo
Sed actori. Et hoc arguit
hostis contra iudices, qui qui
dant copiam rescripti, non
dat totum rescriptum quod est
dicitur in de dilacionibus
prorea. Item ex hoc arguit hostis
quod a tempore date iudices delegati
habet iurisdictionem, de hoc nota
de restitucione in integrum

co[n]questione, et h[oc] v[er]u[m] i[n]telligendo de iudice ad litem, non co[n]servatorem aut p[ro]
s[ub]sec[u]tiv[a] citac[i]o[n]e, quia tunc sua iurisdic[ti]o p[er]petuat[ur].

Adianes / Si[gni]ficat[ur]. No[ta] val[ere] rescriptu[m] ad b[e]n[e]ficiu[m] i[m]petratu[m] i[n] quo tacet dignitas i[m]petra[n]tis. Concordat d[ecretum] 2a ibi co[n]sultac[i]o[n]i.

¶ Casus in tanto[rum] clerici prelati tacito no[m]i[n]e suaru[m] dignitatu[m] impetraru[n]t l[itte]ras sup[er] i[n]norib[us] b[e]n[e]ficiis, si[m]plici nomi[n]e se appellates. Quesitu[m] fuit a papa an tales l[itte]re valeat. R[espondit] papa s[ub]d[ic]it q[uod] no[n] est sue intenc[i]o[n]is ut p[er]sone plurib[us] b[e]n[e]ficiis habundantes do[n]ant pau[per]es gravare. Ideo tal[e]s l[itte]ras in quib[us] auctor supp[re]ssit n[omen] sue dig[nitatis] vide[n]tur vol[u]i[sse] obti[n]e[re].

¶ No[ta] p[rim]o q[uod] no[n] val[et] rescriptum ad b[e]n[e]ficiu[m] tacita de alio b[e]n[e]fi[ci]o i[m]petra[n]tis et h[oc] hodie p[ro]cedet, q[ua]ntu[m]cu[m]q[ue] mo[d]icu[m] sit b[e]n[e]ficiu[m] p[er] [illegible] ab i[m]petra[n]te ut in c[apitulo] Ch[arissimo] motu p[ro]prio de p[re]b[endis] in VIo q[uod] i[n]t[er] dicat in textu si[m]pl[ici]t[er] maxi[m]e quia id est si h[abe]t b[e]n[e]ficiu[m] m[aius].

¶ No[ta] s[ecun]do q[uod] intenc[i]o ma[n]da[n]tis ampliat ma[n]datu[m] et h[oc] ibi, no[n] sit intenc[i]o n[ost]ra ut pa[uperes] e[tc]. Et ti[tul]o p[ro]prio co[n]l[itte]ras colligi[tur] aut intenc[i]o ma[n]da[n]tis ex textu [et] ex v[er]bis ma[n]dati vel ex aliis co[n]iecturis.

¶ No[ta] t[er]cio q[uod] i[n]t[er]est iudicis p[ro]vid[er]e ne pau[per]es moleste[n]tur et h[oc] ibi pau[per]es cl[er]icos, h[oc] suppl[et] i[bi] maxi[m]e quia p[re]cedit, si q[ui]s no[n] pau[per] i[m]petret i[n]nora b[e]n[e]ficia tacita de p[ro]p[ri]o q[uod] h[abe]t. Si[mpliciter] papa habuit respectu[m] ad hoc q[uod] pau[per]es cl[er]ici i[n]stitui[n]tur in aliis i[n]norib[us] b[e]n[e]ficiis.

¶ Ex ipso nota q[uod] intenc[i]o pape in co[n]cedendo rescriptu[m] no[n] est aliu[m] ledere ut dicit in glo[sa] in [verbo] quia melius est neutru[m] i[n]mic[e] q[uam] alteru[m] ledere xiiii q. v. d[enique] et xxiiii q. ii [illegible] et [in] c. [illegible] de co[n]cessionib[us] ap[osto]lice.

¶ No[ta] q[uod] p[re]sum[i]tur q[uo]d qui supprimit q[uod] reuelare tene[tur] de corpe viciat[ur] corpo[ra] si[mpli]c[i]t[er] et dicit in glo[sa] in [verbo] supp[ri]me in eo q[uod] dicat de i[n]norib[us] b[e]n[e]ficiis no[n] fecerit menc[i]o[n]em, i[mm]o vi[detur] idem et in maiorib[us] et forcius [illegible] c[um] tu adeo e[tc]. Si supponere cu[m] i[n] maiorib[us] sit maior fraus. Solvit i[mm]o h[ostiensis] et Compos[tellanus] et o[mn]es ibi subintelligi maxi[m]e.

¶ S[ecun]do oppono q[uod] val[et] i[m]petratio tacito de p[ro]p[ri]o b[e]n[e]fi[ci]o

i. e. gra[tia] l[itte]ra[rum] et eod[em] ti
t[ul]o in cle[mentinis]. ¶ Soluto aut[em]
tu intellig[itur] de eo qui sci
uit se habere et loquit[ur]
istud ca[pitulum]. aut de illo q[ui]
ignorat et sic procedunt
co[n]t[ra]ria sub diu[er]sis casibus
s[ecundu]m q[uod] ignora[ntia] excusat
de reg[ulis] iur[is] ignora[ntia]

¶ Glo[sa] Oppo[situm] con[tra] l[itte]ram q[ue]
uult q[uod] impetrans debet ex
pone[re] nomen dignitatis
con[tra] ut cum impetrans
h[abe]re dignitatem seu secula
rem, q[uam] h[abe]t impetrans ex
primere no[n] tene[tur]. ¶ Soluto
iste textus loquit[ur] de dig
nitate ecc[lesi]a[sti]ca et h[ic] c[apitulum] probant
preceden[tibus] ibi decanum et ar
chidiaconum, quo aut[em] sint
dignitates ecc[lesi]e et quid
notat[ur] i. e. de preben[dis] de multa

¶ Glo[sa] Queso quid si impe
trans tacens de dignitate
perdit ipsam dignitatem, p[ri]mo
q[ui]d[em] l[itte]ras putat q[ui]d[em] va
lent l[itte]re d[icendu]m q[uod] non s[ecundu]m
quia tempus date inspicia[tur]
ut s. i. c. proxi[mo]. Item q[uod]
obest ei dolus ad h[oc] ibi
xvi q. iii pt, de h[i]js et
alijs materijs similibus vi
de i[n] spe[cu]lo de rescripti pre
tacens s[ed] ro[ne] aut[em] impe
trantis vi. s. q[uod] si impetra[n]s

¶ Glo[sa] p[ri]ma notat p[ro] cuius
expeditione. Quero q[ui]d[em]
l[itte]ras ad b[e]n[e]ficiu[m] possit q[ui]s
p[ro] alio impetrare, s[ed] s[ecundu]m speciali
mandato. Glo[sa] p[ri]ma arti
q[ui] non, i. e. no nulli i. e.
dicat h[oc] s[ecundu]m hoc capitulum i.
aliud i[n] respectu ad l[itte]ras de
quibus in c. nonnulli i. e.
i[n] glo[sa] penult[ima] ubi de hoc
aliud de b[e]n[e]ficiis de quibus
hic et est hec glo[sa] s[uperius]

¶ Queso q[ui]d[em] hoc q[uod] hic
d[icitu]r de l[itte]ris impetratis ad
b[e]n[e]fici[a] procedat indistincte
primo, dicit q[uod] procedit, qu[i]a
impetrat sup[er] b[e]n[e]ficijs ob
tinendis i. e. cum adeo et
id tenet Jo[hannes] an[dreae] sup[er] obtent[is]
p[er] dispensationem retinendis de
preben[dis] no[n] pt. quo [?] u[t] s[upra] li
b[ro] o[mn]i dicit os[tiensis] sim[iliter] q[uo]d pt
hoc intelligi q[uod] aliq[ui]s
h[abe]ns ecc[lesi]am in qua resid[et]
impetrat sup[er] retinendis
redditibus p[ro]p[ter] ecc[lesi]e quo
casu non valet rescriptum
s[ecundu]m quia os[tiensis] quo tu s[unt]
ad s[u]am eccl[esiam], p[ri]ma [?]
vacare xxi. q. ii. [?] ibi quis
et de preben[dis] de multa, s[ed]
dicit Petrus si fuisset ad b[e]n[e]
ficiu[m] uel preben[dam], quia tu[n]c
valet rescriptum sup[er] redditibus
p[ri]mo[rum] b[e]n[e]ficio[rum] retinendis
quousq[ue] [?] fructu[u]m
a[ccipi]at de preben[dis] cum no[n] igno
ret et de regressu preben[dis] l[itte]ras
et viij q. 1 [?] glo[sa] no[n] s[ed]
h[ec] l[itte]ra solu[m] loquit[ur] de l[itte]ris
impetratis sup[er] titulo [?]

Sed tunc queritur an in eo quod hic
dicitur de suppressione nominis dig-
nitatis, quod est de expresso no-
mine, dicit Jo. an. idem ut in
c. si. quod si suppressum non
nobilitatis vel divicias dicit
Hostiensis, ut de pre. c. significatum de
offi. dele. et hoc quia tenetur
exprimere omnia, que movent
principem ad concedendum vel
denegandum. Sed Jo. an. dicit
hoc non procedere quo ad hunc
casum et hoc verum
Glossa finalis infert contra pa-
pam sic concedere unum beneficium
quod alium non ledat quod videtur
in glossa statim sequenti notat
Glossa in notat quod nominum
nobili, quod primum det, quod super-
fuit quod revelare tenetur
in glossa ibi ff. de actione empti
vel venditi l. prima, dicite
quod ibi loquitur de venditore
qui celavit rei vendite
servitutem, quod ignorabat emp-
tor quia tunc dat primum
in eo in quo deliquit, ad hoc
facit c. proposuisti, in de cor-
pore viciatis
Glossa finalis querit quod si
quis obtinuit litteras suppres-
so nomine dignitatis sue, et ob-
tinuit beneficium, in qua verba
glossa remittit ad c. ad au-
dienciam in glossa magna, et
idem est ut ibi nota quod
tales littere non sunt irrite ipso
iure sed possunt annullari per

exceptionem vel si a principio
huiusmodi exceptio opponatur
si aliquis fiat. Contra totum
innotatur in c. constitutus et
c. cum dilecta, si autem per-
cessit prius procedit, et da-
ret sua, tenetur, nisi fuit
appellatum secundum glossam ibi in hoc
non stat. Et hoc quia aliud
est in beneficiis, et ibi de hoc
dicetur, sequitur c.

Eiciant [Si]mulat sic
[c]oncipit res-
cum rescriptum, quod de suo primo
mentionem non facit, nisi dolo
vel negligentia non fuit vel in primo. ./. thema
et dicitur quia si hoc textus, quo
quod quo 2o solvendo ibi Ad. cui
et illa subdividitur in duas
secundum quod duo membra solvens.
2a ibi si autem
Casus in textu sic signatur.
Proponitur fuit coram papa
per eos quod litteras impetravit
contra suum adversarium, super ali-
qua causa per modum, ne adu-
lans ad alios iudices ali-
as litteras impetravit et non
fecit mentionem de primis, quero
an per tales ipsa si por-
impetratas dolo vel negligentia
litteras suas vel non fuit propter
priores potest querere. Et si non
copiam iudicis delegati habere
non potuit propter priores litteras
non potuit querere, hoc texto ./. scilicet litteras
Nota ibi in verbo obiciatur
quod ad hoc ut ipso rescripto obstet

premium, oz obici de premio, q dic ut dixi. ff. e. c. certum
¶ Et tunc pt obici contra hec de premio, quia ipso non fit mencio de premio, ut hic. et ff. e. c. ij et iij
¶ Nota ergo q dolus et neglia aliqui equiparantur, quo ad effectum de quo in textu ibi dolo aut neglia tamen quantum dolus respondeat neglie de elec. nichil de deposito c. ij. et de testi. bus penitus
¶ Nota iiij q per dolum et neglia[m] perdit quis rescriptum suum et ipsius commodum ff. e. c. certum
¶ Item iiij ibi quia dele gatum etc. nota tex. generalem, q si per me non stat michi imputari non debet, ut in regula cui per me non stat de reg. iur. in vj. Et notat Egidius q hic textus non requirit protestacionem, glo. tamen in c. j ff. e. c. eam requirit in glo. ij ad idem facit c. pastoral. de off. or. et de aposto. c. si
¶ Oppono et videtur q in distincte non valet rescriptum nisi faciat mencionem de premio non tenet, q dum premium est in suo robore, si sit premium dolo vel neglia non obstante tollitur effectum premium, ut hic et. in c. e. plerumque. Ergo tunc non pt opponi de premio [illegible]

% ff. e. c. certum, Solucio q tamen non faciens mencionem de premio %

non prestat impedimentum q de iure tamen sortitur effectum de reg. iur. li. vj
¶ Capio glo. iiij incipiente cum qua oppono, q de premio rescripto non pt opponi contra rescriptum nisi in causa. in c. plerumque Solo stat contra dicens q neglia prestitit si stetit per eum. Ergo glo. contra hoc opponit dicens q rescripta sunt perpetua. ff. de diversis rescriptis. l. fi. Solvit glo. dicens q illa lex intelligitur quando aliud rescriptum non impetratur, contra quod hic unde textus glo.
¶ In fine glose dicit et melius q rescripta sunt perpetua, intelligendo de perpetuis non ex ipso. l. sunt perpetua quousque veniat ad decisionem cause que aut perpetuatur rescriptum ff. e. predicti in c. certum. ff. e. pastoralis vel notatur decretum a iudice facta ut ff. e.
¶ Aliud tamen dicunt q lex procedit in privilegio et non in rescripto. Est autem differentia inter privilegium et rescriptum tamen rescriptum secundum eo q rescriptum sicut illud privilegium privatum concedit alicui q prius non habebat, et ideo dicitur lex privata. iij. dis. privilegia. Ergo rescriptum dicitur illud q non inducit ius novum. Sed supra iure conducto dat competitum agendi ut patet

de rescripto impetrato ad lites
quod aut habet procedere rescrip
ta dixi sup. ff. rub. et quod
princeps ipse imperator ut
qui habet jurisdictionem Hostiensis
infert quod rescripta beneficialia
transeunt potius ad naturam
privilegii et hoc notatur
in c. sup litteris si quantum
ad tempus verior est solus
precedens
Glosa opponit legem
sibi contrariam et solvit pro
cuius expeditione oppono
et video quod perpetua possit oppo-
ni post primum rescriptum in c. ceterum
Contra hic dicit oppositum
quod male glosa solvit dicit
maxime in fine ubi dicit
quod hodie cessat statutum c. p
c. ut debitum j. de appella
Sed dic melius quod potest salvari
ut j. in c. in glosa et ibi
videtur quod potest excipere qui
prime et ille sunt generales
secundus si ille sunt speciales et
faciunt mentionem de primis
et tunc non [illegible]
Item hoc quod omnia sunt ad
agendum sunt perpetua ad exci
piendum solvit glosa primus quod
exceptiones sunt multiplices
quedam perpetue quedam temporales
perpetua dicitur illa que perpe-
tuo competit quotienscumque actor
agit sed temporales sunt que
non semper competunt et
evitari possunt et talis est

hec quia excipiat anno
elapso secundo glosa solvit
quod qui primo sua actione putat
judici et procedit j. eamdem
ille obtinet
3º opponit glosa ad idem
quia que omnia sunt ad
agendum perpetua sunt ad ex-
cipiendum ff. de doli except.
tione l. pure in fine solvit
glosa dicendo quod quedam
sunt exceptiones temporales que-
dam perpetue ut in glosa
quam videte secundo glosa
dicit quod exceptiones singulares
ex primo rescripto est tempora-
lis
In fine glose dicit quod licet
fuerunt ad agendum et ex
ceptio que est accessoria
actionis sequitur actionem
vel quecumque ut patet
de constitutionibus tuis latis et
exceptio est temporalis sicut
actio sed plus dicit credi
habent materiam cum queritur
utrum omnia ad agendum
sunt perpetua ad excipiendum
sic distingue aut quicumque
temporalia ad agendum
sunt perpetue ad replicandum dico
quod non ff. de peculio l.
quesitum § fi. aut quedam
sunt perpetua ad excipiendum
et hoc duplicat quia aut
ex eodem facto surgit actio
et exceptio et eodem tempore
finiunt ut ff. de inofficioso
testamento l. papinianus aliquid
surgit exceptio in defectum

Philippus dicit quod aut exceptio coadiuvat actionem
et tunc sicut actio est temporalis ita exceptio sed
et tunc sunt exceptiones et de quibus est
dicendum ff. de constitutionibus tuis latis aut non coad
iuvat et tunc est perpetua ut in c. l. de ex
ceptionibus

accionis que actio si compe
teret esset temporalis, et tunc eo
tempore est perpetua ut ff de ro
ta. l. pure et per hoc patet
omnia contraria que mouebantur
soluta
¶ Glosa finalis ponit exemplum
quod in nostro compendium quod
si princeps non stat in impu
tari non debet quia videtur
philippus dicit ut habetur sa in
spacio

Adhuc | elegit duobus modis in glosa et iiii modo

glosa et ponit sic summarie
omnes. Non valet rescriptum
per quod datur iudex incertus
uel per quod futura negocia
committuntur vel per quod generaliter
omnia negocia uni uel
pluribus committuntur. Uel
Non valet rescriptum per quod
incerti iudices dantur uel
per quod futura negocia committuntur
Jo. an. Et primo
ponit concessionis pro et
uisio ibi nos igitur
¶ Casus in tantum Laudensis
impetrauit litteras per quas
omnia negocia sua eo
mittebat arbitrio unius
iudicis uel plurium quos
ipse sibi eligeret, causa pre
aduerse suspectos non re
quirens iudicium ordinarii
quesitum fuit utrum talis
littere debent valere ipsa

igitur uolens huic morbo
obuiare uolens celerius remedio
prouidere mandat quod
si quis huiusmodi litteras obtinuit
in sua diocesi quod reuocat
eas viribus carere

¶ Nota primo quod iurisdictio iudicis
ordinarii non debet eneruari
et hoc ibi ordinandi iudices
de off. le. c. ii. de maio. et
obedi. per tuas et ipso quam in
inc. uo. Nota quia prelatus
non intendit iniuriam pendi
cium ordinariis quare ideo
dicit primo quod non debet
eneruari iurisdictio ordinarii
¶ Nota secundo ibi sibi ipsi acta
quod iudex non debet esse suspectus
eius unius partis adeo, ut sit
alteri parti suspectus, ad hoc
de appella cum speciali
¶ Nota tertio quod celeriter obuiandum
est morbis, de hoc in glosa ultima
et per hoc de iudictis cum ex
cetu, et quod ibi notatur et c.
in principio vbi. Nos pacem
fieri in glosa hoc ideo nota
quia omne malum nascens
facile opprimitur inueteratum
plerumque fit robustius et
eundem in epistola, flammare
circa prima sexta recedita
qua et b. ieronimus ad eusto
chium de virginitate suadendo
dicit, dum paruus est hostis
interfice ut nequicia elidatur
in semine, vbi loquitur de
hoste spirituali quod sed eque

la. assumet non reducit spiritualem seu spiritualitatem
c. e. c. ii. prauos et io. amplius exemplum
et de appella. cum speciali morbo generali de
talium exemplum, et quod notatur in principio glosa libri
una auctoritate per c. n. pro. ex parte

- et de cle... (margin, left column): et de cle
- petitur (margin, left column)

q dicit ibid. ibi vero similiter
cogitaveros creste. Et in hoc
casu celitas commendatur, q
quamquam celcitas prohibet et
reprobat, et de hoc notat
de elec. c. si. li. vi°, et hoc
colligit hic ex verbo celci.
¶ Nota ibi decernas q licet
sit rescripta subreptitia ad
literas non sunt nulle ipso
iure, si cassantur per contrarium
i. e. super litteris et tradan-
tur
¶ Item no in illo verbo clau-
sula q si scribit aliam quali-
tatem per novum scriptum in-
telli[gitur] sibi dari novam potestatem
i. e. cum aliquibus li. vi°. Vel
tu si novum scriptum non ap-
ponatur, quia tunc est potius
cognitio iudicis ut patet de
offi. ordi. lic. Vero quia tunc
non qualificat potestatem suam si
cognitat
¶ Oppo. in eo q hic reprobat
rescriptum, et non exprimit
causa sufficiens, cum tamen sine
causa nichil faciendum sit
i. e. si quis, q aut hic ca[usa]
non fuit sufficiens, probat ex
eo quia ipsa potest committere
unam causam aliam et eas plu-
res, immo etiam universitas
causarum ut patet ff. de iu-
dicijs l. cum pretor et notat
in ca° cum causa, i. e. de appel-
la. in glosa penultima.
Concludo, inter ista contrarium si
tunc tamen legitur varijs modis

ut universitas sumus q mini-
qualitas fuit causa, q
rescriptum non valuit et ex hoc
i. e. cum in multis li. vi° et
hac lectura tangit glosa
j et ij. Et haec tenendo de
ad gratiam, q licet prelatus
possit qualiter committere
non tamen potest hoc velle
vero quia non intendit in-
via in preiudicium ordinarij
Concludit ad illud, de universi-
tate causarum dicit, q in
cum committit universitas causarum
vel quam ordinarius, ut notat
in dicto c. cum causa in glo.
penultima, et sic per modum
ordinarie iurisdictionis bene
committit multas causas
de off. le. c. ij et si per delegatus
non, ut hic
¶ Oppo. secundo contra hanc solucionem
de c. l. j. de privilegijs li. vi°
in § et id ipsum, ubi datur
commissio contra hoc ca. Con-
cludo aliquando fit commissio
per rescriptum sufficiens quae
et precedit hic tempore alia
quae per formam privilegij seu
gratie specialis et precedit quando
et hoc tamen hic. Compositum
i. de iudi. de offi. de le. c.
olim. § si alij dubitatis
de quibus grijs possunt sup.
lectum, directe hic, non
tenuit rescriptum quia per
ipsum dabatur iudex certus
¶ Vero glo. prima notat secundo contra
notabile opposit, notat glo. in et pulchre
vide

q minima qualitas hic
reqrebatur et p hoc alle viij inra
contra hoc oppt q non
reqrebat ad alle. y inra
Item q dr i lra, q quid
impetrat lras p quas
oia cos nego t om. vel
pluribz committit, q ipa
reqrebat; glo art. putaq
pte et solut ad paz ptem
in talia
Glo prima pterea q oppedi
tione oppono ff de rei
vendicat. l. que de tota q.
in ccta, et ff. qui dimidio
et si no omnes in quibz
admitti venditio qualis
et incta, vt si sup aliqua
re, vendico illam
ptem, q mchi pmittat
faladia, de qua faladia
tu hes de testamenta raj-
nutius et Bamaldus in
glo.
Glo prima solut, q re
gulariter reqr minima qe
nalitas, h fallit i casi
bz spalibz de qbz loquit
contraria. Et in fine glo
dt q in illis admittit li
bellus qualis et incertus, qui
agens hic iusta ignoran
tiam causam, et p hoc de integs
resti cpntis. l. et de libel
obla c. ij cu similibz
Oppo q non debuit q
reqrebat qualitas, ro q
idem opat genus quo
ad spem q opat spes
de off dele pastoral § j.
Item cu toti. Soluto ut
notat de off ordi, si sac-
dos, q hic reqrebat quali
tas, ppt hoc ne pindicio
fiet ordinario
Ibi glo p indicat q
minima qualitas reqrebat
glo adducit ff. de iure fisci
l. ita fidei, dt. i. d. legs. cu
testator dicat, rogo vos
heredes, q fidei qua pem
a vobis mchi pstetis, non
tenetur, nisi sit debita, ro
quia ambiguitas et obscuri-
tas et grauitas reddunt
legatum obscurum. y dt legs
q ede no videt, qui tota
stipulatio no cedidit. ff de
di. l. prima
Glo scda ponit lecturam
vinc et tan. deinde laure.
cij, ptec, q ppt qualitas
reqrebatur, licet et dt lau-
rentius q ppt incta ne judices
et quid glo hac reqrebz
quia est va, sic declara
tum ut iam dictum est. Deinde
glo. quit q si ipa cocta
scia tales lras q cedit
non valeat, lud, q cu
heat plenius ptatis q
volt glo q videte
In fine glose hostis, poit
alia lectura, q io hic no
tenuit rescriptu, q quis
causa oia negocia et sic
pncia et futura con. in. i.
c. f.

...ra glo. p q pot ht in ci...
.i. elegerit i causa comtectos
petitum subnecti et ita iudici
eti et erat qualis quis

l. 1ª

via absolutionis per quam petenda absolucio non est quod dicit ut in de symo. ad aures et etiam petenda non mollis. sed idem vicium vel defectus esset si enim cum lephalis quod non audiunt de dampnatum de etiam. et qua c. si de rescriptis

¶ Quod super omnibus petitionibus tamen impetrare quedam clausula est ut in c. dispendiosam li. vi. sed hic est cum quod super omnibus petitionibus potest impetrari, ita tamen quod exprimantur cause et persone, vel saltem exprimatur aliqua secuta clausula generali per eundem et rescriptum. in c. sedes et cum in ultimis li. vi. et per hoc patet littera secundum glo.

¶ In eo autem quod dicit hostiensis de futuris negociis, dicit Compostellanus, quod licet sit littera qua-libet valeat ut quasi sit in forma indulgentie seu privilegii, tamen per eam non potest agi super rebus, que non erant tempore impetrati privilegii. Et in quibus forma est gratie, est tamen et commissio que non extendit ad futura, in c. si et est odiosa ut hic, quod dicit non ante procedere nisi privilegium esset super futuris et concessum.

¶ In glo. penultima quod si sit judicium suspecti an prius recusabilis, dicit quod et de privilegiis judicis recusatione remittit ad c. cum speciali, in de appella. [in fine dicit]

¶ In glo. finali quod dicat in textu huic morbo celeriter volentes obviare remedio glo. potest concordanciam et vide quod vide [textualiter est]

FORMULAS .... plalatinitas viriat

restitutionem applicat, dicit quod prima dubitatio est secundum responso ibi quibus

¶ Casus in summa est quidam clericus coactus forte ab ordinario et accessit ad sedem apostolicam et obtinuit litteras absolutionis et cum eas ordinario presentavit, ordinarius invenit in eis, et dubitat an ex eis fides adhibenda consultum sit [et per dicit quod non / secundum da]

¶ In glo. ibi absolucione, quod si aliquis presentat litteras in quibus absolutus quod in litteris continetur vel in stilo, et dicit hoc de tenore scilicet c. si enim, Boatinus si tamen esset in litteris justa clausula tum licet quod hic dicitur, quod eas litteras absolutus sit litteris iustitie nisi aliud appareat.

¶ In glo. 2ª ibi manifestum quod ut latitans in quibus vicarius restitutionem ipse, debet esse vicarius manifestum et si secus si vicarius est dubie secundum Egidium et Boatinum, quo casu fiet interpretatio pro respectu de fide instrumentis inter

¶ In glo. iiiº ibi Nolumus, de hoc verbo stile, de probabilitate legis et aliquem inducit novum ius ut notat de off. vica. clem. una in glo. finali

¶ Oppº vi quod valet littera principalis esset sit in principio de partis construccionis latinitas scilicet vi. tunc vero coactus. verbo capitulus possessione restitutionis sibi

sinam diffinivit et c. sequenti
supra eo. de elec. significasti
in primo, et de serijs licet
et de testibus significaverunt
Solutio quod in illis casibus
non est incongruitas latinitatis
quomodo verum ut in singularis
construatur vel aliter quod a-
liud est in dispositione iuris
que non viciatur per falsam
latinitatem, aliud in rescriptis
que sunt odiosa et restrin-
genda propter clausam odia, de
regulis iuris li. vi. odia / alia
Glosa notat dat simile
sicut grue, et dupliciter solvit
Dein contra solutionem oppo-
nens opinionem Laurentii
quam detestatur violabit
Glosa primo dat simile quia
patet quod vicium latinitatis vi-
ciat rescriptum, sic etiam si papa
alicui scribit in plurali vel si
patriarchas vel episcopos vocat
filios quod tales litere sunt false
Secundum facit contra hoc opponit quod
propter malam latinitatem non
viciatur rescriptum ff. de
statu hominum, ubi dicit lex
quod propter tenorem instrumenti ma-
le conceptum status libertatis
impedire non debet, sic etiam
dicit lex, quod si in testamento
desit heredis institutio, non propter
hoc est testamentum viciatum
ut C. de testamentis l. erro-
rem et l. ambiguitates
Solvit glosa quod aliud est
in testamentis et aliud in

literis domini pape ideo quod
testamentum quantum ad habet
hominibus cum scripturam nullus
corrigit, unde prava latinitas
non viciat testamentum Secunda
ideo quia aliud in testamentis
quod in rescriptis pape, propter fa-
vorem testatoris, quia in-
est quod magis debeat hominibus
in ultima voluntate
Oppono cum glosa contra textum
quod non viciet rescriptum propter
malam latinitatem, ff. de statu
hominum, Imperator, ubi non
ledit status libertatis obte-
norem instrumenti male concep-
ti, et de multis aliis in multis
per glosam allegatis Solutio
aut tu intelligis in brevi et
rescriptis pape et sic dico quod
viciantur ideo quia conficiuntur
cum maxima maturitate et ideo
presumitur quod in eis non debet esse
latinitas viciata et con-
cas non admittitur probacio
cum per multas manus transeunt
et loquitur textus aut tu
intelligis de rescriptis aliorum
et tunc dico quod contraria
procedunt et magis in testamentis
Sed aut quod hic dicitur est de
literis pape intelligitur, quia vadunt
per cancellariam quia ut dicit
Io. an. super secundum legem supplico
pape, dein tradit abreviato-
ri, secundo ingrossatori, tercio rescribendario
in cancellaria et apud bulla-
tores et per alios plures officiales

dein dat simile

l. Imperator titulus

Vide alia

Cure | Secus de litteris penalibus ut aliquos officiales dum
ipse, quia et in illis itidem
iniquitas reperitur, ubi
dicit quod verba eronica per
imperitiam prelata non suspendunt aquam sententias
Item obicitur ad idem de consecratione
dis. iiij c. si non sanctificatur
ubi est iniquitas et est
canon. Solucio dicitur quod ibi secundum
est effectum baptismi licet quod
verba sacra mistica non restringuntur sub regula donati
ut ibi notatur, et dicit Jo. an.
quod istud est verbum beati Gregorii
in super Job in fine, licet attribuatur Augustino xxxviij
dis. in palea
Item obicitur quod c. ex parte de
fide instrumentorum Solucio
ibi non fuit iniquitas sed
defectus littere vel sillabe que non
inducit iniquitatem. Generaliter quando queritur quis defectus
vel quale vicium viciat rescriptum apostolicum, et dicendum quod
aut loquimur de vicio vel defectu sollempnitatis ut stili curie qui dicitur finalis de gestis
ex litteris, et tunc non valet
rescriptum ut patet de fide
instrumentorum quod super hijs ubi
de hoc per Hostiensem Aut loquimur
de vicio apparentis ut si
clausula que debet poni ante
ponitur retro, et hoc non
viciat. ij. c. tanctum et c. tu
dilecta sed in una clausula
intelligatur ac si in suo loco
posita esset, Aut loquimur
de vicio sollempnitatis latinitatis et
hoc viciat litteras apostolicas
maxime per cancellariam tansmittes alias non secundum Hostiensem
summa eodem ti. § quod continet
Et si esset defectus littere vel
sillabe non noceret ut patet
de fide instrumentorum inter
dilectos Si autem est defectus
obscuritatis intollerabilis, et
tunc viciat, prout notat Hostiensis
de offi. dele. quoniam Abbas
Si autem queritur de vicio
rasure, hoc distinguitur, quia aut
constat rasuram factam per cancellariam, aut aliquem officialem
domini pape quod in dubio presumitur Aut per alium in quo
casu non viciat, maxime
quando facta est in loco non
suspecto, et de eadem manu
est rescriptum, nec quod erat
rasum, ad hoc facit c. licet
et c. dura in fine de crimine falsi cum allegatis

per glo. quod dimisit

Ex parte

Nostrud tamen est
difficile et graria habet per se
nobilia et legi variis modis

lectura

b. hm quere sit sua
¶ Contra restitutionem impetratam ab
appellato super appellatione non
potest opponi tacitunitas p-
rum, qui impetravit appel-
lacionis, qui sue appella-
cioni non detulit. hoc dicitur
Et dicitur quod primo factum
fo decasio ibi deceo p.
subditum quod post pontis
appellatus et appellantes i
novacio seu spoliacio
appellati pendente et ap-
pellantes spolia seu de
facto ibi quero etc. b. hm

summa. No. ar. sic non potest contra
restitutionem taciturnitas opponi
prius qui impetravit appellacio
de sua appellacione mencione
non facta, et dicitur hoc quod rel-
ctus sunt partes in parte ta-
git quorum diffinicione appellatus
et impetracione in sua univer-
partis persecutorum et aliis
negliam inza poit sua-
lorum detinatorum sua ibi
Lucis et ibi decreto.

de tarentin decrete
¶ Casus iste est quod ste-
phanus rector decanus pro-
thalis ecclesie habens sub se
quandam capellam, quendam
capellanum in illa instituit
verumptamen quidam Odardus
diaconus pretendens se habere
ius in eadem capella appel-
lat ab illius institucione et
institutum a retore matris
ecclesie spoliavit et eiecit
se illam intrudendo. hic sto

iste Odardus volens pre-
venire Stephanum, litteras contra
Stephanum impetravit dicens
se turbari in sua possessione et
petens se tueri in possessione
dicte capelle, nulla tamen
facta mencione de sua appellacione
ipse autem Stephanus appel-
latus agens pro iuribus sue
capelle et suo capellano
ibidem instituto, accessit super
hoc quemdam [illegible] appellacionis
interpositam ab Odardo suo
adversario et ad eosdem iudices
litteras sub eodem tenore impe-
travit. Actus de nullis
appellacio a quo sentit et
illum restitui Stephanus ad
ipsam ecclesiam restitueret
ad fructus capelle memorate
tandem veniens idem Stephanus
ad partes, et litteras prefatas
iudicibus presentavit ipsum Odar-
dum ad ipsorum iudicium pro-
cianus evocari, qui Odardus
comparens coram iudicibus
excepit dicens se habere priores
litteras, de quibus tamen littere Ste-
phani nullam faciebat men-
cionem quas tamen idem Odardus
diu tenuit in dolo et in fraude
in quibus eciam nullam mencionem
de sua appellacione habebat
dubitabat iudices quid
esset factum, consulerunt super
et ipsa rudendo mandat quod
innovata post appellacionem in preiudicium
Odardi, in pristinum statum reduci

et ecclesiam subiectam ecclie
matri restitui, et ipsum o-
dardum ppt non psecucionem
appellacois sue, ipsi stephano
in expensis condempnavit, hec
casus.

Nota quod appellans non debet
con venire sue appellacioni
aliquid innovando, aliter inno-
vata revocat, ut de appel-
lacionibus sit. ij.

Nota primo quod platus prin-
cipalis agit pro ecclia sibi
subdita, de quo p. ab. de
presbiteris auditis in glo. ipo-
ti de hoc et cod. ti. de-
creti ubi de hoc in glo. agit
et p primo de iudi cum de-
putati et de rescripti oe spoliati
dlim p o et hic colligo
eo quod platus erat detare
te defendebat eam contra
de emptionem quod dicebat pre-
tac ad suam ecclesiam, unde
hic iste platus agebat quod
pro sua ecclia non p capel-
lano.

Nota secundo quod appellans non
debet aliquid innovare in preiudi-
cium appellati, et de hoc
in glo. in fi. et cum sit immo, quia
allegat decennium peti-
cionis. Et ratio est, quia non
debent licere uni parti, quod alteri
non licet, sicud ergo appel-
lato non licet aliquid innova-
re in preiudicium appellantis
ut patet de appellacionibus cum
teneamur et constitutis.

ista ut appellanti ut
hic, et hunc casum vide glo.
in notre p sentenciam in eo quod
dicit raro alibi invenies
nisi quis non detulerit
appellacioni, vide ea
remittat, sed hoc est potius
facti quam iuris.

Nota iiij. ibi quod cum esset con-
sentiens, quod appellatus
potest prosequi appellacionem, ratio quia
appellatio est communis, et in medio
ut patet de appellacionibus
oblate, etiam si appellacio
sit deserta ab appellante
tamen audit appellatus ut hic
super verbo quod sit appellacionem et
dicit in glo. antepenultima
et in contrario, in forado.

Nota hic aliud quod non valet
si super rescripto tacito priori quo
dicit certum et hoc unum, si primum
est validum, aliud secundum ut
hic, unde sequitur cod.
sen. ab hic quod de rescripto
quod potest per exceptionem spe-
ciali allegari, non est necesse
mencionem in secundo dicit i. e. con-
tenore in glo. in fine.

Nota v. ubi dolo vel ne-
gligencia dicitur quod quis potest facere
articulos vel posiciones sub
dissimulacione, dicitur demum integre
restitutionis, et hoc unum quod
fuit de facto alieno in quo
probabilis est ignorancia, ff. de
iuris et facti ignorancia, l. regula.
Et ratio sunt immo, quia

contra p[er]te alt[er]natiue sin-
git idem effectus, quo ad
id q[uo]d hic dicit[ur], et tunc al-
t[er]natiua no[n] viciat, cu[m] no[n]
dictu[m] [n]ec induc[it], de foro
co[m]pe[tente] ex p[ar]te ubi notat[ur]
p[er] fra[n]ciscu[m] de zaba[rellis] no[ta]ndi
i[n] o. ¶ Sz aliqui tex[tus] s[e]c[un]d[u]m
dolo et neglia, tunc hoc
no[n] ualet ut colligi[tur] hic sz
p[ri]ma l[ite]ra est gnor. Et
Notat host[iensis], q[uod] dolus
p[re]sumi[tur] ex p[er]iciciis in
diuis[is] negligit[ur] p[er] lap-
sum t[em]p[or]is
¶ Tercio vi[o] q[uod] l[itte]ra s[u]p[er] app[ell]a[tio]ne
impetrate no[n] facta me[n]-
tio[n]e de appellatio[n]e no[n] va-
lent, et ad hoc q[ui]t[ur] alle-
gat[ur], et de hoc i[n] glo[sa], et
ideo que i[n] d[e] de appel-
lato, et i[n] nota[tur] de g[ene]r[a]l[ibus] ma-
ter[iis]. boni i[n] glo[sa] iij. ¶ ten[e]
no[n] s[ecundu]m host[iensem], q[uod] quando
faciebat tu[n]c m[en]tio[n]e[m] q[uo]d
n[on] suff[icien]s fit, et quia ubi
p[er] posuit, et quia de ap-
pellatio[n]e me[n]c[i]o[n]e[m] no[n] fe-
cit, et quia narra[n]ti app[ellatio]nes
i[n] temp[or]e legittimo p[ro]se-
cuta no[n] fuit, etc, si ita
esset q[uod] no[n] fuit p[ro]secuta
narra[n]ti app[ellatio]n[e]s uel q[uod] ad p[ro]se[cu]-
tio[n]e[m] p[ro]cessit q[uod] melius
est s[ecundu]m ym[m]o[lam]
¶ Nota vi[o] ibi a t[em]p[or]e appel-
la[tio]nis, q[uod] t[em]p[or]e appellatio[n]is
p[ro]seq[ue]nde co[m]putat[ur] a t[em]p[or]e
appellatio[n]is i[n]t[er]posite, et de
hoc s[upra] de appella[tionibus] c. ex
[par]te, et hoc aliu[m] fuit du-
biu[m] s[e]c[un]d[u]m hodie determinatu[m] est
p[er] cle[mentinam] sicut appella[tionem] de
appellatio[n]ib[us] ubi plene de
hoc.
¶ Octauo viij q[uod] si appella[n]s
no[n] p[ro]seq[ui]tur appellatio[n]e[m] i[n]fra a[n]nu[m]
uel ex causa bie[n]niu[m], rata
manet s[ente]n[ti]a, et de h[oc] i[n]
glo[sa] an[te]penultima
¶ Nono ix q[uod] i[n]nouata p[ost] ap-
pellatio[n]e[m] reuocat[ur], de hoc i[n]
glo[sa] penultima. Et d[icit] p[ri]mo
q[uod] reuocari d[e]b[e]t attempta
s[u]p[er] capella ut i[n] glo[sa] de his
per hoc c. ti. i. c. cu[m] d[ile]c[tu]s.
Vo. quia aliq[ui]d sequitur
narra[n]ti p[ro] lib[er]o
¶ Decimo x ibi matri eccl[es]ie
q[uod] no[m]i[n]e matris eccl[es]ie
intelligit[ur] de plebe, si[mi]l[ite]r
de p[ar]rochi[a]lib[us] ex t[ex]tu sumpta
alt[er]o intelli[gitur] de cathedrali ut
pat[et] de v[er]bor[um] signi[ficatione] uend[i]-
bili s[ecundu]m Egidiu[m]
¶ Vltimo q[uod] no[n] p[ro]seq[ue]ns
appellatio[n]e[m] sua[m], co[n]demp[n]at[ur]
appellato p[ro]seq[ue]nti i[n] exp[e]n[sis]
de hoc i[n] glo[sa] ultima i[n] p[ri]n[cipi]o.
Et fiat co[n]dempn[ati]o i[n] p[ri]mam
et sec[un]da[m] p[ar]te[m] p[re]missis ut pat[et]
de dolo et co[n]tu[maci]a sup[er]. Et
l[ite]ra vi[deri]t[ur] uelle q[uod] etia[m] post
diffi[niti]ua[m], possit fieri talis
co[n]dempn[ati]o[nis] q[uia] p[ri]mo ma[n]dat
capella restitui, eccl[es]ie matri,
deinde ma[n]dat co[n]dempn[ari]

fien(ter) etc.

Opponendo [...] vij, q(uod) sit q(uo)d dico in l(itte)ra in eo q(uod) dicit q(uod) G. detinet capella(m) de campiton deinde d(icit) q(uod) capellanus positus in ea p(er) stephanu(m) ministrabat. Q(uia) soluit p(ri)mo opponendo hoc v(er)bu(m) deti- net s(ed) nunc / et ibi ministrabat olim / d(icit) p(ri)mo q(uod) G. non detinebat no(m)i(n)e mat(ri)s ecclie, alias ipa ecc(lesi)a non restitueret, cu(m) n(on) eet spoli- ata / s(ed) ex eo, q(uod) o spoliat capellanu(m) q(ui) ibi ministrabat noie ecclie mat(ri)s / s(ecund)o s(ecundu)m p(ri)mo, d(icit) q(uod) sibi competit auxiliu(m) p(er) officiu(m) iudicis quia n(on) obstante appone ni(si) posita, ab eo iudex pos- sit p(ro)cede(re) ut pat(et) de appel. an sit. S(ecundu)m quia spoliatus n(on) cogit(ur) iudice spoliator(i) ut alias i(n) causa c(ri)minali, de restitu(tione) spo(liatorum) l(itteris) vo(bi)s.

Deinde, cu(m) duo ul plura pro- ponu(n)t p(ro)banda, nu(m)q(uid) alteru(m) p(ro)bare sufficiat / refert q(uia) aut q(ui)s apponit duo eq(ui)- pollencia aut diu(er)sa. Si ppo- nu(n)t duo uel plura equipol- lencia, tu(n)c sufficit alteru(m) p(ro)bare ut i(nfra) de testame(n)tis raynutius v(er)su p(ost) mo(dum) in fine, quia de equipollentibus est idem iudiciu(m) i(nfra) de spo(n)sa- c(ontrahentibus) p(lace)t, et de co(n)sa(n)g(uinitate) et affi- ni(tate) / et ff. de l(egatis) iij. o fidei commissa (et) s(upra) fi(lio). Si vero

quis apponit duo ul plura diu(er)sa / et tu(n)c refert, quia aut apponens obligat se ul astringit ad utru(m)q(ue) p(ro)bandu(m) / et tu(n)c nece(sse) est q(uod) utru(m)q(ue) p(ro)bet / q(uonia)m p(ro)p(ter) alteru(m) p(ro)bat(ur) (non) suf- ficeret ut i(nfra) de p(ro)bationib(us) licet / et de foro compe(tenti) co(m)- pete / s(upra) fi. et ff. de p(ro)ba(tionibus) l. (in) ij / et hoc vi(detur) ni(si) ex for- ma data seu rescripti aliud (con)tingat ut i(nfra) de accu(sationibus) ac- cedens / Aut n(on) obligat se ad utru(m)q(ue) p(ro)bandu(m) / et h(oc) du(pliciter) quia aut ea duo ponu(n)t (con)iu(n)cti ul co(pulati)ue Aut alt(er)native seu disiunctive. Si n(on) obligant se ad utru(m)q(ue) p(ro)banda (et) tu(n)c n(on) refert (quod) q(ui)a sufficit unu(m) p(ro)bare. Si n(on) obligat se ad utru(m)q(ue) p(ro)bandu(m) / et tu(n)c aut utru(m)q(ue) tendit ad eunde(m) fine(m) aut ad diu(er)sos. Si ad eu(n)d(em), et tu(n)c aut neuter p(er) se suff(icit) ad eliciendu(m) illu(m) fine(m) aut q(uo)l(ibet) p(er) se suf- ficit ad elici(endum) effectu(m). Si neuter p(er) se n(on) suff(icit), tu(n)c utru(m)q(ue) p(ro)ba(re) oportet ut s(upra) e(odem) olim ex l(itte)ris ni(si). Si n(on) q(uo)l(ibet) p(er) se sufficit ad inferend(um) illu(m) fine(m), tu(n)c suff(icit) alteru(m) p(ro)bare ut hic et i(nfra) de iudiciis (con)stituta / et de appella(tionibus) significa(n)t / et de preben(dis) cu(m) nan(?) d(i)l(ect)us et de accu(sationibus) accedens etc.

Marginalia (left): et p(ro)ut ... stephanus ... (con)tinued ... instat ... (quia) ... s(upra) i.

Marginalia (right): Si p(ri)mo ... ; seu effectu(m) ; illu(m) fine(m) seu ; et h(oc) si n(on) i(n) p(ri)ncipio ... ; ap(pone)re ... ; v(er)so fl(?)...

+ Si vtrumque tendat ad diuersos fines seu effectus. tunc vno probato sequitur effectus que eliciit seu infert tantum ut i. e. eliam (?) ... li ... no at aliquis finis seu ... nisi et illud aliud probetur. quod illud effectum alium infert et eliciit ut ff. de ... l. Si quis ita stipulatus et insti. de ... insti ... reuocat / et hec not. cardinal... clericus. Statim in glo ... in ... li vj. et in ... primo. ho. compost. et ... ibi Si vero alternatiue seu disiunctiue. tunc ... probatum sufficiat ad inferendum ... illu.

cu oportecat / Ista distinc-
co est bona, quam lacius
ibi vide et potest eliciti quod
glosa caue hic et hostiensis
i. e. cum olim quod litteris
¶ Capio glosam primam Et
pro eius quod pendente appellatione
et videtur quod hic sit ambigui-
tas, cum hic non appareat
an sit hic appellatum
a sententia vel ante sententiam
an non contra iudicium, cum
tamen aliter procedat in renoua-
cione attemptatorum vno casu
quam in alio ut patet de ap-
pella. non solum li. vi.
et ibi ... nota Co-
lucio metu istius quod ... le-
gitur ca. istud secundum
modos secundum intencionem glo-
sarum Et primo dicit glosa
quod forte posset dici, quod
sententia lata fuit contra C.
a qua ipse appellauit / et
tunc secundum hanc lecturam
bene procedit quod predicitur
de renouacione attemptatorum
Secundo quia hoc casu ante
omnia, debet fieri talis re-
nouacio ut in dicto c. non
solum / quod tamen hec lectura de-
ficiat / cum hic nichil di-
de hac sententia / Et etiam quod
non conuenit litere Secundo quod
cum deserta fuit appella-
tio prima non ... esse se-
tencie ut patet in de appel-
la. cum sit Et ideo glo

dat alia lecturam, quod hic
fuit appellatum an sententiam
super aquo ar..., et hanc
eciam sentit glo. in ista primo
quod dicit quod C. appellauerat
forte ab ordinario coram
quo trahebat capellanum
et stephanum personam
matricis ecclesie / Et idem
eciam sentire videtur glo-
ulti. / Et hanc lecturam
tangit etiam primo / Et tercio
do casum ponit primo casum
hic quod iste C. / coram ordi-
nario intemptat interdictum
uti possidetis contra C. in
qua causa C. appellat
vel etiam quod iste C. egit
contra capellanum vel contra
C. coram ordinario, et in
hac causa ipse C. appellat
et quod pro appellatione ... amouit
capellanum ... hoc
appellacionem innouasse
ut patet de appella. cum
sit et c. constitutus i.
¶ Tercio legitur ca. / quia
forte fuit appellatum / extra
aliquam sententiam sicud olim
fiebant et ad hoc vide glo.
intelligendo de appellacione
contra iudiciali, et ista pla-
cet primo, qui ponit casum
quod C. pretendebat se habere
ius in capella
¶ Sed contra istam terciam lecturam
opponit, quia a sententia appellatio
fuit quod iudicialis non debuit

H vno modo potest dici quod littera potest intelligi de appellacione iudiciali, alio, quod de appellacione contra iudiciali. Si intelligimus de iudiciali adhuc potest variari ut ... quod potest intelligi quod fuit interposita a sententia diffinitiua, aut ab interlocutoria.

sufficit alterum probat ut in c. [illegible] de [illegible] dilecti [illegible] vbi de [illegible]
[illegible] vel plurimis de re iudi. [illegible] qui [illegible] [illegible] possit [illegible]
[illegible] et non [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ubi [illegible] ex duo [illegible] venit in obligatione, puta [illegible]
[illegible] et [illegible] peto alterum [illegible] et alternative petitur [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et de re iudi. [illegible]

renovari attemptata, cum hic
non esset appellatum ex tan-
tis verisimilibus, ut patet de
appella. bone. Attemptata
enim post appellationem non
revocantur, donec constiterit
appellationem esse veram, si
est appellatum ante sententiam
iudicialem, et per quod not.
[illegible] ut in c. non solum de
appell. li. vi°. Solutio. Immo
dicendum quod hic fuit inno-
vatum ab ipso appellante
qui postea appellationem non potu-
it impugnare, ad hoc fa-
cit regula, quod semel de regul. iuris
li. vi°. Et ex hoc [illegible] tolli
[illegible] limitatio ad id quod
dicit quod attemptata post
appellationem extra iudicialem
non revocantur per modum attemp-
tati sed pendent ex eventu
futuro ut notatur in d.
c. [illegible] non solum
li. vi°, in glo. finali [illegible]
dum, et de hoc etiam de maio.
et obedi. dilecti, et infra
de elec. in c. cum nobis, et
in nobili et quoniam [illegible]
Si autem sit innovatum ab
appellante, statim revocabuntur
attemptata, sicud si esset
appellatum a diffinitiva, ut
hic, quod est [illegible] notandum.
Idem dicit Jo. an. [illegible] Si hic
fuit appellatum ante sententiam
in iudicio, quamvis [illegible]

non revocarentur attemptata nisi
constaret causam appellationis esse ve-
ram, tum appellatio non potest
causam impugnare ut dixi [illegible]
cum per ipsum stabat, et sibi
placuit, sed quia est re-
gula quod semel placuit de regul.
iur. li. vi.
Capio [illegible] glo. et opp.
ad [illegible] supposito quod appel-
latum erat, tunc non debuit
[illegible] litteras impetratas ab
[illegible] sed potius litteras primo
[illegible] impetratas ut patet
de appella. oblate et quod
ibi notatur in glo. non potest
ubi notatur quod [illegible] senten-
tia ab homine neutra potest
[illegible] e. t. i. sepe. Solutio
colligitur ex glo. [illegible] quod dicit
quod [illegible] videbat [illegible] appella-
renunciasse, ex eo quod [illegible]
[illegible] non detulit. Et ex
isto infertur [illegible]
impetrate ab [illegible] non revo-
cantur, ex eo quia spolia-
[illegible] obest sibi quod
[illegible] non possit impe-
trare litteras super appella-
tione voluntarie [illegible] ut patet
de appella. cum sit. [illegible]
[illegible] non prohibetur impetrare et
super appellatione et super
[illegible] ex quo per ipsum non
stabat spoliando, et quod per
[illegible] non stat, non dicitur [illegible]
[illegible] imputari ut [illegible]
[illegible] li. vi. [illegible] glo. [illegible]
[illegible] quod [illegible] iste [illegible]

Glo. [illegible] [illegible] [illegible]

Sed appellum

audiendus prosequi appellationem
desertam de appell. si ap-
pellatum in clementinis et
in eligi. in c. Si appellatur
ibid. Confirmat quia ex
quo biennium erat appella-
tionis, deserta erat appellatio
ut patet de appell. ex
rone et in clementina sed
appellationem, ubi patet
quod a die appellationis computatur
fatalia, quod olim fuit du-
bium. Solucio quidam dicunt
quod iste O. fuit auditus non
ratione appellationis sed ratione spoli-
acionis, que est in tantum privi-
legiata quod qui constabit de ea
est admittenda ut c. Soli-
te de restitucione spoliatorum
dicitur quod petenti restitucionem non
obstat excepcio etiam au-
dita et sic solvit glosa
super verbo biennium ut in ea
Sed huic solucioni obstat
textus in verbo prosequendi, et
in casu sum immo quod iste fuit
auditus prosequendo officium
iudicis super innovacione
ut d. d. c. non debet concedi
remedium extraordinarium
puta est officium iudicis
dum competit ordinarium, ut
de in integrum restitucione
constitutus, ff. de minoribus
l. in causa. Sed hic compe-
tebat ordinarium sicut dic-
tum est in vi, ideo non com-
petebat extraordinarium. Sol-
vit Innocencius fatendo quod

si non est maior efficacia
et pinguior provisio per extra-
ordinarium, sed si pinguior, ap-
paret bene competit extra
ordinarium, sed quia sic est
quod per officium iudicis pin-
guius providetur, Ideo quia
si ageret in edicto unde vi
contra actorem probare possessionem
et spoliacionem ut ff. de offi. dele-
gati consultacionibus. Sed implo-
rando officium iudicis sufficit
quod probet innovacionem esse
factam super spoliacionem immo est sig-
num. Ex isto sequitur quod deserta
appellacionis tollit potestatem
prosequendi appellacionem quo ad
principalem causam cuiuscunque
sed non quo ad accessoria scilicet
ut revocet innovata et
ut non prosequatur condepnatur
in expensis et per hoc facit
l. cons. de sententia que contra c.
l. li vi ubi deserta ap-
pellacione durat effectus
per ipsam inductus. Et quid
ad illud de expensis ut
in c. de appella. Nicolao
et hoc est unde non dignum
per hoc sunt glose expedite
quod omnes hic notat quod
qui non prosequitur appellacionem ut
dicitur ut ex iusta causa ut bie-
nnium ratum manet sententia
et sententia. Glosa contra hoc non
tabile opponit ut d.
Glosa super verbo prosecutus potest in-
duci quod fuit prosecutus iste
O. licet quod appellacionem erat
impetrando et glosa sequitur

vide

contra

quaz.

quibus qualem litteras quas impetravit et respondet dicit

Glossa super verbo licet illa obicit et solvit ut videte

Oppono cum glossa quod sicut quando non fuit auditus sic non debuit audiri

Glossa penultima notat quod attempta pendente appellatione debent revocari et dicatis quod hodie sunt hic deshoc expediti in c. non solum et vi. de appella.

Glossa finalis notat quod si quis non prosequitur sua appellatione debet condempnari in expensis

Glossa nulla necesse (?) pendente rationem quare non valuerit littere ista quas recepit quia quod appellat debet facere mentionem de sua appellatione et alle[gatione] ho glossa opponit quod non et solvit ut videte

Oppono contra glossam quod iste quod non debuit condempnari in expensis quia licuit illi qui appellavit renunciare sue appellationi tamen verbo quam facto sed hoc quod ideo debuit condempnari et ego approbo appellationem et ideo tunc modum in primo appellantis non licet sibi renunciare appellationem

Consultationis de testibus

tu est debite pluribus cum clausula quod si non omnes

et de impotentia iuris et facti intelligi nolens autem per hanc clausulam non excusat hoc dicit summa et .... quia in appellatione ..... responsa in limitatione et ibi nota legem et ibi dumodo quod penultima tacite comitatus solutio ibi ut cum

Casus sic sigua (?) quidam accessit ad ecclesiam in et posuit .... contingit .... sanctitati vestre .... duobus vel .... cum illa clausula quod si non omnes .... vel cum illa si unus vestrum interesse non potuit duo consequantur ..... posset ponere excusationes .... de quibus .... illud intelligere et .... videtur quod illud intelligitur de impotentia iuris et facti et declarat ... quod sit iuris impedimentum et quod facti .... sit excommunicatus vel suspensus et tunc si talis .... interesse non potest .... destinare debebit .... iste .... quis illorum non voluit interesse .... quod ... non excusat nisi per clausulam si omnes noluit interesse vel non potuerunt unus vestrum consequantur

.i. de iure ut si quis illorum fuit vel in fame aut alio legitimo impedimento detentus esse constitit / de facto si se prostitit vel ra... inertie de .... talibus .... nullo impedimento quis valeat interesse /

.... illi littere vel aliquid delegatum .... singula singulis ... non obstare .... et si ... impediri .... non interesse .... alii procedere

.... iste .... appellaverit appellationibus .... ipse cum ille appellat /

.... videt tacite .... non vult interesse /

Iste no[ta]n[dum] de illa clau[s]ula
vlt[ima] no[n] om[n]es duo viri
&c. de qua plene nota
i. de off. dele. prudent[iam]
fuit cu[m] alie clausule
sunt similes et dissimiles
de quibus de off. dele.
cu[m] pluri[bu]s

No[ta] primo q[uod] impedit
quis esse iudex p[ro]p[ter] duce
impotenciam iuris et
facti, alibi d[icitu]r de tri-
plici s. nature legis et
moris, ff. de iudiciis cu[m]
p[re]tor, et nota de off. de-
leg[a]ti cu[m] vigesimum in glo-
sa in pri[ncipio], sed hic omnes
mo[do] impote[n]cie hic reduc[untur]
ad duas ut pa[tet] ex textu

No[ta]n[dum] s[ecund]o q[uod] s[ervus] no[n] pt ee
iudex iij q. vij. s. ka et
ff. de arbitr. l. si s[ervus] i[n]fam[is]
q[uod] viij intelligo de s[er]vo
empticio ut illiberto, qui
ad ordines p[ro]moueri
no[n] d[ebe]t sine volu[n]tate d[omi]ni
ut pa[tet] i. de s[er]vis non
ordina[n]dis c. p[er] totu[m] sed
eciam intelligo de i[n]fami
ut hic, p[ot]est t[ame]n esse arbit[er]
ut pa[tet] ff. de arbitr[is]
pedius l. si et iij q. viij s.
ka b[ene] q[uod] i[n]t[ro]ite[ri]s

No[ta] iij q. d[ebe]t [con]stare
de impedito impediti
aliis iudiciis, p[ro]batum
ut h[ic] dicitu[r] iniun[c]tum et de hoc
in glo[sa] sup[er] v[er]bo de[cl]arare

Iste no[ta] q[uod] voles no[n] di[c]
no[n] posse q[uod] de loquendo, et
h[ic] facit ad solucio[ne]m multos
dubios, Item no[ta] q[uod] talis
s[ente]ntia d[ebe]t esse c[er]ta s[ecundu]m
h[oc] s[upra] l. v. di. p[re]cepta, et
ibi in v[er]bo petitionis ex quo
s[ente]ntia [con]tinte peticio-
ne[m] aut ponit hic peti-
tor[e]m p[ro]pt[er] eo q[uod] est dist[in]ct[us]
a possessorio ut pa[tet] de
cau[sa] possessio[nis] cu[m] sup[er] et
c. cu[m] dilectus

No[ta] vltio in v[er]bo [con]uicta-
bilis q[uod] iuratam excusat
qui est [con]victa ut pa[tet]
ff. qui quis cauco[ne]m l. ij
§ quia talis iurationis le-
gem no[n] h[abe]t

Contra con[tra] textum in eo q[uod]
d[ici]t q[uod] s[er]uus ut i[n]famis non
p[otes]t esse iudex s[ed] [con]tra vide-
t[ur] q[uod] no[n] p[otes]t repelli a iudi-
cando p[ro]bacio, quia officium
iudicandi est ciuile ut pa[tet]
C. de decurionibus l. no[n] in fa-
mis, et p[ro]pt[er] q[uo]d om[n]es est
admittendum, cu[m] iuratam
legem no[n] h[ab]eat Solucio
verum est q[uod] i[n]famis ut s[er]uus
no[n] possunt se excusare
p[ro]pter dicti impedim[entum], nisi con-
tra eos excipiat p[ro]p[ter] p[ro]pter
s[er]uum primo ut hic in textu p[ro]bati

Contra oppo[situm] q[uod] s[er]uus p[otes]t esse
iudex ut iij q. ka b[ene] q[uod] [con]-
uitores iiij q. vij Solucio

Margin: no[ta] textum q[uod] impeditus in
s[ente]nt[ia] textum
clare p[ro]bat

dom[inus] q[uod] s[e]c[un]d[u]m leg[em] p[ote]st esse
arbit[er] quia d[icit] ibi, nichil
eni[m] refert cuius q[ui] arbit[ri]-
u[m] suscepit an sit itegre
fame an ignominiosus, sed
no[n] delet[us] ut hic
Quero utru[m] hec dicta
q[uod] i[n]famis repelli[tur] a iudi-
cando, h[abe]at locu[m] i[n] ordina-
rio sicud in delegato, dom[inus]
q[uod] no[n] ro[mano] s[e]c[un]d[u]m Jnno[centium], q[uod]
licet infamis p[ro]hibeat[ur]
esse iudex, t[ame]n no[n] p[ro]hibe[tur]
iudicare sicud iudex, inte-
rim q[uod] tollatur i[n] off[ici]o
abi[n]titio, et hoc tenet Jnno[centius]
i[n] de off[icio] dele[gati] c[apitulo] cu[m] super
hic est intelli[gendum] i[n] lege
ff. de iudiciis l[ege] cu[m] p[re]tor
que vide dic[it] q[uod] infamis
repellit[ur] a dignit[at]e ... i[n]d[ex]
vi[de] qu[od] no[n] sit [con]stitutus
no[n] p[ro]cedat et hoc r[ati]o[n]e iudi-
cis a quo no[n] p[ro]hibe[tur], et
p[ro] h[oc] facit v[ersu] q[ui] iiij no-
ne et l[ege] c[um] s[e]c[un]d[u]m litteras et
m[iss]e c[apitulo] l[ege] ... v[ersu] sed
... s[e]c[un]d[u]m c[apitulum] ... delegato
iudice cuius p[otes]tas est stricti
iuris, alter[um] cu[m] dant ordi-
nar[ii] iudices eorum ...
p[ro]pter bonu[m] p[re]sumit[ur], s[ed]
iudices delegati no[n] sit
...
Glo[sa] p[ri]ma ponit v[erba] sp[eci]es po-
tencie et ... p[otes]t v[ers]o
Capio glo[sam] ... et oppono
... q[uod] ... in decendo[?]

... oppon[itur] ff. de iudiciis l[ege] cu[m]
p[re]tor v[ersu] ... ubi d[icit] glo[sa]
q[uod] ... p[ro]hibe[tur] iudicare

mod[is] i[m]potentie sunt cu[m] plu-
res, ut i[n] iurib[us] allegatis
i[n] glo[sa] i. Solucio glosa vi-
detur [con]tra[ria], s[ed] t[ame]n dom[inus] q[uod]
om[ne]s isti [con]cludu[n]tur sub
duob[us] de quib[us] i[n] l[ite]ra q[uod]
vide
Jn fine glo[se] dom[inus] q[uod] ost[iensis]
ponit alios v[er]sus
alio[s] q[uod] glo[sa] dic[it] posse
dabit factu[m] ... p[otes]tas
officiu[m] ... comodu[m] ...
tas et honestas, addit
q[uod] de impotentia facti, de
h[oc] et p[ro]bl[ema] ... [con]cusat
q[uod] licet iurauit ut pat[et]
de iure iurando brevi, et
de ... sign[ificatione], et ar[g.]
ff. qui satis dare coguntur
l[ege] finali
Primo q[uia] illud di[citur] posse
q[uod] iure disponere [et] ...
possum[us], sic dicitur illud pos-
se esse iudicem, cui hoc
[con]cedit de iure ... q[ui]
facit hom[inem] ubi d[icit] q[uod] ...
pecto alterius saluti no[n] de...
[con]sulet, 2[o] no[n] dicitur posse q[uod]
a na[tura] possum[us], et illud no[n]
posse q[uod] a na[tura] no[n] possum[us]
p[otes]tas de off[icio] dele[gati] c[apitulo] ...
sic dicitur que posse
esse iudicem, r[ati]one etatis
et aliud no[n] posse, 3[o] dicitur
posse r[ati]one officij, ut sac-
erdos h[abe]t p[otes]tatem ... alios
pecc[at]a dimittendi, 4[o] dicitur
posse r[ati]one ... [et] sic dicitur

Glo[sa]

Posse.
1.
2.
3.
4.

q qui bn viuit potuit
bn predicare, Cuius eni vi
ta despicit restat ut eius
doctrina contempnatur in q
bus concordat glossa nota quod
posse diuina voluntas
quia deus omnia fore di
cimus possibilia, et intellige
istos versus ad glossam dicit
illa.
Glo. quod dicit pau de leia
et Io. an. quod si aliquid est
occultum publice in vno loco
et in alio loco sciret vbi
non est publicum quod vnus sentiat, si
sit vera quod impedimentum
occultum ignorat a iudice
partibus et populo et probabiliter
Secus si ignorat a par
tibus et scitur a populo, quia
tunc secundum talem communem talis
tolerantia nichil operatur
et id quod est probabiliter ig
norandum ut ipse notat
dere iudi c. ad probandum
Si non impedimentum est
publicum, tunc quamquam proba
sententia est nulla, eo quod impe
ditur subditus annullat
iurisdictionem
Glo. sed vnde videtur per eum bn c.
ro, quid si pendente iudi
co iudex efficiatur infamis
vel suspectus eius in districte
sit repellendus videtur glo
quod aut de ipsa infamia
constat pendente iudicio et
tunc repellitur ff. de testi
rogedum postea aut solum
post sententiam et tunc vt sententia

hoc vult glossa quod videtur
In fine glose dicit, quod
tenet Laurencius Vin. post primo
et Compos. et specul. ti. de
s. vltimo in prin. Sed Goff
contra quia si reus hoc igno
rabat, tunc sententia est nulla
ut patet ff. de iudiciis l.
ij primo respon. et C. si a non
competenti iudice l. ij. et pro
quod admittitur, hoc exceptio
tunc derogat iudicio retro
nullum. Sed dominus quod secundo opinio glo.
est verior, et ad hoc iura
videtur, quod locutus qui lata
est sententia a non suo iudice
quia tunc est nulla, ut
patet de iudiciis at si clericus
sit infamia, non facit quod
ipso iure non iudicet licet
faciat eum repelli, si oppo
ut hic, et C. de decurionibus
l. infamia et l. nec infames
li. x et l. iudices li. xij. Et
ad hoc infert quod hec ex
ceptio sit quod sententia lata per
iudice infame, de cuius infa
mia non constabat ante sententiam,
locum habet contra delegatum, non
contra ordinarium, et hoc dicit
aut cum agit pendente iu
dicio, aut finito, sed an iudicium
Si pendente iudicio et tunc
debet opponi ante litem contes
tatam declinatoria, et hoc
viij in exceptionibus que non fa
ciunt impotentem ualere, que
si faciat impotentem nalem ut
si iudex est surdus vel fatuus

tur cum talis excepcio pos
set opponi, etiam post litem
contestatam. Secundo quia talia sunt
immutabilia ut patet v. di. si
prius, et idem tenet Specu. in tit.
de excepcionibus § i versi. sed
quid.
¶ Glo. super verbo alio impedimento
querit que sunt alia impedimenta
que faciunt aliquem impotentem
ad iudicandum. Dicit quod si
est excommunicatus vel illiteratus
vel si non est in debita etate
de off. dele. cum vicesimum
annum videtur, vel si non est
catholicus vel carens fide vel
indignitate, extra. de rescriptis.
statutum vi°.
¶ Queritur de iudice, qui clare
non videt, an possit iudi-
care. Dicit quod non. Dicit quod si non potest
examinare rescriptum ex ra-
tione sua vel ex cancellaria potest
recusari tanquam suspectus. Contra
Specu. in tit. de sen. § ratione
sequitur § primum dicit
quod talis delegabit officium
alteri vel faciat suum per
aliud factum, et ipse proferat
verbum condempnatorium vel absol-
utorium vel potest recipere assessorem
de rescriptis statutum li. vi°.
Sed hoc penultimum redarguit
Hostiensis in summa eodem ti. § qualiter.
¶ Glo. super verbo destinare querit
primo quod delegatus impedi-
tus debeat intimare impedi-
mentum collegis et videtur
quod principium vel tractatus. Sed
querit utrum ille qui interesse
non potest possit alteri subde-
legare vices suas, et dicit
quod sic. Sed hic glo. resolu-
cionem remittit ad hoc tamen de
dele. apparet quia hoc habetur
a lege de off. dele. pas-
toralis et c. quamvis et de ap-
pel. cum causam et c. de iudi-
ciis § a iudice.
¶ Glo. procedat querit utrum
alii iudices possunt procedere si unus
ex eis non curat venire.
Solvit glo. dicens quod possunt
si eis clausula fuit appo-
sita, sed si non omnino videtur.
¶ Glo. ultra ponens exceptiones
dicens opponens in eo quod dicit
quod nolens non habetur pro
impotente, immo videtur quod sic de
off. dele. prudenciam § addi-
cimus.
¶ Glo. ultima ponit contrarium dicens
quod illa corrigit istam. Contra
dicit melius quod non corrigit
secundum Vin. Guil. Jo. an. et
Hostiensis. Dicit quod non ex-
cusatur a redargucione ut
dicit. Et tamen fateor quod voluntas
habetur pro impotencia quod alii
procedere possunt ut in
gratiis. Vel dic et clarius
quod aut queritur an clausula
impotencie includat volun-
tate ad suspendendum iuris-
dictionem in collegas, et dicit
quod sic et loquitur in pre-
sencia. Aut queritur an no-
lens procedere excusetur
a contumacia et a pena, et

pro vitan. per non
pro vitan. et pena videtur dicit

dem q̄ non loquit̃ i tud
c. hoc verum nisi i rescripto
sit clausula aut nolunt
Hoc isto patz q̄ i p̄o opa̅
duplicē effectu. pmo qd
tussert iurisdm̄ in colle
gas. 2o i potestate qcu
sat a pena noluntas
aut tn̄ habet unum effectum
quia tussert iurisdictionem
i collegas ut i dicta de
addicimus. Si non qcussat
a pena noluntas p̄cede
que tn̄ pena est arbitraria
secundum augustinum. In qōne
renocationis rescriptorum re
currit ad arbitros sin
dicos sibi non deferunt
ut iure qcordant.

Pastoralis

hec decretalis est difficilis, et tn̄ utilis
Et hoc dicit i summa. Si adi
ungas ad duos vel iudices
dimissa rescripta impetrat
et dubitat quis prualeat
tur, iudices utriusque qmis
sos, pnt sibi iudicem de
ferre quia qcordat
alii simul qcordat. Et
si discordant p arbitros
a ptibus electos, questio
decidetur hoc dicit usque ad
§. quis. Si iste §. sic summa
p generalem clausulam qs
dam alios et rebus aliis
positam i rescripto, delegatis
data qcessionem psonas
ut res iurisdicionis. Sed
si non qcorret hec p̄ Ego
valet etiam spale rescriptum
quod data pdictam qcessionem
aduersarius tacito de pmo
impetrauit. Diuidit pn̄
i duas ptes. pn̄ decedat
quasi pcum subdiuidit in
qsultacionem. Et rn̄sionem 2a
qsultatio est ibi Quam aut
pn̄ ... dicit qualem clau
sula positam i rescripto de
legatis data qcessionem psō
nas uel rerum i admi
nistracionem non qcessam valet
etiam spale rescriptum quod
ante qcessionem pdicta
qcernendam eo tacito im
petrauit.

Casus. Hic abbas sic fingit
causa vel ubi inter duas
ecclesias super subieccione obedi
encie et alia pensione
que adinstanciam actoris
sunt qmissa et iudicibus
sine debito timanda; postmo
modum reus obtinuerat
tras ad eosdem et quosdam
alios, sub hac forma. Cau
sam que vertit inter eccl.
super subieccione renerencia
et obedi vob dumn
committend. Et sic littera
tus. hec clausula scribat.
Et ut iudicium sine suspi
cione pcedat, eccl. hono
ra. vos A. B. C. ad honora
cause qcercionem vob dumn
adiungendos. Ex isto litte
... cum pfatis tras

mella meis & aīma pensione
ecclesia ....

… et … concordia quod potest suppleri per c. pastoralis de off. del. …
… pastoralis … pastoralis officii cura nos …
… populi nationes cuncta nos invigilare …
… possint obviare et scandala removere compellit
… fiat / vel partes … iudicandi per delegati de suspicione

forte essent revocate et
qui iudices debent cognosce-
re de causa primi vel secundi vel ceteros
Et videtur supra quod nisi iudi-
ces posteriores iudicibus prio-
ribus vel econverso duxerint
deferendum, sunt omnes qui
non stantur et si concordare
non potuerint in unam senten-
tiam saltem per arbitros quos
electos sortiantur, hoc est casus
nostri ad finem; vide legem
Casus primo casu quod quando
iudex iudicat de commissione
alterius causa ad illum perti-
nentem de consensu huius illius
ut hic, et tunc est sola …
aliud facit … facere vi-
detur regula l. vi. Item non
quod tangitur in fine … dubio
… et in dubio revoca-
tur iudices non debent separa-
tim procedere, immo debent si-
mul convenire et hoc procedit in
delegatis duobus vel pluribus
Item non petunt procedendi su-
per … dubio …, quia …
… debent iudices sibi
deferre et si sibi non defe-
runt debent simul convenire
et concordare, si non concordant
debent simul eligi arbitrum et
appellatur hic arbitrum …
… hoc patet causa in quo de-
… vel ad arbitrium recurre-
re et aliter causa est de off. de-
legati suspicionis … causa
est … ubi eligitur et si
appellat ab … ut in
de off. dele. ab arbitris

Casus secundo quod delegatus iudicat
an sua sit iurisdictio, ut c. e. supra
litteras; quod procedit nisi sit
suspectus ut quia sit alicuius
litigatorum; sit et iudex
ut puta … parte litis, tunc
enim non cognoscit ipse
ut patet ff. ad municipales
l. de iure … vel … glo.
nobilis, et ff. si quis in ius
vo. non ierit l. … Etiam
si proponit exceptionem que
… famam
iudicis ut patet … not.
de off. dele. c. super

Casus iii° ex hoc, quod delegatus
agit super non commisso …
… sit iudex
… qui accessorie
Et hoc … hac parte
… a lege ut patet
ff. de iudiciis si quis ex
aliena et … c. e. super litteras
et quod ibi nota.

Casus iiii° quod plures iudices
partes quod … perveniat
ad iudicium … impetratum
quod … iudices … plures
eligunt arbitros et hoc
probat textus quia plures
eligunt arbitros

Item non … in quo dis-
cordantibus delegatis …
… non recurritur ad de-
legatum sed ad arbitros

Quero que fuit ratio du-
bitandi circa istum casum. Videtur
quod ista fuit ratio quia vi-
debatur quod … prevalet

quartum

Cod. de … / … / … +

v delegati cognoscere non
possent eo quod iurisdictio
delegata non contenditur vel
commissionem, ut, extra de signi-
ficatione verborum cum respecta sunt
ti iuris, cum ipsa pre-
iudicat ordinarie iurisdictioni
ordinarii. e. adhuc ubi de hoc
vel causa alia ratione, quia
forte videbatur, quod discor-
dantibus delegatis, delegatus
non debet decidere sententiam
cum eius est interpretari iu-
ra principem, et interpreta-
tio cuius est condere

Set ratio decidendi est, quia
iudices delegati habent potesta-
tem super omnibus, sine quibus
sua iurisdictio non, cum sit compli-
cari, scilicet quia non posset
complicari, nisi hoc dis-
cusso, de rescripto vale-
at, videt Innocentius, quia utrique
quod sunt littere assignate et
coram utroque incipit et
utroque volunt procedere aliter
scilicet coram alteris iudicibus
tamen incipi ipsi soli proce-
dent et hoc dubium dif-
finiret ut patet, extra e. eo
litteris, secundum Innocentium et si ma-
le diffinitur potuit appel-
lari. extra de appellationibus dilecto
et c. significaverunt

Quero secundo quis habet locum
hec decretalis, ut quo iure
tractabit istud casum iudices
secundum Innocentium, quod hoc apparebit
si primi iudices citant
sine impetratis, quod veniens
opponit de falsis literis et
iudices volunt cognoscere
tamen fuerunt primas et illi
contradicunt, sic et congressus non
cum primi iudices pertinent
be... ne procedant nec
congressus, tamen si volunt
de principali cognoscere, quod si-
ne forma huius capituli
secundum Innocentium. Sed hoc
sit, donec est dubium, quod
rescriptum sit preferendum, iudi-
ces primi vel unius commis-
sionis non possent prohibere
alios iudices alterius commis-
sionis, sed si primi iudices
determinasset quod ipsos esset
iurisdictio vel si hoc declaras-
set, et non esset declaratio
appellatum, tunc alii cognos-
cerent qui perinnaeyssent, ut
patet, extra de re iudicata, quod ad
consultationem, et per hoc deci-
dit una glosa posita in c.
cetero, extra e. ubi recitat
multas opiniones

Queritur iuxta quod hoc habet
locum, quod sit de iurisdictione
cognoscere possunt iudices
diversarum commissionum, videtur
Innocentium, quod tunc quando utrique
litere sunt assignate, et
coram utrisque incipitur
et utroque volunt procedere,
aliter si coram alteris iu-
dicibus tamen incipit, ipsi soli
procedent, ut extra e. eo litteris
et si male diffinit, potest

diffiniunt

gl ꝙ nō stat cū sedis ꝯpuit
puitoꝝ de ꝯmis / et ı̄ pluuꝫ ibi
vbi sede · vaca ꝯpuit nō faciat
cū de ꝯmis vzt. ꝙ ꝑ anullate
negligē⁹ inpetrauit

omnes duabꝫ ꝑtibꝫ vna ē ibi sp̄
uditꝫ usꝫ ı̄ ıtm ḡ alia ē ılla
vt debitꝫ usꝫ ı̄ bid ek. et ıste dixit
qui nō vltia ꝑhla glo ut infra
ıra vt⁹ fran. vj li. glo de rescriptꝫ

ab ipis appellai, ı̄ de ap-
pella dilectꝰ et significa
uerunt fm̄ Jo. an.

¶ Quero quid si nec ipi
iudices nec arbitri ꝑnt
concordare
dicit aliqui ꝙ iudex
ꝗ̄ ꝑo citat, coget ꝑtes
ad arbitros eligendos ꝑo
duos ꝗ si non concorda-
uit, coget illos duos ad
eligend teriū et statuet
illos tiuū ad causā fi-
niendā, et si ı̄ tium cū
nō finierit, ꝑcedet ipse
iudex ꝑ hinoᵒ et coꝑo
plus vi place, ꝙ omīs
sint ꝑcedat pūi iudi
ces et ꝑi, hostꝰ aut dt
ꝙ qn arbit nō concordat
tunc delegans est ꝯsu-
lendꝫ de offi. dele. sane

¶ Glo ꝑa obicit et rn̄det
et itm dupr obicit, pot
tres solucōes quas reprobat
dnm̄ soluit, et solucōm
opposit alius dat soluc
et fine rn̄det ꝑ Jōm Jo an.

¶ Et eo pedi oc ꝑ glo oppo
ꝙ nō ħet locū dubiū de
reuocatōe rescriptor, quia
aut fm̄ faciat mēcōm de
ꝑmo, et ꝑfert fm̄ ꝑc.
ectꝫ. ot. e, aut nō, et ꝑfer
pmā ut ı̄ cod. caᵒ Soluit
glo pma duo ꝙ nout
ꝑo ꝑpetua est. ı. nō sufficit
dimisso et ro poīt glo

quia pma tollit ꝑ conob-
late de appellat, sa tol-
lit ꝑ dictū lez pleriqꝫ
ı̄ e. et dm̄ de hac glosa
tm̄ ꝑtes pmo opponit
et soluit 2o fort duo
ꝯria sunt ibi Jte qualit
3o poīt tres solucōes
quas reprobat ibi ꝑꝑt hoc
glo poīt solucōm sua
ibi ꝑt dictm̄ᵒ hinc solu
cōm oppo ibi ꝗ hinc
poīt alia solucōm ibi
vel potes vj⁹ sentētali-
ud ꝯrud ibi ꝗ ꝗ dubio
et c. to glo

¶ Prima glo ait ꝙ isti iudi
ces non potuit dubitare
de iure quia a ꝗ ꝑ ea fa-
mēcōm de pᵒ, et tunc vz
aut nō faciunt et tunc nō
valꝫ ꝑ cꝫ soluit ꝙ iudi
ces nō dn̄ ꝗ tempꝰ nō ħet
locū ista dubitatiᵒ

¶ No. ḡo ꝙ ꝑ ꝑns glo ꝙ
licitū est argue a sufficī
pcīu eminacōe ut paꝫ
ꝑ de ꝑiꝫ ꝗ sit sui uel
alienī iuris li. et de elec
venalem in ꝑnᵒ et vsi
obiecōni et de ꝑbem de
lecto ꝗ su ꝑrn ꝯ ꝗ ꝙ
ꝙ enumata sint va, alit
arbi non valet ut colli
ꝯ ista glosa, et meliꝯ
de restitucōe spoliors an-
dita et de re iudi int
vm ħet locū ꝙ hic dicit
quicunqꝫ dubita de reuocatōe

[Margin notes, right of second column:]
sepe et c
+ et melius de rescriptis audita et de re iudica. pecti +
·r·
vident sicte
pri sup

[Margin numbers:] ·b· 1 2 3 4 5 6 ^ ·d·

liras sive de iure sive de facto quod ex habilas pue irrotant cum ipso sit incto de pluribus dubitabit possent apud iurisprudentes, et tunc habet locum decretalis ista quod tunc quilibet quis habet iudicare id quod est facti

2a glo opponit quod non possint iudices vices deferre vel cum solum apud iudices cuius commissio sit directa ut patet de c. cetera de off. dele. collaterios/ et quod si solet comparere pur, non possunt sibi alios associare ut patet de off. dele. cum super

3o opp. ad id quod nonnumquam habebunt iurisperitos in dubio sicut in simili si datur alicui tutor et dubitatur de quo ticio intelligitur cum sint plures eiusdem nominis, neuter est tutor, ff de testamentaria tutela duo sunt titii, de qua l. vide de off. dele. c. cum abbas i glosa penultima/ Glo solvit ista duo contraria et hoc multiplicat quod vide que ponit in solucionibus, ut videbitis et quia dicit esse verum/

In fine glose dicit quod licet predictas salvari possit sicut petrus de sampsone quia hic non querit quod iuris si quis dicat quod questio est generalis dicunt hic tamen et phi. quod tot et tanta recitaverunt hic antiqui, quod si singula recitare confusionem inducerent potius quam doctrinam Alii autem dicunt quod hoc decretalis locum habet ubi cumque est dubium iuris et facti, etiam si sit talis de quo sapientes non dubitaret si dubitat iuris imperiti idem etiam tenet Innoc. et compost. et gauter omnes

Quarto glo opponit hic tunc ibi sunt hanc solucionem Glo opponit per c. cum contingat in pri. c. Et solvit dicens in adhuc patet melius dicere ut in glo

Quinto opponit glo quod non [illegible] iudices si in alia in pri. c. dilecti ij o Colucio ut in glo ibi contra dubitaciones, que dicit quod hoc casum non habet locum quando in rescriptum est super principali et aliud super apponere quia tunc in iudices appellacionis cognoscit. Et hoc dicit quod hoc casum accedit in duobus iudicibus, datis in causa principali de quo est dictum in c. dilecti In fine istius partis glose dicitur quod iuris dicit imo si in causa appellacionis diverse littere impetrantur quod esse pt/ de confirma. vti. vel inuti.

Hic qualiter [illegible] vide super pu. li.

Glo opposita contraria dat intelligi [illegible] ipsius [illegible]

bone / Sz si con[tra] l[itte]ras delecti
opponit[ur] A cas[us] no[n] est ordina
rij ipso revocata, tunc d[icit]
primo no[n] esse locum huic
t[itu]lo, quia hic tm dicit[ur] q[uod] qu[ando]
ambigit[ur] de revocacione lit-
teras ad ordinari[um] aut se
no[n] diriguntur

Ultimo glo[sa] opponit ad
idem, q[uod] stat l[itte]ris p[er] quas
facta est p[re]vencio ut pat[et]
de appella[cionibus] ut debitus. Bo-
lu[n]cio in fine istius glose cu[m]
d[icit] q[uod] dubitacio huius ca[pituli]
no[n] p[ro]cedit re integra, R[ati]o
quia donec res est integ[ra]
locum est p[re]vencioni modo p[re]-
dicto et sic no[n] est locus
q[ue]stioni de revocacione rescrip-
torum / Sz d[icit] vi[detur] q[uod] hic no[n]
est plene solutu[m] R[ati]o quia
in textu est dupl[ex] q[uesti]o et tu
una solucio. Sz d[icit] q[uod] lic[et]
videat[ur] esse dupl[ex] q[uesti]o va
tum est in effectu idem. Io.
an[dree] opponit l[itte]ram ibi et
veru[m] p[re]d[ict]um est

Glo[sa] s[upe]r ijs. videt[ur] p[er] q[uesti]o[n]em an
i[n] delegacione sit nec[essari]us cons[en]sus
p[ar]ciu[m] ut quo possi[n]t querere p[er]
intellectu[m] glose, q[uod] si iudices
discordat ab arbitrem, nunq[uam]
est opus ut p[ar]tes consentia[n]t.
Solvit glo[sa] dicens q[uod]
hoc est honestu[m] s[ed] no[n] ne-
cessariu[m] q[uonia]m videte. Ipse
glose dicite q[uod] h[ic] tenet
Io. an[dree] et host[iensis] / Sz Io. an[dree] expli-
cavit hoc esse nec[essariu]m / sed

tenere cu[m] Inno[centio] et host[iensi]
R[ati]o quia hic dat eis po-
testas defendi vincen[ti] / ab
hoc iure / et nichil dicat[ur]
de p[ar]cium co[n]sensu / Et dicat
Inno[centius] plus, q[uod] si iudices de-
ferunt sibi / et p[ost]ea co[n]cedat
delacioni / ut quia p[ri]mus
impetrans co[n]cedat p[ri]mo iu-
dicibus defere[n]tibus s[ecun]dis / q[uod]
p[os]t hoc non potest appel-
lare et valebit s[ente]n[ti]a s[ecun]di
iudicis / cu[m] nullu[m] sit p[re]iudi-
cium a p[ri]ncipali s[ecundu]m Inno[centium] / Et
quo ad hoc ponit unu[m] casu[m]
in quo p[ro]hibe[tur] app[ellar]e / R[ati]o q[uia]
p[ost]ea non gravat[ur] / non enim in-
test ipsius cora[m] quo litiget
dummo[do] iusticia[m] co[n]sequat[ur]
/ host[iensis] aut[em] d[icit] co[n]tra[rium] Inno[centio]
/ et R[ati]o eius est, q[uod] m[u]ltu[m]
interest h[abe]re iudice[m] favo-
rabile[m] et io p[ost]ea p[otest] appel-
lare, et concludit hoc co[mmun]i[ter]
maiori p[ar]te eq[ue]s, tu[m]
tenere p[ri]mu[m]

Glo[sa] in [fi]n[e] ponit p[er] co[n]corda[n]-
cias octo cas[us] in quibus
no[n] stat maior p[ar]s / Diciu[m]
alle[gat] gr[ati]a / et solvit opp[osi]o
cu[m] glo[sa] q[uod] qu[ando] sunt plures
una co[m]missio q[uod] i[n] alia
q[uod] tunc no[n] sit recurre[ndum] ad
arbitros, s[ed] referentur illi plu-
res i[n] q[ue]stio[n]e ut pat[et] Bern[ardus]
de f. c. j. et ij. et ff. de re
iudi[cata] duo / Glo[sa] solvit duo
q[uod] hoc est regulare q[uod] sta[tur]
maiori uno s[ed] fallit i[n] sta-
libus casibus / quos enumerat

glo. in principio. sub quo est
iste, quod in casu presenti, non
statur iudicio maioris
partis. Ratio quia si in una co-
missione sunt tres, ipsi habent
pro uno. Dat etiam glo. alias
rationes ut videbitis. Vide-
te eam. Glo. opponit
C. de bonis auct. iud. possi. l. ult.

Circa fine glo. que pre-
sta. questionem. Quid si tot sunt
in una commissione, quot in re-
liqua. Solvit glo. dicens
quod satis posset dici quod te-
stabis iudicio maioris partis.
Sed hostiensis dicit quod hec littera vi-
detur contradicere, quia utroque
casu recurritur ad arbitros
et vult dicere utroque ca-
su sive plures sint in una
commissione quam in alia sive
sint pares. Et pro hoc facit
littera ibi communis. Glo. opponit
C. de bonis auct. iud. possi. ubi
dicitur quod si sunt plures credi-
tores statur dicto plurium.
Solvit glo. quod est secus
in creditoribus et dat ratio-
nem diversitatis ut in glo.

Nota quod ponit vi. casus. duo in
quibus itur ad arbitros et
duo quibus non itur et
duo dubitabiles. Nam si
iudices dati per primas
pronunciant pro secundas et dati
per secundas pro primas, tunc itur
ad arbitros. Item qui per
primas pronunciant per litteras secundas
et sic per litteras primas. Sed

Compromissum dicit quod in omni
casu quo est discordia per-
venitur ad arbitros, nisi ma-
ior pars unius rescripti cum ma-
iore parte alterius rescripti
concordat, quia tunc stabitur ubi
maior pars est, dicunt esse
omnes. Et hoc dicit glo. in fine.

Glo. finalis istius questionis
de una questione, quid si arbi-
tri adiudicabunt iurisdictionem illis
qui eam non habent, nunquid
tenebit sententia. Glo. respondet
dicens quod inchoatorum tenebit
sententia illorum iudicum. Et ratio
quia cum arbitri non sententiaverunt
contra iudices rescriptum, tenet eorum
sententia nisi sit appellatum.

In fine glose dicatur quod pre-
dicit dictum glose, nisi forte
rescriptum faceret expressam
mentionem de primo, ita quod
per rescripta secunda voluisset
tollere iurisdictionem primorum iudi-
cum a papa datorum, et de hoc
expresse constaret in rescrip-
to, tunc si arbitri pronunciaret
contra, non valeret.

Sed hoc dictum non valet. Ratio
quia semper in rescripto intelli-
gitur clausula si in petitione litteras
impetrantis veritas volunt etc.
Secus si revocat primas, si spe-
cialiter utitur et non aliter, de quo
notatur supra de rescriptis c. ceterum. Et tunc
adhuc non sententia arbitrorum
pro primis. Ratio quia isti arbitri
utuntur hoc iure secundum hostiensis

Et quia glo. vult quod appel-
lari possit, quero ad quem
debebit appellari, quero ad
quem appellabit iudex cum
quod ad superiorem, Ro. quia sunt
ut arbitri iuris, l. i. de off. de-
le. li. vi°. sequitur.

¶ Quam autem similiter est ex
hoc, hec est quod generale clau-
su posita aliud et rebus aliis
posita in rescripto, de lectis
cum expressione personarum
vel rerum iurisdictionis habet si
non potest habere primo, vale
etiam speciale rescriptum quod an-
tedicta expressione adversarius
tacito de primo impetrat
hec dicit. Et hoc quia in prima
posui dubium quod, nisi aut utriusque
solucio in ibi nota etc.

¶ Casus instabat consulendo
de alia parte P. B. quod
impetravit litteras generales ad ali-
quem iudicem a sede ut ira sub
tali forma. Causam quam con-
tra B. et quosdam alios
super possessione de P. et aliis
personis et rebus ut dicitur
committendam quero utrum
iudex an specificatis personis
vel rebus super illis cause
qualibet competentibus habeat
iudicandi potestatem. Et videtur
an expressionem litteras speciales
impetre ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ certas personas et certas
res competentes de per[illegible]
qualibet non fecerat mencionem
prius predictarum vel non.

Et ipsa rescribet primo ad secun-
dum, quod sic et post re-
dibet ad primum [illegible] super rebus
et personis competendis, de-
lectis talis habet [illegible]
autem specifice contentis
iurisdictionis non habet [illegible] sc. lra.

¶ Ro. primo ibi solucio que-
stionis quod quedam quocumque
quod obseruat causas patronum
quod rescribendo [illegible] status
patronum alterius partis
dare concedat.

¶ Ro. secundo quod concedat soler-
tia inquirendo ff. de in-
iuriis et honoribus, maxime
si ut ista et not. de off.
primicerii c. unico.

¶ Ro. iiij° ordine tenendi i-
solucionem dubiorum que habent con-
nexionem, ut in capitula antedi-
cta, et primo solvit illud quod
quo solucio alterius dependet, etiam si aliud
ut patet de verbo signo-
cum olim. Et licet dubia
sint opposita, tamen distinc-
ta, tamen sunt coniunctum habent sed adeo
dicunt iudici ut de [illegible] c.
ex ore, et de sacramentis non
iterandis c. i. etc.

¶ Ro. iiij° quod speciale dero-
gat generali secundum eius glo. [illegible]

¶ Nota v. ibi quorum, quod
prorogato presupponit habitum
et hoc facit de desponsatione im-
puberum ad dissoluendum, Ro.
isto patet supra in c. i. qui te-
nebat iurisdiccionem alia iurisdiccione
que non esset causam non
possit de re ij° cum accessisset

inus^a p gnalez lras ad
/. qr d' i sp'ti ssales litat qbd
ad ea q spal' cprundi penit'
enervatur

¶ No vij^o q potencia est
q est i actu, & q est i
habitu ut patz de filijs
psbitos qo tua, sic cu
spale rescptu dat iurisd
i actu .i. cu coticio pre
fert gnali q dat iurisd
tm i habitu .i. sine co
cio

¶ No vij^o ibi qre casu
i quo quis habet iurisd
sine coticio q hoc est
ds^9 i glo ultima hoc i to
patz q adqu ut iurisdo
sit cu coticio ut q sit
lita. ut .e. ad hoc / sup. de rescript. gra

glo ¶ Cuz p vbo spale not pe
q si bini rescptu est gna
le et sm spale licet no
fiat mencio gnalis i spali
pvalet spale Sz^o cou
hoc no ulel oppomt pt cu
ordine ibi sm spale no
derogat gnali Solvit
glo dicens q ibi e alt
casz q pmu e pule
et sm est rescptu sz hic
loqui de ambobz rescptis
sm ius qui no tollit
pule / ut sic glo dixit
[illegible]

¶ No sup vbo psdue no
tat q qui petit re debet
etia petere / et vnuc | vij dt

¶ No sup vbo spale sigt
cotrarius et solvit cu qa
oppo et vi q sm rescptu
spale no tollat pmu ge
nale Sz de ipo no fat
mecio ut .e. cu ordine

Solvit glo dicens q ibi qua
le sunt pulegi hoc vult
glosa qz videte

¶ In fine glose dicite q me
lius pt dici q ibi potuit
obstare subrepcio Ro q
pmu erat i actu et no i
potent sz hic erat i potent
tia et no est q impute
impetrati spalis Sz non
facit mencio de gnali qz
nesciuit

¶ Glo sup vbo enervat
pmu itept^u Oppono et
vi q sola impetracio sz re
scpti spalis no enervat iu
risdicio pmu indicis gnalis
sz est loca preoccupacio ut
patz i. de appella ut debi
tus Glo ista stat gnaliter et
intelli q hic pfert sm
spale facta p9 citacione
sm vigore hoc vult glo q
videte

¶ In fine istius glo pt dici q
pfert sm spale cui no
facta mencio p'mi, adeo
q sm impetrus no pt
uti pmo nisi impetrus sm
noluisset ex dolo vel neglia
uti .i. dum ut i c. si duob
et c. plerumq .i. e. ti / et hic
[canceled] tedo q illa [canceled]
tala no sit correcta Ro
est quia ipetr^s spalis
hec ac p pmo ipetrate co
quo p pmu rescptu non
erat facta coticio p quo
hn fat lra hec / Sz d. ec

/. Dicit capitulu q p
spales lras qu a
a spalit [illegible]
enervat

glo / not / obiit q
no le / et solvit
vij dt /

si non impetret specialem specialem ad quem non est saltem generali propter meditudinem ut patet contra / ad hec Solucio ibi fuit meditudo iudicis / sed hic personas vel res et propter hoc fallit quod notatur in c. proximo in glossa penultima / Contra hoc facit mediatione de casu est s. e. ti. in multis li. vi. ubi dicit quod in primo citatoris defecit sed speciali ut ibi

Suppono et video quod dispositio talis non tollatur propter dispendia s. e. ti. li. vi. sed Item quoque ubi dicit quod citatus coram uno iudice non potest impetrare neque convenire actorem coram alio iudice pendente iudicio / ergo eo ipso in rescripto et citatus super rebus non dum conpulsus non potest impetrare alios iudices etiam primos / cuius contrarium hic dicit Solucio quidam dicunt quod hic causa sui citatio est post illud / Alii hic repliciunt ponentes casum aliquos in quibus adhuc tenet ista dispositio / Sed plenius dicit / quod aliquis impetravit specialem rescriptum cathenenses sub clausula et non nullos alios / aliquis erat conpulsus sed impetrat super rebus non compulsus / primo casu propter rem quaque nichil facit / valet enim speciale / et preiudicans generali ut hic / eo quo impetravit speciale non cat

compulsus nec citatus / secundo casu aut vult uti rescripto pendente primo iudicio / aut non curat illo statim / Sed si vult illud suspendere primo casu / id est si vult uti illo rescripto contra quod impetret eundem iudicem tantum et tunc impetro specialis hoc / Quid dicit quod speciali derogat eo quo non habet iudicem nisi eundem / Dico quod interim potest enim esse quod in rescripto speciali obtinebit aliam clausulam utilem ut clausulam appellatione remota vel similem / Secundo casu qui non curat statim uti / valet rescriptum speciale ad quemcumque iudicem impetratum / quia propter rem quam non obstat impetratio sed soli citatorum faciende ad alios iudices sed transactum

Glossa ultima videtur propter eum quero igitur propter eius expeditione an delegatus cum clausula personas vel res an compulsus non possit subdelegare quo non ad compulsus glossa ultima art. quod non propter l. observare quod ultra ff. de officio proconsulis ubi proconsul antequam ingrediatur provinciam iurisdictionem non habet et ideo illam non habet committit / Contrarium tenet glossa dicens quod committere potest licet non habet cognitionem / et in hoc est glossa iuris / et in hoc videtur velle glossa quod habet iurisdictionem et illam committere possit

pone glossam quod dicit de dua quod et art. et post

In fine glo. dicit quod tenet hostiensis dicens quod super tali commissione iste subdelegatus potest uti iure suo per expressionem personarum et rerum. Et hec decisio est vera. Et ad contrarium ad dicta l. obseruare, dicendum quod ista lex alia ratione prohibet ut proconsul non faciat moram in eundo ad prouinciam, ideo permittitur quod non potest sic ingredi ex aliqua causa rationabili ut delegetur eum ingressum.

Item nec inmediate morte mandatoris extinguitur iurisdictio delegati quo ad personas uel res non expressas. Et arguit glo. quod non l. de duobus reis l. si ubi dicit quod hec nota quo ad eorum instrumentum prestabit quo ad alios. Ergo uidetur quod sit perpetuatio quo ad expressa, affirmat iurisdictionem quo ad non expressa. Contra glo. contrarium ff. de grat. et c. l. de off. dele. et c. significauit facit ad materiam. Respondeo quia rescriptum generale habet uim plurium specialium, sed si esset speciale super re uel persona non expressa, extingueret iurisdictionem morte mandantis. Ergo idem in generali, sed c. significauit facit alio modo, quia iurisdictio non uidetur radicata ante expressionem, et ideo rescriptum non transit ad successorem, nec delegati dignitas mortuo concedendo per clausulam. Solutio: idem operatur inchoatio cause, ut concedo, i. sic res, ad hoc facit c. de appella. una sententia contra. Immo hostiensis tenuit quod non extinguitur, sed in c. licet tenet idem quod tenet glo. et hec est uera.

Sedes. Summa et clausula quidam et res alie posita in rescripto non concedit multo nec persone uel res maiores expresse, pacis autem uel minores sic nisi maliciose fiat expressio. Et dicit quia primo ponit causam, quam ponit et hostiensis, ibi nos. Et illa subditum, quia primo prouidet contra personas, secundo contra multitudinem personarum, tertio contra res, quarto contra fraudem maliciose commissam, ibi si nec liceat, ibi nec super contrarium, ibi si quis.

Casus. Sic summa quidam accessit pro pau[...] et proposuit. Sepe contingit quod aliqui impetrant litteras super decimis et aliis rebus, uiliores personas et minora negocia exprimendo, ut facilius impetrent litteras, et per clausulam generalem personas dignitates [...] concernat et super maioribus negociis eum prouidet ipsa ut in textu dicens sedes.

Primo quod sub generali uiliores et minores personas comprehendi non possunt, sed per clausulam generalem maiores et dignitates [...] Quod sub iudici quod sedes apostolica consueuit se petere [...] uerbis sub quodcumque gratia uocabulorum generalitate [...] tertio quod [...] comprehendit personas quasi non [...] ueliti in iudicio comperi sed ut ad pares [...] Sub iudicio [...] quod in fraudes et dolus non patrocinari; quarto periculum in [...] imperare [...] cauat domina impetrare.

apparere, tamen per qualem clau-
sula non debet includi perso-
ne dignitas. Instabat oppo-
nens quando instat qui vigore
clausule generalis multos
trahunt. Respondeo quod per hanc clau-
sulam venit multitudinem ob-
stantes evocari. 3o quidem
propter (?) ff. de muneribus
rebus vel negociis faciunt
mentionem et super maioribus
conveniunt.

Nota 1o quod sedes apostolica libera-
lem se exhibet petentibus et
dicit Egidius quod est magna
liberalitas, quod dat pluribus
quam aurum vel argentum. Item dicit
glossa una quod in eo est libera-
lis quod non claudit gremium
petentibus et de summa trini-
tate (?) ultra ibi ut in glossa.

Nota 2o quod nomine minorum
veniunt maiores et dicit glossa
nisi quod intelligatur hoc sit, id est
non eligatur, nomine minorum
non veniunt maiores, vel
intelligatur, id est valde eligatur
hoc sit, scilicet quod nomine minorum
non veniunt maiores. Item
a Iove principium, id est Nichola-
us a maioribus sicud in omnibus
est principium a Iove, id est a deo, et
in hac non tamen quia dicit com-
prehensis in minoribus maiores
non includi, unde dicit Iacobus
generale talis clausula per se tan-
tum immo. Hic dicit quod est ob-
missa comprehensione de maiori-
tate et dignitate personarum

et negociorum, maior liti-
gat contra minorem, tenet
prima. Ratio quia tacite pro-
gatur unde, de quo nota
in c. Rodolfus, item quod facit
mentionem de levioribus, super
maioribus non est audiendus.
Ratio quia tenebatur comprehen-
dere quando movere potest prima
porrigendo aggreditur vel ad de-
rogandum et hoc in vel super
maioribus etc.

Nota 3o quod maiores res
vel persone non veniunt sub
clausula generali quam maiores
sint concesse, unde ff. debet
incipi a maioribus, qui tunc
sub aliis modis comprehendat
et de hoc tangit glossa. Item
dando generaliter, nam
hodie per clausulam quandam
potest tunc quorum quorum, quod
homines in prima citacione
debent comprehendi, ne sit locus
variationi, id est cum vult
liberos, item non quod tene-
clausule generalis non liga
effrenata multitudine includere
ff. de testibus l. 1 § 1 de
testibus cum causa et hoc in lucro
ibi ff. ne liceat.

Nota 4o quod fraus et dolus
nemini patrocinium prestare
debent et mediare procurator
tacitor careat debet impetra-
re ad quod quantum alle ...
glossa ff.

Nota 5o de hac dictione pe-
titionibus que comprehendit, id est prius

et ex toto, ut not. Archi. de off. ordi. c. ordinarii li. vi° nisi / et per hoc etiam facit de off. or. romana § i nisi e. li. / et de clerico egrotante c. unus § penultimo li. vi° / et de sen. ex com. romana § i omnis fiat e. li. et contra ad hoc c. tue ex ponit tp penitus .i. quo ad expressa et non ex presse licet tamen opus est expressione de e. certum et ibi dicit pt ex exponi penitus .i. omnino C. de gladiatoribus li. xi in rubrica institutam de donationibus § est et aliud / Vel .i. ipso iure et sine ope exceptionis sicut notat Io. an. de postulando c. unus li. vi° que ex positio vera est quo ad illum casum non autem quo ad hoc casum qui indistincte non tacet impetratur ipso iure ut dixi di ii° nota li. / penult. ... appar ... ii. F

Glo. ... quod ... obviendo ... vii ... per oppositum ... contra ... glo.

Dicit ipso con. primum lre et in quod nulla sit liberalitas sedis apostolice quia cum sepe sit iudex con. ut patet de foro compe. c. ultimo ideo debet iudicare aut de te decoribus rude ... per quod obligat ergo non est liberalitas / Ideo glo. prima que ponit triplicem solutionem ut pote quia non claudit grauamen iudicandum nullum /2° quod gravamen fiat petitoribus /3° quod ... facit sat ... gra ... ubi iusti fuia

una adhibet solo dis cum disciplina enim videtur adhoc solvunt glo. dicendo quod totum pt dici gratia quod quod ipsa facit, quia ubi iusticia fuerat una adhibet

Infine istius glo. dicit quod melius est dicere quod e. liberalitas que accedit rescriptum cum clausula vero et relevat ... impetrantes / Et tamen sine illa possit dare rescriptum / Item possit remittere impetrantes ad ordinarium ... facit prin. ff. de impetratoribus l. impetradores / Vel aliter pt dici quod esse in hoc instancie est liberalitas .i. concedendo cum indicem, et aliqui que pronunciant / si ad cohibendum iusticia est necessitas et proloquitur gratia / Vel esset dicitur quod est liberalitas, que non cogit litigare in curia ut patet de foro compe. c. si. ... in hoc brevibus est liberalitas in concedendo sed necessitas in dando et sic intelligitur glo. prima et tertia in prin.

Queritur quod si impetraste contra quedam clericum et quosdam alios ... potuerit comprehendere laycum sub ita clausula generali Glo. vi. sentire ... Ab tenet quod non ... dicunt secundum ... possessionem ut ... de institutionibus c. ii ita ... sit fmate cum ... te quod si impetrasti contra sacerdotem

et quosdam alios nunquam po-
test convenire coram iudice
quod non videtur quia quilibet episcopus
non est maior sacerdote or-
dine, sed est maior in dignitate

Opponitur ii° quod non debeat fieri
distinctio inter maiores et
minores prout dicit textus
in c. Romana de iudiciis. So-
lutio quod non debet fieri distinc-
tio quo ad reddendam iusti-
ciam, sed ad coherecendam frau-
des impetrancium et tunc fit
ut hic

Item opponitur contra eo quod dicit quod personis
minoribus non includi maio-
res sed contra ymmo includunt
ut patet l. i. de postulatione c. i. ubi
mandatum de monachis solo
extenditur ad abbates, et
ut ibi notatur in uno casu

Solutio ibi loquitur in favora-
bilibus, hic autem de odiosis
que debent restringi per re...
odia debere restringi ...

Glossa ii notat et dat ...
darias quod videtur a capite ...
da est et quod prius est po-
tissima pars cuiuslibet rei et
qui maioris dignitatis est
debet preponi. Similiter etiam quod ubi
legalis paternitas ...
primo interrogatur pater quam filius
quam videtur

Sed vero quid si impetratio
contra masculum, nunquam mulier
potest conveniri, videtur quod non
quod ... masculinum concipit
et feminam, hoc tamen est quod sig-
nificato ... ut l. i. de elec. ...

... in respectu ... intel-
ligitur ... maxime
ad litteras et hoc etiam personas

Glossa iii quid de duobus
et sunt dubia declarat per
quatuor ... et primo per
..., deinde solvit ...
... quo ... quibus ...
... persone maiores ...
dignitas. Solutio ut in glossa
que ponit multas dignitates
et de hoc remittit, quedam
enim dicuntur dignitates ratione
ordinis, quedam ratione honoris
ut ..., quedam ratione officii
et concludit quod hic nota
personas vocat dignitates ...
... glossa ibi ... dat
... Sed glossa dicit
... maiores et
dignitates vocat ... nobili
ores personas ... sub clau-
suali ... non possunt
debent ... potest ...
... quod debet ... casus
que movent ... ad
... ut ... Sed
... etiam iudicia deferentur
dignitati et persone

... glosse dicite quod
de hoc ... dis. ... et
... non resident ...
nonnulli et c. ... dis.
... incipit ... ubi
dicitur quod ... est maior
et ... qui contra
ubi dicitur quod ... potesta-
tu ... dicuntur maiores
et ii q. vii quando ubi ...
dicitur maiores, et quam
maioritas ... credito ...

attendit scdm maiores quantitates debiti, non respectum personarum ff. de pact. arg.
¶ Concludit ergo glo. quod arbitrarium est quis dicatur maior. et hoc tam primo et omnibus precedentibus, quod arbitrabitur iudex maiorite plurium ordinum, et gradum, et in primo gradu ponit clericos prius quam laicos ut etiam dicit glo. Item scdm dignitates potentie, nobilitates, honores, consuetudines regionis. ut de testibus sup. eo ti. Et quod dicit de personis quo ad hoc, idem est in rebus ut fiat interpretacio scdm quantitates. Item scdm primo. iudex ponderabit plurium et scdm gradum in clericis, quia si notat clericos plurium ordinum, non conveniat clericos sed ordinis, et dicit quod potest dici clerici plurium ordinum kathedralis ecclesie sed ordinis non kathedralis. Et per hoc est patet quis sint clerici minores, quod est arbitrarium, et scdm primo. illi dicuntur minores qui sunt ecclesias non collegiatas pre dictos scdm statum et ordine considerando.
¶ Glo. iii querit de racione quare hic sub clausula generali non comprehendit maiores prelatus quia eo ipso quod dignioris conveniunt, intelligi in fraudem impetrari videte glo. secundum. In fine glo. dicit quod aliter tamen iudicocis et aliter
tamen minores precedit quantum ad processum ut in c. dispiciunt quo ad pene imposicionem ut in c. quia pontifici de offi. et potestate iudicis dele. li. vi. Sed quo ad iusticiam reddenda tunc equaliter sicut dicit prophetia ita iudicabis parvum sicut magnum.
¶ Glo. sup verbo sed ne liceat querit ampliorem et solvit, querit quare papa hic prius dixit contrarios et sequitur quod ius, ne diverse persone litigatores vexacionibus afficiantur.
¶ Glo. effrenata reddit alia racionem ad textum, et potest concordia. Sed glo. querit que dicatur effrenata multitudo et reddit quod primus dicebatur ad decem sed hodie restricta est ad quatuor tamen ut patet et ita tamen cum causa in multis li. vi. ubi tollit arbitrium accionum multitudinem in compendium non trahi. Sed opponit quod tamen equaliter non debet aliqua commissio impetrari ar. de c. ad hec. Solvit quod ibi non valuerunt quia fuerunt littere impetrate ad iudices ideo.
¶ Glo. penultima arguit et solvit, opponitur contra eo quod hic propter equalitates personarum quod per earum venitur ad effrenatam multitudinem, et ar. quod sic dicentur indistincte prohibicio probata quia accionum multitudo non debet trahi ad iniquum compendium. In oppositum arg. et solvit
i' Sz vi. quod racione equalitate non debeat aliqua commissio impetrari ar. de c. a...

qui non erant dati cum iudices
sed quos impetrans elegerit, et
omnia negocia impetrat se
cundum quod est iniquum
rat quamvissa, quod est iniquum
fatetur hic quod qualitas cau
sarum alias bene committi potest
sed certis iudicibus et hoc probatur
in conservatoriis, vel dicit quod ibi
replicat rescriptum propter quali
tatem, quia ibi fuit nimia
qualitas ut nota in glo
prima et ad hoc de o. c. sedem autem
concedam rescriptum contra non
novatum nota supra e. ti. ex parte
vi° et observa quod non inest
isto modo sicut est hic declara
tum
Glo ultra quod et sed ad hoc
primo ponit iuris regulam ad hoc
quod fraus et dolus nemini pa
trocinari debent, secundo notat
quod qui fraudem vel dolum alle
gat probare debet. Tercio
Glo finalis quod et solvit
et opinionem ponit, quod glo
alibi constabit quod impetrans
volebat cum personis compromisso
iudicio comperi, si volt def
fendere ad mariteos vel eglas
fudet quod eo ipso quod descen
dit primo ad equales, presumitur
glose dicit vero aliter quod consta
bit si probetur quod impetra
tor hoc dixit. Contra hanc glo
alibi dicunt cum dicite ut
petrus, qui dixit quod qui
fraudem allegat fraudem pro
bet, et dicit quod coniecturis

probari et tunc videtur suffi
cere conjecture ille de quibus in
glo, et de hoc supra e. ca. in
ultimo li. vi° in glo ide
Glosa circa in eo quod dicit non
audiatur super maioribus et
minoribus, que dicuntur maio
ra et minora, Iohannes Monachus dicit
quod maiora sunt negocia de
maioribus summis, graviora
sunt de spiritualibus, vel de
crimine vel de libertate, vel
propter scandalum quod inde e
possit, et per hoc facit Iohannes Monachus
differentiam inter maiora et mino
ra, Et ex isto infert quod eo
ipso pro vero venit ca
pe maioribus, ar. de resti. spo
li. c. l. in fi. li. vi°, et dicit
petrus se obtinuisse, Item
Iohannes Monachus ponit causas
criminis et libertatis inter
maiores per hoc supra de inte
grum resti. c. pemult. et
in eo quod dicit quod multe pe
cunie de hoc de in remitta
c. fi.

Exteriore

Si mater
cum con
venit super
eodem negocio impetrat ad
diversos iudices, diversa re
scripta, et eis uti potest
commode utrobique, contendit
i. d. i parte consultavit super ru
bro quam ea forte et per de
mote legeres consulet super
ut ibi nota igitur
Casus in tuis quod habet

causa cu quoda Abbate
primo coram eud ad ctos in
dices lras impetrat q
cu citassent abbate pfa
tu et comparuis cora ipis
vides forte illi veneti in
dices assurge et illu ho
norale ut decuit motus
colera recessit, noluit co
ra eis litigare sed procurat
abbatem citari cora aliis
vigore alterius rescripti im-
petrati sup eadem causa
licz de primo nulla fecit
mencionem Abbas cora suis
comparens excepit et c. excep
cionem ipius iudex no tenet
cu p alios fuit ia citat
que aucte illas no fue
runt revocate, quia pfa
ti Iudices excepcoes ad
mitte nolebat sed consuluc
runt papam et ipe madat
q ut carcat comodo v
triusq lrm ponit q re
medium pcurator debet care
impetrat scd lra
Nota q p sola citacoem
pctua rescriptu ut patet
decreti de ele gtu plratum
Nota scdo q eadem causa
diuss iudicibz diuisim co
mitti no debet ut hic et hoc
vm insl precepo co cta
sola p eos revocaret
Nota iiio qui coram vnu ad
diuersos iudices lras im
petrat et eis uti pdit
comodu ambarum et condep
nat in expensis ut pz

ut e nomulli in glo
Nota iiij q dolus no debet
patrocinari dolosis ite q
punit quis in eo in quo deli
quit, ite q no valet se
sic nisi faciat mencom de
primis sed hoc vm, co re p oc
opposita nisi primus nollet
uti suis
Opponere vi q hinc impetrati
pter diuersa rescripta et eis vte
ti no debet imponi pena si
sed ut pdat utru rescriptu
quia hoc no est comissum
scelesto ut s. e. Rudolffus nec
de hoc cognoscit q necesse
inmiciat Solut. Imo q de
lictu pt puniri ptes etali
os quos videt in iudicio
male versari, et hoc contingit
appt concurrem, quia de quo
vlo est ius iudicari quia vno
negocio comisso, censent
ec comissa illa, sine quo
illud expediri no pt. ut de e
pastoralis in pn
Summa glo in pluraliter rescriptos
distingt duo membra in quorum
quodlibet subdistingt alia duo
membra que in illis itm sub
distinguenda psequit
Oppono coram textu et vide
q hinc impetrati diuersa re
scripta et eis vteti no debuit
impoi pena si sed q pdat
utrumq rescriptu, pbacio quia
hoc potuit facere ad caute
lam, ut si alterum pdet, haberet
reliquum et potius videt q

litte de

nota

habeant pro uno. ff. de tes
tamentis l. unum ubi unum tes
tamentum pluribus exemplis
consignare potest et hoc est
utile et ff. que in testamen
tis relinquit l. fi. ubi
unius testamenti voluntas so-
lempniter per plures tabulas
eodem tempore et eodem testamento
descriptas et ad id facit
lex ff. de bonorum possessione
secundum tabulas l. ii. § si quando in
duobus ubi tabule dicuntur
constare cum quis duobus ex-
emplaribus fecit testamentum
et aliud constat et ali
ud non Solucio ut in prima
glo que dixit sufficere
eorum videre primo utraque
Queritur quid requiritur ad hoc
ut habeat locum pena huius
capituli Solucio Jo. an. tan.
pluribus Host. Jnno. et Specu.
et Hinricus Bo. omnes tenent quod
sufficit rescripti impetracio sed
econtra dicit Johannes de Lignano versus
rescripti Host. autem dicit sufficere
re rescripti impetracionem pen-
dente trahito, cum dicit ibi duas
commissiones se tenere potest, et quod
quamvis impetrat secundum ex quo
illo non utitur non punitur
sed si utitur secundo potest opponi ta-
cituitas primi Quando si vult
tenere per primo millo cum potest
uti secundo, quando dicatur quod gra-
uet secundum rescriptum Ego credo
quod non valet secundum per supra secundum
rescripcionem et peram

Quesiui glo. Jo. an. dicit
eam esse singularem quia
ingrediens et guercia cum glo.
c. i. supra eodem, et de docet
maiorem respectum Jte in eo
quod dicit glo quod duo rescripta
potest impetrare ad cautelam
contra quod hic non punitur
impetrans si versus fraudis, et
id tenet Jo. an. tan. plu-
res et Goff. Jnno. et Specu. in ti.
de rescripti presentacione § ratione
forme versus Jte contrarium
Sed Host. contra hanc litteram
que dicit impetrauit et non
dicit utens et videtur velle quod
sola impetracio puniatur
Et si dicatur quod impetrauit
ad cautelam dubitans de
morte alterius judicium dicit
Host. quod poterat sibi providere
faciendo dignitati committi vel
faciendo deponi nomen vel
impetrando cum clausula quod si
non omnes etc. Dicit ergo Host.
hoc esse contra metas, dele-
gantis a quo subreptice
sunt duo rescripta obtenta
de quibus non potest negari
quin sint diuersa ex quo sunt
diuersi judices ff. de judi. solum
tum apud, et id notat Host.
in c. cum dilecta ubi indicat
illud capitulo Jo. an.
tenet partem cum multis doc-
toribus, maxime quia non
infestatur reus ex quo actor
uti alteri tenetur et preripue cum

vtit primo i cuius impe
tracione no fuit vicium sed
vtes fo, dicit qd tunc pos
sunt hre locu remedia host
et dt vlti9 qd esse si vtes
fo, qd adhuc no eet locus
huic cao, rn eo qd prima
vtroque ro quia h prima
het locu ppt vicium ad
usarii que hic inficit
et rn eo qd host prodat
lras ibi impetitas dcm
host fm io an, dbt in
telligi cu effectu ut puta
quia est vti ut fecit i te
pscbit Sic erat ad alia
rom cu dt host impet
rom esse com mcta de
legatis hoc nego ro qr
delegatus qcedet plura
respecta sm immo eet vsum
alio tn, in eo aut qd glo
dt in fine qd si prime lre
prut elidi p excepcoes va
let sc licz no faciat de
primis mencom
Nec si ista glosa et p
hoc est r le no pstet im
pedimentu de regul iur
lib o et io e eo pte o
etide no in p de qes pbn
cu i nostris i glo in ta
et ic rn ma i glo pa
ssem vin vbi dicit qd
i hoc dat respectu ab dec.
ad hoc facit de elec qst
damus, hc de tenet Cas
et Barth Vivien Bed
Hoff tenet contra de ssp

i puberes lras cui9 dictu
pom i prima t pa cu pstet
i glo prima clamas i pa
que hui9 ti. dt qd si prime
no valet ppt vicium impe
tracionis valet sc Bea si
sue vicio fuit prime impe
trate, dictu goff no pce
dit p dictam rel nd
pstat
Glo finalis opponit3 q
textu qd eo qd dt qd talis
careat comodo vtus
Con yo dbt pde cam, sed
qui petit fidei i vno iudi
cio si petat i alio pdit
cam ut de dolo totl. l. pa
Solvit glo qd sufficat qd
pdat lras z i eo perfs 9
depnet i ut ti qui nomlli
Cu igr quit de vtis re
spitos, distiguendum est q aut
impetit vnu respitu aut
plura, primo casu dt host
qd dicat ppetuo, si no est
ad te suggesta impetitu
ut de dus respitis hoc
du pr aut quit de respitis
ad brevia aut ad litteras Si
ad brevia z tunc dic put
notatur plene de qes. p bn
in vi c. Si soli i glo mag
sup vbo fruitm Si aut
quit de respitis ad litteras
et tunc aut neutra valet
z no est qo ro qr qm in
chelo nichil fit naliter

v | ffo Si qui de pluribus resp

primo pñtatos, ualet dico
spt creacom et ar. j. de
spon. ad dissolued z ir la
uo pstat li vjo Aut al
teru tm valet, et tuc ci
statur p iud iam allega
Aut vtruq3 valet z hoc
dupr aut vtruq3 e impe
tratu ab eod aut a diuss
Si ab eod hoc dupr, q
aut ad eosd iudices, aut
ad diuso Si ad diuso
et tuc aut sup diuss, et
tuc ddm ut j. c dispedia
li vjo Si sup eod et tuc
aut vtit tm vno aut vtroq3
primo casu qui vti vno
tm, aut sut eiusd date
aut diuse Si sut eiusd
date aut forma e eat
ead aut diusa Si ead
et tuc habent p eodem
rescripto sicud et duo tes
tamenta sit singla ab
eod testamto ut ff de
bonor possoe scdm tabu-
las l. j. §. Si quib et q
valet, ut pt alium dici
subrepticiu, ex eo q no
fuit mencio de alio ro
quia nentro est prim, z c
no obstat d. c ceterm Si
aut data est ead, si forma
gria z tuc aut vtitur v
troq3 aut alto tm Si v
troq3 et tuc vnu tollit
p reliq, ut not gn cetm j. de
de fide instrutor impntai

Si aut vti alto tm et
valet Si aut impetrt
rescriptu a diuss hoc dupr
aut sub ead data aut
sub diusa Si sub ead
hoc dupr aut ad eosd
iudices aut ad diusos
si ad eosd aut alt pue
nit i citado aut non
Si alt puenit, et ille
pfert j. de appella ut
debitu, si non puenit
h sit pntaut, aut forma
est ead aut cotraria Si
ead habent p vno ut
i glosa, et non refert
p v̄ pceda Si aut e
forma gria et tuc gte
dend est, qsulendus j. de
off. dele Cane, q sic
loqui scdm vnu intellectm
que hic tangit glo Si
aut ad diusos et tunc
aut alt puenit a non
Si sic z pfert puentus
ut ~~i glosa~~, in c. ut de-
bitu j. de appella Si no
h sit concurrut tuc dt
glo q uiuteo se impe-
dut h host dt ppam
qsulend z hoc plaq Si
aut sub diusa data et
tuc aut primo fuit impe-
trate de gnu qsensu pcud
aut no, si de gnu qsensu
pcud et tuc indistincte
valet scdm nisi se faciat
mencom de illa qualite

licet eo tu sola ff. e. eod.
insi Si no de qui gsst
aut alr ty vtit, aut
vtrq Si alt ty z val
cessy, ecf si lre fuit
subreptitie j. e super
litteris Et quia ppt
ea no fit nulle, q ecf
tenet glo. ff. e. pastoa
lis in pri Si aut vtrq
vtit, et tuc aut prmg
fuit neglins p alud q
no Si prmg fuit negli
gens et valet sc. j. e
plerumq Si no fuit ne
glins, et tuc aut sc me
tom de primis facuit
suffitem, et reuocat p
qualis aut mea regri
nota j. de dolo et gtu
ma c. ij Si no facuit
meciom suffitz z tuc
indistincte valet p ut
in c. c. eod. etia si sc
primi puciat et p hoc
lt eo pedita glosa q
i matiā pluralit ressp
tos distiguit, primo duo
mebra, et q3 subdistigt
i alia duo t. iā aitij sub
distigendo psequi
¶Ceto finalis obiciat et
soluit z patz eo lra q
qui impetit plura resp
ta ad diuisos iudicto sit
cius vti p p dit comodium
lras
¶Et con hic oppon p glo
q primo d p dit causam

ut si quis petit fieri i diu
iudicijs C. de assi. l. i. ubi
si quis mouit lite alicui
sup libtate, d. eius eu fiend
et p q citacom mouit caus
litem cora alio iudice ecf
si erat duos p uat domo
Soluit glo q si q illud
spale fauore libtatis iusie
glo e st. q z idem primo
Et quid tenet q ecf lz
locu in alijs caus ß p z
e veritz Et quia pene no
dent eo tendi ut in rela
in penis, et hoc tz baldz
C. de iudicijs nulli et de
hoc ecf nota ff. de off
p gsulis l. vna inalijs
caus no est locus allig pe
ne ß det in 6o iudico eo
capi de primo et no audi
fite ß ppt p occupaciom
fi, ut patz de appella
ut debitz et ff. de iudi
cijs vbi acceptid ar
de foro gpe. c. p poult
¶Et hac glo no q tho
aque ad diuisa tribunalia
no p dit causa ß lras et
gdempna adnsario i exp
pens z de hic in c. dispedi
e. ti. li. vjo ß hec r. la fal
lit in causa statz fauore
libtatis vbi sic mouco t
q oem statz libtatis, ideo
te fieri et ipso te ad diui
sa tribunalia p do causa z
sic intelligo glosa istā
¶Et con oppono eo glo

q iste no bn debuit pna-
ri utroque rescripto. sed ex de-
buit cdempnari i expens
p c. nouullt. de re.
Soluo sta qrio ut i ead
glo si et in glo dictum
hostis qcordat sup d c. no
nulli . Et Gwil . Rago dt
q sufficat q fuerit utroque
rescripto . Ro quia no dz du-
plicat puniri ut in c . de se
clici de iudicijs . Et puni
est vis quia ut dt Io . an
cdempna i expensis pstit
intesse rei suo in pena
Oppono ultio q no vi-
iudex qui tatu de excep-
tione cgnouit posse ff hoc
puniciac q careat como
do utriusque rescripti q sit ore
no cgnosit no dz cdepna
re ar . ff . de iudicijs . de q
re et de causa possionis . ca
sup et de ordine cgnitionum
c . j . et de resp . licet . Solut
primo . q iudex pt punie
ptes 2 ets alios si videat
eos i aliquo male usui
C de testamentis . nulla . ite
quia hoc e notori . Jurs
vn sup ordine pcedi pt
ut notatur de cohabi . cl . cli
tos . tua . ss primo . et i ista
ultio . Adm ut in c . vna
de cohabi de clicos . hostis aut
dt hoc ctinge rone gne
ralitatis et auctoritatis ego uero
hoc si posse . de . c . pastoralis

et facit q not de cosue
tudine cu venissent et c . tum
ultimus vel ex Adm q iudex
de hoc cognosit eo ipso
q cgnosit de exceptione

Animadu*c*o (sua non valet)

rescriptu ad bnficium impet
tum de bnficio impetratis
hito no facta mencione
et est ginus dimiso 2 ani
cum si.
Casus i ununs sic sus Quida
clicus sub noie obtinuerat
licteras a ppa ut pposity de
gregosa et clici . rcpient
ipsum i canonicum 2 in fratrem . postea
tus lras archiepo mediolanensi
ondit q admaba q cu
ipse p haberet sufficius bnficium
in ecclia mediolanensi et de
isto no fecit i lris mencionem
et sic ipse . ipsa restibit
sibi q si lras desidicium
attendisset nichil i lris
ovenisset . q ipsum ammo of-
fendisset . cu nulla mencio
fuit de alijs bnficijs et
ideo pot dicere qualit
lre erat vicite tacita ipetite
Nota q rescripta sedis apostolice
cu magna moderatione g
cedunt 2 de qu ipsa glosa
Et de indulgencijs que in
hoc obsuat . dixi de . c .
ad audiam
Nota q ibi in ecclia medio
lanensi . q q ex pmittit
ecclia no expresso titulo
sii . q pcedit secundum salum

romane Curie i ecclia
katheli ut nota de pre
bez cōmiss li vjo i glo
au penultima, hec ex ec
clesia moderen no est
cathelica, et ex ea in
hic fruat, dd ı q ac
pcedit, i pr loc solepm
bz qualibz ecclias mat
tes, et talis est h, et id
i similibz ut notat so. cm
in dicto c. cōmiss

Nota iijo q benfi det
esse sufficiens, de h in
glo. ij. det eu esse tale
q sufficiat sibi et suis
lcdis, studeat et q ad
venientes possit recipe
et spalia iura psolue
j. de pben de monachis
lit in glo 2a et i fine ff
glo. ff. de vsufrut. § et
ti q dicite de hoc de
clitis no residen, quia
nonnulli i prima glo

Nota iiijo q attendi det
sensus lras aplicans, atte
dit eciā medu z forma
S. e. ad aures et. j. e. dil
ta hostis

Nota vo q impetrans tene
tur mentionem de pbz qs
hz, et hoc in hz lras
bare que dt hec cauta
q ex § habt pbenda
no i titulo, det facere me
tionem § qrm est bñ [illegible]
quia ex laicus tamen
bñ multa pt hre pbendas

ut notat de cōsti. fir cu
i glo, tenet go hic ex qui
hz i titulum beneficiu et
de hoc. j. e. co. ad audiam
et sic det hic intelligi

Nota vjo q qui no est cleri
no est ydoneus ad benfi
et de hoc i glo penult

Nota vijo q non est ydo
neus ad benfi, qui hz bn
ficiu sufficiens ut hic et
de pben, § os cui li vjo, p
q tam, repba opinio
Compostellani hec posita
et dt sicut notat in dicto
c. § os. cui. li vjo. i glo. j. et
iiij ta

Oppono con p ij no vide q
rescripta aplaco ff gce
dutur cu magna modera
cone, na quem spam fallit
oblivio xxxiij. dis. § ptca

Glo prima tangit et
vi pare qrio et no solt
ymo qfirmat dictis, quia
om hre memoria plus
est diuinitatis qm humanitatis
de qst. di. v. non tres,
Sdm q spam nunquam
fallit oblivio, de hijs
que sunt iuris eu ipe hea
omnia iura in scto pectore suo
de cōsti. c. i. li vjo. Sz in
hijs que sunt facti, bz
ipm fallit oblivio, ut
notat. S. e. § quod

Sz. d. vi. qste cōdicio i sa
quia i pmo iste rpctiuus
dn clicis et scda dn no
clicis ibi cum dt reptus

+ h. d. a. q. o

impetrans

ymo ut clicus dicet in ciom
pe et abbas solunt supple
sto ad lram ibi nec cleri
ci modeitem si Jo. an dicit
sed stat quod archiepus dux
fatebatur clericum sed in respecto
non dicebat clericum et ideo
dicit quod forte per hanc lram
emanit filius clerici, ut ff
cosima Jo. et quo beneficia
do scribit an sit clericus
Glo. prima oudit quod re
scripta spalia magna ma
nu hite gredunt, et quod spacium
fallit oblivio, et de hoc
dipi in no. li. et dat simile
de testamento
Glo. sa videt pro quod que
prebenda dicta sufficiens et
videt glosa quod illa que
suffeat sibi et suis, l. dis
pendat et quod ad hoc acceleretur
possit recipere et qua spalia
dicitur quod videtur Ho. ista
glo. patet quod pinguiorem
prebendam debet habere nobil
quod ignobilis, de hoc de prebendis
de multa dicit fine et doc
tor quod simpl.
Glo. iii quit art. vere
et solvit contrarium, quit quod si
prebenda istius impetrantis
habeat modica et non sufficit
tius an valet impetratio
art. quod sic, etiam non facta
mentione de illa Ho. glo.
determinat contrarium quod videte
Glo. penult. notat quod si
quis gerit se clericum cum non
sit, licet sit mille vo. quod
qui non est clericus non repu
tat ydoneus, ut patet in clericis
unius copulati infine dicta
te quod hoc est hodie de
finitum de prebendis Ho. in motu
ppo. li. vi°, ubi patet quod qualis
cumque sit beneficium etiam co
ingruissimum si de eo tacet
subrepticium est
Glo. finalis notat quod
licet ista gratia si est dignus
vel in aliis per eo vitati in
tantum non comprimit, tamen sub
mitte Ho. isto infert quod qui
habet sufficiens beneficium ad
aliud reputatur indignus
eo quia in ipso beneficio ser
vire non potest.

Causam

Omnia ordo re
scripti inter
pretacionem recipit de iure
qui est communiter quia po
nunt decisa consultatio
seu per querela et ruste
et instructio et ibi nota
volentes sunt.

Casus in textu sic habet. Due
ecclesie scilicet pmonstrem et
pratumdrem volentes conten
dere super quibusdam possessionibus
de chimaya quas quilibet
dixit ad se pertinere, ad quosdam
iudices lras impetrabat
in quibusdam dates, deleti
scriptum erat, sub hac forma
ut partes citaret legittime
et in alia post octo quidem
continuo alias per probacionem
recipient et ad decisionem

cause procedent, in quantum
de iure possent et tenerentur
dubitabant iudices an
possent vigore ultime clau-
sule scilicet in quantum de iure
possunt, statim probationes
recipere et ferre sententiam
diffinitivam, cum a lite non contestata. Et consuluerunt
ipsum petentes informari
ubi debet intelligi dicta
clausula et in quo loco, et
ipse rescribit quod ordine iuris
debet intelligi an clausula
la de recipiendis probationi-
bus ubi a principio debuit
poni et ideo mandat
si sic est processum legitime
ante litis contestationem, processus maneat
in sua firmitate,
alias factum in preiudicium
alterius partis irritat declarando
ut procedat appellatione remota in negocio principali et
accessoriis causae. c. Ex parte de off. de leg.
Notandum ibi nos voletes quod
papa se intendit in suis decretalibus et rescriptis iuri conformare sic et imperator ut
in auth. de iudicibus
§ nos autem collatione ix.
Notandum secundo de ista clausula
in quantum de iure potest
que debet apponi in termino
peremptorio sed in citatione
ubi quis uno edicto citatur pro tribus peremptorie de
quo in glossa ibi, ubi de
hoc idem est si tercio
de citatione § viso ut ff.

quod aliter scribi in verbo legitime, quia citatio debet fieri legittima de hoc ff. ti. i. ex
litteris in glossa prima, ideo
dicit Innocentius quod si apponitur
hec clausula a principe quantum de iure potest, quan-
tumvis esset in rescripto, hic de
se non haberet vires peremptorii sed tunc haberet vim peremptorii, quia dicitur, alias elapso
termino procedemus ad causam
cognitionem et diffinitionem per
dicta l. in peremptorio ff.
de iudiciis. Hec quia si dicat
alias elapso termino procedemus te contumaciam, sufficit quia
tunc iudex voluit quod procedat
iterum citando, et intelligendum
Innocentius limitatum, et ad hoc
tunc facit c. cum quo de
restitutione in integrum et c. cum
dilecti de dolo et contumacia
et hoc non bene
Notandum quod dicitur interposita et proposita id est significat ut hic hec
clausula quantum de iure
que est preposita, et interposita, et de hoc in glossa
autem permittitur et est plenius in procuratoribus ubi dicit quod nomina
per verba interposita idem sunt, quia
vim vis suis variare potest
ut in terminis intelligere, i. de
verborum significatione
Item nota quod ordo substantialis
non potest attendi sed potius id
quod est de iure, quod procedit

si attento ordine fiet con-
tra, alius ordo attenditur
ut h(ic) s(upra) p(roximo), et facit de p(ro)ba(tionibus)
mandato li(bro) vj°.
¶ Q(uin)to v(ide)t(ur) q(uod) fa(c)ta i(n) p(re)iudiciu(m)
p(ar)tis no(n) tenent, et h(ic) e(st) i(n) v(er)su
aliog(ui), et hoc est ve(rum), de
facto con(tra) ius scriptum, s(e)c(us)
tu(nc) si est factu(m) no(n) con-
tra ius scriptum s(ed) p(re)t(er) i(us) s(ed) et
tunc iniuria est appella(ti)o
ut patet s(upra) de re iudi(cata) cu(m)
inter, cu(m) i(gitur) pone(re) si lite
no(n) co(n)testata iudex recipit
testes, q(uod) repugn(a)t iuri, s(upra)
ut lite non co(n)test(ata) p(er) totu(m).
¶ Sexto v(ide)t(ur) q(uod) p(ro)bationes recipi
non debent, an(te) lite(m) co(n)testa-
ta(m), ad hoc facit s(upra) ut lite
no(n) co(n)testata q(uonia)m. Ex isto
pat(et) q(uod) intencio est expre(ss)e
q(uod) rescripta s(ecundu)m iura intelli-
gant(ur), ad hoc facit s(upra) de p(re)-
ben(dis) c. si i(n)deo dicit Ab(bas)
q(uod) si isti iudices co(n)tra no(n)
citatu(m) p(ro)cessissent p(ro)cessus
esset nullus. R(ati)o quia co(n)tra
ius. ij q. vj p(re)lata et q(uia)
fecisset co(n)tra formam
rescripti i(n) q(u)o mandaba(tur)
p(ar)tem citari.
¶ Et p(er) isto sciendu(m) q(uod) forma
mandati i(n) isto rescripto ap(osto)li-
co e(ss)et talis, p(ri)mo manda-
bat ut p(ar)tes legittime cita-
ret, s(ecund)o q(uod) si alta(m) p(ar)s fuis-
set co(n)tumax, p(ro)ut p(ro)tinus
p(ro)bationes alteri(us) p(ar)tis co(n)tumac(is)
recipi potuissent, 3° ma(n)-
dabat q(uod) in decision(e) cause
procede(re)nt quantu(m) de iure pos-
sent, nu(n)c videba(tur) q(uod) ista
clausula ultima quantu(m) de
iure, no(n) respiceret, nisi de-
cision(em) (et) s(ente)n(tiam) diffinitiva(m)
s(ed) quia intellectus ille est
co(n)tra ius q(uonia)m quo ca(ve)t(ur)
q(uod) testes (et) p(ro)bationes no(n)
p(ossu)nt recipi lite no(n) co(n)tes(tata)
ideo s(upra) q(uon)d(am) hic dissinunt q(uod)
illa clausula e(tiam) respiciat
recepcion(em) p(ro)bationu(m) et litis
co(n)testac(ionem) iuxta ordinem
iuris, et (ista) ve(ri)t(as) q(uod) illa clausu-
la quantu(m) de iure debet in-
telligi an(te) ista(m), de p(ro)ba(tionibus)
recipiend(is) que recipi no(n)
p(ossu)nt nisi p(ri)us lite co(n)tes(tata)
que p(ri)us de iure q(uon)i(am) d(ebet)
co(n)testari hoc ve(rum) nisi for-
te ad cautela(m) ut in c. q(uonia)m
frequent(er) s(upra) ut lite no(n) co(n)tes(tata).
Ego co(n)tra h(oc) oppono et
vi(de)t(ur) q(uod) sit stand(um) verbis rescrip-
ti et ordini ut pat(et) s(upra) c.
cu(m) dilecta. Solucio s(ecundu)m host(iensem)
q(uod) ibi loquit(ur) de ordine
facti s(ed) hic de ordine iuris
debet e(r)go attendi ordo ~~iur~~
~~tibi nisi p(ro)batur s(ed) h(ic)~~ de
iuris ut hic. R(ati)o quia in-
ferior debet p(ro)cede(re) s(ecundu)m iura
ca(usa) C. de appella(tionibus) l. eos
et si no(n) s(er)uat ordine(m), ob-
mittat iusticia(m).
¶ 2° ad id oppono rescripta sc(ilicet)
s(an)c(t)i iuris s(upra) c. Rodulphus

et c significate, q° debet
interptari put iacent et
no alit, interptai Solu°
q eo quo rescripta dant
ad cosecucoem iuris et iam
ducos, ideo debent regula
ri secundum ius comune et sic fa
ciendo fit stricta interptal
et inst sic interptem ut
in casu ca lii in, fiet la
ta interptaco i piudicium
absentis, q esse no debet

Item oppono i eo q ista
decreuit irritu, q fuit
i piudicium ptis attemptatum
et vi q male fecit, pba
co, q ipo debet sibi impu
tare, que no appellauit
ut patz de re iudi cum
inter Soluit primo. intelli
gem hic de eo q factum
fuit in piudicium partis
tom omnino e iudicandus c
de simo z in te loco. l. p
latam ut quia testes fuit
recepti lite no gtes.

Oppono gto in hac sua
carde debuit pro citari
ut d. ti. i. c. certa Sol
uit Ab, q potuit sibi h
renocare pte no citata
Ro quia iudicium fuit nullum
ut i l. plata canonica in
q. vel dz q hic ipa
decreuit id q est de iu
re quo casu no requirit
ptis citaco ar de appel
la. sepe in glo in

Quero in eo q hic rescrip
tu interptatur secundum quod an

hoc precedat i aliquo, et dz
q non Ro quia no preiudi
i priulegijs primo. et hoc
dicit non preiudi i beneficijs
puis, ad hoc i ducit ii de
vbos. sicut cu olim Ro
quia hec bnfa sit potius
ampliada qm restringenda
ff. de gsti. ove. pnapium l.
vltra et in dicto c cu oli
Sz Compos. dt hoc precedit
qtum tangat ius gcedet
inquantum vo generat ius
altius, tuc fiet stricta inter
ptaco ff. de re. q in loco
publico l. ii. § si quid a
pncipe, q nota bn, dehi
dicat primo. q no sit lar
ge interptada ne ledat
ali vbs priulegii ut patet
cum de priule in porro Su
cca dt de statutis q sit
interptada secundum ius comune
ut patz i. i. de gsuetu cu
dilectis et de ssoc. i. de pu
legijs quia cca i glo. si
de dispesa bz et comissio
bz dt primo, q sit restrin
gede ut patz de gsuetu
cu dilectis, q intelligit
Hosti et Compostu i dispe
sa bz z comissio bz odiosis
z pcipue de plura te bnficijs
secundum Compos. qui i ducat
fouces que hent ii. et de
pben no pt. li vi. Hic et
dt Compos. restringenda
bras ad bnfa et pbz de
pben cum ud li vi.

i. de priule dud de indulgencij
ant dt primo

Queres igitur qualiter, que sit
interpretatio facienda stricte vel
large et pro isto notato quod
omnium interpretationum sunt multi
modi prout notat glo. ff.
de origine iuris l. ii. aliquando
enim fit interpretatio declaran
do, aliquando restringendo, aliquando
extendendo, aliquando corrigen
do. Item quedam interpre
tatio est necessaria et in scriptis
redigenda, quedam non
ut notavit glosa super verbo
interpretatio de po. pla. c. i.
Isto presupposito dicendum ad que
stionem principalem, aut est clarum
aut ambiguum. Si est clarum
et tunc non est locus interpre
tationi, ideo quia in rebus certis
non est locus coniecturis ff.
de verborum obliga. continuus
§ cum ita in eo casu quod est
ambiguum et tunc aut est
dispositio iuris communis aut
non. Si est dispositio iuris
communis et tunc late intelli
git et extenditur ad similia ut
C. ti. i. l. translato, et ff. de
legibus non possunt. Si autem
non est dispositio iuris communis
hoc tripliciter aut est iuri
consona aut obvia aut
preter ius. Si est consona iuri
et tunc intelligitur lata interpretatio
sicut et ipsum ius quod sibi po
nitur in statuto, quod disponit
idem quod ius commune, de eo
de constitutionibus c. i. li. vi. et
notatur C. ti. i. l. i. eo casu

Si autem est obvia iuri
sit interpretatio stricta quod colli
gitur de preiudicio alterius
quod ponit in clericis beneficiatis
et dispensationibus. Si autem preter
ius hoc dupliciter aut mens de
pendet a disponente aut non
Si dependet mens a disponente
et statuitur menti disponentis
quod ponitur in testamentis
ff. de conditionibus et demonstra
tionibus in conditionibus. Si autem
non dependet mens a dispo
nente et tunc fit interpretatio
minus captiose, ut quam res
potius valeat quam pereat
ut patet de verborum significatione ab
bate

Glosa prima circa quintum quod fuit
ideo dubitandum in isto casu
et ratio quod videbatur quod pos
sent recipi testes lite non
contestata, non dicit quare vide
batur. Sed vos dicite quod la
co eo videbatur quod sic, clausula
continet sequentia tamen quia
videte et ff. vel ideo tamen
quod hodie testes recipiuntur
lite non contestata in duobus ca
sibus scilicet in causa beneficiali et
matrimoniali, ubi opponitur contra
presbiterum et hoc propter periculum
ut in c. quod frequenter vel
lite non contestata, similiter
causa habes in c. i. de off.
iudi.

Glosa secunda que tunc fuit ideo
decidendi glo. penultima
declarat sicut dicit quod clausula se
quens, quem debeat precedere

quam ptc^{ua} sequacia
¶ Glo iij notat q̄ h̄ clau-
sula quatu de iure po-
testis, nō debet poni i tā
perēptorio q̄ videte, q̄
est expedita i notatis
ista glo. reddit rōnē ad
textu q̄ licet illa clau-
sula possit poni tā debet p-
poni cū hoc veit seqi
ex errore scribentis, quia tā
error nō hēt viciare
intencionē pn^{cipis}
¶ Glo iij p̄tinx intellectu
opponendo ī vi q̄ h̄ claula
quatu est de iure nō
debet referri ad p̄cedentia
ad sequentia tā ut patz
ī de appella c. inquisi-
tos ¶ Solucio glose q̄ licet
intencionē p̄supponat
pn^{cipis} oz intelligi clau-
sulā ī pn^{cipis} q̄ uis ex
errore scribentis fuit po-
sita sicud dixi nota-
do ultra, quia h̄ fuit
tā madata q̄ p̄ncipia ma-
dabat pro talibz legit
tine Glo q̄ i dens pro
cause p̄cedet quam
de iure posset z° sal-
ta pro eo q̄ cōtinuaxit,
mandat recipi p̄bacōes
post p̄ntes et ut videba-
t q̄ hēt clausula si q̄
p̄cedent quatu de iure
possent, nō respiceret
receptionē p̄bacōnu ut
. dixi, et h̄c ide declat
glo iiij q̄ clausula supius

quam determinat p̄cedentia q̄
sequencia, ¶ Ultimo colligit
ar^{tu} q̄ v̄ba rescriptoris sunt
sic q̄ iure intelligeda sunt
q̄ videte
¶ Glo finalis notat q̄ in q̄
decreto et accessoriū debet cū
pn^{ci}li expediri sō eā glo
quia hēt eiusdē effectum
et est notata

Constitutus

(sma̅c / non valet)

rescriptu exsecutoriū sup
canonicatu et p̄benda ultra
unū cadis impetratu, nō
facta mencione de vno
prius impetrato, h̄c dicit, dicitur
quia p̄mo ponit factum
i quo tangit impetro et
con ipam excepto Sc̄do
ponit sp̄alis p̄uiso ibi
discrecioni
¶ Casus i textu Quidā pe cli-
ericus accessit dn̄m papam p̄mo
et post con cam uetraq
quo celestinus papa p̄mo q̄
p̄decessor p̄mo p̄ lras
monitorias eius madauit
cōtulit ipm recipent i canonicu
et p̄benda tpe date ut
recepiss vacante sibi cōfer-
rent p̄ore vacaturam si q̄
ipi donu de ca^{lo} vigore
monitorias ipm petrus recipe-
re cunctabat ideo petrus re-
cursus ad eiusdē lras execu-
torias ad certos executores
quas ante aplica reposse appel-

impetrat, et veniens petrus monuit eam quod ipsum re cepent put eis mandabat cui responderet quod tacita vite litteras impetravit, cum i eis non fecit mentionem de cetis unis canonicis i illa ecc ia creato et auctoritate aplica confirmato, et isti executores illo non obstante processert penas fulminando et eam ad se ap. appellavit, et ipsa datum iudi mandat ut se quod si legittime con stitit eis unum clericos qui nunc est i eccla p decanum et capitulum mandato firma tu anq ua predicto clericus litteras executorias impetrasset quod factum est occasione litteras ipsarum ut predicitur irritum decernat aliis ei faciat in eadem prebendis si qua vacat

Nota quod impetratio canonicatus et prebende non faciens men tionem de uno canonicatum et prebendas et uno mandato in hoc preiudicans non tenet

Nota subiecto. i decidit quod executores non obstante il los canonicos exceptione con litteras p ipsum petrum impetra tas, fecerunt processus, quos p appellationes vel p querelam eam impugnabat

Item nota quod litteras subreptitie sunt tpo uite nulle ibi vi tate tacita qui tunc non ibi quod nunc est i eccla p decanum et capitulum Notat. Io. an. ar tu

decanum et capitulum statu tum facere posse, p hoc faciat i. de vbor signif. hoc cum li. vi° ff hic dicit quod iura verunt

Nota primo modum que olim servabat sedes apostolica in mandando litteras, quia primo dabat monitorias 2° p ceptorias 3° executorias i. e. e. confirmacione et e. litteras de prestate executores dum expiret morte, notat hic host et host. Et ad ut de off dele sup eo et de preben. si eui. li. vi° ubi dicit nulla gra ali cui concessa ut providere pos sit p sonis ydoneis nul la expressione personarum facta expirat ete re inte gra p obitum concedentis Item si sup provisione cte facta de p sone de pre sta te executorum vide c. executor de conc. preben in vi°

Nota 2° quod canonia sola sine prebenda auget unum canonicos et de hoc i glo iii

Nota iii° in gra ad benefi attento tpus date de hoc i glo penult et d. c. eum te et

Nota iiii° quod preventiva non acquirit ius in re de hoc in e glo

Nota v° quod litteras beneficiales p pter subreptionem viciat ipso iure de hoc i ult. glo et i. p c. ad audientiam et hoc p hoc quod unum notatur in textu

et cu accessit ff. c. ti j ibi not
p. simo de h[ab]. hoc c. ij li vj

¶ Oppono l. de c. Romit
et c. qui j de hijs que
fiut a plato et p nota
p. simo ff. de rest. itu cu
dinol, ubi qz quia h simo
statutu erat p decanu
et ca. et ztfuit s. supior
licen. h quia in alij ipior
epo pt face statutu
factus eccie sn licencia
epi ut ibi nota de vob
hoc c. ij in vj. Solucio
texotu no dt, q statutu
valuit ul q decanus et
cam fecissent id statutu
si epo, h dt q maue
rat alij aut ipi possut
iurae si epo Soluit
simo, q hic no dt q va
leat h q cam no dent
cogi ppter ma. de quo
i tra mecco no hetur
ul dt q hc fuit qfmatu
appa sup simo, z hic in
texotu ibi z p Romanu
pontifice qfimatu Oz
ha ibi institutu ilimit
p statuerat h pt dia q
ille fuit institutu cecias
no facto statuto
¶ Oz cor ista solucio est h
glo que dt q i comdu
rato est auctoris supior
cocepta i dicite alr
¶ Oz oppo eo co q dicit
texotu q isti cam alle
gabat q ipe no hz ipe
tra, tu tacita vite Con
cocepto subrepio est p
emptoria, eo no debuit
opponi an lite qtesta

ut pah. j. de coccep hz pas
toralis Solucio q ista co
cepto fuit p[er]inea lras et
gram, et io pt oppoi ante
z pq lite qtestacom Est
cin dilatoria eo capite q
reicuit lre, licet pt pemp
toria co pte gre Cum g
quitim qui pt obicia concepo
de iudicato vtru an lite
qtes. ul pq simo videt
q aliqu hec cocepio qcint
gram tm, aliqu lras tm
aliqu gram et lras simul
qu cocepo qcint gram
tm et tuc e cocepio pemp
toria et soluit pq lite qtesta
tam pt opponi ut alie p
emptorie et inte cam c. l.
de lite qtes in vj. fit com
tu fecisti pactu cu Cracis
de nuq petendo caucatu
in eccia Cracis quocuq
iure, et illo pacto no ob
stante, ipetrauit lras ad cam
Cracis cam cocipit cor te
de pacto, h cocepio qcint
gram tm et est pemptoria
ut j. ic pastoralis de coccep hz
Sdo casu qu qcuit lras tm
et tuc est dilatoria z est op
poda an lite qtes. eo in tu
iurasti no impetrare lras
ad cam eccie Cracis io
no obstante, tu impetras
cocipi cor lras, hec co
cepo est dilatoria, et an
lite qtes opponeda, et
no iud, quia stat gram
tene et vale in se z lris

aliqd obici possit Rñ quia
gra hic stat sine litteris
quas precedit litteras Ex isto
sequitur alia qo utrum scriptura
sit de forma gre, et de hac
questione plures per multas ro-
nes tractat Archi. et Jo.
an. in phemio sexti primo
hic determinat q non, et de
lit. contest. c. i. 3o casu qui ge-
nuit gratiam et litteras puniunt [illegible]
potest opponi peremptorie
et dilatorie ante lit. contest.
et post quoniam ut sunt in concilio
cat. [illegible] [illegible] [illegible]
de quo non fuit facta men-
tio in supplicacione impetrantis
nec in litteris hec exceptio potest
opponi ante et post lit. contes-
tationem, quandocumque ante sententiam
Rñ quia non solum puniunt
litteras sed etiam gratiam et de hoc
in speculo de excep. § dicto
Et Franciscus de zara, qui
dicit q hec verba sunt minus
debite considerata, non habi-
to respectu ad litteras beneficiales
de quibus loquitur tamen [illegible]
tus et primo, unde dicit q non omnis
exceptio de predictis est per-
emptoria, et hoc probat casu
cedo illa exceptionem que
obstat solum titulus ut quia
iurasti non impetrare, ergo
quia tacuisti de iuramento
rescriptum tuum est subrepti-
tium et per consequens nullum, ut c. can-
dicetur Rñ quia subrepcio
annullat litteras beneficiales
ut ibi nota, et ergo est pt

opponi, etiam post sententiam, cum
nullitas potest deduci quandocumque
Et dicta primo, fundat
super sua opinione, unde q
litteras beneficiales non sunt ulle
ipso iure sed annullande per
exceptionem etc. etiam concludit
Franciscus [illegible]

Quero tercio tertio, utrum
tamen si non sit facta mencio
de statuto iuramento firma-
to, et ipsi volunt cum rescri-
pto, unde valet rescrip-
tum quod est satis dubia un-
de hic est [illegible] statuti
[illegible] [illegible] iuramenti
[illegible] respectu confirmationis
apostolice ad primam non est
dubium quod statutum non
dependit [illegible] q puniunt
convenire ut patet de
statutis cum accessissent
et tunc ista [illegible] de-
struit statutum ut patet de
[illegible] [illegible] ab ipso
non potest dependere ab
episcopo Et posito q depen-
deat ab episcopo [illegible] [illegible]
puniunt [illegible] augendo unde
Rñ quia statutum [illegible]
[illegible] favore, et illi favori
renunciare puniunt ut patet
de regularibus ad apostolicam
Ad secundum an valet rescrip-
tum non obstante iuramento et
[illegible] q unde si recipientes
[illegible] de [illegible] dilecti
ubi de hoc Et alii dis-
tinguunt sic an iuramentum
factum est super statuto

quo sublato tolli' ina-
metu q est ei9 qualit'
ro quia nalit' qualitas
no stat sine suo subiecto
j' de celeb. miss. cu mar-
the § questiuisti Aut e
factu iuramentu sup 9tets
in statuto, et tuc 9mis
tollat statutu, tu tene
ad iuramentu q no est ac
cessoriu statuto z sic erut
punti s3 hoc membru ulti'
subdistiguit Ioh de lig
hic et j' de corep' bg cu
veg'lis
Ad tria 9oy ay valet
rcepto ultra unu i'stu 9
firmaes aplice Et collec
tan' tenet q val3 rcep°
ro quia put renunciare
favori suo B3 Ioh delig
no t3 9rmo ro sua est
quia 9firma° ppe, habet
vim leg9 cu sit 9o cta sia
adeo q inferior illud mu
tare no pt ut pat3 de
9fina vti ul ivti, O, et
ij B3 ffrancisc9 illud re
pbat tali rone, quia 9f
maco intelli 9cessa in
favore illog q° illi re-
nunciare put, cas3 est
de 9sti cu accessissent pro
cocordi° opinionu est de
aut casu volut 9ocenc
suppmedo uni a. faciedo†
muinc uni i favore dim
cult9 ut ibi notatu et
e ti de 9sti eo pte Aut
volut auge z put quia

† ipm maiorem et tuc
habet locum predictum Ioh
de ligna° q no put

rcepto intelli facta i pos
favore ideo tolli p 9pos
tenciam facultatis et hoc
9clude i hoc dubio
Unicu q si ipsa madat
Glo. pma notat, quit
ro art pro. et con. et sol
uit infine fortificat textu
cui dicto obicit et solvit
Aut glo, nunq si ista capi
no possit hinc p quo
scribitur assignare pbeda
dy tene eos Bene illu
rcipe in canonicu Iudit
q sic j' de pben dilectis
Ite pmo notat q q duo
madabat pmo q istum
rcipent i canonicu s° q as-
signet ei pbedam 2° quit
nunq si no put ei assigna
re pbendam tene eum r
cipe in canonicu,
O3 con hoc opponit, de aff
dele cu sup Soluto glo
pma hic tangit, z vi fatet
9riu dicens q hic facta sunt
mecio de uno s3 no de iura-
mento ut 9firmacoe ppe
s3 hic q dicit de 9firmacone
no 9ocenit hic i decisione
in qua de 9firmacoe nil
dt, et p hoc eos tollit q
dt glo pa Ite quatu ad
illud de iuramento vi velle
glo q no suffi' q uno
in eccia sit statutu, nisi
eccia sit iuratu, cui9 t3 9'
t3 glo ibi z idem est
Ex ista pte glose 9clude

q(uod) hic c(ontine)ant(ur) duo ma(n)data
p(ri)mu(m) ut illu(m) recip(er)ent i(n) ca-
nonicu(m), s(ecundu)m ut ei p(re)bendam as-
signaret si aliq(ua) vacaret
t(ame)n licet no(n) posset ei as-
signare p(re)bendam quia nul-
la vacabat t(ame)n tenebat(ur)
eu(m) recip(er)e in canonicu(m). Sed
quare tu(n)c eu(m) no(n) receperunt
i(n) canonicum. Ad q(uod) solutio
est quia no(n) fecit mentionem
de eo uno uel si fecit men-
tionem de uno, t(ame)n no(n) fecit
mentionem de iuramento nec
de confirmatione ipse et ideo
l(itte)re no(n) valebant
¶ Et ex ista glo(sa) soluitur
aliud contrarium quo quis op-
poneret dicendo q(uod) p(a)pa man-
dat hic aliq(ui)d sup(er)fluum
in eo q(uod) mandat inquiri
du(m) in ecclesia sit unus iura-
tus cu(m) sufficit q(uod) ibi sit unus
certus, dato q(uod) no(n) sit iura-
tus. Glo(sa) in fine facit contra
Franciscus dicit q(uod) iste fecit
mentionem de uno p(re)bendato
s(ed) no(n) de uno canonico tantum
Mandabat eum q(uod) [illegible]
reciperet in canonicum p(re)sup-
posito q(uod) ibi sit unus cano-
nicatus, recip(er)et unus p(re)-
bendatus ideo no(n) val(et) im-
petratio, no(n) eum mandat
solu(m) de canonicatu vacante s(ed)
inquirendum ad p(re)bendam bene
fecit mentionem, tu(m) mandat
de vacante uel vacatura
Et iste est verus intellectus
¶ Ad hoc dico q(uod) cu(m) p(a)pa

mandat inquiri de uno iura-
to deb(er)et suppleri c. ex p(ar)te eo
quia sufficit unus nisi p(ro)-
se astrinxisset ad plures
p(re)bendas, i(d est) de p(ro)ba licet
¶ Glo(sa) s(ecundu)m quin(tum) quia d(icitu)r
in textu, q(uod) de hoc me-
moratus petrus i(n) suis l(itte)ris
no(n) fecit mentionem, quin(imo)
glo(sa), q(uod) demonstrat hoc
p(ro)nomen hoc, et [illegible] debet
i(ntelligi) de iuramento q(uod) videtur
et confirmatione
¶ Glo(sa) iii obiciat ponit
opinionem Jo(hannis) et soluit Jo-
[illegible] et soluit 2o alle-
gat contrarium et soluit et
[illegible] dat unum simile
¶ Oppo(nitur) cu(m) glo(sa), q(uod) et si no(n)
sit mentio de iuramento seu
de uno eque t(ame)n valet
rescriptum. Et eo quia dispo-
sitio inferioris no(n) p(otes)t p(re)iudi-
care p(o)t(es)tati ipsius, cu(m) auctoritas
superioris uel excepta
[illegible] ve-
[illegible] ut in
glo(sa) q(uod) no(n) [illegible] q(uod) illa
conditio subintelligatur in
iuramento uel in dispositione
superioris, s(ed) id dictum glo(sa)
reprehendit, et d(icit) q(uod) [illegible]
subintelligitur illa conditio sed
p(a)pa no(n) intendit contravenire
nisi hoc exprimat, posset
aut si vellet. Et quia
ad inferiores p(er)tinet ad
[illegible] s(ed) no(n) [illegible] ut
d(icit) glo(sa) q(uod) nota bene

eo qua habetur quod ipsa est
domini buficos adhoc
facit de preben. c. ij. li. vi.o
et plene nota in decan
sa possessor tu super
¶ Item glo ibi Sed quod si iuras
sent quia et soluit quod
dicit glosa quod si isti cano
nici iurassent an putacionem
et post datam / nichil obsta
ret eius indultum, dicit glo
quod non obstaret
¶ Item oppone et vide quod gratia
data de vacatura quod ab
fundamento non valuit ut
patet de conces. preben. c. i.
et iij.o Solo valet ipsa
si non abusion in de conces.
preben. appositum glo super
verbo mencionem quod si
isti venissent contra illum
cum ipsa ante et alle
gauissent non videtur quod
non valet
¶ Sed dic quod non valuit
statutum de certo numero fratrum
decernendo et canonicorum sine
episcopo. C. de constitu. sed
cum accessisset solucio
quod hic valuit propter confirma
cionem ipse
¶ Glo penult. arti quod per
mortuarios ius non acquiri
tur videte Sed contra hoc
multum instat doctores
supra de primo. Ratio sua est
quia per mortuarias negocium
inchoat. in c. ex hiis et ideo
volt primo quod rescriptis
mortuarias non tenet eas
consequi nisi ex honestate
Sed melius subaudi integer
tum ibi an quod prefatis cleri
cis executoriis supple
et mortuarias et ibi pon
dus verbum impetrasset ut at
tenda datam et non presenta
cionem ut de primo, quod per morto
rias est negocium ceptum
quod ad hoc quod de honesta
te debet ipse preficere quod incep
tum et tunc si mandatum
precessisset mortuarias, tales
mortorie non valent. Sed
cum si esset mandatum
prescitum post executorias. quod
tunc tale mandatum non pre
iudicat. Ratio quia postea
non potest tolli ius quod quesi
tum erat per eas sed per pe
tenti preberetur. Sic esset mandatum
prescitum post mortuarias
et preceptorias preiudicat
Ratio quia ius quesitum per
tale non debet deperdi. Vel
si velis intelligere textum
ut iacet tunc dicimus quod per
mortuarias potuit fieri ius
in certa re de quo impetrans
executoriis tenebit fa
cere mencionem alias sue execu
torie carent subreptivo et
hoc est magis consonum lre
tionem cum dicit facere mencionem
predicto impetratis mortuarias
si porigit dicit ubi iure
suo, statuendo nunc, nec

aliquod preiudicium fit monito-
rijs in quibus non est facta mencio
de primo etc cum adhuc non
esset et hoc secundum Iohannem Andree
Velle. Sed nonne aliud arguit quod ea
que fiet per litteras subrepti
cias non valet et remittit
secundum videtur.

Super litteris [secundum Iohannem Andree in rescripto]

Qui per malicia tacet veri-
tatem vel falsitatem exprimit in rescripto
caret impetratis idem in eo
qui hoc fecit ignorancia vel
simpliciter. ¶ Summa casus
et dicitur secundum Iohannem Andree repeti-
tum sic. Exprimens falsum vel
tacens veritatem maliciose in rescrip-
to caret impetratis. Hec prima
ibi. Si per simplicitatem aut alio
eo expresso litteras obtinuis-
set secundum iuris quidem ordinem
procedat. Deletum. Et dividitur
in duas partes. In prima ponit dubitacionem
in sequente. ibi. Nos igitur.
Secunda subdividitur quia in prima parte po-
nit thema super quo erat
opiniones variae. Hoc usque
opinionum varietates ibi aliquibus
asserentibus. Secundo aliquibus partes
ibi aliquibus vero. In secunda parte
subdividitur quia primo distinguit
per unum membrum prosequitur Hoc
aliud ibi. Si vero secundo concl[ud]it
pit ibi nisi forsan.
¶ Casus in summa talis est.
Quesitum fuit a sede apostolica
tate a priori quod vacillabat
in iudicijs vel in scolis de litteris
spiritualibus tacita veritate vel
suggesta falsitate impetratis
quia quidam dicebant quod sic
impetrantes carerent omnino
commodo litterarum, alijs autem
aliter sencientibus in predictis
vero ipsa distinguit inter impe-
trantes dolo vel simpliciter
dicens primos impetrantes
nullum commodum ex litteris
sic impetratis posse reportare
in hoc casu de impetrantibus
secundum simplicitatem subdistinguit
qualis sit veritas tacita
vel falsitas expressa quia
aut eque bene fuisset
date littere aut non si fuis-
set ea vel data littere si
expressisset, et tunc non
[in] forma litterarum
[sed] iuris ordine procedat que
procedat hoc casu. Si sic ex-
pressisset, et non de facili
obtinuisset, et tunc non
est ad delectum causa procedendum
et racionem subdit quia cum lit-
teris dicit moneri deleto que
monuisset delectum hic est
casus, ubi delegatus suas
litteras derogacione delectus
est nec cogitur offitium mel-
latenus interponat.
¶ Nota hoc primo in textu tempore
quid sit dolus quid fraus et
quid malicia quid simplicitas
et quid ignorancia et quid falsitas
dolus diffinitur in prima
lege ff. de dolo. Labe-
o dolus est calliditas fa-

fallacia, et machinacio ad
circumueniendum fallendum deci-
piendum vel adhibita cum
verbis aut sine verbis.

Item ista diffinicione patet
quod animo doli est aliud
deludere sine machinacionibus
verbis sine rebus ad deci-
piendum alium. Ex simplicitate
huius capitis et quadam
perfectione non sentire aliquam
impotentiam siue imposturam
sicut dicimus deus est simplex
ut patet de summa trinitate c.
i. Hinc eciam dicimus cle-
mentem simplicem in suo cetero
et homines simpliciter cum
non est imposta macula
interdum capitis prudente
scientia et ignorante.

capitis huius. Aliud est ob-
repcio, et dicitur quod est cir-
cumuencio, quia obripe
idem est quod circumuenire
vel fallere ut ff. ad l. cor-
neliam de falsis l. si quis
obrepserit, dico autem nul-
lam differentiam esse inter
obrepcionem et subrepcionem.
Item quod est falsitas et eciam
quod falsum est illud quod ca-
ret veritate, falsitas caret
et veritatis imitacio ut
patet l. i. de crimine falsi et
ideo ...e maxime ... licet
et sic dicitur rescriptum falsum
quod non emanauit a papa et
tamen videtur emanasse, vel

quod in se continet falsitatem ut
veritatis surrepcionem.

Nota primo ibi diuersis intelle-
ximus, quod diuersis, diuerse
quoque sunt opiniones et verba
in glossa summa, quod quot capi-
ta tot sensus, ut i. c. quia
diuersitate ... verborum.

Nota ii. de ista dictione
... que composicio ... co-
ta ita quod non sine forma
rescripti nec sine forma iuris
iudex procedat vel alius pro
composicione sic ... ex uno
... ... Sed vero
ubi repetit hoc verbum
alibi ... quod ipso
facto ut patet de penitentiis c.
... ubi sic composi-

Nota iii. quod totum quod ma-
gis ... curare debet
impetrans et dicit glossa
... quod ii. et si legibus
et ... continendo cum ...

Nota iiii. quod quandoque aliquid
tenet in subba et non in forma
sicut hic rescriptum ... in ...
aliis vero Et subba rescripti
ad lites est ipsa iurisdictio que
conceditur delegato, forma
vero ... modus procedendi ut
patet de restitucione spolia-
torum ... Et ex hoc infertur
quod potest tolli forma manente
substancia, non sic e converso, quia
sublata substancia ...
aliorum remanet accidens

vij. ... de omni ...

q(uaestio)

ob

ut patet de spon impub ad
dissoluend, inst maculose
ut in eukaristia ubi patet
quod remanet accidens sine
suo subiecto ut patet de cele
bratione missarum cum marthe
super quesiuisti

Nota v quod rigor iuris est
idem quod ordo iuris quod cum
in primo dicto contra rigorem hic in
primo, contra ordinem iuris in versu
inter alios aliquando decipit
rigore iuris quod dicat ab
equitate, de hoc de transactio
nibus c. si

Nota vi modum solvendi con
trarias in quibus sunt varie opi
niones ut primo refellantur
opiniones et postea ponatur decisio,
sicut Hostiensis de off dele
super questionum

Nota ibi pro fraude vel ma
licia, quod fraus et malicia
distinguuntur et hic capitulo
disiunctiva vel que cadit
inter diversa ut in opposito co
pulative vel pro et, sed capitulum
est ut sic dicatur pro fraude
vel et malicia quod fraus
est malicia

Nota vii in simplicitate vel
ignorantia, quod hic distinguuntur
capitulo disiunctiva vel et dicitur
hic. an verbum simplicitatis re
ferri ad ignorantiam iuris, sed
verbum ignorantia referri
ad ignorantiam facti, de sententia
contra eos cum illos secundum quosdam
sed ubi hic non patet, sed hic in textu

videtur accipi pro eodem cum
ignorantia comprehendit ignorantiam
iuris et facti ut patet de
regulis iuris in regula ig
norantia li. vi°. sed dicendum est
quod licet simplicitas et
ignorantia inducat eundem ef
fectum tamen distincta sunt quod
quia simplicitas refertur
tamen ad ignorantiam iuris. Sed
ignorantia refertur ad ignorantiam
iuris et facti. Contrario patet
quod simplicitas et ignorantia
subveniunt de quo in glo
siata

Nota viii° quod simplicitas et
malicia sunt compellatur ut
veritas tacita in rescripto
impetrando in pena malicie
nullum comodum consequitur
consequitur et ut sunt sequentes
rescripta nec sunt iudicis quem
procedet de electo. Et dicat
primo hoc procedere si per
fraudem obtinuerat, non quod
dolo erat obtentum. Contra
si contra iudicis l. et si de lega
bus. Contra hoc vi quod mali
cia tollit effectum rescripti

Nota ix° de illa dictione vel
latens que opponitur
in nullo modo alibi in ipso
iure sicut ut C. ad velleyanum
auten. si qua et ibi glo.

Nota x° in verbum nam si quod ob
repto non dolosa tollit
tantum cuius est causa sed
cum tollit formam rescripti
cui dedit causam non aut

sbam, cum non fuit causa
ad idem l. Si cum iud. uel
uti pub. l. pfpectum cano-
nisata xvi. q. i.
¶ Nota penultimo q. rx, que
no mouet delegatum, non
debet monere delegatum ad hoc
cottidie alle. Et ex hoc
infert q. causa fi regu-
lat a prima, delegatus cum
tesce causa sua, respectu
delegatis, cum quo quantum
ad illa causa censet, ea-
dem persona xciiij. dis. c.
si et xciiij. dis. c. i. et
de off. dele. sudiusti et
c. ubi et apud quos l.
fi.
¶ Nota ultimo ibi nisi forsan
q. delegatus per rescriptum est
obreptitium cognoscat an
sua sit iurisdictio et ad hoc
cottidie alle. Et alit
q. iudex cognoscit an
sua sit iurisdictio ut hic
et i. e. dilectus ij. et de
off. deleti significasti ij. et
ff. de iudiciis si quis
coalic. Et hoc casu
qui cognoscit an sit sua iu-
risdictio debet uocare partes
ut hic, et si partibus non
uocatis cognoscit, per hoc
no prerogativa sua iurisdictio ut
notatur de off. dele. lig.
et nota. e. c. pastoral.
In fine nota textum q.
ubi delegans suas litteras
denegaret, delegatus est
sine cagius officio inutilitatis
interponat
¶ Queso circa istum textum de
dolo lre. Et dico q. dera
tio ipse in puti ca. consistit
in vi regulis. prima est ista
q. si aliquis per fraudem cosp-
irit in rescripto falsum quo-
to caret impetratis com-
pone p. c. ex tenore et
hoc in rescripto ad litteras
in bursa hoc pone quod ...
e supponetur et detruf-
actoribus c. ex litteras
¶ Secunda regula est contrarios
est q. taceo uerum in rescripto
per fraudem quo toto caret
impetratis com. litigans
in eo qui in ipso rescripto do-
lose tacuit de primo. cum
e. tenor et c. ex tenore et
de dolo et contumacia c. ij.
uel de processu habito su-
per eodem negocio ut patet de
re iudi. inter ... delect.
pendet ut patet de testibus
causa in bursa hoc pone
quoniam. e. c. ad aures et
c. cum adeo et de prebendis
Si motu proprio li. vi.
¶ Tercia regula est si mentio
fiat per simpliciter uel aliqua
quo tacito rescriptum nichilominus
habuisset, caret impetratis
quo ad formam rescripti non
quo ad sbam. tc quia de
lectus ... precedere ... iure
ordinum et coram ... ponit

in glosa super verbo expressa puta si dixerit se esse possessorem eiectum. Nam dato quod non sit eiectus, carent ei litere quas petet sibi causam committi, et dicit quod post hec procede si ex forma literarum hec possit haberi quod petitorium et possessorium fuit totum et possessorium sequestratione commissum, de sequestratione c. ij.

Quarta regula quod taceo veritatem per simplicitatem vel ignorantiam quo expressio pricheli habuisset rescriptum si non sub illa forma caret impetratus quo ad formam non quo ad substantiam et sic delectus hoc iuris ordinem procedat et eius re le [illegible] duo ponunt in glo., puta si dixit et in glosa sequenti.

Quinta regula exprimendo falsum per simplicitate, quo tacito rescriptum non habuisset ex toto caret impetratus nisi quo ad hoc ut delectus cognoscat de qualitate personarum exprimendo si impetrans dixit appellatum esse, cum non esset, vel dixit iure devolutum appellatum esse, quod est falsum de appellatione romana § Si vero li. vel et hoc in litigiosis in beneficialibus ponere exemplum si dixit beneficium tanto tempore vacasse quod ad eundem collatio erat devoluta, § de qsta eum accessisset.

Septima regula conformis, tacet veritatem per simplicitate quo ex pressio rescriptum non habuisset ex toto caret impetratus nisi quo ad hoc quod delectus cognoscat de qualitate personarum exemplum pone in litigiosis si tacuit de appellatione adversarij vel non plene consensit ut patet de confirmatione utili vel inutili, bone vel tacuit tantum appellatum ab hoc de appellatione super expressione de appellatione sepe nisi in beneficialibus exemplum quod tenuit perpetuam vicariam in ecclesia postulasti, vel beneficium ex causa tamen quod sufficiens in secundo procuratore et de prebendis si mouet probe li. vj.° vel tacuit aliud collata possessio de prebendis cum nostris et c. literas extra de concessione prebende, ut dicit contra ista secundum regulam quod licet sit vera de tacito per simplicitatem non tamen est vera de tacito per ignorantiam et est in c. gratia li. vj.°, ubi vide graciam non factam mentionem de beneficio michi collato per eum de quo ignorabam.

Opponuntur contra textum et glosam literas in qua dixi quod exprimendo falsum per simplicitatem vel ignorantiam [illegible] mediacione impetratum dolus ut patet [illegible] quod ille ergo non rescriptum fraudem dixi sic expressum sit mediacione. Solutio hoc verum et cum in libro sexto e[st] si contra vel ualidum probat[ur]

ipse habe ~~formam~~ rom
no precede dicit distinctio
istius ca., sed hic dicitur cum
textu quod ad papam pertinet
dubia iuris terminare, ut
patet qui filii sint legitimi
c. per venerabilem versu rationibus
et ad hoc de testamentis
Raynucius et c. Raynal-
dus de novi operis nunci-
atione c. i.

¶ Sed ad argumentum cum dicitur quod hoc
mendacium implicat dolum
dicunt quod illud verum quando
mendacium accipitur stricte
prout sumitur xxii q. ii c. primum
et c. ii ubi dicitur, quod menda-
cium est falsa vocis signifi-
catio, cum intentione falle-
di. Secus si mendacium sumitur
large ut etiam comprehendat
mendacium iocosum, vel
quod nulli nocet aliquid ali-
cui prodest, quia tunc non
implicat dolum xxii q.
ii primum ubi de multis
mendacio, verum etiam dicitur liceret
esse bonum in se dolum
ff. de dolo l. i § 1 et prout
quod metus causa c. permittit.
Item dicit Io. Calderinus quod
si quis dicit mendacium
quod putat verum, adhuc non
implicat dolum xxii q.
ii. Ipse autem et ubi nemo
et sic quando quis exprimit
falsum vel tacet verum simpliciter
simpliciter hoc non implicat
dolum

¶ Oppono contra textum et
contra glossam recitatam in eo quod dicit
quod tacendo verum per simplicitatem
vel ignorantiam, quo expresso
in (?) his verbis habuisset litteras
et deleret non sunt forma, et
ubi cum ipse lex de hoc posse
constare, cum papa, alias dedisset
litteras si ille expressisset
illa veritatem, cum hoc sit in
mente solius pape, de qua
constare non potest, nisi exprimi-
mat ut patet de sententia ex-
communicationis si non aliquis et quod
ibi notatur in glossa i. Secun-
dus cum solus deus sit cor-
dium et (?) renum dignoscitur
cat et ut certa beneficia
c. uno et de sententia excommunicationis
a nobis ii. Solutio dicitur
istius argumenti Innocentius exponit
litteram ibi dedisset sed tamen
de iure tenendo vel de da-
re consuetudinis et vult dicere quod
attendi in hoc id quod est
de iure vel de stilo curie
c. i. de litteris si sic quod
dico quod ubi papa de iure
vel de stilo curie consuevit
dare litteras et ibi tunc per
simpliciter vel ignorantiam exprimitur
plurimis vel intimatur vitalis
littera sit valide quo ad
substantiam licet sint nulle
quo ad formam secundum Innocentium.

¶ Oppono iuxta contra textum in eo
quod dicit, quod tunc cum est in-
perfectum respectu per simpliciter
falsum, deleri procedit secundum
iuris ordinem. Et videtur quod non
possit deleri procedit secundum

Iuris ordine ~~Et h(oc) q(uod) no(n) possit~~ p(ro)bat(ur) quia delict(um) tenet sui(m) a(c) forma(m) quis sionis et si illa no(n) sui(m) at p(ro)cessus no(n) tenet. j. e. di lecta. et de off dele. rey li et ff. mandata dilige(r) vol ut. Jnno. dicit q(uod) licet h(ec) l(itter)a loquat(ur) generalit(er) h(oc) t(amen) ca(m) restrigi, ita q(uod) p(ro)cessus, qui habitur(um) e(st) iudex possit co(m)p(re)hendi sub v(er)bis rescripti p(ro)ut se tra(h)it i(n) p(ro)cessio(n)e q(uod) (est) i(n) co(n)clusio(n)e, v(er)ba tame(n) gen(er)alia cu(m) p(ar)ti(bus) salua in tenore mandantis et ap(er)te v(er)bis sit latissime int(er)p(re)tanda h(oc) Jnno. Et d(e) co(n)t(ra) hoc est t. j. e. R(e)udolphus ubi d(icitur) q(uod) stricta sit int(er)p(re)tac(i)o. Et d(icit) q(uod) illud sit, ne rece da(tur) ab int(enti)o(n)e mandantis et ap(er)te v(er)bis, quibus saluis sit lata int(er)p(re)tac(i)o sic intellect(um) Jnno, ut rescriptu(m) potius valeat q(uam) periat ut pat(et) de sim(plici)te g(ene)ris de h(oc) 2c intellige dictu(m) Jnno, q(uo)d est sicud(e).

Quero q(uo)d si iudex citat aliq(ue)m pro delicto, q(ui) negat se deliquisse, nu(m)quid potit cognosce(re) de h(oc) delicto ut cognoscat an sua sit iuris(dictio) de h(oc) Jnno c(ontra) ple(ri)que tenet, q(uod) iudex possit

an sua sit iuris(dictio) Et co(n)cluditur h(oc) q(uod) iudex semp(er) possit cognosce(re) an sua sit iuris(dictio), et habebit se(m)p(er) se posse p(ro)cede(re), et inde le(gi)timus sup(er) p(rinci)pali p(ro)cedat quia ad aliud effectu(m) ut pat(et) de testi. venie(n)s ij°

Glo. p(ri)ma notat redde(n)do ro(ne)m ad textu(m), quare fu(n)t di(ver)se opinio(n)es sup(er) ista impetratio(n)e tacita v(er)itate respondet glo. g(e)n(er)al(is) quia q(uo)t capita tot se(ntenti)e et q(uia) varie su(n)t ho(m)i(nu)m volu(n)tates Jte(m) q(ui)a diu(er)sitate corp(or)um sepe sequit(ur) diu(er)sitas a(n)i(m)o(rum)

Glo. p(ri)ma p(ro)nit qua(m) (con)silia ut pat(et) in ea. cu(m) suis allegat(is) no(n)do q(uod) quot su(n)t capita tot se(ntenti)e qua(m) videte Glo. sup(er) v(er)bo simplite(r) allegat de simplite(r) viij. p(ri)ma et d(icit) q(uod) i(n) g(e)n(er)e et soluit q(uod) videte Glo. sup(er) v(er)bo simplite(r) opponit co(n)tra textu(m) q(uod) no(n) est p(ro)ced(endum) simplicit(er) C. de in ius vocan(do) l. ij. si quis vocat(us) ad l(ite)m nolle et no(n) venit p(ro)mnem(ter) est Glo. d(icit) q(uod) p(ro)ced(endum) simplici(ter)

Jn hic glose dicite q(uod) re gulari(ter) v(er)u(m) q(uod) in l(ite)m reue(r)a (con)simpliti i g(ene)ris q(ue) de se in na tu(r)a su(n)t illicita n(on) sonat

i delictu vel ces sit dia
alt q aliqu simplitas
vel ignorancia est tn cul
pa simplic sunt q tene
ba scire illud de quo agi
alicui sit culpa, p ca
no excusat, ymo accusat
eos sponte se ignorate
q nos vale, vel i plato q
no solum tene scire jus
vniusale s ecs ptium
xxxviij dis petrus, i q iiij
nondum, xxiij q i Si cupis
xxxviij dis si ut itaq
ql capitu, tunc excusat si
plicitas equalit qui ex
cusat ignorancia sic ut
in rela ignora li vjo de
simplic aut dic q ml
hmodi accipit ut not
glo et archi dicto c pe
trus xxxviij dis

Item dt glo q impac
pcit et gra allegata
in glo sunt casualia et
ad l C de fla moneta
ubi dr q si moneta fuit
fusa i domo alicuius sub
vent dno Si aut fuit
cusa pmm capite, dico
q ia lex non obstat q
hoc statuit ppt rei publi
ce utilitatem et quia dno
psunt ignorasse moneta
cusa in sua domo Secus
si fuit cusa quia tunc
psuntur consensisse ppter
sonus malleos et no igno
rasse factum

8

Glo sequens incipit vel quod
pistam decre lem, cessat ex
solucoes, q tn an hac de
cre lem erant opiones valde
quas eius tenuert q lre
subrepticie sunt nulle ut
fuit placetinus, q dixit
q in ea impetrat p menda
cium est impetrat p dolum
q mandatum implicat
mandatum dolosum ut ibi, e
ti Si aut et pleg
pte quia doctu est pointus
p mandatum no valz ut ff
de fidei cmissarijs l tu
vos s subvectum Alia fuit
opio Jo. et dno qui dice
bant q tenet dato judicis
p rescriptu obreptiam s de
legatus q quo stet p teno
rem vitiatur, et no solum
ipetratis deprauat, et p
ytrasq facit lra plus q
p pma Glo sup vbo ex
pssa quit de eo quo
quis expssit sem dicat
puta si dixit se ectum
de possessione Alij distingue
bant int respectum ipse sup
to vocabulo q est pnilem
et int respectum ad literas
impetratas et tunc distingue
bant etc dno de ysti oibz
et alijs opionibz sumus
expediti p istud cap
Glo occultata explicat
quo quis occultauit vitem
Glo pori ind, quit quo

het pbac hat fraud et pud
q allegaus Glo sup vbo
dedisse ista glo primo not
q simplitas non pdest
cu litas 2o ponit ex cas
i quibus expsso falsi ut
taciturnitas veri viciat
rescriptum et patz et hostis
i summa e. ti. § pemitt
in 3 colu et dt qualiter
qualib exceptio tacita
pt opponi si lobstat pro
cessu ut patz le gtes c
i li vjo
Glo sequens dur expont
hoc vbu forsan Glosa
ultia ostendit de quibus duo
bus casibus lra loquitur
q vide ista glo notat
q ista dictio forsan non
est i pposito nota dubitas
Glo sup vbo fidem primo
dat qtor q pcessum indita
facta est fides q est sup
pssa vitas ut expssa fal
sitas q millatenus de
causa cognoscat 2o quid
pone no est sibi sca fides
quia est dubiu an pt
cognoscere videt glo q hoc
dubietatis potest de hac
cognoscere iudex et dat rom
qua vide Glo finalis
ponit duos casus in quibus
iudex pt cognoscere no ob
stante q fuit tacita vi
tate impetrate

Nonnulli Quia frequenter
ca monaster

quenit abbas p rescripta
i quo nulla sit mencio de
conventu nec apptz hoc appel
lare ptz nisi ca conventus
esset omo discreta Vel
sic p lras impetratas con
abbatem de conventu me
cone no facta quenitur
abbas ut pt io appel
lare nisi cos negocia
sint diusa Io. an. primo
ponit divisio q 2o solu
ibi sup quo 3o ro. ibi nec
ex officio 4to except. ibi
nisi et

Casus in tenore est quest
tu fuit a ppa utru per
lras impetratas con ab
batem teneat actoribus
rndere Et ho ponto q in
talibus rescriptis sit sub
lata appellatio in ipa abba
tes appellatione interposita
pnt se tueri videt ad
hoc q no pnt se tueri
appoe ro q ex officio
administros tenet prudere
utilitas et expsito ad pag
gom q tene rndere et
hoc vm nisi nego ab
batis et conventus esset omo
disp. hic casus

Lra primo ibi i vbo que
tibus q cogitaos religiosos
dicit conventus de hoc et
ut. j. e. ca. pen. li. vj. sete eius
et etymo eq conventus cgily si
nodi et tecti ssabos vb. dis

no sca
mencio
de conventib
i causis qui
bus ipa ab
bas

nisi

c. fi. c. i. inf.
Nō q si i rescripto sit clau
sula appellacōn remo
ta, tn̄ pt appellari ex
causa roli et exponitur
roli, i. i iure expssa
et de hoc de appellab
ut debitū pastoralis in
prīo ubi nota de effectu
huius clausule
Nō differenciam inter conventum
et collegium, quia collegi-
um est aggregacio clicorum
secularium in una ecclia
ut patz, ij. de cler. nc p
defectu, s conventus est co
gregacio religiosorum, z sic
collegium canonicorum regula
rium vocatur aliquū conventus
Nō ii. q abbas litigat
p sua administracōne, ad hoc
facit, ij. de testib. c. in
litis
Nō iiij. q platus tenetur
procurare negocia ex officio
sue administracionis sue ecclie
et rōnem ponit glo. pcl.
et dt ffrancus q ad quod
tenentur plati et eciam
clici ut hic, et de clicis
no residen. quia non l.
li et c. cōquiente, quod
cius licent ut patz de
donacionibus ceterum, et
de testamentis platum, et
de rebus ecclie no aliena-
dis. c. iiij., quedam sunt q
cius phibent ut patz
de vi. et hones. c. clicos
c. clici, et ne clici uel mo.
chi p totum Et conswo in
fertur p istum textum q p
appōn no relevat quem
ab eo ad qd tenetur ex offo
Nō quia appellacio non est
defensio iniquitatis ut patz
in c. cū specialis, ij. de appel
lab.
Nō v. q qn negocia pla
ti et capli sunt distic
ta, tunc unus no tenetur
p reliquo, exm pone q
certi redditus et certe possessiones
ptinent ad abbatem qui
ipse habet mensa sua, et ipse
suum comodum et certos red
ditus et spales possessiones
et hac tunc venit, qn divisa
est administracio ut quia
conventus habet priore uel officiale
qui recipit censum monachis
conventualibus deputatum, q
no tenetur de hoc abbati
reddere rōnem s conventui sive
Jo. an. Et q hic dicit
de abbate idem est in
telligendum de alio plato q
hic plus dubitabatur de
abbate Nō q tlis non
pt habere appu l. iiij. dist. ab
bati Et conswo colligitur
que potuit esse dubitandi
ro que ro ponitur i lra
ubi dt q ex officio suo
tenetur suare integracionem
negocia pendentes. Et h c intel
ligendum de epo et de priore

et de quolibet ecc. inferiori p-
lato, cui competit administra-
tio ecclie, non habenti collegium
sed unum sacerdotem. Ro. quod etiam tunc
tali dicitur commissa ecclia
xxxiij. dis. preesse. et hoc est
quia ecclia dicitur esse
ipsius ut patet de preben. cum
non ignores et ecclia est
ecc. hec de penis c. ij.
Sed quid dicemus de guberna-
tore vel commendatario an
talis teneatur eam defensare
sic est de commendatarie
ffrancus dicit quod de eamque
et ad hoc inducit de elec.
querelam et de suppl. cum de
portatis
Sed revocatur in dubium quod si
sint duo sacerdotes qui pre-
sunt ecclie quis illorum
conveniet. dicit ffrancus quod si
est alter prior de illo fiat
mentio, alias oportebit utrum-
que nominari. Ro. est. quod
dinus tangit ab omnibus
debet approbari ut in re. a. quod om-
ni li. vj. et per hoc satis quod not.
l. de consuetudine cum dilectus
et de off. ordi. consequente
in principio. Numquid de mo-
nachis an per dignitatem vel officio
vel obedientiam suam potest agere
nomine. et quod sic dicit hoc
quod abbas non potest conveniri
monachus, quod habeat administrationem
aliquarum possessionum vel ville

ut procurator agere. nisi sicud
procurator vel sindicus. Ro.
ratio si vellet agere non tamquam
procurator vel sindicus. oppor-
teret quod diceret ago nomine
meo quod non licet ut patet
l. de statu monachorum cum
ad monasterium. Ro. istius est
quia monachus suo nomine
non potest habere proprium. de quo
autem modo agat monachus
notatur l. e. cum dilecta
Sed quid de fratribus quo a-
gunt dicit Innocentius quod agunt
nomine officiorum vel obedientiarum
suarum. Sed quid tunc de mo-
nachis secularibus dicit Innocentius
quod cum tales possunt habere
proprium, possunt agere nomine
beneficiorum suorum, si habeant
eorum administrationem. et tunc
est possunt dicere in libello ago
nomine meo si hostis dicat
quod tamquam est quod petat no-
mine prebende de hoc dicit
pba loquendo vel est dicit
quod potest agere nomine suo
quia facit fructus suos
prout notatur de off. ordi.
l. li. vj. et de peculio
clericorum c. f. per ffranciscum
notum et in speculo de ac-
tore ad fi.
Item glo. facit questionem
si mo consulit prelatum que si-
mplicia de eca et dat pre-
ro dicit prelatus sine capitulo
vel conventu non posse agere vel
defendere, distinguens dicit quod

spem causas, quia quedam spectat ad platum, quedam
ad utrumque z° glosa videtur
p quoniam q[uod] subsequens
consensus plati sufficiat
qua glo quidem et solent
si si lis oriatur inter
platum et collegium, dicit
glo q[uod] superior dabit cu-
ratorem ad litem cuius officium
cessabit lite finita. Glo
tamen ponit distinguendo aut
conventus et platus habent bona
distincta aut non distincta.
Si distincta z pt constituere
iudicem vel procuratorem sine de
licentia plati. Si autem sunt
comunia tunc platus de consensu
capituli constituit iudicem ut
est ps[?] tertio tuum tenem hoc
vult usque ibi et si forte
Quero an conventus possit
convenire i causa conventus sine
plato. Glo prima videtur sen-
tire q[uod] non possit convenire
i eo q[uod] dicit q[uod] discrete agitur
cum abbate convenit tamen
conventus ponit glo q[uod] si
convenire conventus nominaret
platum, tunc conventus sine ab-
bate licere ut agere nec
unde pt videte glosa
Nota tamen p[er] generali doctrina
ad sciendum quando possit
agere vel iudicare p[er] capitulum collegium
ex hac glo tres
conclusiones prima conclusio sit
ista. Si negocia
plati sunt discreta ymmo
ipso, q[uod] pertinet ad platum

prelatus, platus de consensu capituli
constituit procuratorem, sindicum
vel actorem, ad agendum vel
defendendum, hoc p[ro] in c. de
procuratoribus
Secunda conclusio sit conclusio. Si nego-
cia plati z capituli sunt discreta
in negocio q[uod] primum tangit capitulum
constituere sindicum, actorem vel
procuratorem ab ipso capitulo autem
plati, hoc p[ro] de iudiciis
causam et c. de episcopis et
clericis omnes sed hoc in
c. lelomus ubi i causa cuius
conveniunt episcopus cum canonicis
quem episcopus totaliter elegerit
addit facit xxi. q. i. non liceat
Tercia conclusio sive conclusio
q[uod] si negocia plati z capituli
sunt comunia platus de consensu
capituli constituit iudicem et
ad hanc conclusionem glo nichil
allegat. Sed immo in omnibus
istis tribus conclusionibus tenent
contrarium glose. Item i textu
q[uod] dicit glosa q[uod] abbates
debent procurare negocia suarum
congregationum, dicit Innocentius
quod res de quibus agitur qui
possident, abbate z conventu
tunc abbas cum conventu agit
si autem sunt separate, tunc ab-
bas agat pro suis et conventus
pro suis p[er] studium ar. q[uod] cuiusque
universitatis l. p[er] a. s. quibus
Generaliter dicit Innocentius Cum
quid de epo an possit
agere sine consensu capituli vel
econverso capitulum sine consensu epi et

simbr, de clericis conventua
lium ecclesias, et de sacerdotibus
capellanis, dicit Inno. quod qui-
cumque vel quocumque habet admini-
strationem potest agere et conveniri si-
ne consensu aliorum ut patet
ff. quod cuiusque universitatis nomine l. si
et de iudiciis cum deputa-
ti et in autentica de ecclesiasticis
titulis § primo, et de episcopis
et clericis orphanos, dicit
tamen Innoc. quod si debet constitui
unus procurator generalis et
perpetuus, qui gerat omnia
negocia ipsius ecclesie sive in
causis sive in aliis, tunc debet
facere prelatus cum consilio ca-
pituli et similiter cum ad hec offi-
cia debet constitui tamen clerici
cum hec sunt ardua negocia
ad hoc tunc Hostiensis dist. in-
dicatus et ar. de rei q. iij. in
tantum, et de his que fiunt
a prelato sine consensu et idem dicit
esse dicendum in arduis causis
sed quod prelatus procedet cum
consensu capituli et dicit
posse intelligi c. j. de depen-
toribus et alia supra que requi-
runt consensus ca. litteris similiter
que in magnis negociis re-
quirunt consensum, ut est in
alienacionibus voluntariis licet
necessarius est consensus ca. et
Epi ut patet de dilacio-
nibus ex proposuit. Licet enim
prelato sit prohibita alie-
nacio voluntaria, non tamen necessaria
sit in iudicio et probatur sat

quod notatur in regula de deli-
ctis libro vi, in glosa per hoc
expedita est glosa usque ibi
et si forte, et hec dicta
Innoc. Hostiensis et Ioannis Andree sunt
vera quod per respectum ad pe-
tratum contra conventum, non fra-
ternitate de prelato conven-
tu prelatus, nisi negocia sunt dis-
creta, et sic quibus so-
lus prelatus defendit, et eadem
forme dicta patet quod agere potest
quam aut sunt discreta, et
tunc secus est etc.

Licet tunc in glo. et si forte
supposito quod vocat esset opinio
glose de qua supra in textu
et in glo. quando si tamen
agit sine consensu episcopi dein
subsequenter consensus prelati
sufficiat glo. dicit primo quod
non, sicut in simili non sufficit
auctoritas tutoris si hoc
non credit verum sed contrario
et ideo sufficiat si postea
accedat consensus licet illa
legem ff. de auctoritate tu-
torum non solvit eam, si vos
dicatis quod illa loquitur quando
requiritur auctoritas que debet
intervenire in actu.

Licet tunc ibi si quod si oriatur
inter collegium et prelatum
dicit glo. quod superior dabit
collegio curatorem ad litem
et ista fuit opinio Ioh. v.
qui in c. ultimo et Innoc.
dicit hoc verum, qui nomine ecclesie
agit, secus si nomine suo

hostf aut et Compos. di-
tut et hz q licet possit
dai cuator uno pdicto
tame eccl sine cuatore
pt ca tamq hns le-
gittia adminstra age
et defende et p cuato
re gstitue ut patz de
causa poss cu eccia et
c. cu olim et demissi bz
cu venissent q de tenet
specu or de sindico, v. su
ss quid

Qz. d. a quo supiore da
bat iste cuator, hetur
de iudicijs c. si. li. vj. q te
in glo ibi lite finita, dt
q interim q lis durat
tenet defede, alos remo
ab officio C. de pcua bz
l. ij. Vez est in plato
qui lis no defendat, no
p hoc pt a platura remo
ueri ut dt specu or de
reo ad si vo et inq.

Cocludo, qu quit quado
possit platz age et de-
fende sn capi lo. ut go
et dt, aut quid i nego
tijs ppijs, aut ecce. Si
i ppijs et tuc platz agt
de iure suo, sn calo et
ognso, imo et vna po
cali con alia ut patet
de elec cu hinana. Si at
quid de negocijs ecclie
et dt q aut sut ardua
aut non. Si sut ardua
dtet corpede p platu, cu
gslio cali ut pz de hijs

que sut apla nouitz et
c. quto et c. ea nosit et
xvj q ij sine corepcione
et de hijs que sut apla
sn gsensu ca li tua et de
rebz ecclie no alienand
c. i. li vjo. Si aut no est
ardua, aut adminstro est
dimisa, aut no dimisa. Si
dimisa vtq agit p sua
ut hic. Si i dimisa, et tuc
platz sn calo agit et de-
fendit ut hic. Vez eqdo
qua capltz sn plato nc
agit nec defendit ut patz
de iudicijs causa.

Glo ssa rudet p quez qre
plati, tenet negocia sua
aggregacionis pcuare, et
rudet glo, q nomine plati
ecclia intel. vij q. i. sede
in fine sm ffrayce, dicite
q tenet pcudre negocia
sue ecclie, q officio ad
minstra, quia ad hoc obli
gat ut dixi i no li gto
in glo ibi cu dt ff. de aiuo
l. auna de hoc nota de
off dele qm ab. gno gto
ffrayced

Item eo q dt ff. de gdi
et demost filiofamilias, ibi
dt lex q legatu filiofa-
milias, subista gdicoe, si
i ptate patris mansisset
legatu patri vide. Itez simi
i fino uel alimetis legat,
Glo filio ponit rom tre
quare dt gdicta, di qsi

q[ue]r[itur] possit plat[us] age[re] i defe[n]de[re] si[ne] cal[itul]o et ... ip[s]o

de ipsis

sit districta dnō no tene
rude ut patz ex eo. O. nctis
videte glosam

Cum dilecta sunt ma- sic
pcessus habitus p rescriptum
subreptium irrita si facti
cont forma rescripti, irritus
invenit hoc dicit vel et
pcessus p lras subreptias
irrita habitus vo cont or-
dine et forma datus ipso
iure est nullus z° sic p cas-
sacōs iudicu no est nullus
ipo iure s irritand oppon-
ta exceptione dicunt ins-
ptes, quia i pa qo i sa
cassaco pcessus duos sub
cum iz irritaco pcessus
primos iudicis ins ta sae
commissio et spoliati restitu°
¶ Casus i timore tr vacate
abbacia monialis i monastio
hesiensi, due sunt moni-
les electe i discordia, vz
q bodiwilla custos et
quedam gertrudis monialis
eiusdem mon. que coram
domino apco sup dcas
electis diu litigarut q
causa primo fuit commissa
scolastico heldencij et
suis colleg sub hac fora
ut ipi p solut accedant
ad dictu monastiu, et contrat
alicui p se y donec, admini-
tracōm abbacie tm fiat
restitucō sublatos bonos
ab utraq pte tad p pte

bodiwille alie lre fuit
impetrate ad abbate de
reniech et suos colleas
p subrepcoes, in quibus pt
continuat dcm ipe fuit
clausula, de resignacōe
subtractos, que lris po-
sitis erat insta, pos vero
adusa excepit de subrep
coe et sic cogiss ad sed
aptam erat devoluta
lduare ista question de p
cessibus iudicu iubet lras
sus, ppter subrepcoes cassa-
ri, et ecc q p factu fuit
occasione eas deinde g
sidans q primi iudices
pcesserat, con formam
mandati, quia pcesserat
obmittedo arti ldu de re
signacōe subtctos et ecc
quia de alijs satis ior-
dinate cognoverunt, ppt
q ipos pcessu pmiit t
irritu et iam eo eo, q
cont forma mandati et
iuris ordine pcesserut
mandat eijs de quibus
[illegible] de' q primo restitu-
erat quasdam moniales spo-
liatas, et tand pcedat
iuxta formam eis data
Nota primo i pu° q mona-
lis nisi cā clericos sue, sat
procuratore suo noie sz
primo p deq 3° primo ibi
decime cont eas agitur
et p utroq esse q notur
p eandem i. p de re iudi cao

obmissa

in super- / ficie

.i. et ar. et de privilegiis
cu olim, et facit de re
iudi li. vi° Et hodie te
moniales astitue procura
tores, i causa sue eleccionis
Ro quia no pt persona
lit venire ut patz .i. de
elec ii depstitatibus li. vi°
R Sz cum cas et in t
ii de iudiciis i vi° i fi
ec et quch mulier no
est apellenda ire ad
iudiciu cu sit ibi ei p
hibitu vagari p inmo
p c ii de iudiciis i vi°
Itez ii° ibi in textu pt
astiam eius aquib emana
vit sufficiat hic astia can
celarii uel alterius superioris
ad hoc deputati offi
ut i prima glo prima aut
inferti, ap no hic de astia
illorum, s3 est de astia illo
rum que impetrat, hoc
dt ap suffi astia cance
larii i simplici et quo
ad hoc ne impetrans indi
ce flang s3 ad hoc ut
valeat lre requirit astia
pricipis .i. de re iudi cu
olim li in .... modrnis sta
du est stilo curie
Itez iii ob ap licet in uno
bnfi titulo possit ins
unus habere ius in re
ut patz .i. de pbendis cu
non ignores hic plures
pnt habere ius ad rem
sed hic ap dicit cant ppse

Clerte vni hic ita ius ad
rem, altez solu valet, uel
uerbis quia utrumque vale
re est possibile ut valeat
ut patz .i. de elec ut ast
derantes
Itez iiii° ordinis solued
dubia, que plura sunt pro
inita quia debet inchoari
a finalioris, sicud cum ait
incipit astio lra et a
pcessu p cas facto, quia
non valuerit cu eius ob
stabat prime
Itez ibi deinde irritandus
ap pcessus factus p lrad sub
repticias tenet licet possit
irritari, p hac facit no
tata .d. c. ceterum
Itez vi ibi in vba pr lit
ap attendi debet id ap est
prior mandatum et de tali
dt priores, ap no est pre
mittenda ap intellige ast
respectu ordinis, ut hic
nam sinadus est ordo scrip
ture alis non tenet ap
agitur, ut hic et de hoc
in glo in ta
Oppono primo ct pcessu
priores iudicium et vi ap
ipa no debuit illum cas
sare apt surreptionem sicut
p iudiceos .d. c. inter ceteras
ubi iudex no attendit
ordinem s3 ap pluribus sibi
mandatis adimpletur ap ult
aut intelligas de alternatio
mandato, aut de simplici

ap lre dicentes subscriptiones ap i et aliq ipt
pe astiam

ut. s. e. tit. contingat. Solu-
cio ibi loquitur de mandata-
to alternatiuo in quo traditur
electio mandatario sed hic
intelligitur de simplici et
puro mandato.

Sed oppono ex c. causam
de p. e. ubi non attenditur ordo
scripture sed iuris. Solucio id
verum in casu quo rescriptum
secundum ordinem scripture repugnat
iuri et tunc dicit, quod non atten-
ditur ordo scripture ut ibi.
Alias si ordo scripture non
repugnat iuri quia tunc
debet attendi scriptura et prius
intellectu. Conclusio quandoque
ordo debet servari et quandoque
aut prius ponens ordinem
mandat illum servari, aut
consulit illum servandum. Si primo
mandat illum servari, et tunc
non valet, quod agitur ordine
non servato ut hic et de e-
lec. quia propter. Secundo casu
valet licet non fuerit or-
do non fuerit servatus dissimilli-
et in clemen. una de con-
cess. preben. Vel aliter aut da-
tur ordo a iure aut ab homine.
Si a lege, et tunc aut for-
ma vel ordo sunt substanti-
fica seu substantificans illius
actus de quo disponitur aut
accidentalis. Si est substan-
tificans et tunc facta illa
forma non servata sunt nulla
ut patet de elec. quia propter.
Si autem est accidentalis

et hoc dupliciter aut lex man-
dat servari illam formam
aut tantum consulit. Si man-
dat servari illam formam et
tunc facta sine illa forma
sunt nulla. Ratio quia vi-
gore mandati legis illa
efficiuntur substantialia ut in de
elec. quia sacrum. Si autem
consulit et tunc illa forma
non servata valet factum.
Ratio quia tunc non preiudicat
mandato legis. Si autem
forma vel ordo traditur
ab homine et hoc dupliciter
aut tradit simul cum pote-
state ut tu dan. iudi-
ces delegati, et tunc forma
non servata nichil agunt
l. i. ff. de trans., aut tra-
ditur alio habenti potestatem
et tunc aut est forma sub-
stantifica et nichil agi-
tur. Si autem accidentalis et tenet
factum ut in glo. hic et
hoc tenet Jo. de lingn.

Oppono iiii notabile
de iure patronatus clemen-
tina, ubi traditur potestas cum
forma et tamen valet
quod agitur forma non servata.
Solucio quia ibi loquitur
cum traditur potestas alicui
alias non habenti et tunc
non dicit ipse forma. Sed eo
valet id quod facit contra for-
mam, ut si papa mandat
episcopo conferre beneficium ubi
conferat alicui et ipse confert
alii, collacio tenet per pre ipsa

cta glo no
irrepti
glae pcedi
d[illegible] disp
sul

ut in c. dilectus ij. i. de
pben licet ipe cofernd
putur quia tenebitur
et illi cōferre

Contra hec casu pt sic
distingwo, aut cui cōstat
de mentem dispōnētis
aut nō. Si cōstat de inte-
ton dispōnētis, aut ē ille
qui habuit ptatem va-
riandi illum actu aut
nō habuit. Si habuit
ptate variandi, ut pone
eos, cu pncepi aliqd
madat fieri de iure
qui posset eciā iure for-
dine tolle p clemē
Et pe de v̄bos signe
et sic hoc tamen est attē-
intencō pn̄cipis ut patet
ō. c. simpliciter ȝ. c. ad
aures et c. cu adeo. Si
aut nō habuit ptatem
variandi ut puta quod
est priuata psona, vel
etsi est publica nō habens
ptatem mutandi ius et
tunc intencō nō est attē-
denda s3 iuris dispōnēs
Si aut de intencōne nō
cōstat, et hoc dupl. quia
aut illa dispōnēs habet
eō iure qui certu modu
seque regulari pt, aut
non. Si habet certu modu
de iure quid ille atten-
di, ut patz. ō. c. cum
sic intelli legem non
nt eos ff. de solu. Si
non habet certu modu de
iure qui et tunc regula est

quod attendā ordo scripture
ut patz. i. de pben manda
to. li. vjo

Cōclude ergo sic priuatos a
liud, quod tunc ordo est attē-
dendus qui dispōnens fecit
illum, qualis non habebat
ptatem sed qui fit dele
gatō subiecta forma ut
hic et. i. de off. dele. vel
et de elec. c. pemlt. li.
vjo. Si alius habet ptate
et tunc dico quod pcedit glo
in clemē pma. i. de iure
patro. Si nō quis de
ordine unius rei ad aliam
tunc regula est quod ceteris pa-
ribus prior tpe, pocior est
de iure, ut in regula qui
prior de re iud. iuris in vjo
et ibi pdicunt et. i. de maio
et obe. ꝑ statuimus

Glo pa quid vtru est
utrum, quod lre impetre
pt cōsciam hec sic dicat
subreptie. Glosa dicit quod
eciā cancellarii hic dicit
requi. In fine gloe dicitur
sunt moderni, quod in hoc
est stilus standu stilo curie
alij dicit aut sunt lre
odiose aut grose. Si odio-
se requit cōtra pncipes
Si grose ut sic dispensacō
et alie que cōiter cōcedunt
a pnarijs et valet

Glo sa declat textum
Glo in ꝑa notat quod si papa
madat alicui ut exequi
aliqd negocium quod quat

quod ideo hec lre nō valuerit quod
publicatoe resignatos fuit pt
pte i eius infstum

pt alteri committere vices suas
sine consensu prium, exceptis
duobus casibus, quibus tangit
hic glo. quam videte

¶ In fine glose de isto casu
qui mandat prouideri certe
persone, quod talis subde-
legare non potest, est duplex
casus, quia quandoque prouideri
mandat persone ydonee
nulla persona expressa et
tunc talis delegatus subde-
legare non potest ut patet
in de off. dele. c. cum li-
bro nisi expresse dicatur in
rescripto quod per se vel per alium
consequatur. Secundo quando tunc eli-
git indistincte persone sicut
sunt pronominati parte factum
naturale non potest per alium
facere propter industriam, quia
mandat prouideri certe persone
expresse et tunc potest alteri
subdelegare ut in clemen-
tia vnica in de off. dele.
Secundo distinctius quia quando
persone non sunt expresse
et tunc tenetur industria
electa, cuius cui mandat
ut impositam deuotionem iusticia
prouideat. Secundo quando exprimi-
tur certa persona et tunc non datur
electio nec sua conscientia ita
stringitur

¶ Glo. super verbo supponentes
primo notat ordinem scriptu-
re esse seruandum et pro isto
allegat textum supra

¶ Contra hoc oppono cum
glo. in c. cum quedam, de
et c. mutis tenetur vbi neu-
trum prius mandabatur et c.
de appella. l. prima. Sol-
uit glo. distinguendo aut
mandatur prius vnum et
secundo reliquum, aut plura
simul mandantur. Si plura
simul mandat et tunc non
refert quod illorum primo
teneatur, sed aut primo man-
datur vnum et tunc id quod
expedit est hoc vult
glosa quam videte

¶ In glosa ibi sed quere quid
quando processus primorum iudi-
cum sunt nulli, cum legitime
factum fuit. Oppono igitur
cum ista parte glose, videtur
quod ista tenebat si mandat
quod legitime factum fuit
ut patet in de prebendis et di-
gnitatibus et de priuilegiis cum
olim. Soluit glo. quod non
seruarunt formam mandati
sibi datam quam videte.
Secundo quia non seruarunt iuris
ordinem

¶ Glo. sequens ibi dat aliam
rationem, quia non seruabant
ordinem iuris si incipiunt
cognoscere de nullis electoribus
et ideo glosa infert non
debet ordine iuris seruare secundum
de qua ordine planum di-
ci non debeo ideo videte
glosam

¶ Glo. amplius dicit quod possit
quod dicit litera de iuris ordine

Iuris cassavit ... quia contra ordinem

vn dicit quod iuris ordo re
quirit quod primo questio
de spoliatione et de resti
tutione cum quo spoliacio
expleta est. Ideo qualis
fuit forma mandati et
ita est forma mandati
iuris. + tibi etc. vide

Oppono contra textum cum
glosa, eo quod ipsa dicit
cassavit processum primorum
iudicum tanquam contra
iuris ordinem factum et ta
men non apparet in quo
est factum contra iuris ordi
nem etc.

Glosa ponit duplicem
intellectum et deinde duas
solutiones contrarium primo cum
hoc non servarunt iuris
ordinem quod non premiserunt
possessorium petitorio quod
fieri debebit. Sed hec solu
tio non est vera ideo quia
talis ordo iuris non indu
cit nullitatem si premittat
petitorium nisi appelletur.
Ideo glosa dat aliam
solucionem, quod hic non fuit
ordo iuris servatus circa
articulos in quibus processe
runt. Sed hic non exprimitur
in quo non servarunt ordinem.
Unde potest intelligi quod obmi
serunt litis contestationem, vel
hiis similia. Et hec solucio verior.
Sed predictas salvari non potest.
Glo. penult. premissis ex
predictis [illegible]

primo non premiserunt iuris ordinem
secundo non servarunt [illegible]
3o quod obmiserunt litis contestationem.

processus primorum iudicum ad
[illegible], quia processus primorum
irritat premissas [illegible] [illegible]
ritus innovat, quod hic fieri
non debuit, ut vi. Solvit glo.
quod in isto textu irritavit dualiter de
causa prima fuit quod contra
formam et contra ordinem.

Contulerat. In fine glose
dicite quod alii dant ali
as causas diversas, quare
ipsa revocavit processum
istorum iudicum. Hostiensis dicit
quod processus primorum iudicum
fuit irritus et hoc habet
locum tenendo eam opinionem
que hec quod licet subreptitie
ad lites fuit nullus, ut ipse
tenuit. Sed hoc est falsum, ut
notatur in c. super litteris.
Sed est Hostiensis quod processus
secundorum fuit nullus ideo quia
moneo fuit, quod per apparet
quod est hic plus dicere. Sed
immo hic quod processus hostiensis
fuit nullus quod fuit contra
formam rescripti et iuris or
dinem factus et iste in effectu
concor. cum glosa.

Glo. finali premissis ex pre
dictis et vi. quod monachus
vel monacha cum potest petere
restitutionem a prelato, quod quia nichil
habet, non habet actionem restitutionis
de spolii ordinarii. Sed monachus
nichil habet. xii. q. i. non
dicatis. Solvit glo.

Iuris ordo est ut primo de spoliatione agatur, de petitorio irritat processus primos

duplicit' vno aqt glo, qz
tunc no hebat abbatissa
et i spolite fuerunt/ vo
q ista petunt tamq va
de collegio .i. nonne mo
nasterii et p hoc facit, quia
ipa facit fieri restituoz
institute .i. que creacte
admistratio que hic dicto
q ista monialis restitui
et de isto dixi sufficienter
.c. edocere in qone pelt
an glosa pma, quid aut
de abb sic qu quidem utrum
monachus possit pete se
restitui, et qualiter utrum
possit age, et dicut sic
aut het admistrom aut
non. Si het et pt age
et defende ut .c. edocere
ubi dixi suffic. Si non
het, hoc dupl, aut vult
age nonne ipa aut mo
nasterii si ipso dico q regula
rit no pt sine licencia ab
batis, nisi sit i studio ut
.c. de actu ex pte vel
scdm glosam que vacat mo
nasterium si tunc no agere no
nomine ipo sed monasterii
Si aut est monachus spoli
atus monasterio et hoc dupl
quia aut iuste et dene
gat ei accio ut .c. de regu
laribus c. si/ aut iniuste
et tunc competit sibi officium
superioris implorato, z sed

hostis in tali casu, monachus
clamare pt maior mo
nasterio quia sicut piscis
sine aqua caret vita, sic
monachus sine monasterio, pn
qd placuit, et tunc supi
or ad clamorem illius ex
officio inquiret et illum
restituet. Si aut vult
age noie monasterii, z tunc
hic habes glosam no
incte notatis p innoc
i .c. .o. edocere q sede va
cante, pt tamen unus de
collegio et hoc dictum
procedit de eo qui te sunt
possit face causa monasterii
favora bem. Si aut mo
nachus spolia, habitus p
prii ad suum usum ut cappa
vel capucio, tunc aut
spolia communis in claustro
aut ex claustro, et utrobique
sine iusta ca. Si i claus
tro et tunc ipse no agit
ad restitutionem cappe sed ab
bas. Ratio quia monachus
no possidet cappam nisi se
cundum affinis sententiam, pn q
sibi no dicatur. Si aut ex
claustrum spoliatus est et
tunc dico q pt pete resti
tutionem. Ratio quia habita li
centia eundi claustrum hz
licentiam ad omnia licita
sine quibus ex claustro
morari no pt, ad hoc
facit .c. de off. dele. c. p
sonis delinquia.

Plerumque Casus valet
hic rescriptum, licet non
faciat mentionem de primo
quo postea uti nolunt impe-
trans. Iste canon dividitur in duas partes.
In prima tangit impetrantium
maliciam, in secunda adhibet
medicinam, ibi cum igitur
etc.

Casus quidam impetravit
litteras contra suos adversari-
os, sed ipsis dum non u-
tebatur, unde tamen cum ipsius
adversarii impetravit litteras
ad alios iudices, de prio-
ribus etiam non faciendo men-
tionem, et citassent eos
tunc prima exhibebat
litteras contra suas contra predictos
de primis non faciebat
mentionem. Dubitabant isti
iudices et quesierunt a papa.
Respondet. Innocentius tertius, quod cum
maliciis hominum non sit in-
dulgendum, ideo statuit
ut si quis litteras impetra-
verit et infra annum post
copiam iudicum habitam ex
malicia vel negligencia pre-
posuerit eis uti, auctoritate
posterius valeat quemlibet
in ipsis de primis nullam
faciat mentionem.

Nota primo quod utitur prius qui-
dem impetravit litteras super per-
cadem causa et sic est rex contra
impetrant ut hic et supra c.
ceteros.

Nota secundo quod non est indulgendum
maliciis hominum ad hoc allega-
tur et de hoc in glossa pa-
tet c. sedes, ibi qui malicio-
se accusat, parum significate et
ff. de rei ven. l. in fundo
et per hoc patet glossa est ex-
pedita.

Nota tertio postea precedens annales
de iure canonico de his in
glossa ibi sunt eciam alie prescrip-
tiones varie, de quibus
ibi ut lite non contestata quia
hic primo in glossa de hoc
de off. ord. pastoralis et
de off. deleg. querenti
et c. ii. et ibi notari
faciens mentionem de primis.

Nota quarto quod malicia et
negligencia equiparantur. Item
nota casum in quo secunde va-
lent.

Oppono contra textum in eo
quod dicit quod contra primum impe-
tratum erit annalis prescrip-
tio, contra hoc videtur esse l. ff.
de iudiciis l. prima, ubi
dicitur si est tibi concessum iudi-
cem iudicandi, requirit
prescriptio x. annorum. Item
rescripta concessa ad cogni-
cionem sunt perpetua, probatur
cum que temporalia sunt ad
agendum perpetua sunt ad exci-
piendum. ff. de doli excepcione
l. prima et de pri. artium
eorum quod ad est de privilegiis
et ad i rescriptum quod publica
sunt perpetua cum sit favo-
rabilia, hic rescripta sub odio
sic hoc unum, in fi quas

et quod contra rescriptum non est
annalis prescriptio

etiam privilegio abutet ut est
notum extra de privilegiis in multis
c. Sed contra hoc quia etiam
rescripta sunt perpetua. Sol-
lucione hore istius contrarii verum
et moderni intelligunt quod
tamen, quod est rescriptum im-
petratum ad agendum, secus
si ad excipiendum vel ad
faciendum ut in dicta lege pa-
et de hoc dixi. ff. de re. scri.
c. cum accessissent
¶ Confirma hoc in C. de diversis
rescriptis l. fi. ubi dicit
quod rescripta sunt perpetua
Solvit moderni quod verum est
quod sunt perpetua, sed per fauos
revocatur, si igitur per fauos
sit mero de prius non sunt
perpetua. ff. c. cetum
¶ Queritur in eo quod dicitur
quod isti exceperunt contra per-
impetrantem quod si isti ex-
cepto istis sit replicat de
dolo, quia si impetrando
tacuit sciens de primo
dicit verum quod repelle a excipi-
endo licet quod dolus preponde-
rat culpe. ff. c. super litteris
et extra de falsariis ad fal-
sarios, quod etiam est verum secundum
hostiensem non solum, si primo
fuit negligens sed etiam si fuit
in dolo licet quod data prima
diligenti inspicit. ff. c. cum
te et c. constitutus et de
transactionibus ex litteris item
quod primus non decepit per
si sic fuisset, igitur regula
vocat auxilium qui committit
in legem aliatam quod est contra
ut in c. quia frustra de
usuris secundum hostiensem
¶ Glossa prima allegat quod ma-
liciis hominum non est indulge-
dum et hoc est competendum
primo notat secundo quod dat
opiniones et unam approbat
¶ Glossa secunda primo notat hic
casum ubi est rescriptum primo unum
aliud contra priorem et alle-
gat secundo quod que incipit
certe iste autem Glossa dicit
quod que habere potuit copiam
iudicis et idem Jo. an. nunc
et hostiensis contra hoc oppo-
nitur quod hodie est locus
preventioni per sunt debitum
l. de appellatione et post se. glossa
dat primus vel contrarium adversus
quod hic dicitur de spatio anni
et deinde quod pot iiii
opiniones et per alias approbat
ultimo ponit secundum novum
¶ Et primo quod cum habeat ~~copiam~~ copiam iudicis
~~iudicis capitulum sit~~ per quam ut ma- | et licet
pit habere copiam agendi et
si tunc negligens fuit impu-
tabit ei et huiusmodi negligentia
late culpe comparatur Sed
alii dicunt quod a tempore publicationis
litterarum et dicunt quod a tempore quo
composuit suas ~~litteras~~ | potuit
formulas et potuit querere
advocatum Sed glossa ponit
opinionem suam dicens quod hoc
ista locum non habet si potior
est gradu occupantis
¶ Glossa ponit per solutionem

quasda opiniones quidam vi-
dete infine glo. dicite
quod licet glosa dicat, moder-
nis temporibus istud cap.
correctum per c. capitulum
de ele. et c. debitum, tamen
adhuc procedit 2° ex cap.
Si aut. de ele. et idem tenet
Innocen. hic et hosti. ibidem
etiam tenet glosa ultima
cum dicit, quod hodie profert
Jo. qui primo locum tran-
putauit iudicij, nisi pro-
copia iudicis non habuisset
et hoc fuit protestatus, quod
casu non potest prius impetrare
et prouenire et hoc verum
ut vide iurium correctio
per cap. cum compediat. de
elec. li. vi°. idem dicit
glo. in de ele. c. i. et hic tene
te 2°

Sed tunc quid dices ad istam
opinionem, que tenet quod annus
incipit currere a tempore puta-
tionis iudicij per c. super eo
de appella. quia dicite hostiensis
Jo. an. quod ibi loquitur de
termino qui datur iudici ad
causam finiendam et hoc est
verum. Tercij dicunt ut refert
glo., quod tunc currit annus a
tempore quo deposuit sar-
cinulas et hoc placet
Innocen. sed petrus de samp-
sona quamuis hoc tenet pro-
let sic dicatur, quod tunc currit
annus, quo habuit ~~annus~~
copiam iudicis et deposuit
sarcinulas. Quarti dicunt

et male ut dicit glosa
quod currit annus a tempore date
sed non reddit rationem quare
ista male dicatur. Vos autem
dicite quod vos estis qui non
volentes agere non erit possessio
deceptis pro hoc quia durus-
tate vos ergo concludite
cum glosa, quod a tempore quo
habuit copiam iudicis
ut dicitur in lra. ibi infra
annum

Sed revocatur in dubium an
iste annus sit utilis an
continuus unde et Innocen. et
alij dicunt quod est utilis
ab inicio sed postea continuus
et dicit Jo. an. continuum in-
telligi quo ad computa-
tionem dies feriatos et in
hoc videtur velle quod non sit
continuus simpliciter sed quod non
erat impedito, et per hoc
facit quod nota. de re iu-
dicata in tempore clementina
una. Sed hic stuftiand tunc
est dicendum, quod quo ad omnia
est continuus vaco quod hec
lra. assignat annum a tempore quo
habuit copiam iudicis et
licet quo ad initium sit
utile, quia non currit impedito
tamen ex quo cepit currere, conti-
nuus est quo ad omnia cum
nichil concipi potest in
cepit currere cum omni tempore
intelligi continuum nisi in fine
exprimatur quod sit utile

Glosa sequens quinta, que

di in textu, si primus dolo
uel neglia proposuit uti
cio, quid quo probabit
negligiam et glosa videt
q biennium anni 2e vi
glosa, q no est varia ali
a probaco, fatet h glosa
q ille obtinet qui lras
suas primo pntauit iudici
insi primus copia iudicis
habere non potuit, aucep
secundus suas lras puta
fet videte glosam

Summe glose dicite hoc q
infra annum no psentat ne-
gligens uel dolosus vn no
incubit ei probacio s adu-
sario dicit hoc Innoc q
iudex variis exgeriis
pbabit negligiam uel
dolum q hg in respectu, ex
ptiabit cum pti incubet
probacio Compos. aut h
q neglie pcedit lapsu
anni, sic etia wlt de
malicia et hoc idem se
tit glosa hic

Eu contingat

p sma hoc dicit instruit
ordinarium quid face debeat
qui adiuns delegatus recipit
mandata gria s. l. so. an
bel. Si a delegato vno a-
liqs madat ordinario et
ab alio p alios lras ma-
da grid debet se instrue
no tamen iudicia q lre

sut potiores et tunc delegato
prillas pareat Si aute
probabi adhuc dubitat
supsedeat donec causa
super hoc sm forma capli
pastoralis. §. e. tunc
hoc dicit pro hug. i. de
etate et quali et de off
dele cum ptingat Et
diui in iij i pima por
questo in 2a solucio in
ponit duplicem instruc-
tom 2a ibi sup quo
ibi tetig Et dicat Jo. an.
q hoc decretalis raro pe-
ticat in iudiciis s in co
sciencia cottidie

Casus Archiepus rotho-
magien tamquam ordinarius
consulit papam quid age
debet qui adiuns delegatis
maita cotraria recepit ma-
data vno madat denun-
ciare ipm excoicatum al-
ter mandat ipm denun-
ciare absolutum papa
rndit primo aut pmo recep
to madato pstat discor
dia int illos iudices
gria madates super sup soc
pstituta aut non Si
nichil sibi pstat de hoc
tunc ~~[illegible]~~ pm madatu
exequit exsequia Si u
a sco alud mada grui
z tunc copiis recepit qq
nostat de plano an se
lre pimas reuocat ut 2a
et si no reuocat 2e pimas

et tunc non ex sequatur secundum
mandatum, donec inter eos
contractos per arbitros sopiatur
iuxta c. pastoralis, de e
quod quidam b. si dubitet respectu
quod idem quod p. b. si recipit
mandatum si non fuit execu
cutus et constat sibi de
ipsa iurisdictione, et ipsa
quod id ipsum etiam facere debeo
instruit vel ordinarius quod
non dicat se dubitare et
certum esse ubi non dubitet
vel non est certum et quod de
iure hoc delectus vel preiudicium
iudicare non presumat ut
est casus

Item nota quod iudex non appa
ret habere ipsum non consistere
ut est v. et quod

Item non casum in quo ordina
rius non tenetur indistincte
parere delegato apostolico sed
cum videt rescriptum revoca
tum vel cum de hoc probabiliter
dubitat. Item non casum
in quo delegatus tenetur parere
ordinario scilicet in exhibendo
illi litteras delegationis, nec
minus quia ex ordinarius
non tenetur obedire de
legato nisi visa delegatione
ut s. de off. dele. cum
in iure

Item non primo in eundem
ibi Cum ex ipsarum tenore
deprehenderis evidenter
quod eundem dicit id de quo
non potest probabiliter hesitari

comput nobis de integro resti
c. auditis et de causa
possessionis c. cum olim et de
cohabitatione clericorum c. vestra per
ferratum et ibi nota quid
sit manifestum quod notorium
et quod evidens, et illud
debet evidens constare quod con
stat comparatione instru
mentorum super quibus nulla
cadit dubitatio. Item nec
illud dicit constare evidenter
quod constat ex instrumento si fr
ipso intrinsecum aliqua cadit
dubitatio, quod non quo constat
nostram scientiam hic evide
tiam errorem de hoc per
primo de off. dele. per et
s. et quod nota in c. ab eo
tempore s. e.

Nota secundo ibi manifeste quod evi
dens scilicet dicitur et manifestum
ponuntur quandoque pro eodem, nam
quod hic dicitur manifeste. O. di
xit evidenter aliquando autem
distinguuntur ut in c. vestra de
cohabitatione clericorum et ibi de
hoc

Nota iiii ibi in suspectum
quod excutitur hic litere inite
cum pura et pinda, simile
c. li. de assessoribus li. vi
et de heretici c. ut l. li. vi
s. permittitur

Nota iiii quod non debet quis
hesitare ubi tardare non
est nec se asserere certum ubi
certum non est, simile de appel

et tunc ad sequendum secundum mandatum tenore con
donec inter eos quidam inter gesta contentiones
inter eos hesitatio sopiatur

consuluit, et de sua co[n]
co[n]s[cientia] sacro ad h[oc] s[ecundu]m vinc[entium]

¶ No[tandum] v[o], q[uod] executor cui
p[er] diuersos delegatos diuersa
seu contraria mandat[ur], licet
possit se instruere de po-
tiori et ulteriori, non tamen iure
dicitur ad hoc, ff. de off[icio]
deleg[ati], si quando et c. sane
et c. pastoralis, s[ecundu]m q[uo]s vo[lunt]
et ideo non de ulteriori dep[en]
dendo in ultimo co[n]st[itutu]m ex
hoc cum infert q[uod] illa v[er]-
ba importat nota q[uod]
habet etc. non iudicat
iste non hic casus in quo or-
dinarius non tenetur indistincte
parere delegato apostolico s[ed] cum
videt rescriptum renovatum
ut cum de hoc p[ro]ba[bi]l[ite]r dubi-
tat

¶ Iste no[n] casum in quo delegatus
etc. ap[osto]licus tenetur parere or-
dinario s[ed] in co[n]sideratio[n]e suo
delegato nec iniud., q[uia] etc.
alias non tenetur ordinarius o[bedire]
[ob]edire delegato nisi visa de-
legatione ut patet ff. de off[icio]
deleg[ati] cum in iure

¶ No[tandum] vi[ii]o casum in quo q[ui]s
cit qui non iudicat et q[uod]
in re s[ua] non licet, et in quo
valet processus habitus a
non iudice s[ecundu]m abbatem
s[ed] non est ille [...] [ve]l
processus s[ed] ex iudicia[l]i in-
structio ut in p[ro]posito non vale[t]

¶ [S]uppono q[uod] s[ecundu]m decre[talem]
non habeat locum p[ro]batio[n]i q[uod]
ideo ubi locus est p[re]ven[tio]ni
ut patet ff. de appella[tionibus]
ut debitum, et [quod] non est
ubi locus p[re]ventioni p[ro]ut no[tatur]
in c. pastoralis et ibi ple-
rumq[ue] et in aliis etc.

¶ 2o suppono q[uod] indistincte
parendum est mandato delegati
ap[osto]lici p[ro]ut est textus in
c. pastoralis ff. de off[icio] dele[gati]
ubi dicit q[uod] tenetur exeq[ui]
s[ententia]m delegati et q[uod] tenetur
ordinarius parere non obsta[n]
te exceptione s[ed] s[ecundu]m oppo
vel 2a s[ententia]m s[ecundu]m cet. s[ecundu]m

¶ Solutio hic loquitur tex-
tus q[uando] s[unt] dati diversi de-
legati ex diversis rescriptis
s[ed] q[uando] procedit in uno
delegato vel in pluribus datis
ex uno rescripto s[ed] raro
procedit practica istius
casus in delegatis p[er] c. pas-
toralis etc. s[ed] hoc proce-
dit in pluribus executori-
bus ex eo q[uod] in impetrant
unum executorem, ut in-
geat et tu impe-
trasti aliud ut t[ibi] q[...]
idem, tunc s[ed] q[...]
est locus huius casus, sic etc.
in aliis s[ed] in pluribus ordi-
nariis non procedit hoc
dispositio et r[ati]o quia a[lter]
alter est maior altero

aut fuit pacc pro cass
parcus est maior ut ex
i. de appella cum deputa
ti Si fuit pacc et tunc
oportz parte utram quo
quo utera habet funda
ta iurisd. est loc locus
preventionj ff. de reg
i. aspde. li. vi° hoc
patz q. c. pastoralis que
ad sum pertinet ecc habet
locu i concurrentibus ps
est q. recessu delecti ut
patz de off. delec. si sup
gra li. vi° Quid dices
si iudex dt se dubitu
in casu hui9 talis et delecti
ipsum apt hoc cognoscat
valebit ne cognatio iudex
fiat hoc q. no habent
iust est cassa dubita
idem si dicat se sic ubi
esset dubius no videt
cognitio ps fa est q.
no contempnit ut contradicat
resistit Ex. Immo vi d.
q. valeat cognatio ps q.
suma pastor sive iusta
sive iniusta t3 z tunc dasz
dic ubi te is Immo est
fiunt si dicitur probabitur
dicit se dubitare vel
dicit se i ctu esse non
det eorum cu procedi et
hoc est verum Ex. d. q. licet
ordinarius cognoscat de
huius dicunt aliqui q. p
sola nissione litterarum

sunt hoc est et ps quia ex
quo nulla platorum habet
i ptes iurisdictionem ergo laus
fuis et si iam ipsis fiat suf
ficiens mentio de primo sta
bit fuis, si aut nulla e
mentio de prius i fuis vel
no sufficiens stabit primo
Si aut dubitatur supse
debit ut hic i textu dr
Cu g° quer quod si ma
data plura emanarunt s.
plures delecti eiusdem quod
debeat se here ordinarius
ad hunc hunc tunc co
clusio est hoc aut constat
sibi de alta delegatione
habuit de utraque si de al
tera tm et tunc ordinarius
delecto p illa pacebit
Si aut de utraque hoc
dupl quia aut sit putat
aut no Si putat simul
et tunc faciunt ad deli
berandum quod lre fuit pocc
rec quia aut fuit eodem
date aut diverse Si fuit
eiusdem date locus e p
ventioni ut c. ca li pastoralis
d. c. Si diverse aut fe
mante fuorat pac aut
no Si fuorat stabit
illis Si no fuorat sta
bit primo Si aut non
sit puta hoc dr aut
est ecc et quia q° ctus
est revocari no debuit ut
i c. ea qui etc li. vi° si in

de secundis revocabis pac aut no Si est
ecc

exequatur formam Ex isto patet, quod si delegatus alique mandauit ordinario ut puta quod exigitet titulum et venit et opponit de suis literis debet audiri et plus dicit immo quod etsi non sciat eas in promptu debet audiri et dabit sibi aliquod tempus ad producendum quibus productis procedit prout hic. Racio quia sententia excommunicacionis est magnum periculum anime, ideo non debet de facili fulminari ut in c. cum medicinalis de sententia excommunicacionis libro vi. Glosa prima querit Quando debet constare ordinario, id est execucionibus pro baccinibus quod sic hic teneat formam et glosa soluit dicens quod per famam vel aliter // Et quod si audiuit ab aliquo literas oppositas in eo quod ut sufficiat ad hoc quod non pareat mandato delegati videtur quod non et racio potest quod execucio sine differri non debet nisi contineri probet excepcio Et ideo debet habere causam probabilem ille qui accipiet mandatum de dimissione literarum, antequam credat Eciam de glosa que videtur vacillare et dicit quod qualiscumque instancia sufficit ut iudex dicat dicta

dubius videte glosam In fine glose dicite super immo, quod quamquam notoria sufficit tamen tunc possit aliqualiter credi Si enim audiuisset ab homine leuis oppinionis non debet differre sed potius exsequi mandatum sed quocumque deductus sit ad aliqua probabiliter credibiliter potest supersedere et expectare informacionem Mouet glosa quia dicit tu si postea grauus tibi ab aliis demandat tamen querit glosa qualiter illud potuit respondi quod sola inspeccione literarum quod licet hic expressam faciat mencionem priorum iudicum et rerum contentarum in prioribus literis per hoc tamen non constat priores literas esse reuocatas Racio quia potuit esse impetrate per falsi suggestionem et non reuocaret formam Soluit Econtra Glosa iii opponit contextum, et vi quod non possit surgere aliqua dubitacio de hoc, cum mandato sit parendum quia dicit hic faciunt sufficientem mencionem de prioribus et valet aut non et vale de Glosa vi soluit grauus habet dicit quod ad hoc ut execucio non dubitet et quod dicat, exo asserere prudens tamen

quia causas universas ex
assercione partium pendent, sed
in hoc glosa non persistit et
hoc verum est, quia numquam ex
sola inspectione poterit
sciri nisi aliquis intelligat
de partium assercione. Item
glosa hoc dicit verum si ille
qui habet processus litteras ali-
quid obiciat contra suas alias
iudex presumit suas esse
[illegible]

Intencio istius glose dicit
Io. an. quod ex sola inspec-
tione litterarum non potest perpe-
di an sit revocata sua
sed ex inspectione et assercione
partium et hoc verum si ille
qui habuit suas aliquis
obiciat contra suas et qui
sic aliquis obiciat contra suas
tunc non cognoscet exe-
cutor sed supersedebit, Hostiensis
aut pendat litteram quando
quod ex mente huius littere
patet quod ordinarius a partibus
nil debeat habere sed inspi-
cere litteras et si cognovit
quod sit mandante revocat p-
mas consequatur suas
aut dubitatis et tunc super-
sedeat. Et quod possit di-
ci, quod cognoscendo partibus inau-
ditis, debet ordinarius hoc
iudicare, forte favebit
alteri parti. Ideo secundum Hostiensis
pro veritate [illegible] ceterum cas
Et quia posset dici quod bo-
num esset quod ordinarius

a partibus aliquid audiret quando
poterit usque licet secundum Hostiensis
Oz d. pone quod ponit ex
tempore contra unam litteram exe-
cutoriam, quod habet de ca-
nonicatione, dicit Hostiensis, quod de
hac exceptione debeat
cognoscere iudex delegatus per
illud rescriptum. D. c. super
litteris. Ex huius apparet
Hostiensis et primo tenere cum
glosa, quod executor non potest
se intromittere ex assercione
partium, sed solum ex inspectione
litterarum et idem tenet Compos-
tellanus super verbo primis quid
quod si opponit de suo
tempore et non exhibeatur in
termino prefixo tunc glosa
ubi si non exhibetur in
termino prefixo quod tunc pro
consequatur ordinarius
quod debet dici potest eos cogere
ad exhibendum et tunc debet
quod non videtur quia non habet
iurisdictionem inter partes, secundo quia
dicunt partes tenentur sibi obe-
dire. tunc debet quod non videtur
glosam.

Glosa prima opposita exceptione de
hoc litteras contra sua tenere
in termino prefixo probat

Glosa non potest executor ad-
hibere partes compellere

Glosa non tenentur partes quo
ad exhibitionem obedire, tunc
quia ista exceptio est iudicia-
lis in favorem partium et pro quo
potest partes renunciare

[Margin:] et hoc tenet glo. ibi numquam ex sola inspectione sciri

[Margin:] Et tunc ibi habetur quod glosa [illegible] mandatum revocatum probat [illegible] voluit glosa non

Sufficit istius glose non quod ordinarius possit prefigere terminum impetratum infra quem instruatur, et non ad aliud effectum, et ideo vult glo quod ad hoc non possit cogere prelatos inmediatorum iudicem delegatos

Quod dicit contra 2us quod precipi necesse est ff. xviij q. i. c. precipi si igitur istum executorem precipimus necesse est quod cohibeant. Solutio id quod precipit absolute vel personam vel prelatum sed executor habet mere executionem, nisi sibi aliud demandetur. Glosa hesitando opponit contra textum quia dicit in textu quod executor debet recipere copiam quam a precipimus cohiberi Contra hoc opponit dicens quod non debet habere executor copiam nisi quando habet mandata contraria, solvit glo quod non est verum videte

Glo hoc loco et pluribus expeditione oppono et dico quod quando emanat primum mandatum validum, licet emanet secundum contrarium primo, ut ff. i. de rescriptis Constituti Audita ubi apparet quod factum legis per primas literas non revocatur per secundas

Glo solvit dicendo quod per istum executorem nichil revocatur sed denunciat quod videte infra glo dicite quod ista non est plena solo sed vos dicite quod causa ante dicta habet locum in prima questione quando legitime lata non revocatur nisi satisfactione premissa vel aliter quia id quod fit auctoritate validi rescripti non revocatur sed illud quod fit auctoritate rescripti quod putabat validum et non fuit id bene potest revocari Item textus non probat quod debeat revocari executio facta vigore primarum literarum immo si facta est secundum executionem cum venit secundum mandatum non esset locus huic decretali sed forte ordinarius consequetur secundum

Glosa finali opponit textum in id quod primum non consequatur mandatum

Mutum

Sumatur Cum super hoc narratur in respectu ad diversos effectus ad utrumque effectum consequendum alterum probat non sufficiat

Cons divisio quia in prima consultatio in secunda responsio in ibi Nos igitur et potest sub dividi in tres in prima ponit relacionem primo iudicium in 2a quaestionem factam 2o in 3a ponit dubium emergente 2a ibi nos igitur, ibi vero 3a

Casus in titulo est expositus fuit ipse quia per te dicitur

R. clici quo quidem petrus
sci Remig quadam pro-
chia de salice iniuste de-
tinebat qui ipe R. de
dino sibi p mt portam
pfate psona collatum
oppositus tandem ca fuit
comissa iudicibus de qbus
i txtu, q petrus cu cita-
tus esset p delctos abba-
tes de quibus i lra, cora
eis noluit compare,
quare dicti iudices p
pfatu excoicauint sane-
tes fructus dce ecce se-
questrari, tandem pfatus
petrus accedens dictos iu-
dices pmisit se velle
pare iuri et sic fuit ab
eis absolutus, et ipi sibi
sic absolutus pcedentes
die et locum ei assignarut
i quibus cora eis pmisat
compare et ipe locum

2 die vadis

tandem i loco rasuesis
sit, q ipi ei sequestra-
tos fructus assignari ma-
daret q p pca coram
duobus delc 3o absente et
fuit pfessus pfulet

p lras se expsa
ipa vo iudices
pfisiauit lr
ou duo ipe et

ipa p do dt q cu eores
ipe illos temariis scrupulo
no careat eiis ideo ma-
dat eisdem iudicibus qtnus
si ita est q ipi p sile-
tium sup pdicta prochia
imponat pfata R. de
dino eandem assignetis cum
fructibus sequestratis

sunt
vnum q pdictus R. rasinus
p pfatus cora ipis pballi
et ob hoc postulat sibi dic-
ta ecclam assignari, et quia
iudices dubitabat vtru
la cla si est ita de omibus
supposit dnm bn de carlo
rasue deat intellige et
cosuluert papam, et ipa
rndet q dicta cla ad
omnia det referri supio-
ra, ad hc ut ipi R. ecclia
coferat vacantem pont
q licet vicium eis ad
i ponend eis pcto silentiu
suffat sup bnfo no tn
pter hoc eadem ecclia est
adiudicanda nisi
sup alijs facta fuit ple-
na fides vel q ale de nuc pbi[...]

Nota pmo ibi quia citati
pluries copare noluit
ipse ut p respons, q no
det qs cogi ut compeat
psonaliter si suffit q p
legittime compareat
hoc facit de iudi. c. pli-
ues, fallit hoc no in causa
criminali cumquam mota, q
in tali no intuenit pcur
Ex isto patz q alium pt
coferri bnfm noie al-
terius de hoc in glo suma
de pbendis accendis
Nota ijo q tam ea cita-
det esse vna ut i de. c. l.
c. eo litteris sibi vna pem-
toria ut hodie psuet fieri

Nota quod iste p lras insisse et psisse, scrupulo i. pssuras, et ob hoc ipe fit
pbanuras, sic ita posita in istpo, ad oia pfi narrata a ptibus et
iudicibus fuit et a vali [illegible] q p dcts sunt canonice dctum ecclam
assignaq et dcts p illud [illegible] sunt sumisent, ad hoc i. ad hec ut esset
quia [illegible] [illegible], adiupaum deo, p alijs sit p cap[illegible] [illegible]

et bene ut ex operis et la-
boribus prius patrat et hoc
ibi in verbo sed et 3o
Nota iiio in verbo tuo datos
quod cum agitur de titulo bene-
ficii contra contrariare procedit
ad exequtionem, missio non in
possessionem, locum non habet, ut
patet de eo qui mittitur
in possessionem c. uno li. vj.
quia tamen aptitudinaliter
fit sequestratio et de hoc
in glosa h.
Nota iiiio ibi absolutum, quod
excommunicatus potest absolvi parte
non vocata, et de hoc d.
ut notatur de appella. quia
fronte § i° ubi notatur per
Iffrancisc. q. iiij.
Nota v quod falsarius punie-
tur est ut ff de falsariis
ad falsarios, et non solum
pena beneficii sed est gravius
punietur, ut patet de crimine
falsi ad audientiam licet ibi
loquatur de falsitate principalis
ut supra, hic autem loquitur
de falsitate iudicum inferiorum
et habet eadem pena beneficio
et hoc non habet expresso propter
quod qui committit falsum in
causa cadit a causa et hoc
in causa beneficiali et de hoc
est hic textus sin. r. s., de
aliis vero causis non beneficialibus
nota ff de except. [illegible] cum
beneficio.
Item nota quod confessio non
preiudicat indistincte confitenti

~~pro confessit et cum ite maie fuit~~
[illegible]

tio quia in ethilomini ad
hunc fit probatio
Nota vj quod clausula si est
ita, debet referri ad omnia
precedentia et

[Margin: si quis quest. et cum quo ite ma[i]e fuit plaris]

Item ibi tante temeritatis
excessus falsitatis scrupulo
non caret, et facit io. an.
quod hoc ideo dixit quia
posset de mandato iudicis
cum id fuisse factum et non
fuisset falsitas. Sed abbas
dicebat quod vicia rescrip-
torum quedam sunt visibilia
ut que acuto ingenio
perspicaci oculo dici possunt
de quibus habetur vij q. a
de crimine falsi licet, quedam
sunt invisibilia sed intelligi-
bilia ut falsi suggestio et
veri suppressio. Ideo dicit
quod pora vicia afferunt
rescripta ipso iure sed pe-
tiora non, nisi decipiens
excipiat supra cum.
Oppono contra textum et
videtur quod super mandare debuit
quod iste plarius ad eum mit-
teretur ut patet di. c. cum.
Solucio ibi de falsario loquitur
supra, hic autem loquitur de
falsario iudicum vel aliorum
inferiorum qui ab inferiori pu-
niuntur ut patet ff de crimine
falsi licet.
Oppono sed et videtur quod clau-
sula si est ita non debet
continue omnia ipsam prece-
dentia sed solum immediate precedentia

ut patz. ff. de donationibus
cum dilectus. Resoluitur a
liquando habet clausula ponitur
in uno contextu, habente plura
capitula, aliquando in habente unum
tantum capitulum. primo casu quando
contractus habet plura capitula
et tunc aliquando hec clausula
ponitur in medio unius ca-
pituli, et id tantum continet
ff. de liberis et postu-
mis. l. si filius. aliquando po-
nitur in fine omnium capitulo-
rum vel omnium ubi primo, et sic
est relata, quod omnia continet
ut patz. ff. de appella-
tionibus requiris. Sed hoc fallit
in certis capitulis puta quando
aliqua capitula habent certas
clausulas, quia tunc non
continet nisi capitulum, cum
additur et loquitur. c.
cum dilectus. ff. de donationibus
vel quando ex hoc resulta-
ret absurditas, si refer-
retur ad alia ut patz. ff.
de delegatis primo. l. clausula
scriptura ubi de hoc. Si
autem contractus habet unicum
capitulum, tunc non est dubium quod
tunc illa res regulatur
secundum suam clausulam. Sed
tunc remota est dubium quare
papa mandat plus inquiri
de delicto istius petri
ex quo per confessionem ipsius
constabat. Dicunt quidam
quod ideo quia indicia ista

Dubium.

retulerunt quibus credi non
oportet, nisi inquantum constabit
pacta. alii dicunt quod non
ita clare confessus fuit sed
est potest dici quod ideo, quia ita
confessio fuit sub certe et
continens non pertinebant
ideo necessaria fuit alia pro-
batio ut patz. ff. de acceptilatione
l. si consistit, vel est potest dici
quod papa hoc fecit ex super-
habundanti.
Glosa prima notat quod col-
latio beneficii tenet pretermissa
persona de presen[ti]
duceretur. in fine glose
quatuor quia dicit ff. de lingua
nunquam ad impetrandum beneficium
requiritur speciale mandatum
vel sufficit generale, et de
hoc glose sunt varie. c.
c. ad aures et in c. nonnulli
Sed tantum quod dicit quod non
requiritur ad hoc speciale man-
datum. l. quia absenti potest
conferri beneficium et impetrari
per procuratorem personam et
per quem est sine speciali
mandato potest impetrari, quod
in hoc ponit litteram de iure
inter litteras ad lites et ad
beneficia ut patz. ff. c. Sed
absenti l. vj. est ff. c.
ad audientiam in glosa prima.
Glosa secunda ius quod queritur
proposito potuit sibi competere
in eo quod hic agebatur de
beneficio, itaque pro titulo et

reus contumacia fuit cognitus
vero et fructus erat seques
trati igitur etc.
Sed contra videtur quod hoc, si non
debuit ut patet in j. de sequest
tratione possessionum ad hoc enim missi
subsistit causa specialis ut
in c. ij et iij. j. de sequest
tione possessionum. Solvit glossa
quod hic fuit sequestratio ut
magis agat cum reo ut patet
de dolo et contumacia ex
litteris. Vel circa aliter
glossa solvit quod hic proprie non
fuit sequestratio, sicut glossa.
Sed Jo. an. dicit quod ut hic
ut ibi quando de iuribus
sequestri et hic verum. Sed
abbas dicit quod hic iudices
multipliciter peccaverunt, primo quia
fructus sequestri fecerunt
secundo quia ad nihilum absolve
runt, parte non vocata, tertio
quia postea non fecerunt satis
fieri pro expensis. Vel etiam
dicit aliter quod duplex est
sequestratio: una est ista
que fit ad hunc finem ut res
sequestrata tamdiu sit a
pud sequestrum, donec lis
finiatur, et pro hoc facit cle
mentina ad compescendas j.
de sequestratione possessionum et
fructuum, regulariter est prohibita
nisi a iure permittatur
concessa ut patet in iuribus
iam allegatis. Alia est

sequestratio improprie, que
succedit in locum missionis
in possessionem sicut ut propter
res vel fructus rei tam
diu sint apud sequestrum
donec reus pareat mandatis
et suam purget
contumaciam, et istud est
magis quam si fiet missio
in possessionem causa rei ser
vande. Ideo quia tunc in
ad cuius instantiam fit
sequestratio non efficitur
per lapsum anni verus
possessor sicut si mitteretur
in possessionem causa rei ser
vande, sic notant primo
j. de iudi. ex citata et
sic in casu tali vero ita
sequestratio bene fieri po
tuit. Ideo quia econtra
fructus beneficii substitutus
j. de appel. pastoralis
et stat glossa in sua fora
cum dicit quod in hoc casu non
dicitur proprie sequestratio.
Secundo glossa vult inferre
quod per hanc clausulam si est
ita vel per hanc si premissa
sint vera, teneatur impe
trator probare omnia ho
dic quod sufficit unum probare.
Glossa ultima infert con
trarium, obicit et remittit, contra
arguit, allegat duo iura
pro, et quando in contrarium
cuius expeditione oppono
videtur quod ipse ... non

debuit onerari ad proban-
dum utrumque sed ad probandum
tantum alterum, quod sufficeret ut
patet supra de presumptionibus cum iam
quidem. Glosa remittit
ad c. ex parte. Et c. et dicit
ut ibi vos dicatis, quod verum
est quod sufficiat alterum pro-
bare, nisi se astringeret ad
probandum utrumque, sed hoc non
tollit hic, sed si de hoc
contraxit tenetur ad utrum-
que probandum etiam si alterum
de se sufficeret, ut patet
de probationibus licet, et glo.
remittit. Et c. ex parte ubi
de hoc in glo. prima. Jo.
an. dicit quod hic duo pro-
uebant ad diversos effec-
tus ut patet ex textu
et hoc est verum, et hoc
etiam dicit in c. ex parte
in glosa prima.

¶ Sed tunc ibi in glo. Item
arctum est hic etc. glosa
opponit quod ista clau-
sula non generat omnia promis-
sa et sic obstat ff. de
in rem verso si ex parte
vestitio ubi dicitur si ...
vit pecuniam utiliter do-
mino et ypoteca debitor eius
factus est modo credi-
tor eius [illegible]
... renascitur de in rem
verso actio ... ex post
facto non reconvalescat
de in rem verso actio et ...
glo. ibi quod non ... clausula
... verum ... reconvalescit

firme

et potest ... illud ... verum est

illa non refert sed addendum
supra de donationibus cum dilectus
cum aliis iuribus que alle-
gantur in glo. finali. Hostiensis
infert. Cum postulasset
quoque clausula refert ad
precedentia, quoque ad sequentia
de quo dixi. Et in sua oppo...

Dilectus

¶ Non valet rescriptum
impetratum super restitucione bo-
norum tacito de causa amo-
tionis, et de eo tam impe-
trantis hoc dicit et dividitur
in duas, quia in prima ponitur
facti narratio, in secunda iudicis
instructio ibi vos igitur.

¶ Casus in textu. Quidam
abbas visitator parte
auctoritate apostolica, dedit in
dyocesi Bononiensi duos
presbyteros apud ipsos ecclesias
a regimine suarum ecclesiarum remo-
vit, qui accedentes sedem apostolicam
litteras in forma generali ad quendam
episcopum ut ad bona restitueret
eos impetrarunt non facta men-
tione de eorum remotione, du-
bitavit episcopus quod esset
facturus, et papa sic litteras
subreptionis veritatis pro
... tacuerunt, quod verum ...
... obtentas

¶ Non primo iudice admitten-
dum ad sua ... defen-
dendum ... quia ... est
... cum sit ... in ...
... contestatione quod si in quo
... ...

et quod ... ... mandat ...
... est ita quod litteras ...
... ...

tenet, i quantum iudici superiori

visum fuerit ut ff. de re

pena iudicis, qui male iu

dicat l. ij. et institutia q.

ex obligati. ex delic

to et facit ij. q. vj. hoc

causa et de re iudi. cum eteni

li. vi. et de sententia excom

verbis c. l. vj. sed hic ff.

compositor hic non defende

bat processum sed initiaunt

ipse quod fecerat quod est vltra

sed hic hec lrà facit ad

artem

Nota ij. quod quamquam ipsa dat

visitatores etc. respectu cle

ricos secularium sicut fecerat

hic, quod dicebatur forte

episcopus negligens vel ad

cumulare, quod aut sit officium

visitatoris collige ex q. q.

placuit et de restitutionibus c.

li. vi. et in c. cum de plus

de restitut.

Nota iij. ibi quos et mani

festos, propter que manifesta et

manifesta crimina probatur

clerici conuinci, secus si sunt

levia probari ff. c. et

xv. q. viij. i summa et de

temporibus ordinatorum extra

re vel etc. si sunt occul

ta, ut patet de temporibus

ordinatorum c. si. ex fam

pre, quia super talibus non

fit inquisitio nec ipse si per

illos testes deponitur, ut

patet i de accusationibus i qualiter

Nota iiij. quod non sufficit

narrare seriem facti in

lrís ipse nisi addicat

causam et de hoc in glo

summa ff. summa, et hoc verum

per illud causa, quia expl

ta per summam dicit quod lre non

fuissent concesse ut hic

et c. decad. ex p. l. iij. de

isto noto casum in quo

non valet rescriptum super

prouocatione sine nisi ex

primatur processus, ex hoc

patet modum sed esse ex

primend

Nota v. quod causa sit po

tius inquirenda est quam

ipsum factum et de hoc in

glo. summa que etc. dicit

attendi magis facti quod dicit

verum summa, quia modus est

causa dandi vel dene

gandi. Nam alit debet

fieri i modum inquisitoris ex

cessum esset et alit si alio

modo ut patet ij. q. i. in

primis et de accu. qualit

ij. et de sp. lig.

Nota vltimo quid quod sit

in lrís obreptio et renoca

de hoc i glosa vltia i

prin. et videtur velle sed

lra viribus careat cum dicit

viribus careat sed verius est quod

fuit eius ex recognitione

cum oriunt lre viribus

Oppono et videtur quod lre

valent in quanto tacito

de exordi[oe] et ca primo
cessit tacite impetrare plu
ra, quia sma remota lis
fuit nulla, cu visitator
no pt pnare bnficio si
intimat ordinario ut fi
de statu monachorum i sin
gulis et ti. ca. q. et sat
qd de officiali epi, dica
de officio vicarii licet
li vi° q no pt pnare
bnficio cfere, iudi cu. r.
et d., et de aliu qliter
et sequiti. Solutio sm
hostiensem qd hic loquitur de
visitatore dato a papa s.
i contrariis loqui de visi
tatoribus datis ab ordinario
vel a cocilio provinciali
et hec solutio est posita
i dicto. c. i. singulis. Pro
pt qr visitor delegatus
datur ad corrigendum et
no pt efficaciter corrigere
nisi removeat, ad hoc
facit de excessi. pla. c.
ex litteris, cu eius pena v.
bis est metu glossa, i.
ideo pt eum pnare. Se
cus quare visitator datus
ab ordinario no pt qr
datur ad cognicionem et vita
te investigandum et ad refe
rendum, ideo no habet potestatem
cu vba comissionis et vba
tradite ptatis sint pon
deranda

Oppono ii° istud rescriptum
datum forma qm, et qr
no debuit subrepticium

iudicari ut patet de crimine
falsi c. ptea. vbi ipsa ma
dauit illi restitui bnficium
qui visus fuit laicus salus
Solutio hostiensis qd ibi loquitur
quo ad sptorem, sed hic
quo ad causam et tenorem
2 volunt qd tunc in tali rescri
pto no possunt comissa
solitas respectu scriptura
sed tn pt esse subrepticium
propter falsam suggestionem
vel veri tacitionem

3° oppono qr dicit in textu
qd isti no fecerunt mencionem
de ca amocionis qr no
opus fuit hic facere mencionem
de causa amocionis cu ista
dicerent nulla esse, quia
dicunt se esse spoliatos
iniuste Solutio innocencius di
cendo qd licet causa non
subsit, debet tn si in casu
de causa, qr ptendit
visitator cu pcuratus impe
trator dolose facere vita
negocii si no faciat me
cionem de causa pro glossa
notat qd no sufficit narra
tio facti i ibi intendit nisi
causa facti addicta Co
cludo ex glo qd impet
rare no solum scire sm
qua ca sit et modus co
mutandi, est contra si i glo.
i vtraque pte
Ista glosa notat rescriptum
ab exortacione impetratum no
valere Et ex pede glo

fe oi̅r et h̅uiꝰ ondit l
[illegible] et p̅ gra opp
¶ Glo oppono, q̅ valiat
restitu no obstante q̅ i
petrates fuit excoi, ut
patz de excep̅ l. si
taũit et c. venabilem
ibi admittit̃ excoiꝰ in
causa defensiõis ꝛ appõs
¶ Glo sᵃ solvit q̅ ista
no erat rei s̅ actoris, q̅
petebat restitui, n̅c ap-
pellarut et ex hoc in-
fert glo, q̅ q̅ spoliaciõ
no est p̅nleta, ꝯcordat
q̅ notat̃ i. de p̅ca
co ꝯfirmacõm in glo pᵃ
s̅ hoc vm q̅ no est p̅m
leta ex hoc, quia nom
admitti exco̅iatꝰ petẽs
restitui s̅ in alio. de qua
i. de ordine cognicõm
l. si, et de restitũe spo
liator̃ in litteris infine
gloe dicite q̅ hodie ha
bem̃ casum l. de rescript
c. p̅ li. vjᵒ ubi dicit̃ q̅ si
impetrãs repitur excõiꝰ
t̃pe impetracõis rescriptu
est nˡˡᵐ et eius processꝰ per
ipsum habitꝰ s̅ si fuit
excoiꝰ p̅ impetracõm
tuc secꝰ ut p̅z de excep
cõibꝰ p̅ia li. vjᵒ
¶ Glosa finalis infert
et remittit de ꝯ oppo̅it
l̃ram et notat supᵃ de

debe[re] s̅ mencõm de causa
amocõis a b̅nficio et de ex
coĩ̊e et eiꝰ causa alᵒ
no valz rescriptum
¶ Ex expedicõe glose oppo
in eo q̅ mãdat decem
l̃ras, tamq̅ obtemptas
q̅ veri suppressiõm tace
vibus, contra s. brepcõ
no viciat l̃ras i p̅o q̅re
s̅ est opus excepcõne
et i. c. ad audiẽciam ut ibi
dictum est glo statẽ g̅na
et supplet q̅ decnet
l̃re tace vibꝰ s̅ ꝯstitit
de ipsis excepcõibꝰ, l. q̅
ipsi no fecerunt mencõm
de causa amocõis et
excoĩõis, et quare fuit
amoti et excoĩati
¶ Glᵃ glo q̅ intz q̅ s̅ quis
impetrat l̃ras ad agen-
dum et sunt adu̅sariũ tacens
de excoĩõe sua et tũc
q̅ valet l̃re, eo absoluto
¶ Cõtra glosam d. q̅ hoc
est fa̅m, ut in c. p̅. eti
li. vjᵒ s̅ det sic glosa in-
telligi s̅ p̅mo impetuit
et p̅ hoc fuit excoiꝰ
tuc p̅ absolucõm vale
bunt
¶ Ctz tuc i glo et alia de
causa l̃re no valent
q̅ no fecerunt mencõm
de re iudicata ibi dicite
q̅ glo hic bñ dicit l̃re

q- i^a metu facta de
re iudi^ta potuisset mo-
ne^re partem ad concedendum uel
denegandum rescriptum
¶ Ob eorum hoc d[icit] aliquis
lex inter alios acta aliis
non preiudicat ut pat[et] s[upra]
de re iudi[cata] c. penult. Solus
eo quo illa sententia tunc fue-
rat in rem iudicatum hec
facit notoriu[m] et preiudicat
quo ad omnes maxime quia
publice utilitatis est ut
quis non teneat benefi[cium]
cu[m] ... cautela instituere
¶ Quero dum eo casu quo
visitator remouit aliquem
de beneficio possit id alteri
conferre. Joh[annes] Calder[inus]
h[abe]t quod non quia licet possit
remouere hoc est sibi conces-
sum ex speciali iure uel
uel hoc non sequitur quod pos-
sit id conferre et per hoc
facit quod notatur de
hereticis cum contumacia in fi.
Item quia licet non fuisset
in generali mandato ut pat[et]
de off. vicar. c. si in vivo
Et hoc verum nisi esset spe-
cialiter datus eidem vaca-
ti quia tunc beneficia spec-
tantia ad collacionem prelati
li[bere] vel nisi a[liu]d ex
forma litterarum appareat
quia tunc stabitur fore
ut pat[et] s[upra] de privilegiis
porro etc. percepimus

Postulatio

sententia etc. r[ati]on[e] vac[ationis]

illius cause ... ut notatur de supplenda
neglig[enti]a prelat[orum]

rescriptum ad beneficiandum impe-
tratum in quo impetrans ta-
cuit perpetuam vicariam quam
habebat. Vel si Impetrans si-
bi providerit secundum formam capi-
tuli secundum de prebendis sive de prebendis
caret impetrata si habet
perpetuam vicariam ut sufficit
patrimonium de quibus ta-
cuit quod dimissio quia
in prima parte quod in sua
solutione illius quam
¶ Casus continetur etc. quidam
habens perpetuam vicariam im-
petrat in forma que pau-
perum quod sibi provideatur
de certo beneficio nulla
facta mentione de perpetua
vicaria. Dubitatur ordinarius
quod esset facturus et consul-
tat papam et papa consulit quod
per dictam formam pauperum
foret provisum ideo videlicet
quod per litteras tacita veritate
impetratas sic impetrans
nullum debet commodum re-
portare. Vo[lo] quia ille
non dicitur carere beneficio cum
de proventibus perpetue vicarie
est provisus. Item quod ipsa
ex eo causa non prebet
a quo beneficio habito fiunt
mentionem
¶ No[ta] primo quod ad providendum
est necessarium pauperibus clericis
ne mendicent in obprobrium
cleri ut pat[et] de preben. cum
secundum ubi per dictam formam

in de beneficio

de rescr.

pvidet ueccati paupm
Ad no. ho. q perpetua vicaria
est bnfim certu et p hoc
clementia vna de off. vi
cay et no.r hic dicit de
ppetuo vicario, vide go
ffrey in spali de quo. s.
de appella pvenit et clic
no residen. c. plt et
devo. et voti redep. cone
c. si et de elec. cu ecco
et facit rela. ut bnficiu
s. de regul. li. vi.
et in clemen. Ioh. xxii
que incipit ecclesias cathedral
cia fuerit Et eo isto p
q q illi vicariu spalem
no tenet in rescripto, decca
face mecionem. tertio quia
illis no censet hre bnfi-
ciu cu bnficia sunt ppetua
ut patz. s. de filijs pbi
teror. c. veniens in glosa
ultia

Ad no iijo ibi competent q
bnfi. debet ee competen-
cia q al dicat cpetens
glo in notat Et eo ito
nobili et glo, quidi volu-
erunt dicere q si quis habet
minus cpetens bnfim, q
de illo no tenet face me-
cionem. sz hoc non est ve
ut sup dictum est, ideo ad
glosam phi supplet ma
teria sz q ptt in forma
illa cu sm aplicum cop-
nit, q nullu sit bnfim
assecutus sive cpetens

sive incompetens sit. Ex
isto infert ibi in textu
de leui q si aliqd est
tacitu uel expssum in rescp-
to, quo expresso no sic
facile fuisset obtentum
censetur obrepticium et
de hoc est hic cas singu-
laris, q si aliqua causa
impulsiua in rescripto e ex-
pssa, si illa no est va
viciat rescptu. ff. de pos
tulando. l. prima. S. sequi
et notat Jo. de renunciacione
pg translacion

Quero que fuit hic ro
dubitandi Rndeo q quantu
ad id q quebatur de vicaria
videbatur aliquibus q vica
ria no esset bnfim et p
quod lre in quibus no fie
bat mecio de vicaria
debet valere Sz ro decidendi
est quo ad hoc q vica-
ria ppetua est titulus
bnficialis ut dixi in no
ij et ideo no ualet Sed
quantu ad id q qitur de
tertio ro dubitandi fuit q
videbat q de patmonio
no opz fieri mecionem in impet-
racione ut hac ipa decidit
hic glo finalis, in agit q
non est opus de prio face
mencionem

Quero an qis teneatur face
mecionem in impetrare de
possibus quas tenet ab ecca
q sic sm Innocencium

glosa ultima q quedam decretales

glo[sa] not[a] q[uod] h[ic] quereb[atur] de duob[us]

q[ui] possessor sit Goff[redus] hoc intelligit v[er]um si h[abe]ret il[-]lam in titulum, secus si sit sibi concesse tamquam bene[-]merito et hoc v[er]um ratio quia pondatur omnibus iuribus tunc non dicuntur si mercatum nisi de benefi[-]cio dato

¶ Q[uod] si ille qui non h[ab]eat mercatum de aliquo benefi[-]tio est illud remanere, nunquam valebit, Secundum q[uod] ho[stiensis] tamen hostiensis ratio quia attendit tempus date et id eo quo tempus da[-]te littere erat subreptitie non valent

¶ Et per eius expeditione opponitur, ubi dicit q[uod] ipsa sit dimittus in sua ratione quia hic querebatur de duobus scilicet de perpetua vica[-]ria et de bonis patrimo[-]nii et rendet solum de p[rim]o et sic dimittit in ambiguo Ratio rendet q[uod] eo ipso q[uod] rendet de perpetua vica[-]ria tantum q[uod] non valent littere tacite de ipsa inter[-]rud[it] contra de patrimo[-]nio bonis Ratio quia unum negando alterum concedere presumit ut patet in c. de presumptionibus non nec si in hoc non presumit glosa et Ratio secundum canonem, q[uod] tho[mas] habet sufficiens patrimonium indigne petit beneficium

et ad contra rendit q[uod] hic prima non querebatur de heredi[-]tariis scilicet de perpetua vica[-]ria scilicet contra tenuit littera ibi de proventibus vicarie bonis patrimonii Contra ista parte glose h[ab]eturum q[uod] h[ab]ens suf[ficiens] suum patrimonium indigne recipit beneficium ecclesie xvi q. i. quam episcopus et xii q. ii. illi autem et indicitur sibi manducat et bibit i q. ii. clericos Et Ratio quia benefi[-]cia ecclesie sunt cibus pauperum xvi q. i. revertimini Contra ante[-]dicta q[uod] non recipit indigne dummodo bene dispenset fructus beneficiorum erogando pauperibus debite, scilicet si male dispe[-]sant vel thesaurizant nepotibus, tunc sunt locum canones contrarii unde dicit hostiensis q[uod] h[ab]ens patrimonium et beneficium potest uti beneficio, dum non serviat ecclesie et honeste vivat et prava intelle[-]ctum non h[ab]eat in thesau[-]rizando vel ditando parentes Ratio q[uod] non de beneficio etiam stipendiis militare ut patet de prebendis cum ex officio et idem nomine communi, si de prebendis sic episcopus Si autem clericus non serviat ecclesie vel proventus beneficii expendit in malos usus pena de[-]tenet suos auctores sed hostiensis qui dicit Si sibi u[...]

de iust.

creditis credat / eodem xvi
q. i. c. vltimo / et presertim
i. q. ii. pastor et xii. q. i.
illi aut credat Ambro
xlvij. dis. sicud hij et va
leris C. de sacrosanctis
ecclesijs sancimus et Iustia
no in aut. ut determinati
sit nu. clericorum. tolla per
et regule iuris q. dicit qui
lucrum amplectitur debet
subire laborem / Infert hostiensis
quod etiam si iura deficerent
bene propria consciencia et naturalis
racio istos convincet ut i
c. i. cum sum. de prebendis. i. de preben.
et i. c. illi aut xij. q. i.
in glo. vltima

Queritur pro expedicione glo.
vtrum habens sufficiens patrimo
nium teneatur de eo i. im
petrante facere mencionem. Et
glo. videtur sentire quod sic
vt supra est / quia ordinatus
est ad certum titulum et per
quod litere impetrate non
facta mencione de prioris
non valet et idem tenet hostiensis
qui dicit quod ordinator habet
excepcionem contra ordinatum
ad tit. patrimonij. Ex primo,
videtur tenere oppositum scilicet quod va
let litere licet non fecerit
mencionem. pro concordia istorum
~~domi~~ dominus Iohannes de Lignano distin
guit dicens quod aut est or
dinatus ad titulum patrimonij
aut non. Si est ordinatus

ad titulum prioris et tunc est
necesse facere mencionem de pa
trimonio et hoc vult glo.
et hostiensis. arg. de prebendis
tuis / et quod ibi notatur
secundo casu non est necesse facere
mencionem et sic procedit opinio
primo. et plag. goff. pe.
et Ab. Io. An. distinguit
inter literas iusticie / et lite
gre. Si loquimur de literis
iusticie in quibus dicitur
quod necessario teneatur ordina
rius providere ut in c. tuis
de preben. / et in istis tenet
facere mencionem / alias ob
stat excepcio contra literas
Si aut loquamur de
literis gre et tunc dico quod
non est necesse vt supra Cal
deri. / quia habens sufficiens
patrimonium non auditur vo
lens impetrare sub forma
iusticie facta mencione de
patrimonio et peior fit
ista litera, que dicitur / quod per
illam formam providetur
necessitatibus pauperum clericorum
talis aut non est ideo quia
habet sufficiens patrimonium
Si aut non fit mencionem
de priori, dicitur sub
repticie. Hec si vult im
petrare literas gre / quia
talis audietur / ceteris tacito
de priori. Sic ergo dicit
quidam vicarius perpetuus
ut aliud beneficium non pot

impetrare licteras in facie
ut patz ii de prebendis Si
pauper clericus li vi et ibi sic se-
quitur glo. quod si habet mo-
dicum benefficium non tenetur
de eo facere mencionem glo
dicit quod tenetur in fine glo
se dicite quod de hoc sunt
hodie expediti per
decretalem sicut nota Archidiaconus
de prebendis in vi quod qua-
lecunque sit modicum tenetur
de eo facere mencionem alias
litere sunt subreptitie

Nonnulli [sup]. Sunt literas
apostolicas contra constitucionem
mencionem non facientes ultra
duas dietas extra suam
diocesim quod vocatur tu
non potest hoc patet quod non va-
let litere impetrate ad
lites per non congregatas per
sonas sine speciali domini
mandato hoc dicit. dividitur
in tres partes in prima ponit
abusum impetrancium 2°
provisionem 3° ponit excep-
cionem 2a ibi cum autem 3a
ibi nisi Circa primam sub
dividitur in prima ponit ab
usum in 2a provisionem in 3a ex
cepcionem 2a ibi cum autem
lites 3a ibi nisi forte
Casus in tamen etc. Relatum
fuit in concilio generali quod
quidem sepe abutuntur literis
a sede apostolica impetratis

aliqui ad fatigandum adversa-
rios laboribus et expensis
impetrant rescripta ad iu-
dices remotos ultra duas
dietas ~~sancta concilium~~
~~quod per iudicium iuris adicit~~
~~parere non debeat quas inter~~
~~obstinaciam intendit vim~~
sancta igitur et conciliaris sta-
tuit quod nullus ultra duas
dietas trahatur non facta
mencione de ista constitucione
Secundo instabat ponens
quod essent aliqui qui ad
suscitandas lites exstinc-
tas vel ad novas move-
ndas questiones impetrant litteras
ad lites sine mandato do-
minorum, quas tradunt reos
ad se defendendum ut actori
ad agendum pecunie
quantitate sancta concilium quod
per iudicium iuris aditus
parere non debeat quas in-
obstinaciam intendiat vim quo
ad primam sancta statuit quod
nullus a sua diocesi tra-
hatur ultra duas die-
tas invitus non facta men-
cionem de hac constitucione
quo ad secundam concilium dicit
quod sic impetrans decreto
careat impetratis litere non
valeat et ipse tanquam falsarius
puniatur nisi sit persona
cuncta litteram forte restu
tuendas sic etc.
Nota secundum hoc quod iudicium non
debet alicui aditus in iniuria

et de hoc in glo. iii. textu
quia non debet inde nasci
iniurie unde iura nascun-
tur in glo. iii. et ff. de ac
tu qualiter et quando et per
hoc de natis ex libero
ventre. c. uno

Nota iiº quod remotus locus
dicitur hoc casu qui est
ultra duas dietas, de
hoc in glo. ii. Et hodie
qui ultra unam ut in c.
statutum e. ti. in vi.º § cu
lus et § cum autem cum mo
dicum

Nota iiiº quod non valet litterae
impetratae contra constitucionem
habentem clausulam deroga
toriam, nisi de constitutione
ia fiat mentio, vel de as
sensu partium et hoc ibi in
si de assensu fiunt etc.
Ex isto infertur quod rescripta
apostolica sunt restringenda
et textus ponitur in § sequenti
Ex § Sunt alii Nota
primo quod iudicium non debet
esse venale per quod de vi
ta et honestate clericorum cum ab
omni

Nota iiº quod lites non debent
suscitari sed potius sunt re-
stringende quod lapaude quod
procuratores qui potestis non
luit ad contendendum inducere
propter ipsorum utilitatem Item
infertur ex isto quod in rescripto
ad lites verba sunt potius

restringenda quam amplia
da et de hoc in glosa re
stringende quidem. et in regula
de regulis iuris li. vi.º

Nota iiiº ex isto § quod
ad impetrandum rescriptum
ad lites non sufficiat genera-
le mandatum sed requiritur
speciale et de hoc in glosa
penultima in principio et idem
in Compos. Ex hoc nota
casum in quo requiritur
speciale mandatum, alias se
cus non valet ut in textu
hic unde in persona non quec
ta potest notat glosa
penultima quod collit contra
alios casus (alii autem casus
habentur ff. de procuratoribus
qui ad agendum § ultimo
et c. ultimo li. vi.º ubi di
cit nisi ei bonorum ut cause
administratio sit concessa et
ibi dicit glo. ut nisi sit
datus in rem suam ut ff. e.
l. procurator Et ex hoc
infertur quod cuncta persona
sine speciali mandato potest
impetrare textus quia sufficit
quod non appareat de eius
mandato ut patet ff. de
procuratoribus pompeius Et quod
plus est quod admittitur hic
cuncta persona sine man-
dato etiam ad ea que
requirunt speciale manda
tum quod est singulare sed contra
notat. i. § de sententia rati

ci constitutus in glo. pa
bsu quid ergo, et hoc
est ver9 s3 ad hac bra
dt qr i isto casu, ptā
inota psona, qe hoc
exprimit i isto ture, alo
secꝰ ar. dicti ca. qm
ad agend. ī. depcua lg
licet paulꝰ adhac lg
aliter prudet de gressi
pbcꝰ clemētia vna, ubi
late p ffranc. s. que
ec.
Tercio vltio qr impetrās
sn spali mādato puit
ut falsarius quo ad lras
aplcas hetur. ī. de fla
rijs ad flarios. Cz. Jo. an
et Egidiꝰ dicunt qr iste
de quo hic no puitur
pena illiꝰ ca. et expo
nunt lram ibi tanqm fal
sariꝰ, i. tanqm impetrās
p falsi expssionē. Et ro
qua rsptu no est sibꝰ
2a ro quia i penis sit
inicior impetrās ut in
rela i penis li. vi. Cz.
dt qr lre no valet lz
seu inici9 agat qr cu
falsarius
Queso an qr hic dt, qe
no trahend ultra duas dic
tas locū heat in inqsi
tore Guil. naso et Jo. an
diꝰ tenet qr non, et
hoc p lram ibi liti cede
ro quia hoc ca. no pt

reꝰ liti cede ut patet
ī. de accu. ad petitionē, ubi
volut dice qr pt dici qr
inquisitor trahe possit
ultra duas dictas, Jo. an
chi videt dd. qr aut
sut deleti ppe maxime
si inquisitor sit impetita
ad instanciā ptis qr tn
pt trahe. Secus in meo
executoe qn nulla ci
tat ut in clemen. vna
de off. dele. Sic inqsi
tor hetice puit qui het
delegatus ut pati. ī. de
hetic. ad hoc li. vi. Sic
igit cu ad instanciā datꝰ
est, locu het hoc ca. In
alo possit si trans Ca.
aut sut inquisitores or
dinarij tuc dd. qr non
het locu hac ca., quia
p sola diocesim citare
possint q pūt i sua dio.
cesi ubi volūt cathedra
collocare ut pati de off.
ordi. cu Epus et c. ut
litigatores in vi.
Sz d. pone qr est datꝰ
inqsitor in certo loco, an
possit procede i alio et qu
dic ut in c. statuis, de
off. dele. li. vi.
Queso sō an ista dispō
het locu tam i reos qz
in actores, dic sic in vim et
primo. qr no, si locu het
tatum in originalis reo

qua ipm no pt actor
p lras aplicas trahe
ultra duas dictas, ho
die ultra una dictam
a fine sue diocesis in q
inj cuius cognitio Cle igi
fm primo. no het locu
in causa reconnentionis uel
etia in causa appell ut
si alio mo actor fiat
reus et semp computabutur
dicte a foro rei dignitat
et opponere a foro .i.
a fine sue diocesis fm
primo. et hoc id dicit ca
statutu j. e ti li vj°
Clareo iij°. q hic dicit
in nullus debeat trahi lras
aplicas ultra duas dic
tas dam het locum i lras
legatorum uel deleto et
generum, q ide in lras lega
tos sedis aplice ut j. e
statutu in pri in ver. sed
et jo. an in lras delegatos
ipsius sedis aplice idem de
lras subdelegatos tu q
delegati deputat per
lras aplicas p qd iuris
dicionem hnt, q subdelegare
pnt. Cl. de ordinarijs et
eos delegatis non het locu
istud ca fm primo, q
tunc pnt trahe ultra du
as dictas cu no est pro
hibitum j. e statutu in
vj° li. vij° locu het ca
ut litigatores et c. cu eprus
de off or. li. vj°.
Clauero an intra duas
dictas, possit qs trahi go
prinuiam. jo. an tenet
q sic, de quo remittit
ad nota j. de iudi c. si
Et hoc intelligit nisi
i pupillo et vidua et
alis pmilecto a iure, q
contra prinuiam no tra
hat tales quia hc est
pmilegium etia alijs que
iij. q. vj. reuenian et
c. una q cu tales se
quibus, vult i. jo. an
q hoc sit q no trahant
eo prinuiam, q hc no
est pmilegium speciale pupil
los uel viduas, si quales
ccedit omnibus
Item quid si dat deleto
cu ista clausula no ob
stante hac constitutione usq
ad qr dictas potuit
citare Claud dicunt q
usq ad iiijor ar ot e
sedes et de dec. cu li
vj° q placet jo. an Cl.
Joh. Calderinu dt hoc
esse equu, tn dt se vi
disse gruu fmai q ext
ultra quaor citai pos
sit eo quo e sublata
het constitutio
Clauero q si sp a eo cita
tia, fiat contra ista consti
tutionem, dada rescriptum
ultra duas dictas, nulla

facta de constitucionem ista
in eccie, numquid valebit
rescriptum, quidam dicunt
quod non, propter clausulam
derogatoriam supra positam
Sed credo contrarium sicut patet
constitucionem de electione sua supra
et hoc verum sed numquid habet
constitucio habet locum in iudi
cijs ventilatis in curia et
iudicibus delegatis ibidem
deputatis, dicendum quod non tamen
quia illi delegati gerunt
ibi vices principis, que per
totum mundum vitare potest ius
quod in curia per mundum Alij
de privilegio qui non possunt
trahi contra eorum locum dicunt
eo quod illi similiter est privi
legium eciam a delegatis
supra Et tamen quia tale privile
giatus tutus est iure specia
li, quod supra patet ignorare
secus in privilegiato a
statucionem, quem princeps non
ignorat ut patet in de
con. c. i. li. vi

Queritur etc pone quod
datur delegatus cum ista clau
sula non obstante constitucione
que cavetur usque ad quod dictas
potest extra citari, quidam dicunt
quod usque ad quatuor, arg.
e. si dicunt, et de decimis c. iii
li. vi quod est plane sicut fra
tres et Jo. an. Sed Johannes
calderini dicit quod hoc esse
contrarium, tamen dicit se vidisse

contrarium similiter, quod est ultra
quatuor citari potest eo
quo sublata est hec consti
tucio, et hoc est verum sed
tunc videtur esse arbitrandum
Si tamen male arbitrabitur
iudex nimis remote ci
tando potest potest appellare
ut de off. dele. consuluit

Quero etc sanguinitatem et con
sanguinitatem que persone dicuntur
coniuncte Primo videtur quod a
scendentes et descendentes in infi
nitum ff. de bonis liber
t. libertorum Sed collatera
les quo ad hunc casum
non dicuntur coniuncte Sed
Compos. dicit eciam ad
mitte filium fratris, item fi
lium sororis, item fratrem patris
et consobrinum matris, item
filium consobrini et omnes con
sanguineos usque ad tercium
gradum inclusive cum ob
servacionem standum est aliorum
coniunctas personas debere
dicere usque ad quartum gradum
ut patet de consanguinitate et affi
c. non debet

Secundo quero numquid illegitimi
dicuntur coniuncti, et videtur quod non
quia non sunt agnati ut
patet in Instituta de succes
sionibus ab agnato sive vulgo
Sed aliquorum communiter sunt
cognati ut patet in de communi
sit. c. i. per eorum glossam sed primum
videtur verum

Quarto queritur iijo etc. istius.

quid de assumbus clericis ta-
les admittat sine speciali
mandato, et dico secundum Hostiensem
quod regulariter non admittitur
quid de sexto quorum ad-
mittantur. Et de filijs omnibus
in speculo de rescriptis presentatione
ratione impetrantis in principio
dicit extra eadem primo, de
spurijs et de filijs qui
nascuntur ex incestis et dam-
nabilibus nuptijs, ut ex monia-
li presbitero tales et si
non sunt agnati, sunt enim
cognati arg. de successionibus
ab intestato agnostendes l. vulgo
clericis aut cuius tamen pro causa
possit impetrare sine spe-
ciali mandato. Compos. dicit
quod sic quia ut eodem vi-
quod cognatio spiritualis
que melior est carnali
in q. i. c. i. et ii. et pro hoc
etiam est glo. no. li. ff. de
penis l. si i. glosa fi.
que hoc dicit. Sed Hostiensis tenet
contrarium propter verba Bonifaci
quod dicit quod cognata
persona impetrat quod cogni-
ta intelligitur de cognatione
per carnalem potentem et
non per spiritualem et notat ar-
chiepiscopus de rescriptis statu
li. aut li. vi. et sic patet
rudet ad contrarium.
Glo. prima dat simile
quod quidem erat abusus
rescriptis i. ptli. et allegat
Glosa ii notat quod ille

dicitur remotus qui est ultra
duas dietas extra dio-
cesim.
Glosa iii notat quod non
debent inde nasci in iure
viii. iura nascitur et allegat
iura et c.
Glo. vlta glo. querit dupliciter
arguit et solvit, queso igitur
in prima parte glose, quo
computantur diete, utrum
secundum consuetudinem vel quid dicunt
legales sic xx miliaria
pro dieta, et glosa arguit
quod vi. quod de delegatis sit
intelligendum, et sic concludit
glosa quod secundum consuetudinem non
debent recipi diete. Racio
quia pro casu vero quod
sit interpretatio communi vocum
ff. de legatis l. uxori ubi
testator legaverat partem
domus quam inhabitat et
ipse cum familia inhabita-
bat tota domum et tamen
ibi dicitur quod non tamen
testatoris sed etiam tota domus
cedit uxori et hanc opinionem
tenet Ioannes Andree in fine di-
cite quod idem tenet Vincentius Goffredus
In fine glose ista pars
dicite quod idem tenet Vin-
cent. Goffredus prima Hostiensis
et compos. et hoc idem
probatur de probationibus presenti l.
i. o Sed aut Hostiensis intel-
ligendum est de dictis vel
granis de iudicum arbi-
tradis quod secundum primum quod

dicte sunt maiores que-
dam minores secundum distantiam
locorum, ex quo locus con-
suetudine sunt dicte distinc-
te seu mesurate et de
hoc per hostiensem in summa eodem ti.
§. ultimo vel centesimo
Secundo glossa querit quid si re-
scriptum est impetratum ul-
tra duas dietas non
facta mentione huius consti-
tutionis cum citatus per ipsum
tenetur comparere glossa
articulum primo consistit dicens quod
non valet littera et rationem
ponit per verba ipsius que
videte In fine glosse istius
dicite secundum Jo. an. quod ho-
die est secus quia pon-
deratur non solum locum
iudicii sed etiam commissionis
ut patet per c. statutum eodem ti.
li. vi. §. cum vero et §. cu-
ant et dicite ut ibi in
Tertio querit quid si citatus ultra
duas dietas nichil ex-
cipit dicit quod quod a-
pud exceptionem non potest con-
tra quam vide rationem
se huius exceptionis alii
dicunt contrarium ut bernardus et
compostellanus sed primum est verum
Ratio quia cum hec exceptio
est dilatoria, nec quis
invitus trahatur ultra locum
duas dietas et hodie
ultra unam sed ex quo qui
citatus est, voluit consentit
in contrarium, ideo quo ad hoc

invitus dici non potest
Glossa super verbo mentionem
querit in eo quod dicit textus
que non exceditur ultra du-
as dietas per litteras apostoli-
cas, nisi de hac constitutione
fecerit mentionem, querit glo-
glossa, qualis debeat fieri
ista mentio Respondet glossa
quod debet esse mentio constitutionis
istius ut sic dicat scilicet
non obstante illa constitutione
etc. et dat simile de
ullus de quo est tene-
fieri impetrans mentionem
nec illa secunda habet locum
hic specialem derogat
generali et rationem ponit quam
videte
In fine glosse dicite quod
querit secundum Jo. an. non suf-
ficit nomine constitutionis
sed dicere non obstante constitutione
de duabus dietis edita
in concilio generali et glossa
infert quod tenetur in rescripto
facere mentionem constitutionis
alias ei preiudicat et per hoc
quod notatur de constitutionibus c. i.
li. vi. in glossa est contra-
dicit hostiensis quod si ipsa
scientes locorum distantiam
concedit rescriptum ultra du-
as dietas, tollit hec
constitutionis sed hoc verum puto
cum ubi ipsa exprimit scilicet
distantiam, quia tunc suffi-
cit et per hoc facit c. si mo-
tu proprio de prebendis in vi.

Concludit quod generalis con
clusio, quod tenet in petitis
facere mentionem in rescripto de
generali generali, et si ultra
duas dietas impetrauit
Excipit hic casum nisi esset
de consensu partium impetra
tum vero regule est contraria
et ista constitutio concordat
ad datam certam formam
impetrandi, quod quis volt
trahere alium ultra duas
dietas a fine diocesis et
hodie ultra vnam quod debet
facere mentionem de ista consti
tutione secundum antiqua iura
et hodie de illa in c. statu
tum eodem titulo in vi°

Glosa sequens solum dat con
cordancias in simili. Glosa
super verbo suscitare notat
quod per rescriptum primum lites
sopite suscitari non debent
et allegat. Glosa super verbo
restinguende illa notat
quod lites sunt restinguende et
dat multa iura que videte
clarum est. Ista glosa diuiditur
in v. partes secundum quod ponit
v conclusiones in prima querit

Glosa magna super verbo
mandato, primo querit in
quibus casibus requiritur
speciale mandatum. Secundo querit
quod si quis rescriptum impe
trat sine speciali mandato
an dominus possit illud
ratificare et plures alie
questiones possunt formari
contra glosam. Ad primum cum querit
qui sunt casus in quibus
requiritur speciale mandatum
respondit glosa quod primus est
in impetracione litterarum aposto
licarum. Secundus in contestacione
tercius in integrum restitucione
quartus est in delacione iura
menti ut in glosa quam vide
in fine glose dicit quod alii
casus continentur ff. de procuratoribus
qui ad agendum l. iiii. Secundo
querit glosa vtrum ratihabitio
domini sufficiat ad hoc, ut
valeant littere vel valere
incipiant, que primo non
valebant et glosa arguit
pro parte affirmatiua dein
concludit negatiue dicens quod quis
procuratorio que nulla est
possit ratificari hic littere
sic impetrate non valent
adusando condite

Tercio glosa querit an
littere contra formam istius capituli
impetrate sine mandato sunt
nulle et dicit quod sic. Con
cludit quod per concepcionem
vtroque casu sunt annullande
et hoc c. vlt. contra vero ad
s. istum [illegible] quantum ad primum
casum scilicet de litteris im
petratis ultra duas die
tas, tunc ipso iure sunt
nulle ut in c. statutum
in vi° sed in secundo casu scilicet
quando mandatum ad lites impe
trat tunc dicitur quod per concepcionem

sunt annullande
Quarto glo. quint. quod dicit probare, quod sine mandato sunt impetrate etc. dicit quod
in principio verbi vel i. e. qui
incipit art. glosa Et
hic concludit glo. quod vtroque
probabit. Secundo quia possibile
esse, quod impetrans erit
excommunicatus et sic non valent
Sed tunc ibi sit tamen nec ob-
stat ibi glo. ar. in contrarium
sed ex quo rescriptum ipse
apparet illesum non rasum
nec cancellatum tunc vi-
tiatum rescripto Sed tunc ibi
glo. Ad hoc dicit Jo. ponit
dominos distinguendo de forma
et deviatione rescripti
Insuper in istis partibus glose di-
cite quod de verbis narrato-
rijs ipse etc. faciat fidem
vel non, plene notatur
supra de fide instrumentorum c. si scripta lib. vi
et de presbiteris tractatur in
clementina, quod verba nar-
rativa ipse non probant nisi
super narrantis fide inte-
to ipse etc. ergo ex eo
quod ipsa aliquem nominat
procuratorem, non censetur eum
approbare tanquam procuratorem
Sic ecce in simili si ipsa
nominat aliquem aliquo titu-
lo dignitatis non propter
hoc censetur eum approbare
in illa dignitate ut patet
de sententia excommunicationis c. si. sive
in Clementina

Quarto glo. quint. quod de
causa appellationis etc. te-
procuratorem probare mandatum
ponit opinionem Jo. i. quod tenet
quod non est necesse probare ma-
datum super literis impetratis
in eadem. Secundo de facto
premissis ubi litere sunt impetrate
simpliciter quedam con-
cludit ergo glosa quod curia
non admittit hanc exceptionem
et hoc est verum, post rescriptum
impetratum et bullam sed hic
admittit tempore impetrationis
hanc exceptionem antequam
exeat cancellariam Et
hoc habet locum in rescriptis
ad lites sed in beneficialibus
indistincte non obstat hec
exceptio de mandato non
habito ut hic et dicit c. ad
aures
Insuper istis glose, dicit
Host., quod si est persona
autentica per qua fit presump-
tio etc. relevari approba-
tionem mandati ut patet
supra ut certa bene ut inno-
centius tenet, de eo quod est
falsa vel est persona suspec-
ta, et habet locum i. c. si.
vel est potest dici sed Host.
quod hoc est arbitrarium etc.
assertum vel negatum super
mandato credatur et inspectis
circumstantiis potest deferri
iuramentum et credi principali
cum uno teste ut patet
de presumptionibus c. i. per omnia

c. sic loquitur gl. que dicit quod papa admitti
sine pena.

et que ibi notat per host. et
de insinuatura c. si. Et putat
host. quod in iudicijs admit
ti debet hec exceptio. Sic
quod parte una impetrata sit
prius est admittenda, licet
sint opiniones. Et qui dicit im-
petrasse litteras mandatum
vel habuisse debet de hoc
docere, probaciones de quibus
in glosa ut videtur. Ubi autem
allegaretur aliqua consuetudo
tunc, et de ea docturum
fuerit, ei stabit ut patet
per nota. d. ti. i. c. ex litteris
Sed quid dicemus ad opinionem
Io. qui allegat supra, de
fo. an. dicit distinguendum inter
verba rescriptorum assertiva
et narrativa ut patet
de privilegijs si papa libro
et de probacione de alibus
et de sententia excommunicationis si
summus et vult dicere quod as-
sertivis statur narrativis
non, de hoc eius non per
strangitur de probationibus post
cessionem

Dilectus | summatur hic agi-
tur realiter

comprobatur dicte a finibus
diocesis ubi reus est sita
hoc primo, secundo quod de iure
appellationis non iudex a
quo sed iudex ad quem
appellatum est cognoscere debet
dicitur in d. quod primo ponit

appellantis querela super
providet ibi quo circa
Casus in textu dividam
Io. clericus proponit quod cum
quidam clericus Iordanus sibi
volens movere litem super
quadam ecclesia sancti Nicolai
~~distabat ultra duas~~
~~dietas~~ auctoritate litteras apostoli-
cas ipsum ad archiepiscopum
Cantuariensem et suos col-
legas citari fecisset tandem
fuit exceptum ex parte
Iohannis quod ecclesia que dicta
ecclesia sancti Nico. dista-
bat ultra duas dietas
a diocesi et a loco iudi-
cum prefati iudices auctoritate
dictas litteras contra generale
concilium non potuit cuius
Iohannem convenisset, verum sed
iudices considerantes quod idem
Iohannes iterum habebat aliam
ecclesiam in alijs diocesibus
que non distabat ultra
duas dietas a iudicibus
impetratis pronunciaverunt
eius exceptionem non admit-
tendam sed in causa fore
procedendum, quare idem Io. ad
sedem apostolicam appellavit
et prosequens suam appellationem
ad Eboracensem archiepiscopum
et suos collegas super
causa appellationis litteras impe-
travit. Sed iudices cause
principalis non curantes causa
alijs commissa procedebat

et ne illi impetti s° p-
cedent ihibentes, quare
fuit dubitatus qui det
cogre, et ad quos iurs
ptinet, ppa igit man-
dat iudicibz datis in
causa pnli, qtus sup-
sedeat cause cogmcom
bny poit qma iurs
cogmto, no ad eos sed
ad iudices app°s dmos
citur ptine

Nota q excep° ne qo
trahatur ultra duas di
etas, det oppom ante
lite gtestatam, sed hic
fuit ota i inicio litis
gtestate, alos fiet pnudi
cm, no oppouctu i illa
instancia cu sit dilatoria
ut patz .i. de re iudi int
sup vm et hostis

Nota s° q roue bnficy
no sorti quos dnulus
si hoc no est simpr vm
ut dica .i. i oma doue et
hetur i glo y

Nota ind q si locu s loc
duos rescptos, altm in
ca pnli et altm in causa
app°s surgit gtencos in-
ter ipsos iudices datz sup
appoe, et ub datz sup
pnlli de hoc gguostet
et ita simat fracisz de
zarabell qn dt q simai
Jokes an. hic p decisioz
hc no pba

Nota iiij q si qs trahitur
ultra duas dictas coppedit

q cocipiat et appellet
aliogn valet iudiciu sic
eu cocepit iste solio et
appllat

Nota .v. q si iudex a quo no
inhibz iudici app°s ne
pcedat si cognoscit et de
hoc i glo penult et si
pq inhibicom pcessit
iudex a quo revocatur
oia p mod attemptati
ut patz .i. de appellaz
no solu li vjo

Nota vj° q ubi appllat
an sntiam, iudex ad que
det cognosce an sua
sit iurisdico et sic cognos
citz an legittie sit app-
latum et de hoc i glosa
finali

Ultio nota q ille inter
appom sua plogam, qm
sup appoe sua iudicem
impetrat ad hoc fiat
.d. c. cepte

Opponitur cm .c. de c. sup
litteris .d. e. ubi iudex
cognoscit an sua sit iu-
risdico, go et hic de hoc
cognosce put solucio
ibi no erat gtencos int
iudices sicud hic, cognos
cet go iudices app°s
quia si causa app°s cit
ud, iudices appllaconis
cognoscet de toto nego°
si aut no, fiat rmissio
et hc vm si est appella.

an sententiam, si aut post
sententiam, tunc iudices appo
confirmabunt sententiam vel infir-
mabunt ut q. vel versi fine
¶ Oppono s[ecundo] et vi[detur] quod ex
quo hic erat questio de iu-
risdictione, quod tunc debuit
esse locus petitioni, c. pasto-
ralis § e[tiam] in p[rinci]p[io] s[upra] ut
iudices unius commissionis
conveniat cum aliis, ubi vis
commissos et sibi precedant
¶ Solutio id habet locum in
iudicibus deputatis in eadem
causa et instantia, secus si ia
sit pr[ius] ubi sive appellatio
prout ibi notatur ¶ Secundo
quando unus est datus super
pr[incipa]li et alter super appellatione
ut hic et habet etiam sentit
glo[ssa] ultima

¶ Quero an exceptio de
duabus dietis possit oppo-
ni quandocumque et vi[detur] quod non
s[ed] tantum in pr[incipio] litis, sicut cum
opponit iste Johannes ¶ Et alii
dicunt quod quis ad illum actum
an quo comparuit et non ex-
cepit, non potest opponi s[ed]
quo ad alios actus sic et
hoc tenet Compos[tellanus], et hoc id
glo[ssa] ampliat de verbo suo
in clementina ubi dicit
quod actus iudiciales sunt stric-
ti ita quod licet quis non
excepit in primo actu po-
terit in alio excipere ¶ Et
s[ecundu]m Jacobum de Arabello ¶ O. c.

p[ro]p[ri]mo et hic tenet Gr[atianus] ¶ Io[hannes]
quia tota instantia iudicii
est unum totum aggregatum ¶ Et
de probationibus, quoniam ex quo se
comparuit et non excepit
et sic prorogavit se trahi a
pluribus non audiendis ¶ Et quia
videtur renunciasse illi ex-
ceptioni ¶ Et habet procedit
in distincte per literas contestationem
vel per terminum datum ad propo-
nendum omnes dilatorias
de quo s[upra] de exceptionibus
pastoralis, cum hec exceptio
est dilatoria, potest tamen ex
sustineri alia opinio quia
dicit, quod licet non, sed omnia
illa exceptio ex certa causa
forte ignorata vel alias simili
tamen adhuc potest opponi

¶ Queritur secundo utrum dicte
possit committi alio
delicti et videtur quod sic, quia ra-
tione delicti sortitur
quis forum ut patet
s[upra] de foro competenti ¶ Dilecti
et de raptoribus c. i. et
si ingrum sit quasi de
doctores tacito quod exceptio
textus dicit aliquem trahi
non ultra duas et hodie
ultra unam dietam a fine
sue diocesis, ¶ si sua diocesis
non dicatur alias nisi illa
ubi quis habet domicilium
ut patet s[upra] de sepulturis
cum quis in vero nisi ipse

rone rei cu agit reali
tur sua dyocesi dicatur
ut a loco rei possit fieri
coputacio diete ut dic-
tarum Sequit ibi igit
q a loco delicti uel g
tractus no fiat coputac
et q sorcius est ecosi ibi
invenat qtrahendo uel
delinquens quamuis cui
cora ordinario possit q
veniri ut pat in . de foro
compe c. Roma i gher
tes li vjo no tam coram
delecto si distat ultra
una dyetam et hoc tenet
Compostu . O . c . primo
Glo ij habet duo puncta
prim an quis ibi hz domi
ciliu ubi habet pbendam
et glo art p multa me
dia q non hz videte
in fine glose dicite q aut
est religiosus aut secularis
Si religiosus censetur habere
domiciliu i monastio q ibi
tenet ppetuo comorari
ut pat de statu monachor
c . cum et c . cu ad mo
nasteriu et xvi . q . i . placuit
et p hoc facit q no
in morte in de simoni
eo orte idem de abba
te qui no pt habere do
miciliu nisi i suo monas
terio et idem notat Arch
xxi . q . i . clericus hoc vi
nisi monachus habet bnfciu
secularis quia tunc iudicat
ad in q de clerico seculari
et p hoc fat q no de ce
le missas cle ultra in
glosa penult sic simi
expeditu de monachis
Si aut est clericus secularis
aut queritur de iure qui
aut de iure spali Si de
iure qui tunc est ita q qui
censet clericus habere domi
ciliu ubi habet bnficiu cu
teneat ibi ppetuo reside
ut pat de cle non residen
c . quia ite et p hoc facit
q not Inno decco qui
mittit in possessionem c . fi
ubi dit q clericus citaru pt
i loco bnfici sui quia si
abest psumit maliciose
absens esse not xc eo
dem iure de p̃ulcis ubi dit
q licet quibus clericus tenet
reside laud habet p
domicilio ad hoc est stat
in de foro c . pe postulasti
hoc tamen de clericis q tene
ad residenciam ut sunt plati
uel est curati et alij de
clericis aut q no tenentur
ad residentia dit Inno in c .
eo orte q possit habere
plura domicilia et simi
clericus et eo . Si uo lo
quam de iure spali
aut est clericus bnficiatus i quo
gsuetudo no pt cocurrere
aresidencia aut pt Si in

pt co'cusa et tuc dd'm hic q i eo primo mebro z pone co'm i tractatu ut notatur i c. omnis. O. de q'stitu' Si aut q'sueto pt co'cusa re et tuc dt q tunc cliu no teneat ibi hre domicilu rone b'ficij z ste p oct q dt glo. i j nuc q dt q rone p'bende vel a'ce quis no h'et domiciliu et pt pom co'm i uo ca ratio iquibus q'suet co'cusat a residencia et p'fe ci i gra. li. vj'o et clemen tia gre. cti

Capitulum

Quid ca'm est famosu et solet repeti et s'mat sic Si plures impetrut m eadem ecclia p'fert' por idata et solus recipiat diuidit' q i p'ma porne duas impetratas 2o dif finitio q'missio 2a ibi quo sta p'ma subdiuid'tur q p'mo narrat morto rias et preceptorias p'mi s'o executorias fi cum p'cessu 2a ibi b' clericus 2o executorias p'mi cu 2o p'cessu ibi dec dicti Ba a p'mus subdiuid'tur q p'mo madat p'mu recipi 2o madat s'mdo r'lazari ibi p'fatus 3a madat s'ti lendum s'o impo'i i alte

pendencia ca'li p'mitto q no est interpo'si p'pe s'lle s'ma'ib eand gr'am i re ceptore p'lu'm et ideo solet appone clau'lam si p alio no sc'pserimus ut pat. i c. eod. t. madatu Ideo si duo impetut m ead eccl'a admitti'q co q'n est potior i gra et alter co'cludi' nisi co p'sse appacat. q ipa volunt utq p'uidei ut pat. c. ti. c. duobus li. vj'o Scdo p'mitto q p morto rias z preceptorias dicit negotiu inchoatu. i. re co'm s'mu ac'de et c. lras so p'mitto q cu quis de plurib' impetutib' ad b'nf'm quis est p'fendus tunc dic q ceteris paribus p'fertur por m data d e cap te et i. c. tibi q et c. duobus li. vj'o et de p'bend cu q'n li vj'o et de q'cess. p'bend c. s'lli li ordinatio m vj'o. sic Casu i tuncl sic s'lli q'd c. cliu impetrat lras monitorias z preceptorias sup p'bend ad ca'm s'c'e crucis dec'm b. cor' id ca'm impetrat executorias sup q'sta b'nfi'o et eas p'n tauit executorib' qui p'cessserut ut i lra ca'm co'tenda suspeda p'gca p'bend. c. impetuit executo rias

et presentauit executoribus
qui etiam processerunt dubitat an utrum uel neutrum
uel tamen unus sit prouidendus
in prebenda, consultus fuit ipsa
et ipse uidet quod ille qui
ad illos de causis primo presentauit mandatum insuper
mandatum quod iudices pro
receptione latas relaxa
ret uel super beneficio silen
tium alteri imponat hic
casus.

¶ Quare ipsa mandat iudi-
cibus de quibus in suprascripto
quod iudices pro receptione cali
mariti sententias quas in dela
tas relaxet et sibi silen
tium imponat.

¶ No. primo secundo. an ibi in
eos dicit, quod aliud est
prouidere in dicta et aliud
de certa prout patet in
clementina prima de prebendis.

¶ No. secundo de ista hoc capi
tulum et de aliis eius simi
libus dicunt uerba distinguunt locat et collectas
fert distinguit et super hunc
modum dicitur quod causa istius
libri distinguunt litteras
quia per ipsa distinguntur uoca
tis ab aliis uel una pars
ab altera, de hoc, in de
sententia excommunicationis quod in dubiis
et consequenti, sic etiam dis
tinguuntur causa alicuius pro
logi, ut per eius distinctas
ut patet de uerborum significatione
cum olim. Sic etiam distinguuntur

capitula seu articulos, super
quibus deponunt testes ut
patet de testibus firmitatis et
ceteris causa in 2a dicit in uersu
muniunt in quod quidem est diuinis
theus dicitur caput 3o dicit
locat in quod statutum per locos
ut patet de electione causam ultimam
medium et in de consuetudine
cum dilectis glosa dicit in
uersu collectas fert in quod
sunt pro congregatione ut hic
et alio nomine dicitur quod
clementina et de locati et lic quod
dicitur quod certum religiosorum
sed cum secularium, tamen sepe
bina ponitur pro reliquis ut
patet in de clericis non dicit
ubi notatur per Ffrancum in
primo no. li et de prebendis nisi

¶ No. ibi in uerbo dicto quod
impetrans debet esse clericus
alias non est habilis ut patet
in tu ad eos et in de rescriptis
tibus c. ii.

¶ No. iiio quod de stilo curie
romane dicitur impetrari litteras
monitorie preceptorie et executorie
ut hic impetrantur
et iste monitorie quandoque dantur
preceptorie ut patet de prebendis
dilectis iiio et de monitoriis
et preceptoriis et executoriis
in de confirmatione et de
statuto.

¶ No. iiio ibi collegas
quod socii consocii dicti colle
ga et dicitur quo qui est par
in prelatus ff. de uerborum significatione

Nota quod qui primo mandatum
apostolicum presentat prefertur obtinendo
id quod est beneficium obtinendum secundum
observantiam in curia super quod contra quos sunt
impetrantes

collegas et producat peccatum
Nota v. quod semel suspensus
item suspendit et de hoc
in glosa iiij. Respondeo reddit ra-
tionem quare secundum scilicet excommuni-
catus item potest excommunicari
sic etiam semel suspensus
item potest suspendi iij. q.
iiij. Engeltrudam et
xj. q. iij. excellentissimus
xvij. q. ij. de viris et ibi de
iudeis et sarracenis ita
quorundam C. d. tamen quod prima
suspensio non ligavit propter
appellationem vel subreptionem et
tunc esset secundum, quod hoc
non colligitur hic
Nota vj. ibi prefatas sententias
iuxta formam quod in absolu-
tione ab excommunicatione vel suspen-
sione sententia det forma
data ut patet de sententia
excommunicationis a nobis ij. et c.
cum eo et c. sequenti et c.
at si non servetur forma
notat de sententia excommunicationis
c. cum desideres in glosa super li.
ubi dicit quod si nondum servatur
forma vel iuramentum
est obmissum Johannes tenet
absolucio, concludit ibi quod sic
Respondeo quia iuramentum non
est de substantia absolucionis sed
potius recipitur ad cautelam
secundum glosam unam Tancredum et
ph(?) et Goffredum
Nota vij. quod portio data

potior est iure et propter quos
in assequendo beneficio ut patet
de regulis iuris qui prior li.
vj. et de hoc in c. tibi
qui extra in vj. et c. cum
cuius de prebendis li. vj.
Nota viij. quod valet re-
scriptum in iustitia a suspenso
facta et excommunicato propter
quod mandat hic ut potius
illum recipiat et provideat
ut rescribant fuerunt et
hoc tenet illa opinio
quae dicit quod iste scilicet fue-
runt valide. Si autem
tenens illa opinionem quae dicit
sunt nulle fuerunt tunc dicit
quod hoc notabile hic non col-
ligitur
Nota ultimo quod papa non
intendit gravare ecclesiam
in pluribus impetrantibus et
ideo mandat in posteriori sub-
levando alteri impetranti
sed ipsi b. hoc non nisi
ecclesia sua vellet utrique
providere ut in c. duobus
extra li. vj.
Oppono contra textum et
primo quod hic sit incongrui-
tas, quia hic nomina col-
lectiva construuntur cum verbis
pluralibus, quia tamen dictos
capitulum construit cum verbo
significavit contra c. signi-
ficaverunt de iudiciis et
contra c. significavit ij. de
exceptionibus et contra c. de

canonica

ad audiam, debuit esse
cui dicte mostrarut se do
vi se corrige. i. e ibi eos
et ibi eos sic etiam de
pben dilecti. ij. et de
surrepro c si. et de v
bos hone eo pte. i. Bo
lucus Jo. an. et dicat
non solum i pluali
etiam in sua ratione est
locutus ut in c i caus
n de elec. b. quia vo
l. et de appellacoibus si
in pn et de pben di
lecti. i. et de concessione
pben dte nulla adsi et
li e sede va. c ij. et c ti
c. vno li. vi. et ij. ex
et de maio et obedi
vno et de institu c li
vi. Et de pplo eadem
habet singularis de cli
cis no residen quelibet
de vniuse habet de
pecunias quia i caus de
tetu hetur i cle ij de
elec.

An prima et sa psona
quando vtitur in plurali
de sa psona patz. i. de
consuetudine cu consuetudinibus et
de elec cu inter vniuersos
et c ecclia p et ij. i. de
re iudicata et de cleris
no residenbus c qualiter
et c cu dilecti canonico
aut duo sirua plar
hetur patz ff de aqui
renda hereditate et c ff et
ff de le. i. l. cum filio

et de tpibus ordinandorum
cu nullus si pcmult li vi
et de off. vica c si. e cle
quis sunt ut patz c ti
clet y Quam Joh Calderi
ille dicit quod concernit dici
pt q si vba collectia
sonat actum vel cla
tum vterque est plurali ut
si dicat canonici fecerunt sig
nificarunt elegerunt vel
similia Cum aut sonat
quod vterque est singulari
ut qui coniungitur cum vbo
pt vel dat vel competit
vel ptinet et consimi Et
ex diuersitate quia actus est
ex se sicut vnius psonas vnde
dicit plures electus sunt
suppositos et plurale
talibus psonas indi
et pluralitas actu ut
patz de elec in gene
ii libro ita est pencos ca
ita quod no sit pencos su
glos ut plures eligendi et
iudicandi et similia si
actus istorum iurium plus
psonas contente i. de
facit optime quod notatur
Jnno. i. de off ordi irre
fragabili in glo in c
et de consue pro c si
clerum quod ibi quid tetur
et quod hec via sit
probabilis tenet piuam
Jo. an

Oppono sa quod valuit

lre sc impetrate super
eo bnfio, simili et duo
sup eod. pbato, solitudo
denot dimplicem aliquaud
reru diuisas de sba et
quenuerim i qualite ali
qua, contuita ul intuita
pnt notat. s. de pbe, no
pt. li. vi. Solucio quia
hec duo rescripta erat sup
diuso bnfio, tu circa cand
eadem q guabat, q no
fuit de intencoe ppe se
madatum et ideo no va
luit lre se, quia no fa
ciebat mencoem de pmo
de c. ceterum et c. eo pte
ij et j de off. dele. cam
Oppono iuxta q si ppa
madat istos absolue
a sna suspensos ul excoi
cat. Cum cam no est
suspensibile ul excoicabile
cu non hbet aiam ut pz
s. de sna excoicat. c. ro
mana § in vniuersitas li
vi. Solucio verum est q
cam no est suspen. le ut
cam, s bene ut singuli
de casu
Glo pma pcui quida
expedicoem. Oppo in eo q
dt q si sit impetrat sup
eodem bnfico et ut dicit
glo pma, no sup eode
et pbat. vi q vtraq
gra debuit vale, cum

de sepatis no est illa cum
ut patet de rescr. la. c. ij et
per quod vna gra no pre
iudicat alteri tanq di
uersis. Solucio licet glosa
no solui. Solu q hic
no est ponderanda ydepta
tas beneficii s ydeptatas
cause ut sic vna gra
de duobus bnficiandis no
iuncta, hec tame clausula
fuit in vtraq lra, s p
alio no scribimus.
In fine glose sumimus
dicitur q illa lra ibi g
sic expoitur sup eod. i p
bendali ul gsili. quia v
sep debebat obtine bn
ficiu primo vacatum, coclt
dt q cu ppaueit pbenda
ab eo querent ad eam, s q
ppa no intendit guare ec
clesiam i duobus ut h dicitur
p. c. madatu i glo. ij. Ct
tur i glosa ibi th accio, di
cite id notat. ff. deposita
l. q vna et de deposita
c. ij et de maio et obedi
solite, et de pbe no pt
li. vj, et de elec. susum
sa et c. inotuit
Expedicioe sc glo oppo
q lre si debuerit stati
ca co quo no faciebat
mecoem de pio ut patz
de c. ceterum et de off. dele
eo pte. s. Soluit glosa
q ibi pcia fuit pntate

et sic videtur velle glosa
quod in isto casu priores non fue
runt perpetuate cum ipsis, et
quod speretur perpetuationem quod
videte

Insuper glosa dicite et me-
lius quod hic non attendit
perpetuatio sed data unde quod
distinguit inter rescripta bene
ficialia et rescripta ad lites
quia in beneficialibus statur
date, ut in glosa iiij. § sed
verbo ad eos sed in rescriptis
ad lites, statur perpetuationi
et hec [illegible] vera, et fuit
opinio vin. goff et abbatis
hic et Compost. in c. ple-
rumque. de re. e., et dicite quod
est hodie approbata per c.
tibi qui, e. ti. in vi. et
per c. cum qui de preben. in vi.
et in isto casu non statur per-
petuationi sed potius date, unde
dicit primo. quod hec litere potu-
issent per exceptionem elidi
ideo quia non valent eo de
intendere ipse, quod plures
vacature in una ecclesia de-
beant, unde videtur velle primo.
quod litere hec non sint nulle
quod licet impetratus contra posuit ideo
que exceptio de primis con
tra obstat non impetra
tori sed executori et per
hoc soluitur contraria .c. e
tenetur et c. ex parte quia
in eis exceptio obstat
impetratori, de quo ple-
nius in c. mandato

Glosa iiij. per cuius exceptio[ne]
oppono, in ea quod hic dicit quod
executores b. tulerit sing
suspensionis in illos de casu
pro appellatione sed quod sententia lat
pro legittima appellationem non
tenet et sic non tenuit hic
ut patet de sententia excommunicationis
per tuas, et in c. § mandat
relaxari. et si tenuisset
Glosa non soluit sed remittit
ad nota. in in glosa ultima
ubi dicit quod non tenuit sententia
quia non dicunt providentia ad
tum, vel est ad cautelam
mandat absolui quod vide te

Quod dicit in hic appellatio non te
nuit, quia ea non fuit ex
pressa iusta causa, quod requiritur
ut patet de appellationibus c. ultimo
li. vi. Soluitur intelligitur
istius, necessaria est submittendo
quod hic fuit expressa iusta
causa vel aliter supra per p[ri]mo
est oppositum quod verbum relaxe
quod est i. dicit excommunicationis
nullas premittet, quod vi
dentur ad sententias latas per
unum, si autem nulla causa ap-
pellationis expressa fuisset
tunc non est necessaria premisse
excommunicationis

Glosa iiij novit per modum
arti quod exceptionis vel suspensionis
sed iterum exigitur vel suspen-
dit

Glosa v. super verbo eos, in
inferre, quod in impetratos

Soluit quod ex iusta causa appellatum
fuit, quod forte literas alteras ea-
piat vel alia iusta causa

qui alium prevenit in petu-
do et uno in putando, obtinet
et ad hoc allegat v. supra
eodem obicit et solvit
Item cum expeditione oppono
contra decisionem istam, quod eo
quod mandat illum recipi quod
primo mandatum putavit
tamen c. ff. quod ipsa hic considera-
rat putationem, cum in receptis
beneficiis, potius debet con-
cedi datum o. e. cum te
et de c. ti. tibi qui li. vi
Solvit glo. ponit duas
opiniones, prime opinioni ob-
stant iura iam allegata et
contra eam opponit glosa quod po-
tius debet pondari, quod prius
prevenisset ad sententiam, unde
si dominus alicuius servi quod ac-
quirat de nova data per
servum ei obtinet quod primo
venit ad sententiam ff. de no
viis si quis a multis Et
locum in actione de peculio
ut patet ff. de peculio l.
si non. Glo. solvit dicens
quod ita hodie correcta est
per c. ut debitum e. de appel.
et remittit ad nota in c.
p. o. e. et solvit talia al-
legata in contrarium. In fine istius
partis glose quod in illis le-
gibus fuit diversa causa unde
sic dicite ad illas leges
quia aut queritur de preven-
tione in iudiciis et quod iudicium
Et in iudiciis hoc dupliciter

aut quo ad separatoria, aut
quo ad decisoria. Si quo
ad separatoria et tunc dicite
quod attenditur litis contestatio
quorum in pluribus precaria
l. de privatoribus non iuste
et c. si duobus li. vi. Si
quo ad decisoria, tunc
attenditur sententia et sic lo-
quitur lex si quis et lex
si non hic allegata. Si aut
loquitur de preventione quod
iudicium et tunc dicite quod cita-
tio dari non potest propter
varietatem sexus. Si rationem
quod loquitur de rescriptis
et tunc aut loquitur de re-
scriptis beneficiarum et stant
date secundum opinionem verio-
rem nisi dolo prius sua
gratia abusus fuisset. Si
loquitur in rescriptis ad lites
et stamus putationi
Et tunc in glo. super verbo ad eos
in c. capitulum ibi alii dicunt
glosa ponit aliam opinionem
et veram quod prime litere non
valet si fuit negligens in
putando quod sive fuit ex do-
lo vel neglig.
In fine istius partis glose
dicite quod idem tenet Guil.
Raymundus et Compos. et
hodie est clarum per dictum
c. tibi qui et c. duobus
e. ti. in vi
Et contra hoc opponitur quod prius
stet putationi etiam in benefi-
cialibus ut patet per c. penultimum

i. c. li vi° Soluco loqui
qn duo concurrut de simul
data, tuc stat ptatoi
et preventioni Et ad istud c.
dico q hic no pbat q
pferat pmo prtatis
lras sz pro impetud sz
ipe est c. et ideo co
pom dest lra ibi q ad
eos fuit noialit. et pm
et vm est. q ipe c. re
portat pmi mandatu
quia pmo habuit mon
torias et perptorias q
ipe c. exequtorias Co
cludo igit q iste c.
fuit pferendus tamq po
tior in data
Sz dubita infra quti
quntu tpus quid dicat
neglingens ad psequendam
suam gram, quidam dicunt
q infra annu p c. p le
rumq sz hostien dicit il
lud veru i contentiosis
sz i grosiis no iveni
hoc expssum et idem
tenet Innocen i. c. manu
datu et sic est arta q
i bnficialibus graciis
dicat audiri cu in libus
sit lata mi ptates ff
de gsti prin l. bnfiu
et i. de donacoibus cu
dilectus et de vbo sig
plum Sz hic dicit hostien
q si ho de bnficio vaca
te pvisum fuit obsta
bit exceptio sio clamat
si aut reclamaret re in
tegra audiet et pmittit
hostien ad nota i. de elec
c. li vi° et p hoc de
pben si tibi absent c. li
bro vi° Glo ay dicit q
est arbitrariu i. quntum
tempus pmus dicat ne
gligens, ut nota i. de
pben. c. Si eius i glo
pma i vi° et ab hoc du
to dicit glo ay se no rec
dere ppt clementiam uni
cam nisi de concess pben
de, q dicit vm ut nota
i ead clementia in glo
penult Concludo igit
q i bnficialibus arbi
trarium est tempus infra
quntum pmus dicat ne
gligens, sic concludit ffra
in dicta clementia uni
ca de concess pben et cetera
gone in
Glo penult et ultra di
cit et tpr soluit p
cuius expedicoe Oppo
et vi q no fuit expud
q ppa mandaret tel
vari sentencias cu essent
invalide, tamq late p
appom i. de sna exco
Solucio at
pertinens
in glo pnt et si que
soluit dnp r q vide
Infra glo c dicit e q
cotrarium no pcedit et
sentencias latas p c. et

Sz dubita cotra istam glosam
ibi h si pmus no psequat
qnd Doctorem ...

sz secus i litigiosis ut i c. plerumq de c
ista glo nota et ex eo q ppa dicit vlay
glosa q sna tenet
vno qn no dnd pvideat alicui ho q mand
ad cautelam quntu ad .. sna q fuit lata p ..
sz cra ista sed solucio glo no stat

respectu illarum non est oppositum
relaxacione et ideo etiam
glosa ponit dixi similis
C. non tenere secundum [illegible] b. per
cedit [illegible] Et tunc expo-
ne beneficium relaxetur secundum
defectu et quia attento
grauamine per eum est sublatum
unum quem attendimus similis
latam p. [illegible] ille fuit nul-
le et ideo tamen po-
tuissent eius non obstantibus
recipe [illegible] C. eam recep-
cione huius
Item quia glosa vult [illegible] dicit
[illegible] tenuisse quantum ad
[illegible] quando quis prouenit ali-
quem in [illegible] dicitur
hoc non est verum [illegible] quia
in [illegible] beneficiabus non sta-
tim prouenit secundum data ut
C. dictum est nisi in una
causa puta si est gratiosa
data [illegible]
monet quod [illegible]
isto casu
Item vero an [illegible] recepta auc-
toritate pape [illegible] re-
cepto auctoritate [illegible]
Item quod de recepto auctoritate
legati, habet super hoc
specialem potestatem [illegible]
[illegible] secundum est hodie expe-
ditum de [illegible] qui li.
vj.o Item [illegible] de re-
cepto [illegible] facultas eius
auctoritate [illegible] receptum, quod
est expeditum [illegible]

aliquibus li. vj.o Item [illegible]
sequitur de recepto auctoritate
legati; qui postea impe-
trauit confirmacionem specia-
lem, quod etiam est expedi-
tum [illegible] de [illegible] Si apostolice
li. vj.o et multa alia [illegible]

[illegible]

Subrepcio [illegible] vi-
at [illegible] vel [illegible]
[illegible] Si [illegible] pape
ad beneficium eius [illegible]
propter [illegible] non
valent [illegible], quas postea
ad beneficium hoc [illegible] i-
petrauit vel [illegible] Sub-
repticium est respectu bene-
ficiale in quo [illegible]
de beneficio impetratur ut
de pensione seu alio quod
succedit loco beneficij Et
est [illegible] 24. [illegible]
[illegible]
Casus [illegible] platum [illegible]
fuit pape, quo aliqui [illegible]
[illegible], [illegible] ab ec-
clesijs ad quas [illegible]
[illegible], annos [illegible]
ut aliqua alia beneficia
[illegible] non [illegible]
ta et [illegible]
comodo [illegible], tamen im-
petrauit [illegible] ad alia be-
neficia non [illegible] de
[illegible] de [illegible]
petitum fuit prouide [illegible]

[illegible] [illegible]

ipsa dicit quod clericus debet ca
re impetratis vel mandat
eidem archiepiscopo quatenus non
permittat dictum clericum
super eis contra molestari
revocando totum in irri
tum si quod reparatum occasio
ne invenit attemptatum

¶ Nota primo quod licitum est
alicui renunciare suo iuri
etiam quesito ad rem tantum
non in manibus collatoris et
de hoc in de elec. si
elec. li. vi.

¶ Nota ii° differentiam inter beneficium
et annua pensionem quia
hic ponitur pro distinctione ratio
quia impetranti cui ma
datur provideri de beneficio
non potest provideri de annua
pensione ut in c. quia de
preben. in vi. unde quod si est
sibi provisum de annua
pensione tunc litteras tenetur
eodem facere mentionem secundum
Jo. an. et sic est hic casus
quod impetrans beneficium de
litteris idem quod tunc debet
facere mentionem quod videbatur
fore commune de hoc facit
dictum de prenunciatione secundum
Jo. Goff. et Host. quia
ille litteras primas potuit as
sequi provisionem beneficii
et ideo de hoc ac si fu
isset assecutus debet facere
mentionem ff. de rebus ...
... quod et per hoc re
... non stat li. vi. ut secundum

Jo. mo. Alia ratio quia aut
loco carum consecutus est suf
ficiens beneficium et non deceat
ydoneus ad aliud impetrandum
ut in c. Jo. cum de preben.
li. vi°. aut non est sufficiens
adeptus et tunc imputet
sibi, eo quo per eum stetit
unde debet facere mentionem
ac si consecutus fuisset.

¶ Nota iii° ibi impetrantur con
stitutionis quam decernit pre
cedenter ut d. ti. 1. c. fi. secundum Goff.
si intelligat hoc verum quia
hec exprimit in constitutione
principis alias secus ut d. ti.
1. et 1. et fi. secus quia potuit
fieri quod respiciat preterita quia
hoc fit respectu futurorum
sine commodo habeat ... li
et per hoc faciunt nota ...
... li. d. ti. 1.

¶ Nota iiii° ibi irritando quod litteras
subreptitie beneficiales sunt
ipso iure nulle et licet
hic eo verbo irritum et est
textus expressus in de
filiis presbiterorum c. i. li. vi.
et argumentum de preben. clem.
tua prima

¶ Oppone quod expediret si
glose quod non valuit pla
no de pensione probatur quia
pensiones videntur in fraude
fieri et ideo prohibentur ut patet
in de preben. c. extirpande
in fi. et de collusione detegenda c.

Glo. prima videt̃ sibi c̃trarie con-
trarium cuius videte
In fine glose dicite q' sic
intelligendo viderit pensiõs
i distincte reprobare, cũ tñ
potius approbent ut patz
de preben. quamvis p' libro
dicendũ ergo q' hec glosa d3
intelligi put eciã loquit̃
qñ tales pensiões fiunt in
fraudẽ et in preiudiciũ insti-
tuti s3 hic loquit̃ cũ de
trahunt̃ a capitulo s3 de p'
ventibus quibus seu demen-
sa grossa, in quo casu ces-
sat illa causa hoc enim qñ
fit datio sine preiudicio
tm̃ extra glosam

Glosa sca quod inquit gti
net symoniam t̃lis remũci
art q' sic, quia eo trũs
habet ius petendi bñficiũ
spirituale z in tribus omnino
licto cessare debet, ut q. ij
cuius primo glosa sca quidem
art pro et con et solvit
solvit

Oppono ijo q' impetrati
bñficiũ no pt prouideri de
pensione ut est textus in
l. quis de preben in vi
Solucio verum est q' tenore
litterarum isti non potuit ob
tinere pensionẽ s3 ipsi re-
nunciabat trũs impetrans
et capitulum liber ipsius pro
vidit de pensione put ex
ltra colligi

Ad eo pedicõe glo. sea op
pono, quia de illo q'
non est, no oportuit fieri
mencionem, ut patz de preben
ad dissolvendum s3 isti idem
renunciavit trũs ergo
pendere erat ac si non
esset. Item consimiliter
hoc idem de temporali como
do no oportet fieri men-
cionem put nota d. in c.
di. e. ti. Ad aũdo s3 pen-
sio est symonia ymo vide
inducere symoniã probacio
q' eo trũs competit ius
ad bñficiũ spirituale, pensio
aut est q' temporale et sic
obstat. q' q. i. cuius primo et
de pactis c. finali

Glosa sca tripliciter solvit
ista media cuius videte
Secunda glo. quod inquit continet
symoniam, symoniã renunciacio
art q' sic. Ro quia eo
trũs habuit ius petendi
bñficiũ. Solvit glo. tripl'
et sic eo glo. primo habet
q' no est symonia racio
quia qui recipiunt a iure
habite adducit in pacto
et de iure est q' renun-
ciet trũs, ne consequent
plura bñficia et hoc est
iuridicũ et ideo potuit de
duci i pactum s3 q' th
solucio no pt bene sustineri
sic, presupponendo q' pensio
sit aliq. q' temporale quod
spirituali commutari no pt

Ideo glosa alit[er] soluit
q[uod] fuit simo[n]ia et funda[t]
hoc solucio ex notat[is] s[upra]
de renunciat[ione] venies
vbi nota[tur] q[uod] p[er] l[itte]ras im-
petratas sup[er] b[e]n[e]fi[cio] acq[ui]
rit[ur] ius impetranti
Insi[gnis] dicit[ur] s[ecundu]m host[iensem] q[uod]
aut fit renunciacio ex
paccione p[re]cium p[ro] aliquo
t[em]p[or]ali et tunc est simonia
aut fit ex indictis offi[ci]o
uel mediatib[us] bonis vir[is]
et p[ro]ut sine spe restitu-
cio[n]is et ex p[ar]te altera da[tur]
aliquid temporale libe[re]
et tunc non est simonia
et ad hoc facit c[apitulum] sane
de r[e]n[un]cia[ti]o[n]e z[=et] c[apitulum] veni-
ens Si vero b[e]n[e]fi[ciu]m sp[irit]ua-
le assignet alteri ex pac-
to s[ed] ut renunciet l[itte]ris
i[d est] accioni competenti ex
l[itte]ris, no[n] est simo[n]ia l[icet] [illegible]
quia ad hoc tenet[ur] et
tacite inest, cu[m] no[n] pot[est]
habe[re] b[e]n[e]fi[ciu]m aliud nisi
renunciet l[itte]ris seu acci-
oni competenti ex l[itte]ris z[=et]
sic ~~[illegible]~~ vi[detur] velle host[iensis]
q[uod] hic no[n] interfuit pac-
cio s[ed] simp[liciter] renunciauit
l[itte]ris, et ea[m] libera[liter] de-
dit person[a]m q[uod] fieri p[otes]t
Si v[er]o interfuit tale pac-
tu[m] ut daret sp[irit]uale
puta b[e]n[e]fi[ciu]m et no[n] est si-
monia l[ice]t ex quia sp[irit]ua-
lia bene ad invice[m] p[er]muta[ri]

ut pat[et] s[upra] de re[rum] p[er]muta-
tio[n]e c[apitulum] ad q[uo]d Si aut[em] da-
ret t[em]p[or]ale p[ro] sp[irit]uali eet[=esset]
simonia Ideo glo[sa] in fi[n]e
infert q[uod] hic no[n] fuit si-
monia, q[uod] est eq[ui]u[s] et
p[ro] ista opinione facit ibi
[illegible] q[uod] ex p[ro]missio[n]e
renunciatus ul[tra] destitutus
Glo[sa] ultima q[ue]rit de reuo-
cacio[n]e p[ro]cessus facti p[er] resp[ec]-
tu[m] subrepticius, et ait
q[uod] non valet p[ro]cessus et
inducit iura Et ponit
ro[nem] qua fortificat Sol-
uit obstaculu[m] z[=et] inducit
s[imi]lia 2o glosa allegat iura
i[n] contrariu[m], q[uo]d ponit o-
pinion[em] Io[hannis] Ca[m]pinus q[uo]d solet
distinguere int[er] rescripta ad
lites et ad b[e]n[e]ficia
Queso gn[er]alit[er] utru[m] p[ro]p[ter]
subrepc[i]o[ne]s viciat[ur] rescriptu[m]
ipo iure et glosa ut
videt[ur] i[n]ducat ar[gumen]ta pro
et con[tra] et int[er] cetera q[uod] ipo
iure no[n] teneat[ur] semel
inducit c[apitulum] cu[m] olim de re-
iudi[cata], vbi collacio b[e]n[e]fici[i]
obtenta p[er] subrepc[i]o[ne]m est
nulla et plus [illegible] simo[n]ia
q[uod] eci[am] si [illegible] ad[uer]sa [con]sen-
ciat no[n] valet inducit eciam
glo[sa] l[ege] [illegible] de iudi[ciis] l[ege] s[i] p[er] eo[n]
[illegible] Marcellus vbi s[ente]n[t]ia
lata p[er] falsas allegaciones
est nulla s[ed] [illegible] ad [illegible]
inducit ff. de bonor[um] posse[ssione]

H Queso cu[m] glo[sa] dic[it] q[uod] [illegible]
[illegible] sit p[er] l[itte]ras t[a]l[e]s [illegible]
repticias [illegible] renoci

in tabulas l. penult. ff. de iniusto rupto irrito facto testamento, ubi testator instituit Ticium, deinde fuit ruptum testamentum postea decessit suus heres si tunc agit institutus repellitur non ipso iure sed ope exceptionis
¶ Item inducit aliam rationem de testamento, quod quamvis testamentum sit falsum, debentur tamen legata ex eo. ff. de hered. instituendis l. ultima ubi si testator falso rumore ductus de morte illius quem volebat instituere alium instituit tamen debentur legata ex illo testamento
¶ Item ratio est quod post sententiam non auditur exceptio ex quo sententia transivit in rem iudicatam ut patet ff. de re iudicata sub certa
¶ Inducit etiam multa alia iura in glosa pro et contra et ego contra producto
¶ Est tamen hic articulus glo. primo recitat opinionem Johannis de(?) in fine 2o aliam opinionem, que est communis, et tamen post sex opiniones ego transibo cum una apostolus breviter
¶ Opinio 1o est quod per litteras subreptitias non tollatur iurisdictio ut in c. final. ff. de offi. vicarii et sententia lata per tales litteras tenet nisi relevetur per appellationem vel supplicationem sed est retractanda
per integrum restitutionem 2o ponit secundam, quod non sit principaliter sed possit annullari
¶ Tamen haud variet ita concludere quod aut loquimur in litteris ad lites aut ad beneficia
¶ Si ad lites et tunc sunt, ut ff. c. super litteris et ibi est conclusio quod subreptio non viciat litteras tales sed ope exceptionis vicii aut ut ff. c. ex parte ubi hec litere non faciebant mentionem de prioribus tenet post annum, que si essent nulle, non possent qualescumque post annum
¶ Ex adhuc opponetur quod de c. dilecta ff. c. ubi processus iudicium fuit nullus propter subreptionem
¶ Solutio ibi loquitur, quantum ad processum factum et iudicium dicit intelligi quod remedio appellationis revocatur attemptata sed quo ad processum primum iudicum fuit nullus propter formam mandati facti
¶ Si aut loquimur de litteris beneficialibus et tunc aut loquimur de litteris gratie et tales subreptio facit nullas sicut est capitulum in de filiis presbiterorum c. ij. et in clementina fa. de prebendis
¶ Si aut loquimur de executionibus, tunc ~~nullas~~ valida in clementina dilecti et sic distinguit. j. de prebendis

quia aut dant, simul cu
gra executorie cu rescripto
et sunt nulle, aut separati
et valent, vnde hic fran-
ciscus dicit nichil referre
an separati vel in eodem
rescripto. Ibi ex quo ipsum re-
scriptum sit subrepticium
in vna parte hic tenet in
alia, casus in c. Si co
pe. e. ti. li. vi.

Nota quod est ratio quare
subrepcio viciat literas
beneficiales et non litigio-
sas vt in iudices, quia litere bene-
ficiales equiparantur contractibus
bone fidei. Quia non tenet
ipso iure si interuenit dolus
sed litere ad lites comparantur contrac-
tibus stricti iuris, qui non
sunt nulli ipso iure, vt ff. de
dolo l. si est dolus contrap-
ere, et de hoc nota in
de empcione et vendicione
cum dilectus et ff. so. matrimonii
de filiis presbiterorum c. i. li.
vi.

Nota hic quod possent obici
de subrepcione, vbi glo-
sa in causa appellacionis occul-
te, videtur quod ab inicio
debet opponi et hoc est
sentit glossa in fine, vbi nota
hoc protestatu possent appel-
lari quasi diceret quod qui
non opposuit ab inicio, non
potest appellare a sua sententia
protestatu subrepcionis, nec super
hoc audietur in causa appellacionis

hoc vero, nisi hoc ignorauit
ab inicio et suam ignoranciam
probaret per suum iuramentum
et per hoc facit, ff. de ex-
cepcionibus pastoralis.

In nostra. Ex intel
lectu istius
capituli nondum quod istud c.
potest legi dupliciter. Vno modo de
clericis qui simul impetrant
similes litteras et hic intel-
lectus amicatur primo si non
sim. 2o legitur de clericis qui
iam recepti per similes litteras
impetrarunt speciales, et hoc
concordat cum si. Et compre
hendendo utrumque intellectum
sic formatur receptus per litteras
apostolicas licet prebenda com-
petenter per alias litteras ex hoc
supervenientes in alia ecclesia
recipi non debet. vel sic et
brevius suspensio [illegible] ad re-
vocat receptum beneficia le
[illegible] Host. sic. Qui impetravit
litteras ad beneficia licet per illas
non sit beneficium assecutus
si impetrat alias litteras in
illis de primis tenet facere
mentionem alias sunt nulle secundum
Host. Et dividitur in tres
quia in prima ponitur factum
in 2a mandatum in 3a excep
tio 2a ibi mandamus 3a ibi
nisi.

Casus in textu. Significavit nobis
archiepiscopus Mediolanensis
quod posuit [illegible] quidam
impetravit dispensa recepta
ad diversas ecclesias et eius fa
cere mentionem in [illegible] de [illegible]
[illegible] nec de sua receptione
in canonicos vel alias ecclesias
ut in ipsis recipiatur [illegible]
tat cum suis processibus

et probavit videtur ipsa [illegible]
inhibendo etc. mandas ipsos
fore contentos de ecclesiis
in quibus sunt recepti, nisi
de ipsorum receptione per clau-
sulam obstante [illegible] fe-
cerint mentionem.

Nota primo quod unus clericus
debet esse contentus uno beneficio
et hoc est secundum te, et probatur hoc
probatur ibi eos teneri contentos
eos ecclesiis in quibus recep-
ti sunt facias esse contentos
sed hoc fallit in casibus notatis
supra de elect. dudum ij ad hoc et
dicit Goff. quod multum adversa-
tur consonat sue opinioni, in eo
quod tenet Goff. quod per recep-
tionem secunde prebende prima vacat
et de hoc de preben. de mul
ta in glo. [illegible] sed potest dici
intelligendo de ecclesiis parochialibus
et hodie procedit quod secunda re-
cepta prima vacat sed
intelligendo de simplicibus opinio
Goff. non procedit.

Nota 2o quod impetrans tenetur
facere de beneficiis mentionem
non solum que habet in re sed etiam
in spe, ad hoc contra clemen.
[illegible] et colligitur hic
eo quod iste tenetur facere
mentionem de receptionibus.

Nota 3o quod in litteris beneficialibus
non sufficit facere mentionem
qualem sed necesse est facere
[illegible] supra e. cum
aliquibus et supra e. [illegible]
li vi et de preben. c. in [illegible] etc.

si motu ppo. c. ti. Sic ecc
in rescripto ad liteis ut revo-
cet ppuu, debet de eo face
mencionem ut patet de dolo
et contumacia c. ij, et de re
iudi inf.
Ab isto advertend est quod ali
quis duas, diversas lras i-
petrat in eadem eccla
et illud complim. i. e.
madatu et. i. e. c. pemlt
li vjo. Aliquis idem impe-
trat plures lras sub ead
data et ad idem beneficium
i eadem eccla, et tuc se
no impediunt cu sit eade
forma. d. e. eo tenore
Aliquis idem impetrat
diversas lras successive
ad plura beneficia, et tunc
aut est receptus vigore prd
et petit recipi vigore sc̃d
aut est receptus vigore sc̃d
p̃mo casu repellitur ut
hic inf. Sc̃do casu si volt
renunciare primis lris
pt et tunc recipi, poterit
p sc̃das, ut tenuit Inno.
hic i gl. et Arch. de
pben. Si motu ppo li
vjo. Item ibi nisi forte
de recepcione sua no quod
quis duas gras ad pre
bendas vacaturas in duab
ecclis pt obtinere si sc̃a
de p̃ma faciat mencionem
ut patet. i. de pben. li
cui li vjo. Hoc isto infert
quod omne quod pt movere pu
cipem ad dandum vel ad
denegandum gram vel re-
scriptum sm ead est expri-
mend ad hoc sat. i. e. si
ponente et. c. no pt de
pben li vjo.
Contra sm nole oppono
et vi quod receptus in canon
no dum pbendatus, no tenea-
tur face mencionem de sua re-
cepcione, pbenda quia de
iure dicto in re tenet me-
cionem, no aut de iure dicto
ad rem ut patet. Si. e. ti.
adeo Solucio dico quod
solum de iure in re quod
de iure ad rem ubi sunt
hoc exprimit debet facere
mecionem Ito quia receptus
in canonicum reputatur beneficiatus
et sunt canonie Item quod
tam tales sunt pbenda du
stare non pt patet ex relat
Item 2o oppono cum d
quod dixi quod debet face expl
sam mecionem de prioribus b
non videtur quod sufficiat
generalis expressio pbacio
quia generalia gnit non esse
et qui genus. exprimit non
spem videtur exprimere. Ego
si dico omne aut ut patet
de rebus eccle no alie
c. nulli et vi esse ca
de pben. no pt, et c. si
qui li vjo. Solucio quod lig
spes quibus in sit tn no
sufficiat expressio gnis vbi
requiritur expressio speci
ut patet. i. de confirmacione

uti vel uoti noue lis q
no valet cum compmie in
que quatum ipse uti
quo et speci lis est diuisa
ut patet in de off ordi c.
sacerdos. Dic etiam q
lips aqua comprie ipse
que uere est compmelis
que ut patet in de p[illegible]
qui ad agendum et c[illegible]
ualit ubi ly qui ad agend
et defendendum et generalit
ad omnia g[illegible] comendator
co ui generalit ad articulum
le[illegible] aliquem admitti
non debet

Quero que fuit ro quare
decretalis videtur quia litteris
beneficialibus debet esse omo
da p[illegible] et nichil debet
tacet q possit mouere spem
ad denegandum ut supra e si
proponente

Queritur quid si non est recep
tus per primas litteras inmo
potest uti secundis, quidam dicunt
q sit locus quia hoc uidetur
fuisse de mente pape, q debet
uideat sibi per primas uel
secundas, sed tamen hoc non tenetur
Item quid si prime littere reiici
antur per exceptionem utrum potest
uti secundis, dicunt aliqui q
potest tunc uti secundis ut primo
et in glosa hic. Alii ut
hostiensis dicunt contrarium. Ratio
quia tunc fraudulenter uidetur
impetrasse. Joh de lig[illegible]
tenet primum dictum dicendo

q difficulter potest probari iure
secundas litteras fore nullas

Quero iuxta primus tenetur
facere mentionem de beneficio
spolio quo fuit spoliatus
videtur q sit locus quia
licet sit spoliatus tamen habet
titulum, alias posset fieri
fraus iuri quia statim
post impetrationem procuraret se
spoliari ut patet in de
scriptionibus quia in tantum
Item quid si litigans recepit
beneficium in q passus lo [illegible] iure
et hoc renunciauit liti videtur
liti immo q sit et idem
si receptus sit protestatur q
sibi non intendit ex hoc
preiudicare, et dicit ipse q
talis ingressus est uiciosus
quia uidetur generaliter in-
gredi ut patet in de elec
c ij li vj et ca quia
uidetur tunc realiter recipere
beneficium eorum i quod dicitur
hostiensis di ca ij. Et hostiensis
tenet contrarium dicendo q
quid receptio sit uicio-
sa tamen ex hoc non sequitur
q renunciet liti, cum
q renunciare a iure non
iste modo renunciandi
est a iure sed tenendum est
primum scilicet q renunciet
Item quid si electus in concordia
accipiet beneficium in eo passu
numquam renunciat sic elec
tioni, quidam dicunt q non
ut de elec c[illegible] in uj c[illegible]
Alii dicunt contrarium Ratio

[illegible] si q possidet unum pacifice adipiscatur
aliud litigiosum numquam vacat [illegible]
non habet pacifica possessionem ideo dicit Jo. an
q per solam acceptationem non vacat primum beneficium

[illegible marginal note beside the right column: "... de elect ... ta ... de prebendis ... et ... c ... in vj"]

quia electus est ad conf
mationem siue autem te superiores
renunciare electioni
¶ Glo. firma quiescit et solet
quiescit, quod si prime littere de
cernunt irritas posteriores
non valeat sic que de
priuilegiis non faciunt mentionem
¶ Glo. hic vide contrarie quod
sit, et vide no. c. ex
tenore in glo. prima in fi.
et de concessi. preben. cum
nostris in glosa iiij. tamen iuxta
ne glose dominum hostiensem quod non
valet si tempore impetrationis
sciebat eam probat de benefi
libris sic valent. Racio
quia communis forme totta
si scienter obstat subreptio
et ideo dominum quod non va
lent contra glo. secundum
hostiensem vero quia fraude
sunt impetrate et super capitulo
contra quod non facit mentionem
de aliis et hoc ve
rum et procedit quando sunt sub
eadem data. Si autem sub
diuersa adhuc non valet
sic secundum Jo. Calderini quia
scit quod vicium fuit in data
quibus cum prime cecit
viciose, tamen non excusat
quin de ipsis debuit fa
cere mentionem, ex quo ipsis
dependentibus impetrat
ne sit melioris condicionis
quam ille qui ipsas similiter
legittime impetrauit, adde

primo notat quod littere sic non facientes mentionem
de priuilegiis sunt nulle et allegat, secundo limi
tat dictum suum dicens quod hoc est in precedenti
3o quesiuit

facit supra de presben. cum
li vijo, et pro hoc vide ad
nota in c. ex tenore et
c. cum in iure, quod aliud
procedit ex priuilegiis viciose
ex facto alterius, et in
litteris aduersarii impetrates
si hic que prime sunt ab
eadem impetrate sunt secundum
Joh. Calderini. Ex hoc
concludit quod tamen prime va
lent et non alie et idem
tenet Compost.
¶ Glo. ultra habebat et
soluit quod si recepti per
suas litteras in canonicos et
non assecuti beneficium, repel
lunt per suas litteras inferiores de
priuilegiis in suis facit mentionem
si cum ex quo non sunt
assecuti certum beneficium
vide quod sic littere valeant
et quod isti non sunt repellen
di glosa nostra ut patet
in da in primo glo. bene ad
dit Rom. ubi tamen videa lig
no dum beneficiando etc.

Ex parte

hoc capitulum
habet di
in suis lecturis secundum quamor
que tanguntur in glosa sex
ta et vij, et contra glosam
per doctores alios secundum quod
lecturam sic firmat non
valet rescriptum quod parum
inuocatum ex defectu enim

quod iudicium impetivit, sed
ubi impetitur in iudiciis
valet respectu sed iudicem
et adversarius revocationem
ignorabat. Qui indixit in
partes, quod ipse posuit facti
narrationem, quod iudicium instrumentum
impetravit, tamen ibi quod vero
forma subdivini impetratas
que patet consulta. Et di-
cebat hostiensis quod in hoc casu
causa committitur, concipitur
et replicatur interlocutoria
fertur et dubium diffinitur.
¶ Casus in termino, quod decanus
et capitulum Ludovici con-
cedebat etiam indulgentiam
a sede apostolica, propter quam
potuerunt privilegiatis sententias
respondere cum iniuriatoribus causa
Ludovici [illegible] ipsi in dil-
generie in quendam nobilem vi-
rum Iohannem nomine propter certas
iniurias sententias excommunicationis
protulerunt, et lata sententia pre-
fatus nobilis ad sedem apostolicam
appellavit, et partibus comparen-
tibus coram apostolico lis fuit
contestata inter eam et prefa-
tum nobilem, tamen de quibus im-
petratis ipsa commisit
causa iudicibus, de quibus
in impetrationes sine debito ter-
mino cum clausula ut non
obstaret littere per quas
predictum impetrate non obstante
de qua in littera, tamen iudi-
ces incipientes procedere cita-
verunt

nobilem qui comparens coram
eis excepit de duobus:
quod non possent procedere, primo
quia quo propter formam [illegible]
impetrationem litteras fuit
revocata, sed quod parte ca-
pituli fuit replicatum, quod hec
revocatio non pervenisset
ad noticiam impetrantis, nec ad eos
quare iudices dicti inter-
loquendo pronunciaverunt fore
in causa procedendum, ex-
ceptione non obstante et
processerunt. Ideo secundo iste
nobilis excipiens pro-
posuit aliud contra, quod si partes
consentiret procedenti dicti
iudices ad finem, alioquin
causa remittatur ad ipsum
fine debito finiendam,
sed quod adversus per partem capi-
tuli fuit obiectum contra litteras
ultimo productas, quibus
non obstantibus iudices pro-
cedere decreverunt, quia ille littere
per procuratorem revocate et
interim impetrate iudices du-
bitaverunt quod erant factum
consilerunt [illegible], ita
procedat quod impetrata quadam
statuta generalis [illegible] nomine
nulli [illegible] littere quas
sine speciali mandato quis
impetrat valere non debet
nisi sint persone quarum
mandat quod si revocare vo-
luerit ad procuratorem in ea

tūc iuxta formā primā d
bray, nō obstātibus pōri-
bus judices pcede nō
retardent
Nō pmo q coprimo
spali pt msiori ab ep̄o
eciā nō hn̄ti alā jurif-
dicōm cōpete ptās co-
ricandi, eciā pfō ep̄o
sicud hic cōpetebat ca-
pllo aut de iure qui
cā hoc nō posset, nisi
ubi jus cōprimit, puta
sede vacante, ut patet
de maio et obed. c.
cū olim et de th̄ indul-
gen, nota in c. cū pte
d. l. de primlegiis et in c.
de heretic ad abolendā
ubi eccl cōprimit cā
hic jurisdicōm alā sacra
Nō ijo ibi pcura q
coactus pt cōstitue p-
curatorē ad se defende-
du fm host, ad hoc fac
c. intelleximus de judiciis
fm host facit ad hoc
c. cū int. de cōcep ꝑbē
s. hoc ē vīn ad se defē-
dend sicud ad agēdu
Nō iijo ibi sup dinis
articlis q sunt plurib
cōtrouersies pt pcedi in
eod iudicio dm aut cen-
sent tūc plures libelli
cū plurib arti deductis
in eo, dd, q adhuc det
attendi clausulā, et si
est una clausula unica
est libellus, ad hoc facit
ff. famulie hercis. l. c.
hedes et fm goff facit
c. cū dilectus. p. de capel
lis mōchos in glo in
Nō iiijo q pter suspi
cōm pt rūocari pcur
et de hoc de pcura lib
c. ij. li. vjo et hic in glo
vj, et nō solū añ lite
ctest. s. eciā pq ctestata
lite, ut in c. ij de pcura
li. vj. ubi ponit casus
cliugo aut nō rūocat
pcuratorē pq lite ctes-
tata nisi causa cognita
hoc s. cognita nō fit
ut possit remanē pcur
esset eū suspectus se s.
s. fit ut pnoncat rūoca
seu fame pcuratoris ne
appareat sua culpa re-
uocatus, et hoc vult leg
ff. c. ti. de pcura lib. l. que
omnia quā tangit glo
vj, et sic intelligo istud
q notat de pcura lib. c. ij
vjo in glosa
Nota v. ibi interlocutoria
[illegible] pua qua judex p
nunciat se judicē com
petetē, est interlocutoria
dicit s. vm diffic et pt
ab ea eccl de iure ciuili
appellari put est nō

glo. et singlaris c. ne fi
lius p patre autem ha
bita [e]x isto infert, q
sup emergenti principaliter
ut hic isti principaliter cauit
se esse iudices et p hoc
facit. .i. de ordine cogni
tionum c. i.

¶ No. vi. q licitum est ppo
ne plures dilatorias suc
cessiue, ut iste Joh. fecit
primo dedit spam ho aliam
q vin nisi daret tunc
ad omnes ppoucdas ut in
c. pastoralis .i. de except[ionibus]

¶ No. vii. q possimus re
torquere allegationes aduersa
rii con[tra] ipsum, sed patet
hic, q con[tra] istum nobiles
facit cam allegationes de
renocatione mandati, ex
quo ipse solus fuit ~~allegat~~
allegauit q fuit renocatus
ar. xxxvii. dis. Si quid
rei et de censibus cum olim
et glo sup verbo non vale
alle. xxxv. dis. Si tenorem
etc. Et ex hoc infert
hostiensis, q non est distinctum
colligere verum, cum quibus
colligendo vbet, vm illud
(q)mcuit ore tuo te iudi
co sine neque luce viro
ro ex isto infert q ista
confessionem con[tra] confitentem
de hoc in glo vii.

¶ No. q non valet r[e]scrip
tum impetratum sine speciali
mandato, et de hoc i glo
finali, et idem est ex si
mandatum fuit reuocatum
h hoc fallit i psonis q-
uncti et de hoc in glosa
sup verbo nisi sint de eccl
psonis fiendo etc. ut c. in
c. nonnulli .s. fi. Sicut h
hostiensis q litere impetrate
p t[er]cium valent, sic cum
dominus ratum habet, quem
cum lex t[er]cium psonam a
ge permittat eam h p-
curatorem non faciat, s[ed] h -
dictum solui. l. iii. § i.

¶ Oppono q hic non valuit
interlocutoria tamen lata
con[tra] falsum procuratorem ut
patet. .i. de procuratoribus in ma
ma dicitur q non valet s[ente]n[t]ia
lata cum falso procuratore
et c. de procuratoribus licet

Soluit Innocentius q si q
stadet p confessionem p[ar]tis
aduerse, q renocatum fuit
et mandatum s[ed] fallo
habuisset locum contraria, s[ed]
hic ex p[ro]ficius uideo
dolo se finit c. de dolo
l. dolum et ad hoc facit
de rimenci et c. ii. li. vi.
vel pt dici q contraria lo
cum habet in illo, q magis
fuit pcur h si semel
fuit pcur ad occurendum
fraudibus istud statutum
est ut quod fit cum eo
antequam renocatio intimetur

Iudici vel ad iussionem tenetur
ut patet i. de procuratoribus
mandato, et hoc videtur
et plenius declarat in se
quenti

¶ Oppono contra glosam quod ta-
lis indulgentia non valet
quia nullus est ydoneus
iudex in ipsa causa ut
i. ne quis in ipsa causa
. Solutio quod hic non con
cessa cause cognicio cum
... non exigit cognicio-
nem ii. q. i. de manifesta vel
potest dici aut intelligi
quod nullus est ydoneus iu-
dex in iudicijs et e contra
aut quod indicit et potest
virtute privilegij eis con
cessi ad sui defensionem
... quia potest quoad
defensionem sui uti gla-
dio spirituali et temporali ut
patet in c. v. ... de
sen. excom. in vi°

¶ Glosa prima ista querit
qua indulgentia, isti de
causa cognoscerunt ... respo-
ndit quod forte concessi
erat eis privilegij ut si
quid in eos manifestam
offensam incideret, possent
cognoscere videte eam

¶ Glosa sequens, querit an
sint illi articuli, et ...
... hoc hic non ...
Glosa tertia querit ...
fuit ... et videtur
quod ... datos

ad totam literam. In fine di-
cite z habentibus ad hoc
speciale mandatum, alias facere
non possent ut in c. quia
de in textu quod potest asse-
rere ... fuerint impe-
trate

¶ Glosa super verbo potest asse-
rere ... predicione
oppono et videtur quod ... alio
fundato quia cum pre-
essent impetrate de quo
consensu ... esset ...
... non fuisset ...
vocatus, non valuissent
sic ut patet. de c. ceteros
hic tamen ... concedit ...
Glosa hoc solvit ...
primo standum ...
illa clausula potest asser...
non infert aliquid de ...
... sed infert de precibus
ut sit sensus si que littere
erant impetrate sed ante
commissionem iudici ille tol-
lant, videte glosam, quod
glosa potest dici z°, quod ... se
littere forte habebant omnia
requisita ut quod faciebant
mentionem de primis et con
quod de quo consensu, sed
erant obtente et sic non
obstat c. ceteros et ideo ...
pendant ... ...
tores Glosa ponit duas ...
[illegible]
[illegible]

[illegible] quod plus peccavit [illegible]

plus peccavit qui mentitus fuit
quam qui fuit et non est
Glosa super verbo falsus
vel falsus procurator dicitur
multis modis procuratoris glose
expeditione oppono, quod
quando procurator fuit re-
vocatus non debuit tenere
littere sine procuratorum impet-
te ut patet in c. non
nulli in si. confirmatum sive
littere tenuit non obstante
revocatione patet teneri de-
buit casus hic
Item nota quod hic in glosa dis-
tinguit in revocatione procuratoris
an fiat ante litem contestatam
an post, secundo an procura-
tor consentiat vel resistat
et ex hoc obicit et solvit
Glosa super verbo suspicionis notat quod
propter suspicionem potest procurator
non solum ante sed etiam post
litem contestatam removeri et hoc
notat expresse esse suspec-
tus in illis ut patet in glosa
3o quando quod non [illegible]
illius revocari, et reddit
quomodo glosa distinguit aut in
iudicio aut extra iudicium
Solutio propter hanc contraria po-
nunt varie lecture in
hoc casu, quarum alique
colligunt quod glosa vera et
vera et alie ponunt quod
prima lectura colligit
ibi, quod glosa vera, ibi quare
quomodo, prima quomodo lectura

colligitur est quod verum est
quod etsi sine littere non va-
lent si procurator erat constitutus
de revocatione si statim
eius appellat interlocutoriam iu-
dicii, quia pronuntiaverunt
se esse iudices et ab hac
sententia non erat appellatum
eo quod fuerat in eorum iu-
dicatum ut patet in de
elec. cum dilecti Sicut alle-
tura est quod gesta per pro-
curatorem revocatum et
constitutio tenet in preiudicium
domini sed non in favore eius
et de hoc sunt quorum in
glosa sequenti Tercia lec-
tura est quod de revocatione
procuratoris constabat solum
per confessionem istius nobilis
cum statim fuit contra ipsum
et non per se, in de restitu-
tione cum venissent quod est verum
quia confessio est separabilis
sed sicut genere verum conte-
rum, tunc cum quis recipit
per se confessionem tenere eam
recipere contra se, ut si con-
teor me tibi teneri cen-
tum sed dedisti michi decem
si recipis confessionem istam
pro te debes eam recipere
contra te, ad hoc faciunt
notata in de confessis c. 1
li. vi. Quarta lectura quod
sentit glosa vera quod procurator
revocatus et de hoc certi-
ficatus, si aliquid facit quod
[illegible] intelligitur ponitur in glosa ver-
ba si non est verum nisi revocatio
ad procuratorem [illegible]
[illegible] intellectus est

Glosa non valet, nota quod si allegat per se eius se causam sive pro se [illegible] intra in iudicio apponit

Quarta lectura ponitur

iudiciu no tenet Si
i iudicis tenet, nisi reno
catus puenit ad iudicem
uel ad aduersariu ut pat[et]
i tunc capli p[rim]i, l[ibe]re
cui p[ri]me fuit actus
iudiciales, quia post
lite [con]testata, [pro]cur[ator] co-
misit causam de [con]sensu
p[ro]curatoris ubi sacp[ro]p[ter]
h[oc] q[ue]ri[tur] p[ri]ma renoca
cio puenisset ad p[ro]cu-
ratorem, tenuit, impetr[atio]
si no puenit ad ipsum
et ideo hic allegabat
illi de ca[us]a Sed impetra-
cionis l[itte]ras, erat actus
extra iudicial[is], quia
no fuit actus cora[m] ipsa
tamen cora[m] iudice sed
ad tollendum casus sufficit
renocatio, que puenit
ad p[ro]curatorem Et not[a]
aut[em] in actibus iudiciali-
bus, oporteat renoca
cionem puenire ad adu[er]sa-
riu uel iudicem, hoc
p[atet] in c. i. de mandato, li[bro] vi. de
p[ro]curatoribus et iste est ueri-
tas intellectus istius ca[pituli]
¶ Circa glosam sup[er] u[er]bo
illud dubium quod di
cat illud p[ro]curator et
glo[sa] ultima q[uod] ille, q[ui] in-
[...] fuit p[ri]mu[m] uel si
fuit eat renocatum ges
ta cum p[er] illum p[ro]curato-
rem no ualent et h[oc]
sic i[n] p[ri]mo, nisi domin[us]

tacite uel exp[re]sse rati
ficet quo casu [con]ueni[ent]e
requirit, ut pat[et] ff. de
negociis gest[is] l. si pu-
pilli §. Si s[er]uo ubi
pat[et] q[uod] si p[ro]curator fal-
sus est in iudicio domino
sciente et no [contra]dicente, ua-
let s[ente]ntia contra d[omi]n[u]m lata
ff. de re iudicata l. s[a]epe
et l. de re iudi[cata] cum sup[er]
et l. p[er]en[ni]s et facit q[uod]
[...] contra d[omi]n[u]m ff. de re
iudicata l. iiij. Et ideo q[uod]
debuit p[ro]testari de fal[so]
p[ro]curatore uel renocato
ff. de filio familias l.
li. x. facit q[uod] notat[ur]
in c. quod de off. dele[gati] cu[m]
in iure Et quia dominus
sciens in iudicio agi p[er]
p[ro]curatorem, uel [con]sentire
cum possit p[ro]hibere ut d[icitu]r
l. sepe in [secundo] iudicia[libus]
aut loco [...] hec, q[uod]
[...] p[ri]mo in c. in gener[e]
de elec et de [...] a[d]
petitionem et ad hoc facit
notata i. de p[ro]c[uratoribus] [...] no
ne et in c. ad peticion[em]
¶ Dubium in eo q[uod] dicit
de renocatione p[ro]curatoris
q[uod] requirit ut gesta c[um]
renocato p[ro]curatore no
teneat Solucio colligi[tur]
ex his que plenius [...]
tantur de renocatione d[i]
menta una ubi p[ro] ffa[...]

i contrario .v. potest hic dici sic
quod aut queritur de procuratore
ad iudicia aut ad iudicia-
rium primo casu et tunc dicendum
ut in c. mandato .i. de pro-
curatoribus Si ad iudicium, tunc
sine ulla causa potest revo-
cari, nisi esset procurator
esset datus in rem suam, de
quo de procuratoribus c. ij. li. vi.
Si iudicio et tunc aut pro-
curator consentit revocari
et valet etiam sine causa aut
non consentit, et tunc aut
ante litem contestatam et va-
let revocatio etiam sine causa
aut post litem contestatam
et non valet, nisi ex causa
legittima ut ff. de procuratoribus
l. que omnia et in dicto
c. ij. li. vi.
Glosa super verbo speciali man-
dato primo notat, quod non
valent littere sine speciali man-
dato impetrate ii° querit
qualiter docebit eas im-
petratas de mandato Sol-
vit glosa ponendo opiniones
refert ccc. Vinc. tenet
quod generalis procurator sufficit
et pro hoc facit c. quod qua-
liter li. vi. primo respondeo, ergo
et impetrare pro quo provenit
ad illud ut in c. in causis
.i. de elec. Item non debet
unus posse aliquam quecumque per-
sona que hoc potest .i. d. c.
nonnulli Contrarium tenet
glosa et verius, de quo late
dixi in dicto c.° nonnulli
et sic glosa consulit quod fi-
at instrumentum, item de man-
dato quod de receptione vide
glosa Jo. an. quod in hoc facile
committitur fraus
Glosa super verbo nisi sint
posite persone que pos-
sint impetrare sine speciali
mandato
Glosa super verbo revocatas
querit et solvit, ponit
primo casum ibi querit primo
quomodo probabit revocationem
pervenisse ad procuratorem
Solvit quod in isto casu
tamen ludovicus dicit quia
allegans fraudem eam probare
debet, alias est regulare quod
actori incumbit probare man-
datum, ipsa principaliter dicat
contrarium, quod reus debet probare
quod non sint impetrate
per procuratorem, vos dicite
ut dixi in c. nonnulli
Glosa ultima querit arti-
culo et solvit contrarium,
notat glosa primo, quod idem
est et plus mandatum revo-
catum, et non habuisse man-
datum, item notat quod ra-
tihabitio non habet locum
in casu tali in preiudicium
adversarii Secundo querit
glosa utrum procurator datus
ad impetrandum, possit
alium substituere videtur

glosa q̄ sic

¶ Cꝯ hoc opponit c de p̄cura. b. c. ē ī illa dubio ubi patꝫ q̄ ꝑ lite ꝯtes. p̄curator nō substituit. R̄ soluit glo q̄ illud v̄m de p̄cura to ꝯstituto ad agend seu dependentē ad negocia, qui ali de madaē pt̄ sufficie gloe ibi cū dt̄ q̄ ꝑ literā ꝯtestatā, aliū ꝯstitue nō pt̄, ꝯtraē hoc v̄m nisi hēat ad hoc spēale madatū, uel sit da tꝫ i rem suā, ut patet de p̄curatorib. c. i. li. vi.⁰, ru. o, et tūc ꝯtraē q̄ sub stitut⁹ reuocare nō pt̄ substitutū, nisi hēat reuocandi ptātem ut patꝫ de p̄curatorib. sol. q̄ li. vi.⁰

Sequitur significate

p̄ rescriptū impetratū ꝯ homines ecc̄e dyocesis, homo ecc̄ia eiusdē nois altius tn̄ dyocesis ꝯuenī nō pt̄. Et dicit in d. q̄ primo factū sic ꝯmisso

¶ Casus in hunc. Et quidā w. exposuit sic, quod q̄d r. quasdā l̄ras cō quedam wilelm reme dyocesis impetrit media tibꝫ quibus eūd aliū wilelm reodicē dyocesis voluit ꝯuenire, et quia sic veniens ad iudices ꝯcepit, prefati iudices voluerunt admittere ap̄ ad se appellati, et sic ma dat ꝯtra ss reuocato in ritū, q̄ quod post dictam appellacionē factū est in causa mete iusti a p̄cedat

¶ No. q̄ nō pt̄ quis ꝯue niri p̄ rescriptū nisi de eo fiat talis mencio, q̄ de alio intelligi nō possit. So, ar rimittat ad nota i ii. c. p̄ primo

¶ No. sc̄do q̄ error ipsius nois dyocesis impedit ef fectū rescripti a papa lig glo ꝯ istud nō valeat ar q̄ hoc d. obee nō de bent. d. c. sup. litteris. si de hoc dicta sūt ea

¶ No. iii.⁰ q̄ appellās ꝯ q̄uam q̄ fit citato p̄ rescriptū potest ꝯcipi et appel lari

¶ No. iiii.⁰ q̄ eo ipso, q̄ ꝯ q̄ualatur p̄ iudicem cu ius ad mittitur legitimā ꝯ ercepcionem ut patꝫ de ap pellac. dilc̄o oꝫ tn̄ q̄ causa app. dēceat ꝯ ercepcionē fuisse v̄am ut patꝫ s. de appella interposita in p̄n° et ita hic mada̅ si est ita et

hoc viij i qu coram iudice a quo obtulerit se probaturum ut i dicto .c. interposita de appel et .j. de testibus ex parte

Ultimo no quod i nouata post appon ab interlocutoria, reuocat/ nisi constiterit appon vanam fuisse ut patet .j. de appella non solum li vi sicud hic ipa mandat reuocari

Oppono contra textum quod cuiuscumque constat de corpore error nominis non viciat, ut patet ~~.j. de appella non solum li vi~~

C. de testamentis l. si in nomine et Institutis de le gatis § si nomine et .j. de testibus licet in l. Sic potest hic esse, quod ex adverso exceptionis i rescripto constabat quod de hac intelligat

Confirmat ex errore qualitatis non viciat rescriptum dum sententia non mutet, ut patet nota .j. de rugio finios tiu. et si tamen error dyocesis non viciat

Casus est expressus ff. de legatis iij l. patronus § i ubi testator legauit poderium trebacianum, quod dixit esse in lombardia, quod tamen erat in marchia taruisiam et tamen ibi dicitur quod legatum

debet prestari quia ubicumque est debet voluntas testatoris impleri Solucio supra hec contraria primo et Compostellanus dicit quod si constitisset hoc per aliquas circumstancias iste potuisset quem ubi dicitur si actor et reus eiusdem ciuitatis seu diocesis fuerint ex ipsis causa non committatur appellata et per aliquas causas concipit seu nisi contra eum vel comminuit iste esset causa dirigenda Sed si fuit diuersarum diocesum si actor i ciuitate rei iudicem recusat ex tunc ipsum non infra sed in alia ciuitate uel diocesi impetrare potest dummodo non sit longe distans ultra unam dietam Et ista est fuit opinio phi Goff hostiensis petri et abbas Sed (in) tenet contrarium preter istud causam sua est quia rescripta ad lites tamquam odiosa restringenda sunt per regulam odia in vj de reg. iur. [illegible] iam dicta opinio habet locum hodie iura que pro ea allegantur Sed hodie per causam statutum c. i. in vj [illegible] cum aut et § cum vero est opinio vini in dicto .c. iam quod ex hac qualitate locucione non potuit constare de persona, nam si per aliqua

adiecta co(n)stare possit q(uod)
q(ua)lis ledeonem esset ille
que co(n)venire intendebat
si errore dixit eum rem(m)
convenit posset ar. iusti
delegatus l. Si q(ui)s i(n) no(m)i(n)e
et ff. ~~iura alleta~~ C. de
testamentis si in no(m)i(n)e et
p(er) iura allegata in p(ri)n(cipi)o
glose sup(er) Innoc(entius) Com-
pos(tella) et Host(iensis) [...] c. super
litteris q(ui)a ponitur
disposicio rei et hanc opi(nionem)
sequitur Io(hannes) de lingna(no)
Z(abarella) Franciscus Cardinalis
de Zara et semp(er) p(ro)
opi(nionem) esse veram p(ro)cuius
intellectu dicit q(uod) in eadem
varietas no(minis) et p(ro)p(ri)i nomen vel
etiam appellati, p(otes)t inducere
varietatem s(ub)s(tanti)e in tantum non
firma ta(m)en procedit istud
ta(m)en et opi(ni)o vera h(ab)et porta
ta 2o casu q(uod) i(n)di(sti)ncte
tenet disposicio, ut si eo
impetuoso non dixi me
fore doctorum, tu tamen
illud non viciat r(e)sp(ec)tu
p(ro)(pte)r q(ui)a p(er) illas circumsta(n)-
cias potest de hoc co(n)-
stare, et hoc tu(n)c p(ro)bat
omnia iura adducta p(ro)
contraria opinione, et p(ro) hoc
facit ff. delegatis l. si q(ui)s
in fundo ubi tex(tus) vult
distare inter errorem p(ro)p(ri)i
nominis et appellati ubi error
p(ro)p(ri)i non viciat si appellati

uic viciat. Sed d(omi)n(u)s h(ic) h(ab)et
d(icit) q(uod) ets(i) si citare i(n) no(m)i(n)e
app(ellati)ve, du(m) co(n)stat co(n)stitisse
de ~~disposicione~~ intencione dis-
ponentis valet disposicio
ad c. in(super) dd(omi)n(u)m q(uod) pota(re)
errar(e) in s(ub)s(tanti)a q(ui)a unl(ite)r(?)
rem(m) non est unl(ite)r (?) la-
doneis et erat f(ir)ma illa
s(us)pe(n)sio in r(e)sp(ec)tu, que
suffi(cie)bat ad intellectum etia(m)
hominem. Concedo autem
p(ri)mam q(uam)o ar. et ver(um) dicta
q(uod) posset male rude(n)ter
ad contraria, maxime ad l.
patronus ff. [...] ff. delegat(is)
nisi diceret, speciale in r(e)s(pec)tu
si non esset ibi solutum
ad c. statutu(m) de p(re)b. vi. et
dd(omi)n(u)m q(uod) illud non est co(n)tra
q(ui)a disposicio solum fit ac-
tor et reus sunt certi
disposicionis, tunc eo illam di(s)-
ce(ss)um non p(otes)t reum co(n)venire
ultra unam dictam a fine
disposicionis ipsius rei

Quero q(ua)lis co(n)fessio
p(er) circumstancias est ne(cessa)ria
Solucio quando q(ui)s h(ab)et no(men)
p(ro)p(ri)u(m) i(n)solitu(m) ut puta q(ui)a
vallis ut s. de Inve(n)tura(?)
quitanell(?), et tunc non re-
quiritur alia circumstancia p(ro)-
bat glo. C. qui testa-
(men)ta facere possunt l. hac co(n)sul-
tissima, quando q(ui)s h(ab)et no(men)

z vi. de teda

appri, sublectu[m] multis ipo[rum]
ut puta petru[m] et tu[n]c oz
recurri, ad alias circumsta[n]-
cias de quo[rum] p[ri]mo non
p[otes]t dari certa re[gul]a, in[de] s[ed]
q[uod] si circumsta[n]cia unica est
talis q[uod] no[n] possit de
alio, p[ro]p[ri]e ita intelligi suffi[ci]t.
Si aut[em] no[n] est talis, tu[n]c
nec[ess]e est q[uod] addent alie
circumstancie loci puta de
tali villa vel castro [et] c[etera]
Queritur h[oc] q[uod] in rescriptis
ad b[e]n[e]fi[cia] [con]cedit str[i]c[t]e c[on]tra [e]n[im]
q[uod] error dioces[is] no[n] vici-
aret rescriptu[m] c[on]tra teneo
opinio[n]em [Innocentii] et Joh[annis] an[dree]. Ro[mana]
[ecclesi]a est q[uod] i[n] rescriptis b[e]n[e]fi-
cialibus cessat disposicio
c[apitu]li statutum s[ed] de theo
aliq[ui]s ultra dictam, t[amen]
sciat q[uod] nom[in]e dioces[is]
no[n] venit p[ro]vincia s[ed] e[contrari]o
[contra] glo. q[uere]it q[uod] si cler[icus]
appellat se Bo[mi]n[u]m in
litteris valebu[n]t ne l[itte]re
q[ui]a si h[oc] dixiss[et] ip[s]e
habuisset l[itte]ras. Solvit
glo. dicens q[uod] talis igno-
rancia ei no[n] p[ro]dest i[m]mo
noceret
Glo. opponit de v[erbo] vocet
et solvit Arch[idiaconus] cu[m] glo.
[et] v[ult] q[uod] vigore h[uius] re-
scripti, pot[est] q[ue]m voluer[it]
tu[n]c non sit quo ad hoc
ro[mana] differencie. Item falsa

causa no[n] p[er]mit legata
Item ut s[upr]a demo[n]stra[ti]o
viciat. Et glosa solvit
ibi s[ed] ista no[n] p[ro]sunt q[uod]
q[uod] c[apitulum] s[upr]a [dictum] l[itte]ras no[n] h[ab]et
locum, quia i[bi] d[e] intell[igitur]
q[uan]do [con]tr[ar]ie sube no[n] est er-
ror s[ed] respectu qualit[atis]
Co[n]fine glose is[tius] p[atet]
s[ecundu]m Jo. an[dree] q[uod] iste h[ic]
q[uod] iste ep[iscop]o certa sc[i]e[nti]a f[ecit] [et]
[com]posuit et idem p[atet]
co[n]fine q[uo]s d[icit] ergo aut
est error in s[ubstanti]a aut
i[n] qualite s[ed] in q[ua]lit[at]e q[uo]n[iam] [et] s[ic]
Quo[n]i[am] impetr[avi]sta co[n]t[r]a [cleri]-
cu[m] in causa ordinaria
asseruisti ip[s]e esse q[uo]n-
[cern]e[n]te p[ro]me ut p[ro]cede-
s[em] mariie, et sic ip[s]a ma-
d[ant]u[m] p[ri]mo in hoc est
error solu[m] qualit[atis]
et no[n] i[n] s[ubstanti]a, eo quo ip[s]a
dedit c[on]t[ra] p[er]s[ona]m iudici eo
p[ro]c[ess]o, ad instaciam impe-
tra[n]tis et co[n]t[r]a reu[m], et
tu[n]c est locu[s] distinctio[n]i
c[apituli] s[upr]a [dicti] l[itte]ras. Aliqu[an]do est
error in s[ubstanti]a, ut cu[m] quid[am]
de vib[us] rescripti ab[s]c[on]ta
ei[us] s[ubstanti]a s[ed] utru[m] [con]p[re]he[n]-
dat illu[m] vel illu[m], vel
p[ro]sit isti vel illi, et tu[n]c
est locu[s] disposicio h[uius]
c[apitu]li tu[n]c eni[m] si n[on] est q[ui]n
dy[ctu]m ip[s]a fuisset dat[a] vi[n]c[ere]
q[ui] ea dedit s[ed] dedit co[n]t[ra]

remensem et non contra
leodien(sem) sufficit cum quod
non dedit

Rudolphus | Cap(itulum) per(venit). [marginal heading]

tum impetratas contra dyo
cesanos civitatis Verdun(ensis)
non potest. Et dum in de in
pa(rte) consultacio ista ru(m)po
ubi mandatus Rudolphus
exposuit ipse, quod quidam
miles Raynaldus impetra-
vit litteras contra episcopum Sa-
giensem et quosdam alios
Sagiensis dyocesis, ordinis
sancti ... et quosdam clericos
quosdam alios presentis Ru-
dolphus, de civitate Sagiensi
ad iudices citatus delegatos,
coram quibus dictus
Rudolphus comparuit ex-
cipiendo, quod cum esset de ci-
vitate Sagiensi, tunc
vigore dictarum litterarum non
potuisset conveniri, et quia
non fuit admissa excep-
cio, ipse Rudolphus ad
sedem apostolicam appellavit, ita igitur
dandis aliis iudicibus ipsis
mandat quatenus si est ita
revocato in irritum quod post
(appellationem) est in causa post appel-
lationem processit ... ...
Nota primo, quod aliud est dyo-
cesis et aliud civitas et
aliud clerus dyocesanus

et aliud civitatensis, de
quo in littera glosa in pro(hemio)
que ex hoc colligitur quod
dicit, quod alii de dyocesi
nullus civis potest conveniri et
hoc colligitur ex litteris
Nota secundo quod in rescripto verba
debent intelligi in proprio
quia quamvis dyocesis lar-
ge comprehendit civitatem ut
patet de off(icio) or(dinarii) c(apitulo) i li(bro) vi in
rescriptis non comprehenditur
Ex isto patet quod rescripta
contencionis sunt stricti iu-
ris non includunt non expressa
ut patet in c(apitulo) de off(icio) dele(gati)
p(ro)ter ...
Nota ultimo quod dicit ex(ce)p(ti)o-
nem iudices ad quem appel-
latum est quia appellacio debet
esse certa ut in c(apitulo) si duobus
in c(apitulo) de appellationibus, et in
cle(mentina) in alternativis in c(apitulo) de
regulis iuris
Oppone contra textum et
videtur contra non pro ... in quo di-
citur quod nomine dyoce-
sis non comprehendit civitas con-
hoc videtur esse casus ex-
pressus in c(apitulo) de rescriptis ... ...
c(apitulo) uno li(bro) vi ... quibus
notatur in glosa in verbo
colligitur quod nomine venit
civitas Confirmatur quia
appellatione collegii continetur
prelatus qui est caput ut ...

ff. c. edocet quo nomine dyo
cesis continetur ciuitas que
est caput dyocesis ut patet
C. de epis et cleri. si mil
li. Voluit Jo. an. qui dicit
hoc speciale in rescriptis que
sunt odiosa, et non distinguit
an sit ad lites an ad be
neficia. Vide glo. allegata de
pre. permutacionem in vj.o ia
dicitur, quod hoc casum loquitur
de rescriptis ad lites, que
sunt odiosa et idem host.
de off. or. c. j. Et ego sic
video, quod aliud in rescriptis
beneficialibus, et pro hac de
cisione glosa inducit istud
textum hic in prin., quia
ciuitas et dyocesis sunt
diuersa, licet sint sub va
rio iure, sed sub uno epo
et pro hoc de summa eporum
ciuitatis. Vide ciuitas li. vj.o
et lxiij. Ego lodwicus
Compos. aut dicit quod si
lege Cure qui dicit attem
di est considerandum ut patet
de cause. fili. quem graciam
qui tenet quod ciuitas et
dyocesis ponitur tamquam diuer
sa, et quod curia respectu ho
norem ciuitatis, non vult
quod comprehendatur nomine dyocesis
sed quod nominetur suo nomine ideo
quod in speciali nomine sunt dig
nior venit nisi nominata

Et idem dicit quod ille casus est diuersus a ... eius
equiuocatio inter prelatum et collegium
quod constituunt unum corpus ut no
nomen etc. quando, de elec. quia sunt
apla

ff. de in litem jurando l. item
apud de hoc edicto Et
ad hoc facit dictum c. si
ciuitas ubi est jo. an.
nominat aliquam, que nominat
superius, et que alia que
ponitur in speciem de re
scriptis permutacionem si ultimo
in fine colum. Et bar
tol. in quodam consilio, quod in
cipit Ciuitatem Camen
sem ubi dicit, quod nomine
ciuium, continetur comitatus
pro l. milli C. de epis
et cler. et per alia iura
ibi allegata

¶ Concludo secundum host. de
off. ordi. c. j. quod in sta
tutis et priuilegiis sub no
mine dyocesis continetur ciui
tas. Vide eciam in rescriptis ad
lites ut hic

¶ Sed nunquid an nomine ciuium
continetur comitatinii, Ioan
videtur quod sic, non ergo sed
ideo quia comitatinii quam
uis sint ciues, tamen
constringuntur sub alia qualitate
quam ciues et subeunt
quibusdam oneribus, ad que
ciues alii non tenentur
Non autem nomine ciuium veniunt
comitatinii est glo. no
tabilis C. de municipibus
et originarijs l. in li. x.
et est glo. sing. de ver.
sing. c. j. li. vj.o, quia
ponit hec ergo constitucio

que comparat cive, quo ad
appon seu ciuitate seu
in villa natus sit et
predictis facit quod notat
Bartolus ff de verbo. signifi
l. ij. vbi dicit quod privilegium
concessum ciuibus competit co-
tatinos sicud legatum
factum ciuibus ff de legatis
ij. l. lucius § ciuibus
vbi dicit quod legatum intel-
ligitur factum rei publice
secundum tene conclusionem hostiensis
qua dixi etc.
¶ Queritur, quid si impetrauerit
in conspectu et contra quos-
dam alios de regno,
numquid veniunt ciuitatenses
iudices quod sic vj. q. iij. sta-
tute, et de prebendis c. quum
li. vj. dimittit arcidiacono conclu-
dens quod in rescriptis nomine
diocesis non venit ciuitas
nec preterea econuerso sed nomine
regni venit ciuitas, sed
diocesis. Item hostiensis concludit quod
in dispositionibus non restringi-
bilibus nomine ciuitatis
venit diocesis, secundum in restrin-
gibus seu odiosis non
¶ Quid autem sit ciuis, quid
diocesanus, quid prouincialis
quid regnicola, quid muni-
ceps, omnia ista pendent
ex bona voce illius. Ciuis
enim dicitur a ciuitate, dioce-
sanus a diocesi, municeps
dicitur a munus recipiendo
ciuibus aut in (...)

effici tamen vel diocesanus
dico quod origine et aliis
modis, quos ponit ff ad muni-
cipales l. prima
¶ Glosa primo notat quod aliud
est dicere clericum diocesanum
et aliud dicere clericum ciuitatis
quod glosa dat regulam vo-
lentem impetrare, quod glosa
habet veritatem in litteris ad
lites et etiam in litteris ad bene-
ficia ut dixi, hoc dicite
quod rescripta ad beneficia non
sunt ita restringenda sicud ad
lites, ut in c. quum in j.
de prebendis li. vj.
¶ Secundo glosa querit, quid si
dicat in rescripto episcopi Ba-
giuem et quid alij ludere
quod hoc ciuitatenses excludit
daret sed tenet vltimate
quod etiam diocesanum Bagin
prout quem apponit generaliter
clausule. Item glosa po-
nit aliam formam litere ut patet
in ea. Tertio querit glosa quod si
iste Rudolphus citatus non
comparuisset numquid valuisset
sententia iudicium glosa arte
quod sic. Item glose est quod ita
comperias sunt dilatorie
et hoc glosa determinat quum
quia ipse non melius
facere debuit subrescripto, et quum
super maioribus rebus que-
rebat et quibus impetrauit
non potest facere legem etc.
¶ Glosa est via per pal-ro-
glose

et glo. est va. ad ista rom
racio quia delecta persona
non prorogat ad personam in
respectu non expressam
ut patet in c. de off. delegati
p. et c. si retur se romis
glosa non est va. quia
hic prorogatur persona ad res
non expressas prout not.
in dicto c. p. et c. ff.

Significavit

Istud capitulum est difficile et
legitur variis modis. Hoc
decidendi secundum quosdam lec
tura hoc est in summa.
Ex remedio per clausulam
quod alii re integra moven
tur esse plus per illud
respectu quem non potest hic
et Cano dicit in c. ibi concl
ff. et intelligas istud capitulum
esse de successione utilitatem
res integra sic an exces
sum quem dicit sub clausu
la quali

Casus in terminis ff. relatio
erat dominus papa ex parte cuius
dam comitisse, quod ad
bonum R. et B. et stephan. per
morte comitis fratris sui
electe quosdam litteras aposto
licas sub clausula
lem ut cum, quidam
alii propter aliqua debita
dicti sui fratris, ad quos
iudices fuisset evocata
et quia comitisse eiusdem
comitisse erat excepto
quod dicte litere ad hunc vi
vente fratre suo, fuissent
impetrate nec per eos sic
eius fuisset citatus ideo
auctoritate ipsarum non potuissent
quem excepcione hac
non admissa ipsa appella
vit quare ipsa delata
huius iudicibus in mandatis
quatenus si esset ita revocata
in irritum in causa procedat

Nota primo quod frater vel
soror non potest conveniri ex
facto fratris defuncti nisi
ei in bonis successerit
alias frustra hic ponderaret
quod comitissa successit
fratri et hoc dicit primo, quod heres
non tenetur creditoribus de
functi nisi de an. vo. dico
ab obitu defuncti ut
patet c. de sepulcro vio
lato aute. hoc nec

Nota secundo quod femina succedit
in comitatu seu dignitate
ut hic quod verum est secundum doc
tores, de consuetudine, quia
de iure quia non succedit
ut patet in libro feodorum
colla. de. pro. f. hoc aut
notandum secundum quod potest esse verum
si sunt dignitates feodales
tunc mulieres non succedunt
nisi sit facta mencio in
succedendo ut si dicat
in litteris, quod ex concessione
feodi volumus extendi
ad successionem ex feminis

secundo, p linea descendentem
Si aut non sit ie dig-
nites feodales tunc mu-
lier de iure quo succe-
dit sicud et in alijs bo-
nis
Nota iii° ibi et quos-
dam q p clarilam gualeq
quidam alij, pt mulier
venit ex quo patet
q masculinum includit
in se femineum secundum petrum
et gab. et de hoc ipse
in glo de rescripti preterea
versus sed pone, et plene
p (?) de zarabell
in clementina prima de
elect sed tu quod solet
dici quod masculinum non
includit femininum, in materia
odiosa licet hic sit quid
sed hoc hic fuit ideo quod
de modico preiudicio trac-
tabatur quia hic
non dubatur aliquod ius
impetrati sed solum quod
citacio sit iure ut d. no-
tatur in l. sup. verbis de
hoc aut quod masculinum
non comprehendit femininum, not
p archi in vi q iii
c. Si quis suadente
in glosa
Nota iiii quod p clarilam
gualem quod alij q
p predecessorem impetrant
non pt qui venit successor
vel eius, quod predecessor est
mortuus ante citacionem de
eo factam et ad hoc alle-
gatur textus in isto in ferme
p ore impetrante, contra pre-
cessorem transeunt ad vel
successorem, quod non potest
impetranti imputari, quare
predecessorem non venit
Nota ultimo quod respectum
sola citacione facta predecessori
perpetuatur ut transeat
ad successorem ut notatur
in l. cu in multis et i. li
vi°
Nota ultimo ibi et lacos
qui si impetrans contra eum
et quosdam alios, non
venit lanci sed hoc apparet
non colligitur hic sed est com-
ut notatur d. c. sedes
Oppono contra textum et con-
notabile secundum in eo quod dicit tex-
tus, quod ista mulier succe-
deat in suo comitatu et
videtur, quod femina succedit
in comitatu sed contra videtur
quod hec mulier non potuit
succedere in comitatu ut p-
bat li° feodorum, p collacione
ti. i° Sed hoc aut non dicit
textus est quod hic videtur esse
vile officium a quo mulier
excludit ut patet de eo
dilecti Soluit
p hic sed dixi non dicitur
quod ista hic comitissa sed
quemadmodum successit talis
ut, secundum foret de iure

qui, salua tamen forma co-
cessionis que debet attendi
aliud aut est in dignitatibus
aliis seu bonis
Quero generaliter dum per
rescriptum impetratum con-
tra predecessorem possit succes-
sor conveniri, dicendum quod
aut impetratur super re non
transibili ad aliam personam
ut super titulo beneficii
qui contigerit cum defuncto
to viii. q. i. c. apostolica et c.
de institutione per totum, et tunc
indubitatum est quod non
transit ad successorem. Aut
impetratur super re ut ... re
transibili ad successorem et
tunc aut fuit facta aliqua
mentio saltem generalis de
successore et transit ad
eum ii. q. i. in primis, et
de rescriptis, permutationem cum uni-
versis. Aut nulla fuit facta
de successore, et tunc aut
res non est integra, aut
est integra. Si non est
integra, et dicit quod transit
ad successorem ut hic in
glosa fina. Et dicitur res non
integra per citacionem ut in
hic in glosa fina. Si aut
est integra et tunc aut
conveniendus non erat expres-
sus, sed erat comprehendus
sub clausula generali aut
erat expressus, ~~sed erat comprehendus~~

~~sub clausula generali~~, primo
casu non transit ad suc-
cessorem et hic casus ad
hunc, pater sub distinccione dum
sit successor dignitatis
et obligatio cohereat dig-
nitati, et tunc convenit
si sit successor est dign-
itatis sed obligatio non co-
herebat dignitatem et non
~~ad~~ transit ad successorem.
Si aut predecessor fuit
expressus et tunc aut queritur
de successore dignitatis et
ad eum transit ut patet
de off. dele. cum abbas
licet Host. aliter dixerit
de quo notatur in re. la.
Si queritur primo de re a
sup. li. vi. Si non succes-
sor est, non dignitatis et
tunc aut est universalis a
singularis, de singulari re. la. est
quod ad eum non transit, sal-
vo in casu c. i. de alie-
natione iudicii ca. facta
et in casu ca. i. contra ... ii.
de iudiciis, et de r. sp. de
spoliis sepe. De succes-
sore universali sunt opiniones,
quidam dicunt quod ad eum
non transit ut Laurencius Tan-
credus Bartholomeus Brixiensis et
Goff. et glo. in c. quia
ut ... de iudiciis. Alii
dicunt quod sic ut Dampasius

primo Compos. et Egi
dius et ista expedio
Glo. prima notat quod re
scripta re integra non ex
tenduntur ad successores
eorum quos fuit impe
trata Et ponit de hoc
aliqua similia ut patet in
glosa Et reddit racionem
huius dicti dicens quia
rescripta sunt personalia
de eorum opponit eorum non valere
Oppono contra glo. quod hic
comitissa potuit convenire
per rescriptum eorum comitis
impetratum ut patet de
iudi. quia vero et de ali
nacione mutandi iudicii
c. finali et de gressu per
bene apposuit Solvit
glosa dicens quod ideo non
convenit quia rescripta
sunt personalia non extende
dantur ad alias personas
Et in hoc glo. pondat
textum qui dicit quod tempore
date vivebat iste co
mes Et ex hoc colligit
glo. quod data litterarum debet
attendi Contra textum
et non valere contrarium ubi dictum
est quod per rescriptum non potest
conveniri successor vel quos
Oppono adhuc de
foro compe. dilecti ubi
convenit successor dignitate

per rescriptum impetratum contra
predecessorem
Eo fortius dignitas est
eadem que fuit antiquitus quamvis
varientur eius individua
l. institutis in ea. § c. de
prose li. vi. et de off. dele
. Abbas Solvit glo.
ad hoc quod in c. dilecti allecto
in genero fuit predecessor
civitatis et sic non est contra
Solvunt doctores et di
cunt quod regulare est quod
rescriptum impetratum contra
predecessorem et ex persona
predecessoris bene fuit
ad successorem dignitatis
et sic loquitur c. dilecti
de foro compe. Sed si re
scriptum non exprimebat
predecessorem sed erat ope
raturus sub clausula genera
li quidam alii et re integra
moritur non convenitur
successori et hanc solucionem
vult glo. et quod omnes ex
ea ad c. quia vero de
iudi. dicunt quod illud habet
duas lecturas et secundum
unam nichil facit sed secundum
aliam quia si erat expresse
predecessor ad c. i. § i. de
alienacione iudicii mutandi quod illud
loquitur in casu speciali
dixi etiam distinctionem supra

Solvit glo. ad hoc quod in c. dilecti
allecto in genero fuit predecessor civitatis

poritam ad c. proposuit
de confess. presbyt. dicitur quod
ibi facta fuit mentio de
successore salti per verba
generalia per clausulam sic illa
amoto quolibet detento
re
Glo. ista infert quod si ci-
tatio comitem ante mortem
prevenisset quod restitutum
fuisset perpetuatum contra
successores et hoc declarat
per similia plura et etiam
per textum cum dicit in c. principio
litis fuit ad iudicium vo-
catus
Glo. ultima glo. ista arti-
culata et illud approbat
ex quo dictum est quod re
integra restitutum non
fuisset ad successores. Glo.
quid quod dicit res integra
et ratio quod ante citationem
sed dicitur esse sufficere quod con-
veniendum fuisset ex quo illud
ante mortem. Sed immo
quero aut quare requirit
quod res sit integra
ponit in glossa per simili-
tudinem sicut donatio non
transmittit potestatem revo-
candi donationem ad heredem
si res erat integra quia
nihil inceperat ut patet
in de dona. l. si. et quod ibi
notatur. Sic etiam querela in-
officiosi testamenti non
transmittitur ad heredem nisi
preparata i. nisi is qui eam

potuit attemptare aliquid
fecit preparando ad eam ff.
de inofficioso testa. l. i.
post. princ. et penultimo et
hoc procedit quantum ad trans-
missionem faciendam in heredem
extraneum sed ad suum trans-
mittitur etiam non preparata
ut dicta l. Sic etiam in
alio simili si tu constituisti
aliquem procuratorem in rem
tuam ad exigendum a debi-
tore tuo debitum antequam
ille incipiet exigere
tu potes exigere a tuo
debitore ut patet C. de
donationibus l. si. debitorem

Ex insinuatione

Simat sic non valet exe-
cutorie in quibus impe-
trans se dixit mortuo
processisse deinde in de proces-
quia ipsa ponit decisio-
nem quia querela in ista ponitur
decisio instructio iudicum
ibi continua

Casus in summa. Abbas Ambiani
et fratres exposuit pape quod
quidam G. obtinuit ad ipsis ex
provisionem litteras preceptori-
as et tandem executorias
ad abbatem sancti victoris
et suos collegas impe-
travit in quibus se dixit
mortuo processisse quibus

non processerunt quare pe
tit informari sibi de re
medio providere etc. papa
mandat iudici si invenerit mo
nitorie etc. super hoc proces
serunt executorias super
sedeat easdem, dummodo
executorie de monitoriis
fecerint mentionem alioquin
in executionis negocio
iuxta mandatum direc
tum ei procedat

¶ Non licet sermo de moni
toriis preceptoriis et ex
secutoriis que olim da
bantur ut dicitur in glo
hodie dantur sole execu
torie, nisi quis scribit super
receptione monialium etc.
secundum, tamen quod hic est hodie
non servatur

¶ Nota hic quod non valent
executorie in quibus dicitur
monitorias processisse que
non processerunt nam quia
executorie sine monitoriis
de facili non fuissent con
cesse secundum papam et ipsa mors
et hostis non dicit a iustitie
quia non fuissent littere ob
tente expressa ita falsi
tate sed quod sit presumunt
et licet alie fuissent ob
tente, tamen viciantur, alias
propter falsitatem que per fraudem
videtur expressa

¶ Nota iiii quod si in aliqua
scriptura sit mentio de a

non valet sed scriptura nisi
prima exhibeatur de hoc
l. de off. dele. cum in iure
et de verborum signi. abbate
et hic in glosa, arg. contra
ad hoc dicitur quod si aliquis in
aliquo instrumento facit men
tionem de alio id est exhi
bendum

¶ Oppono contra textum in eo
quod dicit propter monitorias
processisse etc. videtur quod de
monitoriis non debuit cura
re, ex quo aliqui dantur
executorie non precedentibus
monitoriis vel preceptoriis

Solucio illud fit de speciali
gratia sed non de communi vel
aliter verum est secundum antiqua
tempora qui dabantur monitorie
et preceptorie hodie secundum

¶ Oppono contra 2o quod non
sufficit processisse moni
torias nisi etiam illas probasset
impetrasse, ff. e. plerumque
et l. cum te et tamen hic
textus ibi in verbo processerit
non pondat nisi impetra

Solucio dicendum est quod textus
intelligitur quod processerit cum
effectu sed quod impetratus fuit
vel sit monitoriis, alias clau
sula in executoriis esset
falsa

¶ Oppono iii contra textum
in eo quod papa mandat execu
toribus

ut supersedeat executioni
et videtur quod glossa male de
cidit. Replicatio, quia ex
quo rescriptum est sub
repticium non debuit super
sederi sed permittere ipsum
esse nullum, ut dicto c. dilectis.
Cum supersedere est aliud quam
expectare, ut dicto c. ad audientiam,
et cum sint verba simplicia, sed sus-
tinere expectat eventum
cuius nullus est effectus, de
off. dele. cum contingat.
Solutio: hoc verbum super
sedere importat sicut tota-
lem iudicium non procedendi
de hoc, ex filio textus
in c. de exceptionibus olim.
Opponunt aliqui quod non sunt
opus facere mentionem de
monitoriis, probatur cum tales
non liberant [illegible]. Solutio:
quod hec littera non dicit generaliter,
sed dicit quod si in te impetratis
executorias fiat mentionem
de monitoriis, quas dixit
precessisse et non pre-
cesserunt, quod tunc littere sunt sub-
repticie. Fateor tamen quod valent
executorie, etiam si non pre-
cesserint monitorie et pre-
ceptorie, si de monitoriis
non fecisset mentionem.
Ancor quod si non servato or-
dine isti precesserint, mentio
precessionis est nulla, et videtur

quod sit, quia contra formam
mandati, ut dicto c. cum dilecta.
Solutio: dicendum quod non est
nulla, licet sit facta contra
quo partis. Ratio quia hec
clausula servatur in mandatum,
non in conditionem, ut in Cleme-
ntina Iudices de off. dele.
et faciunt notata in c. de
off. dele. prudentiam.
Glossa infert extra quod
executorie non valent
facientes mentionem de moni-
toriis ubi monitorie non
precesserunt. Et ratio potest
esse quia sunt obtente falsa te-
stimonia, quod videtur, et
ultima arg. in simili
ad finem [illegible] ista est
tacuisset aliud de manda-
to papali fuisse receptum.
Ancor circa glossam dicitur
ad validitatem executo-
rias hoc casu sufficiat
monitorias precessisse, dato
quod non fuerint presentate. Et
[illegible] tamen quod non dicitur quod
verba sint intelligenda cum
effectu, ut patet de clericis
non residentibus relatum, et
hoc ex textu declarando
expeditionem sub aliis
verbis.

Mandatum

istud c. habet materiam
amplissimam et profundam. Et le-
gitur duobus modis in glossa [illegible]

monitoriis

Et quia hec est non
exigit in malis, est hic mul-
tum utilius processus infra
premittis secundum glossam secundum
quod non est de intentione
ipse gratiae una certa
in receptione plurium ad be-
neficium ut hic et in c. se-
quenti ut gratiae una
collatorum ut patet infra e.
abbatem, circa resolu-
tionem contrariorum premis-
sorum secundum lectura quam
tenet glo., patet sic summa-
rie secundum Jo. an sit exe-
cutor datus ut faciat
aliquem recipi sub pro alio
non sit scriptum qui gratiam
huiusmodi prosequi, mandatum
exequi non debet
si alius ibidem de manda-
to scribentis sit receptus
et beneficium assecutus. Et
idem esset si non esset
clausula adiecta sub pro alio
etc. sed secundum aliam lectio-
nem patet adiecta clausule
ut infra patebit. Est summa
secundum Jo. an executor
cui scribitur ut in certa ecclesia
faciat aliquem recipi cum
clausula sed ibi pro alio
non scripsimus qui huiusmodi
gratiam prosequatur et non
debet mandatum exequi
si alius ibi receptus est
de mandato scribentis.
Et dicimus in d. summa ponitur

thema eo quo dicitur eo
precedenti solutio et solutionis
ratio ibi. Cum sit et eo
item istud c. Jo. Calderini
repetiit et legit varie
secundum glo. et an tunc velit
quod hec clausula sub pro alio
non scripsimus vel scribi similiter
non expressa subintelli-
gitur quod non subintelligatur. Host.
dicit an si secunda littera emanat
prima littera iam executa
et tunc secunda teneat absque
clausula sed si prima non
fuit executa, tunc idem forte
contrarium patet opponi; de
prima si habuit executionem
tunc non.
Clericus in tunc Ep(iscopo)... No-
varien(si) accessit ad sedem ap-
ostolicam et apposuit palam sedi quod
Jo. impetravit litteras a sede
vestra cum clausula sub pro alio
non scripsimus qui gratiam ibidem
prosequatur etiam si forte impe-
trans preferat litteras petendo
se recipi iuxta traditam
a sede apostolica formam ex-
ponebat quod alius erat
receptus, causam autem dicebat
quod pretermissum fuit
replicatum, quod ille non
erat gratiam prosecutus sed ex
adverso dicebat alium gratiam
suam prosecutum, quantum
ad id intendebat ipse quod
alium recipere non tenetur

qua obstat exceptio
ponem ponit quod no
est intencio ppe grauare
certum i duorum rtep oe
hic casus
¶ Secundum pisto qui i rest
tute aque clausule
ponebat iphabilitio
grauam ut ista si palio
no stepsim uel ita nisi
alia scripta zc sima sic
breuit ad intellectum gloe
¶ Cessantibus clausulis in
dubio ppa no intendit
certum grauare duobus
qdeo sed repellit si ps
copoctet fine icam sit
bnficiud assecutus
¶ No ibi facies rcipi quod
madatu ppe semper est
attendum nisi de intercede
gria appeat et h' nota
de executore dato ad q
pellendum et alibi datu
ad pvidendum ut patz .s.
e. abbate et de cessi
pbenz si ca° et c. si soli
li vj°
¶ No so de clausula si
pao no stepsim de qua
est .s. c. proximo et in c.
abbatem, que omnes te
dut ad idem, r pit est
alia clausula vz alia no
obstante quod palio stepsi
mg de qua .s. ptebit
¶ No sm host et Caldrin
quod no intendit ppa eum

collatorem grauare de duo
bus ubi pro alio scribit
tu clausula si palio zc
¶ No iiij° quod mandatum
ppe no est adimplendum
si qui causa ronabilis
subest ut patz ô e si
qui de hoc dictu est
¶ No quod v° bn prius sumo
trahitur est ad pterium
ut hic patz i vbo psequi
h visitat in eo qui iam
est psecutus de quo no-
ta ô. ti. s. ma quipiam
et sic patz quod tempus
prius gnat pterio, quod
hict effectu successum imas
¶ No v ibi p lrad oba
nete quod posterio impe
tratus ad bnfm causa
titulus de quo dipi. ô.
e. ad audientiam supto. in
fert quod dbt attendi in
tencio madantis
quod collegit glo ultima
¶ Item no vz quod intencio
ppe est quod p lras lras
no grauare ordinarium
receptorum plures de elus
i duobus calus proximus
li. ô. e. c. car et .s. ê. c.
pemult li vj° et e post
tolle quod ppa no inten
dit inferre alicui gue
pindicium, et de hoc in
glo ultima
¶ Oppono quod ppa potuit
grauare pbat quod ad ppaz

spectat plenaria dispo
sitione ut patz de prebe
c. ij. li. vj. quod pt gratiam
eccam eandem pro quo vult
Solucio sta contrario
nec hec ltra condicio quod non
possit si volt quod papa
non intendit grauare
super receptionem plurium
Item oppono de e. quia
li. vj. ubi in eadem ec
ciam summus pontifex de
dit graciam uni et resti
tuit alteri ad graciam sua
extinctam et tamen uterque
consequitur suum effectum
Solucio de calderini mul
tipliciter si non expedit pos
set instare (contra) quia ibi
per suppositum utraque gratiam
fuerat valida et debetur
de forma te

Item oppono quod debe
at parere mandato apostolico
et debebat scripti super
petitis (contra) quia manda
ta apostolica sunt consequen
da, eciam si sint dura ut
patz xix. dis. in memo
ria Solucio non dicit
esse ~~[struck out]~~ sicut mandatum
per se propter intencionem
ipse resistetem quod non vult
grauare una ecclesiam
in pluribus recipiendis
intencio enim mandantis
limitat mandatum ut ff
de e. super litteris sed (contra)

legis limitat legem ut
patz de elect. si propter quem li.
vj.

Oppono iiij. contra formam
istam ubi dicit quod non est inte
ntionis eius grauare eccam
contra videtur esse opposi
tum quia sepe papa gra
uat unam ecclesiam in plu
ribus recipiendis ut patz in
de prebendis cum tu et c. quod
sepe et c. si clericus et
de gratiis expectativis capitulo auctoritate
et de e. ubi quam et c. pluri
li. vj. Solucio dicunt forma
aliquando quod in illis forma
bus sedes habuit clau
sulam non obstante si pro
alio scripserimus sed hoc est
quoniam vel pt dici quod gra
tiam erat extincta ut
primi erat neglectus
quia primus erat neglectus
in prosequendo vel melius
dicunt quod in contrarium non agit
nec disputat de valore
sed licet sed tamen de placere
impetrando quis alteri
preferatur

Tamen quia que fuit racio
dubitandi videtur quod fuit
propter appositionem clausule
si pro alio de qua in fa
lso et quo enim summus
erat prosecutus ideo non
videbat obstare, excepta
de primo (contra) aut decidendum

est, quia plus generat certa
spiram receptum, ergo quo ca
receptus prosequitur suam gratiam
cum effectum, cum gaudet se
receptum, quam obtinuit
per gratiam et sic verbum prosequi
quod concernit tempus preteritum
convenit esse perfecte, quod sic
alias verbum unius temporis ego
ponitur pro verbo alterius temporis
Pro intellectu istius capituli quero
qui dicantur prosequentes et
qui non. Solucio. dicas
prosequi qui non desierit
ad prosequendum si non prosequi
dicitur qui renunciat gratie
ut patet supra de renunciatione
ex tenore missa. Vel si contra
quem lata est sententia, cum
acquievit non appellando
ut supra de re(?) prebendis c.
j. in glo. ij. vel quia fecit
actum ~~incompatibilem~~ incom-
patibilem gratie, ut puta
quia contraxit matrimonium
ut patet de cler. coniugatis
c. j. vel factus est miles
armate milicie ut patet
l. j. dis. c. j. Sed tamen credo
quod sola milicia non
est actus incompatibilis nisi
per illa faciat aliqua incom-
patibilia ut homicidia et
similia, hoc per. supra de cler. co-
niugatis c. j. ubi dicitur
non esse cogendum clericum

factum militem, ad deden-
dum habitum clericalem quem
potest deferre si vult, dicatur
eciam fecisse actum incom-
patibilem, qui post gratiam
obtinuit beneficium incompatibi-
le ut patet supra e. ti. c. gra-
tia vj° et in clementina gratie
eodem ti. Consuetudine
quod omnes isti prosequi dicuntur
gratiam suam qui utitur
gratie sue ponendo esse quo
dictum acceptavit ut
quia habuit clausulam ac-
ceptandi quamcumque vacaturum
et vacavit unum et id
noluit acceptare quia
minus pinguem vel litigiosum.
Quero quod si pinguis negle-
xit putare primas litteras
quodam licet non dicatur pre-
tavit, tamen non dicitur non prose-
qui, sufficit enim quod per
alio scriptum sit licet
non sit facta putacio
de hoc supra e. ti. c. si tibi que
li. vj°. Conclude igitur
quod prosequi beneficium vigore
gratie sue, dicatur prosequi
et hoc probat hec littera sive
[...]

Queritur circa intellectum hoc
verbum Si pro alio non sup-
plicamus etc. quod si supplicatum
sit pro duobus unum (?) secundum
eandem gratiam cum clausula
si pro alio debeat obtinere
quod non est cum quod pro aliis

pluribus cautum scriptum

Quid si habet clausula non obstante si pro alio et cavet scriptum pro duobus quorum quod non obtinebit pro quo singularis numerus non comprehendit pluralem

Ad fa glo. dicens quod ita clausula si pro alio, non apponatur tamen debet subintelligi glo. que tenet quod sic, recitat tamen opinionem aliorum, qui dicunt contrarium scilicet quod subintelligatur est finis causae, quia papa non intendit gravare eum in pluribus recipiendis, ergo posito quod non sit apposita, debet subintelligi.

Item de stilo curie quam debet attendi, apponitur clausula non obstante ergo subintelligitur si non apponitur. Item hec clausula Si proc. vitati intitulare subintelligitur etiam si non apponatur de. e. c. ij. etiam aliqui apponitur, ergo similiter hec clausula Si pro alio debet subintelligi, hanc opinionem tenet Jo. an. Sed alia opinio est fundata in isto textu, quod hic fuit apposita, ergo non subintelligitur, alias frustra apponeretur. Sed contrarium tamen glo. licet Calderinus et

hostiensis distinguunt

Glo. prima obicit cum qua opponitur, et videtur quod hec dubitatio fuit sine ratione cum in libro sexto esset clausula si pro alio non scripsimus quam gratiam consequantur et clausula est, ergo non debent recipi sed quia dubitatio debet esse de dubio, de. e. cum contingat et de scriptura et si quoties et l. qui clerici vel voventes rursus nisi Glo. prima solvit, quod potuit dubitari, quia clausula de qua consequatur scilicet fuit prescriptum cum esset iam conscriptum precedens et sic videbatur quod non competeret correctio

Item obicit et solvit ostendens causam dubitationis et per hoc removet obiectionem ut patet in ea quam in textu dicitur si pro alio non scripsimus sed tempore date non fuit, quod prescriptum fuisset gratiam quia ipse primus iam adeptus erat beneficium, et ideo ex verbis rescripti videbatur quod debuit sibi provideri

In fine glose dicitur quod quod hostiensis colligit Jo. an., quod prius transit ad scriptum quod dicit in no. ii. i. Io. Calderinus dicit quod non esset absurdum dicere quod

q consecutus prebenda gratis
consequatur, i. actualiter inde
consequendo utilitatem. Et in
eo quod dicit glo. quod forcius
competit exceptio hoc
casu, dicitur quod magis quam
eo actuali adimplecione
frequentem eo enim pendeat
Glo. super ista ponit duas
exceptiones seu intellectus, lec-
turas istius c. i. et prima
approbatur per eius, quod quando
ipsa scribit pro aliquo re-
cipiendo i. aliqua ecclesia, licet
clausula illa sit pro alio non
expressa, nisi non sit ibi ex-
pressa tamen subintelligitur. Secunda
lectura est quod ista clau-
sula apponitur in favorem ecclesie
et tenet primam.
Glo. in ea illa art. quod ipse
per literas suas non vult ali-
cui quam preiudicium inferre
et ad hoc allegatur. Item
quod intencio mandantis est
considerandum, ita quod eadem ro-
gat mox delegatum, qui
debet monere et delictum.
Quaerit hic tres questiones de verbis
omnibus primo qualiter se
debet habere collator qui post
primum receptum huius petit
ab de ista clausula non
obstante quod pro alio scripserimus
quid operatur secundo et 3o dicit
istud. Et procedit in eccle-
sia habente unum tantum quod si

duo impetrant sub eadem
data et unum alter recipi-
atur, hic impetratis tunc quod
de collacione ipse facta pen-
dente gratia primi, et de dua-
bus collacionibus sunt facte
vero quod plures impetrant
in eadem ecclesia, dicitur tamen
seu collacionem possit se
opponere et alius possit
recipi de iure hic uno
de accusacionibus impetrancium
contra eum, de his omnibus
vide in sua lectura hic.

Litteras. Continuat vale-
bimus sic
hic. Io. an. Ecclesia in qua
primus ipsa dedit manda-
tum et huius preceptorias, pro
primo non pro secundo tenetur
fore gravata. Vel sic in ma-
dando aliquid in preiudicium
alterius, dicit gravamen cum
incipit monere. Et dividitur
in tres, in prima mandat
mandatum exequi in
secunda tollit exceptionem ibi
excipiunt causam 2a ibi non
obstante 3a ibi cum super.
Casus in textu 2 quidam
clericus impetravit a gregorio
ipso ad decanum et capitulum
ecclesie gratiam sub hac gratia forma
quatenus ipsum recipiat in ca-
nonicum et i. fratrem sic pro ipsum
gregorium, ipsos ecclesia

p alium impetrasset non
fuisset grauata s cum
differebat execucionem ma
dati aplici exeo qd quid
Cauendum respondit vi
gore lrãs executorias
eisdem quorum q ab Hono
rio ad eosdem dudum lras
monitorias impetrauit
quare dictum est hic sic
duo ipse qui mandauit
ipm stipi no obstante
recepcõl Can. et dehic
reddit rõnem quia potuisset
ferri pdecessori sui qd
sui quorum vii psentis
hic casus
Nota pmo qd monicio
superioris het vim madati
adeo qd no pareo no
obediens
Nota scdo qd clausula si pa
tuit no sit eccia gra
uata qrerunt qm̃ ne
factum p madantem no
p executorem et hoc fac
verbo p nos, et ideo glo
i cante loqui qa si di
xisset qd ad madatu
ipse aliu no recepisset
et tunc respiciat tenent
cu stipe
Nota iiio qd p lras mo
nitorias iud agnitum qd
colligit gla pma dicat
h lra qd p monitorias
dicit quari, sit h glo hic
non esse viii lras s

prima, quia lig illi qsti
stbit tenea proinde ut
patz ii de pbendis dilectus
iio h nec ex monitoriis
uel exceptam het offi
ciu iudicis ad petendum
bnficium s h tenore lras
si si ipa qtulisset, het
iud in re et p hoc de
qcessi pben c. si li vi
ubi eca distinguit iud ad
rem et in re et dicit
Jo. an. qd medium p lras
confert iud ad rem, de
quo remittit ad nota
de qcessi pben c. si soli
li vi
Nota iiiio successor te
adimple factum pdeces
soris de hoc in glo. in et
in ca ibi illud dicit ut
plenius dis. c. ii in pn et
est c. iii ibi epus
Jnpono qd pocius ille
quat qui dat executo
ad quem q dat monitorias
pbacio quia iste recepisset
fuit iud ad aute execu
torias, ex quo monitorie
no dant iud s sit roga
torie s executorie sunt
compulsorie ul pcessiue Co
luca qd lig monitorie
no dederunt iud s h de
derunt inicium iuris qd nod
pondanmus ei qa iii Epus
cum aut ponderat uem

nota de elec dudu[m]
et glo. p[ri]ma arg[umentu]m q[uod] p[er]
moitorias aqui[ri]t ius et
[ae]mittat s[ed] hoc r[espo]d[e]t
q[uod] videte
Pr[imu]m sic p[ro]pe glo e[st] d[icend]um est
dup[lex] ius, quoddam
est ius i re, q[uo]dda[m] ius
ad rem ut pat[et] de co[n]cess
p[re]ben c si libros, m[od]o vi
p[er] moitorias co[n]cedi ius
ad rem, ut p[ate]t n[ot]at de
co[n]cessi p[re]ben c si soli li
vi[o] s[ed] no[n] i[n] re
Glosa ij notat q[uod] succes-
sor tene[tu]r de facto p[re]deces-
soris 2o q[ue]rit si ad man-
datu[m] legati, aliq[ui]s sit
receptus vel alicuius p[re]de-
cessoris utru[m] p[er] hoc sit
p[re]iudicatu[m] successori vid[etur]
q[uod] non et ideo infert
q[uod] clau[su]la ista si ad ma-
datu[m] ip[s]e aliud no[n] rec-
ipisse[t], h[abe]t h[ic] locu[m] in ca
qui[bus] madat[ur], fate[tur] h[ic] glo
q[uod] si hoc factu[m] est p[er] le-
gatu[m] de sp[eci]ali auct[oritat]e ip[s]e
h[abe]ret locu[m] excepto co[n]-
tra glosa dicit Jo[hannes] An[dreae]
q[uod] hoc no[n] credo Jo q[uod]
aliud est ad madatu[m]
ip[s]e et aliud ad madatu[m]
alteri[us] ut pat[et] i[n] c[apitulo] cod[icis] si
frater li vj[o] d[icit] h[ic] glo
aliud ee i[n] dele[gat]o ip[s]e

Abbatem

s[e]matim
sic d[icen]do
cesaris cui scribit ut ip[s]e
ep[iscop]us cui ip[s]a madat ut
acci p[ro]videat de b[e]n[e]f[ici]o [con]tra
d[i]oc[esis] . . p[ro]uisi[on]e[m] faciat no[n]
p[o]t[est] co[m]pell[ere] abbat[em] ad p[ro]videnda[m]
q[ui]a palio recept[us] madat[o] a[postolico] ip[s]a

in dyocesi sua ubi pro
alio sc[ri]ptu[m] no[n] est, p[ro]vide-
at vel faciat p[ro]videri no[n]
p[o]t[est] id exequi circa b[e]n[e]fi[cia]
spectancia ad collacio[ne]m
abbatis iam p[ro] alio gravati
No[n] dim[issis], quid [con]tinet
co[n]tinentia d[icitu]r s[ed] ad intellectu[m]
p[o]t[est] dividi in 3 p[ar]tes, q[uia]
in p[rim]a po[n]it f[actu]m exequ[endi]
q[uia] 2o solucio et solucio[n]is
amplicacio 3a ibi cogi
Cas[us] in titulo 2[us] quid[am]
impetrauit l[itte]ras ad ep[iscopu]m
Crac[oviensem] sub hac forma
q[uatenus] in sua dyocesi ubi
p[ro] alio sc[ri]ptu[m] no[n] esset
illi p[ro]videret vel mandaret
p[ro]videri tandem vacante
eccl[es]ia p[a]rochiali sancti
Nicolai in suburbio Crac[oviensis]
civitatis i[d est] c[ontra] impetrans c[ontra]
and[em] ecclesiam accepta p[ro]-
tendens sibi p[ro]videri de ead[em]
et sibi opponentes auc[torita]te
ap[ostoli]ca ad desistend[um] co[m]-
pelli s[ed] dominus abbas
Tingien[sis] se oppo[nit] di[cen]s
dictu[m] impetrantem admit-
tere no[n] debe[re], q[uia] p[er] aliud
madatu[m] ap[osto]licu[m] i[n] quo
sibi sc[ri]ptum erat, p[ro] quod[am]
Stephano erat p[ro]gravan-
tus et q[uo]d i[n]te ep[iscop]us dubi-
tat[ur] fuit a p[a]pa i[n] mod[o]
p[o]t[est] compelli videt[ur]
p[a]pa dicens q[uod] [n]o[n] i[n]fra ca[sus]

no pmittit, nc sup cose-
rendis cabys aggrauan
ccia si heat facultatem
diocesanus p ceptis lras
puidendi
Nota q gnales lre hic
vocant p quas aliqui
in diocesi mada puid
spales aut que certo col
latori ad puidend dirigit
ut patet, i. de pben p
illas
Nota so q diocesanus col
latore spalem cui p
alio scriptu est, gnate
no potest, nec copelle
ad puidend put est tex
tus hic
Nota iijo q h dicas
ubi quod refert no solu
ad locu h eet ad psona
et hoc est in tenore ma
dantis quamuis ipa de
qui eis sone locu de
notet sufficiens
Opponis de simplicite
istoru ca. eod. h c. mada
tu et c. cetrius et c. ab
batem Solucio q dic
quia in sris alter de
dit monitorias et alter
executorias h in c. ma
datis erat ydeptas ec
clesias In hoc aut c.
erat ydeptitas collatoris
licet eet diuersitas ecias
Iijo oppoit q h nulla
fuit racio dubitandi in hoc
tali et vi q nulla quo

ponit clausula ubi p alio
scriptu no est h abbas eat
scriptu p alio et no tenebatur
Solucio q hoc fecit du
biu, quia mostru erat
exemptu igi videbatur
q eius potuit puide
aucte apta Alij dicunt
q in scripto no erat appota
clausula, ideo eius posset
compelle p censuram ec
clesiasticam resistentes ecclesie
ideo q licet no fuisset
apposita, tn compelle
potuit ex quo fuit da
tus ad compellendum Et
racio decidendi in contrario
quia in puidendo no solu
consideratur ydeptitas ecclie
h ecia ydeptitas collatoris
vn licet hic no concurrat
ecclia vna tn idem col
lator concurrit Ancro
unq iste lre erant gna
les, dicit q sic, attento
loco h non attento effectu
racio quia puidebatur
illi soli et de una puidi
solo Et pone q abbas
impugnabat pm mada
tu, unq pt se defende
ex hoc tm sm R quod
dicit q no p ratione ex
eo non dat ut l. vjo Sed
quid unq eius vigore
gnalis madati pt puide
in ecclijs exemptis quidam
dicunt q no p c. gnalem

de off. ordinarii ubi dici-
tur per rescriptum ubi papa man-
dat epo ut corrigat cle-
ricos sue diocesis non datur
ei iurisdictio super exemptis
Secundo si non esset ex-
empta licet monasterium esset
exemptum. Compostel-
lanus tenet contrarium et
ad c. quoniam dicit quod ibi concer-
tabat officium iudicis quod
erat constitutum delegatum
paulus de legariis distingit
sic aut papa dicit, sacer-
dos prouidi tamen in diocesi
tua, et tunc executor
hoc potest exsequi etiam
in ecclesiis exemptis, et
forte fuit paulus motus
ex eo, quia in eo Z tamen
denotatur quod in illis ecclesie
exempte sunt totaliter
exempte a iure episcopi.
Stephanus de zara tene-
bat hanc opinionem per tex-
tum c. quoniam, de off. ordi-
narii ubi ponitur tue dioce-
sis et tamen non veniret ec-
clesie exempte si ibi
daretur executor epus
Et ideo dicit quod papa scribit
concitando off. in ordinario
et tunc nichil potest prelatus
aplicatum offendi ut si
dicit auctoritate nostra, tunc potest
etiam in exemptis conferre
seu prouidere, ad hoc faciunt

exempti super l. de ca. e. q... ...
... mandato

nota de concessibus pla-
frequens uisum practica in cle-
mentina, et sic concordat
Johannes de lingnano dicens
opinionem quod postulari esse
verum si detur ordinario
prelatus delecta et hoc esse
est, de interpretatione glose si
tamen quia tunc idem est
ac si scribet ordinario
tanquam delecto ipse nec
obstat quod ecclesia sit ex-
empta, ex quo ipse solum
ibi possit prouidere. Aliud
si primo pretextu mandati
epi, et secundum mandati
pape palio, cum mandato
est standum, intellecto de
mandato epi ... gre
spalis, tunc quid opio
est, quod prior in data co-
mus potior putatus sit
prestandus ut patet de c.
c. cum sicte crucis.
Quid si abbas incom-
mendat ad mandatum epi
aliquid dicunt collacionem
istam fore non revocandam
secundum glosam dicit papam consulendam
Joh. de lingn. credit premissum
dictum esse verum, quando per primo
non fuit affecta prebenda
nec de prebenda diluat sed
ubi fuit affecta, quia
tunc collatio est revocanda
ut in c. tibi q. li. vi
ubi loquitur mori affinandi
et de gressu prebenda si soli

li vj°
¶ Nota quod hostiensis contradicit glo
se secunde dicentis quod hic insti
tuitur data non preiudicat il
larum que dicit rescriptum non
esset quod probet per stilum
curie non obstat si pro
alio rescriptum fui (?) per hoc
nolumus preiudicium generari
ac si dicat aperte quod
illo quo primo fuit scrip
tum potior est licet se
impetravit primo preiudicet
fatetur tamen quod si primo im
petrans fuit negligens in
suo prosequendo iure suo
et permittit secundo impetran
tem prius prosequi hoc
opponit de suo primo
impetrato preiudicat illi
eadem ratione et per hoc al
legat d. c. mandatum
ubi prosequitur et de re
iudi. c. pervenit secundum ubi
michil fecit prius impetrans
potior est in iure por
tione
¶ Glo prima, annotat quod
statutis preiudicatum in re
scriptis habita (?) quod glosa
dicit quod statutus date qu
dicit impetrantes impetrant
sub diversa data ut
d. c. cum de Bea. si sub
eadem data quia tunc habet
locus c. i. de duobus li vj°
Glo est sic intelligendo
de rescriptis ad beneficia per
tibi qui de prebenda et d. e.
c.° cum secundum ad lites c.
¶ Glo secunda notat quod generale
mandatum secundo impetratum
non derogat speciali
et premittit
¶ Glo pervenit videtur per
contra quod in c. executor data
sub hanc forma ut pro
videat impetranti de dignitate
videtur quod non nisi hoc con
firmat d. c. in c. executor
datus sub hac forma ut
instituet et in possessionem mittat
impetrantem videtur glo quod
non sed solum cognoscere d.
c. est de forma in qua
mandat aliqui ut provide
at impetranti in dignitate
vacatura, et utraque
forma habet ex isto
c.° ut dicit glosa in
¶ Glosa finalis notat
differentiam inter provisionem auctori
tate apostolica et auctoritate ordinaria, quod
quod fit auctoritate provideas auctori
tate tunc est in exempto
ut provideo (?) eam si sint
vacata Bea. sic dicit sic
simpliciter provideas et tunc non
est in exempto
Excommunicatum istud
capitulum
solet repeti, et habet mag-
num (?) et hoc dicit in summa
per respectum directum cognicio

ut absoluat excōicatū
si contra qualem quale
excōicauit eum, non dat
ei cognitionem sed executor
hoc dicit et non diuidit
vel potest diuidi quod in prima
parte quod in secunda solum
ubi non excōicatorem
etc.

¶ Casus in tuis etc. Quidam
fuit excōicatus contra formam
concilii generalis quod de
sententia excōis c. sacro. sine
monitione non premissa
quare idem ad sedem apostolicam
appellauit frater impetra-
uit ad excōicatorem ut
si est ita, ipsum absoluat
sine difficultate nulla
cautione recepta ab eodem
et super eo facto, alios
impetrauit iudices dele-
gatos si in casu excōi-
cator talis ipsum non ab-
soluerit, ipsi delegati post
lapsum temporis ipsi excōicatori
assignati ad absoluendum
eundem absoluerent. Quaesi-
tum fuit quis haberet cognos-
cere an iuste vel iniuste
fuisset excōicatus ~~delegati~~
~~delegati~~ uel qui excōicauit
videtur quod non excōicator
de facto ipso actus esse debet
sed delegati de hoc cognos-
cent. Hic est casus

¶ Nota primo quod excōicatus
impetrauit rescriptum ad hoc
idem, dilectus ubi dixi in

quarto ĝria et de excep
c. fi., et dicite quod eo non
absoluto absoluit superior
ipse uel ~~executor~~ delegatus
quod est uerum in ea excōis
uel appellacionibus c. l.
e. ti. vi°.

¶ Nota secundo quod clausula si est
ita posita in rescripto aequi-
pollet in monitionem ut
cum scribitur alicui informato
et ad hoc facit hic textus
qui scribit ordinariis a-
liquid sonat in conditionem
sed quando scribitur ei qui non
est informatus de facto
et hoc probatur hic, quando
et in quantum fiat relatio
ad delegatos

¶ Nota quod excōicatus contra for-
mam generalis concilii quod
dicitur sententia i. de forma excōis
c. sacro. sine difficultate debet
absolui. Et intellige sine
difficultate iuramenti vel alicuius
mandati uel etiam cautionis
prout supplet in glosa

¶ Item nota iuxta quod verba
eidem rescripto et una
et eadem clausula duplici debet
intelligi secundum diuersa rela-
tionem facta ad diuersas
personas

¶ Nota ... ubi in uerbo ligatus
quod excōicatus iniusta ligat
quod procedit secundum Calderinum
siue sit iniusta ex ordi-
ne siue ex causa, ut q

difficultē

com. conciliu(m) ut hic, sive
ex ant(iquis); nam omnibus ipso iure
sibus ligat. ut pat(et) xxiij
q. iiij. c. i. et c. q(uonia)m
et de offi. dele. cum [?] qui-
gat et de s(entent)ia excom(m)uni-
cationis p(er) tuas et c. sacro
ubi de hoc et xj q. iij
in summa

¶ Nota vi(j)o q(uod) excom(m)unicatus
absolutione(m) remittit(ur)
ad excom(m)unicatore(m) ibi l(itte)ris
ad excom(m)unicatore(m) obtentis
ut pat(et) de s(entent)ia excom(m)unicationis
c. Romana li. vj.

¶ Nota viij q(uod) confessio etiam
item certificacio no(n) est ut
patet de regul. iur. l. [?]
cum qui li. vj. Ex hoc
infero q(uod) executor cui
committitur [illegible] im-
petratis non tenetur ex-
spectare aliam cognitionem [?] sic
sic non [illegible] de
excom(m)unicatione qui de facto
suo certus esse debet ad hoc
l. constitutis, i. de appella-
tionibus ubi de hoc. Quinto infero
ex isto q(uod) in notoriis non
est necessaria cognitio ut
patet l. de iure iurando
ad nostram iij. et hoc ex
colligit glo. penult. in
fine c. [illegible] Ultimo allego
q(uod) in [illegible] facto non est tolla-
bilis ignorantia [?] quia
quilibet de facto suo certus esse

debet quamquam hoc est de facto
iudicii ut in l. c. ut debitus
i. de appellationibus

¶ Oppono contra eo q(uod) in mandato
absolvi excom(m)unicatus cum con-
dicione [?] quia cum s(entent)ia lata
contra iura scriptum est nulla
ut pat(et) l. de re iudi. c. i.
et in vj. l. diffinitivam quia
non est necessaria absolutio
cum absolutio presupponit
vinculum et ligamen. Ergo [?]
licet s(entent)ia est lata
contra formam concilii c. sacro
i. de s(entent)ia excom(municationis) li. vj.
[illegible] non est nulla tamen
quia c. sacro non potest for-
mam substantificare solum
quo ad solempnitatem. Et hic
aliqui doctores ponunt
plures [illegible] dicentes q(uod)
[illegible] s(entent)ia iniusta est nulla

¶ Oppono ad idem in eo q(uod)
dixi i. [?] non [?] q(uod) excom(m)unicatio
iniusta ligat. Sed contra quia
non ligat probatio q(uod) iudi-
cium ecclesie debet se conformare
iudicio dei xj q. iij. c. [illegible]
et ij q. i. [illegible] d. [illegible]
et de s(entent)ia excom(municationis) [illegible]
ij [illegible] aut nullum ligat
iniuste xj q. iij [illegible] et
de pena di. iij. Ubi q(uod)
bono

¶ Certa hinc [?] [illegible] utrum
excom(m)unicatio iniusta ligat [illegible]

q excoīcat⁹ iniusta ligat
tanto quia sñia pastoris
siue iusta siue iniusta timenda
est xi q. iii. c. i. et hec est
ideo q ligat pro quo ad-
uertend qd aliqua excoī⁹
est nulla a qua nō est rel-
laxanda si est valida, nulla di-
citur uel roe pferentis sen-
tenciam quia pferens nō est
iudex ut patet ii. de sent̄ di-
ctionis et si tali uel ecia
rone eius contra que pro-
fertur, ut puta q excōica-
bat sine causa puta
quia nō est peccans ut
patet ii q. i. multi et de
diuorciis gaudemus uel
ex rone forme et modi
pferendi ut puta q in ea
est expressus error intol-
larabilis uel est lata post
appellationem legittimam ut ff
i. de sñia excoīs per
tuas et c. solet li. vi⁰
Et omnibus istis modis nō
est necessaria absolucio, nisi
aliquid ad cautelam, ut
patet ii. de excepcionibus apli-
ce et plene nota in dic-
to c. solet in vi⁰ Si aut
est nō nulla et tunc aut
est iusta aut iniusta Et
dicitur iniusta uel qr ex
nulla causa uel minus ro-
nabili uel qr ex sñia in-
tencione excōicatoris non

fuit zelo iusticie lata
ut patet xi q. iii Si quis
uel quia in ea nō est serua-
tus ordo iudicii Et omnibus
istis casibus, dico qd sñia
tenet mero iure Et de
multiplici iniusticia excoī-
cacionis notatur in summa xi
q. iii. plures autem rones
assignantur pro isto qd sñia
excoīcacionis iniusta tenet
prima ut clerici ecclie
habeant in reuerencia xi
q. iii nemo contempnat
Secunda ut obediencia crescat
per meritum et ideo dicitur me-
dicinalis ut patet de sñia
excoīs c. i. li. vi⁰ Tercia
quia si contempneret etiam
excoītus iniuste ligatur
ex contemptu, etiam quo
ad ecclesiam triumphantem
xi q. iii. c. cum quis Quarto
qr excoīo que est iniu-
sta, post quam lata est contra
iudicio litigatoris cum contra
iudicis statutum ut patet
de sñia c. veniens uel ubi
aut li. vi⁰ ubi dicit qd
absolucio ab excommunica-
cione ecia iniusta tenet
ergo forcius excoīo iniu-
sta tenet
Ex predictis concludo hanc
conclusionem qd sñia excoīcacionis
iniusta ligat licet tantum
xi q. iii c. i. dicit ipam
solum timendam pro quantum

1

2

3

textu, quidam dicunt q
no ligat Sz vos dicite
q ligat racione sui effica
cissimi quia si no ligaret
no esset timenda
¶ Alia glo opponit et solvit
2a quit et solvit art
et remittit et iudicem
instruit
¶ Capio secundam glosam et
oppono, et videtur q
papa no debuit remitte
excommunicatum ad excommunicato
rem reprobato quia non
debet quis cogi litigare
coram iudice suspecto
ut patet in q. iii. c. quia
suspecti et c. i. de offi
delegati suspicionis Glo
sa illa solvit dicens q
excommunicator no debet
cognoscere sed absolvere simpliciter
¶ Oppono contra textum
et notabile ultimum in quo
dixi q in facto proprio non
est tollerabilis ignorantia
sed contra ymo etiam in facto
proprio excusat ignorantia
ut patet c. i. de solutionibus c.
si et ff. de condictione in de
biti l. si me putes ubi
solvens indebitum per
errorem repetit Solutio
licet aliquis errans erat
de dampno vitando sed
alterius preiudicio et ex
cusatur etiam in facto proprio
ut in prejudicio aliquis errat

in facto proprio in alterius iniuria
et non excusatur et si facto
proprio
¶ Sz contra hoc, ymo excludit
q error in facto alieno
no excusat, xvi. q. i. dist. q
dicitur et xii. q. ii. q. etiam
Solutio aut est factum alie
num q quis tenetur indagare
et talis error no excu
sat ut confirmandus tenetur
inquirere de electo ut patet
in de electo cum nobis olim
aliqui no tenentur indagare
et excusatur Item quandoque
ad error excusat quandoque
aut loquitur de errore
iuris et hic no est iniuria
Aut loquitur de errore
facti et hoc dupliciter aut
proprii aut alieni Si proprii
aut ad iniuriam alterius
tendit excusacionem dampni
et tunc no excusat. Si aut
no ad iniuriam alterius te
dit et tunc dico q ex eo
excusat si subest ratio proba
bilis Si aut loquimur
de errore facti alieni aut
est factum q tenemur investi
gare et tunc no excusat
ut patet xvi. dist. q dicit
et xii. q. ii. c. ii. Si aut
no tenemur investigare et
tunc excusat, quia non no
fuit factum publice ut in. q
iuris accusare potest cau
sa
¶ Glo ii obiciat et solvit

de sent. ex.

deinde quod et solutus ab ar
et remittit et iudice misso
ita quod dictum est quod excom
catus debet remitti ad ex-
communicatorem
Sed cum iste inique pro-
cessit in excommunicando ideo est
illi suspectus et ad iudicem
suspectum non debet remitti
ut patet de excep. dilecti
Solvit glossa quod hec fora
sunt consuetudo ecclesie et
ad suspectum iudicem non
remittitur pro cause cognitione
sed pro absolutione. Ego glossa
vel alia ratione quod remitti
non debuit ad istum probatur
quia iniuste excommunicando sus-
pensus est ut patet supra de
sententia excommunicationis sacro. et
in c. cum medicinalis li. vi
et c. si suspensi non exer-
cet spiritualia ut patet de con-
suetudine cum dilectus ne
excommunicati quod iste non
potuit ipsum absolvere. Re-
solvendo secundum Gratianum nisi fora
et consuetudo ecclesie hoc ap-
probasset que est secunda pro
iure vel aliter dicitur aut
intelligitur de excommunicato a ca-
none et de suspensione et
non potest ut hic et tunc dicit
quod potest et hoc etiam dicit
glossa ibi et ita suspe-
sus. Dicitur quod suspensus vel ex-
communicatus minori potest absolvere

excommunicatum. Secundo glossa quando
inique id est quando iniuste excom-
municavit, propterea absolvit
cognoscendo de causa principali
iudex quod sic cognoscendo non
fuit ab eo appellatum
Sed quod tunc est dicendum ad c.
dilectus supra de consuetudine ubi
dicitur quod suspensus spiritualia
exercere non potest sed absolvere
est quid spirituale, ex quo
dependet a clavium potestate
Solvendo quod aut loquitur
de suspenso ab officio et
iurisdictione, et tunc spiritualia
exercere non potest ut in dicto
c. cum dilectus. Ratio quia
exercere spiritualia dependet
a iurisdictione. Aut loquitur
de suspenso ab officio tantum
sive ab ingressu ecclesie et
talis adhuc potest exercere
aliqua spiritualia scilicet illa que
pertinent iurisdictionis et potest cogno-
scere et absolvere ex quo
non est suspensus a iurisdi-
ctione. Quod autem glossa quod
si iudex certus est quod iniuste
excommunicatum iudicet quod tunc
non absolvet
Circa istum punctum an
excommunicatus remittendus est
ad excommunicatorem, distinguit
Iohannes Calderinus. Aut excom-
municatio lata est ab ordina-
rio aut a delegato. Primo
casu aut non est appellatum

q°

Solu.

An excommunicatus
remittendus c

a sna et tunc fit ad ipm
remissio ut patz de off
dele cu qtingat et hoc
verum nisi periculu sit in
mora quia tunc superior
absoluit ut patz de
sna excois libro
li. vjo. Si tn notorium
est snam excois esse
nullam vel iniustam tunc
superior pt hoc declare
ut patz. li. de appella
solicitudinem dc tn si su-
perior no remittit si ipse
absoluitur tenet absolu
cio Racio quia est iudex
ut in dicto. c. venerabilibus
li. ubi aut Si aute
appellatum ab ordinario
est tunc no fit ad eum re-
missio nisi superior ei
hoc deferret ut in c.
per tuas. li. de sna excois
denique excoicatus fertur
a delegato et tunc aut ap
pellat ab eo aut non
primo casu no fit ad ipm
remissio Racio quia per
appellacionem eius iurisdictio est
suspensa et hoc verum
qn recipit appellacio
ut patz. li. de off. or.
pastoralis ij. iur. s. c.
casu iterum quantum
durat eius iurisdictio fit
ad ipm remissio sine
cognicionem aut difficultatem
sine post dum mo. tamen

no sit lapsus ut patz de
off delegati quoniam Si aut
lapsus est tamen delegatus
no absoluit ut in dicto
quoniam c. pastoralis li.
de off ordinarij
Glosa super verbo sine dif
ficultate, quid sit qua
difficultate dicit ista absol
ui qui sit excoicati con
gruendo qualis Soluit
glo dicens puta sine
difficultate iuramenti vel alicuius
mandati aut caucionis sic
et videte
In fine glose dicitur Ro
mana Simonia difficultas
provenit ex solempniter ce
lebrata ita absolucio
ut forcius timeat ut in
c. sacro. li. de sna excois
cu excoi sit medicinalis
ut in c. cu medicinalis. li. de
sna excois li. vjo. pro
hunc est de sba Simon
quandoque tum vel alia rab
solucionem et per qnd illa
est obmissa absolutus
est hec tn Simo Compos
witch rago lig alij tn
qnd pt c. cu desideres. li.
de sna excois tamen
no est verum
Queritur hic utrum iuramentum
sit de sba absolucionis Con
cludit igitur quod iuramentum
no est de sba absolucionis
per istam glosam et dicitur

videm tenet primo Com
pos. wilch nazo Et ali
tenet contra p c tu desi
deo. ff. de sen(tentia) excom(municationis)
Sed hec opinio ultima non
est vera in tantum nostri q(ui)
item nec est vera alias si ex
fuit iuste excommunicatus
quia tenet absolucio si
iudiceto ut in dicto c.
tu desideras Et ex quo
dixi quod non requirit iud
icium de necessitate quod
dam sufficit simplex cauco
ad absoluendum aliquem
excommunicatum iuste Solu
tio aut fuit excommunicatus p
contumacia iudiciali et tunc
requirit caucio sufficiens ut
in c. sacro, et in c. tu desi
deras. ff. de sen(tentia) excom(municationis)
Sicut etsi si est passus
missionem in possessionem et
nunc vult recuperare pos
sessionem infra annum ut p(a)z
ff. de sequestrone posses
sionis c. primo et sic intel
ligenda est glossa prima ff.
de appella c. ex fronte
aut fuit excommunicatus pro
contumacia ex iudiciali
et hoc dupliciter quia aut
fuit contumacia notoria
aut non et tunc dicendum ut
ff. de sen(tentia) excom(municationis) venerabi
li vi(sum) et de verbis signifi
ex parte et h(ic) et in tali

casu dicendum quod non est ne
cessaria caucio sufficiens
Glossa super verbo concesse
ista queritur infra quantum
tempus iste executor
potest absolvere excogitata
Solvit glossa quod non potest
absolvere nisi post tempus
elapsum excommunicato
assignatum, alias absolu
tio non tenet.
In fine glosse dicendum quod
ex post tempus potest absol
vere executor taliter cum
sit iudex ut in dicto c.
venerabilibus ff. verbo aut
li vi(sum), et maxime si sit
ordinarius
Quero cum istos depu
tatos ad absoluendum a ta
li sen(tentia) an possunt re
cusari videtur quod si sic
sicud ex recusari dele
gati ut patet ff. de
offi dele causam suspi
tionis, non enim sunt mei
executores ex quo co
mittitur eis cognicio per
clausulam si est ita
Quero quod est officium
istos deputatos Glossa
ista sentit quod officium eorum
est in expectando tempus
assignatum excommunicato
Circa hic nota quod ali
quis superior assignavit
tempus excommunicato aliquid
non eo casu potest isti

delegati assignare sibi
tos quia uno commisso co-
mittuntur omnia, sine quibus
illud non potest expediri
ut patet .j. de offi. delegati
preterea ut sic post finem
ipsi absoluat ut patet
.j. de officio ordi. irrefra
gabili § concessa. Hec
in primo casu

¶ Queritur quid si partes et co-
actor consentiret ut de-
putati absoluerent. Dicunt
quidam quod adhuc non possent
et consequenter .j. de offi. de-
legati c. facto ut sunt forma
mandati ut .c. e. cum di-
lecta sed hoc reprobat hosti-
ensis quia ille ter-
minus in fauore coerci-
tatoris, ergo illi potest re-
nunciare et hoc videtur
verum nisi appareat quod su-
perior ex aliqua causa
speciali et rationabili istum
terminum prefixisset.
¶ Queritur quid si ante terminum
constat quod coactor non vult
absolui, dicunt quod sic apparet
de expressa voluntate et tunc
non expectabitur terminus ut
patet ff. de adulteriis l. si
maritus. Queritur quid si isti
deputati ante absoluant
antequam cognitum de causa
excommunicati, numquid valet ab-
solutio, quidam dicunt quod sic
et hoc est verum per eum
pronunciauit se iudicem
et fundata est eius intentio
dicto ut in dicto c. venerabili
et ff. ubi aut. l. ij.
¶ Queritur an debeat
an omnia absolui, dicunt
quod aut dicit excommunicationem nulli-
tatem et ostenditur manifeste
et tunc non fit absolutio
nisi ad cautelam dicunt
dicitur excommunicationem iustam

et tunc an omnia fit abso
lucio, nisi fuisset excommunicatus
pro offensa manifesta et be
ne excommunicatus an omnia satisfa
ctionem fiet. Racio est quia excommuni
catus iuste absolui non potest
periculum more ne decce
dat in excommunicatione et ne a
lii contrahant labem excom
municacionis minoris

Glosa penultima super verbo
de facto suo etc. primo
dicit in fine ignorancia facti
proprii et alieni etc. arguit
et infert quod non liceat
alicui factum proprium ignora
re. Sed hoc dicat verum nisi
habuerit causam probabilem
ignorancie. Sed in facto ali
eno tollerabilius est ignorancia
si est probabilis. Sed crassa
non excusat, et ad hoc
allegat canones et leges

Item arguit quod in notoriis
nulle sint partes iudicis
nisi quantum ad sententiam, quod
videtur in fine glose di
cte de hoc ut S. dixi an
error excusat et cetera

Glosa ultima incidit super quo
et tamen ista glosa concludit
ea ad predicta contra
in glosa super verbo consequa
tur. Primum est quod concludit
ex ista glosa, que incipit
executores prelatus
et dicitur quod post lapsum

finalis glosa quintum quod sit
officium delegatorum a quibus sit
scribitur

tum assignatum excommunicatum

Quintum ubi est glosa qualiter
se habebunt circa absolu
tionem, dicitur quod absolvat
statim antequam cognoscat
de iusticia vel iniusticia
excommunicacionis ut patet. Extra de
off. delegati cum contingat
et hoc verum dicit, nisi
adversarius opponeret quod esset
excommunicatus pro offensa manifesta
vel quia non paruit rei
iudicate, quia si de hoc
constitit tunc non absolvet
nisi post satisfactionem. Sextum
ultimum glose est qualiter
se habebit executor aposto-
licus post absolucionem. Dicitur
glosa quod incipiat cognos-
cere de iusticia vel iniusti-
cia excommunicationis, et si constito quod
fuit iusta, remittet
ad excommunicatorem ut ex
communicatum absolvat. Si
iniusta, puniat excommunica
torem pena de qua in
c. Sacro. Extra de sententia ex
communicationis et per ea de privilegiis
cogat

Exponere

Primatibus non valet rescrip
tum in quo impetrans di
xit se non habere beneficium
cum beneficium habeat licet competens
hoc dicit, Dominus abbas quod pro

qo 2o solucio ibi illud
quidam impetrauit rescriptum
aplicum in quo dixit
sed non dum assecutum
aliquod beneficium quod haberet
competens de quo non fecit
mencionem questitum fuit
an valeret rescriptum et non
Nota primo quod de modico
quod curatur textus quia mo-
dicum beneficium tam magna
gratiam annichilat et de
hoc in summa glo
Nota ii quod de beneficio quantu-
cumque modico debet fieri mencio
ut patet in c. de preben. si mo-
tu proprio li. vi.
Nota iiio quod habens benefi-
cium minus competens, potest
in forma qui se in forma
pauperum impetrare dum-
modo faciat mencionem de eo
beneficio, de quo in c. de preben.
Si pauper li. vi. Ideo isto
infertur quod non sit paria
non habere vel minus sufficiens
habere, et hoc in impetracionibus
beneficiorum Racio quia unus suf-
ficiens beneficium cuius sit tenue
beneficium est titulus beneficii
cum aliquis hoc paria sunt
non habere vel minus sufficiens
sed ut patet in c. signatis
dicit tangitur in c. quoniam
et in c. de translacionibus pla-
cuit Alia que hic no-
tant doctores et alii
videte i. c. Si motu proprio
in c. de preben.

Glosa summa obicit probans
pluribus racionibus, quod non sit
curandum de modico, deinde
probat contrarium aliis racionibus
duas sequitur Ideo quod
ibi sed adverte, quod si habens
aliquod modicum beneficium
dicens se pauperem clericum
impetrauit nichilominus valet
impetracio et tenet scilicet
quod non et hoc racio quia
hodie in impetrando esse
in forma pauperum debet
de modico beneficio facere
mencionem ut i. dicto c. Si
motu proprio in vi. de preben.
Glosa ultima ponit
nonne condiciones subintel-
lectas vel subintelligendas
in literis beneficialibus et de hiis
ponit versus que patent

Dum nonnulli

Commatur ab olim rescripto
aplico in casibus hic contentis
probat commodo rescripti et
admissio rescriptis, et
dampnis condempnatur
hoc dicit in summa summa
Et diuiditur in duas partes in
prima ponit constitucionem
racio secundo constitucio, ibi sta-
tuimus et ibi prima cernat
fraudes ab obtinendo re-
scripta secundo penam impo-
sibi eorum literas Et ista
decretalis post vii species frau-

quas tres comittit impe
trando, et quarta in abutend
do litteris impetratis pena non
quod omnibus est amissio
litteras et condempnatio expe
sarum secundum goff et hostien.
¶ Ex glosa prima patet forma
ni casus exposita sunt supra
quod quidam abutentes litteris
apostolicis casus in fraudem impe
trant que fraudes multipliciter
comittebantur per eos, quidam
suo nomine impetrabant litteras
et aliis easdem dabat eiusdem
nominis et ceteri quidam per eas
trahunt ad iudicium illos
contra quos nil habent commo
ne et cetera ut in glo prima
¶ Nota primo vii fraudes ab
utentium rescriptis ut in glo
secunda et tertia
¶ Nota non quod cautela est contra
tales in rescripto, quia si co
impetrauit proprie nomine, non pos
sit illud rescriptum utentis
tradere alteri eiusdem nominis
ut de hoc in glosa secunda. Et
est ratio quia ydemptitas
nominis non est ponderanda
ubi est diuersitas personarum
nec ipse est ydemptitas no
minis, nomine eius quo vo
cor Jacobus non est idem
cum tuo qui vocaris eodem
nomine nisi quantum ad voce
bus quod habetur dicit eiusdem nominis
melius diceret similis nominis
ideo dicit primo quod si sic tra
dunt litteras tenentur pena

falsi, sicud qui supponit
partum, et pro hoc allegat
ff. de falsariis l. falsi
nomine et l. qui falsa
et idem dicit de raptoribus
nec valet, quod fit per has
litteras et sic puniuntur tam
quam raptores et
in eo quod dixi puniuntur tam
quam raptores pro hoc
faciunt notata per glosam
l. de alienatione mutandi iudi
cii causa l. i. et ii. et de iudiciis
c. iii. et de restitutione
spoliatorum exceptione et ideo
ubi resident c. frivolam
¶ Nota tertio ibi vel quomodo
quod puniunt agentes contra sibi
non obligatos quomodo intel
lexeris contentum statim ostendit
instrumentum so
lutionis et de facili petit
de absolutione patet et
ille qui male agit
puniuntur et de hoc de libel
oblatione c. iii. et in glo super
zi cum dicit glo quod isti qui
frane puniuntur qui ca
lumpniose trahunt alios
ad iudicium ibi eum qui
tenetur. Et hic tunc causa a
gentes contra non obligatos
ex sola vocatione puniuntur
de hoc c. i. de foro compe
in glo super uerbo interdi
cti
¶ Item in uerbo opporte nota
iiii quod rescriptum non ex
tenditur ad transactas que

no sit comperte, tpe im-
petrat. Ho quo argui-
tur Host. quod dum modo
lis non sit, tpe impet.
etiam si statim post
sit comperta ad ipsam uo
contendit rescriptum. Hoc
quia non fuit sunt odiose
debet restringi per rationem e.
dicta de regulis iuris in
vi. hoc verum si exceptio
alio valet iudicium ad
hoc facit c. c. significat
et c. eam et c. contenose
et hem Host. de off. dele.
c. cum olim et c. p. cteg.
Racio quia rescriptum sub
repticium ad lites non
viciat ipso iure propter
subrepcionem c. e. ad au-
dienciam igitur necessaria est
exceptio Similiter licet
in litem super vacaturo
concessum quod non contendit
ad beneficium post data cre
atum, ut patet c. ii. de
meta litis
Et in eo quod dicit actorem
non posse trahere rescripto
ad futuras controversias
idem intelligo in rea
liter requirit put notavit
Jo. an. in cod. dispendia
l. Becius in pro. in vi.
et specu. de rescripti pre
tatum § fiali et extra
ibi de mutuis pet. c.
q. cone xii
Bz. dicit quod hic sunt potest
quod rescripta litarum ad fu-
turas lites, dicit Compos.
Si apparet beneficium vel
hereditas super qua porri
git actor libellum post
data rescripti vacasse
quod tunc sunt potest Idem
dicit in similibus
Item eo usus seu quasi
notatur quod ille presumitur
maliciose agere qui super
uno negocio trahit reum
ad plura loca et sic super
uno negocio non debet
impetrari diversa rescripta
Et dicit Host. quod qui plures
acciones temptavit pro sin-
gulis, ut sit sicut pecuniator
inveniri si sit unica
non inveniri nisi sit unus
defensor ut patet in de
procuratoribus non dixit in glo.
sic ergo et c. ii. Si duo
libri vi. et ff. de procura.
l. non tamen
Nondum est v. quod est
obviandum maliciis hominum
et providendum ne post fati
getur laboribus et expensis
ad hoc facit in de off. ord.
ut litigantes li. vi. ff. et
ibi in textu dicitur non q
paruntur Nota de hac dictione
dictum quia hic denotat cam
et alibi denotat tempus
ut patet in de elec. vel
esse sunt cui
Nota hic de pena abuten-
cium rescriptis ut careat lra

comodo Et dicit host. quod
michelonus putat accusari
criminaliter de hiis que stellio-
natus de quo crimine nota
per host. in c. i. de elect. cum
vincomitibus et de testi. testi-
bus et ff. de crimine stel-
lionatus l. prima sicut premittitur
¶ Modo viso quod circa quod con-
venit in expensis intelli-
modatis et per iudicem taxatis
ut patet de penis c. con-
stitutus
¶ Item nota quod quandoque
agitur ad dampna et expe-
sas ut in c. de iniuriis c.
i. et c. olim quandoque tamen potest
agi de expensis et non
de dampnis ut in c. de
iniuriis in ma(teria) sic host.
Ex hoc patet quod differunt
dampna et expense et
hoc defecto significato
ut i. dico. c. in nostra ubi
patet quod fuit remissa
dampna per pactum et
iuramentum que intelligun-
tur ut patet ff. de tran-
sactionibus l. qui cum tuto-
ribus et nota in c. i. de transac-
tionibus c. i. alias nomine
dampnorum continentur expe-
se ut patet ff. de dampno
infecto inter quos § fi.
ubi dicit quod qui tenetur de
dampno infecto, tenetur
ad sumptus adversarii et pro-
curatoris i. q. i. in principio

¶ Oppone quod sit locus pre-
fraudi probatur, quia non
sufficit quod litere tradantur ei
qui sit eiusdem nominis, nisi
etiam habeat litem super
rebus de quibus in rescripto c.
c. sedes Solutio dicit Jo. an.
intellige quod in rescripto
erat clausula generalis ut
puta, quidam alii et rebus
aliis alias patet quod raro
de facto reperitur fraus
¶ Oppono secundo in eo quod pu-
nit impetrantes, sicut eui-
tetur quod sint ignari ut quia
probabiliter crediderunt procura-
tores suos illas litteras
impetrasse et sic sine
culpa puniri non deberent ut
patet de consti. c. ii. Solutio
host. intellige de impe-
trantibus contrariis alias si nes-
cierint licet commissa frau-
de, caret comodo rescrip-
ti, evitat tamen condempnationem
expensarum arg. de crimine
falsi dura Et tradens
tenetur utique potest arg. ff.
de dolo l. eleganter § fi.
et l. sequenti
¶ Sed dicit scita fraude per
sequentem quod ratihabitio
tenetur ut patet de elect.
c. pemult. sicut host.
sicut in eo quod dixi quod non
habet comodum rescripti
etiam si ignoraverit frau-
dem hoc est ideo quia

H Et ideo rescripta sunt quia ut patet c.
dedimus rescriptum l. a quo non debet ...
... fraus qui rescripta quia ... dolo
... est quod tunc sint quia, ut l. ...

ipsi dicimus ac si promitteret
... causa cadit ut l. di...

... quod impetravit

hec no est ipe pena, ad
hoc facit notata p Joh
an de elec. c. si. li. vj.
Oppone iiij° qd no sit
locus bric fraudi, pbas
quia si quis agit con
sibi no obligatu non
pt de hoc excipi nisi
post literam ostestatam
ut hat de lit ostesta
coe c. j. li. vj° Solucio
qz intelligi qd ipe reus
statim debat pmpta
sbacionem puta instru
solucois uel ple racoe
qua excepcio pempto
que statim liquere pt
opponit ee an litem
ostes ut nota. d. c. ad
audiam racoe ronis qr
iudex det festinare
ut iudicium fina ut ff
de dolo et otumacia c.
finem
Oppono iiij° qd no pos
sit esse locus arte fran
di sz i trahendo rescptm
ad futura, cum in eo expri
mat lis de qua agit
qd aut no dum erat ex
primi no potuit Solucio
no. an intelligendo de rescp
to quitenus clausulam genera
lem salutis in rebus de
quo remittit ad notata
p se in speculo de rescp
ti pntacoe § ultio pe
nultima colupne ij°

Et contra hoc opponitur
qd rescptu pt extende
futura, quia rebus q sub
sunt pt ostitui ut in
glo supra verbo ad futuras
que art pro et con et
no soluit Solucio dicendum
est qd rei no existenti
nec fruitus pt ostitui ne
de ea pt fl aqua dispo
si bn pt se aliquis obli
gare ad futuram ostitu
endam cum res erit ut
loquit lex labeo, et
aliem in glo allegata Sic
est dicendum in rescripto qd
rescptum no det extend
futura racoe quia cu sit
qi quedam qualitas
respectu negocii supra quo
accedit si negocium non
dum erat ergo nec qualitas
potuit supra hoc induci
spa bn expresse hoc dis
ponendo ex certa scia fa
cere posset et tunc dicendum
rescptum simul vires cu
res erit in rerum na Et
hoc tunc firmatur p c. ex
tenore. d. e. ubi iudicatur
p delegatum de lite que
no erat tpe impetrati
rescpti et facit ad idem
d. c. e. si signt fuit Solucio
rescptum directe et pri
non pt trahi ad futuras
lites ut hic si sumo de
lecti bn trahi ex vi co
sequencie ad omnia incide
tia exorta est tpe i pel

rescripti et loquitur contra a
Glosa prima ponit casum, recitando unum fraudem impetrantium. Glosa 2 quid de vacone patet ex litera, quia isti literas quas impetrabat tradebat aliis eiusdem nominis. Glosa quero quomodo posset obviari tali malicie et dicit quod ponendo nomen cum cognomine in rescripto.
Glosa 2 dicit eos recte puniri qui alios trahunt calumpniose ad iudicium. Item in glosa quod qui calumpniose alios trahunt ad iudicium debet compelli et in expensis condempnari.
Glosa contra opponit se contra adimat textum per se ipsos quia ut patet hic ex textu quod hic isti impetrantes reservabat literas suas ad futuras lites, sed videtur quod non male vel iniuste ut patet ff. de servitutibus urbanorum prediorum l. si cum servitus ubi dicitur quod futuro edificio potest servitus imponi, tamen glosa probat contrarium et instat pro defensa litere quod videte.
Glosa 3 quia quod reus quando non dum est accusatus non potest 2o id de quo agendum est primo i. reus non debet esse 2o collegio et predio quod non dum est ibi datur similem. Item quod non potest dici unum quod nunquam fuit

quo decretum ipso iure nullum est datum de ea re que adhuc in controversia non est. Glosa 3 infert quod rescripta ad futura negocia non extenduntur.
In fine glosa dicit quod similiter ut privilegium futuro edificio vel collegio concedi non potest ut valeat tempore, nec sic edificatum vel constitutum fuerit, tunc dicit quod sic, de hoc est casus ff. de sententia et re iudicata, abbate sane li. 6o hic nisi primo hoc velit ex certa sententia facere.
Glosa super verbo uno negocio, notat ex litera quod talis qui impetrat huiusmodi literas debet carere commodo literarum et puniri in expensis. Glosa dubitat quod etiam debeat perdere causam sicut ille qui petit secundum in diversis iudiciis quod videte. In fine glose dicit quod hoc est regula quod trahens aliquem ad diversa tribunalia perdit commodum literarum et condempnandus in expensis, fallit tamen in casu statutis ubi ex sic perdit causam.
Glosa super verbo personalis notat quod maliciis hominum est obviandum et propter hoc ponit multa iura 2o contra

quod pt costare de mali
cia deinde concludit quod
omnes personales actiones
quas proponi pt in eodem
libello ut patet in ca
quoniam videte in fine glose
dicte quod de ista glosa
habetur s. e. dispendia
li. vjo

Glosa statim sequens
videtur prima questione varias
et primo quo ad eo quod textus
ponderat litteras ibi probant
do litteras qui si actor
traxerit reum coram dele
gato, utrum est locus
questionis pene glo videtur
quod non secus si coram
ordinario sed alii dicunt
contrarium sed dictum glose est
verum, et dominus quod opinio
contraria procedit quo ad equi
tatem ystoricam et c. dis
pendia. Et tunc ibi in
glosa si coram pluribus
querit glo quid si quis
coram pluribus ordinariis
trahitur videtur glosa
idem esse 3o querit quid
si coram uno delegato
et ordinario videtur quod
idem esse et sic recedit
a sua opinione posita
in precedenti questione sed dicunt
doctores

Quidam tamen hoc non credunt
sed actorem posse convenire
reum coram diversis ordinariis
et ad relaxationem favorabilior est

dicit quod intelligitur in causa ca
pta quam inchoata est sed in
inchoanda favorabilior
est actori et hoc est dicere
quod in principio cause favetur
actori sed in fine reo. de
re iu. proliximus cum ad sedem

Glosa statim sequens, arguit
sicut contrarium et solvit
arguit contra quod reus pt tra
here actorem ad unum locum
certum Et contra hic opponit
C. de sindicis et ut locum
omnium judicum aut cetera et cetera
sequitur ubi dicitur quod reus
actorem ad alium judicem
trahere non debet Solvit
glosa dicens quod reus bene
pt trahere actorem ad ju
dicem alium pendente primo
judicio

Glosa super verbo indeterminate
quia dicitur in textu quod reus
actorem ad diversa loca
vel indeterminate ad villam
civitatis pendit, querit quare
non debet sed clericus citatus ad
unum locum ubi non inde
terminate plura loca sub
nomine continet videtur glo
quod locum debet esse certus et
quia talis generalitas parit
obscuritatem et cetera

Nota ex glosa quod genera
litas parit obscuritatem
2o quod nimia generalitas re
probatur 3o quia non licet vaga
ri cum alterius dampno de
ista glo infert quod in tali

tenet appellatio hec vni
nisi i aliquo loco eisdem
noiis habet habitacionem
Item quod si aliquis trahit
aliquem ad locum huiusmodi no
mine qui e pluribus locis
nisi i alio casu valet
citatio Glosa in fine c. gt
Vel sic qui in alio locorum
conveniens habet habitacionem
et hanc glosam sequitur Gof
eciam si iudex citat aliquem
et non assignat locum in
quo compareat debeat
intelligi in loco ubi iu
dicare consuevit et sufficit
ibi requiri iudicem et pro
testari quod non potest haberi
eius presencia
Queso utrum processus factus
post litteras renovatas vale
at vel non aut sunt littere
de gracia aut de iusticia
cia Si de gracia et dicendum
quod non valet processus
eciam si iudex vel executor
tor ignoraret renovacionem
ut notavit Compos. d.
c. pastoralis super verbo a
pluribus v. vim forte Et
immo infra de conces. preb.
quia cuctis Si aut littere
sunt de iusticia tunc
aut concedens litteras revocat
proprio motu aut ad partis
instanciam Si proprio motu
non valet processus ut notavit

immo O. e. c. cum contingat
in glo. quemquam pro quo fa
cit. i. de off. vicarii c.
permitt. et ff. de iudiciis
l. iudicium solutum et i. de
preben. Si motu proprio li
bero et c. si Romanus pon
tifex in clementinis Si
vero fiat revocacio ad par
tis instanciam, et hoc du
pliciter aut quia littere sunt
revocate ipso iure et
de hoc constat, Aut ope
exceptionis aut est du
bium si ipso iure et de
hoc constat, et tunc aut
parti iudicetur procedit
ante inhibicionem factam
et antequam sciebat suam
iurisdictionem esse revocatam
ipso iure et tunc valet
processus racio quia quod le
gittime factum est revocari
non debet ut i. de resti
spoli. audita et C. de
iudiciis et in locum. h. cum
iudicium, l. Si quis arbit.
et iii q. vii. c. vii fal
lit ubi in suis litteris re
vocatoriis, dicit quod fiet
a tempore date revocacio sicut
pronunciaret irritum et
inane ut i. de cler. in
notuit et de preben. in
certa sum hostis pro quo fa
ciunt nota p. Jo. an. i. de

elect c. puida li. vi. in
glo. puta aut pcedunt
p9 inhibitionem suam ipo iure
renocata et tunc non tenz
pcessus ut. s. de dolo
et contumacia cu lris
vl quia snia a non suo
iudice lata non valet
ut. s. de iudicijs at si
cleri. Si ope ex tepos
pnt annullari et si non
occipiat pcessum nisi
appellatum ut notavit
Inno. d. c. ceterum et c.
pastoral et. s. de rescripti
ca int ceterum Compos. Si
aut est dubium an se
renocet pmaos, tunc
aut ppaduit renocat
pcessus pmos et tunc pi
uisus pmos est ipo iure
renocata, ut notavit
Inno. d. c. ceterum. Si aut
sit ppa non obstantibus
pcessibus lris et non est
renocata ipos pcessus
ut notat Inno. in c. gti
gt. d. c. et Compos. in
c. pastoral. d. c.

/ pcessus p pa pnt valz pcessus colpdiuere
pcessus 2 ad p p9 /

Glo. ultra q istimodo
sūt unita pmiciendi in
cōpens alleat treo
cordacias, quit obiūc
da ponit opinionem, solūit
et contra solutionem opponit
et rūdet. Quero tunc
glo. quid pmict. istos
abutētes lris aplicis
i casibz hic expssis. Glo.
art pro et con et ponit
opinionem dāndū gcludit
q ipmict iudicēs impe-
trati ut sic ipi hēant
iurisdōnem quo ad hoc, et
hoc est ūm gnā hēt
iurisdōnem i qqdo dnm sua
sit iurisdō d. c. sup lris
ideo pmiciende sūt impe
tratēs tanq iudices
delēti

Infine istius ptl glose
dicit petrus de damp-
dna qslud, q delētus
pmiat in cōpens, anq
pnūciat istū fuisse
abusum rescripto, et anq
pnūciet illū no habēre
comodū rescripti, sz pt
dici q hoc no est necy
rīco q cū sit iudex
pt pnūciare gdempndo
sup amissione rescripti
absurdū cum esset q
prius gdempnaret i cō-
pens, q pnūciet istū
fuisse abusum rescripto

Alle. i gcordancias 2o quit obiciendo
ponit opinionem et solucionem
pt dicit textu q hēns sup i cā cōmiss
i cōpens et dampnus gdempne, et glo. et
umto

ad hoc fat. ff. de appella
cū appellacōibz li. vi. ubi dr q
sz delētus no pōt deli-
quentem et est negligens
i pmiciendo, tunc ordi-
narius pt pmiere ab
utētem et vi q no tāco
quia sicut cā alteri cōmis-
sa, no hēt ordinarius po-
testatem. Sz gtra ut
i. de off. ordinarii, sicut
gt ffratrus q ordinarius
pt pmiere abutētem
rescripto, et sic gcludit q
ipius est supple, desertum
delēti in sua diocesi
ut i. c. signifit

Quero q si delētus ab
utit iurisdōe sibi gmissa
tunc q pt pmiere ab or
dinario, dicendum q hic et no
est curandum utrum causa
sit finita vel non, dum-
mo possit gstare de
abusu et hoc ūm dn
mo ordinarius no cogat
de causa illi delēta
sup qua no hēt ptā
tem et sic loquitur gria

Rubrica de con suetudine

Cōtinuat. sic de supra c. d.
de iure scripto sz de gsti
tucionibz et rescriptis, nunc dicendum

matia

est, de sue non scripto, quod
consistit in consuetudine secundum
goff de ma. R. ite ha-
bet in dis. c. hoc aut
et c. se v. et i. pl dis. quod
sit consuetudo et de pluribus
aliis, circa hoc, de quibus
per primo et alios hic
sub rubrica et repetit
in isto quod sit aut consue-
tudo nobiliter. ff. c. si.

vl. consuetudines grauatas ecclesias fit tollede

Consuetudines

Cum nat. remittede super
consuetudines per quas uel
ex grauat ecclesia, hoc dt
cum glo., non dum quia
breue compositum fuit
tam quam gerardo, quo fuit
contra consuetudines et quibus
dam terris grauatas eccle-
sias, gregorius scribit di-
cens, per consuetudines que
ecclesias grauamen inse-
runt, decet nos, in ma con-
sideracione tollere.

Item quod consuetudo grauans
ecclesias est reprobanda
et dt hostiensis et goff.
quod idem est intelligendum
de constitutionibus ut patet
vs. de constitutionibus que in ecclesias
quod quando reprobant, quod
illud loquitur de consti-
tutionibus laicorum quando te-
net quo ad eos etc.
vi hic intellige de consuetudinibus

clericorum, sed quia qualiter
loquitur, melius est ut qua-
liter intelligatur. Et quod dicit
de grauamine ecclesias secundum
dicat hostiensis si grauant
clericos ut patet de iudi-
ciis clerici quia clerici gau-
dent eorum priuilegio in rebus
suis, sicut ecclesia in suis
sicut notatur. ff. de pigno-
ribus ecclesiae in glo. pet.

Item no. quod ad superiorem spec-
tat remittere consuetudines
que grauant ecclesiam, et eo
potest hostiensis et inno.
remittere vel tollere et non
sine eis iudicare. Et in-
tellige hoc qualiter pot-
loquitur eo quod si clericis consue-
tudines sunt inter laicos
quidem eum non indicat
ma de laycis ut in c. ne
sit de iudiciis et in c.
per venerabilem qui filii sunt
legitimi, in rome pet. sic
ut ibidem dicit. Et quod
per clericos constitutiones laycorum
non ligant ecclesie, in quo
quis de foro grauat proce-
rendum dicent laicos q.
et alias fecerint ecclesie
ne grauetur de foro ut p.
ff. de arbitris per venerit,
ubi notatur in glo. in c.
sed hoc debet componi li-
ibi ma qui dicat ita ob

videt, tamen contraria non potest ut patet supra dist. i in eo

rum h[ost]

Oppono contra lra. ecce

quod dicit remittere, et per hoc

non videtur contrarius sufficienter pro

visum facto quia quod remit

tit non tollit. Solucio

quod verbum remittere importat

hic quod ex toto tol

lere secundum primo ut ff. est

s. quod non debet attendi ta

les consuetudines ut supra eo

dem indicatum

Item oppono consuetudo non

valet nisi sit rationabilis ut

supra eodem c. fi. quo contra tollit

quod non est ad hoc facit, de

desponsatione impuberum c. pelt

Solucio tollit de facto

quia de iure non valet

Ho hoc soluit contra quod

que vrget in aliquibus partibus

quod clerici tenentur aliquid da

re prochianis suis in certis

festiuitatibus ut agnum pascha

lem in festo pasche vel

aliquid aliud unde si contra

surgit que preiudicium ec

clesie non valet consuetudo

ne longo tempore consuetudo

victa, breuius hora consu

mat ut patet supra de rescriptis

cum dilectus

Glosa que est unica contra

rium intelligens de one cosa

consuetudine, et que multum

ledit ecclesias, quod est nudi

citus cotpanda

Contra glosam opponitur

quod est pro modico grauamine

debet subveniri ecclesie ut patet

de appellationibus c. de appel

lationibus. Solucio ex quo

inducta est consuetudo, licet

in aliquo grauet ecclesiam

in modico tamen est ei pro

hoc causa inducta glosa ista

et secundum hoc, hic est casus

notabilis, in quo propter auctoritatem

consuetudinis tenetur ecclesia tol

lare incomoda non mediocris

ledencia supra c. cum consuetu

dinis Ho hoc notat casum

in quo est in remediis or

dinarijs, non curatur de mo

dico quod est propter auctoritatem

consuetudinis tamen predicta

et pro hoc soluitur c. de ap

pellationibus. c. alledid quod

ibi quamuis nulla auctoritate

defenditur

Ex litteris

Summa[1] c. quod consue

tudo secundum quosdam sine solep

nitate legali dumtaxat rerum et

cuius possessionem ad ecclesiam

transfert. Vel dicas consue

tudo per quam ecclesia acquirit

dominium rei et possessionem rei

sine condicione et dividitur

hic primo ponitur consultacio

2 mandatum et solucio

ibi distinctione

Casus archiepiscopus et cetera

ludovicum significavit duo
Item in provincia ipsorum tenetur
esse consuetudinem diu observa-
tam quod cum quis dare
vellet vel in testamento le-
gare possessionem aliquam
ecclesie vel pro loco
tunc modicum terre dona-
tor accipit ad suam ma-
num et etiam ponit supra
palmam plane vel super
altare pluribus videntibus
et audientibus in signum pos-
sessionis tradite et investi-
tionis rei in ecclesiam. Queritur
sitne quod sunt. Si valet
illud consuetudo et do-
natio sic facte. Videtur ipsa
quod sic quia hoc est signum
investitionis seu donationis
facte et tradite possessionis cum
dicto articulo. Contra ipsa man-
dat eas inviolabiliter ob-
servare et rationem ponit
cum huiusmodi signum investitura
sit dicatur non tamen facte
donationis set quia tradite pos-
sessionis sit eius dicto articulo.
Nota quod sic valet consue-
tudo per quam sine sollemp-
nitate legali ecclesia acquirit
dominium rei. Sic ergo non
valet consuetudo per quam
sine sollempnitate legali do-
minia rerum ecclesie abdi-
cantur

Quarto. Item ibi videtur et
audientium quod quando ad
alicuius actus geruntur
duo quorum alter auditu
sensum auditus et alter in-
sensu visus omnes quod testes
super eo deponentes dicat
et deponat de utroque
sensu. Ergo hoc infert
hic primo quod forma in facto
sensum det et exprimi in-
ducendo ut sic. Ergo dona-
lem non pro remedio anime
mee et dicat hostiensis quod
videre investitationem fieri
non sufficit testibus de-
ditur. Ergo hoc sequitur quod
si in tali facto omnes tes-
tes essent surdi vel om-
nes nichil probarent. Set
si aliqui sint surdi et ali-
qui non sufficit quia testes
per aliquos auditos poti-
ora habent formalitates verborum
et per alios sunt videntes
actus traditionis. Tamen quia
testes debent deponere de
sensu suo conformi illi
actui de quo deponit
fiat. Infra de testibus Cum causam
Quarto. iiii. ibi investitura vul-
gariter quod significatur verbo
fiunt ex quo locum quo
est in libro ut patet. Infra de
prebendis ex litteris. Investitura
facio est idem quod fundatio
stabilit datio sine donatio

que ex posito non trahi
ex vi vocabuli sed hoc
operatur consuetudo Ad hoc
nota quod significata voca-
bulorum variantur secundum consuetu-
dinem ad hoc facit ff. de se-
pulchro violato

Item vbi certum quod nomine
monasterii venit ecclesia et
hoc probat hec litera qui
primo loquitur de locis reli-
giosis et claustro et postea
dicit ecclesias Sic ergo
appone ecclesias includit
monasteria licet dicat hac
autem Et aliquando monasterium
ponitur pro ecclesia regulari
ut patet ff. de prebendis cum
olim sed

Contra istud nolle Oppono
quod nomine monasterii non conti-
netur ecclesia ut patet in vi. de
elec. statuimus et de supplenda
negligentia prelatorum gradi
eodem libro Solutio quod ex
proprio et stricto vocabulo aliud
est ecclesia aliud monasterium
Item in dispositione odiosa
nomine vnius non venit
reliquum sed in lata et lar-
ga acceptatione vnum con-
cludit reliquum et in disposi-
tione fauorabili et non restri-
gibili et sic locum iura ad
allegata

Nota vltimo ex hoc textu
quod licet dubitetur de aliquo

puta de consuetudine an
valeat vel non tamen si du-
bitatio non est probabilit
gesta in talibus communi consue-
tudinis valet et hoc pro-
batur quia ipsa principaliter
quod priores dicti donationes va-
lent sine vigore consue-
tudinis

Contra Oppono quod ista decre-
talis sit de facto nulla
et per consequens superflua quia pro-
bat eum licet contra prelatos
probatos quia an hoc
tamen certa debebat simile
quod quod sine traditione
acquireret rei donate do-
minium ut per aliam acquireret
ille dominium et ipsam certe
tussentem ut patet C.
de sacro sancte ecclesie
l. si. Propter hoc aut hec
decretalis legitur pluribus
modis primo ut consuetu-
do designata in textu vise
et operetur eam traditionem
dominii seu translationem et
secundum hoc procedit quia
sicut tunc potest dici ad quid
quod potest induci consuetudo
contra iura sicut statu-
tum contra iura fieri potest
de hoc notatur ff. titulo
proximo. Vel dic quod
consuetudo hic inducebat
aliquid speciale ultra illa lege

i. p. d. sig. in va alienat.

finale scilicet ut ecclesie siue obs
fiet translacio domini presto
tacionem ad perficiendum con
tractum et consuetudo hic opera
tur quod contractus surgat ex te
signo scotacionis. Secundo le
git quod consuetudo operaba
tur translacionem possessionis
in ecclesiam ut per illud signum
scotacionis eciam quo ad conspec
tum rei fiet translacio
rei donate in ecclesiam et
hoc non indubitat ista
lex finalis. C. de sacro
sanctis ecclesiis et sic in
telligitur optime probat
sic tali ibi quoniam tradite
possessionis etc. sunt eciam alii
casus in quibus acquiritur
possessio sine tradicione rei
de quibus in ultima glosa.
Glosa prima notat quod fauo
re religionis non requiritur
solempnitas in dedicatis locis
religiosis. Ergo hoc non quod
propter fauorem religionis ali
quid permittitur inductum de
consuetudine contra ius. Et
est simile nec non legata
ecclesie propter fauorem si non
prestentur pena que erat
apposita per negacionem ipsius
debitoris crescit in duplum
ut patet instituta de pe
na temere litigancium in
principio.
Glosa 2a notat quod transgres
sor laudabilis consuetudinis pu
niendus est ut transgressor

legis. De hoc glosa allegat
que videtur.
Glosa finalis. Primo po
nitur similia. 2o ponit
quibus possessio rei sine
apprehensione transfertur.
De hoc ponit versus. Ergo dicit
glosa quod tale signum scotacionis
est signum tradite possessionis
sicud anulus est signum inues
titure et sicud tradicio
clauium est signum tradite
possessionis.
Et per expedicionem glose
pono contra litteram quod per scot
acionem non potest tradi possessio
probacio quia in acquirenda
possessione duo requiruntur
scilicet animus et corpus ut ff.
de acquirenda possessione
l. licet. Sed hic scota
bat supra altare in ecclesia
ut in damno ecclesie
sic quo ad conspectum rei et
ibi non fuit corporalis pos
sessio. Soluit glosa quod non
requiritur corpus ut cum
palio tradicio, sed quando
fiat aliquis actus corporalis
sicut glosa quo complectitur
de anulo, et vestimento
inuestitura traditur possessio
et cum ista glosa facit lex
et de hoc nota ff. de con
tractu missa. Sic ergo glosa
probat hoc per aliud simile
repositionem in hostio fit ex pacto

accomoda. i. ipius transsito
si hoc non est bonum, scle
tare quia remunciare
actioni non est transferre
possessionem i obligatum ymo
est eam libarare, et dicit
dyno quod quo investitura que
non habet quod auctore sua
sit ingredi possessionem pro
hoc de acquirenda pos
sessione l. prima § penult
et quod in eo, et dicit
oldradus in suo consilio
consilio c.xxxvi, quod si in in
strumento dicitur tali nomine
donacionis investit tenem
intelligitur donatarius
fuisse primo quod probat
per quintam duas causas
de re iudi. cum olim et
de sponso que fuit a ma
ioi parte ca. li. ex ore
Contra hoc opponit glo.
quia per redditionem pignoris
non remittitur quando pigno
ris ff. e. ti. l. pignore Sed
glossa non soluit Sed
dicite soluendo, quod est
diversa ratio inter restitutionem
instrumenti, et restitutionem
pignoris secundum nota per
de renunciacione sane et
ut lite pendente cerca
ii Item hoc probat glo.
intelectum suum paralli si
milia multiplex Et ex
predictis infert glo. Sed

que ponit in glosa
Dico ipso non quod aliqua pos
sessio habet modicum facti
et multum iuris, quando quo
et de hac notat s. de
concessi. preben. cum tanto
Sed quia hic fit mencio
de conducente rem suam
quod transfert possessionem in
alium
Tunc vero quod si iste conductor
habebat solum possessionem
civilem, eciam quod eam
transfert ut patet ff. de
acquirendo rerum domi.
l. quedam Sed nunquam co
lonus possit se constituere
possessorem pro alio, de
hoc nota in .ii. de resti
tucione spoliatorum olim sco

Ad nram | Non
valet

consuetudo ut in causa
certis dictum vel
sua teneat vel alit
ter, non valet consuetudo
ut valeat sententia a non
suo iudice lata, hoc
dicit, sunt due partes ra
ibi nos igitur, relatum
fuit, et quod in diocesi
pictavinensi, erat quedam
consuetudo quod in causis
certis dictum vel
sentencia teneretur, quae
tamen hanc consuetudinem re
probat, apponit duo primo quod

obviat canonibus Item
quia sna a no suo iu
dice lata no tenet, ut
madat Epo pictavien
qui no sniam in causis p
dictis ferat inpetratis
ordinem pdicta quasue
tudie non obstante
Allo pmo qz irronabilis
est quetudo, qz snia fca
p non informatis sup
meritis cat cause, ut quia
iudex debet audire allega
tiones utriusque ptis, ratio
quia causas merita ex
ptium allegatione pandunt
ut patz de integra resti
tucione cu ex lras et p
hoc facit qz hic dicitur
in textu ibi processum de
meritis eorum et de qstitu
cione in glo finali
(h dico in) Allego 2o illi in spicientibus
qz h dico in finali ex
Rom h p pme ut in glo
pma aliquam auget ut
patz ff de postulado l
pma et l p sdeo et ff
de fideiussoribus c puenit
Sicud eciam dico per
(per) qt not in 1 de elec significasti
aliqu hec dico in ni
chil opatur ut ipse e
de dispensatis et alleg
l ij et de re iudi cle
mentia pastoral et de
iuris patro nobis
Allego iiio qz qsuetudo q
obviat canonibus in statutis
no tenet de qsuet c cum t
in glo hic iij
Item sna a no suo iudice
lata no valet, et de glo
glo filios alle ff hoc d
glo viij insi in ca regne
cos ut insi quod ex ct
snia qsenciat in iudice
no suo, qz h fallit ff
canonicam glosam in clat cum
no pnt in aliu iudicem
qsentire
Item ultio qz in placito
sine debet finari hinc ordo
tomo l iuris de hoc li ie
re iudi c pemltio li vo
ubi in glosa ij poi no
Oppono pmo qz hic non
debuit replicari qsuetudo
ex eo qz sna a suspectis
et insipientibus requirebatur
racio, quia aliqui tenebantur
maiori, quamquam iudior ne it
ut in glo pma Cum ef
Generaliter de tugmlite in
mi iufie pout dictum ari
totiles, qz nullu est mag
nu ingenium sine mixtura
dementie, et ad hoc facit
qz nouit Sapere de causis
l finali Sed dico qz no ut
Cunt debuit replicari e
eo qz quedam ab illitteratis
quod illrati aliqua sapi
piencia causas et pnt e
iudices ut patz C de iudi
l cti Item non debuit

reprobari ex eo quod requirebatur a pluribus, quia si a pluribus, quilibet facilis iure miscetur.
¶ Glosa sancta bene soluit dicendo quod hic solum reprobatur quod eorum responsio pro sententia tenebatur. Alias secus, ut in c. ij° quem glosam sanctam propter ista contraria summo vide tunc in fine glose dicit quod idem summo et in fine glose et est idem.
¶ In fine glose et est idem, quod tunc solucio glose contrarie. Primo qui vult quod licet reprobata consuetudo illa quod dictum eorum requisitorum haberetur pro sententia, tunc tamen non esset iudicio.
¶ Glosa prima in superioribus rubricis. ut vel in capitulis. 2° notatur quod quis teneatur in moribus quod maior necessitat ut patet l. de officio rectoris provincie l. potioris et pocudis. Esto tibi et versu iiij q. iij. Et hi habentur contra Johannem quod anima intellectiua non est fatua, sed fatuitas in eis surgit ex indispositione organorum. Unde quamquam anima fatuorum non impedita ex tunc sepe intelligit profunda, et fatua ex quo creatur, et homines vel certus sepe sunt celestia.
¶ Item oppono quod consuetudo potest operari ut valeat
sententia lata a non suo iudice reprobatur, quia consuetudo dat iurisdictionem alias non habenti, ut patet s. de officio ordinarij cum ab ecclesiarum, et de foro competenti cum contingat. Solucio sancta quod ut hic dicitur apparet secundum solum hic disponitur quod consuetudo non potest operari ut valeat sententia iudicis, secus est de illo cui consuetudo dat iurisdictionem quia tunc ille est iudex.
¶ Glosa iiij° allegat textum contrarium et dico et iura contraria ad hoc quod dicitur in 3° notabili quod non valet consuetudo contra canonica statuta. Contra hoc glosa opponit s. de causa possessionis cum ecclesia sed non soluit sed remittit pro solucione ad c. finale s. e. sed potest dici quod ibi loquitur de consuetudine racionabili que est prescripta. Vide tunc glosam.
¶ Glosa ultima opponit quod valet sententia lata a non suo iudice ut in iuribus allegatis in glosa sicut est in casu requirentis vel in prorogatione iurisdictionis vel si quis ex certa scientia consenciat in iudicem. Soluit glosa

faciendo contrarium in istis casibus
videte glosa
Infine glose dicite secundum
host et jo. an. que est ista
sententia de quibus in glosa
non contrarie eos recipiunt
cum in eius tempore sive ille
sit simul judex ratione
convenientis vel confessus
et sic fert sententiam a suo
iudice si eos recipiunt secundum
eum de foro tempore sui di-
ligenti visu cum igitur ex eo
q. i. solita et c. placuit
et primaria oe. quia in dubijs
et de appellatione. Si duo-
bus ex parte dici quia etiam
in illis non fertur sententia
a non suo judice. Item
in glosa dicit ff. de judicijs
l. iij. ibi dicit si militaris
judex non datus ab eo
qui potestatem, cognovit
de causa civili, non valet
sententia per eum lata etiam
si non appellet. Sic
si esset datus judex de-
legatus et ipse pronunciat
sententiam possessorie non valet
ut patet ff. de jurisdictione
omnium judicum, l. iij.
Quero circa textum istud
ideo quia hic dicitur in can-
sis ecclesiasticis quod etiam de civi-
libus minus valet consuetudo
si aplicantibus sapientibus et
insipientibus indicatur. Primo
tenet quod in 2ᵉ videtur

velle quod ecclesia inter laicos
non valet talis consuetudo secun-
de primo intelligitur clericis,
ibi ecclesiasticis. l. criminalibus contra
de consti c. j. Et tunc quod dicit
de civilibus esset intelli-
gendum inter clericos, ne obste-
de judicijs novit, secundum que
quo ad laycos locum habet
quod hic dicitur, ecqua lege in-
dicat Arch. de nomi. opo.
innocentia oe. c. j. ubi dicit quod
sacre leges non dedignantur
sacros canones imitari

Quanto | firmat contra
tempto consue-
tudinis presbiteri non possunt
in fronte confirmare hoc dicit
et dicunt quia per pontificem
concessum secundum regulam l. a. x. ij.
distinctionem

Casus in tumulo z. Cepa-
tum fuit tempore, quo in quam
tunc posuit presbiteri in fron-
te confirmare presumebat et pro
allegatione consuetudinem
antiquam, consultus fuit papa
de hoc licet et respondit
papa reprobanda mandat
suo vicario consultus omnibus
presbiteris districte precipia-
tur decreto talia facta
conferre presumat, quod licet
non sit a fidelibus contem-
nandum tamen tuis est ea
mitte sine periculo quod non
quod illa tempore abolijs.

ea referre no possunt tu
umbra queda ostendit
in ope virtus aut no sub
eat in effectu

No primo qd p textu q
sictu^s no licet p stitutos
referre ea sacramenta que
a xpo ap^los sunt pontifi
cibus reseruata de hoc i glo
pma i prin^o de cose dis. v.
manus et c. de his et lxx
viij dis quos cor. Ext^a
No s^o ibi excusad^us
inpbat excusacio iniusta
in peccatis. Ro quia hoc
arguit pertinaciam defen
dendi que maxe p^hibe
ut patz de sum^a trinitate
c. j. alle^l q^d sue^do no
excusat in delictis. Item
p no dato habetur qd da
ab illo qui dare no pt
et expone excusacio
i. causa excusacois i deli
te^s remedias et ad hoc
facit. j. de vsuris cu tu
No iij^o q^d sinetudo no
excusat i delictis ut p^z
j. e. ex pte et de hoc in
glo^a an pen^ulte

Ite no^a iiij^o qd necitas
no habet legem ut patz
j. de regul. iuris qd non
est et de cose dis. iiij. sed
ite c^{sma} pt obmitti ex
necitate. Ro quia h^o sacra
mentu no est necitatis

die nisi no contempnat^r et
ideo dicit glosa specialis
de corpe xpi d^{is} ij. dicit
hic hostis qd fideli qui
no pt p^e venete mortis
articulo recipe hoc sac
mentum ab eo qui iuste
dare possit tunc est di
mitte qm ab illo recipe
qui dare no pt. Ro q^r
obmittere excusat ne
cessitas saluat^r i fide sa
cramenti ut patz j. de bap
tismo c. debitu

Ite no^a qd solu baptisatus
debet c^{sma}ri in fronte z
de hoc in glo p^a et
hoc solum ptinet ad po
tifices ut in glo^a fin^y dc
in textu simplices sac
dotes hoc non posse
hoc em dr ad diam epos
qui ceteros dicat et sut
sicdotes si maioi pdita
dignitate vel expone si
plices i. fatuu ut p^s sup
modo si h^y. jo. ant^y no
qd sacramentum collatu a
no habete ptatem est sine
effectu z no confert ca
racterem neqz graciam

No textu ibi ad excu
sadas excusacois i peccatis
quia illud est crimen qd
no remittit^r nec i hoc se
culo nec i futuro de hoc
xvj. q. j. p^dicator i. diffi
culter dimittit^r et hic et

Sz recipi re
acusat re
meitas
ceste obmittitur re
xpi^{ti} re.

No^a

ibi ꝛc.

Ex istis iam patet quod ipse ... sacramentum confirmationis non est sacramentum necessitatis de hac ... de consecrationibus ... glosa. Item ex isto infertur quod hoc sacramentum collatum a non habente potestatem est sine effectu et non confert caracterem neque gratiam sed est potius quedam unctio ... et de effectu istius sacramenti notatur ... in confirmatione datur spiritus sanctus ad robur et ad augmentum. Oleum autem cum sit pinguis convenienter reputatur gratie pinguedinem et fidei ... splendorem. Balsamum autem cum sit maioris odoris et a corruptione preservativum ideo convenienter reputatur bonum odorem fame et fidei, qui diffunditur per confessionem oris, qua ... preservatur a corruptione erroris. Ex hoc patet quod huius sacramenti materia est ex oleo ꝛc balsamo confecta. Et quia perfectius olei ... invenitur in oleo olive, quam in alio ... ideo anthonomasice dicitur oleum. Et ideo non debet confici ex quocumque oleo sed ex oliva et balsamo.

Sed quare hoc sacramentum conferatur solum ab episcopo. Dicendum quod dominus noster tactu sue carnis munditie, non sacramentum consecravit hac materia, sed ... dedit virtutem ad hoc sacramentum sicut sic dedicavit aquam ad baptismum et panem ... ad sacramentum eukaristie. Sed innouavit ut in proprio ... Ideo episcopi valentes solo tactu suo hac materia conferre, consecrationem per benedictionem ... sacerdotibus ad hoc instituta.

Queritur que autem sit forma collationis huius sacramenti. ... de forma ... forma consistit in hijs verbis: Signo te signo crucis et confirmo te crismate salutis in nomine patris ꝛc filij ꝛc spiritus sancti quia hec verba sufficienter exprimunt finem ad quem confertur istud sacramentum scilicet caracterem confirmationis. Et hoc ... faciunt soli episcopi, ex ordinaria potestate ut habetur ꝛc ... de sacramentis ... presbiteris ... vbi dicitur ... sed episcopis ... soli episcopi debent conferre.

Queritur ... simplex sacerdos ...

glo ... quis

vel presbiter valeat ... non ... simplex sacerdos

... de effectu huius sacramenti

pt eo spali spe gmissione
rudeo qd sic ut patz xcv
dis pvenit ubi gregorius
gessit ppt scandalu qd
simplices pstitl posset
csimile in fronte pter
defectu epos

Qz unqz Epi degradati
pnt gfirmare, quidz dict
qd sic eo quo ptas gf
madi fundat sup digni
tate pontifilez que est ipo
in gsecrone collata et
aufferri no pt p hoiem
aly dicut qd no pnt
nc de iure nec de facto
Sz pm quit tene et h
dicta de hoc sacmeto
sufficiut et p hoc est eo
pedita c. i. de sac unc
ne et totu rubz de
quo ecia vos remitto
ad ingrm snas i iiij to
dis vij

Utru aut hoc sacmetu sit
itabile dicm qd no Racio
quia eo quo imprimit effec
tum indelebilez sz carac
tem ideo itari no debet
pnt dr dis vij i iiij to
snas Ex isto infert
qd itans est irregularis
et sicut bus gfirmat, sic
qd si ignoranter sicud i simili
dicit de bus baptisato
ungitur

Quid. quare fit in fronte

Rndeo, quia eo quo hoc
sacmetu ordinat ad gfiteo
fidem xpi constant et sic
erubescez minime quo
ad articulm mortis xpi
in cruce, et quia sunt duo
loca signa timoris et eru
bescencie apparet appz
in frote ppt viciniu imm
quitz ad organum ymma
ginatiue virtutis ideo gf
matz ungit csimate i
modu cruc in fronte

Ex istis omnibus gcluditur
qd h concerna ad hmoi
sacramenti ecencia primo
csima scilicet 2o forma
dicta verbis 3o dignitas
epalis uel gmissio ppa
lis facta sacdoti sim
plici 4to intencio debita
5to eccepte suscipientis
pcs corporis determinata
s. frons ut iam dcm est

Utru ppa pt hoc gcede
seu delegare sacdoti qd
possit gficere csima dicit
hostis in pdicto c. pvenit
qd non, sicud ecs no pt
gcede no psbitm qd g
ficet eukaristie sacmetu
ita ecs no pt ppa dele
gare ptatz qd gficet
hoc sacmetu unctionis
si bn csimaret psbito pt
subdelegare ppa Secundo
in epo phibito ergo talis
pt gfirmare hoc sacmentum

et conferre r° diusitatis

et conferre r° diuersitatis
sm hostiensem Compos. et
Inno. notat de consuetudine dis
bo. mang. in ultima glosa
q presbiter hoc habet ex
demandacione sed Episcopus ex
officio unde licet Episcopus pro
hibeat confirmare sed episco
palem ordinem retinet
sed presbiter mandato subla
to nil potest patet per Inno.
et ubi placet Compos.
quod ipsa potest facere constitucionem
quod Episcopus hoc sacramentum
non prestat, nec presbiter
baptiset iuxta illud
quodcumque ligaueris super terram
erit ligatum et in celis, et
quod eius factum si constitua
quod non valeant eo tunc
sacramenta ab eis facta non
valet sed prohibita sine
constitucione non valet

Glosa prima primo alleat
duas concordancias Ho
sed sunt contrarie duo contraria
et soluit 3a quidem alle
gat pro et ponit opinionem
et soluit ut in glosa ho
glosa quidem de quibus
quibusdam ut patet in ca
quod videte quod et sacralis

Glosa sola consuetudine
notat quod isti sacerdotes
allegabant sola consuetu
dine et male, et ponit
quedam filius Martini
qui dixit quod putans

Sed hostiensis dicit quod licet per constitucionem ipsa
non possit facere de plenitudine potestatis dic
sed facere non potest quin baptizetur secundum formam
ecclesie / baptizatus non sit, esset enim contra fidem
contra vlt ... quod credidit et baptizatus fuit
quod ut potest ut patet de re. presbitero non baptizato posuit
hic ita hostiensis quod nollet dispensare de plenitudine
potestatis episcopus ipse

conclusum circa tenorem

Glosa super verbo irritare quod
que fuit negatas confirmationes
istos et rudes ut patet in ca
quia cum ciuitas constat
fuit capta defectu suo
eorum

Glosa salua quod dicit in textu
quod licet non sit a fidelibus
contempendum tunc tamen est
sed periculo committere dicit
te unde glosa dat simile
corpore Christi et alleat
Certum de con. in baptismo
est ianua omnium sacramentorum
et ideo infert quod etiam
melius est illud esse ab he
retico recipere quam sine illo
decedere quam videte ho
vult tota glosa, dummodo
in forma ecclesie conferat
Inno. dicit illud c. recepit
tellis de consecratione et secta
illos esse a laico et non
sumere eukaristiam, nam in
quidem dicunt potest quod idem
sibi eam assumere Christi
dicit bene vero

Item vi in prima ut nec
hec possunt layci consti
tuere non etc. absolui et Inno
de hoc de off. or. pastoralis
ralis in glosa quia ca
et in de ... non c. vob
~~est inter non valet consue~~
~~tudo quia in contrarium fa~~
~~violat~~

Cum inter

Non valet consuetudo

p quam interdicti sententia viola
bat. Dividitur in tres, quia
primo quela, 2o exceptio
3o sententia 2a ibi procurator
3a ibi nos

Casus in textu figuratur
sic orta fuit questio inter
tam senonense ex una
parte et inter can. eccl. sancti
petri decanum ex altera
super eo quod dicti canonici
generale interdictum ab epo
vel capo senonensi positum
non servabant sed pulsatis
campanis et alta voce
ac si nullum esset interdictum
divina celebrabant. Quia fuit
questio orta et procurator ipsorum
proposuit quod dicta ecclesia sancti
petri a sua fundatione libera
extitit et exempta de
consuetudine generali ubi ex
tpe generalis interdicti de
consuetudine pulsatis campanis
celebrabant divina excommunicatis
et interdictis exclusis et
papa considerans quod ex tali
consuetudine si qua esset
frangeretur nervus ecclesiastice
discipline et ideo decre
uit illam consuetudinem non
esse servandam

Nota quod servus suum potest
agere contra eos illa non
servantes ut ipsam non observet

Item nota casum in quo fertur
interdictum ab inferiori epo

et ex decano ut patet supra
de appella. dilecti et hic
ibi vel vobis 2c et capitulum
ferre sententiam interdicti ut
hic

Nota iiijo et hoc ibi ab epo
vel vob in civitate de
alfinatia que non viciat
nec inducit inquantum con
quia hic non erat alteracio
ab epo vel archicolata
esset sententia interdicti sed in
dispiciebat can. sancti petri
dicebat se non teneri ad
observantiam interdicti

Item ibi in civitate posita
nota quod interdicta civitate
interdicta sunt suburbia
et continentia edificia ut supra
de sententia excommunicationis Si civi
tas li. vj

Item nota quod interdictum est
nervus ecclesiastice et sic de excommuni
catione et suspensione quia
subest causa ratio dicitur
autem nervus similitudinarie quia
sicut fortitudo hominis vel
alterius animalis in corpore
consistit in nervis sic po
testas ecclesia que est spi
ritualis fortitudo in censuris
consistat et quod nervus flec
titur sed non faciliter frangitur
ut corporis nervus i. ri
gor vel iustitia sed primo
plus plag.

Nota vij quod per totum consue
tudine vel exemptione non

libat quod ab obseruacia
interdicti vn hodie de ex-
empti est expressum, quod
ipsi tenet seruare inter-
dictu generale loci, et
si non seruauit sunt ex
torti ut patet de senten
excommunicationis ex frequentibus
in clementina Sequo m-
fero quod licet episcopus non
possit interdicere ecclesiam
exempta, tamen interdictum
generale in aliquo loco
prelatum, etiam exempti ser-
uare tenentur ut patet
in de priuilegiis tenetur
Item ultimo nota casum in
fine hic casu ubi papa
prouintiat sup non petitis
et prouintiat sup consue
tudine, quod non valeat quod
tamen hic non erat petitum
Oppono contra textum
in eo quod dicit quod fert inter-
dictum per episcopum ut cap
tulum sed contra ymo requiritur
quod feratur ab episcopo cum ca-
pitulo ut patet de hiis
que fiunt a maiori parte
capituli quesitum, de consti-
tutionibus c.
Confirmat hoc primo, goff
et phi. qui dicunt, quod non
episcopus ut inferior prelatus
potest sine consensu capituli in-
terdicere aliud Secat ex persona
ta consuetudine ut ex priuilegio

Ar. xv q. ii. Episcopus nullus
et de hiis que fiunt a pre-
lato quanto et de consti-
tutionibus c. ad hec sum. primo
qui ecclesias requirebat ad nota
in casu primo de consti-
tutionibus Soluo quia procedit
de iure qui si de iure
speciali potest episcopus sine capitulo
uel consensu ut hic sum. primo
Ideo hic dicunt, quod casum in-
ducebat de iure speciali
Oppono 2o quod isti de capitulo
non erant audiendi post obseruan-
tiam interdicti lati per episcopum
tamen quod non intersit
in q. vi non solet et de cle-
ricis infra Soluo interesse
indicis ut sua sententia sanctae
et per hec agere potest ut hic
et hec solucio procedit quando
interdictum fuisset latum
a canonico sed quando
ab episcopo et tunc non Et dicit
primo, quod quando admittitur
ad accusandum non seruatorem
interdicti racio quia accusatio
est particularis et publica
quod est dicti singulare
Dicunt quare papa si non
pondat exemptorum quod
et vi ponderare debuit
exempto ordinarius non habet
potestatem in exemptos ut
patet de priuilegiis c. si li vi
Soluo quia exempto
in hoc casu non prodest

i c. cum capitulum et c. quod de officio or
dinarii ex quo quod debet conuenire si uoluit
cessare ad diuina

p dicta clemen ex sequen
tibus
Et d. qualem non poterant
ipsa consuetudo, q habuit vt
liceat celebrare tempore interdic
ti, cum hoc est licet de iure
quia ianuis clausis voce
submissa ut patet de sen
excom alma mater li.
vi° Soluto quod olim non
licebat, et quia hodie
ianuis clausis et voce sub
missa permissum est cele
brare ut in dicto c. al
ma, sed hic permittebat con
suetudo, quod apertis ianuis
et alta voce celebrabat
quod non licet ex exempto
ut patet l. de v. sig. hoc
cum in ptibus et hoc dico
quod licet celebrare tempore inter
dicti generalis Secus si est
speciale interdictum quia tunc
non licet
Oppono iiii° quod papa non
debuit cassare consuetudinem
istam, probatur quod ad hoc non
agebat ut patet de sen
licet Soluit immo quod hic
papa fecit ex officio, quia
ad ipsum tanquam ad rectorem
universalis maxime ipsi[us] belli
pertinet reprobare prauas con
suetudines et tollere vicia
ut patet de his q fiunt
a prelato quanto ideo non
debuit expectare quod agere(tur)
ad hoc, sed quandocunque ei in
notuit, debuit eam revo
care xxxiiii q. i. Sane et
s. e. cum venissent et c.
cum consuetudinis et c. penult.
et c. de sacrosanctis ec
clesiis cum inovatione
Et nota vi° quod est ordi
narius possit ex officio
et non postulatus providere
super his que concernunt
reformacionem dyocesis
ar° c. i. de off. ordi. et
per totum et ff. de officio
proconsulis l. congruit et per hoc
facit quod nota per car
dinalem Franciscum de conss
c. ubi tenet quod ordinarius
potest punire de crimine de
quo constat per confessionem
et ponamus quod sit ex
emptus clericus qui commisit
crimen cum re delicti sub
iacent prorsus Episcopi ut
in c. fi. de privilegiis in
vi° et quod ibi notat per
doctores si papa hoc facit
quod est ipse supremus pon
tifex Solutio hoc scientiam quod sententia
ipse hic lata contra consue
tudinem prejudicat quo ad
omnes ex quo est lata
ex officio
Oppono contra hoc, quod papa
hic pronunciat incidenter
et vi quod non debuit ut
patet q. de ordine cognitionum

cui tale aut ecclesie hoc
Solucio vera est quod dicitur
i contrario sed hic ista secundum
textum contra que quasi in textu
ne per talem consuetudinem
rumpatur nervus ecclesiastice
discipline quo ista habet princi-
palem ex officio cum non valeat
talis consuetudo que
inducat grauamen ecclesiis
ut de c. l. et per innocentium
uel eius que est contra
bonos mores
Glo prima quod dicit quod di-
catur interdictum equale et
non soluit sed remittit i.
de verbis signi. cum in
ptibus
Glosa notat quod nec pre-
scripcio nec consuetudo valet
in hoc casu sed ut in-
dictum non fuerit Item
dicit quod contra obediencia nec
contra reuerenciam prescribi-
et addit alia similia
tamen apponit et soluit
iura et concludit glosa
quod vitiatur aliquid sed
certam disciplinam si
neruum ecclesie non habet
locum prescripcio
Queritur in eo quod dicit
de interdicto si suspen-
ditur interdictum aliter interim
potest appellari innocentius
hoc consequitur sed est dictum
ut s. de appella. ad hec

Cum olim sua
sic

in attribuendis officiis non
digniti attendit consuetu-
dinem vicinarum consilium dignitatis
que si diuersa fuerit se-
quabitur racionabilior et
alia non preiudicans hoc de
dicitur in c. ii. de t. e. a. ibi quo
circa et ff. de c. prima consti-
tucione i. l. et passim
Casus est tamen quod episcopus
ludonensis exposuit de-
fere quod in sua ecclesia
ista non habet precentoriam sed
quamuis sibi liceat conferre
illam dignitatem ipsa pa-
tibus inclinatus sibi concess
sed dummodo redditum et
sine preiudicio aliorum statu-
endus quod i. e. precentor ibi
habeat preeminenciam in
ecclesia ludonensi equale
sicut alii precentores in
aliis ecclesiis anglicanis
sed instabat respondens pro
quod diuerse sunt consuetudines
in diuersis ecclesiis attribuens
diuersa officia precentoris tunc
ista que tunc racionabilior
et minus preiudicans est
hoc sic attendenda
Nota primo quod nouam dignitatem
constituere non potest in ecclesia sine
licencia sedis aliter aut hoc
sit verum videbis de hoc
in glosa super c. te quod dig-
nitatem non est dat priuile-
gium intellige dum est ecclesie

ne sit tam quam quod dixi et
de hoc in glosa sequitur
Nota secundum quod in creatione
nove dignitatis non debet
inducta alteri graue preiudi
cium xvj q ij bone rei et
de eo quod isto infertur ibi cum
dicit nulli preiudicium quod
concessio, ipse intelligitur siue
alieno preiudicio .i. de elme
to, in eadem sunt pro peccata
preiudicio xxviij dis. c. l.
Item nota quod in dubio re
currit ad consuetudinem vicinorum
et dicit vim quod primo recurra
ad ius quando secundo ad consue
tudinem generalem vel specia
lem illius loci 3o ad consue
tudinem vicinorum locorum si
est conformis ut patet
.i. de censibus c. cum dilec
sequitur consuetudinem illius
loci quando magis nocet ut h.
et .i. de censibus ex parte
et omnibus istis desinentibus
tunc locum habet c. de quibus
xj dis.
Oppono contra hoc non le
quod dixi quod noua dig
nitas non potest constitui sine
licentia pape sed contra ymo vi
detur sic ut patet .i. de ec
clesiis edificandis ad au
dientiam et xvj q ij bone
rei et ff. de operibus lib.
tot. l. opus ubi principatus
sui principes facit nouum
sed opus nisi fiet ad

emulationem alterius ciuitatis
vel seditionem aut quod prohibet
Glosa sequitur soluit ibi sed
hoc non est verum ibi glo
videtur stare contra. Et ipse
recitat opiniones. Immo
qui tenet quod episcopus cum
capitulo suo potest nouam
dignitatem constituere et hoc
hostiensis et compostelanus
et glo in hoc contrarium tenet
potest hec opinio est verior
et eam tenendo ad hoc
c. videtur quod forte episcopus
hic non habuit consensum capituli
ideo necessaria fuit licentia
pape vel etiam potest dici quod
ista licentia fuit petita
ex habundanti, de hoc
etiam notatur de constitutionibus
c. cum accessissent
Oppono secundo in eo quod di
xi in glosa non licet quod digni
tati non existenti da privilegium contra
hoc est c. ad audientiam ij
.i. de ecclesiis edificandis
et de rescriptis c. ultimo
Glosa eadem soluit quod
hic non datur privilegium dig
nitati que non est sed datur
auctoritas constituendi no
uam dignitatem, et .i. adde
quod etiam dispensatur de privilegiis
que sit habitura talis
dignitas postquam erit
constituta
Quero est si ecclesia pro vin
cia anglicana non est

2 de electione potestas ..., ... ad dispens... ... q ... p ... vero

contra glo in principio, Et ipse recitat an noua dig nitas erigi possit sine pape licentia

aliqua ſilicet dignitas
ſtatutur qʒ tunc dicit recurri ad
vicinas prouincias ut in
ſ. de cenſibus ſup(er) eo ſed
Imo dicendum ſi ex conſtitu-
tione huius dignitatis uel
per epiſcopum et capitulum
concordat de officio uel
prerogatiuis illi dignitati
aſſignandis, dicendum quod tunc
illi ſtatur. Sed ſi concorda-
re non poſſint tunc habet
locum conſtitutio. Dicit

Boyſk

Si quando cuius eccleſie con-
ſuetudo ſit ſequenda dicitur
ſicut quando in iudicijs aut
in ſacramentis aut in ieiunijs
ſolempnitatibus et in alijs talibus
conſuetudo eccleſie romane
eſt ſeruanda ut ſupra ſ. de
re iudicata in cauſis. Et ſupra
de conſecratione diſt. iiij ſanctorum
diſt. quod neſciat et ſ.
de temporibus ordi. c. ij et
ſ. de hereticis ad abolendam
Et iiio de obſeruatione ieiu-
niorum c. conſilium et notauit
hoſtienſis de temporibus ordi. c.
ſ. et de defenſione c. quoniam
niſi eccleſia cathedralis ha-
beat ſpecialem conſuetudinem
in diebus indicandis quia tunc ſeruatur
ar. ff. quia predis uel ve-
ditor ff. ſi conſtat et ff.
de legibus uel de quibus
et c. e. ad noſtram agnos
et ſ. de ſepulturis cum ſi
dicit quod de diuinis offi-
cijs

celebrandis ut in prerogatiuis
dignitatibus et tunc aut cathedralis
catholica habet etiam ſpecialem
conſuetudinem et illa eſt ſeruanda
xij diſt. illud et c. illa iſti
et xij diſt. quoquo et ſ. de
cenſibus ſup(er) eo / aliter
non habet et tunc conſuetudo eccleſie
metropolitane eſt ſeruanda
ſicut de ipſa apparet xij di.
de hijs et de conſecratione diſt. ij
inſtituto et ſ. ti. e. primo c.
Si non de illa conſuetudine non
appareret tunc ſeruanda eſt conſue-
tudo vicinarum eccleſiarum ut habetur
in ſummis ſtatutis et ſ. de
cenſibus c. ſup(er) eo ubi idem
notauit hoſtienſis et Io. an.
Si non vicine eccleſie habent
diuerſas conſuetudines tunc
illa ſeruanda eſt quam ſeruare
poterit ſine alieno preiudi-
cio ut habet iſti et archidiaconus xij
diſt. nouit

Glo. prima explicite oportet
quia ubi archiepiſcopus non expectat
epiſcopo petere licentiam a papa
nouarum creandi dignitatum
prebendas quas epiſcopus cum ca-
pitulo ſupprimere dignitates an-
tiquas / dicitur habere confirmatas ſpe-
cialiter non acceſſit ut patet. Dicit de
conſenſu cum acceſſiſſet. Et
occaſione huius arti glo-
ſa in primo exiſtit tenta-
dum noua dignitas creari
poſſit ſine ſpeciali licentia in me-
dio fit gratia et ſoluit

cra glo[illegible] Io anglici[illegible]

glosa recitando opinionem
Inno. que stat contra que
et cum eo tenet host. et
Compos. sed glosa tenet
contrarium ut patet in ea sed
tene prout plene not.
O. de institu. cum accessis
sent. Et ad istud cap. di
cendum quod hic fuit naturali
ter ad ptie quod episcopus non
habuit licentiam ibi et
si habuisset licentiam a ca
tunc hec petitio a papa fuis
set quasi superhabundanti ut
l. de verbis signi. c. si
¶ Ex. ad iura in contrarium adduc
ta per glosam et primo ad c.
xxiii. dis. dicendum quod ibi lo
quitur de omnino nova dig
nitate, cum in nulla ecclesia cat
thedrali, et tunc in hoc casu re
quiritur licentia pape. Et ad l.
pnaly. C. de offic. prefecti
pretor. affrice, dicendum quod
ibi loquitur de talibus
officialibus qui non poterant
tales creare dignitates
non aut de perpetuis. Ex. glo.
querit an per dignitatem de no
vo creatam in ecclesia ali
alia ibidem imminuatur et dicendum
quod non. deinde dubitat utrum
dignitati posset dari privi
legium arguit pro et con
et solvit
¶ Glo. super verbo preiudicium
opponit contra quod vacillando

¶ ste querit de quo preiudi
cio intelligatur textus. Et solvit
quod de enormi prejudicio epi
scopi vel eciam aliorum quod ut in sacra
Ex. de glosa textum
intelligit quod intelligitur de
rebus temporalibus quod ipse
episcopus posset pati modicum
dispendium
¶ Glosa in sessionibus notat
quod quilibet secundum suam dignitatem
est honorandus in sede et
in subscriptionibus et in singulis fe
rendis et aliis suffragiis
¶ Glo. anglicis querit quare sic
erat diverse consuetudines in
diocesibus anglicanis et dicit
quod fundabitur consuetudo ecclesie
metropolitane ut que melius
firmari posset
¶ Glo. penultima per eius
utilitatem oppono et videtur quod si
erat diverse consuetudines, de
buit papa mandare accipi
meliorem, i. secundum quam magis
conservaretur ecclesia. Ex. glo.
arguit in contrarium quod de medio
eum debet intelligi ut est
dicendum quod acceptata fuit con
suetudo magis preiudicans
vel non preiudicans et hoc
ibi sine alieno preiudicio
et hic venit ad arbitrium
boni viri
¶ Ex. d. a. quod papa potius
debuit mandare attendi
dispositionem episcopi et capituli

aucem recurrere ad aliquam consuetudinem que ut iam dixi contra est. Primo debet attendi utrum ... qua de iure quia licet episcopo et capitulo creare in ecclesia dignitatem. Solutio: standum est contrario supra, primo, si capitulum et canon in hoc concordat, ut xi. dist. catholica; si autem discordat, tunc est locus speciali.

¶ Nota ult. elicit [illegible] ad que inducit diversa [illegible]. Primo not. quod licet verba privilegii qualiter loquantur non tamen sunt interpretanda in preiudicium aliorum. Colligit argumentum quod in dubio recurrendum ad consuetudinem vicinarum ecclesiarum. Secundo colligit argumentum quod in obscuris ita debet fieri interpretatio ut nulli sit captiosa.

Cum venerabilis

Non valet consuetudo per quam prelatus sine superioris licentia potest dimittere prelaturam. Hec dicit. Dividitur in 3 partes. Quod primo ponit [illegible] facti. Secundo ponit [illegible]. Tertio ponit [illegible] 2a ibi [illegible], 3 ibi Cum igitur.

¶ Casus in textu relatum fuit coram papa quod quidem abbas [illegible] terrenitate suum monasterium reliquisset et ad aliud Carbonense cui ambo erant ipse subiecti immediate licentia a papa non petita transmisisset, tamen [illegible] ipsius ibi apud papam contestabatur hoc licite allegabat ratione antique consuetudinis [illegible] observate. [illegible] papa [illegible] illa consuetudine mandat eam propter hoc non servari.

¶ Nota [illegible] canonicos [illegible] et [illegible] presbiteri cardinales erant legati in Almania et ibi invenerunt quod quidem abbas monasterii de Suctrina quod immediate ad Romanam ecclesiam pertinebat sine ipse licentia vel ipsius legati papa auctoritate transivit ad monasterium Carbonense quod similiter sedi apostolice erat subiectum, nec esse consuetudine [illegible] ibi instituit etiam sui defensionem consuetudine illius terre allegat. Unde papa super hoc consultus rescribit quod talis consuetudo canonibus inimica potius debet dici corruptela et ideo papa mandat eam de cetero non servari.

¶ Nota primo quod prelatus non potest renunciare suo beneficio expresse vel tacite sine licentia su-

superioris et si est exemptus
requiritur licentia pape, et ideo
quod textus dicit vel petita
per hoc assignat factum
de hoc est textus in .c. de
renunciatione nisi cum pridem
ubi dicitur quod non habet effectum
voluntatis et glosa prima dicit
ille.

Nota secundo quod delegatus delatus
potest confirmare abbatem exemptum
et hoc ibi vel a nobis
sibi vel ab ipsis quod sic debet
intelligi hostiensis, si est sibi
specialiter commissum et Jo(hannes) an(dree)
allegat c. cum abbatem
de elec(tione) in vi^o et c. cum super
latam de elec(tione) in vi^o sed potest
dici quod legatus de latere ~~ab-~~
~~batem de elec(tione) major e~~
hoc potest ex generali lega-
tione sed c. si abbatem et
c. cum super eorum loquitur
de legato vel eciam delegato
misso.

Nota iii^o quod abbas potest
eligi et hoc ibi confirmare
a nobis si cum fuisset pos-
tulatus non confirmaret et
hoc est expressum in .c. de
elec(tione) cum abbatem in vi^o
ibi cum igitur.

Nota iiii^o quod prava consue-
tudo potius dicitur corrupte-
la quod consuetudo sicut dicitur
hic et ideo non allegandus .c. si.

Nota v. quod consuetudo que est
contra canones non valet
secundum hostiensem precedente quando
illi canones, faciunt obe-
dienciam, unionem et ecclesiasticam
disciplinam et concernunt
publicam utilitatem, alias
valet consuetudo contra vel
tot canones inducta
secundum hostiensem et allegat
de consanguinitate et affinitate c. super
eo, et hic littera reprobat
pravam consuetudinem, et sic
ad hoc non agat ut patet
in c. cum inter.

Contrario contra cum est quod consue-
tudo aliqua derogat le-
gi, nam c. potest hic ubi valet
ut patet in c. c. ultimo

Solucio quod aliqua consuetudo
inimica est legi, et est
illa que est contra rationem
legis et caret omni racione
et hec non tollit legem
ut patet in c. ult. aliqua
consuetudo est contraria legi
et tamen non caret racione
et hec bene derogat legi.

Sed que est racio quare talis
huius consuetudo directe que
tollebat obedienciam et ecclesiasticam
disciplinam contra que non
erit prescripta, tamen aliqua
valet consuetudo contra ali-
quos canones inducta
ut patet de consanguinitate et affinitate
super eo. Sed nunquid privi-
legium potest operari ut abbas

electus administret ante
confirmacionem, dicens
quod sic si supra illud con
cessit alias de iure quod
requirit confirmacio de elec
Avaricie li. vi°

Glo. prima notat sicut
quod sicud abbas subiec
tus Episcopo non debet renun
ciare abbacie sine li
cencia Episcopi sic abbas
subiectus tum sine
eius licencia renunciare non
potest, primo glo. de abba
te subiecto Episcopo qui re
nunciare non potest sine li
cencia sui episcopi sic etiam
de aliis clericis 2° arguitur
quod iste debuit prius
utroque Solvit 2°
glo. dicit et vi quod iste
abbas debuit ipse, prima
ri alba lata et ambi
ta ut patet viij q. j Si
quis episcopus Solvit glo
in fine in eo quod dicit, quod
forte iste fuit tollatus
per illam consuetudinem que
tunc non valebat, ad hoc
facit c. de divorciis
gaudemus et quod notatur
c. de postulacione Cum
li vi° Et dicitur quod iste
fuit tollatus in primo bu
sco, ad quod potuit renun
ciare probabilem ignoranciam
tam lata a consuetudine
ad hoc fuerit et si brevi

c. de presbiteris li. vi°, vel for
te fuit tollatus in sua co
vi dicte consuetudinis et utrumque
sic potuit

Glo. sua pro cuius intellectu
oppono, quod valuit consuetudo
quod prelati ultra montani
administrent ante confirmacionem
quam sint confirmandi in curia
ut patet c. de elec. nichil
est Glo. tangit sed non
solvit primo. dicit quod hic
non prodest consuetudo dicti
cum nichil est ibi quibus
loquitur de elec. pure
canonica, sed quod iste pure
eligi non poterit, cum non
fuit in sua potestate ut patet
de renunciacione nisi cum
prideni vel est alia racio
quia ex quo in provincia
erat legati, a quibus
potuit habere confirmacionem et
idem notatur primo
c. de elec. Bone et idem
hic Compos. abbas et
Egidius et beatus Sed
certe potest dici quod hic non
dicit aliquid de administracione
sed de tempore termino quo
sine licencia et indebite
renunciavit vel supra similiter
quibusdam ordinibus concessum
ut sunt Cistrienses et
premonstratenses quod sunt magis
tam confirmet, sicut tuto
rem filio emancipato, dand

a patre, ptor sii in quisi
tione confirmatus ut patet
instituta de satis dat
tu s. si hoc et illud fit
propter patris fiduciam Co-
pos et idem tenet Arch
de p ben cum qui li vo
th ¶ Primo quer quis fuit
ista consuetudo quam ipsi al-
legabat Rudit glo dicens
quod forte fuit talis ut ista
rum ecc sint electi sine
alia confirmacione administret
et renunciat et transiet
ad alias dignitates sine
licencia pape quod esse non
debet ff tu glo quod
ex generali dispensacione
pape plati, qui sub pape
immediate statim postquam
sunt electi administrant
qui sunt valde remoti
et hoc ideo ne bona tempa-
lia eccl dissipentur
¶ Glo finaliter opponit et
vi quod consuetudo debet atte
di in electionibus ut patet
xij dis c. Mos consuetudinem
et de elec. c. congregatis cum
olim et alia iura alle
gat Et non soluit quam
videte infra glose di
cite quod hic reprobat con-
suetudo quia irronalis
ut in iuribus allegatis
in ca

Cum dilectus

fuerat ¶ de consuetudine potest
induci quod una eccl de
gremio alterius teneatur
platum eligere et consuetudo
talis est contra legem
ut preo dicendi in . c. pro
ea i prima dux quod si hoc
electi alle ibi idem 3o
ponit allegato contra
electum ibi dicto quo vero
quomodo diffini ibi quia
nobis altius quisso
ibi cetera
¶ Casus in timor talis vacante
eccl claudien monasterii duo
fuit ad ea electi, quidam
Wilhelmus cuius monasterii
et quidam alter Gyrandus
prior monasterii carofensis
super dicta electione, tandem
dum prefati duo super iure
eligendi litigarent, dee
ro assensu electionem sua
rite et concorditer factam
et ius eligendi abbatem
ad fres claudien monasterii
de iure pertinere, et ipsi
prioris prime conventui de
monasterii karofensis contradi
ri alleres dicta electionem
debere cassari, quia fac
ta fuit contra formam dis
positionem et statutum et
consuetudinem diu tentam, que
omnia disponebat ut
vacante monasterio claudien
fres eiusdem ordinis cum
aliis carofensibus aliquem

sibi eligeret in abbatem
quia dicta elec-
cio de suspensis et a sus-
pensis erat celebrata et
ideo hoc ultimum papa
suis pondans inanem
eleccionem irritam cassat
ad interpretacionem statuti
prelati se convertens Et
interpretatur illud statutum e-
leccio abbatis spectet
ad fratres audientes secundum dis-
posicionem iuris quod et
confirmacio ad eum caro-
tensem mandans iudici-
bus statutum videat de
sufficiencia apta que si iuri
communi non preiudicet secundum ea
per eam abbas audientes
eligat Si autem consue-
tudo preiudicet iuri com-
muni tunc adiudicet ius eli-
gendi abbatem fratribus
audientibus monasterii de suo
gremio vel aliunde et
electum presentent eidem ca-
rotensi confirmandum hec dicta.

Nota ~~primo~~ hic ad cau-
telam contra quod litigans
pro aliqua prelatura non
debet vocare adversarium
esse prelatum simpliciter sed
vel prelato se gerent-
em vel nominatio indu-
cat ius ut patet in fine de
elec. quod sicut hic de
precatore et supra c. colli-

hic quod prior tali sibi se
gerebat

Item Nota secundo quod electus e
monachis fuit agere super iure
suo eligendi ut in fine ad quod
et de constitucionibus cum dilecti

Item 2o ibi et cum super hec
duas actiones sunt in eo
libello intemptate et
de hoc de capellis mo-
nachorum c. ij quod hic age-
bat super iure eligendi
et super eleccione ibi et

Nota iijo quod eleccio ab-
batis de iure communi spec-
tat ad monachos de hoc
in glossa supra xviij q. ij ab-
batem et xviij q. ult. c.
et de modo servando in elec-
cione abbatis dicitur ut in
glosa iij et in eo quod [illegible]
ut de iuramento [illegible] ut
in de eleccione in causa

Item iiijo quod interdum
allegatur ius commune et privile-
gium et hoc ibi in textu asser-
tam de iure quam quod de
privilegio et de hoc de pri-
vilegiis venientes

Item v. ibi ad peticionem pa-
tronos quod in ecclesia colle-
giata est patronus et ius
retinet et ut patet in fine de iure
patronatus a nobis [illegible] et
hoc ibi Ambianensis episcopus
fuit statutum quod episcopus
et statuere super modo eligen-
di in ecclesia [illegible] et de hoc

de ꝯstie

in glo. in ṫ. ꝯtra ꝯ ītem q̄ dis
posita ambigua decla
ret sequitur obseruanciam
ītem no q̄ ꝯsuetudo
est optīa legum interpres
et de hoc in glosa in
ff de legibus et ꝯstitutis
l. si de interpretacōn et tac
to de ꝯsensu et dicit
hostiensis q̄ ꝯsuetudo interpreta
corrigit et mutat et abro
gat et preiudicium inducat
ītem no in q̄ suspensio est
intelligi actiue et pas
siue et de hoc in glosa
suspensionis
Nota viiiᵒ ibi ī usu certis
statuti seu alia parti
cularis disposicio interpretan
dē respectu terre ne alte
rius iudicetur s. largē respectu
concedentis et de interpretatione
interpretacōs que hic fit no
per hosti. xvi. q. iii. ī summa
ad fi. et per hoc q̄ debet
fieri interpretacō cum ei q
debuit apprime legem di
ce est racōnem cum li. xo
ꝯstitutionis nota quia valet
ad multa ītem q̄ quid
sit interpretacō per quosdam
q̄ interpretacō dicitur a uoie
interpres dicitur aut inter
pres qui inter partes est
medius et qui hunc uniꝰ
partis exposuit alteri et aperi
unt interpres ab inter

et pres q̄ non est in usu
in dicitur ~~interpretatur~~ inter
partes q̄ transferens sit ex
ponens declarans uel saluo
ītem hoc dico q̄ duplex
est interpretacō quedam est
idem q̄ translacō ut cum
unum ydeoma transfertur
in aliud et sic b. ītem comiꝰ
dicebatur interpres et sic
etiam dicimus illos inter
pretes qui ligwas ydeo
matum inter aliquos
exponunt ff de verborum
obliga. l. ii. in si. ītem alia est
interpretacō que non fit
per translacōnem uniꝰ ydeo
matis in aliud s. eiusd
ydeoma ut cum exponit
uel declaratur aliquod dubium
q̄ ex aliquo dicto surgit et de hac interpretacōe
loquitur textus hic et hec
est duplex ītem quedam fit
iuxta literam quedam secundum
sensum et mentem ītem in liter
fit duobus modis aliquid
exponendo literam uel verba
lite aliquid ꝯsiderando or
dinem lite ita q̄ ex ipsa
li. ordine lite surgit
specialis intellectus et interpre
tacō ītem alia interpretacō secundum
mentem fit generaliter ītem tacō
quia potius attendimus
mentem q̄ verba ut patet
ff de verborum hoc in heredes

dup. hic interpretacō

et hec tunc fit explicit
quod cum interpretari dicit
idem quod abrogare siue
tollere et hec tunc interpreta
tio potest vocari correctiua
ff de verborum obliga. l. leg.
vbi de hac, quod interpreta
ri idem est quod extendere
siue ampliare et sic ac
cipitur in autentica, quibus
modis naturales efficiantur
legittimi in principio, quod
interpretari idem est quod
restringere et sic accipitur
ff de liberis et postumis l.
derogatur. Secundo patet
quod interpretatio que exten
dit ad non dictum vel scriptum
potest vocari extensiua, et
illa que restringit
artatiua siue restrictiua.
Et omnes hee interpretationes
surgunt ex subtilitate in
genii quam debent habere
legum et canonum doc
tores. C. de professoribus
in vrbe constantinopolitana l. vl.
tima lib. xii. hostiensis
ponit specialem virtutem
interpretatiuam quam vocat
Epikeiam. Sed vtrum est
adhuc alia diuisio inter
pretationis secundum quod
necessaria est interpretatio
qualis necessaria et in scriptis
redigenda ut principalis
secunda qualis non necessaria
ut in scriptis redigenda ut
est consuetudo que ut hic
dicitur est optima legum interpres
que omnia ponit glossa
optime ff de legibus. Cum
interpretationibus ut tangit
glossa in
Respondeo in eo quod dixi
tudo tali primo quod electus
potest agere super iure eligendi
et quod non potest ut patet in
sede va. c. i. Soluit
primo. quod potest agi de tali
causa que quodam modo tan
git statum monasterii scilicet
de alio monasterio non eligendo
Si autem directe tangeret
statum monasterii tunc agi non
posset, et remittit primum
ad nota dicto c. pene
se vacam et per hoc primum
facit dictum quod causa
tangit directe statum et
indirecte. Item de primo quod
vacillando circa primum dic
tum quod si monasterium vacat
licite potest monachi agere
et de statu monasterii liti
gare. Secundo quia monasterium
non caret legittimo defen
sore cum conuentus potest facere
sindicum ut patet ff. quod
cuiusque vniuersitatis l. i. primo
et per hoc quod nouit primo
ff de restitutione in integrum
l. ii. vbi imperat. Sed

gl[ossa] primo. Si vacat ep[iscop]at[us]
cu[m] ca[pitulu]m no[n] h[ab]eat de su[m]
de iura ep[iscop]i s[ed] hoc no[n]
vi[detu]r p[ro]cede[re] ut p[ro]bat[ur] iure
q[uia] maiore potestatem
h[ab]eat q[ua]m c[on]ventus vacante mo[na]
st[eri]o q[uia] capitulum vacante
ep[iscop]atu s[ed] c[on]tratum ad h[oc]
ca[pitulu]m idem est q[uia] quedam
sunt q[ue] melius exp[ed]iu[n]tur
vacante sede q[ua]m no[n] vacan
te / vacante sicut q[uia] q[ui]a
de electione ad que p[er]tine
at ut hic / s[upr]a nouit primo
in dicto c[apitulo] p[rimo] et s[e]c[un]da no[n]
videtur c[on]stare ad solum
p[re]latu[m] ideo c[on]ventus pot[est]
esse i[n] iudicio s[ine] p[re]lato
ut s[upr]a ti[tulo] p[ro]ximo. c. edo
ceri

Capio glosa p[ri]ma et
p[er] ca[pitulum] ex p[ar]te dilecti op[p]o[nitur]
q[uod] iste electus no[n] pote[st]
age[re] s[ine] mandato capitu[li]
ut pat[et] de p[ro]cura[toribus] c[apitulo] i[n] gl[ossa]
Glosa p[ri]ma stat c[on]t[ra]rio
et supplet q[uia] iste h[ab]uit
mandatum. Idem d[icit] primo.
p[oteri]t h[abe]re dici q[uia] cu[m] esset
electus potuit in iudic[i]u[m]
deduce[re] ius eligendi
in iudicium et s[ente]n[ti]a lata
co[n]tra ip[su]m p[re]iudicat ca
pitulo scienti et patienti
ut p[ate]t i[n] s[ext]o de re iudi[cata] c.
peru[en]it. Et in glo[sa] ibi
ex p[er]sona sua. Ex hac
glo[sa] infert q[uia] hic age
bat[ur] de duob[us] s[cilicet] de iure
eligendi et elec[tione] facta.
Idem no[n] primo. Ideo q[ua]
ideo s[upr]a utraq[ue] s[ente]n[ti]a
s[ente]n[ti]a et facit ad hoc
q[uia] no[n] in c[apitulo] de causa pos
sessionis cu[m] ecclesia
Glosa iiij allegat lege[m]
que d[icit] q[uia] monachi debe[n]t
iurare elige[re] abbate[m]
que sciu[n]t fide rom[ane] vi
ta castu[m] et valeat mo[na]
st[eri]o utilit[er] p[re]side[re]
Glosa iiij s[upe]r v[er]bo c[on]
stitutu[m] tractat d[e] cle[ricis] s[e]c[u]
laris possit ep[iscop]us c[on]sta
tue[re] q[uia] eligat aliu[m] de
p[ro]pt[er] eius expeditione[m] opp[osit]o
et vi[detu]r q[uia] d[e] possessione ep[iscop]i
ad honorificu[m] nichil op[er]a[tur]
p[ro]bat[ur] q[uia] de iur[e]
q[uando] electus p[re]lati d[ic]et
s[upr]a de p[re]mio ut pat[et]
s[upr]a de electione cum in t[er]
iste electus abbatis p[er]ti
net ad c[on]ventum, [qui]
vult c[on]gregare. Item
ep[iscopu]s q[ui] vnus est
non p[otes]t dare alt[eri] ut p[atet]
i[n] de rebus eccl[esi]e no[n] alie
nand[is] c. i. Solucio glo[sa]
stat in distinctione c[on]grega
t[io] p[ro]pter finem et est
s[e]c[un]d[u]m glosam d[icit] ecclesia
est c[on]stituta collegiata

dotata, aut non, in primo
casu Episcopus hoc non potest
ratione quia de iure gñali
electio spectat ad colle-
gium et possit libere eli
gere, unicuique ut patet in
de elec. cum inter, aut
quasi de ecclesia non du
collegiata et tunc episcopus
potest cum consensu patroni
ibi disponere de iure
eligendi ratione quia non a
gitur de preiudicio alicuius
et sic potest intelligi iste
textus videtur per ea

¶ Et non glo. quia est
similis et cottidie ad
ea remittit. Et cum
glo. concor. Innocentius et Hostiensis
et Compostellanus. Innocentius tamen
videtur tenere sine distinctione
quod episcopus hoc possit.
sed cum se non videatur quare
re Episcopus hoc non pos
sit, ar. c. quanto de
his que fiunt a prelatis
et xl dis cathor et
gl̃ hic ~~[illegible]~~ satis com
pessimum, de verbis fronte
de abbate, illud tamen cum
non probat de episcopo, sed
de papa et consuetudine. Et
melius allegatur in hac
glo. ad probandum quod hoc
possit presbiter Ioannes et
hic Innocentius. refert contra
distinguere modo premisso, di
cendo quod episcopus quamquam

statuta volunt dum modo ne
sint contra Innocentius, facere potest
super ecclesia edificanda ante
ordinet de clericis et aliis
et non solum que respiciunt
primos tempus, vel etiam propri
o etiam futurum ut hic. Sed postquam
facte sunt ecclesie et
iam per quos habent Innoc.
quia, non potest Episcopus ali
quod statuere in carum preiudi
cium ut patet de concessionibus
prelatorum ad hec et c. cum
olim Rich. iusta causa
subsit ut notatur in ut
circa brevia c. Nemo insi
et nota per Franciscum Car
dinalem. Ioannes de religiosis
domibus ca. consultum

¶ Sed contra hoc oppono quod
indistincte potest donari
ecclesiam alteri subicere ut
patet de concessionibus pre
latorum c. significasti

¶ Glosa eadem in primo hoc
tangit et non solvit
sed potest dici quod ratione non pre
dit ratione et alio ut di
~~quinto~~. Io. an. Innoc. cardinalis
vacantis, non habetis de
fensorem, non potest alie
ut patet de rebus ecclesie
non alienandis c. dudum
li. vi. et tamen ecclesia uni
ri vel donari potest ut in
clementina si una, de rebus
ecclesie non alienandis et fit

quod nota de institutionibus
cum glosa penultima
Item quero circa hoc dum tale
ius sit quod una ecclesia tene-
atur eligere de alia possit
prescribi et hic e dicto dum
titulus verus iustus debet
causam prescriptioni, nota
supra de prescriptionibus de quarta
et de iurepatronatus cura
Et glosa eadem tenet quod sic
dicendum quod concessio episcopi
sufficit ad dandum titulum
prescriptioni. Et contra hoc arguitur
quod verus iustus titulus dat
causam prescribendi quod nota
singulariter quia ad hoc cotti-
die allegatur hec glosa
Immo vero dicitur quod hic non
est iustus titulus sed dicitur
quod est verus iustus i. non
sufficiens ideo quia non apparet
quod inveniat consensum ca-
pituli ut patet de hiis
que fiunt a prelato ca-
nonicum. Et hec procedunt
quod error est facti et proba-
bilis. Secus si esset error
iuris qui non excusat
et hoc ultimo casu loquitur
c. ii de hiis que fiunt a
prelato, quod ille non prescribit
qui scit solum habet rem a
prelato cui bene constabat
consensum capituli non intervenisse
sed credidit sufficere con-
sensum abbatis, ideo calderinus

dicit concordando. Si aliquid
faciendum est pariter a prelato
et capitulo, factum solum
prelati non dat causam pre-
scribendi, ideo quia non habet
a dato, sed dantur ab illo
qui dare non potuit.
Si autem fiendum est a pre-
lato, cum consensu capituli, tunc
a solo prelato dat causam
prescribendi, quia tunc est
verus habens potestatem sed pec-
cat tamen in modo, hic autem
glosa loquitur in errore facti.
Et clarius textus et
glosa in c. cum de iure
patronatus, quod tamen probat
quod titulus putativus dat
causam prescribendi, ut si quis
putat intervenisse consen-
sum et non intervenit.
Concludo ergo quod non est
verus sed verus iustus titulus
dat causam prescribendi ideo
quod iste titulus nullus qui
apparet aliquo modo, dat
causam prescribendi ut patet
ff. pro emptore l. quod vul-
go, ubi dominus usucapit
rem, quam tradidit
sibi furiosus, quem credidit illum
comparasse, emisse et non erit
et ff. pro legato l. pro lega-
to et l. ultima ubi lega-
tarius usucapit rem le-
gatam in testamento.
Contra istam conclusionem
oppono et videtur quod etiam
sine titulo vero vel putativo

pt hoc ius presbiteri pro una
bona fidem et possessionem
quadragenalem. Glosa
hic requirit titulum, racio
quia presbiteria commune ius
quae vel saltem requirebat
tempus, de cuius contrario
non erat memoria ut patet
de prescriptionibus c. ij li. vjo
Ex hijs omnibus concludo
quod restringi potest libertas
electoris per dispositionem
episcopi prescriptam. de hoc
notatur, i. de elec. cum
terra

¶ Glosa magna super verbo
a suspensis ponit iiij or
quae non potest suspensus
et quilibet patet duas o-
piniones et declarat quam-
libet harum opinionem appro-
bat. unde ergo dicit glosa
quod suspensus non potest eli-
gere vel eligi nec postu-
lari, nec beneficia con-
ferre. Et ut restringam
glosam verbis brevibus
quero dum suspensus
possit exercitare eligere
vel beneficia conferre. Sunt
opiniones variae, prima est
quod episcopus suspensus con-
fert beneficia. Capitulum
autem suspensus eligere non
potest racione universitatis quia
episcopo competit conferre
beneficia racione iurisdictionis
sed capitulo competit eligere
racione beneficii. Si ergo
est suspensus ex acto officio
racione cuius eligere debet

¶ Secunda opinio quod episcopus
suspensus licet confert beneficia
vel conferat. Racio quia
plus tollit negacio quam
ponit affirmacio. Sed suspensio
non aufert illi non solum
quae sunt iurisdictionis sed etiam
ea quae sunt ordinis. Racio
sic dicimus collacionem be-
neficiorum esse ordinis sed iurisdictionis
ipsa conferre non potest

¶ Tercia opinio quod suspensus
a canone potest principaliter ac
cogitur potest eligere et alia
facere quae sunt iurisdictionis. Sed
si ab homine vel a iure
vel per alia causa est
suspensus, tunc non potest vel
eligere vel alia facere. Haec
opiniones colligit ex glosa

¶ Contra glosam secundum
quod tot sunt esse species sus-
pensionis quot sunt actus
a quibus quis potest suspendi
Et ideo Jo. an. in clemen-
tina cupientes de penis
circa [illegible] v speciem suspen-
sionis

¶ Concludo ergo quod suspensus
ab officio et iurisdictione sive
ab homine sive a canone non
exequitur nec beneficia confert
ut patet in de concessione prebende
quia dum suscepit. Si vero
est suspensus ab ingressu
ecclesiae tunc exequitur

et absoluit l'o quod adhuc
retinet iurisdictionem ut
patet .c. de scripturis ab
excommunicato ubi ad suspensi
onem ab ingressu ecclesie
post hoc quod excommunicauit
ipsum forma. c. sacro. i
de sua excommunicatione, sit re
missio per absolutionem. Si
aut est suspensus a bene
ficio, talis eligit ut patet
in de elec. cum in cunctis.
Si aut est suspensus ab
officio, tunc aut est suspensus
quo ad se, aut quo ad
alios, si quo ad se tantum
ut ille qui est suspensus
~~quo ad se, aut~~ propter
participacionem excommunicati, talis
eligit si non eligit, ut patet
in de electo ex qui inscienter.
Si celebrat tamen eligi tamen
hic. Si vero est suspensus
quo ad alios et tunc non
eligit, ut eligit ut hic
et de elec. cum inter. Et
hoc verum quod non eligit, racione
priuati officii sed racione pub
lici officii, eligere potest, si
est occultus facit de te
iudi c ad probandum.
Glo. post dat concordan
cias, de int'pretacione pape
quia ipsa int'pretatio statu
tum ita ut gubernat iuri
gui et satis plana est quod
dat silla l'o excepta quod
leges dicunt legibus concor
dare ut in c. cum expe
diat. i. de elec. quod est
dicens contrarias concordat
Nota x quod sic est faci
enda interpretatio ut nulli
sit onerosa. ste interpreta
tiones s. quod est indistincte cap
cosa s. ubi illud praeci
stem a ubi puileg non
est credendum ubi clausula
ste ubi verba non sunt am
bigua non est locus inter
pretacionis.
Glo. finalis quod ideo
quod dicitur in textu, sit talis
consuetudo probata quod glo
de qua consuetudine intelli
git et videtur quod de prescripta
in fine glose dicit quod idem
iuris de rona li et prescripta
et sic cum prescribi praecia
vel annos contra ecclesiam
contra alios x. de hoc. i.
c. si. li. dicit hic iuris, quod si
consuetudo non est per contra
ecclesiam sed qualiter contra
omnes tamen contra ecclesias quod
contra alios, tunc sufficit
prescripcio x annos ecclesiam
contra alias ecclesias sed
host' distingit inter ecclesias
et priuatos et hunc quod consue
tudo laicos non astringit
clericos ut dicitur in c. si.
Tamen consuetudo qualis fuit ita
consuetudo de qua h'. in litera
et de dicitur host' quod qualis
.i. respectu cuius loci et

dt hostis quia quatuor sunt
species consuetudinis scilicet gene-
ralissima, generalis, specialis et
specialissima. Consuetudinem de ge-
neralissima que est inter
omnes catholicos sicut est
orare versus orientem ut
patet xi dis. ecclesiasticas et
de testamentis cum omnes
Generalis vero est que non
solum civitas sed tota pro-
vincia servat vel diocesis
contra ponere ut de elec. cum
ecclesia et de bonis patris ex-
tra. Specialis est que
in una civitate vel in uno
loco certo obtinet ut ff.
communia predia venditur et
C. de edificiis privatis l.
iii et ff. de inventario
veniente. Specialissima
vero est ut privatis familias
ut ff. de pignoratitia actione
l. venditis et ff. de professo-
ribus ex studiis etc. man-
data et C. cum inmunitate
et hec induxit proprietatem
cum statur ut hic in prin-
cipio et supra haut in dubiis in
dicatur

Cum consuetudinis

Capitulum. Capitulum sine Episcopo antiquas
consuetudines ecclesie immutare
vel novas inducere non
potest. Et dividitur in duas partes,
prima premittit duas rationes
decidendi, secunda decidit ibi
auctoritate et illa sua parte
subdividi, quia prima declarat
causa futura, secunda circa preterita
ibi si quas.

Casus in summa sic relatum
fuit Pape quod capitulum parisiense
sine consensu Episcopi antiquas
consuetudines et statuta ecclesie
immutaret. Et Papa considerat
quod antiqua consuetudo non
est levis auctoritatis, et quod
sequitur novitates discor-
dia pariunt. Ideo mandat
capitulo quod talia decetero non
faciat et si que fecerunt fuit
irritari precepit.

Nota quod consuetudo usus
longeva non est levis au-
ctoritatis sed magna, de qua
nota supra e. c. i.

Nota secundo quod novitates plerumque
inducunt discordiam et sic
vide de iudicibus in ordina-
nalibus non.

Nota iii quod ad Episcopum spe-
ctat facere statuta de-
factis ecclesie cum consensu ca-
pituli. De hoc notat. Di. de consti-
tutionibus cum omnes. Sed si in-
se capitulum fecerit statuta sine
Episcopo, deinde episcopus appro-
bavit nunquid valent, re-
spondeo quod non. Ratio quia
a principio statutum fuit sequ-
consensu Episcopi. Ideo sine
consensu eius constitucio fu-
it nulla ut patet dicto
c. cum omnes de constitutionibus
et si est nulla ergo ex post

Epi no pt firmari
Sz con̄ hoc opponitur
q cap̄ pt face 9stitucões
et 9suetu ces in duce ut
pat3 .ex. de 9stitu bz cū
litteris Solut quo
q no pt i h[illegible] que tan-
gut Epm uel Jura eius
uel quē statutu illi9
eccłie Jtem si eet lon-
ga 9suedo Jtem et si d
rebz magnis z negotijs
eccłie ut pat3 de h[illegible]
q fiut apli cū 9sensu ca-
pituli quanto et ad hoc
facit cap̄ cū olim .ex. de
resc̄ptis

Jdo oppono q̄ pt si
9sensu p l. fundi ff. de
seruitubz rusticorz prediorz
et ff. qui dim̄ dos̄ cessetu
ubi dr̄ q si a plurībz do-
nibz q̄rem fundū, fiat
dimissi gcessio, 9sensus po-
ca sequuts 9firmat gces-
sionē factā Soluō q
qu actz aliquis reqr̄it
9sensū aliq9 a pu o
no tenet factu sine illo
9sensu factū, et tuc co-
sensus supueniens no fa-
cit actu validū ut est
in 9stitucōe facta p cap̄
et est simile s[illegible] immo et
i alienatōibz ppetuis, que
si fiut sine 9sensu cap̄ior
ab initio no valent, no q
si sine 9ceptione et infra

de rebz eccłie no alienadis
Si quis Et dixi non
de ppetuis, q̄ s[illegible] est de
alienacōibz tpalibz ut pat3
de h[illegible] que fiut a plato
c. i. z ij z iij Sz hoc dico
q in elemibz z statutibz
ad q̄ pt cap̄ statuere ut
patet .s. de vbos sinne
c. p[illegible] li. vj Jnt du actz
ng est nullz ab initio si
cud i 9sibz illas l alle
gatis Et tuc sufficit
9sensus supueniens Ali
quando reqrit auctas
uel decretū, et tuc ons
q in isto actu interue-
niat Et tuc ons q iste q
auctorisat, du actz fit
id faciat et sic quaing
in auctē pstanda pn
pillo in 9tractu ut pat3
institutis de auctē tutoz
s. tutor et i auctē p
standa p supiore in alie
nacōe rei ut pat3 .s. de
rebus eccłie no alienadis
c. ij. li. vj et ibi nota
in glo s[illegible] q et ibi etc
notat dñs quopedruat
q singuli cap̄i sint
9sencientes et glosa vi-
dere q non s[illegible] veri9 est
dicere q sit talis quia
alōs nd pueniet ad 9sensum
collegii de hoc notat
.ex. de 9stitubz cū omnes

Glosa s[illegible] notat q sine
9sensu Epi obtento non

put statue ro opponit
et oppo cum glosa
Glo pa opponit quod cam
sine epo possit facere
constitucionem ut patet j de
verbis signe c. in libro
ubi etiam de hoc notat
in glosa Glosa soluit
ibidem quod verum est super
exiguis et paruis et
solum cum contingentibus
put si super arduis
non vel dicunt quod duo
quod super hiis que tangunt
generale statutum ecclesie
uel in hiis que tangunt
Epm uel eius iura et
tunc non possunt Deinde
glosa opponit et vide
quod non tenet hec consen
sum Epi dum non licat
sine eo consilium ut patet
de arbitris cum olim Reso
lucio glosa dicit quod hec non
sit verum, et dicit contrarium
procedere ex forma arbitri
ut in glosa et glo dat
simile
Glosa finalis quod cam
noictates sine causa i
ducere non potest racio quia
in rebus nouis, euidens
debet esse auctoritas, ideo
reprehenduntur qui nouitates
inducunt xij di. q. uel
tiat
~~Ex parte~~ ~~Ex parte~~
Non valet consuetudo

per quam quis inducitur ad
peccandum ut bona propria dis
pensandi et diuidendi in
duas partes, i. prima ratio
duplex prava consuetudo
ro ponitur ipsius duplex
reprobacio ibi tenore
Casus in tuus. Est relatum
fuit domino pape quod in
quodam loco ducis ingle
consuetudo seruabatur prima
quod uir de paupertate quod
cumque causa bona sue
uxoris possit ad suum pla
citum alienare Secunda fuit
consuetudo quod uxor adultera
tamquam alia bona mulie
ris succederet iuncta aliis bo
nis sui mariti quas consue
tudines reprobat hic papa
Nota primo quod ista consue
tudo quodam fuit i. compila
tione in titulo de adulte
riis in textu absolute
exponere cum prius et
honestum usum i. ducte
roff ula. non vtendo q
irronabiles sunt Jo. an
Item dicit textus amisit
bona sua, dicit hic boho
super isto ro de consolacione
in fidelissimum genus infor
tunii est fuisse felicem di
hoc Boecius di. non sal
et de pe di. j. sit quis
Nota dicit textus impudenter
dereguit expone
am forte viro petente

Indigere i. indegentibus
Botrances i. cogentibus
Dissipandi conspiciat v. ubi dum p. regula
Amisit h. et respiciat ubi una
sunt textus

diuortiu quo ad thoru
et dicit al. et petrus quod
forte erat consuetudo si
cut i hyspania quod facto
diuortio vir et uxor di
uidut bona ut patz ij
de dona. inter viru et
uxorem c. iij. i pudentes.
sive pudore vel secundum al.
i. non caste vel sine ve
recundia. pudor enim pro casti
tate et pro verecundia po
ni[tur] secundum comment. super clau[dian]o
ut omne flagitium sit hoc
pudoris eo cessante crimina
crimibus auget et sic ad
deteriora procedit
¶ Nota quod quod consuetudo vel pac
tu vel statutu que indu
cit ad peccandu fendi non
debet. Item quod eo co non
debet quis commodu consequi
ubi sibi debet i como
du
¶ Nota ibi quod prodigalitas
est viciu de quo in glo
fi. Item nota quod contra
negligentes in ecclesia sunt
prescriptiones ut patz C. de
annali prescriptione
l. annalis
¶ Nota quod appellatione bonorum
veniunt bona mobilia et
inmobilia ut sequitur et
ff. ij. de testamentis re
latum
¶ Item nota quod bona dota
lia dicuntur esse bona
uxoris et hoc ibi bona
uxoris et hoc vult alle
to casu qui contingere potest
ut patet in casu sabba
tebat restitucionem secundum con
strate indubie maritus
erit dominus C. de rebus
venditis l. dotem et de
hoc in glo. in ista. Ex isto
sequitur quod non potest ma
ritus non potest alienare bo
dotalia ut in glo. in ista
¶ Nota quod propter adulterium
debet privari uxor omnibus
bonis viri et perdit eciam
donacionem vel dotem
Item nota quod ista littera re
probat consuetudinem laicorum
et hoc est propter delictum
quod faciebat peccatibus
Quia tunc ibi mobilia et
~~hoc est propter delictum~~ quod
inmobilia
¶ Nota quod nomine bonorum ve
niunt mobilia et inmobilia
licet hoc littera non probat
primo vi secunde contrariu
tum secundum tamen secundum est verum
ut patet de testamentis
relatum et ff. de verborum
signe. bonorum ij
¶ Item nota ultimo quod consuetudines
irronabiles non sunt servande
secundum quare iste fuerunt irro
nabiles dic ut in glosa
ultima et c. Item secundum glo
instruit quid dicatur pro
digus quis largus et quis
avarus

quia

glo. pelt
allecht

Oppono in eo quod prohibetur
subveniri prodigo contra id
legatum. dicit pascere. Sol
uit glosa facta in fine et
ista glosa facta notat quod
sit prodigus quando avarus
quando largus et ponit
medius. Circa eunde opponit
et solvit. Et in eo quod dicit
quod largus tenet medi
um inter prodigalitatem et a
variciam. Nota quod virtus
consistit in medio duorum
malorum que sunt tanquam
extrema ut patet de
officiis custodis c. i. unde
Jeronimus ad paulinum sc
ribens dicit, pone sibi ans
nos imprudenter effundas
ne liberalitate liberalitas
pereat.

Item opponit quod huic non
est subveniendum probatur
quia iste sua culpa i
adit egestate legatum
non satis. Solvit glosa
quod talibus non cedat ei sub
veniendum ut bona uxoris
sibi darentur sed tantum in elemosina
elemosine ne fame mo
riatur et tunc est.

Item opponitur contra glosam
contra textum quod potuit
promitti quod bona uxoris
alienaret ut ff. de fun
do dotali l. i. Ibi contra. Sol
vo aut loquimur de bo
nis dotalibus et talia

sunt inmutabilia, vel sunt
data estimata ff. de fun
do dotali l. lex iulia
et de hoc in glosa. Aut
loquimur de bonis parapher
nalibus et tunc distinguitur aut sunt
data estimata et viro
tradita, et tunc sunt viri
adeo quia alienare potest
illa, in dubio aut non
presumuntur uxoris et non do
nata viro nisi mulier
reservavit sibi exceptionem in
casu petende dotis ut
possit petere fundum dota
lem vel executionem, tunc
cum habet locum, lex iulia
prohibens fundum alienari
dotalem et C. de fundo
dotali l. prima quoniam du
ti. de dotibus precedit in
parapharnalibus.

Glosa in causa dat gene
ralem quod pigro seu negligenti
non est subveniendum. Contra
de glosa quod vigilantibus et
non negligentibus iura
subveniunt. Secundo consule
hoc consuevit facere ser
rabus.

Glosa super verbo alienare
quia dicit in textu quod vir
non potest bona uxoris ali
enare et contrarium ponit glosa
sed contra vir quod potest aliena
re ut patet C. qui bus causis
pignora contrahantur l. scis

Solucio ut in ead glosa
illa lex loquitur in causa
pupillari et dicuntur pu
pillari illi qui deputati
sunt ad ferendum pena pu
pilla ad hostem qui si delin
quunt in officio condempnant
in dicta pena et si bona
eorum non sufficiant tunc eciam
bona uxoris et filiorum re
cipiuntur qui pena pupilla
.l. speciala in plio de l. p
in admonstrandis ut patet
de pupillariis in rubrica
lxxij tunc pro tali administra
cione tenetur eciam bona u
xoris in dotem data ut
patet dicta .l. satis et hoc
casu tenetur eciam filii licet
non sunt heredes C de pu
pillariis l. finali libro
xij racio quia tales sepe
ad gemitum uxoris et filiorum
sepe male gerunt officium
ideo statuit hic lex ri
gorem Contra glosam
oppono quod potest vir alie
nare ut d. Vero glosa op
ponit quod bona uxoris
non dotalia possunt alie
nari C in quibus c. pignora
tacite contrahuntur

Glosa super verbo alienat
replicat consuetudinem de qua
in littera que inducebat quod
qualitercumque vir vergebat
ad inopiam poterat alienare
bona mulieris quod esse non
debet secundum intencionem tali
nisi in casu pupillari
in quo bona uxoris et
filiorum sunt obligata

Deinde tractat glosa
an alienacio fundi dotalis
facta per virum valeat
consenciente uxore et tenet
quod non Sed quid si mu
lier invenitur non contra
veniens videtur glosa quod tunc
tenet alienacio si mulier
induxit sine vi et dolo
sponte Item dicit glosa
quod constante matrimonio in
tali casu cum incipit vir
vergere ad inopiam potest
mulier petere dotem suam

Glosa penultima notat quod
uxor propter adulterium est
privanda omnibus bonis vel
et eciam sua dotem perde
debet et alienare

Glosa ultima videtur quod
omnibus racionibus non valent
iste due consuetudines de quibus
hic fit mencio in littera

Oppono contra textum ubi
in eo quod dixi in versiculo
Vero ipsa iudicat de consue
tudine contra id quod dicitur
l. qui filii sunt legittimi
causa xj Solucio hic
agebatur de consuetudinibus que
favebant peta ideo eciam

uo tm ad iudicem laycu
qm ad eccam debet re
curri ut patet de iudi-
ciis novit et in aute(nti)ca
ut clerici apud proprios e-
piscopos §. Si vero
apud eccam collacon
bit et ad hoc facit de
testamentis relatum §.

Cum tanto

Istud capitulum est famosum
propter materiam consuetu(dinis)
de qua [illegible] infra §.
licet. Ex hoc dicitur in summa
consuetudo non derogat iu-
ri naturali cuius transgressio
peccatum inducit. Hoc primo
lo(co) nec eciam derogat iuri
positivo nisi sit racionabilis
et prescripta. Hoc dicitur habes
duo propter ista duo dicta
ratio libri licet breve est
in verbis tamen longissima in ma-
teria. Casus in textu. Scio
quod dictum fuit. Sed
cum consuetudinis quod longeve
consuetudinis non sit vilis
auctoritas tamen magna ex occa-
sione illius dicti occasionem q(uesi)-
tam fuit a gregorio ro(mano)
de duobus primo an longe-
va consuetudo derogat a-
liqui iuri divino seu na-
turali. Et respondit quod non
et huius reddit racionem
in principio capituli, quia tanto

sunt graviora crimina quanto
diucius detinent animam alli-
gatam. Secundo questitum fuit
an deroget iuri positivo.
Videtur quod non nisi duobus
concurrentibus scilicet si sint racionabiles
et legittime sive interrup-
cione prescripta. Et hec est causa.
Qualis causa dividitur secundum decre-
ta et sic proponit scilicet
pat(er) circa tenorem consuetudinis
queris de duobus primo an
consuetudo longeva deroget
iuri naturali. Videtur ipsa quod
nulla consuetudo que potius
hoc casu debet dici corrup-
tela derogat iuri naturali
cuius transgressio inducat
peccatum. Ad est racionem reddit
quia quo diuturnius tempore
gravius sit peccatum.
Sed dicitur circa ea ad ista
prima pars item quod dubi-
tas exemplificat dep-
cepto hostiensis pone quod est
consuetudo quod interfectorem
patris interficere possem vel
quod prioratum meum in aliqua
licite pone valorem. Sed
eciam pone si consuetudo est
in loco quod si tempore infra
quingentum non parent clericus
sive pena coeguntur po-
test filios percare vel
patris difformitas suppeditandi
quasi licite quod possent

tenē gcubina Vel qsuedo
cat qz p utilite rei pub̄ce
uel redempcōn captiuoz
V potuat furari uel fe-
nerari ul ppꝫ testiōꝫ dice
Nō primo tercio qz tāto
iniq̄ora sūt peccata quāto
diuci9 retinet aīaꝫ alli-
gata Sic ecˀ dr̄ de ita
tōꝫ actum in qua qsistat
qsuedo qz illa cca ag
grauat ꝫ ꝑ illa ven̄ia-
le fit mortale ut patet
xxv. di. s. p. cum et fit
vj. q. j. imitare so. an. et
adhoc alle. c.
Nō sco qz petm̄ auget
ex q̄tinuacōe, ad hoc fat
ff. de sūma c̄ccoīs cum
voluntate Et de hac c̄ti-
nuacōꝫ dictum ꝫ tpis qui
minuit delictum et qz non
no. j. de eo qui duxit
in matriōꝫ cū h̄ret
Ite nō ibi sane ment qz
intellectꝫ debet precede ex
sana mente alōs non est
ppe intellectꝫ s3 abusio
Ite nō iiij qz p̄senciā
a cunct9 c̄munior prima i-
ponenda est, de hoc xc
dis. Si quis monachꝫ
et c. sequitur, et de eo q
duxit in matriōꝫ cū h̄ret
Ite nō ibi infelicem de
ista dicciōꝫ in q ponit
hic pnalit et de h. nō

pssuanciaꝫ j. de iure pa-
tronatꝫ c. nobis ms
Et ex hoc nota vs qz
aīa ꝑ petm̄ fit infelix
quia aīa est prosior
corpe xvj. q. j. p̄cipuꝫ
et de penitencia cū inf
mitas et c. de sac. sanc-
tꝫ eciā sauci9 ideo
felicitas aīe est feli-
citi corporis ꝑponenda
Ite nota ibi in h̄bo
detinet alligatam qz
aīa ligat ꝑ petm̄ et
hoc dicit ad similitum
corporis qz ꝑ vincula
ligatur ut patꝫ de de
posito c. j. et de hoīa
dijs sustepimꝫ Alibi
aut dr̄ aīa captiua
ꝑ petm̄ ut patꝫ j. de
remissioꝫ nisi cū pdeꝫ
bsi pꝫ prm̄ Et dicit
Joh. an. qz satis hec
methaphorice qven-
ut sed alibi no r̄fert
ꝫ aliquis compedi
bꝫ ul picibꝫ teneat
ut patꝫ ex quibꝫ caus
maioribꝫ fuerit
ff. de sūma c̄ccoīs imp
qua alit soluit vin-
culū corporis quaꝫ aīe
ut de se patꝫ
Item nō ibi sane ment
qz eos qui sūt sane

incet, si gsilia sut sequenda
ut patz lxxxxiiij dis.
c. j. ubi glosa

Item in vbo ualituro
qz iuro uale quod acce
pit a divino, quia or
aut modo dicitur iuro ua
le sicut nota i. dis. iuro
aut in glosa. Item in v
bo quantumcumque gsuetudine
ro qz nulla gsuetudo de
rogat iuri divino et de
hoc in glo. ij et q inl
coepit totum intellit
ut patz de maio et
obedi. c. solite Et ad
hoc etiam dicit Jo. an. in-
telligi de gsuetudine cuius
initii uel contrarii non
sit memoria Item est
determinata ut in eadem
glosa sa

Item no. qz prava gsue
tudo dicitur corruptela
ut di. c. cum inter et
ex. de vita et hones. cle
ricorum c. cum decorem et
de sponsalibus licet iiij et de
concessibus prelatorum inf

Item ibi in vbo aliquan
tenus derogat et de
aliquatenus i. in aliqua
parte Et dicit Jo. an. qz
illud proprie dicitur deroga
re iuri, cum i parte
detrahit sed surroga
tur cum totum tollitur
ut patz ff. de vbo sig.

aliqtenus

derogare

surrogare

derogat etc.

Querit hic host. quid
de gsuetudinibus uel statutis
gsuetudinis quid pluribus
sit pro homicidio in pecu
niam valet, dicit host.
ca vale, ad hoc facit c.
[illegible] et ff. de pac.
l. si vnus § pena et
in autentica de mandatis prin
cipum § oi. go colla in
et adde sic cu qz nota
i. de off. ordi. dilectus
et delictis puerorum c. ij et
in summa huius ti. § quarto
in fine

Sequitur in § licet, et hic
dicit gsuetudo no preiudicat
iuri positivo, nisi sit ro
et prescripta

Nota ibi in vbo longeue
qz requiritur gsuetudo longeva
licet no sit prescripta, et
ad nota c. fi. in li. vi. in
glo. iij qz tenet phi. et
vinc. reprobans opinionem
[illegible]
longeva cuius [illegible] no est
memoria

Item no. qz gsuetudo no
est usque adeo valida ut
iuri positivo debeat pre
iudicare c. quesit
loga gsuetudo li. ij c. de
gsuetudinibus Et dicit [illegible]
usque adeo [illegible]
usque ponit ad determinand

tpub et dcj tuc stat in
clausē ul exclusiue
Item nota q ista dicco
uel exponitur et est 9cor
dat ſ de ꝓbend exotr
vade et de imunitate
eccliarum de get li vj. et
ff de regul iur fructus
sci
Ite no i rd iuri positio
ſ iur canon ul ciuile,
dicit iur positiu qua
si manu factu, seu posi
tu, q ꝑpetualiter principes
ponit et deponit et est
instabile et mutable et
sub motu ꝑpetuo fm host
hic vm dicitur in tᵽo q
sut de volute principis
instituta, ſꝫ q sut iure
naturali uel diuino radica
ta sut imutalia z ꝑpetu
a licet tn a sitꝫ principis
declare sic dicit gulbm
ut notat in c intellecta
de lbo signe
Ite ultio tn istu q in ꝑbo
lo legittie q 9suedo ꝫ
esse ꝑscripta legittie. i.
sine interruptione z paci
fice ut pati ff de offi. ar
chi cal, in si et in tali q
ꝑscribe potuit et q sit
tale iur, q ꝑscribi potuit
et de hoc in glosa ultia
Oppono contra textum, q iur
diuin posset aliqd tu sbredi

ꝑ er si ecuasz no fuit ipe moriet
lcz xvij

sz pcto ut pati in ꝑcep
to circucisiois lcz xvij
q sublata est ut patꝫ lo
de baptis c maiores li
cu ge Solucio lex diua
9tinet ꝑcepta ꝗ imuta
bil ſꝫ 9tinet cerimoia
lia, bz est mutabilis ut
pati vj. dis in pr et
de hoc in glosa fa
Ite Oppono ſo adiꝫ
q te est lex naturalis
et no sinat p quia lex
nalis ꝑcepit vit non
tange modes an prin-
gratoni ut patꝫ de ta
noc v. dis aderio veo
9cubitu et de ꝑuisica
ꝑ q ꝑtum non sinatur
Solucio illa sut
cerimonialia
Item Oppono lex diua
ꝑhibet matrimonium sepa
ri, quia quod deus 9iu
xit homo no sepat ut
ꝑ de diuorcijs gaudes
et in lege moysi ꝑmittit
libellu repudij Solucio
q illud no excusat
a culpa ſꝫ bz a pena
hod no est dd ſ ad c
demiq dis iiij. ubi p
texto tu 9suetudo excusa
bat, qui comedebat
carnes i nocte carnis
breuij quibi no excusa
a culpa ut apctu quia
utiqꝫ peccant ſꝫ excusaba

ubi dr an q
puer ablacte
ul mat purifice
vir eam ud ac
cedat

a pena, quia non pungitur
propter consuetudinem invalescentem et propter multitudinem
peccancium

Item oppo(nitur) quod consuetudo
abrogat legem ut in
lege de quibus ff. de ve-
terata ff. de legibus
Item interpretatur legem ut
in lege ff. ci. l. na
adea. Item est contra
legem ut instituta de
iure naturali § sed non
scripta. Solucio dicendum est
quod consuetudo non derogat
legi ut qualiter nec spe-
cialiter nisi assint hee
due condiciones que ponuntur
in litera, scilicet quod sit
racionabilis et prescripta et sic
intelligo. Et iam allegans
in contrarium. Quod isto est
adulterium ut nota in
di. § hijs ita, quod de iu-
re divino quedam sunt
moralia quedam misti-
ca. Moralia sunt que
mores informant ut sunt
precepta non occidas ho-
nora patrem etc. et hec
sunt immutabilia et in talibus
transgressio inducit mor-
tale ut hic. Sed mistica
sunt figuralia et quod
quedam sunt sacramenta-
lia, quedam ceremonia-
lia. Sacramentalia sunt

ad sumptem ubi dicitur quod
consuetudo non potest iuri positivo
preiudicare et contra

de quibus racio reddi potest ut
de circumcisione et de observa-
cione sabbati. Sed ceremonia-
lia sunt de quibus racio
reddi non potest ut sunt illa
non feras vestem lana
linoque contextam. Et istis
mistis facta est mutacio
quo ad literam et observacionem
quo ad intellectum et sic di-
cimus quod loco circumcisionis
successit baptismus, loco au-
purificacionis post partum. Succe-
dit gracia baptismi propter
quod in hoc umbra legis
cessavit ut in c. uno de pu-
rificatione post partum.

Item oppo(nitur) quod hic dicitur
quod consuetudo racionabilis tollit
legem.

Ad contrarium dicendum est quod iure
divino, quod consistit in preceptis
moralibus non preiudicat consue-
tudo, et de talibus intelli-
gitur in eo quod dicitur de iure
naturali cuius transgressio
cum illa sunt immutabilia. Sed
in talibus valet consuetudo, que
ad iudicialia vero similiter ce-
dendum quod sunt declarata et
interpretata per alium modum
tamen sub eodem effectu et
de hijs declarat glosa fa-
cit. Item queritur de quodam simpli-
ci abbas exemplicata
de homicidio pone quod c

ꝯsuetudo q in infectorem
prius mei inficere possum
vel q peruicutem ifacie
licite occidā vel ecc poe
eorum si est ꝯsuetudo q ma-
ritus si infra quinquam v
vor sibi no pariet filiu
vel libeos, q possit
cocubina ꝑcreare vel
forte si quis ꝑt differ-
ritem vxoris superveniente
licite quis tenet ꝯcubinam
Item si fuit ꝯsuetudo ꝑt
vtilitem rei publice fene-
rari vel ffm testiom di
ce vel q sile
Quid de statutis seu de
ꝯsuetudinibus locorum h limi
tant q soluat i pecunia
homicida vel filius delinquens
dt host q hoc no vale
ut ff de pact l si vnus
s pacta et i aute de
mandatis principum colla
iiij s i et adde q nota
sm eum i decoff or di
lectis et de delictis pueros
c ij
Queso scio q e ꝯsuetudo
et quo induci dz et quo
inducta i iudicio ꝓponatur
et quo ꝓbet et qualiter
tune et quis sit eius
effectus et de his omnibus
ꝑ ho. an
Quero q est ꝯsuetudo, di
uersimode diffinitur q co-
plicare no est intentiom
ysidorus .i. dis sic diffinit

Cosuetudo est ius quoddam
moribus institutum q pro
lege suscipitur cu lex de
ficit Et q dt ysidorus
moribus ꝯponit ꝯsi
.i. assiduis actibus Azo
sic diffinit Cosuetudo e
ius no scriptum moribus
vtentium ꝯstitutum, q ꝓbat
ff de legibus l de quibus
s i veterata immo vo
ꝑ rubrica eam diffinit
sic Cosuetudo est ius no
scriptum moribus ꝯtinuis
vtentium inductum host uo
in summa etiam dt q ꝯsuetudo
est vsus rationabilis com-
peti ꝑe firmatus nullo
actu ꝯtrario interruptus, fre
quenti actu vel ꝯdictorio
iudicio vel cui no exstat
memoria inducta vsque
qua vtentium approbatio
et hinc diffinitoris ꝑse
host declarando rubrica
Joh. an. dt ꝯsuetudo est
ius moribus eius ꝯstitutum
qui auctoritate publica legem
inducere pt Et est breuis
et plana Ex hoc infert
q ex moribus vnius boni
hois puta prioris pt in-
duci ꝯsuetudo que est
ronalis et honesta, sic
solus princeps legem
inducere pt
Quid si summa allegat q tu
to sit ꝯmuniora preca quito

diuicijs infelicem animam detinent

¶ Glo. ij. quid et videtur quid cum de quo in c. na. et loquitur lra et videtur quod de illo, quod consistit in preceptis et prohibicionibus. Contra glosam. Sed ut dixi supra quod quedam sunt precepta moralia quedam mistica. Moralia sunt que continentur in tabulis duarum legum ut unum credere deum et illum adorare et deus scilicet precepit textus. Et mistica sunt duplicia scilicet sacramentalia quod ceremonialia ut dixi

¶ Nota primo ex glo. quod iura naturalia sunt immutabilia 2o quod iura civilia sunt mutabilia 3o quod nulla consuetudo prevalet iuri naturali etiam si procederet omnis de mundo faceret contra ut est contra contra non excusat quia contra ius naturale id quod tibi vis fieri alteri facere quod non noli. dis. glo. non ignorancia iuris naturalis quod neminem excusat. quod notandum

¶ Glo. iij. opponit videtur quod textus sibi ipsi contradicat. Solvit glo. quod primo loquitur de bona consuetudine et finis de mala. Deinde dat aliam opinionem dicens quod lra debet intelligi per supplecionem et hec est opinio

ipse vera si non concordat cum lra in verbo nisi ubi probata quod est racionabilis quod prescripta tollit ius. Et ideo glosa ponit suam solucionem dicens quod consuetudo prescripta non est vilis auctoritatis, non tamen tollit ius ponitur in fine solucionis et prescripta

¶ Et hoc dicas tamen consuetudo non prescripta non est consuetudo vero de elec. cum anima. Secundo ubi dicitur consuetudo large vero si non stricte et large sumitur in primo quod hoc facit de c. cum consuetudinis ubi est ad auctoritatem si ibi addit de verbo ad decenondam quod verbum consuetudinis intelligitur large. Consuetudinis ergo cuiuscumque non est vilis auctoritatis. i. e. tamen fi. li. ijo

¶ Non tamen vincit legem nisi sit prescripta in loco in quo est

¶ Glo. iij. quid et tamen quod opponit et ponit opinionem qua primo improbat 2o solvit dicit glo. de qua consuetudine hic intelligit glo. quod de bona contra illam nulla sive ius illam vincit per contra ponit opinionem

¶ Sequitur glo. iiij. quod est consuetudo racionabilis et que irracionabilis quid et solvit et solucionem ponit quarum secunda. Ego ipse quid de

alia ratione, quia dicit glo. secundo
que dicit rationabilis consuetudo
et dicit glo. quod illa quando
improbat iura et ex hoc
est irrationabilis est que
improbat a iure et est
occasio et quale ubi
aliquid fit contra nervum
ecclesiastice disciplinae seu eccle-
siastice libertate

Glo. magna primo querit
quanto tempore prescribit consuetudo
ut preiudicet legi. Contra ista
glo. primo ponit ix condi-
tiones que requiruntur ad hoc
ut consuetudo iuri preiudi-
cet. Secundo querit quid sit differentia
inter consuetudinem et prescriptionem et
primo ponit unam differentiam con-
tra allegat. 2o ponit ali-
am quod approbat. 3o ponit du-
as alias. Item querit que
sit differentia inter consuetudinem et
prescriptionem secundum Augustinum. Au-
tem ad primam questionem. Audis
tu glo., quanto tempore prescribit
consuetudo. Videtur glo. quod spa-
cio xl annorum et probat
inducit iura. Sed tunc dicit
et melius aut talis consue-
tudo introducitur contra ecclesiam
aut contra privatum si contra
ecclesiam et tunc prescribit
spacio xl annorum et contra
Romanam centum annorum et intel-
ligitur per glo. Sed aut
talis consuetudo inducitur
contra privatum hoc [illegible]

aut quia de actu continue
causam continuam ut est fi-
nium limitum contiguum vel publi-
carum vel quando de non
continue continuam causam primo
casu consuetudo super tali ac-
tu inducta prescribitur spa-
cio x annorum vel ad ma-
ius spatio xx annorum
Secundo casu quando talis ac-
tus non habet causam continuam
tunc requiritur consuetudo
cuius contrarium non extat me-
moria ut patet ff. de
aqua cottidiana l. hoc iure
§ ductus aque et de hoc
notatur de prescriptionibus
c. i. li. vi.

Deinde glo. ponit ix
conditiones que requiruntur
ad hoc ut consuetudo sit
prescripta que conditiones pa-
tet ex glossa magistrali quod
videte si glo. vi. ab istis
conditionibus recedere in fine
ibi cum dicit 2o videtur quod
difficile sit probare consue-
tudinem. Secundo ponit glo.
querit, que est differentia inter
prescriptionem et consuetudinem
et glo. ponit plures
modos differendi ut
patet in ea

In fine glo. dicit quod est
contra alia dicta glose
dicit quod illud dictum, quod
consuetudo est ius publicum

s pscripta est ius puati
quo puatus pscribit ius
alterius. Item ex quo pscrip
to est ita consuetudini, tunc
dicta est inter illa, scd
interruptionem et totalem quam
consuetudo sua scrbam et
eciam suscepit ex ro-
nabilitate et pscriptionem
que sit ei precio. Item
dicit tamquam disponens
et dispositum, consuetudo
enim est ius, pscriptio vero
disponit id quod non est
tamen scz nempe consuetudines
sim Compos. Scz tunc
ubi in glo. Et sic ergo in
tellige consuetudines non
est vel

¶ Concludo ergo de ptate
et vi consuetudinis quod ali
quando consuetudo disponit sup
alio facto quam lex dispo
nit sup eodem prius casu
quam est roma et
scripta lege sibi obs
uat ut dist. de his
Secundo aut est consuetudo
expresse approbata vel
expresse reprobata et tunc
sumus clari, aliquando est
relicta, ita quod nec ex
presse est approbata nec
reprobata, et tunc intendo
consuetudo est sine rone
et non est seruanda unde
dis. vnda. Aliquando fulta
rone, et tunc aliquando dispot
idem quod lex, aliquando quamvis
aliquando aliquid non dispo
tum a lege, tamen est id
Sz idem quod lex ut patet
in de clandestina despon
sa c. si, aut ope noua
vindictam, et sic est eadem
ratio, que de statuto consue
Si aut aliquid disponit
ultra legem, quod sup
eodem facto, ut quia lex
dz currere pscriptionem qua
dragenariam ut patet in
de pscrib. de quarta et
consuetudo declarat quod si
hoc procedat in iudicio,
tunc illud in ecclesiis diffinit
ut prius dixi, quia consuetudo di
ponit, aliter quam lex que
legem firmat talis consue
tudo quia non refert an
sup uno negocio disp
tato, sit consuetudo Sz quando
consuetudo repugnat legi
tunc distinguendo aut legi
divine aut legi positiue
Si divine hoc dupliciter
aut morali et tunc consue
tudo non valet, ut textus
dicit, si ex toto repugnat
sed si in parte legem valet
Secundo quia hoc fuit tractate
permisse a legis conditoribus
aut legi non morali ut
instructioni precepta misti
ca vel ceremonialia et sacra

et tunc valet q(uia) in t(em)p(or)alib(us)
ad intellectum que d(icitur) di
vi de translacion(e) et bap-
tismo. Si aut(em) repugnet
legi positive et tunc al(iter)
precedit aut sequat(ur) que
reprobat l. i de c(on)sti. c. i li
vi° Ideo d(icit) l(ic)et q(uod) preiudicat
legi positive in illo loco
ubi est c(on)suetudo p(re)supp(o)
sito q(uod) sit inducta p(er) illu(m)
qui posset facere legem
particularem c(ontra)riam legi
d(omi)ni. Gos(uinus?) Cardinal(is) post
c(apitu)l(u)m de c(on)suetudine

Rubrica de postu
lacione p(re)latoru(m)

Dictu(m) est s(upra) de iure scripto
et non scripto h(ic) q(uia) p(ro) parte
est iura c(on)dere non s(ed) sunt
qui ea teneant ut pat(et)
ff. de origine iur(is) l. ii
h(ic) post originem et dece
let ubi p(er)iculu(m) s(ed) p(re)ta
li vi° Ideo de ip(s)is inst(itutis)
et eorum assu(m)pcione videndum
est Et q(ui)a intendit post
postulacionem intendit p(er) elec
tionem intendit p(er) translacionem
assumunt(ur) Ideo de omnib(us)
iste p(ro)sequit(ur) h(ic) de postu
lacione premittit(ur) cu(m) pos
tulacio initi(um) gre(cum) elecio

aut iuri et cu(m) gr(ati)a multi
videt(ur) equitati q(ua)m aut ri-
gori ut pat(et) i. de trans
lacionib(us) c. finali vel
p(otes)t assignari alia racio
quia postulacio que
est p(ro)pria electionem ut
d(icitur) i. c. i in glosa q(ui)a
ergo p(re)mittit(ur) eleccio vo(cata)
quia est modus ordinarius
p(re)mittitur translacionem que
est q(ua)si ordinaria et non
fit in epatib(us) et alijs
superiorib(us) nisi p(er) l(itte)ram
De materia rubrice h(ab)et(ur)
extra i. di(stincti)o p(er) totu(m) et re
petit(ur) in vi° Quero
quid est postulac(io) et dic(itur)
i. c. finali et quot s(unt)
sp(eci)es postulac(ionis) et qui
sunt postulandi ibi dicitur
et sunt rubrice coaptata
i. de elec. innotuit et
c. scriptu(m) ut pat(et) in clemen-
tinis eod(em)

Item n(on) q(ui) compromissarij
ad eligend(um) postulare p(ossun)t
ut pat(et) i. de elec. c.
in causis Item h(ic) q(uod) ep(iscop)us cui
concessit papa ad a(liu)m pos
tulandus est et quandam
da est postulacio ut
pat(et) de translacionib(us) c.
ult. et faciunt supra de
elec. c. iii in vi° et cu(m)
p(re)dictis

Adhuc | Quaeritur an postulabilis est, qui violat interdictum. Hoc dicit Innocentius in quaestione praesenti, quia in prima parte ponitur iusta postulatio, in secunda contra postulatum obiectio, in tertia ponitur excusationis reiectio, in quarta ponitur postulationis cassatio, in quinta ponitur glossa eligendi vel postulandi permissio. Secunda ibi: unde; tertia ibi: quod vero sufficiat; quarta ibi: nos vero talibus [illegible].

Casus in summa est talis: cum vacaret ecclesia Cenomanensis, canonici Cenomanenses licet ab initio in discordia fuissent, tandem convenientes in unum episcopum Altissiodorensem in suum archiepiscopum postularunt, tandem per quendam magistrum R. procuratorem et abbatem petierunt a domino papa illam postulationem admitteret et ut eidem episcopo daret licentiam transeundi ad ecclesiam Cenomanensem. Sed papa antequam dictus magister R. venit intellexerat ex certo, quod praefatus episcopus interdicti sententiam quam papa protulerat in terram regis

Franciae non servabat, et etiam idem magister R. in praesentia papae non negavit, allegans quod sententiam illam servare non tenebatur, cum non pervenisset ad notitiam ipsius episcopi nec per litteras legati qui sententiam protulit nec per mandatum alicuius executoris. Item allegavit quod idem rex Franciae in Altissiodorensi dioecesi terram propriam non habet, in qua interdictum non poterat [illegible] debebat ad illam dioecesim Altissiodorensem. Papa super hoc scribit ecclesiae Cenomanensi dicens, quod prima allegatio non sufficit nec prodest ad excusationem episcopi Altissiodorensis, quia cum cardinalis sententiam interdicti publice promulgavit, in multis partibus et illa sententia in regno Franciae a multis publice servabatur. Et quod ea quae constitutio publice promulgata, non est necesse quod singulorum auribus inculcetur, sed sufficit ad hoc ut quis eam servare teneatur, quod publice promulgetur. Quod probatur per [illegible] cardinalem cuius verba [illegible] ponit, nec etiam potest se excusare quia clerici non habuerunt ibi terram, quia

sma fuit promulgata in
illa terra q tnc rgl ad
gebat Et quia ipa sen
aplus omnes iobedi et det
pmie Ideo ista postu-
lacon repulit ut idigna
no ppt postulatu eccu
s ppt postulata psona
et quia postulabat ho-
minem i digu puati fue
rat illi de collo p tunc
iure eligendi ut postula
di ipa tn ee gra gral
cius ut de psona ideo
talis Quero debeat
punde hic e casus
Nota primo de ista dic
ce ad hec que sat
ppe Item no qr non
est facile plures i unu
conueni i in una sntam
qr eueniunt ppt difficultas
gnana ad dissenciendu vm
q l nc nouu et boni dis
noste Item no ibi ab
liquibz appellatu qr s
qui de collo put appel
lare ne pcedat ad elec
com qr intelli eo cau
sa iusta ut i glo pma
Item ibi queritur i vnd
no qr postulao det fiel
collegi sic est electio
det esse vniusalis ut
s de elec c in genesi
sm host put notatur
s de elec c in genesi

Ibi cu de facili
to qr dux ste ssiud se dux
tad romd j de qrel pbei
qr dux stem

gte qto Epus est
postulaus no eligitur
s e c si Ite qr abbas
pt esse paur p ecclia
cathedrali patz j de
reselby scipite et ibi in
textu et abbate scte
petri
Nota vjo quia cam dat
pcuratores ad psequenda
tam postulacone ar c
ut ptite j de elec et
qrgh ecia dat abbas
pcuratorem contra colle
gium ut hic datus fuit
abbas
Ite qr tus laco epi
petit a ppa ut j de tus
lacon platou ptotu
Ite ibi pmi pbeng as
sensu nota forma pe
ticoes in ca postulacos
et dt pmi i grossum
tacio quia postulacio
uniti gre ut patz j e
postulacon Item ibi
requisitus no qr ppa hic
supplet defectus quia
pbt gstabat ut iudica
sm goff et j c bone
et hic inquira ex offo
iudicis Nota qr agebat
de postulacon Sic
est in elecon ut j de
elec cu nob et c. michel
Et dt pmo qr ppa
hic supplet qui modo

inquisitos agebat tam
quia cum magna inquisi
cione debet fieri electorum
confirmacio xlviij. dis. de
petro et lxij. dis. mira
tur et ff. de elec. post
tacio istius romus quia
est magnum periculum ideo
est caucius agendum ut
in c. ubi periculum ff. de
elec. in vj. ideo dicit
ampliud qui epatum desi
derat bonum opus desi
derat Et maxime cum pe
tit admitti postulacio
que tantum de gracia pro
dit ut ff. e. postulacio
Item dicit Innocencius ordina
tore non tantum epi si est
cuius clerici potius dis
ordinatos et idem in conse
cracione xxiij. dis. qui
episcopus et idem in eleccione
viij. q. ij. dilectissimi et
ff. de elec. dudum et
c. in genesi
Item ibi in verbo non ne
gavit Nota quod confessio
procuratoris preiudicat domino
ut patet de capell. mo.
chorum dilectus et re iudi
subortta et confessio pro
curatoris postulantis pre
iudicat postulato ut
hic et facit de re iudi
c. pell. et de prima parte
notabiles in glosa ij. ex
isto potest inferri quod tacens

habetur pro confesso, et hoc
in verbo glosa sua et con
fessus Innocencius, dicens quod
quo requisitus fuit et tacuit
hoc habetur pro confesso
et pro hoc ff. de prescriptio
nibus, hoc si non preiudi
ci omnino tacet ut in re
qui tacet consentire videtur et ff.
de Beccus si non respon
dit pro confesso est inss...
patet ff. de confessis c. j. li.
vjo.
Item in verbo solempniter
publice non quod sententia in tali
quamvis fert solempniter
publice, dicit hic Innocencius quod
sufficit quod publice lata
eciam si non sit firmata
solempnitatibus de qua pro
quod in decret. et ff. de sen
tentia excommunicationis li. vjo. cum medi
cinalis In publicacione
hic legis, non est malum
dicere quod necesse sit solempni
firmare C. de legibus leges
sacras Innocencius dicit quod in promul
gacione legis, non est ne
cessaria solempnitas illius
lectionis habitam
Item ex hoc infert quod
sufficit constitucionem solempni
editi eciam si non intulerit
a(nim)ibus singulorum ut hic
tenetur et hoc dicit hostiensis
procede de quacumque constitu
cione dehinc in glosa ut
expresse et in data sententia.

Et eo pone inculcet
v intimet ab im. qd e ual
de et calco. eius et ddm
qd ligat omes subditos
ut patz. i. de constitutibus
c. i. et ultio et c. ii. in vi.
Item ibi in vbo no fa
cile Nota qd allegans
ignorantia iuris no facile
audit si tn aliquo mo
audit si euadere pbat
put nota de constitutibus
c. ii.
Qd quae fuit lata sentia
interdicti iniusta tam re
gio. Jo. an dicit, quia
occupauat res mense
archiepal archiepo
mortuo qd si no debet
ut patz. i. de successio ab
intestato c. ii. alii dicunt
qd ppter guerra regis an
glie ut patz de iudicijs
nouit alii dicunt qd ppter
uxorem sua qd dimiserat
Ite ibi terra regis nota
qd germitz non ff. deno
tat dominium, quia sufficit
qd tra adherebat regi
de hoc notat. i. ut lite
pendente c. Ecclia per
terram eius i primo nota ite
ibi tunc temporis Nota
qd cu aliquis incidit in
aliquam sntiam tamqp
fauens littet fauere, desi
nat, tn eo hoc no tollit
sntia ut patz. i. de sntia

ex orois sacris, et hoc
facit hec dicto tunc que
pone respectu temporis
de quo est primo et remo
uet respectu altius ut
patz de hoc dis. iiii. tunc
vale, et de appellationibus
sup eo in fine Item qd
ecclia suffraganea pre
sumitur scire id qd obs
uat metropolitana et id
eccia tenet observare
Qd tunc ibi in versu non
i. no. qd inobediencia est
punienda et de hoc glosa
allegat xxiii. q. vi. c. ibi
Nota pulchru textu ne
inobediens videtur pdere
singulis si contempti gtu
maciis no obedit et
glosa sup vbo contemptus
dat regulam qd facilitas
venie incentiuum tribuit
delinquendi xxiii. q. iiii.
est iusta Et hoc inferat
qd gloria bonorum augeat
eo pnicion malorum
Ite in vbo ciuitas no
allegat quali, de colla
de eo clericos et mulieres
vra
Ite nota textu qui gt
in sut qd culpe quibus
est culpa relapsae de
licta, et hoc patz pro
officiis regiis racio qd
maleficia no debet re
manere impunita, de sntia

p. de ffe.

excedas ut fame et ff.
ad l. aquilia ita vulnera
tus, et tangit glo super
verbo cancel

Ite ibi in textu non propter
postulatorem etc. nota
quod in ista non constituit
causa regularis. ff. de
resindi[?] vend. ubi de hoc
hic exprimit ratio
quia si fuisset postula
tio cassata, potuisset
intelligi cassata vitio
forme et sic iste potuis
set iterum postulari ut
patet ff. de elec. super
eo. Et etiam tunc postula
tores non fuissent ipso iure
privati potestate postula
di sed privandi ut in c. quod
propter. ff. de elec. hic
autem fuerunt privati ipso
iure ut in glosa dante
permittit et si ratio quod
postulabat indignum

Oppono contra textum
meum quod dixi nondum
constat hic inquisivit
ex officio. Sed contra hoc c.
qualiter ij ff. de accu. que
ubi dicitur quod debet precedere
infamia. Solutio primo
quod id precedit quod deter
minet debet fieri inquisitio.
Sed hic queritur de persona
quia tunc non dicitur de ali
quo crimine notari quin

nisi sit infamatus. Secundo in
que hic si sit male vite
ars ff. de quibus l. fa
ff. qui quorum et hic inquiritur
de persona postulata et
petitur postulatio admit
ti. Et licet nominari non
debeat inquiri de aliquo
crimine ut dixi supra primo
et de etate et scientia et
irregularitate persone etc.
sive infamia precedat
sive non, specialiter inquiritur
ut patet ff. de elec. nobis
et xxxiij dis. qui epus
et de moribus et ratione
fame que sola potest impe
dire xxxiij dis. Rajna. ff.
et primo in accu. bus clericus
ij q. vij. Si quis fuit vi
volet quod accusatores cler.
non admittuntur nisi prima
constet cuius conversationis fuit
dicat hic primo quod conqu
in primodo non fuit condi
sufficit quod habeant laici
homales nisi contra fa
ma laboret ij q. vij c.
nunc accusatores et vij q. j qui
et lvj dis. consultu et
vij q. ij talia et non
glosa, de elec. c. j ff. vij
in verbo impingit et facit
ff. de probatur in latere
ff. licet fuit supra primo quod
di testes in cm nisi sola
bus q. fuit contra non dicitur

q nõ singlare. et hoc
intelligit dupr. uno mo
nõ sint quendi. l. nõ exoi
quint. alio mõ nõ sint
quendi testes sz iurati
sine iuramto. et bene
facit. c. tua de cohabi
clicos. et p hoc dictum
frm Jo. an. concordat glo
que videntur contrie. et
frm Jnno est in ddm q
aliqua ecclia visitat
ut patz de offi. or. c. j.
et de statu mochoz in
singulis et exspssis
detestsbz romana. e. sa
ne li. vj. idem qui sit
inquisio gnalis in ca
pite et i mebris alicuius
eccle. j. de re iudi cu
int9. et di. i qno tn ca
recipint testes et iu
rant dicere vitem de oi
bz reformadis excepts
occultis. j. de accu qua
lit ubi de hoc. in spali
vo inquisicione nõ inrat
de oibz nec de occultis
sz i his tn de quibz
facta est copia i fama
ta ut patz. j. de accu
qualit. sō. j. b. reo et s
det frm Jnno
Capio glosa pma et
p ipis expedicom oppo
q nõ valuit ista postulac

ex alia causa q hic
expssa scilicet appellaco
precedem ut j. de elec
cu nobis. Solvit glo
q appellao nõ tenet
nisi fuit iusta ca assig
nata q vellet dice
q hic nõ appz de causa
iusta q videte
Quesive dicite ees oi q
duct forma ut. j. de
elec. c. j. li. vj. et hoc si
con etam psona appel
latur ut c. ii. ut eca
et c qui con etam vel
frm Jnno. isti renuncia
uerunt huic appellaoi
tacite vel expsse et p
hoc facit lra ibi gre
metes in vnu
Ista glosa art z alleat
quatuor iura et alleat
duas leges in contriu
et remittit. Quero p
expedicoe glose. nunq
confessio procuratoris piu
dicet domino
Capio glosa hanc et
oppono in eo q dicit
q confessio procuratoris
domino piudicat. Oppo
cu glo. sa q hmoi
confessio procuratoris dno
nõ preiudicat. ff. de
inter. act. si sine. §. si
defensor ubi dicitur
si defensor eu que

defendit prudit cum
esse heredem extitisse
uel ex certa pte illius
preiudicat Et confirmat
ad idem ff de confess
l certum § permulti ubi
dicit non sufficit preiudi
tore tutorem ut facto
rem fatet Solucio
no est i glosa h dic
Infine istius glose
hem alb q li defensor
loquit in defensione q
sine mandato defendit
lio aut i procuratore ut
de hoc ibi notat et
tunc ddem q defensor
confessio no preiudicat
l ptg pdec ut notat
l de actu veniunt et
talis certa no tenetur
satis dare de rato ff
de regulis iuris im eo
af l nemo i glo sunt
ad l certum dicit hinc
q loquitur in confession
com ndam ut si dicat
ptur domi int fecisse
homicem qui hi viuit
stat com cum et idem
hoss de confess ca si
et qui confessio procuratoris
preiudicat domino not
l ut lite no contestata
l et de causa possessio
cum olim sm glosam
Glo iij et confessiono q
debuit audiri allegato

igno ad postulati quid
quib psunt ignorare
nisi probe sciens ut n
re la psunt h li vij o et
de pbacoibg l verum Sol
ut glo ibi h no certa
ignuedo aut certa publ
ca alle ignorancia aut
certa ignorata si certa publ
et tunc psunt sic q
Infine dicite de hoc
ut dictu est ff de rsp
c ab exordio Si igit
quitur an psunt igno
ubi sua non p dicat
aut in facto aprio aut
i alieno Si in alto p
solum cotingetem tunc
bnq psunt ignorancia c
quib de facto suo debet
certum esse ut patz ff de
resptt c ab exordio Si
in facto alieno aut de
hijs que sunt sua publ
aut occulte Si publice
et tunc ddem q nmq pl
ignorare Si de occul
et tunc aut loquitur de fa
in quo nece est indagacio
vitatem et tunc psunt
ignore ut patz p decl
cu in tuet Si aut n
est nece indagacio vit
et tunc ddem q psunt
ignorare ubi scilicet non
pbatur pauli
Glo sup vbo preiudicat

notat q sufficit edicta
poni in publicis et pro
isto allegat C. eo. c. p(re)t
ibi nec obstat ff. que
sine sine appella restitu
dut. Soluit q ibi edic
tu no fuit solemp
positum. V(er)o q glo
q i dubio est e potior
ua eligeda. Item sola
fama inter dictum facit p
sumptionem
Glo. sup vo solempt
notat q p(er) duos vicar
ios inter se excusa
re si velit allere igno
rans constitutiones vel sina p
uulgata de hoc dicitur
ut in c. ij. i. de constitutionibus
in vi°
Glosa sup v(er)bo int(er)pte
primo not q legatus int(er)
pta madatu pape et q
posuit con istud et soluit
distingd q queda est int(er)
pretaco generalis et uaria et
in scriptis redigeda ut est
principis queda est gene
ralis et naria s no i scrip
tis redigeda ut est c(on)sue
tudinis et est no generalis
s naria in scriptis redi
geda ut judicium q(ua)rta est
que nec est generalis nec
uaria ac in scriptis redige
da ut est ingrossatio

infert q int(er)ptacio pri
ncipis i(n)do faciat
Nota qd hac glo q
judex p(er) int(er)ptari sua(m)
sentiam et hoc nota q(uod)
legatus int(er)ptat rescrip
tum pape et quibus judex
in causa int(er)pta legem
ff. de legibus no put
et l. sequenti et sicud
judex int(er)pta sua(m)
sentiam ita sim. summo
legatus int(er)ptat sua
constitucionem ut patz i.
de v(er)bor(um) sig(nificatione) c(apitulo) porte
vbi de hoc
Oppono in eo q dicit
q legatus int(er)ptatur
madatu pape con ad
istum est int(er)ptari cuius
est c(on)dere C. de legibus
l. vltima et de sina
excoico(n)is inter alia et
i. de judi cu venisset
Soluit glosa distingdo
de multiplici int(er)ptacione
Glosa sup v(er)bo regi
notat q ista int(er)pta
co cardinal fuit bona
et declat qualiter ut p
in ea c(apitul)o videte
Glosa sup v(er)bo vlasi
ci quia dicit in textu
q propositi sum(m)i sun
dept(ur) o(mn)ium inobedie(n)tiam
ulcisci Con hoc glosa

opposuit, ymo debuit
parcere cum sctitas ignos-
cendi gloriam derelinquit C.
de Episco. et cler. Si quos
in hoc genus et dat ince-
tiui detestande verbis Cum
vincas et ut victis parce-
re possis Parcere prostratis
scit nobilis ira leonis
Sit vnquis parcere subie-
ctis et debellare superbos
facit xxiij q. j noli
xxiiij Seneca de virtutibus
honestum et magnum genus
est vindicte ignoscere
Glosa non soluit sed
quasi super verbo contemptus
illa soluit dicendo quod
hoc fuit ideo ne facili-
tas venie incentiuum tri-
buat delinquendi et alle-
gat quasi illa unde te
Glosa persona quintam et
solutum Quare ipsa hic
non admisit postulacionem
istius episcopi si concessit eis
ex gratia alium eligendi
videtur quod vicium fuit
materie non artificis quod
vide Hostiensis ipse notat quod
irregularis nec suspensus
nec excommunicatus nec eligi
nec postulari potest
de hac glosa an sit
sic potest eligere vel eligi
dicere ut in c. cum dilec-
tus de consuetudine in glosa

magna quod est infra eo
ista via Et consuetudo uti
quia non firmat interdictum ...
eligi licet
Glosa penultima notat quod
scienter eligunt indignum
ea vice sunt priuati electione
et quod hoc idem extendit
ad postulaciones indigni
et racionem reddit quia per po-
stulacionem proueniunt ad ele-
ctionem quam videtur quod est
ex posita li de elec bone
memorie in fine
Quero vtrum electus pro-
fessus in loco interdicto, secun-
dum Hugo bertholomeus
disputando terminauit di-
cens quod non esse in-
terum appellacionem ex ea inte-
ntionem quia ibi electio
potest non allegatur per isto sunt
aliqua vel textum istum
Et induxit racionem quia
electio non est sacramentum
sed quoddam alleus et contractus ut
in ti sequitur C. cum inter
causas qui per hac dicat
quod in tali dicta solum habet p
habere diuina officia et ce-
lebranda de sequenti c. co
ultimo li vj et facit
ad hoc decretum qui dicit
in matrimonio signuficatum
Et archidiaconus gerund. expo-
nit. In nomine domini, Johannes ...

tenet hic p̃nũ Et idem
pau. de elec. clementina
ne romani § Caue et
induat. Jo. an. quia hoc
no est p̃hibitum ij q. v. c
sulnisti et penalia sũt
restringeda ut .i. r. pla in
p̃ euis li. vjo. nec pati
det in electiõ p̃ tractos
uel dissensiões difficul
taes, ut patet de elec.
ne p̃ defectu et c. quia
p̃pter et c. ti. ij de p̃lata
tibus § nt aut li. vjo et
dicta clementia ne roma
ni § cetum
Et opponit cõtra hoc p̃
t. cum int̃ l. j. de elec.
et c. cupientes § porro
li. vjo. Soluit Jo. an. q̃
tam cũ inter. l. loquit̃
de mediato p̃sonarum non
loci, et q̃ l. th. porro
loquit̃ de electiõ ipse
in qua est spale quia
no decet, ibi fiel tame
sa tenet

Gratum

sinat̃ fig. qm postula
tiõ cassata vice p̃se
nonati est eligedi et
postuladi p̃tate sinato
p̃uidit, q̃ et sũmo p̃s p̃
postulata et altius p̃
legatum admissio Sed
admissiões p̃ papa 9fma

ibi nos igitur
Et ponde ca. 9tinuado
ad. c. p̃cedens, nam cassata
postulacõ, facta ad ec
clesiam Genesem et
data licen. Canicis ut
iterum eligent uel postu-
lacet ut. d. c. p̃ximo
ipsa sc̃psit hostien. Epo
uel legato in p̃tibus
ut electiõ 9firmaret
uel postulaciõ admit
teret si esset canica, vn
tn canica Genesen. re
ceptis litteris cassat. pos
tulaciõis p̃dicte, fraudu
lent sup̃sserut litteras
h legati apostolice sedis
qui sup̃ hoc mandatu
apostolicum receperat 9ma
dauit Canicis p̃dictis
ut ad electiõ p̃cederent
canice celebranda, tan
quida Canici Genen
sem postulaciõ p̃ dum
papam cassatam iteru
inowauerut, h alij
canici licet cont̃ mo
paucores Epm Cama
racesem postulauerunt
tamen cardinal intelli
gens q̃ illi qui postula
tiõ cassatam inowa
uerunt, cont̃ eligedi seu
postuladi p̃tate p̃uati
p̃deo ad illos licet mio

pauciores essent postu-
ladi et quod per eundem Car-
dinalem factum est et auctoritate
apostolica confirmauit et
ipsa eidem camarario
absoluit a vinculo quo
tenebatur ecclesie Camaracensi
Nota primo de ista dictio-
ne quandamodo id est quod nota
expectatiua de qua dixi
extra de iureiurando c. significa-
uit et est sensus quod iste
volebat quandamodo id est
indirecte uel quantum in
eo erat renouare
Nota 2o ibi eligendi pre-
latum quod si principalis pota-
te eligendi reddi potius
tales dicuntur eligere quam
postulare ad hoc facit
extra de iureiurando cum aliquibus
li. vi.
Nota iiiio quod abutentes
postulare illud perdit prop-
ter hoc in postulare et dignitatibus
tantummodo cum accessisset
et facit de c. extremo
ad finem
Item iiiito nota quod cum
aliquem postulant indig-
num fit devolucio ad
alios licet maior pau-
ciores de hoc in glo-
sa iiii in prin. Et dicit
quosdam quod alii possint tunc
eligere s. non ignarum si-
ue eo intervallo ut extra
de elec. dudum. l. ii. o
Nota v. quod ius collegii
residet circa pauciores
maior quam te rugetes c-
de sic in glosa iiii hoc
vnum si maior de reliquo u-
pat. extra de elec. bone
c. cum terminis ut tag
glosa mag.
Oppono contra textum in
eo quod dicit quod postulacio
de qua dicit c. in precedenti fuit
cassata, cum tamen ibi non
appareat de summa cas-
Soluco secundum secundum glo-
sam que forte metu
tamen quia est posit cas-
ta i. non admissam
quoniam secundum quod ipsa non ad-
missio est cassacio tunc
quia postulacio non confirmat
nec cassat sed admittit
uel repellit
Oppono 2o quod non debuit
isti reseruari priuati cum non
sint ... postula-
sed interest hoc facere ut-
pate hic i. littera Soluco
glosa iii forte metu quod
soluit dicens quod isti in-
tebat postulados eundem
aliis solidorum et male c-
tam ponitur quia quando
aliquis electus ut postula-
tus cassat ...
post ista glo. primo quantum
ad ponit opinionem ...

sine

st assumendus ut patet
j. de elec. sup eo quod vide
te Contra glosa intellite
quod ista defectus postula
uit ut non obstet grm
Et sic est casus in quo
postulacio non habetur pro
facto, ut notat de eo
qui mittit in possessionem
j. Et expone in textu
innovare .i. de novo fa
re alia de per postula
cione tacita quia prima que
erat extincta non poterat
innovari, arg. j. de despon.
impuberum c. ad dis
solvendum et dicit Jo. mo. quod
si innovarunt de facto
prima de iure non poterat
et ideo dicit littera intentur
Oppono iij° contra glosam
qui postulant indignum
non sunt privati ut j. de
elec. c. sup eo Solut
[illegible] si cassat vicio
persone sunt privati ut hic
secus si vicio forme ut
in c. sup eo et dicit Jo. mo.
item posse dici si cas
satur propter irregularitatem
non sunt privati ut j.
de elect. c. Innotuit
[illegible] isto non casus in quo quis
est privatus potestate eligendi
et postulandi scilicet cum
postulat indignum sicut

cia et alii casus, quos
qui sunt isti alii casus
tu quod enumerant Jo. mo.
et Host. et Compost. primus
scilicet ille qui per laycalem
abusum eligit ut j.
de elec. quicquid Tercius
cum quis eligit ineligibi
lem scilicet illum qui debet
postulari et qui sunt illi
notat j. c. finali Se
cus si conscius scilicet quia pos
tulat eligendum tacite q
tunc potest adhuc eundem vel
alium eligere cum possit
resilire ut j. c. Bone ij
Quartus casus est qui re
cepit in prelatum vel e
lectum eum electio vel
postulacio nulla est
ut hic et j. c. ij. Bone
Quintus si quis est excommunicatus
vel suspensus ut j. de
elec. illa Sextus casus
si quis non eligit infra
tempus iuris ut j. de
elec. ne pro defectu
et de concessione prebende c. ij°
et de iure patronatus c. unico
in vj° et de supplenda
neg. pla. c. fi. Septimus
casus si quis postulat
per appellacionem ut dicto c.
Bone j. et non est si eli
git [illegible]

2
3
4
5
6
vij

quia appellacio non impe
dit eleccionem nisi ex iu[s]
ta et vera causa inter
ponatur ut ff. de elec.
tu int[er] caucio Sed pos
tulacionem eciam sola ca
appellacio omnis impedit Ro
quia postulacio innititur
gracie et ergo non habet fieri
nisi in concordia ut pat[et]
ff. c. proximo Refert h[ic]
summo aliud dicere opor
tunum Dominus host[iensis] dicit
quod ubi fit postulacio
sine causa nec duc[unt] partes
concordat va[ria] est opinio
summo Sed ubi sit ex ca[usa]
et a duabus partibus tunc
vera est opinio alios
Ro quia tunc talis postu
lacio vincit eleccionem
ut ff. de eleccione c. scrip
tum ubi de hoc cavetur
in quo dicit ut supra
quod si postulacio sit facta
a duabus partibus non impe
dit postulacio per appellacionem
ex causa sola racio
quia talis appellacio
non tenet ut patet ff. de
appellacionibus ut debitus
et c. ti. c. Romana li
vis et in gla non ostat
impedit, quod de iure
non sortitur effectum ideo
gt compos quod respectu
appellacionis non plus impedit

postulacio, quod de elec
ut nota ff. de elec. dein
sed adhuc est differencia inter
eleccionem et postulacionem
quia si appellacio tenet elig
tes postea non sunt superiores
sed postulatores sic ut no
tore ff. c. ti.

Capio glosa ultima c.
oppono quod ipsa non de
firmatur factum legati
quia legatus non potest infir
mare ut patet ff. de con
lecta fuisse eleccionem Solut
glo quod hoc fecit ex speciali
mandato pape et pro hoc
ibi audire apta

Sed de lectis non debuit
providere ut ipse fecit sed
mo debuit admittere p[os]
tulacionem Solvit glosa
dicendo quod providit adm[it]
tendo postulacionem quod v[id]
Ro glosa in eo quod dicit
quod postulacio non confirma
Ro quia per eam non ac
quiritur et eodem summo et
hoc ff. c. proximo et quod i[n]
dicetur

Glosa penultima nota
quod ponit opiniones
et solvit Ro glosa quod
maior pars deligit in e...
ton eligendo ut postu
do indigni, electo dev
int ad alios licet m...
pauciores Ho quit

Queo tria glosa mag-
nam in eo quod dixi in v[er]bo
notabili quod ius collegii re-
sidet inter paucos, qui-
glo. an in uno pt resi-
dere Glosa arti quod sic, de-
inde refert opinionem Jo-
hannis tenentis contra-
rium et rationes de quibus
in glosa et idem goff.
qui collit tres rationes
Glosa vero tenet contrarium
et verius per iura que al-
legat in principio et maiore
vel sicud obi ca.
In fine glose Et cum glo.
tenet per ii. s. de elec. bo-
ne ii° idem host. et Co-
pos. hic et barth. brixi-
ensis et ad hoc facit quod
notat lxxxiiii. dis. c. ii. et
s. de elec. c. illa et tunc
pro defectu et ad rationes re-
spondet ut in glosa Spe-
ad l. si grege quam glosa
vera soluit, idem quod hec
glo. procedit in universitate
personarum que habet bona
et iura et ideo in uno
retinet ius universitatis, se-
cus intelligunt alie le-
ges, quia locuntur de illis
que non habet ius universitatis
Augeo an tanti quam
sit privati potestate eligendi
sunt vocandi ad electionem
Respondeo primo quod debentur [illegible]
ut regula, quod tenet elec-
cio eis non vocatis, si-
sit notorium quod ipso iure
sunt suspensi siue per
probacionem posset fieri ma-
nifestum, nec oportet ante
electionem facere eos privari
vel obtinere ab eis li-
teras eligendi hoc non
s. de elec. cum vinctoriis
et hic pro primo Et dicit
hoc procedere Gi. Jo. quod
et sic ius tertie, sive ap-
pellauit ut patet s. de
elec. cum quanta et de
supplenda neg. prelatorum
c. si. Canonicus vero est ne
recipiatur in quasi pos-
sessione ut s. de elec.
c. in Genesi
Ista relatio primo quod ubi-
cumque electio est nulla
propter personam electi
eligentes ipso iure priva-
ti sunt potestate si de in-
habilitate sciverunt, se-
cus si propter defectum
forme ut s. de elec.
quia propter sermonem

Bone memorie

sumatur postulacio pro quam
firmata vel minor vel
electus qui vel maior pars
vel que sit a minori
tria parte non admittitur

hoc dicit Et dividit in
tres quia primo ponit
duplex postulacio secundo
subiungit repulsio et causa
quare 3a monetur super
nova provisione 3a ibi
nos igitur 3a ibi chari
tatis contuitu etc.

Casus in tituli etc. va
cante ecclesia ravenaten(si)
tandem quidam canonici rave
natenses postularunt
episcopum ipnolensem quidam
vero postularunt sancte
praxedis cardinalem
presentatis postulacionibus iste
delate sunt ad sedem
sedes auditis allegacionibus vel
ex(?) partibus tamen de iure
quod de facto sedes ecclesiastica plenam
in aspectu prouisionem parte
considerans tamen quod principali
capellani cardinalis esset uti
lior non solum ecclesie ro
mane verum etiam ecclesie quali
quod ecclesie ravenaten(si)
ideo volens preferre com
munem utilitatem privatam postulacionem
cardinalis non admisit
ex alia parte considerans quod
ipse ipnolensis abbas parte
quod altera fuit postula
tus et quia huiusmodi postu
lacio in discordia facta
Romana ecclesia admittere
non consuevit cum huiusmodi
postulacio plus plus
gratia quam ex iure fuit

principali
minori

postulacio quam sit scilicet unio
licet non admisit dominus
dicto canonici ravenati consilium
in personam ydoneam per
electionem seu postulacionem
vel nominationem convenire pro
curet hic est casus
Nota primo suspicionem
ex eo quod dicitur electores ravena
tenses et non dicitur canonici ravenates
potest esse secundum Boatinum quia
ibi est duplex collegium scilicet
cardinalis et canonicorum se
cularium dicit illud et quod nota
xxxvii. q. iii. c. i. et ff. so.
an l. i. de probat. C. i. plus
de b. licet

Nota ii.o ex hoc quod vide
licet venit canonici ut
i. de elec. cum in cunctis
libri et i. de verbis signi
ficatione et i. de privilegiis
c. cum dilecti et i. de privileg.
et exempcionum in si unum
ubi est in exempcione con
cessa dicitur venit causa
et tamen exempciones
sunt restringende, tantum
preiudicantes ordinarie potes
tatis convenit et q. iii.
c. i. q. i. respondit et de transla
c. i. et de concessionibus prebende
c. i. constitutus et c. si de rescriptis
ad hoc

Nota iii.a quod cardinalis
postulari debet sicut hic unde
cardinalis postulat(ur)
dicitur super glossa hic exe
emplum ut ff. i. c. i. et hic

in textu et c.
Item no. iiii^to q iudex supplet quandoque allegando pro utraque parte de hoc in glosa prima et in textu ubi plenius cum dicit etiam pro utraque parte eadem allegad.
Item no. v q cardinales procurant utilitates ecclesie generalis, et de hoc est in glosa super arctum contra et cardinales curam et sollicitudinem gerunt pro statu ecclesie generalis et est simile de imperatore qui ut subditi in quiete vivant noctes ducit insompnes
Item vi^o q publica utilitas preferetur privatae viii q. i scias, q viii dt glo super libro generum cum in qua utilitate privata includitur secundum fit in prelata glo quilibet debet propriam utilitatem preferre qui ar ...
Item nota vii^o q attendit consuetudo sedis apostolice ut c. de consuetu. eos lrãs et hoc ibi in textu et q apostolica sedes postulacio

consuetudo non consuevit et c. et no dt no debet, ac si dicat posset si vellet sine cum eorum iniuria qui a maiori parte tali facta esset ut patet s. de elec. que sunt a maiori parte c. primo et hoc. dis. c. i et iiii^o nec obstat s. de electione c. scriptum quod intelligitur cum generalis postulacio et electio ... hostiensis q consuetudo romane ecclesie ius facit ut patet c. de consuetu eos lrãs quo admissores, non debet sibi aut successoribus imponere legem ut in c. innotuit s. de electione et ideo dicit hic textus non consuevit
Item ibi in textu et ~~apostolica sedes~~ non tam eos iusticia nota tamen q postulacio ptum dependet a iusticia et de hoc in glosa ad hoc super vocabulo ... et eos ponit hostiensis litteram non tam eos iusticia necessitate, et est idem q eos eo casu quo est utilitas vel necessitas si

admittit postulatum c
magis de gratia quam de iure
licet hostiensis dicat opposi
tum, et allegat c. innobis
et c. in causis. ii. de elect.
Item ultimo ibi non du-
xerimus admittendam. Nota
quod postulatio indebite
facta non cassatur, sed non
admittitur. Item nota
subtilem formam providendi
ecclesie scilicet per electionem pos
tulationem et nominationem
et quod ordine litere que non
c. de rescriptis quod prima
est electio quam postu
latio et postulatio quam
nominatio
Oppono in eo quod dixi
in § nobili quod nomine
clericos venerunt canonici sed
nomine quod non inclu-
dunt, nisi illi qui non
habent aliquos, c. id quod po
tentes ut patet de pre
ben. c. filiis, ubi est
textus sicut licet esse ca
nonicum aliquis potuit super
simplices clericos su
canonici ecclesie katholice
comparatur habitus qui sunt
in dignitate ecclesie colle
giate constituti ut patet
de rescriptis statutis libro vi.
Solutio esse canonicus non
potest aliquis super hoc quod
esse clericum cum omnes

canonicus est clericus sed non econ
verso sic clericus habet se tamquam
superius nisi in hiis in
quibus per privilegium aliquod
concessum est canonicis et non
simplicibus clericis secundum
casum capitulum statutis (in ma
libus aut nomine clericorum
venerunt canonici
Oppono secundo in eo quod dixi
in § nota licet quod cardina
lis postulatur sed contra videtur
quod possit eligi ut c. ii. de
elect. extra. Solutio
hostiensis dicit cardinalem po
stulandum non eligendum aliter
et verius dicit quod eligi
si non est episcopus cardinalis
de quo notatur in dicto c.
extra, ii. de elect. dicit quod quidam
sunt cardinales qui electi
sunt postulandi quidam sunt
electi ut diaconi vel presbiteri
et tales eliguntur
Contra dicit hic textus dicit
quod iste cardinalis fuit
presbiter cardinalis et non
episcopus ergo debuit eligi.
Solutio abbas et egidius
dicunt ad hanc literam videtur
abbas et egidius quod sibi
postularunt ponunt ipse
quo ad ~~[illegible]~~ cardina
lem quia fuit presbiter
vel est potest dici quod eligi
potest postulari ut dixi (

in c. pcti. s hoc fuit. vim quo ad hoc q non sit locus pene, q postulates sint priuati iure postulandi, non aut ad hoc q valeat postulacio put notauit Inno. d. c. j. et est dicere. s. c. si. b prima est vior solucio
Glo. s. querit an iudex de facto supplere debeat et ponit duas opiones et primam approbat et videtur ad l. qria
Capio glosa prout et oppono tco q dixi i. v. notabili q iudex supplet que partibus allegando s con[tra] pocius hoc spectat ad partes ut patz j. de restitutione in integrum cu ex levis
Soluit glo ponendo duas opiones prima est dicens quod debet intelligi q supplet de iure s non de facto 2a est opio placens q ecc supplet de facto s glosa primam opionem q videtur approbat et ad s. videtur q pocius (?) offico iudicis implorato ut ibi not. in glo. s. Et meo q dicit glosa q supplet de facto sibi noto ut iudici, ddm q idem tenet goff. d. c.
no an iudex sit ex suo officio supplere

ex c. j. Innoc. h refert ibi duas opiones quarum vna q non supplet nisi sit sibi notum ut iudici in attestationibus ut patz j. de corpore viciatis c. ij. al. lex tenet q indistincte possit supplere arg. l. fi. de peti. hered. ff.
Ite no q iudex h de illo facto supplere dz q e ei notu tanq iudici et non q est ei notu tanq deo ut homini. Itc iudex supplendo debet sedere pro tc offic ad vocati assumat.
Item querit iudex supplet de facto eorum ut si est exceptus et adversarius non excipit iudex supplet ipsum repellendo. s. de exceptionibus excepcionum
Concludo dicit q iudex non supplet de eo q est sibi notu ut deo ut homini ut patz j. de cof. fies ordi. s. sacerdos et supplet propter publicam vtilitatem q est ei notu ut iudici, ut dicit glosa ut lex sum. Inno. vbi utilitate periculum aie ut s. c. cum nob. de elec. et de except. c. except. contem quondam d. Cinus Si

respiciat honestate iudi
cis, ff. de postulando
l. quos pretor. sed isti duo
casus sunt de utilitate et
honestate satis conpre
hendunt sub primo vero
dicam quod est in criminalibus
indistincte supplet, adeo
quod accusatore desistente
potest accusatus prosequi
ad hoc faciunt nota
in de collusionibus c. i
et ibi per Innocentium et de
summa concor. ut fame
vero dicit Cinus in dicta
l. una C. qui desistit ad
vocatus quod iudex qui
est super ordine ut specialis
imperator supplet indis
tincte de facto iudi
cando secundum conscientiam, quo
quia quod principi placuit
est lex, ff. de constitutionibus
principum l. i. et de consti
tutionibus c. proposuit quod e
vero ita quod aliter non
preiudicat. sed causa potest
notari et de constitutionibus
que in causa

Henricus Boyk dicit an
possit supplere, dicit aut
in principio cause circa libel
lum aut in medio aut
in fine. Si in principio circa
libellum, et tunc aut li
bellus est materie defec
tuosus aut non. Si est
defectuosus et tunc aut
quantum, an possit suppl
ipsum corrigendo et dicit
non. Aut ipsum repellendo
et dicit quod sic ut patet de iudi
ciis c. cum que. Si
in medio cause allegacio
num dicit quod sic ut hic. Si
quidem an possit supple
in fine, dicit quod sic bene
iudicando licet male fu
allegatum.

Oppono contra glosam in
eo quod repellit compro
quod eo quod fuit postulat
a minori quam tercia parte
sic videtur secus si a maiori
fuisset postulatus. Sol.
illud procedit cum postul
eo concurrit cum electione
alias sufficit quod a maiori parte
ca et sic intelligas quod
dicitur in glosa.

Glosa secunda tollit articulum quod
papa et cardinales cura
et sollicitudinem gerunt pro
statu ecclesie qualiter et
dat simile de imperatore
qui dicit noctem insompnem
ut subiecti quiete vivant.
In fine dicit quod idem in papa
ut patet in c. sacrosancta in
prohemio sexti.

Glosa super verbo que illi
notat quod publica utilitas
prefertur private et hoc dici
tur causa in qua utilitate patet

" ut in auctentica ut divine iussiones
sub(?)scriptionibus (?) glosa
collacio viii

includunt Ibi isto infert
q quibz dt cspam vti-
litatem pferre qui C de
fructibus l pscs
Glo sup vo intata
Notat q ad hoc ut pos
tulacio pudicet electi
requirit q maior postu-
lancium sit duplo ma-
ior numo eligencium et
remittit de hoc s de
elec sptu est / ymo vi
glosa inferre q nimia
pro eligecium dt pferri
multis postulatibus Ibi
quia postulacio soli gre
initi sed eleccio iuri go
det decis efficacie ee
eleccio ee facta ami
non pte qm postulacio
Sz contra hoc opponit glo
de patro laico qui i
pntando soli gre initit
et tn iniuria fit pnta
to si no admittat vt
q iij decimis et de iure
pronatus pastoral
Ibi isto glosa vult in
ferre Solucionem dicens
q gra fit postulato si
admittat sed fit ei iniu
ria si repellit / dummo
mo postulatus est ydo
neus Sic ccs ddm de
pato licet de patro lig

de gra habet pntare, sit
sibi gra, du pcrmi pn
tatus admittat sed si no
admitta est sibi iniuria
Glo qm ex gra not
q postulatus sit ex
gra Ibi isto infert q
p simoni postulacionem no
acquirit ius postulato
ut p c c pemult de
hys si iusta causa exi
git pt copelli p supio
rem ut illum ccedat
Sed glo quit quo pt
cpelli et rndz q ide
recte quodam mo / ut si
illum no ccessit / tene
ei pvide in csimili
bnficio 3o glosa not
q superior pt istum c
pelli ccede uel repelle Ibi
quia no tenet ei fa
cere gratiam nisi velit
Ibi istius racio est q
nemo invitus de suo
cogit facere bnfium vt
q ij ptate et ex isto
infert glosa q cpe
tendes ptati pmittit
iuris nati subicitur
hoc vult glosa
Glosa sup vbo qui
vocem / quit quare
dt ppa ctus cu hijs
qui vocem in eleccionem
no sunt etc / Rndit glo.

q not sp quit
de dupl q ee
z rom unq
q p s bu fert

qua forte aliqui sunt
eligendi ptate simili,
cu omes sunt vocadi q
sunt sno eligendi, ff de
elec q sicud

Glosa finalis, quit
quid sit nomiacio vol
uit glosa no diffinitive
s declarative dicendo q
pt dici q omes 9cor-
dat i aliquo meligi li
assimedo, et vadunt
ad eum aquo petedu
est et requirut eius
assensu, ut cu ipo dis-
penset, ite ponit dram
int postulacom et no-
minacom quia postula-
cio dz fi solempnit
s nomiacio sine solepte
hoc volt glo q videte

In fine glose dm q
idem dicit Jnno, s hec
dra no plaz host et
dz host q postulacio
eciam fit no solepte
qu est forma electionis
et de hoc. d. c. c. i. in
glosa penult, ssumut
tn nomiacio z postula
cio quo ad hoc et ipe
est Jnno, tenent q no-
miacio est similis pos
tulacioni in hoc q post
qm ille qui fuit no-
miatus aquo postula
9sensit no potest

quod id
dicit postu
z nomi

tur postulatus resilire
sine 9sensu illius qui
pstitit assensum, nam
eadem est racio in postula
tom et nomiacom, de
host et Compost, hec
sunt Jnno, s postulacio
est solempnit facta

Host aut assignat dram
inter ea pmissa dicens
q electio dz esse cum
i. forma tradita in ca
pitulo de qua ff de ele
pp qm et c. michel. Et
postulacio dz esse g...
et eo quo prtata est
supiori no licet resili
ut patz. ff. c. proto le
miacio aut dz fi solepte
ut cu duo ul tres sunt
collectores in eccla
nominans ille suppo...
ecalto ipos providendi
hoc ... dis archidia
et eo tali nomiacio
aquirtur ius ij. q. vij
diffinia, ... nomiacio
et hoc ... talit q
pp qm prtata est supi
no licet resilire, sicud
in postulacom. ff. c. ...
dicat est host q dicit
postulacio z nomiacio q
postulat vnus tm, s plu
res nominare. Et s vnus
tm nominaret, esset pos
tulacio uel qi dicat eciam

v posset dici nominacio
que fit per unum tunc quia ipse
non dicit electio. Item
et host. quod ex nominacione
non fit aliquis strictim cum dicit
alius eciam bonum nullum
ius acquirit. ut de elec.
v sed in ph. O dra
inter electionem et postu-
lacionem nota est quod elec
cio ius tribuit. Item postula
cio aut gratie sic eciam per
tra inter electionem et
nominacionem. quia unus eligi
plures nominari et per
electionem nominacionis non fit elec
cio. ut notatur. ut de elec
contra in glosa ultima
in fine dicunt tamen nominacionem
accipitur pro electione. ut in
de re iudi. cum olim. de
nominacione autem quod fit per
commissionem ad officium secu-
lare habetur ff. quando appel
lare fit necesse. l. i. § sed si
sicut et ibi per bartholo.
aucto. i. eo. quod dicit quod si
ipsi apta non consueuit
admittere postulacionem
tota dimissione. item hoc
in illo ioh. host. dicit quod hoc
est ipsum tamen quoniam hoc potest
fieri secundum aliquos in iuria
tamen a maiori parte facta
est postulacio ut patet
et hoc quidam sunt a maiori
parte tali c. i. et hon. dis
c. i. et ij et iij secundum in fiorentinos
hoc non potest fieri quia
quo ad eos lex dicit non
consueuit etc. Unde est
ac si diceret non dent
in consuetudinem eccle. sciat
quod ut patet. C. de consti-
tutionibus quod lex non secundum successi-
ssoribus suis non potest ipsa
legem imponere. ut de elec
innotuit et de rescriptis
c. si. li. vj. cum sit supra
quod non de concessione prebende
posuit host.
Oppono ad hoc quod c. scrip-
tum est. ut de electione
ubi est quod postulacionem non ad
mittitur nisi facta a du-
plo maiori parte. Sol.
goff. quod illud verum quando
concurrit postulacio et
electio. secus si sola pos
tulacio ut hic

Postulacionem

Quam sit postulacio de
pendens a gratia vel sic sub
tilis postulacio in quo de
bite facta dependet
a speciali gratia. Et diuiditur
quod primo decisa postu-
lacionis ratio secundo eius de inte
rpretacione ratio glosa ad
intellectum 2a ibi legitime 3a ibi
ut tamen vobis de speciali gratia
Casus. i. tunc quod vaca
te ecclesia strigoniensi cum

quod quedam i(n) simpla-
te postularunt, et peci
erunt a papa postulacionem
confirmari, papa considerans
quod per huiusmodi postulacionem
nullum ius acquirit pos-
tulato, et ideo sine pre
iudicio alicuius potuit
postulacionem predictam
repellere, tamen de gracia ma-
davit quod partes mittant
procuratores suos ad ipsum
ut utraque parte presente
quod iustum fuerit decernatur
Nota primo quod postula
cio non tribuit ius. Licet
contra hoc glo. dicat quod pos-
tulatus potest resilire
nisi sit pronunciata vel
facta publicato scrutinio
Sed contra hanc glosam vide-
tur hostiensis ... hanc
quod sic erat publicata et
pronunciata, et tamen hic dicitur
quod nullum ius erat ac-
quisitum. Sed ad hoc respondetur
hec glosa, fatendo quod
nullum ius tribuit etiam
si sit pronunciata quia verum
quod per pronunciacionem non est
acquisitum ius plenum
sed est acquisitum quo ad
hoc quod postulatus non
variaret
Nota ii° quod postulacio
potest repelli sine preiudi
cio alicuius et per hoc

est ratio, quia ex quo ius non
tribuit, ergo sequitur quod non
est preiudicialis non potest c.
c. pastoralis ad fi. de o. d.
rescriptis
Nota iiii° ibi speciali gracia
quod aliud est dicere de gracia
aliud est dicere de speciali
gracia
Nota iii° quod ad causam pos-
tulacionis debet mitti ad curiam
procuratores ydonei et
instructi et hec verum est
circa postulaciones cathe-
dralium et collegiatarum
ecclesiarum vel etiam regularium
quorum negocium supple-
cacio ut tincta subla-
devolvitur ad papam c.
de elec. dudum ut ... et c.
cupientes li. vi. per multos
libros
Opponitur in eo quod dicit
in primo nota, quod po-
stulacio non tribuit ius
immo tribuit ut patet
ff. de aliqua coll. c.
estimali l. i. § penult.
ubi dicitur si data est ab
eo per principem qui abire
successit de loco publico
ad suum predium, tunc sua-
deo i. dono predii, non suc-
cedit in eo iure, tamen ...
trale est per ipsum in tan-
tum, quia si non concedatur
videtur iniuria. Solutio

glosa implicite vi sta
te gno[n]/ diceo s[e]c[un]d[u]m i
postulacoe et de hoc
ex[tra] ut. eo[dem]. c. bone
i glo i[n]ta[n]ta vbi di
vi tu glo q[uod] postula
to dependet a gra si
admitti[tur], si aut non
admitti[tur] q[uod] appellau[it]
si est postulatus ydo
neus, q[uod] tu[n]c est ei i[n]iu
ria
Glo p[ri]ma not[at] q[uod] p[ro]ut
aqui[r]it postulato ex
sua postulacoe, dicit
q[uod] intellig[itur] 2o qu[ando] ni[si]
sup[er]ior p[ote]st facere i[n]iuria[m]
postulato si no[n] admit
tit sua postulacoem
dt q[uod] c 2o q[ua]ntu[m] ni[si] ecc[lesi]e
p[ro] noi[n]acom aq[ui]rit ius
no[m]i[n]ato dt q[uod] no[n] e[st] do
quit de laico patro
n[o] q[ui] p[ote]st aliu[m] p[rese]ntare
p[ri]mo p[rese]ntato 2[tr]a e[um] q[uem]
no[n] admisso dt glo q[uod]
sic ep[iscop]us hoc facere no[n]
debuit
Q[uod] tu[n]c opponit, i[nte]r ite
no[n] h[abe]t i[us] quo possit
age[re] cu[m] dependeat a gra
postulati admisso p[er]
cip[iu]n istius ca[pitu]li, r[espon]det
Io. calderi[n]us q[uod] lic[et] no[n]
h[ab]et i[us], h[abe]t t[ame]n q[ui]ddam
imploraco[n]em iudicis q[uod]
v[er]ba[u]tius dt aut postula
c[i]o fit cu[m] causa i[n]pelle[n]
te postulatio ad il
lum postulad[um] ut p[u]ta
causa necc[essitat]is ut vtilitatis
et postula[ti]o pendet
a gra gnali et si il
lam sup[er]ior no[n] admit
tit, vi[detur] facere i[n]iuria[m]
postulatib[us] s[ed] no[n] pos
tulato, q[ui]a no[n] h[abe]t i[us] ad
adrem, aut postula
co fit sine aliqua ca[usa]
et sic est i[n] mera vo
lu[n]tate sup[er]ioris et de
pendet a sp[eci]alissima
gra sup[er]ioris et i[n] isto
concordant s[er]vat[ur] et
v[er]ba[u]tius q[uod] tu[n]c q[uod] ad
l[itte]ram d[ic]it q[uod] intelli[gitur]
de postulacom que
no[n] fuit facta a maio
ri p[ar]te ca[pitu]li et ideo e[ri]t
secus, si e[ri]t facta a
maiori p[ar]te ca[pitu]li, alij
aut dicu[n]t ad l[itte]ram q[uod]
postula[ti]o no[n] pendet ex
gra sup[er]ioris si est
facta ex sp[eci]ali causa
q[ui]a t[un]c q[ui]a debuit admit
ti ut dixi eo[dem]. c. bo
ne Secu[n]d[u]m si no[n] fuit
aliqua ca[usa] sp[eci]alis tu[n]c
cu[m] est ex gra sup[er]ioris
et hoc vult l[itte]ra
Glo s[e]c[un]da not[at] q[uod] pos
tula[ti]o nulli i[us] tribuit

fo. not. fo. 2 fo. quint

Hostiensis infert quod ideo postulatus potest ab ea recedere, nisi esset superiori presentata vel nisi publico scrutinio iam sit facta, et tunc non potest ab ea recedere. Racionem ponit quia nullum ius adhuc postulato est acquisitum, quo possit petere iure accioris confirmari sua postulacionem sed graciam sola debet facere, dicit tamen glosa quod iniuria ei facere videtur si non admittitur. Sic vel glosa dat simile in utroque pro nominacionem acquisitum ius nominato et dicit glosa quod non. Racio quia adhuc pendet quod in eo arbitrio superioris. Racio glosa quia si unus ex patronis potest unum presentare pro alio presentato et non dum admisso per episcopum, glosa dicit quod si licet patronus non debet illud facere tamen si fecerit presentavit, et admittatur obtinebit secundus. Insuper ista patet glose dictum, quod si episcopus instituit non presentatum dictum quod talis institutus casaret. xvi. q. vltima decernimus et .j. de re iudicata cum Bertoldus. Item in eo

quod hic dicitur de postulato et presentato qui non habent plenum ius.

Sed Hostiensis opponit grauiter dicens quod hic glosa est contra textum, quia hic est possibilitas casus et presentata postulacionis, et tamen hic dicit quod eam nullum est ius acquisitum et est velud nemini. Solucio dictum est quod est acquisitum ius postulato, nec postulatus sed est nouus acquisitum superiori quod postulatus variare non potest et hoc est verum.

Nota circa istam materiam quod aut postulacio est generalis aut facta ad vnam partibus aliquam discordantibus vel non facta ad vnam partibus. Primo casu dependet a gracia, quodam generali de quo ipse dicit de consistentibus sedes et in aliis iuribus allegatis, et hoc casu potest peti confirmacio et si superior admittit facit graciam, si non admittit, facit iniuria vt in l. prima ff. de penule de aqua cotti et estiuali. Secundo casu dependet a gracia speciali vt hic in textu. Secundo hijs dictum, quod postulacio

debite facta i. que uo
petat in materia et forma
no dependet a mera
gra sed habet ptem iusti
cie de e. Bone primo u-
bi dixi i. hoc notabili
sed si est sicut indebite
ut quia peccat in ma
et forma, non habet ali
quid iusticie sed depend
a mera gra, et talis fuit
hic in prin ca lo

Glosa sa quidem quid
quod ydoneus debet esse
preunitatem impetratorem
hmoi postulandum, unde
glo ut sciat et possit
reddere rom

Glo sicut reddit rom
ad textum, quam debet
ee pntes ptes i. dcas
one iusticie, quod quia
ita causas prin ab
some paudnt

Bone memorie

Sumat sic Archiepus in
archiepm postulat et
pro quo postulatur pnta
ta est pre sine ipsius li
centia replicat non put
postulantes hic dicat
sum in vi ptes quia
primo ponit postulatos
admittende peticio ex
ceptio et replicatio se
cundo ibi inquirendo ponit

apca sincebrius pviso
se ibi cetus quidem ponit
~~Casus in tunc et cetera~~
temeraria et iniusta pos
tulacio et repulsio ac
provisiones facte moni
tio et pena non sto commina
cio qua ibi viri aucti
ad nos ponit sufra
ganeos ad generalem
revocacio, causam dissen
sio et duplices postula
cores iniusta vocatio
ibi licet vocebat poi
tacite obicaciones solu
cio ibi intellegimus
ponit diffinitiva pvi
sio Archiepi tusla
ac palii mittendi pro
missio

Casus in tunc et cetera va
cante eccia strigonien
Canici strigonien pos
tularunt archiepm col
locensem quidem vero suf
fraganei strigonien
eccie scilicet quinque eccles
epi, et quidem alii epi
sunt postulacionem se
opposuerunt dicentes quod
cio contempti et ex
clusi qui ius in elec
tione habebant hmoi pos
tulacio facta fuit propter
quod utriusque partis
ad sedem apcam accesse
runt tandem partibus ab aliis

coram ipsa consistentibus
canonicis ecclesie strigoniensis
videbat quod isti suffra
ganei de gratia solummodo
fuerunt requisiti sed ipsi
suum consensum denegaue
runt ipsa super hoc du
xit esse providendum sub
hac forma quod si suffra
ganei de condicionem ces
saret, mandat eisdem
ut dignam personam ydo
neam que super hijs
que foret aperienda ipsam
reddet certiorem. Si
aut suffraganei in con
dicionem persistere voluerint
et tamen diffidat de
iure suo, extunc aliam
personam sibi tamen pro
videat in pastorem
istud fuit primum ma
datum sed antequam illud
mandatum ad eam perve
nisset, quidam canonici te
mere electos a postu
lacione quam dominus ipse
reuocauerat alijs per
sistentibus in sua postu
lacione predictum episcopum
ecclesie postularunt
sua postulacione domino pa
pe ~~postulatos~~ presenta
tores ipsa eam non ad
misit. Ideo quia facta
fuit in maiori condicione

quod forma et tenorem
mandati ipsius, ideo man
dat eisdem quatinus requisito
consensu suffraganeorum si de eis
sicut antiquitus est, reque
rendum personam sibi ydo
neam provideat in pas
torem, alioquin ipsa pro
videbit ecclesie de pastore
et hoc fuit secundum man
datum. Antequam istud secun
dum mandatum ad eam perue
nisset, capitulum inchoatis
mandato priori suffraga
neos ad concordiam reuo
carunt preter episcopum quin
queecclesiensem, quo facto
receperunt secundum mandatum
et illi qui collegas
postularunt eandem po
stulacionem innovaverunt
rentes ad eos quibus
qui dictum episcopum postu
larunt. Alij autem volen
tes procedere iuxta teno
rem huius mandati ad e
lectionem convocarunt sibi
voluerunt convenire, isti
credentes penes se re
mansisse potestatem eligendi
dictum episcopum postula
runt propter quod utraque pars
ad sedem apostolicam accessit
et ipsa auditis rationibus
et allegationibus utriusque partis
scribit ipsa super hoc ca
pitulo strigoniensi dicens quod

no nocet concordia illorum
qui p(ro)derum ep(iscopu)m postu
larunt, q(uia) ut (pri)mo in pos
tulacion(e) om(n)es in col
locon(e) cov(e)ner(unt) et co(n)sensum
suu(m) ip(s)ius subscripcionibus
roboraverunt et ad sedem
ap(osto)licam miserunt, cu(m) no(n)
potuit p(ro)p(ter) ea(m) co(n)sensum
mutare. Ideo ip(s)a lig(a)
nentra postulac(ione)m ad
mitte tenebat, t(ame)n quia
om(n)es licet d(i)v(er)sis t(em)p(or)ibus
in collocon(e) conveniunt pos
tulac(ione)m ip(s)ius admis(tra)t ab
solucio illum a vinculo
quo tenet(ur) ecclie col
locon(e) et dat ei licen(tiam) co(n)
t(ra)hendi ad s(e)c(un)das nupcias
et sibi p(ro)p(ter) mo(du)m pali
um t(ra)nsmissurum.

No(ta) p(ri)mo ibi via v(ero)
mise carunt, q(uod) de
s(ua) m(er)ito de novo vaca
tionis i(n) postulac(i)o(n)e vel
co(n)firmacion(e) ut i(n) petition(e)
ut patet s(upra) de renunci
acione post t(ra)nslacionem.
No(ta) s(ecund)o in v(er)bo unani
miter q(uod) idem e(st) dic(er)e
unanimit(er), q(uod) dic(er)e ne(m)i(n)e
discrepante, ad id s(upra) e(odem)
ti(tulo) et s(upra) q(uod) metus causa
ad a(r)t(icu)los ubi dicitur i(n)
nobili f(ine) et s(upra) de cau
sa possessio(nis) cu(m) eccl(es)ia

No(ta) iii^o q(uod) postulacio
sua a q(ui)bus co(n)temptus
est cassanda Hostiensis in
<s>glo. in v(er)bo ille qui de</s>
<s>dit p(er) revocare ut</s>
<s>in glosa</s>/
Nota iii^o ibi de gra
tia q(uod) fit de gra(tia) non
debitum quod dicit in
glo. in v(er)bo i(d est) qui de
dit p(er) revocare ut i(n) glo.
O(mn)i tunc revocat i(n) dubi
um q(uod) requiritur ad h(oc)
ut ille qui utitur iure
alicui(us) acquirat quod
dic(tum) est p(ri)mo, q(uod) cu(m) l(ex) di
cat q(uod) qui vadit p(er) fu(n)
du(m) alienu(m) vel facit
actu(m) p(er) quod p(otes)t acq(ui)ri
s(er)vitus vel iure no(n) ac(qui)
rit possessio(n)em s(er)vitutis
nisi eo a(n)i(m)o faciat
q(uia) credit se uti iure
suo, ar(gumentum) s(upra) ti(tulo) de p(ro)ben
dis lex(?) p(er)ti(nentes) p(ri)mo et c.
Mg. contra est de cler(ico) et c.
cu(m) Iohanna s(upra) di(ctum) p(ri)mo
q(uia) co(n)trarie p(rae)s(um)p(ci)
cio q(uod) ille cui fit p(rae)
iudicium sciebat, q(uia) volebat
intebat(ur) uti iure suo
v(er)o quia q(uod) nesciat
n(on) fit ei p(rae)iudicium ab
de acq(ui)rendo possessione
clam possidet s(upra) e(odem) ti(tulo) et
p(otes)t ei co(n)stare s(upra) ult(im)o

dicebat, ego utor iu
re meo et ille patie
batur vel etiam si prohibe
bat licet inefficaciter Al
ius praelatus nisi iste qui
prohibens sibi providerat
in retinendo possessionem per
modum de quo notatur
in de restitutione in inte
grum c. ij et de capell
monachorum cum dilectis
Nota quod supra contra for
mam mandati non tenet
ut de rescriptis cum dilecta
in de elec cum in veteri
et ff. mandati l. diligenter
de hoc in glossa et ideo
non valuit Item ibi alia
loquitur nota de commenda
tione quod facit superior
in providendo ecclesie quae
per hoc praedicit solum in
quod temporalia, non in aliis nisi lap
sa sint tempora de
quibus hic in glossa super
verbo viduatam
Nota in verbo nec nocebat
non quod praesentata postu
latione superiori non potest
ab ea postulatores re
cedere sine consensu eius quem
postularunt Secus de electione
ne iudicium superioris ex
inferioris arbitrio pendere
videatur contra de. de
renunciatione
Item nota quod eodem § quod

ex quo postulatio est prae
sentata superiori non potest
postulatio resiliri et si
contrarium sentio potest et ad
hoc allegatur et hoc ibi
si eum per quem postulatio
etc. In § intelleximus
ibi ideoque non potuimus
salva conscientia Nota quod
non potest salva conscientia pro
a iniquitate noto ut pa
in de cle. peri c. si et
in de cleric non residen
c. si et hic
Contra allegatur quod per quem
postulatio praesentata superiori
non potest ab ea recedere
postulatores, nec permitte
collegium secundum nec per elec
tionem ratio ponitur in glossa
Item si contemptui per quem
voluit consentire ubi val
postulatio sive electio
dummodo in foro ubi ipso
non sit vitium
Nota quod contra facit c. cum
nobis olim de elec. ad fi
nem Hostiensis dicit quod illud
c. non facit pro nota quod quae
stio ibi non confirmat quod
non constitit de etate sic
aliter provideret dispensa
tione Item ibi in verbo
honestius Nota quod quando
concurrunt duo quorum alter

est iustu, aliud honestu
obmittedu est honestu
et faciendum est iustu hoc
to patet quod honestius
est quod quod fuisset
ad maiore dignitatem quam
ad parem et de hoc in
glosa auperellt et in
ca quod ibi nota Item
ibi item eligimus tuto-
rem nota iste textus
quod semper potior tutor est
eligenda quia ro, an quo
ponit potiorem, vel tutiorem
Oppono quod incepte arti-
culavit isti suffraganei
eo quod se dixerunt habere
ius eligendi, sufficiebat
enim quod esset in quasi pos-
sessione ut patet. ff. de
causa possessionis cum causa
Solut. Immo dicunt quod
nebis et lemis dixis-
sent si apposuisset esse
enim in quasi possessione et per hoc
induat. ff. de elec. c.
in genere et quod ibi no-
tatur per illud c. vide quod
non fuit inceptus modus
emissus quod sufficit quod do-
ceat de quasi possessione
ad intendendum, quod habeant ius
eligendi Bonum si doce-
rent hoc ad se specta-
re de iure vel consuetudine
per hoc quam vult petitorium
et de hoc. ff. de causa pos-
sessionis cum causa Sed veri-
us est dicendum quod isti dicebant se
habere ius eligendi, videtur
se referre ad petitoriu
tantum. ff. ubi supra ceterum, ipsa
mandat eos admitti si
ad c. in genesi dicendum
quod illud non probatur quod
qui est in possessione habet
ius eligendi sed bene, quod
habet vocem in electione
Glosa in nota quod si vo-
candi non vocatur eo
contemptu ad electionem
electio est cassanda et
remittitur
Glosa iii quantum, pone
quod isti suffraganei fu-
issent vocati eo gra-
vel requisiti utrum per
hoc ius eis aquiratur
Glosa videtur quod nec
ius nec aliquod comodum
sibi acquisitum fuisset
et ideo tunc qui debet
fit revocatio videte glosa
nec datur sibi restitutio
ratio quia non dicitur postu-
latus cum non possideat
consulit ~~[illegible]~~ tamen glosa
faciendi Item gratiam
ut protestetur et faciat sibi
hoc publicum instrumentum
ne presumant sibi ius
creare in posterum
Infine glose dicite, quod

idem Inno. dicens, quod ecclesia non acquirit possessionem nisi specialiter actu sit ad hoc ab utroque scilicet dante et recipiente preiudicio qui possidet. ff. de acquirenda possessione l. si quis. aut ex hoc infert glosa, quod sibi non datur restitutio. Ratio quia non dicitur spoliatus cum nec possidebit. idem Inno. et Hostiensis, quod non possidet nomine suo. idem si spoliatus non sibi sed ei a quo rogavit, ideo petit interdictum unde vi ff. de vi et vi armata l. i. § fa. et l. quod servus et l. si certa.

Glosa iiii notat quod pro postulatione admittenda debet mitti persone ydonee que de modo postulandi et persona postulata sciunt certiorare ad plenum instruant.

Glosa v colligit a contrario quod si prelatus diffidat de iure suo debet dimittere rem quam tenet, sed hoc verum si de iure suo diffidat quod tantum suam tangit personam, sed si diffidat de iure ecclesie tunc debet constituere defensorem, idem. et hoc Hostiensis quod

ecclesia eo casu quo prelatus diffidat de iure ecclesie quod illa rem dimittat requisito consensu capituli si aut capitulum eam dimittere non vult tunc debet protestari quod sit innocens. Hostiensis quia non debet eam conservare facere prout non. in. i. de restitutio spoliatorum. Et contra Cardinalis tenet quod opinio Hostiensis non potest esse vera nisi in casu quo notum est rem esse alienam, sed quando dubitatur an sit aliena vel non, tunc non potest eam dimittere sine requisitione. alia scilicet proprietas de eo quod. xii. q. ii. sine exceptione et similiter cum non deberet facere consensus, tamen notificat eam satis faciendo conscientie sue. xiiii. q. i. c. i.

Ex posito glosa infert quod dominus papa permittat variare ubi non est aliquod ius acquisitum.

Et tunc ibi glosa quod cum postulatio iam esset ecclesie presentata, etc. idem quod super hoc glosa non bene dicit. Ratio quia sententia factam antequam presentata superiori postulatio licita est variatio. Ratio quia ex electione acquiritur ius electo sed

Et ex posito notatur quod dominus papa permittit variare ubi non est aliquod ius acquisitum et hoc verum ubi postulatio non est presentata superiori

postulacom que pen-
det ex gra, te dicit
tepotu ectis quod vim
postulacom qui nob
putasti quis temere
dederis

Glo sup verbo teme,
ponit impliciter qui
pl simplr potuit gt-
ogne et p quod no te-
me vst sic quia licet
alij noluit ipe obedie
ut dicat tepotu, tu isti p
stebat obedia ipe ut
dicit ecs tepotu ibi alijs
pstetibus in ead Sol.
ut glo dices qui ideo
gt teme, qr alij appel
lauant et pseudabant
pposito suo nc potarit
vaiare Si aut alij no
appellassent adhuc ista
no poterat vaiare vo
postulacom qui
ctam, putauerat
ipe appbanda ul repro
bandam et ideo teme fa
ciebat

Glo glo instat pr c. qu
iiij di ubi ppa no
luit apbare electionem
mediolanen archiepi
Solvit glo qui illi elc
erat indignus vel ecs
pp eo qui ibi no erat
due ptes cali

Insidie glose dt Inno

solucio istud qui
isti habuerunt etiam
madatu, subiecta fora
qo no fuit eis licitu
ab illo recede ut in c
cu dilecta e. de rescrip
et glo sequens allegat

Queo qo pone qui ppa
madat aliqui collegio
aliqd facere dey sint eo
de collegio ptra illud
diffinire, qdeny dicut
qui non pnt vo qr fora
madati, cu cohactu di
ligen debet obseruai e.
de rescript. c. madatu
et c. cu dilecta Inno.
tenet qui sint tamen eius
tene adimple eo quo
pt ecom dato si ppa
madat ut tam gferat
bnficm et ad c spectat
collacio, su dubio, sint
tenet face Ex Inno.
in c. cam te d. de rescrip
tu tenet quam dicens qui
sint tamen no debet ad
imple, si mada tao
ut in c. de pben. c. caplo
in vi° vm tu dt Inno.
sum dictu declarando
qui si i solo illo ind pt
gsrai tunc ille d ad
imple vo quia tunc
no facit Inre ppo sz
representat totu tam z c
totu tam face videt
qui ipe solus facit

vm dt. Innoc. dicam qd
papa mandat sibi aliqd
pcam qd hct sibi de suis
et tuc illud dicet a ca
capl. ccpedi. si sit di
sct aquindi. si sonat
eundu sem. tuc psolu
cam sic pt p con po
ne. qd mandat sibi re
cepi aliqm i canoni
ubi tagit totu ca
tuc solu cam no pt
recipe si aut facta e
colla canicaty per
papam et sic no restat
nisi possiom dac. te
tale factu. singulari
de ca pt ccpedie

Glo sup vbo ssue
tume qd dicit textu
requisito suffragano
assensu si est de appro
bata ssuetuine. glo
quit pone qd no sit
de ssuetuine requirendi
ssit i qd poss be am
sit ecc requirendi dt
glosa qd idem vel
ecc dt glosa qd ido
dt de ssuene quia
exquo no sit de gre
mio ca i dt appare
quo iure sit admit
tendi hoc vult glosa
videte eam

In fine dicit qd docto
res mi. dicut esse

stand hinc solucoi
glo hic tacet quia sola
simpl qd possio no
iustifre qd possiom
quia in qs s'me resistit
allegabus qd possiom
vm exquo in qs quod
resistebat ideo no se
faciebat talis qd pos
ut in c. lras de psu
coibus. hic dicit quod
sufficit qd colleccio
tacem qd possiom ca
atine eius

Qm quero ita ssuetudo
sit ad ti. te eligend
ist. dicit qm clarect d
isti suffraganei habet
vocari imo h qd non
teio tpc si habet to
qd erit tacet sup hoc
quia aut tales suffraga
nei. sit i qd possione
et dt admitti sub pte
tacem qd hoc nolu
ece iuri derogare et
non sit i qd possion
et tuc dt elige vacat
quia e mora pn pna
sa ut in c. cupientes i.
de elec et c. ubi pna
e ti in vio

Glo sup vbo vidual
ista notat qd si capitl
a tri mo no eligut. i tro
messeo. tusfert ptas eli
gendi ad supiore pm

98

Deq[ue] i c i alijs i s[imi]lib[us]
plat[is] q[ue] L vn mes[es]
Glo[sa] an[te] q[uam] opp[onit] c[on]tra
textu[m] q[uod] c[um] cog[nitu]m no[n] du[m]
recepi[ss]ent s[e]c[u]nd[as] l[itte]ras
no[n] debuit cassa[ri] q[uia]
legittime f[a]c[t]a fuit ut
p[ro]b[atur] j de resti[tutione] spolia[torum]
c[um] audita Solu[it] glo[sa]
q[uod] h[ic] ideo f[a]c[t]a est q[uia]
vtraq[ue] postulac[i]o in
discordia facta fuit s[e]d
ibi sta recedit Glo[sa] sol-
uit q[uia] cu[m] postula-
c[i]o i[n]titut[a] g[ene]r[al]is p[ro]p[ter]ea
p[ro]p[ri]o iur[e] non teneba[t]
s[e]d isti facere /in[con]tinentem
s[e]c[un]dam qua[m] videre
In fine glose d[ic]it est
s[e]c[un]d[u]m p[ro]b[atur] q[uo] post [et] ex[tra] eo
q[uod] postula[ti]o de collec[tione]
no[n] tenuit ideo q[ui]a
facta fuit alia de q[ui]-
b[us] cetera[m] q[uod] no[n] fuit
cassata q[ue] p[ri]mo de-
buit cassa[ri] an[te]q[uam] a-
lia inovac[i]e[re]t Glo[sa] mo-
derni c[on]cludu[n]t sic s[e]c[un]do
q[uod] postulac[i]o collec[tione]
non erat admittenda
s[e]c[un]do q[uia] no[n] int[er]ue[n]it suf-
fragio[rum] c[on]sens[us] q[uia] q[ui]
vocari teneba[n]t et si
alij venissent ad c[on]cor-
dia[m] t[ame]n q[uo]q[ue] s[e]c[un]d[u]m
noluit ad c[on]cordiam ve-
nire s[e]d q[uod] ip[s]a voluit

q[uo]d om[ne]s d[e]b[e]nt venire
ad c[on]cordia[m] al[ia]s p[ro]cede[re]
ad elec[ti]o[n]em p[er] s[e]p[ar]ac[i]o[n]em
n[on] p[ri]ma n[ec] s[e]c[un]da debu-
it admitti s[e]d quare
p[ri]ma no[n] tenuit l[itte]ra
declarat s[e]d tunc ad q[uod]
d[ic]it q[uod] hic no[n] i[n]uocat[ur]
q[uod] legittime f[a]c[t]a fuit
ymo co[n]firmatur
Glosa sup[er] v[er]bo intel-
ligentes declarat textu[m]
quia d[icitu]r i[n] textu s[e]c[un]d[u]m ill[ud]
nolentib[us] c[on]venire intel-
ligentes p[ro]p[ter] eos se t[ame]n
remansisse facultatem
liberam [et] s[ic] d[ic]it glosa
et male et ro[n]em red-
dit qu[ia] videre /[+] ||
Glo[sa] sup[er] v[er]bo alicui[us]
i[llu]d remittit ad iura
q[uod] ip[s]a no[n] d[ebe]t dare
s[iue] p[ro]ferre alicui
p[ro]p[ter] eo[rum] h[ic] opponit
et soluit /opponit p[er] c[apitulum]
ad decorem vbi d[icitu]r
vnos ydoneos vnum q[ue]
origine d[ic]itur in
stitue no[n] postponat
s[e]c[un]d[u]m de i[n]stitu[tionibus] Solu[it]
glosa q[uod] ibi soli vene-
ti c[on]traria i[n]stitueba[n]t
et qua r[ati]one illi i[n]sti-
tuebat eade[m] r[ati]one et
alij d[ebe]t i[n]stitui al[iu]d
est regulare q[uod] no[n] d[ic]it
p[ro]p[ter] eo[rum] c[on]siderac[i]o[n]e[m]
Glo[sa] sup[er] v[er]bo honestis

[Marginal notes:]

q[uod] d[icitu]r i[n] textu nolo s[e]c[un]d[u]m p[re]cept[um] illudentis

q[uod] d[icitu]r i[n] textu i[n] c[on]uello p[ro]fi[teri] et alicui

|| + Glo[sa] sup[er] v[er]bo illudentis not[a] q[uod] postu-
latos vel eligentes no[n] d[ebe]nt illude-
re no[n] sup[er]ior et alleat

notat q potius de
minori ad maius est ar
guendum procedendo. Ulterius
super verbo dubium colli
git arguendo, quod si omnes
tamen successive consenti
at in aliquem, quod eo
tali consensu iudex illi
acquiescitur ut patet. s.
de elec. quod sicut

¶ Sed contra hoc opponit
in qui vel nominacionis
et non solum et confir
mat. s. c. quia propter
et c. in genesi. s. de
elec. et c. auditis et
bonum dis. c. i. Solue
tur in glo., dicit quod aut e
leccio a principio est facta
a maiori parte capi
tuli et tunc presentes consensi
bus ratificatur, aut fuit
facta a minori parte capi
tuli et tunc ratificari non potest
et hoc idem tenet ino
cencius et originaliter
fuit abbas.

¶ Glosa finalis querit
quare papa debet tran
smittere pallium cum ipse
habeat suum quod personam
sequitur et cum eo sepe
litur. Soluit glo dicens
quod pallium datur persone
sub contemplacione loci et
ideo non utitur illo quod
sua ecclesia sibi fuerat
tradita, et hoc tamen

declarat clarissime ho
quando ex successor
quem invenit pallium ha
bitus eo quod ibi inve
Soluit glosa quod in
solidum sine libris papa
fuisse est dicendum quod mel
lius invenient partes
notatur s. de usu palli
ad hoc

~~Ne ex quo concordiar~~

Et si vniuerse

solet reperiri et hoc
dicit in sua summa pos
tulacionis est non elig
dicitur quod in z. quia
in summa refert eleccio
in finis duabus racionibus
quarum altera facit pro
eleccione, altera contra
ideo etiam reprobat ista
alia racione illa eleccio
primo racione premissa maior
articulatur ibi cum eligi
nullo iure potuit.

¶ Casus in tunc ex. Vaca
cante ecclesia caralitana
canonici concorditer elege
runt in archiepiscopum quendam
episcopum sulcitanum petentes
sibi eum concedi a domino
papa. papa igitur qui non
uos concordit fit eleccio
cum ipse fuerat contra
gatus ecclesie nec fuit liber
volatum

pro collit arto ex oppo
contra illud et non solum

quia dicitur tradetur pallium ei ad nomen
et usum quo fit glo.

sine permissione pape illa
[illegible] dimittere non potest ideo
electionem ipsam irritat
[illegible] iste nullo modo debuit
eligi sed tamen postulari
Notandum primo de dic-
[illegible] et si que ponit
[illegible] quod et dicit paulus
[illegible] legarius quod est ro-
[illegible] cause motive ali-
[illegible] ponitur quia ut patet
[illegible] de [illegible] iurando [illegible]
[illegible] morum
Notandum secundo quod episcopus non
[illegible] sine licentia pape dimit-
[illegible] episcopatum, de se [illegible]
[illegible] in primo ideo est [illegible]
obligatus est sue ecclesie
[illegible] hoc aliqui arguunt
[illegible] si est sine ecclesia pos-
[illegible] eligi de quo [illegible] de
renunciatione per transla-
tionem ideo quod tunc ecclesie
[illegible] cum pluribus de [illegible]
[illegible] tempore [illegible] dicunt ali-
[illegible] quod episcopus qui renun-
ciavit episcopatui cum licen-
tia pape potest eligi et
hoc tenet ho. monachi
[illegible] in c. cum pre-
[illegible] de elec. in vi° sed
[illegible] et primo tenet
[illegible] ideo [illegible] quod licet
episcopus renunciavit episcopa-
[illegible] petitur, sed tamen adhuc

est obligatus vinculo
spirituali ecclesie generali
et per quod non potest eligi
petrus et ab. et jo. an.
approbat primam opinionem
[illegible] per translationem in
episcopo qui renunciavit episcopa-
tui et non transsit ad
monasterium sed si transit licet
[illegible] ideo quia tunc
pape licet contrariare [illegible]
propter vitam arctiorem
dimisit [illegible] ut alia
ratione [illegible] te prima
Notandum vero iii° quod factum
canonicos non tenet ut
[illegible] de testa. c. ij
Notandum iiii° quod ubi vicium
est a iure [illegible] papa dispen-
sabile ibi debet postu-
latio intervenire, non
electio ideo quia cum iste
fuit inhabilis propter vi-
cium debet peti sibi
gratia
Notandum v. quod concordia vna
[illegible] eligendi, non potest
[illegible]
ubi propter impedimentum ali-
[illegible] postulari et
hoc ibi cum dicit cum ali-
[illegible] nullo iure potuit
sed potius postulari
Notandum vero primo circa [illegible]
[illegible] quod sit postulatio
[illegible] ut [illegible]

li. vi° in glo. per quam
quod dicit quod postulacio est
gratie peticio a superiore
facta. Sed ista diffinicio non
est bona quia non est con-
vertibilis cum diffinito
arg. ff. de dolo l. i. et
xxvii. q. ii. in principio et
supra hoc. Quelibet gratia pe-
tita a superiore posset
dici postulacio eciam
sub quacumque re, quod fal-
sum est. Secundo respectu
ad hunc titulum potest
sic diffiniri magis proprie:
postulacio est persone
inhabilis aliter quam per
cionem ad beneficium voca-
cio et a superiore gracia
facta peticio cuius ad-
missio habet vim confirma-
cionis. Sed postulacio non
solempnis potest sic diffiniri:
postulacio est peticio
ad beneficium facta ab eo qui
potest tollere impeditum
habens illum eligi vel
electioni consentire.

Nota quod duplex est postulacio scilicet solempnis et non solempnis

¶ Ex istis diffinicionibus patet
quod postulaciones sunt duplices
species scilicet solempnis et
non solempnis. Et dicitur
solempnis cuius admissio
inducit plenam informa-
cionem puta quia eius
admissio habet vim confirmacionis

¶ Tercio sciendum quod sunt postula-
di. Quidam dicunt quod illi
qui non possunt consentire
quia vim sentencie glo. in
principio ibi et ita patet
etiam in [illegible]
quod non procedit ratio
quia sequeretur quod monachi
non possunt electioni consentire
sine licencia abbatis ut in
c. i. de electione Cum in religione
li. vi° quod non possunt
eligi quod est falsum ut
in c. quoddam et c. in nullis
extra. Alii dicunt alie-
nam quod illi qui non pos-
sunt sine licencia superioris
consentire possunt postulari et hoc
sentit glo. ibi. Sed idem
quod etiam non procedit ratio
quia eligi non potest alie-
na diocesis sine
licencia diocesani ut patet
in c. de renunciacione admi-
nistracione, [illegible] non postulant
quia ut patet c. de electione
in [illegible] et quod dicit
et episcopus habet. Hac racio
facit littera que dicit ideo
episcopus postulat quia
non potest sine licencia
consentire. Alii dant alie-
nam quod illi qui non pos-
sunt [illegible]
dispensacione possunt postu-
lari. Sed ubi non possunt con-
sentire [illegible]

Glosa prima non reddit formam quare episcopus
est postulandus et non eligendus. Glosa quinta
quod sunt postulandi et glosa ponit iiii or
postulandos scilicet [illegible] defectum ordinis
etatis natalium et [illegible] de alienis
[illegible] quia valet postulare
de eligibili.

pore suum offi(ci)um sic dispe(n)
sacionem et h(oc) sufficit postu-
ladi ut hic p(ro)p(ter) eos textu
tu isto (et) c. isto pat(et) q(uod)
no(n) p(otes)t dari c(ontr)a re
ad postulacionem h(uius)mo(di) so-
an. q(ue) sit v(er)a h(oc) (est) (contr)a
ra(m) cu(m) i(n)mare, d(i)c(tu)m q(ue)
h(uius)m(odi) o(mn)ib(us) q(uod) postula(n)
d(ebe)t ep(iscop)us a s(ed)e ap(ostoli)ca ut hic
(con)t(ra)ri(u)m regular(e)s a suo
p(ri)ore vel abbate ut
pat(et) j. de renunc(i)acione
(con)su(l)acionem (con)t(ra) laic(os)
ut hic i(n) glo. et h(oc) e(st)
dis. p(ri)matus (con)t(ra) nullu(m) p(re)c(e)
ru sup(er) hoc i(n)t(ro)du(ct)u(m) e(st)
lis dis. hec ad nos et
o(mn)i q(ui) v(u)lt p(ro) laicos h(uius)
hoc locu(m) i(n) postulab(i)le
(con)patu (et) c. u(er)o c(ontr)a aut
posset laic(us) eligi ita
ru ut d(e)beat postulari
mo, d(icitu)r, q(uod) postulabi-
les ip(s)o ut fiat cl(er)icus
et sic eligi i(n) ca(n)o(n)icu(m) e(st)
villa postulac(i)o e(st) fit
li(cet) ad titulu(m) illu(m)
i(n) quo ordinari no(n) d(ebe)t
xxij dis. c. j. Et ita
sit ta(men) eos postulac(i)o
et electio ad titul(um) i(n)
fit vi(de)t(ur) (Innocentius) qo h(oc) vel
e q(uod) elige(re) eos d(e)c(e)re(t)
l assensit postulac(i)oni
ita q(uod) fiat cl(er)icus (et) q(ue)da(m)
m ut refert (Innocentius), dicit

q(uod) laica q(uae) no(n) sit alicui
obligata p(ote)rit eligi i(n)
ca(n)o(n)icos (et) c. (con)t(ra) q(ui) offic(ium)
s(upra) ti. p(ro)x(imo) de elec. ad mi(nisterium)
et c. officij. Solut(io) (Innocentius),
illa locut(us) i(n) mo(na)cho q(ui)
no(n) d(ebe)t fi(eri) mo(na)chus p(ro)p(ter)
h(oc), q(uod) fiat abbas (et) c(etera)
q(uo)d (Innocentius) p(otes)t (con)t(r)a(h)at an(te)q(uam)
eliga(tur) ut in c. cu(m) i(n) iuge(n)tu
s(upra) de elec. ad c. offic(ium)
d(i)c(tu)m q(uod) ibi loquit(ur) q(uod)
i(n) abbate no(n) p(otes)t eligi
laic(us) ex (con)s(ue)t(udine) p(ro)p(ter) q(uod) fiat
mo(na)chus (et) c. qui(a) e(st) i(n) c(on)-
t(ra)riu(m) s(ed) h(oc) p(otes)t eligi i(n)
ca(n)o(n)icu(m) sub sp(ecie) q(uod) fiat
cl(er)icus et h(oc) q(ua)n(do) electio
p(otes)t fieri

Item ad o(mn)es dignitates
(con)t(ra) u(er)o postulari sit
no(n) (con)petent(es) i(n) sacris s(upra) ti.
j. cu(m) i(n) cunct(is) et c. (con)tra
et h(oc) etia(m) ta(n)git(ur) i(n) glo.
ibi p(re)dic(tu)s est d(i)c(tu)m de quo
(con)tra h(oc) i(n) h(oc) multi (con)-
dicu(n)t d(i)c(e)ntes q(uod) cl(er)icus
eligi posse ad dignitate(m)
c(ontr)a (con)patu et h(oc) e(st)
q(uod) (et) sic (con)cludi p(otes)t
(con)t(ra) glo. hic

Item in minori etate (con)sti-
tuti postulari (et) c. q(ui)
s(i) t(ame)n eos eligat(ur) cassat(ur)
electio ut s(upra) j. de elec.
cu(m) i(n) cunct(is) et c. (con)tra

Item illegitime nati postu-
lentur

q(uo)d h(oc) (con)sit
postulari

~~Ro quia si tlero~~ . i. ti
perio c. commouit Item
infames siue sit infamia
iuris ut patz lvi dis. q
i aliquo et vi q. iii. si
nomin. et lxxxiii dis. tales
Item publice penitentes
l dis. canones Item qui
sunt heretici i. q. vii que
incestibus Item qui se ab
sciderunt sponte absque ne
cessitate lv. dis. Si quis
absciderit Item corpore vi
ciati i membro inducente
difformitatem, etiam si casu
acciderit, ut si sic nati
sunt l. dis. quis aliq
et i. de corpore viciatis
c. ~~...~~ si Item bigami
ut patz i. de bigamis
c. i. et ii et de clericis con
iugatis c. sane et xxxiiii
dis. Si cuius Item ille
qui simul habuit duas
uxores qui est infamis
c. de adulterio cum quis
Item omnis homicida ut
patz l. dis. miror et i.
de temporibus ordinationum
c. fi. Item iudex vel as
sessor advocatus vel
procurator vel denunciator
in causa sanguinis, dummodo
sit secutum homicidium vel
mutilatio, et maxime dis
... gravius ut patz
lv. dis. Si evocatus et

de clericis pugnantibus in
duello c. i. et ii. et de he
clesia vel monach. c. fi.
Item vexillifer belli
capitaneus et quilibet
miles, etsi nemo
occiderunt lv. dis. c.
et c. si quis pro de
de cyrologo cum cu
ra morte est secuta ut
i. de homicidio tua
Item in medico ut i. de
etate et qualitate ad in
reus Item cocenti et si
post ut i. ti. c. cum
dilectus, dist. lxx ...
isti non postulat pro
tula ... solempni. ...
c. i. Item ... ut patz i. de spon. ...
Item ... ut i. de
lot ... Item in ...
... ut i. ti. ... dub
et i. de etate et quali
c. ... Item ...
... i. de fal.
ad ... Item ...
... vel ... depa
ti decime xvi q.
Si quis et i. de ...
tibus testionum et de ...
bus ordinationum c. fi.
i. de cohabitatione clericorum ...
Item si crimen est notorium
et enorme l. dis. ...

ctus Item si per quoscumque
clericum fuerit desceditur
ad monasterium causa agendi
maiorum ut patet in de re
nunciatione per translacionem
vel dis. Si ille Item tele
ras eorum sus spensio
vel interdictus vel in loco in
dicto ut infra de elec cum
et et infra de clerico excogi
tate Si celebrat spe
cialiter et ordine et hostes
omnes sunt postulandi
qui non possunt officium ad
quod assumit exercere sine
dispensacione Item regi in
Ille est religiosus
vel clericus non in sacris
constitutus vel est cuatu
tus leges vel physica
audiens ut infra ne clerici
vel monachi c. super specu
la hoc vero nisi desti
tit infra duos menses
Item morti excommunicatione li
gatus ut infra de clerico ex
com Si celebrat Item
nullo defectu qui reddit
eum inhabilem ad eligen
dum quem intelligit hostes
nisi sit tantum defectus
qui non reddat inhabi
lem et hoc sufficit pro
nunc in istis casibus de
postulacione solempni

Est tunc in postulacione
non solempni exempli
ficatur in istis quod non habent li
beros consensus sicut est
[struck through] regularis qui debet
postulari a suo superio
re quia licet possit eligi sine
Item filius postulat
ad domus lvi dis. c. l
Item libertus a patro
no qui sumit in eo ob
sequium c. dis. quicumque
Item spectus colono
vel ascripticius vel alias
obligatus condicione servi
li vel tributo simili vel
spectus et personali Item
astrictus curie et ratio
cinator liv. dis. c. i. ii et
iii Item obligatus ex
publicis officiis vel ad
ministracionibus postula
ab illo cui est obliga
tus ut infra de obligatis
ad raciocinia c. uno Item
neophiti sunt ad mino
res ordines dis. c. si
et lxxviii dis. quod
uices Item filius a
patre si est in eius
potestate infra de elec c.
officii Sunt alii casus
qui tamen ex istis pos
sunt considerari

ad pre
eminentes
postulandi
sit a suo superio
re pro
...

q°

¶ Bucc iiij° de illis qui
postulat solempniter
a quibus debeat postula
ri dt. primo quod ab hiis
ad quos spectat con-
mato et qui possint
dispensare sicut dignitas
ut est papa ff.
de iudiciis ac si elec
ti

¶ Inferiores aut prelati in
aliis non possunt dispen
sare nisi in casibus con
cessis a iure ut patet
in de sua concil cum
illos et de eo qui fur
tive ordine recepit cum
Querunt hic doctores
an gesta contra legem
sint nulla et licet
de ista materia docto
res multa scribant in re
gule quinque sunt de re
gulis iuris in vi° et c.
videas xi. dist. et docto
res legum bald. cinus
et multi alii frac
hic ponit ista distinctionem
aut queritur an facta
contra legem sint nulla
quo ad factum et
certum est quod non [illegible]
quia quod factum est in
possibile est non esse fac
tum aut queritur an
sint nulla facta contra
legem quo ad iuris

q°

effectum et tunc aut s
facta iuris non surgit
ab ipso actu sed ab ali
quo eo incluso et tunc
est possibile actu esse nullum
et tamen surgere iuris effectum
eorum in gradu prohibito ali
qui contraxerunt sponsalia
licet talia sponsalia s
luta sint obstante im
pedimento prohibitionis et sunt
valida eo consensu habito
ac tamen inducunt iuris effec
tum quod inducunt publi
ce iusticie honestatis
ut in c. unico in vi
de sponsalibus

¶ Glosa primo remittit
quod illo qui non habet legi
voluntatem non potest eligi
sed postulari Glo° de
electione simili quod qui
non potest consentire non potest
eligi et singulariter per
membra declarat et ho
de minori Glo° de quo
rumque clerico qui pupillus
Sequitur rubrica de elec
tione et electi potesta
te etc.

Rubrica de electione et electi potestate

Rubrica ista continuata est cum
rubri[ca] de pro[curatoribus]. Et quo quo tracta
bat de electione, ne immediate appli
caret rubricam, adiecit de
electi potestate. Continua[tur] materia
ii di[stinctionis] et hoc cum sequentibus
et hominis di[stinctionis] viij q[uestio] i[n] ij
Et queritur quando debeat electus gerere
et sicut ad primam partem, ad
secundam facit, ut e[xtra] c[eodem] significasti.
licet nostri suffraganei, tra
missam, qualiter et michel ad
si. Et quid sit electio nota
de postula[tione] c[apitulo] uno li[bro] vj in
glo[sa] que est cum aliqui
persone ad placitum ut ad so
lutam, sunt causa facta vota

Queritur circa primam partem de vij
et circa secundam de uno, de quibus
queritur, quo ad summandum. Quarto
primo per quos fiat electio. Secundo quo
tempore. Tertio de quo. Quarto qua for
ma. Quinto an electio sit valida. Sexto
de confirmatione et confirma
toris officio. Et hoc quo ad pri
mam partem. Quo ad secundam queritur
in quo constat potestas electi
que omnia solvuntur in nigro
et primo dico distinguendo de
eligendis, quia papam eligunt
cardinales, ut e[xtra] c[eodem] licet de vi[tanda]
et ubi periculum li[bro] vj. Imperato
rem principes clerici et lai
ci et qui sunt nota, ut de
e[lectione] indi[cta] ad aplice in glo[sa] pe[nultima]
li[bro] vj. Prelatos collegiatarum
ecclesiarum eligunt ipsa collegia
ut e[xtra] c[eodem] c[apitulo] i. concilium nostrum, nisi hoc
facere de speciali iure vel

privilegio aut consuetudine vel
possessione, eo modo et de hoc nota
est per bal[dum], ut e[xtra] c[eodem] quelam, compositio
Cumana et c[apitulo] in genesi, lai
ci nullo modo, ut e[xtra] c[eodem] i[n] ij et c[eodem]
quisquis, etiam si id habeat con
suetudo vel pactum, ut e[xtra] c[eodem] cum
terra sacrosancta et c[apitulo] massana
nec excommunicati maior vel
suspensi, ut e[xtra] c[eodem] cum inter uni
versos qui scienter elegit contra
concilium, cum i[n] cunctis, ut e[xtra] c[eodem]
hoc in pena restringit ad pri
mam vicem, ut e[xtra] c[eodem] cum vinto
niensem vel quibus interdictum
est, nisi per obtentum licentiam
ut e[xtra] c[eodem] si excommunicati mori
bus eligunt, ut e[xtra] c[eodem] illa. Canoni
cos vero eligit prelatus cum ca
pitulo nisi de consuetudine alter
solus hoc possit, ut e[xtra] c[eodem] cum eccle
de hijs que fiunt a pla ca
nonici et prelatum in capella
eligit vel prelatus per eius solus sibi
nec possessionem vel provinciam ut e[xtra] c[eodem]
qualiter etc.

Secundo queritur de tempore electionis.
Dico quod aliquando assignatur ab
homine, ut e[xtra] c[eodem] cum in veteri de
iure vero diffinitum est, ut e[xtra] c[eodem] ne
pro defectu de concessione prebenda, de
temporibus vero c[eodem] si electio li[bro] vj
in glo[sa] pe[nultima], vide et glo[sa], ut
canonici de postula[tione] prela
torum.

Tertio queritur de quo, id est de persona
eligenda. Dico ut, ut e[xtra] c[eodem] cum in
cunctis ubi dicitur et debet esse
non scismaticus, ut e[xtra] c[eodem] quia nec
alios repulsus vicio persone
ut e[xtra] c[eodem] super eo vel minor, ut e[xtra] c[eodem] cum
nobis vel illitteratus, ut e[xtra] c[eodem] innotuit
nec epilenticus, ut e[xtra] c[eodem] cum inter

Si queritur ad quos vel ad quem spectat electio de iure communi
aut ad quos de consuetudine vel prescripta an non. Si autem de consuetudine, tunc consuetudo est servanda
ad solum prelatum collegiatus ad canonicos electio spectat ut h[ic] de consuetudine cum dilecti, secundo, ut e[xtra]
et c[apitulo] cum ecclesia vultuanensis ubi hoc notatur. Immo et de ceteris cum venerabilis, i[n] fi[ne]. Et potest
de integro aliquando c[apitulo] in secundo de ea possessione et querelis cum ecclesia et de v[erborum] s[ignificatione] abbate sane.
prebendam postulasti. Si autem non constat de consuetudine vel prescripta est, tunc aut
ecclesie aut ad quem spectat electio et tunc ad illum spectat... quia in clericis et

Cantores ut destructos sua c-
tate uel ordine vel plurib9
i. e. dudum et in ut coerci-
ut sacrileg9 i. e. ven. illem ut
suspensus a b'ficio ipi9 eadie
i. e. p inquisitionem, ut qui
qsensit electioni de se facte
p secular' ptat' abusum. i.
e. quisquis, ut simonie elect9
cum electio tua cassata fuit
i. e. sup eo de eligendis uo
ad platuras regulares heat
i. e. cum causam tu ad mam of
ficij et c. tu in nigrum et c.
ti. ele. | Ubi d2 qst moveat9

Quarto queo de forma electorum
de hac dd'm at i. e. quia pt
eu dileti eu p9 eccliam | eccl
Cumana in genesi eu qtor.
p que pat quod s'balia for-
me viciant si fiat electio a
mnori pte insi uero maiors
reddit in more i. e. boue |
et c. coregard | int dum ess
forma dat ab homine que
suada est i. e. cum i vetel

Ixto Quero an electio sit
variabilis et c. quos an elige
tes possint penite, de hoc
dicat ut i. e. cum eu inter
canticos in causis et c. publico

VIIto queo de electio qf
macoe et qfirmatoris offi
dicat ut i. e. p9qm cum
uob scriptu et c. nichil et
c. si. li. vi.

Imo queo de expensis
electorum dicat i. e. ut ptite
et c. cupientes li. vi.

Octano queo quatn adeq
ptem in quo qsistat ptas
electi dico qd heat ptate

petende qfirmacois i. e. du
in eccia i. uit electoibus i. e.
cum int canticos in imo in spe
tat infra tpa statuta in
rit penam i. e. qd sit et
cupientes li. vi. si an qfirmac
uo administrat i. e. quali
alis cassatur electio ut capa
uenciat quod dic utibi
Et si administrat ipe ideo
reuocat i. e. nostri falleit
in sua i. e. lig in ultimo
uo no exempto electu
in qcordia i. e. nichil a
finem et i casibus i. e. su
deputatibus i. e. si uo el
cetis li. vi. p9 qfirmac.
uo administrat ea que
residuos uo que sit ord
i. e. tue suscitillis, facit h
alios excerti i. e. suffra
ucis electus est et qfirma
tu i uisa qsecros suo
qfert ordines ut arep
an valid recepta i. e.
suo si super eo in eu
paly recepcion ptate
fidelita et obie manchen
i. e. significasti et

Nullus

Coggaus
de fibi p
elige. alit electi repel
p mo phibitione, eum fac
cassat ubi si uo et
Casus in tuus electo
quod ad sedem aplicam q
sint p. d. qd debeat
cum elige uidet qd q
gato hat face heat
alit quod ecliam adep
fuit eo qd p capini

d' qsuerie eod dilcq | Aut no app9 et tunc aut enim de plarina seu kat
seu qventual et collegiate et tunc dd'm q. de iure quid spectat ad eccliam ut coll
ut et ii e eod tra et ex vi q. vltra qqqa et c. dein q. et i de iure pat ab
et de qsue eod dilcq et host Imno et host i. e. eu ven li dil
Aut quis de a'o in fiori ut plebania vel pbenda et tunc aut i pato a no

ut in littera etc.
Sequitur lra Noto primo
q duo faciunt aggregacionem
de hoc in glo pri 2o noto
q ius eligendi de iure quo
spectat ad collegium xvj
q vlt congrega de hoc
in glo penultima
3o noto ibi eos q omnes de
congregacione debeat interesse
eleccioni, q intelligit primo
si comode vocari possint
l. eodem cum sicud.
4o noto q eleccio dz esse ca
nonica q̄. e quia propter de
hoc in glo finali
5to noto ibi cupiditate q se
ingerens in ecclia sine cano
nica eleccione reset hec facere
per cupiditatem, et dic per cupidi
tate presumptam de ele non. resi
ti, et eo hoc noto casum
in quo presumitur quod delique
quod procedit in hijs q fiunt
contra ius ut hic et i. e. pre
ale quis presumitur bonus s.
de presump. c. si
Oppo contra lram q eleccio
plati non spectat ad congregacionem
si ad patronum spectat eius
puta ut s. de iure pat. pos
tulasti Glo pelt solvit
hoc et in eam distinguo q
aut plures sunt in ecclia tan
quam collegium et tunc procedit
hec lra aut ut singuli et
procedit contrarium, hoc tamen dicat
Compos. vnde si in ecclia e
patronus xvj q vij decerni
per hoc inducunt Io Cal quod
nota s. e. quali li vij in ulti
ma glo, que tamen parum facit

Si non non est prona tunc secundum
Compos eligit et confirmat
prius xvj q vij quod, q ecclesia
procedit nisi de consuetudine
spectat ad alium infra e. que
tam etc.
Item oppo ad id quia ad e
leccionem non tamen illi de congre
gacione sed ecciam religiosi vocantur
lxiij di obeuntibus Solvit
Compos q ibi loquitur de ho
nestate, sic ecciam vocatur populus
non ad eligendum sed consenciendum
e. di. plebs et i. s. e. vocatur
et principes non ut eligat sed
ut ad ammissionem defendat
e. di. si principibus
Item oppo hic presbiterum eligatur
nam presbiteratus est ordo qui
confertur non per eleccionem sed per ordi
nacionem epi ergo lra fal
sa. primo exponendo presbiterum
idem est prelatus de presbiterandus
aut cum sic collacio remittitur
s. e. cum ecclia nam acce
dendo materiam glosans oppo
in eo q dicit in nota li primo
q duo faciunt congregacionem
nam ad minus relinquuntur tres
ff. de v. sig. varius, Glosa
prima solvit q duo faciunt
congregacionem ut hic tres colle
gium ut in contrario alte ondit
quot faciant populum quot
turbam et in quo stinguatur
ius collegij unde dt etc.
Insuper ad hoc q dt glo q
duo faciunt congregacionem, tres
collegium concordat primo et
per hoc facit quia tres faciunt
concilium xvj q vij c. 1o et 2o

ibi notat in glo. ergo Sz
in hoc q glo facit differenciam
int congregacionem et collegi
um hoc non probat iure et
eadem glo infra ponit ista
pro eodem ibi congregacio seu
collegium quod sentit Jo.
an. nam litteram ibi in congre
gacionem exponit i. colle
gium Item hic oportet in
telligi q congregacio faciebat
collegium alias non pos-
set eligere ut dixi circa oppo
sicionem Et ergo q dicit legistas
sunt quas tres requirunt
ad congregacionem ut est not
glo ex. q. i. c. i. hoc placet
q congregacio et collegium
idem sunt quantum ad hoc
q duo vel tres faciunt con
gregacionem vel collegium quamvis
possit esse congregacio ali
quod non per modum collegii
sed singulorum ut dixi in prima
oppo. et sic habent se ut su
perius et inferius quia omne
collegium est congregacio
sed non convertitur ut statim dixi
quia non omnes congregati
sunt congregati collegialiter
sed aliqui ut singuli
Sz ex quo sic est q duo
faciunt congregacionem seu colle
gium sequitur q in qualibet
ecclesia esset congregacio seu
collegium cum in qualibet sit
rector et clericus et sic duo
de vita et ho. cle. ut quamvis

Glo ista ibi Et quod si
forte metu huius cuiusque vel
legit hic litteram q sunt duo
excepto prelato Sz pau
de lyaza in repeticione plat
hanc glo. per hanc litteram
que dicit duo vel tres quia
duo sufficiunt propter diffinicionem
nam. Et de respondeo vel certa
nec adesse collegii requi
prelatum ut notat Jnno.
de preben. cum non ignores
nec est maior racio q duo
clerici faciunt collegium quam
prelatus cum clerico Joh. de li.
dicit q collegium potest constitui
ex prelato et clerico ut dicit
pau. q non requirit nisi
sunt duo, vel requirit prela
tum adesse Sz si ex prima
institucione vel alio iure
speciali prelatum debet adesse
collegio, tunc dicit glosa
ista procedere Et ad contrarium dicit
eo q in ecclesia simplici
hoc q ibi est presbiter cum
clerico non dicitur ibi esse colle
gium, q non ponunt ibi
modum collegii, quia ut dixi
non omnis congregacio habet
collegii sed id solum cui hoc
competat ex sua institucione
aut aliquo privilegio speciali
tam de materia glose sed ista

Olim plus non dico
prelatum eligere
primo narrat et probat ibi Quomodo
probacio ibi Quomodo
Casus in textu Congregati

cotilio Questitu fuit de q
da qui ad clamore ppli
fuit electus et cetlias adep
tus In hoc cotilio Consius
Epus dixit ut seqt i lra
Cocusatom .i. allegatom
uel ipse ppli non putauit
quod posset .i. e querelam
si eligent ut sequit cla
maret Cyneo in ordine de
ptore Affrice sic dt Arri
buit impium si illud impi
um esse potuit qd ad p
uata clamore multitudinis in
pite nullo osilio desebat
petere .i. elige et sic facta ad
titulu clamoris laicam
.i. viaticu seu corp xpi
Clo de mo statuendi qui
fuat i Cotilio qr unus
ponit sicut hic Consius et
alij respodet ut in lra in
hoc tn ponit feli otinget
no iuris dispositio qr idem
esset si alit ostaret de q
sensu ut hic deducit Card
Et de isto Consio Epo Cor
dulensi vj q iiij Consius hoc
di Consius xxiij q viij si
vobis Et de ipo dt ysido
rus in li viros illustriu c .f.
qd p metu oporibus adhesit
heresi Arriane et qr cum
contra katholicu epm q
ad ppam applauabat vellet
ferre snam obijt os distor
quens pait et cum tempus et
de sede in lra elisus illico
spiritum emisit et c.

Cte .t. Clo qr ad clamore ppli
no est quis eligendus de hoc
i glo .i. Et accedendo maxi
glosam Quero i quo pec
cauit hec electio dt Innoc
qr i duobus p° qr p laicos
celebrata xvj q vij si quis
elitus 2° qr p tumorem
ppli ut i iuribus allegatis
in glo p^a que ita dt et c
Infine dt tu .jo. de lig qr
ppls audit p utilitate eccie
uel sup i famia plati ut
in iuribus que allegat et c
Glo plt notat signat
giu et soluit Infine dt
hosti qr de malo quod fit
apte cotij nos no pt psu
mi nisi malu ut hic de
psup co studijs de in tenta
et sic de pus V quida Berg
in dubijs et sic loquunt
cotraria et c sequit lra

Dudum In hoc c dis
ponit qr cessante impedito electio est
cofirmada sic qr de vita et
actibus alicuius inquirit in
loco quo fat qr ibi notis
magis psuitur Ad hoc
etiam inducit glo. ult qr hij
qui aliquem purgat debe
nota hre eius conversacom et
p hoc ocludi tota materia
c. hui9 quod ita dt et ibi
de sidia eligencium ul electorum

Significasti Hoc c sumat sic Electo in Arepm aplica sedes no tdit paliu

va cat

va

nisi prestet fidelitatem et obe-
dientiam Et huiusmodi indutum
non induat aliquod illicitum
nec recipit homagium quod re-
spicit quemodum temporale sed solum
modo obedientiam et fidelitatem ut ha-
betur in littera huius c. quod pa-
lium huiusmodi assumitur de corpore
beati petri et hoc quomodo sit
intelligendum declarat glossa pa-
lis et iste est effectus c. huius
de materia huiusmodi palij plus
spectat pertractare ad titulum
de usu palij etc.

Nimia diligentia

hoc volt primo scismatica-
tus qui ad unitatem redijt
in episcopum eligitur, electio non
tenet sed dispensative confirmari potest
Et ita patet quod scismaticus
ecclesie reconciliatus eciam non est
eligibilis de rigore iuris sed
magis postulabilis etc.

cat

Licet hoc capitulum famosum et
de altissima materia
tractatur quia ~~...~~ de elec-
tione summi pontificis Et hic
dicit in summa Electus in papam
a duabus partibus Cardinalium
absque ulla exceptione ha-
bendus est pro papa Electus vero
a tercia parte uel minori quam dua-
bus, non debet assumi alias tamen
ipse quam recipientes excommu-
nicationem incurrunt et aliter excom-
muniuntur Et primo constitucio
causa 2o constitucio ibi statu-
imus 3o protestatio ibi eos hoc.
Casus in textu significat pre-

cipua cura electionis summi
pontificis, ecclesia sepe passa est
ruinam propter multorum ambicio-
nem ad malum hoc evitandum
hic statuitur etc.

Sequitur littera generalis later-
nensis cuius fuit hoc c. et sa-
cepit l. ipse ut dicitur in principio c.
absorbuit numeri xvj et se-
quitur, legitur enim ibi in libro
numeri quod chore dathan et
Abiron insurrexerunt contra
Moysen et Aaron et ducenti
quinquaginta viri, secundum quod
precepit moyses quod quilibet
acciperet tribulum et ibi poneret
thymiama ut sic deus
probaret quod cum fecissent
et Aaron tribulum suum in
eos defferet precepit ~~moyses~~ deus
dominus moysi et Aaron
quod separet se a thabernaculo
eorum, quod et fecerunt et
ignis de quolibet tribulo
combussit CCL thurificantes
que thuribula ex precepto
domini in laminas redacta
sunt et in publico suspensa
in testimonium ne quis preter a-
ctorem sibi assumat nomen sacerdotis
ad hoc ... equaliter ibi et
dicitur quod terra disrupta est sub
pedibus dathan et Abiron
et deglutivit eos cum taber-
naculis suis et vivos ...
eos et propter hoc hec auctoritas
facit ad propositum ibi integre
fit viz quod aliquis qui prius
dissenserat non consentiat
quod veniat ad duas partes
Ro. cum qui electus ponit-

modu caveri eligendi Romanu
pontificem
2º. Ro. q vitanda est discor-
dia. ff. e quia pter ec
3º Ro. q ad cautelam futuro
aliqs fit, da hoc in glo in q
apponit ff no solum ibi tn
ea dicam
4to Ro. ibi pontifex q ipsa
statum cu est Cathe electus
pt sibe sum pontificatu de
hoc dicat ut not in data in
li. 4to noto ibi intelligitur
q in electione pape possunt
eligentes etia publicato scru-
tinio variare de hoc dicam ff.
5tum. Ro. q i electione minoru
plator sufficit electu
a re maiore parte ibi eo
hoc tn ec. de hoc in glo au.
pdt ec.
Vltio Racio Ro q Roma
eccia no het superiore vm
pa est sup omes eccias pr
in alios, de q ec dical ff.
Oppos formabit i glosa
ff contra eam, eta inatas
Quis Queso primo Quo
iure ptineat ad Cardina
les elige papam ad hoc dt
host. q de qsuetudine dn ob
tenta ad eos solos hc ptinet
exclusis imperatore et cunc
tis aliis quib secus olim fuit
obtentu Roius di. 5 vm Et
in host hiis Epi Cardina-
les de hoc tractant, Je um
alios vocat xxiiii di. c.
hodie tn progatiua no fundat
Epis ff omes Cardinales
ut ptes, et eligunt pr tato eos

de triplici ordine vel qpunt-
titur, sic in sedibus vel votis
gstrutas ptinat cuiq sua
dignitas Et dt de triplici or
dine, quia sunt Cardinales
aliqui Epi aliqui psbiti
et alii dyaconi in q in psul
2º Quero eta lram que
dt de duabus ptibus Cardina-
lium Qui sunt illi qui qpu-
tent in nud dico q putos
tn licet expectatu absen
tes p dicte ff. e. vbi pcult
li vi. Et quid si eos car
dinalibus non sunt nisi duo
dt host q ipi eligent ff.
e. c. l, et q ecs vnus pt
alium elige dummo alt non
hcat ortu a scipo p hoc
facit quod not Inn ff. e.
tum in iure q vi Et quid
si vnus est tn, dt host q
no potest se elige ff. de insti
tu. c. si. Et quid si nullus
supest, dt host q deo ppi-
cio hoc no accidit, vi tn tunc
ad Cleros Romanos ius eligendi
ptinet xxiii di. c. alii di
cunt q tunc qggandum est con
cilium et p ipm pvidendum
ar. hoc di ii et iii sm host
sm iustinus, piuu leuig et
comodius, ppt pericula moc
ff. e. ne pdefectu et hoc ma-
xie pcedit si electus a clero
Romano, alii respondent q tunc
videntur tractate appellacac
si clerus urbis eliget, tamquam
gerens vices cleri totius orb
dt ecs host, q et tunc clerus
Romanus qggabit Concilium

ar. hoc. di. si forte, et dicat
q̄ fiet congregacio ad sollicitu
dine imperatoris xviij di. si
hinc est q̄ hoc q̄ notatur
i. de elec. in fidei li. vj. de
una Glo. de intellectu illius
bre, nisi maior concordia int'
cesserit Innocencius exponit. i.
nisi aliqui de illis qui p'o
non consenciebat uno consencien
cium qui fuit tot q̄ faciat
duas ptes Glo. quod intelligo
cu primus consencientibus et sic
publico scrutinio publicat car
dinales ab una recede et
alteri adherere, et hic qui venit
hunt duas voces Glo. si vel
lent sim̄ recede non adheren
do alteri, dicit hostiensis, collo no
posse, cu novacio est per
unum solum facta possit qua
lestē p accessu, et sic ptē
sperit est quesitu ius nova
to instatu de ubo obli. s.
q̄ condicionali fa. i. e. in dep
utatis ss. si aut li. vj. ali
ani mag tractat hic diffuse
sabius Card.
Glo. fa. notat sicut grm et
no soluit infine ff. p. ī. l
lud spale in usuris que se
odiose vel ibi ad hec non
cat obligacio nata, alias hic
puide in futurum, et tota fun
ctio spectat ad indicium s.
de procura audit de quo c
lib. clarius tractat Glo. v. in
ubo coreptio corripit et
pt restitui p opponem q̄ est
electo i speciem ad ualibus ptibus
possit aliquid opponi, sed de
hest pl. di. si ipsa Glo. fa.
xrio et supplendo dicit hoc
ad licam i modu coreptio
i de Innocencius qui hic dicit forte
melius esse q̄ accusari possit
et non corripi et de hac ex
cusacione notat de elec. i
fidei li. vj. idem tenet
an. q̄ ipsa q̄ clarde t. li
consequi plenum ius ubi c
in uo li. iij. o. g. o no pt. q.
pi. cor. cum et hoc ve. g.
in. Glo. dicit Io. an. q̄ debet
pt ipsa quimei duobus t. ca
bus, licet i deposicione car
dinalium requirit maio
ri. de hoc ij. q. iiij. p.
dicit est q̄ hest hic non
cludit symoniam de hoc
eius. di. si quis pecunia, li
gentes hic ipsam symoia
lude accusari pt. et pri
c. di. si tu sitis. ibi alias c.
vult dice q̄ licet requl.
admittat corepcionis lc.
fallit hic, et racio spalis
tangitur in sic. lre
Glo. Consequencius quit. g. sol
infine et hodie suada
forma que traditur i e.
ubi li. vj.
Glo. pt. opponit et s.
ibi li. iij. ubi dicit q̄ or
no aliter heat cum duab
ptibus adhibitis ibi plan
ibi di. q̄ cu due ptes
fuint in quorum determi
nare pt. Glo. soluit q.
aliis no ex q̄ duas ptes
consentire sine in consulit
et q̄ sit a iudici pte

Et ex hoc videt glosa velle
q in eleccione due ptes ca-
nonice debent esse pates quod de-
notat hoc dicit quanto d ti
pro bone i de hoc dicat
ut s e cum vobis in glosa
ma ff

Glo ult ponit q ipsa elec-
tus canonice dicatur tunc q
s mal qui sic eligit, et statim
sit libere administrare seq

Cum inter
famosa et vna ex principa-
libus quinque ti et plene sua
materiam explicat Et primo
ponit duplex constitucionis
racio 2o constitucio ibi pri-
ma i duas quia dupl est
racio p a finalis 2a impul-
siua ibi Expt 2a pars
ibi parti eam subdiuidit
quia primo statuit de qua-
litate eligendi in epm 2o de
qualitate assumendorum ad
inferiora ministeria ibi s inferiora
o pnt pnt non finales
sunt constitucionis in s Cum
prima adhuc subdiuiditur quia
p disponit qual debeat esse
qui in epm eligit 2o qui
iacent eius bnficia in s cu-
m Et expediam p ptes
in pnm hoc dt in summa
non debet quis eligi in epm
nisi compleuit annum tricesimum
et de ltimo matrimonio natus
et q vita ac scientia sit commen-
dabilis in v Cum vero hoc
sit lapso tpe dcq sferendis
spus conferri pnt bnficia

electi et confirmati, et qui ad
ministracionem habet Cum in s In-
feriora hoc dicit In dignitatibus
vel personatibus ultra capitulu
et in ecclesiis parochialibus
assumendos debere attigisse xxv
annum et alias esse idoneos
scientia et moribus et assumptus
debet cessante causa racionabili p
moueri ad ordines quos illa
requirunt, alias monitus non
parens priuat appellacione
non obstante et hoc de recipi-
endis ordinibus habet locum
eciam in pmotis ante hanc con-
stitucionem In s Cum hoc
sit Eligentes vero primam for-
mam pmissam, priuati sunt ea
vice potestate eligendi et ab ex-
ecucione suspensi p triennium
de collacione Et defectum
epi supplet capitulum, et si
capitulum negligit ad metropo-
litanum deuoluitur

In casu i tum quo ad tota
litteram sic pt figurari &c

Sequitur lra ordinibus i.
pmouendos ad eos ministeria i.
dignitatibus et officiis Primo de
quibus in s inferiora quis sacri
ordo Item vero iij

Nota primo ea que requiruntur
i pmouendos ad ordines vel
ecclesiastica ministeria, et de hiis
i textibus glosis primis

2o noto de argumento a minori
et a maiori et qualiter procedat
dicta i. ista glo iiij

3o noto q epus est positus
ad curam aliorum hinc dicitur
epus i. superintendens xxx

di. electo ibi. epi. cum grece
lxiij. di. q. i. qui episcopatum

¶ Quarto. No. quod episcopus quo vita sua
debet esse quasi forma seu speculum
aliis ad hoc lxxxj. di. electo
ibi. lxiij. epi. cum grece. etc.

¶ Quinto noto quod aliquis propter
nobilitatem tamen promovetur qui
alias non idoneus, ar. de re
iur. quod non est, et quod narrat
host. de episcopo Bracionensi po-
litano auuncu. comitisse Sa-
baudie qui propter nobilitatem
sua et amicorum potenciam e-
lectus est in concordia aua
tpe discorde alias tamen cum
Fredrico propter eccl. bonum deue-
tessite tempore propter varietatem
clericorum lxiij. di. c. vno

¶ Sexto. No. quod id quod fit propter
necessitatem non debet trahi ad con-
sequentiam cessante necessitate
j. q. j. quod pro necessitate et q. vij.
quod pro remedio, de cap. cu-
spali, etc.

¶ Septimo. No. quod in epo re-
quiritur aug. xxx. q. electus
idem in abbatissa, i. e. idem
in aliis dignitatibus in pnti. li. vj. Et hoc
duo eciam in illa etate bap-
tisatus est et predicauit, lxxx.
viij. di. presbiter. Autenti.
aut requirit xxxv. annos
in auten. de sanctis episco-
pis presbiterum colla. ix. Et dic
tat annos xxx. tu regula-
re cepit in tex. v. in magis-
tore vult host. requirunt
quod attigit xxx. de hec. ele-
ctione in pnti. alia non
potest facile colligi ex lra.
Cum comparando ad ista pter

Nota quod dispensatur in ista c. quod
debeat eligi in epm. nisi transa-
ctum excesserit

c. cum nobis glosa in
quo formabo opponendo.

¶ Nono quod de postulato
in saltem posset postula-
ri illud tempore Jo. an. glo.
non prohibet hic postulari
quod intelligendum dum in
alio canonico ut di. l. po-
c. i. quia canonicus nec eligi
nec postulari potest ut ibi

¶ Decimo circa hoc quod dicit de sci-
encia que sciencia requiritur
in promovendo, dicit Innocentius quod
sciencia est requirenda et e-
stimanda secundum dignitatem et lo-
cum et ordinem ad quem
assumitur, i. e. ecclesiam in
qua assumitur in episcopatum
scripturam sacram noui et veteris
testamenti cum sit iudex aiarum
xxxviij. di. qui episcopus contem-
plationi cum debeat ineb.
xj. q. j. de persona secundum Innocentius
tem et canonica de gestis
et alii c. i. secundum host. Et
quod hoc videt host. id
Innocentius de sciencia iuris intelli-
gi canonica, quia tamen scienciam
tenet episcopus sciendo alias
prohibetur clericis audire
legum, cum tamen hoc prohibe-
tur nec de super specula, quod
non dicit Innocentius de sciencia iuris in-
telligendum de preteritis,
eadem host. quod episcopus de-
bet non docere, xj. q. viij. quod
necnon, et dicit quod in episcopo
requiritur sciencia canonica
competens collet. i. e. cum
de re nunc nisi cum su

p defectu scientie aut suffi
ciencie ymmo q sciat p̃ncipales
canones et alia que ponu
xxxviij di que ipsos et
c. nulli Archiepiscopus aut et
omnes alij ad quos ptinet
examinare de causis deberent scire
iura quia verecundum est viro
patricio et c. ff de origine iuris
l. ij § seruius et turpe est
de aliis manibus querere qd
apud invenire debet Cantor
debet scire cantum et sic de ce
teris ordinibus qd satis colli
gitur ex hijs que eis dantur et
dicuntur in eorum ordinacione xx
iij di per totum Qui non omni
illiteratus est ordinari non debet
ad aliquem ordinem sed ymmo
extra de tempore or. in illis li vj
Si tamen ordinatur dicit ymmo q
posse dici q ordinem recipit
et dicitur etc quia eo quod bap
tizatus est suscepit caracterem ordinis
et cingulum sacra ti de presbitero
non bap veniens Si necesse
est parum sciens et sit spes
q proficere debeat promoveri
potest sicut ymmo quod dicit hostiensis
in dispensatione et eo casu
illos indignos promovendo pu
nit xxxiij di qui episcopus Si
aut non est spes q proficiat
nunc sed ymmo non debet promoveri
nisi sit talis ecclesia q indigeat
et egere amplius vel simplio
re per hoc de eta et qualitate et
potissime procedit hoc de ab
bate magna cura non habente
de eta tua Exceptis eciam
monachis indoctis et heremitis

qui magis exigunt contempla
tionem q scientiam facit xxxiij q ij
c. j. xvj q j legi quod non
tamen exceptum dicit scientiam q sine
scientia difficile est esse contem
platiuum
Et quia tactum est de scientia
eminenti Queritur q dicatur
scientia eminens ymmo hic post
factis dicam ut eminentem
mediocrem et sufficientem Emi
nentem aut reputat ymmo
eum habere qui subtiles questiones
disputare et diffinire novit
et in promptu habet respon
siones quod intelligit magis
de fide postenti xxxviij
di § certe illum aut habere
mediocrem qui scit aliquid
grammaticam nego quantum ad
omnia non habet illum aut habere
sufficientem qui sufficit sibi
ad faciendum ea q ei iniungat
et habet ad arbitrium iudicis
sit arbitranda sed ymmo q
dicta sit satis nobilia et
dicit scientiam q potissime circa
hec ~~hec~~ considerari debet qualis
locus ad quem assumitur j. e
in causis § si. et c. septimum
ut est t.h.
Ex hijs infert ad quesitum de
promovendis qui volunt licenciari
de quibus dicunt aliqui sufficere
q sint dociles per id quod
statutum est. c. ista hodie quod
tamen non procedit quia debent esse
docti non docendi si qui put
alios docere de magis. c. quan
to ibi viri ydonei et litterati
Si tamen habent scientiam mediocrem

suffic[iat] i[n] quo casu debet atten-
di locus su[m]p[tionis] c[on]t[ra]ctu[s], et ubi
d[ebe]ant co[n]su[m]ari, alicubi cu[m] mi-
nor s[c]ia melius sufficiat q[uam]
alibi. Et de eminenti s[cient]ia
raros i[n]venies in iure, cu[m]
oporteat omnia p[ro]bare per
alle[gationes] iur[is], quia no[n] d[e]bet iur[is]
c[on]sultus loqui sine lege. C.
de colla[tionibus] l. illa viij dicit ip[s]e
no[n] c[on]fidas si q[ui]d e[st] aliqua[n]d[o]
ponderis rude sine studio
al[ios] s[a]epe subiciens te c[on]fusio-
ni &c.

¶ Tercio q[ueritu]r q[uod] si quis re-
cipiat aliqua[m] dignit[atem] vel
aliud officiu[m] ad q[uo]d no[n] h[abe]t
suffic[ienti]em s[c]ia[m], d[icit] p[ri]mo q[uod]
peccat xxxviij di[stinctio] omnes, q[uo]d
ca[pitulum] tu[n]c ip[s]o p[ote]st dispe[n]sari
ut d[ixi].

¶ Secundo glo[sa] oppo[nit] q[uod] ad c[a]p[ita]-
tum requirunt plura q[uam] in
l[itte]ra c[on]tineant[ur], q[uia] requirit[ur] q[uod]
el[ectu]s sit in sacris, i[d] e[st] d[e]b[et] glo[sa]
p[ri]ma stat c[on]t[ra]rio supplendo &c.

¶ Glo[sa] iiij declarat a[e]tate[m] mi-
nori et maiori et in ca[pitulo] ibi
Eustochio que fuit quedam
v[ir]go, ibi non est subaudi si-
ne stimulis carnis. Ad Ro-
ma[nos] vij infelix ego homo
&c. nec ip[s]a s[anc]ta Eustachiu[m]
p[re]sumitur e[ss]e sine carnis c[on]-
cupia[scentia] &c. Ad ista glo[sa] qui[d]
h[ab]e[n]s c[on]trariu[m] in hac ma[teria]
de istis argumentis.

¶ Sequit[ur] c[apitulum] Cu[m] no[n] h[abe]t l[itte]ra
hui[us] partis d[ic]ta p[ost], ordine
q[uo]d tangit l[itte]ra primo eu[m] pot[est]
electione c[on]firmari et s[ecun]do

annectit administrationi, s[ci]l[ice]t
q[uo]d cu[m] q[uo]d ca[pitulum] o[mn]i[s] obligo
ita q[uod] obligat[ur] acc[i]o. s.
de p[re]na licet. s. ca[pitulo] sic
electione c[on]fi[r]ma[ta]. o. i. e. t. ij
et q[uod] c[on]firmacio[n] administra[t]
s. e. t[itulo] su[pra] iussis, al[ias] ce[r]to l[oco]
pene. s. e. qualit[er] et t. am-
plie li[bro] vj°, de hoc i[n] glo[sa]
p[ri]ma hui[us] partis, in fin[e]
glo[sa] salvo casu c[apitulo] intell[igitur]
s. e. &c.

¶ S[ecun]do no[tatur] q[uod] licet c[on]firmat[us]
possit administrare ut p[ro]v[en]i-
di[ri] t[ame]n no[n] vacat p[er] tal[em] [ele]c-
t[ione]m nisi p[er] adeptionem a[d]-
ministracio[n]i[s] l. libera[m] poss[essione]m
ut in glo[sa] ij que dicit &c.
Et in ca[pitulo] ibi c[on]tingit de ma-
ter[ia] de facto. Et de impe[dimento]
iur[is] exemplifica ut qui-
p[ro]pter p[re]te[n]ti poss[essione]m b[e]n[e]fi[ci]u[m] ob-
tinuit d[u]cere[t] cu[m] in[st]ancia
de accusa[ti]o[n]e accedens.

¶ T[er]cio no[tatur] q[uod] p[ro]pri[e] c[on]firmat[us]
h[ab]et administra[tionem], de emisso de[b]e
de c[on]s[u]etud[in]e ep[iscop]us, id a[utem]
que spectant b[e]n[e]fi[ci]a que in
c[on]cedat ea libe[re] c[on]ferre al[iis]
in hoc q[uod] d[icitur] spectat mel[ius]
legend[um] quo ad collacion[em] e-
lectionu[m] ut putacio[n]e et
exponat l[itte]ra ibi libere
l[ite]ra[m] de p[re]b[en]d[is] licet ij li[bro] vj°
et d[icit] p[ri]mo q[uod] c[on]fert mel[ius]
admonicione p[re]cede[n]te ut ob[tinet]
s. de c[on]cessi[one] p[re]b[end]e cu[m] in[ter]
quia ibi petebat[ur] novo i[ure]
ut ibi notat[ur] in glo[sa] p[ost] e[st]
quo ibidem.

¶ Q[uarto] Quero eda[m] h[ab]eat b[e]n[e]fi[ci]u[m]

+ ita q[uod] no[n] vocato eo p[ote]st c[on]ferre
si no[n] p[ote]st mitti i[n] poss[essionem] [illegible]
illo vocato q[uod] h[ab]uit b[e]n[e]fi[ci]u[m] q[uod] [illegible]

qui electus dicatur habere pos-
sessionem, dicit ptc quod satius est
quod habeat possessionem maioris
partis sermo si minoris ar-
de rescripto spo. c. j. li. vj. de
hoc tamen notatur in c. quamuis
li. vj. in glo. si quis
Item quia dixi in no. li. 2o
de impedito iuris Quero
in distincte quid si tale impe-
dimentum impediat currere tempus
de consecrando episcopus Compos-
tella quod non, quia si quid pec-
catum occultum cum impe-
dit ministrare, pro inde est ac
si ministraret, imputa cui
sibi impotentem consuo delic-
to proueniens esse quod meo ca-
su similiter et secundum hoc quod
dixi in no. li. 2o de impedito
iuris intelligendum sine culpa
sua proueniente
Glo. istius partis tangit alia
item in ipsis accedo Circa
natum tempus datur ad compe-
tendum consecrationem confirmato Glo.
in verbo decursis soluit di-
cens videlicet quod in mensibus et
secunda aliter soluit in ita
etc. ibi verius Item
iuris vincitur Goff et host.
in summa et ad c. quoniam quidem
disponitur quod per tres
menses fide compone et pu-
blice postulare a Roma ecclesia
metropolitanus studeat Item
quod ultra tres menses non
est ecclesia stare viduata, dicit
host. quod pena illius canonis
non patitur nisi per vj menses
de electione c. cum, dicit quod quod d.
consecrari infra iij menses post
confirmationem alias vacat pora
beneficia si habet administrationem episcopatus
ut hic dicitur si dantur alii tres
menses ad purgandum moram
infra quos si non fuerit conse-
cratus, priuatur dignitate acqui-
sita, dicto c. quoniam quidem et
dicto c. ij que tamen duo c. vi-
dentur contraria quoniam quidem dicit
de vi mensibus et in illo c.
ij dicit de vj Glo. hoc soluit
ut notatur in illo c. ij Glo. quod
si impeditur potest consecrationem
glo. ibi nisi necessitas dicit tempus
non currere et Inde in summa et
conter. omnis etc.
Glo. sequens opponit et remittit
ad primam glo. que soluit Glo.
vlt. huius partis primo soluit
vna quaestionem que fieri posset
de hoc quare compertat quod elec-
tus sit confirmatus et possunt
conferri eius pora beneficia
deinde ibi si soluit alia
quaestionem quid iuris si ante huiusmodi
iij menses recepit consecrationem
et soluit dic ut in ipsa et
solutionem glo. sed tamen Car. bricus
et summa et hoc tenetur, licet quidam
aliter senciat, ma comuno est
translatus frustra comportatur
tempus, cum nullus est effendi
arg. l. de offi. dele. eu. cont.
Item ibi in aliis glo. sol.
alia quaestionem quid iuris de benefi-
ciis citra episcopatum et dicit quod
secus in illud quia si primum

est vacatu et sim vacat sim
habita confirmacionem sit ut
in c. de multa in glo allec-
Si aut prius non est vacatu
et sim sic primum vacat de
iure sed non de facto pr c. bras
ut in glo. Sed dicatur melius
quod vel de iure vacat et
ad iura allecta in contrarium, quod
Ioh. an. et hic quod non probat
hoc et ddm quod est dicta ut
expectatum et alia beneficia, quod
confirmatus in episcopum non perdit
priora beneficia de quo voluit
est de translatus plene, etiam
si habeat possessionem expectatus
nisi sit consecratus vel decimum
sum sit tempus, sed adeptus
beneficium curatum perdit sim
curatum statum cum habet pos-
sessionem sui etiam si non sit
pacificus, racionem diversitatis assignat
sumus de prebendis de multa
c. 101 quoque que e. vii et satis
patet ex predictis

Sed queritur an de consensu
confirmati an consecratus vel
tempus decursi, pertinet hic ad
quos spectat prima beneficia
conferre vel elige, hostiensis dicit
tutum esse quod renunciet ex-
presse, nam eciam si delegatus
datus ad conferendum de voluntate
confirmati habeat collacionem fa-
ciat non tenet cum in illis ma-
nibus renunciare non possit
nisi ad hoc datus sit de re-
missione admonet et ego hoc
in predicto hostiensis sequi

quod licet conferre sit est talis
in cuius manibus iste possit
renunciare, potest conferre de
voluntate confirmati seu electi
seu in quibus elige in quorum
manibus non potest renunciare
et hoc eciam secundum hostiensis et Ioh.
an. de hiis que fiunt a ma-
c. quorum ubi eciam de hoc
sumus in quo primus

Sequitur in foraminibus
primo quod archidiaconus fiet ci-
tam dicens ibi in prima nota
tria que sequuntur ibi et alia
que curam dicens ut s-
illa qualitas generat gi-
bo premissa de ap. secundo
requiritur et quod dicto alia
potest alterum qualitas
ut nota de ipsis prebendis,
hoc sed dicas s. in glo.

In noto quod ordinem bis
qui attendit d. de re sig-
nificata, quod decanatus
est superior archidiaconatum
hoc sed statur consuetudini d.
consue. c. i. li. vi.

Ro. quod dignitates prima
sic vel eciam ecclesia prodat
non habet debet conferri ei qui
non attingit xxv annum et
hodie collato ecclesie potest
ipso iure non tenet, ita
est privatus ipso iure licet
collata est sit c. i. annum in
promovere ad sacerdotem in
licet canon li. vi. et hic
eciam in prochiali collegiata
ta e. ti. et li. statutum pro dig-
nitatibus sed correspondent

...no ...catos dispensat hoc
...epi cu hijs qui conpleuit
...o anu, de eta et quali
...vno, li vj°. Et hec etas
...xv, requiritur et si i religiosis
...in bus non conficiunt porrati
...onctuales nisi etia atti-
...nuit i non conctualibus
...ratis suffi^t quod peregerit
...xiiii de statu mona ne
...n agro § tetiy in Cleme
...lo. No. hic casu i quo
...tituto trahit^r ad ptita, ut
...ic d^l et de hoc in glo hic
...abes que d^t zc. Infine
...adem ratio in vsu r sil. de
...se cu tu. Cz dici pt quod
...t conuit ptita respectu
...ctum futuros. Et que v^l
...or sane refert. Immo sed
...d quod dixit de suscipi-
...dis ordinibus, et sic no ad
... quod dixit de etate
...n assumpta con haue confi
...tom ad dignitatem qui
...o erat i tanta etate no
...emouebit, de constituto
...quos fecerit ideo dixit lra
...hic sane in singulari no
...n plurali, et hoc de nobi
...libus eo ista lra
Sz psequendo materiam glo
...qua partis Cum nobile
...p et lram in prin^o oppo
...q Archid^{us} no het curam
...a xvj. q. vij. nullus de
...ci archid^i cu sat f...

Glo prima soluit dicendo quod
het cura aiaz si no prelit
in d^t zc. et in ea ibi si no
prelit, et idem primo. Et dico
no prelat quia no pt alys
curam committere sicut epus ut
in c^{ri}jis, het tn curam ut
dicat glo, quia pt inquirere
et visitare zc. Deinde glo.
ad hoc statim opponit et
soluit zc. Infine est aut
solempnis eccoc^o quia epus
debet here pro sacerdotes ciui-
tates suitores lucnas acce
pas et lmia que contigiunt
et pede conulant, et illa
solempnitas quid inducat
declat hic strim
Glo. sequens addit ad lram
soluendo vnu dubiu circa dis
pensatiom, deinde con lram
opponit et soluit. Infine
hodie aut stand est Cleme
si de eta et quali vbi cla
re ponit^r etas ann sacrd
ordinum, et quis possit dis
pensare in etate, het i
de eta et quali c. vnico
li vj°
Glo prima ondit de quibus
canonibus hic loquat^r et
determinat quid sit hodie
tenend. Glo. renoncat sup
gmu et soluit ubi consuluit
quia no conpellit^r quis esse tt
Infine de hoc plene nota
si e, licet canon in glo au-
plt li vj° Glo. Si canonici
sup grmd et declat sal...

Elici no pena eligentiu
con pmissa formam ut in
lra et ꝙ ponit quo con
formam puta minor etatis
illitteratos illicitatos et male
vite, que ptinet in pn°
c. et hoc vm insticit hic
faciente .ꝑ. c. motivit et
ꝙ hoc arguit Jo. an. ꝙ
pena ista no habet locum
cu i alijs delinquit circa
in psona electa sicut in
dicte ꝙ si eligit is qui
est indignus alia i dignitate
ꝙ hic ꝙ psona no e locum
pene de hoc remittit ad
nota .ꝑ. c. bone .ij. et facit
de postula c. i. adsi et facit
regula odia li vi°

Ite ito. casu singularem
i quo minor supplet defectu
maioris, cu hic caplm sup
pleat defectu epi de hoc
dicta .ꝑ. Ite et aliu casu
in quo a caplo fit devolutio
ad archiepm omisso epo

Vm oppo de c. ix. qm cu
sanus de ma et obe. quia
maior supplet defectu mino
ris Glo solvit plr et bene
ulti, ꝙ oppositu est regulare
sed hic est spalis casus. Dz no
reddit ronem spalitatis,
sed est vm ꝙ i pvisionibus
bnficiorum vacantium Epus sup
plet capitulu de qssi p
ben. nulla et hoc qa sic in
venit ibi statutu, alias stat
regula in gra, ꝙ no minor

maioris sed eqlis supple
hic tn no loquit de lega
sed de defectu qn epus fu
lit indignus

Ite Innoc dt hic vbi q
ad epm ptinet iure ppo
non devoluto, qa tunc in
ad caplm sed ad ppi i supio
rem fit devolucio, ar. ie
ne p defectu et est ratio
i ptalis sm eum qa i illis
que ad epm et caplm
tinet iure ppo maior
giuitas cu caplo ꝙ in his
que aliunde obveniunt ar.
de testa requisisti qd
Et idem dicit hostis in
archiepo quo ad sum caplm
ut in electoibus epos quas
fa iure devoluto, qa tunc
non ad caplm sum sed a
superiorem arcepi fit hmoi
devolucio, sequit aliu

Dna ppter [illegible]

pulsis in hoc titulo, qui
ad forma electois tract
cu de tribus formis ele
sed scrutiniu qpmissi o
inspiratois de pma in pn°
de 2a in § vel siltem
a .ꝑ. § nisi Et nisi ad
dz hoc dt, p aliquam
tribus formis sed scrutiniu
qpmissi ut inspiratois
di dz ad electoem in eccla
viduata alit electio cele
no valet, et confacit
firmandi sit eligendi plite

pmo ponit constitut'es ca
o statuens ibi statuimus et
lla dividit' in tres 2a ibi
llud 3a ibi electos Item
a subdividit' quia pmo
oit formam scrutiny 2o
promissi ibi uel saltem
vitiat electionem alit' fac
a ibi alit' 4o ponit for
ma inspiratos seu casum
excepta ibi nisi 4to pe
m confirmat' ibi qr vo
Casus uo i tuemus etc
No pmo q an hc c. erat
diuse forme electos que
mo sunt reste ad tres
de quibus hic et de aliquo
primis ecoplicat host
e cum tra et c. in cans
c. c. cu dilecti et dt jo. an
mo ad dem c. c. cu dilecti q
host p hoc c. intellexit
rmam illig c. c. Inuocatam
ale intellexit ut dicam s.
nisi dt et jo. an q for
t solum erat diuse fore
eligendos platorum sicut
t hodie in ytalia elige
os platum uel aliorum rectors
No q omnes qui debent
volunt etc debent esse pn
tes in electoe, regula, quod
omnes tu qcor. li vi. Et
hoc colligat glo ii q
ones qui sunt mo in electoe
debent vocai ad electionem
dicam de hoc s. in prohe
lib vi ita dt glo ii etc in
fit et illi qui tale mo
possident plus ne psspsunt

s. e. cumana et c. in genesi
vi dt voa quam nomo ca
nonicos in esse debe de iure
csuetuine pruileo institut'e
possessos comode, et quod
dicat Canonicos, idem vero
de aliis quo ad ingor vltu
nos mos d. c. cspter s. e
cumana
3o Noto q hac reqrut
in hiis qui debent vocari ad
electionem sz q debeant, ve
lint et possint comode
in esse, et dicit jo. an q
in eo q in tra dt debent
concludit ~~impuberes~~ impube
res. s. e. coco q. li vi. co
ncatos et suspensos, de
quo ... s. de csuetu cu di
lectis, irregulares de sen qo
co ip qui infi li vi. non
constitutos in sacris, de eta et
quali Cle ut hii qui pnco
dut q dt volunt pati hm
Copestel no esse vm q di
cut aliqui duas ptes ca
pli ad electionem pntes esse
debe, et hoc csentit hic
glo iii voa vo dt q no
lentes cogi pnt si interest
ecclie alio non, de hic idem
melius hm fran vt dt. d.
e cum nobis iii q iiii et
viii s. nco aut q dt et
possint comode dicat vt
in glo iiii que ita dt etc
Et dt host q poci' atten
dit' comoditas ecclie qm
psone et phac clausulam

gt arbitrium qui et a quo lo
co sint vocandi absentes
i nō vocandi, tn̄ dicit sum̄a
da q̄suetu nes et est secun
do vitandum periculum, plerum
q̄ eni nec tempus nec locus
patitur plenius deliberandi
q̄silium ff. de qūito l. i.
Item ibi affirmatur usq ibi
vel saltem colligunt plura
sba̅lia in scrutinio de q̄bus
dicam s. in vna que et hec
de nobilibus usq ad v. vel
saltem
Et primo expediendo ista
partem in qua disponi de for
ma scrutinij Quero circa
hoc vtrum omnia que hic ex
primuntur a v. statuimus usq
ad v. vel saltem sint de sba
scrutinij Glo in v. ma
ior et alij maxime innocet
aliqua enumerant Et plenius
et ordinarius enumerat ho. a.
et paucis mutatis dicens q
quint assignat xviij sba
lia vnum est q debentes
eligere sint q̄gregati q hec
clarius declarat ffran in q. vi
i. q affirmat scrutatores
iij q sint iij q sint
de collegio eligentium ij
q secrete vota scrutentur
iiij q sigillatim v. q
ea scripto redigant vj q statim
in q scripta capitulo publi
centur [illegible] q id fiat in
q̄tinenti post scrutinium
de quo in glosa id est ij.
q fiat plena collatio x.

q fiat in q̄tinenti post pu
blicationem xiij q fiat qu
collatio xiiij q electio
fiat statim post collationem
xv. q fiat de eo in quem
maior et sanior pars q̄n
titatis xvj q fiat verbalis
collatio xvij q fiat non
clandestine xviij generalis
q predictos ordo seruetur
per hoc q dicit in glo in v.
maior. Addunt quidam
q dies assignetur ad faciendam
~~electionem~~ electionem ut i. e. tua
na et c. cum in veteri Op
ponitur dicens ffran sic formam
se et iura illa non obs
tant quia in illis narrari
factum non iuris ponitur q
q scrutatores sint fideles
mi, sed tn̄ hoc non est de for
ma ffran Item q vacante
ecclesia fiat electio ut e. c. cum
tra Item q corpore tradito
sepulture de quo similiter
ffran ut e. c. bone ij. Item
publicatio fiat pro lo, de hoc
ut e. c. in fine Addunt
i. c. c. in fine Addunt
Item infra duos [illegible] q ele
ctio prouiciet per vnum et
verba singularis t. i. e.
decernendi tum a bono
vis Queda est q̄sti
quemnet alios formam
primum querit etiam forte s.p
missi Item xvij et xviij
omnibus hijs formis ut e.
in fine Item de illo q
vacet. Sic tn̄ potius est

queda requisita plus quam de forma. Ibi hec duo que addidi p. c. sicut cum quevenit ex compromisso

Ex hijs patet forma scrutinii et quo fieri debet, iste etiam q. dicens declarauit, et tangit in glosa. Et sciendum quod hic primo dicatur de forma scrutinii, 2° compromissi et 3° inspiracionis, tamen in modo procedendi sit conuerso, ut ait cum hostiensis, quod iste est ordo istarum formarum, quod primo incipit tercia, deinde itur ad 2am, et 3° ad primam recurratur. Vnum etiam dicit innocencius de forma inspiracionis immo velle tenetur, quia maior est vis spiritus et benediccionis, ut nec de e. si. di. in renuncia. ordi. suscepit, observatur tamen quod congregatis electoribus si omnes sunt sine aliquo tractatu conveniunt in aliquem, hec dicitur electio inspiracionis. Hoc autem cessante si conveniunt omnes de compromittendo, tunc servetur ad formam compromissi. Si autem non conveniunt, tunc ultimo veniunt ad scrutinium. Et per hoc patet intellectus istius littere

Glo prima pertractat per eam in quibus certis locis et hoc c. Glo soluit quod olim in electionibus prelatorum episcopos non canonicos, deinde statim plenius prosequitur

materiam istam, et quod magister dic ut in ipsa, et quod approbat id quod dicit glosa 2a, et dic ut in ea

Glose tres sequentes sunt textuales. Glo iiij apponit et soluit dubium quod in istis scrutatoribus non requiritur illa consanguinitas que in prelato. Item innocencius dicit hic clarius dubium quod non esset difficilis conveniret in prelatum quam in electores. Et si dicas quod per talem modum sit quandam cautela eorum, id est de restitutione electorum auditorum, dicendum quod non est inutilis quia obviatur malicijs eorum qui appellabant ne alij eligerent ut in glo. Item dicit innocencius et est sensus quod si non assumerent scrutatores, quia aliqui inciperent nominare aliquem, alij qui vellet alium statim appellarent, quod cessat per assumpcionem scrutatorum quia scrutantur in secreto ut in glo sequenti que reddit racionem ad literam et ea declarat

Innocencius et apparet hoc dicit hostiensis quod si episcopus vel aliquis de collegio cuius velle esset terribilis assumitur inter hos scrutatores, potest appellari hac causa adiecta

Glo sequens soluit unum dubium in ca. ibi per tabellionem dicit innocencius etiam quod si convenerit, hostiensis putat tutius, quod potius ipsi scrutatores scribant quam quod aliquis scriptor adhibeatur, cum in dubio recurratur ad scrutatores, possent duo scrutatores dicere de uno, et tercius

cu thabellione de aliis et
sic iniuriam derogarent de fide
instru imputat de teste i ma
Et si scrutatores dicat con
trarium scriptura dicat eis non
credendum de teste sicut infine
inde Innocentius dicens quod scru
tatores pnt adhiberi duo
uel plures testes etc.

¶ Glo in verbo mox exponit
quod importat verbum hic mox
etc. i nullo actu contrario inter
misso per vota quesita et quod
dicat contrario melius diceret contra
nos et cum glo idem Innocentius
qui exponit mox i. ancque
diuitat ad alios actus remittit
ad nota, i. e publicatis inde
Innocentius in dicto c. publi
cato tenet i ult glo quod etiam
si publico in cas differatur
per aliquos dies, non propter hoc
electio est nulla idem H. i. e
cum ptis idem etiam hic Compos.
hic H. fatetur quod statim per pub
licationem debet fieri collatio, dic
to c. cum post Jo an tenet
primum, salue quod nota in c. pub
licato in glo ult et hic contra

¶ Secunda glo tractat de multa
expositionem huius verbi mox
dic ut in prima et ibi Hostiensis
palam dicit illa lex uno
contextu testam, est nullum
actum alienum testamento miscere
propter pertinentes aut testamentum
non viciat, dic alia ut in glo

¶ Glo sequens soluit unam
obiectionem que sic posset Glosa
sequens dat rationem et declarat
qualiter debeat fieri collatio votorum

¶ Glo maior tractat que sit
de forma electionis Et in ca. il
ecclesia via ii et c. in genere
ibi disponit quod non valet
electio, nisi fiat a maiori
et saniori parte capituli
ibi cum ptis petita ibi cassa
electio si per collationem al
quidem est extracta

¶ Circa hoc autem quia de
lra maior et sanior dy
duo requirunt copulatiue
glo. hic in principio vi sentit
quod sic in eo quod remittit i. e.
ecclesia viz ii ubi de hoc in
glo si Innocentius autem vi sentit
contrarium in eo quod exponit
et pro id est. Jo an H. pri
quod et stet propter sit copulatiue
remittit ad dictum c. ecclesia
et hoc verius et in dicto c.
etiam notatur quod sic in omnibus
est paritas in eadem glo. que
in ista materia est singularis
et optima Item ibi et q
tres etc. soluit unum dubi
dicunt in prima et ibi arbi
gl. ff. de seruitute ne lu
officiatur ff. tollo edificando uel
arbores non luminibus officio
si plures solito lumen facie
tur per edificium quadam prestan
lumen deuoluat i electio
testatum non uoq testatori
testator dixit, si non iure
iure testamenti etc. ibi le
gata in principio legato suppel
lectili non derogatum
ipsa eos habundati et ampli
tiam cumulatas, seruiendum si soluit

[..]id fuit determinatu͂ gen[er]al[it]er
[..]ult q͂ glo. eo. ista p[ar]te li[bro],
[..] no͂ vitiat[ur] electio si sint
[..]lures q[uam] iij scrutatores et
[..] hoc videt[ur] timere, s[ed] et
[..] pauciores. Alij t[ame]n vale[re]
[..]hoc loquunt[ur], ut t[ame]n de me[n]-
[..]e Vinc[entius] Goff[redus] et Inno[centius] et
[..]Host[iensis] et Compos[tellanus], q[uod] cauca[tu]s
[..]lt et s[ecundu]m quosdam istorum
[..]teru[m] q[uod] sint tres no͂ plures
[..]c pauciores, nisi paucitas
[..]ollegij co[n]uiset eligentes
[..] si sint tres uel iiij potuit
[..]ssume[re] vnu[m] qui cu[m] tabellio-
[..]e scrutet[ur] s[ecundu]m Vinc[entium] vel
[..] Inno. Si sunt iij ut duo
[..]venient in cap[itu]lo, et ipsi du[m]
[..]um ip[s]o facto [con]stituant se
[..]crutatores; et si sint .2. vnus
[..]lium inquirit, dicat et si ip[s]i
[..]int tres, duo possint face[re]
[..]um scrutatores, ad hoc q[uod]
[..] scrutatores p[ossu]nt se inuicem
[..]quire, eo q[uod] ip[s]i tres uel
[..]uo. Si aut[em] vnus est solus
[..]lle vocat[is] testib[us] dicat
[..]otu[m] suu[m], et p[ost]ea eliget
[..]e electionem publicabit.

[..]el dicat[ur] s[ecundu]m eund[em] q[uod] q[uod]
[..]ditur no͂ h[ab]et locu[m] nisi sit
[..]ior adiun[gi]t, q[uod] e[st] eo a[utem]
[..]a. d[icitu]r q[uod] assumat tres fide-
dign[os] p[ro]p[ter] ea d[icitu]r p[re]sentib[us] o[mn]ib[us],
quod adiu[n]g[it] de t[ribus] d[icitu]r int-
telligi. Ubi igit[ur] pauciores
[..]unt, p[ossu]nt elige[re] quot[cu]nq[ue]
[..]ol[un]t, d[u]m[modo], nu[mer]us [con]sens[us]
[..]ufficie[n]ter [con]ueniat, et de h[oc] l[ege]
[..]et, et hoc vltim[um] placet.

Et hoc t[ame]n casu q[uo]d in collegio
sunt plures q[uam] iij, d[ici]t[ur] esse
de sub[stanti]a q[uod] assumat tres t[ame]n
no͂ plures uel pauciores ut
statur l[itte]re quenu[m] s[ecundu]m m[agi]str[um]
dicat tres assumend[os] [con]tra ibi
ut credo soluit alia q[ue]st[io]n[e]m
dic ut in ip[s]a [con]sue[tudine] idem
Vinc[entius] et Can[onista] [con]tra Goff[redum] com[muniter],
idem Inno[centius] et Host[iensis], q[uod] est
tertius s[ecundu]m Compos[tellanum]. Jo[annes] an[dreae]
credit hoc ve[rum] intelligendo ut
dicit Inno[centius] sc[ilicet] q[uod] debent esse
de colleg[io] eligentium, accidit
etiam quoq[ue] q[uod] hoc collegium
no͂ facit t[ame]n cap[itu]l[u]m eccl[es]ie
si o[mn]es illi qui de iure ut
[con]suetudine vocem h[ab]ent in elec-
tione, d[icitu]r e. c. scriptum .d. ti[tulo] l[ibro] bone in.
Et hoc q[uod] debeant esse de col-
legio eligentium tenet etiam
Host[iensis], et hoc tenend[um] in quo
sunt quod opus, et fuctur
habitos [con]stituendos, quod fa-
ciend[um] est in dubio, et sic tene-
dum est tutu[m], dimisso in re[cep]to
de pen[itentia] di[stinctione] vij in ill[i]s et est
etiam ratio s[ecundu]m eum quia
de ip[s]is fidelius faciat hoc q[uam]
alij, de testa tu[m] in officijs ut
expedit alijs [con]sc[ient]ias elige[n]-
tium ap[er]ire de offi[cio] ordi[narii] ut
in p[re]ta. Secu[n]d[u]m t[ame]n est i[n] forma
[com]p[ro]missi q[uod] tunc p[ossu]nt assume[re]
[com]p[ro]missarij de alia ecc[lesi]a ut
e. ca. s[ecundu]m Jo. an.

Sequit[ur]. Si sol[um] b. de forma
[com]p[ro]missi ut saltem. Eo. ista
l[itte]ra. Et. Inno. ideo q[uod] d[icitu]r vel
saltem in forma [com]p[ro]missi

est subsidiaria, una hec alte
rnatiua vel iuncta dicendo saltem
est ordinis de Zona inter
vi et vos. pro vrans. Et dicit
Innocentius quod sola prima forma est
de necessitate, ad alias cum non
conueniunt, etiam vno contradicente
vt dicitur eadem glosa, et dicitur
sibi saltem pro est vel saltim
saltando sicut saltem dicit inmine
do. Et dicit Abbas quod de forma
scrutinij potest sufficere ad compro
missum etiam publicacionem scruti
nij, propterea non sit publico
¶ 2o. No. quod verbo litere prouide
ant quod compromissarij vtantur hoc
verbo prouidemus. Compos.
vero dicit quod compromissarius potest
uti verbo eligo, licet ponatur
litera quod compromissarius vtatur verbo pro
uideo. Sed in hoc dicitur quod non
refert, nam et hoc verbum
prouideo idem sonat quod eligo
melius tamen dicit Iohannes quod vtatur
verbo eligo et per vnum solum
debet fieri prouisio et per verba
singularis numeri ut dixit Innocentius in prepositi
...
¶ Sed queritur an oporteat
quod isti compromissarij sint de col
legio. Glosa prima tenet partem dicit
quod non. Idem Innocentius in ita
de glosa et in ea ibi religiosi
i. clerici. Deinde soluit aliam
questionem vtrum vir possit assumi
vnus compromissarius, et dicit quod sic
zc et ibi de forma et probatur
in de renunciatione per tustacionem
de omni modo. Sed dubi
tasse tamen, forte motus quia
in litera dicit in plurali aliquibus
primum tamen verus et ibi sine

continuum vtrum maior pars possit
committere alijs contradicentibus cu
de compromissarios. Glo. Apost.
licet hoc facilius ad di
cendum ut ibi zc
¶ 3o queritur pro expeditione eius
vtrum maior pars possit commit
tere alijs contradicentibus dando
compromissarios. Glo. ponit hoc
dubium et arguit pro et contra
et ponit opinionem quod sic concludi
tur quod non. Idem Innocentius ut
in nobili. Pro Idem Host.
Compos. quem dicit Card. se
tenere. Idem Archid. in sua
disputatione etiam si sequatur
confirmatio. Spec. tamen Host. de
e. dixit quod si tres tamen sunt
Canonici duo etiam contradicente
ad formam compromissi procedi
potest et erit eo casu spiritualis
quia volentes compromittere
tunc duas partes ad hoc re
quirentur, tunc quia necessario
non subiacet legi de re in
quod non est, tunc quod forma
non seruare non potest ut dicit
sicut ergo ad hanc formam re
curret dicatur tamen melius
non valet compromissum ut hic
in glo. et textus loquitur
in alio casu ut ibi patet
media ergo solucio glose que
ita dicit zc et in ea ibi
nabilis causa est quod quando
fuerit iure suo seu vici
na ut supra in glosa ibi
tu, non cogitur quis eli
gere vel vendere
¶ Vel insuper forte loquitur de spiritua
lis mis speciales. Et nota quod ipsa

dictio nisi venit hic excep-
tive, alibi non est vitatio con-
ssina ut notat. s. de dolo
put in glo. conssilium Et p
hoc quod hic loquitur exceps
tive dicit Compos. quod inspira
to quedam est forma elec-
tionis, quia exceptio debet
esse a regula ut nota. s. de
re iuris super rub. dicit hic inno.
p inspiracio ipse non est forma
sed ut dicit utriusque continu
tur electionem per inspiracionem
factam confirmabitur quia qui spiri
tu dei aguntur etc. de regula
lig. Et dicit Compost. quod
hoc fuit vitium i hoc quod eccla
statuit electionem per hunc modum
vale licet fiat ad vocos
statutum est contra decretum
publicum quod i d ii q vi nominacio
nes, quia cogitur electores
quod et concordet in unam
personam sine instigacione conve-
niunt presuntur inspiracione divina
et sic arctari non debet formis
et solempnitatibus iuris ut
s. Glo. in verbo Prouenit oppot
et remittit Infine i glosa
ultima

Sequitur s. Illud Ex quo
sicut quod non pt quis a ele-
ctionem nisi sit est in loco
ex quo vocari debet et licet
impeditus est constituere procurator
et tunc est hic de collegio

Sed Quero ad quid fuit
utilis pmissio huius quod dicit
jo. an. quod non quia docet
expresse quod quis dat procurator

ad eligendum, que sit electus
talem qualem ipse per se vel-
lo modo eligeret Item sepe po-
tenciores in ecclia prevalebant
se tot canonicos procuratores
constitui, quod in eorum potestate pe-
debat electio propter hoc pro
visum est hic, et hinc ptius
constituendi procuratorem restricta
sub modo expresso in litera

Glo. prima huius partis expo-
nendo hic s. primo opponit
et solvit, deinde succesive mo
vet dubium circa hoc impedita
propter que quis dat procuratorem
ad electionem celebrandam, dicit
ut in ipsa Et ibi quod est
plus hoc exoaabit. s. de
offi. dele. coram ibi duple
cem vocem talis hic non pt
eligere duos seu nominare
nisi habeant mandatum restrictum
solum ad certam personam s. e. c.
ult. s. porro li. vi.

Glo. ult. declarat que dicitur
electio clandestina et per hoc
patet intellectus litere sequitur
rubrica de translacione

Rubrica de renunc-aacione

Cotinuat sic ad preden-
cia visu est .s. de postu-
lacion electon et trasla-
con h qr ea que postu-
lacon electon ul trasla-
coe aquirunt plerumq
renunciacon perdunt ideo
post illas Rubricas seq-
tur renunciacoe sm goff
de matia rubce habet
vij q. j. et ij et xxvij q. j
et xxxj q. ij repetit in
vjo et i clementins qd
rubca faciunt de rescriptis
c ad audienciam ij et s. c
metz causa abbas cu
duobus c sequentibus et de
serijs c si et de appella
quia nos et de voto p
tuas et de sposa c cu in
simacon

Itē nō sup rubca q p-
latus in firmus est incura-
bilis renunciare no cogit
ut patz j. de clerico egro
fatte ex pte Itē in oro
et renunciaco sit diversa
ut patz de rescriptis c si sus-
cepta li. vjo Item re
nunciari pt appellacoi
interiecte ad superiorem i cau-
sis eleccionis episcopos et
aliorum ut .s. de elec quia
sicut ceterum
Item si renunciat electus

eligentes habent novum in-
tegrum tempus ut ecclesiam,
eleccio Item no pt le-
gatus committere renunciacionem
beneficij et collacionem eius
ut patz j. de off leg.
c pemult

Itē si renunciat impetrans
ipse recipiendo beneficium q
se non spatium cum gra
ut i clementina gracie
de rescriptis Item renuncia-
at quis apponi sue
propter aplos non peti
tos ut patz j. de appella
quis s. primo et ij Itē
no valet renunciacio be-
neficij in casu tali multas
s. de penis s. Grave

Queritur q sit renuncia-
cio sm hostiensem renun-
ciacio est juris spontanea
tanea refutacio conuit
aliud jus quia alienum
jus renunciare no pos-
sum Racio quia res
inter alios acta, racio
preiudicare no debet, cum
sit regula q pactum inter
certas personas ut super
re certa habitum, alijs non
noceat C. de judicijs l.
licet et. ff. de pactis l.
vnus s. pacta et j. de
off. ordi. c. dilectus filius
r. pemult et j. de trans-
accionibus veniens s. fi.
Dr i diffinicioe spontanea
respectu voluntatis Racio

qua si coacta esset re
nunciacio non obesset repetere
volenti. ff. e. l. sup hoc q
solicitare. et ff. q metus
causa. abbas est c. ad
audiciam et est dictum pro
ut notat hostiensis in summa
ff. q metus causa § .
qualiter restitui et in §
in hac aut

Quero scdo que possunt
renunciari videns q
iura scripta et non scripta
quando beneficia vel res spirituales
les, corporales vel incor
porales competencia iuris
aut est multiplex qu
dam est ius divinum et
quoddam humanum, humanum
duplex, quoddam temporale
quoddam spirituale, et spirituali
illud est multiplex qu
dam est collegiatum ali
ud personale, aliud pub
licum statu recipiens. Exemplum
dictum q iuri publico di
nu q est concessum ec
clesiis, ne temporales res ali
enentur nisi in casu concesso
et modo debito, et huic
renunciari non potest, eciam
per sacramentum ff. de iure
iurando sicut nostris
et xxxv. q. ix. q quod
consilit. aliud est ius
ecclesie divinum q est con
cessum ecclesiis ut immunitas
ecclesie confirmet, et eciam

ut huic renunciari potest, cum
sit supra ut patet ff. de immuni
tate ecclesiarum non minus et c.
adversus et xvij. q. iiij.
totum quia aliud est ius
divinum ecclesie, q consistit
in hoc ut debitum statum
ecclesie qualis non mutet
et huic eciam renunciari non
potest xxv. q. ij. c. j. et ij. Quo
ad iuri divino q consisti
in divino cultu puta feriis
inductis ad honorem dei
non potest renunciari ut patet
ff. de feriis. c. ultimo, sed
est ne delictis ad piam
causas aliquis deducatur
ut patet ff. de testamentis c. ult.
Hic est divinis preceptis
renunciari non potest et huic
consuetudo non obest ut patet
ff. de consuetudine c. ultimo. non
in tali casu quanto maiora sunt
peccata quanto diucius de
tinent clarum allegata et
dicitur in eod. c. si de consuetudine
ut eciam aliqua consuetudo
constituendi ff. de prescriptionibus
c. si. Hic est iuri inducto
in conciliis generalibus et
provincialibus ut preceptis
synodalibus periculum animarum
tangentibus, huic eciam non
renunciatur xxv. q. i. sunt
quidam et xv. dist. sicut
ff. de sacrificiis c. ult.
et ff. de integris restitutione c.

s. ultio et j. de sima et
re. Judi. lator et c. 9su-
tudinem et j. de exceptionibus
c. exceptionem. Sic etiam
juri publico collegiato
qui .i. universo collegio
clericali ecclesie generali
indultum, sicut est p[ro]missa
metum renunciari non potest
expresse ut patet j. de
foro competenti. Si dili-
genti et j. de sima excom-
contigit, licet quoque ali-
quando clerici pro certam
actum aliquid consorcio
clericali et per quod privile-
gio se privet ut patet
j. de privilegiis ex parte
et de sima excom. spon-
dium et c. in quadam etc.
contingit hoc licet etiam
capitulo in preiudicium persone
quorum collegium et in
preiudicium collegii agit
possit ratificare ut in
quo delicto prima, j. e.
quod in dubiis est intelli-
gendum gratia xj q. i. pla-
cuit et c. violata quod
tenetor ponit j. de fo-
ro competenti. Si dili-
genti juri singulari quod est
ecclesie singulari concessum
vel collegio et sicut ali-
quando expressum aliquid per
quendam actum renunciari

potest ut notat hostiensis de
constitutionibus. qui ut legitur cu-
co ff. de constitutionibus. Sic
etiam si est juris publici
personale ad honorem vel
utilitatem dignitatis induc-
tum/ tunc quod personam
tangit illi renunciari
licet si superior ad quem illa
illos quorum interest vel
ex officio de arbitris cu-
pe. Secus est si est ali-
quod juris inductum ob
personas sive res et hunc
indistincte renunciatur
ut patet ff. de rescriptis
nonnulli et j. de foro com-
petenti dilecti et decime
[illegible] c. si et ff. de elec-
quod si statuas et c. ne pro de-
fectu si possit

Quod est si inductum
ob personas sive rem tunc
tali renunciari potest j. de
consti. presbiteris constitutus
et viij q. i. perfecti et in-
stituta de jure naturali [illegible]
sed quod principi vero plane.
Sic si est juris humanum
publicum auctoritate et utilitate
ut est juris fiscale et tali
renunciari non potest ut est
in omnibus hiis in quibus
exubeat officium judicis
quod est inductum in favorem
rei publice ut patet j.

constituit [illegible] vernis ad [illegible]

de officio vicarii per hostiensem
in summa et utrum conclu-
de ergo quod soli iuri pri-
vato, quod est inductum
in favorem privato pos-
ne ipse renunciare potest
et de tali renunciatione
hic determinatur

Questio quid est effec-
tus renunciationis dicendum quod
iste, quia ille qui re-
nunciat simpliciter et sine
qualibet conditione iuri suo
de cetero ad illud regres-
sum non habet nisi auctoritate
superioris ex nova collatione
vel nova provisione ut
patet in [illegible] c. cum inter per-
sonas [illegible] et [illegible]
ne et c. in presentia

Litteras | Continuatio.
Non da-
licentiam cedendi episcopo propter
senectutem si necesse ut
utilius sit [illegible] sic [illegible]
dicit et primo ponit de-
cisa supplico [illegible] regula
[illegible] ibi [illegible] tunc [illegible]
conclusio ibi moneas

Casus in tunc [illegible] Episcopus
Eudonem sepe petiit
licentiam a domino papa
de suo episcopatu et papa
ei rescripsit dicens quod
nisi ipse, considerando suam
senectutem aut insufficientiam
petat renunciandi licentiam
hoc sciat quod ipsa credit
quod tamen est illa [illegible]
sub umbra sui nominis
gubernat quam aliam non per-
sone in tanto discrimine
committi [illegible] quia in propria
vigor [illegible] deficiat in corpore senes-
centis, moneat ergo illum
ut pro hoc diebus istis
nulla importunitate faciat
se molestum, quia indecens
est pro milite
solvere cingulum quam cedit
victoribus ad [illegible] pre-
[illegible] hic casus

Nota hic quod statum non
est alicui danda licentia
cedendi, licet se dicat
senem et insufficientem et in-
[illegible] cum bene [illegible]
et glossa prima reddit
rationem dicens, non [illegible]
quelibet senectus facit [illegible]
quod possit petere cessionem
[illegible] sola que [illegible]
reddit [illegible] in [illegible]

Nota [illegible] ibi eo tempore
tempore belli non est [illegible]
fugienda militia et
peccat superior qui tali
tempore dat licentiam et [illegible]
[illegible] de his qui non com-
plent stipendia [illegible]
in capite [illegible]

vel sponsis qui tempore belli
dat militibus licentiam rece-
dendi
Glo. iiij. ibi sub umbra quia
fama bona in clericis praeest
ut patet supra de elec. cum no-
bis multa
Glo. v. ibi noue quia uti-
lius est sub antiqua tegere
manere quam nouos commit-
ti maxime tempore diffi-
cili ut hic et per hoc quod di-
citur in glosa ii dat simile
de iudice qui potest causam
differre super eam
nouos iudices delegare
Glo. vi. corpore senectute
nota textum allegans
pro vigore decrescit et
animi non deficit corpore
senectute sed vigere de-
bet ... corporea
... sublimio
... quod descendit ...
... deorsum id est ad
mortem tendente corpore
anima erigitur ad superna
Glo. vij. textum ibi in-
terrogantibus omnia ...
oppono quod propter senec-
tutem debuit iste cedere
licentiam ut patet supra eodem ...
si alia vero causa ...
sic dicit quod propter debilitatem
quae ex senectute procedit

datur dat licentiam
Glo. prima hoc solvit
quando quod non quaelibet senec-
tus facit ut quis pos-
sit petere cessionem sed so-
lum ea quae hominem reddit
... id est omnino ineptum
quod suum officium exercere non
potest et sic est intelli-
gendum ... nisi ...
Glosa finalis notat
dando simile ad textum
quia non debet solum in-
ceptus nisi prius peregerit
impedimentum et frustra
debeat etc. quod ... quod
ad metas perveniat
deficiat et magis dele-
... qui inscripta eam
dimittit quam qui ad eam
numquam venit
Glo. oppono quod propter ... glo.
insufficientia etiam debuit
hic licentiam cedere cum
defectus scientiae non solum
impedit promovendum sed etiam
deiicit iam promotum
ut patet supra eodem nisi et
de etate et qualitate c.
ultimo. Solutio glo. innuit
implicite sed non
solvit sed videtur stare contra
vide textum cum simus
Consimiliter glose dicitur quod

grui ꝓcedit intelligo
de insuffa .i. imori ydo
neitate puta defectu
sc̄ie et sic loquit̄ iura
i grui alleta

¶ Sed .d. in lr̃a vide lo
qui de insuffa .i. de de
bilite, sed dicendum quod hic ex
ponit insuffa .p. i nol
ydoneitate vel insuffa
.i. debilite aliude pro
veniente quam ob senec
tute et hec convenit lr̃e
ex hoc patet quod iste erat
clare fame

Cum inter

varie lege

sum quidem intellectum
hoc dicit qui abiurato
beneficium licite petit il
lud si de nouo eliga
tur sicut Franciscus qui
iuravit non petere bnfi
cium, licite illud petit
si remittitur ei iuramen
tum ab eo cuius interest
diuidit in duas quia primo
ponit factum i decretum ex
quo quesito ponit deci
so ibi Ideoque vobis

¶ Casus in tantum questio or
ta fuit quod inter petrum
Branfredi ex vna parte
et quosdam canonicos ex
eo quod licet prefatus pe
trus suum bnfm abiura-
uit

in pręca lr̃as appe
tiuit ut in eadem ecclesia re
ciperet sed quia fuit receptus
a maiori parte capituli aliquibus
se opponentibus et qua
ribus contra ipsum de iure
et lis super hoc diu fuit
agitatum, tamen ipsa
quibusdam mandat quatenus
si predictum pe(trum) inuenerint
a maiori parte et de sa
niori parte maioris de predic
to bnficio inuestitum, faciant
aut ipsum pe(trum) in pacifi
ca possessione gaudere, non
obstante iuramento quod di
prestitisse cum maioris partis
capituli consensus ad eius elec
tionem interfuisset sed casus

¶ Nota primo quod stallum
in choro et locum in capitulo
competunt racione canonicatus
et hic exponit hoc sic
ibi litteram, super spiritualibus
bnficio .i. iure racione bn
ficii competente et dicit prebendam
Stallum dicitur a standi
quia ibi plus est standum
quam sedendum ut ce alle
hec decretalis quod iuramen
tum non extendit ad illa
de quibus non est intentio
Item iuris semel amissi
bletum non renascitur item

sna maiors ptis det
pvale et de hoc in glo
i. lxxv. dis. Grave et
di. de elec. ecclia vestra
et de his que fuit ama
tori pte ca li p totum
Item nota sm lau qd
ubi auctoritas et zelus
convenit ille pferuntur
imo licet ex int du sit
maior ut pat. di. de elec
Judum l. et nobili nost
pfranciu di. de elec. c.
ecclia ij q. vij et xxiiij
Oppono in ea qd man
dat qd si gstatit qd de
consensu maiors ptis ca
pli fuit receptus et
auctoritate aplica invest
tus vi cui sm vom illos
solu sufficere debuit Sol
uit Boatius dicens qd ite
obligat se ad utrumque p
stand et mos ei geren
dus fuit ut pat. j. de
oba liget et de resti
polios c. l. s hoc est
confirmare vel sm en te
nor rescripti fuit talis
p investire, si gsensus
iors et senioris partis
cali ad hec accessit in
simili de rescript. Si pte
li vis s hoc ex dicit
videm esse p. qd si p odas
iss maiors ptis capli

Oppono ijo qd iste non
debuit audi con mam
tu sporm ut pat. j. de
iureiurando Si vero ste
quia renunciauit sms
ut i simili. di. de elec.
cum int l. et vij q. i. qd
piculosu apl hec gra
ta in istud legit varijs
modis s sm glosa pag
et ultim tuc est dom
qd iste p renunciat et
mandatu fuit itum inves
titus de gsensu a ors ptis
capli, et ideo maior pas
nos poit recipe de su
rapleto tacto quia sic
mandatu pstitu caplo
obstitisse hm potuit re
mitti a maiori pte ca
li de sponsa. lib. ptra et
de iure iurando c. l.
Soluit glo qd iura
no gotendi ad ea de
qbus non fuit cogitatus
i mandato sed ut rescri
pta gotendit ad litteras
que no dum fuer tpe im
petrats Sic et sic ideo
no gotendi ad ea de
quibus no fuit dictu vl
cogitatus in, s sm glo. 2 s
prima dom
Alij dicunt ut refert Inno.
qd iste mandatu pstitit
spoliatus et ideo no te

de restitutione spoliatorum
solite, sed hoc dicit Innocentius
non esse verum verum dicit Innocentius
cum si spoliatus renun-
ciat dum non sponte tene-
batur suum iuramentum ut
in dicto c. solite. Tercio
loquitur ipsum capitulum ut re-
fert Innocentius quod hic iudicat
non suo iudicio, adeo
non tenet ar. vi q. iii
denique sed hoc est fi[illegible]
Innocentius non est verum ratio
quia est temerarium iura-
mentum servandum est, quo
non sit dispendium ut patet
[illegible] de iureiurando quod
et c. de electione vene-
rabilem sed hoc est contra-
rium Innocentius et Io. an. dicto
Hostiensis dicit ex [illegible] [illegible]
dicatur sine capitulo sine ca-
pitulo fuit isti beneficium
collatum potuit reci-
pere et pro quo stallum
et locum spectancia ad
beneficium petere ex nova
institutione ut in glossa
et c. in prima lectura
et hoc est placitum Io. an.
dicit Innocentius quod si ipse
te tacuisset in impet-
ratione de iuramento, tunc
sua gratia foret subrep-
ticia ut in c. constitutus
c. de rescriptis et c. ii de

decreto quod multiplicia [illegible]
si motu proprio c. c. confert
[illegible] vel per [illegible]
eligit hoc omnia [illegible]
[illegible] sunt et alie quam
lecture sed ista Hostiensis
placet michi

Quero pone filia [illegible]
in [illegible] ut filius renun-
ciavit omni iuri quod habet
vel potest habere [illegible] in bonis
paternis, [illegible] pater [illegible]
[illegible] restituit eam [illegible]
[illegible] vel ei legat [illegible]
[illegible] potius [illegible] et
est [illegible] [illegible] sic [illegible] quod
hoc verum [illegible] [illegible]
sit multa [illegible], tamen
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quam re-
nunciavit, ar. [illegible] [illegible]
ff. de condicionibus [illegible]
[illegible] causa [illegible] quod [illegible]
[illegible] ubi Bartolus sed quod
cum vult omnino [illegible]
[illegible], tunc faciat quod renun-
ciet omni iuri, quod habet
vel habere potest vel poterit
quocumque [illegible]

Quero licenciatus [illegible]
vult [illegible] [illegible]
vel [illegible] an potest et
[illegible] quod non potest [illegible]
quia [illegible] non [illegible]
alibi ita consuluit Bartolus

~~qui eciam volt omnes ex~~
~~cludere, tunc faciat quod re~~
~~nunciat omni iuri, ut quod~~
~~habet vel habere potest vel potest~~
~~et acquirendi tali~~
~~... licencia ... Cras~~
~~volt quod tunc ... prage et~~
~~...~~ de salicetro et
franciscus cardinalis et de
inde totum collegium doc
torum paduensium, quod non
non ex arte hoc possit
fieri quia stante non obe
dit non obstat iura in
dicata ita ut iuramentum
equiparatur ff. de iuris
iurando l. item quia
iuramentum prestitum in una
causa non preiudicat
alia ff. de iurisiurando
duobus l. si quis iura
vit et duobus sequentibus
et C. de dolo l. ...
ad hoc etiam facit quod
notatur s. de his que
fiunt a maiori parte ca
pituli c. i. ubi dicit quod iuretur
statutum, ~~et hoc~~ quod
facta in statuto, quia
primo casu tunc iuretur
generale statutum et tunc
sublato statuto tolli
iuramentum et sic hic
quia iste videtur iurasse
contentum illius ...
Glosa prima et ultima
ponit lecturam sine

in textu tali et sint ex
pedite, Glosa secunda notat
quod est standum maiori parti
item secunda glosa concludit
ex istis ambabus quod
standum est maiori parti

Extra de simonia

Dubium habet intellectum
et legitur duobus modis primo
quod iste erat aliquis benefi
ciatus in ecclesia secundum ...
secundo legitur quod non habebat
titulum sed ... Conclusio
sic summa qui renunciat
beneficio suo illud repetere
non potest vel sic et magis
late Clericus ecclesia adre
quisitionem eius qui habet
in ea beneficium eidem vo
lenti transire ad aliam
ecclesiam et transeunti re
signat omnia que de
dit ecclesie sine, per hoc
videtur ab eo absoluta tan
quam ex tacita renuncia
cione beneficii et maxime
si transit ad religionem ...
hoc postea dicit iste est
casus valde notabilis et
dicendum quia primo querela
... ubi ...
... ponit ... que
... ibi ...
... abbates ... sic
... ad suam peticionem

licetialis fuisset ad alia
eccam [?] quos pedit qp habe-
bat i pma

¶ Casus in tmo est qu-
dam clicus sancti Vinco in
firmite laborans apud
monasterium sancti salvatoris
peciit sibi habitum monasterii
cum indulgeri, tandem
sanitate recuperata re-
versuit ad monasterium pre
dictum ppa complendi
votum suum et aliquanta
mora facta in monasterio
fecit sibi restitui illa
que contulerat ecclie sancti
nicolai pmo. Volun-
tate sua mutata vo-
luit ut restitueretur
ecclia pdicta sed abbas
sancti petri et clerici eius
recipere nolebant, unde
significavit hoc idem ab-
bas domino pape, et
sup hoc scribit pp. a eps
petulano dicens qp
dicta ecclia ab eo so-
luta est, ex quo ea
que sibi contulerat sibi
restituit, mandat igitur
ppa, quatenus si res ita
se habet pdictum abba-
tem et fratres eius ad
recipiendum illius petitur-
la sine compellat
ut compelli pmittat

a pp̄la cepano [?], tanq
potuit illos ut illum de
novo rapiat sed non tamquam
antiqum recepisse

Allegat illud c.

qp tatate quis remanet
qm suo ec [?] qp pt quis
redire ex novo pmr et
id cui renunciavit, ite qp
accio semel extincta
non reviviscat

¶ Non primo ex texto o-
nis fimitas non impedit
votum, et hic ibi infir-
mitate sed hoc verum nisi in-
ius sit contra metum
ut patet i. de regularibus
sicut tenor sup hoc glos.

¶ Non hoc ibi in verbo re-
cepisse qp eo ipso qu-
pdictus assumit habitum pa-
cionis intelligitur renunciare
prioribus beneficiis immo re-
mittit. i. de regularibus
postulasti sed de con-
versis, i. de regula-
ribus ubi dispponit qp
cum probatur aliquis
beneficium conferri non debet
nisi ad id ipius accedat
assensus vel professionem
expressam fecit sed ta-
cita sicut recepit pro-
fessionem

No iiiᵒ quod quis possint
velle mutare domi-
cilium si recedit de loco cum
suis bonis, quod notat
Bartolus ff ad municipa-
lem l. assumptio ꝯmunis
prudentibus
Oppono vi inigaᵒ ibi
abbas sitᵗ. V. et ibi p
dicte ecclesie quod cum di
cta ecclesia deberet dici monastium
et quod dixit canonicos debet
dicere monachos Solvit
glo dicens abbatis ꝑplā
ti quia secularis est et
non regularis et iste p
fessat ibi canonicum quod idem
tenet immo
IIIº Oppono ex quo iste
nunc emisicat votum pro
fessionis non potuit muta
re eum ut pati. i. de
regularibus consulti Sol
vit glosa summa quod iste
votum non emiserat sed
emittere proponebat et sic
proposuit votum n. desi-
derium ut exposuit
Et contra hic glo opponit
et supra eo de regularibus
bus ubi dicit quod quando regu
laris habitum suscepit
tunc ibi permanere vel ad
alium ire Solvit glo
dicitur et idem immo vel
dicit quod nullus suscepat
Solvit glo quod duplex
est habitus unus est professionis
quia non probacionis deinde
dicit glosa quod iste suscepat
habitum probacionis et non p
fessionis de quo precedit
quando Xº solvit quod mul
tum suscepat et si suscepisset
hoc non potuit
obstare, quia non habitus
facit monachum sed pro
fessio regularis Solvit
immo, dicendo quod iste re
cepit habitum probacionis
non autem professionis, quia si
placuisset sibi voluit
religionem profiteri
XIº opponitur contra quandam
ultimam quod non debuit isti
restitui bona data
ecclesie ut pati in iuribus
allegatis in glo ultima
quod ii, nulli et xvii q iiii
sunt qui oportet Solvit
glosa simpliciter primo hoc
est verum in iure poli. i.
de gracia, equitate 2º quod
illud fuit de suo potius
quam de iure 3º forte
sub condicione totulata a
bona et licet sic soluta
diceret sed si ibi remansit
perpetuo est vera ipse
In fine glose dominus sol
vendo hec quia quod hec
bona fuit donata causa

mortis, et ideo potuit
penitere ut patet ff. de
donationibus causa mortis
l. causa mortis sic ergo
potest dici quod fiunt data
sub condicione quod eo decen-
dente, heres libere sua
secum portare

Queritur qui transiunt
de una religione ad ali-
am cum infra annum proba-
tionis sit vocandus ad
electionem faciendam in monasterio
vacante abbate. Inqui-
rit hoc casu quod non si tran-
siunt cum licentia secus si si-
ne licentia, cum infra annum
possit reverti ut patet in c.
de etate et qualitate
intelligitur et in c. de re-
gularibus statuimus. Sed potest
dici indistincte quod non
vocabitur, et id quod notatur
in c. de regularibus beneficium
li. vi in glosa magna
beneficiato

Admonet

Cum a
sede be-
neficiatus
sine licentia prelati sui
beneficio renunciare non potest
hoc dicit et est in sua com-
pilatione in titulo de tes-
tamentis propter decisionem que
fiebat ad illum titu-
lum et dividitur in duas. In
primo prohibito 2° precipit

transgressionem puniri ibi,
si quis

Casus in titulo de Episco-
pum fuit super quo in capitulo
tornacensi dicitur sine con-
sensu Episcopi intrabat ec-
clesias et ex illis renun-
ciabat, ideo super hoc scribi-
tur mandans, quod prohi-
beat personis sui capituli
ut sine consensu nullus ec-
clesias recipiat vel ei renunciet
et si quos contra prohibi-
tionem fecerit cancellatos
feriant

Nota ibi personas, quod be-
neficiati dicuntur persone con-
siderate late accepto beneficio
ut non solum comprehendat
clericos sed etiam laycos
quos fuit regi secum
nondum assumptum, et in c.
quidam monachos et in c.
religiosis domibus clemen-
tina que incipit et in c. sta-
tuit subdiaconi Episcopi
ut patet in c. de religiosis
domibus de synodicis

Nota sed quod non debet quis
ingredi beneficium absque con-
sensu prelati ut patet in c.
de capitulis per totum et c.
ibi cum dicit tunc assumitur bi-
et Tancredus dicit quod si clericus
transit de una ad aliam
eiusdem diocesis, sufficit

nati9 ꝯsensu sui Epi se
q sit ad dyocesim altius
et tūc requirit̃ ꝯsensus
nō ij° ibi incōsulto .i.
no ꝯsenciẽte, epo hic colli
it, q ꝯsilm̃ hic, sapit
ꝯsensu et p hoc fiat
q nota . s. de elec cū
vetel
Suppono q d̃r hic q
no p̃t q̃o dimitte bnfi
cū sine ꝯsensu supioris
cōn sit hrẽ quāti ꝯsē.
quit aliud quāti, ipo
ire vacat p̃m ut patz
s. de p̃bēd de multa ut
ibi d̃r q sit ntrari9 ꝯsē
q Epi Solūit hostien
hrendo q si tn̄sit sine
licen̄ no vacat pma
licet ea priuari possit
ut patz q. de clericis
non reside̅ṫbꝫ c. pclt
et hoc vn̄ sūm hostien
in spo mensē, no dicit
vacare si eo elapsi vi
epus tacite ratificare
placcōni; sꝫ ista ꝑ luo
et con̄ plura pma vn̄
suam q aliud est iṁutatio
aliud i simplicibꝫ req̃
rẽtibꝫ residenciam
Pñuero i isto eo casu
quo bnficiat9 tn̄sit ad
bnfm alti9 dyocesis, q̃o
non tenebit̃ ꝑ dyocesanū

ad quē tn̄sit, d̃r sūmo
et hostien q potit tn̄se
unti p̃ aliq tempus. s. q
a suo dyocesano licē-
ciam obtineat aliaq̃
est hic casus de p̃fessa
alia pudenda arnut
lite no ꝯtes̃ quā s. et
nō alit̃ et de cleri̇s no
residentibꝫ qua nō mil
li et c pl̃atum
Suppono ij° epo c. de
multa s. et si ultra
ubi p9 hitum sam ec
clesiam, no fiat fruct9
sine suos Soluit
sūmo q illud intelli
git̃ q recepit sam, deli
cem sūm dyocesaiī et
tūc nichil iuris reti
nuit in pma vel qũ
tn̄siuit sine licen̄ et
epus sustinuit, q re
tinet utraq3 tūc eū
fruct9 sine no facit
suos
Glo sūma dat gcor.
sup eo q d̃r in textu
q epus admoneat
clericos q sine eius li
cen̄ intrare ul dimitte̅
ecclias non audeant
Glo allegat duas q
ror 2° tetat q de mo
ribꝫ p̃latis 3° ꝯpont
q d̃t sum9 capli de

cauta ulcione Item dt
q si platus i abbate
uel sponte ratificet
Item quit q detinsitu
ad religionem deinde art
p opionem vin qua re
pbat
Nolo sia quit dn q h
di q clericus no det de
inre ire de uno bnsio
i aliud sine dyocesan
licencia sicut est locum in
supiore puta epo et
glosa detmat q sic
Idem nota vij q i epo
de loco et p hoc facit
lra ista ibi ad ordina
cionem tua sed q si pti
net ad ordinacionem al
tius, quia tunc eius li
cencia requirit dn aute
clericus volens tnsire de
minori ad maiorem pos
sit ab epo cogi, de hoc
s. e. q in dubijs et c
li clemen. vna
Set quid si bnficius dimit
tit bnficium absque consensu
supioris dn possit re
uocari, glosa eadem tenet
q , vnu cum excipit
q pnt ire ad religionem
eciam si platus no velit
consentire xvij q ij due
sunt leges petita licencia
quis no obtenta, sic
est et regularis de vna
religione ad aliam, si tn
platus suus tnsitu rat
here voluit potit eciam
illa ordinare in illa ad
quem spectat s. e. q in
dubijs
Insuper istius ptes glose dn
q idem tenet in. q
qui platus tnsit de vna
ecclia ad aliam, q tunc
licitu est epo ad quem
ptinet prima ecclia illa
alteri conferre vel si ad a
lium ptinet eleccio uel
puisio mandare q hoc
faciat, sed hoc intellig
um dictum in. de
ficijs que sunt obtinere
no pnt, sed si sit tla
que plura sint pnt in
et de hoc dn ut s. de
cler no residen c. si t
in hoc q dt in. q
elector cum sunt vj me
sium pt eligere, dt hostiensis
q i. ssex ad spo mensio
computandus est et ipso e
lapso eligendi seu puide
di p de pben de multa
p. hostiensis. q. et c. et si vl
et hoc in illo casu vbi
ad dyocesanum puiso p
tinebat sed si ad aliud p
tineat est, ut dyocesanum

Nota de dualibus qorum
jo collet artu et sola cedo
illud post sua opionem

requirit dũm translacõem ra-
tã habeat uel nõ
Queritur quid si superior
mortuus fuerit, noluit ratiha-
bere ratam translacõem
uel non quid erit dũm
possit eligi, dicit hostiensis
infra vj menses fiat
eleccio arg. de supplenda
negligencia prelatorum c. j. et de
electione c. si. dicit
hostiensis quod si superior non
renunciat illum, j. fi. quod tamen
dico quod tunc non erit nec
quod hiis eligere uel providere
requirat superiorem dũm
rata habeat transitum uel
non hoc patet per c. de mul-
ta li. vj. eo. quod hoc
non tolli potuit superior
non revocari translacionem
et si revocaverunt elec-
cionem tenuit in effectu
facta de non prelato
vacante sed si non revo-
caverunt eleccio tenet
tunc ibi in glo. arg.
hic colligit arg. quod
prelatus non possit
eligi ad aliam ecclesiam
sed dicunt postulari
non habet facultatem re-
cedendi sed glo. concludit
quod pot eligi dum modo
sit idoneus sine
in eodem capitulo sine
alio et si superior dene-
gaverit sibi dare licenciam
dum petiuit, debet per superiorem
compelli hoc volt in effec-
tu quod videtur
Queritur quale debet fieri
licencia de qua hic glo.
vij. q. j. placuit et xxj
q. ij. c. j. et viii et c. aliter
que dicunt quod si transit de
una ecclesia ad aliam
eiusdem diocesis non requirit
expressum consensum sed verius
videtur quod indistincte sufficit
tacitus, cum vealat idem
operetur tacitum et expres-
sum et de hoc de foro
competenti si diligenter in
glosa permittit et maxime
si transierit et prelatus sciat
et infra vj menses ipsum
non revocaverit. Secus si
prelatus revocet quia sub-
iectus tunc cum videtur tacite
dissentire
Queritur dum indistincte
habet locum hoc in dictis
beneficiis Immo dicit quod hic
locum in personatibus et
constitutus in personatu
non pot dimittere eam
suam sine licencia superioris
licet pot consentire eleccioni
de se facte et si aliqui
de alia ecclesia eum eligunt
non peccaverunt, tamen hoc

no est phibitu ut pat
3, de elec cu inter ca
noicos Et sic licet ab
inicio fuit i sua libera
volutate acceptare
vel non, tamen ex quo
acceptat, no pt libere
recedere cu libera volunte
no habet. in c inst
Sz an hoc etc habet lo
cum i simplicibus, imoo
videtur loqui i psso
natibus sed verius pt dici
q etc comunibus habet lo
cu racio quia ubi est
eadem ro ibi idem ius
Sed qr acceptado beneficiu
vir quis ptrahit cum
eccli et se obligare
illi ad serviend cu quolibet
benefim dat propter officium
ut in c, cu sm apostolu
de preben et i c, inst
ubi in biblia ubi textus
nobilis et quo est in
quest i simplicibus stendi
tuat vel psonatibus
quo ad hoc

Super hoc

Sicut diffusius repu
tat ut in glo et legitur
variis modis sed sm quos
modum legendi hoc dicit
con petere beneficiu aduenti

excepco spontanee re
uncta ex eadem causa non
adiecta, exceptionem con
qz replicare pt actor
q non spontanee renun
ciavit, et q melius pba
bit i causa obtinebit
Et dicit in d, q primo po
uit dupp quod sub vbo
soluend lra, ibi sic tuo
Lan ponit glo secundum
no dicit Jo an, q ve
re lectus istius decre
tibat ipius intellectum sed
expodo istam secundum etc
tinat, no est diffide
No q hoc vult ista de
cre, sed sm, immo, et hoc
est dice q si aliquis ti
petit beneficium sine pet
tom ponedo et renu
ciat exceptionem sponta
nee absurdius concludi
no est inst pbabilis ca
resigna, ptendat
dicat q si actor replicat
dicendo q coactus renun
ciat et vbi vel testes
habet, recipiat testes a
toris q coactus renunc
non obstat, in de resti
spoli, accepta quia
ibi volebat pbare sp
liam et non coactum

renunciaciones. Et est ratio quare
hoc casu preferuntur probationes
rei actoris quia reus per eas
intendit probare intencionem
rei actoris intencionem
quod sponte resignavit
quod est soli deo patet.
Actor vero vult probare
vim et metum quibus per
rationem actoris est preferendus.
Item testes multi testes
in re spirituali debet sufficere,
nisi quod ponit hostiensis
et abbas et Egidius et
allegat hostiensis quod notatur
de testibus, licet contra
per ratione et est simile quod
notatur in speculo, titulo primo
de testium probatione.

Ratio secundo ibi nulla ratione
iustitie reddit. Et quod vicis-
situdo que est contra ali-
quem facit cum non admitti
sit quando non pro minus falso
maxima non presumitur quod quod
taceret suum beneficium quod cum
labore acquisivit sed de
probationibus quod cum indebite
quis quasi quando sponte re-
nunciat ut dicto c. i.

Ratio iii. quod ei qui petit
in favorem obstat eius
expressa spontanea renun-
ciatio. Item quod exceptio
spontanee renunciacionis est
causa aqua non est ita

sufficiat ad repellendum quem
a peticione sui beneficii. Item
si de iure tali causa ad-
mitti possit, iudex tamen
ex se et suo officio debet
causam inquirere. In potestate
enim iudicis est facere cum
ex primi.

Expositio non quod illud quod
potestati iudicis relinquitur
non sufficit subicitur cuius pote-
stati, de hoc in c. bone
de postulatione. Dic
quod ubi iudex ex officio
suo aliquid supplere potest
ad supplendum tamen non ar-
tatur. Item in dubio non
debet quis presumere quem
suum beneficium iactare ma-
licie cum est quesitum, cum
magnis laboribus et ex-
pensis.

Ratio multa ad renuncian-
dum apta, puta vel metus
sicut mina et quietus ad spo-
liandum quo ad beneficia vel
alia spiritualia propria
sub rationis persona vel
permittere. Item sicut in textu
cum glose nota quod proba-
tio utriusque partis admit-
titur et per eo fertur sententia
quam melius probabit habita
ratione respectu ad dignitatem
testium habilitatem et nu-
merum, de quo in de testibus

in nova Item ibi porro
negatur secundum allegat
quod nova per res natura
non est probabilis de quo
in c. bone .ii. de elec.
Sed adutend quod quedam
est nova que habet in se
implicita ambiguitatem et ta-
lis est probabilis de qua
in c. bone .i. de elec.
et hic in glo. negat
littera textus dicit Ressatur
.i. quibus obiecta sunt ex
parte rei petitoria convicti
abinrator, .i. cum iuramento
renunciatoris Omne eade
cognitionem hoc duplicat
potest intelligi primo quod
ex primi causa renunciatoris
vel ut dicit glosa attesta-
tionum et huic directe re-
spondet Et cum actoris
replicantis, quod sponte non
renunciat et dicit quod hic
recipiet ipsius probatio si
de hoc replicat de spon-
tanea de qua compit
dicit textus Sedes quia
semper vacuum esse non cre
dimus immo cautum et
necessarium

Secundum quod casum intelli-
intelli et dictis respecti-
bus et primo videtur tex-
tum libri due contra
fortune vel tantum una

quedam cum iudice volunt
quod sit ima quod sit etiam te-
stes ipsius actoris dum ad-
mitti debuerunt obstare
iuramento, apposito in renun-
ciatione, quod videbatur de-
finari per c. Si vero .ii. de
iureiurando, quod de testi-
bus non videbatur dubita-
ri ex talis modus quibus non
tenetur, sed quibus tenetur q
due contra formatur in
hoc casu prima dum ex quo
renunciatores spontanee ad-
mitti debeat si non comperit
aliqua iusta causam
renunciatoris et determinat
secundum glosam quod sit data
quod non esset semper vacuum
causam inquirere Secunda
questio data quod sit ad-
mittenda queritur dum si
testis actoris qui dicit quod
sponte renunciat, prius
admittendi, quod testes
qui dicit quod sponte renun-
ciat est dicendum quod est regula
actore non probante absol-
uitur reus

Sed contra hac prima oppo-
et videtur quod talis exceptio
non debet admitti si non
comperit aliqua iusta
causam renunciatoris tamen
quod est propterea contra hac

renunciacionem quod non sponte
renunciavit quod est contra hoc
quod ait c. i. constitutus. Item de e
eorum dictum ad hoc sunt doc
tores quod quando exceptio ap
ponitur, admitti sit
expressione alicuius facti
habeat tollere presumptionem
illam ea que dixit tacito
nomine reddere rorum, plus
est dicitur quod sciant hos
in iudices ex suo offi
cio, facere causa exprimi
aut non vult cogi non
et hoc est de mente
de glose ibi si vult pt
inquirere etc. Si autem
exceptio in sui propositione
est inepta talis admit
non debet nisi causa
exprimat ut in c. solite
de restitucione spoliorum
in c. exactata, § de
iudiciis. Si vero amor
exceptio debeat sui forma
ut apta sit sunt aliquid
suspicionem faciat contra ea
quo illo aliquid appareat
iusti, tunc non admittit
exceptio nisi tale quod ex
primat, quod ipsam exceptio
nem iure singulari de
fendat ut patet § de resti
tucione spoliorum c. i. in vi.

et notavit Innocentius c. i. §
de off. vicarii in c. finali
de libelli oblacione, ubi
vero sunt reddit exceptio
causa tunc admitti ex
ceptio quod causam institueret
et pro hoc dicit Innocentius in c.
i. de libelli obla-
cione quod valet libellus si forma
sit peto c. ab ecclesia quod
mutuavi ecclesie, et cum non
allegetur illud mutuum versum
in utilitatem ecclesie, vero quia
per mutua causa illud ex
quo habitum, cum illud est
versum in utilitatem ecclesie ut
non videtur concludi sunt mo
dus quod iudices non ex
qualicumque presumptione sta
tim debet exceptionem re
cipere ut notavit Innocentius
in c. i. § de libelli ob
lacione. Ego modo intelli
gendum cum quod hic fuit
duplex casus, prima est
cum exceptio spontanee
renunciacionis sine causa
cognicionem debet admitti
et cum testes qui super tali
exceptione examinati sunt
interrogari de causa re
nunciacionis et ipsa videt
quod non est super vacuum,
causam resignacionis requi
rere a testibus ymo est uti
le et necessarium et super hac

lecturam tunc erit dicendum
quod testes non probant nisi
in eorum deposicionibus as-
signet iustam causam re-
signationis quia spon-
tanea causa resignationis
allegata presumptionem habet
contra se, ex causa quod in tex-
tu continetur unde in dicto de-
posiciones testium non conclu-
dunt necessario nisi assig-
net causam iustam que
hanc presumptionem removeat
¶ Sed contra hoc opponitur
in eo quod vult quod testes
necessario debent exprimere
causam iustam facte re-
nunciationis sed hoc non videtur
esse verum quia talis
causa exprimi non debet
ut in c. sicud, ii, de re
iudicata quia ille teste de-
ponente dicimus quod sufficit
teste assignare causam
scientie eius. Solucio autem
testis deponit super eo
quod est perceptibile directe
per aliquem ex sensibus
corporis, ergo quia vi-
dit audivit tetigit etc.
ergo et tunc dicendum quod de-
posicio testis valet quan-
tumcumque non exprimat
causam. Aut interrogatur
super eo quod non percipit
directe sensu corporeo

et tunc etiam si non interroga-
detur causam exprimere debet
concordat infra, eodem, allegatur
et opiniones doctorum super
hoc ii. de testibus cum
¶ Sed a quo cuius probaciones
sint admittende utrum
actoris spoliati vel re-
vel utriusque, et est dicendum
quod actor debet probare quia
actore non probante reus
absolvitur ¶ Sed hoc variat
intellectum tali in hoc
ut sciamus an sit actio
petitoria vel possessoria
secundum intencionem glose
tunc est actio petitoria
secundum Innocentium, licet quod hoc casu
habet locum sive agatur pe-
titorio sive possessorio vel
interdicto unde vi vel actione
de dolo vel metus causa
vel quolibet alio restitutionis
iudicio. Sed aliqui tenent
quod hoc casu habet locum
quando agitur possessorio ut
refert Innocentius, et concludit
Hostiensis dicit quod quando agetur pos-
sessorio, tunc est standum
capitulo solite et accep-
ta ut distinguamus an
spoliatio processit inmediate
an vero sequatur vero
est tenendum cum glossa hic
agebat petitorio [illegible]

qua si possessio agetur
nec ipse admitti excep-
tio simoniace facte per
poliacionem ut i dicto c.
solite. Et licet hic multa
multa dicat i[n]trando
non est intencio. Immo si
per hic non audiet exceptio
ro resignacionis non adiec-
ta causa. Et si actor
replicat quod sponte cessit
non audi[tur] excepcio quod
sponte [n]o[n] q[ui]a in dubio
non presumitur quis suum bene-
ficium semper cedere cum
difficile acquisitum.
Glosa super verbo verisimile
notat quod cum per excepcionem
sibi simultanea reddatur
de simonie admittatur
probacio in con[trarium] ut i[n] l. di[ctum]
glosa super verbo cum p[ro]
cius exceptionem oppono
in eo quod dicit textus non
esse super vacuum causas
resignacionis inquirere quia
sufficit eum non constet de
simoniaca causa facta spo-
lie ut patet i. c. proximo
cum iudex supple de
facili ut patet di. de pos-
tulacione bone p[er] Glosa
ista solvit dicendo quod causa
causa in quam lig. non sit
allegata, et fatetur quod non

tenet res causa alle-
gatis dicit. Immo quod area
spoliatorem debet inquiri
de causa et est ratio quia
ipse spoliatorem opponit
de resignacione et ideo
illam probare debet et
eo quod causa est in eo
quod contra dicit non esse super-
vacuum dicit glosa hoc
verum quod iudex si velit
potest inquirere sed non tenetur
sed hostiensis dicit non esse su-
pervacuum ymo dicit fore
necessarium sed per plures plag-
lo. an 2 sit ess[encia] diver-
sitatis declarando.
Ibi tunc ibi in glosa quod
ut sunt lau[rentius] et goffredus
hic et in c. solite hoc
tenet c. signat opponitur
quod non sit audiendi tes-
tes super spontanea re-
signacione vel ab impressione
in restitucione ut patet i. c. i.
de restitucione spoliatorum
c. solite. Solvit glosa
dicendo quod i. c. solite ibi
agebatur possessorio super pe-
ricule sed hic petitorio.
Notat glosa ista quod te-
net resignacio facta per
metum hoc verum intellige
de metu qui non potuit

qui[a] c[aus]a resignacionis non opponit
sed opponit dupliciter et solvit
non potest valere simoniacum sine
causa ad textum potest cum et
porcedo apud...

cadēt i ꝯstate viru ꝑ
ut notaunt ffrancus l. c.
ꝑ. ꝓ. ꝙ metus causa l. s
istius est glo̅e qr volu
tas coacta voluntas
est et c.

Glo̅ sup v° metu op
ponit ꝯtra textu̅ ꝙ
sit supfluus ibi non
vi nec metu, qr metus
ꝯtinet ipse vim. ff ꝙ
metus causa l. ꝑ. et uo
solvit

Infre istius glose dicite
ꝙ vba no vi, pt intel
ligi de vi ꝯpulsiua s
verbu metu de compul
siua et de hoc notat
ꝓ. ꝙ metus ca ad audien
dum ecu est ꝯm ad glo
sam sup vbo oppssione
qua eciā opponit de
supfluitate, s; est ꝯm ꝙ
loquit de oppssione
facta a iudice, vba
aut no intelligut de
oppssion facta a pma
to sm petrus

Glosa sup vbo pecune
notat ꝙ i remcia oe
no det inbvenire pecu-
nia q̄ est copensa
ciu no est; ꝙ ista glo
volt inferre ꝙ si re
nunciatio facta est inter
ventu pecune, ꝙ talis

no tenet, s; glo stati
dicens ꝙ licz remcia
tenet, s; iste pnai dicit
quia symonia comis
pecunia rcepi ꝑ p
Infine glose ꝯm s;
immo si reg de hoc ꝙ
fiet restitutus actoi
quia reg sua fpricu
allegat etiā non ꝙ
audiendus sit se dedisse
illi pecuniam Secundum
vero est si petit res
phanda, quia tunc pt
recipe vm ꝯt Immo ꝙ
nec ille qui fuit
talit ꝯsecutus pt re
nere, nec ille qui resti
ituit pecunie pt repe
tere ut ꝑ. ꝓ. de transactio
nibus ꝯstitutis. Item ipse
glo ibi non tenet. ꝯm
ꝙ idem tenet Immo
de rebus pmutacon cum
vinis et c.

Qz oppon glo vi ꝙ
ista nec nec vi nec
metu no potuit pbi
qr recna no ꝑ ut ꝑ
de clerico bene vol
luit hostis ꝙ no ꝯ in
telligi ꝙ testes sup
hijs nec ꝓducatur
s; sup resignacione sic
facta, quia h; ab eo
si stant metum ad quē

fet hic respectus utrum
ad dignitatem prin. uel
ad dignitatem testium
Glosa super verbo negat
dicit quod hic fuit quedam
factum penitus quod ipse
includit affirmationem uel
aliter secundum Goffredum
Glosa super verbo ad dig-
nitatem querit quod uelit
ita cum dicit super
spone sua habito ad
dignitatem respectu ad dig-
nitatem prin. et hoc te-
net Goff. et Innocentius sed potest
dici ad utrumque habere re-
spectum sed tamen ad dig-
nitatem quod etiam prin.
Ibi glosa querit qualiter
et iudex pronunciare
debet super hoc quod sponte
renunciauit uel sponte non
renunciauit et glosa sol-
uit directe quod debet pro-
nunciare super principali que
est de receptione ecclesie
In fine istius partis glose
dicit quod habetur simile
c. q. i. reperiuntur et de
elec. consensu c. i. li. vi.
Et in eo quod dicit in fine
probationes admittendas
in eo de quibus probationi-
bus intelligitur dicit
Innocentius quod intelligitur de pro-
bationibus spoliati uel

Hostiensis notat et dat plus ex causis
et ... et remittit et ponit opinionem
... alia lectura

spoliatoris. Et hoc quia sequi-
tur magnum periculum
si admittentur testes su-
per de spontanea resignatione
et violentia cum possent
esse quod pauci erunt
qui scirent violentiam et
multi essent super venien-
tes qui spontaneam con-
fessionem audiuerunt ut
patet supra quod metus causa
c. i. Est ergo bene statum
ut probationes actoris super
violentia suspiciantur et ac-
tore non probante absol-
uitur reus ut supra.

Intimauit Significat quod
sponte re-
nunciauit electioni de se
facte super qua ultimo
non audit et dividi-
tur primo ponit qua-
lis causa confirmationis
sine electionis spoliatus ibi
quia tamen
Casus in tantum. Erant duo
erant electi ad quandam
abbaciam scilicet R. et O.
causa fuit agitata co-
ram ordinario et lata fu-
it sententia contra ipsum R. a
qua appellauit causa
fuit commissa Episcopo Lu...
nensi et eius iudicibus co-
ram quibus dicebat R.
sententiam illam non vale quia

in ca no comprehendebatur ca
quando sententia contra ipsum la
ta fuisset et alteri pro
debebat probare sententiam
iniustam fuisse sed magister
allegabat quod ista non fue
runt necessaria, quia probat
per sententiam nisi probet contrariu
tamen causa fuit dela
ta ad sedem apostolicam et ipse au
ditus hinc inde partibus
dicit quod iudex non semper
ad unam speciem probationis
debet animum suum applicare
sed omnia debet considerare
que fuit in pugna sua
et ex illis debet animum
suum informare et sententiam
ferre et per tali sententia
consulit propter auctoritatem
iudicis donec contrarium osten
datur ideo debet standum
illi sententie primo late nisi
si ipse reus ostenderit se
tertiam ... vim con
stituit ipse reus ... quo
... et possessionem ipsius
reus de ... sua
... ideo sibi in
... petitum ...
scilicet per illa abbatia
hic est casus
Nota allegationem istud quod iu
dex non debet alligare
ad unam speciem probationis
et de hoc in glosa ...

se debet se informare te
stibus instrumentis et fama
et timore sed ex confessionibus
deponentibus et allegationibus
debet animum suum informare
2° allegationem quod presumitur pro sen
tentia donec contrarium ostendatur
3° allegationem quod propter auctoritatem
iudicis presumitur pro iudice
et de hoc in ... de re iud
icata et ... cum inter vos
et ff. de regulis iuris res
iudicata ut in glosa in
hoc verbo nisi ostendatur
contrarium et de hoc in glosa
Nota iiii° quod stat ...
... et maiore ...
in preiudicium alterius et de
hoc in glosa ... c.
in de proba ... possessionem
et ... q... ii ... et
primo quod ... fa...
semiplena probatione
est singulare et non ... vel
legitur quod sit semiplena
quo ad hoc ut possit
deferri iuri insupple...
probationis de iure iurando ...
sed est semiplena et non
plena ... facit semi
... presumptionem non dut
probationem
Nota v. quod ex confessione
... quod ... non
illud ...

te iudicis et tlis confessio
dicetur pro victo et desic
de confesso l. vna et ff. de
confessis cum sup et C. vltio
et hoc in glo vltia et
idem tenet Inno. q. dicit
quod est plena probatio
Nota vltio quod periculo
sum est Iuri suo renunc
ciare Glosa sup verbo
standum et per eam oppe
sicionem oppono contra textum
tum ideo quod dicit, quod p suum
iudice et p sna, ymo
videtur quod non p stetur p sna
in p iudice s victor h
in appellacione probatus
cam rite latam ut patet
in autentica, de his qui
ingrediuntur ad appellandum
illud, istud fuit solutum
motiuum Et glosa solut
diuersos quod semper stat sine
nisi probet quod iniusta sit
et soluit glosa autentica
allegatam dicendo quod corpore
quod non reprobatur probat eam
iustam Item si dicit sentenciam
iniustam esse per processum quod
dicet non esse latam contes
tatam vel quod simile et tunc
necesse habet docere sentenciam fore
iniustam per processum
Queritur vtrum per processum
iudicis est presumendum

Et refert dicendo, vnde est
presumendum per processum iudicis
iudicis aut contra Et in
his que facit contra iudicium
tunc dico quod non presumitur
prout legitur et notatur
ff. de restitucione spoliatorum
l. consequenta et goff et
Host idem tenet et sic
notauit Jo. glosator decreti
in q. i. in summa
Inno. tenet contrarium
ff. de probacionibus cum glo
penultima et male pro
ut notat Archi in C.
preciam vij q. i. in sna
Pro concordia istorum oportet
dicere est dicendum, aut loquimur
in his que non constat ad of
ficium iudicis et de hoc
constat et tunc non presumitur
presumitur plus quam presumitur
p priuato quia in hoc non
est iudex ut ff. de regulis
iuris l. factum a iudice
et ff. de regulis iuris. C.
ca que. li. vjo. Et hoc
verum eciam si iudicialiter
procedit ut C. Si non a
competenti iudice p totum
et ff. de iurisdictione omnium iu
dicum l. fi. et ff. de confessis
cum nisi l. vj. Et sub
isto modo possumus intel
ligere C. consequente de resti
tucione spoliatorum ista quia

[Marginal note:] colit... contra Jo. qui dicebat quod
... victor habet probare sentenciam recte
... dicendum est quod stat
... probet quod iniusta sit

no spectat ad offi[cium] p[re]
lati, subditu[m] suu[m] spolia
re b[e]n[e]ficio suo sine cau
[sa] [con]tinens. Aut loquimur
de hijs q[ue] spectat ad
officiu[m] judicis et h[oc] dup[liciter]
aut hoc constat aut e[st]
dubiu[m]. Aut loquimur de
hijs que facit [per]
vel timore[m] sue p[otes]tatis
vel de hijs que facit
i[n] p[re]iudiciu[m] alt[er]i[us], et mo
do debito, sicud spoli
ando aliq[ue]m re sua si
ne causa [con]tinens vel
in[con]grue agente vel occupa
do re[m] alterius talem
vacatione[m], et tu[n]c no[n] p[er]
sunt [pro] eo. C[apitulo] q[uam] metus
ca[usa] l. i. p[ro] impr[e]ssione[m]. Et
sic intellige opinio[nem] goff[redi]
et host[iensis] et suos seque[n]
tium. Concludo q[uod] est q[ui]
[con]tinet officium iudicis et
de hoc constat vel e[st] est
dubium, quia ipse iu
dex [con]cedit timore vel
timore sue p[otes]tatis vel
facit i[n] p[re]iudiciu[m] alteri[us]
occupando re[m] alteri[us]
aliq[ua] vi vel oppressione[m]
et tu[n]c no[n] est p[re]sumendu[m]
p[ro] iudice. Ubi dat lo
cu[m] de illis que spec
tat ad offi[cium] iudicis
ipse facit [contra] vel ultra
timore sue p[otes]tatis sibi
p[er]missa a iure et

d[ic]tum q[uod] no[n] p[re]sumit[ur] pro
iudice vel p[er] [con]tra d[ic]tum de
pe. et re. c. indulgencia
li. vj°. ubi d[icitu]r q[uod] no[n] val[et]
indulgencia data ab ep[iscop]o
ultra tenore[m] [con]cilij ge
neralis. Aut loquimur de
hijs que facit sine p[re]
iudicio alterius et modo de
bito offici[i], ut se[n]tencias
app[ell]at[i]o[n]e remissas vel uni de
iniquas r[e]vocando vel vict
alia ad ferru[m] debitu[m]
ponendo et tu[n]c p[re]sumit[ur]
p[ro] facto suo. ff. de offi
p[re]fecti urb. l. prima et
ff. de ferijs. l. i. et ita
intellige opinione[m] Inno[centii]
allegata in c. q[uam] contra
stare[m].
Q[uonia]m medius fuit utrum
p[re]sumat[ur] p[ro] processu iudicis
in hijs q[ue] fa[cit] in iudicio
et figura iudicij. Et est
d[ic]tum aut quer[itur] de pro
cessu facto an sentencia de
finitiva et ea no[n] dum
lata et est d[ic]tum q[uod] p[ro]
illo no[n] p[re]sumit[ur] nisi q[uan]do
i[n] causa legitime constitit
documentis ut p[er] [con]tra. l. i. de
p[ro]ba. c. i. q[uam] [con]tra nisi c[er]
hoc tenet Inno. et ho[stiensis]
ibi in glo[sa] p[er]misse et
qualiter ibi exp[ro]peditur
aut quer[itur] de s[e]n[tenti]a diff
initiva et tu[n]c aut ille
[contra] quo[s] lata est s[ententi]a

petit eam per superiorem
confirmari et tunc debebit
probare quod rite et iuste la-
ta sit, ut notatur Innocentius
et Hostiensis supra de confirma-
tione utili c. i. in fine et Guil. de
mon. Lau. de appella-
tione si in clementina et potest
esse casus supra de preben-
dis c. confirmationem in fine. Et
est ratio, quia tunc est actor
vel quasi. Vult actor aut
ille pro quo est lata non
petit eam confirmari sed
forte petit eius execu-
tionem, vel forte nichil
petit. Et si non est du-
bium de iurisdictione iudicis
et tunc aut ille contra
quem lata est, appellavit
aut non appellavit. Si
appellavit aut legitime
et rite aut frivole. Si
legitime et rite. Si le-
gitime aut fuit prosecutus
appellationem aut non. Si ap-
pellavit sed frivole vel
non fuit prosecutus appellationem
quia ista sunt paria non
appellare et frivole ap-
pellare equivalet ut le-
git et notatur supra de appel-
la. cum appellationibus fri-
volis li. vi. Sed cum hec pa-
ria sint frivole appel-
lare et sententia appellationem non

prosequi ut ff. de his
qui notantur infamia l. furti
et legitur et notatur supra de
appella. cum sit Roma-
na in principio et de appella-
tione. Si appellationem in clementina.
Et tunc aut est sententia la-
ta presente parte victa presente
aut absente per contumaciam
quia contumax pro presente
habetur, dummodo sit tale
negotium quod contra absen-
tem possit pronunciari
ut patet C. de iudiciis
properandum § Sin autem
et ff. de dolo
et contumacia l. causa
et C. eodem. Aut est la-
ta parte victa absente
non per contumaciam. Si parte
victa presente vel absente
per contumaciam. Et tunc
aut est sententia lata contra
ius constitutionis aut non est
lata contra ius constitutionis.
Si non est lata contra
ius constitutionis et est eadem
quod profertur pro sententia tamen
quod parte causa, quod cer-
te processu tali quod eo
casu sententia importet finem
controversie et videtur habere
ff. de re iud. l. i. § i. ac
ff. de regul. iur. l. res
iudicata. Si autem est la-
ta contra ius constitutionis tamen
quia adhuc profertur pro sententia

augem detegatur nulli-
tas eius ut hic, et post
quam est detecta nullitas
eius tunc non presumitur pro ea
sed presumitur eam esse nul-
lam et hoc casu incubit
probacio illi contra quem la-
ta fuit et qui eam asserit
fore nullam ii q. vi diffi-
nitiua et j. de re iudi. c.
j. et c. inter ceteta et con.
c. j. in clementina Si
aut est lata sententia pro
parte victa, absente non
contumacia et tunc est
contrarium quod non presumitur pro ea
nec pro processu iudicantis
nisi contrarium constiterit et sic
potest intelligi c. quam quam
Concludendo igitur sum breuis
quod si sententia fuisset in rem
iudicatam, quia non est
per appellationem suspensa tunc
tenet sententia quo ad eius
iusticiam et eius processu
nisi contrarium aliquis doce-
at ut in c. Bone j. o.
de elec. et j. de re iu-
di. sicud Si vero non fu-
isset in rem iudicatam ut
quia est appellatione suspe-
sa tunc non presumitur pro
ea nec pro eius iu-
sticia ut in c. accedens
j. de restitucione spoliatorum
Sed potest sic dici quod
iste legittime appellauit

et tunc est contrarium, aut ap-
pellatus tamen prosequitur
appellationem et petit sententiam
pro se lata confirmari quod
facere potest salua tamen fini
temporis a iure statuti
ut j. de appella. c. ob-
late § Si vero et de con-
firma. vti. vel inuti. sententie
c. et c. coaiata et de
appella. c. Si appellationem
in clementina et tunc te-
netur probare sententiam pro ipso
latam et sic intelli-
gitur glo. alle. de hijs
qui ingrediuntur ad appel-
landum colla. v. aut ap-
pellans prosequitur et
tunc quia tunc incubit
onus probandi appellationem j.
tempus iuris et alios re-
quisita et est contrarium o
appellatum ff. de probacione
l. ei. l. ei. j. de appel-
la. c. Roma. § Si vero
lii. Et est ratio quia
la appellatio legittima suffert
iurisdictionem in superiorem
ad quem est appellatum
ut nota. j. de off. de-
le. c. cum contingat et j. de
appella. c. non solum li.
vi. Boyk Henricus
Glo. finalis notat quod
confessio in iure habet
pro conuicto et hoc suffi-

quod opus est eorum quod appellauit
Et probat se refrenasse appellationem
ea qua a iure requiruntur ut
iste appellauit applicat

Sane legi duo-
bus modis
primo quod non contineat nisi
pro quod contineat et iste
secundus modus est communior et
hoc dicit in summa, quod renun-
ciat litteris beneficialibus, non
ideo institucionem de se
fecit per illas renunciasse
videtur et dimittere quia per
quedam 2o provisio ibi
quia vero
Casus in textu dicit quod Romanus
pontifex mandat legato ap-
postolice sedis ut Heu-
ricum subdiaconum in eccle-
sia tarracensi instituet in
canonicum quod mandatum ipse
obtemperans ipsum institu-
it sed cum canonici ipsum
super eodem beneficio molesta-
rent de consilio illorum cano-
nicorum intercessionali se sub-
iceret, eis suas litteras red-
deret et ipsi propterea ipsum
in canonicum reciperent non cura-
bant et ipse hoc factum ipse
proposuit et petiit sibi
providere de remedio
papa mandat ut ipsum in
fratrem et canonicum recipiant
non obstante quod suas lit-
teras eis reddidit factum po-
suit quia cum ipse debu-
it apud eos gratiam ob-
tinere dispendium non se-

stinere ideo mandat
quod non isto non obstante ipsum
in fratrem recipiant
Nota quod qui restituit
instrumenta iuris sui videtur
renunciare iuri quod sibi co-
ram competebat hoc
quod in lege i. de pactis cum proponas
Nota ii quod ubi quis
gratiam meretur dispendium
sustinere non debet de hoc
in glossa si certum peti. in principio
Nota iii quod deceptis
et non decipientibus iura
subveniunt
Suppono quod iste non
debuit audiri et quia
tradendo litteras videtur renun-
ciasse iuri suo ut patet
in lege i. de pactis cum proponas
Glossa penultima aut si
non solvit sed est dicendum pro-
ponendo duas lecturas
et primo quod stet contrario
quod iste non habuit nisi
eo quo tradidit sua
instrumenta sed audiri officium
iudicis quod implorat offi-
cium iudicis contra illos qui
ipsum fraudarunt et hanc
lecturam tenet Hostiensis dicens
quod sed decretalis plus
innititur equitati quod iuri et
hoc casu videtur tenere Johannes
de Deo dicens se audivisse
a quodam quod decre-
talis pro de pactis et

ista sic debet intelligi
quod per officium iudicis con
sulitur ei, qui sic bona
tradidit et ff. e. veniens
ubi de hoc nisi sic glo
se, et pro isto facit lex
quia iste auditus ne
paciatur dispendium et
hac est sequitur host.
et ypo. Et hec lectura
magis recedit si in respe
cto, fuat collatus cano
nicatus sicut quis sic
sit ut patz de rescriptis
c. plt. l. x. uo; et ff. dep
bene si pro quo in lo quia
tur vi rescriptum consecta
super iure quod iste lz et
tradendo illud rescriptum
vi illi iuri renunciare
Ga lectura est quod ite
de iure fuit dudum lo
quod ipse renunciando bonis
non renunciat institucioni
de se facte et quod quero
et ista sequitur Jo. an. sed
ad opinionem primo rudis
quod licet decretalis utitur
quod [illegible] ti, unum est, si iste
non dum fuisset institutus
et hac causa puto firmius
primo, licet teneat pax
et remittit ff. e. veniens
Ga glo apponit quod ista
causa non tenebat ipsum
si fecit per consilio ipsos

quod quia ipse apud se
debuit explorare
Glo pa notat quod ista
quod consilio fraudulento o
ligabat ista quod vide et
pro isto allegat et de quo
est ddm ut notat in c
cora. ff. de off. deleg.
glo et in c. cum alite
pendente in glo. fi. Et
ista glo primo notat
2o oppt ibi hy apud
se debuit explorare
Solvit quod non teneat
si tenerentur ~~de~~ si de quo
constaret unum quod prestitit
dolose ideo ipsum [illegible]
teneri
Glo notat quod quis lz do
bonis vel renunciare pro
suo et pro isto allegat
certa usque ad finem
Glo finalis notat quod
iste, cum debuit meri
gratum, non debuit dispen
dium sustinere, quod decepti
et non decipientibus iura
subveniunt. ff. de resti
tutione cum [illegible]
quod qualiter iste audi
cum nullum ius habuit
[illegible] quod audit quod off.
iudicis imploravit vel
est dt. quod iste renunci
bonis sue institucioni non
renunciat

Quid in dubiis

uarius non legitur sed intel
ligendo ut tenendo. In in
gressu primo, tunc hoc dicit
renunciacio beneficii facta
in manu layca non tene
at hic sicut renunciacio bene-
ficio prelati, non diuidi
pro hiis de qua se ecclesie
uel altaris et de specie
et de summa cognoscit q
in dubiis
Pone casum quod forte fuit
primo. quidam laicus moles-
tabat clericum institutum
non ad sui presentacionem in
ecclesia, cum ipse laicus
dicebat se patronum, et cle-
ricus renunciauit illam in manus
laici, et demum illam
recepit ab eo ut pacem
haberet, consultus fuit papa
de illo dubio an talis
renunciacio teneat, respondet
papa ut in textu
Non ibi sponte, quod sponte
renunciauerit beneficium in
manu laici illo spoli
aret. Secundum si coacte ut
pacem habere, sed quod metus causa
uel audiendum fuit tamen et
innocens
Nota hic quod in laycum non
cadit ius recipiendi re-
nunciacionem beneficii, nec patronus
presto sequitur quod renunc

facta in manus layci non
habet firmitatem hoc verum
quia in eius preiudicium non
valet
Item nota pena clerici
renunciantis beneficium in
manum layci quod eo priu
atur si vult repetere
Glosa summa respondet quod
an renunciacio valeat
dicit quod non, soluit quod non
valet quo ad eam uel
ad superiorem, quod ecclesia
uel superior potest illum repel-
lere si quatinus ad eum valet
quod ipse non potest eam
repetere et dat simile for
mando duas instancias
in respondendo alia quam quod
si postea recepit de manu
layci beneficium quod tunc est
suspensus unde quod vult si
quando ... quod
sentit electioni de se facte
per secularem potestatem ab eo
tunc efficitur ineligibilis
ultimo glosa replicat oppo-
nendo contra solucionem et dat
suam solucionem
Capio glosam cum qua
oppono et videtur quod renun
ciacio talis non valuit
nisi fiat in manus superio-
ris a quo beneficium recepit
unde in de(...) et in
quibus abbas soluit
glosa quod verum est quod capitulum

ad eccliam quod non valet
quia superior potest illum
repetere si vult sed quo
ad se · l · quo ad ipsum re-
nunciatus et tunc valet
sicud est acceptilacio
inutilis · ff · de acceptila-
cione l · Si acceptilatum
ubi dicit si acceptilacio fue-
rit ei qui non verbis sed
re obligatus est · non
liberabitur sed exceptione
doli mali vel pacti con-
venti se tueri potest · Sed
in eo quod dicit glo · quod non
tenet renunciacio · dicunt
goff et Innocentius · quod verum est
quod non tenet in acquisitis
sed in acquirendis ut
patet · in · c · de hijs que fiunt
a maiori parte capituli quod
re

Item in eo quod dicit glo · quod
tenet quo ad se dicunt
cum ista glo tenet doc-
tores · goff hic et d ·
c · admonet et Lau · lau ·
phi et Egidius ad hoc
facit c · cum appellacionibus
de appellacionibus li · vj ·
· · et quod nota · johannes de sic
utilis et xj · q · iij · de mego
Singl · Raymundus dicit quod talis
renunciacio ex toto est nul-
la propter hanc legem et ad id

· c · ad si · hostiensis dicit se nes-
cire unde glosa habeat
quod consentit cum textus dicit
quod nulla obtineat fir-
mitatem quod non teneat et
non dicit quod sic · Innocentius au-
tem sed quod beneficio spolia-
bus dicunt modum quod si
renunciacio facta est in ma-
nu laici valet est opinio quod
et hostiensis quod sit nulla
racione laici ascesta-
tia facere et hoc patet
ex textu quod pena impo-
Sed qui sit in manu cle-
rici non habet ad hoc potestatem
et tunc renunciacio tenet in
preiudicium renunciantis sed
hic dicit quod beneficium non dicitur
vacare · donec superior
eam ratam habeat ut
in c · admonet · de · c ·
Sed quod dictum est renunc-
ciacio in manu laica fa-
cta non ~~renunciacio~~ pre-
dicti renunciati hoc
est verum quo ad petito-
rium · Innocentius sed hic sibi pre-
iudicat quo ad possessorium
quia illa per de posse sine
auctore superioris · Item
hoc quia ei repetenti
beneficium et possessionem ob-
stabit exceptio · Sed id
quod dictum est quod quidam

pt renunciare beneficio sine
licencia superioris concedum
quod hoc fallit secundum Io. an
ubi beneficium cum renunciat
erat in controversia, quia bene
sis dicit viii, in maiore que
stio erat dubia quod est
tenet rata decisione ce
lesiastica forma
Cum querebatur utrum clericus
possit renunciare beneficium in
manus laici distinguitur
quod vel aut renunciaverit
sponte aut per metum cadentem
in constantem virum et tunc
non valet ut patet de
his que vi metus ve causa
fiunt c. ad audientiam Aut re
nunciat sponte et hoc dupliciter
aut beneficio aquirendo aut
iam quesito Si beneficio aquirendo
, et tunc valet renunciatio
indistincte etiam in ma
nibus non suis iudicis ut per
c. veniens et de chyro
quod fuit a maiori parte
capituli co ore secundum goffredum summa.
Host. et Io. an. hoc et
Arch. vii q. i c. denique
Si aut renunciaverit beneficio
quesito, tunc aut queritur
utrum valet renunciatio in preiu
dicium ecclesie vel superioris
dico quod non, quia ecclesia
vel superior potest eum repetere
ut vii q. i non oportet
et ex missione propter quod

in mulier aut in preiudi
cium ipsius renuncians sunt ut
non possit ipsum beneficium
repetere superiore resignatur
approbante, et tunc est dicendum
quod valet renunciatio secundum goffredum
Ven. laur. phi et cardi
nalem et hu. hic et
quibus facit c. de appel
lacionibus c. appellacionibus li vi
licet Ray. et host. hic
tenet contrarium pro textum
qui dicit nullam Et nota
per illam renunciationem amit
tat possessionem, dominium quod
secundum summa. et facit quod
notat Arch. xvi q. iii
quod cum Ubaldus ubi quasi
loquitur propter amittendi possessio
nem de acquirenda possessione
, multo magis aut
quod cum amittat proprie
tatem dico quod non tamen
quia non potuit resignare
sine superiore Et c. admo
net secundum summa. et i. e
super eo et Arch. i. e. q.
i. Wi. et Io. an. dicto
c. denique
Quod tunc ibi in glo. ar
gumentum de acceptilacionibus
quod clerici non possunt
sine consensu ut de foro
competenti significasti Et
tunc ibi Et quia precarium
recepit de
manu laica suppressit est

Queritur qua pena puniatur
sic recipiens vel de manu
laici beneficium renunciatum,
dicit glosa quod est sus-
pensus arg. ex. de re-
nun. vel per simoniam. Glosa
concludit quod per simoniam debet
suspendi per c. quesitum de
cler. et per hoc quod ibi
notatur in glosa penultima.
Et intelligas de recipiente
de manu laici, non quod
collatio fiet a laico licet
cum esset nulla, nisi es-
set privilegium apostolicum super
hoc ut dicit Gofredus et
notatur C. de cler. quod sed

Queritur cui debet fieri renun-
ciatio beneficii ad hoc ut
valeat. Glosa in primo
dicit quod in manu eius a
quo beneficium recepit scilicet
primo, et intelligit quod
in manu episcopi qui confir-
mat ut in similibus allegatis
in prima glose. Eadem
dicit quod in renunciatione non so-
lum debet intervenire auc-
toritas prelati recipientis
renunciationem sed etiam consensus
capituli ecclesie quod resig-
nat ut in c. iii statuimus
et l. viii dist. Si quis
et facit de statu mona-
chorum c. monachi

Secundo arg. dicit quod satis est
quod consentiat prelatus ut

patet in c. i de elec. c. Si re-
ligiosus li. vi, et per
illud capitulum dicunt quod hodie
non expedit consensus ca-
pituli ecclesie quam resignat
ut in c. i et post Hostiensem.

Queritur utrum si in qua
prelato renunciationem illam
possit accipere, quidam di-
cunt quod sic. Si habet pote-
statem instituendi. Johannes Andreae
concludit quod ad hoc quod
quis possit esse prelatorum
ad renunciationem recipiendam
opus est quod habeat potestatem
destituendi illum etiam
invitum et sic tenet Hostiensis
de cessione contra (?) ipse
quod solum prelatis re-
cipiendi renunciationem non pl[…]
illam recipere ut notatur
in c. cum satis et de officio
archi. per hoc quod [...] pri-
ores prelati recipiendi re-
nunciationem ut notatur in c.
significasti et de prebendis
et per cap. in tali succedi-
ut in c. Si quando et de
maioritate et obedientia ratio-
num est iurisdictionis et [in]
illius que sunt iurisdictionis
capitulum succedit ut in
c. unico de maioritate et o-
bedientia in vi et quod ibi notatur.

Ad supplicationem

...nat sic ipsa concedit li
cenci sedendi epo uel
superiori plato, qui sit mor
tis periculo in ecclia sua
moram non pt committi
per primo recitat admis
sionem cessionis et eius cam
o ibi ne vos poteritis an
d mandati et ipsum ma
dati 2o ibi tunc declarat
cessionem illi factam et
mo modacionem || archi
epus
Casus in tuno 2o et archi
epus ragusinus peciit li
cenciam cedendi a domino
pa quod secure non poterat
ibi commorari, et papa con
cessit archiepus ebo
racensi quamuis de consensu
regis anglie, concessit
eis quandam ecclesiam in
epatu carleoli. ipsa
mandat illi archiepo
ne idispendium clerici ma
tiare cogat ut ipsum con
seret in illo benificio
quod sine palii vsus
regendum officium valeat per
ge eide archiepo o
bediencia et reuerencia de
bita consequatur
Nota primo ad quod alle
gatur hic tam quod superior
tenetur prouidere clericis
ne cobrobrium cleri ma
dicet
Nota 2o vna tamen loquitur
ma renunciandi suo epa
tui scilicet periculum mortis ut
in glosa summa ponitur
cciam alia causa que possit ite
pretem acci interlinear
In fine glose dicitur et
decimum distinctio Cum quo ordi
natus et duobus consequen
tibus
Nota iijo quod qui renunc
ciauit episcopali ecclie
non desinit esse epus
nam quod et episcopalia
ut hic in fine et ad hoc
facit de ordinatis ab
epo qui renunciauit
epatui c. j.
Nota iiijo hic simili bo
natem quod par pari hic
prestat reuerenciam et obe
dienciam scilicet ragusinus archi
epus eboracensi et hic
ibi tamen dicit textus tali loco
bene multa reuerencia et
obediencia in prestitis et
hoc est racione prouincie
quam sibi concesserat a
liam alioquin pari in pa
rem non licet imperium
Queso an ille archiepo
qui renunciat archiepa
tui possit ~~epatu~~ eli
gi uel postulari i ... in

host dt quibusdam videtur
quod non vacas quia hoc
cet cum de archiepiscopa
re ut patet de transla
ti. et quia non decet su
descendere ad inferiora
Infra hic in glosa
cum sit dicat host similiter
opinionem dicens quod iste
renunciacionem episcopatum fuit
de archiepiscopatu et ideo
premissa quod non procedit
Sed an episcopus invitus
cedere possit in episcopum
assumi decimo q. i. c. petis
translacionem et quod posset
facit hec causa. quod vita
lis est esse in capitulo
laboriosum, quam in bene
ficio ocioso concludendo
quod potest eligi ut in dicto
c. petis translacionem
Queritur an iste potuit
conferre ordines sic re
nunciavit et in simpli
ci beneficio remanens. dic
secundum host quod potest, de li
cencia diocesani alias non
potest tamen solempniter celebra
re et predicare potest nisi
prohibeatur
Glosa prima ponit du
as causas propter quas
quis potest cedere descendere
Glosa fi. allegat quod
episcopus non decet pati de
fectum in vituperium sedis
apostolice et esse capellanus c.
pro hoc allegat glosa
in collegit duo notabilia
b formavit una quam
Glosa iii notat quod
videtur est hic in be
ficio, que non committitur
causa necessitatis abdicat
vii q. i. quamvis triste
Notat secundum quod male in
decet publica congregationis
laboriose ... quando glosa
que titulum habita
te et videtur quod cit
taciter plebanus et p
hoc est glosa vii q. i.
hac nequaquam quod dicit
quod episcopus descendere
monachatum potest si abba
et de hoc nota est
c. petis translacionem, non
recessisset ad capitulum
Glosa finalis cum quia
oppono contra textum
quod dicit quod iste poterit
descendere ad inferiora
videtur quod non licuit sibi
descendere ad minus officium
vacans quia maioribus
honoribus functo, non licet
descendere ad minores c.
hoc idem confirmat ...
dis legimus glosa non
solvit quod videtur
In fine glose dicite

soluendo ista contraria et similia, et primo fiat cam p hoc factum fuit quod causa, de hoc lxxiiii dis. Si qui, et ibi hostiensis p c. qm, in ut lite non contestata. Et dicit nota p causa, alias p dispensacionem put nota primo in de fil ordi c. qm super his gemi. Sed solvit hostiensis dicendo, quod iste monachus ordines quos hebat non amisit ppter maiorem, et ideo iste passus est ad maiorem hono rem, non perdidat minorem et sic dimisso maiori potuit administrare in mino ri et ad l. municipalis ff ad municipales est dictum ibi desiuit esse muni ceps, quo ad minora non quo ad honorem. Et in hoc honoratus decepte fuit, natalis episcopus ut patet lxxiiii dis gesta et c honoratus. Sed pro eo facere videtur c de multa, in de preben, sed hostiensis dicit talia contra quod de his in talibus que sunt personas. Secus cum aliquod imprimitur caracter, qui non desiuit donec dele tur pati, in de transla cion, et in de sac unctione

cap.

Nisi hoc cam non fiat ppter varias causas sed ponit sex causas ppter quas episcopus potest petere licenciam et papa consuevit concedere licenciam et dicit hoc c primo in quantum ptendit prima papa reprobat quod aliqui petebant licenciam in tercia ponit causam in iii a reprobat alias iii causas ibi vel sed ppter alias causas in septima conclu dit ibi monemus itaque ut laborem etc.

Casus in tunc etc Archi episcopus talatanus sepe petiit licenciam a domino papa cedendi a sua sede et papa sibi rescribit ei di cendo, quod si papa sua ces sionem admitteret, sciat sibi se amisisse, fructu melioris vite, notificans sibi quod ipse scire debet quod non est sanctior quam ... una, et ideo non debet deserere officium predicacionis cum et ipse Ieremias predicando recepit librum dei licet recusavit predi care officium, si cum ppter humi litatem volt cedere, eo ipso videtur in superbia se erige re, quod in proposito resigna di se coerceret primatem

hic est casus usque ad s[ecundum]
ituen[dum]

Nota primo articulum quod prelatus non potest sua sponte
deserere prelaturam quam
suscepit. Racio quia sicut
capitulum non potest prelatum videre
quod ille cum ecclesia ut in
c. de elec[tione] cum inter canonicos et per hoc cadit racione et obligacione sicut
et. c. de voto per totum
et c. admonet et
Seneca epistola xxiii dicit
turpe est cedere honori
et lucrari cum officio quod
semel suscepisti

Nota secundo ibi non oportet te predicatorem suscepte
deserere iusticia quod prelati
tenentur ad predicandum et
de hoc quere, ut de hetere[ticis]
cum conuncto et. c. de
officio ordinarii. irrefragabili[s]
quia sanguinem subditorum
de eorum manibus requiret
ut ibi dicitur et nota illud Ezechiel xxxiii, Tibi homine hic qui si
lapsus fuerit anima tua pro
anima illius. et. c. hic allegatur quod officium est episcopi
predicandi. Et ideo non
licet Episcopo de episcopatu cedere ut transeat ad religionem ut patet in c. de regularibus c. licet

Nota ultimo quod non est voluntas cedere de beneficio
episcopali contra obedientiam

Glossa prima notat quod mistico predicator est prelatus
. de statu monachorum c.
Dei timorem. Glossa tertia
notat de sentencia qui
predicator officium recusabat
tuendo. d. xl. c. Homo
nescius loqui propter cognacionem, et hic apparet obedientia
facit

Glossa finalis notat quod
dicas forsan non permittitur
hic dubitacio secundum Hostiensem

Sequitur infra

hic papa enumerat vi causas
propter quas licet dimittere episcopatum secundum non aliter propter
conscienciam criminis
propter debilitatem corporis
defectum sciencie, maliciam
plebis, grave scandalum
et irregularitatem persone
secundum in duobus istis dubiis
adhibenda est cautela
quia propter conscienciam criminis
potest quis petere licenciam
cedendi secundum non cuiuslibet
criminis secundum illi propter quod
executio officii cessat
per pactum penitencie inposite
debitum. Racio quia si
pro quolibet crimine quis

de ruina

posset cede, parua uel
nulli in officio remane
ret. Alia causa est ce-
dendi est debilitas cor
poris que prodit uel ex
infirmitate uel senectute
que impotentem reddit
ad exequendum officium pas
torale et quod non propter qua
libet debilitate corporali
sed quando deserere compellit
reddit exemplo apostoli
Tertia causa est descendi
defectu sciencie quia sci-
encia etiam circa adminis
tracionem spiritualium et tempora
lium est valde necessaria
et ideo propter defectum scien
cie licite renunciatur
... quia dicitur dominus, tu
scienciam repulisti et ego
repellam te ne sacerdocium
mihi fungaris, sicut
cibus indigestus sto
machum corrumpit et in
utilem reddit, sic sciencia
non adiecta, cum sit
... caritas destruc
ta, malos modo pro
ducit et licet eminens
sciencia requiratur in prelato
perfectus tamen tollatur, quia
multa sciencia quamvis inflat
defectum caritatis supp
let.

Item ibi propter maliciam al
propter maliciam plebis aqu

debet cedere prelatus qui
plebis adeo mala ex
istit quod prefecere in ea ne
queat animarum, ut
quanto plus laborat de
tanto deterior fit unde
apostolus dicebat ecce qu
tuum ad gentes quia
indignos vos fecistis
verbi dei, non tamen propter quos
libet culpa subditos
pastor debet dimittere
gregem ne mercenarius
appareat, qui dimittit
oves et fugit.

Item propter scandalum ibi p
grauiter quod licitum est episcopo
petere licenciam cedendi
... ne plus honorem
videatur affectare, quam
salutem eternam sed tamen inter
scandalum et scandalum
est distinguendum, scandalum dicitur
destruxit, sicut illos, qui
ceci sunt et duces ce
corum, et alios dixit
quod scandalizauerit unum
ex istis pusillis, expediret
ut mola asinaria in
collo eius.

Sexto propter irregularitatem
ut est bigamus uel ma
ritus vidue quia apostolus
primo ad Thimotheum iii dixit oportet
episcopum esse unius uxoris
virum sed non propter quamlibet
irregularitatem est danda licen
cia ei quamlibet adminstrat

ut si no sint de legittio matrimonio quia licet no debuit tacuisse de ipe- dicto hz si occultu est fac tum p[otes]t cu eo misericor dit dispensari ita hz qz inter naturales et spu- rios distingwa et no chos et masereos s[e]c[un]d[u]m tunc ibi vbi si p[ro]pt[er] alias cau sas petit quis cessio[n]em non est audiendus licet cu tali postulacio non videa discreta cu p[ro]pt[er] labores angustias vel laborem non debet quis dimittere sponsa suam cu sint beati qui p[er]se- cucionem paciuntur propter iusticiam hic e[st] casus ut (?) ad s[ed]. porro.

Art. a. c. in h[oc] v[er]b[o] spe[cia]l[i]t[er] ibi sibi tales si igit[ur] no datur licen[tia] ab homine datur eis spiritu s[an]c[t]o Soluit ipa dicens de spe[cia]l[i] s[e]c[un]d[u]m s[upe]rius &c. *causat*

Nota q[uod] sex causas propter quas admittit[ur] cedendi licen[tia] s[ed] cu discre- cione ut in textu s[ed] tunc ibi forsan no cumgl[ossa] qz hec dicens forsan glosa sup[er] eod[em] v[er]bo declarat qualit[er] recipia[n]t[ur] hic

va Nota s[e]c[un]d[u]m cautela comme- dabilem et de hoc de-

clar[ar]e licet

Nota iii° q[uod] no quelibet culpa i[n]ducat cessione[m] de q[uo] i[n] gl[os]a hoc q[uo]d c[ontra] ad idem i. de s[er]uit[ute] c.

Nota iiii° ibi cu si omnis q[uod] parua u[el] aut nulla sit sine crimine, de q[uo] in gl[os]a s[upe]r v[er]bo parum cu sit con[tra] nam p[ro]p[ter] di[cit] s[ed]. nunc aut[em] et hec dis[tinctio] ep[isc]opos c. maxime carnis. l. dis[tinctio] qua tua s[ed] et pe. et abba

Nota v. eo isto s[ed] q[uod] n[on] debet prelatus eo qualit[er] culpa facere sibi consciencia ut p[ro] hoc velit dimittere prelaturam s[ed] p[ro]p[ter] tal[em] consciencia deponenda est no solum de ipe consilio s[ed] et[iam] de p[re]latis dicitur con[tra] p[ro]p[ter] nota. s[ed] de s[ente]ncia excom[municationis] inquisic[i]o- nis q[uod] nemo peccat si legit aut te fecit rois q[uod] iii qui peccat q[uod] sib[i] ip[s]am depone[re] no p[otes]t nisi ip[s]am sequa[tur] non euadit periculum ut pat[et] i[n] de spo p[ro]p[ter] tales. li[bro] i a. de s[e]c[un]d[u]m se[cundum] ii. a[nte] i. pla- tu[m] hz u[e]l nullo crimine p[otes]t dimittere sine licen[tia] ipe ut clare declarat glo[sa]

xo loco, Et capio can-
te glosam pro cuius ex-
pedicione ipsam diuido que-
stio articulo 2o ibi super
hoc ponit opinionem glose
nam arguendo vide a.
Quantum ad primam partem
glosa refert quosdam
dicere verum esse, quod nul-
lus curatus potest ecclesiam cede-
re sine licencia pape nisi in
morte et tunc dominum potest re-
nunciare potest in manum
confessoris quem elegerit
de pe. di. 1. dom. refert
opinionem tan. et Joh.
[illegible]
Item querit utrum paro-
chianus curatus possit ecclesiam
renunciare curatum sine
licencia pape, credo sic dominum
aut tenet curatum habens
iustum et verum titulum, et
tunc dominum, quod tunc non potest
renunciare sine licencia
pape ut pro. di. de translacione
prelat. inter corporalia et
totum et, si de officio
legati, quod translacionem
hoc dicit Innocencius habet
aut non habet iustum et
verum titulum et tunc aut
habet titulum coloratum
ut symon. et talis non potest
renunciare sine licencia pape

ut habetur in c. apl. constitucionem
et c. vij et c. post transla-
cionem e. ti. et si videre
quibus licet et de pe. &
re. agite primam vero partem
quod absolutio sacerdotis est
necessaria aut non habet ti-
tulum coloratum ut utrumque
de facto, et talis potest renun-
ciare sine licencia pape
ut nota Innocencius hic in
glosa satis posset dici et
opinionem communem, sed quod dicat
quod utrumque non potest resignare
intelligo, quod postulacio
habet colorata, arg. ff.
de qui. res. pb. c. licet
et c. cum vinc., aliud est
vera opinio glose
Quod dicit sup. hostiensis quod licet
episcopus pro nullo ecclesia curatus
tunc cedere possit sine licencia
pape etiam si titulum non
habeat verum sed in curatis
necessario sic et in curatis
sed etiam in omnibus aliis
in quibus habet constitucionem
remordetur in periculo
mortis in manum sacerdotis
simplicis, si archiepiscopus
absit ut etiam in sua iure
tei, si alias deficit omnino
renunciat sibi habet in
condicionem, si pape placuerit
et ipsum si qualiter
cito poterit adeat et

ei parcat humilit(er) et
deuote, ar(gumentum) .e. de s(er)ua
cor(rup)ti c. non dubiu(m)
et c. ca(ue)n(dum) .e. ti(tulo) .e. si
et xvij q. iiij. Si quo
suadente. (Secundu)m in vita
caueat, ne morsus
c(on)scie co(n)stat, et q(uod)
eciam fructus suos non
faciat s(ed) fidelit(er) custo
diat uel vtilit(er) in ec
clesie co(m)modo co(n)u(er)tat ar(gumentum).
.e. de off. or. cu(m) vos,
p(ri)ma ad restitu(ci)o(n)em tene
.e. de sim(oni)a licet cu(m) dilecto
.e. nisi delicatu(m) h(abe)at co(n)
fessore(m) et ydoneu(m) ut
.e. de pe(nitentiis) et re(missionibus) ne pro
dilapidac(i)o(n)e potius vi
te nat(ur)a(lis) stricta(m) cu(m)
timore accipe, hoc
xvj di(stinctione) non satis et
c. pasce et vbi(cumque) hoc
corde aduertent, qui
pe(cc)atis (et) dignus uel p(er)
dio, ut, eius ca(usa) recto(n)
ficia aliqua sunt adep
ti (et)c.

(Secundu)m tunc ibi in gl(ossa) que
ergo, quit que sunt
cum(que) que p(er) pacta(m)
p(ri)mam impediunt co
cauco(n)em ordinis, et glo(ssa)
g(e)n(er)al(is), ut est s(er)mo(n)e homi(n)a
dni, et g(e)n(er)alit(er) o(mn)e
pe(cc)atu(m) c(on)t(ra) irrogati factu(m)

qua(m) videte ad finem
Ipsius glo(ssa) dd(omini) q(uod) h(abe)t q(ue)
cumat xxxiij, que po(tes)t
(con)secuc(i)o(n)em ta(n)tu(m) .e. in sub
v(er)su sunt quoq(ue) et in
hac glo(ssa), cu(m) dicat sho
intellig(itur) de s(er)uo in ordi
quo ad ordine(m) .j. q. j. s(ed)
p(ro)ua(n)to et i(n) b(e)n(e)fi(ci)o quo
ad b(e)n(e)fi(ci)u(m).

(Secundu)m i(n) v(er)su alia no(n) ca(usa)
p(ro)pter debilita(te)m d(e)t
dan licet (Secundu)m co(n)tra h(abe)t
opponit, q(uod) no(n) debe(t)
dari licet p(ro)p(ter) debilit(atem)
s(ed) d(e)b(e)t ei dari coadiu
tor vij q. j. q(uod) frate(r)
et de cl(er)ico egrota(n)te c.
et tua nos et c. q(uod) p(er)
Soluit p(ri)mo, q(uod) hic
loquitur de debilitate p(er)
qua(m) redditur impotens
i(n) sp(irit)ualib(us) s(ed) i(n) tp(or)a
lib(us), qua(m) tunc datur
coadiutor s(ecundu)m .io. an(dr). d(icit)
et b(e)n(e) q(uod) ide(m) in sp(irit)ua
lib(us) si cede(re) nolit ut
pa(te)t .e. de cl(er)ico egrotante
vel d(e)p(er)te et c. tua,
(Secundu)m in v(er)su p(ro) defectu
no(n) q(uod) p(ro)pter defectu(m) s(ci)e(ntie)
p(o)t(est) p(re)sul cede(re), et dici(tur)
p(re)sul eccl(esi)a ut pa(tet)
.e. ti. c. li. vj°, et q(uod)
d(e)ficit i(n) vit(a) ut pa(tet)
.e. de etate et qualit(ate)

als

q°

capitulo si

Opponit quasi pre de
fectu scie non debet dari
licencia cedendi, quia potest
discere ea que pertinent
ad platum xxxviij dis
in finali. Solvit glosa
ibi verbo plerumque dicendo
nisi esset talis sciencia quia
non addiscere posset, ad quod fa
cit c. Epus xxxviij
dis. c. ultimo, dicit tamen
Gregorius super charam
vltio, quod vbi quando
potencia denegat ca
ritas supplet. Sed contra beatus
Ieronimus in epistola ad nepo
cianum scribit de quodam
sene c. vij annos qui
quereba se in eo cum
tempe cepisset et forte
in Iohanne fuit theo
frastus et socrates se
cunde dicebat nisi
hoc ipsum quod nichil sciret
[...] dicebat hunc [...]
[...] vnum pedem tenere
in sepulcro adhuc addiscere
vellem ff. de fidei commis
sariis libertatibus apud
iulianum et xxxiij q.
ij Si habes

Vero an ignorancia
sit peccatum dicit Inno. quod
ut est defectus sciencie non
est peccatum sed pena peccati
[...] intellectu de defectu scie
[...] ut alias si per ea capere
[...] [...]

xv q. j. § si. Sed potest
esse negligencia discendi in
aliquibus et illa est peccatum
ut in illis qui sunt in offi
cio, si negligunt discere
ea que pertinent ad offi
cium xxxviij dis. c. j.
viij dicit Inno., quod nullus
tenetur addiscere sed magis
ad operari secundum conscienciam.
Item ad credere ut in c.
de summa trinitate c. firmiter.

Sed si propter malicia
nota quod propter
maliciam plebis si est
incorrigibilis, potest dari li
cencia episcopo et sic fuit da
ta b. adalberto episcopo
tunc prachensi alias si
est plebs corrigibilis non
datur.

Nos hec tecum propheta
[...] predicatores pugna
tes Ezechiel [...] lingu
am tuam adherere facia
palato tuo, quia domus
exasperans, i. offendens
me est, secundum Goff.

Nota quod non propter qualem
culpam debet pastor de
serere gregem, nec in ecclesia
nos compacti Ioh. x.
sed solum qui se faciunt
indignos verbi dei, et quod
qui plebs ipsum persequatur
vel qui [...] homines [...]
rati [...] isto casu vult

Io. an. q propter scandalum
malicia, doctor debet a
legendo cessare. Immo sic
dicit ponit glosa mag
na. sed vide de hoc. viii
q. i. hoc ibi glosa q.
quasi debet dimitti. Secundo
conclusio. Immo dicit si
in ecclesia platus fuerit
et ibi foret tanta persecucio
quod propter ipsum esset
destruccio ecclesie tunc
potest licenciam petere immo
debet. si non vult cedere
debet cum i. dicta platus
sufferre. viii q. i. quod si
nata non tenetur contradicere
elicit

Sed tunc ibi in prima pro
gravi quod scandalum sic
ponit v. causa que est
iusta impedimentum ad
cedendum licenciam sed non
dicit per quam ee

Sed d. que est racio istius
quod scandalum grave debet
licencia tenetur dicit ne plus
hoc ex honore quod est
via videatur affectare
salute. Sed an. i. distinc
te hoc sit. viii. quod propter
scandalum grave sit licencia
cedenda. glosa super verbo
distinguit dicit quod b. gregorius
distinguit super ezechiele
in omelia viii dicens

utrum scandalum sit pre
cavere possimus clarum
non quantum primo videte
ut ponit

Ergo quinque inquirendum
et quod scandalum est vitandum
refert dicere quia aut
illud ex quo oritur scan
dalum est malum in se aut
est bonum aut est indifferens

Si est malum
in se tunc est vitandum
quia malum est tu q.
scandalum cum malum non
est pro aliquo faciendum
ut de hijs qui vi metus
l. de causa sunt et facere
et repeccum q. v. ita ne

Si autem est bonum in se
et tunc aut est tale bonum
quo obmisso non est salus
sicud est servare
mandata de adorando
deo de honorando parentes
de salubre scientia docendo et
similibus et tunc non est
obmittendum propter scandalum
l. de regulis iuris c. q.
scandalum sumitur et l. de
novi operis nunciacione
de heretico cum ex iniunctis
de heretico. aut est tale
quo obmisso nichilominus
est salus et tunc est ob
mittendum

Si non est indifferens tunc est omnino
cavendum et scandalum evitandum

et hic in verbo memora
de renunciacione Eane
et dicto. c. cum contincto
de heretic Et concludit quod
ubicunque i cuitacionem scan
dali, cuitacio peccat mor
taliter, potius debet pec
catum mortale quam scan
dalum euitare, et sic non
est propter scandalum reli
quenda veritas .i. filius
dei qui est via veritas
et vita Joh. xiiii et
iii q. i. omnes qui et
xi q. iii. c. estimabis et
sic intelligunt ea que
scandalisant et ij. q. de
noto magne s. penult
Si vero euitanda non
est mortaliter euitacio scan
dali, debet semper scanda
lum euitari ut probatur hic
in principio et in c. alleto cum
contincto Si autem du
bitat de peccato et certum
est de scandalo tunc possu
mus dicere cum augustino
tene certum et dimitte incer
tum de pe. dis. vii. adsi
c. i. de spon. Juvenis
et hoc concordat host
in summa et in verbo hic
et quod legitur et notatur
in de heretic. c. cum con
tincto et glosa super verbo hic verbo
declarat de scandalo dupli
ci, quod quidam ducebat scan
dalum phariseis apostolis ti
et de tali scandalo dicat
glosa sequens quod non
est curandum de scandalo. Tercio
in de tribus dixit quod
quod os intrat non
coinquinat animam. Aliud
est scandalum quod verbo scan
dalisantur et de tali dixit
dominus quod coinquinat
animam hoc in de verbis
in quibus peccatum vestrum et
de tali dixit quod coinqui
nat animam

Praeterea

hic po
nitur
sexta
causa petendi renunciacionem
scilicet irregularitas. Quid autem
sit irregularitas Immo
hic notatur quod irregulari
tas sumitur pluribus modis
primo sumitur pro defectibus
qui sunt in aliquo sine
peccato ut quod est bigamus
vel vidue maritus vel si
vel de illegitimo matrimonio
natus et alii ponuntur l.
dis. non confidat et simile
lvi dis. per totum Secundo
sumitur irregularitas pro
inhabilitate contracta per
peccatum scilicet ubi quis scienter
contra verba prohibita
ordinari sine dispensacione
ipse ut sunt illi qui tenent

homicidium, ut membri mu-
tilacionem uel quod simile uel
eciam quod prohibet celebrare
in ordine iam suscepto
licet sint suspensi et
excommunicati, et sunt illi qui
notantur in de temporibus ordi-
nandorum c. dilectus, infra eodem
Ergo dico quod in huiusmodi irre-
gularitatibus aliquando dispen-
sat episcopus aliquando sedes apostolica
et non omnis irregularitas
huiusmodi dat occasionem re-
cedendi sed illa que est pro
pacto perpetuo sic quod ipso
non potest permanere sine dis-
pensacione pape

Item Jo. an. describit de
forma et re iudicata c. i in
glosa li. vi. super verbo ir-
regularitas dicens irre-
gularitas est non uel
impedimentum canonicum proce-
dens in clericos ex viola
cione sacramenti uel
ex alio nobili vel obedi-
encia quo archidiaconus promittat
sicut in ad nota de cle-
rico excommunicato ministrante c. ii. et
plenius et apertius de hoc
in speculo ti. de dele-
gato ...

Nota iii quod non propter
quamlibet irregularitatem con-
ceditur licencia recedendi
sed solum propter illam que

pro pacto perpetuum sus-
pendit ab officio quod tem-
pore non possit cum com-
pendio

Nota iiii ibi visitacionem perpetua
patrum quod aliquando propter
delictum parentum punitur
descendentes usque ad ter-
ciam et quartam generacionem sed hoc
verum quo ad maculam
non ad culpam. Quia filius
non portabit iniqui-
tatem filii nec filius iniqui-
tatem patris sed quo ad culpa

Nota v ibi illo discre-
cione adhibita moderami-
ne quod in dispensacionem requi-
ritur discrecio ... ...
... ... quod dispen-
sacio est diuisa discre-
cione; et ... ...
... ... relaxa-
cionem ... expedit
... ... expediat
non decet dici dispensacio

Quia hostiensis arguit d...
quod ubi racio ...
... uel locum ...
dispensacionem, di. dis-
pensacio ... di. ...
et ii, et ... ...
et c. ... (et ...
est dispensacio quod petat
platum non dispensacio ...
... ...

tom dicit quod prohibita de
dispensacio ubicumque siue
de coloracione ecclesie, fieri
non potest et ubi non fuerit
liberis iusta causa dis
pensandi j q vij et si illa
ext. de dis. Cum quoddam presbiter
Quero eciam istum versum
de que spectat potestas dis
pensandi cum illegitimis
mo, dicit super quosdam quod
episcopus dispensat per
sonam cum aliis in sacris
et de episcopo ad hoc quod
ponit ext. de filiis presbi
terorum c. plt et si et non
sequitur tu dic ut ext.
de filiis presbiterorum c. j le
ro, quod potest episcopus cum eo
dispensare qui pater de
fectu natalium si ei ali
ud non obsistat, lxx vi
de monachis secus de ma
ioribus ordinibus prima et lxx vij
in glosa ibi de quocumque
defectu nature siue sit
iuris siue nature siue
oculus quod in minoribus potest
episcopus dispensare et in maio
ribus non
Glosa super verbo regula
re notat quod irregulari
tas regularitatem inscitur non
potest tracto quod episcopus quod
ordinatur sub acta non

potest alicui ordinari et uti
liter fieri
Contra dictum quod in ea quod dicit
qui irregularis est non
potest regulariter iniste, di
cite hoc vij nisi fuerit
secum dispensatum per illum
qui potest
Glosa super verbo non po
tuit opponit contra textum
in eo quod dicit, quod honoris
regularitatem non potuit
substrahere, videtur quod potuit
substrahere, quia nemo potest
cogi ad loquendum suam
culpam uel viciam Glosa
exponit non potuit, id est
de iure non debuit, tamen
sue confessionis
Textus infert arguit quod
illud dicitur posse, quod
de iure possumus, sed tal
ter debuit esse in sacra
to contra dictum quod in ta
li confessione, tamen confessionis
potuit prima decime
quod est confessio, de dis.
de penitentibus
Glosa super verbo culpa
ista notat quod iste fuit
in culpa in ea quod manifes
ta impedimentum, tamen sua
presumpcione, ideo sibi est
in poena prima cum dispensa
cione et
Glosa super verbo latet
colligitur dicitur quod exponitur quod

e. dis. sacrilegium dicit ubi textus

illorum quod dicit quod peccata
latentia faciunt hominem
irregularem. Cum hoc sit
unum notabile, de clerico
excommunicato scienter cum
celebrat quod post peccatum
mortale quilibet est sus-
pensus et suspensus si ce-
lebrat est irregularis
ut ibi si in tali dispen-
satione potest episcopus vel sacer-
dos discretus vel sapiens
quia sibi precepto huius-
modi dispensationem non
reservat dominus papa et imper
de sua excommunicacione

quod statuit — Dicunt quod peccata latentia
ut sunt peccata mortalia fa-
ciunt hominem irregularem
sed dispensat episcopus ni-
si sit tale quod inducit
intabulacionem difformitatis
ut est homicidium

Glosa super libro manife-
stos ponit differentiam inter
natos et matricos na-
les et spurios unde dicit

nothos — glosa quod spurius est de

spurius — concubina imo dicit idem

ex eo quod dicit a spurcitia igitur
tia igitur mere. Et nothus

nothus — qui est natus de adul-
terio et dicitur notha febris
que affligit sicut quarta-
na. Et ysidorus ix e-
thimologiarum ad hoc dicit
quod nothus est ex nobi-
lis patre et ignobili matre ge-
nitus; est spurius, qui est
pravitus genitus. Et mater
de scorto natus sive
nius quasi de spurca
natus instituta de
nuptiis et solutis adulteris.
Et dicitur spurius proprie qui
est natus de alieno co-
gitu sive adulterio. Cardinalis
naturalis qui est natus in
domo ex concubina. Et
hostiensis dicit quod nothus est
qui nascitur ex uno ignominia
ex domino reclamantur et
est dictus a notha id est
femina de qua habet pater
filios quibus remittit
hostiensis ad summam de filiis
presbiterorum. Et tamen quandoque pu-
rus dicitur natus ex adulterio
nato complexu ut ex ad-
ulterio sive incestu vel
sacrilegio. Sed glosa ponit
differentiam inter illa et bene
et ita habetur de verborum
signi. ubi dicitur mater
id est de scorto natus non
ingrediatur ecclesiam dei. Et
ad decimam quartam. Et
scortum est id quod meretrix
et sic mater est idem
quod de adulterio natus. Et
hec est nota ut hic calig
filii sunt legitimi vel

x quicunque [illegible] ut [illegible] et [illegible]
(Tamen largius [illegible] naturales vel [illegible] et
de [illegible] [illegible]

Seqt versus viii li ppt has tas

Tercia pos prin̄ctō i qua detimat alias cās ul tra sepe pmissas Et di uidēt̄ ūsz̄ q̄ua ipa detimat deist alios caus qn sa solūt in stanciis q possent c̄ta hoc monei sa ibi spūs ubi uult spirat z̄ ibi forsan est alia ca̅ mz li ta ponit q̄ la casꝰ tlis est q si aō ppter alias tās petat tessionē no est audi cus tlis postulas, non videat discreta quia ppt labor angustias vel psecucōis no dēt quid dimitte sposam sua cui pmanēt sde se coplauit cū beati sunt qui psecucōnē pa ciunt ppter iusticiā Qz dr aliqs spūs ubi uult spirat ideo qui spi ru dei diguit no sunt sub lege Soluit spa dicendo, q tlis no agit spūtu dei, qui cū spūs dei agit paul dicens cōtra spūtu dei agit q cōntra dei uitam attep tat Et si dr est aliqua labōs causa, ppt quā cedēdi uoluntas tibi i spirat. videt spa, et tu quod sciās, q tlis i spiratō sit dīna et sub icat ēxm de bto mar tino ostendēs illis quō q remūciāre non de beat, qui dixit dōmie si adhuc ppls tuo sū necessarius non recuso labo rem, et quod apl̄s qui dixit, cupio dissolui et ee cū xpo, manē aut i carne est nccm ppt vos vn q̄tumcūq quis vtutibꝰ fulgeat caritate aut no licat inclusꝰ hre videt qz nulla est maior caritas qm ut quis ponat aiaꝫ pro amicis suis uel p subditis suis dū modo possit pficē ipsis z si no omnibꝰ tn multis vn ab eos rgie ppter laborem se excusare no dēt quod apl̄s qui suadz laborē tibi no refuge, dū se asserit pa qui salute, plꝰ cetis laborasse, qz reddet deꝰ mercedē labos sctōs suos, hic est casꝰ usqꝫ ad s. nec pntēs

Nota sō q q nō hꝫ

caritate nil habet quo
ad vitam eternam, unde ad
Corinth. xiij° et si quis
facit sibi non prodest
ad vitam eternam secundum illud
apostoli Si corpus meum
ignem tradidero et omnia me-
a pauperum distribuero
et caritatem non habeam ni-
chil mihi prodest. Sed tamen
prodest quo ad minus sup-
plicium et de hoc vide
dist. nequaquam in fine
notet ut nota per que
vide quere

2° Nota idem est causam non
iubere vel non instantiam
iubere arg. C. de trans-
lacionibus c. ij et quod habet
ibi, cum henrici postula-
tio videatur non esse discre-
ta et quod iusta petitio
non est adiuvanda nota
in decisione tue super hoc

Nota iiij° quod ociositas et
voluptates arma sunt
hostis antiqui ad inse-
ctandas animas capiendas
et dicitur in glosa super
verbo ociositatem predi-
cabat Claudius quod
reipublice melius est ne-
gotium quam ocium quod pul-
tre declarat valerius li.
vij. c. ij

Nota v° in verbo captivas
quod anima capiatur per pec-
cata ut patet C. de seq. c.
si vir et secundum hoc vocem ca-
ptivas est ubi anime pro-
ducuntur

Nota vj quod propter labores
et angustias et pressuras
temporales non debet prelatus
deserere sponsam suam i.
ecclesiam sicut nec vir sponsam
ubi reddit ratio quia ma-
ritus non potest uxorem suam
deserere sed intendere i.
sibi alimenta et curam prestare
ut patet ff. soluto ma-
trimonio ff. de dotium quem
est maius coniugium est
prelatus cum ecclesia
C. de translatione
inter corporalia

Nota vij ibi fide media-
nte quod prelatus beneficio ac-
cepto obligatur per fidem
et inferius quod vi qui
et est hic textus
ad id quod dixi C. e.
monet

Quod sequitur porro non
de cetero ut C. in prin-
cipio Nota ix quod non
est credendum spiritui sine
via probatum spiritum
ut ... dicitur de
de hereticis cum ex iniuncto
et ibi in glosa super
quod ... in spiritu ...

celest
Quarto in q vita sctorum patru est sequida et hoc ibi de dūne sit adhuc spto tuo z c Item ibi mane i carne Nota q ergo carnem no est locu mendi xxx v. dis. qualis ppter nos

Item no textu si quis cum ututu refulgeat flore et non h' in se caritate nichil comprobat lre de hoc in glo ututu flore Item q nl la pt esse maior caritas q q quis ponat aiam pro amicis suis Joh xv Item ibi cum dictu q platy tenet in pone aiam sua p suis subditis du mo ipsis proficere possit, et si non omnibus h multis Item ibi Si labo q platy debet sequi exemplu apli qui se dt pro qui salute plus ceteris laborasse cu labor talis i pplo est meritori Ite ibi in nota q legitur q deus reddet mercedem labor sctorum suorum z c

Oppono q lra videt velle q quis possit habere alias ututes sine carite

cu h qui cadit una cadet omnibus ut i glosa sup vbo ututes id est Soluco ut in ca, q licz quis, no possit habe una ututem i actu sine aliis, h pt hre opa aliqua sine aliis un ergo pt dici q qui h una pfecte het omnes et qui cadit una cadit omnibus, ex quo sm phm omnes ututes sunt connexe et hoc wlt glosa secu dt quia ututes mul h pt hre sine carite et de hoc ponit exemplo sco officiis et eciam plures in ethicis Sic ergo est item ibi qui het una het omnes, phiapaliter no pfecte ut dicit Jeron contra palagianos q omnes het, no h omnes defecte et pfecte

Numero exxx q dicat in textu q aplus pro qui salute dicat se plus ceteris laborasse, et ex hoc vi q se comendat cu sit licitum alicui se comendare et vi q sic p nota xxxxi. dis, tene ibi eciam tex se comendat dicens sitis exempli, q

ego sanctus sum, quod est
posuit levitici xix. dicit oportet
tet et habetur levitici
xx in fine et xix. in principio
¶ In contrarium videtur xxxii q.
ii. Si quis vos et xxxiii
q. ii quidam et vi q. i
imitare petrum ubi
dicitur quod quis non debet de
se presumere ego petrus
[illegible], tu scis quando
te et si oportuerit me
mori tecum non te negabo
bo, ego david qui est
dixit, ego dixi in ha-
bundancia mea non mo
uebor in eternum, et hoc
peccata dixit dauid sic fa
cere tua anime et factus
sum conturbatus et xxxiii
q. v. Hinc nobis dominus
[illegible] cum dominus gloriosus
lucas seu iohannes per di
cit quod quis debet tuta
bus que sibi [illegible]
te se comendat quod ca
tate ut alios ad ali
as inducat, vel ut a de
[illegible] se excuset
sed ea superbie vel elacio
vel ad aliud [illegible]
habet non [illegible]
probat, [illegible]
allegatum

¶ Glosa super verbo obmit
tamus declarat quod in ista
oracione cum huiusmodi postula
non videatur esse discretus
quam utrumque tamen notat
obmittamus est quod
lor rethorica qui dicit
preoccupacio, et dat ex
emplum q. i. moyses allegat
glose [illegible] declarate
¶ Contra glosam super
verbo desigendo manum
dicitur in textu quod [illegible]
[illegible] et augustinus
debet platus desere
[illegible] sanctus cum desigendo
manum apud contrauenientem
te fide [illegible]
ti [illegible] glo [illegible]
ista verba hic posita
videtur glosa quod sum
salomonis et [illegible]
dum fide et manu [illegible]
[illegible] apud [illegible]
[illegible] videte

¶ Glosa super verbo effectus
quando dicitur in textu, quod
[illegible] non sequitur [illegible] labo
rum effectus, [illegible]
[illegible] labor [illegible]
est apud deum, impotencia
non est in medico ut si eger
relevetur eger [illegible] quam
quam est vicium materie
non artificis, vel eciam
eventus mortis medico

qui diligencius fuit in pre
tal non decet et sufficiat
diligenciam apponere quam
potest, xlviij. dis. c. ultimo
et si negocium non habet
effectum, sufficit quod sit
ultra ceptum

Acer inutes — hic respondet
obiectioni qua fecit ar-
chiepiscopus, scilicet de vita ac-
tiva ut dicitur Luce x. ma-
ria optimam partem ele-
git, viij. q. i. ipsa, quod non
debet cedere, ideo quod mar-
tha malam partem ele-
geritis, que erga plura
in activa vita multum
laborabat, quia maria op-
timam parte elegit, id est vi-
tam contemplativam, quia
aliquam contemplativa est
magis secura sed activa
est magis fructuosa
et ideo lippitudo lie
propter sobolis fecunditatem
prefert pulcritudini ra-
chelis, propterea potest quis
esse simul activus et conte-
plativus exemplo moysi qui
quandoque ascendebat in
montem ut ibi contemplaretur
deum, cum maiori caritate
caritate, quandoque descendit

in plano parte conveniat secundum
quod cedere de suo regimine in ipsa
venit ne fraudet contemplat
monens ibi alloquitur

in castra ut populo pro-
videret, et propter hoc monet
nunc ut laborem regiminis
non dimittat, viij. q. i. in scripturis
quia iste archiepiscopus
in postulando cedendi li-
cenciam institit, ipsa
relinquere illam sive consue-
ita ut si propter aliquam
causam utilem et honestam
districtius sibi predictis in
suo proposito persenet
delicacia sua cedat
alioquin cedendi licenciam
sibi nomine interdictum
Denegat quia licet habeat
penas, quibus in solitu-
dine anhelare desiderat
tamen alie sunt sibi ita li-
gate, nequibus preceptis
quod absque licencia pape non
habet liberum voluntatem
hic casus

Nota primo differentiam inter
vitam activam et contem-
plativam, quia contemplativa
est magis tuta sed ac-
tiva est magis fructuosa
et sic se habent tanquam
precedentia et excessa
et de hoc ij. q. vij. sed a
quippe sed utrique prefertur
vita mixta et hec compe-
tit ad episcopos qui sunt
in altissimo statu perfectionis

et io. B. aug. propter debil
fuit ad predicandum debet se
ad ordinem

et talis fuit vita xpi
et aplorum Et in eo
q dixi q contéplatiua
est magis tuta de hoc
i glosa sup vbo secu-
ra ergo potius compl-
tetiua et ponit racio
quia tenē cītū et di-
mitte ictum de pe-
dis vij. c. vltio et
depmr tam ca causā
deus

Racio hc q facilis indul-
get q monachus ascen-
dat ad plelatū qm
q plat ad monachatū
descendat Racio quia sm
aplm qui epatu de
siderat bonu opus .i. ma
gnu laborem desiderat
s qui vult esse de epo
monachus iste quirit ocia
et requiem Item alle-
ga iste textum q lia quis
habet turpitudinē icorpe
tam put? fructuosa
opacionē ppounit altam
pulcritudi corpis tam
desiat virtuosa opacio
nem de lija que fuit
lipida .i. turpis corpe
s rachel pulcra q
tam lija quatuor filios
genuit Et iacob plus
laudabilit q rachel
que tam duos genes xxx.
xx

Item no q aliquis pt le
gere vitam actiuam pro c-
templatiua et hoc ibi
quinos sunt i diuin et i
tempali temporibus ce vale
ad z actiua q° moij
xxxvj dis. Et quis
quis vult Item allega
q facilis indulge ut
ascendat monachus ad p-
relatus xviij q. j. c. vo
luite q ij. monen Non
primo q no det quis
recusare labore pas-
toralē et Racio ponit ibi tu
ibi fortassis ad pedes
sedes cu maria audi-
te cupis q sibi sus-
cens cu martha solli-
ta ministrare

Item no ibi tibi te d-
ri reliquendi q quis
quis propter importunita-
tem petecionis est relinquendus de
questione et maxime dum
modo est ca honesta et
vtilis

Racio vltio ibi qm et
penas q licet plat
habeat penas i solicitu-
dine curam sue sit
iratum astricte necessitas
preceptos ut ipm vol
tū no habet sine licēcia
prouīs vnde glo fuit
infert q q petit licēciam

cedendi et obtinebit, pro
ea si noluerit cedere com
pelli ut cedat

Post cessionem

Mirari se episcopus qui
propter crimen sinistri tem
poris ad religionem descen
dens ad episcopatum reassu
mi potest sed si renunciat
propter persecutionem seu in
firmitatem defectum scientie
vel scismatis ipso ignorante
commissum ut aliqua saltem
causa cum l. ix. d. et di
cendum quod in prima postula
tione secundo postulandus pe
titur in ibi videtur secundo cano
nes in littera posito causis
quibus obstat et quibus
non obstat ibi ceterum
quod committit postulationis
causis admittendam
et ratione repellendam
et hoc ibi cum ergo et
Casus in titulo secundo vacan
te ecclesia faventia, canonici
contulerunt liberam potestatem
eligendi cuidam h. eorum con
canonico, ipse vero postu
lavit Johannem canonicum
frediam olim episcopum ga
bernatem et propositum et
tamen favendum postula
tionem illa pervenerat a
presulem apostolica sed quod hunc

postulationem videbatur
obstare generali constitutio
politanum ubi dicitur quod
ubicumque deposito legitime
ad monasticam vitam ad
penitentie locum quis
descendit ad pontificatus
ulterius non resurgat unde
contra illud generale quod est
unum de quatuor generalibus
quod firmat ecclesia sicut qua
tuor evangelia non videtur
eam postulationem admitten
dam unde hic in quibus
casibus non obstante il
lo generali is qui ad
monasticam vitam eligitur
potest iterum ad episcopatum as
sumi primo si propter persecu
tionem vel propter infir
mitatem ad monasticam vitam
descendit de superioris
licentia, huiusmodi cessantibus
ad episcopalem reassumi po
test dignitatem vel etiam
si propter defectum scientie
etiam si propter cupiditatem
eo ignorante fuit episcopatum
adeptus et de licentia su
perioris ad ordinem transit
talis potest reassumi, necessario
est quod generalem, primo id
loquitur eo casu cum quis
dimittit episcopatum propter
crimen. et ad monasticam
vitam causa penitentie

descendit, quia vo no
constabat ipse ppt quam
causam pdicta, l. o. ces
sat epatum, Ideo ma
dat ravenati electo
quatenus si constitit ei q
propter aliquam de pmis
sis causis uel consilibus
pdictis, hoc remearat
epatum dum mo neces
tatis uel utilitatis id ex
postat, det ei licenciam
transeundi ad ecclesiam sa
nctam. Et maxime si
est verum q asseritur q in e
loco tam cessat, et no
digniti uel ordini, quia
tunc psumendum esset q
no propter aliquam earum
a se premissarum causa
prius transiit ad vita
regularem, alioquin cum
dubius minus eet conte
tam solemne ecclesiam
huiusmodi postulacionem admit
te, Iniungat eo sane
tio ubi sibi pvideat
i pastorem.

Nota primo quamvis casus
in quibus ille qui renunciat
epatum transiens ad mona
sticam vitam potest iterum in
epum reassumi.

Nota ii° in verbo postulacionis
tulacionem q in decretis elec
tos non solum de vacacione

sit eius decipiens forma et
si meus et ad id faci
t. de concessione pben. In
elec. et de postulacione
boni l. o. l. ii. et de elec
bonel primo et l. o. et. d
hoc verum facit sum host
t. c. si et l. o. an licet
quidem dicunt ut ffra
de zara q hoc non est
possibile narrandum put ipse
notavit. D. de elec. in
Gnana in primo nota l. f
tenens oppidum. l. o. an et
host

Nota iii° ibi canonica
vero eum gravamen et
aliud ptas ad electionem
put notat host. D. de
elec. causam hic e tes
tis q electionem pristi
tam cum facta approbavit
et non solum electionem
plus postulacionem et
ex hoc potest notari q
datam ad eligendum potest pos
tulare secus equis dicit
ad postulandum non potest ci
ge. D. de elec. in cau
ut in glo. firma licet glo
dicit q idem verum in pos
tulacione si per legem ge
nerali in glosa allet
concludit oppositum ubi
q quali mandato dato
querendi plures familiam

mandatum non dativus sibi
mandatum faciendi imperiaos
ad idem. l. de procuratoribus
c. si in vi°
Nota vi° ibi unanimiter quod
in compromisso electores quod
quod omnes consenciant et quod
ibi unanimiter utrique de el.
c. presens
Nota vij° ibi a priore
quod solus prior sine capitulo
concedit licentiam licenciam de
qua hic textus quod hic ni-
chil dicatur de ea . ita textus
tum licet glosa in hoc
supplet dicens quod solus
prior non possit personam
alienare sed hodie statutum
est c. Si religiosus de
elec. li. vi° et ruris et
de hoc idem ut l. Roman. vo.
di. archidiaconum in fine
Nota viij° quod cum pos-
tulatur religiosus debet
intervenire consensus superioris
Nota ix° ibi pervenerit quod
licet dicat compromissarios
licentiam eligendi non tamen
eam possunt petere con-
mati tamen eligentes fue-
runt sunt suo officio hoc
probatur de elec. c. Si com
promissarius li. vi°
Nota quod iiij°r gratia
secundum quod dicitur enim sunt
observanda que sunt aut

illa quater glosa in textu
declarat
Quero in eo quod dixi
in monacho non exempto
quod cum eligi vel postu-
latur requiritur episcopi consen-
sus utrum monachus possit
consentire postulationi de
se facte sine consensu
sui superioris. Et immo
consentire electioni de se
facte nec postulationi
non potest cum non liceat vel-
le neque nolle. xxi q. i.
non dicatis fratres. Sic
etiam est idem de alio se-
culari clerico quod non debet
deserere suam ecclesiam sine
consensu sui episcopi. Sed contra
monachus licet clericus pos-
sit consentire elec. de se
facte sed tamen non liceat mona-
chus nisi petita licentia a su-
periore et si eam dare
noluerit compellet si id
expediat. Sic et monachus
clericus si licet eam non
potest illam deserere sine
consensu episcopi. secundum Laurentium et clericus
secularis licet referat
immo quoque dicit se
eum in clericis secularibus
Queritur ergo cum monachus
postulatur ad dignitatem
inferiorem alium sit necessaria
auctoritas ipse summo. Et

quod non, dicit ergo quod cum
monachus postulatus deberet
se coniungere de eo male
sentiendo, propter eo
consentientibus abbate et
conventu, per Ex parte, dispensari
sed in aliquo dignitatibus ut patet lxi. dist.
frustra, cum ipsa sibi que
non respondeant ut patet
supra de etate et qualitate
cum et supra de simonia quoscumque
causas in persona.

Glosa palustris, nota
quod qui habet liberam potestatem
eligere, talis quando
potest eligere potest postulare
eum vir cui sed
non econverso, si datur sibi
licentia postulandi non
datur sibi licentia eligendi
ut hic glosa dicit quod idem
potest dici econverso hic est
idem ut dicitur nota contra
elect. in canonis et ut dicitur
contra in novo ubi supra

Glosa sua fuit in eo
quod iste fuit postulatus
et non electus, quamvis
fuit causa postulandi glosa
tudedo post duas ra-
tiones primo quia erat de
alia terra, sed hac rep-
bat glosa in fine causa
ea quia fuerat electio
et ideo debuit postulari
et non eligi vide glosam

In fine glose cum dicitur
idem hic causa, pro hi supra, in
et hostiensis et archidiaconus supra de con-
cessione prebende, supra denique hic
vis et idem hic hic per
et abbas et ad hoc
facit supra de voto per tuas
ho, cum dicitur dici posse
hic Episcopus qui tenetur
desse ad monachatum
in casibus in quibus potest
recessisse; sed hoc facit
per postulationem a papa
ipse continet, idem non
habet heredem ut non cum
licet non est monachus
tunc dicit quod est locus
in genere; sed aut propter
alias causas remittit
quod propter monachatum ut
puta propter ignoranciam vel
debilitatem vel propter in
debilitatem et tunc potest eligi
et tunc sed est dicendum quod
eligi ut patet per totum
de equa in opinione sol
magistri

Tamen cum quandoque ipse
fuit postulatus, reddit
primo quia erat regularis
et sic non poterat consentire
cum non liceat velle nec
nolle ar. c. non dicatis
xii. q. i. sed in hac non
presumat primo. Sed dicat
alios dicere et forte relig

p ccs monachus eligitur
ar. c. p tuas . i. de vo et
voti redep et deinde
possit multa dt . q ab
bas pt eligi in epm ut
pat. i. de elec cum in ve
ta . Item dt q monachus
eligitur in abbatem ppri
monasterii non aut postu
latur de r(e)ss(crip)tis cum di
lecta et de consuetudine cum
dilectus et ad hoc q mo
chus possit eligi pba
. i. de elec nullus li vi
Queritur utrum ppa habeat
obedie quattuor galyos
sicud quatuor cardinales ha
bet hostis q habet obedi
re in his que ptinet
ad fidem et hoc est de ite
ratione glose final q dt
q dominus ppa hz disspe
sat cum quatuor genera
cum aliis dum mo
no est contra fidem sz in
aliis aut dicit q aia
sua est i manu sua q
pe est sup omnia ge
ra ut pat. . de elec
significasti et quia de
in c. proposuit de gressi
ppben et de vo et voti
redemp c. magne
Ego sr rectos Nota p
p apt pcrucem pt
epus dimitte epatum

viii q. i. s. hoc tunc et
c. pposito b. appt malicia
Nota 2o q ccs ptpt
invalitudinem eqat hostes
ut quia morbo epilep
tico laborat , sommas
emittebat et cadebat
cum emissione vocis . insi
. si autem esset liberatus
Nota iiio ibi sumptos q
eam cum subest causa
cedendi epatum debet
cedi de licentia superioris
. ii . ffe c . c. pposuit et
iiii . q . sr tibi dimit
tenus et c. pi vesu sequenti
Item nota iiiio q cessante
causa dz cessare et
effectus et hoc ibi i pe
dimento egritudinis cessa
te ad epalem poterit
resurgere dignitatem
et ad hoc alle quia
et de hoc est glosa v.
que colligit ar. et al
legat

Nota v. ibi ac p eoticum
lectos sue gstic aqui
siuit margaritam quod
h vigilatibus studentibus
et non dormientibus aqui
stia de g(e)s(tis) c. dis(tin)c(tio) . nisi
et de homicidio p hua
ni in pmo li vio
Ego isto infero q ad
sciam pdest cocium
lectos vii tn parum
vel modicum valet theorica

sine petitia ar. de elec
cum sit in prin° li vi°
Item notat quod magis
cottidianus et utilior
hiis instans est ff. de
fundo instructo l. assi
tu § fi. et si in bten
secum dicat lectum assi
duitatem requirit, assidui
tas familiaritatem, fiducia
facit

familiaritas

Item no. ibi ar. pro quo
situm lectorum quod pro eo
cum lectores quod reperit
sue margarita i. vir
tute et hoc est alle
gabile pro remediatione
scientie. Item quod non
decet quod se ingerere
in capitulum, de hoc not.
ar. de elec. qualiter
Item ibi dicunt no. in
quod adeptus capitulum per
symoniam non reintrat
sine litteris ppe. Item ibi
consimilibus causis quod de
similibus est idem iudicium
ad hoc facit ff. de vo
to et voti. redep. extra

Cap°

Conclusionem iiii notabile et
textum primo glo. collit
articulum quod causa cessante ces
sat et effectus. Contra
hoc opponit et solvit
spalr dicens aut propter
causam fit dispensatio et tunc
verum quod cessante causa cessat
effectus aut ius quod
statuit eo causa etc.
cessante causa non ces
sat effectus etc.
Capio glosam super verbo
cessante et oppono quod
cessante causa non ces
sat effectus contra quod
dixit dominus et in
quod due sunt ubi de
hoc solvit glosa et
plicite primo quod si propter
causam fiat dispensatio
vel aliquod simile et tunc
causa cessante cessat
quod fieri est eo causa
Si vero ius quod sta
tuit eo causa etc.
licet causa cesset re
manet tamen ius quod
quod statutum fuit eo quod
causa vacat fieri etc.
quia adhuc tunc remanet
iuris auctoritas ubi in pro
aliud non cavet, solet
eo posse revocari, nec
cessatio cause est merum
revocandi constitutionem
quod sit ipso iure
legislatoris suffragium
primum eo posse revocari
ar. par. ff. de legibus
de quibus ad finem et
de consti. c. l. li. vi. et
precedunt capitulo causa

de temporibus ordinandorum

ipse put est motiu depti
to quo moncha legisla
tor ad statuendu sed accipi
endo proue legibus tunc
ca cessante cessat lex
et p hoc facit quod notat
glo. ff. de condicionibus et
demonst. l. cum tale § si le
gatu et . j. de cons appo
sitis viii.

Secundo glo. distinguit inter
causam finalem et impulsi
uam quomodo tunc durat
quod licet impulsiua causa
cesset tamen remanet quod
circa statutum est. Si autem
est finalis causa tunc durat
quam diu durat causa
quia cum durat quod causa co
stitutus est.

In fine ista pars est di
cendum quod hac durat host.
sufficit. Et dicit goff. quod fi
nalis dicitur que finaliter
impellit ad id faciendum
quod alias non esset facturus.
Sed impulsiua causa est
que impellit ad faciendum
quod alias faceret facturus. ff.
de postulando l. j. § sc.
viii.

Tercio glo. dicit quod si est sta
tutum ex prima causa quod ca
non cessante, non statutum
cesset, causa vero cessante
cessat statutum. host. sic

dicit distinguendum est cum queritur utrum
cessante causa cessat
effectus de iuris dispone
aut iuris quod statuit
aut contra ius quod dispen
sat. Si ius quod statuit
hoc duplex aut causa est
perpetua aut temporalis. Si
causa est perpetua tunc dicimus
quod est iuris observancia
est perpetua ut in gratuitis
ad clericos suspectos xxxii
dis. sacerdotibus in q. iii
ca. Si temporalis hoc du
pliciter aut expressum quod
cessat constitucio causa cessa
te ut patet l. dis. c. ut
constitueret. Aut non expres
sum et tunc est dicimus quod non
cesset xxxii q. i. dixit
nisi interveniat necessitas
lv. dis. priscis vel utili
tas lxi. dis. neophito
aut pietas ii q. i. lu
dinesti aut gratia consue
tudo iiii dis. in legibus.
Si aut contra ius quod
disponit seu dispensat
et tunc est dicimus quod causa
cessante cessat effectus.

Oppono contra textum
meo quod dicit textus, si loca
tum, et non ordinem resignet
contra vi quod textus est falso
quia iste non potuit re
signare caracterem. j. q. i.

q quid. Glosa sup v̄bo
ordine soluit, eo ꝓpt
ordine resignat. i. ordi
nis ꝯsecutorum quia
caracteri renunciare nō
pt ut i gno. Idem dt
Inno. ꝙ hac vocacōem
recupat de spali ma
datu ipe hec ꝓcedut
sm quosda tenēdo ꝙ
epalis status sit ordo
et de hoc. j. de eta et
quali cu ꝯtingat sisi
quid dicut, ꝙ epalis
dignitas nō sit ordo di
cut ꝙ tuc posset renūc
ciari si nō ē ōm ꝙ epa
tu amitti ordinē ꝑ tu
tali qui sub epali ꝯ
tiuudi cu ordine nō renū
ciat, g° nc epatui tacꝫ
amictos ar c. iij. dis
logimus ubi glosa nō
bilis. h.

Glosa sup v̄bo dimit
tes quint cu iste dimi
sit epatum, vidett ꝙ
stati cu ꝯsuit et hc pe
tita et obtēta licencia
a domino ppa, ꝙ sine li
cencia ipe renunciare nō
potuit. alos dt glosa
si infra hunc hunc nō
renunciat, cu ꝯsuit si
bi ꝑiudicat, ipe dt in
effectu qm videte. Ite
qd dt in textu. Et hō

cupidite ꝑntu eo tpe
uitꝫ ignorate, fuit ac
ceptꝫ epatum.

Glosa sup v̄bo neq
q̄ est magna, a quit
q ē rō, ꝙ adeptꝫ epatu
ꝑ symonia eo ignorat
nō pt ad eum reassu
Soluit glo quia ergo
symoo iuxta ma est
adhibeda 2° quit a
cu symoo possit dispe
sari glosa dr ꝑ utraq
ꝑte 2° soluit ibi unde
dicitꝫ 3° ponit opiō
alios qm limitat ibi
aliꝫ dicut qm videt
Johes Calderinꝫ ille dist
disting dicens aut qs
adeptꝫ est ordine, aut
ecclesiam curatam, aut
plexs bnficm ut dignitate
Si ordine aut eo sci
ente et ꝯsenciente tacite
ut expresse, ul ratuhabi
te ul ipo mēt ꝑ ecia
date et isto casu loquu
torum ꝑditꝫ nō solu ordi
nis sic susceptii. i. q. j.
ꝙ hn̄q et. j. de symonia
tatu ymo ꝫ oium alios
ꝫ q̄ uis admistraꝫ ꝑ
hnt lbꝫ hoꝝ di. c. c.
vi isto casu aliꝫ qi
ipa dispēsare nō ꝑ

q. i. repint et i. de sy°
nob et hic i glo, ibi s h
no crede aut ipo igno
rate ut pgratiy utre
et ilo eo dispesatioy
pt i ordinib; remane
q. v. pncia i. de sy°
de sy°ee ubi videt eo
p. de sy°ee aq pf
ll hoc casu dispesare
pt soly ppa si est mai
festu, si aut est occulte
pt eciā epus ut inte
c pncia q. v. zc e
tue et c. de sy°ee Si
aut est adeptus sy°ee
ecā ul aliq dignit
tate h dispr aut eo sci
ente ul q sola te tacite
ul qposite ul pcura
tu h ul pcunia da
te, et tuc si renūciat
potit epus dispesare
ut i alia ecā beneficiu
obtineat et i suscept
ministret, et ecī ql in ca
de ecclia pp pmam
pactu recedat benefiy, no
tamē illa dignitas qs
sy°ee obtinuit, et tunc
pt ministre i ordinibus
susceptis, no aut, a ste
tat ad sy°ee moco zc ly
pmit ī mēns qs si ad
alia tsfet Si aut sy
est ipo ignorate nec

qsentiete, et tuc e dd
q sibi no noq ut pat
de sy°onia nob z pt epo
scdm dispesare, siue hoc
sit sy ab amicis siue
ab inimicis Si aut est
adeptus simplex benefiy
hoc dispr, aut eo ig-
norate laut sciete Si
ignorate et pt epus pg
libey renūciat sciēt
dispesare aut eo sciete, /
et hoc dispr et tuc sedm
mag si lega ptact
sinnay i medio

Sequit ⁊ cū ergo
nota ibi cu dt sit libig
sitas q iudex dcet ab
stinē a diffinitiua donec
discussus fuit ut pat. o
de elect. dudu et xi q
iij gue et ipa titula de
actu ⁊ curale et j. de
sposalib; de muliere sy
host

Nota ij° ibi aut re ma
qs soly ppa pt licēcia
tribue accedendi ad epa
tuy epali, qui ab re
nūciat epatu, et dt host
qz ecs legatus ppe hoc
no potuerat ubi et c. ci
c. l. h hoc vy de sy°ee
epatu, et go hic scdo
No iij° q ncitas et
utilitas, dispesatioē iducut

/ Aut utilitas ut ncitas hic oppo scit
⁊ pt dispen re aut no ⁊ tuc secus /

que alis no eet gcedda
de facili vo qmd ucti
tas legem no lz sic ecs
utilitas cu qi gnti vi
deat et adde z ij sinh
progatua mitos ut p
si de plen eos spade
et sia de multa inst
¶ Nota iiij° ibi vehem
tissie psumed q psup
cao est mltis quecuq
est iuris et sda de iuris
ut pah j de psupa
hg lras
¶ Vo ultio ibi alioqn
v spbata postulade
uel electoe apmissain
amplis no eligit si g
pmittes et hoc idea
quia fucty est suo offi
cio ut pah de elec si
apmissain § l° li vj°
Et ho quia apmittetes
no sut pnati iure eli
gendi, eo s° apmissa
ry postulat indigeat
ut dicto § primo li vj°
Si copmissain
¶ Vuero an tceo ibi
cu dt chagag si tibi
astitit quo gstabit
alcit iuio, q electo
pbate psut pmasa
cie quon sit causa
resignat ar viij q i.

hc requaq et j cp oio
ste meo q dt i l° sta
bey resignauit, quer
quid est, si renuciat
ordini, l ordinis exer
com. Soluit glos
sup vbo ordini q d
hit pt reassu etnia q
regsetrabi sit glo
non et hoc e ideo q
het carectem iesse
¶ In fine glose dd
ille est, q nota de
de elec pvida li vj
¶ Vuero de intellectu
ubi alioqn q vah vol
uit glo pemlli. l sm
renuncat eo aqua e
pdicts cauf
¶ Glosa finalis quis
vbs ipa pt diffie
cor quaor gcia e
pdect qsg du mdo
no est cor sidem xv
q i. sut quis idem
primo. Item ibi et cor
aplz hoc vm in i ad cor
ubi no inducit pcu
s asiliu sic ecs cont
magelm

Nimiam

Am̃e
tit l̃e
ciaq̃ e
dedi, eo quo illam ob
tinuit cede compell
et dimi in d q

so corrigit cam reddes ibi s eam z c
Casus i tuml e c In qo alio quali opposita fuit quod quando cedendi licen semp petierunt et illa obtenta pro modum cede recusabant quebamque (?) tales sunt tollendi pro ipos voluntates ipa concedere ut q i simoi postula-ae renunctiones comoda eccliae quibus psint aut eos ipos sl z ipa sunt attendenda angrum eis licen cedendi qceda ideo si postea cede noluit obtenta licen i eos ad cedend decernis compellendos
Nota q primo q petens cedendi licenciam ad alia duas causas ut ob comodum ecclie vel ob salutem spiritum illa obtenta tenet et compelli cede Et dicit q ob comodum ut quia ob defectum sicut quantum ad spualia temporalia simul vel irregularis c.c. e promo Et q dicit tra videant i psumut et sm host q psupos iuris et de psut s. c pos
Nota ijo ibi aliquos q quis debet comodum plati impedi publicum ut patz de divisione ca. c. xxx. anis (?) fr
Item qui petit licen postea cede compellit Et de hoc in glo in q opponit ff de cessione bonor l. sol. qui dicit ubi dicit qui cessit bonis re integra petunt vel recupat fores qo ante cessit Solvit glo in dicens illud e uly sale qeis sic sui ea-gens nondum qua sm leges re integra recupantur bona quibus cessit si ista solucio non placet Inre Ideo glosa dat alia solucionem dicens q illud sit ne illudatur pte sl. so. in dicit q idem in ni plato videte glo in q

Item 3° q iste cogit cede ppt psupom de qua dixit et hec racio cessat in dicta lege qo solvit q ibi i dicitur sic in plato qui est prudatus ut patz, de donacionibus c. n, xi v ppt dici q i utroqz consulit fame 6 ppt dici q ibi de narra loquit

Oppo°

cessioe s hic de volu
taria, ar ff qui satisda
re cogu(n)t(ur) l si fideius
sor et C de rebus credit
l qualit(er) s(e)c(un)do respo(n)
et j de off dele l ab
arbitr(is) li(bro) vj

Oppono ij° eo glo(sa)
q(uod) qui no(n) d(e)b(e)t cogi ad
cedend(um) o c m(ost) ij s
Solutio hic q(uia) licet
fuit obtenta ibi q(uia)
religio(n)is sue q(ue) st(u)d(ebat)
est d(ic)t(u)m q(uod) committe(re)
alicui q(ui) d(icitu)r q(uod) vice
ip(s)e cessio(n)em recipiat
ff p(er)sone et ecc(les)ie illi(us)
no(n) t(ame)n expedit, tunc
cu(m) p(ri)mo fiat ingressio
n(on) recip(iendo), gressio in
s de p(re)benda ij c(ontra) d(icitu)r
s(e)c(un)do ff

Quero de quibus lo
q(uitu)r ca(pitulu)m utru(m) solu(m) de
ep(iscop)is ut e(st) s de aliis
inferioribus cl(er)icis videt(ur)
p(ri)mo, q(uod) i(n)d(e) d(ic)it de
reb(us) sue sunt ep(iscop)i sine
cl(er)ici sim(pli)c(ite)r s(e)c(un)dum subaudi
b(e)n(e)ficiati

Queres h(ic) pone a(li)quis
dedit ma(n)datu(m) ad pete(n)
da(m) licentia(m) cedendi post
modu(m) revocavit petitio(n)em
a(n)tequa(m) admitta(tur) q(uero)

quid utru(m) valet, d(icitu)r p(ri)mo
q(uod) sic, q(uia) si a(n)tequa(m) supe(r)io
r(i) i(n)sinuat(um) revocare ma(n)datu(m)
vel etia(m) p(ro)cur(atore)m s(e)c(un)d(u)m
valet revocatio l j c locat(i)
et p(re)id ca(pitulu)m dicit gos(fredus)
et egidius q(uod) mittendo
hoc i(n)mediu(m) p(er)venit an(te)
i(n)ma(n)c(us) petit licentia(m)

Sz co(ntra) hoc oppono c(apitulu)m
de postulatio(n)e bone
ubi postulatio(n)e p(re)sentata
sup(er)iori no(n) est loc(us) p(e)n(itentie)
Solvit p(ri)mo q(uod) no(n) c(on)
cite q(uia) h(ic) nullu(m) m(er)it
et q(uia) no(n) fit publice et
solemnit(er) hoc s(e)c(un)d(u)m glosa

Glosa p(ri)ma notat q(uod)
qui cu(m) instantia petit
p(er)severa(n)t(er) co(n)tra eu(m) s(e)c(un)d(u)m ca(pitulu)m
ille de palio q(uod) cu(m)
cu(m) instantia d(e)b(e)t peti
d(icitu)r host(iensis) h(ic) q(uod) sa(ltem) p(er)
colligi q(uod) a(n)te licentia(m) ob
tenta(m) p(ote)st s(e)c(un)do revocat(ur)
Sz q(uod) erit si sup(er)ior s(e)c(un)d(u)m
noravi revocatio(n)em d(e)d(it) lice(n)
cia(m) cedendi, d(icitu)r h(ic) i(n) p(ri)mo
vi q(uod) tenet ar(gumentum) ff
co(n)t(ra) q(ui)bus l si p(ro)curatore(m)
et de appella(tionibus) Sz du(m) s(e)c(un)d(u)m
s est d(ic)t(u)m ut d(icitu)r c ti(tulo) l
media vna jo. an(dreas)

Venientes

s(uc)c(essio)naf ic
no(n) t(ame)n ca
a(liqu)a p(er)m su(n)o

qui contra adversarii se sub
mittit, hoc dicit Inn[ocentius] quod
intellectum divini in tres
quod primo ponit impetitus
appellationem et eius cau
sam prosecutionem et
auditorem dati sententiam
ibi ad quod 2° ipsius sen[tentie]
confirmationem ibi nos igi
tur etc.

Casus in tunc quidam
Johannes subdiaconus impetravit
literas ad quosdam iudi
ces ut ei providerent va
cantem per renunciationem in eccle
sia Florentina in consuetam
assignaret et cum ipsi
vellet mandatum apostolicum
adimplere quidam cano
nici illius ecclesie se opposuerunt
dicentes quod ipse renuncia
verat iuri quod sibi ex
predictis literis competebat. Sed
ipse subdiaconus hoc nega
vit. Canonici ad hoc pro
bandum testes induxerunt
per quos videbatur probatum
esse quod ipse contra capituli
se commisisset tamen duo
iudices finaliter decreverunt
eundem subdiaconum non posse
obstantibus supradictis pro eo
quod contra se commisisset quam
iuri suo renunciare visus
fuit. A qua sententia idem
appellavit. Hinc appellationem

vigilia epiphanie prosequen
dus et venerit tunc
comparuit. Sed post adversa
pars comparere non curavit sed per
duos menses et amplius
expectatum, tandem longum
mittens adversarii cum literis
ad contradicendum et impetitum
tum compromissum coram audi
tore. Sed cum sufficiens ad
causam tractandam non esset
mandatum, ipse auditor
sententiam predictorum iudicum
cassavit, iusticia me
diante quam dominus papa con
firmavit. Hic causa.

Nota allegationem quod licet quis
committit se contra adver
sarii non renunciando literis
impetratis cum ipsum non
intelligatur propter hoc renun
ciasse iuri suo quod sibi
ex literis competebat
de quo in glosa super
verbo renunciasse colli
gitur.

Nota allegationem circa quos sta
tuit terminus sive appellationem
utraque pars post appellationem causam
prosequi debet et sufficientem
procuratorem ad totam cau
sam, infra de appellatione c. ob
late et c. sepe contingit
de appellatione libro VI quare
exceptione ad hoc citata
intelligitur. Nota allegationem quod
non statim post tunc

peremptoriam, debet iudex
procedere, maxime illis que
sunt magnum preiudicium. Item
quod cum impetitur per
singuli se de eadem op-
ponere et hoc ibi in ver-
bo quidem. Item ibi nega-
te secundum Host. notabiliter
quod per negationem actoris
non fit super principali litis
contestatio sed super excep-
tione ut in glo. [illegible] et
de hoc est dominus ut notatur
in [illegible] de cohabitatione clerico-
rum et ff. de precariis
ei qui. Et in glo. ibi
dubia, dominum et dicti
incumbit probatio. Sed per
assertionem actoris et
negationem rei fit super principali
litis contestatio.

In fine quod habet hac
additionem de [illegible] de elec-
tione dudum ii° quod quidem
signatur in c. proximo.

Glo. v. quod per litteras moni-
torias [illegible]. Item ibi
expectatum quod absens
expectetur [illegible] ut
patet hic [illegible] de in integrum
restitutione [illegible] cum
per multos dicentes ut hic
et plenius de hac dicere
[illegible] de ele. consuluit.
Item ibi unius sufficit
nota quod parua [illegible] no

hic mandatum ut hic [illegible]
sufficiens ar. C. de testi-
bus [illegible] si neque.

Oppono contra textum in
illum dicti capituli ad hoc
probandum aliquos producere
[illegible] quod isti non debe-
rent audiri ad producendum
super principali cum non dum fuit
lis contestata c. i et
li. vi° Solvit Host. di-
cens quod hic fuit lis contes-
tata [illegible]
ut in glo. [illegible]
et C. nota [illegible] et de
est dominus ut in de iudicio
clementina dispendiosam
et de hoc eam [illegible]
Franciscus de Zarabella
in [illegible] de exceptionibus [illegible]
[illegible] ultra medium [illegible]
[illegible] dicit secundum Host. quod hic
est specialis casus in [illegible]
peremptoria et [illegible]
[illegible] probata [illegible]
petitio et responsio ut [illegible]
[illegible] veritate tacita [illegible]
tum ut patet in [illegible] de appella-
tionibus [illegible] et C. de [illegible]
ad [illegible]

Glo. prima expedita [illegible]
[illegible] quod notat quod
per negationem factam [illegible]
fuit dubia [illegible] notat

Et si exceptio videbatur peremptoria [illegible]
[illegible] de litis contes.

sit, per narrationem, et ius sic
litis contestatur hic facta
fuit, qua solum videtur
Capio glosam hanc et op-
pono quod iste non debuit
audiri probacio quia submit-
tendo se gratie cadit videtur tacite
renunciasse iuri suo
ut in iuribus allegatis in glossa
et confirmatur supra inducitur
quia idem est renunciare
tacite quod expresse
Glossa sequens illa solvit quod
primo dividit quod primo for-
tificat textum per multa
iura. Quarto et arguitur contra ibi
sed contra videtur. Tertio solvit
ibi dic quod per hoc et dat
simile ut c. sane. Quarto et
solvit quod ibi plus fecit
tradendo litteras videtur ex-
presse
In fine istius glosse dicit
Innocentius quod quam vis hic
dicat glosse hic ponte
sed credit quod sententia audito
fuit iniusta et dele-
gatus iniusta racione quod
aliud est renunciare li-
bere iuri suo quod est preiu-
dicio ff. de pactis l. ii.
aliud est submittere se
gratie que submissa pro-
testacionem continet quod gra-
tiam expectet. Predicta
non secuta prima iura re-
cipit. ff. de donacionibus

l. si quis iure filio et c.
de quibus causa dubi-
per totum et facit pro hoc
quod dicit ff. de pactis, cum
pridem
Item in eo quod dicit glossa
nichil refert an alteri
ex equipollentibus fiat
dicendum quod ista non sit equi-
pollens renunciare et sub-
mittere se gratie et facit
ad hoc quod dicit de institutionibus
c. cum venisset
Et ex predictis glossa iiii
Oppono tertio quod sententia dele-
gati non tenuit non
solvit ex causa premissa
de qua supra in contrario
sed etiam ex alia, scilicet quod
quia sine litteris pronuncia-
verat, contra cum causa
ut de officio delegati. Solucio-
nem istius contrarii glossa
iii in principio videtur facit
contrarium dicens, quod ob hoc
solum debuit cassari
Idem dicit Innocentius, dicens
quod hec potuit esse causa
renunciacionis sive secus Goffredus
dicit quod in primo debuit cassa-
ri contra iure alle-
gato in glossa sed in hac glossa non
respondit dicens, quod ex
alia causa fuit cassa-
ta scilicet iam de qua in precedenti
glossa quod non renuncia-
vit. Idem dicit Goffredus dicens

q licet ꝯ alios caus
renocē pcessuos, h quā
tu ad id de quo hic q
rit de rigore iuris h
pminctiarit ar. in. c. q.
dam piculosū et ff. de
edicto edic. l. ite quis
l. Si debitor

Suppono ꝯ tertium
eo q dt q iste elegit
tmīn sue appellacōi
in vigilia epiphanie
cum epiphania nō h
vigiliam et pquens ma
le dt in vigilia. Solu
dic q est vigilia, una
est quantū ad ieiuniū. a
lia quantu ad celebrita
officij. dico ergo q licz
nō het vigiliā quantu
ad ieiuniū h het quantu
ad celebracōnem

Glo sup vbo rmctias tucu
se dirigunt q p lras
inoitorias aquirit ius
impetranti alias nō poss
renunciari iuri glo. se
h soluit tenendo oppo
sitū dicens q p moni
torias executorias
nullū ius aquirit, quo
ad hoc, q ecclia sine
cliā cum quo lrē
impetrat obligati eet
impetranti h bñe offim
executoris pt implora
re ut mandatū aplicū

ꝯ equat, nisi impetr
Ꝉras renunciaret, quā
tuc offim iudicis ꝯfu
weret hoc dt qm vidite
Et nō glo qua hic
ff. remitti. Et in hac glo
ibi an reprehensio de hac
est ergo ut ff. de gesta
pbendo c. fi. et ꝯ ff.
di. li. vj.

Glo sup vbo pfixum
notat q p pō pt sibi
pfe tmīn ad psequend
appōnem. Sic et de iudi
idem pt facere et dcit
glo notat q tps tm
est dup. quoddā est ad
arripiend. et tuc dt
q tuc sufficit arripe
in tmīo, et talis tm
nō pt pvenīri, n. c. li. nō
lect an iste tmīn dl
est tmīs in appōe dta
a lege. et tps est tm
vnius anni vl ꝯ causi
biennij et tps pt p
mi ut in c. oblate, 1. r.
appella oblate

Glo. final. Apposito
tertio q iste nō fuit
ꝯtumax ꝯ quo ꝯ uenit
ut iret ad ꝯdītād elād
impetrād cu ipe nō cō
pareat h i. e. d. contra
que lata fuit sentēcia et
pp hoc induct. c. nicolaus

ff. de appella ubi solum
condempnat i expensis ap
pellans qui no fuit pro
secutus Solvit glo qui
illa nicolas hoc no fuit
petitu sed solu no fuit
petitu ut debet condempnari
in expensis sed hic petijt
ut procederetur ad sentenciam
confirmadam Sto solvit
quod hic fuit lis contestata
et ad diffinitiva sentencia fuit
appellatum ideo postquam fuit
debuit prosequi cum suffi
ciente mandato nec potest se excu
sare quod no fuit per citata
a, quia tamen fuit presens
parte Et ideo iudex po
tuit altera parte absente
procedere, videte glo. in ista
est nota

In fine istius partis glo. sequitur
quod dicit quod tamen presens
post sentencia defert
causa ad curiam, dicit Jo.
hoc no esse verum et
melius est dominus de hoc
ut notat ff. de appellationibus
imposita §. primo et de
ratia istius homo est di
cend ut in c. Nicola ff.
de app. ubi dicit Bonatus
quod tamen fuit appellatio
vel appellatum, si dant
conditione causa commissa ma
ndata, unde admonitus
et cogitet vel aliud ad

prosequendum articulum appositum
aliud ad prosequendum ne
gocium principale Et ideo
glosa notat consequitur
quod appellatus tenetur mit
tere nuncium sufficientem ad
apponendum prosequenda si tamen
sit presens a iudice vel
ab appellante, alias finietur
causa alio prosequente le
gittime Et hoc cum est
lis contestata et appellet
a sententia Sic no fuit in
illa Nicola ff. de ap
pella

Oppono contra, quod hic
dicto quod nota Jo. quod in
c. i. ubi dicit glo. quod qui
tradit rem esse metu
perdit dominium Solvo
aliud est tradere aliud
remittere, quia si re
mittatur no in manibus su
periorum ff. de c. quod in dubijs
per metum i. e. qui recepit
per metum rem efficitur domi
nus sed tamen quantum ad
hoc no fit tradita pre
iudicium, quod dat ei actio
quod vel metus causa ad re
petendum sibi restitui sed
quod metus causa et sed et propter
et illa glo. nota Jo.
q. vi. c. i. in sua glo.

Decte

Eccte

Si prelatus ab
obedientia sua

no potest titulus decte si in manibus
superiorum

absolvit subditos non
ipteа renunciat sue p
latue quod divisio e
ibi nos tali facto et c
¶ Casus in l. unica et c. quod
abbas a deo quem egri
tudine laborabat quod
de vita ipsius desperaba
ad consilium cuiusdam
li sui absolvit mona
chos ab obedientia sua
¶ Epm suum vocavit
ut in manibus suis re
nunciaret non tamen
renunciat, postmodum
recuperata sanitate monachi
obedientiam et reverenciam
eidem faciebat ipse aut
dubitat dicens ex tali fac
to intelligeret renunciaсе
asse abbacie et confes
sus fuit coram archiepo
sua renunciacionem et archi
epus itinerat ipse con
sulendo et rudi papa
quod non
¶ Nota ibi desperare quod
consistens in causa mor
tis potest renunciare bene
ficio et patet s. de re
nun. sicud tenor
¶ Nota ibi simili quod
similis dicitur unius et
similis sunt vestis mos
de quibus dicit per alium dis
stinctione declarare etiam
nota s. de pnr capitula

c. accedens vel si i. s. j. cardi
nale strangere
¶ Nota tamen quod licet sub
nacionem vel presencionem non
cessabit doctor a de
do vel platus a predic
c. que i. j. nolite et aliis
dis. sicut in glo. ubi
quod mali ab omnibus secum
non putet
¶ Nota quod sicud cum
s. unius consulit non
det vita vestra sic ale
non est amicus qui bona
vestra tollit pretium bona
fama ut pater lib. c. ron
gres c. accedens
¶ Nota in ibi non credet
cum similem quod ille sal
sit nos decipere ei
credimus non esse d
tos et dicit hostem quod
multi decipiunt v. q.
non omnis et c. non oportet
¶ Nota .v. quod re integra
potest quis penitere et c
hoc in glo. penult
prima
¶ Nota quod non inducar
tia nisi id quod gerit in
se necessaria inferat et
de c. propono et quod ibi
contra
¶ Item nota quod prelatus
non potest absolvere subditos
ab obedientia ut hic

et ĩ c̃ proximo et in glo
finali que colligit ar
gu ta

Oppono ibi f. simili
et confess q istu abba
te no debuit confessio
relevare ut patz l. de
pe 2 remissi c. omnis
Solutio si intelli quod
fuit confessio iudicialis
est dd q no precedit
qui quid non plena
est ipsa confessio ymo no
est ibi racio quia con
fessi in iure p convicto habe
tur. l. de confessis c. i. li. vi
si aut in foro penali
precedit 2 hoc mo intellect
dam goff et phi

Oppono q iste ipso facto
renunctiat ut patz i spli
c. de hijs que fiunt a ma
ior pte capli c. quod de
rum ffibus in glo alle
gatis Solutio immo dico
q hec absolutio no ob
tinet vim resignacionis
na resignacio debet precede
absolucionem superioris alle
gatis. proprie remitt
ere pt si resignac si
ue aut tenet illi a quo re
cepit bnficium ut notat
i. le. c. q in dubijs et hoc
colligitur ex glosa ul
tima sz q iste no poit
rede sine licencia epi

ad iura aut alleta
i contra in glo sz hostis
q loquitur i hijs que
no pendent a iure uel
iudicis ptate et sp̃cia
liter p iudicium vinculatis
tunc uel altius et hec
solucio pt tollari plus
in c. quod ore quid ibi
et p loquit de renuncia
tione bnficij que pendz
i ptate iuris ut patz
l. c. q in dubijs et c.
admonet

Quod ad id cam dd q
ibi obedia prestita alte
tam platus infert
narro q iste no tenet
se platum Secundus est
quia absolutus monachus
no est in confessio cum
abbacia stat eius q
sit abbas et q monachi
no teneant obedire ut
quia sit absolutus ad
tempus ut q simile

Glo in redditur racio
ad textum quare ista li
tera no tenuit uel ea
renuncians q face voluit
si no fecit videtur glo
quia tunc voluntas no
precessit ad factum Hoc
glosa wlt inferre q
ubi voluntas no sufficit
ibi opus est facto

Contra hec glo opponit
sic est ipso facto renegans et ipso
facto invitus
et ipso facto quod consentit i plato
q vocat platum

q tacite vel ipso facto
renunciasse p c exore
et dat multa iura silia
Solvit glo q contrari
um h est verum q p q sic
no renunciat

Suppono iam q ex quo
iste vocatus eam non
potuit p'emere ar. ff.
e quidem Sol s'm gof
q sola vocatio no nocet
sic nec vocatio patroni
iudic. sive venia ee
de in ius vocando ff.
quando 'tacio quia ad
huc est locus p'nie in
q. vij. Si quis libellos
goff. Item host. dicit
q in c. quid fuit pe
tita licentia et obtenta
hic aut nec petita lic.
pete voluit. Item ibi
subeat causa utilita
ecclie vel salutis p'pe
hic aut causa seductionis
et ceteris similibus

Queso an iste cum h
teneba de malo co'si
lio Solvit glo q sic q
teneba actione de do
lo, si fraus intercessit
et dicit glo q contra illa
pt agi quanti eius inter
fuit q verum si est in sol
vendo ? a glose
quod, quid si fuisset
ista vera renunciatio

nunquid iste habet q
dolu quis su regressu
Solvit glo q tunc de
restitui ad p'stinum id
tacio ego glosam quia
fraus est dolus nemini debet
p'ocinari videte glosam
istam

ut pracho et alii et summam hostiensis

Infra glo que incipit ubi
quando obligat de co'silio
doloso distingue et vide
Sunt de mote land. et
de foro c'pe c. unico li.
6o co'siliarios in clemen
tina, et vide plena in l.
la ex co'silio li. vi. et
est de hoc no'ui de'sa
extrauagantes imp in p'n'
ctrauagan. de farabel

Queso in eo q illi re
voctu iteru p'miseru
obedi. q an hoc fuit re
cessum Glosa final.
q no 'tacio q illos li
mo absolue no potue
rat cu esset plat' ip's
et p q infert glo c
re integra potuit p'mi
ttere ut patet. ff. de elect
causa

In fine glo ferm. qui
h host. et petr. quia
absolutus fuit nulla c
sic h'c fuit potius de s
let ad cautelam. Sic est
ff. lo

Dilecti filii abbas exemptus sine licentia pape renuncia re non potest hoc dicit primo ponitur petitio secundo repulsio et negotium commissio ibi Cum igitur

Casus in textu est talis quidam abbas exemptus senio et insufficientia confractus in manibus monachorum regi men abbatie sine licentia pape et monachi alium ele gerunt et hoc pervenit ad papam sed quia ipse ab bas sine licentia pape re nunciare non potuit ipsa ta renunciatione licet electum renunciavit irritavit et cassavit mandans quibusdam ipsum abbatem facia[n]t restitui loco suo quo restituto recipiat renunciationem ipsius vice pape hic casus

Allega quod renunciatio non [vale]t nisi in manu superioris

Nota quod insufficientia est causa sufficiens ut prelatus ce dat ut in glosa ultima et si cedere nollet propter insuffi cientiam debet removeri xviii q. ii Si quis abbas hic est propter negligentiam re pelli prelatus et iudex [...] cere similiter et iudex

C. de officio prefecti orien talis [...] Hac [lege] et ingressi propter insufficiam debet removeri adiutores C. de professoribus et medicis l. [...] Non tamen propter subsecuationem ut preser vationem debet cessare doc tor adiutorio [...] q. iii nolite et [...] dist. [...] in glosa Et primo dicitur legitur earum et glosarum de insufficientia sic et est glosa [...] cum nota expedita

Nota ii quod propter insuffi cientiam non est prelatus ipso iure incapax sed debet removeri C. [...] nisi [...] defectu

Nota iii ibi sancti victoris in monachus unius monasterii potest eligi in abbatem al terius monasterii magnie ca usis rebus vel ex [...] tali causa necessitatis vel utilitatis de quo [...] ut in [...] et clementia [...] te

Item nota iiii quod sic non valet renunciatio, etiam non valet electio Ubi enim [...] non tenet nec id quod eo secutum est ut patet de fide instrumentorum ex [...] Item si aliquis non est legitime destitutus aliquis in loco illius non

legittie nisi statuts uij q.
vi hoc quippe et. ii de
accusa. ad petitionem et
i glosa finali hic istius
cali et ad hoc allega
glosa cum textu et sic
est glosa final. expe
dita

Oppono i eo quod dicit textus
quod non potuit accede
sine licentia ipse immo vi
detur potuit, quia suffi
ciebat legati delate
ut patet, i. de elec. c. si
abbate li vi. c. Solucio
sed glosa ergo et hoc supple
ut hostiensis tenet quod sic
quod non potest si exempti
remittere in manus lega
ti a late, nisi habeat ad
hoc speciale mandatum

Queritur utrum abbas potest
transire ad aliam abbaci
am. Solucio, dicit quod sic si
non est exemptus dum
modo sit arcius monasterium
xviii. q. ii. c. statuimus et
de regularibus c. licet. Secus
in exempto, quia tunc
non habet superiorem votum
cum ipsius ecclesie sit in tan
tum astricte nexibus precep
torum, quod liberum non habet
volatum

Queritur secundo dum abbas
potest si monachus alterius
monasterii sine licentia episcopi
Solucio. dicit quod non sit sine

monasterium est par sic in monasteriis
religiosis sine auctoritate episcopi. si
potest dispensatione ar. hic et de
regularibus significavit si be
nedictus potest transire eciam
sine licentia episcopi sicut
refert Solucio. quidam dicunt
quod tunc necessarium est quod be
at consensum abbatis eius
si transeat ad arciorem
religionem et hoc dicit hostiensis
tutius per allegatum c. statuimus
xviii. q. ii. alii ut refert
Solucio, dicunt necessarium consen
sum episcopi ar. xviii. q. i. c.
ve quod credit Solucio. quod
quantum ad hoc equalis
est cum eo non ordinato
sine licentia proprii episcopi nisi
Solucio fiat monachus sine
monasterio

Queritur tercio dum abbas
concedit monacho petenti
tum dare licentiam migre
quenti religionem arciorem
Solucio, dicit quod non nisi
tamen revocatur et postea
sit monasterium cum tempore
et si aliter recedit fugitivus
est et appostata, cum non
sit i alam obediencia et
hoc facit, i. de tribu.
ordinacionem expte et c.
ibi nota, et dicit per Car
dinalem de cetera quando
c. intelligeris, dicit hostiensis

q forte posset por da
re licentiam q si ma o
bedientia iret querere locum
religiosum, qui sibi pla
ceret non tamen consulit ponere
q hoc faciat nisi for
te ut euitet maius ma
lum

Et quantum ad ista quo
et precedentem, tunc est di
cendum, aut transit ad stricto
rem ordinem aut non
Si ad strictiorem tunc
est dicendum q sufficiat licentia
petita ab abbate, licet
non obtenta ut patet in c. de
regularibus lic. Secundo ca
su qui vadit ad non
strictiorem et tunc aut
sine causa aut cum cau
sa Si sine causa et tunc
est dicendum q semper requiritur
licentia specialiter racio quia
hoc est contra ius commune ut
notatur in c. de preben. cum
singula li. vi. in glo. ut
ri et licet illa glo vi
deatur dicere de eo q tran
sit ad laxiorem religio
nem est idem dicendum si ad
parem racio quia de
iure monachi in suis debet
monasteriis commorari Si aut
vadit ad parem cum cau
sa et tunc requiritur licentia
obtenta ab abbate ut
in glosa c. cum singula
de preben. in vi. Item est
tunc requiritur licentia eius
et hoc tenet Jo. an. in
specu ti. de renunc. de
episcopis c. xxiiij q pro
cedit nisi abbas habet
quasi episcopalem iurisdictionem quia
tunc sufficiat eius licentia
cum conuentu et pro hoc
facit q notatur de rebus
ecclesie non alienandis cle
mentia prima, in glosa
ad episcopos et de materia
istius consonius per arch
depositus dist. monachum

Glosa penultima est expedi
ta circa nole finem notatur
notatur q ad quem perti
net confirmacio ad eundem
resignacio

Glosa iii querit utrum
possit se transferre ad ali
am abbaciam videtur q
non Et glo finalis est
expedita in nouo li. vl
timo quia primo notat
non collit littera quam
videte

Rubrica de supplen
da negligencia platorum

Continuacio. visum est de mo
quibus plati assumuntur
et quia sepe in platis
contrafactorie res agitur

vel dis. an omnia que
negligit supplenda est et
que obmittit instauranda
vnde post rubricam de re
nunciacione sequitur de
supplenda neglia pla
torum goff. vel secundum
host quia quandoque eccla
vacat non tantum per
cessionem sed eciam per nimi
am remissionem atque de
suslacione c. ij. li. vj. sed
nec ideo etc. De ma
rubrice hostiensis et l
xxxvij. dis. et ij. q. vij.
neglige vero q. ij cum
simus repetitur in vjto
et in clementinis

Queres quid sit neglia
rudes secundum host. in summa
e. ti. Neglia est cum
quis non facit et pot obmis
sio ideo dicitur quia non facit
luna contra leges, aut
ea que legum vice obtinet
vel derisionem inducat

Statum [st]mat
[b]ti dyo
cesanus, requisitus benedice
nolit a scriptis abbates
et ipse monachos suos be
nedicere potitus hoc concedit
dum, quemadmodum concessio
ne limitatas ibi donec

Casus in textu [?] hoc po
sitionem fuit extra ipsa q
lit quoque astes remouet
suos abbates vel monachos
et alios substituit lo
co illorum et epi diocesa
nos negligunt benedicere
petitum fuerit quod vel
ipsa prouide ipsa statuit
quod si epus tercio mo[nitus]
eos benedicere renueit l
ceat ipsis abbatibus
ipsos monachos benedicere
et alia opere que ad eorum
officium pertinet, donec
epi diuinacionem suam reuo
cauerint et abbatibus be
nedictionem non renserunt

Nota ibi primo facio p[er]
sand [?] sua momicion[em]
[?]mittitur quam minacia sub
diti sic per tuam requi
rem quomodo pertinuacia
plati uel diuinatio prop[ter]
rem sit ad superiorem ut
patet in de off. ordina
rius. sic et in de inmu
protestate nullus et in aute
statuimus c. de epis e
clesis de quo in de for
compe si diligentia di
scilicet host. quod in summa
requisicione deneget,
non est amplius requiren[dus]
ut patet in de elec. c.
inter vniuersos ita c
icitur non est locus que
turis ad hoc facit in de
summa quotidianorum vero

li. vjo. Et co[n]sulu[n]t host[iensis]
q[uod] debeat requisitione[m]
at instructu[m] pat[et] de sua
qu[od] cost[ituit] c. j. li. vjo.
[Ex] [tra]ctato eo[dem] co[dem] verbo
[ip]so q[uod] etiam i[n] co[n]tra in
[fe]udalib[us] fiat tua mo-
[ni]to ut h[ic] est exp[re]ssum
illo[rum] suffi[ci]t unica p[er]emp
toria pro ut notat[ur] i[n]
[p]reco[n]stit[uti]s de ele[ctione] cu[m] tan[ta]
[In] tex[tu] ijo q[uod] h[ec] requisic[i]o
[d]ebet fieri cu[m] humilitate et
[re]ve[re]ntie ex quo infer[tur]
q[uod] si sup[er]be et irreverent[er]
[ver]b[um] requirit[ur] ep[iscop]us potest
ep[iscop]us denegare h[uius]mo[di] cit[ationem]
[vel] lice[n]ciam et de hoc
[no]t[atur] i[n] glo[ssa] [ma]gi[stri]
[In] tex[tu] iiijo ibi donec et c[etera]
q[uod] pena q[ue] i[m]ponit[ur] p[ro]p[te]r
[con]temptu[m] seu duicia[m]
remitti p[ot]est sola p[ro]missi[one]
ut pat[et] s[upr]a e[odem] de co[n]stitu[tioni]b[us]
[c.] u[ltimo]
[In] tex[tu] v q[uod] abbas benedi
[ci]t
Oppono co[n]tra textum
[in] eo[dem] d[icitur] q[uod] abbas be-
nedictio[n]e p[ot]est a[nte] sua[m] benedic
tionem, co[n]tra iste no[n] h[ab]et
vocari abbas a[nte] bene
dictione[m] ut pat[et] i[n] de re
[n]u[n]ti[atione] in [ecclesi]is. Solu[n]t goff[redus]
[et] Hostiensis [ante] q[uod] i[n] electos in
abbates vel s[ecundu]m no[n] a[nte]
[non] loquit[ur] et[iam] appellacio[n]e

[pro]p[ter] abbates qui su[n]t
[con]firmati vel p[ro]visi, ad h[oc]
facit i[n] de etate [et] q[ualitate] [per]
[cum] et de statu regulari[um]
clementia attendentes
[ver]b[um] status et sic ab[solute]
vide[tu]r de solo [et] i[dem]
s[ecundu]m loqu[u]n[tur] de non
[con]firmat[is] s[ed] elect[is]
[Ma]nuc[iu]s in eo q[uod] d[icitur] de
ep[iscop]o qui re[n]uit, q[uo]d
[si] ep[iscop]us no[n] p[ot]est remi-
tt[ere] d[icitur] q[uod] vole[n]s aliq[uis]
visitare con[tra] eum cora[m]
superiore p[ro]bare qua
re no[n] d[ebea]t benedici, d[ebea]t
tunc p[ot]est benedice[re] vel
administrac[ionem] sine superioris
auct[oritat]e, d[icitur] [secund]o q[uod] no[n]
d[eb]et nisi p[re]missa q[uer]i
monia, ad h[oc] facit i[n]
de regu[lari]b[us] li[bro] de i[n]stitu[tionibus]
Ubi q[uia] et i[n] de appel
la[tionibus] ut debitu[s] s[ecundu]m [pri]mo
et i[n] de h[is] q[ue] fiu[n]t
a maiori p[ar]te ca[pitu]li ca
p[itulo] p[ri]mo, d[icitur] h[oc] [ter]mino, q[uod]
s[i] maliciose opponat[ur]
q[uod] p[ro]bac[i]o no[n] p[ot]est p[er]mi
tt[i] s[ecundu]m co[n]stituc[ione]m
i[n] de elec[tione] c. j. li. vjo.
Et q[uo]d aliqui dicunt is-
ta[m] co[n]stitucione[m] tunc h[abe]re
locu[m] h[ab]ere, q[ua]n[do] nulla[m]
ca[usa]m sic co[n]tradicto[r]s
assig[nan]t et sic dictum
videt[ur] placere p[ro]mo[tion]is

in verbo remaneat vel sub
intellig(itur) si ep(iscop)us sine causa
noluit, tunc p(otes)t alias
secus si causa subest, et
non licebat abbatibus
benedicere ut nota(tur) s(upra) de
regul(aribus) licet et hoc
etiam placet host(iensi) qui
d(icit) q(uod) non videt q(ui)s prelato
claudere causam ronabi
lem que generalit(er) in
omnibus consideranda est
ut patet s(upra) de etate (et qualitate) (et) t(ractatur) de ...
cum dilecti et admitte
nda est in iudicio et e(st)
ut patet s(upra) de appellationibus
bone et c(apitulo) ut debitum
et hoc vi(n)c(it) vocis per verba
remaneat et verbum d(e)n(unt)i
ata qui denotat cul
pam denegatis
Quero ergo per que ab
bas habet confirmare, d(icit)
host(iensis) q(uod) per ordinarios
eo quo non sunt exemp
ti per ius quia ad hoc
facit q(uod) notat(ur) s(upra) de
privilegiis accepimus, dicit
tamen host(iensis) q(uod) in multis
locis preles abbates
confirmat illos, n(un)c vide
quo iure fecerunt hoc
nisi super hoc habeant spe
ciale mandatum privilegium
Capio glosam primam
et oppono in eo q(uod) ...

mittit substitutos ab
bates inistrare cum his
appadat, q(uod) erunt confir
mati et sic est contra
elect(us) nostri Solutio glo(sa)
s(upra) supplendo dicendo s(ub)
statutos et confirmatos
s(ub) (con)ficere qui a(d) nichil
dispone pot(est) Q(uestio) s(upra) s(ic)
dicit q(uod) abbas etiam
non confirmatus potest a(na)
thema ferre ut p(ate)t
s(upra) de sentencia sed d(icit)
quo d(ixi)m(us) ut ibi s(upra) q(ui)
sto cum glo(sa) quia cum a
perior, primo et secundo, primo
sine expressa confirma
dat hec benedicta i(d est) b
prelatus benedicendi vel s(ic)
hec benedictus s(ed) abba
Glo(sa) s(upra) collegit argu
m(entum) a quo p(otes)t dare quod
habet et con(tra) hoc opp(onitur)
quia nichil dat quod
non habet ut patet s(upra) d(e)
inrequisitis q(uod) aut in
et de donationibus inter
virum et uxorem in
et c(etera) Et non solvit
Q(uestio) est d(ixi)m(us) q(uod) abba
habet benedictionem maxim
e cum licet solum non s(it)
benedictus in d(icto) host(iensis)
q(uod) ipsa posset a(d) in
preferre quid summopere

sacerdotem ratio quia be
dictio abbatis non est ordi
nis sed est simplex et de
hoc . ff. de statu regularium
clementina attendentes
sic statuis vbi hoc patet
de cardinalibus presbi
teris qui licet semper sac
dotum ordinis nullam
benedictionem recipiunt vtuntur
tamen spalibus insigniis et
minores ordines conferunt
et solempniter benedicunt
¶ Capio glosa finalem
et quero que sint ista
alia que pertinent ad offi
cium de quibus hic textus
facit mencionem respondet
glossa penitus ut conferat
in suo monasterio hoc vbi
talis abbates sint
presbiteri 2a glosa querit
qualiter hoc facere possunt
cum sua benediccionem sed
ut quia in ordinatione episcoporum
tamen ipsa hoc concedit
astringens
¶ Infine glose dominus quod
idem tamen Innocentius quod sit hic
indultum fauore religiosorum
hic conferre lectoratum cum
aliis ordinibus abbas non
benedictus conferre non potest

de etate et quali. cum
contingat et tamen ordinem
conferre non potest nisi sit
benedictus lxix dist. c. l.
§ vlt. et hoc sentit vbi
Innocentius . Ratio quia non
ex solo ordine habet con
ferre lectoratum sed ex
ordine et benedictionem sed
tamen aliqui hic faciunt
dicunt quod hoc faciunt non
ex eorum ordine quod confe
runt hostiariatum autem
benedictionem sed ex priuilegio
¶ querit hostiensis quid de
aliis ordinibus et videtur
quod idem secundum Innocentium de
minoribus lectoratu ut
est hostiarius et psal-
mista ut patet ff. de
etate et quali. cum con
tingat de aliis autem
superioribus hostiariatu
dicit et lectoratum ut est
acolitatus dicit Innocentius quod
conferre non potest nisi ha-
beat de priuilegio
¶ Sed oppono de eo qui
furtiue ordinem recepit
c. ij.o vbi videtur quod super
omnibus quatuor minoribus
habet potestatem abbas
Innocentius non soluit sed
est dominus quod ibi non

loquit(ur), de ordi(n)e p(re)sta
do (et) de dispe(n)sacion(e) sup(er)
ordinib(us) seq(ui)t(ur) aliud

Bindit (?) (cont)inat(ur) sic
regulares
i(n) suos us(us) q(ui)ete non
p(ossun)t eccl(es)ias, in quib(us)
ius obtinent patronat(us)
hic p(ri)mo. Et p(ro)ponit(ur) ra(ti)o re-
g(u)la Lat(e)r(an)en(sis) q(ue) ali(us) q(ui)
vacat no(n) p(ro)curant rec
tores ad ea(s) (et) sup(er)ior
ordinabit, q(uo)d i(n)tel(ligitur) d(e)
r(ati)o(ne)a ibi vol(ente)

¶ Casu(s) in t(ermi)n(is) q(uo)d eo(s)
port(ar)i f(ue)r(i)t (con)t(ra) q(uo)s q(ui)-
da(m) regulare(s) h(ab)ebat
eccl(es)ias ad eos p(er)tin(entes) a
con(tra) p(ro)p(er)tuarias q(ua)s
usib(us) (pro)p(ri)is appare
i(n)tend(u)nt nolu(n)t ad eas
cu(m) vacat, p(rese)ntare (et)
instituunt, (et) sua volu(n)-
tate et ita (con)ti(n)uat eas
p(er)sonib(us) q(uo)d no(n) p(oss)unt
eccl(es)ias (com)petet i(n) pau-
p(er)tate desi(er)ine u(t) (com)pa
tra s(o)l(u)ti(n)g(e) n(e) hospita
lit(er) s(e)rva(n)t, (con)t(r)a volens
ut antiq(ui)s (con)stitut(um) est
(pro)pt(er) hoc non subito
(con)c(e)dat q(uo)d nisi sit
exempte eccl(es)ie sup(er)
dicte h(uius)m(odi) iuris(dictio)ne q(uo)d ep(iscop)i
studeat s(e)nalit(er) eme
d(er)e, et nisi i(n) tempo
Lat(e)r(an)en(sis) (con)cilii p(er)tinuit

(Margin:) r(espondeo) ubi ...(?) / ad eccl(es)ias q(ue) / ...(?) (et) / ...(?) / distituunt (?)

p(er)sonas advocatas e-
ccl(es)ias liceat sibi ap-
te ordi(nare) eccl(es)ias ita h(abe)t
q(uo)d eo(s) h(abe)t ullu(m) p(ri)nci-
piu(m) p(ro)p(ri)o(s) i(d est) p(ro)p(ri)o(s) q(uo)d (con)ti(n)u(e)
¶ No(ta) p(ri)mo q(uo)d religiosi no(n)
p(ossun)t eccl(es)ias in quib(us)
h(abe)nt i(us) patronat(us) appli
care suis usib(us) et i(n)
hoc c(on)gl(ud)o(?) i(d est) reddit(ur) r(ati)o
quia ad (com)mod(um) p(ro)p(ri)u(m)
trahi no(n) d(e)ben(t) que d(e)
qua(m) utilitate(m) (con)fer-
unt/ecclesiar(um) h(ab)ere
eccl(es)ias quas h(abe)nt p(er)-
no(n) iure, si no(n) sunt h(abe)re
mensa abbat(is) (et) (con)vent(us)
sp(irit)uales administrato(r)i(bus)
eccl(es)ia (con)ti(n)uatores ad m(ensam)
t(ame)n abbat(is) ut pat(et) i(n)
c(apitulo) ti(bi) de (con)v(er)sa(tione) v(ide) l(ibro) ij.
¶ No(ta) (secundo) ibi in (con)t(r)a an-
tiquo q(uo)d stat(um) eccl(es)ie
no(n) est i(m)mutand(um) ut p(at)et
i(n) d(e) (con)sti(tutionibus) c(apitulo) cu(m) o(mn)es (et)
de (con)suetu(dine) c(apitulo) cu(m) (con)sue(tudin)is
(et) hoc notavit h(ic) (et)
alibi. q(uo)d ad eccl(es)ia(s) que
(con)sueverunt p(er) seculares
eos regi no(n) p(ossun)t mo-
nachi regulares p(rese)ntare
(con)c(or)dat Io(hannes) an(dreae) (et) v(ide) m(agis)
no(n) eva(sio)n(em) ut si p(rese)ntat
illu(m) ut claustral(is) (et)
d(e)bet p(rese)ntare seculare(m)
cl(er)icu(m) ad hoc fa(cien)d(um)

c. ii. quia regula de
Nota iiii° ibi exemp-
te quod in exemptis hoc
tamen non habet locum. Et
ideo hodie in exemptio
ne de iure aplica prouidet
ut supplet diocesanus ut
patet e. ti. cle. quia re-
gulares. quia glo. super
verbo predicto exemptis
declarat quod si exempti
sunt episcopus illos exces
sus punire non potest sed
contrarium est quod hodie sena-
bit c. i. de priuilegiis
li. vi°.
No v. ibi appellatione re
mota nota de ista clau
sula et hoc est ideo
quia a correctione non
appellat
Oppono quod monasteria non
subsunt episcopo quo ad le
gem diocesanam x. q. i.
et xvi. q. i. cum pro
habilite et x. q. iii. inter
dicta et in. de statu mona-
chorum c. i. Soluit goff
ria procedit in cormun
monasteriis sed hic loquitur
de eis capellis dicit
goff quod ad prouidendum
tenetur monasteria si
non sunt exempta ut hic
depositis cum exoff
et hoc etiam tangit glo

super verbo in capellis
que declarat ad que ob
ligatur monachi episcopo quia
videre
Infine istius glo. dicit
quod etiam habet locum in exemptis
ut patet e. ti. c. si li. vi°.
Idoneos ibi circa textum
ydoneos quid si presentat
minus ydoneum hostiensis
arguit per hac littera
quod tunc ipso iure sunt
priuati potestate presentandi
sicut eligentes indignum
iure eligendi ut patet
de elec. cum in cunctis
et c. nouit. et hoc
est ideo ut puniatur in
quo deliquerunt ut patet
de suppl. c. quatenus
Item quia non refert
an nullum an minus y-
doneum eligat ut patet
de suppl. c. ii. et hoc
verum in patronis eccle
siasticis quid autem de laycis. dicit
hostiensis quod idem tamen
quia peccatur ius habent
patronatus quam laici
ut patet de iure patronatus
cum dilectus et c. quapropter et
de hoc in. de off. ordi
narii vide
Glosa prima notat quod
non potest monachi trahi
ad seculare commodum quod

ad quem utilitate est p
fectum
Glosa fa notat quod
cessio epi, sive consen-
su ca li vel maioris partis
non valet possit transfer
re eccam vel fructus eius
ad regulares
Glosa iiii notat quod
monachi non possunt de
stitue clericos de eccis
que ad eos pleno iu-
re non pertinent sed te
netur eos epo pre
tare
Glosa sup verbo pensio
notat quod non possunt impo-
ne nova pensionem
Glo v. notat que sunt
iura epalia, que epus
debet habere a monachis

quod sint iura
iura epali

Glosa sup verbo pdic
tos eccesis, notat quod si
sunt exempti pruniere
eos non pt. Ratio quod
glo intelle esset eos
privilegium Glosa finalis
quod et salutis pone
quod isti non intendunt
sine gcilio latnense quod
propter hoc imposuit fiet
clo prejudicium in preta
zone glo quod dicit quod non

licet | suat, supple
| superior infe
rioris negligentia in beneficio

conferendo si sit tempus lat-
generalis lapsum sibi etiam
latio per inferiorem praeca
facta non valet. hoc di-
cendum, quia primo sic
decisum est dat judicato
sub certa forma sed lit-
igit quod primum etc.
Casus in tenore etc. Do-
num fuit ipse quo licet
litigarunt super
archidiaconatu richmundie, quia
dicebat quod collatio de
dicta per tempus generali fu-
ta non fuit habe igitur
ipsa quod sunt neglige
dicat, mandat quibus
quod si constiterit archidia
richmundie vacasse per
annum quo ut ad archiepis
vel carum collatio perti-
bat, computato ad a tempore
vacationis si audicia
eo tunc illius donatio
ad sedem fuit devoluta
ulterius per eos supra eo silen-
tium imponat etc.
Nota quod allegatio hoc ca.
quod tempus in messe colla
tionis beneficii et a tempore
~~scit~~ sive noticie non
aut a tempore vacationis
et de hoc in glo ponitur
hoc allegatum quod post tempus
illud elapsum non possit
eligere qui fuit negligens

et glo. finalis dicit c.
uacuata opinionem illorum
qui dicunt quod mora i elec
tionibus possit purgari
Item eo ca. quod non debent
uacatura negligencie. Et hoc
tangit in glosa sua, que
ordinata caritas a se
incipit, ar. xxxiii. q. v. si
non lig. vii. dist. sedera
iniustissima est iactura
que negligenciam facit
Nota in° ibi archiepi
uel ca. quod non ad diocesanum
et ca. simul et
separati spectat collacio
probat dicto alternatiua
facto eo quod precedit cum
et proximum nam si spec
taret simul non haberet a
... mensibus ut c.
de elect. cum ecclesia Et
in primo quod non ad archi
episcopum primo pertinet colla
cio si ad capitulum eo negligente
ut patet i. de concessi
prebenda quia dum pastorem
Et hoc ideo est, quod col
lacio de iure qui spec
tat ad episcopum ut notatur
hostiensis in dicto c. cum
ecclesia, eo quo fuit dyo
cesanus de hoc ect nota
decisione rote ccc. v
... tamen non iure de
soluto spectabat collacio

Alias v. ibi uel ca. quod non
solum ei ad quem pro
pertinet collacio et tempus a
noticia, sed eciam ei ad quem
eo negligente pertinet elec
cio. Et primo dicit quod idem
in illo ad quem spectat
sive iure communi sive privi
legio, sive consuetudine elec
cio, et de hoc eciam in
glosa, super verbo noticia
que vult inferre quod
tempus istud est a tempore
scientie et concordat i. de
appella. c. concertacionem
li. vi.

Contra hoc oppono cum
ista glosa in quod non a no
ticia et tempore sed a tempore quo
potest scire ut patet ff.
quis ordo in bonorum
possessionem sibi debitam
prima die agnovit, et ce.
tum dico in capitulo hic
eo quo prem ... are
potuit et ad hoc facit
clementina una. de
concessi prebendam

Glosa in fine dicit quod pro
dictum est valet et sic
solvit quod standum est pro
dicto scilicet quod a noticia et
tempore quia sed testus
necessitudo ... urget
sed solum dicit quod quis

fuerit ... quis si sciliet ... simul
bonorum possessionem sibi

dicat habere noticiam
in eodem q allegatu est si
cuiusque incubit probacio
ut in re la. possunt li
vj. de quam detrimatu
est qu quod dicta tre
noticiam ut in dicta cle
mentia et l. vltia. C.
allecto glo. de dat si
milia de isto archi
et remittit Glosa 2a
collit artum q ordina
ta caritas incipit a se
in dt goff q scire
de platum hoc casu
quocumque mo ad eum
pervenit est quocumque
denunciatore xxiij. q.
v hoc vide speculat
vbi scie de purgacione
canonica § cui demanda
tu est vel bonus ul ecc

Glo. final notat q
hic elaratur illa opinio
q dt q mora i electio
nibus possit purgari
Quero circa istam glosam
utrum mora pt purga
ri. Et quod est opinio doc
torum q in electionibus
seu collacionibus beneficiorum
mora purgari non pt
ut hic et. de c. c. si. hen
goff. vinc. Jo. vinc.
et host. de concess. preben.

e. nulla Et Jo. mo. ibi
est h. quod de mote l.
i clementia Et de bus
de prebendis idem ce
Cardinal et Jo. an. de
elec licet canon de eo
in fi. in glo. quo iure
vj.

Sed in quantum tangit
materiam si tunc fit pt
cu quelibet vtru mora
purgari possit. aut
commissionem more quod
teri est questio. et tu
eodem q tunc ma. pl
purgari mora in eo
quod quod alteri est q
Et magne qu quod est
questio alteri in ea re
in qua mora e commissa
ut hic et de c. c. si.
de elec. cum sit
qd. li. vj. et facit l.
ff. de heredibus instituendis
l. q. diu Et est cas
in extravagante Jo.
xxij. que incipit sus
cepti regiminis Ita
Jo. an. elec. et ad
eam facit. C. de ele
ne pro defectu et. de
pbe Et pluribus liv
rsic procedit omnis de
cedo. C. alleti. aut
commissionem more non
alteri quod questio. Et

Voyl est

rem s. z. h. Christi xxv. q. 18. c
p. Electe

cumulat' modo pt prim-
ari, salti re integra
hoc et ba. s. de preben
Si tibi absenti ij si et
de penab[us] licet lo. li
vi° cum ibi notatis Et
hanc distinctionem videtur
approbare Cardinal in
dicto c. licet et de elec.
p sit et Jo. ess. i coña
sancti Joh. xxiii. q. ma-
net sedes aplica et de
hac materia dicitur plenius
p doctores. s. de preben
nulla

Litteras Si Jo. ad quem spec-
tabat beneficiorum collatio
lapso tempore latranensi qui
conferat non valet col-
latio nisi de materia toller-
ari dicit Ebis dimisso h. a
distinctioni

Casus in tunis et Seguin-
ensis cathedralis quedam ben-
eficia et dignitates tanto
tempore vacauerunt quod de
collatione illorum secundum latranen.
c. ad sedem aplicam fuit
deuoluta, illi ad quos
collatio pertinebat, item
legatos a latere sedis ad
partes illas accedentes insti-
tuerunt in beneficiis illis
viros idoneos, et legati
venientes inuenerunt illa be-
neficia taliter collata

nimis debite et dubita-
runt clerici debebant illos sic
institutos remouere. Et
papa mandat illis quatenus
si beneficia et dignitates per-
sonis idoneis sunt col-
lata, permittant illos de
gratia pacifice possidere
alioquin remoueant. Et
de personis idoneis illa
non differant ordinare
Nota quod collatio que non
tenet de gratia superioris
valet aliter non valet
Nota ibi casum quod ecclesiam ad
inferiorem episcopus spectat
collatio et institutio, de
quo remittit Hostiensis
de off. archi. cum satis
et ij. de prebendis c.
li. vi°. Ebrac, dicit quod
hic accipitur institutio
pro collatione ut sonat
littera cum spectat ad eum
et hic factum refertur
non ius ponitur
Item nota quod gratia su-
perioris videtur hic confirma-
re id quod non tenebat
Nota iij° quod talis gratia
dat ius non habenti
Oppono contra hoc non vale-
re quod gratia superioris non
potest confirmare quod de iure
non tenet ut c. cum dilectus
de elec. et c. relatum non
firmat s. quod de iure non

het effectu Solvit glosa dicens quod verum est quod de iure talis ordinatio non valet. d. c. exponendo bene de pacia ipse tacto quia pulcta pacia tollantur que recent deducta in iudicium cassarentur ut ff. de pe. cum iam dudum. Unde glosa infert sola pacia dat hic ius talis institutis et hostiensis intelligit de pacia ipse quia ipsorum ... possit de novo conferre si tempus eius non est elapsum, non tamen posset ratificare ut dicto c. audientis, videtur tamen esse posse dici quod eo ipso quod superior eius citra papam tollat ius potestatem conferendi eo certa scientia intelligitur conferre de quo non est tradita forma sufficit quocumque constet de mente, tunc tamen est quod conferat

Oppono iii contra textum notabile ubi dixi quod talis tollerantia dat ius contra in beneficijs requiritur canonica institutio ut in regula palli vj et de institutionibus per totum. Solutio libere contra, immo stat

ipsius dicens quod isti non fuit tenentes sine pecto sine nova collatione et nota de elec. quod sicut, et ecclesia in ubi ... cardinale

Unde dicit, immo, quod hic fuit nova collatio et debent esse tollerantia de hic, hoc operasse ex eo quod ipsa hic fecit tollari

Oppono iij contra textum in eo quod dicit in quibus ecclesiis legatum vere ... ... et in fine dicit ex ... indoneis conferentis videtur dicit, quod isti legati non potuit conferre, cum non fuit de latere, ut patet s. de off. le. c. ... Solutio hoc fuit ex speciali licentia ipse dicit per ... sicut cum dicit auctoritate suffulti etc.

Dilecto

... ad ... primo ... spectat collatio beneficij ... lapso tempore labetur ... conferre non potest Et primo ponit factum dicit sumptum ... diffinitio 3a ... confirmatio 2a ibi quia ... 3a ibi mandans

Casus in textum etc. ... cataria palmitane etc.

decanum cum suis sequacibus
predicta petrum nomine suo
rem elegit, appellans
e contra suam electionem ali
quid attemptetur tandem
archiepiscopus ad quem ut
habebat electio cantoris
uidebat devoluta alium
m cantorem elegit propter
prima electio contra eundem
fuisset petrus ad sedem apostoli
cam accesserunt, sed quia
constitit summo pontifici quod electio facta
a decano et sequacibus
eius extitit per elapsum
mensem celebrata tantum
episcopus et capitulum eligere
debuerunt, non electionem
de predicto petro factam
decrevit irritam et inanem
et appellationem a predicto
decano interpositam prefati
archiepiscopi electionem ad quem
erat eligendi auctoritas de
voluta non potuisse ali
quatenus impedire, unde
mandat papa quod talis elec
tionem de predicto G. factam
debeat confirmare nisi
aliquid canonicum obui
aret hic casus

Nota quod propter negligentiam
amittit quis ius eligendi
Item nota quod morti
libus non purgatur ut C.
de elec. in genere. sed ibi
Item nota quod electio de
iure qui spectat ad episcopum
et capitulum simul, sed hoc

est verum, si est talis consuetudo
alias autem ad solum capitulum
ut nota C. de elec. ecclesia

Nota iiii° ibi aliquatenus im
pedire, quod electio nulla
alia non impedit, de hoc
C. de elec. dudum, secundum
Innocentium et hostiensem

Nota v. ibi electionem quod
superior ad quem fit devo
lutio, propter negligentiam eligen
tium non providet sed eligit
de hoc dicit C. de elec
ne pro defectu

Sed contra opponitur ista
electio prima non dicitur fuit
cassata sed prima electio
non cassata non valet secunda
ut patet C. de elec. du
dum. Solutio hic verum quando
prima electio habet aliquem
iuris colorem sed hic nul
lum habuit ergo non
valuit

Nota hoc secundum hostiensem patet
quod vnus solus scilicet archiepiscopus
hic propter negligentiam aliorum
eligit quod dicit esse contra
hostiensem, de hoc remittit
C. de postulatione gratum

Sed oppono quod devolu
tio non debuit fieri de iure
ad archiepiscopum sed ad episcopum
ut patet C. de concessione
prebende postulatis. Solutio
hostiensis quod hic episcopus vocem
habebat non ut canonicus

Ro. ꝯ textum

Secus si habuisset in ca
vocem ut canonicus quo ca
su precedet contrarium
Gloso prima notat quod de
iure communi electio spec-
tat simul ad capitulum et
episcopum et de hoc remittit
Hosto quia sicut alia
tractat devenit quibus iura
et electio debet si quibus
hoc unum nisi consuetudo
repugnaret quod quia con-
suetudine habetur quod in ali
quibus ecclesiis elegit capitulum et
in aliquibus episcopus solus et
habet consuetudinem approbat
contra iura de consuetudine pre
bendarum nulla et ideo cum
sit omnis sit negligentes
fuisset potestas devolvitur
superiorem ut hic
Glosa apponit contrarium iam
dicta xvi. q. vii nullus
omnino, ubi videtur quod cu
ram animarum vel prebendas
nullus conferat sine auctoritate
episcopi, sed aut dicit quod canonicus
potest conferre, secundum quod ibi
loquitur de collatione in
stitutiva quod nullus facere
potest de iure communi nisi
episcopus vel vicem suam
gerens nisi alium dictet
consuetudo vel specialis con
cessio, similem auctoritatem
conferendi de hoc re. sede
va. c. uno et de regularibus

c. ultimo, li. vi° et de cl
latione punctatione
Glosa hec ista notat
quod mora in collationibus be-
neficiorum purgari non potest
de hoc dixi sufficienter
c. licet sicut glosa

Sequitur rubrica
de temporibus ordinationum
Cotidie hoc visum de pro
motione prelatorum tracta
de ordine clericorum, et quia
est temporibus et tum stricte
fuit ideo ponitur hec ru
brica et secundo, de prima
parte rubrice habetur
xv et lxxvi distinctione
secunda parte, lxxv. distinctione
ad lxxxi usque ad quinque
et repetitur in vi° de
prima parte facit c. quia
sicut de electione et c. si
dixisti de offi. archi. et
habetur de elect. nichil et
Gloso ita rubricam quare
cetera parte accusatione
ordinatorum, de testibus
si ut coniugati de cleri
coniugatis c. unico et de que
stione coniugatorum c. quia
et de clericis coniugatis
c. item facit de tempore
si episcopus li. vi° et de e
lectione abbatum in fi. li.

Subdiaconus

Jma sit, diebz dnicis
uel sabbato penthecostes
ad ordines ab alio qm
a ppa aferri no possit
et diuidit in dicta ta
m ibi qmuis zm ibi sab
bato

Casus i tmo c ql eps
quidā asuluit ppam de
hli qone ctm licet die
dominico subdia ordinare
it cciā vginees vellare
et c i sabbato pethecost
es rndit ppa q nulli
q nisi Roma potifici

Nota q aliq resuat
romano potifici, eo quo
colligit pma glo, i. q.
lictudo Romane ecclie
no det trahi ad asequēe
m ab alijs, de hoc. i
rio pmo

Nō hoc q minores ordi
es cofert eps qua qr
ra diebz tamē dnicis
t hic et alijs festiuis
diebz

Item nō textu q sab
bato penthecostes non
q sacros ordines celeb
e Racom pont textus
i sequeti septiā repta
pitz sti gra celebra

Glo sa po noti sco con
ole opponitz notat q
b alijs attēptari non
ut que sibi sut Romā

ecclia resuauit Con q
opponit xij. dis. c. l z ij
et de q se. dis. i. vasil
cas Soluit glo q ecca
romana q obsuat et
docet obsuare et adita
omes subditi tenetur
quod vo sibi in signum
vlēs dcīm resuauit et
Soluit glosa ibi cum
dubitatur ubi Jmpator
i digno aliud reputat
i vrbe sinal aliud in
provincia sic eu ecclia Ro
mana sibi resuat in
signum similem tuc null
lz aliq sine licencia ppa
li attemptare hec et
que sunt illa dicatur
i. de off legati q tuis
Racom

Oppono sco in eo q dt
vgines asecri diebus
dnicis con hoc est xx
q. i. devotas vbi dicit
q non nisi in die epi
phanie et in tota sep
tia pascali z i natali
bz aplorum vgines sut
velande Soluit glo
q hic dr et q ibi alr
p altm supplet

Quod de forma asecra
di vgines et est dcm
q int cetacio datur
velum Et de h velo
hic psequit pmo, q

quedam est velum consecrationis
quod a solo episcopo et solis
virginibus et solis diebus
sollempnibus ut diebus
dominicis datur nisi urgue-
at necessitas, tunc omni die
potest dari, sicut et baptismus
extra q. i. de votis et de
consecratione dist. iiij vers. eis et
baptizandus. Est cum ali-
ud velum professionis
quod nullus pontifex dat
viduis ut in dicto c.
de votis in fine et vide quod
ibi notatur. Sed ipsemet
assumunt sibi de altari
xxvij q. i. viduas, nec
est contra quod metus causa
c. i. quia ibi exponebatur
simulavit non aut exposu-
it, et prosequitur glossa in summa
et hostiensis de hiis velis
ad quod notatur de regularibus
vidua et xx q. i. vela-
men ubi dicitur alia de qua
dicta vela scilicet professionis
consecrationis ordinationis et
prelacionis. Et idem hostiensis
in summa qui etiam quo ad
id, quod dixi de viduis
dicit, quod vestem religiosam
accepit vidua a sacerdo-
te vel ministro eius xx
q. i. vidua et c. si quis cle-
ricus vel vir coniugalis et
quod ibi dicitur quod accepit
velum a sacerdote intelligitur
de velo religionis in summa.
Item quo ad c. i. quod nulla
causa ultra premissam
solucionem, dicit quod licet quo-
modo possunt velum professionis
sed consecrationis non
infert quod opus esse quod
eorum fiat, quia diu supra
recitatur.
Tamen ultra in eo quod
de sabbato pentecostes
de sabbato nativitatis
hostiensis dicit quod idem in quo
tamen aliqui errant
sed de isto festo non ita
dubitabatur, quia racio vigi-
lia nativitatis occurrit in sabbato

Sanc

torum patrum
consuetudo
contra tempora statuta sacri
conferant ordines diverso
diversi c. ibi sequitur ...
Casus in tantum est quod
tum fuit tempore quo in
brevi quibus scilicet
cumque in dedicationibus ecclesiarum
vel altarium episcopi in
clerici ad sacros ordines
promovebant. Videt
quod illa consuetudo est contra
instituta canonica
idco reprobata, et si in
toto et aliqua consuetudo
non extat clerici ordinati in

debet in susceptis ordinibus ministrare. Et i. Romana ecclesia, sic ordinati depo nuntur et ordinatores aucto ritate ordinandi privantur. Nota quod multitudo et consue tudo diutina sepe excusat a delicto et de hoc in glosa permittit et si vel in dist. consecratio et non q. iii non potest. Nota hoc quod tempore hoc non est de spiritua ordinatos de hac in glo. in summa. v. [illegible] Queres quid si quis eos dicit fecimus facit [illegible] [illegible] dominum confert carac tem glosa in summa, et [illegible] facit caracterem [illegible] ipse consultationem. [illegible] oppono quod multitudo non excusat a delicto, quod [illegible] quia in multitudine [illegible] [illegible] paratur ut patet j. de [illegible] contractu latores. Sol [illegible] hoc quando glosa solet [illegible] quod propter scandalum [illegible] aliquid relinquitur [illegible] et peccatum multi tudini glo. [illegible] offe [illegible] tunc non parcit multi tudini quia veritas est triplex iustitie doctrine et bone vite. Videte glosa ista super

verbo multitudo que primo colligit argumentum, quod multitudo dissensionum inducat [illegible] opponit et solvit distinguendo. Glosa 2 colligit argumentum quod multitudo dissensionum inducat [illegible] quod isto infert quod propter scandalum aliquid obmittitur. penultima Glosa finalis colligit argumentum quod consuetudo excusat a delictis et contra hoc opponit s. de symonia non satis et j. de eo qui duxit in matrimonium quam polluit c. cum haberet et s. de consuetudine c. ult. et solvit glosa quod consue tudo sive multitudo ex cusat a pena temporali quod propter scandalum imponi non potest sed a pena eterna non excusat per c. s. c. de consuetudine, quia tanto gra viora sunt peccata quanto diutius attinent [illegible] allegatam. Secundo solvit glosa quod consuetudo excu sat in hiis que sunt contra ius positivum, [illegible] sit [illegible] et prescripta sed in hiis que sunt contra ius na ture non excusat, videte glosam. Verbum quod vos consuetudo

excusset in ista delicti
distinctione aut quod de con
suetudine singulari, aut
de consuetudine generali uel
patrie alicuius loci uel
populi uel collegij uel
ciuitatis. Ergo intelli
gas de consuetudine sum[p]ti
alicuius sui/singularis persone de
qua loquitur lex. ff.
de pigneraticia actione
l. [illegible] et hostiensis .c.
de consuetudine c. cum di
lectus tunc est dicendum quod
talis non excusat in
delictis, sed potius augmen
tat delictum. Racio quia
diuturnitas temporis pec
catum non minuit sed aug
mentat, ita loquitur
in decreto quod [illegible] ma
trimonium quod polluit
per adulterium c. tua [illegible]
ubi notauit hostiensis et
Jo. an., et quanto maior
[illegible] [illegible] in peccato tan
to grauius peccat. Racio
quia quanto diucius in
[illegible] tanto elongat am
plius a deo et debilita
et corrumpit, et per quod
difficilius releuat [illegible]
[illegible] q. i. l. [illegible] et ita
possunt intelligi in de [illegible]
[illegible] non satis et c. [illegible]
quod, et d. de consuetudine

c. cum tanto et multo
cia honesta et rationabilis
consuetudo sumpti persone sin
gularis persone aliqua
sicut in persona [illegible] mo
[illegible] non potest ut no-
tauit et hostiensis .d. de con
c. consuetudinis, et hostien
sis c. cum [illegible] et
[illegible] titulo de consuetudine
[illegible] qualiter probari in [illegible]
collecta, ergo multo minus
consuetudo irrationabilis
delicti aliquem [illegible]
[illegible] potest
Si aut quod de con[sue]
tudine generali seu de
patrie alicuius loci uel
populi uel collegij uel [illegible]
et tunc aut quod [illegible]
excusset consuetudo que
magis corruptela ut
consuetudo in delictis
[illegible] directe contra naturam
[illegible] est delictum sodomie
et similia et talis consue
tudo non excusat [illegible]
q. ij. flagicia et [illegible]
excessibus pla[illegible]
et illud. l. [illegible]
de ignorancia [illegible]
et [illegible] [illegible]
qui operantur iniquita[tem]
Aut in illis que non
[illegible] naturam sed est [illegible]

[...] con[...] decem et bonos
mores et tres excusat
delictum

Ad aures

minores ordines conferri
possit diebus festiuis
sacer vero debet conferri in
quatuor temporibus vel sabbato
sitientes vel sabbato de pas-
sione quod diuisio la-
bi taliter rudem quod de
episcopus dubitat et quesi
uit a papa et rudem papa
ut in littera

Nota ibi licitum est episco
nota hic hostiensis ait quod
inferiores episcopi non possunt
conferre huiusmodi ordines
minores quia quod episcopus permittit
et aliis prohibet ut patet
de ceteris clericis c. [...]
[...] de etate et quali
[tate] c. contingat ubi dicitur
de abbatibus

Ar[gumentum] ibi Romano pon-
tifice, quod in papa est speciale
[...] c. 1. quia ipse [...]
[...] plenitudine semp-
er vbique hoc patet simile
habetur e. de usu palii
ad honorem et c. 1. de ele-
ctione c. quod sicut supra prima

An vero in quod plures
ordines possint conferri diebus
festiuis glossa prima illa non
quod sit, dominus meus non videat
generaliter ordinatos di-
citur infra quod tamen glossa
concordat aliam. hostiensis
Iam et Innocentius secundum hostiensis
cum per litteram que dicat
in de duobus secundum tenet glo-
ssam secundum hunc dicitur quod tutius
est quod tales ordinatos
faciat episcopus in capel-
la, non in publico

Glossa [...] queritur an
omnes minores ordines
possunt simul recipi videtur
glossa quod sic nisi consuetudo
repugnet

Consuetudine glossa et [...] quod
idem tenet [...] cum
vincentius hostiensis [...] et Innocentius
secundum Ioh. lxxvi. dis. cum
et clarius lxxvii. dist.
c. quicumque dicit quod possunt
simul conferri cum consuetudo
hoc habet alias non

An vero cum prima ton-
sura et quatuor minores
possunt simul conferri, hostiensis
dicit quod non, sed cum prima
detur hic [...] nec consue-
tudinem approbata, et col-
lacio plurium ordinum
vna die reprobatur ut
patet [...] c. o littera et c.
cum dilectus, dicit Io. an.
quod si episcopus non vult

una die que esse lay
cu et clicum sen acco
litu et p hoc lra, quia
hic non dicit de psal
mista, qriu tamen sma
tur et suffit, qr no spe
cifice pbet et ad c lit
teras de c. dilectis ddm
qr locut de sacris

Dunes sic cum lra qu
dt et alijs festiuis die
bg qui sunt illi festiui
dies quibg prt vgi
nes consecrari, quidam
dicunt qr illi de quibg
dictu fuit i c. l. de c.

Sz alij intelligut ma
gis late de omnibg fes
tiuitatibg de quibg, i. de
ferijs c. fi. Sz host di
cit qr cu ipse sit multi
tacis tuas est hmi pm
tene h qm est ddm ecu
pma opioe qr omnibg
festiuis diebg qui sunt
celebres pnt conferre
pt aut epus in sua
dyocesi facere celebre
diem qui no est, si est
alibi ut patz, l. de re
liquijs z venerat sco
rum c. i. et ij.

Ex tenore

Cum
sz es
sultz
mone pt ne pmone
at ad ordines
ex phibi

ud dicit, h. c. dt, et faci
hic casus ad pma pte
rubrice, quid dic tu
vim qm

Casus in timo c. 3. qu
electus re nomine voc
pmoni ad sacros ori
nes cu itaducd delictu
v si pctm ipius esset
publicu degradetur
ab ordie, quem suscepit
nec potuisset supiores
pmoni quesitu fuit
ergo quid debet obser
vari ergo, quia pctm
istius occultu est, ideo
madat quod ei qdi
pma iponatur et ei in
dicat ut pter pme
acta, ordine suscepto
vta h ad supiores non
ascedat, qm quia pctm
est occultu, si pmod
voluit cum pcibus
dicet hic casus

Nulla qr pcta occulta
vindictam no hnt ab
ecclie h bn adeo ste
lig epus pctm occultu
nouit p confessionem, tn
no pt phibe ab ordi
h quid facret, si nouit
pctm p confessionem, dic q pt
ad hoc coge delinqun
ddm qr ad ponit fa

inquisitionem etc.

Nota ex textu quod sufficit pegisse parte pene ut patet supra de sent. ex. c. si. et xxxv q. v. c. pana et xxxiii dis. erubescat. Et facit ad questionem de tutore qui cepit facere inventarium et non fecit quod ergo possit de hoc in speculo de tutoribus ... generaliter ... quid si cepit.

Nota 2o quod ... arta pena ... in susceptis ministerii ar[gumentum] ad hoc xxxiiii dis. fraternitatis et l. dis. ... sic colligit glo. in principio. ... potest tamen colligi contrarium quia non debet ad superiores ascendere licet possit in susceptis ministerii ut hic.

Oppono contra textum ibi si esset publicum degradaret eum, quia non debet manum ad degradare ... ut no. supra de iudiciis ... tu nec ab homine. Solutio: solvunt doctores ... degradaret i. verbaliter deponeret, de hoc ... supra de penis c. ... lxiii et in dicto c. tu nec ab homine ... ... an etc.

Oppono contra textum ibi ad superiores amplius non ascendat contra ... hujus mediocribus acta penitentia non impediuntur ad superiores ascendere ut patet supra c. si. Solutio: propter hoc motum quidam aliter intelligunt hic tamen de enormibus ut de homicidio et symonia. Sed contra hoc facit litera ... que non prohibet ascendere et hic in enormibus prohibet ascendere ut dicto c. si. Sed c. abbas ... cum glosa et ad literam in dicto c. si. et de hoc est dicendum quod ibi loquitur in foro penali.

Digna fuit depositione ... ut de ... homicidio ... adulterium et aqua ... iudicii ... glosa ... simplex fornicatio non est quod deponendum ... pauci sine illo vicio inveniantur l. dis. ... fraus ... fraus hoc ... fraudem dolus ... dolus est fraus ... non ...

Ibi dico quod ... quolibet ...

ibi non ascendit contra quod ... placet ...

Qo stabit ... c. si ...

cime in qua quis est
icorrigibil quis depoi
deb, sed tamen non statim
et omne crimen causans
irregulaitem

Tanco que sunt crimina
propter que dilectum est de-
ponendum, glosa vna dicit
quod tantum adulteriu et crimina
atter periuriu depoit
clericus de adulter. per
b. xxxi. dis. Si quis
clericus alibi tamen solum
suspendi, ut patet in de
adulterijs signifi sibi
mitigari pena et dic
ut ibi de periurio aut
est idem, ut patet in de
iureiurando querelam
sed illud non probat nisi
quod primo absolucio, sed quod
deponat dicit in de
iudicijs cum non ab his

Tanco secundo in eo qui ite
pmittitur in mistre pte
prime pacta quis si
non fuerit pacta, dicit
Jnno quod licet bonus sit
consilium quod in parte satis-
faciat, tamen non peccat ce
lebrando statim facta
confessione sed tamen Jnno
quod sit attendum iuris na-
ture quod constituet ius lege
certum cavit tunc in illius
canonis in cime morti

qui sicco et celebre, ut
secundum apostolum iudicium sibi
manducat qui indigne sum-
psit, ad Cor. xi. vel ix.
dis. c. vltio et c. quod si
et c. ostendit Sed contra
secundum Jnno. secundum idem ve-
niale, quando qui est le-
ve peccato et deo placet
seruire et sine vlla di-
lacione, deo offerat
sacrificium, ergo ihesu suum
sacerdotis [illegible] dis. c. Eccle-
siastica et c. dauid et c. ponderet
Item ergo in nomine te-
stamento petri et pauli
in deo, et ponderet

Tanco vtrum an prelatus
indistincte dispenset
in criminibus dicit Jnno quod de-
bet esse discretus ut atten-
dat scandalum et prin-
cipium et multa alia
que deus et discrecio sibi
administrauit Item con-
siderat Jnno, considerauit necessitatem
et vtilitatem ecclesie et
bonitatem persone et scan-
dalum et similia et sic
Jnno, cum grauia causa
cognicionem, danda est di-
spensacio. l. q. vij. dispen-
sacio totum et cognita et
habitum in de filiis presbi-
terorum c. veniens quod non
singulariter et in eo quod
dixi de statu clericorum Jnno,

p si deprehensi fuerint
i morli. ppl' stalu qd
d ppls de oblacione ca
lixi statutu est q non
celebret. l. dis. de hijs
vo. Item si quicti vel
confessi sint ppu crimen
l. dis. Si quis diaconus
et c. si epus et hic idem
n est alias notatum ut
s. c. si nisi dispenset
cu eis (?) dis. p...
ter qfici dicit cum de
penitentibus ut dicto ca
. lo. si quis diaconus
cabricas (?) non credit
primo. hic debet abstine
nisi sibi precipiat, ... in
statutis predictis. dicat
... de officio ar... vlo
dis. disciplina si per
sonam puabi (?) etiam be
ficio (?) ... dis. Si
quis dno (?) et c. cod et
hec statuta concordat
... vbi di qd ni
chil cu scandalo est
faciend ut patet i. de re
giis (?) ... c. iij. Et
... cu scandalisatur
[illegible] ... tu vide
rit cod qui i crime de
prehensi vel confessi vel cons.
... sit celebrare ar. p

c. ... et x. q. iij ab
sit et ... dis. prima
¶ Glo. ... primo notat et
q nota ... opponit et
soluit ponendo opinio
prima ... q si pro
... non est ... ino
dicit ... si glo. ab
ista recedit et racio q
nullus est sine pecto
¶ ... glosa 2o ponit
opinionem ... primo
... et ... dicunt
quare forte considerandum
ut i glosa
¶ Istud expedit glosa
erit clarissima que
est magna. Et per eius
expedicionem. Oppono contra
... vole textum ubi
... et cad. glo. hic
... collegit qd eius
... pacta ... primo
... Contra hoc est ca
non l. q. vij. Si quis
omnem et xxv. dis.
primum et ... dis.
Soluit glosa distinguendo
ut patet in glo. quam vi
dete. Et quia crimen grave
i fine ... est ... q
aut crimen est enorme
aut non. si est enorme
et tunc aut manifestum
aut non. Si est manifes
tum clericus deponitur, nec

vnq̄ꝫ restitut͠, ut est
homicidius irregular
tas vel hmōi Si aut
nō est mai͠tu moueat͛
ut non ascendat ad
supiores ꝫ nō cogit͛
ꝫ pacta pte pnīe
potit ministrāe in susl
ceptꝭ hoc vm̄ i illis
i quibꝫ nō icurit irre
gularitꝫ i dispensa lꝫ
ut sit piuria vel ad
ultīa Secus est i homi
cida q̄silio vel ope
vel mutillator quia
talis eciā pacta pnīa
nō potit in susceptis
ministrāe put notat
in decretis contr͠o vel
interdicto ministre c. si
celebrat et de hoc est
c. de rinūciacōe inf͠ cu
pridem. Et ideo glo
caute dicit distiguendꝫ
ꝫm quorum est i hmōi
cuiꝫ fuꝫ q̄sideranda
quare sit quali͠s crim
en sit ~~occultu ut crima~~
~~infra ut iglo~~ enor
me vel mediocre Secun
est qualitas crimē an
sit occultu ut maius
ut iglo Tercio modo
publicꝫ sit an p iudi
cem vel aliu et istꝫ
trium mōs crimen sit no

toriū ut in c. vltio. sic
colligā aliqd et vlidꝫ
qui satisfaccō penitē
an egent v̄dm pnīa
vel plātam

Concluꝫ glose si crim͠
est enorme ꝫ mai͠tu
vel sic q̄ntrat quti
et qualis crimē clic͠
deponit nec vnq̄ꝫ
restituit, pꝫ quacūq
pniām ꝫ ad q̄clusiō Si
crimē est enorme et
occultum monedꝫ est
ut abstineat et non
cogendꝫ. Tacō quia tl͠s
solu deum hēt vltorē
Ita q̄clō si crim͠ est m͠e
diocre et occultu tunc
acta pnīa vsque pte eiꝫ
potit lenigue in suo
officio et ad alcoree a͠
cende Tercia q̄clō si crim͠
est mediocre et mai͠t
et si e quicūq in medio
vel tiore placōm q̄ssit
tuc deponit lerpꝫ
dū clic͠ Quarta si crim͠
est publicū p opiꝫ ꝫ i
ordꝫ ut q̄fessionē ll͠
taneā tuc acta pnīa
potit cu eo misericordꝫ
agi p suū ordinaiū ꝫ sicꝫ
q sibi visu fuit

De materia huiꝫ q̄ōs
cu quit vtru petorꝫ

primam pacta vel pactum
prius possit i. susceptis
ordinibus ministrare vel
ad superiores promoveri
te hoc in glo. p. ult.
in qua querit hostiensis
pauci adiuncti et spe
culator ti. iii. § qualiter
aut vero hoc quoque et
Raymundus in summa sua
titulo de lapsis et dis
pensatione et glo. in summa c.
de lapsis dispensatione q. iii
et asserit li. vi. e. ti. de
incontinentia ordinandi
glo. iii notat quod prela
tum cessante vindicte
acto quiescit promovere
l. v. romana, quia si
quis est iudex secretorum
et cogor sperare ?
cuius dubitat et ideo
alii deum sunt ultorem
c. de iure iurando iuris
iurandi videte glosam
glo. final opponit quod
potius, quod est occultum
immo perhibere a primo.
dum. i. c. ex parte absolvit
plerumque vide, quod
prima est quod loquitur
de secularibus ibi de regu
laribus quia id est preter
scandalum prelatus sunt
nullum scandalum sol
vit quod ipsum inter eum

quod potest ordinatos scilicet
quod petendi sive titulo
quem habet sed i. e. cuius quod pe
tendi non habet sed contra
ria tenet quia duo
ultime dicunt sed finale
tenet secundo. ii. c. ex parte
ubi pontifex habet solum
potestatem et in eo quod
dicit glosa quod petendi
ordinatos sive dignitates
dicit vinci quod occultum
peccatorum prelatus ab or
dine repellere non potest
sive ordo pertineat ad
titulum sive non, sal
vo quod non tenetur eius
ordinare titulum non
contrarium, consulatur hostiensis
quod cuius eius lesam
consciam alii quod non habet
ordina. c. consuluit de ergo quos
gestis l. atque vera
v. cum me absente
quoniam an tale depositum
consilium ut generalis
vel exemptus de crimine
possit eligi, immo si
tenet quod non sed tamen quod
cum non possit celebrare
ut patet de consuetudine cum
super sed quia eligi non
habet ad officium nisi sit
dubius ut patet. c. de
cle. super eo etc., cum
in curiis sit quod iste fore

est inhabilis q. 2c. / § pt dici de de p[ro]fessis et de h[ic] ve[n]iebit im[m]o i[n] de[s]cendi cu[m] no[n] ab h[oc]

Ad aures

religiosi co[n]tra p[ro]hibicio[n]em p[re]lati sui, or[dinari] dinari no[n] debe[n]t hoc dicit s[ecundu]m vna[m] lectura[m] vel sic s[ecundu]m alia[m], co[n]tra p[ro]hibicio[n]em p[re]lati de ho[ne]nestate no[n] d[e] subdite ordinari hoc dicit et al[te]r quod d[icitu]r 2a ibi tunc igit[ur] questioni

¶ Casus in textu 2c. exponitu[r] fuit ip[s]e, quo[n]da[m] q[ui]da[m] religiosi vole bat ad ordines p[ro]mo[veri] uel p[re]lat[u]s ip[s]o[rum] co[n]tra di cte[n]tibus questitu[m] fuit an p[ossi]nt v[i]d[etu]r ip[s]a q[uod] tu[m] d[ict]us est eis ingredi in inferioribus ordinibus suis p[re]lat[u]s obediam i[n] p[er] f[e]c[t]o q[uia] cu[m] scandalo se ad p[re]latos p[ro]moue[n]dos nec s[u]p[er] i[n] h[oc] audie[n] di racio quia p[otes]t e[ss]e q[uod] p[re]lati aliq[uor]u[m] eos secreta nou[er]int p[ro]pter que salua co[n]sci[enci]a no[n] p[ossu]nt p[ro]moueri v[e]l ip[s]a p[otes]t q[uod] no[n] i[n] sublimitate ad[e]o d[e]d[u]c[t]i i[n] amplitudine tal[e]s aliqui[s] regimi

dei 2c.

¶ Collect[a] q[uod] regularis est de hoc glosa ar[gumentu]m [con]tra ~~...~~ gr[ati]a contra volu[n]t[ate]m suos p[re]latos p[ro]moueri no[n] debe[n]t et glosa exponit qui sunt isti p[re]lati

¶ Item q[uod] nichil cu[m] scandalo est facie[n]d[u]m et de hoc glosa ar[gumentu]m colle[cta] et hec l[itte]ra locu[m] h[ab]et in quolibet religioso circa p[re]lato sive sit abba[s] sive p[ri]or sive p[ro]vincialis sive ponit hoc p[ro]bat textus ibi ip[s]o[rum] et glosa p[ri]ma notab[ilis] q[uod] largo m[od]o s[um]u[n]tur hec vocabula 2 sic e[st] co[n]tra

¶ No[ta] iiii[o] textum q[uod] ho[n]estius et tucius est p[ro] iecti[s] i[n] inferiori ministro q[uam] h[u]militate domino de s[er]vire q[uam] cu[m] p[re]p[osi]tos scandalo c[on]d[ucen]d[u]m appe[ll]e[n]t seq[ui]tur. Et glo[sa] dicit q[uod] i[n] moribus suis p[re]lat[is] obedi[re] semp[er] debe[n]t ar[gumentu]m c. di[stinctio] co[n]tra morem et [in]p[ri]ncipio di[stinctio] in memoria et viii. q. i. sicut v[er]o cria [sic] a[ms]plius tractat obedi[en]c[ia]e p[ro]p[osi]t[i]s vnus et sic ca[usa] istud loquit[ur] de honestate de hoc

/ Et also precepto tamquam in sententia transiet
in rem iudicatam licet argumentum contra quod iudicatum non
oz appellare sed est bonum appellare /

l. c. primo
Item nota quod subiecti uel
ut audiendi siue admit
tendi, sed sunt consensu suorum
prelatorum voluntate primum
et hoc propter cautelam quod
sit ea quod prelati aliquid
decreta ipsorum contrastant
propter quod salua reparum
sententia nequeunt subli
mari
Nota textum ultimo quod non
sublimiter conditum sed in
ampliore caritate acquir.
regnum dei Et glosa sic
alias reddit rationem dicens
quod apud deum non gradus
dignitatis sed vite melio
ratio comprobatur xxx
ij q. iiij sicut apostolus
ait Et ille est maior
in regno dei qui est
iustior xl. dist. non lo
ca et c. ultimo in fine et nota
ista glosam bene iuxta
textum quia per hoc
est expedita
Et nota circa cap. in glo. a
recepto, quod sit impossibile iudi
ciis oz appellare, sed
primo, quod si quis sense
rit se grauatum bonum
est appellare, ij. q. vj. dicens
et pater, ij. de appella.
ad audientiam et c. de
pore et c. apposuit et
c. de appella. l. sunt que
et facit c. ti. l. si apud
et l. si quis sed sunt immo
nece est assignare iu
stam causam apposite ar. c.
lig. j. de off. ordinarii
et j. de appella. ab ad
monitione sed hostiensis hoc dicit
verum si in modum sine
alias precipit iudice
pro tribunali sedente
et cum cause cognitione
ar. c. in his j. de
verborum significatione, alias
si per talem mandatum quod
iudicium continet cum
sit ad preceptum superioris
non fecerit ordinem quod
uis non appellare au
dientiam hominum dicit gesta
ta Pauli quia grauamen
incursum contra iudi
cium uel extra iudicio
non debet transire in rem
iudicatam de hoc remit
tit j. de appella. ro
mana § sed non li. vj.
Et § in grauamine illato
in iudicio expedit ap
/ pellare de hoc per primo
j. de appella. cum sit
et in c. conquestionem l. vj.
Capio glosam sed et
primo notat secundo opponit tertio solvit
quarto distinguit quinto notat quod inferiores
suis prelatis tenentur obedire
sed contra et /

opponis quod non teneatur sit obe
diendum prelato xi q iii
non licet et xv q vi
iuratos Solvit glo
distinguendo aut prelatus pre
cipit quod pertinet ad suum
officium, aut precipit a
liquod malum quod non
pertinet ad suum officium
Si precipit quod pertinet
ad suum officium ut puta
correctionis confessionis com
mendo et tunc est obediendum
Si aut precipit quod est
malum et tunc non est
obediendum Si aut est
dubium preceptum et tunc
propter bonum obedientie
excusatur a peccato, licet
in veritate sit malum
xxiii q i quid culpatur
Et nota bene glosam istam
tamen quam cottidie ponitur
In fine glose istius dicit
hostiensis quod glosa intelli
genda est de prelato non
preciso, si enim esset pre
cisus id est divisus a fide ut
hereticus scismaticus vel
rebellis vel contumax
et tunc subditus non debet
ei obedire in aliquo
ut patet in c. de off. ordi
narii sedis et in c. de confess.

pla tata et de cler c
diligentiam et xv q vi nos
sanctorum Item meus quod dicitur
dicitur in dubio obedien
dum est dicit hostiensis hoc verum est
si dubius potest suam conscientiam
conformare precepto pre
lati. tunc enim si non obe
dierit nec ostenderit
causam racionabilem peccaret
Si vero non potest conformare
sequatur conscientiam ex causa
racionabili ut patet in c. de
sponsalibus per totum ii et de clandestina
despon. c. fi. Et licet pre
latus possit in eum
auctoritate subditus
tamen qui non potest conscientiam
deponere, sustineat
patienter et a sua conscientia
non recedat ut patet in c.
de restitucione spoli
c. literas et in c. de sim
conventionis Inquisitioni
Item in glosa ibi sic
sequitur jure factum a
dicte ibi dicitur quod ad offi
cium non pertinet ratione
non est et ad id facit
regula ea que in de re
iuris li. vi Item glo
ille canonis si domi
nus xi q iii dicit hoc insuper
notatur xxxiii q v non
est ubi uxor que sacra

..ssolues votu de p'ap
o matri
Glo. iiij. artu colligit
q nichil cu scandalo fa
iend est et rom hec
ppoint. s. de regulis
iuris qui scandalisauit
et xxj. q. iij inter bba
et. d. de remiss. omissi
u pred. fex gravi sca
dalo. Soluit q pro
uitando scandalo sepe ces
sat rigor sine fi ma
u petrari no debet
In fine ddm est de sca
dalo ut dixi. c. de re
nunciacon. scp. grani
enoqz scandalo debe
ubi posita dracon inter
scadalum et scadalu
Glo. notat aliqn faci
end. uel obmittendu
ic ad cautela cos que
p no pnt xxxvij q. i
dixit do mi
Glosa final est expe
sita cca textu, quia
plu reddit rom ad tex
u et ca iucta ad fine
texta tuc volt istam
orm, q apud deum
no grady elegancior
vite melioris accio
...bat .z c.

Si archiepiscopus

metropolitanus ab omnibus
suffraganeis consecrat
suffraganeus vero ab omnibus
metropolitano iubente
uel a metropolitano cum
duobus qui deant cu sequ
ti, q ... dim. 2 a sibi
reliqui ud z c.
Casus. Quesitu fuit
a papa pat. scte cre
q tangit, q archiepiscopus
est electy, quibus a quo
debet consecrari, rndet
papa, q omnes suffraga
nei sui debent conuenire
ad sedem metropolitanam
ut ab omnibus consecret
episcopi ud pvinciales. si
nece fuit iussu archi
epi, possunt consecrari
ab aliis aliis consuetudinibus
s. melius est si archi
episcopus cu aliis, poti
sicem consecrat
Nota iste textus, q
quod tangit ab omnibus
debet comprobari. ff. de
aqua pluuiali arcis
cunda. l. ij. concedendo
et viij q. i. licet ergo
ut in glosa iij
Glo. z. q archiepiscopus
est capud tocius puin
cie xx. q. iij. c. j. et ij
Oppono q no sit op
in consecrat. suffraganei

.s. fer.s.ta

q conuocat omnes pro
uinciales ut patet lx
iiij dis. c. prouinciales
Hostiensis stat contrario et op
poit textum ibi conuen
tiendis i. presentibus et non
contradicentibus ut l. contradicat
et nil ronabile opponit
uel uocatus et non ue
nerit

¶ Oppono 2º ibi iussu
archiepiscopi uel quod sua
auctoritate hoc potest lxiiij
dis. c. Soluit primo
q ibi loquitur cum est
archiepiscopus mortuus sed
hic cum uiuit 2º nota
c. dis. c. i in glo. que
uult quod mortuo archiepiscopo
hoc facere potest auctoritate
speciali cleri ecclesie ma
tricis Jo. an. dicit quod col
legium prouinciale hoc
potest facere et sibi committere
tres uero hoc non potest
sine commissione specia
li cleri matricis ecclesie ut
collegii prouincialium
episcoporum et sic utrique o
pinio est uera Hostiensis
h. c. quod dicit quod primo
loco spectat ad prouincia
le collegium quo ne
gligente ad capitulum ecclesie me
tropolitane lxv. dis.
forte et ibi per pro...

q primo loco pertinet
ad prouinciale collegium cum
spectat ... c. quod
...

¶ Glosa prima contrariam
q non ... effraganeos
cum. Soluit glo. prima
nisi forte habet ... suo
in electione

¶ Glosa 2ª notat quod
tangit ab omnibus d...
approbari contra hoc opp.
...
ad municipales quod ...
Soluit glo. dicens
omnes debent adesse ...
... non tamen
... conse...
... et per hoc ...
quia dissoluitur socie...
... impediat ...
non impediat ...
... casu ...
...

¶ Glo. finalis notat q
bene quomodo datur in...
... declaratur quia
... posset ...
et bene ...
impedi... inferius ... satisfactio

Accepimus ... tenuatur ... et ca
... et diuiditur in ...
primo dicit 2º declarat
... soluit dubium inci
... in ...

... permissione
... ordinari
... duobus ...

epi put consecrare suu
suffraganeum et ipsa ratione
sine consensu archiepi
non primat consecrare
nec archiepus aliquem
consecrare primat sed duo
vel tres epi ut ita quod
alii comprovinciales epi per
suas litteras consenciat et
si inter illos discordia
sit archiepus maiori
parti consenciat
Allega iste textum quod
stand maiori parti
Nota 2o quod epi non consecrat
epm sine consensu
metropolitani ut dicat
de hoc glosa prima Dic
cia metropolitanus hoc
non faciat sine permissione
primat scilicet habet illum sub
se dis. Ubi aut et c. se
quibus ubi de hoc et
c. vi. q. iiii. Si inter
...s iiij ibi textus iuncta
glosa 2a quod cum agitur
de iure voluntaria
qui tenet locum supre
... concernit comparatum
imo inferiore aliud respec
tu sicut hic archiepus
reputatur pro uno epo,
facit ad id quod notatur
in c. de elec. cum in iure
ubi explicat quod quis
... ... explanam, sed vide
... sufficit ... arg. de

offi. dele. prudentiam in prin
vel dic hoc casu suffi
cit quod per explanam tantum dic
... decreto ad audiendum
primum placitum quod hic
dicit per explanam non posit
...
Non casu in quo plures
consecrant ut singuli ...
in eo quod dicit supra de
primate ... requiritur
consensus eius in consecracione
epi subditi archiepo
Immo credit quod sic dicit
... quod si sine consensu eius
... recipit consecrationem
cum primas nullam ha
beat iurisdictionem, nec
plus iuris habet in canonibus
ubi concedi... q. iii. c.
...
Oppono ad hoc ... dis.
placuit ubi dicit quod pri
mas debeat requiri
Solvit Immo ... quod
ibi loquitur in subditis
primatis Alii dicunt ut
refert Immo, et forte bene
quod ... consecratio aliud non
tenet sine primate cum
hoc sit magnum factum
et quod totam provinciam
tangit, et ipse sit caput
provincie, unde consecratus si
cut non recipit consecrationem
etc. vide loquitur ... plat
... hoc ...

si est de consuetudine vel
similes alios secundum ut in
c. eo quesitum de off. ordi
etc. pastoralis

¶ Queritur ibi primo
a glo., quid si provincia non
habet tot episcopos, vel habet
unum solum. Solvit
Host. quod vocabuntur vi
cini secundum episcopos in glo.
In. Et eodem dicit archid. Host.
quod quando episcopus aliquem
ordinat in presbiterum ad
minus duo presbiteri sacerdo
talibus induti ei debent as
stare, et sic intelligo
iii. dis. presbiter. Fatetur
tamen Host. quod multas ec
clesias consuevisse habet
quod nec duo induti assis
tant, sed quod omnes presentes
etiam non induti manus
imponant. Sed Host. intel
ligit id de indutis, ut
de eccessivo, ubi dicit quod
sicut duo vel tres indu
ti astabunt archiepiscopo
consecranti episcopum, sic duo
ad minus presbiteri ordina
ti presbiteros alios vide
in pluribus terris dicti c.
presbiter. Tamen dicit manus su
as iuxta manus episco
pi etc. quia multi essent presbi
teri, non tamen exprobat Host.
quin saltem duo induti

assistant episcopo, alii etiam
non induti manus imponant.

¶ Queritur quo vocabuntur
isti suffraganei ad con
secrandum archiepiscopum vel epi
scopos, mortuo archiepiscopo.
Quid dicit ut refert
primo quod capitulum ecclesie ar
chiepiscopalis, arg. de elec.
ad abolendam. Sed primo
melius credit quod quilibet
suffraganeorum habet dicere
forte. Host. dicit hoc
primo spectare ad collegium
suffraganeorum et si illi
negligentes sunt capitulum ar
chiepiscopalis ecclesie etc. in
tellige viii. q. i. ponti
fices. Sed Host. dicit sic con
sequenter.

¶ Queritur quid si quis
episcopus suffraganeus contemp
nit venire. Dicit primo quod pot
erit agi de contemptu, ut
secratus puniret episco
pus officii, secundum in elec
agitur ut cassetur ut pro
de elec. quod sicut
c. cum in veteri et de
bitus tamen olim et bene
dis. non debet. Et dicit primo
quod esse quinor pena p
imponi.

¶ Notandum primo quod
non consecratur episcopus in ar
chiepiscopum sit presbiter vel
etiam et dicit similes in

dite qui pt comitte
alij vices suas Conc
cia dt q ordinari pt
dicatos officiu alij co
mitte cum per se no pt
i complere Secus in de
le ut patz de off. dele
c. vltio vbi in dustria
p.e psone peligitur
Ibi glo notat quia
dicit in texto q met.
politan9 sit tnb9 uel
duobz epis ordinare
no pmittat glosa sol
ut vna q̃onem Et quer
qz isti dr esse inclusi
duo uel tres, dt glosa
deut esse tres i. duo
c. archiepus tri9 Ex
isto infert q tres epi
sit de spa consecracois
iuc no eet consectus
cent paucores

Cum quidam

ordinatz contra tpa
fuat execucom, pro
hi9. ex. de temp ordinado
c. quid diui in duo
i pma decisa consultac
i 2a responsio 2a ibi
cum

Glosa in tun. 2a expo
su fuit tpe quo quidm
epus ctulit sacros ordines

eos qua extra tpa die quo
no debuit, questio fu
it an sit illi indulgeq
rndet ipa Quot epus
prima ~~quos illicite co~~
~~tulit~~ det canica dis
ciplia sz ut pre pta
te 9fendi ordines quos
illicite ctulit, et ordi
nati interdicat execucos
ordinu susceptos donc
a sede apca restituos
gram consequat
Nota q 9ferens sacros
ordines contra tpa sta
tuta est puniendz canica
disciplina
Ex dubitat q est ista
canica discina glosa
rndet dicens q punct
ptate 9fendi ordines
quos illicite ctulit
ar c. sane et ar c. eras
Et si ista pena non
eent eet statuta, tunc
eet arbitra, et p ar
bitro superioris punict
ut patz ar de off. dele
de cans 2c ista glosa
est expedita
Nota q ordinati con
tpa statuta, sunt sus
pensi ab execucone
ordinu, donc a sede
apca gram obtinebut
Ex isto glo vltra infert

q(uod) talis dispensacio soli
pape reseruatur et hoc
... eo tempore ... eo q(uod)
... apud nos alios ab
... potestate et est casus
hic ubi episcopus uel ar-
chiepiscopus dispensare
non possunt

Quidam ... glossa, q(uod) a-
... dispensare ut ...
... consultacioni ubi
... q(uod) tales sic promoti
... statuta recipi-
unt caractere(m), et si re-
ceperint caracte(rem) ab eo
possunt esse ...
... q(uod) est ...
illa ... illud q(uod)
maius ... ...
... et illud q(uod) minus

Soluit ... q(uod) ipse
qui contulit non potest re-
stitui uel dispensare
... qui ...
eius successor uel archi-
episcopus sicut in dicto
consultacioni ... cum
... a se ...
potest dispensare ... de
... dispenso
fallacia ... in eo aut q(uod)
... archiepiscopus potest
dispensare uel successor
dicendum q(uod) hoc ... auc-
toritate ... aut

uia ordinaria ... inte-
... consultacioni et ...
... qualiter ...
ultimo ... q(uod)
... ordinator uel succes-
sor dispensat ...
et ... responsio ad con-
sultacioni q(uod) ibi archi-
episcopus fecit ...
... q(uod) ...
regit istam

Quero an ...
... requirit ...
tenet q(uod) sic et hoc
... ibi ... ista
... debeo ...
Et ideo supplere debet
... sunt ...
... ipso iure ...
... alii tenent
non ipso iure, et ...
... ibi ...
... tenet ...
... q(uod) ... ut

Glossa prima ... q(uod)
pena ... primi ...
et ... casus ...
expedita est ...
uidere cum

Glossa ... ista nota
q(uod) talis dispensacio soli
pape reseruatur

Cum secundum

legitur ...
... aliis ...

latini a grecis secundum ritum
ordinatis, ordinari non
fecit. Et dimidit quod in
prima ponit concessum
in secunda ponit prohibitio ibi
volumus

Casus sic signatur per glo:
superiorum fuit propter quod
modo in partibus quibusdam
sunt latini ordinabantur
a grecis episcopis secundum ritum
latinorum, quesitum fuit
utrum papa an hoc fieri po
terit, rnndz papa quod secundum
rectos relatos. Volumus
tacito quomodo et q
ucti necessitatem ritum in ordi
nibus observari

Nota quod alleg. iste textus
in compositio in ordinibus
reprobatur

Item nota secundum quod regule
ture sunt observande
et renovata in dubium
nisi ex alia compositio
ad tollat. Racio quia
alius est ritus grecorum et
aliter latinorum servandum
in ordinibus et si latinus
vellet obmittere ritum
suum, vel grecus suos
similiter illos male fa
ceret

Quero unquam grecus
ordinatus ad sacros et
tendo matrimonio debet
tollerari, dicit Innocentius, quod tol
lerari potest in matrimonio si tra
sit breue moram, secus
si longam, quia tunc non
est tollendus propter scan
dalum. Sed unquam clericus
grecus ordinatus per latinum
potest uti matrimonio Innocentius
tenet quod non debet ordi
nari nisi promittet con
tinenciam et si clericus grecus
contraxit inter latinos
propter scandalum debet se
parari. Et moderni dicunt
quod debet fieri separatio quo
ad thorum et sic intel
ligitur opinio Innocentius, non
aut quo ad vinculum
de translacione c. ii, secundum
Bartho. brixien. in que
stione xxxx a quia secundum
Host. durum esset propter
scandalum separare matrimonium
licite contractum a grecis
qui continenciam non vo
uit ipsos dimittere

Quero an clerici greci
remota sublatio potest
dari ecclesia latinorum
dicit Innocentius quod dari non
debet nisi primo continen
tiam promittat, et hoc
idem approbat Host. et
remittit ad c. de cler. con
iugatis circa olim et de
hoc est in c. quod translatio
per c.

Glosa ṽta no plus
faciat nisi post ta. v. si
tunc ꝯ oppo͡it p. c.
q tr͂slacõ .i. e. ubi
obsrat ꝯ illos modꝰ
Et hodie ꝯ illos modꝰ
repba Gosto uult
glosa, qꝫ lic latini
ordinabat a grecꝭ
sm institucõm grecorꝰ
cotra quatuor tpa et
cotra greci alatios
sꝫ hoc fuit sm antiq
tpa hodie autem
hic ꝓhibet quia la
tini no dent ordinari
ꝯ quatuor tpa / et in
isto est ro diuersitatis
cõꝫ alatios vel ecꝭ
aliter soluit Gmo po
nendo ca ꝫ diceno ꝙ
greci epi ecꝭ quatuor
tpa conferebat sacros
ordines grecꝭ sꝫ latios
no ꝯferebat nisi qua
tuor tpibꝫ et eodem
mo faciebat epi la
tini / grecꝭ conferebat
ꝯtra quatuor tpa et
latinos i quatuor tpibꝫ
dco quia sic fuit ꝯ
ꝯsuetudinem ideo ꝓpa uult
ꝙ quilibet suam ꝯsue
tudinem obseruet

Expante | Si mo|chus|uiꝰ

ordinis in sa ordine
quem transiuit recipit
ꝯdo a ul qd prius reddo
in eo libere ministrabit
quod dico ꝯ a ubi ma
dam ꝯtra hoc ꝫ ꝫ

Casus in tm̃ ꝫ po
positũ fuit ꝓpe quod
monachꝰ transiuit ad
nigros inchoauit et
habitũ illorꝰ assumeo
in pbitũ est promoto
tamen isti dubitabit
an iste in sic suscepto
reuerti ad suum ordine
poterit ministrare tũ
tpa ꝙ sit nisi sibi
aliud canonicũ obuiaret
hic casus

No pmo ꝙ monachꝰ
unius ordinis ad aliũ
ordine transire pt u
.ii. c. lic .ii. de regu
lar. No sco ꝙ monachꝰ tr͂
siens de uno modo
ad aliud pt in suscept
ordinibꝫ renũsaiꝫ a po
rem ordinem t' uult
re hoc uñ nisi sibi
aliud canonicũ obstaret
puta sponte intrauit
ad illum sm ordinem
uel ecꝭ dispõ i ordi
ne suscepit ordinis
uel forte fuisset bigamꝰ
uel irregularis .l. ix .f.

et h' dis qui i aliquo
q ruocat i dubiu q-
nd iste potuit redire
om ad prm mostiu, di
ut quidem doctores
l pmot fuit infra a
n pbacois que pca
poiuit q licuit ut
tat infra de regularib
statuu
Q con hoc oppono
q aut trasiuit ad mo
au maiores ordis et
tunc no potuit licite
redire ad prm sine dis
pensacon pute no bu
l de renunc c. si alt
trasiuit ad religionem mo
religios et tunc pcca
uit si rediuit sine dis
pensacon ut in glosa
illa que tangit hoc
verum si no explicat
plenius hoc declat
gl' prma Solucio
natu ad prm di q
tu trasiuit ad strictio
intellig est q trasiuit
arctita licen ut patet
de eta et quali in
tellegenis et de regu
larib licet z hoc potuit
aund pbacois ut j
de regularib statuu et

qd hoc pat vna lec
tura istas cam que est
ia plana Sz qm tras
iuit ad mostiu prma
pos primo tunc est di
q exiet dispensacione
et sic ar no procedit
Et in eo q dixi q p'
cat di q tm eo
quo h hoc a iure q
cessu ut i glo in
Q uit que fuit racio
dubitadi in hac q° So-
lucio ut i glosa p a Et
nota glosa singlari
in eo q dicit q no est
apostata nisi qui ad
seculu redijt et sic
si eos trasitus fuisset
illicitus puta ad mosti
ium laxius tm no fuit
apostata ex quo erat
sub obedi alicuius q
ecs notauit Jnno i f
de eta et quali intel-
legenis Item i eo q glo
dicit q q recedit a s
de di apostata dicit
Jnnoc q tal pe dr
apostata p c. non ob
stet extra q vltra
et in q iiij beatus te
st illum apostata q
sine causa dimittit
pfessionem quam dimitte

no lig si vir coniux eo
causa dimittere licet
ut patet in(fra) de cle(ricis) con-
iugatis Diversis
Pone quod iste casus
de hoc utrum religiosus
religionis sua conculcans
et deserens possit or-
dines extra religionem
suam recipere, dicunt aut
erat in divinis probacionis
aut professus. Si in divinis
probacionis et post. Si aut
fuit professus aut trans-
iit ad maiorem aut
ad parem. Si ad parem
aut redijt antequam reci-
pit religionem aut post-
quam recepit
Respondeo cum pa(ra) glo(sa)
iste monachus non debent
admitti ad divinos ac-
tus, cum fuit apostata
ut patet in(fra) q. iij. Consuluisti
nec etiam abbas potu-
it cum eo dispensare, eo
eo quia tempore quo fu-
it suspensus suscepit
ordines arg. in(fra) de eta-
te et quali(tate) Cum bone
Solvit glo(sa) quod iste
non fuit apostata licet
quia non redijt ad
seculum

[illegible]

Si greci latinos ordinaverint

ordinatus a greco aut sine
latini licencia, et inhi-
bitus sibi exercicius, an
cum liceat vel tollat
graciam divinam in d(e)c(retis) q(uo)d ipsa
decisa consulta in
cuisto et ibi consultum
post queritur de offi(cio) lega-
ti translacionem

Casus in tunc temporis quod
clerici greci consistentes
in diocesibus latinorum ab
episcopis grecis contra quam
terra ordinabant pro
modo a latinis episcopis
ipsorum diocesibus cele-
re prohibentur, questi-
fuit a papa quid de ta-
libus sit agendum respondet
papa ut intexitur

Item ecce si suo episcopo
ordinatus ab alio episcopo
sine licencia sui episcopi non
est suspensus ipso iure
ab execucione ordinis
suscepti si suspendi
ut hoc probatur, exe-
cu ibi ut diceretur ex-
ecucio ordinis exercicium
Ex isto patet in hoc
quod an hoc intendit
celebrans non est irre-
gularis Quo, an racio
hoc non recipit in fra

...autu cu sm host nō
debem⁹ aliqn̄ iudi
care irregulē in curre
nisi reputat in iure
.. dutu vel p̄hibitum
Aso ǭ q̄ clici greci
ordinati a grecis cum
missione sui epi lati
ni sunt ministrare in ordi
ne suscepto cum diu
alio modo sustinetur
3 cont hoc opponit
... tlis ordinatis est in
.. lta ipo iure ut q̄ in
.. pti ubi dr q̄ nō sunt
appellāi ordināl que
sunt ab excoīcatis ad idem
epo dist. c. i. et ii et
de pr(a)echijs in illis Vel
ut host q̄ id q̄ dr
ut hec sunt ordinacō
irrita esse intelligit
quo ad execucōm sz
quo ad se tenet sicud
est dr de pctore occul
.. ut pati sn de colla
.. litos c. si vel quia
.. t ei interdicta execu
.. o a plato ē quo ad
.. mo et si sit interdictus
.. o abstinet et execu
..ari. epo dist. c. iiii per
.. quem q̄ interdicat
.. l execucō celebrado
.. om fit irregul ar. gr.
de clicis excoīcatis vel

interdicto celebrante Si
celebrat. v. eps ipsus
tlia ratificat et dispe-
sat. x. q. i. lugudic
ubi dr q̄ clerici ab
epo alterius prochie or-
dinati sine eius licen
a ppo i suis ordinibus
recipi pnt. Secus si in
curret irregul pos pro
hibicōm celebrado q̄
tunc solus ppa habet dis
pensare ut pati in. de
sna excoīcacōis cu illos
et hoc etc. pbat salu
tunc
Oppono hoc ibi ab ecca
tollat Contra hoc oppono
d. c. cu sm Solucō ut
ibi in glosa in grio vt
est dōm ut hic dt glo
vltima q̄ hic fuit epa
tina pmisso vel sicut
mittit hic ut cautela
maius malum q̄ isti
patu est et idem summa
in eo q̄ glo vltima
allegat. c. cu iam dudum
de pbendis illud vr
ce contra q̄ hic cat de
ductu in iudicium et
sic nō debebat tolla
ri Secundo ibi dicit vinc
phi et host tunc q̄
excusat ppt auctm

vel sm glo vlti ppt
scandalum 7 multitudinē tollant

plati xviij. q. v. dixit
et xxxviij. dist. d. ḡtia
et xxiij. q. v. nullus
Qui soluit hostes ex
pon̄ tollant. i.
tollebat tpe quo
fuit ordinati h̄ de
quibus fuit forata quo
et hic quedam de p
motis tpe celestini q
fuit inferior dr̄ p̄t
d. c. cum sīt et ille hec
d. de re scriptis ad hec
et c. mandatu et i. de
ḡessi p̄bꝛ dilectꝰ
et hoc posset tollari
si hostes in hic no p̄se
verat tunc p̄ solu
tionem vel
Quod generaliter nulli
recipiens ordines a
no. p̄o epo sit susp̄e
sus ipso iure ab execu
tione ordinum ut ing
est suspensus p̄ hoc
distinctione aut queri
nunq est suspensus quo
ad se tantum et dt
xv. q. iij. lugdunen
et ita intelli
go q notat primo. i.
secundo q furtive ordine
recepit. ext. aut quis
inquest e suspensus quo
ad alios et dic q no
est suspensus ipso iure

sit suspendendus p hoc
ut hic Et est effectus
huius dictionis q si celebrat
vel ministret se divinis an
q̄ est suspensus, no est
est irregularis de hoc
Quere si p̄paginem est
p̄ssi p hominem an
desinat ex eo or cum
illos v̄su in reliquis et
sunt hostes hic et i. de
eo qui furtive ordi
pit c. i. et pecca.
de delicto c. cum et ad
chi xv. q. ij. lugdun et
gost et gar et archi
ii. c. i. c. coll. lin.
Glose sunt plane

Cum in distribuendis

Ordinatus a papa sine
licencia sui epi ad superio
no promovetur hoc dicit
dividitur in duas in prima
ponit casum in secunda
Casus iste in tempore
fuit ipse quo quidam fuit

ordinatus a papa in sub
diacon quesitum fuit
an talis posset ab alio
ordinari, videtur quod
papa a vobis supplem
postulatum et in eccleme
sua indultum quod prefatus
subdiaconus posset ad
honorem epo ordinari
Alio primo quod ordinatus
a papa ad aliquem iudicat
superiore ordine primo
tenet non potest ab alio in
papa nunc eius licentia
et hoc est ideo nec aliquis
audeat manum imponere
sine eius licentia
Queritur in eo quod dicit de
subdiacono quod de alio or
dine dicitur quod idem sit
est quis promotus ad a
liu ordinem inferiorem
et superiorem quod ubi ead
i ubi dicit esse et idem
ius
Oppono cum glosa contra
potius quod iste potest ab
epo indicari ut patet
de maio et obedientia per
tuas quod et ordinari ut
patet Lxiii q ii nullus
tuas Solvit glosa
dicens quod hoc est speciale
propter excellentiam superioris
quod est papa Secundum primo
primo in aliis ordinato
ribus in quibus non est ne
cesse quod ordinatus ab uno
obtineat licentiam ab eo
ut ordinetur ab alio,
dicitur hoc sit clericus eius et
aliud non sit impeditum
ut notatur s. de cle
pereg l. i. fi et de pbenda
eu iam dudum secundum
hoc primo quod epo colla
tionem ordinum acquiritur
iurisdictio unde alius non potest
eum ordinare sine licentia
primi dicit Lxxiii di. c. ul-
timo nisi primo fiat de
iurisdictione eius quia
sub eo acquisivit bene
ficium de hoc ut cen
seatur quis idoneus
quo ad respectu ordinum
dicit et notatur s. e. c.
illud li. vi.
Oppono secundo ad hoc
dictum quod esse ordinatum a
papa est potius onus
quam honor, nam utile
esset isti posse ab alio
ordinari Solvit glosa
dicens quod est honor
in hoc secundum hoc stat quod
est est onus quod non potest
cogi rationem ab alio
ordinari
Inde huic istius patet dictu-
re secundum Ber qui dicit

Resp. vacante potest
episcopus eum rogare ut pe
tat licentiam a papa ubi
dicit quod non potest ordinare
non potest iudicare et id
tenet Car. Goff. Inno.
et Host. et inducit
autenticum ut iudices
sine quo quoquo suffra
gio fiant etc. nisi Bolt.
glosa dicendo et hoc quod
illud est ordinarium et
regulare sed hoc est spa
ciale propter correctionem su
perioris qui manum appo
suit. videte glosam.

Litteras [Significat no
bis quod sic

ordinatos non possunt confer
ri eadem vice uno die
vel ex duobus diebus
continuato i. cum hoc dicit
et diminutive quia post po
factum 2a replicat cau
sam.

Casus in summa. Quidam
clericus Bononiensis di
ocesis ecclesie Romane
subdiaconus electus fuit
in episcopum Imolensem.
Episcopus Bononiensis recep
to mandato predictis ca
pituli ordinat ipsum die
sabbati in diaconum et die
dominica continuato ie
iunio in presbyterum. Pervenit
hoc ad notitiam pape,

mandavit hic papa
quod prefatum electum conticuit,
et quod tamen sibi subdiaconi,
cum tamen ipsi factum est
significaverunt. Hominem
ipse et ipse susceperunt, non
dicendo quod ipse fecerat
contra institutionem super ordi
nata ordinatione Imolensis
electi in qua ordina
tio continuatur ordinatio
et ordinatus delinquit
cuidet intellectu quibus p.
dentur attendit quod hoc
Approbat hoc nos sed
non licuit Bononiensi
episcopo utrumque ordinem
illi conferre eodem die ad
ratione nec licuit ei
quod in die et continuato
ieiunio et ideo papa
Bononiensem suspendit
a collatione depositus et
presbyteri ordinatus in ab
executione ordinum
reddidit. donec dispen
dalit duxit dispensandum.
Nota primo quod non est
licitum ordinatori confer
re eidem eodem die ut in glo
sa vel ex sequenti
recto sacros ordines
Clericum e de ordinibus
non sacris.
Nota secundo ibi secunde etiam
dicendum est desiderium

ayta et est textus sin
gularis ad id. de elec.
clementia quod ita. Et est
et fictio, que duo dies
reputat pro una die
et inducit glosa ibi simi
mile cum est bis sextus quia
in duo dies reputantur
ratione iuris pro una
die prout notat Inno. de
verbo significatione quia
dicit hoc dicit Boatius
quod fictio fundatur super facto
verum vero super dubio
de quibus fictionibus non
Cardinale in dicta cle
mentia quod ita
Ibidem in iij. ibi propter necessitatem
propter necessitatem quod est
propter importunitatem or
dinandorum ut dicit glosa conti
nuatio in iiij. facta te
nore sequenti comple
vit ordines sacros et
propter necessitatem licet
alias non licet ut patet
de consuetudine quito
et prout esse necessitas secundum
moderne forte sabbato cu
rasit infirmitas ultra
devenit ita quod non
potuit ordines conficere
vel secundum Hostiensem potest hoc
propter multitudinem ordi-
nandorum et hoc facit secundum
Abbatem quod ultra nonam

non debet missa tardari
de consecratione dis. i. solent
Nota in ijo quod ordina
tor et ordinatus debent
tinuare in eius verbis dicit
Inno. quod ordinatori
missa qua celebrat
sabbato sumit solum
corpus et sanguinem non
non ablutionem aque
ut patet in. c. de celebra
tione missarum ex parte
In v. quod quid prout
in quo deliquit
Oppono contra textum
in eo quod dicit volens se re
suspensos contra hoc est
c. dilectus in. c. ubi dicit
quod talis episcopus est sus
pendendus hic autem dicit
suspensus. Solvit Hostiensis
et dicit quod hic verbum sus
pensus stat usque est qua
tum ad episcopum qui est sus
pendendus ut in c. dilectus
hic pro quanto ad ~~[illegible]~~
ordinatos ut in c. consul
tationem
Quero dum sabbato
possit quis fieri sac
erdos et duos conferri
in episcopum non inveniuntur
continua in eum consilium
dicunt omnes concordare quod
sic et pro hoc secundum Innocentium
quia non est certum tempus
~~statutum~~ statutum inter

vim istos et reliqua

¶ Queritur hoc ibi eo casu
quo continuato ieiunio
sabbati in dominica de
mane, efficit quod sa
cros ordines etiam eodem
die possit conferri e
piscopus. Quidam dicunt
quod sic ut refert Innocentius,
ipse vero dicit quod de stricto
iure hoc non fieret
aliquos illos qui tenent
primam viam non proce
dit

¶ Glo. prima notat duo
primo hic quod duos sa
cros ordines non debet
conferre duobus diebus
continuis. 2a quod si
die sabbati non potuit
perficere ordines incep
tos sequenti die dominico
potest eos perficere continuato
ieiunio. Ratio quia vno
die intelligitur colla
ti fieri. Innocentius. Et glo.
sequens reddit rationem istius
secunde, quia continua
tio ieiunii de duobus
facit vnum et coniungit
illa, sicut in simili de
bissexto occurrit duo
dies pro vno die com
putatur. Et tu ibi
in prima glosa secundum archidiaconum
contra, quod glosa quod
duo dies non debent
computari pro vna. ff. de

statu liberorum cum hoc
stichus. Et non solum
hoc dicit ut. s. de elec. hoc
quesivit in glo. posita
ubi habetur de dispensatione
et quod causat ecclesiastice
dist. c. ij. sed in eo quod glo.
allegat vij q. j. illud
et c. michi hec prima
probantur quod continuatio
possessionis facit dominium et
continuatio duorum ieiuniorum
facit vnum ieiunium
sic et continuatio duorum
corporum facit vnum
corpus ut patet j. de
qui hoc coniugatos ad
applicationem et commercium duarum
carnium facit vnam
carnem ut patet ne. de
vacatione.

¶ Glo. iij notat quod
sine fractione interualli
vespere et mane ad
vna dierum naturalem
ferunt ut ... ideo factum
est vespere et mane di
es vnus Genesis j. de consec.
dist. ij. ut. s. de ferijs
c. ij.

¶ Glo. iiij quod tamen
non determinat an dominica
spectat ad sabbatum vel
econtra an sabbatum spectat
ad dominicam et an die do
minica precedat ordines conferri

et qualit(er) quo die sint
co(n)ferendi et hoc p(ro)sequit(ur)
ista glosa et dividitur
in quatuor partes quia
primo solvit premissum
quesitum 2o ponit o-
pinionem hugonis sibi su-
pra dixit 3o eam impro-
bat ibi et s(ecundu)m h(oc) eam
c(on)tra ibi non q(uod) dicit de sa-
bbato pascali deveni-
rentis ad primam q(uestione)m
et ponit opinionem vincentii
et ab ea recedit ad pri-
mam q(uestione)m respondendo po-
nit istam q(uestione)m q(uod) die
sabbati co(n)ferri d(ebe)nt sacri
ordines preter episcopalem
et minores ordines qui
possunt etiam festivis die-
bus co(n)ferri

Et tunc revocat in dubi-
um quare alii ordines
in sabbato conferuntur et episcopa-
lis in dominica racio est
et p(otes)t dici, quia sicut vi-
gilia fuit festo ita pro-
moti ep(iscop)o de co(n)se(cratione) dis(tinctione)
i. Ep(iscop)us sacrificans 3o
glo(sa) ponit opinionem hugonis
qui dicit q(uod) die dominica sunt
co(n)ferendi s(ed) hostiensis dicit q(uod) h(oc)
iura probant, sacramentum
ordinis et baptismi effi-
caciam assumpsisse a resur-
rexisse dominica q(uo) sequitur
q(uod) ipso die dominica sunt
conferendi s(ed) debilis est h(ec)
racio quia sequeretur ex
hoc q(uod) omne sacramentum
ipso die dominico conferendum
esset. Ideo glo(sa) improbat
opinionem hugonis et ponit
opinionem conformem huic et
dicit q(uod) tantum die sabbati
Glo(sa) finalis ostendit q(uod)
hic punitur ordinator
ultra q(uam) delinquens quia
non peccavit conferendo
diaconatum Solvit glosa
secundo contrario s(ed) excusat
textum dicendo q(uod) plus
punitur ex eo q(uod) de-
buit esse prudentior
q(uia) fuit maior, hostiensis
dicit q(uod) peccat q(ui) non
rite contulit diaconatum ex
quo prius rite contulit
presbitatum et vide gloss(am)

Vel non est compos

ordinatus prius xiiij
annos in diaconatum suspen-
ditur a collacione ordi-
nis, ordinatus non ab ex-
ercicio usque ad etatem
legittimam et dividitur in
prima expressa 2a primum
precipit

Casus in titulo ex eo pa-
tuit fuit quod ep(iscop)us
oncetens quedam puer
xiiij annorum ordinate
et sub certo titulo ordinatur

in dign[itate] in diludibrium
ordinis clericalis, et quia
non prouidebat eidem sua
igitur mandat episcopo eius
quatenus si res ita se habet
predictum episcopum suspendat
a collacione ordinum et
compellat ut eidem de
prouideat de quo con-
grue possit sustentari, eundem
in dignitatem suspendatis
ab execucione ordinis
dignitatis donec ad etatem
legitimam peruenerit in
quam ordinatus fuerit hic
casus.
¶ Nota primo quod episcopi ordi-
nans aliquos per industriam
in quarta [?] quos sine titulo
beneficii eos constituet ut
patet supra de tempore ordinationis
c. ii et de prebendis episcopus
studiose
¶ Nota secundo quod quamdiu prouidet
~~[illegible] qui ordi-~~
~~nat~~ odio alterius vel
v. dat filia [?] tamen alter
qui ordinat aliquem ad
sacrum ordinem tenetur
ei prouidere qualiter per
sonis ipsa, ad hoc
tenetur et titulo
non habet ut patet supra de
prebendis cum secundum [?] et plus
¶ Item aliter quod michil
est facere in dilubium
ordinis clericalis est dicit
ludibrium i. derisionem ut
patet supra de elec. quomodo
supra porro li vos
¶ Item non quod si conferret
ordines non idonea ca-
te recipit caracterem ut
in glo. ibi si episcopus sus-
pendit usque ad legitimam
etatem
¶ Oppono quod textus in eo
ordinatum mandat
suspendi, et ordinatus sus-
penditur, debuit enim equali-
tas in utroque servari ut
patet supra de presbyteris non bapt.
¶ Soluit Boatius dicens
ipsa verba consequentiam de
quo constat per confessionem
de duo de quibus non constat
et equidem committit, et
sic vult dicere quod ipse
suspendit istum, quod fuit
confessus, episcopum mandat
suspendi et compelli ad
prouidendum si ita est
¶ Glo. prima not. quod publice
episcopus non fuit quod non si
cum sic fecit ut admi-
verum a se repulisse sicut
in eis predicta illud et
ego repellam te a sacer-
dotio
¶ Glo. secunda not. ubi sunt
ista constituta et remittit

Glo iij notat q quis
punit in eo i quo peccat
et allegat
Glo iiij querit utrum sic
ordinatus recipit caracterem
et rndit q sic Glo v ita
concedit q propter peccatum pre
lati iste non debuit puni
ri Solvit glo q hoc
fuit quia etas repugnat
Glo querit an iste teneatur
ad continentiam et de hoc
remittit Innoc. j. q. j.
Glo finalis not q i
ta qualitate persone debet
haberi prudenti

Rubrica de eo qui
ordinatus est ab epo
qui renunciat epatui
Continuatur sic Supra egit
de etate ordinandorum qui
precedit sed et infra ponitur
rubrica de ordinatis ab
epo qui resignat epa
tui, dicitur Esimus (?) sic. Et de qua
litate ordinandorum nunc vi
dendum est de qualitate ordi
nantium, hec in .j. q. j. et
ibi alle de ordinatis
ix. q. j. per totum de hu
ius rubrice
Requisivimus Epus
qui renunciat
loco suo ordines conferre
potest invitatus, Sed si renunciat
ordini suo cum ordinatus
per eum admoneres (?) sicut
vel ignorantia dispensatum potest
cum ordine vero per eum sus
cept non dispensat hoc
dicit Divid. in duo
prima consultationem in sta
tuto et ibi rndemus
Casus in quibus questio
fuit a romano pontifice
aliqui clerici fuerint ordi
nati a predecessore vestro
postquam renunciat epatui
et ipsa dicit
Nota pro q epus qui
renunciat loco et renun
ciatione sed ab alio invitatus
potest alios omnes ordines
conferre q est verum secundum
doctores, nisi a papa vel
alio habente auctoritatem
prohibitus esset sicut metropoli
tana potest cum prohibere sed
ab eo tenet hu. sic de
de renunciatione ad supra
Item epus renuncians
epatui non propter hoc per
dit caracterem epalem
et sic patet q epalis
est ordo de quo in pro
hemio li. vj. Item
ordinat ad sacros si
ordinatus sciens fuit
epum cum eo non dispensat
nisi ignorantie ut dicit

de · ista dictio(ne) vsq(ue) &c

lra nra / Item dictio vsq(ue)
que ut d(icit) glosa capit(ur)
conclusiue ut sub(iectum) ...
concludat aliq(ua)m acci
pit inclusiue ut in glosa /
de hac materia p(er) Joh(annem)
an(dree) et d(omi)n(u)m franciscu(m)
plenisse et p(er) bartho(lomeum)
brix(iensem) ff. de legatis scdo
et p(er) archid(iaconum) in c. significa
tiones de verb(orum) sign(ificatione) in vi (?)
sub varie opi(ni)o(nes) / tamen
laudabiliter d(icit) q(uod) ita haue
dictio(n)e(m) vsq(ue) solet dici
q(uod) aut profert ale
gens aut ab homine si
a lege tunc stat conclu
siue uel inclusiue s(ecundu)m q(uod)
eam accipiendo magis
conuenat aliq(ui)d iuribus
~~fieri~~ debeb(it) eius illu
ni(s) ... accipere q(uo)d magis
aliis iuribus applica
hoc vide C. ii, de mete
leg(itima) apparet q(uod) tunc
stat in(us) inclu(siue) ut ff. de
condicio(nibus) ... lege post
Si vero ab homine pro
ferat si stat de mente
te conpositione uel p(er) ...
turus illam sequit(ur)
de verbis s(ecundu)m fidem in
telligenda et C. sequitur
Si ~~vero ab homine~~ / non
constat de mente stat /
conclusiue uel inclusiue

s(ecundu)m q(uod) fauor magis sua
cat dicto m(ater)ia ... odia
v(e)l dicto an d(icit) q(uod) si dictio
vsq(ue) addit(ur) t(er)mino fauti
tunc in dubio stat incl(usiue)
siue ut in c. si p(ro)fess(i) et
c. si appel(lati)o(n)e de rest(itutione) et c.
cu(m) c(on)tingat de elect(ione) in vi
Si vero si t(er)minus cui dictio
addit(ur) est t(er)minus penden
tunc q(uo)d est dubium / dicit
(quod) tunc non in(...) dicit
q(ui) accipiend(us) s(ecundu)m q(uod) p(er)m(i)s(su)s
est e(x)press(e) ut eo(dem) s(upra)
sit in presta(tione) q(ua)m p(ro)p(ter)
plurim(...) dicit / et dicit h(ic)
Jo(hannes) calderi(nus) q(uod) h(ec) disti(nctio)
eo facta p(er) Jo(hannem) an(dream) ad(mit)
tat t(er)mio fauti tunc stat
inclusiue / si vero est t(er)minus
... tunc stat con
clusiue in vtroq(ue) casu (quod)
intelligitur ... de mente
sentis aliud app(ar)eret (con)
sensisse uel p(ro)p(ter) ...
aut t(er)minus fauo(rabilis) quod
t(er)minus cui h(ec) dictio addi
git non includi(tur) in ...
... uel in eius mente
dicat aut ... t(er)minus
q(ui) in oratione cui addit(ur)
includit uel de se subia(cens)
includit / ...
est ut appareat vsq(ue) ad
dictionem ... / addit(ur) in
vsq(ue) non includit(ur) in

vel t(er)minato ... dicti(o)
q(uo)d vbi dictio vsq(ue) addi(tur) t(er)mi(n)o
t(er)minato

i orone yn stat exclusie
h qui adiungit et dicet n
usq ad finem mesem fuit
totus annus et mens pt
excludi ut de appell.
c. sy vi° dicat Jo. cal.
derinus q sit quando tam
quibus hec dicto usq ad
iungit sz tpalis local
naturalis et gnal exem
plo in sua lectura p con.
qui passus, dicit collig
hic p dicitur ubi dicit ex
contractu de mete gstae
et ex quatitate prej appositi
i vendicoe, pone vendo
tibi pmille campos
meos usq ad finem me
um mensem sudis ille ibi
includit, dicit ipse q ex
qualitate prej hoc arbit
ut ut ff de regul iuris
l. vltra, si cum pcium est
magnum bene quod sit act
non tc.
Glo quint quae dicit crass
a et supina ignorancia
dicit q ppbabilis ignorancia exem
aliq nota q ignorancia no
e pbata ca cum ignorancia ali
q statu e publice pro
mulgatus, dicit ibi q lig
aliqd statu est publice
publice pt pbata ignoran
cia ut si allegauit ig
norantiam pbabit se esse ex

ptinuicia tali tpe fuit
eum psume ignorare ff
de vbor signif lata cul
pa tc.

In dictis non fuit pter
breuiter, pt sic sman
cum ordinatus ab epo ig
norat excoicato psuos epos
poterit dispensari
¶ Nota q excoicatus or
dinatus caracterem cfert
h excecucionem non ut in
c. cum illorum, de sent.
excoi, sz tm cum ignorante
ordinato ab excoicato pt
dispensari p suos epos
q contra inq epus
excoicatus q ordinauit
pt absolui, quid teneret
eum eciam ps absolucionem
non posse dispensare tc
c. dudum falla, de elect
coniugatus, vin e cotra
ne gnia quia h eciam
excoicatus qui ordinauit
pocca absolutus dispe
sare posse scdum i stli
de pplato mandate pec
catum committe, an ab
eo pt absolui facit
glo in q vij. § finali
ubi notat sacerdotem pp
cubinam ul adulteram
absolue posse, fate
tur q honestius est q

clau xxxii q. 1 omes

hec absolucio alteri confi
teatur, quia quod eidem con
fitendo ei cum quo deli
quit morem ruborem acci
piat quam si alteri confiteretur
qui rubor est magna
pars pene de pe. di.
v. que penitus cum seculum

Rubrica de etate et
qualitate ordinandorum et
ordine perficiendorum illud
verbum ordinandorum non decet esse
quia de hijs dictum est
supra, unde visum est, scilicet de etate
et qualitate ordinandorum [illegible]
quia etas sepe impedit
ordinandum, ideo subiungit
rubricam de etate et qua
litate de materia habetur
xviij et lxxvij dis.
et c. a parte lxxviij et
a parte lxx. dis.
dicto de ordinibus conferendis
de perficiendis et quibus
conferendis consideranda qualitas
et ordo etc. [illegible] iiij

Sunt abbates per
privacionem beneficiorum ali
quibus beneficii ad assume
dum ordines, et si aliqua
iusta causa non diuidatur
cum cessate noluerint
beneficio privet, gregorius de
decet eum in iuncte licet
canonum etc. statuto

non diuidatur

in eis
Casus iste inuenitur quidem
surrexit et apostolus pro
sepe contingit quod abbates
et alij assumuntur ad dignitates
eorum qui non sunt in
sacris etc.
Nota primo aqua benefi
que clericos ordines [illegible]
dum [illegible] ut hic pa
[illegible] olim hoc
abbate non requirebatur
lxxxvj dis. hodie
non secus ut hic. Item
[illegible] hic ecclesiam pa
rochialem in ecclesia [illegible]
Item non [illegible] nolen
tem promoueri ad sacros ordines
non [illegible] eum [illegible]
[illegible] subtractionem beneficij [illegible]
[illegible] canonum de elec
tione i. vj. et ibi in glo. [illegible]
Item [illegible] sunt nolle
promoueri ad ordinem ad
necessarium dignitati uel non
promoueri causa non [illegible]
[illegible] hoc glosa [illegible]
opponit et soluit, et [illegible]
[illegible] effectu culpe
sit sine causa sua [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible]
telligitur [illegible] alle
gata in glosa, secus
sua culpa, tunc [illegible]
[illegible] quando non potest promoueri

et s[ecundu]m c[on]firmo q[uod] idoneu[m] i[n] b[e]n[e]ficio alio, q[ui] habuit culpa[m] illa[m] an[te] p[ro]moc[i]o[n]em sua[m] tu[n]c cui debuit c[on]p[et]e[n]te et hoc v[erum] q[uia] s[i] defectu[m] h[ab]eat p[ro]moti alias posset s[e]c[un]d[u]m dis- pe[n]sari qu[ia] t[ame]n h[oste]n[siensis] q[uod] s[i] d[e]l[ic]t[u]m s[i]t d[e]l[ic]t[u]m fiat e[ti]a[m] p[ro]b[ati]o

Ecc[lesi]a dis- pe[n]sat[ur] i[n] e[m]inor[i]b[us]

Ex tune

c[on]cessa p[er] el[e]c[ti]o[n]es et no[n] layc[os] req[ui]r[itur] d[ebe]t u[sque] ad c[om]pete[n]te[m] etate[m] p[ro]moti hoc d[ici]t, diuid[itur] i[n] d[ua]s p[arte]s i[n] p[ri]ma narrat factu[m] re- scribe[n]s ep[iscop]o i[n] 2a corri- gi ma[n]dat et illa sub- diuid[itur] i[n] d[ua]s i[n] p[ri]ma p[ro]ponit fa futura i[n] 3a i[n]hibe[n]t ob pena[m] 2a ead[em] ep[iscop]o p[ro]hibet 3a ibi q[uod] s[i] se- cus &c.

Cas[us] i[n] t[ext]u q[ui]d[am] el[e]c[t]us clericus p[ro]uenit quo q[ua]m p[ro] q[u]asi ecc[lesi]as p[ro]bend[as] p[er]ue[n]ire c[on]cesse- rat q[uod] fuit absurdu[m] p[ro]tato ma[n]dat archi- ep[iscop]o &c.

Vero p[ro] ecc[lesi]a p[er]ue[n]ire p[er]uen- di no[n] debe[n]t q[uia] aut s[e]c[un]du[m] p[ri]m[a]m glosa[m] i[d est] c[on]pe- t[ens] q[uod] ille q[ui] sit, i[d est] p[ro]p[ri]- u[m] vel e[ss]e ille q[ui] no[n] p[otes]t

i[n] b[e]n[e]ficio desi[g]n[a]t[ur]

Vero p[ro] cudata ecc[lesi]a no[n] p[otes]t aliquo layco co[m]mit- tit q[uod] s[ecundu]m c[on]firmo no[n] p[otes]t layco co[m]mitti ut ha- beat cura[m] vniu[er]salem ecc[lesi]e s[ed] b[e]n[e] sp[irit]ualem p[ro]cu- rac[i]o[n]em p[otes]t, no[n] q[uia] v[erum] i[n] minor[i]b[us], sic intelligit s[ed] tu[n]c no[n] d[icitu]r a[d]ministra[t]io[n]em p[er]ti[n]e[n]tia[m] i[n] ecc[lesi]a h[ab]ere Host[iensis] d[icit] q[uod] no[n] d[icitu]r sacra ta[n]ge[re] de q[ui]b[us] se d[icitu]r i[n] sa nec oblat[i]o[n]es recipe[re] n[ec] alique[m] de reb[us] ecc[lesi]e dispo[ne]re s[ed] b[e]n[e] s[ecundu]m eu[m] p[otes]t sp[irit]ualis p[ro]curator e[ss]e Ite[m] q[uod] defectu[m] sc[ient]ie et etatis requisitu[m] i[n] electo[re] h[ab]e[n]s redd[it] elect[i]o[n]em nulla[m] et sicud electio e[st] nul- la ita e[ti]a[m] collatio reddi[tur] nulla d[e] h[oc] c[apitulo] i[n] c[apitulo] lic[et] canon[um] de elec[tione] i[n] vi[...]

Ite[m] no[ta] aliq[ui] dicu[n]t i[n] minor[i]b[us] i[d est] ea[m] vocem h[abe]re aliq[ui] dicu[n]t q[uod] no[n] h[ab]eo dic[itur] b[e]n[e] d[icitu]r ut i[n] c[apitulo] c[um] eo q[uod] de elec[tione] i[n] vi[...] et i[n] cle[mentinis] ut h[ab]i[tur] q[uod] de etate et q[ua]litate

Ite[m] 3 glo[sa] p[er]mittit q[uod] t[ame]n layc[us] archid[iaconus] i[n] minor[i]b[us] votu[m] i[n] ca[pitulo], d[icit] q[uod] h[oc]

no habet locum nisi habeat
xxv annum, ex. de elec.
cum in cunctis et in cle
ricis qui ex. allecta quod
eciam non capias nisi
sacris de etate et q
ualitate hiis qui in cle. ubi

¶ Item ideo quod dicit quod pre
curum liceat est cum
aliquo dispensare non sunt
intellectualis cum illis q
spiritualem debet dispensa
tionem habere ut de consang
uinitate c. quod dilectio quod
uni non contrahit de
mente sua principalis
contra illi facere. ubi

¶ Postea dicit quod licet non
est visible spiritualem hoc
concedere sed concedit ei
obediencia respicit quod verum
est quo ad temporalia in
spiritualibus non est obe
diendum propter periculum
anime quod intrat in tali ut
in c. ad aures, ex. de
temporibus ordinandorum quod corripit
tamen necessitatem vel utilitatem
sed magis intellectum habi
litatem ad cotidianas
dispensaciones sed doc... ...
et beneficiis quod nisi sit
quedam spiritualis prohibicio
ut in c. cum eccles. de
elec. in vi° et c. hiis
qui in cle. de etate

et qualitate ideo quod
causa dispensandi cum eo in
xviii anno hoc videlicet
ut in c. sequenti vim habent
doctores dicunt quod non
potest dispensari cum minore
xviii annis ut in c. scienti

¶ Ad decorum regere ecc
lesia minori xviii annis conti
tuitur non dicit dominus in 3 parte
predictos, recepto themate
de quo in c. predicto quod
significatum fuit superius quod
equivoc

¶ Modo primum capitulo quod dic
torum est ut sunt dele
cti aut eciam regere qui
noverunt seipsos gubernare
unde ita hoc dat hos
tiensis hic homines hono
rant quos sua vestia
decorat

¶ Item qualibet virtus quod
regit ita visibile regit
alios sunt regere et qui
regit sunt seipsum regere
alios male regere
ethicorum. Item qui re
tinet in prelato assumenda
ad regimen quod dicit
districtum et scientia ut
c. cum in cunctis, ex. de ele.
lib. canonum in vi°

¶ Item hoc casu corrigit
dixit predictum in eo quod
aliud dicit dispensari cum

innore viiij annos, istud
dicit quod non glosa quod
an ordo presbiteralis
libat a pria ptate, quod
est quod quilibet sacer or-
do liberat a pria pta-
te, immo dicit quod sacer or-
do no libat ordinatus
a pria ptate nisi sit
epus et dat ut infra
eo quia hoc nec docu-
in iure expressum, unde
dicit quod in patrimonialibus
absque consensu patris nec
facit secundum in dicto quod
illius libatur de quo
in c. finali de iudiciis
li. Host tenet opinionem
glo., du glo arguit de
domica ad priam, dicit
quod et si ptas dni sit
in aliquibus fortior est
pria ptate nisi tamen
simpliciter racio quia dmca
ptas i[n] tantum sit tolli quod
libtas amplius no est
sicut dicunt quare
ptas domica libat sed
patris non quod tlis ptas
domini est de iure gen-
cium sed patria de iure
ciuili que est magis fa-
uorabilis sed hoc non proce-
dit quia pria ptas
videtur de iure ciuili
excepta ut institu. de
patria ptate

¶ Ad glosam quod est quod
sacer ordo non liberat
ordinatum a pria ptate
unde hoc est quod in hijs que
in persona sunt exercicium
illius sacri ordinis tunc
sac ordo libat a pria
ptate sed no habet impe-
dire tunc non ut concludit
Host quod quo ad pro-
uincialia effectus potestatis
remanet sed quo ad bo-
na tunc tollit ut in c.
[illegible] in volunte de sua
[illegible] vel sic quatus
ad dignitatem epalem
tunc libat in toto ut c.
de sacrosanctis epis
colla. i. l. [illegible] si fi[illegible]
[illegible] aut ad maio-
rem dignitatem epali [illegible]
peruentum est in ante[illegible]
[illegible] epalis dignitatis et
in c. [illegible] venerabilem extra
[illegible] qui filii sunt
legitimi, ex quibus patet
quod sacer ordo non li-
bat quia si quod libandum
requiritur ordo epalis
ergo sacerdotalis no libat
et sic concludunt doctores

¶ Hec glo alle quod non
debemus sumere questionem
a [illegible] sensu, que reputatur
[illegible] in iure de qua in
c. fali [illegible] de postulatione

s quatu ad hoc utru
cu talibus possit dispe
sari. Jo. an. dicit q(uod) sic ha
be(tur) in c. unico de cle.
vi(n)o q(uod) cu(m) illius .v. est
cura vel dignitas q(uod)
no(n) h(abe)t i(n) su(m)pta, s(ed) et
in c. de multa de p(re)
ben. li. vi d(icitu)r q(uod) p(ro) sollenni
tate dispe(n)sat cu(m) sub
limis

Eam te cet inf(ra)

Indignu(m) ad eccl(esi)as no(n)
(con)vent institui curatas
et s(ci)entia moribus et eta
te approbati, qui h(abe)t
duas eccl(esi)as alteram
dimitte(re) cogit(ur) nisi ea
rubs(?) h(abe)t duas p(re)
bendas s(ed) in q(ui)b(us) sunt dua
dicta 2a. ibi s(ed) eccl(esi)as ad
ecclesiam curatam no(n) de
bet assumi indignus sci
entia moribus et vita
et qui h(abe)t duas ec
clesias curatas al
teram dimitte(re) cogit(ur)
hoc dicit, dum i(n)d.

¶ Casus, quando episcopus
no(n) s(ed) sub eius
¶ Nota primo qualitates
que requirunt(ur) i(n) p(ro)mo
vendo ad eccl(esi)am cura
tam ut in c. cu(m) i(n) cunctis
s. in fi(ne) eo. de elec
¶ Item nulla ca dedi

ordinatore mo(n)e(n)t ut
ista (con)stitu(ti)o se(rve)tur. si
hoc h(abe)t i(ps)a data q(ue) s(ed)
q(ui) h(abe)t duas curatas
cu(m) ad eq(ue)p(ro)de(sse) 2a i(ps)o iure
vacat p(ri)ma de hoc
c. referente et c. de mul
ta s. de p(re)bendis, quod
i(n)telligit(ur) q(uando) (con)venit p(re)be
bendis c. i(n) decreti de p(re)bendis
li. vi.

¶ Et no(n) duos casus i(n) que(s)
tiatum est h(abe)re duas
tas p(ri)ma q(uando) una de
alia dependet, 2a q(uando)
una p(er) se no(n) h(abe)t tam
tenere ¶ Solus una pont
alios casus, et dicta a
ca ut in c. nemo de
rebus de elec. in vi.
¶ Item si ecclesia no(n) p(ro)
pter se vim recip(it) ...
ere, tunc episcopus vi... p(o)s
se dispe(n)sare q(uod) teneat
duas (con)tra ... s(ed) c. de
multa, s. de p(re)ben. ibi n(on)
velle se ... p(ro) ...
se dispe(n)sare q(ui) h(abe)t ...
et aliis s(ed) h(oc) p(ot)est dici q(uo)d
q(ua)ntum dispe(n)sare ...
... i(n) hac ca(usa)
p(o)t(est) ordinari ...
videt(ur) eis (con)cede(re) au(ctoritate)
legis p(ro)p(ri)e, c. ut i(n) q(ua)
¶ Item g(e)n(er)alis pe(n)dent, s(icut)

doctores quod p(ri)us alios prela-
tos descendere ad curatum
capellanos suos
tantum si a cura eccl(es)ia ab
illis prelatis committitur per
quos alie intelligunt(ur) alie
animas curate que sunt
subiecte eis. Item quia
prelatis cura non sequi-
tur equalem magis de-
pendentes salute, dicit
Host(iensis) secundum Innoc(entium) quod ipsa
c(ur)a a natura que est
subiecta suo superiori
aliquando est ... quo ad
... interdum quo ad
aliqua et sic de ...
... de similibus

Rubrica. Nos qui non
est in sacris
vel idoneus potest in cura
parrochialem assumi hoc
dicit secundum hoc non dispen-
satione alias est contra
... c. de elec-
tione

Casus in textu est quod
... assumpta p. o.
non tantum in parte quod
nullus debet assumi ad re-
gimen eccl(es)ie nisi in sacris
... ...
illos primo ex textu quod
ad regimen eccl(es)ie pro-
chialis de iure quicumque
debet assumi nisi in sacris

ordine constitutus, quod probatur
patet quia eccl(es)ia parochi-
alis habet curam ordinis
et alium ordinem post
assumptionem

Item non quia est constitutus
in minoribus potest assumi ad
regimen eccl(es)ie parochi-
alis dum tamen sit etatis legit-
time et qui possit infra
breve tempus promoveri, secundum Innoc(entium) vero
quod hoc sit dispensative
quod hic dicit Innoc(entius), dicit
quod cum tractatur ad assump-
tionem in regimine eccl(es)ie
parochialis, talis debet pos-
tulari qui promotus pro-
cessu assumitur per electionem
vel secundum eum postulatur
ab episcopo ut dispenset
cum eo quia facta tunc
assumptione per electionem
est cum quod ... parabu-
la postulatio ad elec-
tionem ut in c. bone memorie
et de postulatione, alii
dicunt quod episcopus non
potest dispensare secundum tene-
tores, quod ... dicunt quod
... episcopus potest dis-
pensare, quia eo quo
papa sibi ... non
reservat et est concessum
ut hic, ... vi ... papa
concedit ut in c. ...
de ... ... ubi

dicit quod ubi papa sibi non
refugit alijs videtur
concedere

Item 2a ratio quia ex
quo papa hoc scit et tol
lerat videtur approbare Item
non quod quis tam in tan
tum non repelli qui est
ita propinquus etati quod
possit per breve tempus
promoveri sed hoc tunc fit
dispensatione ut in c. li
cet canon de elec
in vi°

Glossa super verbo bene
tempus in eo quia de
tempore autem quis
debet promoveri ad sacros
potest promoveri ad sacros
in decretalibus immo [illegible]
si tempore quis potest ad sacros
ordines promoveri quere supra
et vera tempora sed Innocentius anti
qua glossa dicit sed que
vera tempora ab alijs
debuit esse de [illegible] sed
hodie secus Item patet
quod quis potest assumi in
minoribus dispensatione ad
personatus secus in illis
quia non sunt curatae
quia tunc sufficit in minoribus
sufficit quod sit tante etatis
quod sciant se regere, ex
quo non est tempus li
mitatum sed Compostellanus
in c. dudum de elec

admittatur de dicta Innocentius
quia in 1° casu quod requiritur
in curatis annus xxv ut
in c. cum in cunctis in alio
autem sufficit illos annos
incipere, nisi forte ex [illegible]
ior etas dispensatione sed in
hoc dominus ut in c. venie
etiam in vi° et ibi est ex
pressus

Item dicit quod in promovendis
etas requiritur vero quod
aliquando est in iure de
etas expresse requisita
ut in promovendo in epis
catum xxx annos in
in c. cum in cunctis et
in minori etate dispensat
inferiores non ut in c. bene
de postulatione

Item in aliqui in alba
eta etas ut in c. indi
de elec in vi° [illegible]
bon solus papa dispensat
ut in c. venia etatis in
vi° in alijs dignitatibus et
curis pro quibus etas xxv
requiritur ut in c. cum in
cunctis de elec et ibi
solus papa dispensat [illegible]
illa est generalis [illegible]
inferiores non dispensat
ut in c. cum dilecti de
elec de elec
autem sit sine cura vel

non in quibus personatibus solus papa
dispensat et in quibus episcopus

p[er]sonatu, tunc d[icitu]r p[ri]mo q[uod]
in tali nulla c[er]ta etatis
req[ui]r[itur] e[ss]e, s[ed] s[u]ffiat q[uod]
sciat se rege[re]. S[ecundu]m Com-
postela[nus] tenet c[on]trar[iu]m
de hoc hodie ut in c.
unico e. ti. in vj[o]. Item
canonicatu[s] cathe[dra]lis
quide[m] c[er]ta esse etate
qui[dam] q[uod] e[ss]e in pubes
esse p[ro]mou[en]d[u]s ut in c.
l[icet] a[lte]ro de r[e]s[cri]pt[is] in
vj[o]. In alijs aut[em] cano
n[icat]ib[us] in s[e]c[un]d[is] et alijs be
n[eficiis] c[ur]a[m] no[n] h[ab]entib[us]
vid[etur] suff[ic]e[re] sola etas
a[n]n[orum] vij ut in c. si a[lte]ro
in vj[o]. et dici p[er] ut ibi
notat[ur].

Queris [a]pt[er] na[tu]ralitate[m] et utilitate[m]
eccl[es]ie q[ue] pellu[n]t[ur] cl[er]ici or-
dines recipe eccl[es]ias su[a]s
b[e]n[e]ficijs non amou[er]e s[ed]
sub d[omi]no 2 a ibi cum
r. 1a subdimi[tti] i p[ri]ma
agit q[uo]s[dam] d[iu]ersa c[on]t[ra]
cas[us] in tunc[cti]s et q[ui]b[us]
p[ri]mo que sint a roma
no pontifice p[re]s[en]ti p[ro]ce[ss]e
agit q[uod] q[ui]d[am] clerici
dioc[esis] multa ha
dates in b[e]n[e]fic[iis] ec-
clesia[s] nolu[n]t p[ro]moui[ri]
dictos q[uod] 2 c.

N[ot]a s[ecun]do q[uod] h[oc] c[apitulu]m
videt[ur] q[uod] sit a[li]q[ua] p[e]cc[at]a
occulta que i[m]pediu[n]t a[d]
c[en]s[u]m ad s[u]p[er]iores ordi[n]es
de hoc in c. finali de
t[em]p[or]ib[us] ordinat[orum]. Item
b[e]n[e]fi[cia]ti q[ui] pellu[n]t[ur] i[n]directe
ad ordines p[ro]p[ter] utilita[tem]
eccl[es]ie, et tunc d[icitu]r utili[ta]s
eccl[es]ie que eccl[es]ia h[abe]t alios
cl[er]icos i[n] moib[us]. Necessitas
est que eccl[es]ia nullu[m] cl[er]i
cu[m] in ordine h[abe]t.
Ite[m] no[n] ordine p[ro]ceden
do[rum] cl[er]icu[m], aut cu[m] cl[er]icus
sola ei[us] culpa c[on]cessa
et t[e]n[e]ritate, aut ex
cusa[tur] p[ro]p[ter] p[e]cc[atu]m occul
tum.
Nota q[uod] doctores h[oc]
bac[ula]re loc[ut]i h[oc] sic i[n]
telli[gu]nt p[er] in c. d[e] cl[er]icu[m] q[ui]
ordi[ni]b[us] c[on]fessi fuer[int] ordi
nato[rum] in s[t]ructio[n]e de
aliquo p[e]cc[at]o occulto
tunc p[ro]cedi ut d[icitu]r l[ite]ra.
Si aut[em] c[on]fessi fuer[int] in
foro iudiciali tunc ali
ter ua p[ro]cede[re]. Si u[er]o
est c[on]fessi in foro p[e]n[itenti]a
li tunc nulla pena est
i[m]ponenda ut in c. ij de
off. ordi[narii] s[ed] si p[ri]mo tunc
debe[mus] i[n]telli[ge]re q[uod] in
p[eccat]a ea ille p[ri]ma b[e]n[e]fi
cij[s] si ordinari no[n] velle[n]t

tamen si ordinari vellet
non suadet beneficium eo
quo pretium est consultum
beneficia dei intimare de
potest sed ut in c. si. li. de
de temporibus ordinandi l. vi. si
non vult sequi consilium
nullo modo debent prohiberi

Item d. secundum hunc modum
istud membrum non importat
contrarie quia non imponitur
pena prima est subdet
immo quod est contra quia
in primo casu subtrahitur
sibi beneficia eo quo est
inhabilis ad illa

In secundo non etiam qui sola
voluntate non propter conscientiam
timidus tunc non privati
sed subtrahuntur sibi bene-
ficia ad tempus vel semper
immo si illa subtractio
perpetuo fieret non amplius
ille compelleretur ad or-
dines ascendendum. Hostiensis
hoc dictum non placet
nam si ille qui propter
conscientiam dimiserit et
non vult ordinari quam
ille qui
propria temeritate maior
cum est contemptus eius
qui sola voluntate non
vult quam eius qui propter
conscientiam timide dereliquit
non vult. dicit dominus

Abbas quod contra hoc potest solvi
dico. Ut quando sola volun-
tate ordinari recusat cogitur or-
dinari per subtractionem bene-
ficii ad tempus sic intelli-
git Immo. Et si in hac
voluntate non vult ordinari
privabitur perpetuo et sic in-
telligit Hostiensis ut quod sola
voluntate

Item ad glossam magnam
V. c. intellige quod impedi-
mentum non potest ordinari
susceptos sed potest huiusmodi
a procedendo ut in eadem c.
qualis tunc cum ipse [illegible]
[illegible] per [illegible] eo
impediretur in susceptis et
secundum hunc modum [illegible]
potest intelligi quod

Item quod constet esse
[illegible] quod impediret ordi-
susceptos et hoc intelligitur
quando confessus est in foro
[illegible] strictus tunc licet
non impedit ab ordine
suscipiendo non autem
suscepto de quo per Hostiensem
[illegible] structio in summa
[illegible] confessio est sacra-
in iudicio tunc potest p[illegible]
pro delicto et [illegible]
[illegible] secundum modernos
quia licentiatus est
[illegible] ordinari non debet

Adanes eunt mor talis si fui

si tu an ordinacoem absol
lui posset absolue cui
sita canonice de ordi
nado, un dicit q uolens
ordinari appelli no poss
directe si indirecte q sub
nos mandato pareat

Adanes euntes mor talis ius

in no pecat pmoui eo
medicu peritu solicitum
casu in tali est quidem
an tu consensit ipse p o
ligit q in arte phica
ita eam

Ite q neglia ul impe
ia irregularitas induxit
ipedit ordinacoem
tem si e imedi adhibi
a diligencie sequa mors
infirmi no capit hoc censere
irregularis no ta di qc p
in arte peritus fuit et
s sm artem 3o q dili
genciam apponit solito ire
supvenientibus morbitas
tur irregular no induat
tam vide q nullus
t pitus qui posset pti
a et futura et pncia
gnoscere, dt Inno, q pi
uo est ut ipse intelle
xit no aut eciam mod
ad artis pbat ex hoc

infert q suffit illum
peritu sm putacoem et
bonam consciam, Item
est a iudice si credebat
se bm indicare tam ma
iudicat ut dt cum in
autentica C de iudicijs
v h q sit dicta an vo
luntate assumpsit id off
an ex necessitate, si ex
volunte tunc no excu
sat a pcto si aut ex
necte excusat, tu, Inno,
sm doctores dicit q
debet intelligi q iste
putabat se peritum qu
tu ad estimacoem suam
eo mo quo sm q[illegible]
opinionem dicuntur medi
ci periti quo casu si ad
hibuit diligenciam non
excusat in eo irregu
laritas

Ite an medicus tenet
restitue recepta si non
prodest medica et quo
si non committit et quo
pt recipe suum salarium
de medico an tenea
tur Item dist c. cum
ex eo de sentencia excommunicacionis
et i prima colupna quo
est medicus symoniacus
committit notatur s q q
quis, et quo pt recipe
medicus recipe salarium
nota p Jo. andree in c

s ibi no repit in tex in
s p nota doctores

c. de postulato

Item questio quod circa sequitur est ut in c. [illegible] tuas de symonia in c. inquisitionis per doctorem de sententia excommunicationis. Item de hoc questio quod in glosa tangitur et intelligi si vult satis scies

Cum bone quem statuit pro anno in suspensione privatus est beneficio quod tunc habebat et quod interim acquisierit

Casus in titulo ex domini Hofmann alibi intellexit et dicit quod vocatus a papa papa super tunc venire contempnens et ob hoc suspensus si in suspensione per terminum permansit, et ipso spolia beneficio eccl. predictis ob hoc dicat summus dominus clemens papa quod clericus ad sua precedent venire propter tunc dum archiepiscopus ipsius venire contempserit et per hoc fuerit suspensus in qua per terminum permanserit et beneficia sua et fructus alias recepit que ipsum fuit ut puta ea retinent sit reparare

Nota quod contumax suspensus et contumacia et suspensio et inobediens suspendi potest ut in c. tue quam pro Item nota quod contumacia aliquando tenetur augmenta pena ut dicit [illegible] Item perseverans in suspensione per terminum privari debet beneficio Sed alij dicunt privatus est ipso iure et sic aliquando sufficit cum ipso primo hic tangit quod per pontificem quod in c. ex litteris de officio de gl.

Nota glosa super verbo suspensi infine glosa Io. an. intellexit hanc glosam quod suspensus est in mora petendi absolutionem alias secus in c. ille de elec. et per Hostiensem in summa de sententia excommunicationis quod secundum perfectum secundum modernos intelligo in suspensione ab officio et beneficio Item et intelligi in suspensione ab officio et hoc quod suspensio officij induxit suspensionem beneficij tunc secus

Gl. d. q. cum ut suspensus ab officio intelligitur ab beneficio ut in glo in c. cum dilectus de officio de consuetudine

ſt q hoc nō est vm̄ in
ſtricte quia ecō caſu
ſuſpēᵒ abuſiue intelligit
dicit interdū nō ut
glosa magna in c. cupi-
entes de penis i clemē
Ite glosa vltra opponit
vm̄ textu ut in c. cum
ɔtumatia de hereticis in
vjº et xvj. q. iij. § cū In
hac q glosa i eo quo
p annū § cū glosa quar.
ma. et Jo an et dicunt
hoc tam dū fit me
m de hereticis factum
ratam quia ita de facto
cingit nō aut post pnōs
solū annū diffisis suſ
ut ut in c. cū ɔtumaci
de hereticis in glo allegata
cor

Item sm aliquos q pp
lapsu anni requiritur
una pna ita q eo
ipso tu ſſi non sunt
nati ipso iure, quidam
intelligunt q eo ipso
sui ſſu pnatō in
ducatur, ad qd facit vbum
spoliare in textu ut
intelligatur tam facti spo
liatō in hoc pmos va
riat in c. scd de cohi-
bitione clericorum et muli, sta
tenus quo modum vnd
intelligi tam q debent
priuari p sniam et tunc

vba alia sunt superflua
quidem cum eet i ɔtumato
vel suspensus p infra eum si
p annū steterit priuari debent
beneficiis, dominus stratus
qt adhibendū esse q c.
cumsit et c. secundo et alia
iura q pbat q expse-
uerat suspensos quos
priuari dz beneficiis dz
intelligi eo casu quo
nō sunt quo citati erat
et fuerunt ɔtumaces
hoc exigerat, vm si fue
runt citati sup crimen
ppter q suspensi erat
et ppter q crimen pria
di fuisset si pseuerat
in suspēsiōe elapso anno
priuandi sit ratio quia
clericus iam pvicti sunt
p9 annū § sic intelli
c. cumsit et alia iura
sup allegata, v al nō
funda hoc nō importa
tunc illa suspensio
priuati non
dz eos priuare, nō eum
debemus ɔtendere q
quo est penale sm
est spale in ipa ut si
p quorumq ... citatet
et ɔtumace suspēdet
et suspensus p tempus in
ca pmanet dz spoliari
p tanta ɔtumatia et
ɔtemptu, vm nō sunt

instrūo hoc. ca͞m nō ualet
ista ꝯte fm̄ eū hic ca͞m
no͞ ghet uitem̄ i cau͞ te
pr ꝯtrariū i mā ciuili, ro
quia maior est ꝯtempt͞
qū quis citat sup cāe
qn̄ qū citat in causa
ciuili, rōe quia qū
sup crīe in tali cau
sa magis ꝯcurbat offi
ciū iudicis qm̄ si ciui
li et ꝓpt͞ hoc iste intel͞
est optimus hꝫ habet
restringe multū capi
tulū, vel suffit solū
tus ꝓpt͞ am

Non obstat. c. Si quo
ꝓbit͞ q͞ .q. iij. vel vide
ꝯ eo cottu a bn̄ficio penali
sermo ꝗ rigor illius
canonis pr c. rursus im
tigat uel pt dici ꝗ
c. si quis inte qn̄ pt
suspensionem celebrat
et sic dicit penali ꝗ
tūc irregularis ꝯmittit
Reuocat i dubiū utrū
snīa requiat̄ i impoi
cōne pene hic sunt di
uisi doctores, Innocen͞
et Ioān, dicunt ꝗ debe
ant inspicere nam cum
ꝓpter quā fuit suspens͞
uel excōiis ut si ꝓ crio
crīe pena i ꝯgeba
tūc snīa penalis non
requiritur. Si uero

crīe ciuilis requireba
tūc ꝯ snīa requirit ut
in c. primo, ff. de iudiciis
fm̄ Vincēn͞ Item an sus
pensio lata intellī ꝓt
tantum an nō tpalis dere
habuimus in c. eos libro .c.
de ꝯstitucionibus et hic. Ioān.
dicit ꝗ aut snīa fuit
diffinitiua aut interlocu
toria, si diffinitiua tūc
cū cause ꝯgnicōe, tūc
aut fuit tpe ꝓsignat͞
aut nō si sic tunc ꝓsi͞
et cū hoc cum ꝯgnicōe
cause tūc intelligit͞
~~[illegible]~~ hꝫ quātum cause
ꝗ͞ditas vel nō tpus ꝯ
ꝓsignatus cū cāe ꝯgnicōe
intelli ꝓpetua.
Si vero facta fuit ꝓ int͞
locutoriam tūc inm͞ ita
aut est lata ꝓ iudicem
tpalem an ꝓpetuum
ac hꝫ sic ꝓ tpalem iu
dicem sic ꝓpetuus
inte durat qm̄ diu
rat illa causa et si ꝓpe
tuus durat id tam intelli
ꝓpetuus durare ut in c.
eos libro .c. de ꝯstitucionibus
Item qn̄ est snīa lata
ad tempus nec requiritur
quātum tempus sit tunc de
decem intelligitur ut ff.
de penis Item i ꝯtrica
est tamē ꝓ qua snīa fere

ut si ca exigit causam ipse
iud intelligi sua ipse
ma, si aut temporalis, sue
intelli temporalis ita ut
ad mensurationem cause ma-
-nus prestitorum sine ut
non

¶ Revocata autem suspensione
exigit absolucionem post satis-
-factionem sic etiam excom-
-municatus. Item autem superveni-
-ente satisfactione et suspen-
-sione uel cognitione
requirit absolucio in ex-
-communicato dicunt doctores
ex cognitis superveniente i
impedimento exigit absolucionem
dicunt c. cum desiderio de
sententia excommunicationis et c. quia de
matrimonio contracto contradicta int
et in suspensio vero aut
cum suspensus est ad
certe tempus usque ad pas-
-cha et tunc non superveniente
tempore i.e. officium sine non ex-
-erceat alias incurrit irregu-
-laritatem ut in c. si celebrat
de clerico excommunicato ministrante
superveniente tempore non
est opus absolucione, vel
ubi est suspensus donec
satis fecerit tunc eius adim-
-pletio illud non indiget
absolucione sed quod est quod
ad implementum cause est
in iudicio aut quod iudicium

si in iudicio tunc iudicis cum
causa est impleta ille
recuperat locum suum sine
absolucione et vacat quia ex
quo notorie factum est opus
non est absolucione examen
istius ut ponitur autem quod est sus-
-pensus donec competenti pro se-
-cutorium causam eo ipso
quod ipse comparuit notorium
est ipsum esse absolutum
sed quando impletur tunc per
quia est suspensus donec
sit quod iudicium tunc non
sufficit solum impletum
sed requiritur absolucio et vacat
quia et si causa impleta
sit tamen adhuc potest revo-
-cari in dubium aut sit
impleta causa vel non ideo
requiritur absolucio

¶ Sed tamen prima in clementina
sentit dedecus quod suf-
-ficit esse hoc casu quod im-
-pleat causa illa quia
tunc non est opus, quod alia
absolutio procedat nisi sit
secuta declaratione iudicis
et vacat quia non amplius
est dubitatio. Immo in c.
finali de cohabitacione clericorum
sentit contrarium sed dicit
quod post ipsum impletum
factum est non facta
declaratione non incurrit
irregularitatem etc.

Annultis sub dya
tonnio
in epm eligi pt hoc
dicat dni in trec in
prima ponit qo in pa
alleo pro et tom i3
diffinico

Casus c. tunc 2c7 que
sitū fuit a Romano
pontifice p. c. annultis
fuit dubitū dy sub
dyacon⁹ eligi pt
Rńo primo q̄ sit ordo
necario pambule qo
igit ut quid possit
i epm eligi Item sub
dyaton⁹ ordo sm pmi
tiua ecctam no fuit sa
cerr licet cat tn no
fuit sacer ſ ordo dya
tonus cat sacer
Item sm antiq̄ tpa
in subdyatu pot eli
gi in epm. ut in c. fi
nali d. de postulabe
Item subdyaton⁹ pt
eligi in epm Ratio
qa qo̅ iure antiquo
statutū cat q̄ constitu
in sacro ordine eligi
debent ſ tn ordo sub
dyaton⁹ est ordo q̄ tl
ex isto patz ra i ma
oitensiol sta ꝫ est
quia dica qotesiono
pana sm doctores
ope tn alij dispoint

de aliqua qualitate om
iura reducunt ad illa
qualitatem de qua ff. d.
iusti et iniusti et in c. fi
d. de ꝯsuetudine et in c.
cū dilectus e. ti Item
dinoo fac in scelz ane
pū votū castitatis tn illi
qui nō sunt in sacris ꝯ
stituti ꝯtrhe possunt
quia nō sunt ad castitatē
obligati Item tanti
tas in sacro ordine ꝯ
tn i ducta eo ꝯstitutione
ecc et ꝯsuetudine appbata
Item in glo. d. a. te
opinionem glose ꝯtr. c.
a. n. d. in c. finali de
postulatione dicit q
in pmonenda in epatū
inferior appa differe
no pt et hoc quater
te ſ olim po it m.
postang cū pate
tate in ordine ꝯ
mittebat ei sm hoc l
ſ tn in inferiori ordine
no potuit sic oct

Etiam idoneo

irregularis 2 i. tunc d.
constitutus dispensare pt
alteri ꝯstitui hoc
dicit in d. in c. a. ſ.
tacto in c. a. mandatum
Casus c. tunc d. fl. cm
nostrū qda p̄sequi

vacaret b. de quo in su
p. scriptum volens pro dicto
hospitio cum non posset ali
in temporale ad quedam
monachum qui fuit in
moribus voluit preficere
... q ad prelaturam
institui dedit pluribus se
ffentibus qui sit dignior
et q hoc non viciaret
institucio. Item q preces
responsive de iure qui
... fuit si digno non
aut viciare placcone
qui non preces hoc pur
non operant. Item preces
quod preficiendi in dubio
sumitur esse pro indigno
Item q dispensatur in
moribus causa necessitatis
possit in abbate assu
Glosa prima de isto
dicit mag. preces habet
viciare quia aut suis
pribus et tunc quicumque
sit dignus symoniam commit
... aut alios tunc
... si hoc non ... si qt
aut est dignus et tunc
non committit symonia
aut indignus et tunc est
symonia
... stat in hac q ubi qs
... non ad beneficium inferiud
patus aut suis aut
... pris si suis

tunc committi symonia
... non ad ordines quos
promouet aut tales sunt
carnales et sic idurunt
symoniam ut in glo. Sed
doctores habent dicere
q hec que glose pot
...ie intelligi quia
primo petit an symonia
sit id
An ... preces porrec
tas in pa institucio
viciet. 3o an preces pro
ordinando vel ordinato sit
sive ... sive palam
inducant symoniam et
an tales viciet
Ad primum primo, stetat
opinio glose et concludit
q sive ... sive palam
quas preces porrigat
sive electoribus sive
aliis sive pro digno sive
pro indigno q symoniam nisi
non committit ea causa
q porrigens tales pre
ces tulit se audire vel
velit collatorem vel
provisorem liberare a qua
tione qua tales est li
beralis ut in c. veniens
de testibus non ...
... alle sunt cum symonia
... dato q est preces
mala intencione porri
gat quia symonia

no committit nisi precs
pro primo creat. ff. q. i. §
quoniam item dicit quod licet
male rogans sit symon
ff. de symonia tua non
tamen qui rogatus est symo
non nisi dedit ipse precs
et hoc in sua collatione
compromat et firmo. vi
velle fieri dicam si pro
ceo porrigat aliquas pre
cum detur quia de
omni casu non est
sed hoc pro doctores non
quia fit cum dicta inter
preces oblatas et pecu
niam oblatam symon q. c.
quod requirit preces non
pecuniam inducere, nisi
cas porrigens sic obli
gare velit vel ipsum
collatorem velit ab ali
qua obligacione. Quod
si quis det pecuniam
ut sibi conferat beneficium
tunc symoniam committit.
Sed dum pecunia det
illi qui pro eo monet
ad conferendum et tunc
est symonia alias si non
tunc dat, in mercede la
boratis vel compedicionis
factum non obstat c. cum
essent. ff. de symonia quod
sum cum alio casu lo
quitur.
Quid si permissis dicendis sum
modo istis glose dicendum col
lacio sive preces teneat. pro
sequitur quod tenet ex quo
preces non indicat symonia
non obstat c. xviij. q. i. §
alia sunt quod dicit quod non
debet dare beneficia quia
cottidie videmus.
Quid si preces sint ipse licite
vel illicite si quis por
rigit sive pro se sive pro
alio, ut dicit Innocentius dicendum
preces aut preces porrigit
pro se aut pro alio, si pro
se sic est indignus tunc
sunt illicite. i. q. i. ordi
nationes, si est dignus aut
consumpti. sed beneficia c
tunc aut non indiget et
sunt illicite, aut indiget
et sunt licite ubi vero
pro alio aut sunt car
nales aut spirituales
si carnales pro quo
indignus tunc non licet
si dignus tunc licet.
Si promotor dicit pro illo
ad dignitatem habere intentum
et non preces et dicitur car
nales que interponuntur
pro laycos vel sunt cle
ricos in illo beneficio.
Quid si sunt hostes si pati
qui habet ius in re preces
porrigit super indig
carnales sive spirituales
arg. c. iij. ff. de iudi

qui[n] glo. Ad talis
abbas d[eb]et b[e]n[e]dici, vl q[uod]
n[on] quia t[a]lis d[e]b[e]t b[e]n[e]
dici ut possit alios b[e]n[e]
dic[er]e de supplenda neg[ligentia]
p[re]lato[rum] c. ij. s[ed] t[a]lis abbas
si no[n] sit sac[er]dos no[n] p[otes]t
illa que sunt ordinis i[n]
c[on]trarium b[e]n[e]dictio abba
t[is] no[n] est ordinis ra[ti]o
quia c[um] sit laicus p[otes]t esse
abbas, h[oc] est c[on]cludit
h[ic] abbatem no[n] esse
b[e]n[e]dic[tu]m qualis debet
esse b[e]n[e]dictio abbatis et
q[ualis] d[eb]et esse ut in cle[mentina]
[com]p[er]tentes de regu[lari]b[us]

[Cu]m contingat

[Ex]tra q[uod] monac[h]us suos ab
b[at]as p[otes]t co[n]ferre to[n]sura[m]
idem est i[n] q[ui]b[u]s suo[rum] mo[nasteriorum]
s[ed] idem i[n] illis i[n] quib[us]
h[ab]et iur[isdicti]o[n]em ep[iscop]alem
alijs aut[em] co[n]ferre no[n]
p[otes]t nisi ex p[ri]vilegio sp[eci]a
li h[ab]et, ut de p[ri]vileg[iis]
abbates in vj. li[bro] iacus
q[ui] si c[on]fert alijs m[onaste]r[i]o
circa e[o]r[um] s[ed] ut h[ic] pos
s[it] face[re] requirit[ur] ca[usa] p[ro]
v[e]n[i]t

q[uod] si p[otes]t p[ro]sbit[er]. 2o q[uod] b[e]n[e]
dict[us]. 3o q[uod] i[n] ip[s]o mo[na]st[erio]
s[ed] t[ame]n q[uod] si est aliud
mo[na]st[er]iu[m] exemptu[m] i[n] ci
vitate p[otes]t ~~[illegible]~~ in alio
alios ordinar[iu]s p[otes]t eu[m]
p[ro]hibe[re]. Item q[uod] d[icitu]r. q[uod]
sit b[e]n[e]dict[us] ex isto vi[detur]
q[uod] abbas no[n] p[re]sbiter
possit b[e]n[e]dici, Item q[uod]
iste tep[or]e no[n] volt mo[v]ere
qualis d[eb]et esse abbas
qui d[eb]et b[e]n[e]dici s[ed] sol[um]
tangit forma[m] s[i]ne
p[otes]tate ad hoc ut c[on]ferat
cl[er]icale ordine[m], vn[de]
p[otes]t dici q[uod] abbas no[n]
p[re]sbit[er] no[n] p[otes]t b[e]n[e]dici
de f[ac]to, t[ame]n si b[e]n[e]dicet[ur]
t[a]lis no[n] posset cl[er]icale[m]
ordine[m] c[on]ferre. Idem
i[n] abbate electo et
c[on]firmato que[m] dyocesan[us]
b[e]n[e]dice[re] recusat. Idem in
abbate cisterc[iensi] elec[to]
et c[on]firmato que[m] dyo
cesan[us] no[n] vult b[e]n[e]di
ce[re] de quo in c. si. o[pus] li.
de supple[n]da neg[ligentia] p[re]
lato[rum]

[N]ota q[uod] ordinato si
ordinato ad ordines sit
man[us] imposita s[ed] h[ic]
n[ec] c[on]fert manu[m] i[m]po[ni]
ta ordinato sola no[n] aut

cosectoria de qua xxv.
dis. vbi vi. manu oste
ctoriam ipom psbiteo
et dyao. Item q prima
tonsura est clericalis
ordo l insine lrams
conpsisse hoc pbat sat
c. cleros xxi. dis. fact
xxviij q. j. Si quis
epus l habe q psal
mista depom. go or
dine hebat quia si
no habuisset no deb
depomi et ista e opio
Jnno. et host et doc
tores quil. Simlr et
epatus est ordo de te
poribus ordinacoe. c.
Si archiepus et c.
sequenti. l. de eliges et
epio. Eo ist pag no
esse ordines clericales
pa ~~illa~~ tonsura quatuor
minores egalis sub
dyatu dyac z psbita
tum ad designadu no
ordines anglos q lz
tenet prima tonsura
ipe no esse sacramen
tales racio quia per
ea sacramentu no ip
mitit. h e q lcuia
p que disponit ad
ordine sacrum. Simlr
ces epatus no est ordo
sz aliquid addit ptate

psbitali quia pt e q
aqua q simp sacerdo
no pt ut in xo simad
xxxix ibi tangi h li
tenet q sit ordo xx
dis. cleros l tangit
q sit ordo
No. an h q psbit p
cferre du cfert illu
in quos hct qa junsd
epalem alis cosen
no pt. Sz dubita
an alios ordines cos
re pt quia no pomi
nisi tonsura quid d
rit q ud h est sad
q possit cferre alios
mind eo quo cfert
qui est si maior I ipe
alios minores et dic
Jnno. q si sit sua q
prima tonsura sit or
clericalis fi aqnis sub
missa prima ordina
tu non sz
q secus de aliis ro
p illam p az tonsura
nullu spale officiu
fert ordinato q sec
in aliis. host h q
quia pa tonsura
ianua et p h al
~~ordos~~ h Jnno. q prima
tosura sint eo q
dubita quo ipe abba
tes deat ordines cferre

aliis diebus dominicis conferre pt videt q nõ quia si epo cõpetat lz ptas ut possit de tempoibz ordinacõnu c. cũ et in tamẽ abbatibz est phibitũ quia q̃ vni pmittitur alti intelligitur phibitũ de psup bz nõ nec cum similibus et hoc est in fine ingriu nam concessũ est q illi minores ordines diebus festis cofferri pnt sed tn abbates solum suis coferre possunt in illis sit piudiciũ ar. c. cõte nore de auc te. z osti pa lz. Item q nõ posset hoc solum viz ccludi q possunt cõferre die bus festiuis, quo aut die debet coferri bn dicto abbati, quidam dicunt q pt quolibz die si coferre si pt collacõ ordinis minores Sz i cotrariũ vide q sit maior cõfecrio abbatis qm collacõ minor ordinum sm hostiensis asserit lz gom esse dubiam

Intellex(imus) [sic] Si canonicus regularis factus monachus vscra de causa

di uendit in iii i sũma sm i pso narracõ mz a ruch ibi discrcõ

¶ Casus i tunc dz quod canonicus regularis de suo monstio recedens transit ad monstium monachorum de unde reuers de cõsilio suorum

¶ Nõ q nõ est licitum canonico regulari transire de ordine suo ad ordinem monachorum p hoc vi q relata canonicorum regularium sit strictior q monachorum, quia si eet strictior pmitteretur ut in c. lic de regularibus, quidam tn dicunt q c. i nadam xvis dist. q in fuit factum p vrbanum alii dicunt et quibz tenet q i canon pcedebat sm tpa antiqua sm que monachi canonici regulares erant mondati sz hodie est secus et regula est strictior et disciplina sine obedien ut in c. sane i de regularibus

¶ Item ille canon na sitanus nõ hz locum in canonicis regularibus qui aptt lapsum transit

ad ordinem clericos qui
non fuisset liber set detrudi
ibi ad agendam penitenciam
perpetuam set hic textus non
videtur quod iste fuisset
propter delictum ut in c.
per tuas litteras de renunciacione

Glosa sua opponit
contra textum et facit quod
hic intelligitur quod causa
levitatis fuisset set di-
cit quod hec solucio in se
vera est secundum doctores
set ad literam dimat
secundo solvit quod in isto non
fecerat professionem et di-
citur quod hec solucio
est vera et facit pro ea
littera ibi aliquamdiu
tertio solvit quod locus iste
ad quem fuisset iste
erat laxioris regule
quam primus et hic dicit
quod per glo. in hoc se-
quitur et hoc est verum quod
non sufficit quod locus ad
quem quis fuisset sit
arcioris regule set etiam
requiritur quod sit arcioris
observancie ut in c. sa-
ne ii de regularibus
et ibi notatur quarto solvit
quod fuisset sine licencia
petita sed cum
licencia hic dicit quod

glo. idem tenet in c. ma-
xime q. iii et ibi dicit glo.
quod illud quod dicit in c. sa-
ne ii de regularibus di-
spensatione procedit non ad
dignitates quia de quo ibi
remittit

Glosa contra opponit nam
ex multis textibus solucionis
quod illi fuerunt apostate
et non debuerunt eligi
Primo dicit quod licet fuerint apo-
statis non debuerunt

tertio quod primum possunt
eligi de tribus ordinibus
quod finaliter pro dicitur quod
licite fuissent et cardi-
nalibus fuerint renunciati
quando non invenit ipse aliquem
ibi dicebatur secundo dicitur quod
licet fuissent non tamen
peccaverunt ut potest dici apo-
tata quia non invenit
convenientem statum regule quia
fuerunt sub alicuius pa-
tris obediencia

Nuper ordinatos ad sacros

iste petit beneficium ab
ordinatore quod dividitur
Casus Cum archiepiscopus
bracarensis aliquos clericos
ad sacros ordines pro-
moveret ordinaret
Nota primo quod promovens
aliquem ad sacros ordines eo

obligat illi executos bn
ficiu qui sine titulo p
mouet ex hoc vi qr si s
mor ad ios sacros non
obligat de quo in g
i c ij de pbend
Item qui ordia ad sa
cros debet examinari de
hoc destructa c vno
ite eo ipo quis reptus
ydoneus ad ordines eo
ipo reptu ydoneus ad
bnficium nisi tn de nouo
superueniet vel si forma
qui causa antiq de nouo
superueniet ad noticiam or
dinatoris si i qo forma ex
stare no vi racio quia
ex officio teneba idem
ste dilige nisi pbaret
dilige appo fuisse sit
qr et si pmoneo non
ydoneitate oppone or
dinato ad sacros ordines ubi
ipsa madat vnde hoc
casu excepcio legittima
debet sine audi ut dicat
lra ite scil examinatus
ibi pt examinari Item
casus ~~solum~~ in quo suc
cessor obligat ex ca
predecessoris no eius tu
tene ordinato ipse sine
titulo vnum ecce ordinato
p suum predecessorem si
de rebus ecce no aliqd
ex pte v est secus de casu

negociis predecessoris ut
debitis si hic secus quia
predecessor obligabatur
ex officio suo q obligere
transiuit ad successorem
ne ille cogatur mediate
i officium clei
Item sm foram quem
de qua i c ij o pt sci
p uicio sm formam quem
de quo in glo Item ex
ecutor datus sm formam
quem iustitie ad pui
dendum de bnficio ali
cui excepcio opposi
tas legittime admitte
tene Item executor
taliter datus no pt me
executoris offm assume
~~executor datus ad in~~
~~dicend~~ et p tato est ra
in cle vnica de
off dele v notur q
executor datus adm
dicend pt assume ptes
h r la fallit i execu
tore dato a ppa qui
no pt assume ymo
tenet excepcio legit
tias admitte ut insi
c mi

Item glo. opponit quod non sol
uit quod dicit quod approbatus ut
sufficiens ad unum intelligitur
approbatus ad aliud quod
cuius non aut intelli
approbatus ad dimisse sed
contrario
Item glo. concordat ibi dicit
opponit per contrarium legis dicit
quod ibi relatio fuit superior
et impedimentum erat relatum
superius. So. an. ad l. ff. dicit
quod ibi facta fuit quoe
cuius et ideo non amplius
requiritur esse. Item contra
primum glose ubi dicit quod
tam restringitur cum concorda
tor concordavit per aliud
et non per se. Thes. in
tellit quod ipsa in hoc or
dinatori gratiam facere
voluit ut provideret huic
ordinato de beneficio sine
concordatione. Item si ordinatus
non fuit debite etatis
debet sibi imputari qui de
sua etate certus esse de
buit.
Item Innoc. sentit quod
de iure scripto ordina
tor nichil potest omnino de
iure com. ordinatus nisi
de novo aliquid oriretur
alicubi. Innoc. sentit
vero quod fiat contra eos
sibi debet imputari zelo
no, ut qui nichil et

potest imputari tunc de rigo
re iuris non debet sibi impu
tari ubi vero aliqua ei potest
imputari.

Item conclusio cum
quintum an ordinato pete
re beneficium secundum formam
capituli cum secundum debeat
distinguere quoniam aut
aut titulo fuit ordinatus
ad minores ordines et
provisio cessat ut c. ij.
de preb. et dig. aut fuit or
dinatus ad sacros et
hoc dupliciter aut cum titulo
beneficii patrimonii sui ut
in c. tuas et in c. episcopus
de preb. et dig. aut fuit
ordinatus sine titulo sed ad
huc habet unde de pat
monio adhuc cessat
c. cum secundum ut in c. si episcopus
si vero non habet unde vivere
possit et ordinatus fu
it sine titulo beneficii
tunc aut fuit ordinatus
a episcopo suo aut non suo
primo casu aut fuit or
dinatus non legitime re
tentus per eius ut in c. ij.
de translacione et non de
bet dari beneficium. Si
vero a episcopo non suo aut
habuit licentiam tunc re
curritur est ad c. de
Si episcopus de preb.

li vij⁹ / si uo a suo epo
aut fuit alio pute q̄
uo p̄o cas̄ aut fuit pn
ta⁹ facta mandato spi
spali tenet sibi pui
dē ut nota s̄ imo / quo
psse ī c. sequenti ubi
vero p alium facta fuit
pnta⁹ uo quo spali
mandato ordinatoris s̄
quo offo illi⁹ qui eu
pntauit tuc tene pro
vidē ut in c. ₂ in c. ad
hec de off archi et
uo / imo ī c. sequenti h̄
q̄ causa s̄m mentem
glose ordinator pt
excipe de illegittate
pcedete ordinaco v̄
fuit vō quis ordinat⁹
a pntato p aliquem
tuc aut ordinator ni
chil obicit et tuc te
puidē / aut ordinator
obicit illegit⁹ de q̄
ꝯstit et tuc tlr admit
te pt / Si uo ordi tor
oppone vult q̄ petens
benficium uo est dignus a
opponit q̄ uo est dig
nus quo facto p⁹ ordi
nacom et uc audit
aut vult allere ille
git⁹ et tuc de isto
q̄ ꝯgrⁱ quo offo iudi
cis / aut ordinator pot
iuste ignorare audit

a⁹ d̄ non
Nota quod ꝯcludit tlem quoc
ꝯcludit uo esse audie
da vi quo ceptos / Item
glo in mandi quia
ibi pt in cathe li. ₂
hoc vñ est cu puide
d̄ ī forma iustic de
qua ī c. ij⁹ / q̄ tuc pt
puidei ī catheli / qua
alio uo obliga ut in
q̄ quis de p ben ī v
Nota ī fine glo s̄ de
hoc dd̄ in ut in glo in
vnico de reb' pmuta
in vj⁰

Cum sit ars

nisi ydonei ad sacer
cium pmom non d̄z ut
ad regimen aiaꝫ
a in m̄g in ₂ ₂ p tco nam
in pn⁹ et in sic ca li. om
~~pa~~ causa ₂ la distic
lai ī q̄ ibi ~~pat~~ pom⁹ pona
t quali quo alio fuit
situ p. c. sepe ꝯtingit
q̄ mi⁹ ydoneꝫ pm
uetur bom̄ eet de
isto puidē
Nota p⁰ q̄ regimen
aiaꝫ est ars artiu /
hoc facit q̄ dicit glo
q̄ d̄ ca est ars artiu
et sciā sciaꝫ hostiensis
q̄ ~~sic~~ hoc uo est in
q̄ quib ortula la dat
fructus suos in ꝯmtia

dicit q[uod] g[e]n[er]alia est su
ssamtu[m] h[oc] ipse co[n]cludit
q[uod] s[u]p[re]ma s[cienti]a e[st] lex di
na aqua no[n] co[n]cludit
tam[en] ea ut similit[er] de eccl[es]ie
in auctenti[c]a de co[n]sulib[us] am
fici[is] de eta[te] [et] q[ua]li[tate] c[apitulo] p[ro]
de mandato c[ap]li p[er] i[n]stitu[t]a
co[ntr]a quia tam[en] ea de virg[in]i
tetat[e] d[ivi]na de deo hy
tim[oth]e[o] de m[a]g[ist]ra hy item
ad sacros ordines et reg[imen]
animas no[n] debent p[ro]moui[ri]
rudes et ignari et ubi
gr[aci]a sit p[er]mit[te]tur tam[en] pro
monent[es] eos p[ro]moti
item si cecus cecum ducit
ambo cadunt in foueam
[et]c[etera] item melius est h[ab]ere
paucos bonos q[uam] mul
tos malos
[Item] gl[ossa] vincens d[icit]
q[uod] si p[er]sc[ri]b[itu]r ut p[er] alios or
dinet eo ipso ordinator
debet p[ri]mi[tus] [F]rancus dicit
q[uod] tu[n]c ad p[er]sonam institu
entis q[uod] si nichil p[ro]ter ea
impetrari no[n] p[ro]mitt[itu]r
q[ua]ntu[m] at[tinet] cit[at]e de p[re]be
ndis b[ene]fi[ci]o videnda est
distinccio tali p[re]tex[tu] ut in
c[apitulo] ad hec d[e] [?] de off[icio] ar
ch[idiaconi] ibi gl[ossa] [?] [?] d[omin]us si
cat quid pot[est] p[ro]uidere
q[uando] archi[episcopus] conuiat et
alt[er] ordinat q[uo]d est q[uod]
ep[iscop]us ab illis p[ro]uisio[n]em
non co[n]cludi[tur] ap[osto]l[ic]a e[st] contra
rium

archi[episcopus] u[e]l co[n]cussa a p[a]pe
q[ua]n[do] impo[nitur] i[n] r[e]gula p[ro]mo
uetibus o[mnibus] de elec[tione] in c[apitulo]
nichil quia etsi archi

Nimis defectu[m]
scie[ntie] deu[m]
et iam p[ro]moto[s] hoc d[icit]
sunt in d[ic]to in sumpma causa
scie [et]c[etera] multa sunt op
posita co[ntra] eos [?]
terata [?]

[Nota] q[uod] defectus scie[ntie] est
legitima causa depondi
que ab officio [?] cui
requi[ritur] ut wlt gl[ossa] m[a]g[ist]ri
que est scie defectu[m] q[ui]
[?] aut s[cienti]a requir[itur]
p[er] h[oc] in c[apitulo] cu[m] in cunctis o[mnibus]
de elec[tione] [?] abb[as] aut
qual[is] s[cienti]a requir[itur] [?]
[?] q[uod] vel sufficit
q[uod] possit offi[cium] suu[m]
exp[ri]m[er]e no[n] sic in ep[iscop]o q[ui]
alios d[ebet] cura h[abe]re [et]
ab[b]ates [?] p[ro]u[in]ce
[?] intelleximus [?]
hoc v[bi] [?] s[ecundu]m [?]
m[agist]r[u]m [?] [?]
dicit h[oc] q[uod] si ep[iscop]us
confert b[ene]fi[cium] alicui cre
dens illu[m] ydoneu[m]
ee at illu[d] posse p[er]fice
[?] p[ro]p[ter] ea v[er]o [?] cu[m]
[?] si ip[su]m [?]
no[n] [?]

Item [?] q[uod] p[ro] co[n]fessione[m]
[?] sit notoria de quo

in c. finali de cohabi. cle-
cori. Item uo suspen-
sionem facta ab ad̄ministr-
acione ecclesie. Item quia
si eṗus nesciat grama-
ticam et lralit̄ loqui ne-
sciat ṗt tollari. Jo. de
deo ħ. ϙ si est utilius
ecc̄e nō est deponi-
ad litteram dicit quod et alia
coni isti fuit opposita
doctores moderni si
loquitur lralit̄ et intel-
ligit tunc unum est si aut
loquitur lralit̄ si non
loquitur tunc debet de-
poni

Rubrica de sacra
unccione contrahat etc.

Rubrica de sacra-
mentis iterandis
uel non iterandis
De materia rubrice q
viii xxx dis.

Pastoralis. Si in ordi-
nato
in subdyaconum sine manuum
impositione et confirmato
non confirmatus sine olei unc-
tione illud est supplendum
quod est pretermissum in caute
quod dicto § ibi et si con-
firmationis sacramentum etc.
Casus in tinctis quere
situ fuit a summo pontifice
quod est ordinatus ad
subdyaconatus ordinem et sine
manuum impositione dicit quod
debet suppleri in alio

Annobis prohibet
sepultos
scismaticos consecrari
vestita et altaria super
quibus celebraverunt item
benedici hec dicit quod dicto
Casus archiepiscopus ludo-
nensis et eius suffraganei conse-
lerunt ipsa de tali quoque
per se tempore unius suffraganei
multi catholici sunt et pa-
ganos sunt sepulti et
heretici quod degradati conse-
crantur non solum degradati
valuit et in c. Si celebrat

cli.
de clericis excommunicato ministrante
si ecclesia actor talis consecrant
ante ipsa illud non dubita-
vit, dicit quod si catholici
mortui erant ubi sepulti erant
in [?] multi scisma-
ticorum in ecclesia non fuit
consecrandum vel quo ex-
quo fuit in civitate non
fuit licitum ipsos consecra-
re, secus si scismatici fuis-
sent sepulti, quod talis non
gaudet ecclesia sepultura
hic ecclesia si ille scismatici
repellissent corpora ca-
tholicorum eo cimiterium ex-
tunc esset consecranda et
sepelienda in loco sacro
Item quod si ordinator non
explevit ordinem ordinandus
est infinitus dicit talis
quod pro non iterari sacramentum aut
est de substantia et tunc debet
iterare, aut non est de
substantia et tunc debet solum il-
lud suppleri ubi ob-
missum est

ut [?] de sepulturis
sacris et ecclesiis quia hic
de fictores [?] quibus
non coniungimus vivos ut
et mortuos [?] de
bemus

Presbiter. Si in ordina-
tione
presbiteri vel dyaconi manus
impositio fuit pretermissa
statutis temporibus suppleri

(marginal note, left) [?] valit.
[?] sine ... sibi fuget ... ordo non certa ...

quod dimissio quod sit obviens
sive z q

Nota quod in ordine presbiteri
vel dyaconi debet fieri ma-
nuum impositio Item re-
media cautela ut i . . . t
qualiter procedat accusatus

Rubrica de filiis p-
resbiterorum

Ut filii illegittime
nati non
ordinantur nisi fiat mo-
Nota bravium religio tollit
actum illegittimum Item
similiter non potest promoveri ad
ordines et dignitates ut
lvi. dis. sit summus

Ad pontificandum filius sacerdotis
illegittimus
qui hic tacito defectum
impetravit ecclesiam parochialem
d. c. d. dividitur in duas
partes prima ponit
surreptionis gratiam con-
quam in 2a dat iudices
ibi Ideoque primo no-
ta ex textu quod benefi-
ciatur aliquis appella-
tione capellanie

Pretereum filius
sacerdotis
non potest ad parrochiam eccle-
promoveri h. d. Primo no-
ta ecclesia prima in qua
pater presbiter fuit filius repelli-
tur solum a parrochiali

beneficio
cui pater prefuit Sed est
quod pater prefuit repelli-
tur a quocumque beneficio
paternali alio in ecclesia in-
pater ministravit

Conquerente de-
bet . . .
procedi
Nota primo ex textu quod
filius nullum beneficium potest habere
in illa ecclesia in qua pa-
ter suus prefuit titulo cu-
ratie Item in notorijs
b. . . . quod utilis
et periculum iminet in-
ex officio suo potest impe-
de quo in c. bone . . .
is . de postu quod non . . .
. . . non . . . de
. . . colliget
textu

In glo sed dic . . .
quod . . . est quod non potu-
tum occultum . . . non no-
torium pater . . .
ecclesia ministrasse potest
tamen occultum . . . quod ille ...
pater . . . de hoc . . .
mandat in qua et ista ...
quod intellectum

Veniens . . .
. . .
intelligitur quod . . .
procedat . . . quod . . .
est aliquis . . . in textu
quod nobis . . . quod . . .
ut formam . . . non pro-
cedat et hoc . . . facile

pt videri decasio c nostri
et sm hunc intellectum no
capit summarium sm aliu
intellectum quem qui vult
p hoc c. t. dispensacione
qtineat h. d. eps qui
scienter filio sacerdotis contu
lit eccam paterna quondam
eg pt ipm amonere Et
vo ignorauerit amonere
pt eum ut sibi aliunde
puideat vn possit sus
tentari h. d. infra quelibet
in sua pmisso z ei ibi pdeo
q que sibi subdimus in
d. zm quod duo membra
psequitur sm ibi vm
pmo no q quis ad sa
cros ordines no d sic
aliquo titulo
Ite no q filius de mere
monio no pt ad ecclam
i qua pr eius immediate mi
strauit de quo i in lc
c. huius tit.
Ite no h. ar q eps
pt dispensare cu filio sa
cerdotis ut i eccam pterna
potest ministrare de quo
h. dicitur cu doctores
Ite no q filius sacerdotis
pmotus p epm ignorantem ad
ecclesiam pternam in qua qd
sit debitum eo dispensa
re hoc q illam ecclam
retinere possit quo ad

sibi z alia fuit puisio
eo quo no q tales eo
euicem no est irrationabile
qui salti dispensatiue
po ormi potuit pmoueri
de hoc i simili in c. vel
no est sibi de tpi. or
In glo prima sup vbo
ministrauit dt. vbi dicit textu
no collig hic filiu sac
dotis illegitimum fuisse
imo potius qrum colli
g. quia pr eius in ecclia
ministrauit ergo no erat
illegitimus q tunc pmo
tus no fuisset
Item eo alio quia sm
quendam opinionem eps no
pt dispensare in ecclia
pterna cu filio sacerdotis
illegitimo Sz cu filio
legitimo sm hos pt
dispensare ut in eccam
pterna qualiter hic intel
ligitur vide e. pm eo ti.
in vjo
Glo sup vbo amoueant
zq Infra dt q glo
i hac qone quid dicat
pbare epm sciuisse
vel ignorasse an pro
ducendo epm hic sciuisse
an epus ignorans allegat
qui no q esse qcludit
h. h. vi intimacio epm

posse irreq(ui)ri p(ro)bac(i)o(n)e. Immo
d(icit) q(uod) ille qui allegat s(er)e-
vicia(m) ea p(ro)bac(i)o(n)e et ad
rem q(uod) p(re)sumitur ip(su)m sci-
re q(uia) ip(su)m excitare
debebat p(ro)ut ep(iscop)us d(icit)
q(uod) ep(iscop)us ip(su)m excita-
uerit, hoc t(ame)n sibi notu(m)
esse no(n) poterat
Et v(er)bis d(icit) aut p(re)m(issu)m
fuit ip(su)m i(n) ecc(lesi)a mi(ni)s-
trasse et tu(n)c sic p(re)sumit(ur)
Aut hoc occultu(m) erat
et tu(n)c t(ame)n host(iensis) q(uod) ad h(oc) p(re)-
sumit(ur) co(n)tra ep(iscopu)m p(ro) re(vocatione)
ille(gi)t(im)e n(isi) ep(iscop)us p(ro)-
bet ip(s)e uel aliu(d) dili(genter)
excitasse et de h(ui)us defec-
tu sibi no(n) (con)stitisse te-
c(um) cu(m) no(n) p(re)sumitur
q(uod) tu(n)c no(n) tenebat(ur)
examinare ar(gumentum) c. vi(n)ia (ex)
vt eccl(es)ia v(estr)a
Glo(sa) sup(er) v(er)bo restitu-
ad (con)fi(r)mac(ione)m d(icit) q(uod) collec-
glo(sa) h(ui)us ma(teri)a l(oqui)tur
c. in(fra) e(odem) q(uod) hoc c(apitulum)
(con)tra (con)tinet no(n) ius
quia seq(ui) vi(detur) host(iensis)
qui d(icit) q(uod) hoc p(ro)cedit
q(uan)d(o) ~~fuit~~ h(ui)c de(fectu)s t(ame)n
et ordinat(us) t(ame)n ex(er)cu(it) ig-
norat(us) Immo ~~[illegible]~~ pot(est)
aliu(d) intellect(us) q(uod) h(oc)
c(apitulum) de iure p(ro)cedat et
uid(etu)r ad (con)t(ra)ria q(uod) iste
restitu(itu)r q(uia) (con)tra tenderet

spoliat(us) fuerat ~~[illegible]~~ s(ed) p(ro)-
bat(us) postea i(n) t(em)p(o)r(e) (con)f(irmacionis)
remoue(r)e (con)t(ra)ria quia d(e)
(con)questu(m) de ca(nonic)us ne(glig)e(nter)
n(on) d(eb)et restitui p(er) c(apitulum)
(cum) uenissent de resc(ri)p(tis) p(ro) (con)-
ste eu(m) quod
Item dicit Immo q(uod) p(re)-
teat esse no(n) notoriu(m)
de incap(acita)te ist(i)u(s) ut d(icitur)
forte de dispensac(ione) q(uam)
tendebat uel r(ati)o(ne) quia
iste restitua(tur) ad ca(usam)
quia ep(iscop)us sciens ip(su)m
ordi(nan)do sibi (pro)uide(re) t(e)n(e)-
t(ur) erg(o) sua ordinac(io)
Immo (con)t(ra) ea or(ig)i(nem) fec(it) t(ame)n (ig)-
norat(us) vi(detur) sentire q(uod) no(n)
d(eb)et remou(er)i
Ex p(re)missis infert q(uod) (licet)
qu(am)uis ep(iscop)us tene-
(a)tur restitue(re) si ip(su)m ig-
norant(er) ordinauit vel
(con)tra eu(m) q(uod) cu(m) ...
l(ibe)racio ei(us) est notori(a)
sine aliqua inq(ui)sic(io)ne
debebit iste restitui p(er)
c(apitulum) notoriis no(n) est (ex)
ordo iudic(ii) ut in c. ex
tenore in (secundo) de iureiurando
q(uod) t(ame)n ~~p(ro)bato~~ no(n) appellat
Sed in modernis dicat(ur)
req(ui)rat(ur) c(er)tio(r) in(s)ta(ncia)
an(te)q(ua)m s(y)monia v(er)o (con)
amoto ei(us) s(ed) no(n) de-
bet nisi citet(ur) quia t(ame)n
s(i) notoriu(m) posset esse

ipm illegittimum spoliatum
fuisse tm possessore est illi
instituto alicui legittimo
qui exceptionem opponere pos
se

Ex premissis patet quod due
lecture sunt in c. nostro
dum at cum filio sacerdotis
possit episcopus dispensare
ut in ecclesia paterna ministra
re possit, distingue aut
pater illegittimus erat et sic dup
impeditum gerebat fi
lium et quod pater in eadem
ecclesia ministravit et tunc
episcopus dispensare non potest
sed summus pontifex potest tamen cum ipso
dispensare ad minores or-
dines, et simpliciter beneficium
in c. i. in quod. Aut dominum fi
lius sacerdotis legittimus
est ita quod non est aliud
impeditum, aut quod pater
ministravit et tunc hostiensis tenet
episcopum cum tali posse dis
pensare alij contra de eo quod
in c. dilectus, § cum. tunc et
secundum hostiensem oportet procedet
littera infra de iure si episcopus
cum tali dispensaverit Item
supposita potestate in episcopo
dispensandi ut dictum est, dubitatur
ordo simpliciter dispensare
videatur primo. tradit
dominus generaliter notabiliter quod

ubicumque episcopus aliquid facit
contra ius scienter et est
tale quod episcopus potest quod
tunc dispensare videtur ma
xime si aliquid ex tali
dispensatione non leditur
ut nota in c. quamvis fal-
lacijs § de clericis coniugatis
etc.

Alij dicunt quod episcopus agen
do contra ius scienter intel
ligitur dispensare si pos
sit aliqua causa saltem
rationabilis que ipsum poterat
movere ad dispensandum cum
tali ut. j. q. vij § nisi
rigor et c. sequenti et
tunc forte vocari debe
bit quod interest primo,
hoc non placet quia causa
non vocatur potest dici dispen
satio et concludit quod pre
missa dicta continentem
dispensare intelligitur facta
in casu in quo episcopus
potest dispensare aliter secundum
eius temeraria intelligitur
esse et dispensationem non
induat tamen an scienter
vel ignoranter episcopus fe
cerit secundum modernos ar
gumentum si revocat in dubio
an episcopus agendo contra
ius dispensare videtur
ad hoc dicit aut fuit ignoranter
aut scienter primo casu
non intelligitur dispensare

fallit n quando error
esset i oppositu et talis
defectus esset quod si su-
perior sciuisset dispensas-
set et maxime hoc verum
est in superiore legibus
no subiecto ar. l. bar-
barius ff de off pretor
Intellige cum superior pt dis
pensare sicut et tunc
cum Innoc. aut actus
sunt per superiore non so-
nat in aliquem actum
positiuum sed tantum in medi-
catiam ut quia visita
tionem petit tunc sed ip-
sum quod tali actu conce-
no surgit aliquis affir
matiuus super quo non
cadebat iudicialis cognitio
eo non habet dispensationem
inducere secus quod talis
actus geritur in quo
indigetur inquisitione
precedente ut in ordine
quia diligens cognitio
requiritur ut in c. uno de scru-
tin. in or. fa. ul. infra de
et tunc ~~ho est necessaria~~
~~sima~~ super causa dispe-
sationis intelligitur
esse dispensatum et tunc
non est necessaria sima
ut decretum ut notat
Innoc. in c. cum ole
de priuile. Io. an. colli-
ge ex hijs quod singulariter not

Innoc. in c. olim ij o
de re hoc spolia quod dom-
cum tali asino magistri
legitur mens dispensans
commoda tali parte
iterum in duo sed hostiensis
corpore quod requirit dilige-
tem cognitionem presumitur
est dicta inquisisse et
per consequens cum diligentia
omnia acta fuisse. quia
visibile est ipsum mentis
de contingentibus obmisisse
Hostiensis Item vide c.
cum dilectus de etate et qualitate
episcopus ordinari per se se-
no pt conuenire quia
possumus intelligere quod
iste erat filius illegittimus
et esset possimus quod sit
legittimus et sic per
intellectum oportet nos
tenere istud c. contrarium quod
intellectu aut sed alius
intellectus quod fuit legit
timus ideo conueniet
Hu gt quod lex sit verum
quod cum filio illegittimo
in certa prima ordinis dis-
pensare non potest ut in c.
dilectus c. e. ti. sed tunc
illud c. esset in re dicta
se hoc dubitabatur
hoc dubitabatur an episcopus
talem promouere poterat
et per consequens ab

pmouēdo epūs dispen-
sāe intelligāt p9sequēs
surgebat q̄uuc pmoto
quēda iusta color tenē
di istā ecc̄am ad quam
pmotg eāt et iste est
nobilis intellectg quē
sentiē videt̄ eē sūmo,
et hoc intelligas sī gg
nicō sunnaia pcessit
dequa dictū fuit sū-
pius sn quatam vēo
epūs ordinat̄ ignorat̄
ad hunc pt̄ dicā c. deinde
pcede ut epūs ipm re
moūe nō possit quia
eo quo epūs ordinat̄
hunc ad hac ecc̄am de
jure tenē epūs dispē
sare secum ut hac ec
clesiam obtineat de
quo i simili in c. ult̄
nō est compos de tpi
bg ordinacōm cu sūlibg
l̄. ob iniquitas de eg
d. quia tūdē cū pō
tenēdo epm tacite dis-
pensasse nulla ē iniqui-
tas. Si aut tenemg
collacōm factā pmo
nō tenuisse. Sequit̄
pmoct qr lig pma nō
valuit de jure posito
q de iure nali tēbat
et hoc ipm sequi dn
tho. de h[en]r[icus] videt

Ite in glo vlt̄ ibi ut
platū 2 q7 hostien istū
esse comedatariū nō pla
tum, patet tn ipm ut
platū admistrāe et ec
clesia tpe medio non
vacāe. Scd tn opinio
tn qd fuit platg 2 sic
opio glose approbatur

Proposuit

Hoc cam legit̄ tbg modis pmo
ut et quit̄ qd p9tineat
grām et sm hoc non
indigz sumo alio mō
qd p9tineat juris i aquo
et sm hunc mōm hrē d. f.
hos sacerdotis ordinatg
ad sacros pmidi deb
tn viuē possit et val
atur ei9 intellectg sm
glosam quia aquo vo
lunt subdiaq eē pla
tū aliquin nō psbitg
nō z viis sm d sta
In pma quela in p
misso 2a ibi Cetero
pmo nō excepto qr
illegittimg sit or ad sa
cros pt pete a sūmo
te ut sibi pudeat dis
pensatiue ne mediet
et dato qd sit dispensa
tn peti pt eē ineq̄ de
bita ad hoc fa9 d. c.
expressio et c. vlt̄ non
est compos de tpi. or

pat3 igit q no eo toto
cotinet gravy ut . ℓ . Co
tinet tame gravy i hoc
p̄ius in eo quia tolle
rat in bnfo 2o in divi
sion fca quia tata por
cony het quata pstr
psbit eni maiore det
hre sim q het in c
Statuimus de ma . et obe
di nec e iq vem ussi sic
divide q eccl epatz
pt divid ut het in
c . Grand vnice de eccl
si pla hosp q indue
ad sinam Rusticos qui
libet semp p medium
dividet

Item nō q quel3 eccia
det hre psbitr3 et mi
trā faciat c . ut quiesti
de vita et ho cleri det
q eccā talit dotan
ut suffat p ministro et
psbro

Ples sup vbo Cn asse
su eccl . ℓ . infie pmotus
tenē vide hoc q sa
cdos no sit platz sb
mitor vel minister et
hebit facie ea q sub
dyacon face no pot
hostr dt q sacdos
platz est in eccia te
nedo rpm platu tuc
obscury quia 9sensus
prom requi dz lud3 hostr
q no requit quia eni
pnatz ea vice fuit q
indignu putaverat ea n
ce de quo in c . cu i tur
ℓ . de elc . 9sensr tame
clit requi dz vario q
p9 pi9 dividi debet in
sp9 fructus singi narro
dent esse grati mes
et ptato requit primo
q9 of pronq laicq put
indignu pnat ecia pā
te putandi pbat p si
aut de c . de sell epi
de hoc passu aliquid
dictu fuit in c ij . ℓ . de
supplecy ne plato et p
ne in c . Cu in vos de off
or . sequit eo tu sini

Ex transmissa

Filius pt esse canonic
prme cu pat p fuis
medi te se dl . ibi a quela
in sca puidi et obstn
culum removet 2a . bi
Ideoq mandamus pro
noto q in sca p quo
litan . omnia Ibi a qui
volut q filius no p
posse ecce cu pr plur
ama volut q i mee
secq mete et hoc n sta
pmca p a het vicii
pmigare intend tamen

ex toto non purgat in q[ua]l-
ibet p[er]sonis vel de hoc hostiens[is]
nam hec dicit quod quedam
vicia personalia quedam
vicia sunt realia realia
ut furtum transeunt ad quem-
cumque successorem ff. de condi.
fur. l. si. Sed personalia
vero non transeunt in sin-
gularem successorem i. uni-
versalem. Item non id quod
colligit glo. i. a. quod non
hereditatis simpliciter platum po-
tuisse visitare non autem in
ultionibus

Ego textum posset dubi-
tari nunc ea ratione quod
filius prohibetur immediate succe-
dere in ecclesia paterna prohi-
beatur per filio succedere
Et hic doctores sunt va-
rii hostiensis tenet quod sicut
filius prohibetur patri succedere
ita converso. quia ma[teria] de-
testanda in ecclesia dei he-
reditaria successionem de
quo habetur viii. q. i. c. i. in
apertura alia Lau[rentius] presb.
ecclesia tenet oppositum
per hoc verbo quia similiter i-
n p[e]na penali non restringi
et non extensionem faciens
de ca[usa] in penis dere[...]
p[e]rsonis in vi. Certum est cum
quod non reperitur mere
tantum quod hoc sit prohibitum
gl. et hoc tenet

modum substetur et mo-
uetur ratione predicta et
hoc videtur equum

Constitutus

hoc c. dicit innocentius de intelle-
ctum quod licet filius presbyteri
pt ecclesie in qua pater
suo titulo ministrauit li-
cet et hoc contra c. tam non
habet quare tamen in se fi-
lio presbyteri preparatur intel-
lectum c. ini dum ibi
pendeat quod si constituit
preterea monere titulum in ead.
ecclesia ministrasse filium
institutum etc. In fina-
li clausula in fine prouiso
ibi fructuum

Primo non quod agens pos-
sessorio recuperande pt
allegare in lege libello
suo. Item agenti possessorio
retinendo est allegare pos-
sessionem antiquam in q[ua]
positum se dicat et hoc
prodest etiam in ca. buss[...] li.
ad hoc glosa ubi ho. in
cle. unica de ca. poss.
et proprietate que dicit quod ali-
ud est dotare de titulo
aliud ex possessione titulo
iustificare

Item non dicitur quod ex exceptio-
ne carentie tituli i[n] bene-
ficiis excludere vi agen-
tem possessorio recuperande

et eccl(esi)a hoc est casum dif-
ficile. Item no(ta) q(uod) fili(us)
fuit eccl(es)ie in qua p(ate)r
ministravit, du(m) tamen
pat(er) sine aliquo titulo
ibi ministrat. ex quo ha-
bemus l(imi)tacionem ad
iura que dicunt filium
clericum no(n) posse habe(re)
paterna. hoc intelligit(ur)
qu(ando) pat(er) ex titulo p(er)petuo
et suo iure ministravit,
secus si iure alieno vel
temporalit(er) ut q(uando) factus fuit
vicarius temporalis. ex quo
nota q(uod) vicarius p(er)petuus
ecclesie in ea d(icitu)r titulum
h(abe)re, temporalis vero no(n). de
quo in c. Ex p(er)petuis
de pre(bendis) in vi(to) et ibi
d(icitu)r de hoc.

Glo(sa) sup(er) v(er)bo Eiectus.
In hac glo(sa) dicit(ur) sibi
(a)b petitorio et possessorio.
Hostien(sis) reprobat hanc lec-
turam quia s(ecundu)m eum p(a)p(a)
no(n) co(m)mittit causam sup(er)
petitorio s(ed) tantum super
possessorio. adducit l(itte)ram
q(uia) p(a)p(a) mandat tantum fruc-
tus restitui. unde lic(et) in
narracione sit aliqua
v(er)ba que p(ro)p(ri)e sapi-
unt [illegible] attendi
in qua se eiectum
allegavit et spoliatum
[illegible] ut refert Hostien(sis)

intelligit(ur) q(uod) tantum petitorio
iudicio actum fuit [illegible]
ra peior est [illegible] p(ar)a
[illegible] ma(gis)tr(o) [illegible] ob q(uod)
[illegible] hoc facit si tantum
petitorio iudicio actum
est no(n) [illegible] ad-
[illegible] [illegible] p(a)p(a) ma(n)-
dat ex eo quia no(n) d(ocu)-
bavit sua causa in [illegible]
tucionem. Immo [illegible] q(uod) [illegible]
[illegible] loquit(ur) q(uod) [illegible]
tum ad hoc. [illegible]
[illegible] alit(er) dicentes q(uod)
v(er)o quis in [illegible] ag[illegible]
tantum petitorio obtineat
p(ro)bando [illegible] possess[illegible]
eccl(es)ia no(n) p(ro)bando [illegible]
institucionem [illegible]
ut [illegible] adiudicet eccl(es)ia
q(uod) [illegible] qui no(n) opponeba(n)t
[illegible] agente q(uod) no(n) [illegible]
[illegible] [illegible] cum pa-
tre [illegible] ministrasse in
ead(em) eccl(es)ia ministrasse
[illegible] filium no(n) pos-
se ministrasse ad hoc alle-
gat c. Ex eo [illegible]
[illegible] que si [illegible]
dictum est singularit(er) [illegible]
[illegible] intelli(git) hoc s(ecundu)m
Hosti(ensem) q(uod) hic tantum pos(sessorio)
actum erat et [illegible]
si constabit [illegible]
[illegible] ministrasse de-
bit agens succumbe(re) [illegible]
possess(orio) no(n) ob q(uod) [illegible]

an omnia debet restitui
quia dicit Innocentius quod agenti
possessorio remparande in benefi
ciali, ob notorium defec
tum competentis cum titulo de
fectus competentis notorius
sit, ergo non debet ad eandem
possessionem restitui cum eam
sine petitorio tenere non potest
allegat c. Significasti
ti de divor. quod vir sum
cum sine hoc sit notorium
perfecti cuidentem probationem
pro iudicium factum quod
est non ob agens solo
possessorio succumbit super quo
remittit Jo. An. ad notata
per eum in cle. unica de
causa possessionis ad contrarium
videtur quod tenet eum
petentem restitui non ob
exceptione carentie tituli
hoc non tollitur quod si non
constat de tali carentie
agens non debet concludi
immo concludit quod
per dictum c. conquerente cum quo
de resti. spo.
Et hoc non quod ad repel
lendum agentem solo pos
sessorio remparande sufficit
exceptio concludat
solum defectu iuris compe
tentis in agente concurrentibus
eadem exceptione non conclu
dat. Innocentius dominum in

opponente eorum quod non vide
tur est glo. in c. ad decima
mas de resti. spo. in vi°
que habet notare Innocentius
contradicit et preter hanc no
tam Jo. An. predicta glo.
renovat in addicione spe
culi super rubrica de resti.
spo. quod singulare est
nondum quia per mul
tos allegatur renovatum ut
notetur
Nota super hic glo. c. ad
decimas de resti. spoli.
in vi° et Jo. An. propter
quandam notam Innocentius
renovata in specie de re
sti. spoli. etc.
Sed salvatur mihi notat
Innocentius et glo. Jo. An.
Hostiensis, dicit enim quod
non Innocentius procedit quod
sola exceptione in fructu
notoriam carentiam defec
tum competentis repellit
sed competentis, et procedit
in beneficiis et aliis quo
rum possessio sine petitorio peti
non posset. Sed quando
abest carentia tituli et
non in re. ad. in vi°.
Glo. vero procedit in a
liis rebus quarum possessio
sine petitorio peti potest quia
carentes titulo non ideo ad
sit, quod mereatur tenere. Ideo
intelligitur quod hec exceptio

defectu ipse ius agentis
audita et obmissa fuit
quia hic processit de volun
tate actoris confessi eum
iudice suo consensit ut hic
discuteret facit quod habetur
infra in c. decernimus quod
si restitutus fuisset breve
in manu possessio ei ablata
fuisset ipse carere
ciam tituli de accusa
ad petitionem consentiebat
licet ubi bona est si domina
eorum continet. Alio modo
intelligi quod hic non
de titulo discuti cum hic
agatur de possessione ad lentem
videtur quod papa non man
dat quod de hoc discuteretur
sed intelligitur si tibi constiterit
s. eo ipso quod de genio
non apparuit. Committimus
tibi. 3a littera tenet quod
est vera intellectu ipsam
ut dictum declaratum est
et hanc sequitur. d.
autem. h. est ita

Ex tua nobis

hoc intelligitur duobus
modis uno modo secundum glossam quod
littera ista concessa a papa
erat littera gratie. Alio
quod iste littere erat iustitie
et secundum quem intellectum
tum firmatur. Si io
cum concessum est a papa
ut possit dispensare

cum filiis sacerdotis ut ecclesias
parochiales immediate teneant
cum a quo dispensavit per
litteras iustitiae cum ipsi
petentes a movenda non
potest hic d. Cois dispensatio
si consultatio et responsio
ibi super quo etc.
Primo non secundum quem quod
quod ergo non potest dispensare
auctoritate papa cum filiis sa
cerdotis ut teneant ecclesias
parochiales de hoc in gl. et
in c. dilectus. Item
Nota non quod si littere de ra
ptione gratie super alteri
concesse super auctoritate d.
pontifici valet non facta men
tione de suo ad hoc
quia de presbyteris in vi
quod unum quod gratia gratiosa
non debet occasionem habere
quia tunc spiritualis valet
fiat ex pastorali dispensatione
Nota hoc ex textu quod bene
generalis possessio est in
habet iudicis in valore cum
dispensando.
Item nota quod laici sine
consensu pontificis et cum
auctoritate non possunt ecclesias
filiis sacerdotum concedere ecclesias
Glossa prima super verbo
consultationi recordanda est
glossa quod intentio facta ad consul
tationem aliorum intellectum

facta de inc nō de gra
ad hoc facit c. Consul
tacoi de tpr ar vbi de
hoc
Glosa sup vbo negant
pone q ppa gedita
licui vt possit dispen
sare cum aliquo filio sa
cdotis ut in ca p̄pria
incete etc

Quoniam
Si ma
infesto
est q
filius in eccā pri ibi i
incete successit si aliq
testem recepcon abilla
remouebit in p̄ma po
factu et precep in ipsa in
ia ppa pnidis sim qs
ibi videtur rel ibi ko
ruinus
Primo noto id q colli
glo sua q i notorys or
do iudiciarius nō est ser
uandus de quo p glo.
ram que opponit p
multa iura ibi allega
ta de ma cuius in c.
vra. d. i. consulta eius
ibi ecia notat glo. m
notorium publicu et ma
nifestum de quo ecc
sic in tra nra
Item nota q innotoria
st in p procede ad actu
occultu recepta pba
cion nō facta aliqua
ignicōe sumaria et sic
valde² tepeptus timere

q nō sit neccria sma
de quo in p̄dicto c. vra
de cohn. cler. et mulier

Ad extirp
filios
illegittī
mos ab ecca in qua
successit imecte patri

Pervilias
nel vi
cab h. d.
ibi frati
Primo no q filii sucedo
cum sine sint legitti
sine illegitti nō pnt
intii in eccly in quibus
pres iporum ppetuum
titulum huerunt etc
qo hoc patz q vicaus
ppetuus dicitur titula
re / tpalis vo non de
quo dictu fuit in c.
Constitutus sup. a co
noto eciam in quo ar
chiepus se intramit
tit de subditis suos
suffraganeos q vit
esse con id q notur
in c. pastoralis in pu de
off. or. v. hijusmodi
casibus se intromittat
de quibus ibi in glo p
solucom qrij pt dici
q illi suffraganei
erat negligtes pt q
archiepus agnoscere po
tat nel dic q aucte
legacois sue hoc fa
ciebat etc h.m. cor
Item pbiam ne filii
succedat pri q loco

Dec
Ad ex
tirpadas

qui in ventre succedit secundum
si in ventre aliqua persona
quia tunc potest succedere de
quo hoc in c. Ceterum
infra. et co

Glo. prima super verbo si
ejus presbiteri dicam
ibi vel ex sua nepote
et glo. tenet nepote
ita posthumus succedere avo
in ecclesia sicut filius pa-
tri mortuo per allegata
per eam contra opinionem se-
quitur Innocentius. Item in suo
c. iij et Goff. et Hostiensis
tenent quod hoc procedit
in nepotibus per quibus
facit lex Julia § hoc
capite ff. de vitu
in pecias, dicit enim ibi quod
senator non potest ducere
per filia illius quam
habere qui artem lu-
dicram exercuit. Hostiensis
distinguebat quando de hac
est vide per Joannem
cum quando autem de filia
eum nepote exprimitur
dicitur filij et Joannes re-
dicit quod ex parte affir-
mativa facit per predic-
ta lex Julia § hoc
capite ff. de ritu nuptiarum
in contrarium facit quod non
sumus in materia penali

que sunt restringende vel
in ea in preiudicium de reg.
juris lib. vj. facit c.
de b. hoc b dicitur q.
a parte nepotum non ap-
pellantur filij ab ipso sta-
tu quadam extensione
que in penalibus non
fit hoc est restringi
Glo. ultima

Sequitur de officio et
potestate iudicis delegati
continuatur sic. viso de hiis
qui gerunt vices aliceus
de iure officio vel in
persona voluntaria, videndum
est de hiis qui gerunt
vices alienas in iudicio
vel persona contentiosa secundum
Goff. et host.
Quaeritur rubrice non habet
pere in decretis sed ad rubricam
videtur facere canon
xxviij. dist. c. sedis. vi-
detur etiam facere canon xx
iv. q. ij. c. igitur et c. se-
quenti sed repetitur rubrica
in vj. et in clementinis
Opponitur contra rubricam
in Jo. an. quod indebite sit
situata, quia prius debuit
ponitur rubrica de officio
legati et de officio ordi-
narii de officio iudicis [illegible]
quia iurisdictio ordinarii est
amplior quam delegati quae
restringitur ut patet in c. de
rescriptis ad hec et in c.
cum olim. Solutio Jo.
an. quod ideo ponitur ru-
brica de officio delegati quia
est aliorum delegatus ipse quo-
ad causam sibi commissam le-
gato ut patet in c. de offi-
legati studentissima et ibi
notatur ratio quia speciale

mandatum derogat ge-
nerali Et etiam est maior
quolibet ordinario ut patet
in c. Sane ij. Ideo pre-
mittitur de delegato, ob
eandem causam sperior
in primo sic rubrica de tabu-
rum de iudicibus, de de-
legato premittit
Oppono ij. quod sit super-
flua rubrica in eo quod
addit et potestate, cum in
sequentibus rubricis officium
hoc non addatur. Solutio
Jo. an. quod hoc fuit a vo-
lunte compilatoris vel
potest dici quod potestas et of-
ficium differunt secundum notatur
super rubrica in c. de re-
scriptis li. vj. et facit de
bigamis c. ij. qui officium
respiciat id quod pertinet dele-
gato, potestas vero eidem
quod posse sed officium est
exercitium / arbitrium ... potestati secundum bal.
Quaero quid sit delegatus
Respondeo ti. in primo dicat
quod est is qui ex alterius
commissione recipit alicuius
cause cognitionem vel ve-
ro bona diffinitio in eo
quod dicitur alicuius cause quo
quidem dat delegatus
ad universitatem causarum
ut notatur in c. de appellationibus
cum causam ... in eo

diffinitivo vel non valet
cum dicat iudiciale quam
in eorum racio quia quam
dat delegatus siue iu-
risdiccione, quia quando
delegatus quod committit
modo iniustum ut patet
in c. c. quod quam iure
[struck] diffinicio est
valde periculosa ut patet
ff. de reliquis iuris ord
diffinitivo, tunc non obmit
te. Comprehendo hic que
tum plenius inic occur
rit, magis describendo
quam diffiniendo nam dele-
gati, tunc est dominus

Delegatus est is cui per
superiorem iurisdiccionem commit
titur officium et potestas super
sup aliquo vel aliquibus
iudicialiter vel non iudi
cialiter tractandis nomine
ipso sed delegatus dicitur
primo in diffinicione per
habitum iuris, quia
quoniam a non habente
iurisdiccionem procedit
mandatum seu precep-
tor dicitur est in diffi
nicione non iure proprio
sed delegatus, qui hoc
maxime differt ab ordi
nario, quia hic iurisdiccionem
iure proprio sed delegatus iu-
re alieno sed delegatus

ff. de iurisdiccione omnium iudicum
l. et quia et l. de re-
ceptis super verbo et de le-
gitimo c. vno li. vi°.
glo. sunt ergo contra tunc super
speculatorem [struck] li.
delegatus est is cui talis
aliqua de cause medio
a delegato suo loco committitur
et hic eadem et subdelegatus
dicitur delegatus

Item est executor [illegible]
delegatus ut in c. si et
de concessione prebende
Sic est is cui aliquis
de medijs cause commit
titur sic delegatus ut inuenit
speculator c. li. ij°

Item secundum hostiensem et spe-
culatorem, quod pro dele
gatis Iudeos sunt hostiensem
et speculatorem quod [illegible]
ceperit ordinarius et delegatus
a principe sed hic in l. [illegible]
est dicta, quia delegatus
a principe sua sunt exe
cutori mandati ut patet
in c. significasti et c. [illegible]
sed delegatus ab ordinario
non sed exequitur eciam or-
dinarius qui delegauit
ut patet ij q. vij quia [illegible]
et ff. de re iudicata
a diuo pio hoc vnum
si debet ad vnum [illegible] dele-
gatus, quia cui vnum [illegible]

tusent in multa, quia specialiter non tusent ut patet supra de iure patronatus consultationibus et ff. de commodata empcionum in modicis et hoc obtinet consuetudo si quis vel raso fuerit aliud esse de equitate Canonica supra e. quesiti. Ito quia minus quarentur pauperes, insuper delegatus aliquam cohercionem habet supra e. consulvit in causa procedat in dere ordinarius si delegatus addiciat illam clausulam facites quod decreveritis observari, et tunc non est dubium quidem est idem in subdelegato a delegato apostolica ita cum ipse hoc delegatum possit et plenarie possit hoc alii delegare.

Nona questio

Nona est delegatus ipse potestate habet non solum in partes sed eciam in alios qui suam iurisdictionem impediunt hoc est secundum quendam Lucianum quere dic quod loquatur in delegato ipse sed eciam legitur et aliter, quod eciam loquatur in delegato ab ordinario ut supra patebit Co. de dilationibus ibi dic tibi prudentem

Casus in termino est sic propositum fuit coram papa, quod aliquis aliquem citari fecit ad delegatum, procurat per suos amicos detinere actorem vel forte laicos rapi et iusticiam sepe secularium manum impedit, petitum fuit quod cum talibus esset agendum, rudet quod tales sunt ad absolucionem facto coherceri et non potest in textu quia agentes et consencientes pari pena puniuntur et
Ito alle, quod iurisdictio iudicis extenditur ad omnes illos qui suam iurisdictionem impediunt lit. de illis clericis non faciat mencionem.
Ito iii quod minus et maior equiparantur et patet quod per minas incutit metum per hoc quod notatur quare eos accio non datur l. supra quod metus causa.
Ito iiii ibi in textu et sic mandatum nostrum eludatur, iudex procepto non debet tollerare quod suum mandatum eludatur, de hoc dicitur de postulacione prelatorum bone iii et de alienacione mutandi iudicii causa, et patet hoc quod dicitur in glo. prima quod iactura cause affici dent qui patrocinium potenciorum

[illegible]

advocat Et in ea ibi
l ultra ubi ifmatur
donacões turfacõs et
vendicões quod pr vim et
potem fit extorte
Itẽ nõ uiso ibi scripture
testionio, p allegacõe
gnali, et de hoc ꝑ de
cohabi clicoru z mu
lieres vra. Item ibi pn
cipales fautores
Itẽ nõ qd pstans fauo
rem delinquenti cõ pmitt
it ita tn si est pn
fautor
Item ultio qd delētr
ipe tn distarum crctam
i censuram et hoc ibi
cotextu, distracom ca
nonica de hoc ubi de
hoc quenti. Item pt
vocacõe brachii se
culare si no pt aliter
sentam exequi ut ꝑ c.
significavit
Oppono de ingruitẽ
gracia ex quod dicit in tex
tu de pctib que cu
p pis & cu tn debet
dice qui, cu pctas e
quarto masculini de ho
mi adiectiva tua et de si
dicijs. c. fi. si ingrun
tas a iure repit ut
pati. ~~Diligenti alle si~~
~~gnis allectis mensura dignis~~

ad audiam. Solucõ s
teptos denotat dignit
hi in ginijs allectis instrie
dignitatis seu pleitate d
initatem.
Oppono ẏo quo ps
sit delectus coarce in
ptes mt quas ca c
delectu ibi quia p
risso [illegible] delectu non
cotendit ad psonas
no copsso. ꝑ c. cum
olim et c. p. et q. So
lucõ hoc potuit esse
et fuit ro dubii. Se
cũ delegatus et delec
hec ptatem i omnibus
sine quibus causa cogno
sci no pt. ut. ꝑ c. ptea
Et ppter hoc sunt du
lcaria una qd loquitur
in ordinario et de hac
sexto hoc, qd loquitur
ludoney cpo, nec i co
tu, dt, qd facit auc
ipe ad hoc facit de re
scriptis cum aliquibus liberis
si loca lig tollat
grud, quia no tenet
quia tnc no convenit
hoc decretales rubro
Est aut quid laica q
loquar in delecto et
quod fit sunt inlsta et
minie sit mutada ꝑ
de legibus linis et c.

Accidendi e que pa i texto q fa
ueris impedit mtsdos.

de consuetudine cum dilecto
et per ista littera faciat
primum litteras, cum loquitur
de quinssione facta ali
quibus super certa causa et
non refert se ad certum de
quo in suspensione
Item in dubio debet intel
ligi littera, ut conveniat
rubrice ff de in ius vocando
l. imperator
Quid si potest in publico
licenciat actore procul
to hic minatur dicit hostiensis
quod in tali casu et consimili
locus erit ydonee cau
cioni ut patet i. de sententia
excommunicacionis grauem § fi
et de presumpcionibus litteras
Quid si est tanta crude
litas quod non potest per caucionem
mederi licet hostiensis quod si
pendat restitucio donec
innotat terra vel decano
uel ipsius vicarius apponat
consilium ar. de restitucione
spoli. ex conquestione et
c. litteras ad fi
Quid si aqua per occa
dat uel obstruit inter
posuit delegatus in tali casu
mod aduocatus hostiensis obtinet
tenet quandam glosam
magnam primo, dicit quod non
nisi in duobus casibus super
ipsa iuris extra de

uel impedit. Quid si hoc
fiat in iniuriam delegati
i. e. eo tamen et ff de in
iuriis l. i. § fi.
Quere utrum quod hic di
citur locum in delegato in
feriori a papa, dicendum quod
sic in hoc est differencia quia
delegatus pape potest coartare
quoslibet cum fungatur
vice ipsius pape qui est
omnium superior ut in consueta
gatis vna sorte et i.
de maio et obedi. so
lite, sed delegatus inferior
solum habet coartacionem in
eos qui sunt de iurisdiccione
committentis uel qui sunt
aliunde in eius territorio
delinquunt uel quia inde pla
cuit et in autentica ubi
de crimine agi oportet aute
tica que in provincia
sunt primo hostiensis et ab
Queritur ijo utrum man
datus dicatur facere delegatum
ut notatur in c. inhiberemus
i. de sententia excommunicacionis ubi
videtur textus dicere quod
et propter hoc delegatum quod man
datus tenetur eadem pena
cum mandatario nisi re
cogit uel cautionem requ
rat personaliter ut quod quod
fiat in ipsa persona, sed
est in casu clementie

pme de vi et hone
clicos, et q ibi nõuit
glo in vbo psonalit
s tuc est dubiu de ma
date qui ruocauit et
no ratihabuit manda
tu et pt dici q idem
q in reuocatione ruoto
s non ratifico

Quero in q auc
toritas dicta face, glo
sentit q̃ imo sentit
q plus q facies q
tenet maior pena
ro q omia ista facias
quib aucte impium
ut patz .ii. de pbeis Cu
aplice li vi. Cz h pt
dici, q ãqñ auctoritas
seu defensio delicti fit
post ppetratu delictu
et tuc no dr faces s te
tamq defensor deli
quetis aliqu in ipo de
licto, et tuc dr face
et plus facit sicud ma
dans ut gt glo pone
exm s auctoritate ptatis
eius familia capit
clitu notorie ... ptas dr
face et plus tenet
q capietes

Quero an ratu habes
dicat face, dom q̃ cu
est vna ratihabicio ut
quia eme sunt comissi

eius noie ut in c cu q
li vi et p omia idq s
de ratificatione q de ma
date p dictu c cu q

Quero q i fine pnt
tit delicto ut pmuat de
linquete p consticiam,
q ecc potest alia pena
impone vi q non

Cz primo. dt posse dici
q cum ptes posset im
ne no, solu pena co s
s ecc mulctare. Ct d
respectu cetim et q̃ i e
torales z sic maiore
ptate habet i ptes,
i alio impedientes

Glo final infert q
q litigans i iudicio
mitte debet cum sua
patrocinium potterios
advocat

In fine glo. dicat q
reos ... illos p ...
non dimittat instanda

Glosa sa allegat duas
econ et duo gria c
solvit distinguendo quare
assessorum p cuius expedie
oppono, vi, q no equalit
pmuat consciencie
pnt agendi q q
consentit p solum non
ut q no iuvat ad e
fuerit delicto ut no
habet delinquentis c

p rex i vi o ratihicos s
tractus et mandato

possit. ī. de sima qcor̃ es
quate et iste nō tm̄ de
linq̃ quatū iste pn̄ alit̃
delinquendo, cū dolus ppon-
deat culpe ut patz. d̄
de elec. mchil. et de
falsarijs c. ad falsarios
Absolutos timore istius
iij et aliqs glo distingt
de quadruplici qsensu scz
negligencie qualis, coopacois
et auctoritatis. Et signa
glosam, que cottidie hic
remittitur. Et post qui
de hac mā notauit. ī.
de symō nō satis ꝓ glo
casu ponit ratihabicom
sz q̄ suo noīe gestum
est ut. ī. de restitucōne
spo. cū ad sedem et
fiat ī. de sima qcor̃ es
tu quis li. vj°
Remedio ad mebra glo
ē p° ca° dicit dene
glite qoīm ut quia scdo
te, q̄ vis delinquere et
possum in te aīm adutere
ꝓ sz ꝓ negligentiam obmitto
et in eo q̄ glo dt q̄
unus parat qm facien
Cum hoc facit. c. quite
alleluya. d. de sima qcom
cas ꝓmit. dic q̄ ibi
loquitur de illo q̄ comō-
de pt obviare ne cliq
peccat, tunc eni nom
obviando videt esse in
dolo
Ubi° dt glo q̄ in scdo ca°
scz qsensu unus punitur
Hostiensis distingt q̄ aut
is cui qsulit nō erat
alias facturum et peccat
glo aut erat alias
facturum et ē par delic
tum ut patz. ī. de hom
adijs sicut ṡ. q̄ nō et
ff. de furtis qui fures
et facit. ī. de penis
clemē. Si quis suad
dete et hac distinccoīm
h dicunt in pnta nullus
qsilio in eo q̄ qsu-
lit qsenti
De tercio qsensu coopa
cois dd̄m ut in glosa
q̄ equaliter puniuntur et
q̄ dt glo coopacōis
intelligo qn̄ coopat
pnr et ꝓ hoc notatur
in lra ibi cū dt pn̄
fautores et d. nota. li. v.
Sed si nō pn̄ qui ees
di pars ut patz. ī. de
penis clemencia pma
in pn̄° ī glo. et iste nō
puniuntur equaliter nisi
scdm pma, sicut qspum
in dicta clemencia alii
aut qui nō qsfirmit
in iure puniuntur uniuersi q̄
agens
De quarto qsensu auctoris

seu defensiones ut glo
magis placat, host
dicit posse dici quod
locum habet in host et
maioribus criminibus aliis
civilibus vel minoribus
cum pari pena ut hic
nam istos vocat fau
tores

¶ Comprehendo autem casus
quos dicit glo videlicet
consensus committit suadet
iuvat atque tuetur hic
minus ille minus liniet
hic equaliter hic plus
et intellige committit
vel neglit suadet vel consilium
dat iubet vel mandat
tuetur vel auctoritatem
impartitur hic minus sed ne
gligens id est minus sed consili
um dans liniet hic
equaliter sed mandans
sed hic plus vel auctoritas

¶ Glosa finalis ista
not quod iurisdictio aliquando
extenditur ad illos qui
non sunt commissi in rescrip
to secundum contra quod
extenditur ad illos in
quos lata non fuit
et hoc participantes ut
patet in de sen exco
in et hinc ex romanis pont
glosa dicens quod hoc con
tingit ideo, quia impedit
ipsius iurisdictionem et iudicem

omnia per que ad ipsam
iurisdictionem pertinet Et ex
hoc quero utrum iudex or
dinarius vel delegatus pos
sit iniuriam sibi vel al
teri pro litigante ac
cio facta vindicare su
primere

¶ Distingue aut quando in
iuria sibi facta fuit ab
alterutra parte sive ab aliquo
uno Et hoc tunc distin
gue aut propter illam iniuriam
sua iurisdictio impeditur
seu turbatur, et tunc potest
ut hic legitur et notatur
Immo in c. ea c. cum olim
et de pe et de do dilectus in fa
glo et host per eum
Et est ratio que ponitur
in glosa quia cuiusquam con
cessa est sibi commissa et ea
sine quibus iurisdictio sibi
commissa explicari non
potest in c. c. preterea et c.
fane ii et quia regulariter
cuilibet iudici gessit quod
iurisdictionem suam defendere
penali iudicio ut patet
ff. Si quis ius dicenti
non obedierit l. unica
hoc forte fallit in archi
epo, qui in provincia sua
tatem, qui non posset in
illam iniuriam vindicare
nisi esset notoria ut in

de penis Roma. li. vjo
et que sit rō hui9, not.
Cardinal ibi super vbo
notoria
Aut per tlem iniuriam sua
iursō nō impedit nec
turbat et hoc dicit, aut
quia est de ordinario, aut
de delegato. Si de ordina
rio aut tlis iniuria re
dundat i eccam et tunc pt
ut dis et qui emendat
ubi de hoc ps̄o, in glo
sa ubi dicit ex illam in
iuriam pt platus aliquem
punire dummodo hoc non
faciat aio ulciscendi
vel ut magis timeat
sed aio corrigendi hoc
dicit et nō cū indigna
tione bn lig. ut dicit
in c. et quidem ut dis
tin. q. vij c. si quis er
ra et xxxiij q. iij Si
illic hoc notant Joh.
q. j. Si quis sacer
dotum glosa sua et archi.
bi in glo. sua. Et idem
tenet Joh. Andree
et Cardinal in d. de penis
Roma. li. vjo et Innoc.
et host. in c. j de penis di
ctis, tunc enim est index
in causa nō sua sed eccle
sie qz fieri pt pacis q
uod pt ee iudex in

causa ecclie sue ut in
iuribus allegatis. Et nōiāt
Innoc. et host. c. de elec
nosti et host. c. j de voo
seu e cōpte super vbo
in chilonius aut talis
iniuria nō redundat
ac tangit eccam ut quia
vocavit eum filium presb
ti ul stratione ut gib
bosi. Et tunc aut queri
de iniuria sua ppa, aut
de iniuria facta plato
inferiori. Si ppa tunc si
est iniuria manifesta
ipe ppam potit eam vin
dicare xxiij q. iij
cū sellatus et c. sequenti
Si vero est occulta tunc
pt facere inquisitione de ea
ut c. Si quis impa
tori maledixit lege
unica et ff. de male
dictis c. uno ubi de hoc
per Bar. et host. et Inno.
notat in c. cū ppter
ff. j de vbo seu e in
glo. super dicens unicum
Si aut est epus vel
superior epo et tunc a
est notoria iniuria et
potit eam vindicare
in suos subditos ut in
sua inspectione delinquentes
h. q. vij Si quis aspo
et c. j de off. ordi. in reg. gen. li.

s. confessio et s. certum
et de penis romana
li. vi. ubi de hoc per Ioh.
andree. Si aut est
occulta et tunc non punit
et ut iudicabit eam si
potest eam apud superio
rem accusare. C. ne quis
in causa sua iudex sibi
dicat l. puniat et ex
in quam inter querelas et
l. c. statutum li. vi. Si
aut est iudex ordina
rius inferior episcopo ut ar
chidiaconus prepositus vel decanus
tunc credo indistincte quod
non ipse puniet eum sed
episcopus ita intelligo c.
dilectus l. c. de penis
et opinionem archi. in c.
et qui ciuidat vel de s.
et in c. alleta. Si quis
episcopo glosa. s. in q. vii
ubi dicit quod si litigator
dicat in iniuriam iudicii
ordinarius non ipse puniet
sed superior. Et est ratio
quia nemo est iudex
idoneus in causa sua. C.
ne quis in causa sua iudex
sibi dicat l. puniat. Sed
hoc quia ista facta iu
dici reputatur atrox. ut
institutum de iniuriis. §
atrox et atrocia debet
referri episcopo ut patet. c.
de offi. archi. ad hec

et xxv. dis. p. clericus
Ego credo sic distinguendum
aut est delictum ipse aut
alterius inferioris. Si ipse
tunc aut sit sibi iniuria
ut iudici et quia inimi
ci et in contemptum iurisdictionis
delete ut quia regi
autem ipsum verberatur in
occasione quia de causa
cognoscit et tunc eam vindi
care potest. ita intelligo
glosam primo. hic et l. c.
c. quam abbas. sed vide
mentio in fine et glosa
dille in c. felix de pe
nis in vi. Aut sit inti
ma sibi ut privato et
non contemptum iurisdictionis et
tunc non potest. ita intelligo
secundo glosas contrarias. Si
aut est delictum alterius
tunc credo indistincte
non potest vindicare vel punire
iniuriam sibi a prelato
vel ab alio sibi factam
sed quod ad delictum spectat
fieri remissio l. c. de penis
dilectus et hoc secundum speculatorem
in speculo hoc ti. de le. § s.
quia vero. Item ad iniur
quod offensa ubi tractat de
ista materia. Si aut quis
de iniuria facta alicui
prelatum coram eo et de
hoc quod potest punire sic ipse

cause processus impeditur
et hoc sentit glosa cum
dicat in fine quod omnia sunt
que ad processum impedimenti
pertinent

Sane

variae legitur
sed quatenus
sic situatur
tu dimisse litere subeadem da
ta et forma gratia impe
travit et putavit admissum
ad eosdem vel etiam adduci
ipsos esse sub dimissa da
ta super sedeant utrisque
donec super ipsa consulatur
dividit quod primo quod ponit secundo
concludit secundo ibi sit iudica
bis tertio ibi nec probare te
Casus iterum quod
ibi fuit appa quod sit
sententiate vestra super ad
qua causa litere quod
iudices impetravit quibus
nis alie gratie de for
gratia opponit subeadem
data et eisdem iudicibus
putavit tunc super ipsa consu
perdeat exceptum utrum
donec super ipsa consulat
et tempus reddit rationem
Nota primo quod tamen
a genere litera ex quibus
surgit probare dubium
consulit super ipsa quam sit
procedendum
Nota quod pape varitem

literas sunt eius causas im
pediunt et hoc probat
textus in fine
Queritur quod dicitur esse
litere sub forma gratia
pone exemplum sicut ego im
petravi super absolutione
eorum et tu super agu
nationem eisdem vel ego
super petitione hereditatis
et tu super illegitimitate vel
ego super petitorio et
tu super possessorio
Oppono contra textum
ibi executionem supersede
aut contra sit non du
erat de causa cognitio
ideo non necesse fuit su
persedere executionem cuius
tempus non venit So
lutio sicut expositio exe
cutionem id est cognitionem et
execucionem quia ve
nit ad finem et execu
tionem id est et significasti
et ceteri quatenus
Capio glosa et pro
cessus expeditionem Glo
sa igitur graciam et duplex
solvit et tamen reprobat
Oppono quod sit semper
pro literis nisi in fine
sicut in eius de primo
de rescriptis ceterum
Solvit glo dicit pono

duplicem intellectum et
secundum reprobat quia videtur
primo dicit quod ibi quedam
ad diversos hic quedam
ad eosdem. Secundus intellec-
tus ponit ibi alius
voluit et dicit quod procedunt
per formas et dicit super
secunde contrarium sane
in fine glose ponit
et alius intellectus istius
casi primus est quod hic
loquitur quando sub eadem
data et ad eosdem iudi-
ces sub forma gratia le-
impetravit et cum hoc
intellectu concordat goffredus
primo, Jo. an. et alii et
possunt dici littere sub ea-
dem data secundum ea que
notantur in c. pastoralis
de rescriptis li. vi.

Alius intellectus istius
casi est secundum quod nas-
quod hic casus loquitur
quando arbitri concordare
non possunt et videtur habere
respectum ad c. pasto-
ralis eodem de rescriptis.
Tertius intellectus ponit
hostiensis posse intelligi
quando ad diversos iudices
sunt impetrata rescripta
sub eadem data et forma
gratia quasi hic defi-
ciat non primo secundum hostiensem probatur
ff. de usu fructu l. [illegible]
cum [illegible] ideo qui impetravit
renuntiavit ad concedendum
et hic intellectus salvari
potest secundum nota in c. pas-
toralis et c. ex tenore
eodem de rescriptis.

Ex omnibus istis appa-
ret quod primus intellectus sit verior
[illegible] complectens [illegible]
quod hec fuit littere impe-
trate ad eosdem et sub
eadem data et forma
gratia secundum goffredum primo.

Oppono ad id quod pri-
mo dicit procedere [illegible]
forma [illegible] sibi data
vel per rescriptum primum pre-
sentatum ut patet eodem de appel-
lationibus ut debitum. Solu-
tio contra glosam dicit
quod oportet hic intelligi
quod ambo rescripta fuerunt
simul presentata alias
dicerem non procederet hoc c.
predictum c. ut debitum
verum secundum Jo. an. dicitur
sunt littere eiusdem date
statim presentatione hoc
dici est quod fuerunt simul
presentate et sub forma
gratia

Si pro debilitate

Delet9 ipse impedit9 subdelegare pt causa ne s'ue ipo comode pt t'minari. Et dicit p'mo po dictu' 2o lim'
ucs ibi itaq3 3o qo cop' ibi nisi liberu'.
Casus in tim9 est eps. tu fuit ipse no'ie epi idoneu' et ostitu' a pa pa d'n causas sibi a pede apta delegatus grauat9 infirmitate u'l alit' impedit9 posset aliq' viri idoneus sub delegare. Vn9 q' sit i ipso reservato hoc ni nisi sint ignu'cs cae ipsi sua p'ntia non pt' t'minari.
Nō p'mo q' delet9 ipse no' d' subdelegare nisi gravi ca. Nō qua ibi p'a in dn'stam p'sone delegati, p' q' statutum de rscptis li. vjo.
Nō ijo q' delet9 non d't subdelegare nisi dis cret' et ijdoneis q' sunt dicat' discreti et ijdonei, determinatu' est in cod. c. statuti de rscptis in vjo.
vn ergo melior et ignaru' fug' et mete captus i famus et minor .xxv. annis vel adminus .xviij. no' sunt ijdonei sic ets no' subdelt9.
Nota iijo q' subdelegatus pt sicu' subdelo' no' sic etia' delegal' ut q' subdelet9 p'cedat cum ipsis subdeleg'.
Nō iiijo q' cause gra ues no' subdelegant' et de hoc i glosa ultia et i'stis d't delet9 adhibe' sua' p'ntia' ut in l'ra et s'm hostis ipse d't audire et intelligere leges. C. de iudicijs aute'ta adh' et de hoc s' eod. c. s'up' q'oni' s' in tencomis d'ne aut sint graues cause glosa finalis de hoc tangit q' q'o nego'a g'ina d't ipse tractare sz no' d'ebeat ut pt cogi in eis. ostitue' p'curatore' d'. di dic ut sunt cause ma t'monii' q'as non de facili committat cura nisi epis, s' e. ca.
Nō v. ibi comode, q' no' d'r no' posse fieri q' no' pt comode fieri

ut ff. de restit. in integrum
tuti et de dilationibus, c.
finali
¶ Oppono contra textum
ibi interesse non potius
quod non solum hoc ca-
sum est cum non vult
interesse quod possit sub-
delegare, quia hec duo
equipollent non posse
vel nolle, ut c. suspitionis
¶ Solvit Goffredus stando
contrario et ibi non potius
supplet vel nolendo
quod est dicta, quia
qui non vult si se ex-
cusat maliciose non
potest compellere subde-
legatum ad suscipiendam
subdelegationem ut patet
in c. pastoralis in principio
et hoc in glossa prima
¶ Oppono quarto ibi ~~...~~
ita quod si res tanti est
te consule debeat quia
si tota causa commisit
deberet esse iudex, ut c.
super questionum, § porro
¶ Solvit glossa sic dicens
hoc verum si vices suas
in totum commisit, contrarium
tenet Innocentius, secundum si
delegatus subdelegando re-
tinet sibi consilium quod
potest aliud sibi subdelegatus

fert sententiam eo non re-
quisito, dicit Innocentius quia
tenet sententia, ff. mandati
l. diligenter et ad hoc
facit, ut c. pastoralis
§ primo
¶ Queso quid si consilio requisito
si non fuit secutus
dicit Innocentius quod sententia tenet
allegat de arbitris, c. cum
olim et de electione, cum
olim et cum inter, sed
alii dicunt ut dicit d.
Innocentius dicit quod tenetur
sequi consilium in quo
multum et, ut c. super
questionum
¶ Queso quid si delegatus man-
dat subdelegato ut sententiam
ferat prout ipse mandat
Innocentius dicit non valere
l. ff. de arbitris, l. non
distinguemus, § principis
Hostiensis dicit posse
et contrarium, quia com-
mittens forat sententiam
prout sibi placet de-
dit cum omnibus et
tamen accessisset et hanc
formam necessario subde-
legatus habet sequi ut
patet ff. de restit. in inte-
grum, licet cum dele-
gatus potest sententiam ferre
sic et alii ferunt

qualinque arº ff. e. pas
solatio ꝯ ꝑtea
Ad ꝯ pompeij ꝯ videt
hostis qȝ natura arbi
trij est ut arbiter pnūc
ciet quod sibi placz ess
om̄ iura et inique ff
de arbitris l. sire ꝯ sta
tim iudex no debet pro
nūciare nisi qȝ est ius
ff. de verbo. honeste
mdi ꝯ in omi vsu no
est ideo ꝑt dici qȝ si
delegatꝰ timet ne subde
legatꝰ errat i iure tunc
videt qȝ ꝑdicto modo
possit ei puidere qȝ ꝑt
re locum qui subde
legatꝰ no ꝑt ꝯm ita ꝑ
ꝯ fraudem ꝯpedict et
ꝯ qui dz dare sniam
debet esse peritꝰ ut ff. e
ti. te ꝯsilete et dag
lingte c. l. vij et ne
cessarium est officium asses
sorum C. de assessoribus
l. et ꝑ totu et de
ꝯ et honest clitos cu
ꝯdoni
Alijs th placz ut refert
hostis qȝ ꝯlio fora ꝯ
missos no valz tacere
cum iudex debet pnūc
ciare put sibi de iure
videtur et no ꝯm ꝯsiliu

quasi si ipse pnūciaret
et alius dictaret posset
edificare ad ichemiaz
de ꝑibus ordinacōnū
ad dñcij
Glo. ꝯma quit ꝯm
delegatꝰ possit subdele
gare ꝑtibus i vitis et
videt qȝ sic. Infine
glo. ꝯm qȝ idem th
ꝯmoꝯ ꝯc ꝯm nisi iste
delegatꝰ se maliciose ꝯo
honerare vellz
Contra glo. dicit qȝ no ꝑt
sibi refrenare qȝ subde
lego ꝯsit ee iudex
Soluit glo. qȝ qȝ
ꝯm qui in totum sub
delegat Glo. ꝯa hoc
qȝ aut delegatꝰ committit
in totu aut in ꝑte
Glo. finalis notat
qȝ ꝯma nego. debet q.
ꝑse tractare et no ꝑ pro
curatorem C. de procura
toribus l. vltra nec ꝑt
cogi ꝯstitue pcuratorem
ff. de pcuratoribus l. quedam

De causis

sentencia cri ca
committitur decedentia iudicis
ꝯtra dicta nisi ꝑtes ꝑ
rogent ꝑ lapsum dici

compiat iurisdictio ff
hec primo quo dicat quod
ubi certa pena a iure
statuta non est delictum
imponit arbitrium hic
[h]o. Et sic habet duas
partes secundum ibi illorum
Casus in tuendo ff de
cessit quando et compo
suit pars aliqua cau
se infra certum tempus
finiendum committe
velle sine mora elap
so tamen compiat iuris
talis iudicis et man
datum videt ipsa quod
sic nisi propter de consen
su partium iudicium fuit
prorogatum Instabat
sponsio partis si vellet
contra quo procedet de
lictum statuit vice con
illos qui non curat
venire ad ipsius citatum
nec parere sine delicti
videt ipsa quod si certa
pena est statuta a
canonibus illa imponat
Si autem non est certa
pena tunc imponat ar
bitrariam
Nota primo ibi in textu
quod arbitrium nisi dicto partes
prorogare de quo consensu par
tium prorogatur quod si prorogatur

requiritur consensus utrius
partis et sic non sufficit
per se huius hoc etiam
refert primo quosdam
dixisse ubi lite imp
trant de quo consen
partium vel etiam sine con
sensu quia quando con
negligentia ita quod non p[illegible]
infra tempus prefixum vel
qui fuit quando stulti
punita quod tamen [illegible]
terminum imposuit contra
quod primo quod si per ma
cias alterius partis proroga
causa tamen non prorogatur
ultra terminum nisi de
consensu partium ad [illegible]
tede respondit quod
quilibet ubi [illegible]
prefigit tempus ut [illegible]
aliquid certum tempus
cum quae certa
pro quo non fuit in mora
permittit
Nota secundo quod sollepte
iuris fuit remittit de
qua consensu partium
hoc in glosa [illegible]
lege [illegible] quod cum causa
committitur decidit infra
certum tempus de sollepte
videtur quod [illegible] decidit
et tamen de consensu partium
potest prorogari

Ante annum lapsum dicit ff de procuratoria [illegible] manente [illegible] et de [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] prorogatio [illegible] procuratores [illegible] Egidius [illegible]
[illegible] glosa [illegible] in glosa penultima et ideo dicatur

Nota quod iurisdictioni quando
dicitur tempus certe quod
non prorogatur de tempore
tempus et de pluribus
modis prorogationis nota
per e. et hic tota
modos satis late de
prorogatione iurisdictionis
Nota iii quod iurisdictio
data ad tempus est ad
uarios terminos prorogari
et de hoc in glosa iii
et de materia pro
rogationis dicta in c. p. et
v. e. quod dicit hic. primo
et hostiensis
Oppono contra hoc non
in glosa super quod solemp
nes non possunt remitti
de feriis c. ultimo et
ii q. v. accusatoribus
Solvit glosa et dis
tinguendo quod quedam sunt so
lempnitates inducte in fauo
rem parti et tales possunt
remitti de consensu par
tium. Alie sunt solemp
nitates que sunt inducte
ob reuerentiam dierum et
tales non possunt remitti
in fine glosse dominus quod
idem primo.
Item non glosa in fine
que ponit que sunt de
substantia iudiciorum ut est li
belli oblatio, litis contesta

et quod sententia fiat in scriptis
et idem nota infra de li
belli oblatione. c. i. in
glosa prima i. Et de
libelli oblatione est
idem ut nota infra de v.
bonorum significatione clementina. Sepe
pe in principio in glosa dat
de ho. sed de litis contes
tatione nota in speculo
de fine placitorum versus
quid si de parium iiii
Capio glosam primam
et per eius expeditione
queo. quod si ea committit
sit decidenda infra
certum tempus, quod incipit
et currere. Glosa dicit
quod per literas potestatis
quod idem est cum quando
per iiii dies tantum prefi
git, et de hoc notat
in c. super eo. infra de appel
lationibus
Hec glosa quintum quod si
tempus erat breue pu
ta xxx dies cum in cu
rie xxx dies sunt da
de glosa eadem arti
pro et contra et demum
soluit quod a breui abusa
in fine istius partis, dominus
quod idem primo, et de hoc
in speculo. infra de fine pla
citorum § nunc uidendum
et de dilationibus § primo

Bri. si sponse et .j. de
appellationibus super eo ijo
Queritur vero vtrum hoc etiam sed
in ducie iuris possunt ab ar-
bitro etiam esse potest ita
ampliari. Glosa casus
ibi et non ampliandas
sentit quod non .j. de hosti
ditenendo dilacionem limi-
tata ab homine non
posse per solo judici
arbitrio prorogari ut in
glo. artalis. Sic .j. e.
consuluit. Vere autem
limitata per ipsum quem
non solum artari potest
quo causa si est proroga-
ri ut patet .j. de pena
tionibus dilatis, quamquam
omnia denegari ut
patet .j. de dilacionibus
c. ij dicit esse regulatur
dilaciones juris arbitra-
rias et remittit de
dilacionibus c. j de re
judicata quod ad consulta-
cionem et de appella-
cionibus ex transmissa et
mittit ad notata in ra
consulta li. vj ut
.j. de app. cum sit
Queritur vero quid si tempus
assignatum judicia ebandi
etiam potest precedere tpe
statuto. Glosa vero ut not
Bo q iiij placita et
in speculo de feriis § q
Bri. pemulto, tunc quod
dom quod nec, quo ad fa-
c honorem dei i ducio
sum si incomodum tra-
et per hoc facit, quod inter
.j. de judiciis significa-
uit et de feriis c. j.
Queritur vero deletis qui
intra tempus sibi statu-
tum velit sua per tem-
posse coequi et intelli-
ge de delicto qui de
potest coequi de quo
de foro competenti
quid consuluit. Glosa vero h
sunt quod dampnasti qua
in hoc titulo et ...
conueniat li vij et ...
q posset coequi q
cad. vi placere hosti-
.j. e consuluit, ubi dicit
quod deletus ultra dies
Re intrat et per ca-
tum potest coequi et
hoc facit .j. c. pastoralis
.j. de appellationibus tua
quia non videre non
facere qui iam coequitur
et ad hoc faciunt notata
de rescriptis quam li. ijo
Glosa. jo. et arch. ...
q. l. si homo h q
ex quibus h decretalis

et s. e. consuluit hoc
an distingt q aut tm
iudicatur decisioni cau-
se et vbi est fma op(inio)
q ipa sempr delegate
causam et statuente
tempus diffiniendi
de adque durat ptas
cognitoris aut tempus
pdictu(m) ... prefixum et pro
cedit sed opio et hoc
dicit ... prorogat ...
sa puta q durat ... prefixo
ipso ad annum et si hoc
... non fuit de ... prefixio
finita et tunc ... prefixione
... potest cognitio de hoc
no. an i adduxe in
pe. c. ti. s. restat ...
quid si in statuto. et
plene p paulu de le-
zariis. c. ti. z ... in
clementina sua Et ... ito
pat glosa in que dt
... prefixo que pcto tpe
finit pt prorogari ad
maius tempus qua vide

Queo an sicud tpus
... pt prorogari ita et
termini de consensu pcu
... no. et q sic, ut si ma
dat q ... .s. fero dicto int
... causam instructam
de consensu pciu pt re-
mitte ... s. in eius tempus

de consensu pciu et ptr
ti. de temporibus appella
tionum l. vltima in fi. et de
novi opis nunciatione l. ij
s. et post et q notat
de appellationibus ... cumasti

Quero an ... pciu
possit fieri prorogatio. Inno.
tenet q non, contrarium no
... cum olim i. o. i glosa
... hoc et hoc e verus
... habet ad hoc
mandatum et hoc pat
... glo. ibi, ... dt
in fi. de consensu pciu et
hoc tenuit egidius ...

Glo. sup. ... venie
quod vltra ... tenet
venie ad ... delicti
glo. ... q ... dicit ...
citacio teneat q videte

Glo. sup. ... ...
pono q est ... pe-
na ... contumacie in
iure ... aut ...
fit missio i possessionem ...
... pt, et ... fieri ...
... contumax ut
pat. s. ut lite no contes.
tuc glo. sentit hoc
contrarium ... no soluit. Inno.
dt q contumacibus ...
natis est ... pena ...
no ... no. ... ab
... respondet ista solum

dicens eum si aliqui
quid de premissis contra
fecerit non veniet
et hic stat [illegible] quod certa
pena est prodita ali
quando non paret man
dato iudicis et hic non
est certa sed est arbitra
ria et utraque tangit
textus, prima in verbo ve
nire sed in verbo pare
re
¶ Ego autem dico quod est
in prima quia est opus
pena arbitraria ut
patet supra ut lite non contes
[illegible] potest eum delictum
imponere inlectam
~~Verbo quid glosa quid si fuit dimisse pene~~
¶ Glosa super verbo certa op
ponit quod ex quo certa
pena sit imposita pos
sit aliam imponere ut
patet ff. de penis l. sig
et de iudiciis ac si cle
ri
¶ Glosa per multa solut
dicens quod illa intelligit
de ordinario principe di
cendo et per hoc facit
quod notatur in c. i de [illegible]
tandum sed intellige hoc
de ordinario qui potest
dispensare de qua in
dicto c. licet
¶ Queritur quid si plures
sunt delicti in eius mandati
[illegible]are debet

pene imponitur per eam
et glosa quod est contra gra
tificationem, id est quod potest iudex
imponere quam velit
ita est notatum [illegible]
in summa et [illegible]
stabilitatis ff. qui arbi
trantur tamen intelligit
dimissum iudici ad hoc
facit ff. de iudicia l. no
la
¶ Glosa per multa nota
quod iudex delegatus tene
penam illam imponere
quod possit [illegible] quia
fines mandati debet
ex acta diligenter obser
vari et de rescriptis c.
delicti sed secus est in or
dinario qui potest quod
videtur
¶ In fine glosa eodem quod
ipso iure [illegible]
non dum
¶ Glosa finalis remittit
quod ubi pena non est
in iure expressa, tunc
iudex delegatus inspecta
qualitate persone et qua
litate delicti potius
arbitrari ut patet supra
[illegible]

Preterea [illegible]
commissionem [illegible]
delictum [illegible]

pmittere, et alia facere q
ad causam spectant, hoc
dicit, et dimidium quia pro
questio ho solucio fra
bi hoc lr tao est ro
bi extra e. quoco
Casus i fimo est aste
dit apa vtrum iu
dex delegatus a se appa
t compellere glimadare
t compareat coram
ipso et pmittere quod
hoc i qmissione spalit
q empmat t expod
pa q sit s que est
racio patet ex textu
pma quoco q causa
ubi committit est sup
omnibus que ad cam
eam spectant, nostit
plenariam recipe pta
tem hic casus
Ro pmo q ipse est
imp'r committe ul ora
committe ro quia ge
nalit dictu nichil ex
cipit ex de mayo et
obedi solite
Ro ijo q qcesso pnli
tcessorium intelligit
cessu et de hoc in
glosa ultima et vij
dis quo sure et coy
c. Si mochus et
hoc predit in restrige
rdibus ut est delega

ut hic et j. e. cu olim
et c p. et j.
Ro iijo q delegatus h
plenariam ptate sup
ptinentibus ad cam et
sic pt mulctare et p
hoc lra ibi dapnare
s hoc no est sic intel
ligendum, q ex ptate
censure ecclie no po
pmit in expensis nec
mulctatus h ex virtute
fenicitalis ecclie vel
suspens et qmisse, ita
ponit hostis
Ex hoc infert q ex
simplici qmissione pt
pt delegatus qm cu co
missione clausule qt
dictores de hoc, j. de
vbos signe qmenti
et sole hector, j. de
donacionibus pasto lio
Nte i vbo plenaria
Ro q idem est dicere
plenariam q liberam
in hijs que spectant
ad causam. ff. mandati
l. creditor §. lucius
Ideo pt elige m ma
ad citand. Item si nuc
cius facit falsam amba
siata, pt eu pimire
Item si testis cora eo
qt sly pt eu ordine
mulctare. C. de sportul
l. ij et idem ... de

l. nullu(m) per Baldum

Oppono con(tra) textu(m) in eo q(uod) d(icit) q(uod) dele(gatus) iudi(ca)t no(n) ordinarius. Ho(c) hoc cu(m) videt(ur) negare ordi- narios p(re)latos q(uod) no(n) posset primo q(ui)ntare con(tra) canone iiij q. v. c. uno et xj q. iij ne- mo et c. cu(m) et xxxiij q. iij de illicita et ff. Si quis ius dicenti no(n) obtemp(er)av(er)it l. una i(n) pri(ncipio). Solvit lau(rentius) dic(endo) q(uod) hic loqu(itu)r de dele(gat)o de quo fuit dubitac(i)o no(n) aut(em) de ordinario q(uia) de ipso (con)stabat s(u)ff(icien)t(er) q(uod) p(otes)t p(er) canones allegatos.

Oppono ij° ibi aut(em) per ce(r)tos mandatu(m) no(n) ha- beat q(uia) si no(n) intuerit mandatu(m) no(n) p(otes)t p(ro)ce(de)r(e) (contr)a (con)tumaces et p(er) quo(s) no(n) est p(re)mienda. Sol- vu(n)t go(ffredus) et p(er) e(um) ibi sub intelligendo ad l(itte)ram mandatu(m) (sed) ip(s)e no(n) habuit t(ame)n delegati ha- bueri(n)t ut accedat.

Glo(sa) p(ri)ma opponit simpl(icite)r i. si(n)e aliqua forma exp(re)ssa. Sic q(uia) si (cer)ta forma da- ta e(ss)e(t) illa (ser)v(ar)et s(er)van- da ut pat(et) C. de resc(ri)ptis

cu(m) d(ict)a. Ho(c) isto in f(ine) q(uod) hic p(ro)b(atu)r simpl(icite)r po(ni) qualit(er) intellig(itu)r ... dis. Si ro(mano)s et (con)- sules(?) quia (cer)ta

Glosa sup(er) v(er)bo cau- s(a)rum art(iculis) q(ui)a (con)gresso p(ro)- cedit et accessoria dis. quo iure

Con(tra) hoc opp(onitu)r xx(?) (con)stituit. ff. de posit(ione) l. ubi tenet ingresso(s) ro(?) s(t)e(n)t(entiam) et no(n) bonos d(e)l(egat)os que t(ame)n est acc(es)soria. Glosa solvit: c. (con)stituit est con(tra) re(gulam) q(uia) ibi pri(us) lib(er)os intenti fuit (cer)ta r(ati)o vel dic(itur) ibi sp(eci)ale in odium d(e)l(egat)o(rum) s(ed) et de hoc ... dedi- cam(us) r(ati)o de accessorio et pri(ncipali) ff. de liber(is) et posth(umis) l. si ita c(on)- s(crip)ta ubi d(icitur) q(uod) si le- ga(vi)t(?) servo meo libera- te et eu(m) i(n)stituit he(re)- de(m) u(er)um ademit libertate(m) p(ro)pt(er) hoc no(n) erit adept(us) hereditate(m) i(m)mo nec li- bertate(m) cu(m) h(er)es s(in)e libertate esse no(n) p(otes)t et est s(imi)l(e) ff. de p(ro)b(ationibus) c. ampli(us) l(egi)s(?) lib(ri) vj°. Solvit eadem glo(sa) q(uia) ibi sp(eci)ale favore li- bert(atis) vel p(otes)t dici q(uod) ibi

X ... collit(?) artic(ulu)s 2° ... et solutio 2° et et c(etera) ... q(ui)a i(n)fert et ... c(ontra) solut(ionem)

X ... 2° oppo(nitu)r q(uod) no(n) est

hoc ideo sit quia constitu
to hedios sola sufficiat
ad inducendā libertatem
et pbā dicto § rela
Item glosa infert q
Item Iurius est in vtrogꝫ
in eos ad .c. de constitutiōib
inflato et .l .q .l. Si q
biceerit
Opponit tām gr. c. de
eo qui duxit i matrimo
in q poluit p adul
teriū .c. oppositū et .c.
de fide instrumētorum l. ij
Soluit glo dicens q ibi
est iurū i vtroqꝫ que
hoc vbi alterū sine al
tero esse nō contingit et
vbi est eadē rō in vtrogꝫ
casu q verū est
In fine glose dicitur q ad
hoc facit l. ij .l. dis
ti qui sacerdotum

Quamuis

Quāuis
licet causa
sit plu
ribus est simpliciter commissa, q
libz eorum simpliciter subdele
gare potest et nō dimidiū q
bene
Casus in huiusmodi questi
ut a pāpa .p. .s. qui q ca
simpliciter duobus vel plu
ribus sine clausula q vnus
sine alio procedere possit
illorum vnus possit alteri

committere vices suas
sine quando sit cōmunica
iudicet q sit. et glo pa
tet ponit casum
Nota q causa simpliciter
pluribus commissa potest subdele
gari
Item nō ij° q delegatus
potest subdelegare sit suo iu
dicio sit alteri tanto q
hoc habet a lege
Quero que fuit cau
sa dubitationis et glo rīdet
vel esse potest dici q pu
tabatur esse necesse q ambo
simul cognoscant ex quo
duobus simpliciter erat commis
sa .i. c. tam matrimonij
et est dicitur q satis cog-
noscit, quia subdelegauit *[margin: alter° est eis prest ut delegatus et subdelegatus]*
q est sup q° .c. et nō
est ratio quare tenet
subdelegatus, quia simpliciter
ambobus competit in
solidum lig ... nō
q plene dixit .i. c. pru
dentiam vbi tangit glosam
Quero nunquid in casu
huius talis delegatus subde
legatus etiam a se ipso potest
ferre sententiam vna vice
suo et alterius nomine
sociij et est dicitur q non
ut patet .s. de elec. c.
penult li. vj q dicit
sic et intellige hic nisi

cta forma adicasset
ut in dicto c. p(er)mitt
in vi° de elec.

Significasti

sinat c. delct(us) ipse ex-
loquit(ur) sua s(ente)n(tia) qua
exequi no(n) p(ote)t vel no(n)
vult(us) io cu(m) ea co(m)misit
exequendam Cons(ules) de
taibi (con)sultacoi

Casu(s) in tu(m) q(uod) quid(am)
accessit ad se ap(ostolicam)
et p(ro)posuit q(uod) s(ed) ep(iscop)e
ordinari(us) ad ma(n)datu(m)
delegati ipse no(n) p(ote)t ex-
equi s(ente)n(tia)m lata(m) a de-
legato, vellem s(cir)e q(ui)s
ea(m) exequet(ur) R(espon)d(e)t
ipa q(uod) tu(n)c delegat(us) ge-
rat p(ote)t et sibi resiste(n)-
tes (cen)sura eccl(esiastic)a
coarce.

No(ta) p(ri)mo q(uod) delegat(us)
p(ote)t ma(n)dare ordinario
ut exequat(ur) s(ente)n(tia)m p(er)
ip(su)m latam ut hic ad
hoc facit c. pastoral
lis. §. c. s(ed) q(uo)d aliquib(us) vel
ut ext(ra) de off(icio) deleg(ati)
§. c. ex litteris.

Sc(ilicet) n. q(uod) cu(m) causa
delegata a papa dicit(ur)
i(n)telligi delegata ex-
ecucio et hoc ibi aucto-
rit(at)e sibi (com)missa et

ad hoc facit §. c. ex lit(teris)
et c. quere(n)ti et d(e) (con)v(ersio)n(e)
a papa quia ab ordina-
rio no(n) h(ab)et execucio-
nem. Immo nisi sibi co(m)-
mittat(ur) i(n) commissio(n)e.

Itc no(ta) in q(uo) q(uod) delegat(us)
p(ote)t fulminare s(ente)n(tia)m
(cen)sura(m) eccl(es)iasticam et d(e)
hoc c. c. item d(e)
vi(m) et host(ia) q(uod) delegat(us)
p(ote)t exequi s(ua) s(ente)n(tia)
ipse ut hic et ext(ra) in
militari ff. ne vis fiat
ei l. si quis missus.

Nu(n)c v(er)o que fuit ro-
bi d(icitur) solutio ut in glo(sa)
q(uia) q(ui)a iste exebat
iudex delegat(us) no(n) po(tes)t
sua s(ente)n(tia)m ma(n)dare exe-
cuco(n)i ut patz in gl(osa)
videte.

Prima glo(sa) p(ri)mo q(uo)d
ab opponit(ur) oppon(itu)r
co(ntra) glo(sa) in q. in qu(e)
ubi dicit q(uod) delegat(us)
no(n) exeque(tur) et no(n) ob-
vult(us) est d(ixi)m(us)

Infine glo(sa) d(ixi)m(us) ad
c(ontra)riu(m) delegat(us) s(ecundu)m g(lossam)
loqu(itu)r i(n) delegato a iu(dice)
R(espon)d(e)t p(ro). et p(ote)st c.
q(uod) R(espon)d(e)t ad c. co(m)misso
r(espon)d(eo) in q. vi. vel ext(ra) c.
dici q(uod) delegat(us) q(ui)a
an est functus suo offi(cio)

eo q̃ convinceat alteri
vices suas, et tunc est
dd.m q̃ no pt cocqui
ut e in litteris et dei ta
l. admo pro vide. ut
de foro compe. Ergo
in prin. glo. permitt
¶ Queso an ordinarius q
no vult cocqui suam
deleti possit ad hoc co
pelli. glo. ij h q̃ sic
infine. est dd.m q̃ ide
tenet Jnno. et in glo
i. l. vna, ff. de hoc. ut
de similoss cu olim, sal
uo q̃ hec de cause su
impco
¶ Queso an delegatus pt
roge judices seculares
ut cocquatur q̃ est
mcte cu possit ivo
care brachium seculare
Jnno. tenet q̃ sic ex c
l. precepto ratio quia i
causa delegata vicem ob
tinet delegatus i omnibus
d cam ptinentibus Jnter
ue est cocurso viij
q̃. i. c. vltio et. ar. de re
scpt. sup litteris et c. cu
tingat et cosse. ut
i. pastoralis. q̃ c. q̃ vero
t. idem h host. de c
et bar. de c. ti. c.
l. vos. vbi dicit host.

de ord. et pe adminstratio pro pl
q̃ vet. c. i

qtius vite commendata
vtriusque deletus no pt
alit sua suam cocq
recurrit ad brachium
seculare et ipsum astringit
ut ipsam cocquatur
fat ad hoc ut e supra
et de elito cocoi c. ij
¶ Jnnocentius m dicta solucione
cause q̃ qui ptt hoc
intendit tunc sit appor
ivoto ad hoc si omni
fuit brachio seculari
supra. ab. dd.m q̃ cum
sit h si imma i q̃ alle
gata loquit i ordina
rio ut patz. i. de off
ordinar. q̃ vbi de
hoc et de concessis
pla tata etc idem gt
dinch. ut de hotiis ut
offi. li. q̃. et pe
ti. l. s. sequi vsi s
invoc seculare fatat
vtriusque videt h sibi
placere sua ratio quia ad
ordinarius qui e minor
hoc possit a maiori
deletus ppe qui est su
pra ordinarium in illa
causa s. quod ad salud
cause est dd.m q̃ illa
clausula in dnu appom
q̃ solet plus timeri
et hac opinionem q̃ firmat
fredericus in consilijs suis

consilio ccl viij ff mul
tas poenas, hoc maxime
attento quod reputat vi
cem ipse qui potest conse
¶ Jo. an si quod delegatus
habet requirere ordinarium
et ad ipsius mandatum
ordinarius faciet et ad
hoc tenet facere, j. e pas
toralis
¶ Queritur an delegatus pos
sit indicere bellum contra
resistentem executioni
Jnno. dicit quod non, licet quod
hoc est per eius xxiiij
q. iij c. j et ij. tamen
dicit Jnno. quod ligatur sibi cre
equitur sumam ut hic, et
j. e ex lris et pastorale
quis potest dare possessionem
non solum causa cus
todie si esset verum arg.
j. de re iudi cum aliis
bus et ff de iudicijs
l. et precarius et ff ad
municipales ea que
si hoc facere debet sine
armis et sine coherci
tione armorum alias
si ipse vel milites
a se vocatos non po
terit rem advocare
si ordinarius mandabit
ut manum militarem
faciat xxiiij q. v de
minstores et ff de

rei vendicatione qui restituere
et de re iudi ad hoc nostro
j. et ff de iurisd
omn iudicium l. iubere
et hoc in delegato ipse
sed delegatus in possessionem non potest
incorporale possessionem mit
tere sed illum dare et or
dinarius mittit. ff de cap
non infecto l. iiij § j
sed Jnno. quod etiam mittat
j. e ex lris et j. ut lite
non contes. c. tue de hoc
etiam nota de officio dele
gati ab eo cui et de fo
compe si quis co
ubi nomen quasi
spalia de delegatis pro
que hic nomen pe et
ab, et de hoc est
speculo ti j § sequitur
super pa et est de se
decreto glo permu
¶ Queritur an delegatus pos
sit in rebus que non sunt
de iurisdictione sequitur
possessionibus laycis dare
possessionem corporalem
Jnno. credit quod non quia
si delegatus est de re
et de donationibus inter
virum et uxorem de eru
desi vel alijs consilijs
si laico iudica hic man
dabit ff de re iudi

a dignitate pio § i. et co. vi. dis. cum vir et xi. q. i. de persona. Secundo in possessoribus ecclesiasticis quia dabit corporalem possessionem.

Alii dicunt ut refert Inno. idem in laycalibus possessionibus. Racio quia ex quo est causa de iurisdictione ecclesie licet sint possessiones laycales, tamen iudex ecclesie sive ordinarius sive delegatus sua exequitur. Hostiensis tamen dicit primum verius, supra e. postulasti, supra de foro compe. et hoc est verius ne turbet iurisdictionem layci. Ar. dicti § postulasti.

Queritur an doctor qui committat in causa scolaris possit dare corporalem possessionem. Baldus dicit quod non. Racio quia sibi non est assignatum territorium, licet assignati sint sibi scolares, quos tamen cum non potest facere capi sed pro hoc debet ad superiorem recurrere. Racio quia captura est maior quam dacio possessionis et est meri imperii, ff. de iurisdictione omnium iudicum l. i. in fratribus, nisi aliud sit de statuto vel consuetudine, ff. de testa. l. iii.

Queritur quibus modis finit iurisdictio delegati. Respondeo, sunt speciales et communes. Quod finit iurisdictio delegati specialiter mandata, ut c. relatum et c. ex litteris et c. venerabilis, et ff. de re iudicata. Item finit per appellationem legittimam, supra de appellationibus, ut debitus et c. ad hec, et ii. q. vi. ad Romanam. Racio quia iudex qui de causa cognoscit habet confirmare vel infirmare, e. de epali audien. autentica. Si quis litigantium et medio tempore dicitur suspensa iurisdictio, supra de rebus eccle. non alienan. generaliter in principio appellacionem, ut supra de appellacionibus, Sepe et c. interposita et c. cordi. Item finitur si iudex committat literas commissionis, non valet, ut supra e. ti. super litteris. Item ex finitur per recusacionem causa eius legittima probata, c. ii. suspicio et de foro compe. licet et de appellatione legittima. Item mortuo iudice cum ipso nomine substitutus

1mo

cat. li. c. cum abbas
et agrio senensi xxviii
q. ii. dudum. Item eadem
mortuo illo cum quidam
impetrasset litteras de inte-
gra. Et de rescriptis signi-
ficat

Oppono contra c. in se
quod est delectus precipiens
exequi non possit, quia
non apparet sibi ho-
micidium et commissa de
commisso venit non compensa
ut patet. li. c. cum olim
Solucio commissum est
per viam consequentie et per
hoc fiat super eo. li. p.
tea

Vlterius pone talem questionem
quid faciet iudex si
alii sibi resisterent. Solu-
tio glossa quod potest excommu-
nicare cum habeat co-
hercionem, aliter enim ex-
ecutio delusoria videretur.
Et glossa finalis ponit
rationem quare iste illos
alios habet cohercionem, re-
spondet glossa, quia sic
videretur fieri delusoria
iurisdictio prestando impedi-
mentum, unde illos potest ex-
communicare

Si quis

Si quid

Si ordi-
narius
fit eu...
non

cause in statutum quem de-
lectus ipse mandat in possessionem
beneficii inducant, non debet
resistere violenter sed instan-
tibus ut supersedeat, nec
nec ipsa consulat. Et
dicit quia primo ponit the-
ma et quod sequitur solutio
ibi ordinarius. Et exem-
plificat duobus modis, primo
Item primo, secundo quod aliqui
electores se tanquam ve-
ros canonicos in eorum ho-
spitalis eos erant in
causa coram delegato
Ibi exemplificat, quod
iste vendicabat prelaturam
vel magistratum ex commu-
nione ibi super eo.

Casus in textu. Quidam
impetravit litteras super
ad aliquem delegatum aud-
itum quod sibi de aliquo
beneficio vacatio aucto-
ritate apostolica provideret, tamen a-
tale quando certa ava-
alteri etc. et non illi de
quibus debita illa de
forte a quo dato petitio
ad iusse, et sicut ad cam
communis sua pervenit de-
cretalia, mandas ordina-
rio hoc stricti quod in-
petratem ad possessionem cum
debeat admittere corpo-
rale quesitum fuit de
ordinarius resistere posset

de offi° et pta iudic delti

madato delti pudet
q no sz det instare ut
ille madatu differat
donec ppa consulat h. cas
No° pmo q delegatus
est maior ordinario in
causa sibi comissa
No° scdo q sine institutoe
canonica no pt beneficiu
obtineri ut in rcla bnfi
cu li. vj° et de elec. i glo
n. Et idem pmo. qui
opponit. s. de incepto
cura
Ite no° iij° q delegatus pt
tusacom cora se fiari
quecumque hic ibi i possessio
mitte nota q delegatus
pt i possessio mitte de
hoc dixi. O. c. ppmo
Item ibi nota nota q
a delegato qui grauat acce
dit ad delegante, cui
cui est, firmam seu delegati
confirmare uel infirmare
ff de re iudi c. si. Tam
et. bini
Oppono q tusatio in
spualibus no tenet ut
pat. s. de tusationibus
sup eo, ergo potuerat
ordinarius no parere
Solo pma metu cotraria
que ponit tusatiom i.
amicabile cpositom. Infi
ne eius dd. q ideo tenet
Imo. et allegat pe de
rebus nisi vel pt dici
q hic non agebatur de
ecclia tamqua de bnfi
sz tamqm de ppetie ut
notat glosa. i. q. iij. ca
que. et idem ibi archi.
q vi (?) fz coll. iij
q hic erat aliqua q
positio vel q sic dice-
bat alias si cotrauisset
q eet tusatio pcedet
cotrarius q ista sz oppo
Oppono ij° ad hec de
hac lra que dicit q cleri
cat eos no fuisse ca
nonica institutum et est
con id q not. s. i. q. i.
etiam Solo est dd
q clericat sine fine
institos fz ctu cpos
dubitabat mo pdicto
Oppono iij° con textu
tu ubi dicit q ordinarius
no det resistere madato
iudicis delti violenter
Et con vi q potest
resistere madato delti
iniusto ut pat. s. e. c. co
leris Solo ut not
s. e. sane et dicto c. co
leris et. s. e. pastoralis
q pcedit si est ab eo
appellatum et hic q
bene instat, q cogat
sua sentia tu no tene

dt Jnno q tuc ordina
rius no det exequi s
supsede i e pastoral
i ptea, quia tuc pt
resiste cu iam sit no
judex dr. i. de appel
la bone et hoc intel
ligit Jnno. veru q pt
resiste intelligit Si
io qui resistit posse
debat rem vel pios in
cuius possoe mittit
actor, vel i quo sit
executo fuie, et si no
possidet licet res cu
dlit tangat no resis
tet z sic loquit hec
decre lis

Glo sa not q q no
lict institucom cam cam
no h titulu iustu vel
causa possidendi, et
dat rem q i spitualib
no aquit posso per
tusacom s p cam cam
institucoes ut patz i. de
insti bus ex frequentib

Queo quale fuit hic
madatum, glo pemlt
rudet q cat demitte
do in possom illum tusi
getu Goff ar. Vinc
q delegtus ad faciedam
iusticia debeat tusac
com executoi madae
s Jnno tenet et veris

q no appaet hic ex ler
q madat hic indigni
possom ex vi tusacois
ad hoc facit q notat
de arbitr s ptuao i glo
vltia et i. de tusacob
c. decreto

Quero quid si deleg
cognouit errore ut qui
dt ad me ptinet execu
com madare tusacom
prius, licz sola institucio
sit michi commissa, dt
Jnno s idem crede si
q potit ei sine appe
resista dr. i. de sma ex
coia s ptuao, q facit
ad pbaud q madatu
non tenet

Et tuc oppono ad hoc
i. de pben nisi, ubi judex
exequitur Soluo s
Jnno q ibi judex no
exequitur s ipa gfirmat
ibi q fem fuit roe de
legaois et roe cognis
et adid q dixi idem
sisten, dt Jnno s q p
aliis male pcedentib
s ad ea que no sunt
sibi gmissa ca resiste
possumus, et cum exo.
pcedit in edictu vn vi dr.
c. de jur fisci l. 1 glo ibi
tu et facit q notat
dist quia et xcv q ij quo

debet et viij q. i. quia
sic. Si nō judices ma
le agunt eorum commissa
tunc secundum Innocentium etiam
si hoc certum sit tamen
eis resistendum non est
nisi per appellationem ut
hic Innoc. tamen hic in
tit. de appellatione
si hoc satis eminit. i. q.
tum dicit ad tertiam
Quero quid si delegatus
ad preces ordinarii non
defferat. Glo. ultima
dicit quod appellet
In fine eius est dictum quod
idem tenet Vinc. Phi-
limo et Host. Ab. Host.
tamen dicit quod si ego sit pre
iudicium commissa causa
potest appellare et indu
cit jura allegata in glo.
sed Petrus dicit quod debet ex
cipere et si non admittitur
exceptio appellet
Conclude ergo tu quod quan
do possit resisti dele
gato aut mandat aliquid
sibi non commissum et hoc
constat et dictum quod potest omnino
resistere aut mandat ali
quid sibi commissum ut sal
tem est dubium, et tunc aut
quod mandat est notorie
iniquum et non debet parere
aut non interest et potest
appellare, sed tamen citra appellationem
resistere non debet aut quod
mandat est iniquum sed
non notorie, et tunc aut
interest mandatarii a
liquid et tenetur parere aut
non interest et potest appellare
sed citra appellationem non debet
resistere aut est manda
tum iustum et omnino est
ei parendum
Appponit quod ordinarius
inferior non debet parere sed
quod possit resistere violenter
hoc per .... iij. non debet
ubi notat quod cum sententia
judicis est iniqua et
de hoc constat, potest ei ille
contra quem lata est resis
tere. Solvens illud intelli-
gitur notorie hoc constat
Sic est e dictum ad aures
c. de temporibus ordinationum
de illis qui promoveri
voluntur ad gradus ulterio-
res, et tertia est
eos abstinere quod sine
licentia superioris ad altiores
ascendere, est dictum eodem
Oppono de c. super eo
.i. c. et c. cum super dere
lendi ubi videtur casus
quod delegatus potest in possessionem
mittere, glosa finalis
solvit quod appellet et
si appellat non fiet eius
immissio

In litteris | sentenciam
sequitur post
diffinitiuam executio
uel exequi mandatam
cum effectu, exspirat iu-
risdictio delegati hoc dicit
pro summa habetur supra de
restitutione spoli. in litteris
Et primo decisa consul-
tatio 2o responsio ibi consul-
tationi 3o ratio ibi quia
semel
Casus in terminis questi-
onis est, ex quo dictum est
ed. cod. significasti quod de-
legatus sentencia sententiam maiores
exequi quam non uult uel
non potest exequi ille
cui hoc committit, quod
erit si tuus iudex de-
legatus est ea ipse uel
per alium executus tamen
sua iurisdictio iam ex-
pirauit uerum quod exequen-
tur officio suo est functus
tunc eius iurisdictio et potestas
cessat hic casus
Nota quod iurisdictio dele-
gati finitur per quam functus
est officio et ad hoc
cottidie allegatur et dicitur
functus per quam expedi-
uit quod sibi iniunctum
est uerum quod delegatus
sententiam pronunciando functus
est officio ut patet ff.
de re iudicata l. iudex posteaquam
semel litte turbata uel possessione
per quo lata sententia delegatus
amplius non cognoscit secundum or-
dinarius ut patet supra e. quoniam
ti/ hoc uerum secundum glossam supra
quod est de mandata exe-
cutione cum effectu, tunc secundum
expirat quod preceptum
de exequendo est sortitum
effectum
Oppono contra casum uel
lectum supra e. glosa quod delegatus
non sit functus officio quam-
uis sententia non fuit exe-
cuta nam post est ea
executio impediente quam
mandat iurisdictio ut patet
supra e. quoniam. Soluit glossa
in prima stando quando dicitur
quod si mandat et non ex-
pauerit ipsemet post exe-
quatur ordinarius tamen,
et hoc tunc uerum sunt sed
fuit executus per alium
Oppono 2o contra hoc quod si
mandat per alium exe-
quod non est functus offi-
cio quia forte non pote-
bit mandatarius, et tunc
debet ipse exequi. de e. sig.
in contrario. Soluit eadem
glossa intellige quod mandat
cum effectu quod fuit per-
fectum
Contra hoc oppono quod est

si non fuit partitum, eo que pe
tat sua iurisdictio ut patz
i. c. super eodem §. porro
probacio quia committendo
nichil sibi retinuit de
iurisdictione Solucio intelligitur
in mandato exequenda
quam sibi retinuit vel
licet sibi in totum mandatur
eam si renovatur re integra ut
ff. e. ti. l. vij° c. quod
vel si delegat aliqui de
legatus mandat subdelegando
et tunc si in totum subdele
gavit perdidit contrarium
aliquis mandat non sub
delegando sed rogando or
dinarium ut exequatur
et tunc non desinit esse
iudex et sic intelligitur textus
c. significati

Oppono quod eciam at exe=
cucionem statim cum pronun
ciavit, desinit esse iudex
ut ff. de re iudi. l. iudex
et l. paulus Solucio id
verum quod desinit esse iudex
quo ad cognoscendum in
causa sed durat iurisdictio quo
ad exequandam sententiam ut
hic et i. c. quoniam vel
tenendo execucionem nisi
ad annum

Ad quod oppono quod immo
nec ad cognicionem desinit
esse iudex, quia potest eciam
renovare sententiam et ~~alia~~
aliam ferre ut ff. de re
iudicata l. quod iussit et i.
de appellacionibus cum cessante
Solucio illa intelligitur
de interlocutoria sed istud
de diffinitiva

Sed contra istam solucionem
oppono quod id sit de dif
finitiva ut patz C. de
accusationibus l. iiij et quod
et qui iudex l. sed et po
mo et l. si processus et
i. de accu. qualiter po
Solucio aut intelligitur
de ordinario et perdidit
gria quod est id in diffi
nitiva sicut in interlocu-
toria quia non omnino de
sinit esse iudex aut
in delegato et perdidit
quod dixi, quod expirat
per diffinitivam quia secu
ta est execucio cum
effectu ad hoc facit
l. eos ff. de arbitris l.
qualis in fi. sic quoque conclude

Oppono quod sit idem
in ordinario quod in delega
ut patz ij q. vj. l. diff
initiva et i. de re iudi.
quod ad consultacionem Solucio
aliquis sententia diffinitiva
tenuit et transit in rem
iudicatam et si sit iniqua

tenuit

ut. j. de re iudi. cum
inter. ideo desinit esse
iudex nisi sit appel
latum quid tunc non
transit in rem iudicata
sed iudex a quo se co
intromittit sed iudex
ad quem nisi excessisset
tacite renunciatur
appellacioni tunc enim ra
tam manet sententia ac
si non esset appellatum
ut patet. j. de appella.
directe et c. quod ad con
sultacionem secundum innocentium
quod procedit regulariter sed
quando dixi sententiam fieri
ratam fallit in sententia ex
communicacionis que si non tenet
per desercionem appellacionis
non tamen fit invalida ut
patet. j. de sententia excommunicationis
lib. vi. c. i. Aliqua sententia
ordinarii non tenet et
tunc non excipiat cursus
officii quia tunc excommunicatus
est de uoluntate eius ut
in glossa et quod notatur. j.
de re iudi. c. decetero
Suppono quod indistincte
tamen ordinarius quod delegatus
non sit functi officio suo
pronunciando ut excommunicato
ab probacione quia si ac
tus non tenet potest iterum si

§. j. de cler. coniu. tra. et d.
c. significasti et ff. de arbi.
l. qualem. Solucio
secundum innocentium aliqui loquuntur
in iudicibus aliqui in ordinariis
iudicibus. In iudicibus pro
cedunt supradicta quod
per diffinitivam dicitur iudex
functus officio sed in com
munibus receptis vel ue
ris iudicibus expedita
diffinitiva non dicitur fun
ctus officio nisi cum tem
pore et per hoc infert no
tabiliter quod si executor deputa
tus ad providendum uel ad
assequendum providendum mandat
te recipi in una ecclesia
hoc non obstante potest man
dare idem facit in alia ec
clesia hoc autem quod sit re
ceptus in prima sed si re
ceptus non potest ulterius
procedere in alia ecclesiam
mandatum tenuit. Alia
sequitur quod possit man
dare in pluribus ecclesiis
et in pluribus beneficiis u
bi non mandato
hoc non exprimens
est unum sed in prima quod
receptus est effectum sortitur
non dicitur est executus sibi
sed hoc facit quod si esset effi

de off. z pta
pdi dele

p termia et nollet exe
qui potit madare in a
lia p hoc q̄ nōt ī ī de
re iudi. c. l. ff dictum
primo. est verius
Ite quīt hic magis iudex
uel arbit sūa suam im
mutare uel reuocare possit
hostien. distingt aut quo
ad uerba et sentēam sūa
nō mutata et pt ff
de re iudi. l. paulus et
nōt specu. ti. de arbi
§ ꝑ u. ut aut. et hostien
in sūa de re iudi §
qualit. aut quo ad sb̄a
ꝟ z ite tu. et subdistingt
uit aut loquerif de
iudice aut de arbitrio
§ de iudice aut de
interlocutoria et ptz si nō
est correctia sue infos
quia si est correctia iu
risdicōs tunc eā reuoca
re nō ptz q̄ p eam desi
uit ee iudex. ff. c. signi
fti et hoc nōuit specu.
de off. iudic. § deffinit
dem si iudex aquo ē
appto detulit appellationi
pūt nōuit Jo. an. ī de
appella. cu appella. li
vi. et de hoc late per
hostien.
Conclusio ē Jo. an. dey
pꝯ multas opiōes q̄ oīs

interlocutoria exceptā infra
po. dicēs reuocari pt hoc
pbat p decretales ff de
appella. li. vi.

Concludere ergo

cū quīt dy et q̄d iu
dex dicat̄ fuctus officio
uel alicuius cōmissarius
et est ddm aut quīt
de ordinario et plene
dicit ut dx et nota in
c. qualit. et q̄n ī ī f
de ordinario et plene
dictū. aeeu aut quīt de
delegato uel cōmissario
puta executore q̄ est
dicatur delegatus ī c. si
sup gr̄a li. vi. et tunc
aut fuit cōmissarius iu
dicialit. aut extraiudi
cialit. primo casu est
ddm aut execucō f
cam facta nō tenuit
et tunc adhuc pt exe
qui p supius dicta q̄
ff nota. Et est rō ut
parcat̄ mādato cū ef
fectu xiiij q. l. q̄ pa
rumꝯ aut execucō
tenuit ut tenē potuit
et nō pt uariare ut
patz ex pdictis. Si aut
fuit iudicialit. et tunc
nō dubiū est lata diffīna

et uniq de facto offi
co ut in c. i cu cessante
ff. de appella. nisi eet
interlocutoria talis, q̃
no posset reuocare ut
puta illa que contigit
in psonam ei9 ut si pro
nunciat se no iudice
ff. e. significasti. aut est
lata diffinitiua et tunc
est functus officio, quo
ad cognoscendum sed quo
ad exequendum durat et
de isto quod cum glosa
ultima quibus modis di
catur delectus functus offi
cio uel quibus modis
contingat delegati iuris
dictio

Si de sententia diffinitiua
dicitur aut de ordinario aut
de dele. Si de delegato aut
de sententia instancie ut
quia absoluit reum ab
instancia propter inepta
petitionem et tunc cum ha
beat iurisdictionem potest eam
reuocare uel limitare
hoc tamen spe de off. iu
dicis § diffinit. s. quid
si proponens et plus hoc
ff. de re iudi. cum causa ff.
tamen potius est interlocu
toria quam diffinitiua. Si
si est diffinitiua negocii

principalis no potest eam quod
ab alia penderet uel mu
tare nec de causa iterum
cognoscere secundum glosas glo. de
et secundum Innocentium, hoc et hostiensis
ff. de re iudi. c. i. ff. sup
delegatis uel subdele
gatis sententia potest rno
cari

Glosa ultima enumerat plu
res modos inter quos enumerat
modum mortis si moriatur
delectus. Adde alium cum
duo simul dantur delegati
et alter moritur contingit
iurisdictio etiam super ve
niens ut patet ff. e. c. vn.
delegatos. Item glo. enumerat
modum renunciationis quod proce
dit cum est legittima
de quo ff. e. c. iudices
vio

Item glo. enumerat modum
appellationis legitime secundum Innocentium
quod idem est si no legi
tima si ea detulit u
patet ff. de appella. cum
cum appella. li. vio.
Item in fine glose adde
et alium modum cum pronun
ciat se no iudicem ff.
e. significasti. et plene
dic de materia ista in
nouis ti. si. ff. restat

Consultationibus

expedit

Hostiensis
Item
ibi
Glo. ultima § 2

Intellectus huius tali va
riat i fine multiplicat
i vbis nisi eo qui, spt h
sic formari ut gueniat
plurib lectoris Reo ab
sente no p gtumaciam
delet eis datus ad di
em no restituit actore
possessionem et deiectionem
causa pbae volentem
h con gtumace gseq̄ta
possessionem causa custodie
hoc dt ingenio vni i
tellectum que tangit glo
pennlt Cod dimisso
i m forma gsultatio
gra responsio sed ibi sup
suo
Casus in tuno et quidam
iecerat ad se ap tam
gquestus e se ee spolia
tu sine aliquo iudicio
quadam possessione et ipe
trauit litteras ad quosdam
iudices ut si est ita pos
sessio illi infra certu te
pus restituatur h anqm
possessor audiret aliqd
de litteris impetratis ipe
de eo causa pbandi et
iteria absentauit ita q
infra tmin assignatu
responsis ad restituendam
possessionem etiam citatus in
domo ul i ecclia non
potuit comparare coram

delegato quas ille impe
trati volenti pbare se
rationalit possedisse et fuisse
deiectum dicta possessio
sit restituenda respondetur
supra q no sit h ille qui
possidet, gtumaciter
se absentasset tunc ca
custodie possessionem gsequi
posset sic ca
Reo ibi certu tepus q
quod iurisdictione dat ad te
pus ff. c. de causis et
tunc dat cautela in
petiti q si videt ad
h pvm abesse litteras
no putet donec ille
sit reuersus, alias intellige
habe tpus ut hic et
ff. de appella sup eo
ij et hoc q p mmij
dies vel mesuam vel
annos pfigit tempus
alias no expedit hoc
gsilium et de hoc in dcis
c. sup eo
Reo fo q absens ca
studiorum vel pegrinaciois
dicit abee eo ca pba
bili ff. l. de illis non
rest c relatum et not
etiam l. depend bs c.
Reo iij dici nc infra
pximum q licet laba
tempus iudicij no gpetca

pt iudex pcede in isti
gtus gure p mittatur
de hoc. i. e. co ssuluit
Item ibi i textu nec
det restitucionem habe
ro q aliud est bona
alicuius posside et ali
ud i possessionem mitti et
aliud restitue possessionem
ut patet i glosa q
hoc expedit tu tamen
istud nota le expedia
ro. v. q petens se
restitui i possessionem det
pbare duo scilicet possessionem
et deiectionem et ad hoc
cottidie alle. Item q
cum no gtumace non
pcedit ad diffinitiuam
immo nec cum gtumace
lite no gtestata
Capio glosam p q et
p eius intellectu op
pono q innuit hic q
i eo causa no pbabi
bili se absentasset q
potuisset pcedi con
ipsum s cum vide hoc
tamen gra no pt pce
di ad diffinitiuam ex
cum gtumace in sibi
casibus spalibus de qbus
nota. i. ut lite non
gtest. c. cum
Contextu huius grij glo
solunt dicit immo fatet

q potuisset pcedi, det
tenet gram et supplet
magis et hoc est quia
prima hic pt defendi s
nota in c. si. i. de eo
mitti in possessionem s hic
est dictum q hic gsidatur
pbabl absencia
Pro expedicione gloe in e
glosa lo ponit pluribus
medijs. Ego soluendo di
stinguit inter bona possi
dentis et mitti in possessionem
et restitue possessionem ca
tu ad actionem psonalis
In reali dt q dz citari
ad domum et debet ai
interrogari an velit ipsam
defende
Oppono s q potui
cum istum pcedi ad dicta
possessionem quo iuris abet
eo causa pbabili C. de
restitucionem militum l.
norate ubi absencia i
pubte causa sine dolo
si no defendit bona
eius possidentur ad iudex
ff de priuilegiis l. ulti
ubi si non defendit
pupillus creditores i
possessionem mittuntur
ff ex quibus causis i
possessionem eatur. l. fi.
C. Si fundum ubi dicit

p͛ s͛ peto fundu͂ et ab
sens no͂ defendit͛ non
ferre bona absentis pos
sidei s͛ debeo in possessio͂
mitti Solucio ut in
glo͂ m͛ q͂m bn͛ l͂o q͛
plenius q͂m alibi qm pe
dit, quod procedit͛ cont͛
absentem Et distinguit
ista mebra, q͛ aliud ē
bona alicuius possidē
aliud i possessio͂m mitti
aliud possessio͂m restitue͂
Et et aliud est habē
possessio͂m bonorum causa
rei agnoscende ut in ea
cede, et aliud ē habē
corpale bonorum possessio͂
m͛ s͛m p͛ma denega͂
ta C de inoffi testa l.
Et diuit ista mebra q͛
cu͂ iuenint͛ bona ali
cuius possidei ille sit
verus possessor Et quid
requiratur͛ ad hoc fac͛
est ddm ut in glosa, q͛
sit glo͂ si quis vocatus
latitat causa fraudandi
creditores si no defeda͂
boni viri arbitro, bona
eius possidei iubent͛
et esse vendi͂ iuss͛ q͂bus
ans͛ i possessio͂m eatur
·i· filii
Cum aut͛ qui mitti͛ cau
sa custodie alieno est

possessor s͛ custos ut in glo͂
// qu vel restitui͛ possessio q͛
sit p͛ diffinitiua ut in glo͂
et licet glo͂ dicat q͛
est q͛ diffinitiua h͛ est
ddm q͛ est vel diffinitiua
ut patet l͛ de p͛tioe
spoliatus cu͂ ad sedem glo͂
permittit͛ nisi i͛ secundo
i p͛missis duabus posses
sionibus
Et quia d̄dm est ad g͛ria
q͛ locut͛ de missione
causa custodie Hoc sol͛ 2
uit tunc q͛ leg͛ speciate
allegate locut͛ p͛ litem
q͛testa͛ q͛ h͛ non videt͛
procede q͛ ille leges in
distincte locuntur de missioe
causa custodie, q͛ ddm
est ut in glo͂ 2o dicunt 3
quidam q͛ s͛m leges
potest p͛cedi ad missionem
contra absentem etiam q͛
causa p͛bali sed s͛m ca
nones s͛ hoc dra iure 4
no p͛batum͛ alii dicunt q͛
aliud est in ordinario & aliud i delegato
locu͂ s͛m ille leges s͛ ymo dicit q͛
in delegato no, que eadem i ordinario //
dra iure non p͛batur
q͛to solites galens͛ dicit 5
solent iura sibi allegata
diuersis regulae actorem
mitti in possessio͂m, si reus
no defenderit͛ s͛ reus poena
venerius et p͛bad ista

causa absentie restitui
in integrum vel ad appel
landum, premissa rectat
vincit in suo apparatu
et tenet cum glo que
est valida. ideo aut quod
dicit de restitucione in
integrum vel quod admit
titur ad appellandum hoc
intellige qui venit per
aliam. Si vero venit per
audit ipso iure ut in
dicto c. cum i aliis
6 Item solvit quod pal
lete leges locuntur qui
non interest actoris reus
ad iudicium venisse sed
hoc est nimis restringe
illas leges. Et z i glo
ibi et c. quid sit lati
tare quod idem dicit latitare
qui tempore se occultat
et se latitat in fraude
sed non creditoris bona
vendunt et dessequitur de
dolo et contumacia c. pro
ut in glo ibi co tempore
vel sim. primo latitare
dicit qui eo ipso se voca
tum iudicio non obedit
sine tamen latitans ff. de
hominum l. edicti l. si cre
ditores et de ma. hominis
in spe de suo decreto sed
iure dicamus vero illa
dat
Oppono in verbo misit io

qui, quia timuit quod lite
non contestata possit con
tumacem concedi restitut
possessionis que restitutio sed
per diffinitivam ut hic in glo
Ad hanc aut non
procedit lite non contestata
ut patet lite non contes
totum
Glo in notabili quod hec
duo te probare qui petit
restitutionem scilicet se possedisse
et spoliatum fuisse
Glo ultima solvit dicendo
primo quod hic imitatur c.
sed quod per leges loquuntur quod lis
non est contestata, hic autem
quod lis est contestata quod
primo de non contumacia
dicit de contumacia, et sed
mutatio in statu cause
qualitate ipsius rei sed vel
ut glo ibi vel potest dici
quod hic potest procedi lite non
contes. quod hodie non procedit
per titulum lite non contes.
Sed hic guil. de cannis.
de integrum restitutione tunc
in omnibus restitutione. os.
quod potest procedi lite non contes.
lite pesquitur
Contrarium secundum bartolum et
melius ff. de acquirenda
possessione l. naturaliter sed miquel
ubi videtur communibus que
Glo solvit aliquando, sed

glo pt

agebat de calia tanquam
de bnfio vm pcedi potat
ptc cotumatie, lite no
otes ff. c. cum qui de eo
qui mittit i possem
l. vjo. ff. Jo. an dicit qr
tm tato quia adhuc
illa no emanaucat et
quia hic no solu de ec
clesiis quintum ff etiam
de possone, dicat et ff.
c. cum qui loquitur
qui agitur de titulo bnfi
et no videt locum
pre cu agit possor r.
iupaude sup bnfio con
trarium. tamen nouit ar
chi et Jo. an in dicto
c. cum qui
Ceterum dicit ut conradus
refert ffredricus i co
silio ccixo dicendo itelli
gi hic sui qn pcedi
z inquisitionem sup viole
tia qm dt ff. posse, et
tunc posset pcedi lite
non otestata ff hoc no
pcedit co quia no pt
inquisitionem pcedi ff
hoc i respectu no eo ff
mit ut nota. ff. c. vem
iti solunt sicud baldus
qm hic pcedi lite no
otes quia sic placuit
pe vm no est de iure

a partibus disputatis. ff.
mandati l. si fideiussor
quedam
ti dicit qr vsq nisi
capit ab eo qr pcedit
in gne, no aut in spe
ut sit ffus qr no pt re
stitui possio pnti et
sic no pt consequi
possem ffs pmissionem
facta causa custodie
et hoc vm nisi agat
de bnficio in titulum
quia tunc no ffi locum
missio p allegat c. cum
qui de eo qui mittit
in poss li. vjo
Quero quid ff. peta
missio et vendi com
otam qt pmo qr fit
sicud cum pupillu et
p hoc facit qr notat
ffraynus Cardinal ff.
de restitucione in integrum
c. i. et p nota ibi videt
qr causa potius compa
ret minori quam pupillo
Queo infra quatu
tempus facta e vendi
cio vel missio eo ffo
decreto Innoc in dicto
c. dilecto. ff. de vbonum
ffone qt qr det copo
tari annus a die missionis
facte causa custodie et
glo. ff. ibi boni viri

arbitriu et idem Bar
tolus ff de damp in
fecto l. si fiducia § si
liam que cam notu
lite no gtes si si
ndu est que notat
in q ij Audiuimus ubi e
arte qui ille e pretio
deponendus qui accipit
pecunia ut certam vij
alius e violet eiectus
et no canonice. Sed circa
hoc pt distingui quia
aut ille clericus dedit o
pera ut ille alius eiicia
tur aut no. Si dedit operam
et tunc pretio e depo
nendus ut in c. allecto
Si aut non dedit operam
ut eiiciat et tunc aut
sciuit eius deiectionem
aut nesciuit. Si sciuit
et hoc dupliciter quia aut
credidit ea iniusta et
tunc no deponetur pre
tio si cessabit ab illa
ecclesia et providebitur sibi
in alia dr vij q i pri
mi et ij q i in pleris
aut sciuit eam iniusta
et tunc dignus est pre
tua depositione dr c
audiuimus. Si no nesci
uit eius deiectionem tunc
no est deponendus ut c.
alle pueros et c. nisi
mis et § de elec. Si
alicuius et de hoc vij

q i cum qui consta distu
ctionem i effectu, post la
et Arch in c. Audiuimus
iij q ij et Arch in c. si
eius vij q i ff verbo vi
lium

Cause

Summat delegatus pape in causa sibi commissa iurisdictionem superioris ordinarii et cuiuscumque maiore quod dimisso ille ibi tunc et ibi primo fuit dictu in gue so ibi deceoss responsum.

Casus ponitur quod accessit ad se ap delegato fuit p. on aliquis cle ricum cum epo et illa co missa fuit alicui iudici delegato contra epm q ei est i obediens delegato tunc dum delegatus potest epm punire tradit pre q e quo delegatus a sua vices suas gerit et ad or est epo quos ca suscepit remandatur vel si epus ul alia persona que no sit de iurisdictione ordinaria iudicis delegati causa que sibi a se pa delegat rebell i. c contumaces fuit iudex de legatus pt epm sm qualitate delicti interdicere suspendere aut ecclesiam

que illius iurisdictioni tangit
spali interdicto supponer.
No. q delegatus gerit vi
ces delegantis de q̄ in
glo. prima.
Item no. ho q delegatus
est maior partibus inter
quas dat vt q̄ l. precit
No. iiij° q ipsa pt li
ti a suo consessore et
de hoc in glosa ha q
est simile et per hoc q di
te ipsa de pe et remis
sis li. de iurisdictione om
. iudicu l. receptu. Et col
ligitur hic q confessor vi
ce locu delegati. Item
q confessor tenet locum
dei de pe. dis. j. quem
penitet. et s. de off. or
v.ij. et per hoc q dico s.
c. pastoralis quia vo
Item no. iiij° ibi trpate
q iudex debet esse inter
pemios solv dis. dispensi
a et rela in penio li
Item no. ibi sacerdote q
po quos interdicit offm
sacerdotale et per hoc e contra
interdictu est pontificale
vo aut contra ut patet
s. de concessibus pla
solrid et de dolo et c.
ominaria vitatis et digni

tatum. de consuetudine cum dilectus
et de hoc interdicto spali
est dd in ut i glo. penulti
de suspensione aut abs
gressu ecclesie dd in est
ut s. de sna excom
sos. cum li. vij°
Item no. vij° q i penis
defert maioribus ut
in c. q pontifi. li. s. e. ti.
li. vij°, ad q hic glosa
an ponit opponitur h
hic est dd in ut in c. ea
que in glo. et casus ut
nota in c. q in vij°
e. ti.
Item ibi i textu dil sac
dotale offm interdicat
No. de pena interdi
que fertur aliquem ipsa
liter de certo actu ut hic
et de nobili v. et notatur
in c. quia pastoralis
pontifi li e ti. in vij° per
quam decretalem tollitur
q quidam dicebant esse prim
per dd tu cotrarium non
posse ut fit certa pena
statuta hic de c. decani
No. viij q pro delicto
unius quis tota terra sup
poni interdicto salvo eo
q dicitur in congregati bo
nifacij viij q incipit
provide de qua habetur
s. de verbis sig. hoc q i partibus

Oppono qz no pt int-
dici tra epi ppter re-
bellion factam delcto
p epm ut sentit lra
pbacio qma ecodelet

Solutio

altius quis no tene-
ut patz .s. dz. hyj q
fuit a maior pte ca-
pituli quesitut

Glo vltima inclu
grij intelligit hoc qui
epus suo noie qve-
nit .i. eo facto suo
pdem . Immo qui intel
ligit hoc qui ca epis
delcto qmissa ul ees
no qmissa s epus i
pedit eo ettiam de
legacs et ad hoc fac
nt qmo sequti

Oppono hic qz no pos
sit eo delicto epi pu
ni eius tra pbacio et
p hoc pmittet ipson-
tcas con illud de qsta
c. ij

Glosa vltia tagit
id s no qplicatz et
vide sentire qz hoc
possit fieri in intdicto
p hoc qz intdcam non
qstat pe pena eaquo
inchil auffer . de pre
altius et p hc qz no
de elec . c. i . li vjo
Similes vo dixit quod

eo fto epi no pnt in-
dici nisi qui spectant
ad mesas suas ut pa
de rsptis eccal

Hostis aut dt qz quali-
tcumqs epus fuit co-
tumax vel rebellis fiat
hoc intdictu in tra
qua epus hat iursdiccm
et qz sic loquntur glo
Vam z alo dpt delinqu
dat tra sua intdicia
ut i iurribs allets in
hac glosa vltia ut
in iuribs allets in glo
et p hoc dt arch .l. e
sud eoecioes Vi sta
li vjo ostrac qma t-
illa dt tra sua ar
de postu c. i.

Quero ibi rebelt dp
dica rebellis hostis
qz ille qui non est obe
diens in hijs que spe
tat ad causam , siue ex
impedido imponi dlc
gati . e . c . si qui et i
signifti et c . i . vbi hc
hoc siue ees dial
rebellis qma no ob
dit delcto cca qoci om
sine ees turbat ex
qutes , delcom ipe et
impedit violet et ipse
ut . i . e eo lius Vacem
si non violet z

pluces ibi spalit quod
i epus hét tra quem
in alio vel aliis, di
cit petrus et alb. tunc
in ea secus et hoc pcedit
agendo vbu spalit
in vbo ptinet et de
hoc .d. qrto iiij q. s.
igitur cu vbo suppo
nat tunc no egemus
alijs vbis
Quero an con phibe
re appetat actio, ut
remittat phibicionem ar
guit primo qd sic p l.
in pri ff de nova
opus nunca oc et l. de
pupillo § Si jo, quod
ut refert primo dicunt
in con phibetem, pt
debitor agé ut remit
tit phibitio p iudicem
ut ea dei pta sol
vedi cui vult dr. ff
de dampno ifecto l.
de pupillo, sic repit
imo, dice ff de novi
opus nunci l. de pupil
§ qui rem et § Si
in casu l.

Ex parte

de cu
de ca
capi
tuli

dimitte qm in ista ec
cla plures archidiacos
ille hebit qm notat

.j. c. qm abbas et hic
dicit Si unus impe
travit archidiaconatu ec
primo vacaturu et sic
tu vacabit primo vacans
debet bnficiu hic dicit
quod dico quia i prima
questio in fa solutio
ecma ic Si prius im
petivit primam dignitatem
in ecca vacatura qm
impetivit ecia digni
tatem ipius eccle cu
vacaret qi i a pg mon
vacati prima non sc
debetur i hoc dicit
hic Jo. an.
Casus iste talis est quod
R. clericus impetravit
litteras ad epm quetenem
ut archidiaconatu que hebat
in ecca ipius cu primo
vacaret assignaret eid
tamen qm delg R. no
ime lras alias ad ebo
racense archiepm
impetrat sub hac forma
ut si archidiaconatum ipius
archidiaconatu que hebat
in ecca quetem omno
dimitte vellet ipm
assignaret eid nulla
de poribus hita mencoe
Epus quetenen hoc
intellectu signicavit duo
ipse et ipsa pendens

Ne rescribit ut sequitur
in littera
Nota quod hoc capitulo lo
quitur de impetrationibus
diversas datas quia te
nuerunt psunt quasi eet
cuius date specialis pre
cedit ut nota . c . duobus
de rescriptis eo hoc dicit
habeatur data attendenda
de rescriptis c . iiij.
Nota quod nepos potest suc
cedere in beneficio avun
culi hoc intellige de nepo
te transversali ut patet
de arbi c . ij . et de ac
cu accensus sed secus est
de nepote descendente
ut nota de filijs pre
sbiterorum ad eos spectantes
Questio primo allegata quod si
prime littere impetrate
super certo beneficio et pre
tulit littere impetrate po
sterius super certo beneficio
ne in eadem ecclesia non
faciendo de prioribus men
tionem non valent
Nota secundo ibi sed memo
res quod presumitur quod ipsa
non velit dare scienter eas
tamen primas nisi hoc fa
ciat eo certa scientia et
tunc ponit illam clau
sula . contra ferri ut patet

s . de gestis prelatorum c . aucto
ritate li . vj . sed tunc contra
de mente pape
Item non obstat quod quando
quia speciali non derogat
generi sed e contrario et d.
hoc . s . in glosa ultima
que dicit quod hic tamen
quia hec littere erat speciales
Nota ibi dixisse quod
littere in specie data
aut putatas sibi habeas
et inducit hoc contra
tenentes contra et facit
c . de rescriptis capitulo
Idem hic generaliter nasope
et abbas et de hoc
in glosa ultima
Questio d . a . quod non potest
plures archi in una
ecclesia . vij . q . j . in apice
Solutio ut ibi in glosa
que exponit textum
singulos archidiaconos esse
debere in singulis ecclesiis
i . in singulis archidiaconatibus
sed plures archidiaconi
possunt esse in eadem ecclesia
c . iij . dist . legibus
Oppono quod non potest
succedere avunculo
beneficio ut patet . s . de filijs
presbiterorum ad eos pertinentes
Solutio nepos transversalis

iuradelegate ff. ut iste ut
ibi notatur et idem de
arbitris c. ii et de accu. ac
cidendis ff. ibi loquitur in
te desserviendi et intelli
ad eos pandatis.

Oppono iii° per quod pro
ditur hic glose quod talis
remissio fuit facta
[illegible] quia qui remittit
fat; viii q. iii talia vol
ut glosa dicens quod hec
remissio dimo solvit gratia
infinite eadem quod habetur est
de hac materia. s. de sp.
c. ultimo.

Queritur quid si simpliciter
remittet sed maria habet
ut ei aliquid detur ratio
non remunciatum. Glosa
dicit inter scripta quia
habita et inter prohibita quia
[illegible] eadem non j. q. iii
salutator et s. de pactis
in preterea et de iure
iurando et si xps in glo
magna.

Glo. finali opponitur in eo quod
qui superius quod successor non
derogat quando tamen hoc
in de rescriptis c. i. glosa
ultima solvit glosa quod
hic tamen prime quando sic
re erat specialis et dicit
[illegible] j. in primo, ide dicitur si
primo, hoc non dicitur si dicit

quod hic sic breviis valu-
erunt, quamquam causa fuit ta-
cita ea vitalis que si fu-
isset expressa brevis iste
sic non habuissent. s. de
rescriptis super litteris et sic
solvitur cum non prodit ob-
reptio quod generale dero-
gat speciali ut in dicto
c. i. de rescriptis. Et hoc
solutio convenit textu
ibi cum dicit de prioribus
habita mentionem et per hoc
facit s. de rescriptis tamen
in fine c. eadem de hoc
est ut s. de presbyteris cum
qui li. vi° et notatur
de concessione prebendarum si sa-
li in glo. magna et
de rescriptis ubi qui.

Opponitur quod debent pre-
ferri secundum rescriptum, de re-
scriptis c. i. solvit glosa
quod prius fuit speciale quod
ad bonum tamen beneficium re-
stringitur quod non et idem
tenet Innocentius, et hostiensis
alii dicunt quod hic ultimum
quod rescriptum fuit simile
quod ideo sed primo non
preiudicat et dicit dictum
est. s. de rescriptis c. i. et
plenius cum ordinem.

Queritur quid fuit ratio dubi-
tandi hic deleg quia iudices
delectus non habent iurisdictionem

ultra sibi commissa ff.
e. cum obiit karo de
taddi est quia omnia
videt sibi commissa sz
quibus sursum exercere
non potest. ff. e. c. l.

Ameo magister hic debet
conferri sim rescriptum
tamen speciale videtur
post de signatio quod ali-
quando littere beneficiales
dantur gratie et spe et
tunc semper preferentur speciales
ut ff. de rescriptis c. l.
et c. pastoralis et in
regula generali li. vi
aliquando dantur solum
ut communes et tunc non habent
dantur ut gratia et speciales
et tunc status datur ut
hic, accedit cum premissa
leos quia restringebat
ad primam vacaturam si
erat in ecclesia quia necessaria
erat, que debebat va-
care Exemplum si fuis-
set clausula ista appo-
sita sed quoniam duxerit
acceptandam et tunc
potuit acceptare sim
vel tenuit ut patet de
concessi preben. c. unico
in clementinis et fuisset
qualis

Glosa sua quod hec litteras
tenuerunt quia ista roe

quod dicatur in textu p
que videri symoniace
mittere ut avunculus di-
mittat archidiaconatum quem
cum remittit datur nepoti

Glosa solvit quod ista
dictio dimo solvit quod
i. si aliquam pactionem
seu conditionem quod debet ne-
potis, qui remittit ita
quod remissio sit condi-
tionata ut aliquid conse-
quatur dare intelli-
git si non condicionate aliud
consequitur secus et ita licet
non enim nepotes propter
remunerationem avunculi
fiet archidiaconus conditionate sed
collationem sibi factam
Amod si avunculus re-
nuntiat simpliciter in ma-
nibus ut debet nepoti
dum est symonia Glosa
distinguit inter symoniam
prohibitam et prohibitam a
iure et est eius sensus
quia ea que fuerunt
symoniaca in veteri testa-
mento seu pro novo fuerunt
runt pro ea prohibita
canonum quia erat in-
iusta si in iure quia
non erat prohibita fuit
sicut glosa quod dicit iusta
quia prohibita

Ex parte tua

ubi gratia voluntas pa
te non appetit, delectus
forma iuris observare
... rationales exceptiones
admitte hoc dicit primo
questio decisa quod solu
ibi questioni certo
... protestatio sen ge
nale quoddam dictum ibi
... qui et potest poni exceptio
... eo ... et de
... dilatio et de probatione
... vel pone mandata
... apparentem restitui inf
... vel cum firmari
... non potuisset fieri ad
missio exceptionibus q
... quid iuris et re
pondebatur ut in textu
Nota quod forma mandata
aliquid est observanda
primo ff. ut stati dicta
Nota quod iudex debet
observare equitatem ... de
... c. fi. ita tamen
... iure probari possit ibi
iuris ... hoc nota quod
... debet esse equum ad
hoc ... in prohemio et
ibi dixi
Nota quod princeps potest
tolle exceptiones alte
... competentes si ...
... dicitur in glo

forma et dicit ut not. de
... que in ...
Nota quod princeps potest
tolle exceptiones ra...
... admitti non ra...
... reici ... de re iudi
cata
Nota parendum manda
to ... si alter p
...
Ro. ... iuris quod
... vel
le tolle quod alterius
adhoc ... eo
Quero quid si dispo
suit statutum quod forma
vel instrumentum mandat
executioni nulla ex
ceptione audita cuiuscumque
generis unde potent
opponi exceptiones nul
litatis ut quod non solempni
sunt confecta, dicat
... quod sic in l. ... de
... quod vi aut cla
et est ratio quia si defi
at solempnitas ... sub
audita non dicitur forma
vel instrumentum et statutum
debet intelligi presuppo
ta validitate quod nota
alie aut exceptiones
que non inferunt nulli
tate bene intelliguntur
sublate, ex quo sic
voluit statutum quod po
tuit ex causa, ad hoc
ff. de iudi. l. ... debitori

... fuit ... statutum ... committat cum aliquo sub certa forma, quod ... certe ... forma ... sibi data, ita quod exceptiones ... admittat ... quod ... delectus ... forma sibi datam ac ... exceptiones ... admitte ... equitatem ... procede ... forma ... quod ... admittat exceptiones ... ... pro ... admitti ita ... quod ... delecto, ... exceptiones ... non ... forma ... item quod ... servanda equitas

post glo. dicens quod licet sequitur c
forma rescripti si non contradicat
iuri

Queso quid de illo qui
renunciauit in contractu omni-
bus exceptionibus competen-
tibus et competituris
vel de eo qui renunci-
auit omnibus dilatorijs
dic ut in spe. de renun.
et conclusione § primo.
pone quod aliquid et
quid si quis et faciat
quod notatur in c. ex pre-
de ar. § ult. ubi item
quid si compromissum
et ibi per Jo. an. tamen
addicionibus

Glo. prima alleat
tor. signat contrarium et
sol. Item arguit op-
pono cum glo. quod licet
sit standum forme rescrip-
ti delegandis. ff. de
rescriptis cum dilecta dic
ut in glo. Et clarius
dic quod non semper intel-
ligitur rescriptum dare for-
mam, ymmo debet intelli-
gi super forma iuris
in dubio. ff. de rescriptis
cum Cum et hec est
mens lre Et per hoc
que fuit ratio dubitandi
ratio decidendi est ideo.
Nam aut delegatus possit
facere preter formam dic
ut notatur. j. de re iudi-
catam et dixi in c. Cu

diletti et c. ex parte de-
cani de rescriptis

Quero que fuit ratio
dubitandi Respondeo quia de-
legatus qui gerit vicem
ipse. ff. e. Quane potest
procedere reiectis excepti-
onibus sicut ipsa ratio de-
cidendi ideo est quia
ipsa committendo ali-
cui vices committere quod
tota faciat

Quid si ipsa mandat
generaliter non admitti
exceptiones, Dicit quod in-
telligit mandatum de
frivolis que admitti
non deberent, nisi forte
mandato expmeretur
ille exceptiones tunc e-
sset forma mandati
servanda

Glo. secunda rendet pro obi-
ectionem oppono quod est spe-
cialiter in rescripto quod nulle
exceptiones admittantur
debeant admitti ratione le-
gis. ff. si quis cautionibus
§. Sed et si. §. quo
tum Glo. in solutione
effectu standum contra
audita de rescri. po-
sita de dolo et contu-
macia et quod notatur in
Item tu quod insti. glo.
de rescri. post et tam-
en tenet Hoff. c

primo. Sed Guil(elmus) Rago
tenet contra(rium) de mente
ipse cum dicat nullo mo(do)
admitti hostis ud dicat
p(ro)ut claus(u)lam tolli
monitorias et dilator(ias)
a(d) si ud p(er)emptorias E(t)
so dico q(uod) glosa e(st) vior
tali(bus) talis clausula ge
nalis modicum op(er)at(ur)
debet q(uod) fieri sp(eci)alis
emacas. Sufficit t(ame)n
in ementa aliqua s(e)c(und)u(m)
ca clausula generali ut
i(n) c. Quesitum de p(ro)curis
et c. Cum ad agendum
li. vi°. Que clausula
co(n)cludit similia Cle(menti)
de p(ro)curis et de hoc di
cam infra de comoda
to c. vno et dixi de
r(e)scr(i)pt(is) Sedes Glo(sa) vult
alleat tres canones q(ui)
tra(n)s et soluit. Item in
alleg(at) in g(ener)ali vna
l.
Oppono in glo(sa) et solue
p(er) glo(sam) soluit p(er) q(uan)
solucionem respondet ad
t(er)tiam in g(ener)ali alle(g)at(ur)
co(ntr)a est dd. idem cum
glosa viii. ca. Goff(redus) et
primo.
Queritur p(ro) intellectu glo(se)
vltime vtru(m) p(ro)cura ali
qui madare p(ossi)t in illas
exceptiones fore admitte(n)
das. Soluit glo(sa) aqui

factum est notum ipse ita
q(uod) hoc faciat q(ua)m c(on)tra s(ent)e(nti)a
et p(otes)t aliq(ue)m ad partes
r(e)laci(o)nem. Secus si sp(eci)fi(ca)tum
est ignotum et tunc no(n)
c(on)uenit apponi ut in
textu.
Queritur vtru(m) r(e)scriptum
co(ntr)a iudices impetratum te
neat. d(icit) gl(osa). Querunt
hic doctores vtru(m) re
scriptu(m) co(ntr)a iud(ices) teneat
distinguitur, aut r(e)scriptum
est impetratum apparet
no(n) t(ame)n co(n)sentiente, ut
quia licet sit p(ri)ma fa
cie co(ntr)a iud(ices) no(n) recipit t(ame)n
interp(re)tacionem a iure per
quam co(n)sonat iuri. Aut
est co(ntr)a iud(ices) apparet
et co(n)sentiente, ut quia
no(n) recipit aliqua(m) inter-
p(re)tacionem a iure p(er) qua(m)
co(n)sonat iuri. In p(ri)mo
casu tunc est dicend(um)
q(uod) r(e)gulariter valet re
scriptum. C. de r(e)scr(i)pt(is)
ca(us)sam que cum ibi
notat(ur) et hic in fine.
In s(e)c(un)do casu et tunc aut
est concessum ab alio
q(uam) a principe et tale no(n)
valet. Racio quia lex
inferioris no(n) est supra
legem superioris de ma
io(ritate) et obedi(entia) c. inferior

Boys(en)

uy lectus ipse no pt sa
ce statuta q jura ut
nouit jmo et host
i ti appio c si aut
ille respectu est gcess
si a principe ut hic
fuit, et tunc aut gra
est gcessa contra jus
diuinum et dic q no
valet si est contra jus ci-
ui. i fm abrogando
uel tollendo uel sub
ntendo. Secus si pt
mt ptat p ipso jure
diuo. Si aut est con
cessa contra jus nale
uel gentium ut jus ca
nonicum uel ciuile et
gt q. pt eo cta sua
qua eius est gde illius
est et tolle si hoc fa
ceo iusta causa et to
et hoc jn jmo host
et Compost et jo an
di. de gsti que iter
Si aut gredit fm ea
tolli et tunc est dd q
no valet ut tollat
jus gentium uel nale
in c. vey et de v
traque est glo simil in
ql. Non aut primitto
ctia q hoc c legit
duobus modis in glo
i. Quod abbates hic
delecti ambo procedunt
processerunt et mortuo

abbate vicestrie abbas
legicestrie, sm junco
cessit cum successore ille
defuncti subrogando, glo
lectura bene gvenit to
tui in vbo pstit q
est simil uni, ad hoc re
gula plid li vjo, legi
no bo c ab legicestre
solus recepit pcessum
dm abbach vicestrie
esset defunctus sed succes
sorem defuncti subro
gatu pq ea admisit
et h vicior. jo an su
delegat facta dignit
no expresso nomine p
ne transit ad successorem
Cuius contrarium simul si
delco facta dignitati
sit ad successorem vd
si vo qualit simar
dispositio est restrigla
ut delegato gtinet
rem pdua ut dignit
est pctua Non diui
est pctua Non dum
qua gtinet vim ista
et hoc formalit sed ad
intellectum primo them
et qd et delectos pcess
Quo ipse ratifica et
hoc qd solutos ibi
Nota q dignitas no
moriat pvaidem ms
in ea de rpt. Si gresse
punt li vjo

Et nomine

pendens cati q alicui a homine jpud aliq appellan
qd sigt vnum tam ordinarium ut pe ut marinus
qd sigt plura ad que e sped vel gre ut ho ubi au
Et hic i glo magt . . . ff delect . . . Si qs a fundi votalo . . . vt cu d . . . eps dr . . . eps pl
Alij pfit . . . ipsius gtinet pta q pt de plibus . . . vt cu d . . . de tpi or dilatatis vbi de ci
sit fatim . . . ur Epm dispre . . . posse alij . . . appellatis ad tio istos / vt cud . . . Ole
Epo i de iudi deeps cli . . . Alij pfit

Et hoc nō q qualis
seu a qadeo licet nalit
fuisse nō possit de sub
ito in sbñ de cele inf
se Cum marthe q.
in estimisti, tu cu qsta al
tri assotiata pt fuisse
sic eni hic delegato
qn fit dignitati ppt hac
societa fuisset ad sub
statu

Nō q cu cōmissio
est facta dignitati pt mo
ritur iusticie Et alis
subrogat cora succes
sore, debebit de novo
educi delegato ubi ille
le sic substitute man
dato sibi porrecto. l.
producto coram eo q e
dicitur e p hoc. s. de pba
c. si. ubi qn mandat
iudicibus subrogatis ut
videat acta facta co
ram primis et decio i
quorenti et hoc expisse
in glo. ff. de penis l. un
tare et hoc nobilius
napse in petra licet
nichil alleget Sic cum
tenet Guil. decimo
q l. Si aut ff. indica
tu solui Et soluto ma
trimonio l. Si constante q
si Et quo hoc Hos q
subrogatus proma nō

censet eo iure quo
predecessori quia coram
cora eo predecessore nō
expediet sicut nonum
iudiciarum

Nō q vba cōmissionis
et delegationis debent diliger
ponderari, sic cui pon
dat, q sub nomine lo
coru facta fuit commis
sio ad hoc ff. de leg.
in l. Non aliter qui et
a quibus l. Ex psequit. s.
de privilegiis porro et
c. recepimus

Nota dña coplari q
et nō personarum, videt
pbare eo texo, q sic ep
prime nō nominaciis est
nom dignitatis q nō
fiet translacio ad suc
cessore q s. dicam

Oppono eo eo q fuit
datus tunc partibus ad
agendum qua vtraq po
dge non dicit si actor
tur et reus dicit se de
fende ff. de edendo
l. 1 Soluc oppone
agendo. l. procedendo
vel ideo sic dixit q
actor reus excipiendo dicit
age ff. de except. l. 1.
vel illud vbum stat
ibi quo ad actorem

et

ab illa ... et sic fuit ... Et si ... nō fa q ... at appellacio ... oz hic ... ut
... i. singlaris ... Et ... appellatio ... nō ... vincat ... ut
... et ... Et ... pp ... ut ... q ... esse ... et ... nō
De ... de ... de ... de ... l. c. ... l. ...

in ipse quo ad rem
Item oppo et videtur
quod iste abb. non potuit
solus tunc in presente quod
tamen fecit ut patet supra
in fine lectura que est
verior et quam tenet
prima glo. hys si quia
eo quod erant duo iu-
dices tunc alter procedere
non potuit solus, hinc
solutio patet ex fine glo.
Item oppo quod ea quod
dicit Cum super ipso uoribus
locorum, quia abbas non
est dominus loci et sic
gentibus denotat dominum
Valorem quod pone loco-
rum .i. dignitatum que locis
presunt. Item oppono
et videtur quod delegatio
non transeat ad successo-
rem. c. de rescriptis signi-
ficavit. Solutio ibi de
hoc in primo. ibi sedat
quod actio contendebat perso-
nam quod dicit ut ibi supra
est diminutio ut supra
hoc fundamentum illa textus
in ibi tenuit quod ratio
quod licet obligatio est
talis ibi respexisset
dignitatem tamen obli-
gatio activa et passive
radicata in persona in
pacti in dignitate. c. de

rescriptis Ex dudum. ff. de ne-
gociis gestis l. Cum ali-
cui et sic cum tempore dat
rescripti vivebat Comes
casu illo c. quod nonne
ibi ponderantur ut ex
prescriptis comes sub cathe-
dra ecclesie (?) sub clausula
iuridico delegati quo
ad comitem eadem
in textu probat autem tunc
nomen et sunt quod hic talis
non transit ad successorem
respectu quod venientem et
to est quia precise transit
respectum ad sententias
tuas eorum c. si. de rescriptis
plene. ibi dixi
Oppono ad idem de
augusti ff. de legibus
fo. ubi legitur factum au-
gusta sub nomine digni-
non transit ad succedentem
i. aliam augustam post
mortuam agusta legem in el
legit in l. textus propter legem
principis que precedit
cui vide contradicere
in libro cum principis,
de quod legatum secundum prin-
cipi transit ad successo-
rem. Quod solutio est
quod aliud in principe quod
in augusta, et ro dicta
quia dignitatis princeps

est in eo iure ipso sed
in augusta est iure ali
eno s. ipius principis que
uxor choruscat radiis
mariti .s. de fe. compe
ex parte libri ubi not
Et eo hoc solucio quam
posuit pe in l. qui testa
menta facere possunt l. cum
sedes et bar in l. que
principes sunt nobiles
theorica limitans hoc
c. ut procedat in commissione
facta contemplatione dignitate iure
ipso Et eo hoc decedet
questio que commissio facta
vicario episcopi non transeat
ad successorem cum habeat
officium a dignitate iure
non ipso que tenet bar
ff. de iurisdictione om. iu.
l. l. Et quia secundum
notatur in cle. ii de rescriptis
in glo. in que dicit eam
in vicario hoc ita procedere
illuc glo. si debet teneri
nunc dic que vicarius est
dignitas per tempus illius
ple qua habet vicarius
ipso iure sicut augusta uxor
eam dignitatem habet sicut
fulget radiis mariti
ut supra
Oppono adidem quia
mandatum expirat morte
mandatis re integra
iusti mandati si recte
l. c. Gratu et prelatum
et morte mandatarii
Solucio nomine dignitatis
semper expiravit in dele
gacione dicit nomine delecti
non ut hic vel aliud
in mandate quem in man
datario sunt hoc est sed
solucio est vior unde
si ipsa committat sub
illius verbis, sedes apta
tibi mandat, dicendum est
non expirare mandatum
morte mandatis re in
tegra
Oppono que eo quo ab
le guerrestine solus inchoat
procedere non debuit pos
te procedere amplius cum
subrogato abbate vi
testine cui sit locum pre
occupacionem .s. de preven.
Non iuste glo. sa
in fi., soluit que quia
impeditum est temporale eo
sublato debuit sub
rogatum admitti l. plus
c. de tutore suspecto ubi
auctas durat curatoris
licet suspecti cum datus
cat per intervalla temporalis
fiet sane metus
Oppono adhuc solucionem
cat

de c. Cum plures sit.
s. c. l. vi. ubi cont[ra]p[ri]ss[im]e
probat quod cessante impe
dimento sit preuentio qui
preoccupauit non tenetur
admittere socium. Solu
tio ibi loquitur cum idoneus
quando erat clausula alterna
tiua vos vel duo vel
alter vestrum. Hic autem erat
clausula coniunctiua quod si
ambo non poteritis
alter vestrum exequatur.
Racio differencie quia ipsa
clausula parat contra[ri]ss[im]e
intencio delegantis quod alter
solum possit causam cum
socio non impedito ideo
est locus preoccupacioni.
Sed in ista de intencione
concedentis est quod procedat
simul nisi appareat
de impedito uel vo
lunte, non est ergo locus
preoccupacioni sed potius
quam processit solum tenetur
postea admittere consortem
cessante impedimento ad
hoc quod non sit in c. cum
plures. eciam in vi°.
Queres generaliter an et
quando mandatum sit personale
uel reale, hanc quam
diuido in plures, quandoque
sermo est vel quandoque de
mandato contradiciali

Quandoque de iudiciali. Circa
mandatum contradiciale
queres an morte man
datarii expirat man
datum. Dicendum aut manda
tarius non habet successo
res heredem et tunc eo ex
spirauit, quia sublata
persona expirauit quali
tas. Aut habet successo
rem et tunc recte. Aut
non est integra et sine
alios perficiat successor
uel mandator sed mandati.
Aut est integra tunc
expirauit. Ego dico
melius quod aliquod est man
datum necessarium, aliquod vo
luntarium. Si voluntarium
distinguo ut dictum est. Vel res
sit integra uel non. Si
non est integra perficiet
heres dicta uel mandator.
Si est integra expi
rat. C. mandati l. Si manda
tor ubi not[antur]. Si autem
est necessarium distinguo. Aut
in totum aut mandatum est
dignitatis aut persone licite.
Primum s. c. si declaratur in co
mitia. Eg non fuit tutela
ad subrogationem sed contra facta.
Et ad hoc vide .. Beren.
de quo dicam s. c. si. Eum
queritur an ante mortem man
...

cotigerat madatu. Se-
cu(n)do aut fuit madatu
narium et no(n) cotigeri-
ut in c. ad hec uo(s) su-
bemus et dicit narium
q(uod) a supiore p(ro)p(ri)o i(m)pte
emanat aut volu(n)ta
rium et tu(n)c aut i(n) plato
a quo emanat et rela-
est indistincte q(uod) obitu
ei(us) cotigerit madatu
et hoc siue sit porr(ecta)
iudicialis siue c(on)tin(u)m indi-
cial ut c. cu(m) si de p(re)ben(dis)
p(er) morte p(re)lati cotig-
erit mandatu et ne
gocio no(n) du(m) cepto aut
emanat madatu ab is(t)o
p(er) certo et tu(n)c a(ut) ea
pedit defu(n)cto q(uod) fiet
illud ca(usa) p(ost) ei(us) mor-
te et no(n) cotigeri(t) l.
si defu(n)ctus ff. de p(ro)cur(atoribus)
ut si quis citat(us) ad
iudicium dedit p(ro)cur(atorem) q(uo)
expedit ut c(om)pareat
p(ro) defu(n)cto ne fiat mis-
sio in bona hereditarie
ut ibi aut expediuit
defu(n)cto q(uod) c(om)pareat
p(ost) mortem et tu(n)c ibi
res illa erat c(om)mu(n)icata
i(n) mortem ut si man-
dat aliquas i(m)pensas
fieri p(ro) sepultura et non

cotigerit. ff. madati
l. si no(n) no(n) remunerandi
s. si et l. sequenti aut
expeditum potuit l. ma-
datu(m) pallet ma(n)da-
t(um) s. re(bus) re(n)o no(n) integra
no(n) cotig(er)it in(...)

Que vero qu(ando) d(icitu)r res est
integra. Solucio i(n) porr(ecta)
iudiciali est integra
usq(ue) ad litis c(on)test(ationem) ad
hoc c. ij de p(ro)cur(atoribus) l. vj
et notat glo(ssa) in dicta
l. madatu(m) s. i(n) porr(ecta)
q(uo)d iudiciu(m) dicit q(uod) est
integra usq(ue) quo fuit
p(ro)mercata l. j. s. repulsse
ff. de pollicitacionibus
q(uod) intelligit. Cu(m) i(n) dicta
l. madatu(m) de p(ro)mercat(ione)
intui(...) ut si debeat
fieri domus et fiat fu-
nera. Et de eo tu(...)
sunt sicut si debebas
re Romam et emisti
eq(uu)m vel quid simile et
tamen cap(itu)l(u)m dupt(...) nas
in i(m)pensas bene c(om)petit
t(ibi) accio madati co(n)tra
heredem constat q(uod) dicit
ut dixi in c. c(ir)ca te
decem

Nunc videndum est de ma-
datariis iudicial(ibus) Quo
ad finis eius executor-

// expedi-
t(ur) i(n) v(er)ita(te) g(ene)r(a)l(ite)r
et tu(n)c re-
(...) c(on)-
ti(n)gerit //

dicat judicial' mada
tari an nō judicialis
dē an recipit vterq̄
et dē hostiēn de nom
Inn' ādi li. ǰ̄ idem q̄
deper cur' simpli de
Inn' . li. idem q̄ de in
dice q̄ tamen nō est
omo verum ut statim pa
tebit

Quando an obitu ma
datarij de se distinguit
tex. an sub nomine ppo
an sub approprio hostiē
distinguunt aliter dic
plenius q̄ aliqua jur'ro
que qmitti' est ordia
ria aliqua delega ppo
casu morte madator'
mag. extinguitur mada
tu. qua stati cu ect
qmissu ex meo jure
de offi dele c. i. et ij
li. vi⁰ Si aut est in
risdio delega, dic ut
in c. Gratum et c. Re
latum. ẜe. et puta pro
cede distincōem tex⁹. q̄
si ppa qmisit sub noie
dignitas ut q̄ dixit
sedes apta ẜ qmittit
que est ppetua. et si
sub noie ppo tuc ex
tinguit re integra.
hoc c. Si gracialiter de
rescript li vj⁰ Etiam dubio
intelli' qmitte nomine

ppo, quia de stilo ppi
non eius exprimi' de
his aut dubiis an ad
obitu madatarij extin
guat', dic q̄ aliqui ta
mittit jur'dio delega
et distinguite in tex⁹. li
aliqui distinguit illud
membris, q̄ exprimi' no
men dignitas, q̄ aut et
dignitas qua hēt pre
ppno, et sit transit ad
successorem aut qua
hēt jure alieno et sic
dic p̄ q̄ solunt qua
logis legis predicte et
augustē q̄ . d. dixi
ego con ut predixi n
illa solucionem vel q̄
dictu illud fit non ut
dixi in vicario. ex q̄
facta sibi qmissione
transit ad successore e
rum dic ut. d. Et aliqua
jur'dio que qmitti' q̄
ordinaria tuc fm hostiēn
aut committi' tu admi
stracōem aut sine ad
ministracōe est ppetua
in spalit exprimatur
ne sit spālis. ẜ. de
psept madatum aut
sine administracōem et
tuc expirat morte ma
datarij. ẜ de rescri in p̄te
carum hētur qm̄ tra

ℓ madatarius et
tignea ma
datu jur'dio
et q̄ an obi
tu

Jur'
Ite
Ite
Ite
Oro q̄

tu administracionem et qui sine
¶ Quero quid si ex
promissione nomine proprio et
appellativo, quia distinctio textus
hoc membro non concedit
in hoc vide aliquibus quod
proprium trahit ad appellativum
de quo disputavi quoniam
et ad oppositum concludens
aliqui constat dispositionem
fuisse contemplationem ad
dignitatem seu nomen ap-
pellativum aliqui constat quod
ad proprium et utroque casu
statur menti disponentis
l. filios § Ticio ff. de lega.
de condi. et demonstr.
aliqui dubitatur et tunc ali-
quis ex coniecturis potest ar-
gui de mente alicuius non
ita sic secundum meliorem ff. de
rebus dubiis, l. qui ha-
bebant ubi si disponens
erat in nomine appellativo et
propria legat placitum
illaque qui non erat filio
Tamen si habebat nomen
tam placiti attendit
nomen proprium et trahit ad
appellativum et valet le-
gatum similiter. Si legavi
prelato ecclesie est eius con-
sanguineus. Etiam si sub
nomine appellativo cognitio
tua consanguinitatis dicitur
fuisse contemplationem ad

personam proprii q. iii potest fieri
et § de testa. requisiti
Si autem non potest cognosci
turus constare de mente
disponentis aut constat
non proprium sub appellativum
bus et similibus expediti
in textu. Nam dispositio
summo ratio est personalis
ut dicit unum appellativum
stat proprie. Secus si tra-
heretur ad appellativum ut si
dixi. Quo casu ratio
aliqui utrumque compre-
hendit et sic licet plurimi
dissentiet tamen pro
data dispositione textus pos-
set distingui quia aliqui
loquuntur in restrictionibus
ut est delegatio, ali-
qui in aliis summo casu
semper intelligam dispositi-
o proprio per textum istum
ibi et non personalis, a-
gendo et c. dilecti, § de
fo. compe. quod videtur quod
te intellige quod aliud
constat ex forma man-
dati. Si enim constitit quod
habeatur respectus ad ec-
clesiam in cuius favorem
beneficii fiat mutuum de
quo ibi in glo. l. et sic
ex limitari unum dictum
summo, in c. Gratum. §

hac decasione inducto in glo. una in Cle. in glo. de rptis. aliam in Cle. unica glo. pe. in ult. de offi. dele. de aliis dispositionibus non restringibilibus distinguo an precedat nomen ipsius et disposicio datur ipsis, sic intelligo. ff. de pe. mandata in ca. suspensionis qua ibi commissa fuit legacio premisso ipso nomine et se cuto appellatione et per hoc dico quod protestacio qua ibi fecit papa in textu quod persone et non dignitati etc. fuit superflua aut dicas si precedit appellacio et disposicio dicitur realis. ff. de servitutibus rusticorum predio. l. Si quis fundum quo nobilitate probat utrumque membrum huius distinctionis.

Quero si quando dispositio an precedat iurisdictio ordinaria, an delegata quo possit dare ordinariam. de hoc dicitur in c. Cum ab ecclesiarum. de offi. or.

Quero quo commode sit commissa ordinaria vel quod delegata. et hostiensis quod dat ordinariam cum committitur iurisdictio in loco capituli vel provinciarum vel universitate, ibi causas. de offi. prefecti urbis. l. Cum urbem. et per legacionis, nisi committens exprimat quod committit delegatam et sic vult hostiensis quod delegata ad universitatem causas dicat ordinariam, quod quod an si unum dixi in c. Cum in. de auc. committentes et semper intelligi delegatam.

Casus est sed intellectus in ista glo. in c. unica. q. primo de cleri. egro. li. vi. pro c. Cum aliquis de rptis. et facit ad hoc in c. Ad abolendam. de he. aliquem committens non sic permittit, tunc aliquam committit unam causam vel plures sunt consideratas et dicitur facere delegatum aliquem committit universitatem et iurisdictionem in provincia dicitur facere ordinarium si est talis qui hoc facere possit de quo in c. Cum dictus.

Querit hostiensis in quo officialis episcopi dicitur ordinarius episcopo et est quod non quod non habet plenam di.

q. r. peniultimi vide cum predicta, quod dicunt dica quia habet ordinaria de off. vica. c. ij. et fi. Et racio quare non durat est quia tunc ipso est ad ymaginem ordinarii Epi et ceseter dem consistorium cum eo. Tali de consue. Non pu tamus l. vj.

Quero quid si i causa cum utrumque abbas de cessisset uel prius ssa cita non dicatur quod adhuc succedentes subrogati eo quod dignitati fuit facta commissio et procedit secundum hostiensem. Etiam si omnino res sit integra ut quia nondum erat citatione ipsorum.

Quero de q. glo. Sed pone quod plures sunt archidiaconi in eadem ecclesia causa committitur arch. de quo intelligitur glo. solvit et clarius secundum ad finem hostiensis dicit quod debet attendi ut intelligatur de quo agitur sit archidiaconus prius et illi intelligetur facta commissio ut si in ecclesia paduana sit plures archidiaconi et unus dicitur

archidiaconus paduanus alius dicitur Statensis ut sub alio titulo intelligi facta prima. Et si ante non potest colligi distinctio secundum hostiensem imputandum impetranti uel consiliarius suo, probabiliter quod tenet Io. ande. mea quia absonum est quod pendeat in potestatem impetrantis pro sua electione facere aliquem iudicem de hac questione in Spe. ti. de citacione § i. v. quod si ego Queri posset de duabus questionibus de quibus plene in reg. Vacantem li. vj. quod sit fa cit ad materiam contem quid si causa committitur Epo paduano et duo sunt electi de quo sit arch. et x. q. i. Sic episcopus vel si committitur Epo et tempore date vacabat Sedes et tempore presentationis est episcopus institutus de quo sit arch. xxj. q. i. in prin. Quero ut in glo. si et solve ut in ca. quia non in eo quod dicat in privilegiis de cauendum potest intelligi causa hic si commissa conditionaliter quod ultimum

vim in confirmacionibus factis
causa non cognita alius
stat cancellarius, de confir-
macione electi c. permulti et ibi
glo.

Glo. prima ponit casum
in tribus et post glosa
sa querit utrum iste ab-
bas potuit perficere so-
lus tantum altero mor-
tuo respondit quod sic si
in literis fuit clausula quod
si ambo non possent
etc.

Glo. iii inducat pro
tra rom. et una glo.
obiciat super et solvit
Tercio querit an pro
et con. et solvit dis-
tinguendo Oppono et vi-
detur probatum istius ab-
batis vicesse cognitum
vit ipso quo ad eu
quia sublata sba
tollit qualitas ei inhe-
rens, ff. de despon. in-
puberum ad dissoluendum

Soluens glo. distinguit
dum sit facta cognicio no-
mine vel cum proprio nomine
dignitas quod ideo casu
prefacto est. Quia dig-
nitas non moritur, ad hoc
decretales Ci. gross. li.
vi. Si sub nomine pro-
prio conscribitur quia ibi
duxit cottidie permit-

bium. C. Si quis in suis
volo aliis vel quedam
ff. de le. i. Est autem in-
dividuum quod habet pro-
priam sinicem ut petrus
vel unus equus vel quod
simile quod dixi in eius-
dem

Oppono ad hanc solucionem
et ad textum, quod hec deum
et cognatione, quia con-
siderat possessionem nomen ap-
pellatum, fuit eum ex
pressum a vim nomen
propria tristaria sicut
extra dicitur. abbas vim
cum trices paria namque sicut
aliquod cognomen persona
nomen vel consuetudinem
illud significatur sicut de
liberis et postumis
nominatus Glo. solvit
quod talem restrictionem
nomen appellativum non
proprium sed sit singulare
tempus i. appellativum
significatum. Tamen
glo. non est proprium a
terminum sed certum quod quem
successores, ita cum et
abbas qui erat nisi
ad centum annos sicut
hodiernus sed quod non
solvit quando dicit
reliqui, quod quo ad in-
cedunt et eius sunt

papa ipsum nomine vel cu
stodie illud significetur
et sic loquitur l. honorati
et l. de testi. licet ergo
quadam s. ad modum
significandi nos, quia
nomen ipsum significat vir
subiectum et ideo non pot
fieri transitus ad successo
rem, ad hoc reda pri
vilegium li. vjo. Ex magis
collatio respecto secundo
prima quoniam est successi
bilis ergo dico quod si fieret
prima restrictio per consta
tias nulla esset dis
itas dicit abbas the
oca decretis doctor ca
pellanus in glo. et tunc
non fieret transitus ad suc
cessorem, si restrictio de
prima in tempore, non est eadem
ita licet enim restringat
ad vincentium supra, quod
est verum simul si non suc
cessive, quia per hunc locum
abbas vincentius signi
ficatur omnes abbates
qui fuerunt vel erant sicut
sunt in fenice de quo
dicitur quod fenix fertur
esse avis quedam que
mortua nascitur alia,
postea attendit eius casti
tas, quia non habet cum
misceatur cum semper sit

una de qua refert b.
Ambro. in exameron
modum quo fenix in sepulcro
suo est ipsos pone vide
alium modum et si in hoc omnes
concordant quod unquam est nisi
una, et ex corruptione
premortue prima sequitur
primo eius nascitur una
que tamen sit avis ex
quo arguitur quod de re
surrectione corporis in die
iudicii fertur autem hanc
visam fuisse in Egipto
sub Claudio imperatore
tempore beati petri et dicitur
grandis ut aquila cum
collum fulgore aureo
purpurea parte purpurea pos
caudam cuius color est
roseus et fuscus. Item
multa ex usu et ingro
Item oppono et vide
quod primo quod si sub nomine
dignitatis non fiat transitus
ad successorem quia aut, ut
multi iudicium est et hoc
ubi in bene coll. vij
ubi successor non ex
quitur id quod fuit iniunctum
predecessori, si expectat
parum missionem. Solutio
habetis quod aliquando loquuntur
in mandatis iudicialibus et
procedit, quod verum est. Alia
que in commendatariis et
procedit, quia tunc dicitur

sum eius quia in iudicijs
agitur de simplici iusti
cia et de nullius pre
iudicio. Quia mandatum con
iudiciale odiosum tan
ledens ius publicum
io restringendum ne exequen
dum nisi exspectata presen
tia in iussione et hoc fuit
opinio etiam antiquorum et
maxime cuiusdam ven. an
tiqui Compostellani. Quia
antiquorum opinionibus intel
lectum alleg.

Oppono de eo quod dixi an
considerat utrum sub no
mine proprio an sub nomine
dignitatis. Sed simpliciter agit
quod successor exequetur
nisi agatur de preiudicio
sed rei probe [illegible]
sic exspectata presentia iussio
Amiga soluerit aliud
aliud ~~in iudicialibus~~
in mandatis extraiudicia
libus in quibus procedit re
Aliud in iudicialibus in
quibus procedit hoc. Quia
solutionem inter ceteras so
lutiones ponit glo. in l.
Omnia ff. de off. procons. com
mendat et glo. in c. Quod
xviij. q. j. et per hoc con
cluditur xviij. q. j. c. Si de
solutio quod considerat
mortem mandatarij non

esse vanam, quia mortem
mandatarij in extraiudicialibus
extinguitur mandatum nec
sit translatio ad successorem
etiam si mandatum fuerat
sub nomine dignitatis. Sed
licet primo l. c. si. quod man
datum non est personale
probabile distinctio ita
c. iiij. non habet locum
mortuo mandatario sed
mortuo mandatore propter
intelligi solutio premissa
ut hic etiam non habeat
locum si dicamus quod man
datario tenebitur exequi
est mortuo mandatore
re integra quod non est
simpliciter sed procedit cum
cum mandatum habebat
officium ut si ipsa man
dato episcopus prouinciano ut
det aliquod monasterium vel
aliud in dispositum vel
quod alio tenebatur
eius potest exequi etiam
mortuo ipso re integra.
Similiter si iudex precipit
inmissio ut inducat ali
quem in possessionem, licet re
moneat vel obeat
re integra inmissus exe
quatur quod hoc bar. post
pe in l. et pall. expe
dit ultra constitutos quod
et sic non in benignitate ex
tinguit an iudicio

am epo iudicium, quia vi
utrobique quod sit eadem
ro, quod ibi l. ja. de
bello. Et distinguit ille
s. an commissio facta p
decessori continet rem p
uatam et consequetur succ
cessor an publicam et
tunc nisi videat esse com
ium esse dampnosum rei
publice quia tunc cum per
cat principe aliud respo
dendo si melius delibatur
fuerit consequitur talis commissio
Et dico quod etiam predeces
sor cui mandatum fuit
eodem modo debuisset con
spectare. de rescriptis. Ve
ro et est casus in quo
iudex suppletur ex officio
insistendo et petendo
eam missionem per hoc h
o reprobo quod dixi qui
mandat alicui id quod ad
eum pertinebat ratione officii
sui / de dicto aut primo.
c. si. i. plene dicta
Nota in glo. ibi in fi
ne Et pone quod plures
archidiaconi sunt in aliqua
eccl.ia. Anero qui ipsa
committit eam archidiaco
alicuius ecclesie ut parisiensis
hic adiectam prepositum nomine
et cognovit et sunt ibi

plures archidiaconi ut appa
ret de quo sentit quid
eos esse iudices, dum quod
aut alter eos tenet
non esse cathedralis
et tunc dico quod ille est
iudex quia in tali
casu nulla est comparatio
de iudicio eam que
aut illa retinet non
ecclesie cathedralis et tunc
post dubium illa est iu
dex et impetrate impe
trari de rescriptis c. si. ut
in hoc casu consuletur
principis ut de. c. c. ij
eum glosse et de hoc ple
nius ~~[illegible]~~ / per eum
in summa c. li. s. quibus
modis vero fit est pro
gare idem nouit dece
ius de rescriptis c. et si
prima in de alias
Oppono est quod si sit
expressum nomen proprium
fiet tamen ad successo
rem ff. de condi. indebiti
l. si c. s. ticia ubi testa
tor legauit ancillam
nomine agatham vocati
que, deinde supponendo
eam alienauit et aliam
emit cui idem nomen
imposuit, dicit ibi quod
ea debebit
Solo hic si esse impedit

q testator hoc voluit
q aqui repbat tu[n]q
dictu min[us] claru, dice
tem alit declarando
dictu glose q aliquido
cte constat de volu-
tate disponentis et tunc
fit tus[lati]o ad successore
lig p decessor ce[n]t co-
[n]ss[i]sso sub nomine ipso
ita dicit fuisse in p-
Licia, satis cu appa
ret testatore voluisse
eam subrogari cu in-
posuit et idem non
aliqu no constat de in
tencione disponentis et p-
cedit dictum tepo, q
in dubio no fit translatio
ad successorem, p hoc
dico q si aliqu deiten
cone madauit fiet tra[n]s
lacio ad successore q-
uis sub noie ipso ma
dat. Host[iensis] vo dixit
q aliud est in testa[mentis]
i quibus fit lata intp-
tacio, ff. de dona. Cum
dilecti, quam i[n] c[on]tractibus
in quibus no fit sic la
ta intptacio et p hoc
videt bene ad co[n]trariu[m]
sequend. et ego dico q
si exprimit nomen
ipsi solum, nunq fit
translatio ad successorem

p regulam p[re]mi[ssa]m li[bro] vi[o]
disponenda cum regulis ad
sona [con]sulat [con]iuncta
sona de reg[ulis] p[ersona]s Et g[lossa]
li[bro] vi[o] dicta regula
[fi]n[ali]
quod Et est casus ff. de
pignoribus l. sed creditore
S[ed] Licia. Si exprimitur
nomen ipsi et appellatione
et eo vel illius uel alijs
iecturis constat, q ipsi
fuit adiectu no ad [dimin]u[en]-
genda persona, sed gratia
monstracionis et sic appe-
trahitur ad app[ellati]o[nem]um, tunc
bene fit translatio ad sub
rogatu, hunc dico casu
veru[m], S[ed] Licia ibi cum
testator legauit ag[e]llum
que sua erat tempore mortis
illud demonstrat p qua
verba adiecta apparet
q no intelligit de
illa re que tunc erat
sua sed de quacumq[ue] quia
habet tempore mortis, et ideo
q istu tum in agellum
non accepit p proprio
nomine, nunq trahitur
ad appellatiu[m] eo quo ea
no certificabat, tamen ipso
na sed certificat tempore mortis
no pot intelligi p[ro]p[ri]um
p hoc dico q si adie-
cisset illa verba q sua

et tpe mortis veniet
ilia agatha, que sua erat
tpe tempe testamenti et
non alia subrogata. ff
de admen. leg. l. ex
Lum similis, ubi similis
dud legatum pecunia a tes
tatore exemptum deinde
ab eo redeptum non debet
legatario nisi de novo
leget. pro hoc quod not.
ly et bar. in dicto §
tertia et pro hoc dicitur
ut si ipsa delegaunt
petro qui inveniretur
esse tunc episcopus tpe pri
lati ipsi si tpe date
dam tunc erat episcopus
et tpe pntacionis alr ille
hodiernus agnosceret pre
sum non est sic apre
pu si statuit ad apparen
ure et sim hec potest
Alnai solucio que in §
tertia hoc voluit tes
tator declarando ut p
pri

Oppo. ad id de l. plag
et plag sequenti ff
vili et poste solucio
in glo. que indicat p
uno, porro gcor ibi
nd dicit quod si testator
instituit posthumum non
in inter institutum posthumus

prima natus sit et omnibus pre
ea nascitur. Et racio est
quia ibi fuit non appel
latus sed posthumus et
sic pati gcor.

Oppo. ad idem de l. an
ina § l. ff de anno
legat. glo. et sic pati
in ea respondet. Preter
ad hoc contrarium sicut
dixi ad § tercia de
in § l. de l. anna quod
si testator legavit a
licui sacerdoti templi
ut ieraxcho sacerdoti le
gatum debebitur successori
si aliquis solvit quod
ibi legatum fuit factum
intuitu cause non per
sone vel quod ibi ierar
chus est nomen officii vel
dignitatis non persone ut
ibi notatur per solucione
preterita fiat contra requi
sicio l. de testa. ff. ubi
diminuat by aliter
dico quod ibi per verba
posita in legato oportet
intelligi quod testator
habuit contemplacionem ad
dignitatem et non ad per
sonam, quia relictum ibi
fuit pretium ~~seu dicens~~
~~sit ... dicto~~
~~...~~ ut dic indignus
daret po, legatum de

spectum, cum dicas sit rei
teralis dicto. s. T[i]ra
b. Item quero, non quia
potuit habere contemplatio
ad personam individualem
et corruptibilem, quod nemo
adhuc pendat de illis
s[e]cretis ipse ea etiam
sibi si ierarchicos sit non
primum trahitur ad appellatum
rone obiecti ut
dicis solucio quod de
s. T[i]ra quod quero hec
sit mors de morte pre
dicessoris. Quid si predecessor
non erat mortuus et
alius surrogatus
primo, idem esse quod successor
cognoscit sive sit
successor ordinarius sive
delegatus quia successor
sive tenetur compe
dit hic ad quod tenebatur
predecessor de solu. c. i.
... q. iij. Si ... ...
... hoc ... ...
... finalis, not quod
... illa ... finem
illorum ... pont. in co
...
... Secundo ... po
... ...
quia ... est ...
... et ...
... aliquis pone.
Si quis utrum et quod

mandatum morte expirat
et quando non, distingue
aut sit mandatum ad negocia
peragenda aut ad iudicia
prosequenda aut ad prosequendum
... , aut ... ...
faciendum. Si ad negocia
... refert, quia aut
res est non integra et
non ... ... per mortem
mandatis nec per mortem mandatarij
... ... mandatarij compleuit ut ff.
negociorum gestorum l. ...
et ... Si unius ...
et ff. mandati. Si quis
alium per mortem et l. ...
... distinguendo an
mors expirat per mandantis
mortem aut res est integra
et tunc aut ...
mors expirat per mortem
mandatarij dic quod ... et
... , quia aut id quod
... in mandatum est ...
quod ipse mandans ...
compleret si vixisset et ...
non expirat per mortem
... ut notatur ...
ff. de donationibus l. ...
... si quis et ff. si ...
petatur ... cuius ...
... aut illud quod ...
ducitur in mandatum est
quod ipse mandans. Si ...
non tenetur ad ...
et tunc est ... quod ...

cont.
...

morte mandantis
Si aut quod de so ca
u. s. ad iudicia prosequenda
et est dicendum q aut res
est integra q est ante
lite contestatam ut ff. de mu. et hoe
mu. l. fideiussor l. prima et
hoc dicit quia at illud
deducebatur in mandatu
q expediebat mandatori
et heredibus eius siei ne in
cideret in pena et tunc est
dicendum q non expirat mor
te mandantis sic loquitur
ff. de penalibus l. Si de
[…] aut non expedi
ebat et tunc expirat p
morte mandantis Si aut
res non est integra ut
quia est post litem contestam
et tunc dicendum q non expi
rat ff. de penalibus l. post
litem et C. de penalibus
in l. ij. hoc fallit in
curatore prelati cuius
mandatum p morte prelati
expirat indistincte ut
C. de penalibus c. si in de
cretis et ar. c. ne se
de vacante c. si. s. per
mortem mandantium ex
pirat mandatum ut not
clementis constituta ma
ndati in c. relate et allegat
C. de iudiciis et […]
ex […] ff. […]

quando in negociis ecclesi
asticis re non integra
p morte mandantium non
expirat mandatum et hoc
secus in iudiciis pt ce
rtum in iudiciis melior
ydoneitas personarum
sive publica sive privata
[…] requiritur q in […]
iudiciis de penalibus
[…] de penalibus c. quam
[…] ff. l. ii. de
[…] pact. C. de in
tegrum resti. l. et cau
torem Si quis quod de
[…] membro principali de
quo est principalis questio
quod mandatum sit ad per
sonam faciendam seu ex
[…] et tunc refert
quia aut committitur persona
ordinaria q nullius po
test committere et conferre
ita q mandatum ordi
narius fiat nisi […] ut
[…] c. lex […]
[…] ut in autentica
de consilibus […]
[…] collatione iiij. […]
et […] et lex
et […]
dinarium faciat ut […]
[…] de off. ordi. c. cum […]
[…] ad personam
ordinaria conferendam
[…] lex […] et

cacata et sic intelligit
goff. illa lege ff. de
iurisd. om. iudic. ut
notauit in summa de off.
ordinar. § porro archi.
et q. i. l. cogencie et
illa no revocat per
morte comittent. ff.
de iurisd. om. iudi.
l. et quia, ubi hec no.
uit glo. et ff. de iudi.
ciis l. mortuus et i. de
off. legati l. legatus
li. vi. et io. an. hic di.
cens hoc verum si con-
stat tituli admissionem
sive no tituli hic fal-
lit in offi. ci epi cuius
potestas et iurisd. per mor-
te epi expirat ut j. e.
ti. de maio. et obedi.
tu. olim et c. ti. unico
li. vi. et ro. quia persona-
lia cum persona extin-
guit ut hic et in eo quod
legit et nota. j. de
integr. resti. c. i. et
usu palii c. ad hec

Super eo

Cum quis tasset

solet aut sic summari
Si quem de iure pro-
tandi delegat sedes ap-
pellacionem remota de-
let. i. pronunciare potest
instituere quod si facere
licet io. ad quem spectat
institucio potest aperire
facere secundo quando v.
ra no attingit subti-
tate summo itaque alii
et sic Si quem de re-
putandi in brevio sedes de-
legatus cum clau. appella.
remota sub ea forma
ut delectus ad presentacio-
ne eius ad opere videtur pro-
ne ordinat ex aliquo
nullo prudica brio et
vir ordinet in pastora
et exponi. i. ordina-
cionem et si delet.
velit instare licite
pellet ios. ad quem spectat
tat institucio summo
quo obo vbi sol. soluuntur
ibi hoc

Casus Questo bti.
aliquod seu presentacio
rectoris in aliqua eccle.
mitti causa ista alium
sub hac forma
ut si constitit uobis de
quo agit ad altaque
petens retinere ad presentacionem
illius iudex ordinet
eam appella remota
ro quidem verum licet
iudici delecto quo
epo vel archiepo vel
archidiacono ad quem pertinet

institucio, presentatu sibi
clericu in possessionem mitte
recipe et si quis ad
que pertinet institutio appel
audit utrum sit contra
appellantibus defendendum
et intelligitur ita quod licet quoniam
committat alteri re[illegible]
[illegible] est eius intencio facere
iudicium episcopo archiepiscopo
vel archipresbitero secundo
libro institucionem de pre
sentari illi ad quem de iure
pertinet institutio et si quod
[illegible] fecerit est appella
[illegible] valebit quia appellatio solu
[illegible] inhibita est illis inter
[illegible] quos causa vertitur et non
[illegible] dictis

Nota quod prelatus presentandi
[illegible] iudex ibi iudex de quo
agit ~~nota de verbo or~~
~~dinet~~ alibi dicit quod sit
[illegible] ut patet supra de iure
patronatus c. iij et illud
procedit attento origine
[illegible] iudex id est presentationem
[illegible] ut dicit glosa ij

Nota de verbo ordinet
quod est verbum quod ut
infra patebit id est quod in
pluribus componitur ut in
[illegible] iij

Nota quod iudex instituendi
pertinet ad inferiorem
episcopo quod dicit ut supra de off

archidiaconi [*marginal:* cum] sat. et in glo.
archidiaconi

Nota in verbo hoc tantum quod
intencio ipse relat presentatu [*marginal:* regulat]
[illegible] de rescriptis super litteris
etiam id quod colligit
glo. in verbo intencio
[illegible] quod respectum ipse debet
intelligi sine preiudicio
[illegible] de quo Nota super
quod ista sunt arte inter
pretacio adeo quod verbum
generale quod de se signifi
cat actum id est interpretur
tamquam signum potencie
et operacionem hoc enim ver
bum ordinet quod significat
actualiter componitur
id est ordinandum preveniet
[illegible] potestatem prelatum
[illegible] et alibi fit re
striccio rescripti ne preiudicet
ordinaria potestate [illegible] de
rescriptis adhoc [illegible] omnia
intellectum et alibi quod
non fiet extensio ad
successores eius vel [illegible]
[illegible] de rescriptis significat
id est [illegible] et [illegible] capitulo [illegible]
ibi [illegible]

Nota quod appellat [illegible]
[illegible] interest etiam si in
rescripto sit clausula appellatione
remota ad hoc supra de
testibus venientes ij et de re
iudicata [illegible] ibi non de ill

Modo clam appoe̅ firmo
ta habe vim et effectu
m̄ q̄ tm̄ inter quas
sit comissio et nō im
pedit tercium appellac̄e
s̄ p̄tes tm̄ q̄ est sin
gulare ꝫ sic adhuc clau
habet effectu

Nota q̄ adhuc hodie
aliquid opa illa clau
adhoc. ī de ap pasto
ralis ꝫ c ut debitus et
de offo ordinal licet
et est dcm̄ q̄ p̄tes nō
pnt appellare nisi ex
causa in ꝑre expssa
ut in dicto c pastoral

De appella pastoral
et c ut debitus et de off
ordi lib et dt q̄ p̄tes
nō pnt ap nisi ex ca
in ꝑre expssa ut in
c pastoralis et dicit
hic p̄e et Ab. Colligi
effectus clauble q̄ per
appone p̄rui nō differt
a secutio sine clausula h̄
ordinaio cāhe est qua
secutis q̄ nō. Bolognes
quidam inferunt ad sta
tutu dicentes q̄ a sna
lata p̄ ipm̄ insertus
cessionatis non posset
appellari q̄ h̄ intelli
de p̄tibus sicut est de f
co tamquam interest

Vero q̄ delictis debit
posse arceri et instit
quia sic ei mandabat
et vim ordinandi sen
dii eo q̄ sic tendit instit
tutorum. ī de elec c
in cunctis nisi et c Ve
p̄ defectum nisi. ī de e
de p̄bris c ij de ele
q̄ supposuit. Soluci
dic q̄ est vbu gnne
ut in grijs. Dico q̄
ponit q̄tus alii me
sindicat sicut ut ordina
da pmittet ut in gō
iij assimilis est exp̄
ff de hijs qui nota
infamia l. effecti sipa
data ibi sic lege gdepn
necia l. gdempni se
ff de adminstra. tuto
l. ij de gdi in debiti
indebitis ꝑ c et si p
de p̄bacionibus l. circa
ī. c si qui aut et i
hoc vbo ī de tpe or
c cū archiepus et c
qrti ubi importat ec
q̄ qsteres ad hoc bnj
ī. c si in p̄lebibus

Vbo hijs nō q̄ vbu
triplex debet intelligi
ea q̄ sto p̄p q̄ mule
iudicat vel aliter m
ad qz fat ī de vbo
hoc c intelligen

Oppo ad idem de cle
auditor de rescriptis ubi au
ditor qui pnunciat bn
ficium alicui debeii, pt
illud sibi conferre Solu
ro Jo. an. ibi et hic, qd
ibi de auditore depu
tato in curia ro, quod
appet qd si contra cu
ria sentem qd ibi tz glo
qz aliqui reprehendunt
qui eadem ro et forcior
in deputato quo sz cu
ntandi cenitz qd tz do
ius mag in 1a cle et
c mandatum d. de rescriptis
ibi circa dicti qz deffe
cerdo glo. pt dici qd no
est eadem racio, maior
enim est ptas auditoris
deputati in curia qui
aliquo tz ordinarius
ut ibi not glo qd depu
tati quo qui p ora le
delegatus, que iurisdicio dele
gata est restricta, no
go extenda, nisi ad id
qd vba sonat tz depu
tat, ad cognoscendum cu
infrau sit debitum de
eo ibi loqui aliud
in deputato ut ordict
cum ad putacom eius
ne indicit spre iud pn
tudinem ut hic qd sentit
ibi glo. et hoc tenuit

domi Jo. de fantasijs
et est vasta qsi quia pro
casu si pronunciandi valere
debe qd sibi conferat
no agitur de piudicio
tercij eo quo Jo. ppro
pronunciat hoc iud ad
bnfm si i casu quonius
c. licet pnunciet ad
alterum de litigatibus
spectare iud pnunciari
no p hoc hec aliquo
iud ad bnfm quia nec
appet, qd esset aliquo
pntatz et quando ceterum
no ph hec iud appne
ad bnfm, s. de recepcio
pastoral in casu go
cle, collo no est actus
pcmitz contentus nec piu
dicatio tercio sz hic sic

Oppo qd non debeat
audi appo tercij, cu dele
gatus non habeat iurisdi
in eu Solo dic qd immo
habet eorum quia o. c. c
l. et tangit glo hic
audit ppo nisi in lite
ut dixi nondo

Oppono qd cet ptco
inter quas fit commissio
possint apple, no ob
stante clam la. s. de app
pastoral et c ut debitus

Solucio bene auditur
indistincte per scio in hec
ut hic et extra de electione non au
diunt[ur] relati[ones] fallit cum
apparet ex causis in sue
confessionibus ut in c. pastoralis
et quod opere
clausula appo[sita] c. romana
ibi non est in c. ut de
bitus

Queritur circa primum quia
hic fit mencio de iure
putandi infra quantum
tempus debeat fieri
putacio. Soluendo
de surrepcione. Cum te
et c. cum apostolicis et de
hostilis quod sit vi certi
infra vi menses. Sed hic
a infra iii alios quod
collatur ordinabit

Queritur an in capitulo
que hic fit de verbo
ordinet precedat simpliciter
et indistincte. Immo. Videtur
quia non quod de clausula
pluribus quos Queritur po
de quod institucio pertine
bat ad capitulum, in quibus
potuit de electione instituere
immo refert opinionem
honorum dicentium quod si sic
sunt facta c. de nouitate
de ordinacione ad capitulum
quod est decisum Hoc
autem de Sed debet fieri
de pre[bendis] c. d. in dicat

Nulla de loqui[tur] talis
casu sed in execucione de
putacio ad prudentes sed hic
in delecto, data ad diffi
nitum causam prima placet
ut in prudencia ipse cuius
dicit sed lata in capitulo
Verbum ordinet intelligatur
i. instituat per dicta de
et hec dicta deputari quod
ad cognoscendum et insti
Quid sit extra de plenitu
dine potestatis mandat alia
electionem ordinari per aliquem
delectum an expediat
ut fuerit forma c. Mandat
dicit quod sit et quod prima
debebit mandare sed or
dinacionem et institucionem
per quam habet potestatem ad hoc
. de pre. pastoralis c.
. quibus causis sint accedunt
liberatum l. et si ille
renunciatur sine causa
delectus supplebit. .
prudenciam permitte
et fi de off. or. ad re
medium hanc opinionem
probat in di. hoc
casu delecti omnia
ipsum facere, sive expediat
quod sive si ad hoc
. de ipsis abbatem
. de pre. per illos que
facerit, quia in illa .

deputatur executor p
iudic intelligit q^o Inno.
hoc c. Cu ipa suspr
quittit causam diffinie
da int ptes, quia tuc
no intendit actu face
gratiam vel alii pindici
um Host. dt debei po
dari forma rpti. j. de
conces. pben. Cum nros
Ego puto Inno. veri9
dice ut hoc casu dicam
appare expsse de inte
tione madantis ut vbu
ordinet, sapiat pnissio
quia alit intellido rp
tum esset sine intellec
tu et nullius efficacie
j. in talis c. habet effica
ciam, quia cognoscit et
indicat ad quē ptineat
ptaco Item hic pp ago
sequeo quo causam de
legauit et si fuit
ptum ipse sine eo
pn nulla pendete que
nt aliquod madat a
liqui vt ordinet eccam
vacatem, tuc videt se
si reservare ptatem insti
tuedi et face madata
in executore ad pro
udendum

Auero quid si in casu
sim c. delegati ordinet
ipse ecclam, dicit glo in
vbo ordinet et q valebit
de qsilio habitis insti^re
Sed quid si no appet
de qsensu eius dicit
Inno. idem si no appel
let habet insti^re ad hoc
j. de re iudi. Cum inter
et c. Cum super eo
de rptis expte decani
Quid si delegatus in ca^u
c. madat habiti insti^re
ut insti^at qui no paret
dt Host. q si nullam
cam rationabilem ptē
dit delegatus instiat Sed
si ronabilem cam ptendit
debet delegatus cam audi
re et si no audit ille
potit insti^e appre Ego
puto q nullo mo po
terit delegatus insti^e q
vbum ordinet hoc no
importat sed solum q
ordinadas pmittat fa
ciet q° cont^a formam
qmissiois et sic no va
let s. de rptis Cum
dilecta j. c. Cum olim et
c. p. et g

Aucero quis habebit
coactiare petentem in ca^u
c. dt Inno. q habet ins
tire et no delegatus p hoc
s. de elec. Post electionem Sed
si in commendade madit

aliquid dubium dicit
primo quod delegatus poterit
illud decidere, non tamen de-
functo officio, donec
collatio fuit ordinata
cum effectu. ff. de clerico
resi[illegible] statum quod non
puto verum ymmo puto
quod statim cum prima
[illegible] ordinandam
ad presentationem alterius
sit officio functus quia
ad hoc tendebat commis-
sio ut [illegible] dixi [illegible] pre-
[illegible] quod delegatus [illegible]
ordinande

Quero utrum quid ordina-
tus per eum potest ordina-
tum reicere, et Host. quod
aut vult reicere, quia
dicit eum iniuste ordina-
tum, et debet se intro-
mittere requiritur tu dele-
gatus sit maior ordina-
rio [illegible]
et per hoc dicit Host. quod
quocumque surgat ques-
tio an teneat institu-
tio delegati, ordinarius
non potest se impedire
ad hoc quod notatur [illegible] de
re iudi. [illegible] aut
vult ordinarius institu-
tum reicere propter delictum se-
quens et hoc potest vel [illegible]
[illegible] propter aliam institutionem

tam, dum tamen sit non li-
tigat, de potestate delegati
delegatus dicens tamen se-
quitur quod institutus intel-
ligetur exemptus a [illegible]
ordinario, quod est falsum
ff. de maio. et obe. [illegible]
et hoc quod notat glo. [illegible]
de offi. vicarii [illegible]

Quero mandavit papa
electus ut aliquem [illegible]
in canonicum, nunquid per recep-
tionem est opus confirma-
tus ut sic receptus habeat
votum solum eligendi, dico
primo quod non [illegible] recepe-
rit plenum ius et
habet votum [illegible]
mandatum [illegible] potuit
movere [illegible] et con-
[illegible] mandato [illegible]
[illegible] mandati [illegible]
de preben. [illegible] illorum
per hoc decidit aliud
[illegible] promovendus
ut ordinet [illegible]
ordinario [illegible] instituto
[illegible] ad hoc [illegible]
abbate [illegible]
cum dilectus

Sed quid si promo[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] addit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

gscriptis li. vij. c. ay. si sit
lre facultatis an ptatis
qdit ut ibi
Glo. iij. sup vbo ordinet
ponit racom dubitandi et
est hec quia dicebat
in scripto ei delegato qsti
tit uos pntandi ad al
tam ptem ptinet tunc
ordinet eciam de psa
na ydonea ad illud
pntacom ideo videbat
sibi q posset instituere
licam vaco decidendi
est quia ipsa psua rep
tua nulli vult pjudi
care et ideo glo. exspo
nit vbum ordinet i. pro
nunciet eciam ordina
tam et glo. vult imo.
p ista vba ex sint
aliu intellectum scilicet q
dictu sic ordinet eciam
quia si tale bnficium est
devolutum ad ipsam p
negligenciam in scorsum colla
tom tunc hoc agregatur
ordinet eciam stabit
pleno iure nisi iat et tunc
nulli sit pjudicium tercia
opio est q pmo
iam sup ea in sespro
sit delectus mandare or
dinaio collatoi uel tu
nat pntatam p illum
ad quem iure pro spec
tat et si remittit redi
bit ptas qfirmandi et insti
tuendi ad delegatum sz dic
q ex quo iste delect
tum est datum sup qqm
com in sespro ei exordio
tum de isto qgnoscet
et de aliis non et hic vide
qsonare glo.
Glo. sup vbo archid. ar-
guit q archid. u. eccl.
archipresbr pt qmittere
curam aiarum et hoc
vm qn hoc hz qsuetu
do Glo. sup vbo inte
comodi dicit ex tradi duo
arta que sunt plana
Glo. pemit notat q
executo sine dolo dif
ferri si tn eam aliam
sit pjudicium nisi psump
tio esset de malicia
pjudicium allet. Glo.
ult. notat ea ferme
q quid appo sit re
mota in reptis hz omnd
pnt appellare quod
nemo est item not q oo
pnt se apponere quod
negocium tangit item
q inse qtendit ad
eos de quibus no est
cogitatum z f

Causam | Si cā
simpr

est delegata duobus simul
alterius non tenetur sententia
quedam sup̄ iudicii ordine
ad discretionem

Causa in tuis. et quedam
causa matrimonialis ventilabatur
inter .I. mulierem et
.B. virum ipsius causa fuit
commissa duobus episcopis coram
quibus illa mulier
peciit sibi restitui virum
suum qui spoliaverat
eam ante desponsacionem,
cum ante desponsacionem
contraxisset, mandavit
vobis ut eam recipet in uxorem tandem
vir adeo ipsam cruciavit
et verberibus afficiebat
quod invita coacta confessa
fuit inter ipsum et eam
parentela, propter quod alter
de predictis episcopis tulit
sententiam divorcii inter
illos et tandem hoc factum
delata fuit ad sedem
apostolicam, que mandat quibusdam
quod si invenerint
dictum .B. suam uxorem
compulisse ad iudicium alterius
iudicis .G. dictum
monitorium premissa compellat
eundem .B. ut ipsam
recipiat et maritali
affectione pertractet Verum

ponit quia cum causa pluribus
committitur simul unus non
tenet. Si vero aliqui apparuerint
propter quorum receptionem
fuit qui velit et possit
ipsum matrimonium accusare
eam audiat et sine causa
decidat hic casus

Nota quod causa matrimonii licet
committi episcopo quod dicitur
bonaguida esse de facto
lo. Cune ut si committitur
uni sit episcopus. Si pluribus
unus saltem sit episcopus
cum clausula quod si ambo
non fuerint Epe et c. de eo
in spe de rescriptis pertinet
cum .I. rome forme .i.
Nuc de instructione ad
hoc .I. de qui quinque
presbiteros

Nota quod confessio facta
per metum non preiudicat
de quo in glosa. Nota
quod cum causa committitur
simpliciter intelligitur committi
et petitorium et possessorium
ut .ff. de sequestr. c. l.
et dic ut ibi

Nota quod possessionem dicitur
per compedium de causa possessorum
pastoralis. Item quod spoliatus
ante omnia debet restitui .ff. de resti. spol. c.
in questione

Nota quod cum causa committitur

pluribus intelli. committi
no in solidum. Nota quod
sna in ca matrimonij
no fuisset i rem iudicatam
quia non comperisse hic
pbat.

Oppo quod debuit stari
confessioni mulieris. C. de
elec. per inquisitionem. ii.
de confess. per totum, facit
cum actibus notoriis de
cohi. cle. c. fi. et noto-
rietas impedit restitu-
tionem. C. de fil. presbiteris
constitutis. ii. de divor-
tijs porro et c. signifi-
casti. Solucio sm Inno.
non tenuit confessio quia
in absentia iudicum facta
sed idem sm eum si in
presencia, quia tanta erat
viri sevicia et potentia
quod si mulier aliter diceret
vel negaret eam quantum
affligeret. Dicit tamen
quod propter hoc quod sit vir potens
non inferatur metus
nisi realiter precessent
metus vel verba alio-
quin libera. ii. quod metus cau.
ca. c. i. de resti. spol. c.
alias. numquam valet
confessio mulieris cum semper
vir sit potens super
mulierem. Contrarium tu habes
[illegible]

Obcia, glo. Inno. cla.
est, sed contra hec verba
Nota quod comminatio vel
inductio sufficiente metu
mulieri, quod intellige de
verbis comminatoriis. ff. quod
rerum actio non datur.
l. i. §. Nunc onerande
et quod ibi no. glo. et Bar.
et per glo. illam dicit Bay-
verius se defendisse
mulierem que consenserat
alienationi rei sibi ypo-
tecate pro dote potesta-
do, quod obrenebat
vir suus faciebat ut se
per hoc videatur fecisse
non libere et ex hoc in
instrumentis talibus solent
apponi non vi non precibus
sed libere pure et cetera. Baldus
esset questio de clerico
qui ad verba sui prelati
renunciasset alicui iuri
sibi competenti sm eum
ego hic in hoc aliud
puto, non cum tam faci-
liter debet presumi metus
respectu superioris ad sub-
ditum. ff. de presump. quod
metus ca. l. non est sile
de renunc. Super hoc sci-
cut vir ad mulierem cum
vir sit privata persona
et habeat iura in muliere
ut privatus iste obsequitur
mulieris super quo fieda tenuisse adva
leyanum quod hec dicunt aliqui quod si vir
et mulier se obligant in eodem contractu p
simum mulier intelligitur libere

quod h' no est v'um, dic
tamen ut in c. s. honora
de et in c. ope. de sponsa
et obli. S. vel solue
aliter quam prima quod ecia
si confessio fuisset facta
coram vtroque iudice et
cessante metu, no teneret
in preiudicium matrimonii
vt in glo.

Glo. prima dicit quod
confessio per metum extor
ta no preiudicat confite
ti. Contra glo. que dicit
quod sententia separacionis
lata no tenuit. Primo ex
eo quia ad confessionem
mulieris tantum per metum
extortam lata fuit.
Immo si confessio fuisset
spontanea ambos con
tinue separari no debebat
ne colluderent adinuicem.
Item ex eo no tenuit
quia lata fuit duobus
simpliciter commissa et ideo
sententia per vnum lata non
tenuit. Ex quo patet
contrarium intellectus no ha
beat facit. S. e. pruden
tiam. Glo. ij arguit quod
vbi aliquorum presencia de
sideratur quod actum in eorum
absencia no tenet et ar
pro et con. et soluit
intellectu glo. oppo

et vi quod aliter de iudi
cibus potuit procedere vt
opponit glo. et solue
ut in ea. ad cuius glose
solucionem oppono quod quod
dicit quod sine desideratur
presencia propter vtilitatem ne
cessitatem absencia vi
at, de c. Quanto S. j. de
de cler. vbi absens potest
ratificare factum in sua
absencia. Ideo h' Solucio
aliqui desiderat presenciam
alicuius ob fauorem pub
licum et procedit dictum glo.
aliquando ob preiudicium et pro
cedit quod dixi.

Oppono quod no debuit
papa mandare vxorem
restitui ad omnia. quia
no erat spoliata per eius
maritum eam dimiserat
vigore sentencie et sic no erat
in dolo. Item mulier no
appellauerat ex sentencia
sed de re iudi. Extra
cap. soluit primo. quod si
no destituit quia non te
nuit. Postea mulier o
missa quamuis de facto
electa potuit se petere
restitui. Sufficit enim quod
tamen est dimissa. S. de
resti. spol. Ex tenore
et ex eo quod de Scilicet
si sententia foret rite lata
reuocat omnia et pa

no suspensa, sed si suspensa
quando rite lata remo
uat omnia in statu pri
stinum. ff. de appellatione
hostis dicit dato quod sen
tencia sit rite lata quo
ad opinionem, non tamen quo
ad veritatem, audiet
mulier etiam sine appone
re sententia in mariorum non
transeat in rem iudicatam
ff. de re iudi. lator etc.
nor consanguinei et suf
ficat quod mulier opponat
aliquid... tenere sententiam
quod declabo in glosa
tor

Non tamen dictum primo quod
sententia iudicis que non te
net tollit quo prius
latam eius vigore agere
interdicto vim vide adde
ff. c. Cum tamen insi et
interesse opponere cognoscen
te

Nota quod ad sententiam valida
requiritur iudice iu
risdictio et competentia, iurisdictio
de officio dele. pastoralis
si in causa delegata
duobus vel pluribus simul
in clausa quod si non ambo
vel omnes, tunc licet omnes
sciat iurisdictio, quia iu
risdictio est res individua
iurisdictio est apud quemlibet

in solidum, non tamen exercitium
iurisdictionis est apud quemlibet
nisi unus ab alio subde
leget facit. ff. e. prude
tiam secundum glosam

Glosa super verbo unus
quarit et remittitur de eo
dicitur quod iurisdictio si plures
sunt iudices et unus
sine alio procedit an
valeat sententia Et dicit
quod non

Pro cuius intellectu
Oppono quod unus solus
iudex potuit procede
re. c. quamvis Solucio
si alter sibi commisit
bene tenet ut ibi alias
non ut hic

Oppono ad idem de el.
Si unus alio incipit
proponimus ff. de re iudi.
ubi dicitur quod tenet sententia
alterius Solutio aliqui
quod tenet sententia in illo
custodia ut ibi, non diffi
nitiva ut hic quod non
est verum, nisi essent de
putati ad universitatem
causarum

Oppono ad idem de el.
sententia de off. presul
ut c. de auc. prestan
d. ff. Solucio aliud in
pluribus ordinariis qui
intelligunt deputati in

permulacio gl.

solidu ut ibi nisi de
putet plures ut vniu
sitas, tunc iurisdictio non
est apud singulos. s. de
off. or. Irrefragabili
si i pluribus delet da
tio simr pcedit lra
de quo plene no
in dicta lra. Si vni
ex pluribus qui demandasset
causa qmittitur pluri
bus delegatis alter non
est in terris neque de hoc
in extra ti. ij § restat
in pn, et dic qd simpl
qmissio no h. s. e. Si
vno legatos Scanno
si cum clausula quod si non
omnes etc.
Glo vult signat quam
et solut. Extra hic mu
lier peciit restitui et
copte viri obtinebat
consanguinitas et tn non
obstat. s. de or. cog.
Intellegimus est contra
riu vbi agenti obstat
copto consanguinitatis
Sed ca. no audit. u. lex
obiicet gradu i deferes
sando et diuina lege
phibitum, pro. lib.

Causam. Si dele

gatus est dominus impe
trans liciate recusat
hoc dicit, pro tanto commissio

quorum vnus iudices remoueri
et alteris subrogaciones
post hunc de dolo et co
tumacia cap. s. qui si
eliuu Cam primo etc.
Casus in tribus zo
orta fuit questio in
fi et c. de ardena su
natiuite agathe deare
dicti c. causa sup hoc
qmissa fuit epo vro.
non lincolen et ludouico
petrorum ipsius ff. si a
ludouici epus, erat
dominus dicti c. pfat
f. habuit cum suspectum
et consulit papam et papa
ad peticionem eius amo
uit eum et loco eius
surrogauit abbatem
herefordien. Sic casus
Notat glo. arguit
est potior causa suspicionis
Si iudex est domi
aduersarij ad hoc siiij
iiij Cum ritum Sed
dic qd est potior casus
hic qd arguit nisi deu
dendo glo. dicitur hic no
pbari, qd fuit recusatus
iudex h qd fuit alter
surrogatus, no excepc
tata pbacione
suspicionis qd sit facili
ad hoc qd nota j de
iudi Causam que

de offi. et ptate
iudic. delega.

Di. q. vnum li. vj

Nota quod delegatus a papa sus-
picionem recusat et eo casu
quo sunt plures delegati
si dati sunt cum clau-
sula si non omnes tunc pro-
banda est suspicio co-
ram delegatis vel
coram arbitris ut supra e.
Si cum vnus li. vj.
Oppono ad hoc ad. c.
Cum contingat de fo. com-
pe. Solucio aliquando in-
ipso est dominus contra quem
si recusset suspicio racio-
nem ipsa dominus feodi qui
cognoscit de causa suorum
vasallorum ut supra de fo.
compe. ex tenore illa
aliquando aliud tamen est pro-
cedit lra nostra
Queritur quid si iudex
sit consanguineus vel fuit
advocatus adversarii
Glo. respondet de quibus
hominibus et similibus in
spe. ti. j. § Sed quid si
si similis causa sub-
ventionis esset si iudex
esset institutus heres in
totum vel in partem, di-
cit eum suspectum, nam
fuit est res cuius est
supra c. ff. de ritu nup.
Illud Queritur contra
quo probabit suspicio
ut ut j. e. Suspicione
glo. videt casus in quibus
iudex potest recusari

et melius supra e.
Queritur an possit talis
esse arbitrator dic quod
sic quia etiam in sua
causa quis potest esse
arbitrator licet non arbiter
ff. de ope libertorum l.
cum libertus supra de iureiu-
rando c. cum vallis
ubi notatur hoc et Inno-
centius ibi plene dicam, ar.
glo. que ponit vj casus
recusandi iudicem

Cum te

Di. de-
legatus pa-
pe committit causam non
in toto a subdelegato
appellabit ad eum non
ad papam hoc dicit de-
cisa questio et eius
solucio ibi Si super.
Nota quod delegatus pape
subdelegat etiam non
in totum Item quod sub-
delegare potest vni vel plu-
ribus glo. in verbo causas
Nota etiam quod debet sub-
delegare personis certis
quod dic ut in glosa
et hodie exponitur
que facta sunt persone
de rescriptis Statutum in
prin. et supra in vno li. vj
Nota casum in quo non
appellatur ad papam
omisso medio § vlt.

Causam quam expresse consulit papa fre-
scris, quam tibi ad commisit ut ante pene
... et expensis ... tuis causa
... alteri ... sua vel
... contigit quod a subdelegato appella-
... vtrum ad papam vel delegatum ... ad me
delegatum debeat appellari et papa ...

† thematis quod h... appos...
... ipsam ... definitiuam ...
que non tenere

nisi causa subesset
coram delegatum
¶ Oppono, q(uod) no(n) debe-
at app(ella)ri ad delegatu(m) s(ed)
ad p(ro)p(ri)am p(er)s(on)am e(xtra) Si p(ro) debi-
to et c(apitulum) Si a subdelegato
li(bro) vi° Solucio regula
est q(uod) ad delegatum sub
delegatum no(n) in totum
ut in t(er)cio app(ella)ri debet
fallit in q(ui)nq(ue) et co(n)
in eis ponit(ur) h(oc) e(st) ad(eo)
q(uod) loquit(ur) i(n) casib(us)
i(n) quib(us) negat(ur) dele-
gatu(m) subdelegatem
h(ab)ere iurisd(ictionem) cu(m) effectu
ut q(ui)a dicat(ur) cog(nosc)ere
vel quia d(omi)n(u)s delega-
ti p(ri)mi defunctum
re integra ubi q(u)ero
nu(m)q(ui)d subdelegat(us) possit
de ill(o) excepcione cog-
nosce(re) Spec(ulator) ti(tulo) i(n)
§ p(ri)ncipi § item q(uod) d(e)
ca et seq(ue)nti (et) q(uod) sic al-
l(egat) tamen co(ntra) quod vi-
di alleri in hoc s(e)c(un)d(u)m p(er)
quosda(m) dicentes q(uod) nul-
lo mo(do) potest cognoscere
subdelegat(us) excepcio(n)e(m) cog-
noscere nec delegat(us) sub
delegantis a quo depen-
dit. Ego allegaui in
q(ua)m casu c(apitulum) Si a sub
delegato li(bro) vi° ubi h(oc)
p(ro)bat(ur) in v(er)bo admitte

q(uod) s(ed) excepcio nulli-
us s(u)i q(uod) delegat(us) sub
delegat(us) no(n) h(ab)uit p(ro)bat(ur)
p(otes)t cognosci a subdelegato
et ab eo admitti vel
remitti q(uod) h(oc) d(omi)n(u)s An(dreas)
addicionib(us) Speculi v(er)-
bi supra ad con(tra) ill(u)d
fundo q(uod) racio q(uare) p(ro)-
hibe(tur) appellari ad de-
legatu(m) subdelegatem
h(oc) casu est quia a(p)-
pellans foret sibi gra-
u(is) cu(m) appellat, dicat
eum iudicem ad que(m)
p(ro)uocat(ur) s(ed) hic negat(ur) a
delegatu(m) subdelegat(us) a
iudicem, (et) p(er) h(oc) non
infert(ur) quo mi(nus) ip(s)e
subdelegat(us) possit cognos-
ce(re), q(uod) subdelegans d(icitu)r
legat(us) anq(ua)m subde-
legasset et ex p(ro)c(es)-
su causam ad se reuoc-
auit cognoscere possit
q(uod) hoc est cognoscere in
sua iurisd(iccione) ad hoc
c(apitulum) de p(ro)p(ri)is q(uod) licet
r(e)la(tum) p(otes)t, n(on) cu(m) s(uis) ...
git co(ram) eum suspicio
ut quia suscep(er)int
est comod(um) eo iur(is)
ut p(er)portulas, tunc ei
no(n) est ut dixi in ill(o)
c(apitulum) S(ed) licet et no(n) g(lossa)
ff. ad municipal(em) l(ibro) de muni(ci)p(alibus)

deleg et p-
-dicit delecti

m pn° Et p hec hec
intellectm sentem c. qui
a subdelegato et nō lz
aliceris an vnus delegatus
possit causam committe pluri
bus dic q sic z sm Jnno
q pbat lra, q plu
res possint vni comitt
et idem g° et eqno
Jz pone q eo plu
res delegs vnus vult
plurib9 subdelegare Jnno.
tenet q valet subde
legacio p hanc lram. ite
quia hoc nō phibet
et requirit pluralitatem g
cessum, j. e. pastoralis
respon° et c. cora
et c. sn. alij ut refert
Jnno. dicit q vni soli
ppt absurditatem que
sequeret, si comitteret
plurib9, qui contraria sentia
ent ad hoc. de e. qua
ns hostiens tenet pri
et ad absurditatem re-
spondet q eo alia ca
tale est plurib9 comit
ti, de qua j. e. prude
ciam et tolli absur
ditas et contrarietas
remedio c. fi. de
re iudi° dicit Jo. an
in decretali ia non
inuenit huic casui lo-
cum cum prudentiam quando

plures delegati fuerint
contrarias sentencias non aut
qn vnus eorum pluribus
subdelegat plurib9
qui invicem sentiant
contraria applicandum q si
esset principio statuit
q non posset subde
legare, nisi vni vel
plurib9 in solidum sicut
dicitur in committente vo
cem suam in elec. de
elec. c. vlt. z ad omissa
rius adhuc de penis
Sed dno. c. li. dic ten
q de vite mris tenet
delegare et q dicit c. fi.
de re iudi, dico id hic
locum si subdelegat
in totum, tunc erit
in opinione delegati sub
delegatis, approbare quam
sententiam voluit per illa
lram, et dic q plures
ut ibi

Queo. nunquid sicut pre
dixi q hic dicitur q de
beat appellari delegans
immediate et nō pmus
dic q sic qn nō in to
tum subdelegatur. lig
hostiensis et pe dicit q
precedente qm in rpto cat
clam la appellatione remota
q infra dicetur j. e. super

qoim et p'mum tene
¶ Quero q'ia hic dicit
q' delectus resignauit si-
bi simatum Quid si sola
qcruc̄om sibi resigna
uit dic idem ut s. e. Si
a subdelecto li. vi°
¶ Quero delectus q'uis du
as dignitates vnitas/
datus sub nomine dig-
nitatis obiit et ille
due dignitates qferut
duobus in quod vtrum
cat delectus uel neutr
vel vtrum eorum est hac
qom disputat Jo. an
et ponit in re. la. Cum
in sup. li. vi° ubi condu
dit q' aut in nomine
cat altera dignitas sup
pressa et tunc surroga
bit surrogatus in dig
nitate no suppressa. aut
vtraque dignitas reti
nebit suum nomen in omnio
ne Sicut. s. de maio
et obedi. Cum i ecclesia
et de arbi. qpoite
Et tunc aut vtraque e
rat capax delegatus
aut no vtraque Aliud
membrum aut neutra no
cadit hic. Si no vtraque
ut q'ia erat proch
uel beneficium simplex erat
unitum dignitati succedat
surrogatus in dignitate et
alius non Si aut vtraque
dignitas erat capax
uel vtrumque beneficium tunc
vtraque surrogatus suc-
cedat pro hoc ff. de q.
et demo. l. si ius legatum
delectus prius tenebat
locum duos pro hoc s. de
inrepro. c. i. et ii. Quod
cu° Si causa qmitt
pluribus sub nomine bene-
ficii et eos qtinet
vtrumque beneficium qferri
vni disputat idem Jo.
an et ponit in sua la
q. i. sup. et qcludit q'
solus surrogatus qgnu
tis tenet cum locum
duorum sicut cum qo duobus
delectis alter alteri qmit
tit d. e. Quamuis et
e licet ad hoc pro
q. i. Delatus et s. de re-
iudi. Cum olim et ple
nius dic ut i dicta re
¶ Vltimo nota casus in
no pot appellari ad superiorem
obmisso medio et hoc
potuit esse ro dubii
dz ro decandi dicet s.
Super questionum Glos.
qponit literam arguit
et remittit
¶ Glo. ponit vi casus re-
indicans, dt. ky. so. a.

-uestio quare hic glosa
-otat argumento, cum hic
sit casus in[illegible] dire vel
let glosa quod ista de
retal non dicit in dire
[illegible]psatu sed aliud sirro
patu quod sit in[illegible] esse
re non suspecto ut not.
de iudiciis causam

Relatum

hec de creto
et sequens videntur cont-
rarie ideo secundum legis sub
auditur ut infra probat
[illegible]uatur tamen ad tex-
re dicit per litteras quas [illegible]
[illegible] iuris delegati
hoc dicit quod dimisso
ibi Rod. itaque
Casus archiepiscopus et
sui suffraganei consulunt
papam per se sepe contingit
causas commisse per de
cessoribus nostris in[illegible]
re non autem per eos com-
plete fuerit a se apta
dele, velle scire an
morte ipsius manda
non expirat delegatus
[illegible] videt [illegible] ut in
textu
intellectu glo. [illegible]
[illegible] volue ut
[illegible] plenius dicam ubi
[illegible] intellectum

[illegible] se sum abbatis
per litteras contestari [illegible]
negocium

Hanc[illegible] ita [illegible] cum sua
concordia
Rod. ibi obitum quod pon-
dit obitus delegantis
non sibi delecti de hoc
in capitulo proximo
Rod. aliud esse in legatis
quam ordinariis sunt et in
questoribus [illegible] p[illegible]
et in executoribus gratis
hoc probat in de off. le.
c. ii li. vi. de heretic.
ne aliquis et in c. si sup
gra de auditoribus [illegible]
unde quod notatur in cle-
menti de rescr. auditor
tamen dicunt legiste
quod in delecto a princi-
pe morte delegantis
non expirat mandatum
causa re integra, colli-
gitur hoc ex lege ff. de
iurisdictione omnium iudicum
respondetur ubi quod
ibi de prin. i. a principe
sum [illegible] et goffredus
canoniste hic tenent
oppositum et in c. scripti

Gratum

Si de legato
citavit ante obitum de
legatis perpetua est iuris-
dictio et [illegible] remaneat
qui coram iudice a quo
appellavit testium [illegible]
[illegible] vel alt[illegible] cam

prosequitur. Questio domino
et solo, et ibi Rodo
quelibet possit subdivi-
et protest contrahebunt.
Casus in terminis est quod
cum posuit ipse pater
iste causa quedam
commissa fuit iudici de-
legato ipse statim citat
partes, lite non contestata mor-
tuus est delegans
quero dominus propterea pos-
sit procedere delegatus videtur
ipsa quod cum citatione re-
forma dicatur ceptum
et maxime si delegatus
non sit certus de obitu
delegantis, potest et debet
in causa procedi et te-
nebit quod fuit iusta
diffinitiva. Secundo instabat
iste, ecce quidam appella-
vit a iudice primo in
perempt tamen in adproduc-
tos testes et attesta-
tiones receptas perempt
primo modo publicari contra
dicitur hoc appositum re-
incepisse intelligitur vi-
detur ipsa quod ab appel-
lacione recessum si sit enim ea
commissa fuit cum qui
appellavit consistit per
cessisse.
Talle quod sola citatione
perpetua iurisdictio delegati

Item si quod per contrarium sen-
tentiatur quando omnino si
et glosa finalis dicitur in l.
tales contra.
Nota quod citatio sit per
edictum quod statim dicitur
textus quod per citacionem neg-
ocium dicatur ceptum et
ad hoc nota quod sufficit
aliquid quod sit contra quod
ad comparitionem non tamen dica-
tur causa cepta ymo plene
cepta ut infra patebit.
Nota de verbo maxime
quod notat idem esse in con-
traria per hoc glosa in glo.
textus quod in isto dicit contra-
rium quo omnino ibi sint ea
commissa sunt hoc quo-
niam etiam cautelam iuris
sulti ut non responderet
nisi dato sibi casu
scripto ne postea dicat
eum male respondisse p.
dici non poterit quod si
scripto casu vere respondet
et imputabitur male in for-
mati, et hic dicit quod est
precium medico et professor
in vitam animi.
Oppono quod citatio non
tenuit quia non precedit
sed per incertum fieri debet
aut de litigiosis contra
coll. viii. de litigiosis
.... l. prout ad. el.

tum notissimi et l. Si
quis ff. de app. Cum para
t. Solucio olim pro edic
ta notatur quod que pone-
bant in albo pretoris de
quo in tit. de edendo de iudi
c. de foro competenti si
quis contra et fiebat dra
cura maiores iudices hic
ro potant de quo in
spe. de citatione § sequitur
vide b et nota quod hodie
sta grisius pro hoc quod notatur
in c. Si adversarius ff. de
eo qui mittitur in possessionem
ergo dicitur in c. cum
secundo et quod ibi notatur
glo.

Suppono quod hic in secunda
parte dicitur de eo qui
appellavit de eo qui pro
duxit testes coram iudi
ce a quo et ulterius pro
cessit in causa videtur
sufficere unus actus ff. de
appellatione Solucio non
solucio secundum grisium
primo quod hic suffecisset
alterum scilicet indicare per
tem et in terminare pro
sequi seu appellationem; sed
fiat ut videatur appellationem
terminare Et hoc
concessus dicit quelibet
actum iudicialem, sed
coram iudice a quo suf
ficere pro hoc ff. de re iudi
cata et dicit c. Solici
tudine/ Ad quod oppone
de c. Si a iudice et
quod ibi notatur in glo
iij de app. li. vi.o Solucio
intellige predicta
qui appellavit coram iu
dice a quo faciendo
aliquid iudicialiter quod
non tendit ad conclu
sionem iurisdictionis iudicis
sicut in collis textus
Secus si tendit ad conclu-
sionem secundum ut dicit in
glo. ad hoc non obstat quia
vide, et ideo dimittit quod
primo causa potest videri
velle stare iudicio iu
dicis a quo ideo tollit
appellationem Solucio aut causa non
sic videtur primo potius
contra

Suppono quod citacio sola
non impetret sed requiratur
litis contestatio ff. c. app. Solucio
illa dicit lege pro
sub [illegible] cum dicat
ibi ante litem contestatam, dic
et citacionem ibi primo
sufficit quicumque actus
iudicialis dummodo sit
validus et citra cita-
cionem ff. e. licet ubi dicitur

Alii soluunt quod hec
corrigit precedentem Sed
non est sicut in precio
Quia non debet esse con
tractus in hoc volu
ntate in tenere precedentem
Si dominus loquitur aliqui
sicut predicti soluunt
et fuit opinio Jo. quam
ponit glo. in l. et que
ff. de iuris omnium iudi
Alii tamen ut Martinus
sentiunt huic contra quod
loquitur unus in lege et
quia facit pro Johanne
quod enim ibi dicit speci
ficari iurisdictionem propter quam
negocium agi ceperit
debet exponi quo
modo et pro concernentibus ac
tu validum l. ig. alias
dicatur negocium inci
pi litis contestacione. Ipse non
est ea quia non dixit
agere sed agere velle l.
Amplius ff. rem ratam
habere. Sed hic queritur
de inceptione secundum eam
cum iurisdictionis que non
potest dici non cepta ex
quo aliquis actus iu
risdictionis emanat. Alii
sicut quidem eciam distin
guunt inter delegatum
principis et alterius dicen
tes quod delegati principis

iurisdictio eciam re integra
non finitur probatur per verba
principalis litis posita in l. et cum
delegatus alterius fatetur
quod finitur. Sed hec opinio
reprobatur hic in ambobus
c. in quibus de delegato
principis fit mencio et eciam
reprobatur glo. in l. et cum
et exponit verba principalis
que principes dat iudi
cem eo animo ut faciat
ordinarium tenere, ergo simi
lem precedentem infert a
quod dico in conclusione similiter non
lenens tenere opinionem Jo.
unquam sui indixit Re
latum qui forte non legit
ultimas sed oppositum fuit de
c. Gratum et ita sen
serunt unde fert glo. super
Gratum relative recitat
me vituperatum

Oppono quod eciam contra
quedam actu iurisdictio
non extinguatur iurisdictio
delegati ut c. Cum super quam
li. vi. Soluo ibi speciale
quod delegata iurisdictio ut exe
cutoris sit breviter a ce
dit alteri ut ergo que
non extinguitur ratione sacra
menti sub gratia tamen
principalis litis ut ibi

Oppono ad idem ecc.
Si aliqui de heretici
vi. Soluto ibi speciale

c. super questionibus in principio. Sed hic est contra
ibi enim dicitur eum dicta eius inchoari per
eam litis contestacionem

ra deleta iurisdictio ut exe
cutoris super beneficio
dei favore ut iurisdictio
inquisitoris heretice pravitatis
ita re integra non ex
pirat
Oppono ad idem de c.
i. de off. le. li. vi. So
lucio ibi. Cum dat iurisdictio
dicta ordinaria que non
cognovit re integra
et in l. et c. per alleg.
hic de delegata per hoc in
c. i. petisti ubi de hoc
archidiacono tamen dic
(?) delegatam et ordina
riam, quia ordinarius pro
cedit iure suo, sed delega
tus delegatis eo quod ex
pirato re integra non potest
eius vice agere
Oppono quod non semper
re apparenti, comparendo coram
iudice a quo, de eo qui
mittit ut ff. Cum ve
nissent. Solucio ut ibi et
in pactum quod quia non re
mittet iurisdictio plene
expressa, de decensu (?) cum
accessisset
Oppono cum c. i. glo. quod
non dicitur negotium ceptum
per citacionem sed per litis contesta
tionem ut dicto c. inter
de re iudi. Solvit glo.
ita in eo dicit quod ceptum
eius ad perpetuandam
iurisdictionem, non tamen simpliciter
quia opponere potuit
legitimas i. declinatorias
ad ut in c. pastoralis
de eo cepit
Queritur pone quod delegatus ol n
mortuo delegante re
integra hoc ignorans
processit an tenet processus
glo. ii dicit quod non obstat
quod opponit de s. rescripto
instituta mandati et non
solvit, ut quod inducit
legem. Cum in provincia
pro et contra, de hoc dic
ut i. de preben. dudum ad
si li. vi. vel solve sic
hoc sed quod s. rescriptum loquitur
in mandato procuris, quod
non est odiosum hoc in
delegata iurisdictione que est
odiosa et restringenda
vel aliter an et quod si
mandatum mandatum plenissime
dic. d. c. Cum et quod
ad propositum vera est de
cisio glo. et dicit ut in
dicto c. Cum abbas
Queritur quia dixi quod delegatus
per quemcumque actum iurisdictionis
perpetuatur iurisdictio, pone quod
delegatus erat datus sub
certa die ut tali tempore
cra procedere posset et
non prius, processit sed
inquid per illum actum

petuat in ffo j. o. ar
firmando disputauit
quod non, quia sunt multi
quod plene not. in c.
Cum pludes. j. e. li. vj.
Ego dicam j. e. licet
Tertio finalis not. quod quis
iuri suo renunciare potest
similiter quod iuri suo quis
facit et super hoc remit
tit ad multa iura.
Queritur utrum si rector
occupat mandatum de le
gati ipso iure, dic quod sic
quod tamen plene dicam
de test. c. Cum venissent
ubi tenet contrarium ut
ibi videtis et ad hanc
materiam est quod notavit
Arch. in c. vj. Notanda
Notanda dunc quia
hic dicit de delicto ut
de impetutie ar quod
rat pupilli si non incepit
uti et fungi i plato
Et Innocentius quod si incepisset
uti successor potest per
sequi si erat in eo quod si
sibi spectabat ad succes
sorem etiam si nomine
ipso Si aut non incepit
secus C. de inoff. tes
tam. libros Si pater
et l. Si quis si et l.
Sinius § si. Si autem
nomine ecclesie fuit etiam
si non cepit successor
agere potest ut c. e. Cum
quid si cum plata quod
sum est nomine spiritu
alitatis sit Innocentius quod ge
neraliter potest successor
nota per hoc fact. j. de
se. compe. dilecta et
de rescript. Significauit
Innocentius quod tamen intelligitur
ut dixi j. e. cum olim
quia dictum Innocentius non
est verum simpliciter si limitata
ibi sicut plene nota
et de hoc in re. la
in pro. li. vj.

Prudentiam

Casus Et ea quando
tres delegati cum clausula
si non omnes, presens quod
appareat de impotentia
vel voluntate et de
procedere non possunt, et
procedunt in effectu agunt
si causa committitur
cum clausula quod si ambo
et hoc dicitur responsio ad
ta Et diuiditur capitulum
in duas partes in
Secunda parte, ibi postulasti
videtis in qua dicit
prima format duas
In secunda parte solutio
etiam addit tertia quod
In tertia ponit progressum
ad plenum casum.

In hoc casu Decima ibi
dicimus quarta ibi Item
causas. Summa patet subdividi
in duas, Item quod quod post
monet quas quas
casus in tinis et quid
proposuit ipse. Causa
committitur tribus iudicibus
cum clausula quod si non omnes
interesse nequiverint, duo
nichilominus in ea proce
dant, duo illorum tantum citant
reum, queritur utrum ille
teneat venire. Quod dicit
habet tres iudices citat
eum etiam in tinis conten
to apparuit coram
duobus tertio absente nec
excusante vel commit
tente vices suas, queritur
ad duo predictos possit
in causa procedere et eam
summa diffinire ad secun
dum non videtur ipsa de
cretalis respondendo ad secundum
intelligitur summa soluta
ad primum dicit, quod cum aliquis
delegatus non ostendit
se cum aliis legittime inter
esse non posse vel alias
de hoc constare non
potuit alii in causa
quoniam procedere non debent
et si fecerint non valebit
processus quia integra est
iurisdictio quod plures simul
summa et ipsa liberas

cum committit duobus
quod unum et sub quam duo
bus et quia si eum faceret
forma rescripti non serva
ret et per hoc intelle
summa questio soluta quod
si tres tres citat preter
duo illos tertio absente
procedere non possunt unde
item si duo tantum citantur
reus ad ipsos citatus
venire non tenetur hoc
enim nisi in commissione po
neretur, quod si omnes inter
esse non potuerint duo
nichilominus procedere possunt
quamvis ille qui citatur sit ar
guendus, quod mandatum
apostolicum excequi contempsit
sed non est ponenda
tu scribit duobus cum
clausula quod si ambo etc.
Nota quod capitulum debet
cum molestia cum qui
loquitur, sicut facit hic
ipsa in principio ibi prudentiam
tuam etc.
Nota clausulam quod si non omnes
interesse nequiverint duo
exequitur de qua nota
Item nota quod hoc agga
tur ita quod hic faciunt con
dicionem Item nota reprehen
dendum illud quod fieri solet
ibi solet fieri facit etc.

de tempori ordinatis

c. ii.
No q nomine sine in
telli diffinitial dehe
nor sit q appellandi
sit l. s. p vidua et j de
in rem verso
Nota q sna diffin
tia dicitur calculus ibi
sine calculo ro quia
calculata fieri debet
plene veritate inquisi
ta j. de re iudi cu inter
No modum respondi que
stis ut cu proponit plu
ra que p unicam solu
cionem tolli possunt simul
iungantur et ita fecit
hic papa et ponda q dt
hoc casu q duas quas
premissas notat unus
sit in effectu
No casu in quo unicus
testis suffit s. in causis
ibi p ectu mam et hoc
ideo q agit de modi
co prandio
Nota q processus duos
iudicu absente tercio est
nullus ibi nichil repu
tabitur egisse et ex hoc
arguitur q p tercium pro
cessu non spectat inspe
tie dum pludes li vi
ubi de hoc in glo. fi
Item no q canonica
est appel debita et fecun
rectam ex pedicioni canonicas
ut sunt pludes iudicum et
hoc colligit ibi illa ipe
No q sictum q sit fa
ut potius duobus q uni
et tres q duobus causa
committan ut in glo duobus
No p quali allegacione
ibi canonicas p hoc facit
ibi j. de eo q dabi clc ve
Item no tercio in toto
esse indicium q pluribus
fuis confirma
Item no q comparau
illa fieri cetra et contra
forma rspti alibi cap
pant cons et pter dic
toc Bi cui li. vi
Item no q ille excedit
fines mandati qui con
tra formam iudicat vel
expone iudicale. ff. de
arb.
No ex adiecione q
Si omis no potest l. ib
in potem includit ve
tatis unde q di de eo
delecto in pedito precit
est in nolente ex hoc
no q ille di no posse
qui non vult
Item no de hoc nescio
volunt q denot pres
voluntatem libera aut non
velit no denot pres
voluntatem si cu quadam
deliberacione suspensiva

c facit in c. Exgota ibi
si reus no velit tamen
ipe viua accipit pro
siquo
Nota quod delets qui sit
causa no exequitur de
legacionis traussie et
agnendis et an propter hoc
re puniendis tangit vna
glo.
Item no comparari sub
terfugitorum et contempne
tem quo ad hunc capitum
Respondeo no quia alio hoc
sunt poena pariua
magis cum peccat contemp
nens quam subterfugiens, de
quo est expresse contra.
de re quam mine consensu
de bap. maiores. Item
hic habetur quod si duo pro
cedunt sine tercio illo se
cum excusate processum
nisi quod inmediate iste pro
cessus potest validari per
eius consensum et per
suam ratihabitionem de
hac glo. in versi dicit quod
non
Contra hoc oppono c.
de elect. Quod sicut re
spondeo Immo, quia ibi e
lectio no erat nulla, lig
cassari potuit contemptis
proponentibus
Item oppono de c. lug-
dunensis in vi. q. ii. Respondeo
Immo quia ibi tenuit col
latio ordinis ut consecra
tio facta per no suum iudi
cem potuit ratificari
et execucionem dari
Item oppono Insti. de
militari testamento § ante
penultimo et vult respondeo
ibi quod aliqua solemptitas
dependens a potestate princi
et tunc potest suppleri ex
post facto et sic loquitur
illi quod facit no. C. de
consti. Item consuetudo
aliqua dependens a pota
te iuris et tunc obmissa
no suppleretur nisi habeat
licenciam supplendi, fac
de testamento requisitis. Di
cut sententia a non suo iu
dice lata ratificari no
potest a iudice suo. ff. de
consti. vitio
~~[illegible]~~ Item oppono ff. de
adopcionibus l. adopcio
Respondeo Immo quia ibi
hoc fecit princeps sua
potestate et sic ecc. potest
responderi ad c. hoc
quippe in consequenti. Cum
princeps de nichilo ali
quid facit de coressi
ibi non possunt. Vel potest
dici quod in c. hoc quippe
collata fuit clerico inme
diata ad eccitandum salu

vel quod no fuit
in iudice seu
potestate ... vel
in consensu et
... providia

ut ratificata fuit | Item oppo[situm] ff de iudic[iis] l. licet Ve[ra]niu[s] qui ibi ve-
nit

nec postea valuit iudi-
cium cum sic processum quo
ad ipsum procuratorem ita quod
dominus postea consentiens
obligatur, si non consen-
ciens non obligabitur.
Secundo videtur Innocentius
variare dictum dicens
quod aliquando committitur iu-
risdictio pluribus ut univer-
sitati et tunc non est
apud singulos, facit
de off. ord. Irrefragabili.
Aliquando committitur plu-
ribus ut singulis, ~~ff. de off.~~
~~ord.~~ et tunc aliquando sine
clausula et sic licet in solidum
sit apud omnes in solidum
non tamen concurrens. Ali-
quando cum clausula ut in
tenoris nostris. Et tunc
videtur velle Innocentius
quod tenebit processus duorum
nisi fuerit exceptum et
appellatum. Si excepcio reiciatur. Ratio
Innocentii quia eo quo
illa clausula erat adiec-
ta, tunc duo non solum
cohibebant iurisdictionem, sed etiam
concurrens in isto casu
sed tercio se concursante.
Si ergo non existente
casu procedunt non dum
procedere, tamen non
conveniens preparatorium, quia

habetur et tacite a partibus
non excipientibus, interlo-
cutoria facta prorogacio de ca-
su ad casum, fatetur tamen
Innocentius quod pro quo non
opposuit excepcionem
nisi ad sentenciam potest
illam opponere quo ad
impedienda futura,
non quo ad preterita gesta,
facit de excep. pasto-
ralis. Et ideo vult Innocentius
quod hec prorogacio sumpta
ex errore precium igno-
rantium factum, ut quia
putat solum esse delegatos
vel esse ignorantes iu-
[illegible] ut quia credunt duo
procedere posse, per hoc
[illegible] de app. cordi
ubi Innocentius ad quem
appellatum est, per preceden-
tem non discussis articulis pro-
rogacionis de consensu
et sic eorum non fuit pro-
rogacio de casu in ca-
sum.
Sed contra hoc dictum Innocentius
opponitur ff de verbo obligationum
l. eadem [illegible] de re iu[dicata]
eo quod duobus dati
iudices quo ad concur-
sum [illegible]
[illegible]
actis non habet [illegible]
ciam respondeo [illegible] quod

procedit in actibus contenci-
alibus ut in c. Cordi
Sed contenciosa iurisdiccio
est actus iudicialis qui
non debet procedere omnino sub
condicione adeo ut ea ob-
missa processus non tene-
at. Alias sequeretur quod si
quis mandavit probari
duo principaliter et proba-
vit certum articulum quod
non probavit et propterea
succumberet, sententia esset
nulla quod est falsum quia
non est lata contra procu-
ratorem sed contra ipsos li-
tigatores. Ideo transit in
rem iudicatam. Ad hoc facit
quod una generaliter alias
est notum quod condicio
suspiciens instructionem in-
ducens sonat in momentum
et non in condicionem
Item oppono ad idem
quia quando data est
certa forma ideo ea non
servata processus non tenet
de rescriptis. Cum dilecta
quod forma non servata scilicet
non procedendi tamquam se con-
sentiente. Solucio sum
primo. quod aliquis aliquid
mandat studiose contra
rem favorem parcium et
tamen non inducat formam
substancialem quod esset ...

Et per hoc quod dixi statim
in procedendo contra, hec solo
voluntatis, ad hoc quod debeat
tamquam se consentiente alo
vincens convenit favo-
rem partis. Si tamen con-
trarium probat littera in versu
illa que ipse in bene
mandati et contrarium
tenet hostiensis quod primo
in favorem iudicantis ut
dictum.
Oppono etiam in eo quod
dicit primo. scilicet prorogacio-
nem tacitam casus scilicet per-
sonas errat in iure vel
in facto quia ad prorogacionem
requiritur parcium consensus
l. e. § et si. ff. de iudi-
ciis l. si. l. et ij. de miss-
ione iudicis l. prior sed non
est tamen consensus
quod error excludit consensum
quia ff. de miss. con-
dic. l. si per errorem.
Solucio primo. quod scilicet
fieri prorogacio de persona
ad personam ut sit racione
eius iudicem, que non
est procedit contra si scilicet
fieri prorogacio de casu
ad casum vel de tempore ad
tempus procedit semper dic-
tum ut procedat qua-
litercumque consensus, idem

Jnno in alia glo va
riauit dicens quod non potest
fieri ulla prorogatio et
de casu ad casum uel
de tempore ad tempus, nisi
interueniat consensus non
errantis quod plenius
dicit j. e. prec. et rel. c. e.
tunc pendat in subtilitate
quod hic non comprehendit pro
rogatio cum sit indi
ctus sed potius est ex
ceptio obmissa sic
de facto non se compa
re| Imputetur ei non
comparenti || Et simile est
in casu c. Cordi iudi
cat simile sicut si in diuersis
cognitis procedit tenet
processus nisi excipiat
j. de re iudi. ad probandum
quod tamen dic ut ibi est
simile in dubio de mul
lite proponens quia valet
processus tenet factum
per duos apud clausulam
ubi Anceio continuando
glo eius Quid si fiat
per unum cum caute clausula
quod si non omnes procedunt
in causa, dicunt aliqui
ut Jnno refert quod va
lebit eodem modo quod iurisdictio
est in solidum apud eos

/ si non excipiatur l. si quis § veteranis ff de
procur. per glo. l. et de feris. Go. pdass
simul manet Jnno in opi quod processus/

fiant in hoc dictum
quod unus solus procedere
potest excipi etiam si alii
duo sint legittime
impediti quod fieri non dicitur
quod duo procedunt absen
te tertio legittime impe
dito Jnno hanc opinionem
dampnat dicens quod licet
iurisdictio sit in solidum apud
singulos non tamen exer
citium nisi sit in collegio
tunc communiter apud omnes
et non apud unum per
se et Jnno et alia
ta c. ex omnibus dicitur
nota hoc conclusio
ma est quod cum dan
tur plures delegati sine
clausula iurisdictio est apud
omnes in solidum non
exercitium c. c. Cum
de re iudi. l. duo
hac infert quod processus
non valet nisi per omnes
fiat et hoc capit duo
quod consensus partium in
operabitur non cum proroga
re potest iurisdictionem tri
duos, quia id non ce
det ab eorum potestate
in scli non Jnno | dicit
Cum causas per tres
simul commissa approbare
non potest processus quod non

tenet qd defectu solle[m]
nitatis iuris vt quia lite
no[n] ctesta, licet possint
pbare pbaciones ea
rum tenet i actibus c[on]
[...]ctibus factu ut ipa ba
[...]dmbus, possint eam ap
pbare pbacoes i val[...]
[...]as et sic intelligo ve
[...]rum in pmo dicto q[uo]
ad hoc vt valeat s[ente]n[ti]a
tamen s[ente]n[ti]a p hoc c.
de fide instrume[n]. l. i. ubi
glo. d[icit] q[uod] pcessus dele
gati a non hnte pta
tem no tenet et eadem r[atione]
ibus cosencie[n]tibus. Sed hec
possent ptes appba
re pcessum ut tenet
s[ente]n[ti]a ex vi pacti c. qua
[...]sm iudicij l. ij. et di
[...]tum est de re iudi. C[onc]lu
ter

Ita glosio q[uod] si sunt
[...]ces delegati dati cum
[...] q[uod] si non omnes co
[...]nt nisi certe est
apud duos, adeo q[uod] p
cessus est tercio se no
excusante, nisi comp
da. et appellac[io]nem hmoi
glo[...] pbaciones hmoi
c. Et in hoc hostiensis ta
men mihi videtur opi. glo.
sine qua tenuit p[ri]mo,
dices q[uod] hec clausula
tradit formam, ut p[ri]mo
constet de impetr[a]cio, adeo
q[uod] tercio non impedito p
cessum duos non tenet
domino mea appbat opi
nio. qui clausula c[on]
tenuit c[on]ditionem ut c[on]
dices si omnes no potiis
duo procedatur. Sed
si conditur infra ut
quia d[icit] ff. Si omnes non
ceteris iudicis duo sunt
iudices, d[icit] videre opi.
hostiensis p hoc. ff. de re. Cum
plures et q[uod] ibi notatur
in glo. vlt. li. vi. Sed
c[ontra] hoc clausula raro
apponi[tur] de s[ente]n[ti]a lo
quitur hic textus, ut pr[...]
to q[uod] vior est s[ente]n[ti]a hostiensis
de ampliado, tamen
q[uod] si tercius nullo modo
est impeditus q[uod] no d[icit]
cla[usula] pmissa, nunc val[et]
pcessus p hoc optime c[on]
mandati qui c[on]cessit
pbat q[uod] duo c[on]cedunt
formam mandati p[re]de
ces sine tercio.

Et hoc pbatur quod
si tercius i veritate est im
peditus, tamen de impedito
no c[on]stat iudicibus aliis,
valet pcessus duos vide[tur]
q[uod] sic p ter[ti]o ibi tacite
c[on]tra[ria] in hoc poterint

In contrarium est quod de rescriptis
Dignitatis in verbo con-
stitit quod est de perito et
sic requirit quod ante omnia
constat quia ibi dicit
quod duo procedere possunt
cum unus absens se ex-
cusaverit, quod ante omnia
debet fieri comprobatio
quod unus eorum faciat
condicionem, sicut unus eorum
de quo in casu et
quod ibi notatur primo quod
de translacione domini sui
non potest hac constare in
rela[tione] eorum qui eius la.
vero et concludit distin-
guendo an sit impetu
incommoditatis an necessitatis
quo casu dicit valere pro-
cessum ut si unus iudicum
erat mortuus vel incar-
ceratus vel commisisse iuri-
dicionem ita quod in illo veni-
re potuit. Quando primo ca-
su de impedito incommo-
ditatis dicit hanc racio-
nem, quia qui impeditus
est necessitatis condicionis stati
est privata nec compedit
quod faciat ulla prorogacio
nec potestas non competitur
in eorum prorogat, sed
postquam eorum probacionem re-
mittitur, eorum tamen est
quia quolibet delegatus uno.

hoc vestitur ut pro inde quia
ac si non essent l. In lege
et l. in tabula pollam. ff.
de condicionem emptore ff.
unde et nota in dicta
rela. de impedito aut
incommoditatis, non dicitur
quod duo procedunt in sic co-
rum est et ideo im-
pedita sed voluntatis di-
cimus l. quod adiciunt con-
de hoc dicitur ibi Jo. an.
de impedito incomo-
ditatis. Ego tamen puto quod si
dicatur potest quicumque
ille in illo modo est ven-
turus idem est de impedito
voluntatis quod de impedito
necessitatis per hoc l. si. ad
quod comparantur quia
facit differentiale hoc probabile
impetitum potest stare ibi
decision[em] Jo. an.
Tercia conclusio quod causa
est commissa pluribus cum ca-
quod si non omnes conveniunt possunt
unus magis tenetur, vel si
sibi subdeleget et cum
est omnia de uno
recedere, sicut cum ca.
commissa pluribus simpliciter
ut in conclusione prima.
Quero vero quibus detur
probacio de impedito quod
in verbo per certum dicit
iudicibus ad hoc se

on vum li. vj.
Quero nunquid per inuectiuam sine libello possit fieri si dicit glosa in apertis et alius non. Hostiensis tenet quod sic inuectio credit sine libello. Sed contrarium dicit non potest nisi cum libello per hoc ea que dissuetudine loquitur tenet. Immo et Bernardus ad hoc quod sufficit quod inuectio sit narratus pro iure quod placuit in glo. ij. de etiam sine libello sufficit quod alius cause constat. Immo quod sit probata alia ar. de ele pos. c. j. et ij. quod nota. Tamen puto quod in talibus glo. magis applaudit tex. ut dicitur uel compensatore ponatur pro eo est.
Queritur qualis debet esse hic inuectio, dicit eadem glo. quod debet esse probate fidei quod ut. Immo. Sed Hostiensis dicit quod potest etiam esse infamis dum tamen sit ante denunciatus. de exceptis. Sed sic illatus, quia non agitur de preiudicio alterius sic et alias non refert a quo sit inuectiuatum. ff. de petitione hereditatis l. ite viuunt. et l. a quo de excusatione tutorum l. [illegible]

decretales in si et credit vini. hic. apertis cautionem ad hoc. s. de testi. in omnibus. Ego dico glo. ueriorem sed contra inuectiuam obstat aliquid propter quod non fuit legitime constitutus. alias vel ut dicit Hostiensis. Sed quid si negatur esse inuectiuatus et hoc vult probare reus dicit. Immo quod tunc sit contra rea probari non dicit directe sed indirecte sic si probetur quod inductus procedere non possit Hostiensis dicit quod etiam directe probari potest per confessionem potest ad hoc s. de confessis c. j. li. vj.
Sed ego dico quod in hoc non stabitur confessioni partis cum non agatur confessione de preiudicio partis in hoc, s. de forma iuris sumpta dicta. Sed quo constabit de impotentia iudicis dicit glo. quod per testes qui probabunt infinitum vel longam absentiam. Immo dicit quod sufficit quocunque constat de impotentia iuris vel facti. de exceptis sicut statis. Quid si non fuit probatum sufficit de indirecto

De duab q[uestionibus]
Hostiensis

primitiuam plene p[ro]
batu[m], dicit. Hoc ma
de Jo. an. q[uod] stabit
sue, eo quo ud est
apptu[m]. ff. de elec. Cu[m]
dilecti in fi. que decasso
no[n] est vd, tenendo q[uod]
hoc conuenit solempni
tate iuris p[er] supius
dicta host[iensis] Hic que
sunt de duabus questionibus
expeditis, vna cu[m] duo
plures iudices cu[m] cla
uos uel alt[er] de qua dic
ut in c. Cum plures ff
e. li. vi. Et ibi de hoc
in glo. ij. Alia est q[uan]do
cu[m] vnus p[otes]t p[ro]cedere eius
p[ro]cessus p[er]tinet iuris
dictionem quo ad omnes
q[uod] est competens ut sic
in c. Cum plures in fi.
e. li. vi. Glo. ij. trac
tat quoniam, tempore utrum
que veniente teneantur
citatus a duobus delegatis
Cum tu et tuis quis
sa fuit cu[m] cla. eius si
omnes interesse nequiuerint
duo in eo p[ro]sequantur
etc. Et p[ri]mo dicit ad l[ite]
tem n[ec] ad q[uod] ad aff
mariam Tercio ponit
distinctionem Jo. an. q[ua]m ap
p[ro]bat in fi. quid de du
abus questionibus q[uod] soluit

q[uod] intellectu glo. Opp[ositu]m
et uide q[uod] ista hic fuit
dimitta e[st] ad p[ri]ma q[uestio]
mota in l[ite]ra no[n] uidet
Solo glo. ibi t[er]tia m[od]o
in. Et si dicis Et est
va[n]a soluco Cum sol[ut]io
effecta est, q[uod] p[ri]ma
relinquitur suspensa, p[ro]
eo quo hic dicat q[uod]
duo p[ro]cedere no[n] p[ossun]t
q[uod] citatus veniente no[n]
tenet. Et sic patet so
lu[ci]o p[ri]me q[uesti]o[nis]
Sed in glo. supius ib
cerone uidetur oppositum
uidetur q[uod] teneat ve
nire quia iuris co[m]missa
rius intelligitur concessa
omnibus in solidum sic
de duobus consulibus ff. de
offi. cons. l. vna. uel
de duobus tutoribus l. ult.
C. de Sanctis C. de ad
ministranda et duobus qui
pluribus quorum alter solus
gerere p[otes]t nisi dictum
sit, q[uod] vnus sine altero
non possit ff. de cura
toria l. j. §. Si plures
Item confirma[tur] qui idem
dicit quos uenire ab
sentes sine p[ro]blem ff de
iudi. l. Si quis ex ali
na et de hoc in q[ui]
Si e[st] p[ro]curatoris et de ac[tione]

venies in glo. vlt
Glosa nostra solut
primo sa [...] sf ma
do roms q venire
no teneat maior q
quo duo procede no
pnt citaty no de co
mao / ad hoc q not
in t. fi. in vlt glo. de
do. li. vj. qn dici in
mora cu heat lrmam
reprom / ad hoc re
gula, [...] est i moa li
vj. / deinde dt glo. p
utraq parte facit, hanc
stitucom q declaro
nde en facit q venire
teneat post clam que
stat ptatem duobus in
cotrariu facit ppter
duos stati dictas q
dicit in tex q duo p
cede no pnt nisi gstat
de impeto [...] et sic
pcludit glo. / Tamen p
solone cotrarios [...]
gruit [...] so. plures
sunt ordinarij et illi
dicunt deputati i soli
du et sic loqm ille vo
a de gsul p hoc q
not in c. i. vlt. de ar
bitris li. vj. in glo. fi
[...] pludes delegati
t arbitri et ipsi licet

heant iurisd i solidu
no hnt tamen coicatud
nisi ut dicit in tex quia
glo. no psre glo. dt
q hostiensis i ordina
rijs dicit q procede no
possint nisi de
[...] est ad lram vna
de gsul dt, q i qoca
pmittit p hoc q not
specuor e. ti. § fi. ad
finem v [...] quid si plu
res [...] respond
ad § [...] q ibi
procedit vnus tutor sine
alio quia [...] no sunt
offim tutele sz hic si
mitet offim delegati ab
sentis, distingt hostiensis
int ordinarios, scin pe
intentat et ordinarios
fori gtencosi [...] de pimis
dt vnu esse ut p[...]de
vnus posset sine alio
ad hoc. l. de pe. et. re
[...] de fide dt [...]
q no possit nisi gstet
de impeto no venientis
so. de leg. simr dicit
q ordinarij est fori
gtencosi hnt iurisdicom
et coicatud in solidum
sz delegati solu iurisd
de hac ma i re la cu
qui [...] li. vj. in q.

distinc. hosti.

Concludo h' q' vlti est
q' dt glo. q' i omnibus
ordinariis impo' data
pluribus est quo ad qo
ticiu intelli' dari in
solidu nisi aliud sit
adiectu hoc pbat qo
pre dicta l. vna et
nota glo. ff. de re iudi.
l. a pompo aliis si vni
vl' pdem dt de dilectio
ad vniversitatis causis
hoc no' manet tp's h
in vero in delegatis
ad cas simpl
Glo 2a querit et soluit
item querit et soluit q'
sit glo. primo qualis
debet esse iste in'cius
videt q' debet esse p
bate fidei dem quent
cu' d' fei fides q' sit
ctg videt q' indicibus
condicio precise ista ptis
est dem q' ide imo.
et vlm p hoc facit c.
cu' con' vlti li. vi.
Contra glo dicit hic
doct' q' credi in'cio
est sine lrs, d'imo sit
ctg nec requirit vt sit
iuratus vrm di pla
cuit circuo hostis di
cat q'm, q' debet esse iu
ratus 1 de app. cum pati
Sz illud no' obstat q'

illud
tunc loquit' i in'cio in
dicis ciuitatis dem qui
glo vtru hic in'cio
torn' satori credit' sine
lris respondit q' non
quicunq' fidelis sint
et adducat, simile glo
supra vbo ondent ob
icit et soluit oppo vi
q' no' sit opus q' in'd
ab' duobus ptibus sit
fides, de impeto sing
la ma qo quo no' vnt
hoc aut est qo eo, q'
no' pt aut quia non
vult et vtraqz ca'a pe
de possunt, de primo
cu no' pt pati hic
primo de se qo no' vult
pati. l. in pr adiciug
sz dicit aliqui h'am
rom no' procedit, pgle
est eni q' iste nescit
diem assignata qua
si sciret forte veni
bellet et posset et sic
est dare mediu inter
dictas clad' sz glo.
soluit et vult q' citat'
si sciat diem forte p'
est in culpa que no'
debet ei supti sz h'a
rom repelat hostis q'
ex hoc sequet q' n'
deo no' tenet' veni
nisi ipso sibi satisfe
de suptibus, quod no'

st vnū debet cui obe
sc ppe et venire et cu
penit faciat sibi satis
vel de scriptibus de quibus
nota s. e. Statutum
in sup li. vi° Cum ffam
redit glo. veiorem q
d tenet incipe et
instans suam euacuac
de pssp Cum cooffi

Glo sup vbo constare
poterit quo pt astare ca
voice, soluit glo. duos
testes ut pbe absens
longe ut haberi non
possit Et glosa sequens
st textualis
Pro intellectu glo. sup
vbo illa quippe Oppo
et vi q lra sit inor
dinata, quia videtur
q hec clā illa quippe
petencius pone post
illam mandati sequens
Glo soluit dupr et
et clā Et sm glo hec
no est vna intpositio
vel melius dici pt q
et raco dicti, quia pa
pa ondit eos intende
mandantes q duo non
pnt pcede sine tercio
dum hoc ondit et eo
forma et vbs ibi ma
dati
Pro intellectu glo sequitur

et lre vi q no pocius
quittata causa duobus
qm vni ī de arbi pr
notuit Glo glo ab lud
est in arbitriis raro
est quia sepe affirmat
ad litigatores hincinde
Et si dissentient non
esset remedium Et ideo
pocius assumunt i mo
impar qm pari et
pocius vnus qm duo Cum
in delet discordantibus
est remedium p appon
ad delegatem et per
approbacionem ipsius dele
gantis de re iudi c. si
Glosa statim sequens
dat generalem duorum q
a plurimis sapientibus q
ritur faciliis reuenit
Glo. statim sequens sup
vbo, formam ondit
q duo in casu huius ptes
c ut possunt citare
ut pcede et patet
Glo. sup vbo, argu du
dicit et soluit Cum
quis arguet istu tum
vel pmiet, qm non
noluit in ffee Et vide
q ut condicio ut or
dinarius, p. i. no, q par
in parem non het im
perium Glo no quia de
legatus est eo maior

in ista causa videtur quod
superior tui commissario
fecit hoc demittere

Sexta ponitur sic co
tinuatur
ad precedentia sic. Supra quo
dictum est de exceptionibus que
opponuntur contra personam
iudicis, nunc dicitur est de
exceptionibus que opponuntur contra
personam actoris. Et hec
pars sic summatur. Si reus
coram delegato citatus o
biicit excommunicationem actori
quam non probat infra
debitum tempus, audietur
actor. Si vero probet
delegatus absolvet acto
rem, si est excommunicatus
propter causam sibi commissam
Si propter aliam ut est
de casibus reservatis, remittere
ad illum ad quem spectat
tat ipsum remittat ab
solvendum, quod si mali
ciose eum absolvere no
luerit, delegatus ipsum absol
vet et de causa cognoscet.
Hoc dicit. Et dividitur
ista pars in duas, primo
ponit principalem questionem
quam solvit ibi habuit
dubitationem. Secundo ponit
questionem incidentem ibi Si
vero quam solvit ibi prout
quo
Casus in textu Petrus

impetravit causam committi
contra Martinum iudicibus
super aliqua quoestione predicti
ista commissione Martini
fecit citari Petrum pre
dictum pro alia causa coram
ordinariis vel coram de
legato, et quia Petrus non
paruit fuit excommunicatus e
tiam sic excommunicatus ce
pit convenire Martinum
coram suis iudicibus de
legatis. Martinus reus ob
icit Petro actori quod in
iudicio stare non potest, quia
sit excommunicatus. Queritur
si reus velit probare hoc
ipsum statim excommunicatum esse,
sit audiendus. Videtur quod
quia si reus statim vel infra
tempus competentem non probaverit
bavit quod obiecit, ac
tor pro modo audiatur,
sed si constiterit vel probaverit
ne actoris vel alio le
gittimo modo actorem excommunicatum
tatum esse, tunc ab ipsis
iudicibus delegatis forma
ma ecclesie debet absolvi
sed si ab ordinario vel de
legato propter alia in statum
causam fuit excommunicatus ad
excommunicatorem debet
remitti absolvendum, et
si ille maliciose ipsum
absolvit, iudices de
legati ipsum absolvant.

…no est hec generalis excommunicationis
…ius absolucio sed a parte
…sencia eorum ponit fi
…ma eo quod prius sibi
…credit et accessorium
…missu intelligitur et eo
…solucionis ipsius quos orit
…lia quod actor excommunicatus
absolutus est prestito iura-
…ento quod stabit manda-
…ecclesie quilibet coram quibus
…teat stare de causa illa
…qua fuit excommunicatus
…coram suo excommunicatore
…coram ipsis delegatis …
…et quod coram suis excommu-
…icatoribus debuit parere
…causa illa pro qua fuit
…excommunicatus nisi causa illa
…alit aliis iudicibus fuit
…delegata sed si excommunica-
…tus in causa illa malicio-
…se procedere distulerit te-
…leti illi in causa illa ta-
…quam in accessorio pro reque-
…rentem excommunicare instabat
…consilio de alio dubio
…dicebat pro parte quorum
…ius coram iudicibus de-
…legatis volens actorem re-
…pellere ab agendo obicit
…illi excommunicationem et hic
…dicatos non vult illum
…probare excommunicatum vel non
…sed iudex quod si statim
…vel infra octo dies non

probaverit, actor est au-
diendus. Quid si probat
vel ita confitetur se excommu-
nicatum iudex, aut eciam
excommunicatus in causa delegata
commissa aut alias sibi
delegata commissa causa et
tunc delegatus absolvit
sibi aliis et tunc ad il-
lum excommunicatorem re-
mittet nisi sit casus
specialiter reservatus. Quid si
excommunicator maliciose
ipsum non absolverit
iudex et tunc delegati
…iuris aut… absolvat
instabat respondens coram
quo respondebit in causa
et quia erat excommunicatus
in casu plurimo videntur
quod coram excommunicatore
et concipit unum casum
et restringit pretensum in-
stabat quod si ille ex-
communicator neglexerit mali-
ciose sive in causa videtur
quod tunc delegati eandem
iurisdictionem quam in accessorio
concedebunt

Licet quod excommunicatus non potest
esse in iudicio, tamen
actor, ad hoc, ut de excom-
mun. pia li. vi. et ut de
iudi. intellegimus

Nota quod opposita excommu-
nicatione debet assignari terminus

infra quam probatur hodie
dic ut in c. pia et hic
in verbo tum et vide glo.
illam

Nota quod probationes super
excommunicatione debent esse
legitime i. debite conclu
dentes, i. de probat. in
principio

Nota quod post tum non au
diuntur probationes ex verbo
infra tum sed si tamen
tenet i. de test. in cau
sis ubi non et ff. de
adulteriis l. si in crimen
de quibus l. unius
cognitor et hoc cum
pupillus non fuit tunc as
signatus sed si fuit assig
natus post tamen non tenet
probatio qui tamen inter
pemptorius per hoc quod
notatur in dicto c. in
causis et per bar. in dic
ta l. si in cuiusque et dicta
l. cognitor

Nota quod non probans in
fra tum habetur pro non ex
cipiente ut in c. pia de
excep. in vi

Nota quod per confessionem pro
batur excommunicatio et hoc
procedit sive fiat ad
instantiam adversarii sive
ad interrogationem iudicis

sive alias i. voluntarie

Nota et iudex ex officio
de hoc inquirit quia et
ex officio repellit excom
municatum s. de excep. excep
tionem et hoc tex. not.
glo. quod si super excommunicatione
debet leviter cognosci, quod i. po-
animus colligitur ab con-
trario, quia innuit tex. quod
interrogat actor an sit
excommunicatus et sic per suam
responsionem fit litis [illegible]

Nota quod nomine excom
municationis intelligitur de maiori
in verbo excommunicationis incidit
glo. ad hoc i. de sen. excom.
si quem [illegible] quia minor
excommunicatio non repellit
agendo nec agis [illegible]
etc.

Nota quod absolutio ab
excommunicatione debet fieri in
forma ecclesie qua dicitur
esse duplex s. c. [illegible]
de verbo sed si [illegible]
loquitur de forma
qua i. de sen. excom.
nobis in [illegible]

Nota quod excommunicatus debet
mitti absolvendus ad
excommunicatorem sed fallit
casu quo tali quod
excommunicator non vult et
delectus absolvit

Nota quod aliquem absque con-
uentione solus ipsa absol-
uit, glo. all. ad hoc in c.
Nota textum in verbo ibi
explorati extra de quo non
extra de vi quando delectus
est prelatorum etiam super
ipsi non commissa et
in quo prorogatur iurisdictio
delegati ad personas non
expressas et hoc in omnibus
accessoriis

Quero que fuit ratio de-
cidendi prima glo. videtur
[illegible] quod potuit ex-
communicatum ad primum casum
quando actor non probat ex-
communicationem quasi suffi-
cit sola exceptio ut in
dicto [illegible] tenet extra de off. de-
legati [illegible] de exceptionibus ex-
ceptionem ratio decidendi in
[illegible] quia excipiendo
et non probans [illegible]
in excipiente [illegible] v.
[illegible] de excommunica-
tione constat, fuit ratio
dubitandi quia cum excommuni-
cator non esset commissa
absolutio videbatur nul-
lo modo posse absolvere
ratio decidendi colligitur ibi
explorati quod alter
non posset delegatus pre-
[illegible] nisi absolutione facta
aut quare delegatus

absolutionem, non facta re-
missione ad excommunicantem pro
ea sibi commissa, et ex-
communicatus propter aliam causam
primo remittatur, quod primo
casu extra de quo ea est com-
missa, intelligitur commissa cum
omnibus appendiciis
[illegible] et patet a contrario sensu quod secundo casu
extra de quo propter aliam
causam non debet de illa
se impedire, nisi negli-
gente excommunicatore *(marg.: ingere)*

Quero quod excommunicatus e-
rat propter causam commissam
et indistincte, sine re-
missione potest fieri abso-
lutio textus probat quod potest
quod declarat glo. in verbo
aliam instantiam causam quod
aut impetrando tacuit
de excommunicatione et tunc de-
legatus non [illegible] aut ex-
pressit et tunc et
intelligitur omnia commissa
[illegible] hec ratio non procedit
cum potuisset excommunicatum
per impetrationem [illegible]
[illegible] et tunc commissio
non facta mentionem de
excommunicatione que tempore rescripti
non erat, [illegible] reddi
alia ratio quia dixi [illegible]
[illegible] ratione decidendi quod [illegible]
extra de quo causa committitur

intelli gmissa cu suo
artil[o] Q[uod] cogmeato
est ei[us] po[st] d[e] rescript[is]
silencio[,] et quod ibi
dicta[.]

Qo

Mnco qu dixi q[uod] r[escri]ptu
impetitu ab coccio[nato] no[n]
q[uod] tm[en] saltim reg[ula] pt
pete p[ro]cedi p[er] illud sin
nocesset q[uod] sit alo se-
quetur q[uod] coccio pro-
cesset coccio[nato] d[icitur] q[ui]
quia e[st] co toto nulla
ut ideo t[alis] d[e] rescr[iptis]
li vi[o]. ut in hoc post
coccio[nato] coccio[nato] p[ri]mo
nos.

Qo

Quid si de q[uo]m
co[n]sensu utriusq[ue] rescrip[tum]
fuit impetitu dicunt
aliqui q[uod] valet in toto
eo q[uo] aliqui impe-
tracio erat no[n] coccio-
cati sed an[te] litis co[n]test[ationem] et
p[ost] cocci[atum] agens
potest repelli si[c] no[n]
oppon[a]t tenebit ind[e]
cu[m] no[n] aut coccio[nat]i[us]
indistincte p[ot]est. Alii q[uod]

Alii

valet p[ro] non cocc[io]n[at]o
s[ed] p[ro] coccio[nato] est nullu[m]
distinguere de hoc ple-
ne utru[m] q[uo]nd[am] semp[er]
rela vtile li vi[o]. Et
posset dici q[uod] nu[n]q[uam]
valet nisi eo cas[u] qua

tenebit ab coccio[nato] solo
impetracio[,] de q[ui]b[us] ca[su]s
p[ro]de cocc[ionato] rep. c. s[ed] dicunt
plene ut in rela p[osi]t[a]
q[uod] r[escri]ptu cat gestu[m]
ad tempus vel cu[m] co-
citum p[ro]cedebat p[ro]p[ter]
eo[,] qui agens ut eo
in t[em]p[or]e pet fuit rep[er]t[us]
dein absolutu vult
s[e] oppon[ere] de [...]
completu dicat h[ab]e[re]
audiendu no[n] est ob
eo quo no[n] stetit p[er]
coccio[na]tu[m], quia fuit in
pe[n]t[is] p[ro]sequi p[ro] se
ad[...] de appell[atione] Eo ra[tio]ne
quod est in se no[n]
negligens in petendo ab
solucio[n]em[.] de coccio[nato]

Qo

Quia d[icitur] h[ic] Ex hoc
videtur q[uod] tam[en] coccio[natus]
pot[est] p[ro] sibi si est in culpa
petendi absolucio[n]em[.] Dico
tamen q[uod] coccio[nati] co[n]tra
coccio[na]tum p[er] p[ro]cedi
Primo d[icitur] q[uod] sic[,] quia
ha[bere]t tam[en] re[gula] etiam
dico et posset ut reg[ula]
intelligi[,] d[icitur] re[...]
Intelligunt q[uo]d impetrat
eo sibi no[n] coccio[na]to
no[n] egit in [...]
p[ro]sequi[.]

Mnco [...] hic[...]

probandum terminum ad probandam
exceptionem
Quero secundum predicta da-
tus fuit terminus utrique parti
ad producendum omnia in-
strumenta interim altera parte
opponente exceptionem et replicante
... a productione, numquid
... terminum sibi prefixum
... habuit, dicunt quidam quod
non, est enim quod impe-
... exceptio ... de ex-
ceptione, qui potuit eam
... mittere, et tenuisset
... conclusionis processus
... de except. prima, quia
... cum publice exceptio-
nato ut ibi et l. de ex-
cep. Exceptionem licet
... sit in iudice pub-
lice cognito, cuius sententia
... tenet. l. de re iudi-
cata ad probandam alii con-
tra ... fecit excepti-
o et in hoc fuit ...
... ecclesie et de
... ...
ad hoc Math. xviii
q. 1 Si peccaverit. l.
de re iudi. Romit.
... de sua quia no-
... quitare exceptio-
... in periculum anime
... et hanc sequitur
... Et post ... hostis
... prodit qui steterit

per exceptionem ut absolue-
... ... non finitur
... ut in c. ...
... l. de concessi-
one prebende ... cum ter-
minum dandum ad pro-
bandum exceptionem et
hodie optime est assig-
natus ... c. prima l.
terminum producant dicta
testes ad probandum excepti-
onem et postea terminum ...
producendos se ... at-
testationes numquid dabi-
tur ad probandum ...
sionem vel de novo da-
bitur terminus Quidam quod
non ... in hoc non fiat
prejudicium ... ar-
gumento c. Consuluit. l. e.
alii contra quibus ff.
de edendo l. Si quis
ex argentariis ... et
l. sequenti. Immo potest
etiam ... quod sic ar-
bitrium de quo l. e. Cu-
... Concludit ...
... c. prima ...
Quero numquid ad proban-
dum exceptionem sufficiat
probari quod fuit denun-
ciatus excommunicatus, videtur
quod sic ... c. ... de
postulatis, quia debet
... et quod publice

fiat, quod tenet hostiensis ad
hoc c. Cum desideres §
ij. in de sen. exco. Archid.
tenet idem in c. pia
fallitur ubi de sponsione
lib. vj. Jo. an. in c.
Licet de sen. excom. li.
vj°, tenet idem in glo.
nona sed idem in c. pia
tenet contrarium aliqui
distinguunt an exceptio
opponatur in vim dila
torie et precedit prima
tiori, an in vim perem
torie et precedit, sed Jo.
de lig. tenet sententiam quod
sufficit denunciacio ad
effectum ut primo vocetur
excommunicatus, ut ex hoc possit
repelli ab agendo vel
a iure sibi quesito sed
ad effectum ut teneatur
se purgare, et sic lo
quitur c. Licet de sen. ex
com. li. vj°. Sol. quod ibi
constabat de sententia lata
sed dubitabatur an nulla
et in tali dubio, in iu
dicibus cavitatur. Ergo pro
to quod si denunciacio fac
ta fuit solempniter a iu
dice, sufficit quo ad omnem
effectum imponitur ex
communicato qui non appella
vit et sic excludit
Jo. an. in dicto c. pia

Queritur an sufficit probare
famam ad inferendum contra
excommunicatum. Expedit quod
probatur hic, quod
habetur fama, non audia
tur nisi se purget, quod c. in
pro hoc quo ad indu
cendam purgationem sufficit
fama, non autem quo ad
inducendam plenam proba
tionem faciat unum unus testis
ut notat glo. c.
de app., sic quod sufficiat
ad onerandum excommunicatum
ut se purget, ut si
non purgat vel in
terim repellatur, arg.
dicto c. Cum desideres
in § ho. Queritur quod
permittitur delegatus quod a
nat, et ista distinctio
an illa distinctio indi
te precedat hic quod
in causa principali
appellationum interim
absolvat excommunicatos
quia excommunicatus pro
cum appellationes sequi
inde excepit, significavit
Quod in causa principali
tigerit quod aliquis
dicit iniusta aliqua
iniusta. Ecce causa precedit
distinctio, circa quam principalis
dicitur aut dubitatur

de off. et po. iudic. delegati

re iniusticia et ad huc id
lut est notorium quod sit
iniusta, et tunc delegatus
indistincte absolvit pro
hoc s. de app. Solite
ling. s. Quid vero etiam
non facta
Quero nunquid excommunicatum
quacunque causa et a quo
cunque potest delegatus absol
vere, cum distinctione tempo.
ta summa de excommunicato
quacunque causa Quero
[illegible] hereticum occultum pos
sit absolvere Quidam
ut refert. Summo quod sic
per c. Nondum [illegible] q.
ij et c. ad abolendam
de hereticis alii quod non
[illegible] opus absolvere [illegible]
fiat solempnis reconcilia
c. i. q. vij Si quis [illegible]
e. c. Quoniam vel et c. Si
omnes episcopos. Summo tenet
[illegible] per c. ad abolendam
[illegible] quod per episcopum ad man
datum delegati fiet recon
ciliatio dicit hostiensis [illegible]
fieri posse per c. Excom
municamus ij s. de hereticis
[illegible] est verius per dictum
c. ad abolendam Etiam id
quod preceberit summa
Quero nunquid excommunicatum
delegato episcopi videtur
[illegible] Quidam tempo. dicit

indistincte de excommunicato ab
ordinario vel delegato Sed
legatus est ordinarius per
de off. le. c. i. et ij li. vj
Verumtamen excommunicatum ab alio
delegato pape potest absol
vere [illegible] dicit quod non per
istum tempus [illegible] quod le
gatus excommunicans erat
functus officio, ita quod ad
papam pertinebat abso
lutio s. e. Quero hoc
casu absolutio est reser
vata pape Summo, tenet
contrarium quod [illegible] delig
et est verum, quia [illegible] cum
sit facta devolutio ad
papam, non tamen propterea sequitur
quod sit pape reservata sic
et alias distinguitur de
collatione beneficii spectet ad
papam iure devoluto de
colla. quo in reservatis
de [illegible] c. Si debi
[illegible] de pre.
Quero nunquid dispositio
huius s. licet in delegato ab
inferiori a papa Summo [illegible]
quod sic [illegible] tradetur [illegible]
quod habeat locum in omni
delegato. i. hoc tamen est
[illegible], quod delegatus pape ab
solvit omnes. i. quoscunque
excommunicatos nisi sit abso
lutio pape reservata Sed
delegatus inferioris absolvet

no. bene

bene

cos hii quos posset
absolvere ordinarius de
legatis, per hoc decido
aliam questionem. Quid
de delecto metropoli
tani etc., quod potest absol
vere excommunicatos a suffra-
ganeis suis non excommuni
catos a subditis suffra
ganeorum sicut nec archi
episcopus posset de off.
ord. pastoralis

¶ Quando vero questio cognoscere
quod excommunicator ad quem
remittitur nolit pro mali
cia absolvere, dic quod
eo ipso, quod non absol
vit infra tempus cogni
tum a delecto assignatum
ut allegat causam quare
re... de rescriptis. Si quis
et c. ab excommunicato. Sed contra
hoc queritur quid si
ostendit offensam noto
riam nolens absolvere
nisi primo satisfaciat
dic quod delectus de hoc
cognoscit extra de sen. ex
com. Solet licet. Si
excommunicator hoc voluit
probare infra octo dies
vel venit cum partibus
cum probationibus alias
condempnabitur in expensis.
Alii dicunt quod excommunicato

excommunicator dicit offensam
notoriam, dato quod excommuni
catus negat, nisi notorie
constet excommunicatori fore
iniustam quo casu non
semper dixi, delectus nisi
iuncte absolvit, extra c.
Solicitudines non dicitur dele
gatus sed in quo impe
dire donec excommunicatus ab
solvatur a papa episcopo est vi
ce tempus in dicto c. Solet
et de hoc ibi nota.

¶ Quando vero an oporteat
citari excommunicatorem in ab
solucionem vel illum ad cuius
instanciam fuit lata [illegible]
tio. Quidam dicunt quod
sic. c. Cum coram inst
ituto, de [illegible] contrarium, nisi
quod vocentur ad viden
dum prestari cautionem de qua
in c. Cum desideras
hoc ... de test. c. [illegible]
quod hii tenent absolvere
sed tamen tucius est
vocet ad minus excommu
nicator qui forsan
opponet de notoria
offensa ut primo teneatur
satisfacere.

¶ Quando vero an in qualibus
excommunicationis procedat bam
quod sic, dummodo maior
sive sit excommunicatio

de ex[ceptionibus] et p[ro]
[illegible] d[i]cit[ur] dil[ator]i[i]

sequa[n]t[ur] ex[ce]p[ti]o[n]e[m] te[m]p[o]-
r[e] ut[ur] e[tia]m v[i]rt[u]s de [illegible]
t[ur] de cri[mine] p[ro]l[ata] ad fals[ific]an
d[um] [illegible] glo[ssa] s[u]p[er] v[er]bo no[n]
respondet ad questio[n]
[illegible] fuit v[er]o dubitadi
[illegible] p[ro]p[ter] et p[ro]p[ter] vel
[illegible] dic[itur] q[uo]d q[ua]ntu[m]
ad p[ri]m[um] ca[su]m potuit ee
[illegible] q[uo]d q[uia] actor no[n]
p[ro]bat ex[ce]p[tio]ne[m] q[uo]d videt[ur]
sufficere sola exceptio
et id[e]o tene[tur] ex of[fici]o
[illegible] i[n]q[ui]rere [illegible] de ex-
cep[tione]. Exceptio[n]e[m] r[ati]o
[illegible] i[n] [con]t[ra]riu[m] q[ui]a
ex[ce]ptio[n]o et no[n] p[ro]bat
[illegible] no[n] [illegible]
i[n] v[er]bo certu[m] q[uo]d de
[illegible] [con]stat r[ati]o
dubitadi fuit q[uia] ex q[uo]
[illegible] no[n] fuit [illegible]
[illegible] absolutus id[e]o
videba[tur] q[uo]d no[n] posset
absolui v[er]o decidendi
[illegible] ibi exploratu[m]
[illegible] alr [illegible] no[n]
posset p[ro]cede[re] n[i]si s[ecundu]m
absoluc[i]o[n]e[m] r[ati]o aut[em]
[illegible] [illegible] absoluit
cogitu[r] no[n] facta [illegible]
s[ecundu]m ad ex[ce]ptio[n]es p[ro]pter
alia ca[usa]m p[ri]mo remit-
tit est q[uo]d p[ri]mo casu
ex q[uo] ea est sibi

[illegible] intelli[gitur] [illegible]
s[ecundu]m cu[m] o[mn]ib[us] accessorijs
et dependencijs [illegible] s[ecund]o
casu ex q[uo] p[ro]pter alia
ca[usa]m est ex[communica]tus id[e]o
no[n] debet se de illa i[n]-
tromitte[re] n[i]si neglite[r]
ex[ce]p[ti]one

Glo. statim seque[n]s s[u]p[er]
v[er]bo co[m]petentu[m] i[n]fra
q[ua]ntu[m] te[m]p[us] d[ebe]t p[ro]ba-
ri ex[ce]ptio obiecta ad
[illegible] respondet q[uo]d
infra octo dies no[n]
co[m]puta die ex[ce]p[ti]o[n]is
Contra glo. d[icitur] q[uo]d ex-
[ce]ptio obicit[ur] d[i]ci[tur] ali-
q[uan]do [illegible] dilatorie tu[n]c
d[ebe]t p[ro]bari i[n]fra octo
dies no[n] [com]puta[n]do die ex-
ceptionis ut hic et sic lo-
q[ui]t[ur] de ex[ce]p[tione] p[ro]p[r]ia
Si aut[em] oppo[nitur] i[n] vim
peremptorie ut si aliq[ui]s
impetrat sibi gra[tiam] su-
per aliquo b[e]n[e]f[ici]o et
sibi obicit[ur] q[uo]d fuit ex-
co[mmunica]tus maiori [illegible] ut
nota[tur] i[n] dicto c. p[ri]a
i[n] glo. que incipit i[n]-
telligas [illegible] i[n]q[ua]n-
tu[m] [illegible] vel [illegible]
ad p[ro]pone[n]d[um] o[mn]es dila-
torias vel pere[m]ptori-
as p[otes]t itera[re] [illegible]

Infra q[ua]ntu[m] te[m]p[us] d[ebe]t p[ro]bari ex[ce]p[ti]o ex[communi]cat[ionis]

Ex[communi]cat[i]o obi[citur] [illegible]

excepcio excōis dico
q̄ sic quia quicu[n]q[ue] et
quocie[n]su[n]q[ue] oppōni pt
excōicato et hoc est ex-
peditu[m] ex de vnica de
excep. Item pone ali-
quis voluit aliam nō op-
ponere aliquā excepcionē
peremptoriā vel dilato-
riam, nu[n]quid talis pt
oppone[re] excepcionē ex-
cōis ff. de. do[n]a[cionibus] g. ho. de
modo? [illegible] tenet q̄
sic et vario ad hoc assu-
git ex c. pia de excep.
li. vi. ubi d[icit] concl[usio]
lator q̄ si etc. expresse
iurasset nō opponere
excepcionē excōis ad-
huc oppone[re] tenetur
quia iura[men]tu[m] quod vergit
in detrimentu[m] salutis et-
[er]ne fraude nō est de
iniuria Si vero excōis nō
excepit et tacet de
excōe hoc generat adv[er]sa-
rio excōicato esse particip-
em. mortalit[er] igit[ur] tene[tur] ex-
cipe[re], nō obstante in-
carnato glo statim se-
quod sup[er] v[er]bo excōfes-
sionem quasi [illegible] impliate
aliqua excepcionibus coteste
tanda sit. lō et argu-
it q̄ sic in contrariu[m]
allegat vni c. et post
quodam opi. q[uia] lxx

Glo[sa] sup[er] [verbo] excō-
ex[com]missio[nis]

antiq[ua] glo reprobat et
addicionē approbat
Contra glossā cum quia
utru[m] sup[er] excepcionib[us]
lis deneat contestari et
d[icit] glo. q̄ non Et non
obstat iura que dicu[n]t
lite nō contestata nō de-
bet recipi testes quia
ista iura locum habent
causa principali. Item nō
q[ue]ndo, qui sūt sunt l[itis]
lato[rum] hoc est distingu[en]-
dum aut excepcio proponitur
ante litem contestata in p[ri]ncipali
aut post litem contestatam
primo casu requiritur lit[is]
contest. Secundo excepcio
Secundo casu lit[is] contest[acio]
principali sufficit ad illam
excepcionem que pro-
cedit vel emergit n[on]
sup[er] ista requiritur ali
lit[is] contest. sicut et in ca
incidentum calumpnie q[ui]
tendit ad incidentes
emergentes quos de re[g]ula
post litem aliqui
sup[er] qualis excepcio
debet lis contestari et c[etera]
quo lit[is] contest. est f[un]-
data lit[is], tunc tot e[ru]nt
lit[is] fundata quot
excepcio q̄ c ig[itur] ver[bo]
pro intellectu glo[sa]
sup[er] v[er]bo alia in statu
cause opponitur et in

-polita q rescriptu impe
tratu ab executo tene
at Con in [?] delega c. s.
li. vj o (res)
Glo. ma in hoc arlo
est varia Nam hic po
nit vltem standu gno
q rescriptu non valeat
deinde nisi ibi hoc
q hic dicitur valeat
tenendo gm deinde
in vbo excequatr
terciu variatur pri et
sibi convenit dici Sed
dic q standu est gno
i. c. de resc. li. vj et
veciores sunt glo an
tiq tenendi. qm eius
additio in hoc articlo
varia errauit in intel
lectu c. cum quis quit sple
ne notatur s. c. c. s. li.
vj o Et ad hunc tex. re
ponde ut i dicto c. s.
et hic in glo super
vbo excequntur in fi
ma hoc c. locu hz
i impetud p lras
impetratas executo
ut Glo. sup vbo ad
executore quit quid
i delegatus absoluit
cogitu ppter alia cau
sas remissione no fac
ta iudet glo. absolu
to tene, et hoc tenet

omnes, faciunt no. s. de
resc. ab executo.
Glo. eciam hoc doctores op
pedo, delegatus est inde p
hoc absolucione [?] remissio sta
Solucio ut in ead. glo.
quia e inde p sit subg
dicon Et ad c. ad repri
mendu ddm q loquitur
i ordinario Glo. sup vbo
expeditur est expedita
cu una glo. preti que
infert vnum solu contra
Item arguit et parte
alleat iura aliqua Et
in gm alleat sua iura
et soluit Contra glo. et
hanc solone tene et non
addicione glo. positam in
pn, que recedit ab ista
solucione
Glo. sup vbo excepcione
ad iudex tacite quoniam ex
d. a hoc no videbatur co
missum s. delegato q pos
set istu absoluere a sua
Soluit glosa q quam
sic intelr tanqm accesso
rium Ex isto infert q ab
solo est accessorium racio
quia sz illa ca principalis
cede no pt q index
Glo. sup vbo ipsios, quit
et soluit quit coram
alio debet stare in iudicio
qui iudicavit Soluit

glo. quod coram conservatori-
bus. Hoc tamen dicat verum nisi
ab ipsis fuisset legitime
appellatum vel nisi alia
legitimam exceptionem contra
illos posset opponere quod
videte

Glo. super verbo distulerit
infert dubium remittit
et solvit infert quod con-
tra videtur quod actor et
reus possint litigare coram
ipse coram dominis iudicibus
eo quod mandat conserva-
torem remitti ad conserva-
torem. Sed contra hoc oppo-
de autentica consequenter
C. de sententiis et interlo-
cutoriis omnium iudicum. Glo.
eciam hodie standum esse
c. dispendia de rescriptis li.
vi. vel dic quod forte rescriptum
fuit impetratum sive lit-
tere non fuit usus eo et
ad autenticam. Et qualiter
et ad c. dispendia, dicendum
quod hic pendebat causa
coram dominis, quia c. ea
dumtaxat et c. dispendia
supplebat, quod quando non
potest trahere ad unum coram
alio delegato, non quod non
possit trahere coram alio
ordinario

Glo. ultima querit et solvit
not et dat simile [illegible]

glo. quod hic dicatur a iure
communi. Et vult glo. quod non
fuit casus clausula ea. po-
quia actor fuit conservatori
pertinebat ad opponentem
de conservatore. Item advene-
rit negligentie conservator
talis delegatus absolvet
quia non posset procedere
in principali, nisi illum absol-
veret quia conservatoris etc.
actor in iudicio stare non
potest de iudicum intellexit
et eo absoluto cognosceret
eciam de causa quod qua
fuit conservatoris quia [illegible]
prorogationem iurisdictionis importat
ad istam causam [illegible]
in libro vel in [illegible]
pressaos// Sed in eam
que fuit conservatoris non
pertinebat ad illum [illegible]
qui concepit sed ad [illegible]
tamen absolutio est [illegible]
[illegible] Et de causa que fuit
conservatoris, delegatus se non
intromittet. Et ratio
quia hoc esset cognoscere
de causa tacite persone que
iurisdictio non fuit [illegible]
et delegata iurisdictio non potest
prorogari de persona ad personam
nam in rescripto non expressa
[illegible] bene prorogatur de
causa ad causam inter
personas expressas [illegible]
[illegible]

Tertio glo. notat quod co
mitatores propter negligentiam
absolucionis possunt sua commis
sionem tamen citra absolu
cionem quam super principali ergo
isto infert quod unus dele
gatus supplet vicem al
terius sine negocium sicud
ordinarius supplet defe
ctum delegati

Et videtur quod accessorium
sequatur causam principalem quia fuit
quod conventus actor tunc causa
[illegible] quid quod si pars cau
sa alicuius tercium fuit co
tum actorem unquam isti
delegati possunt eum absol
vere dicit glo. quod sic persistit
in mandato quod stabit man
datis ecclesie Et ex hoc
glo. notat quod isti comica
tores propter suam negligentiam
perdit sua iurisdiccionem tamen
circa absolucionem quam super
principali negocio Ex hoc
sequitur Tercio quod unus
delegatus supplet negligentiam
alterius delegati et ordina
rius laud ordinarius supplet
negligentiam delegati

Queritur utrum processus
factum cum excommunicato maio
ri excommunicatione valeat sunt hec
tamen [illegible] refert aut

quod de iudice excommunicato
et est dicendum quod processus
factus coram isto si sit
publice excommunicatus non valet
immo facit iudicium retro
nullum. ut de re iudi. ad
probandum ita intelligo
quod notorie. ut de
excepcionibus excepcionem glo.
Ubi in versu est et alia contra
quod de parte excommunicata
et tunc aut quod de excom
municato etiam publice et pro
cessus factus cum tali non
valet nisi sit aliud ca
nonicum quod obsistat quod
dicit ut nota. ut de iudi
ciis intellexerimus Aut
quod de actore et tunc
refert quia aut excommuni
catus maiori aut coram
delegato aut coram ordina
rio Si coram delegato
sub distingue quia aut
erat excommunicatus tempore dati
rescripti aut postea fuit
excommunicatus In primo casu
non valet processus ut. ut
de rescriptis ipso iure. li.
vi. et sic intelligo
ut dixi in precedenti distinc
cione In secundo casu secus quia
postquam impetravit ex
communicatus fuit et rescripta

ita q' p[ro]q[ue]m absolu
tus fuit agere p[ot]est vtu
te ip[s]i[us] cu[m] effectu ut
hic et i[n]fra de excep[tioni]bus
li. vi^o. Si aut[em] agit
cora[m] ordinario, tu[n]c s[ecundu]m
moderna iura v[idelicet] pro
cess[um], donec excepcio
et h[abe]t locu[m] decretalis
pia ita disting[uitur] q[uo]d ad
q[ua]rd membru[m] ho, an i
c. all[egat]o ipso iure ip[s]o
i[n]mo. Et que ro[m]a fit di
ustatis m[aior]es delecti et
ordina[ri]um vide ibi. Lig
host[iensis] in hoc tenet q[ue]
rut de excep[tioni]bus c. aph
ce

Liiij causa

[Ca]
[suo]
[Si]

causa s[ecundu]m i[n]f[r]a delega
[tis] ab eis subdelega
tor[um] t[er]m[in]o p[ro]cedere
no[n] possunt, q[ui]a si facere
vellet, licite app[e]llare p[ro]
recatat s[ecundu]m si q[uo]d et
p[ro] q[uo]d fiat app[ell]a[tio] [Cas]us
ca[usa] app[e]llac[ionis] co[m]mittit a.
frat[er]nitati

¶ Cas[us] in t[e]r[mi]nis, Inter
archiep[iscopu]m [et] mo[nasteri]u[m] regalis
[con]tendat[ur] q[uo]d et robarent
s[ecundu]m q[ui]b[us] d[i]c[itu]r decimis ca
fuit [com]missa archiep[iscop]o ca
pano & panoritano &

q[uo]d regni s[ecundu]m t[em]p[u]s d[e]
iudicis s[ecundu]m archiep[iscopu]s q[uia]
citavit archiep[iscopu]m [et] alt[er]
regalis ad certu[m] t[er]m[inu]m, &
ipe comparuit cor[am]
illis duob[us], t[er]cio s[e]p[ar]e
gina absente i[n] quo[rum]
p[rese]ncia app[e]llavit exci
cudo, q[uo]d coram duab[us] tan[tum]
coru[m] non deb[er]at s[ub]ire
iudicio, q[ui]a cu[m] ca[usa]
co[m]missa fuisset t[ri]b[us] a
duob[us] t[ame]n ad iudici
fuit vocatus t[er]cio non
committente vices suas
n[e]c se excusante i[de]o
cora[m] duob[us] iudice n[on]
teneba[tur] Ite[m] s[ecundu]m q[uo]d
an[te] p[ro]p[ri]o[rum] citat[i]o[nem] c
noti[ci]am l[itte]ras ad se
destinarat all[egat]o
p[ro] hoc quad[am] decr[etali]
all[egat]o[r]i s[ed] illi archiep[iscopu]s
illas excep[ti]o[n]es admitt[er]e
noluit s[ed] p[er] [con]tinacia[m]
q[uo]d coram eis iudic[e] et
ille post hoc ad se
appellavit et s[ecundu]m
cu[m] destina[vit] s[ed] ille
dicens i[de]o no[n] obstare
ad r[e]scriptum [con]tinuavit in
possessio[ne]m illas decimas
s[ecundu]m a igit[ur] mandat
t[er]m[in]is de quib[us] in
s[u]p[er]io[rum] q[ui]b[us] s[ed] q[ue]

dictos archiepiscopos eo
rundem predictam intitula
tos admisisse, deinde
ipsos quibus archiepiscopus
generalis asserit se spoli
atum per quem intitulatus fu
it ad se apostolica auctoritate accersi
ri et faciat restitui cum
fructibus inde perceptis
non obstante eo quod per dic
tos archiepiscopos sine per
laycalem potentiam fac
tum fuit per quandam vero audi
ui si quid factum fuit
post

Quid de quibusdam archiepiscopis
in eodem facto committitur
Ex quo nota quod ille pro
uincie sunt cognoscere quod
fuit commissum ad nos in c. Co
ram. de elec. et infra de
test. ultra etiam

Ibi de clam siue debi
to, ibi de clam siue ca
none emanda quod dic
ut in c. Ex conquestione
in glo. fi. infra de resti. spol.

Nota quod intitulata in ius
tum appos. quod dic
ut in c. ut debitus infra de
appell. ut dixi Nota
quod si sententia interlocutoria
que fert an diffinitiua
quod dic ut in c. Cum
cessante infra de appel.

Nota quod tenet appo

suo eo solo, quod iudices
non admiserunt quosque
legittimos ibi intitulatos
admisisse quod tamen dic
ut statim dicam

Nota quod factum iudicis
nichil excusatur etsi in
dicto appellat Nota
quod sequitur iudicis quod non tantum
equiparat facto prelato
ibi siue per laycalem po
tentiam, siue per eosdem
iudices quod sint prelati
libra infra de resti. spol. Co
querente

Nota quod titulus in iustus
non excusat a fructibus
perceptis ut in textu primo
nec a percipiendis ut dicam
post et sentit glo. permitte

Oppo. quod quamuis soli
duo citauerint tamen
potuit procedere ac si om
nes processisset de hoc
ff. de ferijs l. 1. In stat
tum ideo in textu in quo
rum presentia est/sic duos
Sed posteris cum et melius
quia citatio non artat
facta per duos de c. prop.
terea de c. Ca. non est
tenebitur ille citatus de
de elec. bone ij Sed
dicit primo potest procedere
supplendo ad textum quod re

q̄n ai
nō lite et
§. de resti. spol.
Frequens

veneat quamuis citacio
non eum artasset, sed
eo quo venit duos in
dices pcede possent
Oppo ro Opposuit i te
qo eo dicit textus qd
inconsulto regimen etc
nam etia eo consulto
pcede no possent duo
nisi t'cius eius delegacit
de c. quod et c. causa
Solucio sm host for
te erat tres delegati cu
cla qd si no omnes, quo
tam sufficit, qd t'cius
non veniat de c. pp
in pn vel quando non e
rat cla, dico qd ubi
inconsulto debet legi sub
audiendo maiore et po
nit hic ad exagerantiam
facti, ppca statim sub
iungitur ne vices commit
tente etc. pone qd unum
mandatum iudicum datos
cu cla qd si no omnes
pnt pcede duo nichil
lominus etc. et si se nolle
pcede Unquam iste po
ea potest penitere, dic
du qd sic p c. lig. ii. de
penis et li. vi. facit no
in rela contrarie lig. io
Quidam dicunt qd hoc
est eo, quia p solidum
actu sit sufficio in ipsos

in alios iudices l[...]
det Jo. de lig. aliqui
clausula dacom ipsi
addiat et tuc hec
pcede no pt, quia in
diate abdicauit a
testate aliqui hec
sula adici cogitacio
bsni iuris posset et tuc
pcede, quia nichil
durat ipsos p9 ex
com facit no de
pastoral Et quid
ci sunt tres iudici
cla duo requirunt
vnica sola citacio
possunt pcede Et
videtur sentire qd in
ut nota contraria
quia trina cita.
q iii de illicita
dicunt contrarium et v
ad c. de illicita, d
illud loquitur de c
iurisdiccione que no h
locu eo quo par
tem no habet impu
dicens ymotiuit, E
dati sunt tres in
ad plures causas
irrequisito t'cio co
tut causas quod
ut no. Jo. mo. de
hi. ura quia alia
ptatem subdele
illi pnt pcede, d
iste irrequisitu

li. q.

de off. et pote
iudi. deleg.

in causa cu coniugete qr
am h'et sub delecom a
liorum duos qui des'bu-
endo et sibi assignado
mittit eidem vices
suas sed illi duo non
possunt procede nisi p'o
requirat hic tenet ut
p. ex'
Glo p'ma quit et sol
uit Ex'o quit argum
ro et con. deinde obiat
et solvit Glo p'mo in
ter eo lra q si dum
erat hinc citato q p'
duobus citatus fuerat
d tenebat venire nisi
velit ad allegandum pri
uilegium vel ne veperetur
de facto Ex con hoc
apponit s. de app. Ex
duobus Solvent i glo
et p solucom glose fat
nota in Ex de dec
racone s penult. v. ut
autem et nota in dicto
Ex duobus Et firm in
glo. ibi si ponamus Que
ro quid in casu c. uni
cum tres sunt iudices
dati simpl et tres non
venit quid faciat alius
uno Solve plene ut
in glo. et plenius c. qr

ubi de hoc Et quia
glo. int. certa dt q iste
debuit rogari ut veni
at
Quero quid si no ve
nit dico q citabitur
in loco ubi q'suerit mo
rari et ibi fiat publi
ca ptestacio sup qua
conficietur publicum instru
mentum quo no stat p
requirentem facit de
cam de elec. l tem q
dt glo q p tenetem mo
nicionem debet citari
Quero an sit necessa
tria ala q q non s
suffit una quia tex.
loquitur in singulari ibi in
consulto hostien et ceglo.
dicendum q debet sr tria
vel una ferens vim tri
facit de sen excom Co
stitucom li. vi. p'ma
tm citacio debet esse t
na vel pt dici q in
p'ncipio cu incipi debet
sr tria monicio ut ve
niat sr in actibus sequenti
bus in quibus eam debet
requiri licet no venit
a p'ncipio quia li tunc
non venit no tamen
quin possit venire ad
sequencia c. de elec cera
ti et tunc suffit unica

Glo. sr vo q'tulit
nota eam ig pt
procedi aplice no
citare

monitos pt eam dici
q si abiuracio sequit
p tota ca no est am
plius requirendum. s de
do et qta dictor. li
vi quod ibi notatur
Glosa fm ubo admi
sisse fugit contrarium et
remittit

Oppono contra q ipsa
mandat restitui appellantem
si constitit eius exceptio
nes, non fuisse admis
sas, hoc enim non sufficit
nisi probentur esse vere
ut de app. in fine posita
Solucio dicit Goff et
Host q opponens obtu
lit se eas probaturum et
hoc sufficiebat ut vi
Sed hec solucio videtur
deviare ut constat textus
Solue ergo aliter, q hec
erat talis exceptio q
ipso iure probabatur sed
q coram iudicibus du
o procedere non poterat
sicut enim non tenebatur
hoc dicere coram iudici
bus primis ita nec coram
iudice ad quem quod
tenuit hic Abb et est
notandum ut de except. c. 1
in glo prima quia in
de Sed solucio h non
procedit quo ad ipsam ex
ceptionem de iniuria facta

misso h quantum ad ipsum
mandat prima ipsa iniqui
ibi per quem iniurias sine
Eo quo tempore nota q in
in misso habetur in appellatione
causa quo ad revocationem at
temptatorum, quod est
nota dignum fm Host
et Goff de hoc plenius
de app ut debitus

Cum super

Nota est decisio
eius decretalis et valet
ad multa Et sic summa
Ubi duo dati sunt deci
cum cla q si ambo vo
recusato alter solus
cedere pt et si cum re
cusato procedit non h pro
cessus Et primo ponit
factum deinde Sed quo dixi
mit ibi aliquid glo
ponit casum in termis ut
patet
Nota q legitima est ca
recusandi cum iudex gra
natus fuit pti ut quia
dixit se nolle illi nisi
si posset facere in quo
causa suspecta Et pro
isto facit q facilius re
cusatur iudex. ut se. c.
r. de hoc tangit similiter
glo.
Item nota q prelati se

rorem susceperunt ad os-
tiolum pacis et quod capitulum
volens alium prelatum
assumere ad ostiolum non
possunt sibi amicum et
presentem pro iudice
facit s. deprehendi dilec-
tione quod b. damus quod
forma litterarum dicit alte-
ri Ro. quod iudex proce-
dens cum alio intelligitur
consentire se non habere iu-
risdictionem in solidum sal-
tem quo ad cognicionem
et hoc ibi confessum est
se mandatum apostolicum non
posse

Item nota quod glo. vult
quod posse et nolle quam
quam vim dicit. Cum
potuit noluit ff
appo. con. c. et videtur
quod iudex possit sibi
associare non iudicem in
antecessum quae in dicitur
in prima coll. vi. C. de de-
fendi ante... ad hoc
de appell. in offerendis de
rescriptis. Statutum § assess-
or li. vi. Bolo. ...
de albega non vicariat
hic processus quia iudex
admisit non iudicem
sed quod factum per appo-
situm non fuit delatum

et in hoc ponderat litteram
ibi ... appellatur
abeo qui dicitur eo quo
appellacio fuit solis sed ab
aliis procedere non potuit
et ad textum ibi voluimus
etc. Respondeo sed quia
fuit ad hunc diem appositum
et sic eo ponit totam
litteram. Et hoc si quod in-
iunius sublata ergo
dico quod hic intellectus
nullus cadit ad textum
lege cum fateor quod appo-
situm porta ab arbitro fuit
insufficiens tamen ut processus
non tenet. Et ipsa non
se fundat super hac
ratione. Item ea fundavi
appositum fuit, quia ab
aliis admittebat con-
sortium ad hoc quod ut
apposito sit legitima dicitur
quod admittere non potest quod
etiam compellere in textu
dicitur ideo ad hunc stat
communis hostiensis quod solvit
distinguendo associat si-
bi cum iudice aliquando
non iudice in consilium
et partem et sic loquitur
contraria et per hoc § c. Cum
per quem aliquem associ-
at sibi in iudicem a-
liquem per errorem aliquem

No. bn

sciens primo casu distinguit quod aut per errorem
facti et valet processus
de offi. deleg. si. ad hec (?) Var.
quia talis error excu-
sat ut hic et j. de re
iudi. ad probandum per pre-
dictum Inno. in c. illa
de elec. reatabitur in p-
acti contrario sed quod erravit
presumitur voluisse solum
procedere. Si sciuisset
ad se spectare alioquin
per errorem iuris et tunc
processus non valet ad
hoc ff. de arbitr. l.
pedius et dicta l. j.
cum sequenti de tutore et sic
intellige hanc literam
sed clarius intendi (prout) dixi
in contrario precedenti. Si autem
sciens sibi associat

Si autem sciens

hoc membrum non tangit
sed idem est quod idem per
errorem iudicis quod dixi
in solutione contrarii c. Cum
Bertomeum (?) quod plenam
potestatem quintam (?) nec
Alii distinguunt inter

Alii

ordinarium et delegatum
directo quod ordinarius
potest sibi associare non
iudicem ut ignotos (?) de-
legatus non ut hic quia
distinctio non habet locum
nisi in ordinariis causis

vellet delegare. Sed hoc est
potest delegatus ipse in hoc ca-
su esset durum quia or-
dinarius delegando non
desinit esse iudex. Non
possit procedere tamen delegato
et sic potest loqui contrario
sed delegatus delegando in toto
desinit esse iudex vel
sed in partem desinit quo
ad commissa non immoretur (?)
Apponi ad idem quod
ipsa se reservavit super pro-
qua ex quo simpliciter
appellavit. Sed ipsa delegata
appellatio. Non solum li. vi. non
erat expresso alia con-
tendendo. Solutio dicit
aliqui quod tempore interlocutorie
non erat appellatio quia se
repugnat litere quae fuit inter-
locutus appellationem non teneri
ipse. Alii quod hic non fuit
appellatum ab abbate quod
repugnat litere ubi anquit (?)
abbas repelleret. Alii
quod ipsa adherit comiti
tuendo appellationem quia si
lucro non precedit quia
ab interlocutoria non iu-
stificatur quia erat in c.
non ex ipsa de appe-
llatione de app. dicit ergo quod
ipsa assumpsit hanc causam
vel ad ampliorem ...

ut quia dicit prout et domos vel
verius dico quod voluit de
clarare totum processum non
tenere appellatione aut non
irritasset processum nisi
postea secutum fuit quod
eo privatus tamen de quo
in textu.

Quaeritur quod super verbo pone glo.
apparet quod episcopus recu
sabatur coram quo debet
recusatio proponi, videtur
quod coram omnibus iudi
cibus prout dicit glo. Sed
contra est. infra. Si quis
contra vim vel eius ubi dicit quod
coram non recusato. Sol
lucio aut quid de modo
proponendi recusationem et
de hoc nichil dicitur in
c. Si contra vim in quo
instat hic summa. sed de
hoc plene notatur ibi in
glo. in dicto c. Si con
et non refert an appo
natur coram recusato an
non recusato an coram
utroque, puto tamen quod con
veniencius sit ut coram
utroque ad hoc ut recu
satus abstineat. Aut
quaeris coram quo sit
probanda et hoc expedit
c. Si contra vim quod sit

coram non recusato.
Ubi quaero quid interest
ut coram eo recusatio
ponatur et quid pertinet
ad eum de hoc cognoscere
videtur quod interest, quia
nisi de hoc cognoverit
non est iniusta clama
tio si postea procedere negligit
Cognoscat ergo ut vide
at an sit iniustus per hoc
de rescriptis super litteras et
ff. de re iudi. l. Si quis
ex aliena

Quaero de aliis excep
tionibus quae proponuntur co
ram iudice coram quo
sit proponende et pro
bande summa. videtur in
hoc dicit Et in effectu
eo glo eius sic distin
guit. Quaedam aliae excep
tiones sunt tales quae red
dunt iudicium penitus nullum
tales etsi non oppo
natur non tamen iudicium. Ali
quae sunt tales excep
tiones quae non reddunt
iudicium penitus nullum. Dicit pri
mis pone exemplum ut si
iudex est publice ex
communicatus ut infra. Ad proba
dum hoc casu summa
in opposite est apposita
an veniat ad oppo-

Aptoz p ullum

cora iudice cu nō Si
eu volt ire tute facit
Aut procurabit scilicet in
dicem et opponendo contra
intentu/ Aut procura
bit se iudicem et tunc se
tenacit nō tantum/ Ceterum si nō
appellaverit et postea coram
superiore iterum oppo
nere causam, ut premittit
retro processit nullum
ad hoc. ff. de pe... Si
tra Si aut nō vult
... ad hoc. C. de suspectis
pro... // ... de se
... exceptionibus
nō reddit ... vel
... pone ... ut
opponit indicia ...
... occulta vel ...
... recusacionis de
... distinguere aut de
exceptionibus recusacionis
querens. Et dic ut supra
in aliis ... aut
de aliis et tunc ymmo
debet opponi cora iudi
ce et appellari si nō ad
mittat ff. de app. Cum
causa et C. ... et
C ut debitum Et in hoc
nulla facit [struck]
ymmo dictum vel ...

volt ire Non
... iudex
...
nō venire

cum sic generet ... iudex
cum ... ut ... v
... ymmo. Et si oppo
nitur quod sit ... ne
infamis ... cognosci
... in c. ... de ...
cep. dicit quod ... exceptio
ducat ... actor, quod
debet ponere cora superiore
quasi iudex sit fact
..., cuius foro ...
... de foro compe. C.
sit generale. Et hoc ...
... in ca ...
quia ... ad ar
bitros// ... cum in dicto
c ... dicit ... a
arbitro ... Cum ...
... nos
loco ... in casibus ...
... quod est ...
... est ... ... a
... venit ... argu
... // ...
in ... ...
ff. de re iudi. ... quod ...
exceptio ... quod
... iudex ut ...
exceptio infamie ...
[struck] quod iudex ...
sit de ca cognoscere, q
... est ... cum q
... procurare, ...
et ... exceptionis est
... quod ... de ...

nõ cognoscat an sua sit
iurisdictio ut est glo. ix de
iure iur. in pri. ff. ad muni-
cipal. et hoc quod notatur in
l. absente ff. de accu-
sa. in relatione. An
iudex possit cognoscere
de nullitate sue senten-
tie plene notatur ... de
accusa. Qualiter i. quod e
viij

Queritur circa predicta ...
exceptio infamie vel
servitutis possit oppo-
ni iudici ordinario
Inno. respondit quod non
... quia ... tolle-
re in officio habet ...
ut in pallegis barba-
rus. fatetur tamen Inno.
quod aliquem exceptio
obstat ordinario ut ex-
communicationis ... par-
ticipatoris ... quod ...
... et dicto c. ad
probandum vel exceptio nul-
litatis ... ut si est
amotus ... ab offi-
cio ff. de offi. iudi. l. cum
pretor. Non autem

Queritur quare est ratio
diversitatis, quare exceptio
infamie vel servitutis ob-
stat delegato et non ordi-
nario. In hoc redditur
multiplex ratio una, quia
cum dat ordinarius, sit
cause cognitio ... de
elec. innotuit et c.
cum nobis et c. michael
et c. si. li. vj. Ordinario delega-
tur cum mandato vel
nulla cognitione alique
intuitu dignitatis. de
rescriptis. Statutum in pri.
li. vj. ... ratio quia
ordinarius cognoscit
ratione sui offi. et sue
iurisdictionis quam ... donec
removetur ideo est ei
parcendum viij q. iij
Rome ... de accusa.
olim ubi ...
... delegatus ...
... ratione commis-
sionis sibi facte cognos-
cit si de ...
misset ad hoc de rescriptis
c. super litteris. Item quia
iurisdictio ordinaria favora-
bilis et amplianda
delegata odiosa et re-
stringenda. Item secundum Inno.
aliud est quod quem
prohibere esse iudicem a-
liud prohibere iudicare
Infamem autem prohibe-
re iudicare sed non prohibet
esse iudicem, nisi per
quandam quasi consequentiam pro-
hibetur ... iudicare ff.
de iudi. l. cum pretor

2

qua de se gratis n ferit

3

quasi velit Primo quod
eo quo est ordinarius
licet non debuisset sed
infamius potuit iudicare
sed in delegato obstat
hec exceptio, quia non debet
iudex cum effectu aliquod
incipiet procedere et pro
uniciet se iudicem et
repellitur exceptionem
hanc rationem redarguit
host. quod tunc cum sequitur
quod si esset delegatus infa
mius non posset repel
li a iudicando. quod
non est verum ut notatur i. c.
Basilitatis. § . de rescriptis
Salvo quod non sit da
tus cum effectu nisi pro
nunciat se iudicem de
hac sua exceptione dicit
ut in c. Basilitatis
Si vero an tamen dele
gatum obstet exceptio
hominadis Primo dicit
quod non Ad quod oppone
de c. Cum sine et c.
iudices et ff. si in c. vij
Solucio non debet iudica
re et parat se iniuste
de quod prohibetur eo in
to vite, sed si iudicat
tenet ratione officii et
potestatis sibi commisse, vel
tio ut ex cludatur omnia
Cum quod quod exceptio

obstat iudici et conu
quo possit apponi, de
primo rela non potest de
cta nisi quod sub eo eandem
sit prohibitionem, nulla ex
ceptio obstat nisi sit
in iure expressa, aliis
eminat glo. i. c. Cum
et ibi supplebitur
Ad ff. contra quo po
test opponi dicitur aut
sunt exceptiones sigilli
tes personam iudicis et
non debet opponi co
co nec tenetur pro
poneret coram superiori
vel alio ad hoc. Summa
dict. Aut sunt exceptio
nes non sigillantes con
tumaciam iudicis et tc
aliquis reddunt iudicium
nullum aliquis non Primo
casu est inceptum at
nec an coram eo quod
diciat iudex et non pro
net an coram superiori
pro causa competenti, quod cons
eo proponet et probet
fallit i exceptione re
sacris que apponit cons
recusatio ut alio et et
rr, quia aliquo casu pro
pter tendere ad sigillatum
iudicis ut cum iudex d.
suspectus eo sua tibi

het omnia pbat qo su
pius dictu
Glo. prima poit ca
ut dixi Glosa sa on
dit que fuit forma
data istis iudicibus et
patz eo casu
pro intellectu huc
Glo. sup vbo intpoi
tam Oppono qo eo q
dicit i lra iudices fu
isse interlocutorias app
no tene Solucio glo.
p ipo facto interlocuti
fuit restitut 2 c Et est
vera questio solucio
pria eo ipo q iudex
pcedit cu recusato ipo
facto videt interloq
recusacom no tenuis
e s. de app. Ex pte
et dt glo q integra
no iuenit, q ambo
iux hec fuissent inter
locuti
Contra glo. dt host
e non euadere, si non
ptinet in integr, sed
dicit q hic gtinedit
vbo interloq
Glo. gnta sup vbo co
cessio, supplet porco
plura similia et argnt
Glo. penult, querit
quare iste eximd desi
dat

esse iudices Solut glo.
q post recusacio ipm re
cusatos
Glo. ult notat posse
et velle gria et illud
declat dando gcor
et sigt plura gria et
in fine art q utile
videa p iuti
Oppono ad pn lem
decasiom et vide q
debuit vale pcess
vtrisq iudicis, quia
si quis ptatem admit
tit no ptatem tenet
gestum ab utroq d
de elec. Cum dilectus
Glo. remittit ad ibi
nota, dic q ibi put
dictores gnicare pta
tem eligendi no ptula
bus ut c ta. Cum dilec
tomen. Ex hic vng
delectus no pt alteri
gnicare potestatem
lis posset delere. c
c Quamo
Oppono ad idem de
c. Init retu, de pbend
et c dilectus et de plu
bus alijs iuribus alle
in glo, si que pbant
q saltem dbet tenere
actus pte valida et
sic saltem eo pte dbet

debuit tenere processio
pro hoc r. alla utile li. vj.
q. Glo. no(n) soluit, dic quod
contra precedit qui uti-
le et inutile conglutti
nat ad actu(m) diuisibi
le. Secus hic ad actum
indiuisibile. Item hic
idem non erat utile
non fuit deductu(m) in ef
fectum eo modo quo po
terat tenere, quamuis
abbas haberet solus iu-
risdictio(n)em et effectum
quia potuisset solus
procedere, tamen eo quo
processisset cum alio in-
telligit(ur) processisse ac
si haberet effectum in re
dicti solum pro parte quod
non est verum cum potius
in totum haberet, ideo hic
nichil fuit utile pro
hoc quod diximus de iu
dice qui pt ex una
causa legittima ferre
sententiam quod si deleret
alia causa sententiam totum
viciatur, ad hoc ff. de
conces. preben. ex parte
qui si sunt le. prelatos
C. de consti. eccl(es)ia et
quod notatur. ff. de conc. pre.
ben. dilectis et probatur
in illo c. ex parte

pro hoc est C. de elec.
Cum ecclesia vulterana
et quod ibi dicitur.
Oppono ad idem de l.
iff quod cum plures tutores
contra induat glo. ubi
Solue ut in glo. di
cimus est sensus quod quando
sunt plures tutores
omnes habent potestatem et ex
ercitium in solidum C. de
auctore prestanda l. ubi
Secus quando sunt duo iudices
vel plures cum delegatio
si non potestatem habent nisi
habent effectum C. de pro
denciam in pri(ncipio) quando
ergo tutor verum admi
strat solum tutore, non
pro hoc videtur velle procede
re cum eo qui ipse procedat
pro parte, ymo videtur velle
in totum per se facere sicut
potest et postea administrat
tutoris inutile, nichil
indicat, sed iudex admit
tendo consorte, tamen videtur
procedere ac si clam le
non esset pro inta sic
non velle in totum per se
procedere quod posset
ex parte quod non potest
ita ideo processus non
Et hec est vera solucio

qua plene decla p ea
predixi o. de elec ꝑ
a Soluit glo. et alit
p in l. i verꝫ tutor
dicebat se solu ee tu
torꝫ cuius sensꝫ est q
si no admisit qui vel
let cu eo procede ved
sic iudex putat se no
esse solu iudicem hec
solucio firmat et qua
i ? eius dicto immo in
c. ella de elec vbi dis
ponit dicit iudex ad
mittat no indice sciet
esse cu reusatu et
no vꝫ ut hic dicit igno
rant quia si putat
no iudice et valꝫ per
sona q de mete eius
est procede solꝫ sic pos
setꝫ eo quo errat ꝫ
in eius eo consai ff
. tutore l. i. § i. de iu
ris l. cum qui § Gu
iuria et §. sic quod
decla ut dixi in c. l
tamen pbablit
posset dici et e ved
et si hic delectꝫ dixis
set procedo tecu q̄tuo
rensatu no ꝫ aliao
solꝫ intedo procede q
remisset processꝫ sicut
in casu eligit cum

exoneratꝫ p testacoe
premissa, de qua i dicto
c. ella, requirit tame ta
lis protestaconi no est
locus, quia a pi ? est
dda et det solꝫ procede
aut nonꝫ premissa et
tunc solꝫ no pt. o. c
prudencia in pri et po
prinpi si admittat re
cusatus no vi licita
protesta premissa, qui ad
no ad l. i. q cu plo
tutore vd est prima
solucio, decla ut in c
ella

Item si iudex delegatus ex
piat in peremptorio q
ptibꝫ assignavit p9 9
prima hora peremptorii
no expectabit qtinua
cius. Si no expiat,
pt expectare et itꝫ ci
tare si vult ff. i o. an

Consuluit

Cap
Qui

Iudex delegatus expiat
in peremptorio q ptibꝫ
assignavit p9 qprima
hora peremptorii non
expectabit qtinuatꝫ
Si no expiat pt ex
pectare et itꝫ citare
si vult ff ad hoc no tenet

Allega p q p9 lite qtest. i hijs q occurrit ꝫ tinus peremptorii assign item
q iudex du fuat iudex no expectigivi videt i sequete die expectare
ꝫ iudex pt expectare facere g̃itꝫ p9 tinus peremptoriu hic bonu e hic
iudex firmatꝫ hic q iudicium no ꝫ exerci in tenebris i. ne vos ꝫ

hoc primo iudicium debet
procedi in luce et non
in tenebris hoc secundo et est
primo quidem dicendum
ibi Nos autem secundo ibi
subdividi In prima dis-
tinguit In secunda declarat
qua hora procedi
debet iudicium In tercia instru-
it iudicem secunda ibi ne
vero tercia ibi porro
Nota primo quod reus debet
citari ad videndum testes
recipi et exponit glo.
i. id est dicta eorum
sicut cauerus dixisset i. ad
videndum iurare testes quia
in secreto deponunt, ff.
de testibus c. ij
Nota in puncta ecce testium
et ad deponendum publi-
candas vel ad sentenciam
ferendam et hoc ibi
ad recipiendos testes
debet reus citari et est ratio
quia forte resisteret
petens alia dilacionem
ex causa
Nota ij^o quod ad sentenciam
debet reus citari
Nota iij^o bene peremptorie
quod probat quod etiam
ad media que debet
assignari terminus peremp-
torius quod ij^o contrarium
quod non distinccio in v

vos autem
Nota iij quod iudex debet
sentenciare eque ut debet ut
in glo. iiij et hoc cum
agit de preiudicio ad-
versarij et qui sit sentencia
plene dicetur, ff. de re iud.
c. si
Nota iiij^o quod iudex potest
facere graciam ut litem
citet continuacionem declaret
in glo. iiij ergo non
utile fore hic iudiciorum
favora legis Nota quod cum
proprium iudex ... procedi
ut alio termino non ex-
tato, ymo et debet quando
posset propter ... denegata
... compareret in stancia
et tenet ... ad n-
esse C. de iudi. l. ...
Nota ibi ex parte, quod
primo licet admissus
absens, sed actor si
reus non debet procedi
sine licencia iudicis ...
pacti de iudi. c. ... et in
... et xviij di.
Si quis vero quod
iudex potest alterum ... in
eundem sequentem ...
tare ut hic et tenet
et primo ... et
hoc est racio secundum ...
quod iudex sine ...

pcu ud ctumatus no
credit, de vbo scz ferq
r. i ai et de causa pos
.j. de maio et obent'
casu in tunc tz quod
incessit ad se. ap. et
po posuit, ante iudex
pemptorie citauit ptes
ad testes iurandos uel
ad publicandas attesta
ones eoru uel sniam
ferenda si pos altera
ctumaciter se absen
tat in timo ostituto
tamitur an salte cit
ultima ptz dieij in
ex in negocio sibi g
missio pcede debeat
et eoptare in die sequen
ensi tem et si eoq
amitz quid obtinu g
tumax sit itern cita
[illegible] qr no fuit pcessu
timo ostituto, [illegible]
hac qoe distingt
[illegible] iudex delegata
[illegible] tum pemptoriu
duret [illegible] expirct in
illo [illegible] duret in
[illegible] sequente eqnite
[illegible] dicte debet expecta
[illegible] nc ctumax [illegible]
est citandus nisi iudex
[illegible] grati fare volunt
Si vo expirat i timo

datos, tuc si ptes hoc
sciunt et no ptamenerit
se coram iudice ea hora
qua possit cognie per
fice qz incubitz cotiie
pcedat ad facta id ppt
qz tunc assignamt
ne instancia iudicis e
nanestat, iudicium no
in tenebris exerce non
det, quia q male agit
odit lucem, licet [illegible]
sm leges moc Roma
no dicas i mediate
noctis incipit et in
media sequentis noctis
desinat, vij qz a
duabz diuidat noc
tibz pinde habetur ac
si fieret in die, tamen
[illegible] illa hora congrua
intelligit, qua possit
an noctis tenebras
pfice qz incubit, [illegible]
discretz iudex no de
i assignando peremptorio
[illegible] sua taliter
coartare, nisi magna
necitas id expostulat
Vos qz cuiz [illegible]
absentibz iudex pcc
de [illegible] cu expirat
[illegible] ibi nisi ptes se
ptanerit [illegible] quo
[illegible] hec ca in quo

vtraq parte absente
iudex pt ferre snam
vel vbu parteo qd est
pte, et hoc h. bar. ff
ad l. falcidia l. Regis
et augeris et pr hoc
C. de bn. sacr l. vbi sm
vna lect. et de post
lado l. Quos ptor
h melius iure ludi cag
et quod ibi dicam qr
ex offo tene iudex
proinde, qr offm sm
no pt delegari. Ci
tamen tenco qr vtraq
pte absente iudex no
posset pnunciare cu
agit de interesse pna
to, ddm est qr vbm
parteo qmt plenalite
transiit ad hoc, ff. de
prale l. Cum furiosa
quod vi verg. Nota
ex hoc practica iudi
cu, cum labit tempq
solent pnunciare sub
dicam et pbatu est
que gdiad tenet, qr
est de pnti, et sic no
suspedit iurisd. ff. Si
cetum petat l. Cum
ad pnd, quod plene
dicam, ff. de appell.
ptea ij, hoc notat
bar. ff. de re iudi l. a
git pretor ff. Si iudex

qmittit, tamen medi
priciis iudicis nisi appr
obat pr eam no stet pe
vt qma satis no sum
acta
Ro illud qui male agit
odit et qcor. in glo. c
ro pont in glo. qa
tenebre apte sut ad
fabricand falsum
Nota computacionem hic
sm morem Romanorum
et alij multi sunt modi
computadi, de qmb
in de feris c. i. et plenius
b. ij in glo. ij
Nota qr i tenebris
dicitur qdm in dicend
si cogitetur h. di alid
no impediat ut sedit
glosa sup vbo tene
bras, licet prima, tenet
grm
Ro qr pemptom non
det cantari sine causa
ad hoc. C. c. de canon
Item qr cu discretione
det iudex pcede et
esse districtus. Quem
qr dicitur hic, qr si iudex
expectat non tenet
amplius citare, nec
hoc sit indistincte v
respondeo qr sic, qa
ad effectum pcedi con
qtradicere, sine nova

citacionem si non venit ea
sic, dicit hic primo, addu
cendo, quod aliquis presens volt
absolvi a citacione ut
aduocat peremptorium et
siquis volt absolvi ab
instancia aliquis volt
absentem sibi contempna
ri ad expensas ad partem
et ad ulterius non est ne
cessaria alia citacio secundum
Jo. sic. l. properandum
C. de iudi. § 1. et in glo.
ij, quod fiet quod non est
sic racio quia citatus non
veniens non cat ad hoc
citatus

Sed ancio que sit dra
est hoc quod eccludat
peremptorium vel tolla vel
ne fiat absolucio ab
instancia. Respondet primo,
si primo casu acta non
peruenit sed secundo casu sic
dicta l. properandum § 1. de
hoc ff. de iudi. l. et pro
dictum sed statim que
si acta peruenit secundo ca
si unde deleta potest
cedere iterum ex alia in
stancia. Dicit primo, quod sic
cia delegacio non est
actus iudicis ut dicitur
in de eo sunt officii. ex
cio non permittet, in

pro li. sed ex libro ita
nota est. § de iudi. secundum
amata vel dicendo quod in
re ista delecti remanet
que est dicit perpetua
perpetuum forum licet sit
sublatum, quod duat quo
ad effectum inductum sum
quod talis absolucio ab
instancia post peti in dis
tricte, dicit primo quod sic
sed presentem cum ab
sentem et hoc sine
lite contestata sine parte
dicta l. properandum § 1.
et in quorum § quod fiet
et hoc est cum termi
nus sed ob l. properandum
que dicit solum per lap
sum termini finiri insta
tiam primo, dicit quod illud
verum quo ad hoc ut
presens possit absolvi se
presenti sed verum dico
primo ibi non absolvet
nisi ab instancia sed ibi
de peremptorie que sur
git ipso iure, non per hoc
tollitur quin presens a iudi
ce fieri possit quod probat
l. pro edictum ff. de
iudi. de iure tamen
canonico lapsu termini
non perit instancia. § de
re iudi. vel sollicite procedit

Oro

fueri

pdicta i ciuilibꝫ s in
cimalibꝫ quo pcedat
de pute con absēta
no Primo, ff. de accu li
cet et nota in c. ve
ritatis ff. de do p hec
indices limitacon tpo.
qtuus dt no oporte
ptem ultra pemp
ctal

Quid si iudex expec
tauit ultra pempto
riu, pos pmo se abse
tauit sine iudicis li
cencia, deīn cōparuit
qb senciis, impetr cont
recedentem pt pcedi
ad instancias partis Primo.
dt qd no s; ideo in
hoc veniti qd cum
qdem pugnam expe
ctas quod intelligo
vel si iudex pnunci
auit eū ctumacem eo
quo statim venit, ex
non debuit pmo re
cede sine iudicis licē
cia ad hoc ff. de iudi
c. vi. q. iij. Certe
vel dic verius qd eo
ipo qd iudex pnunc
ciauit sup ctumacia
no venientis intelli
git licenciasse pre
sente s; se nichil
inceciduit, dt pmo

expectaie, doñ lice
ie a iudice aliās
cedit quod dixit q
no obtinebit expē
sas con ctumacem ve
venietem Et
cit itenta hoc thē
mate qd pmo recess
sit licencia iudicis
pga veniens ctu
docet se vē no fuisse
ctumacem vt qr fuit
iuste impeditus dicit
Primo qd potit pet
recedete qdem pnu
tacio ctinaciam e
quo sine licen rec
sit p hoc c. Si pq
de elec li. vi. Sed
nunqd potit pte a
sēte pcedi ad ulterio
in causa sine noua ci
tacōe Primo, distinguit
dicens tunc fuisset assi
natus gnaliter et
tūc pcedi ad omia
fuit assignatus ad
articulum, et reqmt ci
ta noua, p pma d
c. noua. C de iudi
l. ppendum
Et con pmo dicit
glo. hic in vbo tūc
que indistincte sentit
non posse pcedi
sinam vel ulterius

Host. p gcor distinguit
p aliqs iudex in cita
cio qminatus fuit se
uelle pcede ultius cont
d sniam, et pcedit
dictu qmina. Et aliquando
no fuit qminatus, et re
quit noua cita de hoc
de pcedis auditis et
te acta ad peticoem et
in c. fi. de do. li. ubi et
in glo. que sentit cu
tact glo. Et Jo. mo. et
ian tenet dictu host.
ego aut dico qd ubi
ono fuit va pntiacet
ens cum qmin citat
eralit ad omia illa
citaco hebet vim plenam
hic ecia obseruabit ut
a iudex maioie dele
gatus qui i tralis magis
sciciat in p° pempto
o citatorio citet ad re
ceptem in ca. Et ad co
gnoscendu et successiue
scquendu usqe ad diffi
nitiua inclusiue. Et qr
facta fuit citaco sola ad
cu arti bel no pt ultius
pcedi sine noua citacoe
et hoc dt glo. pdicta
in ubo tunc qr ad se
tenciam requirit tunc per
emptoria ad qd oppat

de lege fo° C. Quo et
qn iudex, ubi sufficit
monico no pemptoria
Soluit qd ibi. qn iu
dex ipse monuit ptem
pntem, qua glo. nota
Et est va sm una lec
turam legis ij c. Secunda
lectura qd iudex pt ipse
ptem mone pntem pntes
Ptem qd est si requi
rebat monico pemptoria
ut i sna monico indiffi
nitiua hebet vim pemp
torie z i° est unus sensus
intellectus dicte leg. ij
¶ Queo quid i aliis
actibus quindicialibus
qr dictu c. de. qd requi
citaco noua iudicialis
ut possit pcedi ad ul
tiora dic idem de cita
to ad elecoem uel ad
Synodum, dt pmo qd
no qmina li cau pntes
possint omo pcede et
no debent recede nisi
actu finito et si recede
rent veniret cs post
tunc possent id pcage
xix. di. Si quis
q. iij. Certu datur hoc
cautela ut fiat citaco
ut veniet ad pcedendu
in elecoem et ad omia

glo sr ve
pemptoriu

et singula peragenda usque
quo ad effectum sunt fi-
nita, ad hoc C. de elec-
tione l. ij et quod ibi no.
¶ Queritur quid si in die
peremptorii termino statu-
to ad veniendum iudex
abest, de hoc dic ut
in c. fi. § j. de dolo, et hoc
dicit Jo. mo. utramque partem
posse recedere sine licen-
tia. non enim tenetur expecta-
re iudicem ad quod ff.
qui appellandum sit l. j.
¶ Quid si iudex est in
termino, dicit Jo. mo. quod non
possunt tunc recedere sine
licentia eius ad hoc ff. de
arbitris l. Si qua § j.
Ego hic puto, quod lapso
termino non possunt simpliciter
recedere sed si alter hinc re-
cedit et iudex die se-
quenti sedet procedit dic-
tus Jo. mo. quod recedens pu-
niri potest, ex quo cum
constitit parti iudicem
esse in loco, licet impe-
ditum debuit expectare
quousque cessaret impeditum, si-
cut cum iudex non pro-
nunciat certum terminum
in peremptorio, si expec-
tat diem sequentem pars
recedere non potest sine licen-
tia, si vult evitare contu-
maciam

ut supra dictum est. Et
si in peremptorio neutra
pars comparuerit dic quod
tunc compensatur contumacia
cum contumacia ff. de arbitris
l. amplius ad hoc C. de
ulteri c. permult. Ex hoc
patet quod in hoc casu non
pars est punienda. Et
si occurrat dies feria-
tus in termino assignato, vel
si abest alia causa eodem
iure qua apparet quod si aliquis
esset praesens procedere non
teneretur, dic ff. [illegible] a.
delegatus ex [illegible] non
tenetur comparere illa de
termino sed aliquo die
sequenti, de quo no.
de feriis. c. ult. Secundo
dictum est in c. j. de dolo
non computandum in terminis
¶ Queritur quid in contra-
ctibus in illis non refert
an de die an de nocte
vel si contractus fiat circa
mediam noctem, asserere
per notarium diei precedentis
vel post mediam alterius
diei sequentis et hoc in
quibuscunque contractibus
et ita loquitur l. de no-
re ff. de feriis. Quid
in maleficiis ut ponit
dicitur statutum etc.

pena p(ro) d(i)c(t)o malef(icio)
et duplicat penam si fiat
de nocte de hoc l. de
somniadi. Si p(re)dic(tu)s
sed quid imponit ma-
iore penam tu sit nox
aliud dici ut dici na-
turali, tunc dic q(uod) potius
intellige(re) nocte quo ad
diem sequentem ante
noctis media(m) ut dixi
in contextu. Quid si dispo-
nit nocte intelligi p(ost)
p(ri)mi(m) sonu(m) campane
vel aliud signum, qui re-
mote qui no(n) p(er)mi(ttu)nt an-
de includunt, dispendo
humanitatem a de p(er)m(ittu)nt
no(n) p(ro) hoc q(uod) statu-
ti sint stricti ff. de
his q(ui) in integrum et cet.
nro(?) l(ibr)o decisio q(uod) liga
runt no(n) valetes an-
de. Sed quid de vale
t(i)b(us) audic(?) Sed campa(na)
no(n) pulsavit tunc dicit
q(uod) sufficta hora qua
pulsari debuit est loco
pene. Ego v(er)o dico
q(uod) est casus obmissus
q(ui) remanet ff. de v(er)b(orum)
obli(gationibus) l. Quid q(ui)d
ad stringend(um) de r(e)p(e)t(itione) s(uper)
statutu li. v(i)o. Et ego
ibi plene nota(vi). Qu(i)d

ergo si dicet statutu(m) q(uod)
egredi(e)ns domu(m) an(te) ca(m)-
pana(m) dici p(re)mi(n)at i(n)
statu(m), si campana d(i)c(t)a
no(n) pulsat respondeo q(uod)
ex quo sol erit super
terram potit qu(i)lib(et) egre-
di sine pena, quia su-
mus contra ca(m)p(anam) litte
utru(m) sinat nox vel
lux, pone q(uod) aliquis te-
nebit solue(re) ceta die m(ihi) q(uo)d
sufficiet si solue(re)t ante
mediam nocte(m), d(i)c(tu)m q(uod) sic
dicta l. hore quod fiet
civil(iter), nisi causa volu(n)tate
excusaret creditore(m) ne
egrederetur domu(m) ut p(ro)p(ter)
inimicicias que ea(m) in
tuisset debitor.
Ad intellectu(m) glo. ij. contra.
et videt q(uod) ex quo index
no(n) p(re)cessit in p(er)emptorio
nomine debeat ipsi citari
quia p(er) tuu(m) contumacia(m)
i(n) tollit p(er)emptoriu(m) ff. de
iudi. l. p(er) p(er)emptoriu(m) glo.
fort et no(n) solvit. Immo
videt q(uod) illa l. loquitur
i(n) casu gn(er)ali ad ter(tium) ista
qua sic qui absens est
citatus i(n) Cy(?) io ad eius
instanciam facta e(st) cita(tio)
de quo p(er) ar(gumentum) d(e) i. q. i. h(ec) est
aug(?) de his plenius ut dixi

in quibus glo. statim
loquitur super verbo equi-
tatem illa roborat
leviam #

Glosa grata super verbo
gratiam tractat dicens iudex
possit facere gratiam in
expectando contumacem
post tempus assignatum
et tunc primo censebit
quod possit

Contra hoc oppo. cum
glo. et videtur quod in-
dex non possit facere
gratiam in expectando post
tempus in quo casu si. di-
gitur eum decentesse
venisse tamen absenciose fecit
ad supplementum glo. format
et non solvit Sed dicit
quod si post tempus veniret
absens non dicitur esse con-
tumax, ut index in
hoc. Vel aufferre pre-
tenti si potest differre
quod potest supra hostis. Item
acio C. de precibus im-
peratori offerendis prop.
q. ij responsio quod plene
ne dixi in C. Cum
in ecclesiis de constitutione
Vnde non potest index facere
gratiam que sapiet iniu-
riam in gravem pre-
iudicium partis, ut dicet eius

pena de qua in C. si de-
re iudi.

Oppo. quod expectando in-
dex non faciet gratiam
possit communis indicis l. ...
hoc anno ff. de verbo obligatione
Solucio glo. non solvit
hic loquitur in indicio
in quo attendimus indi-
cem auctem, que
dicit contemporarium de ca-
ut debitum et dicimus dici-
tur indicere ff. de arbitris
l. celsius

Sed contrarium loquitur in
contractu vel in delicto ibi
obligacio tenendo diem
de necessario expectare
tempus ff. de pluribus
C. uno hic secundo quod
veniat diem tamen
vi velle tempus quod in-
expectare debeat usque
ad suprema horam cum

Oppo. ad idem quod non
possit sedere hora vesper-
tina ff. de origine in-
l. ij § Et quia Glosa
eadem solvit quod hodie potest
usque ad noctem tenebris
ut in § Quod debent, ...
quod in § Et quia cum
dicat ingruit ut non
reo vespere sedeat hodie
de honestate non dicitur

Notat quod equum est iustum in aliquo diem
indice expectare cum ... sua iure
non expirat ... quod potest ille ...
instans cum ipsum expectatum et dat
finale de ... expectare

oppo. et videtur quod contra
iudex quod petat dierum
dilationem ff. de iudi. l.
et per edictum § de eo
cont. Solucio ut in si
mili glo. quod potest vel non
ut patet in glo. Et
prima l. per edictum
monit. hoc verum dicit glo.
si necesse dicit quod debet
proponi, l. potest vel hoc
ut sic sit honestatis
Oppono quod esse sine
uno peremptorio possit
iudex procedere ad sententiam
plene in glo. sed quod sufficit
citat iudicem esse mo
nisse partem quod notat
glo. si esse non monuit
ut citet peremptorie
ut in l. Inter cetera quod
dictos et quod oportet ut tamen
veniat in notitia citata
de quo dicit ut in
l. ubi. Et aut sunt
non contesta et quod
monuit glo. in dicto l.
in eo. Glo. super verbo
contra infert obicit et
solvit oppo. quod in ulterius
iudex non possit procedere
ff. de feriis l. pri
de eo l. cum quidem
in hoc cum iudicio. Contra
quod contraria locutio
ordinario cui successor
veneat, quod vi sibi ce
cubescerat, quod vult dicere
indicet. Cum sit abdi
catum in officio et colloqui
publico. ff. de condi.
et demo. Si tamen
iudicaverit, tenet sententia l.
si hermissa ff. de off. procon
consul. Et notat l.
de iniuriis. Et si oppo.
in secunda glo. Et per hoc
in autentica de adminis
tratione § illud coll. vii
Sed hic loquitur de dele
gato qui non habet suc
cessorem. Et sic cessat
oppo. Glo. statim sequitur
ponit contrarium quod qui
male agit odit lucem
Glo. super verbo tenere
bracchio quid. Quid si iu
dex processit in tenebris
sententia tamen candele ad
litis contestationem vel ad sententiam
inquid volet quod
agit. Solucio glo. quod
valet processus, et hanc
rationem assignat ut patet
in glo. Inquid alii re
ferunt contrarium quod hoc
primo. hic dicere quod
sententia interlocutoria vel
diffinitiva lata de noc
te non teneat, sed bene
possunt tum cum testes
recipi. Et allegat au.

et pondat primo, q in
s sedebunt in autentica
de iudicibus, dicit q iudices
sedent a mane usque
ad cenam, no dicit q in
dicet, debet ergo iudi
care in luce hostiensis
cum glo. dicit tamen, q
si reus vellet recedere
a iudice an noctem pt
etiam inuito iudice et si
iudex inchoans pro
cedit poterit appella
ri de hoc per eum in
Summa de iudicijs §
Qualiter Concludit ergo
hostiensis q partibus non contra
dicentibus tenet iudicium
si contradicit utraque uel
altera non q tenet
Specu de sen parte in pr
sta ubi item est mul
la tenus talis Et pro de
lege dicens q hic solum
dicatur q sit hora competens
non applica q tum fun
sit nullum et hoc tenet
Jo. an in addicionibus
Speculi ubi statim al
legatum dic hic q si reus
recessit nolens expec
tare in tenebris, eadem
si non appellet, non te
nebit iudicium ut sufficit
ciat q non consentit et sic
alias hic tenuit tamen
predicta primo, multum

facit Quia cognoscitur
dicit illud, q hora competens
iudicij est sine tenebris
videtur q partes non possit
renunciare Cum hoc
non concernit fauorem pu
blicum solempnitates iudicij
ad hoc, s. de probatione dum
et hoc dixi. de fi. c. de
causis, pondera tamen
q hic dicit de iudicio
certo quasi secus si
de seculari
Quod hostiensis in curia
principum absolvent in
procedit etiam de nocte
et quaerunt lucem in tene
bras etc. In hac dubi
etate per se q hec contra
rium locum pt tenent
ut iudicium sit nullum
partibus non contradicentibus
tamen de rigore iuris
de iudicio certo ex hoc
tenet, posset defendi quod
non teneat in tenebris
et ex quo illa causa in
est hora competens. Se
quitur q iudex qui
in tenebris procedit contra
hoc iuris ergo secus non
s. de testi. c. ij. et. de ob
tulacione c. si. ubi de hoc
et l. Non dubium c. de
legibus
Cum concernit qui dicis
capit et refert an quaeris

q incipiet secundum canones
quantum ad ordinem col
lacionis, et tunc dicitur incipe
a vespere precedentis diei ut
hoc. dis. quod die, et
secundum dis. in primcip.
aut quere secundum leges
quantum ad pacta contra
et omnia alia, et
tunc dicitur incipere a medi
a nocte ut hic et ff.
de feriis l. more Roma
no, vel si mandavi tibi da
turum post. die dominico,
non videor fecisse si dedero
post ad mediam noctem
sequente et in istis pactis
et contractibus pronunciavi leges
canones, quia benignior
est. de re l. dist. c. eod. et
locus nisi separandum sit quod
nemo sit prior, eciam
si sit clericus. de re iu. de
cleri. ru. tu., et nouit
hug. hoc. dis. c. quod
sic et lan. et arch. c.
et ea quod aplibus ad
facit quod nota inde
feriis c. ij.

Cassimna | Cas de
lectus re
moueta

Post ista ca nova et
alius surrogatorum ex h
litis contestacionem ... pr.
... petens in illud
... audita, eius dicti l. litera ...

ubi Anno. lra.

Nota familiaritas iudicis
cum litigante inducit sus
picionem que repellit iu
dicem de hoc in glo
sa, et racionem ponit glo.
quia familiaritatis affectu
veritatem impedire solet.

Nota quod familiaris
episcopi litigando inducit
suspicionem ex contra
officialem episcopi.

Officialem factus familiaris
episcopi intelligitur ex officio
per quam familiaris posset
hic intelligi, quod erat
familiaris in aliquo offi
cio ut puta notarius.

Nota quod non solum qui
habet iudicem suspectum
petit eum removeri set
eciam post que habet timet
petit alium surrogari
et potest petere.

Nota quod exceptio dila
toria surgens post litis
contestacionem opponi potest
non obstante contest.
et debet in glo. pro mo.
et hic casus contra c. pria
pastoralis de except.
tribus ubi dicitur quod in
dex debet prefigere terminum
ad omnes dilatorias
proponendas set dicitur quod illud
procedit nisi sit de novo
oriente ut hic dicat

orta fuit qo ut l. rectore sibi saldati et quidam ... tho. rectorum alti yor...
... ea fuit commissa episcopo vigorem et officii ... et eidem alti ad petici... recor...
... sublegac forum ... si non omnes ... episcopo ... alto illos procedas iudices possit
... tes. ... ipsos prefatum episcopum perficit ... familiarem ... tam episcopus
... quod dictus ... impetraverat ab adversa parte possent ... recusari ... eum
... diabus poterit committi ... ipsa mandat ... vite ... et
procedat in causa iuxta ... adversas, nisi post adversa ... coram ...
... conpresent ... dictus ... familiaris ... fuit aliquis ptes ...

Nota quod excepcio suspi
cionis tollit per quecumque
processum factum coram iu
dice .j. de re iudi[cata] in pr[incipio]
ubi de hoc

Oppo[no] quod non sint au
diendi iudices peterent remo
uere iudices quos im
petrauerat cognoscere se
mel apparuerit uiij q.
ij dilectissimi .j. de re
iudi[cata] inter ceteras di
parentibus .j. e[xtra] sup[er] quem
et re la[tione] quod semel li
bus Solu[cio] sec[undum] Tancre
dum impetrans non recusa
uit si aduersarius quod opi
non cognoscit licet probat
pri[mum] ibi insinuante
et postea est aliquis in
tellectus quod .r. fecit cau
te timens ne recusa
rent ista pars aduersarius
s[ecundum] thomam preferens a
lios surrogari et in
hoc s[ecundum] alios papa
fecit gratiam isti .r. quod
uerius est quod fecit ius
ticiam quod posset dici quod
esset quod imputaretur
sibi qui debuit caue
re fieret familiaris eius
ad cuius instanciam non
deuit iudices mutari
quod est uerius sed quod quo
niam te ipsa non tenentur
mutare etc.

In margine: et per hoc est oppo[sito] dicta glossa non constet

Oppono ad idem quod
prelatus potest esse iudex
causa ecclesie sue .j. de
iudi[cato] Cum uenissent
ubi nota de illo si
Ex parte quo foret sustentat
prelatus esse iudex cui
cuius cum ipse est fa
miliaris Expe. eti
quod Sup[er] est uel Cum
si prelatus Et Ego hu
steterunt quia et ad hoc
hunc uidet quod hic non
agitur de recusacione
de surrogacione que est
similis ad hoc quod in
de. c. Cum quod o an
hoc non procede pro te
ibi prout in isto tertio
que fuit ratio quare
ipsa surrogat quia
ageba[tur] de causa ec
clesie de iure proprio
vel aliter dici et quod
dicere uult .j. et iudices
uero licet prelatum posse
recusari in causa ecclesie
quo ad quod ut not
in dicto c. Ex parte pl
nissime Et concludere q
tum ad hoc istum qui
bene potuisset ipse
recusari quia agebat
de suo comodo item
quod ipse loquebatur ipse tamen
non faciat non potest ce ...

Ad quamquam semel iudicem reputauerit hic casus ille quod excepcio noua causa
quod constet potest iudicem recusari item si concencio in illum quem possum legitime
illum postea non possum recusare

et persecutor, ff. de testib.
si rep. et c. cum nuncius
sta nec persecutor et in
spe. § l alius persequ
tetur. et sindicus colle
gii posset esse iudex.
Sed etiam in alio casu
de quo in dicto c. de
pte palleg.
Pro intellectu de glo.
oppo. quod familiaritas
non repellit iudicem
ff. de verbo sig. l. late
ff. amicus. Solvent in
glo. et qt. dt. propter
dominum tota familiam
censere pluralita. C.
Si quacumque predit pote
state dic quod illa lex
in eius ponit causam quan
dam scilicet quod contemplatione
domini tota familia com
mittit a iure hoc iudic.
suspecti.
Jo. Immo dt. distinguendo
inter familiaritatem po
testatiuam et non potestatiuam
ut in prima procedit, secunda
lege legum l. si. ff. simi
li quemadmodum c. de mune
torum. Sed in non potestatiua
secus alias facilit re
pelleretur iudex, quia
de iure nulli, sequitur fa
miliaritas et contrariam
ff. de minor. et in l. j.

Solus hic inter decus modica sc
nondum glo. Verum est si est modica
tunc non repellit, ut dt. glo. maiorem
suspicionem ad repellendum iudicem quod testem
suspectum et per hoc non glo.

in si. et l. ij. et iij. per hoc
l. ut lite. coteste. Alteru
ij. vers. fi. Immo non sufficit
fiat opponendo, quod iudex
sit nimis propicius parti
et ad hoc. ff. de rep. t.
ad hec. de hac tamen
suspicione dicetur in c. cum
r. et nota in c. cum
l. de iudi. et iij. q. v.
accusatores.
Et nota glo. quod dt.
facilioris causa repellit
iudicem quod testem et dicitur
notatur in q. v. c. j. in
fi. magne glo. ubi dicit
hostis iudicat in grauio
rem aliorem causam sed non
facit testem.
Ad intellectu glo. super
verbo consensit oppo
nit in glo. quod ponde
rat dicitur consensit in
iudicem. Glo. notat quod
contrarium quod ponit consensit
si pro aduersa et per hoc
tractat id quod si domi
nus de iure illo potest po
tenit alios impetrare.
dicit vero sit gratia et sentit
quod de iure quod inde
posset defendi, ex quo
ille tacite super venientem
habebat ortum ex facto
suo sed si haberet ortum
aliunde. glo. est vera, dicitur in alia parte. X.
Dicitur quod iste terminus potest contrahi

in dictis recusare quod
impetrat, quia quod semel
placuit, amplius non
potest displicere Volunt
glo. sexto dicto contra, nisi
quod nova causa de novo superveniret
quod non ipse et sic per ad
rescripta glosa esset vel
et de hoc quod notat
i. de excep. Cum ve
nerabilis glo. penulti
et finalis declarant hoc

Convenit | Casus
debitor
ipse nisi ad annum inte
grum, sed sententiam excom
municationis habet. Hoc dicit, pa
questio de hoc solvas
ibi hoc et forma in
duas partes divide oppo
sita questionem recitat
Ibi alii autem po
sitionis i. de verbis ~~sigui~~
~~ficatione confert et que~~
signi. Convenit
Casus in summa est
Quidam accessit ad se
dem apostolicam et proposuit quod
sui iudices delegati a sedi
apostolica tulit sententiam
et quod excommunicatus non
parebat, sententie ipsum
excommunicavit. Conveniens
nisi ad quod tempus pos
sit iudex ipsum excommuni
care parere nolentem

sententie

et absolvere, quidam dice
bant quod cum fructus sit s.
sed ultimus non potest ipsum
absolvere. Alii dicebant
quod non sed dictat non
nisi parcatur sic ut
Alii possit absolvere. Pa
dicit determinat quod debeatur
debitor ab ipso non s.
nisi ad quatuor menses
quos dat excommunicatus
ad solvendum debitum
nisi ad annum
sententiam potest excommunicare
sed finaliter in illo
alii liceat contestari contumaciam

Nota allegatur quod debitor
tamen a sententia nisi ad annum
potest excommunicari sententia sententiam
et ultra. Item quod
pecuniarius causam dari
quatuor menses ad sol
vendum debitum
Item nota quod ratione cause, pri
que ratione confert ad
capiendum intellectum
Nota de equite fra
da ibi nota tamen esse
equitas consistit in
medio de quo in glo. ii.
et quod notatur ii. de qui
cesto. c. i. ibi de co.
Nota de hoc quadrimestre
quod datur ad solvendum etc.
quod excommunicatus debet

in glo. iij
Nota quod executio esse
debeat commissa ubi
in ipso etc.
Nota quod passus missio
nem in possessionem vel ex
ditus propter contumaciam
venerit, si autem audi
et absolutus, quod dicit ut
in glo. ult. et i. ut littera
dicit contra secundum in aliis
Item in verbo delectum
quoniam speciale in delecto
ipse, quia eius ipso
mandat omnino pro diffi
nitiva usque ad annum
sed in delecto inferiori
Unde circa i. delecto
inferiori a ipsa procedit
ipse dispositio dicit, quod
non per verbum delectus
a nobis, dicunt alii quod
etiam in alio delecto
pendere tunc in hereticos
provinciis, monet quod
delectus inferiori non exe
quitur sed sententiam l.
ultimo proximo ff. de re
iudicata, qui recurrit ad or
dinarium. Et alii dicunt
quod exequi potest ut notatur
de off. ord. c. cum ab
ecclesiarum quod tunc ibi dicitur.
Concludo quod cum hec
decretalis ponit modo non
probat verbum statutum

non habet locum nisi in
delecto ipse, et ita presup
ponto quod alius habet po
testate exequendi.
Item Hostiensis fortius
respondit hanc decre
talem ut loquatur in de
lecto ipse, tunc demum
verum dicit sit cum clausula
apposita remota ut iste
sit unus effectus clausule
quod exequatur usque ad
annum quod non est verum
quia lex hoc non dicit
et de effectibus clausule dicitur
ut in c. i. pastoralis
et c. ut debitum, i. de
appellationibus. Quando si de
lecto ipse nichil haberet
per sententiam, dicunt aliqui
quod non habet potestatem
usque ad annum et modo
per textum ut in principio quoniam
ponit tamen, tunc exe
quitur non potestatem rei
iudicate, sed dominus contra
quia ipsa infra decretalis
semper decadit quod usque
ad annum habeat in ipso
exequendi non repetito
eo, quod positum erat
in tam de executione
Quando ipse subdelecto delegati
ipse absolute aut in toto
et tunc dubium est idem

sicut de deleto ab or
dinario et ideo quod non
procedit lra que loquitur
de deleto per se et est
stricte intelligenda aut non
in toto et tunc quo ad
ipsum deletum sub dele
gatum procedit lra sed
quo ad subdeletum non
Glo. fina arguit et
media via firmata et
de hoc ponit versus
Glosa quarta distinguit
actiones personales, rea
les et criminales et
contra primum membrum facit
contrarium et soluit, dicit
glo. quod in actione persona-
li reo dantur quatuor
menses ad soluendum et
sic inducitur tempus daretur
illud supplet a lege
Sed contra hoc opponitur
et videtur quod non competat
quadrimestre ad soluen-
dum. l. i. de re iudicata et C. ad
constitutionem Solucio
ibi tamen fuit abiuratus
ut dicit in glo. appellate
et quod possit breuiari
quod in C. tamen sit de
appellatione
Oppono ad idem de
l. iusti. tam de off. iudicis
Glo. et soluit, quod quadrimestre
competat in personali sed non in reali
quia in Speculo de sententiae
execucione uidendum
dicit in reali quod non com
petat quadrimestre
quia reus potest restitui, ac
sic condempnatus non tene
tur ad estimacionem
habebit quadrimestre vel
dicit quod condempnatus in reali
tenetur causa de re re
stituenda ad certum tempus
a iudice assignandum uel
de contumacia, et per hoc
tollitur contrarium de l. in
Sed cum correspondet sic
sic l. ff. quod metus causa
quia ibi agebatur persona-
li actione, quod metus cau-
sa eo fuit actum personale
in l. ibi fidei commissum
ff. de usuris
Nota glo. quod si est sententia
lata super crimine statim
mandanda est execucioni
ii q. i. sed et C. de pe
nis cum reos sed hoc etiam
fallit in casibus notatis
xi q. iii cum apud
est cum preceptis contra
eciam fallit sentenciam in
ibi C. de penis si vin
dicari
Quis casus cum est sententia la
ta in maleficio personali

ubi iudex ex officio iubet quod
possessori victori res cum fructibus
restituatur et non dicitur quod competit
quadrimestre tempus Soluit glo.
...ideo ... quod ibi agebatur
actione ex testamento que est personalis
non autem agebatur rei vendicacione

Sed glo. quod que
... de re iudicata
sit solutum

differt executio usque ad
tempus partus ff. de pe
nis pregnatis. Item si
est lata in furi(os)um differt
quousque deus reddat ra
tionem C. de bonis proscri
ptorum l. fi(nalis). Item dif
fert qui insula est as
signata a principe ut
l. vi ff. ubi pu(pilli). Item dif
fert cum quis est con
fessus de crimine C. de
custodia reorum l. ... ...

Oppono ad idem de c.
...um aut de c., de sle
at de pe. di. i. Solue
ut in glo. que ibi in cri
minalibus. Et de hac sa
... Dicunt ad quod op
ponit de c. Cum apud
... q. iii. Et dic ibi ...
..., de quo dic ut ibi
notatur et ii q. vi. Si
quo pluribus. Quod si aliquis
sint confessus dum daba
tur sicut per sententiam
dic ut in glo. in verbo
quadraginta, distingue
an confessio sit facta de
plano non porrecto per
libello. Quando sit fac
ta per litis contestationem. Quod ca
... non procedit glo. et
hic opus est sententiam fer
re. ff. de re iudicata l. ... ...
cum olim. Et de hoc
in capitulo de confessis in
...i. Quod dico
... ...9, ... per card.
... di. ... quod ...
et ... ut dico, ad hoc
l. de verbo sig. Ausi sunt.
Et dic planius, aliquis
confitetur nullo oblato li
bello tunc fit preceptum
de soluendo. Et ... ...
dicto ff. de iudi. l. debi
tores. Si oblato li
bello et fert sententia et
... quadraginta ...
de hoc non ... q. i ... li
bello statim sequen..
obiicit et soluit. Sed
quando arguit pro et
contra et soluit

Oppono quia ex quo
iudex ... tenetur defendere
sententiam ... cam ...
... Tamen per ...
ut in legibus allegatis per
glo. Soluens glo., leges
allegate loquuntur in ordi
nariis, ... hoc C. in de
legatis. Sed contra quaerit
glo. Quid si victus in
quietat actorem ...
sententiam, nunquid ... de
... ad ... ...
dicit. Glo. arguit pro
et contra. Deinde sol. ibi

pt dici q exsequcla
precedets negocij ptz
cede. Et bene solucom
glo. Et ubi no agit
ex pma ca h ex no
na, lzt quia sit victz
ex alia ca volt age
quod ptz de quo in
c. abbate de re iudi
li vj°

Glo. vlt rudet pquom
vtru iudex exequica
tu p gtmacia ptz
aim absolue possit
Et pmo glo. sentit
q non Eg cou hoc op-
pono et videt q q
pq aim iudex deletz
absolue possetz de
off or pastoral Ro.
luco ut in glo q pt
absolue etia quemq
quia ecclia nulli
claudit gremiu suu
de hoc l. de heret
sup eo li vj° Laude
glo cou hoc opponit
iterm q absolue no
possit pq aim, dec
hmo et c. cu inaq
xx q iij Glo optime
soluit et cu ca lomo
tenet Eg vide q si
tudo tortz no sit bo
Glo stat gra dicens

in quo sit similido, et q
q sit silitudo ind quod
rudi, si qua ad temper
spaciu vt sicut gtmaci
dat amg ad tempar
possessor ita et hic de
legatz ad exequedu
finetz

Quit, quare no ptz
exqui sua sinam post
acua tn iudex ff tec
atur tuen sinam sui
ff de re iud sult ei q
in possessom mitti ff
Soluit aut intellig
i ordinarijs a deleg
in ordi loqui lex hic
i delegatis cui iurisd no
est ppetua Eg quia
q si victz inquietat
actore, nunq for dele
gatz deat ad hunc q
noscere art q sic

Item i opps art q
finctz officio Soluit
q pt dici q qmo
est nona iniuria tm a
ipm spectat, que sola
precedens ita tm q am
plig sibi no assuma
cognitom quia e funct
suo officio

In fine glo. an dt q s
victz paruit exequu
et victor aliq dui h it

nosse̅m purificatam licet
ergo ca p eum in quantitate
delctus se p amici non
intromittet. § c. in li. vo
ibi vero co cucurri non pa
uit vel stati p eode
niddem illi in quantum
et tunc scrutari ad hoc fa
notat de elect. quantus
li. vi° et quod notatur
de preben. p illos s̅
enim eo quo infra an-
num mfectat p inde hr̅e
r. ac si non firmasset pa-
titum

Super questio in

hoc c. licet plures vtr
in dcr. hos. Et quiter
firmat. Si deleg.
fec subdelegat causam non
totam p alia a sub-
deleto non potest hoc
apprec. quod data est s
deleg. sine suo consensu
Et si eo casu subdeleg.
a ultime tamen suffe
t. renuntiat deleg. causam
diffiniet. Et si in istam
diffinitionem causam deleg.
non velit admittere ab
eo potest appellari. hc dt
h. ho. an dimidi
duas p̅ns in prima
soluit que dubia orta

ex quibus p̅ns lit. apposis
in sua rendet ipsis quo-
bus ibi. Eius quod prima sub
dimi in quantum pmo re
citat tenorem duas
decretalium que videbatur
contrarie. Et eas declarat
Secundo determinat an possit
appellari a subdeleto ei
ad quem debeat appellari
Tertio de primo renunciatione
Quarto soluit contrarium dubium
emergentem ex dictis p̅a
adhuc subdividitur. Quia
pmo ponit tenorem
duas decretalium. Secundo ob-
trarium in spirata et ma-
nifesta ibi contentorum
Casus in tuus sic pone
causa fuit commissa cuid
iudici a sede apostolica cu
cla apponitur rudita que
subdeleg. causam quibus-
dam aliis iudicibus si
ne consensu alterius partis
ista tamen quod ipse sub
delegans sibi retinuit
sententiam diffinitivam Cand.
p illa que non consen
serat in subdelegatam
direxisset ad istos sub-
delegatos allegando
quod subdelegati erant sus
pecti alia renunciatio
causam non respondendo, nisi

quia subdelegati dati
erant, sine eius consensu
et propter hoc appellat
ad superiorem. Quesitum fu-
it utrum per talem appellationem
impediatur processus sub-
delegatorum. Et respondetur
quod non. Secundo ponitur quod
iste renunciantes, cum de-
legatus in ecclesiastici possi-
sit causam ipsam diffini-
re. Et videtur quod sic.
Tercio utrum si delegatus
iustam causam renunciacionis ad-
mittere noluit propter hoc
possit ab eo appellari. Et
videtur quod sic. Constabat
consules et dicebat
per bullarum tamen de
hac materia due decre-
tales que inveniuntur
quarum una in principio de-
clarat. Has decretales con-
cordo quomodo utraque in-
telligi debeat. Ipsas
concordando. Prima decre-
talis Alexandri, extra de off. del.
c. Cum te consulente
vult quod si delegatus totam
committit causam non inter-
rum, quod ad ipsum delegatum
et non ad superiorem debet
appellari. Sed hic Innocen-
tius videtur statuisse, quod
a tali subdelegato cui-
cumque articulus vel pars cause

subdelegetur, non liceat ap-
pellacio, nisi maior exce-
dat, dummodo a principio de-
lega(tio) recipiat assensum
tum superioris. Prima dicit
hanc sua fuisse intentionem
ut delegatus licite possi-
t principium medium et finem
iniunctum et demissum al-
teri subdelegare. Et non
obstat istud quod dicit
iudicem debere cognoscere
de causa in principio medio
et in fine. Quia ap-
plicatur sine diffinitione
potest de omnibus actis
subdelegati cognoscere di-
gentius. Et primo legatum
et cum glo. Ypopedia
Questio ad hoc porro di-
inde secundo nisi ad finem
Sed qui delegatus committit
alicui totam causam aut
aliorum cause vel finem
principium tunc ab ipso subdelegato
potest licite tamquam a iudi-
ce appellari sic loquitur
decretalis prima. Si sub-
delegatus alicui sibi demi-
serit ad ipsum tunc ap-
pellabitur et sic non di-
mittet causam indiffinitam
ut dicit constitucio Alexandri.
Sed cum alicui committit
cause media ut examina-
cionem testium vel redactionem in

dacta uel simile quid
tamen simpliciter in istro
uic committe, tuc ad ipso
nisi modu excedit no
appellat, vel si sit sus
pectus hoc uult nisi ad
porro instabat con
sulens dicens . r. o. Di
stingit appre a subde
lecto delegati apud ad que
uc est appellandum respo
det aut subdelegatus in
ratu aut no, primo ca
d nos hic ad ipsum est
appdn et hoc declarat
terti instabat ex dic
s m s. Nos autem et
vim Quid si delegatus
representauit aliquem si
licem auditorem sine
consensu ptium, nunquid apud
hoc pos ipsum poterit
tentare respondemus quod
non nisi coram delegato
udat infra certum tem
pus Quid si ex duo
bus delegatis vtre cu cla
usula quod se alter subdele
gauit, alter responde
m tuc tollitur vno illius
cause et si fuit app
appellabit ad ipsam et
illius reddit ratum
Nota dispositionem c. Cu
te. s., e. Item dispositionem
constitucionis prima, ibi Nos

aut in scripto ibi Nos inte
rimus Nota quod execu
tor ipse dicit, qui no
habet cause cognicionem s
tm executionem sibi in
iuncta et de hoc in glo
que executorem
¶ Nota quod ab executore
eu modum excedit appellari
pt s. de re iudi. Quod
ad consultacionem ad que
aut tuc appella. glo.
sup verbo modum Igitur
t ad delectu
¶ Nota quod a iudice dato
de consensu ptium pt ap
pellare qui grauatur
in v. dummodo, quod optime
pbat hoc decreto
¶ Nota ibi in texto ne
du totu de dicione ne
dum, que importat id
quod no tm et c. Has de
dicione dummodo que est
taxata Nota quod ios cu
committit litterarum gtes intel
ligi facit videtur Ex quo
notatur quod arch. ille no
pt committi vnde etiam
est de arlo pmicci, ibi
cum. lib. ad iudicem
Ex quo no. quod in
huius dubiis articulis
iuris et facti no pos
sunt abiturem sequestrari
¶ Nota in v. Intencio, quod

cu dubitat de q̃ne rec-
pit ad intencionem colen-
dentis ut ipe interpretet̃
p̃ desem epõtri inter
alia Item q̃ intencio
colligit ex tenore dis-
positionis Ex quo non
q̃ idem est intencio sen

2q̃ i ꝯstitui... pmisse pt ...ligendo

mencio iuris et ipe tenor
sen textum iuris ad hoc
ff. de legibus l. Cum
Nota q̃ quis pt totu
pt ꝫ ptem sicut delegatus
cu possit delere tota
causam pt et eius ptem
~~sicut delegatus cum possit~~
pt. j. e pastoralis
§. Idem totu
Nota q̃ dispositio aucte
rite ad hoc l. deinde

et q̃ n̄ uos su quecti... ꝫ dimissum

eius sic corrigit sal
ual h' pt j. e̾ modum
que s. dicam Nota q̃ in
dubiis quis principaliter de
bet cuncta rimari No

2q̃ i no ob... fratre q̃ in... ...respondere

ta q̃ non refert an ipse
deus consentiat in indi
cem eius impetrando
vel recipiendo
¶ Pro intellectu istius ca
pituli Queritur quare in
constitucione allegata dicatur
q̃ delegatus subdelegatus [glan B]
sicut permittit canonem
appellatores intuitu et

catum indistincta relinquere
non tenetur respondetur
ideo quia ad ipm dt
appellari nec potest ho-
inhibet appo Et quia
est racio q̃ in casu dicte
constitucionis allegata
dicitur non appellatum ad
ipsam sed ad delegatum re-
spondet q̃ ro est q̃
appellando ad ipsam re
tit iudicem et tamen
habet patrum iudicem a
quo non subdelegatum
tu ergo quod fors q̃ no
habet Et quid vult alia
constitucio Innocentii Ro
de qua hic fit mencio
in § Sed an Respondetur
q̃ intencio eius est q̃
delegatus possit subdele
gare vices suas cum
delegatus est datus cum
clausula appellatione remota tunc
non pt cum ista clausula
delere et sic videtur
q̃ a subdelegato potius
appellari q̃ videbatur con-
stitucionem allegatam q̃
tamen non est verum quia
illa non inhibet appellacionem
¶ Sed que est ro quia ipso
non delegatus datus est
sub ea clausula appellatione remota
pt subdelegare appellatione re-
q̃ ro est ista q̃ pro

mittepos pt afferre medul
tu alicui a iure, quale
est opinio, quidō quod pri
epos possit alicui conf
erre beneficium appomis
tame hoc io non pt
delets Cca id prida
tu delets ippe qmittit
alicui medm cause ut
auditori, cui qmittit re
ceptionem testium, uel quod
simile ut deputat ad
alia executorie ab hijs
non appellat nisi mon
cocedant Si go gte
dunt pt appri Et quo
ad hoc videbat qria q
stitucio allem quod no est
hny, qr illa no phibet
appre Si qualit abill
non appelld dico quod ro
cis quia no apptur nisi
a iudice saltem iudicia
li et ad iudicem si tales
no sunt iudices vel ali
a tacos, quia no appel
lat nisi agname sunt
ait executor facit
no simctum sibi man
statu aut non Si sic
ille no grauat sicut ille
qui mandauit Si no
tunc cocedit non etiā
p appre illo quia tuc
fit iudicos in inter
esse uult immo quod iudex

delets possit totam
causam qmitte et non
solum primum medm ut
finem illo ut causa
qmissa possit libere
et melius expediri
non obstante disposit
cione canonis que uolu
it in prius solis qmit
tat
Item no quod renuncia
re no possint si in de
qscensum eorum partes nisi
ex noua ca, puta si
appre ab eo sit qnat
Respondeo in pri quia
fit mentio de qstitucione
auctoris bonifacij et in
hac compilacione de
ea no qstat fuit go
dimitis compilator
qui ppheminn
Secundo prima soluit quod
ponit illa qstitucio in v
libro aut et sic hec in
statuit ibi ponitur ecet
posterius tempore Sed hec
solucio no procedit quod
si prius non statuat
no potuit sfrege dubi
um super eo, quod no est
ergo melius quod in v
libro ponit tenor, sicut
prius in alijs libris
ponebat ipsa qstitucio
et sic verbum statuit
hic ecet pterit temporis

Et refert Tancredus q(uod) c(ontine)at(ur) in compilac(i)o(n)e Gilberti Hosti(ensis) q(ui) i(n) compilacione Buherdi Compostellani, quaru(m) neutra fuit approbata no(n) refert ubi est, forte est co(m)pilacio (con)gregaudi, ex q(uo) p(ro)cesserat

Suppono 2° q(uod) c(onstitu)c(i)o dicat in nullo derogatu(m) con(stitucioni) Allexandri, (con)stitucio(n)em Allexandri, q(uia) ymmo corrigit in pl(ur)imis p(ar)tibus q(ui)a (con)stitucio Allexandri p(ro)hibebat appellari a subdelegato no(n) in toto q(uod) delegatus appellac(i)o(n)em no(n) debebat admittere tam(en) indiffinita(m) (con)stitucio ymmo p(er)mittat appellac(i)o(n)em (com)p(ro)bat ibi sine p(ro)vocac(i)o(n)is obstaculo

et eo q(uo)d re(ser)vatum delegatus cum cl(ausul)a appellac(i)o(n)e remota no(n) possit [illegible] cu(m) tali cl(ausul)a subdelegare appellat q(uod) a subdelegato p(otes)t appellari et hoc expresse dicat b(onifacius) (com)p(ro)b(at) si delegatus ibi licite p(ro) [illegible] ibi no(n) tam(en) (com)p(ro)bat q(uod) executorem q(uod) si (com)p(ro)bat p(otes)t appellari z hoc

Item ibi [illegible] modum [illegible] a [illegible]

si (con)cedit potest appellari et in b(onifacii) d(i)c(tu)m de p(ro)p(ri)o assensu et sic a g(e)n(er)o sine p(ro)p(ri)o assensu p(otes)t appellari Solucio s(ecundu)m glo(sa) [illegible] verbo derogatur no(n) deroga(tur) s(ed) corrigit seu interp(re)tatur Ex q(uo) a glo(sa) no(n) q(uod) interp(re)tari ide(m) est q(uod) corrigere s(ed) dicit et alio modo interp(re)tari q(ui) vocat in glo(sa) (con)cordanc(ia)e s(ed) (contr)a ad textum et dicit in (con)cor(dancia)

Cum dilectus de (con)suetudine in materia statu(tum) Ex hoc solucio glo(sa) (con)cludit [illegible] nulle tenus quod s(ecundu)m (con)stitucio Allexandri remaneat i(n) robore, unde dico q(uod) nullo derogat, quando no(n) fuit [illegible] intencio Allexandri, q(uod) no(n) possit appellari Ex p(ro)p(ri)o subdelegatus potest subdelegare reservata sibi [illegible] et verba in 1a (con)stitucione nota hic supplent(ur)

Ex p(ro)p(ri)o [illegible] ibi dicit q(uo)d si appellat a subdelegato, delegatus no(n) diffinitive [illegible] supplet hoc p(re)dicte si delegatus erat datus cu(m) cl(ausul)a appellac(i)o(n)e remota

item quod non tm delegatus
sed etiam aliquis iudex
et subdelegare ptest tam
ibi eciniterius. Item de
clatur in quibus casibus
possit appellari et in quibus
non sibi opponitur.
Item constatuo primo non
emanavit prius ad de
claracionem an possit appellari
et quod si an possit de
legatus subdelegare in totum
vel in partem ut patet in
intencione sed per quan
ta quam eius verbis eius
bene declaratur quando
possit appellari et quod non
a tali subdelegato et in
libro declaratur in verbo
non possimus de c. super
eis in fine. Solve ibi in
glo. fi. et ibi dicetur.
Oppono quod iuniit in textu
iudex quicumque potest
subdelegare etiam ar
ticulum, tamen subdele
gatus non subdelegat
vel delegatus non apud
pe c. de iudiciis l. a
iudice, de appell. c. cum
ti. Solve. mediu gradu scilicet
dumtaxat sed ordinarius
qui tenet primo. Sed
textus intelligit generaliter
in delegato inferioris
et subdelegati apud prius

committere articulum aliquem
non in simplex puta re
ceptionem testium. Sed
in simplex non quod est vel
ut notatur in dicto c.
Cum causa et in cle. vii
ca. de off. dele. et
probatur in c. cum ber
tol. sed vim intellectum
pro dere indi et pone
exemplum ut quia per quem
iudex delegatus, non a
principe, recepit ac
et examinavit in ba
cutoria quod committit
examinatorem testium in
dam vel quid simile
et ipsi hoc facit textus
in notabiliter dram
multum principium et fine
cae et medium quod sta
tum dicam ad predicta
facit quod not. Spec. ti.
de s. 7. b. Sed in eis
per expedicione glo. super
verbo executorem primo
notat quod sit ipse ex
ecutor 2o opponit et
solvit.
Oppono in eod. quod textus
facit dram an depu
tetur auditor seu
executor sine execu
tores cognicionem an cum
cause cognicione simpliciter
prodit, quod primo nulla

sit dra per c ut debitus
j. de app. ubi statuitur
pbat no admitti appel
lacom nisi cu quis
gravet, et admittit
semp cu quis gravat
Collo in vbo executo
rem nisi si videt stare
contrario. Et inmo,
refert aliquos facie
tes dram quia cu da
tus e sine cce ggmoe
est modus inister cons
eo no est locus petice
c. interposita. j. de app.
ut voles appellare posset
offerre pbatos, quia
no posset eas recipe
et ideo ff. eat apud
cu appellatur a tali pre.
vitatem gravatos. Sed
qn est datus cu infore
ptifici pbacom ob
lacio. Et si reciat hoc
reo institur apparu-
ndus tame possis in-
here vide glo. que mel
la sit dra. Et host
ponit alia dram quia qn
est executor mers
et pcedit iuxta for
mas madati, et si g-
netur pos no potent
abeo appellare, quia ipse
no gravet sed gravatur quitos

et a gmissiom debuit
appellari si in executore
qmitate cu infore
non pcedit sed etiam
pcede posset appellari
ponit q dra vicor colli
eo nolis j. de re iud
dus ad gsultacom et
satios applaudunt h
host sub plene ibi nota
Cesspo. q est cu pce-
dit modus no sit locus
apponi a modo execu
tore, quia tunc facit
com forma mandati et
sic no h q agit. C.
rptis Cum dilecta fuit
q appellatur. Solu
procede mori et h
facere com forma man-
dati, sed citra vel ultra et
videt facta quedam
prorogacio de re ad rem
vel de casu ad casum
adhoc q nota de e. pen
dencia in pri et j. de
et B. et pro hoc j.
Cum olim vel dic
lis q psumpto q si
n et excessat appellari
a gravamine facti
appellatur a grave pari
contra iudicium j. de
bone Item & in iudi
e ti dilectus Et quo

bi nota et in c. primo de
app. li. vi°
Glo. sup. verbo lit(er)is cōor-
dia notat q(uod) cōordi
lit(er)is appellat(ur) dimiss
oriis ut s(upr)a vbo solūd
Oppo q(uod) dimiss(ori)i non
possint p(er) lit(er)is iudici co
mitti ut c. dispendia
et s(upr)a p(ro)x(imo) li. vi° q(uod) non
ent cause continere
iudici s(upr)a de sequestra
c. j. Solus exponendo
dimiss(ori)i ut expo(nit)
glo. p(re)dict(a) g(e)n(er)ali sed
oportet ad eam successiue
non simul et tunc cessat
o(mn)i(n)o et sic intelligit
primo.
Oppo de hoc glo. sup(er)
vbo aliis delere Oppo
q(uod) no(n) p(er)mitta(tur) delega
ri sen subdele(gar)i. ipse
cum Calus oppo(n)it q(uod)
in illud Glo solu(i)t
q(uod) ibi in criminalibus de
quo dic ut not(atur) in illo
c. illud / et j. de off. or
q(uod) sedem in glo. i. et
premis dic ut in c. p(ri)m(o)
de repatu de rapto q(uo)d
hodie delegat(ur) etiam
in criminalis quod / ibi
dic(itu)r ibi
Volunt dic(er)e s(upr)a aut i(n)
ciuili et dele(gar)i aut /
in criminali et no(n) Sz con
tra oppo(nitur) p(er) c. in archi
vbi etiam criminalis sub
delegari p(otes)t Solut(i)o v(er)um
est s(ecundu)m canones s(ed) non
s(ecundu)m leges
Vel ex(pone) ut glo. alr. sol
uendo aut tu intelligis
s(ecundu)m canones aut s(ecundu)m le
ges, s(ecundu)m canones dele
gatur s(ecundu)m leges aut
in p(ri)n(cipa)li et delegari aut
in causa appellac(i)o(n)is et
tunc s(ecundu)m leges no(n) p(otes)t
delegare ut C. de iudi
autentica ad hec
Oppo ad idem de au
tentica ad hec C. de iudi
vbi iudex appel(lationis) no(n)
nichil delegare p(otes)t
Glo. sol. q(uod) aliud s(ecundu)m
canones et sic vult
q(uod) illa autentica sit
correcta s(ed) Hostiensis dicit
q(uod) durat autentica illa
in ordinario appel(lationis) q(uo)m
d(icitu)r cam audire p(er) se
et q(uo)d ius committit est
contra g(e)n(er)a(lem) (con)suetud(in)e(m) de
hoc in speculo de ap
pellatione § Nunc tract
temus
Sz q(uod) i(d) est v(er)um q(uod) primo
committe p(otes)t s(ecundu)m ca(usam)
in c. Solicitudi(nem) j. de resti
ibi in integrum sed ibi

Glo. sup(er) vo(ce) in p(ri)n(cipi)o

de delictis de ordinariis
c. j. de off. or. pastora
lis et c. ii ut litiga
tes li. vjo. et de ap
pellac. c. ij li. vjo. Alii
volentes salvare dic
tam autenticam ut p.
ibi ut refert Cy. di
cunt q ibi non p(ro)hibet
tam p(ro) parte vel in
toto aliam (com)mitti ut
iudici s(ed) p(ro)hibet iudice
audire causam p(er) asses
sores nisi ipse cognoscat
principium et finem. Alii
vero dicunt q ibi loquitur
cum iudex est p(re)sens s(ed)
q si absens. Bar. ibi
tenet q sit correcta
de iure canonico s(ed) de iu
re civili eius sentent
potest defendi intellectu
petri q iudex si vo
lens audire p(er) assessores s(ed)
non contentos missionem h(abe)re
non posset nisi in me
dio cause que potest
(com)mitti sine iurisdictione
s(ed) principium et finis
non [illegible] ut hic nota lit.
Bal. ibi, cum ex [illegible]
in v. (com)missio quo di
vel non [illegible] q media
cause potest (com)misso in [illegible]
(com)mitti separari a princi
pio sive non principi(um)

et fine q non iudex p(rin)
cipium et finem non p(otes)t
iudex audire p(er) assessore(s)
s(ed) declarat de delictis cog
noscendis. i. cum in processu
causa potest de iure ci
vili et (secundum) hoc s(ed) co
ponendo, ut hic vera
interpretatio autentice. v(er)o
hoc p(er) hoc intelligo
ad quod d(icit) glo. in v(erb)o
in pr(incipio) ut intelligo
de consiliariis s(ed) non
(con)tentibus missione(m).
Respondeo q ista sen
tentia s(u)per hoc q iudex p(ro)
p(ro)mittendum investigat
acta s(ed) hoc non p(otes)t
q (com)mittit simul glo.
s(u)per v(er)bo investigari
stat (con)trario. Immo videt(ur)
s(ed) hoc est non nisi re
nunciant sibi missionem
p(ro)p(ter) claram dona dispo(sitionem)
renovatio, tunc enim alia
potest app(ellari) in p(ar)te porre
etiam dicetur [illegible]
appone de omnibus h(ab)et
(con)gnoscere q illa v(er)ba
cum ante fuit v(er)ba
ipse respondit ad ra(tionem)
autentice q fuit q(ui)a
diligentius scrutabat iudex
causam ipse respondens

/ questio e fuit q(ui)a ipso officio (com)m[illegible]
a se abdicaverit.

…m quod non cessat, quia
…ctia sit omnia qui nescit
…t sciam tunc est princ
…aturum omnia scrutat
…t docet experienciam quod
… actus pertissime indi
…at quicquid quod non int
…it umquam in causa est
… intencio ipse concludit
… in intencionis quod …
…a constitucionem non …
… supposuit quod …
… ad quem sunt de
…a respondendum quod delegatus
…se potest subdelegare, non
… media quod licebat
de iure civili per ante …
ad hec, sed ex …um et
…tam causam et qualibet
…us partem dimissum
Queritur quod dicatur concor
dia litis … quod quo ad
…sio effectum dimisse de
…pit litis concordia quo
ad perpetuanda iurisdictionem
… perpetuand, citatio
dicit litis concordia vel
quod actus citatorum
… de gratia, sed quo ad
…ciendum rem litigio
…sam, libelli oblacio, dicitur
litis concordia … litis
…ur concordia
litis … dicit quod solvit
intelligo, quod … dicit
concordia, dicit litis contes

in … C. cum et lib. …
vera est glo. quod dimisse de
… concordia … glo.
C. … dicitur intelligendo quod
ad interrupendam prescriptionem
C. de prescriptione xxx
annorum l. sicut et l.
sequenti. Item quod ad perpe
tuandam annales accep
tiones, sufficit libellus
principi datus per totum
et ibi … vb … …
ff. de verbo sig. … …
et ff. de … vendendo
l. … et ibi C. cum in
… quod dicit ut ff. de …
… C. l. lx … —

Queritur quia in iure re
…us dimissis clau la
…tu cum quod … …
delegatus vel comminatione de
…eat appellatione, quamquam …
clau la nisi mandati
fines concedat, quamquam
nisi fines frangat. …
… vero, quamquam … citra
formam rescripti … …
… c. prudenciam vel
contra formam … …
… de off. or. irrefraga
bili, vel contra regulare
disciplinam, et ff. licet
et ff. de app. … …
… sit inter istas clau
…as … … quod non

host[iensis] con[tra] quod est ubi
quia ponit respectu
diversos effectus, licet
in rebus illius pat[ris] pos
sent tamen quo ad ali
quid compari et sic
intelligit primo.
Notat 2o opponit et
solvit 3o iterum oppo[nit]
et solvit, primo notat
quod ex quo semel consense
runt parte aliqua temporum recu
sare non potest tamen dicat
quod potest appellari a ta
li, si gravat.
Pro intellectu glo[ssae] sic
dico recipit oppono
quod a iudice dato de
partium consensu possit
procedi unde [contra] [extra] [eodem titulo]
de appell[ationibus] Consuluit
Sol[utio] ut in glo[ssa] quia
tamen possit appellari licet
non recusari ad quod
oppone quod ut appellari
potest in quo, viz. a iudicibus
delegatis solent quibus in
arbitris compromissariis
[contra] sed quia volunt
partium eligere secus
est in arbitris necessariis
qui dicuntur arbitri iuris
quia ab illis bene
appellatur, ff. e[odem] ab arbitris

licet contra art[iculum] glo[ssae]
assessor de consensu
cum est eligendus, dic
hoc, quod iudex delegatus
potest recipere assessorem
sine consensu partium
non partibus invitis dummodo
non sit partibus suspectus
de resp[onsis] Statutum
vi. assessore parita
doctore Archid[iaconus] quod si
partes nolunt consen
tire, sol[utio] quod iudex eligat
non suspectum pro hoc, sic
inspicias Statutum assesso
rem li. vi. Et dicit Innocen[tius]
quod iudex potest eligere etiam
cum voluerit maxime quia
facto tali ipse obligatur
Et de assessoribus li.
hoc per host[iensem] in summa
eodem [titulo] et in Speculatore
assessoribus in principio

Porro

sic quia cum dictum sit
a subdelegato posse appellari
quaeritur ad quem, dicere
tamen continuare in [ver]bo causa
vel ut ibi patet in summa
quia a subdelegato non
tota appellatur subdele
gans non solus delegatus
secus si in totum, Circa
a subdelegato appellatur

et adde Statutum circa vi
vi eodem duabus etiam [illegible]

q

v[ide] col[umnam]

ad deleg[atu]m no[n] i[n] totu[m] dele-
gaui[t] s[ed] s[ecundu]m q[uod] si i[n] totu[m] t[ene]t[ur]
ad sup[er]iore[m] et h[oc] p[ri]mo dic[itur]
e[st] facta i[n] c. i. [et] s[e]c[un]do qua[n]-
tor datus e[st] n[on] s[in]e
p[ar]ti[u]m [con]sensu no[n] potest
sine causa recusari
Nota casu[m] i[n] quo no[n]
[lice]t app[ellar]i ad sup[er]iore[m] ob-
misso medio et p[ro]p[ter] hoc
q[ui]a q[uo]d potuit esse ro[gan]-
dubi[u]m appellat cu[m] for-
te q[uod] indistincte possit
ad sup[er]iore[m] app[ellar]i ut c. i. ad
finem i[n] q. vi.
No[ta] s[e]c[un]do q[uod] dubi[u]m est
u[er]o[?] ut p[ro]b[et] laboribus
p[ro]p[ri]is et expensis vel
melior ratio est q[uia] q[uando] si
ap[e]llet ad sup[er]iore[m] no[n] q[uia]
i[n]fest[e]t ip[s]e s[ed] aliq[ue]m de-
legaret cu[m] no[n] subsit
delegatus q[uo]m subdelegat
frustra petit q[uod] i[n]tull[?]
h[ab]et
No[ta] q[uod] dicto vel stat
interp[re]tatio s[ed] h[oc] op[er]at[ur]
a[d] hoc ibi q[uod] i[n] lege
v[ideli]c[et] i[n] t[er]minis [con]tra dictu[m]
q[uod] o. i[n] s[e]c[un]do vi[?] et s[ecundu]m nos
q[ui] iudex tota causa
vel p[ar]tem vel fine[m] p[ro]p[ri]us
[com]misit ab ip[s]o p[ote]st appel-
lari et[iam] s[ecundu]m nos aut
h[oc] [con]cedit ad q[uo]d s[ic]ut
appellat et p[ri]mo q[uia]

committit tota[m] causa[m] lic[e]t
d[ic]it app[ellar]i ad sup[er]iore[m] et
no[n] ad delegatu[m] s[e]c[un]do q[uia]
committe[n]do tota[m] causa[m]
desinit esse iudex Ubi
v[er]o aliquid sibi de iu-
risd[ic]tio[n]e reseruat tu[n]c d[eb]et
appellari ad delegatu[m]
et no[n] ad delegante[m] Ubi
v[er]o [com]mittit mediu[m] cau-
sar[um] puta testiu[m] exa-
minatione[m] vel aliquid simile
et ab illo appellat[ur] ad
sup[er]iore[m] p[ro]p[ter] eo q[uod] mandati
fines excedit vel re-
cusat[ur] vel suspectus de-
legatus no[n] obstante tali
appella[tione] vel recusatio[n]e
ut p[ro]b[et] p[ro]p[ri]is laboribus
et expensis causa[m] i[n]diffi-
nite no[n] reliquat [et] sic
intell[igitur] decre[tum] [?] aliq[ui]s
aud[itor] Ubi tu[n]c ibi que[m]
v[er]o delegatus i[n]stabat
p[ro]p[ter] s[ed] q[ui]d si delegatus
aliq[ue]m deputat audi-
tore[m] ad aliq[u]e[m] c[er]tu[m]
articulu[m] videt[ur] [con]t[r]a q[uod]
ab eo nisi modu[m] ex-
cedat no[n] potest appel-
lari h[oc] ca[sus] nisi ad s[e]c[un]d[u]m
Ubi v[er]o d[ict]a
No[ta] q[uod] i[n] medijs cau-
sar[um] dicit[ur] ex cu[m] or[di]n[e] p[ro]p[ri]e
s[ed] auditor et t[a]lis [?]
glo[ssa] d[icit] h[ab]ere notione[m]

quod expone ut i glo.
v. ꝯgnicom et mixtom
Q3 melius ꝑ id quod hec
d. in pn°. ex quo hec
q aliqui hēt notcom
R cu mixtoe aliqui sine
Ite q talis auditor
no pt recusari ml'sb
sit causa cua si est
statutus sine ꝑcaū vo-
lunte

Nō ex l. Qn nō et
iste duobus modis loqui
primo q loquā q ex
duobus delets ꝑte cu
clausula appoe rmota
alt' in totum subdele
gauit collegē. Hunc
intellectum tangit glo.
magna in b. Q3 poe
licet no exp'lle sed
tacite cu forma q
Q3 si subdelcat in
ꝑtem sunt g° emb
intenco q hic loquitur
tatu qui .i. totu delt'
inꝑtēt est quod si in
ꝑtem idem est quem
posuerint dominus ꝑ e c
dl'. et est verus ut ꝑ
ex in fradiccis

Nota si ex duobus de-
lets princip cu clausula
appoe rmota alter
subdelet alti qui re
cepit tollit cle pro
et si ab illo collega

fuit appēd. appellabi
ad ꝑpam Eoam subdele
gacio facta est non ꝑ
tota et est casus valde si-
gularis et subtilis Er
sn in ꝑpto eat cla q
ri abo no potuit al
terum

Nota q solus princeps
apponit clam appoe
remota Nota q delegat
cu cla appoe rmoa
subdelere no pt cu
bnfio clē

Nota q qm succedit
in loco alterius no ꝑ
onina hēt loco ꝑdecessoris
sicut hic subdelegatus non
hēt ꝑtatem clausule q
delegatus hēret

Nota casum in quo
pt minus de facto qm
solu quia subdelegat
ura subdelegacionum ꝑo
tat ꝑcedē cu cla
quo notat abbas
sum in quo dns p' sem
ꝑlus est fragilior dy
sim ꝑ Item q ꝑmi
dare est ꝑdē Item ꝑ
plus valet vna re
ꝑ due Item q est
vtilius ꝑ agnire
agnire Item vtile
minus vtile vincatur
redt mi vtile a
tela vtile li. v. f. Cum

ria ma/ et quod nota
le. c. de cler. illa et
p. c. Cum sup. vaco aut
um pdictorum est q
ue delet. cum cla ap
poc rmota/ no poss
subdelere cu effectu
illa/ collega a recepto
subdeleom/ unde velle
cede/ qo hoc toto mo
h sua mp oc dele
gata et subdeleta spe
q qo totum hoc mo
tam intelligi sub qua
litate que possit toti
quenire. Et clau la no
quenire nisi pti/ igi
tur rmota vel ab
lata in effectu

Vo sm intellectum/ sm
textum i quo a subdele
gato no in toto/ appel
lat/ non ad subdelet
em/ s ad ppam Rome
ma dicam et qualiter
appositum est ro q
m collega/ sit eius
delet. licet respectu
subdeleos facte non
in totum/ debet appri
ad delem tn respec
tu mp os quia habet esse
dit appri ad ppam hoc
i mixto recepit illa
qualitatem que sit

clausule totum

Vo q mp illis col
lege recipit subdeleg
spe/ aliquo respectu
est tamquam tota subde
lecta sm rtu cle/ quia
no vult appoc remo
ta/ et alio respectu ta
quam tota delegata q
sic appellatur ad ppam
et non ad cdeletum
non subdelegatum
in toto

Vo iste s. Si vo dur
mte smo q loquitur
q qo duobus delegatis
spe cu clau la appell
remo alter in totum sb
delevit collegis huius
intellectum tangit glo
magna i vbo h pone
lis no compelle s tan
te cu fort quoni Ego
mte q est s in pptom
idem sit et istu ponit
vin pe et abbas et
est verum ut patet eo
infradicendis

Oppo q delet. princeps
no possit i totu subde
lere quia p hoc haret
subdelet. ptatem sub
delendi ut haeat delet
q tn est falsum

Glo sa solvit optime
sup vbo tuffert sol

et rom pont, dicens
q licet trasferat tota
cam no tamen licentia
dandi iudice committe
pt. Solvit glo. di. no
no tam iudicis dandi
licentiam committe p̄t ei
et illud sit de mispoe
rom, pt pot q illa
no h[abe]t ex commissione
s[ed] a lege

¶ Oppono ad idē q nō
pt iudex se exonera
re et a se abdi[care] remiss
dicam. Solvent ff de
offi[ci]o p[ro]consul. glo. sol
ut n[ot]at ibi dicens
q omnes ille leges q
dicunt q no pt abdicare
a se iurisdicionem intelligitur de
ordinario q h[abe]t iure
tua. Secus in dele

¶ Item in iudice et e[ius] iudic
q ordinario delegato no
abdicat a se ptatem
q rimanet sibi ptas
renocandi delegatu quando
volt. Item delegatus dele.
gando in totu n[on] sibi
retinuit ideo ptatem de
legatus non subdelegat ut
l. Solvent h[ic] fallit in
delegato principis q h[abe]t
h[abe]t a lege q possit

¶ Oppo q[uo]d ille distingit
an in totu subdelega
uerit, an uel in totum

del vnq. l. quando p[ro]pria
mispoe d sunt et ind
tucte dt ad subdelegat
app[ellatio] ad subdelegate
dele., in fi ff. Quod et
aquo d indistincte d
app[ellatio], ad sum delegatum
¶ Glo. in vbo ad eum
ophic solvit et dele
uota in dicta l. vna et
e de iudi. l. fi. in fine
et tene solutionem gl.
q illud intelligit locum
secundum canones ue
est dum q ille l. in d
eum qui no in totum s[ub]
delegit

¶ Oppono in eo q tr
pondat q ea sit gr
sa appoc [illegible] nota
cu est. Sic cla
scelo, in sum h[abe]t et
et d., c. Cum te et
de app. ut debitus

¶ Glo. sup vbo vices
notat q semper conit
tes vices sunt toti
comississe vi et ratio
¶ Glo. solvit standa gna
et simple, et hanc
tenet Inno. et ssten
opi aliud dicendo
hoc opari, qua oio
tenet Host. q h[ab]et
intutibus etc. q dni
currunt s[ed] q non ipso
to subdelegantur et delegatus

pro op[positi]o hoc
glo. ad eo dic
pono ad hoc
q i ite no pt

cat cu cla appo ne p mo
ta appelle ad ipm et
no ad ipm delegatorem
s prima opinio videtur et
pbat s. e. Si delegatus
s. fi. li. vjo. vbi ml' di
citur de cla appone
remota sic eas no pot
s. e. Cum te p hostes
j patet tex. ibi. Si
a qm qdicto lit loquitur
det supplet maxime
t i hac glo. quod aut
t ro quare a subde
leto non in toto non
apptur ad ipm delegatum
por q in ratione decidi
Si vo sunat. Si eo
robus delegatus pmo cu
lan app re alt subde
legat alti accepti no
acceptacio delegaris
ap re pcedere, q tn
a acceptacionem potuerat
et si ab isto fu
eit appellandum appella
ba ad ipam eciam si
subdelegatus fuit non in
toto dum in d quia
prima ponit de ista
cla app re cum subde
legatus cu ca possit pce
di in ipsa cum debeat
ad delegatum app 2a ibi in
sabeo 2 c

gtinuat sic, dcm est q
in s. noct aut, q delegatus
a ppa cui gmissa e ca
ap re pt gmittere aliis
vices suas et pt gmis
se ap re inuito s. os
tendit q no est gra
rium hoc mo, quod sunt
a principe dele ap re
unus committit alteri vi
ces suas si iste qui re
cepit iurisdictionem a gsorte
suo dele est a ppa ap
re, no tn pt aliis comit
tere vices suas ut pce
dit, q pmo dicta in terminis
q si no ambo alter
pcedat in ca sine reli
quo ap re, si no pnt
ambo interesse, et est
ro quia q pt ad in
risdictionem sibi a principe
dele non pt cu iurisdictione
a gdele gmissa, vn
in hoc casu si appelle
ab isto, ad ppam est
appellandum no aut ad
delegatum

Quod dicto modo delegatus
possit gmittere totam cam
reservata coercitione. Glo
ij disputat, q expeditum
est q sic in c. Si de
legatus s. vlt. li. vj. nec
pcedit ro Tanc dc

in glo. q in eo q crucem
non restrinctur intrso
illud eum procedit q
committi mandas si q
committit simplr sermo
ymo q est no reser
uet eo crucem suum
apponit clam, donec
duxeris ad nos remo
uend

glo. con[tra]se[n]so — Oppo et vide q ca
recusacoes cora arbi
tris debeat pri et no
cora delegato, pe Oms
periculo Glo tangit
soluco, in effectu vult
illud gnalle hoc
spale et p hoc solum
questio, quid de dele
gato ordinarij Glo
q cora ordinario debet
pbari suspecto, sed
utrumqz est determinatu
le. Oi con li vi° ubi
de hoc in glo amplius
Glo statim sequenti
sup vbo vices suas
notatur q simr committes
vices suas, totu con
misisse videt et declarat
dat concordas

... p[ro] appellat — pro intellectu glo sta
tim sequentis oppo et
videtur q de clam la
appone remota non
sit curandum, l. de app. ut
debitum, quia no videt
hre aliquem effectum Glo
glo. stat contrario Gl hec
tenet q in et verum videt
quia hodie het aliquo
effectum de quibus in ead.
c. ut debitum et c. pastora
ral de appell

Ista glo sta not q de
legatus ab alio q a prin
cipe subdelegare no pot
nisi sit delegatus ad uni
versitate causarum
Ite pro intellectu glo sta
sequentis oppo et vide
q quamvis collega re
cipiat subdelegacoem
tamen alijs delegari pot
q est delegatus ab alio
q a principe subdelegare
l. de app. Solitur
Glo glo, q illud c
no tenet Gl melius
qui de loquitur q subde
legatus ab arb no mitt
ut recepcoes testium, de q
in cle ... unica
Gl si delegat arb cum
inter hoc, tunc procedit q
hic dicitur et hoc c
tenuit Immo. O. in pn
ciplo c. Gl adde
q magis digni est
se maius dignum l. de
lege ul altaris d. q in
bijs Et confirmatur
in proposito debuit

-iusse cum beneficio sue et
potestatis subdelegandi. j. de
off. de. c. Bo. licet. Glo. non
obstante. Sed ad hoc ulti-
mum dico, quod res transit
cum suo beneficio vel one-
re alioquin servus cum benefi-
cio alioquin transit. Alia est
regula similem. li. vj. c. uniii.
de. c. Bo. licet de pigno.
loquitur de reali ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ et hec est
ratio quare magis dignum
non trahit ad se minus
dignum in proposito quia
potestas subdelegandi est be-
neficium per se concessum de-
legato a principe ergo non
potest illud transferre in
alium. Similiter potestas pro-
cedendi cum clausula appella-
tione remota a solo principe
concedi potest et hoc proce-
dit ex verbo a principe
non venit possunt proce-
dere et ad illam regulam. Alleg.
magis dignum trahit
ad se minus dignum, dicitur quod
licet locum sit in qualitatibus
quarum est alterius comunicabi-
lis et sic loquitur c. Cum
in dubiis

Glo. magna disputat
utrum delegatus subdelegans
causam in toto possit re-
vocare illam ad se et
de hoc recitat multas
opiniones. Et ista tota glo.
usque ibi

Item quod de his quibus
prima utrum conjudices
teneatur admittere sub-
delegatum a conjudice suo
quem interesse non potest. Sed
ista hic non determinat
glo. sed remittit ad c.
contrarium. j. e. sed textus
tangit in § Si non
duobus. Secundo querit cum
in utraque partibus alteri
iudicum possit causam
delegare et dicit quod sic
res quam nulli facit inju-
riam qui utitur iure
suo. 3o querit utrum
potest revocare delegatus
prius quam commisit in to-
tum vices suas et
ad quem sit appellandum
glo. ad primam partem
art. 2o ponit opiniones

Sed pone est decisa
per c. Cum nos. j. e. li. vj
ubi ita determinat sicut
determinat glo. hic, quod
re integra revocare
potest. i. antequam subdelegatus
incipiat uti, iam pone.
Sed re non integra
non potest revocare. Deinde
querit quid si ad nobis

Sed pone

not. pret.

delet' a principe cum
clausula appellatione remota al-
ter subdelegat alteri
non in totum ad quem
appellabitur. Glo. arguit
quod debeat appellari ad
condelegatum subdele-
gantem et ad istum dele-
gatum sunt, sicut cum
appellatur ab ordinario
delegationem et preside-
tunc ad ipsum presidem
appellatur, de hoc de app.
a collacione li. vi.o de-
terminat tamen quod in
casu debet appellari ad pa-
pam, quocumque fiat
commissio, nisi in uno
casu solo scilicet quod unicus
erat delegatus, qui sub-
delegavit non in toto vel
plures qui sunt sub-
delegaverunt non in toto.
Et ita decisum est, s. c.
Si duo ex nobis li. vi.o
et per istos facit l. pre-
cipimus C. de app. in
fine ubi si ex duobus
delegatis unus delegat
in totum alteri condelegato
vel ex causa commissa appellatur
ad principem. Sed iste
casus est nimis dubius
sed plus dubius quando non
in toto et per hoc intellige

quod dicit glo. in summa verbo
prima que non est vera.
Quero tres fuerunt de-
legati cum clausula appellatione remo-
ta et cum clausula quod si non
omnes duo vel unus
subdelegavit unicus suo
duobus quorum alter addi-
tit alteri condicat. Solvendo
dic quod fortior est condi-
cio prohibentis re la in regula
li. vi.o hec enim mista
causa ne videntur falsa
[illegible]. Sed quid si alter
qui recepit subdelegacionem
procedit ex utraque parte
[illegible] et subdelegata
alio secundum [illegible] se
testante quod non est sub-
delegata, dic quod non sub
condicione vel protestacione nisi
appellet de app. Sed [illegible]
titudine ymo [illegible]
ac si nulla causa [illegible]
et intellige totam [illegible]
subdelegata. Sed in quo
hoc casu stante quod [illegible]
posset pro appellare vide-
quod non, quia [illegible]
ex hoc ibi Contrarium
est, quod ymo [illegible] quia
per hoc tollitur beneficium
clausule appellatione remota.
Item interest plus quod ille
qui subdelegatus pro eius
parte interfuit et induxit

qua districtus et plurius q
audiat appellacio sua que
in Rom solet et hoc g[illegible]
uenit dottus Sed ego dico
tem non posse pretendere
nullum interesse ex quo
electus habet potestatem sub-
delegandi similiter a lege [illegible] e
pastoralis in prin[cipio] et hoc
nisi in rescripto essent clau-
sule que exigent ut ipse
procedet inde [illegible] l. e. c. si
et quod ibi dicetur post
quia utrumque recipet sub-
delegatum tenet potestatem et
iurisdictionem quod eodem modo
licet alter conducat
ex quo enim non appel-
let [illegible] per non contra-
dicente [illegible] de rescriptis Cetum
de elec. Cum dilecti
Quid si stante premisso
themate, quod erant tres
delecti et unus subdele-
gauit duobus parte duo
admiserint et processerint
tertium in sequentibus uolunt
[illegible] recipere subde-
legatum, dic quod a simpliciter
admiserint et amplius
dicere non possunt, si uero
sunt cum protestatione, quod
[illegible] uno ab eis uole-
bat admittere et tunc

poterunt contradicere alias de
offi. Cum olim et de elec.
Cum inter, Ad hoc de
l. de prim. ita communiter
dicunt doctores. Sed dici
posset per subtiliter de-
cisos [illegible] c. quod ex quo
admiserunt subdelegatum
statim tota iurisdictio sit
uulnerata, quia non potest
casus ea diuisio [illegible]
seri l. de decimis Cum
in tua l. Cum qui [illegible]
ff. de usucapi. [illegible] si
uellem defendere dictum
quod [illegible] quia [illegible] domi-
norum ar[ticu]los [illegible] consil
diuisio iure, ut probatur
in c. Raymuncius et c.
Raymulus de testa. et
potest pro parte teneri et pro
parte non

Quid uero si tres erant
delecti cum clausula appellatione
remota et clausula quod si non
omnes [illegible] et duo subde-
legant uni unus tenet
recipere, quidam quod sic
ex quo duo possunt ipse
procedere et unus non
non potest quod ille unus co-
tradicere, quia si unus in
casu in quo delecti ipsi
duo [illegible] possunt
cogere subdelegatum ad recipiendum

¶ c. pastoralis in prin. quod si erat cla. qui si
no omnes vnus vestru
tenet predicti qui tunc
vnus potuit cognoscere cum
possit ipse solum pro
cedere, eo quo alii no
lunt interesse ita refert
Innocentius, presertim ut nisi quod
hostiensis tenet hoc voluntatem
sed in precedenti decisione
dicit contrarium, quoniam cum
sum cum quod est cla. quod
si non omnes duo vnum
vnus non solus potest proce
dere, potest tamen conducere ne
voluerit interesse sua quod
in hoc interest, quod est
verius ratio supradicta
ratione cla. quia dicimus
quod ibi duo possent al
teri subdelegare, nec est
prima ista quia videtur
facere maliciose ad hoc
argumento in prin. quod tamen
ibi declarabit ¶ Sed quod
sit dictum est quod non pote
rat procedere, eo quo isti
nolebat ~~ista nolebat~~
in loco, quia tenebat
tunc admittere ¶ Ille autem
cognoscere potuit ne fiat dele
gatio ¶ Unde eo ~~sub~~ aliis
delegatus, ¶ aliter prius subdele
gat

alii, ¶ tamen eo quod ante absentia
qui se excusat per dele
gatorum venit ad sententiam
qui se excusauerat
non quo ad tota causa,
et ideo iuste tota subde
legatur, ¶ sicut a quo quod
non potest cognoscere, ¶ eo quod
missa est quod est ¶ Inno.
innuit ut ¶ dixi quod
verum, ¶ quod potest admitti sub
delegatos quo ad vnum a
et non quo ad aliud

¶ Eius

hic casus cla. est
in prin. rubrica ista prin. cla. ¶ Et in summa
dicit usque ad finem ¶ Sed
delegatus ipse subdelegat
non in toto per a subde
legato non potuit appre
hoc sed quod datus est sa
ne suo consensu et ca
casu si subdelegatus a
licitudine recusat dele
potuit de eam diffinire
et si delegatus in ista ca
eam nolit admittere sub
eo licite appellatur ad
gregit ¶ Eo si non pa
quod diuidi in tres ut
tres quod soluit ¶ Sed ibi
¶ Qui est ¶ Tercia ibi
si in ista concedere et si
admittitur appre
hendi re quam et eo

que dicta sunt concludit
ipsa dicendo/ quod appellatio illius
prima appellatione ad superiorem
occasione illius quod sub
delegati/ dati non fuerint
de consensu illius non va
luit nec debuit impe
dire quominus procederent au
ditores nisi pro contrario
delegato iusta causam pen
dens ostenderent quod esset
tamquam suspecti fuisset
recusati vel delegatum a
ab appellatione sublato appellationis
diffugio causam iudicare
debuit conspecte delegatis
tabat sponde et quod
delegatum noluit admittere
iusta causam suspectos
sub subdelegatos et co
delebat partem contra
suspecto iudice litiga
a tali potuit appel
lare et si quod partem est pro
illa appellatione debet in iu
dicio renovari vel casum
Nota quod idem fuit cora
vel non presentem ibi at
tendit et ubi impatrati
fuit unde adversus de
defensione pro eo tamen intro
Nota quod subdelegatus pot
recusari ex iusta ca
et dato sine prima

consensu, sed si cum consen
su eius sive vim
Nota quod si casum suspicionis
legitima non admittit
libere appellationem et dicat
tales causas in iure compilata
quia hic compromissio
audiat appellatione esse in
respectu, sed alia appellatione
remota
Nota quod innovata parte
appellationem potest revocari
innovatam attemptati
de appellatione Non solum
Nota quod in prima poni
dicens quod que est illa
tunc .... de dicit tu
dampnum vel ubi notatur
et tamen non appellet eo
quo infectatur vel deca
sio extra eius quod solvit
quod eo ubi quod precedenti
et est vel et eo hoc
colligit argumentum a toto
in parte ad suam partem
in eo quod potest totum
quod potest et partem ut
quam potest fabricare domum
potest et parietem/ quia
est eius pars Concludit
eadem glossa quod hic solum
sunt articuli quorum eo
uno est menor glossa quod
sunt duo articuli

Et hostiensis dicit quod fuerunt
tres qui colligunt ex
isto s. quod patet ex
divisione et summario super
eadem glo. quod fuerunt duo
arbitri super predictis primus
qui expedivit hunc et
hic continet tres et secundus
fuit ipsa quod fecit senten-
tiam alius fuit arbi-
trus qui erat pro differ-
endo quem ipsa pro-
sequitur a principio usque ad
finem ¶ Glo. finalis
reddit rationem ad textum
quare est appellandum
a tali iudice si grauat
dicens quod periculosum
est iudicare sub iudice
suspecto alie glo sunt
satis leues

c. decet

Pastoralis

ecce ipse
vult se maliciose ex-
cusare subdelegatum re-
pelleret ad causam reci-
piendam et citationem fa-
ciendam, deferre tamen
debet in penis, dignita-
te et persone, hoc primo et
secundo dicit usque ibi pa-
stor sicut committit ap-
pellationem interpositam a
sua iudicum datorum cu-
rie appellacione remota sub-
posita est interim ius

quo ad summos iudicum
execucionem Tertio ibi
quod vero dicit quod ordinarius
ad mandatum delegati ex-
equi sententiam quam ex-
sit iniusta Quarto et
ultimo ibi cum autem dicit
quod delegatus qui impedi-
re statuta parte, ipse
hoc peruateri (?) permit-
et quem ad dicendum illum
causam ap. re. causam com-
mittit et sic dividitur
quamquam per hunc quamque de-
cta, et primo legem et
expeditum mandatum ex-
cat usque ad s. Quarto
vero
¶ Casus Anesimit quo
scilicet a domino papa pr-
o Civitatis vice ca-
delegatum ad aliquam causam
qui committit alium vi-
ces suas ille non vult
causam suscipere Quereritur
possit enim ad hoc
pellere respondet quod sic
ex quia hoc est dele-
gatus ex lege concessum
ipse possit alteri subdeleg-
are sublata malicia
causam etiam potest compellere subde-
legatum ad suscipiendum, quam alias
sua iuris esset nulla
sed coherciom non haberet
Si tamen causam ipsi ius

[...]perioribus committit, et
[...]sententiam/ penes illos
[...]ligendi, deferre dig-
[...]tati et persone sustine-
bat per o. maior delegatus
[...]r per alium committe-
[...]dem citacionem respon-
[...]tur quod sic eo quod per
[...]ota partes instabat
[...]andem aliqua causa
[...]st a quibus commissa
[...] eciam appellacione remota
[...]t illi ferunt sententiam
[...]iffinitiuam a qua appel-
[...]tum una committit
[...] alijs iudicibus
[...]ipsum mandat aliquibus
[...]t sententiam ab ipsis latam
[...]xequatur [...] iudi-
[...]ces appellacione mandat suis
[...]dicibus, ut nec ipse nec
[...] alios ipsam exequi-
[...] [illegible] est in hoc casu
[...]espondet ista quod cum
[...] sua appellacione
[...]am alijs committimus
appellacione est inde-
[...] [illegible], et [illegible]
[...] iudicium [illegible]
[...] ideo interim exe-
[...] sine suspendi-
[...] de [illegible] cause
[...], sine ipse appellacionem
[...] sua alijs co-
[...]ittit, tunc acceptat

appellacionem et simili modo iudicium
quo ad hunc casum inte-
rim cesset reuocare
[...]a uero ista clausula
si delegatus o. v. tulit
in ea sibi commissa sententiam
diffinitiuam, a qua non
est appellatum, dictum man-
dat iudici ordinario
contra illam exequatur
si ordinarius sciat illam
iniustam, numquid adhuc
tenetur exequi ut non
respondet quod sic, nisi
possit adesse obice
[...] supportacionem cum
aut clausula si iudex
delegatus citat partes ad
certam diem, et una pars
citata, forte potens
spernit iudicem, tunc
vocatur ad regem vel
alium superiorem ut sic
forum deferat. respondet
quod si hoc fecit malicio-
se iudex delegatus illam
partem puniet pena con-
digna, ne de sua ma-
licia comodum valeat
reportare, quantum ad
illum tamen, forum committit
alteri, [...] partes sus-
pectos, eciam appellacione remo-
ta, nisi partes consenserint
in eius prorogacionem
Nota quod delegatus a principe

habet a lege potestatem sub
delegandi l. C. de iudi
ciis a iudice et ff. de
appell. tu tamen et ibi e
qui tangit glo. ij ratio
quia secundum primo habet
potestatem in omnibus ita
et eius delegatus quo ad
illam tamen ut patet
in c. studuisti extra
de o. vero alias quasi aqui
essent non subditi pri
cipi illos non posset
cogere pro hoc facit quod
notatur ff. de iurisd. o
omnium iudicum ex quo
sed illud procedit quo
ad imperatorem pro c. l. q
filij sunt legitimi procre
rulemus non quo ad spirituales
et coniugatorum unde
dicam Bonifacii vij
hoc quo ad fideles
quia quo ad infideles
nichil ad ecclesiam ut in
de divorciis gaudemus
Nota de dictione dumm
modo que inducit modum
quo non servato non potest
delegatus compellere re
mittentem
Nota quod cum committitur
pluribus implicite intelli
gitur missa collatio et quod
hoc non probatur quod in omnibus
sine forma non valet

vim stricta ad hoc d.
elec. ubi periculum li. vj
et c. eo. per
Nota quod delegatus non debet
se communicare maliciose
delegatos in gl. tua glo.
Nota quod delegatus principis
potest subdelegatum cogere
suscipere delegationem quia
maior est omnibus in
illa causa ff. ti. primo C.
studuisti
Nota quod in personis de
fert maioribus l. in dignitate
tate constitutis
Nota quod de mente legis
omnes delegati sine cau
non debent subdelegare ma
ioribus ibi recitatur et
me quidem opinionem et firmo
sa tenet Johannes et ideo
ibi congrue recitatur
maius quo ad potestatem
subdelegandi
Nota quod vbi causa totum
de dictione item que
est continuativa alibi est
repetitiva dispositiva
de quo in l. in reperi
ff. delegatis et ibi
in auten. ut iudices
appellatione cognoscit in
vero tollit pro Jaco. de
Belviso
Nota argumentum a toto in
tegro ad partem glo.

hoc de c. cum pro i, por
io, et ff de rei vendi
. Que de tota sen
te et pcedit arti
pti partis et toci9, ro
o est diuisa p hoc q
o C. ij. E de no mata
cass l. ij.

Nota q delegatus pt sub
delere etia pri9 qm cae
t citacom

Nota q no indistincte
subdelegat cui libz sed
discrecom sma p hoc
ny pri rom pbmit
lo sup vbo discrecom
qua discrecio est mate
ny c. tutu de off. cui
dele c. j. et j. q. v. pri
iu

Nota q prmc pt non
acceptem delegacom
ro qua no pmo. q de
legatus pt inniletige, de
quo dixi in c. de caus
et ibi adde hunc tex
c. hoc optime pbat

Nota q si postea de
ia qmittit sincent
appom ut spoitam a de
legato cu cla appoe
remota no se delecti
qmi est suspensa inte
ny quo ad execucom

Nota q solus princeps
deleat sem cum cla
appoe remota postea
dicat nonob litterarum mad
aucte ad hoc. de c. c.
pro i, si porro et si
Si vo di vbi op
time sp et ibi dixi
plene

Nota q eo ipo q iudex
ad quem recipit appom
ut spoitam, a suo de
legato eo cla sua intel
renotare delegacom

Nota q eo ipo dicat
appom recipe quo cas
qmittit alijs iudicia
bus

Nota q iudex a quo
datus cum cla appoe
remota imprime sert
sinam, an q appo
sit a iudice ad quem
recepta, et hic est vrus
effectus cla de quibus
de appell in c. pas
toralis et c. ut debitus

Nota q p appom
suspenditur sma ibi
suspendat et alibi
dicit q extinguntur
l. de inrium venectes
vbi glo et ibi dixi
verius eni est q in
effectu est suspensio
teo. ly hic verbo pbat
qua hic dr de execu
coe q suspendit exec
ucio vel hic de sma

ut hic hoc surgit appl.
appon solam sed ppter
renocatorem taciti p. d.
iudicii ut s. patet
Nota q donec ppe
det discussio appon
sua non est execu-
da p iudicem a quo
appello q patet ptz
hoc determinatum q exe-
cucio spectat ad iudi
cem a quo q excessat
glo.
Oppono q ex quo
delegatus habet potestatem a
lege subdelegandi ut dic-
tum est s. in uno no-
bili, quo no debet ponderari
vtrum maliciose vel
no maliciose se exonerat
quia beneficium legis nul-
li est auferendum ut in
re. l. indultum. [illegible]
Solut hic no ponderat
ptas subdelegandi sed
ptas compellendi sub
delegatum ut maliciose se
exonerans non compellat
ad hoc sic.
Item oppono et videtur
q no possit committere
citacionem ex quo non d
expetita est ut s. d. c. g.
tamen dicendum q p actum
subdelegatus expetitur de
hoc nota d. c. cum
Item oppo contra

ptea, ita cat committa app
renocata quo ab illis iudi
cibus no posset appellari
de app. pastoralis [illegible]
luco illud lz precedit
sed ista pt effectum de il
lud tollere ceterum facit
capiendo appon et illa
committendo hoc sciendo
sed q datus fuit appe
remota
Sed dico ista no respon
det quem quesitum fuit
vtrum ad mandatum sed
mi debuit supersedere de
cucionem Sed ista nullam
facit mentionem de super
sedendo ista lz responsum
tacite et negative sed
q no ad mandatum ipsi
sed auctoritate iuris vel prima
q hanc auctoritatem habuit
pi iudices appl sedata
commissionem et quia vi
suspensa primo modo in
Sed quero ecce p m c
dum constabit de malicia
delegati, dicunt quidam q tunc
qui subdelegat sine ca
sed hoc est fatum quicumque
lz sine ca pt subdelegare
quia hoc lz a lege ut
indi l. a iudice. Et ideo
alij dicunt q tunc constat
de malicia Cum subdele
gat impetio Et sic ca
no precedit quia posset

committe[re] causam illi, qui
si esset multum beatus
in talione aliud haberet propria
causa et esset prae
iud[icium], et potest habere asses
sorem, de rescriptis c. statu
in § assessore li. vi.
et ideo dicendum quod tunc
stat de malitia, cum
hoc facit in favorem
eius partis et praeiudicium
alterius vel cum est tra
ctat[us] ordinarius, l. cum committit
enim qui habet propriam causam
etc. ff. de offic. deleg.
Quaeritur hostiensis an delegatus
delegati possit citationem
delegare. Respondet
in summa quo est cetus
articulus, non habet aliquam
iurisdictionem an econtra. Quia
hoc potest facere quibus sic
et rebellionis vel
arbitri impediendi
posset cohercere praesidentem
etiam qui commisit, immo
arbiter citare potest
uicarius ut extra de
arbitris dicens l. respondeo
de. Quid si iudex
delegatus delegati committit
committit parere, videtur
quod possit, cum sit alter
ipso, non possit com
mitti alteri, non l. de offic.
iudicis cum Bertoldus

ex quo priores iudices
de quibus dicit in supra
tertia ex mandato ipsius
abstinebunt ab execu
tione sive. Quando ergo
procedant iudices appellationis.
Respondeo quod citabunt
et cognoscent de meritis
appellationis. Item dicit ea
ratione citabunt iudices
partes ad quos est appel
latum, et sic interim se
impedient. Respondet
primo quod iudices appellationis
tunc citare non possunt, quia
coram ipso est innovatum,
ut hic.
Item hostiensis dicit primo quod
posteriores iudices possunt
mandare prioribus ne pro
cedant, facit de rescriptis
dilectus.
Item quaero quomodo stat ratio
nis ipsius, quia praeterea quod
iudex non posset sub
sistere, ex quo enim appellatio
a diffinitiva, tunc etiam
antequam recepta sit appellatio
a superiore, ordinario cessan
dum est ab exequendo, et
si iudex a quo appellatum
est non recipiat appellationem,
de hoc dicendum ut l. de
appellationibus ut non solum, li. vi.
Item dicit quilibet ipsa

in hac respone videt
sibi ipi contrari9, q
dicit q ipe committit
causam contra sentia et
p contra dicit, appellacionis merita
debere discuti. Sed si cum
scivit hanc appellacionem, non
debuit mandare dis
cuti causam appellacionis sed de
buit super hoc sentenciare
ut peteret prius laboribus
et expensis, dicta possi
bilem super respondere
q quando appellet
a diffinitiva, et tenetur
appellacionem tenere vel saltem
deferre vel de facto de
bere est an teneat sed
debet supersedere execucio
ni et sic potest intelli
gi ff de appel. re. Sed
cui9 et C. de appell.
a consulibus et in ...
decreto in quibus de
iudices qui non de
ferunt appellacionibus pu
niuntur. Ubi certum est
q appellacio est nulla vel
iniusta tunc sentencia potest ex
ecucioni mandari vel q
certum est notorium, de
quo quis est contemptus
vel ipsum appellare est con
fessus vel talis est qui
appellare non potest ut in suis
in hoc casu vel predictis

Et quos appellaciones non re
putet. Item vel quia
appellatur sine causa pro
causa est expressa
Quidam dicunt quando
queritur utrum appellacio sit
recipienda vel non, dicitur
hoc cognoscere iudex ap
pellacionis et non iudex
a quo est appellatum, dicunt
hoc est verum in dubio.
Secus in casibus in quibus
notorium iuris est appellacionem
non tenere in quibus non
est recurrendum ad iudicem
vel ad aliam indaginem
et in istis casibus iudex
a quo potest sentenciam suam
execucioni mandare
vel potest dici q licet
lex cum sentit appellacione
remota potest sentenciam suam
sine pena execucioni
mandare quod non posset
si appellacione remota non
esset vel indiget di
posset q sufficit dispositio
appellacionis interposita sed
interim et super ipse
litteras concedere, nam pre
sumunt indigere potestate
..., si notorium sit appellacionem
non tenere tamen iudex
a quo est appellatum
cedet. Ex. de rescriptis di
in v. si super inmo et o

in. Ad aliud obiectu
ll ipa hic vide ꝑbi[illegible]
otrai9, dicendum qꝫ non
est vez, quia ipa bene
et iniusta appom eo
dta sña qmitte vide
no sequitꝰ ipa eo dta
sña committat cam ali
qua appos qo iuste est
aptum. Sicut nō se
qtur iuste aptū est
q no oꝫ amplius de
iniq appos inqri, qz
posset ee iuste appa
ꝑter acta prioris iu
dicii, et qꝫ tamen ap
pellans in dicta pri
ndempnaꝰ vt l. de
de iustru C. Iohes
in hostꝰ
Concludo ꝰgo qꝫ suff
in ipa eo dta sña ap
pellaom reiciatz eaz
alr finalit discucien
dā qmittat. Item qꝫ
hoc est in tpo ipa ipa
lꝫ quia priarcha vel
alꝫ iudex ordinarius
ecce no pt. Ꝙ oꝫ qꝫ
cogni de pria cognos
cet et ipm alteri co
mittet, prius ca cognita
e partibꝫ ptibꝫ, qꝫ ius
t. aptum sit diffiniet
c. hoc an sniam pti

in dubiis Ꝙ ne post
sniam i notoriis, ꝑt ex
crucom exhibe, nisi qꝫ
noste cepit vtrum appo
sit recipienda. ꝑut nota
de app. Roma s. Cum
autem et s. Cum nō
lꝫ vo.
Item eo hoc nō sm
summo qꝫ illa cognicio
vtrū appo sit recipienda
vel nō ꝑcedit iam qua
qualꝫ vtrū appo sit
iusta vel iniusta. Et
hoc sma cognicō fi
pt eciā pte absente
ff. de amistra. tutor
l. Ciprographꝰ. s. fi
Ꝙ quero qꝫ ipa da
eo dta sña cam appos
aliis iudicibꝫ qmitte
ren qꝫ sit iudicem
prinꝰ causs fuisse, da
tum cū eā appoe re
mota sm Io. Et hoc
plaz et sm hoc sma
tu est c. Ꝙ host.
dt hic etiam sniam qꝫ
i qmissem ue tacetur
qꝫ ipam reddi sꝰ repeta [la]
aliud si delets etauit
rem qui fuit qtumax
tanꝰ venit et coss
delecto ꝑstat caucom
de stando iuri. s. anq
qdempna alti fcti i qpes

pretat aliud rescriptum, quo
possit renovari primum
Videtur autem quod possit illud
inchoari cum sit prima
in processu, et videtur
quod non, quia quo certa
causa ipse, remota est
viribus ipso ut hic Et
Ex quibus cum est questio
tenet contra ratio quia
aliquando aliquis prohibetur
cognitionem alicuius quo
tamen non est iudex de
causa. Et duobus et quod
libet iste desinat esse
iudex tunc, primo vero tamen
iudex remanet quo ad
istam condempnationem, facit
ff. de re iudicata l. si et si
potest defendi quia non
dicitur surreptum rescriptum innova
re, primum, nisi tunc cum
quod vtitur ipso cum effectu
citando, ff. de re iudicata l. ce
terum
Glo. prima incipit casu
in tantum et in Glosa
tria super verbo cogno
scere respondit quod com
missum delegatus ipse subde
legare possit et arguit
quod non et solvit contra
opponit quod non potest de
legatus subdelegare nisi sit
iuste impeditus, et contra
deinde quod arguit pro et
contra et solvit dicendo super

quod conglo. videndo
quod delegatus potest committi
vices suas, quia hic
habet aspire deinde
utrum statim credendum
delegato, dico quia
se non posse interesse
et vult glo. quod in dubio
credendum est illi, nisi
sit notorium quod malitiose
se excuset
Queres quando cognoscit
quod malitiose vult
onerare dicit aliquis
quod tunc, quando nulla
est causa et eo ipso
non apparet causa subesse
Et hec ratio non procedit
ut patet conspecti quia
quia in dubio presumitur
subesse causa. Et idem
quod ut refert Innocentius
Hostiensis dicunt quod hic
constat ex coniecturis
ut quia delegat minus
to, vel quia ipse
dicit non audet Et hec
rationes non procedunt
iudex delegatus est minor
prelato, potest subdelegari
dum tamen prelato
Et hec debilite ista
tamen non dicatur, hic
more ducta subdelegat
non dicitur hic facere malitiose
se ut se committat

cautioni · C · e significat
i, dicendo go q debet
aliquo se facere, qui hoc
facit in gravamen al
terius pt'o C · de rept'
ad hoc q s facit me
it penam ei, de re
iudi l. iii · pdicte
facit, quia dolus pba
coniecturis ar · de re
iudi l. vii · Glo · statim
sequens sup illo verbo compel
lere infert contra q
nemo homo alius sen
pelli pt suscipe mu
nus sibi comisse ade
lato apo
immo infert contra et
cum hoc opponit et
solvit dicendo inter advo
catu privatum et ordinarium
quia priva pt coge sed
ordinari non pt coge
homines alius feri capitis
oppt q nemo est co
gendus arbiter suscipe
Et contra hoc opponit
C de advocatis diversorum
iudicum l. Quanquam
Glo glo Illud est spa
le in advocato Et
hic hostiensis intelligit
vere de advocato qui
recipit Salarium de
publico vel qui est ita

astrictus clientulis quod
pt alii comitte quam fra
gat fide ptibus alias
compelle recipe alique
de accusatore tutores
hec sunt onera Glo Item
dicit quod nullum est spale
in advocato sicut nec
in aliis quia sicut a
lius quilibet invitum ne
recipiat subdelegatum
pt contradice et appellare
et ita et advocatus Et
hoc operatur ista lex
q advocato est iniun
cta, dicit quod quod de
delectis non pt comitte
contra locum vbi de
putat · Ff · de rept' Sta
tuta G. Item in ullo l. vi
Opponitur ad idem ff de
arbitris l. iii Celsus
glo. Aliud est in ar
bitro quod quilibet non
tenetur suscipere dicit hic
glo. · xi · q · i · Quant enim
q praeat non suscipe nisi
velit qui nulla causa ra
tionali ductus recusat Glo ·
statim sequens super
illo coherciam notat
q invito sine cohercione
nulla est decem quinque
implete quod veniat

glo · coherciam

glo · s · not · glo · q · i · t

sub ista co(n)ditione qua
facere p(otes)t de lege respo(n)-
det q(uod) maior animi
admissio q(ua)m s(ecundu)m host(iensem)
hoc dicens aliqua po-
sita in l(itte)ra te(n)-
pat hoc verbu(m) co(n)her
tem (pro) qua negotiu(m)
cu(m) effectu petit(ur) (et)c.

Comp(re)ce(n)di / *vel*

c. l. et c. p(ri)m(a)

Glo. s(upe)r v(er)bo superior
lib(us) quer(itur) qui fuit isti
co(n)stituti in superiorit(a)te
rndet q(uod) qui fuit in
dignit(a)te co(n)stituti et re
mittit glo. c(ontra) cetu(m) co(n)
off(icium) / colligit no(n) a
tate in q(u)a(n)titate et se
quod notat q(uod) discre
tio est maior omni vir
tu(te)

(con)tra

Glo. in d(ic)ta c. p(ri)ma s(upe)r
v(er)bo eo c(ontr)a s(ente)n(t)ia q(uer)it
quid importat ista
v(er)ba. Et vult q(uod) eo
c(ontr)a s(ente)n(t)ia dici(tur) recipe
app(ellati)o(ne)m / qu(ando) fit medio
in l(itte)ris impetratis de
p(ro)cessu sermonis iudicii

Expecta s(ente)n(t)ia

Et hoc est v(er)um quod
appellat(ur) ab in(ter)locutoria
q(uam) q(uando) a diffinitiva fu-
it app(ellatu)m tu(n)c ser(vatur) ut in
glo. Vel aliter intelli-
g(itur) eo c(ontr)a s(ente)n(t)ia a q(uo)

Vel

ipsa fi(n)iunt s(er)mones m(edi)a(n)-
te(s) datos cu(m) c(lausul)a app(ell)a(tione)
remota. Et iste est m(od)us
quod ut sic eo ipso q(uod)
recepit (com)mittendo aliqu(o)
intelligat(ur) renovasse
vi(m) c(lausu)le vel s(ecundu)m alio(s)
s(ecundu)m Jo. / et ideo eo n(on)
q(uod) ipse prius fuit c(lausu)lo
(con)tradixit q(ua)m facta
fuit co(m)missio aliq(ua) q(uo)
tu(n)c ipsa dicit(ur) eo c(ontr)a
s(ente)n(t)ia recepisse / imp(e)tral(it)
cu(m) ipse sibi quare
(con)cepit de vi(ribus) (et)c.
vel s(ecundu)m host(iensem) eo c(ontr)a
s(ente)n(t)ia / q(uod) nulla p(ro)l(oquu)
tio fuit (com)missa in
p(er)ca(usa) / p(er)trac(ta)t(ur) i(n)
iudicio. Et hic intellig(itur)
est eccl(esi)a bonis a infe
re(n)s (com)p(ro)bat
Glo. s(upe)r v(er)bo disp(en)sa
quer(itur) duas qui pont
et s(ecundu)m (com)p(ro)bat d(ecretum) n(on) q(ui)d
iudex h(ab)et (con)ve(nire) (et)c.
(com)mittat mala(m)
q(uod) sub
die s(e)r(mon)is a quo vel
ad que(m). Et p(ri)ma q(uo)
p(ro)b(atur) c(lausu)la h(abe)t mal(is)
est q(uod) s(e)r(mon)is te(m)p(or)e ca(usa)
eo equi et (et)c. fuit p(ro)
lan. Secunda (contr)a p(ro)lo(quu)t(ionem)

st Tanere qui volt
m ff9 cam dset cognosci
et que istarum sit vera
illo vacillat. Et i[n]star
dne etia alij doct[or]es
sunt varij tam canoni[st]e
q[ua]m legiste. Et p[er]
[illegible] opi glo. ibi sicut
videmus [illegible] vna
[illegible] que ponit sicut
[illegible] in eo quod dicit
[illegible] iudex ad que[m] [illegible]
[illegible] de app[ellationibus] [illegible]
[illegible] cognoscit causam
[illegible] legitima [illegible]
[illegible] cognoscit causam
[illegible] legittima tunc non
[illegible] se intromitte[re] sed
[illegible] remitte[re] causam ad
iudicem [illegible] de app[ellationibus]
[illegible] debitum
[illegible] host[iensis] hic distinguit
[illegible] distinctionem in effectu
[illegible] ope de [illegible] concorda[n]tie
[illegible] [illegible] pone
[illegible] iudex [illegible]
[illegible] iudex [illegible]
[illegible] si [illegible] vel
additur vel detrahit[ur]
[illegible] aut addi vel detra
[illegible] [illegible] deter[ior]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Jo. an[dree] in
additionibus [illegible] li[bro] v [illegible]
[illegible] tenet [illegible]

Immo [illegible] quia sicut
si app[ellatio] fuisset deserta
iudex a quo cognoscere
[illegible] et non iudex
ad quem [illegible] iudex
ad quem [illegible]
antiquos act[us] [illegible]
[illegible] id esse debet
[illegible] hoc intelli[gitur] pro
[illegible] appellationem non
tenet [illegible]
aliquis iudex ad quem
nichil egit vel coram
eo nichil est actum
et tunc iudex [illegible] eo
[illegible] ut tamen appel[lationis]
[illegible] non fuit [illegible]
in aliquo et lapsa
sunt fatalia, tunc con[stat]
[illegible] non appel[lationem]
lapsam, de app[ellationibus] eo [illegible]
[illegible] ibi notat[ur] aliquis
aliquid egit vel coram
eo est aliquid actum
et tunc aut illud est
[illegible] vel [illegible]
[illegible] et tunc [illegible]
cognoscit [illegible] si eo
antiquis act[us] [illegible]
quia [illegible]
possent [illegible]
[illegible] ut de re iudi[cata]
de [illegible], non posset
iudex a quo cognoscere
de [illegible] [illegible]

militem sine iudic[ibus]
alteris vel act[ore] eam
eo, cum sit inferior / de
cess[it] ubi vel. ... li
... c. Et alia plura
hic recitat ffran[ciscus] c[ontr]a
sine preiudicio, sed potest te-
neri semper opinio
Jo. an. et Hosti.

et q[uod] valeat pro Delegato ... de ordinario ... [illegible]

Prima vero

Itte s. cum sequenti con-
tinuat[ur] sic continuat[ur]
Ordinarius ad manda-
tum delegati a superiore
istius ordinarii concessa
[...] commissionem sit ea
instantia delegatus cum
clausula appositionis mo-
ta, qui impedit dic-
ta statuta procedere pont
[...] hoc permittam
et contra ad illa di-
cit committat cum cla-
[usula] supradicta. Et potest sic
dividi in duas partes
In prima parte ponit
ponit [...] supposito
[...] in prima parte
S[ecun]do s. ponit concessio
in sua [...] ibi Non
praesertim.

Nota primo quod quando
committitur coercendo facul-
tas plene committi tunc vel
[...] committi mandato co-
ercendo ibi Non contemn[endo]
si coercendo

Nota quod ordinarius tene-
tur obedire in coercendo
sine delegato eius sint
[...] instantiam
[...] apud [...]
sit efficere ut [...]
illo habere absolvendi

Nota quod in dubio debet
dicare [...] allegat
non [...] constantiam deb[et]
dicta [...] glo.

Nota [...] s. Cum ante
[...] delegatus primitur in-
dictus sua impon[...]
si illa non omnino impedia[t]
sed solum differat.

Nota quod impossibile delega-
tus prorogat de tempore intra
facit [...] c. de causis

Item non quod in propria
causa tali, debet [...]
[...] consensus [...]
consensit facit [...]
prudentiam in pri[mo] et [...]
[...] dicit [...] c. [...]

Compone [...] canonica
a spiritu sancto [...]
[...] a [...] [...]

ritu sto suggerente l
di. Si quid dyacon9 quo
ipm pmitti no dcet
ut sic iniuste exequi
Soluco no sit execucio
sine aliam9 q ptud ca
omicud tanqm iniuste
fitamqm iuste et pro
bili habetur ex quo no
et ab ea appeltri sm
Jmo hic / et glo mag
hi. Si enim dent
ad de eis iniquite
ac tuc no esset parend
vero ibi a rege uel ar
chiepo qr licet delegat9
sic sit maior ordina
rio in illa ca tn si no
cit a rege dcet accede
glo sup vbo simile
cm hoc oppt qr non
tnea ire sz pocius
exequi delegat9 xi. q.
i. qui resistit. Sol
ut eadz glo. qr illud
vz cu vtrq possit
obedire dnis sprbg
ul eod9; si aut non
potest vtrq adimple ex
cpia mandatu ptex
Jlo ii ca i rigno ult
q pn9 committit ca
q, te licet em regu
larit9 no9 committit inst

pncepo hic tn e cas
Item no qr procurator
vocat9 que no consen
sati, ad hoc facit qr
not. J. de statu mo
nacu ad monastiu
Jte oppo con dicte
p. s. Cum aut et vi
qr delegat9 de quo hic
dicit no possit pce
de appoc Jn nota quo
no pt aliquid comit
te quod no ht. Solo
debeo intellige de
dato cu cla et tunc
cat dubitaco, quia
cu dica i c. Super
qom qr subdelegat9
no hcet ptate clau
si sequela pcuano
delectu impediz seque
bat hoc comod
et ad hoc tollend ista
in hoc ca i spaliter
pmdit ut subdelegare
possit cu effectu qr
de
Tanco vbd hoc qr di
c. p. Quia vd ut jo
cu madat execucio
pare debeat, vbd
loru heat i capu cca
libg ecl si sciat sinay
iusta cumida delent

q sit ff. c. Quod cul
pa ta xxxiij q. i. Sed
primo dicit hoc non esse
consulendum ff. c. Cum inter
cum preci et sequenti xx
xiij q. v. Sed glo. ibi
in c. illa preci tenet
contrarium dicto hug9 se
Et hoc puto verum
quod hic indistincte lo
quitur et probat illa c.
de quo ff. eodem xxij q.
iiij. Quam rescissit puto
tamen quod in dubio debet
in criminalibus confiteri
oni ei deferre exe
cutionem ex ea potest que
non est renocata.
Quero quid si dominus
papa i. e. cum mandata
executio dicunt aliqui
quod sit appellare ff. c. Cum
co. officie et hoc dicit arch.
verum nisi in dubio hec ma
datum datum sit cum cla
appellatione remota alii
dicunt quod non admittitur
appellatio nisi tunc demum
cum non sit deponere
sciam Et hoc sunt
des intenco prior,
verum est tamen quod c.
Cum ex officio nichil fa
cit quod loquitur de illo cuius
in rem cone spali et

de cuius iniuste pendentia a-
git ut ibi notatur
Quero generaliter in
executor datus ad c.
quando possit audire
exceptiones oppositas et
de eius cognoscere si
diffinire ad hoc dicitur
ut hostiensis Et tu sic
distingue aliquis aliquis
mandat domino executi
iudicialiter et de hoc
ge ut si de tempore cor-
ad andes aliquem man
dat aliquid de suo
iudiciale vel quod sit
iudicialiter tractari et
tunc aut est in optio
mandatarium ut procedat
iudicialiter aut non et
tunc potest procedere nullis
exceptionibus admissis
et parte non citata sic
dicimus in executore
gratie beneficialis quando
sit eligere partem in
et partem impotenti exe-
torsi ut notatur supra
de presc. c. fi. vbi
de hoc et glo. supra de ele-
vna aliquem non est in
optio mandatarii et
tunc aliquid mandatur
executio alienius de q.

facta est ex sentia qq
nito et talis execu-
tor cum hoc mandatum
si omo merg. i. qd
nichil ptatis habet ad
inxtam quo ad cognos
cend. et talis nullas
excepcoes audire pt
sicut cu post latam
sniam et cognita de
excepcoibus opptis, iudex
mandat alicui ut fa
ciat execucionem facta
et sic loquit l. Ex
sponsalibus et l. exec
utore C. de execu
tore rei iudicate et ff. de
probo. l. ij. li. uj. q. aliqn
non est facta cognicio
et tunc dicit nulla
cognitio facta est ut
cu ipsa mandat ali-
quem qui proposuit se
spoliatum restitui et
talis mandatarius no
pe dici executor sed
pocius dicit iudex et
ideo dicimus talem mixtum
executorem. i. habe
tem potatem cognoscendi
et admixtam. hoc ca
si dicit. si plena cog
nito casus est. ol de
rescr. c. ij. dauia tunc
submittere clausula si

preces veritate nitantur
aliqn facta est cognicio
s non omnis ut cum
post latam sniam restat
eius execucio et tunc ali
quis aliquid habet eam
exequi tamquam surro-
gatus iudici cognoscenti
ut si delegatus ipse post
latam sniam mortuus
et ipsa alique surro
gat vel delegatus in fors
a principe, tenendo o
pinionem quod no possit
exequi sniam tulit
sniam et execucio dz
fieri per ordinarium delegati
vel forte a quo cat
suus officium super
execucionibus sniarum et
tunc talis dz admittere
omnes excepcoes que
fuissent admittende
coram iudice cognoscente
te cum sit sibi sur
rogatus et sic intelli
ge. Ad dicto pro nunc
aliqn talis exequens
no est surrogatus pro
iudici sed pocius additus
illi in subsidium ut
cu delegatus ipse mandat
alicui ut exequatur
ut hic quod sz de se dicit

facere iudicis. ¶ c. sig-
nificasti. l. et in hoc
casu sub distingue ¶ c
dam cum sunt execu-
tiones in sententiis inter-
litem ptatis vel ma-
datis et de istis omo
cognoscit ut c. cum
in iure ¶ de rescriptis ca-
tingat quod non tenetur
parere nisi docto de
potestate madatis. ¶ Quan-
do sunt executiones con-
tinentes negocium et
tunc aliquis vult cognos-
cere ut sciat in quibus
est facienda executio
et hoc potest et sic loquitur
illa l. ¶ a divo pio ut
cum non subsint imo-
bilia et oporteat ad
imobilia provenire alii
quis vult cognoscere ad
effectum videndi utrum
fundanda sit execu-
cio vel non, et tunc quando
executiones que oppo-
nuntur respiciunt cam
principalem et de talibus
non cognoscit. Ita dicit
¶ Inno. ¶ de re iudicata de
cetero in glo magna
ut si vellet excipere
probando quod sententia fit
ipso iure lata ut minus iuste
et sic loquitur ff de confessis
l. pemult. ¶ tamen si
exceptiones in sententia vel
litem sunt de illis
noscet ut dicit hic glo.
¶ Et hoc intellige non
ut primeciant si
supersedeat et referat
superiori super mandati. ¶ Et
sic debet intelligi ¶ ista
glo ma hic et notatur
per Inno. ¶ in deci. c. de
cetero. ¶ Quando sunt ex-
ceptiones que pertinent
et spectant continuare ex-
ecutionem sicut exceptio
in opere et similes et
de talibus cognoscit exe-
cutorum ex ad effectum
ut primeciare possit
vel non ¶ et hoc probatur
ff. ¶ de confessis dicta
l. pemult.

¶ Nam specu in speci-
de sente executionem
¶ Nec dicitur an vero
aut in hac ma dicit
distinguendo. ¶ Nam sententia
est nulla aut est in-
iqua est annullanda
sententia est nulla ex-
cutoria dicendo executio
opponi non cognoscit
ipse de hoc ¶ Inno si

executoni referendo ne
gociu superiori. j. de re
iudi. de cetero et ibi inno.
alio cum sentencia non est
execquanda, quo de re
iudica super eo et provo.
c. ij. et si non executionis
Si non est sentencia iusta
contra iura litigatores
lata ex odio vel pre
iudencia iudicis ut. j.
de re iudi. cum inter
c. de emp. et vendi. c.
fi. et si coram executore
opponitur non revocabit
sentenciam ut de ea executionis
tis quia non est execu
tor sed executor ut
in si. qui vero c. pasto
ralis de off. dele. nisi
no causam execquatur
de executione rei iudi
cate ut supra dixi
Si vero est annullada
pita quod lata est contra
ordinacionem per ea proba
te ipsa causa absentiae
quo casu ordinarius
illa in integrum resti
tue ut. j. de re iudi
c. bartolus de dele. c.
v. hac non potest per la
tam sentenciam cum sit fun
ctus officio suo ut ff. de
re iudi. iudex et c. e
in tercio etc. si hoc

coram executore opponit
et tunc aut is qui sentenciam
execquitur est maior
illo qui sentenciam tulit
ut si archiepiscopus tulit
sentenciam et episcopus qui
iure ordinario ad quem
tenetur illa execqui
et tunc executor potest
revocare quod revocari
fuit iure ordinario
potest ut in l. pretor
si marcellus ff. de mi
noribus.
¶ Queritur quid de conser
vatore, dicunt ut j. e.
c. j. li. vj. o. ubi hodie
dantur conservatores
cum talibus clausulis quod
sint veri iudices de
legati. Quid de audi
tore dicunt quod non est
curandum de vocabulis
an vocetur auditor
an executor an de
fendarius ut in mercis
Sed videndum est quid
mandet et quo modo
non in distinctione ad
Sed in quantum tenetur ex
ecutor citare partes
de hoc plene nota
j. de app. c. ex ratione et
inno. Sed in quantum exe
cucio fieri potest die festa
ta, de hoc nota j. de re.

quem

indi. c. si [illegible] inquid
pt mandat executo
rei uel mixti impe
de hoc. i. de raptori
bus in [illegible] ubi
[illegible] q sic Aliud aut
sit meru et mixtu
im primo nota [illegible] de off
or [illegible] sedem
[illegible] sa [illegible] Cum aut
alius cognoste q [illegible]
[illegible] i fraud [illegible]
[illegible] deleti [illegible]
[illegible] q [illegible] probabiles
[illegible] forsan
i talibus testes non pos
sent facilit [illegible]
de dolo l. dolum Et
ce q hic [illegible] parit
tit prorogation decr
[illegible]
Vero an requirit
consens utriusq ptis
et vide q non [illegible] q
sufficiat ptem in cuius
odiu pceditur consentire
l. de app. Accepta Et
hac tenet host. di
cens q si offert se
paratum prorogare iu
risdictionem [illegible] expediat
cessat suspicio ma
licie de qua in tex
alij dicunt q potius

Debet attendi consens pt
in cuius odiu hoc fit
pceditur fat l. cum [illegible]
de legibus et i. [illegible]
ad apertam [illegible]
dt q si manifeste [illegible]
stat defraude [illegible]
est [illegible] ut requirat
utriusq ptis consens
ex quo [illegible] loquitur
[illegible] in ptem [illegible]
forte cum non est [illegible]
pti [illegible] absentia
iudicis q fiat proga
[illegible] si non manifeste
[illegible] pt pcedere
Glo. po notat q ex
ecuto est [illegible] med
et mixta [illegible] dicit
q merus executor
non [illegible] audire except
et de [illegible] ad [illegible]
[illegible] glo notat q [illegible]
mero executore non
appellat nisi modum
excedat [illegible] a mixto
bene appellat [illegible]
admittit [illegible]
tima exceptionem [illegible]
alis ptem gravavit
[illegible] notat q [illegible] est [illegible]
dicendum [illegible]
[illegible] est mandatum [illegible]
[illegible]
[illegible] alis est [illegible]

ut si est snia lata con
...us litigatoris aqua ...
est appellatu p[er] pro di
...es est ei parendum qua
...uis sit iniusta vo q[uod]
...potancia appellacionis
...omisso tn pitudine
...rogat que sine mhs
...bat

Glo. sup[er] vbo sciat dis
...ngt inter executorem
...et mixtu dicens q[uod]
...orans eis occipiat
...el ab eis app[ellat]ur qua
...d merum executorem
...ubdistinguit int[er] sniam
...iustam et nullam, sicud
...idet p[er] obicacionem de
...iusto precepto cui nd
...est parendum, not[a] glo.
...q[uod] mera execucio dr
...que fit sine cognicione
...et q[ua] p[ar]tibus p[rese]ntibus
...cognitum est de ca vel
...aliquo ut i c mandat
...alicui q[uod] snia sniam
...cognita et mixta dicat[ur]
...que h[ab]et cognicionem an
...negocium. Ho glo q[uod]
...lt mera execucio et
...que mixta colli[gitur] ex
...forma commissionis q[uia]
...l in commissione dicatur
...est ita vel si p[ro]cess
...itate vitantur est exe
...cucio mixta q[ui]a debet

sine scriptis. Ubi est mela
se e. ult. et de appel
lauit sup[er] Goff. de[...]
tetat glo. utru[m] exe
cutor m[er]us possit
audire exceptiones et
respondit q[uod] non, de
hoc dixi l. d. in ma
teria glo opponit
et videt[ur] q[uod] qu[ia] ordi
narius scit sniam dele
gati esse iniustam
non debet eam exe
qui xxxiiii q. i c. ...
culpat[ur] et c. de tem
po. or. ad aures Go
...tus hoc probat q[uia]
iniquitas est evidens
quia talis iniquitas
infert nullitatem de q[ua]
notat[ur] in dicto c. ad
aures et i[n] c. de re iudi

Cum Bertoldus sup[er]
...mo. et hoc p[ro]sequ[itur]
glo. ut patet

Glo. statim sequens
ar[gumentu]m contra hunc. Et pro
intellectu glo oppo.
et vi[detur] q[uod] iudex non
debet facere con[tes]tacionem
l. de resti. spol. l. tras
et de sen. excom. inqui
sicionem Solo glo. q[uod]
ponit debet sicionem alle
et probata et deponere
consciam Ch quod si

Oppo[sitio]

depone no pt, ddm
q tuc tom qstiam no
veniet, etiam si fuit
erronea ut in dicto
c. ad audiem. Ex quo cal
eta hoc cu quibus am
sm alleta vel sm q
stiam dubia aut eta
primo casu aut ea de
ponit aut no. Si de
ponit quod facere debet
post alleta, rite iudi
cat sm alleta in q
vi iudicet ubi debet
Si aut ipam no de
ponit tom eam non
debet iudicare, sed debet
mo p tuas ij. Si aut
het qstiam etiam a
tom reu licet actor
no pbavit et tuc reu
absolvat, quod facit
cu pria qstia, actore
no pbate, sed in nullo
pronunciabit preo ut
q no deliquerit, aut
extra het qstiam p
inocencia rei, et tunc
no qdempnabit eum
post allegata glo. ne
dapnet inocentem nec
etiam tuc subdelegabit
nec remittat ad supio
rem p quod inod pos
set veni ad dampnacio

inocentis, quia het eet
prare eam delicti. sed
iudex debet repellere a
pbacos si pt si non
pt supsedeat, dummo
sit verisile, q coilio
actis nulla sit secunda
qdempnacio. ff. de pe
l. absentem. Sed si cessat
hoc verisilitudo, tunc
potius debet absolue p
inus malu est quam d
c. et ij. Et dicas
no posse qtingere q
iudex pnunciet sm al
leta tom qstiam q
cu debeat fieri fides
iudici p alleta et de
eo cum qnrd nom
no possit fieri fides
cum qstia sit in hoc
tamqm in subito igit
Et p hoc videt ad
illicitas ff. de off.
sidis ubi dicit q iudex
debet sequi pbacoes, et
ipse supplendo sed val
dicit etiam q hoc v
dictu est nia le qui
iudex de eo q scit
testis no pt in foro
stiam sua ut tamqm
iudex indig. Et ideo
dt sumpr q si iudicat
d, sequia alleta et

et depone costitutu e
in contra omo resistet
eo indirecte, ut eciā de
regest. et si pos appellz
si superior eum cogat
ne pareat sed potius pa
ia excommunicacionem et p
depositionem contra que est ar
pre fallit contra que
re optima aut con
ida cet. quando iudex cu
undit monere litere de su
uis sit vitam, suade
et pti iuste ut faciat
in tenorem, dicens quod ve
lit eum pdncie i teste
et pt ut .l. de testi di
fa, et de hijs notat i
de off. or. c. i
glo. statim sequens sup
libo a rege infert, de
.de obiat et solut
ipso cu glo. videtur
delectis ppe vocatus
a rege potius debeat
xeqm delegacionem
pe tanquam superiore tu
et glo. quod si utrisque
obedire pt, diversis temporibus
uel eodem, tunc ad hoc te
Si aut no obediat su
perior
Itaque glosa arge. cu
emitur cu est aliquis
uocatus a papa et ab
alio superiore cu ipso
prius obedire teneat
refert aut no pt utrique
obedire, ut eodem tempore, ut
diversis temporibus et tunc pape
obedire debet ut sentit
albe in glo. et idem
in vnde et host. ixi. q.
iij. qui resistit, ff. de re
iudic. cum pupillum
Ubi qui ad maius aut
pt utrique obedire, et
hoc dupliciter, ut diversis
temporibus vel eodem, et tunc
aut personaliter et utrique
obediat personaliter ut
.l. duobus ff. de opero
libertorum aut no pt utrique
obedire ipse sed bene
vni ipse et alteri per pro
curatore et tunc aut
est citatus ab utroque
personaliter, et tunc obediet
pape ipse et alijs uel
alij per procuratore ar
dictorum iurium xi. q. iij
qui resistit et ff. de
re iudi. l. cum pupillum
Modo qui aut est ci
tatus ab vno personaliter
et ab alio simpliciter et tunc
citanti personaliter debet obedire
ipse sed alteri per procuratorem
ar. c. de elec. bone i
i. cum legati et pde

Cu quis utrique tenetur
obedire pape et regi deb[eat]

iudi. c. j. li. vj. et de do
lo et ptima dilecti
et sm hostis hec

Glo. stati sequens querit
qualiter puniri debet de-
legatus maliciose permi-
tens ipsum citari ad le-
gem vel arcem. Et
ad hoc videtur quadrari
et primo quod potest cum eo
dispensare ad instar
si quanti interest ad-
versarii iudicem non se
absentasse vel potest eum
punire pena pecunia-
ria vel arbitraria
vel cognitare. Glo.
ult. dubitat et duplex
solvit

glo. ult.

q. si de le. z cum ka. su. la app. re.

Oppo. et videtur non
posset cum tali clausula
subdelegare. Solo ut
in glo. Et quia videtur
duplex intellectus quod
hoc potest ex speciali auc-
toritate commissionis seu lig
auctoritate huius iuris et
quecumque teneas non est
differentia quia idem sortitur
effectus. Ex hoc videtur
unus casus in quo de-
legatus datus non a principe
procedit cum clausula appellatione
remota. Alius est i. e.
li. Tertius est secundum

hostis qui committit appellatione
in ea ca. que fuit de-
legata a principe appellatione
remota, quia sic est intelligendum
commissa appellatione. j. de in-
hibita quod posset h
ei qui ibi hoc operatur
commissio ipse cognoscere
ibi dicit in ista penul.
contineatur litteras alias
casus est secundum eum cum hoc
mendacio transtulit rem
alium in fraudem mutati
iudicii. j. de alie. iudi. mu. ca. p.
alius casus quem ponit glo.
si partes renunciant. ap-
pellationi et iste est so-
lus quem cum clausula est
in ipso quia hic ca-
sus omnino inhibiat appellationi
de tempore appellationis
ut sit simul littera
clausula appellatione remota non
tollit appellationem ex toto
licet habeat aliquos effec-
tus de quibus de appellatione
toral et c. ut debit.

Ex litteris

Ca-
sus de le-
gatus a delegato ipse con-
cedit partibus dominus delegatus
missionem habuerit sum-
de causa facti narrat
quo commissio ibi mand.
et illa subdelegavit

quo sit in ebria manda
in qua ibi Qui no[n] Glo-
ssa ponit casum et
vide eum Nota q[uod] si
re no[n] revocat p[ri]mas
nisi cu[m] expresse facit
de p[ri]mis mentione[m] et
glossa vbi vel i[n]vti
bone de quo in glo.
Et que mentio re
quiratur s[cilicet] dictum
Nota q[uod] delegatus p[otes]t sub
delegare p[otes]t et recipit
subdelegatus iurisdictionem ibi
potuit & c[etera] et hoc
simp[liciter] delegetur cu[m]
si mandaret i[n]
in facto consi[mi]li
q[ui]a vero v
plene de hoc
Nota q[uod] iur[isdictio] dema
data trahit secu[m] co[n]
ne iurisdictio videt[ur]
delusoria
Nota q[uod] no[n] d[ebet] aliquid
intelligi quo fiat
imp[er]f[ectu]m tali modo q[uod] pos-
sit esse sine effectu
q[ui]a cu[m] madat iurisdictio
intelligimus cu[m] effectu
cum ratione
nota q[uod] delus-
oria est iurisdictio sine co-
ercione, et h[ec] vero in
imp[er]io necessaria, no[n] aut[em]

in volu[n]taria Nota q[uod] sub
delegatus subdelegat d[ici]t
p[at]riarcha q[ui] mandant
p[er] l[itte]ras publice exco[mmuni]
catos clericos, vel ca
nonicos ut hic in glo-
ssa
Nota q[uod] no[n] absolvunt[ur]
excommunicati nisi p[ri]mo satis
faciat s[upra] de sen[tentia] excom-
municationis et de hoc in
glo. iiij Nota q[uod] tunc
tenetur iniuria fieri
iudici q[ua]n[do] impeditur
eius iurisdictio et hoc colli
gitur verbo de iniurijs fa
ctis ... Quid
tamen hoc intelligere
ut de alijs iniurijs
hic factis p[at]riarche
Nota eo v[ersu] Qui
no[n] q[uod] cu[m] per l[itte]ras re
vocat p[ri]mas, excom[municati]
ut iurisdictio p[ri]mos in
dices, adeo q[uod] non
tenet quod agunt
post commissionem tanquam
factum a no[n] iudice, fa
ciunt no[n] ... de reptis
Ceterum
Mero ex quo hic
patet q[uod] per l[itte]ras dent
fore expressissima
mentione de p[ri]mis ut re
vocet p[ri]mas, et p[ri]mos
iudices & c[etera]

... nisi esset excommunicatus p[ro]p[ter] ...
... delicto, tunc statim deberet absolvi ...
... et ... iste ...

xg ij

Oppo. et vi. quod si non fiat confessa mencio si requirat confessa ut de bre. innocet p. mali. j. de do. et contu. c. ij. Solo glo ij stat contra licet clare hoc non dicat

Ite oppo. q. ipse priar cha que se subdelet cu tamen esset subdelet, quod facere non potuit. ff. C. oppon. in prin. Quia istud est speciale delicti a principe Sed dicunt p. et ab quite priancha per suas litteras non subdelet sed per suas litteras publice quod non est committe sicud in deo citat per suas litteras vel per intercussum vel de q. quod a cui committe rat hoc coequale litteras, cum sit articulus indistincti, et committi per non delectum principis ff. e. supra eodem. Porro ubi de hoc et in cle. una de off dele ffran

Quero qualis mencio ad hoc requiritur Solo. dicunt q. si distinctionem et dumtaxat litteras iudici. Et videas quod qua mencio requiritur cum hec litteras impetrauit super nego prin., dicunt q. requiritur ut faciat mencionem de consensu j. de re iudi. in. ubi de hoc et hic in glo ij. Sed si aliquid sit est tacitum, quod debuit exprimi valet in eo nisi cum sint ad litteras, de re ff. Sup. litteras Et in bene ficialibus, subrepcio, viciat ipso iure c. ti. j. Ad aud. ciencia ij. Quid de sicuti litteras impetrauit in causa appel. Solucio aut fuit appellatum ab diffinitiua aut per sententiam, tunc debet fieri mencio de appone et causa, fiat de appellante appellanti in Cle. et si non fiat mencio de causa, sufficit fieri mencionem de appone, quia non requiritur iure consensum q. fiat mencio, causa, de causa Si non prius sentenciam fuit appellatum a sentencia, dicat summo q. sufficit fieri mencionem de appone j. de app. c. j. li. vjo. Immo si de appone non fit mencio ad hoc valent sententiam cum allegat. j. de app. oblate

oppo. q. subdelectus non habet potestatem coequeri ff. adverte adeo pro dolo et in glo in

h contra nomi[n]at[um] [illegible] de
a et obe c[ontra] dilecti et
e hijs que si a ma[illegible]
a c[illegible] Et hoc est vi[illegible]
c ij de r[e]s[cri]pt[is] et p[er] c[illegible]
hone l de cons[titutionibus] [illegible]
t hoc tenet host[iensis] di
[illegible] q[uo]d [illegible] sunt de sim-
plici iusticia et impe
trata ad defensam, q[illegible]
[illegible] a[ppellati]o[n]e req[ui]rit tan
[illegible] co[n]fessio q[ua]nta in
[illegible] l[itte]ris non ad de
fensa impetrat[is] l. de
[illegible] c[apitulo] [illegible] speciali

[Q]ueso in q[ua]nd[o] po[tes]t
ordinarius d[omi]no resist[er]e
[illegible]rarche eo casu quo
[illegible] l[itte]re [re]vocabat [illegible]
[illegible] respondeo immo q[uod]
[illegible] potuit resistere, q[uia]
[illegible] p[ri]mas erat app[ella]
[illegible] et sic hoc erat
controversia de l[itte]re de
r[e]s[cri]pt[is] c[apitulo] [illegible] c[on]tingat [illegible]
[illegible] si no[n] erit c[on]tro
versia [illegible] ipse c[on]gnoscebat
[illegible] eo [illegible] [re]voca-
bat p[ri]mas, potuit
no[n] parere Et hoc tenet
[illegible] immo, d[illegible]
[illegible] sic d[icu]nt q[ui]a
de p[re]ss[ur]a [illegible] et
[illegible] tenet d[omi]n[u]s [illegible]
de [re]vocacion[e] [illegible] est

[illegible] de p[re]ssu[ra] q[uo]d ad aliq[ui]s [illegible]
[illegible] p[illegible]

nullus [Et] si in civitate
[illegible] ipso[rum] [re]vocabat
[illegible] l[itte]ras Et suffic[it]
q[uod] eo s[c]ientus [illegible]
c[on]stet [Et] [illegible] hic
h[illegible] indistincte, quod [illegible]
[illegible] [illegible], quia [illegible]
[re]vocat p[ri]mas, tunc
d[illegible] c[um] impetr[ans] se
[illegible] eius [illegible] et in
statu de hoc c[apitulo] de r[e]s[cri]pt[is]
[illegible]

[Q]uero que est r[ati]o q[uod]
[illegible] l[itte]ris [illegible] [illegible]
[illegible] mencion[em] fieri de
[illegible], [illegible] quia [re]vo
cacio p[ri]mas l[itte]ras est
odiosa facit [illegible] de app[ellati]o-
nibus debitum [Et] host[iensis]
reprobat hanc r[ati]on[em] [illegible]
co[illegible], quia suffic[it] q[uod] re
vocacio no[n] sit [illegible]
Et ideo ponit aliam r[ati]o[nem]
[illegible] c[on]sit c[on]tradic[illegible]
[illegible] indicabus [illegible] de
arbitr[is] l. [illegible]
h[illegible] d[icit] q[uod] [illegible]
[illegible] est eo quo [illegible] de
dit [illegible] ad in[illegible]
[illegible], no[n] facilit[er]
[illegible] daret, ne [illegible]
impetr[ans] fatiget [illegible]
tra laboribus et eo [illegible]
[illegible] no[n] p[illegible] velle
[illegible] eo [illegible] quia
no[n] p[illegible] velle [illegible]

face frustra Et sic frus
tra dicitur si indicto eo
quo subsunt primum nisi
instans ro subsit
Glo. iii notat subde
legatum posse cohercere
et ad hoc inducit ea
similia ponit opinionem
suam obiicit et soluit
Item i eo quod glo. dicit
quod merus executor
habet cohercionem etc.
Item in eo quod glo. dicit
quod sicut quosdam dele
gatum ab ordinario non
habet cohercionem an lit
contes. etc. quod in hoc
non refert an sit lis
contes. vel non, quia in
[illegible] non efficitur dominus
litis per litis contes. sicut efficitur
procurator ut notatur
de procuratoribus c. i. li. vi
etc. quod habet cohercionem
et an lite contes. et pro
intellectu glose
oppono et videtur quod
patriarcha non debuit
habere aliquam potestatem
cognoscendi, quia delegatus
a principe non cognoscit
si ipse delegat. ff. de re
iud. a divo et l. de
re. compe. Et si quis
contra glo. soluit Et ple
nius de hoc dicit l. de
off. or. Cum ab eccl.

Et quantum ad positum
dicit et quod eo quo iste
fuit subdelegatus delegati
principis, potuit subde
legare cum omni potestate
de c. i. in pri.
Et contra loquitur de
delegato ab ordinario, id est
principem de hoc notatur
[illegible]
Glo. liiii ta designat et
cognoscitur per offensa [illegible]
bia et manifesta va
sicut communiter ponit opinionem
et soluit dicit glo.
hoc quod hic dicitur de suspen
sione habet locum cum
quis excommunicatur per contu
maciam sine manifesta offensa
ut ante absolutionem sa
tisfaciat Et ergo si fuit
excommunicatus per contumaciam
statim debet absolui
tamen vide quod dicit iste
debuit absolui etiam
ante satisfactionem l. de sen
ten. excom. et de app.
nostra fronte Glo. in
ut patet Et in glo. ibi
ne in excommunicatione de
datus dicit quod hoc patet
in egrotante Et videtur
quod etsi inutiliter forma
esset remota obedientia
etc. patriarche in
dubio. de rescriptis Et quia

Glo. intellige quod delegatus constabit

Glo. dominicos notat contra ma quod nulla est non est executionem mandan da immo executi in prin cipio non patet ergo con trarium opponitur ut c. pasto ralis. § j. preterea ubi sen tencia est iniusta delegatus mandat executionem pre dicti Glo. ibi loquitur ubi sit lata ex probabili bus et si non ex probabili bus hic

Glo. vult arguit et studi um reprobat et de hac nota s. de off. or. pas toralis

Licet

Casus Impo dele gatus morte delegantis re inte gra expirat quod dicit in isto ibi ingrassidem Nota quod ad perpetu andam iurisdictionem sufficit quod delegatus incepit vel endocuius quod infra dicatur

Casus in tunc quod episcopus vicentinus consuluit papa de illi quod c. p. b. hunc causa fuit commissa tibi iudicibus a. b. c. sub hac forma quod si non omnes possent duo eam exequerentur tandem unus delegatorum commisit uni ex collegis suis vices suas quibus commisit ei vices suas executor est defunctus et tunc tamen super ea fuit tractatum dicens an tunc superstes cum suo et defuncti nomine possit diffinire Respondit papa dicit si tunc non cepit vel imponere illo vinculo si res est integra aut cepit illa vel si causa imposito expirauit si causa tunc vices suas et defuncti committere subdelegatus potuit ad implere causam terminando

Nota quod per superiorum reuocatur delegatus quod dicitur in c. Consuetudo

Nota quod cum sit de legatio cum clausula quod si non omnes duo vel unus licet delegatorum a socio efficaciter pro cedere ut ex vi clausule probat hic et intelligo cum primo et est ratio quod fungitur vice duorum ut iudicatum

Item nota quod mandatum iurisdictionis morte delegantis expirat re integra et re ipsa respectu quod quod dicit mandator et mandatarius ut iste hic delegatus Item quod iurisdictio perpetuatur per unum actum

Oppo. q nulla fuit de
leg, cum clic sit go qui
erat cla. Si non ad
duo vim, q expedit
saltim duo sunt vim
ut parcatur cle
quia forma madati
debet attendi. de rpts
Si sititatis Item ex
plurib iudicib datis
sine cla, nisi omes
consenciat pcessus no
v. c. Causam mat
moni Ita go etiam datis
cu clausula Cum non
paret clausule

Oppo ad idem quia
utilis est cum expmi
p plures. c. prude
tiam v. illa quippe
Solo satisfcm esset
clausule si remisisset
subdelegatio q precedet
subdelegatus qui erat
tercia delegatus Sed in
rimus duorum Ad hoc
ut de re iudi Cum o
lim

Oppone q? q ecc
citra subdelegacione po
tuit, vnus solus procede
re c. Cum plures Si vis
Solucio illa de alia
cla sed nos vel duo vel
vnus, sic de cla, q si
non omnes duo. Ad que
differunt vbis quod
plene dicit ut in illo
c. Cum plures Et de
in illo c. prudenciam
pri etiam se adiciunt

Solucio generalit q qui
modo sine actu, perpetua
inpos et si qo sunt
expcio, q tm Sed ut
no cepit, et no dicit
quo Et ideo glo. fina
solucio dicit p. citacionem
Circa hoc quero cuius
generalit q sit perpetua
sed quare sm Jo.
Ginc, fiat q perpetua
dicit de fo. compe po
situm Et ro est, quia
legi citra citacionem pt
fieri perpetuacio ut in
fit

Solucio go mea citra
citacionem, posset pa
que actum perpetuari
inpos, sed q sic qui
delegatus dicitur uti
legacione etc. an cita
ergo perpetua est vn
uti non cepit Sed hic
dedit alia questio
inquit p subdelegacionem pe
tuat, inpos q vi
prit not. s. c. Si a
delegato, similiter in glo
Et hoc intellige re
tu ipsius subdelegatus ut
subdelegavit non in toto
sic morte delega
finis sed ipse no expirat

delegati iurisdictio si morte
primo delegati, subdelegatus
tunc expirat iurisdictio sub
delegati. Contra si subdelegatus
iam non cepit ut probat
ex lra

Sed pone quod delegatus
notavit ad se notam
citacionem et coram
eo recepit delegacionem
offerens se paratum ad pro-
cedendum et mandavit
notarius, ut dicta delegacionem
debeat exempla-
re, cum exemplate de-
venit [illegible] perpetuatam
exhibenda [illegible] quod proprie
loco actus perpetuatur
iurisdictio. Dicit quod sic
quia dicitur per hunc modum
incepisse uti iurisdictione
Sed contrarium est quod no-
tat per c. Cum his li. vi.
et ideo dicunt tuam quod
non stet contentus de talibus
actu. Non enim videtur
actus iudiciarius tamen fac-
tus sit parte non citata
an citato est prima littera
et primo [illegible] dicto
[illegible] quod dupliciter super
questione predicta, quia si
delegatus bene sit parte non
citata et tamen perpetua-
tur perpetuacio ut ibi dicitur
Sed de subtilitate iuris
posset dici quod per
litteram subdelegacionem [illegible]

dicitur delegatus cepisse iurisdictionem
[illegible] quia non subdelegat
eorum potestatis primus dele-
gatus si ex [illegible] [illegible]
de c. pastoralis in prin-
cipio [illegible] potest dici quod per
nullum actum citra cita-
cionem surgit perpetuacio.

Item vero inquantum sufficit
aliquis actus qui de se
non est ad perpetuandam in-
risdiccionem ut si citavit
et citacio erit nulla
quia die festiva [illegible]
[illegible] quod sic quia suf-
ficit qualitercumque ince-
perit uti, videtur casus
de ve[illegible] li. Contrarium
nota. de e. Cum plures
sunt glo. si. Et contrarium
tenet [illegible] de e. quamvis
li. vi. [illegible] quia non pro-
test impedimentum quod
de iure non est, ut in re-
gula Non prestat li.
vi. vel potest dici quod aut
actus non est ex defectu
potestatis et tunc non perpe-
tuatur iurisdictio quia con-
sensus [illegible] non potest
illum facere iudicem qui
non est, ut nota. de e.
prudenciam in prin. aut
ex alio defectu ut quia
citacio facta fuit die
festa et iste indicat
perpetuacionem quia negatur

no pt pro fuisse fcm
q̄ vti incepit offo
dem sepit factu et il
lud no pt no fuisse
factu licet no tenuit
offm
Quero de qone fi
quid si ipsa gmisit
alicui offm quod q̄d
cet pse uel p aliu q̄
deputat substitutum
cu illa donec ad se
ducet reuocad subsi
tuty incipit vti off
dem substituto mori
ente expirat offm
substituti et hec qo
ponit in consilio fre
dri, qsl CC x c vij
Cum difficultas est
in videdo vtru substi
tuto fuerit ordina
ria uel delegata pro
casu expirant offm
substituti ut de off
legati fcm li vj
casu si fuit delegat
tue certu est q̄ no ex
piat casus est hic et
ideo oz attendi quale
sit officiu offm
Glo i infert vnu dic
tu contra cu signat
gnice et ponit fam
exceptio dem quit
ert pro et con̄ z soluit

Notat glo. q̄ soluit
madatu re integra mor
te alterius tam mada
toris q̄m madatarij
gt si renocet ex ill
re integra ista est q̄
soluitur madatu mor
te litigatoris re integ
Et con̄ hoc opponit
q̄ no soluit morte li
tigatoris et vi solu
Item glo. fatet q̄
q̄ dicat q̄ morte ma
datoris finit madatu
gt glo i vnu est si
sit tale madatu q̄
morte nece sit ad im
ple ut ff madati
Si uo no remunera
v gt lege q̄ si testa
madauit q̄ fiet mo
nitu supra ipm, here
es pt expin con̄ ma
datum
Iste qrit de leg qon
quas soluit et volu
solucom opponit p
glo. q̄ madatu exspi
rat morte madant
et madatarij gte p
nocatom expiram
morte litigatoris re
tegra
Oz oppo et vide q̄
morte madatoris re
gra no finiat mad
ff familhcisc. l. filiu

s vcacis ubi pro plures
suos filios . Ad fe[stum] est
uni recepturu pro bli
u nung et aliquis
instipet mortuus est
patrem pluribus filijs
relictis et omnibus hered
bus institutis . Tunc illud
prod ille filius in illa
tem impendit venit
in indicia familiariter
assumende et sic tenet
um o heredes . Soluc
ibi reus non erat integ
mo obligatus erat
pte perfecta qua fir
telligi se obligasse
sua confessionem
tem oppo ad idem
del . Cum q. ff. de fidei
commiss. libertatibus ubi
decretum factum in parte
decessoris fuisset in
ad heredem . Solucio
modo quia ibi erat
res perfecta , de hoc non
de indi . Quia v
tem oppono de dicto
. Quia v. dum quod ibi
est dum pro lectura sim
ma predic ibi convi
i mandati . Et sim hac
non obstat quia sim ali
um , convi prim et tunc
illud operatur universal

ut ibi notatur . Quando si
datus est delectus , et plures
causas pro una respectu
et citacio fit in una ca
et art in qu. et tenet
pro . Sed Goff. distinguit
aliquando citacio fit simpliciter
et tunc intelligitur facta
super omnibus quod ideo sufficit
quo ad omnes aliquando
fit super una causa . Et
tunc aut alie sunt co
nexe . Et tunc ad hoc
idem C. de duobus reis l.
ult. et d. e. prudenciam
Si vero aut sunt separate
et tunc verum est glo. et
faciunt notata in de Ge
Re aliqui li vjo . Et
hec procedit quod inter
easdem personas , omnes
cause erant ventilande
Sed quid respectu diver
sarum personarum ut quis
impetravit quos con
tradicit et plures alios
videt primo , quod citacio
unius non impetrat in prejudicium
quo ad alios et hoc si
citacio fuit decreta
ad istum tantum Sed si fuisset
decreta quo ad omnes
et unicus fuisset exe
cutus mandatum quo
ad unum solum , tunc quo
ad omnes erat impetrata

Glo. quod
respectu

et hoc dictum procedit
tenendo, quod per actum ci-
tationis perpetuetur instantia
et tunc in hoc casu potest
dici, quod esset sic in maius
quo ad neminem sit
occultus citationis. Si
facta est perpetuatio, secundum
tenendo quod requiratur
citatio tunc distinguendum
est, an causae sint co-
nnexae vel non, prout dicta
l. Nulli C. de dubiis re-
is. Et ideo dicit Hostiensis quod
nulla est differentia quo ad
easdem personas vel di-
versas, quia cum plures
causae moventur contra
eandem personam ipsa habet
unam pluries ut sic po-
cius ponderemus diversi-
tatem causarum quam personarum.
Idem. Quaerit glossa quid
si datus est delegatus contra
Titium generaliter super
quibusdam rebus quas
vis ab eo petere, numquid
per citationem ante confes-
sionem rerum est perpe-
tuata instantia. Respon-
det glossa quod non per
capitulum Pastoralis §.
de rescriptis. Et hoc dicit
Johannes indubitatum, sed
Hostiensis dicit quod conclusio
generali quatenus pertinet

ad personam citatam procedit.
Et hoc dictum procedit
si respectu citati esset
facta confessio rei super
qua citatur tunc super ipsa
bene esset facta perpetuatio
alias verius esset dicere
Johannes, quod ante omnem con-
fessionem instantia est ap-
pellata sine cognitione
et sine actu sed in sola
potentia seu habitu ut in dicto
c. Pastoralis de of-
ficio. Quaerit glossa quid si dele-
gatus vero moritur sed deno-
minetur, respondendum quod idem
est sed quod extinguitur
delegatio, sed Johannes
refert aliquibus videri
quod ducit delegationis
distinguit quod aut de-
legatio facta est sub nomine
delegantis aut non. Primo
casu procedit glossa. Secundo
casu dictum Johannis, ut
c. c. Cum abbas de
rescriptis. Quaeritur quid si
ferat, dicendum quod eadem
est exceptio. Et in ista
quaestione ista et praecedenti
hic Johannes. Calderinus in additio-
nibus quam distinctionem
statim dicta non procedit
quia respectu delegati
semper consumitur nostro

et distincco c. lxiij. d.
attendit respectu de
legati et hoc est veru
in obseruancia facti sed
si contingeret quod fiet de
legacio no expressio ipo
nomine delegati vo
fit dictum host. Nam
valit quod no re
fert an moriat delegans
morte nali an ciuili
immo ex toto extinguatur
eius ptas quo ad ipsm
sed si no ex toto nec
respectu quone Item si
ex eius delegat Glo.
diat quod non extinguit
delegata iur. et quod
in hoc casu aliud sit
de morte nali, et aliud
de ciuili per hac decisione
ff. de vi. ff. l. c. Si xii
ci li vi° ubi tm diat
quod interim appellabitur
ad ipm delegantem quod
no subdelegauit nec no in
titu. de off. lud. c. potest in tel.
sed quod delegatus cum sub
delegauit fuit excomunica
tus pro eo quod incepcal
et tunc no faciet
go. sm quod dicit eo. an
d. ffran. dicit quod ex quo
delegans no perdidit sua
iurisdictionem h. suspensa est in ea
suspensa per excoicacionem

glo est omo vera quia
in hoc casu mors ciui-
lis no comparat nali
quod no comparat nisi
in casibus a iure expressis
de hoc de quibus conqss
Coniugatis et go quod
quintum, c. viii, mors
ciuilis comparat nali
quod ex toto extinguit
iurisdictio mandatis ut si
depont vel renunciat
vel transfert vel priuat
beneficijs vel quocumque
mo tali fiat quod si
est in dempcione rose
na ex quo iuris no
cat expressio ipo no
mine delegatis ut quit
fit mato exprimat. Sed
si mors ciuilis non
habet eund effectum
extinguendi eand iuris-
dictionem que habet nalis ut
si excoicac vel suspe
dat no extinguit de
legacio, quia licet
pro perpetua iuris
nalis sub ritate iuris
quam habebat delegans
licet habeat suspensum
per hoc. facit quod si
quod no est vim dicere
quod ptas delegatis sit ex
tincta et ad c. Romana

vadit in p-
sona dele
et delega°
fori erat no

de off. vicar. li. vi.
et ut dixi. Cum vult
questione an glosa

Cum in iure

Non credit quis dele-
gatus nisi delegacionem
probet, vel aliter non te-
netur ordinarius exequi man-
datum a delegato, nisi facta
fuerit sibi fides de de-
legacione et est concor-
dancia ... ibi super
quo

Casus in textu, quidam ali-
quis delegatus mandavit
alicui auctoritate qua fun-
gor tibi iungo ut ta-
lem denuncies excommuni-
catum iste cui hoc man-
datur, dubitat de iuris-
dictione illius, unde super
hoc fuit factum ei, quia
an teneatur exequi
mandatum illius. Respondet
quod nisi de mandato a-
postolico fiat fides
non tenetur exequi quod
mandatur

Allega quod nisi delegatus
ostendat mandatum suum
non est ei credendum si di-
cat se delegatum

Nota quod quod debet esse
de dubio de hoc [illegible]
aliter ut vo. [illegible]
modum quo utitur
contendens sua iurisdictione

sed potestatem scilicet auctoritate
qua fungor. Item non quod
non statur sine delegacionis
ostendam commissionem, idem
supra de off. in officialibus ec-
clesiasticis volentibus [illegible]
bona alicuius tanquam
fiscalia, quibus non creditur
sine literis. C. de iure
fisci l. prohibitum li. x.

Nota quod tenet sinali-
ter verba sunt non [illegible]
quingenti tamen de more
hodie honestius omni
iudices [illegible]
[illegible] utuntur
pluralis numeri de quo in c.
Cum ab uno de te[illegible]
li. vi.

Oppo. de c. pastoralis
§. quia ~~ab uno~~ v.
de e. ubi indistincte
parere delegatis. Solu. illud
procedit cum de delegacione
constat quod plene ibi
dixi

Oppo. ad id de c. Nobi-
lissimus xcvii di. Ecce
potest credere si vult et quod
quamvis non visa delega-
cione dicit C. [illegible]
sed non cogitur de eo [illegible]
tex. dicit Non cogi-
vel ad c. Nobilissimus
dic quod loquitur in [illegible]
cui credatur et quod de [illegible]

in c. Constitutus i. de app.
Oppo. adidem, quia
dubio psumit pactis
i judice d. de rim.
i pri. Et i. de sinre in
ii Eamque Solucio
in summo. illud cum constat
de simplice quod plures
delabo in quibus
Oppono adidem quia
hoc dabit materia or-
dinario iniquam parendi
delecto apostolico Quia diceret
ptu non tenere Solucio
sbpetunt remedia quae
sic delectum pt pse co-
equi. d. c. significasti
dem potit coge ordi-
narium et punire non
cocquentem d. c. Solucio
et c. Gauem nisi ap-
pareat quod pbabiliter
decipiat ordinarius p
sutur aut maliciose
facere, eo ipso quod nulla
cam assignet vel non
valen. Et quia pena
puniri posset, quam leges
in c. de delegatis in fi. glo.
non est psumendum quod or-
dinarius velit facere ta-
lem fraudem, cum psit
puraret et est res q
a dom

Sed uero mox delegatus
tenere mittere suum ante
ordinario hostendit quod
non de quo in Summa eius
eodem titulo. § quomodo sit eius
offi. summo responsio
hoc glo. summo. i. de dec-
larationibus ptea dicit quod
quod sufficit ostendere copi-
am, tunc dicit se velle vi-
dere antecedentem, ergo quod or-
dinarius sibi sufficit tam
facies sed, et sic firma-
Et glo. summo. loquitur
in pte citata, cum sufficit
mittere copiam

Circa quod queo mox
citatus tenetur venire non
facta fide de delegatione
summo. dicit quod sic, nisi de-
legatus sit minus notus
vel sit vilis persona
de quo hostiensis remittit
ad dictum § sic firme.
Quid si delegatus mandat
alicui ut citetur mox
ille tenetur parere non
visa delegatione Guil-
lelmus tenet quod sic aliqui
tenent contrarium, et hoc verius

Unde intelligo textum ge-
neraliter quod in nullo pa-
ret sibi nisi doceat
de delegatione Quid si ordi-
narius nollet parere nisi
visa delegatione sed paro

summa

summe

appellat appellatio quod dicit
Immo quod ordinarius non
tenetur deferre tali appel-
lationi quia potest sibi videri
credere ut c. Nobilissimus
supra allegatum. Et hoc
potest defendi quia iste po-
tius debet apprehendere ad delega-
tum quam praeter ipsum praestat
ut c. Cum quondam de
clericis. Quid si ita
delegatus mandaret
contrarium. Dicendum ut in c.
Cum contingat de rescriptis.
Debet enim esse in forte
an mandatum teneat.
Quid si delegatus tulit
sententiam. Item mandat or-
dinario ut ipsam exe-
quatur de hoc in glossa.
Quid si pars opponit
per sententiam [illegible] quod
fuit mandatum. Dicendum
non admittere ad hoc
quod deponere. In tertia quod
si quis habebit hoc probare
respondere quod negatio
[illegible] admissi ipsum
[illegible] tamen tenet et est
praecepit (?) sententia transivit
in rem iudicatam. Quid
si opponitur quod littera non fuit
concessa. Dicendum id et eodem
modo ut dictum est de sententia
hoc habetur limitatio
c. Cum causam de probationibus quod

illud loco, quod sententia tran-
sivit in rem iudicatam, tunc do-
mini respondent quod acta sunt pro-
non [illegible] quod delegatio
fuit producta in actis
mandatum [illegible]
acta sufficiunt ad fun-
dandum illud sed responde-
dicendum quod non quia ibi est
sola productio, non autem
eorum tenore et hoc non
tamen hoc limitatur
i. Quid enim si agens
succubuerit et sit post
sententiam delegatum negau-
isse potestatem, dicendum
constabit delegacionem
productam in actis. Secunda
si produxit solum copiam
c. de eodem (?) [illegible]
Sed quid si non fuit
data copia. Et in ca-
[illegible] produxit postea
acta transumpta acta
notarii contendet de le-
gatione. Et vide quod si hoc
sit producta delegatio quia
acta notarii contendet,
indicte id non mandatum
nichil operatur quod acta
probat solum productionem sed
non tenorem ut dictum. Immo.
Et hoc fortius et [illegible]
procedit quod notarius non con-
tendet sed quid si mandatum

de of. i. v°
dele

iudice fiat executio de-
legato in actis respon-
det glo. quod fiat petitum
fidem istud transsumptum
tum de testibus Signi-
ficavit. Et hoc si princi-
pi hostis imputet con-
sibi pro quo tunc non
apposuit, ut in de fide
instru. c. i.
Ad hoc no. quod ad hoc
ut delegatus exequenda in
actis requiritur ut fiat man-
date iudice. Et idem de
mandato petitur et dica-
tio instrumentis productis
in causa. Et tamen videtur
quod non sufficiat auctoritas
delegati quia insinuatio
instrumenti debet fieri coram
ordinario vel delegato
generaliter, facit de fide in-
stru. c. ult. Dico quod quo
ad partes istas sufficiat
auctoritas delegati et hoc
sentit glo. principio. Et
illud c. ult. habet locum
quod debet fieri insinuatio
valeat quo ad omnes
Quaero utrum refert
an acta sint nova an
antiqua, dic quod non ad
hoc c. apposuit. l. de
ex cognito inspecta na-
et transsumpta auctoritate
iudicis faciunt probationem

fide. s. de pre. causa Ex-
hibendis
Quaero quod dictum est pro-
fectum per sententiam ordinarii
quid de sententia delegati, dic quod
idem et sufficit probari quod
tunc habetur pro tali, ut de
off. lega. c. ij. li. vi°
Quaero quid si contra
sententiam delegati opponitur
cum debet mandari exe-
cutioni de nullitate
dicit principio quod propter hoc non
retardabitur executio si
dampnatus fuerit presens
secus si fuit absens
de hoc in c. Constituta
de in integrum restitutione
Quaero generaliter an ex-
ceptio nullitatis impedi-
at executionem sententie
principio dicit quod non ff. l. ij
C. ad l. corne. de fals.
per pedem eam. Constitu-
tam pro hoc. d. e. prescripti
in causa non. dicit tamen
quod si verisimiliter presumi-
tur sententiam esse nullam su-
persedebit executioni et
hoc procedit cum constat
de in processu delegati Ex-
loquitur de sententia cuius et
per hoc tollit obiectio
que fieri posset de c. Ex
literis. de e. c. et in c. cum
contingat que locutum
cum dicit sententiam nullam

ex defectu mis pos do
mi Bar. l. iii. § Con
dempnatu ff. de re iudi.
possunt hec vba et
concludere plenius dic q
aliqui opponit nullitates
que constat ex sentencia
tenore, vt quia dicta lite
non fuisse contestata Et
hoc patet in actis quia
non reperitur, et talis
exceptio impedit exe
cucionem aliquam de nul
lite non constat ex actis
et tunc aut excipiens
vult statim probare et
impedire execucio l.
iudicati C. / Et ex filio
instrut. l. Et ptorum
Marcelli ff. de re iudi.
ego refendo ad plenum
cam vbi expresse he
mo p aut non vult
statim probare et non
retardat execucio
dicta l. ii C. de filio
et dicta l. Bnsi tam
hoc hec intellectum
tex. et gl.

Si vero de qone sta
tua contulit benefm d
et dedit executorem
sm formam solita cum
clausula appellatione remota
q mandant v. g. certa
se p benefto illud benefm

et possideat vt infra
tum tum respect d
ad possessionem et obtulit
se factum et fidem de
sua ptate quam h. re
cepto mandato appellat
infra tempus ad papam
et estimavit appon
impota formam clec Cum
de elec et in appel
erat expresse cause
que si essent vere
infebant eracionem subre
ticias dem execut
mandant ordinario vt
exequatur et de facto
inducat ad possessionem
coram quo ordinario
v. opponit de sua p
pellacione intimata et
d. et porrexit in forma
et appellacionem Et p alter
p executore Item p
possessore, primo quia
ordinarius debet parere
executori videlicet dum
hoc mandatum executor
erat quia interlocutoria
a qua ea appellacione non
perat effectum, in s de
mu doctor, de vitate
cause appel. l. de ap
pellacione et c. non solet
l. ii. q. Item cla app
remota p notata ...pe

desem coita execu si
in pri ubi dicit q no
obstante appone ante
nam debet parere qui
a p̄s re est q appo
no tenebit. Item si sup
posito q mandatu exe
cutoris, haret vim diffi
ntie ad hoc dicebat in
illa appoe remota sic
pari ut sma debet
mandare execucoem no
obstante appoe r no l
se app pastoral. Et
glo. Immo hic cum
dicat q cum superior ma
dat inferiori ut eius dele
gatus tunc mandat ordi
nario ut alios execute
debet pare etiam si oppo
nat excepco nullitas
nisi opponet nullitas
rone fundata sed q i te
m fuisset iudex vel
etiam si dicat appo
interposita licet sed eo
sit sit cu iudex par
mandat pari, sicut cu
ordinarius mandat alii
ordinario alios execut
quod pt l. de offo dele
postulasti, tunc eni
immo si sit similiter
existens uel id quod
mandat iniuste etiam
ineff ut probabilit

hoc suspicatur no pa
rebit faciet de indi c. l.
Cum ibi notatur. Et hic
dicit est no ualet to aut
quare secus est in de
lecto est, quia ipse est
maior quolibet ordinariis
igitur indistincte pareri
q q constat de ipsoe
delegati ut hic. Si
no constat no tenetur
faciet. l. de rptis Cum
contingat, sic in ipso
to mandabat execu
tor apz qui tenet
delegatus ipse. l. e. Super
gra li vi, in q pro
possessore inducit quia
potuit infra tunc
appre et si interdum ex
coicetur vitari no de
desem exec. li vi.

Item hic opponebat
nullitas rone impos
sicut in appoe expmen
cause, que inferebant
litras subreptitias et
per quas nullas. l. de
rptis ad audienciam, ad
hanc quoniam dico aut
excepcoes continent
excomunicacoe et tunc
no inferunt nullitatem
quia executore expmu
rescriptis ad litras, de hoc
in dicto c. ad audienciam.

exhibeat sma delegati et hoc no credit, nec presumit conforma in audita qmissio
sic se delegatum gerere ut potem est in arbitrio. Opponitur contra hoc q asserti se de
legato q nocet bonus ut l. de rescriptis c. uno. Solo sed contra quis
no presumit iudex, ideo hic no sufficit presumpcio. Item opponitur
ordinario obediencie xxiiij q. l. q culpa et sic de iudiciis si quo modo alie
ned lo. q dubitat de ipsoe ordinario et contra no pt extendi
applicari q inter tucius est eligere ut l. de sponsa inventio et sic conf
no est delegatus quicquid non probat

aut gemit grauamen, et
tunc bene infert intel-
lectum si erat uere ut
in dicto c. i. ad audien-
et tunc sequitur quod au-
di debet appellans // ad
c. Romana et c. Non
solum fateor quod appel-
ab interlocutoria non indu-
cit renouacionem attemp-
tatorum // Sed hic negari non
potest // Item si erat sub de-
licta forma deuoluat
commissionem ad superiorem // ergo
inferior non habet cognoscere
de ista intellitate et
quod debet interim super-
sedere // Et hoc verum
nisi notorie constaret
causam appellationis esse
friuolam tunc enim iudex
inferior procedit non ob-
stante appellatione // Ad cla-
usulam remota etc. dicunt
quod non preiudicat iuri
tercij sed solum operatur
inter partes. de. e. super
eo et possessor hic erat
unus tercius quia non
erat specifice contra eum
impetratum. Item hic
similiter in eo casu in quo
apparet habet unum citacio-
nem de elec. c. i. li. vi. quod
non tollit unum elec.
aut reiecto appella-

et commissio facta alte-
ri terciam ut. d. c. pastora-
lis preterea // ubi de hoc // di-
cunt quod responsio possessoris
calumpniari exceptio quia
quod ibi dicatur de commissione
est in eo processu quod
debet transi ad alium in-
ferior quia cessat ratio etc.
quia ibi fuit tacita re-
uocacio delegati quia ipsa
facta // ergo uidetur esse racio
facio quod eciam non tollit
iudicio appellationis // in aliis quando
de effectu electionis non est
quod impediat deuolucionem
et si deuolucio facta
est, stant premisse ra-
ciones // unde quod pendente lite
obstat execucionem fuit
prima quia non, quia hic
non sunt partes iure co-
possessionis facit de in tale
possessorem constituta ubi de
hoc
Glo. not. similiter delegati
sine commissione non procedat
dat pre. et sequitur in ordi-
nario et infert etc.
Notat glo. quod non ce-
dit uel possunt facere
delegati, nisi ordinatum
missio similiter est in ar-
bitro tamen facere
ordinarij bene possunt
Et ideo glo. dat cautelam

non obtinuerit sententiam a de
legato presentis, ita bene cus
todiat commissionem sicut
sententiam
Quero quid si sententia
lata fuit a delegato partibus
presentibus et non appella
tibus et tamen postea negat
delegationem factam, cui
incumbit probatio respon
pro parte negati delegationem
et hoc in primo, in c. si
potuit de eo quod fuit
p. sis. Et si in magna
fuisset in iudicio, quia
forte erat tuo causa
quia potuit procedi
contra contumacem et
tunc incumbit onus proba
di, ei pro quo lata est
sententia ut in ibi in primo. quod
et non vide. Ex hoc nota
quod in primo casu potest in
telligi pro re negativa
et pro hoc videtur ad ma
teria, cum dicitur presumitur
pro iudice, hoc est enim
quod constat quo actus ad
aliud actus et quia pro
fuit esse capitulatum
respectu fundati iurisdictionis
alia nulla facit fidem
quo ut predicta dele
gato Et idem dicit in primo.
de aliis actis que sunt
de fundato lite. Demde
quero cum glo. quid si

publicatum fuit preceptum in
iudicio, vi quod sufficiat
si de hoc constat, ad in
star sine redacte in
publica forma Et ideo
glo. dat doctrinam ut
rescriptum ipse inscatur
in sententia sub publica for
ma. deinde dat aliam
cautelam, de custodia
absolucionis ab excommunica
cione et patet, sic. c.

Cum olim

hoc c. quo ad pri
ma decisionem non facit
directe ad ti. Et sunt hoc
sic summatur excommunicatio
~~facta~~ ~~Quidam~~ super appellationem
sententia lata a iudice
quocumque vel delegato re
spectu cause sibi non
commisse est nulla et
licet et potest fieri ad titu
lum sic sententia iurisdictio
delegata per procuratorem non
habentem ad hoc speciale
mandatum, de re aliena
prorogari non potest Et est
quod dicitur in c. ea. ibi
certa non, prima sub di
~~visio~~ in pluribus partibus
que patet
Casus quidam canonici
in territorio quorundam
monachorum, voluit construe

quandam stagnum et mo-
lendinum in preiudicium
ipsorum et granarum que
causa ad petitionem mo-
nachorum fuit commissa
Episcopo et thesaurario
vinernensi. Coram quibus
lite contestata in causa
propositum erat ex parte
comitis quod cum de dap-
nis et aliis rebus
super quibus testes de-
posuerant nulla facta
fuisset mentio in re-
scripto sedis de hiis dic-
ti iudices cognoscere
non debent. Contra dicta ex-
ceptione non obstante in-
dices interlocuti pertinet
a qua comes ad se-
dem apostolicam appellavit
et quia coram predictis iudicibus
non comparuit ipsum ex-
communicationis vinculo astrinxe-
runt. Et causa processu
dicti iudices delegati
forte in loco apostolico
estimavit dominus pa-
pe. Quare ipsa con-
dampnans quod super dampnis
ante litem contestatam factis
cognitio ad dictos iu-
dices non pertinebat
cum in ipso rescripto apostoli-
co nulla mentio de
ipsis haberetur, nec pa-
tuit per eum monachos
ad reddendum non compellas

erat quia adest super dictis dampnis inter dominos et cognitio

citatum

impositum delecto progenie
Quare ipsa pronunciant
iudices illos male pro-
cessisse et comitem a[illegible]
fuisse legatum vo[illegible]
iudices ultimi [illegible]
hoc procedatur et finem
consequatur.

Nota de hac dictione
olim que denotat tem-
pus preteritum tamen aliquando de-
notat tempus importat vel [illegible]
olim idem quod dudum quod
ea vera significat preteri-
tum et futurum. Damus
predicte dictiones quantum
deciperint pro tempore preterito.
Et ideo credo quod in con-
tractibus et in omnibus
tibus in quibus attendi-
tur locus ut de [illegible]
[illegible] lucro habet [illegible]
tum. Ex in dispositionibus
iuris in quibus cooperantur
verba ad [illegible]
[illegible] habet locum alia
quam huius
significatio.

Nota contra laicos cre-
dit iudex a sua [illegible]
quia continebat [illegible]
invasor rei [illegible]
quo est spirituale iudex
competens cum sit generalis.

Nota quod super facto
negotii [illegible] iudex
delectus de hoc dicat
[illegible] quod statim [illegible]

iudicii referuntur aliquod
negocium ibi litteras
Nota ibi vbicumque re-
ceptis testibus et attestationibus
publicatis attesta-
tiones fieri debent si autem sit
de nouitate spirituali nota
in c. Cum j et c. de
re iudicata
Nota cum in rescripto tres
nulla mencio habeatur
de persona delegati non
potendi ad non expressa
in rescripto et ad hoc
frequenter allegatur
Nota ibi quo audito
omnes ad breviter ap-
pellacionis convolavit expres-
se appellacione ab interlocu-
toria alias tulisset in
eum iudicatum. de dolo et c-
ontumacia. Cum dilecti
Nota quod appellatorum ab
interlocutoria et si ap-
pellacio non terminat iudi-
ces item citant ibi e-
vocatum sed tamen hoc non
est necesse ut c. Cum quis
sedes et c. similibus
Nota quod pro cum dicat qui-
titulus solum super com-
misso in mandatis et
dubio non habes ita clau-
sulam in hac compilacione
de hoc Nota quod falsum
procuratoris non preiudicat

domino si concedit procura-
tori [illegible] et hoc tangit
glosa penultima. Et plenius
de hoc non [illegible] ut lite
non contestata.
Nota scilicet per totum in qua
pendeat quod qua ad inter-
locutoriam pertineat ea
[illegible] si quo ad
[illegible] pertineat
eam nullam cum tamen
est interlocutoria fuit
nulla ut patet. Et quod
non quod [illegible] veri-
ficata de eo quod est
nullum secundum de bono
[illegible] quod prefuit
intellectum de quo non
… de app. dilecto tua
quia dicto nullus impor-
tat idem quod non sed quod
est nullum non est iustum
[illegible] sed non debebit
et vide quod non debuit
dari rescriptum super
futuris negociis. Unde
rescriptis significavit. C. si et
quia tractatum futurum se-
per non spectat ad
iudicem. ff. de verborum significatione
l. j. Solucionem sed primo
quod dati fuerint iudices
de gratia et hoc potuit
fieri sicut est mandato
generali datur super

fiturs alij dicut q
comes incepat edifi
cac et hoc tenet host
opponens vbn inte
bat sz de pnti q c
dinat alij q non
incepat sz conabat
incipe et fecerat pa
menta pro edificio et
ideo competebat ac
cio Et hec pbat
Jmo. eo eo q no da
ret indecs sup obliga
con nondu nata q
tpe pma solucom
Item oppom q ista
no debuit gaude be
neficio con Lajeat ut
pbt de Judi c nomi
Solut Jo. de deo et
hoatng q hoc fuit
ideo, quia iste comes
fuit inuasor bonor
eccias et malefactor
ut. j. de foro compe cu
sit
Item oppo et videt
q sup dapnis indices
cognoscere quia dapna
venint accessorie et
judices daty in pn le
cognoscit de accesso
rijs Solno sm Jmo.
si hic fuisset appositu
aliqd pma le cu ac
cesserat hec dapna

tuc hret locu cotrin
ut si abbas dixisset
se spoliatu nemoib
tuc venisset dapna
in cas data sz dampna
nemor erat hic ono
separata a narratt
ipso, dicit aut Jmo. f
fz Jmo. pondan hec
pocius ipsi quia illa
venat in commissione
ipacuit abba
Item oppo et videt
q ptor debuit ag re
ab inte lona indiciu et
non domius q no fuit
in causa ij q. vj. bin
Item eo quo pturo
appellauit prdicat
domo ut dat no. ce
ccole Soluco pot
esse domius i de pcr
ao iuste et pcur
mittendo non potuit
in hoc prudicare d
Jmo si opposuisse co
tidat pcur in proge
com, no tenet procu
cu no hret ad hoc ia
datu sm Jmo. Et a
git glo tria
Et host tenet q
cend quo ad hec et
eo quo processa a pri
cerat nullus tuc tem

domino no conducere nō
ratificabit pressū. ff. de
indi. l. licet. Et hoc tenet
idem Io. an. Bagno hic
ptendebat defectū in
rsdioē. Et dicat primo
et glo. ꝗ vnū dicere si a
fuerit coram ordinario
et ꝑ ysto dicit ffran. ꝙ
sic erant duo defectus
vnus respectu delegati
quia hoc nō erat eius
pmissum. Secundus re
spectu ꝑsone quam non
habebat ad hoc mādatū
nō ꝗmis consensus do
mini nō ꝯdicentis in satis
dictū ꝑsonis, ꝙ non
tenebat rōne defectus
mādati nō ꝗ suffic
pro ad inducendū rōne
ꝑsoē deficientis vt
et glo. in dicta l. licet
ꝗ ꝑ primo. et glo. ma
ic facit quia si pro
curator ab inicio hūis
et mādatū potuisset
rogare ꝗ ratihabi
domini retrahi et
mādato ꝯpat. et hoc
et esse verum, si eo
ipse apparuisset pro
curatorem ꝑrogasse
nomine domini, et ideo
videat tempus ꝙ dominus

ꝑtinus condicionis dictū
vō hosti ꝑcedibus ca
su in quo nō potuit te
nere ratihabicio que possit
trahi retro.

Item oppo ad si. c. Ego
eo ꝙ ꝑnūciat ꝯpromi
cariū nō tenuisse ꝗ
ꝯpromissarius etiam iniusta
legat. l. de sen. ꝯpro
Sacro. Solucio hic fuit
sna nulla ꝙ defec
tū iurisdicioīs et hoc tan
git glo. vlt.

Ego quo nō ꝙ si delegatus
ꝯmittat ꝯ ꝯtra se
nō ꝯmissum ꝯpromissarius
nō tenet. Et dicunt a
liqui ꝗ ꝙ ꝯpromissarius
iniusta lata a legato
non ꝗ de quo notat
i. de pben. c. si. et de
ele. ꝯpro. ini illud ꝗ
hoc nō est vnū. Et
dicit primo. ꝙ hic fuit
alia rō nullitatis, ꝗ
ꝯpromissarius fuit lata ꝑ
appellacionem, extrema Vel
tolle glo. Et nō glo.
in eo ꝙ dicit ꝙ error
hic fuit alius quam nō
ꝯpensat rō ꝙ glo.
est quia erat error
iuris iuste reputo non
obstat. l. c. ꝯpo litteris

quia ibi fuit error
facti. Sed quo. (per quod)
sic debet attendi v(er)
ba r(e)scripti ut g(ratia) vide
amus quid possit ve
nire vigore r(e)scripti et
an veniat dampna
Ideo queso et pone
aliquis (com)mittit in r(e)scripto
se iniuriam passum
sup(er) aliq(ua) re, unquid
per h(ec) v(er)ba p(otes)t age(re)
petitorio et possessorio
Respondeo, immo, quia sic
ut sic agere possit sig(nificatum)
per isto sup(er) quo sibi
est iniuria, et sic (per)
ut v(er)ba generaliter
(pro)lata generalit(er) intelli
gant(ur) de ea pos(sessione). Cum
ceteris
Queritur unquam potest age(re)
rei vendicatione ad su(m)
(m)am et eam q(ue) ad fructum
Respondeo, immo, quia sic
ad fructo dut agere
in rem quo (con)dicione
sic ea ff. de (con)dicion(e)
ca data et non secu
ta p(ro) toto
Queritur unquam potest age(re)
criminalit(er) de vi publi
ca vel alia (com)mixta
ut refert, immo dicunt
q(uod) quia hoc patuit

v(er)ba r(e)scripti tamen quam
lia, secus dicunt si (pro)
non patuit, ut quia
dixisset sibi facta
iniuriam (per) s(ub)tilitatem vel
quasi rerum et sim(i)lie
(com)pl(ures) alias iniurias (pro)
fuit p(ro) hec v(er)ba g(e)n(er)aliter
et alias iniurias, n(on)
veniet ea criminali(s)
ordinaria, ut causa hom
icidii vel similis. Sed an
ut dicat, immo, tradit
p(ro) regula q(uod) r(e)scripta in(iuria)
(com)prehendunt tam cri(mi)na
lem si aliud in eis
non (con)tinet, quia sic
ad rem familiarem
(per)tinent ad civilem
actionem et hoc h(abe)t locum
et est (con)tra b(enefici)um p(rin)c(ip)is
verum ut solum (per)
det an sub (con)scripto
venire possit tal(is) a
Queritur quid si (pro)
na data fuit sup(er)
rebus deductis in (con)tro
versia officio iudicis
p(oten)t iudicet, immo, q(ui)a
si data fuit (pro) litem
(con)tes(tatam), ff. de edilicio
edicto, l. edilicio, s(ed) si (pena)
sim, quod hoc h(abe)t

de con. z pr. delicti

.o tenuit p[ro]cessus iudicii
p[ro]pria dapna erat se[m]p[er]
a a[r]ticulo et archidi
p[ro]pterea comprehens[us]
[I]nducto an et q[uo]d p[ro]cur[ator]
possit prorogare nisi
delictum. Solum aut[em]
q[uod] sit mandatum specificum/
est c[on]stitutus simpl[icite]r ad
delictum ut fuit
hoc p[ro]ut tangit glo. s[ecun]da
p[ro]ut, et tunc de re
dictum prorogare non p[otes]t
licet dominus hoc possit
fuit, i. e. s. et C. Sed
a t[em]p[o]re ad tempus sic
et hoc e[ss]et ad tempus nisi
non possit nisi h[ab]eat
liberam administrationem
ut maior e[st], q[uia] h[oc] c[aus]a non
expedit d[omi]no quod sta
et firma. Sed hostien[sis]
q[uod] si domino stricte
non c[on]ceditur hoc fat
inem et hoc e[ss]et s[e]c[un]d[u]m
de lig. dicamus q[uod] cu[m]
datur p[ro]cur[ator] ad litem
libri ut statim a
[agat] s[ed] q[uan]do t[em]p[o]re s[ecun]d[u]m
de p[ro]curatoribus l. Cum
dem.
Sed ffran. d[icit] q[uod] glo. ha
buit bonum intellectum
p[ro]cur[ator] p[otes]t ea que
sit mota mandata
ut d[ic]tum est. Hoc q[ui]a
non, q[uia] p[ro]cur[ator] faciet
aliq[ua] mota mandata
c[on]petit utilis actio
mandati contra d[omi]num q[uo]d
est non, ideo est c[on]tra menti[onem]
glo. q[uia] si tu dedisti
p[ro]curatorem ad litem l[ite]ra
sit ~~[illegible]~~ menti[onem] tua
vel ipsius c[on]stituens ut
statim agatur h[oc] s[ecun]d[u]m p[ro]
ea agatur d[ici]t[ur] facere nisi
mandata et non con[tra]
ut sit in hoc mentio
c[on]stituentis non dicat[ur]
repugnare, unde potius
est ult[ra] mandati et
in q[uo] Ho. p[rae]dictis hostien[sis]
d[ic]at c[on]siliu[m] reo c[on]stituenti
p[ro]curatorem ad causam dele
gata[m] q[uod] c[on]stituat
simpl[icite]r d[ic]tor aut q[uod]
c[on]stituat cu[m] p[otes]tate p[ro]
rogandi, q[uia] actor
interest litem contestatam
rei vel effugere iiii q.
iiii. c. i. q[uia] cautela
non est bone c[on]scie[ntiae]
s[ecundu]m Jo. an. Sed ffran.
d[icit] q[uod] non sit contra
de[ntem].
Sed mag[ister] p[ro]cur[ator] datus
ad maio[rem] p[otes]t tractare
causam d[e] d[o]tis. Videt[ur] q[uod]

p[ro] hom. [illegible] c. [illegible] Clut no[n] [illegible]
specia[li]ter
[illegible] 2 phil [illegible] [illegible]

q no ꝑ ꝓdicta qr hec
sit dimissa · Et contꝛ
bi · j · de dona int vir
et uxore de prudencia
Tamen ꝓm est verus
no obstat c · de pru-
dencia · quia id loquitur
in iudice no in sp̄ecia
tore
Queritur an ꝓcur speciāl
ad lites · possit renun
ciare exceptionem uel
ꝓbationi · Respondetur
primo · q ꝓbationi pt
renunciare q pt inter-
esse domi · in hoc · ut
emitet expensas · sed
exceptionem non · nisi
haberet liberam administra
tionem et sic intelligit
legem · tunc sequitur · ff · si
ꝑ de penis · aliud re
fert q ecc exceptionem
et imputat sibi dominus
qui elegit talem ꝓcur
ff · nau · cau · sta · l · si
in hoc aut et hoc
iii · verius ꝑ istum textum
Glo · prima infert con
trarie q omo valuit
processus factus ꝑ iudicem
eo q formam mandati
transgressus fuit
Glo · ij · respondetur · rectum
an ꝑ ꝓcuratorem fiat
fiat ꝓrogatio inter eos
et h q non · et qualiter
fiat ꝓroga⁰ · remitti
ad dimissa infra · de hoc
satis dictum est · ꝓ · Glo
statim sequens · videtur
ꝑ quam an tacite intelli
datur sibi noceat si
fiat ꝓrorogatio excessus
mandatum · Glo · a ꝑ re
spondetur ꝑ aliam quam a
ꝓrogatio ꝑ eos inter eos
fiat ꝑ ꝓcurs suos h
spondetur ꝑ obiectionem ꝓ
hic q tamen eos ꝓ q
senuit · q de alia ca
sua ꝓcur suus se intro
mittat statim condicit
Dicit quod cum glo · q
ꝓcur concedit suos
mandati · domino sicut
et no contradicente videtur
glo · q ꝑiudicat domino
et ad hoc glo allegatur
infra dicit quod an
ꝓcur possit ꝓrogare
inter eos de textu ad hoc
Et respondetur q sic ex
textu · sed cum assignat
ratio quia in glo de
inde glo oppone ·
ꝓm dictum · Et vi q
reconventionem possit ex
di inter eos ad aliam ro

no confessio in scripto c-
uto actore Et hoc d[ici]t
nisi si actor velit pro-
se in sua peticione dic[it] se
vult glo. no esse locu[m]
reconvencioni, qu[ia] actor
vult a ea desistere Sed
hoc no[n] est verum p[ro]ut no-
tatur. quia reconvencio si-
milis est que actori et
reo tunc quando actor
nollet in ca[usa] procedere te-
n[etur] hic pt dici ubi scripto
et reconvencio confitetur c-
iudici pt actorem re-
convenire, faciunt no[n]
re mutu pe. c. ij Glo
ult assignat racionem lr[a]
et respondit p[ro]ut quoniam
q[ua]m i e tamen possit a
se com[m]ode indirecte adint[er]
esse respondit ut s[upr]a

Liiij. ob[iect]h[?] ingr

Casus Cum acta cau[se]
si relacione delectorum a
perunt ipsos sigilla
violando cum illa acta
credi non debet Et p[ri]ma
p[ar]s ponit decisionem sum-
marie secunda narrat
culpa istius h. t[er]cia
ponit istius confessionem
et excusacionem, quarta
condempnacionem et reprobacionem

contra culpe punicionem
dicta ibi unde Cercia ibi
Cum p[ost]q[uam] morem contra ibi
Cane contra c[ontra] ut in
ca

Casus in tumultu q[uo]d cum
prelati duo dicti et sp[irit]ual[ibus]
ly suas dignitatibus
permutarunt occasione
cuius causa commissa fuit
quibusdam iudicibus qui
post processum cause acta
clausa ad se apportari
fecerunt et portitor
Cum timeret se portare
litteras vice et aliqua
contineri contra se rem
acta aperit Et veni-
ens ad curiam proposuit
coram domino papa iudi-
ces male processisse
iuxta ea causa quas
probare voluit recusa-
tio Questitu fuit utrum
ad hoc esset admittendum
Respondet papa quod non
ne de suo dolo et a
procione actor commodum
videat reportare
No[tandum] quod relacio iudicum
mittitur sigillata ad
superiorem de qua t. de
app. Intimasti
Item no[tandum] quod cum contra
in re loco opponi pt
ex p[ar]te p[er]sone que fuit

prius relacionem, de hoc
infra dicetur
Item nota quod iniuria fit
delegati qui delegato
eiusdem non obedit, in q
viij accusatio
Nota quod beneficiorum eccl(esiasticorum)
permutacio non fit auc-
toritate ipsa de rebus per-
mutacionem c. uno. li.
vi. Item nota quod gra-
tiosas ipsa dat delegatu-
s proprio motu et hoc con-
tingit utraque parte con-
sentiente in causa et non
concordante de iudice
vel iudicibus et tunc ibi
quem ei proprio motu de-
dit
Nota textum contra illos
qui dicunt sapientem
licitas alios esse conce-
ssas, quod non est
verum cum non sit mens con-
fessorum alias hoc dicens
licet ipsa sit peccat gra-
viter, quia non debet reci-
pere alios licitas qui
non vult fidelitate agere
et hoc patet ex textu
hanc
Nota pena violatis
licitas relacionem de qua
confirmatur expresso et in-
quam iste violatus sigilli
debuit puniri quia

op

audit contra acta illa
Ex quo nota quod quis potest
puniri in eo in quo de-
liquit tamquam falsarius
ut de crimine falsi c. olim
Nota quod stat contra
ut dicitur primo quod magis
cavetur quam si sigillum
falsasset hunc enim gra-
vius puniret ut de cri.
fal. ad audienciam. Item
gravius si rasuram fe-
cisset in libro ut in ea-
dem c. olim et hoc
semper tenet glo. de
fine falsarius apertus
secreta iudicum ff. ad
l. corne de falsis l.
et ex hoc patet consi-
derator ff. de pena
c. ex quo alias ut ie-
tur de sampsis et si
dicat quod pena debet
esse arbitraria tamen
in iure non expressa
c. de causis. Et ista
quod non debet dici fal-
sarius ex quo alter non
iudicavit, quia si alter
iudicasset esset falsarius
Item expresso contra hoc
quod dicit in versu hanc
quod si non violasset
gesta, audietur contra
relacionem et videtur quod non

de off. et po. deleg.

cat audiendus eo quo eo
pute fuit facta, debu
it enim contradicere cor
am iudice referente ut ff. de
app. intimasti. Et cons
nat. quia eo quo ipse
met produxit relacionem
ideo contra producta
ipse non erat audiendus
sicut producens testes
se non potest eos repro
bare ff. de testi. Inmo
solucio ad pri. dic
quod si tenuisset quod co
tinetur in relacione non
audietur sed inmo. Quod
nunc restat quod conti
netur in ea, tunc licet
non audiatur contra sigilla
iudicum et contra litteras re
lacionis dictas eas non
esse veras, eo quo ipse
eas detulit ii q. vi
audivimus, tamen contra
~~sigilla~~ contenta in ea
bene auditur. Set propter
violacionem non auditur
cum contenta faciunt
ut ff. de his quae in frau.
cre. ala. Ad aliud
de teste dicendum quod non
contradicit quia producens
non auditur volens op
ponere contra ipsos dicta
non contra personas

Item oppo. contra quod dictum
est supra in quo innuitur
quod iste de quo hic dicitur
potuit recusare iudicem
concessum a papa motu
proprio de app. nonnit
et ff. de off. prefecti
preto. l. i. hoc contrarium
monet glo. an presumitur
set non soluitur. Dicendum
ad c. Nonnit quod illud
loquitur de executore
qui non erat alias
iudex. Ad secundum dicendum
quod illud est speciale propter
honorem dignitatis, ta
men licet non appelletur
a prefecto suppliciter potest
verum est generaliter quod potest
recusari ut hic et supra
de app. postremo.

Item oppo. ad hoc in-
stitu. de satisdacione
tuto in prin. et illud
cum potest indici pro eo
quod hic dicitur, quia ibi
dicitur quod tutori remit
titur satisdacio pro tes
tatore set in codicillo
potest accusari si male
administrat. ff. de sus
pectis tutoribus l. in
datis aut supra testes
tatore satisdare tenetur
Et pro hoc facit supra

ad contrarium quinque principio dando iudicem
dicit enim supra quod
pot rensari, quod in
principio non intendit tol
lere ius alterius. ff. e
eo parte ii

¶ Glo. ij notat quod ipse
ria iudicis ad eum per
tinet cuius lex est fun
data ut ex eo glo. quod in
dicto § dicit unde sit
rlacionem qua fecit ipse
prior alius posset ap
pellare

¶ Glo iij not quod qui
aperit literas iudicum
punitur tanquam falsarius
in fine glose dicit quod
idem tenet hostiensis dominus
primo contradicit dicens
quod non puniat quasi si
sigillum falsasset
vel rasuram fecisset
quia tunc gravius punien
dus de rescriptis olim
et c. ex litteris, Hen
ricus Boich tenet quod
non punitur ut falsa
rius, sed pena falsi et ita
telligo opinionem primam
sed punitur in hoc quod
non audit contra acta
ut hic, credo esse en
pinam Bursio sim Innocen
tiam phi unus et Joh

ac ipse et est permissum
ad arbitrium iudicis cum
non sit pena statuta.

¶ Glo. iiij ponit histo
ria sui libri regum
Glo. v. notat alia
ista iura in contrarium
soluta patet supra

Coram dilecto

hoc c. legitur in littera
duobus modis primo quod licet
per quas admittere fuit
magister Lau. dilectus erat
subreptitie et sic hic
lectorum sic simul
dilectus collega sibi ad
missum per literas subrepti
cias et ipse subdelegatus
admittere non tenetur
Secundo modo legitur quod licet
admissionis non erant
subreptitie est hec le
ctura variatur applicatur
ut hic protebit et sub
lectum qua est movere
vedam hoc dicit dilectus
subdelegatus college in
pediti, admittere non
tenetur sed in scripto erat
clausula quod si non ambo
non potestis alter vestrum
procedat, et maior sibi
erat clausula pedelecto sic
quod si ambo non potestis
tu frater episcope cum alio

Circumscripto est clausula quod non ambo
tenetur tamen sed episcopus et pedelectus non
admittere subdelegatum college

de off. et po. delegati

pdelectus uo tene ad
mitte subdelegatu colle
ge Et dimidi in qui
ptes in pma pomitta
petico et allegacio appti
psi petico et respo
appellantis in 3a repli
cacio appti Inquisita p
imcriacio auditoris in
pita primcia os confir
macio Ga ibi incip
tercia ibi Et econtra
pta ibi Idem igitur
pita ibi Nos ergo
Et olim hec decretalis
ita eadem de prochijs
Casus in tunc Quidam
rector pbit de paste
no recepit costrine qn
dam ecclesiam sancte aga
the in prochia sancte
marie de porta dioc
ancon in preiudicium ut
decebat rectoris dicte
ecclie sancte marie et pa
rrochianorum ut ipositum ab
eodem Quare dictus rec
tor Ecclie sancte marie
impetrauit a sede aplica
literas comitti Abbati
sancti stephani ac pposito
sancti Johannis in
monte Cum pre mon
nam pcessu sancte marie
tulerunt quam sma
pfatus capellanus sancte
agathe formare recusat
Et ideo tandem alie lre
in eadem causa fuerunt i
petrate ad epm fer
rancn Cumque in ca
usa lite contestata et testi
bus receptis diucius
fuisset litigatum Tandem
pos sancte agathe
impetrauit in dicta
causa adiungi quendam
magistrum laurentium bo
nonien Cayrum Epo
ferraren nulla mencione
facta de priori pcessu
sub hac forma Quod
si ambo interesse non
poteritis tu frater Epe
in ea pcedas non obstan
tes Cum magister laure
cius tamquam alterum subde
legauit quia non potuit
interesse Et episcopus f
errancn illum subdeo
legatum admitte noluit
sed solus in ca pcedens se
tenciam pmarum iudicum
confirmat Quamobrem
item ex pte sancte a
gathe fuit ad sedem apca
appellatum Sed econtrario fuit
ex pte adusa excepti
quod episcopus solus pcedere
potuit cum preclaris

debet memorate que
Cardinal quidam datum
iudices sinum Epi ap
pellarunt et ipsa sinum
dicti Cardinalis co
firmavit
Nota quod clericus ecclesie
auditur pro ecclesia tamquam
coniuncta persona cum cau
tione de rato, et hoc
exprimit glo. I.
Nota quod cautio rati est
idonea, quia presumi
detur cum fideiussore
Et ratio est quia est pre
toria ff. de preto. sti
pulationibus l. i.
Nota quod littere per quas
adiungitur delegato alius
prudens delegato sunt sub
reptitie, si non faciunt
mentionem de statu et
possessione ecclesie vel hono
rabilitate
Nota de ecclesia pelecros
quod si ambo non potestis
tu frater Epe etc.
Item nota effectum ele
respectu impotencie
quod debet intelligi de per
sonali impotencia sed
si non poteritis pro aliquo
Item nota quod clausula
posita in rescripto sic de
intelligi ut operetur

aliquem effectum ibi de
rato vel in aliquo etc.
Item nota quod hic equi
patur in aliquo scilicet vel
rato quo ad intellec
tum predicta effectum
Nota quod auditor dictus
in curia promittat sen
cum Cardinalis con
mavit sinum Nota
de respectus silencii quod
im pont. reo originali
quia ecclesia sancti a
gathe in ea sint l. t.
nunt plures vel pro
quinter hic intelli
gitur ex textu nota
Ch. sibi insertam
fatio, non silentium in co
tractum, sed de ea possi
Cum dilectus ubi de hoc
in glo. penult. que
est nota
Oppo. contra textum cum
ex quo ecclesia sancte
agathe convincebatur
ideo pocius fuit locus
cautioni de iudicato sol
vendo quia contra
cauetur per eius procurat
non de rato c. ex par
te l. exigendi so
lucio Quidam dicunt
quod hic non fuit locus
cautioni de iudicato sol

quia ea erat libellus
de statu ecclesie sancte
agathe que non recipit
estimacionem ut dicit
glo. i. alleg. quod hic utrique
erat actor et reus unde
enim apparet quid ac
[illegible] unde potest dici quod in
[illegible] tentabat
uti possideret in quo
[illegible] sustineret aliquis
[illegible] actoris et rei. i.
[illegible] probare licet et tunc
[illegible] cum aperit tangit
glo. hic in prin. quod quo
[illegible] super statu sancte
agathe inter ecclesiam sancte
marie bononiensem et
[illegible] ecclesiam sancte
agathe et archipresbiterum
de pastino tunc ecclesia
sancte agathe subie
[illegible] pretendebat forte
[illegible] ecclesia s. de pasti
[illegible] ex parte una et ec
clesia sancte marie
ex altera se possidere
[illegible] subiectionis in ecclesia
sancte agathe alleg.
[illegible] solvit ut pre et
[illegible] et [illegible] an quod
ecclesia sit in ea prin. deleat
sancte agathe [illegible]

rea, [illegible] in ea apposite
nebat preter actoris
[illegible] fuit locus cauti
de rato [illegible] solu
quod ex quo nichil erat
solvendum in ea appo
no fuit locus cautioni
de iudicato solvendo
que solum procedit
ponendo [illegible] quod super
statu ecclesie agetur
et tunc residit in so
lucionem prima ponendo
non aliter casu non
procedet [illegible] solvit
[illegible] quod [illegible] quod
super statu ecclesie ageret
quod [illegible] probat [illegible]
[illegible] prin. in quo appa
ret quod [illegible] ec
clesia sancte marie
de [illegible] sancte a
gathe facta in sua
parochia tunc dicit
quod agebat reali quo
casu [illegible] est ex par
te rei cavet de rato
quod [illegible] actoris
ut ratum sit iudicium
ita dicit glo. in l. [illegible]
[illegible] ff. de [illegible] l. pro
ponimus [illegible] solu
[illegible] predictas [illegible] sustinet

Item oppo et videt
q Cardinal iste no
potuit cofirmare quia
hoc no appet fuisse
petitu Solucio sm
Jno supplendum est q
ex pte ecclie sancte
agathe fuit petita
tione indeo ad quem
hec spectat facere sic confir
mare, facit de appel
oblate

Oppo ad idem q iste
fuit datus cat audi
tor et no debuit dif
finire Solucio dom
q ei fuit mandatum
ideo ad diffiniendum sm
aliquos, vel q non
fuit mandatum ideo
necessaria fuit confirmatio
sse vel melius di
sit q datus ut audi
at eciam intelligi datus
eciam ad diffiniendum fac
l. de ea possessio Innocentius sr
et in ecclie auditor
de rptis

Quero quales erat
tre admisso utrum in
cuius erat adiecta ista
clausula q si ambo et c.
tu frater Eps Aud
faciunt in hoc difficul
tate q sm aliquos

confirmatio sine hoc quia si no fuit petita

sepate ita fuit adiec
tu p tras lras direc
Epo ferraniens et l. ad
incty, Alii dicut
q in lris admissio
erat sed no refert quod
tuque fuit adiectu, ad
si ipsa dedit omni ad
iunctu ut in ca. nos pro
sed anqm incipit ut
inceditur ipsa inquid
potest pcede aliud
sic Hostiensis. dominus fa
quso vercell dis
tinxit ista quam, dicit
quia i. e. Innocentius pluo
lr. v. oh. ps io. an. Et
unit q pmus pced
possit, quia mes
iuncti comprauit mor
tuo ipsa semitem q
Jo. Cal. distinguit aut
tre admissionis no erat
confirmare pmo del
et tunc pcedit opinio
pterie aut erat inf
mate et tunc nonter
pcede potest q m
adiuncti compilat n
o. Item mes sm
cau Innocentius de a
incarne, q pse sl
alterata eis imp de
concessit pben Eccla

de off. et po. deleg.

li. vjo. Jo. deleg. in gl. vlt. gl. que dicit si per litteras adiuncios non tradebat aliqua qualitate primo delecto reservabatur prima delegatio in toto tunc procedit opinio hugo. vero cum ille adiuncios ostendere potuit afficere in persona eo quod contingit forma que in nullo est nulla producit effectum. sed si per litteras adiuncios alterare prima in personam ut quia ipsa revocabat priores litteras et tradebat nova forma tunc habet locum opinio Jo. cal. allegat de offi. le. preterea li. vjo. quia illud modicum fuit factum. Et ideo extra ultra predictos positiones ostendere quod utrumque possit procedere et quod in persona adiuncti non competat. Cum enim positum sit petita prima tunc adiunctum admittitur petitio quo modo mandatum non induat revocationem, sicut dicit ex eo cor. supra . e. c. Ex parte per gratiam

li. vjo. Aut quod ipsa secunda adiunctum revocat priorem delegationem et tradidit nova forma tunc procedit opinio Jo. cal. et Jo. deleg. ut sola presentatio sufficiat et per mortem mandatoris contingit vices prima videtur primo delegatum respectu nova personam facit de iste speciali audita, et hoc quia eo prima littera dirigitur eidem iudici, sed cum dicunt ut quia ipsa dat secundum delegatum non adiungendo primo sed revocando prorsus, tunc non sufficit presentatio nisi incepto secundum ille vocat et competat de eo sicut dicitur de rescriptis. Cetera autem respectu adiunctos in nullo alterat in persona primi in hoc quod ubi erat unus erant duo et tunc procedit quod dixi ut non sit vera opinio Jo. cal. nec hugo. vel aliorum tenentium quod in persona adiuncti sed potius dicatur quod utrumque procedit per eorum predictam arg. c. Ex parte per gratiam de rescriptis etc.

Cum plures p(re)allegatis
p(re)benda rome illum
c. ibi cui quia sunt plu
res delecti in solidum
unus maiorem perpetu
at quo ad omnes et
ro est ut per iudicium ten
net dicit ibidem Jo. mo.
& l. una est via ff.
de servitutibus rusticorum
prediorum et l. si ff. c.
de duobus reis. Hugo
eciam dixit hugo et se
cundum quod c. Cum plures
loquitur ratione sua
sunt datores non ipse
tum propterea admitti li
nomine non posse per
petuari ius suum cum nomine
esset tamen ex post
facta pt tenet co
tra quod non perpetua
tur ratione persone sed ra
tione iuris non refert
ergo an sit datum prius
aut postea quia datum
postea venit ad ius suum
iam perpetuatam ad quod
manifeste procedit quod
postea videtur ex precedentibus
processibus ut quia dicit
ur in ... addimus
item ... videtur ...
non extensiones sed
quare velit dicere non
nam

ius suum iste admittatur
tunc post illos quamvis
et ius fuerat forte secundum
eos secundum apostolus aucto
ritate Glossa i. obiit
quod iste admitti non
debuit et solvit ...
Glossa obiit de fructibus
canonicis, quod eciam solvit
dicit prius 3a art glo. ...
obiit, quod est sine au
ctoritate debuit admitti
et solvit

Posito et unum quod ha
bemus et clericus sancte
agathe audit non dicitur
it sine mandato, ...
cum tamen de rati
Glossa solvit dicit prius
non admittitur tamquam
incerta persona. sed de
hoc potest dubitari quia
illud quod dicimus de
incertis personis intel
ligunt ... ut not.
hug. de rebus ... Romulo
et in c. Statutus li. vi.
Glossa non ideo admittitur
quia dubitabatur de man
dato quod intercessi
simile persone habebat de
mandato quod cum hic
instrumentum esset, videlicet
erat cum hic manda...

p cu hret instrumta et
clesie, verisimile erat
eum hre madatu, q
forte in prtia indicis
pduxit multa instrum
ducendo in ea esse ma
datu vel melius, quia
no het locu pdicto
instrumtis inst ptis li
tem contestatam, quia
pcriunt intra, ondit
pco. Instra indicia ducens
p inter ea hebat ma
datum sz id pdidat et
p hoc surgit dubitacio
consilium, quo casu ad
mittr cu caucoe de
rato, dt glo, et de hoc
plenius notatum i. de
pcuratis c. i. § autem
quod pcuros se instru
ta cause prebuit pfi
mat esse ille cui co
missum est negociu
dt glo. nobilibus C. de
act conen. l. fi. glo.
Item oppo contra pdic
ta et vide quod caucio
de rato in casu nostro
sit insufficiens et
multu fragilis cu age
re staru cailiae. Item
in libertatis no recepit
estimacoem ad interesse
q no erat admittenda
pa fac. ff. de pcuratori

Rem rogends eum glo.
allegat alia iura, sz
hec lex melius facit
illo solvit dupl. pro
ibi ad agi pt sz
pa. Ergo ibi sed credo
concludens estimari posse
interesse, in posset di
ci quod ipius no sit esti
mabile, sz tu quanti, pt
sz estiari etiam agentis
h. eum hoc videt quod
cu hic agebat de spi
ritali subiectione non
videt hre locum quam
tacio in aliquo tpale
l. de reb. pnum alqua
nos. Et ideo dicunt
aliqui ut host. quod in
curia frequentat ut cu
quis pacit sine ma
dato vel cu insuf
ficienti qui admittat cu
caucoe de rato, quod vl
tra hoc se obligat
ad certam penam sub
sidium satisdatoria caucone
Ubi dominus p. etiam tenet
quod eo pmo no curent
ratum et hoc maxime
procedit in causis que
no recipiunt estimacoem
Et hoc dt host. pcu
ratores l. de arbi. et
dt arg. quod si curia re
dit alienati cu sua

cautio sit praestanda, an
iudici an parti et fuit
decisum quod parti cuius in-
terest principaliter Con
suluit tamen quod utro-
que fiat, quia etsi iudicis
interest ne iudicium eius
sit delusorium, l. de iudicis
tamen si ipsam credit
sufficere quod parti praestetur.
Item opponitur cum glo. et
videtur quod iste clericus
sancte agathe audiri de-
bebit etiam sine cautione
de rato ex quo habebat
instrumenta. Extra de ff. de
leg. iii l. Cum cyrogra-
phum. Solutio glose
cuius sensus est quod ibi e
aliud casus scilicet quod quo
legat instrumenti quia
legatarius per hoc intel-
ligit consentit[?] in eius cod.
quem in eo continet. Et
hoc intelligitur de docto de
titulo per quem instrumentum est
apud eum. Quod si sola
produceret instrumentum non
sufficeret quia potuisset
illud subtraxisse de
hoc nota ut l. ut lite
pen. Extra ii Quod hic
iste clericus producebat
instrumentum. Extra non ut
asseret sibi ius competere

si solum ut promittere
et re mandatum. Est quod
casus iste omnino dissimilis
et sic glo. bene solvit
Conclude quod prima glo.
etiam si fuit admissus non
ad agendum cum sine an-
ni non haberet mandatum
primo admissus fuit li-
cet quod mutata persona ac-
torum illius actoris. Quod
quia cavebat de rato
per cautionem fideiussoriam
et hoc ideo fecit quod du-
bitabatur de mandato il-
lius, similiter promittebat ha-
buisse mandatum et
alia munimenta et in-
strumenta, et ex praedictis[?]
adde hic dictum hos-
tiensis positum.
Item conclude ratio ex
illa cautio non est suffi-
ciens primo quod potest agere
admittere. Item con-
fideiussoria competit
Item tertio conclude quod
quamvis instrumenta aliqua
cause praedicto apud a-
liquem reperiantur non
after hoc reset[?] pro
constitutum ad agendum et
quod de voluntate domini
ad ipsum pervenerint. Item
non quod generaliter aliquod sacerdos

Rō distinct(ione) 2 q(ue) ita glo(ssa) p(er) ult(ima)s ca(pitu)li Coram dil(ectu)s

Aut d(e)legat(ur) causa uni vel pluribus Si uni aut is d(e)legat(us) e(st) expeditus impotens

[illegible] ex [illegible] ut [illegible] et tunc no(n) committe(re) [illegible] p(ro)bat(ur) esse in

[illegible] no(n) possit ut [illegible] d(e) [illegible] et [illegible] d(e) re i(n)di ad plen(um) et i(n) o(mn)ib(us)

Aut is d(e)legat(us) e(st) impeditus impo(tens) [illegible] ut [illegible] corpe [illegible] ut [illegible] infirm(us) ut [illegible]

[illegible] p(otes)t committe(re) ut [illegible] S(i) p(ro) d(e)l(egat)o [illegible] c(um) pastoral(is) et [illegible] host(iensis) [illegible] abba(s) [illegible]

[illegible] et [illegible] vide(tur) [illegible] cu(m) causa [illegible]

Si aut [illegible] d(e)legat(ur) pluribus Et [illegible] [illegible] aut impedi(tus) impo(tens) [illegible] et [illegible] no(n) p(otes)t

committe(re) Et si d(e)l(egat)o [illegible] sub d(e)l(egat)o no(n) te(netur) admitte(re) ut [illegible]

[illegible] d(e) [illegible]

Aut [illegible] impo(tens) [illegible] aut d(e)legat(us) [illegible] ulla clausula [illegible] si no(n)

omnes ut [illegible] si no(n) ambo aut [illegible] clausula Si [illegible] ulla clausula Et [illegible] p(otes)t committe(re)

[illegible] ut [illegible] palam ut [illegible] ut subd(e)l(egat)o no(n)

[illegible] Et ut [illegible] tam [illegible] c(um) vno d(e)legator(um) [illegible] host(iensis) [illegible] abba(s) [illegible]

[illegible] c(um) [illegible] p(re)allegato [illegible] vno

Si aut d(e)legat(i) c(um) illa clausula [illegible] si no(n) om(ne)s ut [illegible] si no(n) ambo Et tunc aut [illegible]

impedi(tus) [illegible] ut si [illegible] mortu(us) vel [illegible] Et [illegible] no(n) p(otes)t committe(re)

Et si [illegible] d(e)l(egat)o [illegible] sub d(e)l(egat)o admitte(re) no(n) tenebi(tur) [illegible]

[illegible] et [illegible]

Aut [illegible] impedimentu(m) [illegible] Et [illegible] aut [illegible] ut [illegible] ut [illegible]

Et tu(n)c sumpt(us) nequit committe(re) Et si d(e)l(egat)o [illegible] sub d(e)l(egat)o ad

mitti no(n) tene(tur) ut [illegible] c(um) p(ru)de(n)tia

Aut impedime(n)to [illegible] ut [illegible] negocio [illegible] possit committe(re)

[illegible] si no(n) vult Et tunc aut i(n) illa [illegible] [illegible]

[illegible] tu(n)c [illegible] si no(n) ambo [illegible] Et tunc

Aut [illegible] vult committe(re) [illegible] p(otes)t [illegible] [illegible] tenebitur recipe

Aut [illegible] no(n) [illegible] committe(re) [illegible] no(n) [illegible] [illegible]

Vel [illegible] collega [illegible] velit possit [illegible] ut [illegible]

[illegible] Jacobo

Aut [illegible] no(n) [illegible] [illegible] p(otes)t [illegible] committe(re) [illegible]

[illegible] Et [illegible] tene(tur) recipe [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] i(n) [illegible] et [illegible] vide(tur)

rogi

Oz hoc pos[t] tun[c] c[on]pro plac[et] so an[te] q[uod] p[re]missa p[ote]rit h[ab]ere loc[um] | q[ui]a in la
app[ro]b[ati]o[n]e remota no[n] e[st] ri[…] p[re]cepto in[?]sta ... non collega subd[e]lo ... c[on] p[ro]
pelente admitte[re] | ne p[ro]bi p[re]iudic[et] ... c. ... no[n] dico | q[uod] col
lega si sit p[re]celsi c[on]p[ar]ebit Oz in terc[ia] d[e]sp[er]icio[n]e p[ro]d[ic]tam
Ad[?]o fir[…] i[n]st[…] q[uod] c[on] 2[a] s[e]n[tenti]a | da[…] ... c[on]tra q[ue] c[on]f[ir]m[a]t et ...
c[on] p[ri]ma [et]c.

decis(io) s(ecundu)m po
delet(i)

vel instrumenta no(n) app(ar)e(n)t
hoc est domus conte
ctos in l(itte)ris, hoc vult glo
in si t(er)ret ill(a)s quoti
tu(m) fl(ac)cos domi ut q(uod)
essent sibi donata in
strumenta et contenta i(n) eis
p(ro) intellectu glo. s(upe)r
verbo decisione quo ad
hoc, q(uod) iste f(ui)t sub
dictus ep(iscop)o ferrarien(si)
in decisione eade(m), et
opponebat q(uod) l(itte)re
admissi erat subrep
ticie, p(ro)pt(er) ve(ritatem) tacita(m) subp(re)s
sum quod no(n) videt(ur)
accedere cu(m) satis fuerat
expressum de p(ro)fessio(n)e mo
nachis q(uo)d glo. do
minus v(er)(bum) decisione
cognoscere. Et ita
respondens p(ro)sequitur ut
ista glo. ap(er)uit
b(e)n(e) ibi, ponit op(ini)onem
et solvit
P(ro) intellectu glo. q(ue)
i(n)ducit duas voces do
mini, dicebat ep(iscop)us fer
rarien(sis) no(n) tenebat ad
mittere subdeleg(a)tum sibi
adiunctum, (quia) p(ri)ma c(ur)ia
q(ua)n(do) erat datus iudex
et d(e)l(egat)a p(re)electiva (quia)
p(ri)ma i(d est) adiunct(us) s(ecundu)m
allega(tio)ne(m) e(ss)et imp(er)f(ectus)
l(itte)ras subrepticias

quo l(itte)re no(n) fecerunt me(n)
tione(m) de p(ro)fessio(n)e Ep(iscop)i fer
rarien(sis) p(re)dicto.
Et quo no(n) duo q(uod) p(ri)
mo l(itte)re subrepticie
ad l(itte)ras s(ecundu)m (con)trac(tu)m ...
tamen delegatus no(n) tenet(ur)
admittere sibi adiunctu(m)
p(er) tales l(itte)ras, sufficit
e(n)i(m) q(uod) possit opponi
exceptio(ne), et quo col
ligi p(otes)t q(uod) delegat(us) l(itte)ras
subrepticias ut ex officio
repellere faciat q(uod) not(at)
archi(diaconus) in q(uestio)ne iii. p(ar)te. Ep(iscop)a
tu(r) glo. s(upe)r verbo no
luit. Op(ini)o. unde q(uod)
no(n) tenuit s(ente)n(ti)a Ep(iscop)i
ferrarien(sis) ex eo q(uod) no(n)
admisit subdelegatu(m)
ab adiuncto q(ui) potuit
subdelegare cu(m) esset de
legat(us) ipse o(mn)i c(ausa) pasto
ralis in p(ri)n(cipio) glo. sol
vit ibi dicit q(uod) et
hoc fuit op(ini)o Lau(rentii) et
Jaco(bi) de Albenga q(ui)
(re)spondebant q(uod) hic erat
d(e)l(egat)a cu(m) p(ro)rogativa q(uod)
si ambo no(n) pot(er)a(n)t
tu(m) fra(ter) Ep(iscop)e etc. Et i(n) no
casu dicit q(uod) s(ecundu)m
p(ro)rogativa(m) no(n) tenet(ur)
admittere subdelegatu(m)
alij ut p(ri)mo et Guil(elmus)

Glo(ssa) s(upe)r
v(erbo) noluit

q si no oms ut sz si est clausula

hostie

Maio dicit q etia si
ne cla pcelleat hoc
opatur cla / q si no
oms duo vrz dno
no teneat admitte
subdeleta impedita
qma d intelligi si
no potuit sz pnoo
met ut in textu hostie
et qmda aly dicut
q aut in rspto est cla
appoe similia et pce
dit pceno opimo si
no ut non teneant
admitte / qr volnera
ret pso eod v.e
sup qom p. Si no
duo / aut non est tlio
cla et tuc tenet / nisi
sit cla pcelleat / iste
tres solucoes pcedut
sm lectura hanc ex
quibus video quo va
riatur / ssupposito sz
q lre domicas non
erat subreptie† et
hanc tagit glo. ibi
dicens quo glo plt
sup vbo intelliga
lit art pro et con
ponit opionem et disting
uendo soluit
Tanc qualit unus
delets impedits pos
sit subdelegare / adeo q
illis college istum
subdeletu teneat ad
mitte Et h questo p
supponit aliq in ante
lecti pncipal indistincte
possit subdelere Et
qclusio est q sic licet
no debeat nisi sui
impedits v.e. Si pro
debilite Alia questo
est unus possit cog
quis rape subdelegatum
vel subdeletum admit
te Et hec licet duo e
bra / de pmo ddm n
v.e. pasta q si d
so ipse loqm gloria
et tex. An sut plus
delegati an subdeletum
ab aliquo ipsod ut al
aliquibus teneat ad
mitte Et in hoc vel
tu nistat glo Cum gf
fectu est unus p dele
est impedits imper
petuali / tuc college te
nent subdelegatum
admitte / sz tempe
dimento ppetuo v.e
in impedimento ppetuo
ex toto visita cla
q si omo interesse n
qmunt etc / Et p
sica in toto h in hale
impedito no ex toto
pursica qr cessante

† alia lra pulid est q lre erat subreptitie

de off. et po
delegati

impeditus potuit vellem
fesse aliis aliter disting
uunt quod causa sit subest
impedimentum temporale aut
sunt dati cum clausula pe
lectos aut non, primo
casu pelectus non tenetur
admittere subdelegatum et
hoc probat hec littera sin
gularis ut hoc oportet
pelectos Et hoc fuit opi
nio ut supra patuit. Secundo
aut casus procedat que
cum glossa, sed hostiensis adiungit
hoc membrum subdistin
guit aut in scripto est
clausula appositione nota et
non tenetur admittere
subdelegatum nec voluerit
impos. § Si non duo
aut non est talis clausula
et tunc tenentur primo, aut
indistincte tenetur quod non
tenetur admittere quia
eo quo est impeditus
esse potuit aliis procedere
eo ut dicit. § Sed ut plenius
concludens omnia disting
ue. Cum queritur et quod
tenetur collega unius
vel plures admittere
subdelegatum a consocio ut
quando admittit processus
eius non tenetur, disting
ue aliquando enim sunt dati
simpliciter et indistincte te

aliis processus non tenetur. Ita quod eo
ca, diligenter cum clausula et
aliquando cum clausula alternativa
vocis vel duo vel unus
aliquando cum clausula conditionali
quod si non omnes vel quod si
duobus, primo casu non
tenetur admittere sed est
locus preoccupacionis ut ff. de
Cum plures li. i. responso
¶ Secundo casu aliquando conditio
non est purificata ut si est
clausula, quod si non omnes
duo unum, et duo no
lunt quia sunt impediti
subdelegare tertio collega
hic, et hoc casu idem
est sicut in datis simpliciter
quod plene dixi ff. de
prudentia in prin., quia
si non admittunt processus
solus non tenetur. Ali
quando clausula est purificata ut
si est clausula predicta et
unus impeditus subdelegat
alteri duorum, vel sic clausula sit
quod alii omnes non potuerint
aliter unum et alter est
impeditus, et tunc aliquando
impedimentum est volun
tarium aliquando necessarium. § Si
voluntarium, aut sine
ulla ratione ut quia non
non vult et non tenetur
admittere ff. e. § Si pro

Distinc°

debilite et compasto lics
in pri aut cu ladqnan ra
cione ut qr subest inco
moditas et tuc glo.
simpr tenet q tenet
admitte Qn tu subdis
tigue ut dicta statim
i mebro sequenti de im
pedito nario de quo
dr qm aut qo cludit
iursom delcti ut ipo
iure vel pr qo recepcm
et no tenet adiutte
quia subdele° non
tene. s. c. Si a subde
leto lr ip° vts erat
inhabilis ut pro alia
causa, aut no cocludit
dit iursom delcti sub
delet. Et tuc aut e
impedimtu ppetuu et
no tene admitte qr
ola est omo prfsta
quod dic ut in glo
aut tpalio et tunc
p cod esh q sit impe
ditu ncitatis aut inco
moditas, quo casu sub
distigue aut p admis
sion volnaret infsto
ut quia cepto erat
ola ppoc remota et
non tenet admitte
ut s. dixi aut non
volnatur, et tuc aut
est ola pelcio s pelcd

no tenet admitte ut
hic singut pba sm va
lencia, quia sup pa
que satis placet sz a
no pelcn tenetur
admitte subdeletu
pelcti, et ut in sequ
mebro aut no est ub
ola pelcio et tuc s
varietas sm glo. tene
sm pmo, non tenet
q possit defendi. n
dicamq clam pm°
hoc licet em possit
subdelere tn qma in
no potest intelli quo
cunq ut s. de rptis de
scientia adeo q qr
dit eciam volutem lex
q ola est prfsta quod
tn appba glossam

Cum Canonice

locus ad quem reg
no pt accede et cam
in eo granti datum dele
gate fecisset aut. Et
indit pmo ponit cam
pmssioe et mandatu
mandatd tibi mandam
Casus. Quech ca m
p cayeni et p Cum
Canonici fuit comissa
lo sedi Romana ad uta
cias p Cayeni medctu

pte eius ciuitati sunt
positi, Item graueos
inimicicias cum ciuitatis
no potuit comparere, quia
pa madat sposito eius
dat operam pesato et
cauto eligendi iudice
alteri no suspectum
in ciuitate aut dyoces
eiusdem coram quo pce
dat et causa inpota
forma forum ante
liturum timetur
No quod actor habet op
tionem iudicis et dt iudi
in hoc non puidetur
causa ut habeat op
tionem sed puidet reo
ma renderet iudicem p3
No quod in ea causa co
hanoicus est suspectus
iudice et glo in reo
ut eorum est famili
aris q veritas impe
dire solet in q v de
cessatores
No quod cum actor et
q sunt cum loci
tic contra illum non
det fieri eius commissio
in ciuitate uel dyocesi
et in hoc est decre
habetauit nomine pro
c. Statutum et illum
ut de rescriptis li vjo
No quod iudex debet esse

pendens et causam in quo
delegatus se subdelegat
cum clausa appellatione remota
de quo ibi dicetur
Nota quod si scolaris
dat iudicem in causa alteri
scolaris socii in domo
uel in una bursa respondet
hostes pro eorum huius libro
quod possit recusari Sed
que est ratio, diceretur quod
sodalicio habet instar
fraternitatis ff pro socio l. verum
Et hoc habet locum dum
rate societate sed causa dis
soluta cessat ratio simi
pe et cetera
Item in quod doctor in
causa scolaris potest recu
sari quia tenetur quod et de
hoc in cle ti i § Cu
per est b Aud ingr
et v preti Et hoc
verum nisi dicatur inter
duos scolares suos
quia si impetraret
in causa scolaris sui, con
alium scolarem cessaret
suspicio Quod si iudex
hic dato prius misisset
literas de saluo conductu
huic petro, magis suspectus
esset hoc teneba comparere
coram eo non, sicut ut litteras
non contest Accedit et glo
i quia obitur et expr

soluit

Quero quare ista hic
quittit causam contra
laycum cum sit non de fo-
ro suo Glo. soluit simi-
liter ut patet in ca. ut
debitum quod laycus qui vem
ret clericum in foro ec-
clesie et laycus ap-
pellauit, et super
hoc impetrauit
sum Goff. que solutio
est vera, sed contradicit Glo.
in ponit differentiam inter
iudicem et testem et
eius causam qua quittit
ponit esse pariter in
se quat et soluit

Quero quare quo dicit
quod canonicus in ea gra-
nonici non potest esse iudex
in qua tamen potest esse testis
debitum quod quia interdum
pater pro filio testificatur
ff. de proba. l. cum q.
et mater pro filia ff. eod.
ti. l. eadem ratio et
sic facilius recusatur
iudex quam testis, quia
facilius repetitur etiam
glo. ponit aliquos
casus repellentes iudi-
cem, tamen dicit glo. quod
quandoque aliquis potest esse
iudex qui non potest
esse testis et hoc declarat
deinde quod quid si inter

duos canonicos, Sed
tamen gratis iudex set
quod non potest recusari et
dat causam

Glo. vult notare signa-
tum ad hoc quod actor
elegit et soluit simpliciter
quo arg. et illud signat
in si signat contrarium et
soluit Notat glo. c.
in reus iudicem admi-
sit non potest recusare quod tunc ac-
tor debet eligere iudicem
in loco non suspecto

Contra con. vi. quod non de-
bent dari electo ca-
nonico qui erat actor
sed reo vel q. q. l. iudice
Solutio ut in glo. et
quia hic sunt fuit di-
cenda aduersarium

Item oppo. et videtur
quod iste delegatus non potuit
hic subdelegare quod
ipse cognoscere non po-
terat. s. de app. Cum
requisitus sit in Solutio
glo. quod ibi loquitur de
iudice suspecto hic de
non suspecto, de hoc
dic Goffre. ut. l. e. c.
li. vi. Item arg. glo. quod
possit dari quis iudex
incertus Contra con. hic
s. de re. de rescriptis ad
Solutio glose quod hic
fuit hic factum de gra

sz dd'm q̄ q̄tuor yste q
datus est subdelegat
cessat obiecco ont eu
ctus q̄m subdelegabit
sz q̄tuor est delegatus
ipe dic ut in glo.
Sz cum hoc appono
q̄tuor intelligs q̄ sic
subdeletus qua no pt
subdelere cum cu cla
appone sinota quod
illgt nisi adhoc sc
sup qonn s. Sz no duo
solucio hoc opat ex
illa disposicio ipe ul
i diccio q̄ precedit tam
q̄m subrogatus a ipa
ut cessat obiecco et c.

Eum contingat

deletus cui madat q̄
absoluat eu qui se dt
eocoitu iniuste prius ab
solut deim sup iniusti
cia pbacos recipit s
i mandat ut demcci
et sinam esse nullam
ons pbaciones super
hoc recipit hoc dicat
pmo dnp cōsulta
en vinct ad casum du
plicem | 2o distinguendo
solucio sa ibi ad q̄ | Et
illa subdivi' ut duo sz
membra solucos | sa ibi
nco et het hoc decre
alis sociaos d. de rptis
et de cta et quali cu
gtingat
Casus in tuo z sa
da ggquit domino ipe
q̄ p⁹ appom ltinam
fuit eocoitus uel alis
iniuste ab epo suo et
ipa datis iudicibus
deletis madat ut illu
absoluat iuxta form
uel demcciet sinam
esse nulla s. epus eo
adusa volt pbac se
illum eocoitasse an
appom uel sinam esse
iustam, inquid ihoc
casu indicos delet pot
illum absolue ul sinam
esse nulla, demccire
no admisso pbaci
bus Epi | Respondet
ipa q̄ pbacos utriusq
ptis sunt recipde anq
absoluat p quas ap
parebit utru absolui
debeat ul demcciari
pocius no ligatus Sed
cu quis dicat se iniuste
eocoitum no est nisi
pbacos sup hoc admit
tenda ante absolucom
nisi eu de errore a colla

fuisse confessus in sententia
nisi cum dicit errorem / tunc
in illo casu debet admit-
ti ad hoc probandum ante
absolucionem. Sed si simpliciter
dicit se excommunicatum iniuste /
et contra ius et contra
quod iniuste / et hoc proba-
re est paratus / non debet
audiri probacio. Et pri-
am illius absolucionem
quia etsi sit iniuste excommunicatus
illi absolu-
cio non esset deneganda
et 10 in ca. cum contingat de
absolucione in principio [illegible]
ecclesie. propterea admitti
debet probacio postea vel
nisi

Nota de libello altera-
tivo qui ille conqueritur
de nullitate vel de ini-
usticia statim dicta

Nota quod excommunicacio lata
post appellacionem legittimam est
nulla et non indiget
absolucione. ff. de sen.
exco. per tuas et c. ti-
bi olet li. vi.

Nota de dedicacione ecclesie quod
cum vix fit tamen fit
de consecracione ecclesie [illegible]
[illegible] li. vi.

Nota quod iniusticia notoria
infert nullitatem probat

confessus sed nisi quod vult
excepcione et statim pro-
batam sed in eo et per
[illegible] de re iudi. Cum ber-
toldus, et quod ubi non
[illegible]

Nota quod probacio non ad-
mittitur nisi cum potest
effectum parere. Unde si [illegible]
git illud generale, non
admittitur quod ad probandum
quod probatum non rele-
vat ut in glo. iii. / Ex
hoc non sequitur quod [illegible]
debet sit frustra ma-
gis in iudicio

Nota quod si error con-
tinetur in sententia / sententia est
nulla propter hoc. ff. de sen-
tentia per tuas

Nota quod sententia iniusta
ligat, et de excommunicacione
quo et quare iniuste
ligat, plene dixi in
c. ab excommunicato, ff. de rescriptis

Nota quod absolucio ab
excommunicacione fieri debet in
forma ecclesie et hoc
ff. de sen. exco. Cum in-
[illegible] et c. a nobis ii

Contra in prin. quod quis que-
rit de nullitate excommunicacio-
nis vel iniusticia non sit a-
diendus, nam [illegible] ali-
[illegible] [illegible]

et libellus ineptus fuit
ff. de li. ob. c. ij. et iij
Item inciliatio et iusti
tia sunt contraria et quia
iustitia presupponit qua
litate et similiter ff. de
re iudi. Cum inter. Et
allegans contraria non
auditur de elec. ut circa
dnas li. vjo. Et ita inept
libellus cum sua iura e
li. Solucio non appet
ex textu quod in isto fuit
sed petitio facta in li
bello. Et quemadmodum que
sivit Cum tunc contigit
ut quis aliquis opponit de
inhabilitate excommunicatus ut oppo
nit de iniustitia sed in
diversis libellis vel sunt
diverse persone, et ideo
papa in solo distinguit
ideo et coaptat diversis
casibus, sed hic primo quod
aliquis casu audiretur
opponens in eodem libello
sic alternative, ut quod ex
communicatus tulit sententiam p
rivati uel dat copiam
et ex hoc constare non
potest, an illam post appellationem
interpositam an prius, et tunc
admittitur libellus alter
natiuus et ineptus / ex quo
ex facto adversarij surgit

inctitudo ff. de eo quod inte
resset. Cum super. et quod
ibi notatur

Item oppono et videtur
quod esset casus quo contra
de inhabilitate excommunicatus de
beat permitti absolucio
ff. de sen. excommunicatus per
tuas. Solucio abso
lucio vera non permittitur
de qua hic dicit sed
absolucio ad cautelam
ut in contrario

Item oppo. et videtur
quod excommunicator non debeat
admitti ad probandum
quod non post appellationem sed
prius excommunicaverit quod
hec est negativa quod
non est probabilis ff. de
proba. ad nostram. So
lucio est negativa co
artata ratione temporis que
bene probatur. Item hic
in se impliciata affir
mativa sed quod prius la
ta fuit excommunicatio de
quo de elec. bone. So

Item oppo. ad idem quod
non sequitur excommunicacio
est lata post appellationem quod
nulla, sed cum appellans
non teneret ff. de appel. ut
debitus. Solucio in quo
ponebat appellationem fuisse
legitimam et ita esset

ipsa solucio repetit
et ipse hoc non admit
titur probacio, nisi hec
addatur quod ultima sit
oppo

Item oppo. contra ver
eo vero quia videtur
velle quod alias admit
titur probacio super ius
ticia cum tamen semper sub
sit ratio ut supra in capitulo
tum et sic quia semper
est opus absolucione et
ideo glossa prima super vo
vero dicit quod in casu se
quenti sit prius admitten
tur probacio ubi cum
de errore confessionem
in sua et ratio est quia
hoc infert nullitatem
sicut ut supra de sen. quod
ritas

Et item oppo. quod quod
eo debet esse clara
ut notatur in glossa de
regu. iur. li. vi. quod quod
dicto nisi opposita in
debite conpulit Solu
cio Dicendum quod iste terminus
iusticia aliter accipit
large et tunc conpre
hendit etiam iusticiam que
infert nullitatem ut
quando est iusticia no
toria talis, quam error

intollerabilis est conpositus
aliquando accipit stricte
et tunc sic supponit con
trarium ut quando iusticia
non est notoria et ita
loquitur hic vero sic Est
ergo sensus textus iste
aut queritur de nullitate
aut de iusticia, si de
nullitate prius respondet
super hoc probacio, si de
iusticia aut est iusti
cia inferens nullitatem
ut iusticia notoria et
tunc idem est ut in pri
mis aut non inferens
nullitatem et tunc prius
sit absolucio ut in verbis
premissis reddit circa te

Et adhuc contra versum
vero oppo. et vide
quod si confessiona de iusticia
quomodo prius super quo
debeat recipi probacio,
non enim debet absolui nisi
prius satisfaciat, sic
offensa conpulisse eam
quomodo ergo dicit dicitur ipsa
cogitacio Solucio, non
aliquando cogitatur ut
dote de iusticia de qua
dicit sibi constitisse antequam
cogitaret et tunc ut
sufficit ut in contraria aliud
de iusticia de qua tunc

sibi non constabat. Sed
nunc probari potest coram
iudice competente de
hoc, a quo petit abso-
lucionem, et non auditur ut
audit[?] hic, pro hoc facit
quod de causa debuit si-
bi constare ut iudici
antequam excommunicaret, de
sententia excommunicationis Sacro, de
usura super Cum olim
et ibi ut iudici[?] Sed hic
ultimum nota. Sed dictum
immo non credo verum, quia
licet si omnino fuit iniusta
excommunicatio, tamen antequam
fiat absolucio, non potest
super hoc probaciones reci-
piende, quia etsi hoc
sit verum, debet absolvi
ut in verbo Sed et sic. Ta-
men bene facit fa-
ciens quod cum apponit
offensa esse notoriam
nunc non absolvet antequam
satisfaciat et super hoc
permittitur probacio, de
sententia excommunicationis Venerabilibus li-
bro. Sed hoc posset de-
fendi dictum immo, tenen-
do quod eo ipso quod de
ista causa constat
excommunicatori, offensa
fuit manifesta, dicitur
ut in c. Venerabilibus. Sed
hoc non quod ad hec ut

iudex iuste potuit pro-
cedere contra contumacem
debet sibi ut iudici con-
stare de contumacia hic
supra in dicto c. Cum o-
lim de verborum significatione.
Et ideo hoc cautum est
iudici ut dicat visa
citacione et relacione
nunciorum, si relacio nuncii
non precessisset, non de-
tegeret contumaciam, ut tenet
processus, eciam si in veri-
tate citatus erat co-
ram eo, ff. de condicionibus et
de[?] mon[?] l. intellectum[?]
ubi heres non adit he-
reditatem, nisi condicio que
ei[?] in facto sit com-
pleta et de hoc sibi
constet, nec sibi prodest
adimplecio, si ei non
constet. Secundum hic dicit
illa lex in condicione nisi
ut si quis instituit
se filiumfamilias, cum
tamen non esset, et adivit
hereditatem, sine ministerio
patris, hic adicio consimi-
lis, quia est error in qua-
litate et non in substancia.
¶ Sed contra predicta oppo-
nitur, quia licet tunc est er-
ror qualitatis viciatur
actus, ff. c. prudenciam
in fine, ubi non tenet

pcessus collegę cu dati
sut indices cu clausla
q si ambo no potiss
nisi de impedito con
stet / bartolus in dic
ta l. soluit / q ibi ho
opatur odicio appoi
ta ab homine no alt
aliud de cla ut pse
inficiat q est cosistes
in facto et no i iure
ideo dbet pmo fican
et gstare iudici ut
iudici, sicud pdixi de
gtra / secus esset / q
esset mis pnta indeos
pcessit in die qua
putabat fatam eu
no eet tenet pcessus
p dicta l. cum mulie
p hoc vide Innoc in c. de
cetero / ex pte ut de
impedito collega gstet
in casu c. prudenciam /
ubi ibi alit dispoi
ponendo distinctionem de
qua ibi / sed tota illa
distinctio destruitur p l.
adultum / q negari no
pt quin cla, q si am
bo fuerat odictum / Item
pmificat eius pendet
in facto / ergo oz ut de
in hoc constet iudi pmo
ei ut iudici / antequam pro
cedat / Et tunc ad ulterius

si gstitit quod pone
in c. prudenciam quod
fuit hmoi adiutorum co
stare non potuit, et
sic unit sufficere quia
si gstat dicens q i
costare no potuit re
ad tempus / antequam pcedat
collega / quia dt q
cedere no ois si constare
no potuit i. potuit
et iste est omo sensus
et hoc adde ad ibi
notata

Item oppo. q2 tex ul
q excomunicatus iniuste
gtetur et exeat ab d
[...] / et vide q non
ligetur / q ecclia no
maculam neque rugam
de pe. di. 1. ecclia / so
lucio quamvis dicat te
fuisse statutum ad hoc
ut flancos ecclie sit
in maiori reueren / tam
eu illud ligat quo
ecclia triumphatur
ideo secus ecc a no
h. by quo ad ecclam
litem / gl. 8. con illu
quodcumque ligamus
tra [...] illud vinculum
ligat iuste, secus si
iniuste quia eccla
pharaos inuip errat
[...] sic / et alii

de off. et po. deleti

statut, q dz parere
mādato ppe, cum dnō
vio dī memorie. Sed
ffrā dicit nichil spā-
le in cognicione i̊ndā
quelibz excōicatio iniu-
ta ligat. j. de re iudi.
fin. in vi, de hoc not.
de rscrpt. ab excogi-
Quero cū fin dictū
fin quis cognitur
de iusticie excōis q
i pbat iusticiā Rndet
imo, q absolue̊ de-
bz actore nō pbante
et appellās ppter hoc
idem pnabi in expēs
de pba. Sol. et
ibi dicitur de appel.
dute idem ē de spper
equente. Sz pone dic
o themate q' eco in
iud voco pbae iniu-
ticia dz audi. Rndet
hosti. q nō, et hc est
in coram deleto, nisi a-
liud importaret vba
rescripti. Sz dz cogn'
oram ordinario

Sz tunc Quero an p
iacōs facte cor delega-
to, que cor eo fiebat
nō debebat de iniusticia
agat eīdem cor ordi-
nario. Rndz hosti. q nō
pna variatur modo

agendi, facit de testi
venics i̅

Quero an sit oīno vm
q delegatus sup iusticie
nō possit de iniusticia
cognoscere, quidā dixe-
runt q nō, et q ymo
possit q iusticie sub
est iniquitas et iniusti-
cia vm et appellans
psequitur iusticiam sue
j. de app. dilcō. Et hec
fuit opinio collecta
ij que est fla, et ideo
tene q' o. dem est
fm Jo. de lig. licet
eni iniusticia large
cophendat iusticiam
tamē aliud est de
iniusticia ppe dicta que
psupponit existenciam
ut dixi sup. Quid si
aliquis qrit se
excōicatu iniuste pz
appōem, ideo petit
excōicacōem pnūciari
nullam et se absolui
Respondz. Jo. mo. q nō
admitte talibz petiō
tamen implicat con-
dicionem. j. de app. Sol.
licet nisi ex facto
adversarij surgat metu-
tudo ut dictu est de
quo hz casu admittet

2ᵒ

9ᵒ

altrnatiue protestando quod
intendit prosequi causam
que sibi sufficiat et
quod ex alia tamen inten-
dit obtinere sed ex ca
que visitari potest
am simam ff. Canoni-
cis legatos et Copula-
tiue aut non admitti
tamen quia sibi contrarius
Sed hostiensis dicit de iure
tamen eo tamen subtilita-
tem non inhiendum. Idem
dicit dilecti. Sed male dicit
in hoc vero quia hec
subtilis est narratio
sustinenda ne implicet
contraria per dictum c.
Solicitudine Sed pone
quod stante predicto themate
te non petit preise ex
quacumque probari nul-
lam et se absolui sed
dicit quod iudex faciat
prout sibi videtur Et vi-
detur talem libellum ad-
mittendum ex quo remane-
ret in arbitrio iudicis
et hoc est verum de equitate
tamen. Immo si de stricto
iure debet repelli facit
de elec. vt circa duas
li. vi^o et hoc maxime
habet locum quando ad aliam
instantiam fuit lata ex
contrario. Tunc enim debet

hos.

finalis ordo iuris. Item
si opposuit nullitatem co-
ram dictos quod lata
erat post legittimam appellationem
et docuit de nullitate
ex alia causa vt quia
erat lata a non iudice
contra ius. Immo quod ab-
solueret ex eo quod tamen
actore non probante sua
tamen pronunciat ex quo
ex alia causa
quam dixit illam nullam
de re iudi. abbate
li. vi^o. Sed quid stante
predicto themate non
adiecit causam nullitatis
specialem dicit quod tunc
illud non habet dubium
quod tunc omnem causam dici-
tur deduxisse in iudicium
l. decia possessio Cum
certia et ideo obtine-
bit quacumque nullita-
tem probauit. Quid si in li-
bello quo petit pro-
nunciari probari nullam
et aduersarius non petit
vt pronunciet aliquam
tamen sibi constabit quod
aliqua pronunciabitur
per aduersarium et petit sua
ri quo contraria vt si
petit electionem confirma-
ri et conducitur non

de off. et po deleg.

petit eam confirmari vel
quolibet alio actu. viii
quod non sit preiudicandum
per adversario ex quo non
petitum. ff. de accusa. qui
libet ii. de sentencia leg. pronon
ciatat opinionem quorundam
hoc tenencium et conclu
dencium adversarium debere
hoc petere sicut in ista
de re iudi. Cum Ber
toldus

Sed contra hoc opponitur
et videtur quod talis libel
lus primo contrarius non sit
admittendus post litem contes
tatam ex hoc surgere pos
set dubitacio seterum et
ideo primo ponit aliam
opinionem que vult quod
causa sine libello infir
mabitur sicut in causa appel
lacionis petitum infirmacionis
licet esset confirmacio esset
non sit petita ii. q. vi.
appellatore et ibi si
tamen dictum est quod esset
hic libello reus pro dua
rum probacione super iure
non ff. de iniuriis l. Et
in possessore ff. l. Et nichil
enim refert an simpliciter
se defendat nichil pro
bando an probet quia
in primo casu actore non
probante absolvitur sed

pro eo aliter non pronunciat
sed in secundo casu pro eo pronuncia
bitur rem suam esse vel
quid simile de hoc l. de
resti. spol. Ex coquestione
concludit primo quod
aliquis reus vult proponere
libellum sit super
alia questione sit petitum
ut si petebat infir
macionem et contrarios quia
dicebat latam post appel.
et ipse vult proponere de
alia causa et non audietur
quia ex quo ipse actor
posset hoc addere suo
libello post litem contes
tatam et hoc verum nisi
reus velit reconvenire quod
potest in ipsa litis contesta
cione. l. de mutu pe
ti. et ii. Aliquis respec
tu cause deducte vult
reus petere quod et ad
hoc non debet audiri
per accionem bene audietur
et per deduccionem suorum in
iurium et probacionem ut
d. dictum Ro dubitatis
quare libellus rei
contrarius libello actoris
non debet admitti est
ne surgat dubitacio
scilicet ut si actor proba
bit et reus similiter tunc
primo. Sed contra dicti

Contra primo

Item per accionem rei
bene audietur

meliore rom, qr libel
lus rei est superflus
quo sine libello
idem consequi. Et
ideo concludit, q licz
aliqui distinxerint
inter causam appellacionis et
principalem, ita ut in ap
pellacione procedat q
reus obtinebit infir
mari etc si non petie
rit, s in principali non, tn
idem credit in causa prin
cipali, qr in libello
eciam cause principalis co
ntineo q reus negat pe
tita fieri debere, et
p quod petit illa fieri
non debere q obtine
bit sine alia peti
cione, et distinguentes
int causam principalem et
appellacionis fundabant su
per eo, qr in causa
appellacionis procedit quod
tamquam actor unde tunc
non est opus aliquid
petere. Quero ergo michil
valet qr etsi aliquis
procedit in causa appellacionis
quo nomine actoris ut
defendere instrum. Eum
dolosus. Queritur an si
decreverit sua dis
tinccione habeat locum q
ad alicuius instanciam

fuit lata excommunicacio
qui contradicit et vult pro
validitate excommunicacionis vel
iusticia dicenda q sic
q non est ro differencie
faciat de sent excommunicacionis. Solet li vo
Quero eciam si dicitur
cum ponitur de iusticia
dicatur q an omnia
absolui et qui depo
sita sine remissione
an si non fiat tenet ab
solucio, dicunt q sic et
deleatur sit index ij sit
in forma, faciat de sen
tencia excommunicacionis. Venerabilibus
ubi aut liu
Quero insup ab
lucio dabit ipam
petenti, et tro. i. mul
q non, qr petenti
dat ibi similiter pos
lati. Et hoc facit
q ii. Cum ab in de
Rc. lar. non absolui
non petens s tn pot a
solui aliquis in casu
qui sunt non ii, de sent
excommunicacionis
Queritur q p q absolucionem
recipiunt ppterea
iusta vel iniusta
quae actos ad hoc que
tit sudet primo q

dito ex hac decre li
uel ex c. Sacro de
cap excessu uel implora
to officio iudicis ad que
ualt placet host quia
de iure casus eo non est
curandum de actore in
te iudicis dilecti eam ex
ipso hic distinguitur
de quo exce inutilia ulterius
a
Nunc quid si delictis
literas subreptitias
contra iuris ordine non
natas Consuluit dominus
apostolus quam cognitam non
tamen relata cum
dictum delegatis per hoc
de propter curam ubi po
tatum intento mandatis
et decimis uo te freq
eam et hunc quo
se subsisterunt ho
de lig et dominus Cas
mar Cal et aliquam a
et per hoc est facit
glo primo de testibus pbe
li vero Et ffrm hic
tunc quam quia etiam
lre sunt subreptitie
tamen delictum per eum
incipit inform de
de Eum lrio Et
hanc opinionem sua laus
uelat hic
glo prima ob et quam pbe

in apposita sit superflua
et soluit
Ipse cum l. et pstm
cum vestibulo ad quod tibi
respondemus et vi quod
magistri sunt audiendi
probacio Et super hoc
de excessu fecerit
apponi quia ers si vtique
probat fiat in pte p
appellante vt psumat
duplice apponi in sine
missa l. de testi Cum
te Glo. sol quod probata
eos Et sunt audiendi
si vult probare se illa
cognouisse an appo
et non debilit limitat
glo c Cum tu l. de
testibus vel secundum primo
c Cum tu prodit que
vtrobique fit probacio
testes secundum si ex vna
parte sit alie ad contra
per confessionem aduersarii
et hoc c. vi. Et ideo
intellige hanc limitacionem
illis quas dat glo
velabit dicit pt vero
stabat de vinea appe
per confessionem
Glo prima notat quod
non decet quis admit
ti ad probandum id quod non
relevat et ideo Cum pro
init excepcionem debi

hoste

Iudex videre an sint ad
mittende vel non Et
si audiat probaciones
alias non Et dicit host.
quod debet considerare iudex
qualis sit excepcio
an preiudicat an non
preiudicat, de quibus
l. de iudic. exhibita
premiss. l. cum prodis
tricaut et sup. eis
mitti probaciones et sic
enim non potest excipiens
compelli respondere sum
per principali, nisi prius
admittatur excepcio et
hoc verum, nisi esset pre
sumpcio contra excipiente
quod quereret subterfugia
l. de ex. sup. nullius vel
nisi requireret loqui te
tatum alias debet audiri
quod est verum Et in summe
iudicat processui l. de
re iudi. Inter, ut est
excepcio recusacionis
Hec si continet ne
gocium principale, quia tunc
examinari sunt cum
principali, et non impedit
litis contestacionem, nisi tras
bus c. si. l. de litis con
testatione li. vi.

Sed quid si admit
tit iudex ad probandum
excepcionem que non

releuat, videtur quod sen
tencia quod hec potest esse ca
appellandi Et ideo an
hoc redarguitur, quia
non inbest appellacioni, nam
ex quo excepcio est
probata non releuat ta
nichil sibi preiudicat
Et Goffredus dicit quod pre
iudicat sibi saltem i
sed propter dilacionem e
sumpcionem Item possit d
excepcio que non ca
admittenda et hic si ad
mitti obstabit, quia si
iste qui non opponit videa
consentire Et ideo dicit
verum quod iudex debet
prediscutere, hodie tamen
iudicium facultas protesta
cionem, de qua in glo
vult teto excepcionis
que de iure admitti
debent et non aliter et u
derum in procombus c
arbitris quod iudex a
mittat saluo iure i
pertinencia et non adm
tendas

Hostiensis vult quod nota obic
et soluit ut patet Et io
quod ex quo iste es
absolutus Quod si
hoc audiuit probaciones
et dicit unde ca est
si probabit se immu

fuisse ep(iscop)o co(n)cessu(m), t(un)c no(n)
iungit ei intra tu(n)c. Item
sit pena ep(iscop)o q(ui) tot(iens)
s(ed) coh(er)cuit ep(iscop)o co(m)munit(er)
monitio(n)e no(n) p(re)missa
ut patet in glosa

Venerabili fr(atr)i

Subdelegat(us) delegati sede
sup(er)ior dat(us) cepit ut
in hoc, delegat(us) re
vocare no(n) p(otest) ... p(ri)mo
h(uius) l(ibri) subdelegat(us) pape
cu(m) forma ap(osto)lica pro
cedit nullus e(st) p(ro)cess(us)
et s(ecundu)m ... formam
deleg(ati) z a subdelega
tis suo revocat p(ro)
cessum subdelegati ...
p(ri)mo ... ibi por
ro tercia quod

Casus in tex(tu) Quidam
Fredricus imperator sor
te ... dispe(n)satio(n)em ...
ioris ... spoliaverat
ep(iscopu)m Cephaludensem
... et aliis ... tribus
bonis. Qui rogat(us) a
papa ut ip(su)m restitueret
hoc facere p(ro)misit, s(ed)
id adimplevit, q(ua)re
papa mandavit Archiep(iscop)o
... q(ua)ten(us) dictu(m)
ep(iscopu)m spoliatu(m) restitui
faceret ad ep(iscop)atum et
ad alia quibus erat

spoliat(us), quo restituto
si appareret de dilapida
tio(n)e suspect(us), viru(m) pro
vidum et honestu(m) pro
coadiutore ei adiu(n)geret
sine cui(us) (con)silio ille
nichil attemptaret
quibus ambobus ne(gli)g(entibus)
ad meliore(m) sede(m) di
positio(n)em int(er)im interdi
cet(ur) om(n)e gen(us) alie
nandi, q(uo)d posset ...
in eccl(es)ie detrimentum

Q(uia) quia Archiep(iscop)us sed(es)
gravem infirmitatem no(n)
potuit p(er)sonalit(er) ...
noscere de facto, ideo ipse
in totu(m) suas vices
commisit Abb(at)i sancti
Spiritus de Panormio
qui subdelegatus cum
... mandare ep(iscopu)m re
stitui cum ... iux(ta)
forma(m) mandati ipse
cepit inquirere, an
ep(iscopu)s esset suspect(us)
de dilapidatio(n)e cu(m)
forma(m) mandati ipso
non restituto, tamen
considera(n)s dictus
Archiep(iscop)us p(ro)cessum in
ceptum Abbatis cum
n(on) esset fact(us) off(ici)o
subdelegato in totum
tamen illa revocavit

qui sit thesaurarius cu
stodias qui ad aliquos
actus processit denique
isti processus illorum iudi
cum missi fuerunt domino
pape, quod dominus papa com
mendavit, et vidit quod predictus
subdelegatus contra formam
mandati processerat primo
inquirendo de dilapi
datione quam restituendo
et quod hic non receperit
subdelegationem ab archiepiscopo
et ideo processus ambos
tamquam invalidos irritos
nunciavit

Nota quod spoliatus ante
omnia debet restitui ad
omnia iura. Et ideo dicit
primo quod sicut spoliatus
non potest recusari ante
restitutionem iii q. i c.
ii et iii ita nec denun
ciationibus contra eos inquiri
et hoc sentit glo. in hoc
Et probatur extra de eo qui
c. qualiter ad inquirendum. Ex
hoc et ex littera patet
quod debet fieri plena re
stitutio quo ad mobilia
et immobilia. Et ex hoc potest
notari quia verbum resti
tutionis continet omnem
utilitatem actoris spoli
ati ff. de verbo. sig. l.
pro

Nota quod prelatus suspensus
de dilapidatione, datur co
adiutor et hoc commendat
glo. iii

Item nota quod sine coadiu
tore dato sibi non admini
strat prelatus cum datus
in his in quibus datus
est et de ista coadiutore
agetur i. de cleri egro
c. fi.

Nota quod inquisitionem fa
cte contra prelatum super
dilapidatione intendit
alii omne genus alienatio
nis, immo non solum pro
bat intendit alienationem
sed etiam coadiutori sicut
visitatori vel commen
datario de quo i. de ex
cessibus prelatorum

Nota quod delegatus dabit
super inquisitione potest committere
re vices suas nisi con
trarium habuit in commissione
ut i. e. c. fi.

Item nota quod delegatus
totum committens vices suas
functus est officio

Item nota quod non causa
cuius verificatur citatio de eo
quod ipso iure non habet
processus hic non termi
et ideo hoc verbum con
poni debet de facto

Nota quod sicut delet

tenet ad fraudem forma
scripti ita et subdelegatus
sum primo et probatur ibi
ideo mandati mei tenore
rem. Et hoc verum quando
mandatur alicui studio
se fraudi et est textus quod
tu partes remittaris
non sentit sic loquitur
c. de rescriptis Cum dilecta
Oppono et video quod iste
non debuit delegare
inquisitionem super crimine
dilapidationis cum sit
mera imperii quod non est
delegabilis ff. de offi.
eius cui mandata est
iurisdictio l. j. Solutio sum
mo. de iure canonico
quibus ea potest delegari. de
de offi. ordinarii cum sedes
ibi de hoc
Item oppono et videtur
quod delegatus nullo modo
potuit dare coadiutorem
episcopo qui hoc pertinet
ad papam. de clerico egro
vel debili li. vj. Solutio
hoc facit auctoritate speciali
pape
Item oppono et videtur
quod hic non debuit attendi
spoliatio quia ille
dolose petit se restitui
restitutum est remotum

probato crimine ut in regula
dolo facit li. vj. So-
lutio illa regula non ob-
stat in possessorio recupe-
rando ut ibi notatur
Item oppono et videtur
quod archiepiscopus non potuit
subdelegare inquisitionem
sibi commissam. c. cum causa. [fi. de. act. sum. pro. (?)]
Solutio illud loquitur
quando committitur alicui ut
personaliter inquirat sed
hic quia simpliciter committitur
Item oppono quod iste potuit [c. si. j. e.]
tunc revocare subde-
legando alteri quia res
adhuc erat integra
quia non apparet cum
eo subdelegavit quod
cessit in aliquo priusquam
subdelegatus faciat. j. e.
Quamvis li. vj.
Item presupposito quod appa-
reat de processu ex quo
hic processus fuit nullus
ut patet ex fi. c. j. e. eo
non perpetuavit iurisdictionem
j. e. Cum plures in fi.
li. vj. Solutio ad primum
dicimus quod satis apparet ex
ordine littere sive quod prius
subdelegatus fuerat quam
iurisdictio esset ante sententiam subde-
legatorum et ita presuppo-
nitur propter dictum c. quoniam
quod quod decidit quod

notat hic glo. permitt
ad fi. dicit Io. an. quod
hec lra multu facit
pro opione hosti. de qua
d. e. licet quod pcessus
eciam nullus spetrat in-
risdicionem. Sed Io. an. in
telligit quod iste fecit
hic aliqua que tem-
erit per que fuit spe-
trata in se quia forte ci-
tauit Regem uel im-
patorem uel madat
Notarijs ut publi. ret
madatum et legit
incertu que actus suffi-
cit ad spetrandum dom
pcessit in pri. ij. et iste
pcessus decinit uel
eque tamen factus for-
ma non forata. Ex
quo hic iste restit. ple-
ne

Quero quid ueniat
plena restitutio. dicit
Ar. dicit quod mobilia
et imobilia, et fructus
percepti et qui percipi
potuerint. Et hoc
eciam si bonum plena
rie que non fuisset ap-
positum, quia indefinita
legis uel Canonis eq
ualet pnale.., de
elec. ut circa li. vj. Ex
quo hic intelligitur
administratio liberalium...
Quero an impetrans

posit libere administrare
dominum quod sic eciam sede
tore irrequisito in
ij. Quia ea et hoc
tenet glo. magna
i. Ex quo quo hic
dicit. Sicut episcopus omne
genus alienandi Quare
ro an potest alienare
modica, de quibus in
q. ij. Terciao hosti.
dicit quod non et hoc
opatur hec vniuer
salitas omne genus
faciunt non... q. ij

Sed inquis Nunc qui
...nado fideli non po-
sit alienare, dicendum
quod sic fi. primo, et
vltimo queritur de
facto Quid si datus
fuit delectus super i
tijs et violencijs
Illis eandem quasi
vnquid pt procede
inquisicionem contra
inuadentem fredericum
in Consil. CCV
quedam dom. Comuni
termisse quod sic per hic
c. Quia ipsa hic man
dauit delecto ut in
tigaret de dilapidacione
et. ... patet quod per inquisi
cionem fuit pcessum
sibi ad inquirendum

[.]stem quia vero commisso
committit omnia sine quibus
illud non potest expediri
ut e. preterea § decs. delegatus
datus super violentiis in
tellig. datus pro omnem mo
dum per quem violencie
percludunt. Glo. sed frater b.
tenet contrarium dicens quod
iudex sit de ordinario
non de delegato certum est quod
potestate non comprehendit id
quod familiarem. non
dicit quod possit procedere
de crimine si aliud non
exprimit quod not. summa
in c. Cum olim. in ii. dist.
hoc c. videtur quod multum
differt an ista delegetur
causa super violencia ad
instantiam spoliati vel maior
an delegetur ad mi
nus instantiam super crimine
violencie. Quo casu in
tellig. committere inquisi
tionem et hoc probat ha.
in primo casu secundum
de c. preterea quod uno co
misso etc. dico quod ve
niunt accessoria que perti
nent ad id in verbis et non
alia et ideo non venit
inquisitio
Glo. sed not. quod spolia
tus ante omnia debet restitui

ad omnia iura sua
Glo. tria obiectum solent
certe quod hic prelato sus
pecto datur coadiutor
Et contra prelatus equipara
tur tutori sed tutor suspectus
recusatur et deponitur
Glo. breviter dicit quod a
liud est de iure novo
aliud de veteri. Et hic
non probatur quod remaneat
sed potius quod detur illi
coadiutor ut hic et
inquiretur de vita de
qua si constabit deponetur
ut in c. Cum diaconi
Et de futura tunc de
remouetur ut in glo. et
in c. Cum ea de co de
lig. plenius concordat
valde tenet iura iura ponendo
verba archidiaconi pro mag
na parte in c. volterane
vii. q. ii. licet eum non
allegent dicit cum ibi archid.
quod cum aliquis est sus
pectus de dilapidatione
statim cum inchoatur in
quisitio interdicitur ei de
genere alienandi ut in c.
si de accusatione. subsequente
fit inquisitio super suspi
cione dilapidationis et ea
probata datur coadiutor
ut hic. Item procedit
super vita et crimine. in c. de symo.
licet quia incepta sunt

remoueri ab administra
tione ut in c. volterane
et hoc in temporalibus sed re
maneat in administratione
spiritualium ut probat hoc
textus et sic subditi in utra
que ad spiritualia tenen
tur obedire viij. q. iiij.
Nonne. Sed in hoc Joh.
distinguit dicit aut probata
ta suspicione aut ita
non est vehemens et
datur coadiutor ut
hic, aut est vehemens
et remouetur ab adminis
tratione iij. q. ij. Quamuis
ea ubi de hoc. Et hec
distinctio sapit equi
tatem et est conformis
cum dicto archidiaconi ut dicatur
probata suspicione
datur coadiutor ut
hic. Deinde inchoatur
inquisitio super vite et
tunc si suspicio est ve
hemens remouetur ab ad
ministratione temporali ut in
c. Quamuis ea. Deinde pro
ceditur super vite et si
non probatur absoluitur
et remanet in plena
administratione. Infra de accu.
Cum dilecti. Sed si probatur
tunc omnino remouetur
administratione in toto
applicatur que hic est

uillicum remouere a vil
licatione de accu. Qualiter
ij. et debet attendi sed
prodi quia si progressum
tamen processum habeat
remouere a prelatione ?
ssimo licet hic. Sed
per accusationem deponen
dum ab ordine viij.
ij. Diaconum ubi de hoc
Deinde queritur quomodo
mittitur ad dementiam
meam dilapidare. Sed glo.
quibus tamen in
videtur quod illi soli pro
ut inbeccilitate sed
ut in de re iudicata ac non
Si quis presbiterorum
et hoc non sunt hoc
in qualibet persona
Sed quod ecclesia admi
con cliens et quod mihi non
infra de accu. Cum
Glo. super verbo coadiutor
notat quod coadiutor da
tur propter suspicionem
et propter senectutem
Glo. super verbo Consilio
ponit dictum sequentis
et soluit
Unde intellectus glo.
nunquam dato coadiutore
cum eius consilio te faue
et nunquam tenetur quod
faciat non separato eius con
silio et uult glo. quod non

qua consilium sapit con
sensum idem ff. et
Inst. Et con. de arbi
trum olim dico. solvit
si mus bis, vii ss. ple
nus quod aliquid fo cum
cuius consilio aliquid fi
det, est preceptum officii
et tunc consilium sapit co
sensum ut hic, quod coad
iutor est preceptum offi
cii quod in vo. tibi aliquid
non est preceptum offi
cii, et tunc sufficit consilium
requisitum et debito tempore ex
petere, ut ff. de elec.
tum in vectel. alias hic
si non requirit consilium
tenet quod agitur in casu
l. Cum decedens ff.
papinianus vero sunt quod
pater mandat tutori
ut administret de con
silio matris pupilli et
quia mater non est capax
officii tutele, sufficit
requisitum consilium.
Vero statim sequitur q
uod quod continuatur subiect
e aggravatur omne alienamento
rum et pacti cum dua
bus sequentibus. Vero pot
solvit quoniam cum delectus
a principe simpliciter commit
tens vices suas pos
sit eas revocare. Et
rudet quod non sit res non
est integra. Ergo hic con
cludit quod committens cum
simpliciter omnia pertinentia
ad curam illam committit.
Et ex hoc arguitur quod inde
finita equipollet uni
versali. de elec. ut
circa li. vi. sequitur textus.

Significatus

Dilectus qui procurat
se infirmum non litteras ex
de consensu partium cum
non reassumit. Et pro
ponitur narracio facti
per appellationem. Ergo procedat
iudices ibi in decos.
Casus. Cum Iuliana
vidua nobilis et dives
tamen actor cum quere
retur et ipsius filia super
quibusdam iniuriis adver
sus iudices a sede apostoli
ca litteras impetrantes di
cens se pauperem et mi
serabilem personam, tandem
rei citati excipiunt quod
litteras per mendacium ex
pressum fuerunt impetrate
quod actrix non esset paup
er sed dives et quod ipsi cons
titutionis temporali potestati cont
radicte. Cum autem iudices
pronunciarunt se de causa ea
procedere non debere pro eo quod

Dilectus qui procurat se infirmum
non litteras, etiam de consensu partium cum
non assumit hoc dicat

promissa compromissarios compro-
miserant in quosdam arbi-
tros sub hac forma quod si
arbitri sub certo termino
expresso in compromisso
causam non terminarent quod
rediret ad examen iu-
dicum ipsorum dictorum. Unde
arbitris non diffinien-
tibus causam iudices ipsam
resumpserunt. Unde dic-
tus G. et filius simonis se
dictos se gravari ap-
pellavit ad dominum pa-
pam et ideo papa man-
dat alijs quod si est ita
revocent in irritum quicquid per
predictos iudices post
dicta ipsorum compromissi
actionem noverint attemptatum.
Nota quod non omnis mu-
lier vidua est miserabilis
persona, nam miserabilis per-
sona est illa super
quam natura movetur
ad miserandum ut longo
morbo gravata vel
fatigata, et debilis
paupertate oppressa et deso-
lata. lxxxvij di. de-
solatos et xxiiij
q. iij vidua est ideo
hec mulier de qua
hic dicitur non erat
et domicelli et pro quo
... quia pertinere debe-
bunt omnia, etc.

non erat miserabilis persona.
Nota quod in defectu iudicis
secularis, aditur ecclesia
iudex competenter licet.
Nota quod si unde per quam
delictum committitur si
non indicatum est intro
eu terra. Ex hoc solum
questio facti. Quid
iudex delictum super
appone an committitur
cause committat appell-
ationem, an testium
nullonia respondere.
... quod sic ...
... adeo ...
appellatum non prohibetur
... tali ...
loca appellare et tunc
prohibet appellatio ...
ad diffinitiva. Verum si
committitur causa absolute
appellatio a definitiva appel-
latur bene esset diffi-
nitiva.
Nota casum singularem
quo iudex non potest pro-
cedere super ...
...
sua ... de hoc ...
appellatione. Cum cessante
Nota quod consensus partium
non habet facere iudicem
qui non est.
Nota in si de diacone ...
... respiciat omnia super ...

et vendidit, quod habet o. de
rescriptis Radulphus et c.
Significate ubi dicitur
non ante id quod habet .i. de
iudicii exhibitione, et quod
apertum in instrumentis quod
in prothocollo apponitur
dicit in c. Cum P. de
fide instru[mentorum]
Oppo[nitur] in eo quod ponde-
ratur subreptio, quia hic
vidua dixit se pauperem
immo si esset pauper
non debuit dare ipsa
iudice nisi in defectum
iudicis secularis .i. de fo[ro]
compe[tenti] Ex tenore Co[ntra]
luca glo[ssa] i[n] s[ecundo] stat contrario et
con[tra] hic opponitur per c. quod
pe[ti]te de foro compe[tenti] Co[ntra]
quod ibi in possessorio
Iste oppo[sitio] et unde quod
[illegible] potuit adire iu-
dicem dictum C. de pac-
tis l. Si quid in scribe-
do et maxime quia hic
intervenit confessio [illegible] de
vendendo ad delectum Co[ntra]
[illegible] quod dicunt quia
[illegible] si quid loquitur de
pacto in scriptis, hic de
pacto in non scriptis Et
hoc non procedit et ideo
alii dicunt quod ibi loquitur
in reo hic in actore, quod

est non procedit, quia non
fuit defendi domus [illegible]
C. de muta pe. l. ij
immo [illegible] succedo [illegible]
quod eo quo deserit
esse iudicem, tunc confessio
[illegible] nichil potuit
operari, maxime quia im-
petrabat [illegible] quam [illegible]
que erat sublata per
interlocutoriam delegatorum
et sic erraverunt [illegible]
in iure ut in facto C.
de [illegible] o. iudi. l. j. Et
sic [illegible] [illegible] hic
[illegible] non prorogarunt
[illegible] consensu volebat
dare vidua [illegible]
quod non [illegible] ut C. de
[illegible] o. iu. l. senatores
ad legem. Si quis
in confitendo, dicitur [illegible]
immo quod illa loquitur
in [illegible] plures iudi-
ces ut in [illegible] qui
per pactum se obliga-
re coram alio con-
venire. Et hoc casu di-
pactum [illegible] non de-
clinare. Ex eo quo
hic fit mentio de vidu-
a nobili et divite
Quod [illegible] esset
ipsa misera persona, dicitur
quod non, nisi cum esset pau-
per ut dicitur .C. in no-
bili

Oz que dur miseralēs
psone videt. Jmo est
q ille sup quo mō
natiā ad misericordiā
ut morbo grauate
uel fatigate et pe
ām quo ad eos q̄
deferunt scitu, dum
miserales psone vn
quos ipsos impa
sit cors, certo iudice
quem exponit, q̄ vn
Oz quos competens
Quero inq̄ mise
rales psone grauate
a iudice seculari pos
sint statī appre ad
spam ut ad aliu iu
dicem certu videt
Jmo. q̄ nō ex gradu
ti est appl ii q. vn cn
tiod et dt Jmo q
hoc solu e spale in
miserabilibus psonis q
facilis audiunt per
eccam, q̄ nō miserabiles
vēa q̄ sūt opplsse
audiunt ecca nō re
quisito seclari iudi
ce. J de fo. compe. ex
pte v. Sed in non
miserabilibus sēm est ut
e. ti. licet. Jtem con
psona miserabiles non
tenet prtu inpet
tu, nō facta mentione

de eius misericordia sup jm,
q̄ est nobile et fa le,
C. quando Jmpator inl
pupillu et vidua l. v
nica
Queritur q̄ iudex eccam
requirit secularē ut fa
ciat iusticiā, inq̄ sm
hoc mandabit q̄ pre
stat tunc actat, vnde
q̄ nō solu requirit
ut iusticia exhibeat
et expectabit, an ex
hibuit ul non, et si
nō exhibet supplebit
eccam. Oz q̄ si secularis
sit suspectus de dila
tione intuli facienda re
spondet host q̄ tu
potit sibi pfigi tēnus
ab eccam, J. que tem
finiet fact, Oz nū sit
le Cam et c. latoris
de rsti sptot. c. J. li. v
et pa fnu ipe eccam
supplebit
Glo pma post de
cu signat, et s
ut et est expedi
p vna opiom
Glo ij videt p q̄
an isti iudices bene
pnunciauit et ru
q̄ nō, quo ad vna
exceptionem, et quo ad aliā
distingt q̄ quis non

fuisset iudex secularis
hi tenent lre impetrate
p vidua et erant in
pendenti usque conq
nosceret de neglia iudi
cis secularis, et ideo quo
ad hoc male procedea
tur. Et ita aliis exe
ceptis qua dixit se
pauperem, vel procedea
tur si per fraudem hoc
dicat. Secus si per simpli
citatem vel quia per se eius
lre fuerunt impetrate
dua ignote, ut ex q. c. de
de rescriptis super litteris.
Item pro intellectu glo
sse oppono, et videtur quod
non obstante tali iurisdi
ctoria potuit resumere
iuris eorum, ut de probationibus di
lecti in ii c. commissa
factum contingunt iuris eorum
delegati ut hic in glo
ii licet per hoc commissa
sit contingat primum de
hoc nota ut de arbi
promotuit. Solutio secundum
o. ar. in dicto c. dilec
dum procedunt vigore pri
mandati vel alius dicendum
quod ibi ab iurisdictoria fuit
appellatum ut ibi notatur
Sed contra hoc oppono quia
iurisdictionem suam iudex potest
renovare ut de appella

cessante. Solutio dic
est nisi sit ita quod contra
ut iurisdictionem ut fuit hic
tunc enim non renovat
ut probat hic lra et hoc
nisi ab ea fuit ap
pellatum, quia tunc reno
vare potest ut probat. in
c. dilectis
Glo. super verbo negligentibus
nota quod isti delegati po
terant compelli ad pro
cedendum ex quo erant
negligentes et patet
Glo. ult. quando solut
tunc an ad penam
commisse poterit agi
contra mulierem videtur
quod non ex quo non erat
iudicum secus si fuisset
iudicum. Et magis du
bius contra licebat pe
nitere videtur philippus quia c.
ut de iudi. c. quod
non est verum quo ad civi
tatem pena commissa sed
quo ad excludendum
iurisdictionem sic, ff. de in
iur. Si convenit

Consimilis

An delegatus renunciatur
arbitri ad eorum renuncia
tores electi, assignet ter
minum renuncianti ad pro
bandum et non ipse delegatus

hoc primo, delectus h
qui recusatur cogit ar-
bitros ut eam diffi
niat hoc supra, et habet
duo dicta ut patet et
sic duas partes supra ibi
ab ipso quoque
¶ Casus continetur quod
reus citatus a iudice de
legato, compatiens ipsum ta
quam suspectum sentiens
dicendo seperatum eligere
arbitros ad quos de ca
suspicionis, deinde eligunt
arbitri et ad hoc delegato
sensus prius concorditer
quando duos assignabit
arbitros tamen ad cogno
scendum et terminandum eam
suspicionis et quod arbi
tri electi et non iudex
ut instabat capitulo lectio
et dicebat eam iudex
duo arbitri ad hoc elec
ti non possunt concordare
quod iudex eos compelle
re ut in una sententiam
conveniat vel tertium eli
gant, ne occasione huius
suspicionis negotium prin
cipale differatur. Et
huius rationem reddit in prin
cipio eius sicut dicunt sic
et alia omnia sine quibus
non potest expediri illi
sunt commissa
¶ Nota quod suspicionem

potest recusari delectus et
glossa i. dicat quod talis su
spicio debet esse rationabilis
quemadmodum est probata de
legitima reputatur i. de
appellatione cum speciali
¶ Item non quod eum iudex
recusat propter suspicionem
debet causa legitima a
signari et probari
¶ Nota quod suspicionem aliquis
venire posse ibi forsan
ex hoc patet quod in
adaptans quemadmodum ad
ea quae raro contingunt
de quo in glossa ii.
¶ Item non quod uno commis
so omnia ad illud per
tinentia intelliguntur commissa
de quo in glossa iii. que
dicit cum mediatam
ei omnia commissa intelliguntur
ad eam spectantia pertinere
et de eo et plena
¶ Nota de tribus assumendis
duobus arbitris dissen
dentibus et idem de pluribus
ubi contingit pares partibus
¶ Nota quod delectus habet
potestatem perfigendi tempus
ad expedienda tali
causam, et etiam potest assig
nare terminum certum arbitris
causae cum eo pendet
et sic non est data ratio
tamen et prius et ratio

de off. et po. dele.

diuersitatis pro dicta .s. dictis

Oppono et videtur quod cum recusatus delegatus non debeat attendi ad arbitros quod ipse potest esse cognoscere an suspicio sit inferenda de rescriptis extra. vnde Soluc. potest dici conquerentem potest cum dicitur super interesse vel succumbit pro suspicio cum enim tunc non cognoscat Est persupto cum enim quod velit se defendere a suspicione

Item oppo ad idem et videtur quod possit adiri ordinarius vel alter coadelegatus ff. c. Si cum vnum l. vi. Solu. hoc per illam declaratur et dicitur vt ibi hic enim loquitur vbi delegatus est vnicus ibi quod sunt plures

Item hoc intelligitur de delegato ipse sed delegatus ordinarius cum ordinario recusatur .i. cum recusatus cum coram eo agitur vel si sunt plures codelegati tunc cum codelegatus vel coadelegato

Item oppo. .s. de app. Cum cessante vbi cum recusatus committitur cum recusato

Solu. hoc negat hic sed solum disponit de probationem facienda coram arbitris et ideo dicitur in textu si arbitri coram quibus est probatio facienda

Queritur numquid isti arbitri possint cognoscere de hoc de app. vltima li. vi. in ij. in glo.

Queritur numquid est idem in talibus arbitris quod opponitur iudici eo casu et quod teneatur quod ipse delegatus cognoscat de hoc .s. de re iudi. Cum super

Queritur numquid isti arbitri habeant iurisdictionem Dicendum quod sic quia possunt compellere testes et admittere exceptiones contra testes et ipsas discutere et possunt punire falsos testes ff. de. test. et cetera et glo. Erra hic in pri.

Queritur numquid possint eo iure vices suas alijs committere vel similiter quod non, quia sunt enim non habeant iurisdictionem et sic in hoc conuenit dictis in precedenti questione de quo in capitulo et recusatione ff.

Queritur numquid arbitri vbi .jo. an. in addicionibus

cum 3a glo.

tz cu ximo dicto qz
suppto q possunt co
mitte, tamen no debet
alter alteri qmittere quia
subest suspicio, tunc
eligant a ptibus, pro
quo que ipos elegit
pt recusare aliu sub
stitutu. Sz ppter
heant inspom ut
glo. p. c. ab arbitris
s. c. li vi°. quia dicu
arbitri iuris et ten
ipos sing et tuse
ipsorum iudicatu, nisi ap
pelle ut ibi dicit
tz cu hoc credit, qd
no possit qmittere
qz no pnt dici de
legati apci, licz sint
arbitri iuris et p hoc
sunt, q sint qdam
generis iudicum qz nec
ppe sint arbitri, et
ideo eos ma no po
test isti de arbi
magis ppe sint dele
gati, ideo prima in
hoc ti. ut hic et in
dicto c. ab arbitris
no tz p omia sunt
delcti cu depedeat
ab eleccione ptium ut ibi

Sz pone qz ptes sic
qordantes eos arbitris
inqz delectis potest co
sciente inspom procedet
ximo. qz non, nisi pro
babat tunc assignaverit
arbitris, faciat. ff. de app
lacionis spali et de ele
ccione spali li vi° in pri
Ego hoc puto qz delc
no intromittet se de c
uteri qz pend eos
arbitris, fallit quo ad
illud de uno iteo, s
qz pt eos arbitral
duos discordates
adnoret ptibus qs
tado lapsu temi. c
infsit recusatis ut ca
recusacos pnciales
ud dut e in iudice
quo appellatur qz intra
inchol penitus se intro
mittit de ca. d. e p
toralis, s, ptea, et
vero quia cu sit unus
iudex ad que app
ipe cuncta qpetunt
ut in dco, s, ptea
Tamen magis sit op
qz isti arbitri sint ditte
in dignitate sicut qp dal
in delectis aps. de rp

Et c. Ra° qz ih can no eet .. in

Statutu li. vi. respo-
det hostiensis quod sic, sed hoc
non est necessarium ut probatur
hic et hoc tenet archidiaconus
in c. v. eadem sessione
Sed quero quid dixit
dixisse Wilhelmus durandi immo
quod prohibitione censura ecclesiastica
et de bonis suis conuenitur
vel iudicetur multa quod
potest deleri ut not. in c.
de caus. Sed quero
hic dicitur ternos quod assumptos
ibi iudex tertium cum
aliis duobus, unde hoc
procedit absente reliquo
respondeo immo quod
quia a iure submittitur
causa quod sine omnibus duobus
vero
Sed contra hoc opponitur
de l. Sed si in tres ff. de
arbitris Goffredus potest dici
quod aliud est in arbitris
iuris aliud in compromissariis
de quibus dicitur ibi
causa in arbitris iuris
non volente venire tertius
sine duobus, de iure canonico
notatur in de arbitris c.
in li. vi. ut dictum est
in ea suspicionis debet
probari
Sed quero quid probabi-
liter quod de iure civili
et de iure canonico de iudicio
ut aptissime ubi glo. super verbo
recusare Sed de iure
canonico debet potius probare
sicut per testes vel alio
genere tenetur hic et fiat
una quorum facta quam
omnino ipse bene dicunt
Glo. prima not. quod causa
recusationis debet esse rationa-
bilis et legitima
Glo. ii not. quod iudex
ad hoc quod recusatus non
debet moveri, quia non
facit ei iniuriam qui
utitur iure suo sed per-
sumitur commotus in
iudice propter recusationem
et ideo non debet assig-
nare tunc ad hoc co-
gnoscendum ut patet in glo.
Glo. iii dat similem
et similiter ...
... aut neuter soluit
... notat ...
... recusandus, qual
sit iuris arbitrorum
... fine distinguit
ea ... Et not. glo.
quod sicut iudicia omnia
sunt ... constitu-
ta ... sex .iiii.

arbitro et dele^r dictu
est. ee. in ma. Deinde
querit ad que appella
bit ab istis arbitris vel
quo ab eis pt appel
Rndet. glo. que ad pa
pam et hoc hodie
est decisum in dicto
c. ab arbitris. Deinde
querit quid si isti ar
bitri nolunt accepta
re arbitrium Rndet
qd sunt compellendi
no obstat. l. in ff. de
arbitris quam glo. alle
gat pro contrario, quia
illa loquitur de arbi
tris compromissarijs s;
hic de necessarijs. Deinde
querit per que compel
luntur Solucio glo. que
per delegatu, secus est
in ordinarijs quia si re
cusatur ordinarius illu
compellit. Deinde querit
que quo isti arbitri
iudicant iurisdictionem, quo
est utrum ordinaria
uel delegata Rndet
glo. que ordinaria s;
hostiensis legit que potius
delegata ab isto scilicet
qui dedit delegatum que
recusatur, fit de appel.
c. cum speciali qd fuit

delegati si probat^r dicti
eius, quo ad hoc, que in re
bus delegati a delegat
iudicium, qui recusatur eca
potius censentur delegati
sicut cum c. ff. ff. de
qd fuit genus impositum
ut ee. dictu est, tamen
in^co prepos. potius est
delegata quam ordinaria
et que no possit esse
simpliciter ordinaria pro
spalitas cause ad que
[illegible], dantur que ordi
narius no datur ad uni
cam causam s; ad uniuersas
causas de hoc. l. de
offi. ordi. c. cum ab ec
clesiarum vel obicitur si
nt. Deinde querit et si
nit. Oppo. cu glo. e
unde que iudices iste
possit se intromittere
cu pena in^co intentum sit
suspensa Solucio ut
in glo. que hic soluit
qd per hoc promittit in
in pena illos qui nolunt
concordare et ne culpa
eos constringat negociu
prorogari eos malicia
cohercenda est s; si
si arbitri no concordant
per malicia^a ut negocia

progetur videtur quod idem
est quod iudex potest eos com-
pellere, quod precedat alia
patent in glo. sequitur

P. et G. Inferior
delega-
tus personas in rescripto non
expressas etiam de consensu
partium non potest prorogari et
dividitur primo ponitur
querela secundo decisio ibi
in nos tamen

Casus. Cum duo
mercatores P. et G. literas
impetrassent a domino
papa ad abbatem sancte
Genofefe cum clericis lau-
dunen. super quibusdam contra
ipsum episcopum, quedam
summa pecunie quam ipsi
sibi mutuaverant promisit
eis persolvere certo termino
et loco, et illa non persol-
visset pendente causa quod
laycus solvens non consis-
teret de iurisdictione abba-
tis, nec comprehensus in literis
cum episcopum impetratis
etiam consistens debitor
dictis mercatoribus volunt
in se prorogare iurisdictionem
dicti abbatis et obligatur
coram abbate super dicto
sub pena quod concederet in debita

si non solveret illis pe-
cuniam in certo termino de-
putato, tandem veniente
termino, et illo non solvente
abbas laycum illum ex-
communicavit, et ipse tandem
intervenit dubitabatur
an sententia tenuit vel
non. Videtur ipsa quod non
quia prorogatio non tenuit
quia inferior delegatus ad per-
sonas in rescripto non
comprehensas, non potest exten-
di vel prorogari

Nota quod victori ipse con-
cedit persona, et non lo-
cum sed interdictum egresso
locum et non persona sit
defensa contra romana
ecclesia in [illegible]

Nota quod persona potest se ob-
ligare eo pacto ad
summam centum pacta

Nota quod delegatus est inferior
alio ordinario non potest
cognoscere de causa proroga-
ta in se tamen in de-
lecto personas in rescripto
non expressas

Nota quod inferior delegatus
etiam de consensu partium
non extenditur, et ad hoc
allegatur quia delegatus
est stricti iuris ut in c.
cum olim

Oppo. et vide quod inisi
delicta pt progari de
e. Cum olim Solucio
hoc verum personas hic
positum soluit quod in hoc
con pt progari ~~ratione~~
~~aliquas~~ ~~ro~~ alias ro
ut ibi
Sed contra hanc solucionem
opponitur, et vide quod ecclesia
quo ad personas pos
sit progari de e c l
Solucio Illud sit non
ex vi progacionis sed
racione commissionis iurium
accessorii que uno co
misso omnia committuntur
Item oppo. ff. de m
di. l. s. C. de mr om
indi l. i. Solucio contraria
locuta in iure communi ordi
naria sed hic de delegato
Quero circa hoc. c.
primo quid sit proga
cio, dico quod progacio
non est aliud quam ex
tensio alicuius iurisdi
ccionis de
tempore ut ratione persona
rum vel loci vel temporis
vel alio modo ad aliud
vel ad alias personas
vel ad aliud locum
vel quid simile Et exo
emplificat ut in glo. super
verbo progacio in qua

ponit exempla de
progacionem iurisdictionis
eodem modo fit progacio
eciam in arbitrio prorogat
enim compromissum ff. de
arbitr. l. non ex co
ite locacio. ff. locati
l. ite quale et sic de
alijs
Sed queritur an sit una
progacio vel plures dicendum
quod una est in genere cognominata
nata colli et ex desti
cionem statutum dicta ob
sint sunt plures in specie
pt aut fieri diuersis
progacionis multiplicitas
que dicetur respectu
ad progacionem iurisdictionis
de qua principaliter hic agi
tur glo. ponit tres
species. de tempore ad tempus
de re ad rem de persona
ad personam et de hijs ex
emplificat ut patet in
glo. Alij addunt quartam
de casu ad casum, de
qua de app. c. l. ho
c. Immo. ff. de can
vt quod non sit proprie
progacio sed extencio
commissio de hoc nota
de c. prudenciam in prin
Item queritur quod requiritur

in progacon[e] iur[isdicti]o[n]is
solo v[er]bo vult q[uod] co[n]se[n]
sus v[tr]iusq[ue] partis; taq[ue]
duo ite[m] co[n]sensus iu-
dicis et t[er]tio s[ed] alii dicu[n]t
q[uod] suff[ici]t indicio[rum] no[n]
contradic[er]e Et hoc e[st] v[er]u[m]
s[ed] tamen ad q[uod] p[ro]mitt. glo
s[ed] hoc e[st] v[er]u[m] q[uia] in
d[e]leg[at]o no[n] contradic[ens] s[ed]
p[re]sens i[n] ca[usa] progata
tacite videtur co[n]senti
re et co[n]sensus taciturus
est suff[ici]t in p[ar]tib[us] ol[im]
e[st] C[um] olim
Queso utru[m] quelib[et]
iur[isdicti]o sit proga[bi]lis et
hac q[ue]o[n]e[m] possumus di
uide[re] in duas ut p[ri]ma
q[ue]reamus de ordinaria
ad qua[m] r[espon]deo q[uod] sic
ut in glo
Queso s[ecun]do de iur[isdicti]o[n]e
d[e]l[eg]ata ad qua[m] r[espon]deo
eodem mo[do] p[ro]ut ib[i] alle
gata in glo. q[uod] tenet
progatio[n]e p[er]sona[rum] s[ed]
d[e] p[er]sona ad p[er]so
na ut hic in tex[tu] q[ua]ndo
ab ind[e]l[ega]to datus est ad
c[er]tu[m] genus ca[usarum] ut s[u]p[er]
civilib[us], utru[m] e[ius]
iur[isdicti]o possit progari ad
aliud genus ut sup[er]
criminalib[us], dic[un]t q[uod] no[n]
q[uia] proga[ti]o d[icitu]r fi[eri]
p[ro] eu qualit[er] sumi iu
risdictio[n]is s[ed] extendo
ad alia sp[eci]e[m] no[n] e[ss]et
progacio, v[er]u[m] sicut i[n]te
lig[en]da homo no[n] p[otes]t
c[om]p[re]hend[er]e indiuiduu[m]
o[mn]i[u]m ita sp[eci]es iur[isdicti]o[n]is
causa[rum] civiliu[m], no[n]
p[otes]t extendi ut c[om]p[re]he[n]
dat cau[sam] c[ri]minale[m]
C. de testa[menti]s l. testa
me[n]tu[m] S[ed] quid si in
d[e]l[ega]to h[ab]ebat p[otes]tate[m]
i[n] civilib[us] et c[ri]minalib[us]
utru[m] p[otes]t i[n] eu[m] proga
ri iur[isdicti]o, q[ui]no ad ali
a[m] ca[usam] c[ri]minale[m], de
hoc p[ri]mo in c. de can
sis (?) d[ici]t e[st] tractat plu
res ~~opiniones de quo~~
~~q[ue]o[n]e~~ Quida[m] dicu[n]t q[uod]
no[n] l[ice]t proga[ti]o, q[uia]
in c[ri]minalib[us], attendi[tur]
publica utilitas ut c[ri]
mina no[n] maneat i[m]
punita s[ecundu]m q[uod] d[icitu]r de fa[mosis] (?) q[uod]
ut fame (?) alii tenet
c[ontra]riu[m] quod est verius
et p[ro]ba[tu]r C. ubi de c[ri]
mi[n]e agi op[or]tet l. i
Queso an i[n] sp[irit]ualib[us]
iur[isdicti]o possit proga
ri r[espon]d[e]o p[ri]mo distingue[n]do
int[er] foru[m] p[er]so[n]ale et
contenciosu[m] d[e]l[ega]to d[e]

opiniones

q no est locus proga
com. s. de pe et re
omnis Et hoc vz r
spectu progaois compl
e, tacite aut valet
progacio vt si quis
recedit de vna pro
chia et moat in ali
a, fit de foro pmali
illius sacerdotis ad
quem transit. s. de p
rochi c. si. Item fran
gt hanc no esse pro
rogacionem sed pocius
vera et validam iurisdi
cti licet mutare do
micilio de sepul. Cum
quis li. vi. Item si tu si
ri concedit, dicat pmo
m dicto c. de causis cm
aut consuetudine ptatis
ligandi et absoluendi
vt si quis vult pro
gare vt possit excommu
nicari vel interdici aut
ptatem cognoscendi et
diffiniendi an sentencia
contra eum lata fuit
iusta vel no pmo
casu no tz progao
sed in scdo casu sic
Et hoc idem tenet host
Et eciam hoc hic in si
tali. Item fran. Vz contraria
obmittatis. Item quod
dictu est. Quis fiat

rogacio
progacio tacita
Queritur vtrum si tu psona
tacite fieri possit. Solucio
aut psona in qua dicitur
progao est omnino alterius
qualitatis vt qua ~~sit~~
~~progao~~ no pt contra
iurisdico indicis et tunc pz
quod no valet progacio
vt si clericus vult progare
iurisdictionem laici in se vel e
contra eo quod tunc aliud
no est omnino diuersae qualitatis
nec repugnantis iurisdictionis
iudicis et tunc aut iudex
est iurisdictionis ordinarie
et pt progari aut non
est ordinarie iurisdictionis
vt delegati cui ~~proga~~
solum licet iurisdictionem spe
cificatam in ea sibi commissa
et tunc progao no tenet
vt in speciali allegatis. Item
sed diuersitatis quia iurisdictio
ordinaria est largior
et extendenda, delegata
stricta et restringenda. Vide
Item olim
Item vtrum progao cu
sit in ordinaria p no
subditos, in indicat
locum suo, quod pt expl
illi iudici ne cognoscat
Et vide quod no, quia ille
posset cognoscere quod omnis
subditi vtrumque sit illi

subtraheret, seu tamen
non sit in eodem potestate, Si
de iurisdictione seu iudicis qui
iudicium reddat in ma-
tu. l. de iudic. c. Re-
lucet dominum est contrarium
quod illud prorogacio ale-
que permittit ff. de iudi-
c. l. ad eum dominum quod in
hoc attendit prorogacio
quia non est in potestate
rei, eius qua gubernia-
[illegible] si utraque pars consentit
ligare eorum ordinatio
illis tenet aut de lege
et sic patet de proroga-
tione iurisdictionis tenetur ad
hoc videtur glo. ut patet
in ea que dicit quod titulus de
electi hodie standum est
c. Statutum [illegible]
in illo li. vi. de rescriptis quod
[illegible]tu ordinarii singulari
inde procedit prorogacio
quia non potest cognoscere
vel iudicare contra simi-
lem vel superiorem de
consti. c. si. li. vi. fallit
in casu cle. unice de
fo. compe. tamen de con-
sensu iudicis altius su-
periori posset ibi cog-
noscere et tenet proroga-
tiones de prorogacione
de tempore ad tempus [illegible]

plene dominum ut d. c.
de causis, valet enim
iurisdictio communis in personam
delegati in casu quo
prohibuissent delegantes
prorogationem, sed qualis
est iurisdictio prorogata et
dicit glo. quod sit ordinaria
quia lex fundata ale-
gere, que tamen non [illegible]
tute ipsa est contra sensu-
um licet approbata a
lege, et ideo glo. me-
lius dicit et vult quod est
eius qualis est origi-
naria que prorogatur
et tamen [illegible] est, quia
ex quo prorogatio est
quedam extensio ut d.
dictum est ex extende-
ipse rem habet sed sine
mutatione nature rei
Item quero quid si
in rescripto erat clausula ap-
pellatione remota, in
quod in iurisdictione pro-
rogata procedit eodem ma-
do et vult glo. quod sic
quod est verum ut supra iam
dicta et per hoc quod ipsi
se faciat. l. de muni fe-
cit et ibi notatur
quid si delegatus re-
nuntiat ad se delegatum
iudices potest procedere in
causa probata ita quod est

illa dicat ad se rno
casse. Iaco. de stane
tennit q no ff de b
bo obli. Si quod ar
bitra. vel psona no
recedit p. tenuit q
prorogatis videt
venisse contempla ad
delecti sicut qui a
git sup pnt videt
habe contempla ad
dnm et hoc vide ve
rus fiat de consue
tuo Et ideo dicit fidem
q si delegatus reno
cat ad se delegatum te
net sit adem deno
luas se ptate pro
gate no ad effectum
ut q reno sat s ut de
leget

Quero an prorogari
de tpe ad tempus sit
pt glo. dicit vel pe
c de caus vel de in
nfidiae delecta sed
psti dicit qc vin ut si
hoc sit inhibitu in
respecto ff de iudicio
l. v. l. Si et iudicat
de ordinaria vo dicat
host q no sic pro
gat. et hoc tenet ex
tui na q no sit tpe
tua z sic prorogacom
no facit et ut quo
ad subditos conc

vo prorogare potest et
durabit prorogata cau
si cessat ordinaria ut
tedit ex causa famd
et de hoc plene pri no.

Quero an in distribu
cionis locum heat proro
gaco q sic intelligendo
iudex sit alio habili
tu ho sic distingue
quecumque de prorogacione
facienda p hominem aut
p legem vel canone
In primo casu refert aut
quando de iurisdictione seu pta
te in foro penali au
te in foro contencioso Si
in foro penali et tunc
aut quando vtrique clericus
possit prorogari in laycum
et dicit q non. Ratio qua
laycus no est capax
huiusmodi iurisdictionis cum no
pt habere ptatem clavium
ut in c pastoralis. de
off ordi. in fi glo. quod
casu in fi et host
cam et desolung extra
de sepultur li vi q ethe
dra sup vbo gtsll
in clementina aut q
in possit prorogari
in clericum Et hoc d
aut iclicu no hente
neos seu ptate clavium
ut e quando in for
dote et te leden qua

ab in sinore sacerdote quod
absolui non pt xxxiiij q
iij nonn et l. i de sepul
turis prochidrio et de
sen exco inp et de
pe di l. debitum lig
in ciuitate constitutus
clico simplici et cain
laycis tonsuri possit so
lum quo ad regna pe
nitentie declaranda ut
nouit host et vm dy
in c. pastoral de off
ordinarij aut quod
inde pt prorogari in
clericum secularem clericos
scilicet in sacerdotem et
idem quod supra de consensu
et licet ab plati h̄ito
non ut s de pe et remiss
omnis utriusque s ex gen
aut et fere primo. De
de causis in glo proroga

Queris ~~an prorogatio~~ prorogato
tempore durat iurisdictio
prorogata dico quod tanto
quanto durat principalis. Et
hoc est verum in generalibus
prorogacionibus propter in
rogacione ad aliud tempus
prorogatum, quod tunc ipsa principalis
iurisdictio prorogata durat
ultra quod alia duraret
s. c. de causis. Et hoc
intelligendum est quod fiat
rogacio an tempus elap
sum, quod tempore finito

deleta est qui prorata
persona

Queris utrum in causis pro
gaciones sufficiat consensus
procuratoris dominus tractibus ps
idem in c. primo de hoc in
c. primo de arbitris et ex
cepit Quid in arbiter sunt
ter cum dicta prorogacio
prorogandi commissa est, pt
illud semper prorogare
idem quod non semel
tantum nisi aliud sit ex
pressum ut in c. pe
lo vi allegato Quid ex quo
dixi quod in spiritualibus
non valet prorogacio quo
ad tradendum potestatem
coniurandi

Queris in quibus possit pos
sit prorogare qua ad
remedia c. sacro de
sen exco et eius solep
lum tunc videt host quod
non, alleat de foro
compe c. diligenti

Quid in quibus ad inditem
pt appri quod clam non
est in recepto appone
remota, sup prorogata
inp et vide quod non
ex quo pos consensit
in eum q, idem est
quod pl ex consensu
de appi licet non pos
sit recusari quod recusacio

fundat sup' sussicion
cui post ... intitulauit
consecrando in eum sed
appo sup' grauarie
cum apponi non renun
ciauit consecrando in
eum, consensit eum in
eum sub spe ut inste
procedet et non grauaret
et

¶ Certa materia hic glo.
eo quo hic, lo., licet
obligauit se ad pe
na, si non solueret certo
loco

¶ Quero unquam teneat
hoc obligando uidetur
glo. quod sic. Et eo quo
glo. dicit quod possit pe
tere per offi. iudicis uel
esse quod non satisfaciat
in certo loco ut ff. de eo
quod certo loco. Item quid
uenit sub isto intellec
tu, quod in hoc non
solum uenit res de qua
bi, sed etiam lucrum ff. de
eo quod certo loco l. iii
§ ult. et l. iiii et fi.

¶ Glo. sup' uerbo finaliter
Quid ultimum quomodo pos
sit se obligare sub
pena expensarum uel
priuationis beneficii ad ali
quid faciendum uel dimit
tendum et uidetur quod sic

et hoc uiii superiore ...
ratu ... Glo. statim
sequens infert eo ...
quo ad hoc ponit ...
... ... dilecta et
ordinaciam

¶ Glo. ult. quam. Circa ex
pedium in ma. distin
guo [illegible] progacos, de
quibus arguit pro et
contra et soluit inst. si
dicit de prorogacione clerico

¶ Ad expedicionem glo. s[illegible]
querendum quot sunt species
prorogacionis et glo. s[illegible]
uidetur quod tres, scilicet de
tempore ad tempus, de re
ad rem et de tempore ad
ad personam, et eo ampli
ficat glo. ... Et idem
not. glo. C. de iurisd.
om. iudicum l. fi. ...
est quarta de loco ad
locum. Et aliqua addunt
quintam de causa ad causam
ut ff. de appell. c. si li
bello. Sed ut dicit Inno.
... e de causis quibus
... e obtinuisse co
... professio in
ut non ... e prudenter
et pro hoc facit ff. de
an. quod dictum est l. ...
i [illegible] quam e inde...
... contracta et ...
... ... e ... et ...

decanus ... ponere apposuit
et sic non obstante ... pro-
gari imperatorem quia habet
... in progatiuo non ...
locum in archiepiscopo de
se ... concilio pos
addi et scripta ... decreta
... ad ... tamen
... sub proga
... de re ad rem
Hostiensis alter distinguit di
cendo duo esse genera
hominum scilicet clericorum et lai
corum ... duo sunt
... est ... inferio
... ordinaria et dele
... et vtraque ... ec
clesia et secularis ...
... est proga
... et ... episcopi
... quadrupli
... de tempore ad tempus
... in glo. et de hoc
... Hostiensis in summa c. ti.
... quibus modis

Cum incessim

... maior xxx anno
... a quocumque potest dari
delectus minor non non
nisi ... consentiat in
... et annum xviii
compleuit ... potest ... a princi
pe delegari

... casu ... annos
xxx annos ... que
... potest dari
ad causas delectus videtur
... si non
compleuit annum xxx et
videtur quod non potest dari
delectus nisi a principe
nisi ... sicut ... illa
consentiat qui annum
compleuit et ...
... breue est et non
... et ...
ca dicta ... ibi ...
... ibi ...

Nota quod ad ...
quod ... delectus ab
alio quam a principe re
quiritur quod ... annum
xxx

Nota ... abb. ca dicta
... quod maior xxx
annis a quocumque dari
potest delectus ... quod ma
ior xviii annis ...
datur delectus a quo
cumque de consensu par
tium quod principe ...
quacumque etate potest da
re delectum

Nota quod hic annus inceptus
non habetur pro completo
... non quod ... impe
dimentum esse ... de ...

in glo. in i(n) p(ri)n(cipi)o et o(mn)e
s(ed) p(ro)babilitate et host(iensis)
i(n) su(m)ma e(odem) ti(tulo) § cu(m) possit
Item no(n) est maiorem
viij annos p(otes)t dari de
lectis p(re)b(end)is sicut q(ui)
seruientib(us) i(d est) q(ui) sunt
etatis delegari nouit
azo in su(m)ma C. de iudi
(ciis) § ij. Item q(ui) p(re)positus
p(ro) dignitate delectus est
maiorem xxviij annos
ff. de re mil. gen(er)ali
(et) q(uod) dubitatur non
est de hiis quos q(uos) (episcopus)
p(re)positus elegit xxv
q(ui) iiij (?) aut(em) dicit in
di(gnitate) et vide crimen
sacrilegij. co(n)tra hoc dis
pe(n)sare ut in auth(entica) ut
iudices sine quo q(uo)q(ue) suf
fragio § eos coll(ationis)
Queso utru(m) ille qui
caret annis xxv possit
sit dari delectis p(re)
b(end)is int(er) (?) q(uo)d q(ui)bus
eo quo s(em)p(er) fuit
p(er)mitti(tur) (?) i(n) (?) im
tus dari p(ro) delectis
uidet host(iensis) q(uo)d si non
est maior xxv an
nos alias non (?) immo
in hoc q(ua)si contrarium q(uo)d
est verum eo quo hoc

p(er)mittit(ur) q(ua)mvis e(st) bo
ni (?) p(otes)t potuisti h(ic) (?)
hoc n(on) est in ap(er)ione
delecti an co(n)ceptat (?)
s(ed) hoc i(n)fert ad delecte (?)
Queso an d(e)ctu(m)
p(re)cess(it) sicut (con)sentie(n)
(?) host(iensis) de s(?) et re
mil. § ij q(uo)d (con)stitut(u)m
etatem delecti s(ed) si i(n)
nouerit delegatio n(on)
h(ic) q(uo)d est viij q(ua)m
no(n) dum (con)sentire (?)
pone q(uo)d datus fuit (?) no(n)
q(uo)d i(n) pendente ta(men) sit
maior, (?) q(uo)d n(on) suff(icit)
ibi cu(m) pendeat mi(nor)
ibi dari potuisti q(uo)
not(ari) C. spe(cul)atorem de a(?)
facto maiore p(re)dict(o)
(con)cessio n(on) (?) de arb(itris)
§ j. (?) Quod (?) s(ed) p(re)de
te
Queso an p(re)positus (?) (?)
sit de p(ro)batate que(stionem)
delectu(m) et vi(de) glo. i(n)
tire q(uo)d non s(ed) soli
ultimo et p(re)bend(um) s(ed) de
co(n)ti(nua) r(es) no(n) inde Queso (?)
(con)suledbat, ff. de re mil.
(?) cu(m) p(otes)t resisti
ne(c) debet dispensa(ri)
an ille sit dignus q(uo)d e(st)

ipse elegit vel quia in
iudicio est iurisdictio vel potestas, de
quo nota C. de consti-
tucionibus in capitulo vel Conclu-
dendo aut tota ista ma-
teria, dicendum quod aut querimus
primo possit esse arbiter
compromissarius racione etatis
et tunc requiritur annus
xxmus, ut in glo. aut quis
possit esse minor, et tunc
aut queritur de ordinario
aut delegato, de ordinario
ff. de arbitris Cum
lege, de delegato distingue
ut in textu, quia aut fuit
datus a principe, et tunc
aut sciebat et omnino stabitur
aut ignoravit et tunc non
si delegavit si erat im-
pubes, quia tunc presumitur
quod princeps non dedisset
illud delegatum, aut ab alio
quam a principe Et tunc
aut preficit annum xxvm
et tunc potest dari invitis
litigantibus, aut est citra
annum xxvm, et tunc a partibus
non consentientibus et dari ne-
quit delegatus, aut consen-
tiunt et tunc eadem quod fuit
supra
Sed contra hoc standum
est textum, quod requiritur
si descendit xxvm annum

sextam
Glo prima allegat quas-
dam contrarias, sed unum
solum et solvit infert
glo. quod littera que dicit
annum peractum, quia non
sufficit annus inceptus
sed totus hoc
Oppo. ff. de min. et
l. honor. l. ad rem publicam
ubi annus inceptus habetur
pro completo Solucio ut
in glo. Solvit glo. quod
illud loquitur de hiis qui
rem publicam administrant
et de decurionibus qui
causa favoris admittuntur
sed hic de iudice delegato
Et de isto contrario nota
de elec. Cum vacasset
et de elec. Indempnitatibus
in prin. li. vj. vel potest dici
et quod hoc dependet
mere a principe nec
potest reddi ratio precisa quare
alibi requiritur annus com-
pletus et alibi sufficiat
inchoatus
Glo ultima ponit casus
impeditivos iudicium scilicet ne-
cessitas et mos, de primo
quo ad impuberes arguit
a contrario et illud declarat
ultimo quod obviando et
deinde solvit vel glo.

q quidam non possunt esse
iudices propter impedimentum
nature ut surdus mutus
furiosus et impubes
Item alij propter im
pedimentum legis ut infa
mes Tercij propter non
hibentur quia civilibus
non funguntur officijs
ut femine et servi
Sed contra illud quod dicitur
de impubere opponitur
arguendo et videtur quod
statum cum quis efficitur
pubes possit esse
iudex et deputari
delegatus ff de iudi. l.
Cum pretor iij q. vij
Si tria Solutio ar
gumento istorum iurium non
habet locum ex quo
hic contrarium est expressum
et in l. Consulebat
ff de re iudi.
Item oppo. et videtur
quod saltem cum pro
veniat maior xviij
annis posset dari de
legatus per dicta l. Cum
pretor Solutio glo. quod
illud quod ibi dicitur maior
debet intelligi dummodo
sit maior xx annis
Sed unquam princeps potest
deputare iudicem

quod delegatus non delegatus
dictum est supra Item
glo. arbitri debent esse
xx annis Et inde
queritur de racione dubii
ex quo iudex est maior
et dignior quam arbiter
quare maior etas re
quiritur in arbitro quam in
iudice et quare admit
titur arbiter infamis et
non iudex Glo. sol
uendo duas rationes que pa
tent in glo.

Vnus delega[torum]

Breue est vel ratio varia
hoc dicit plures plurium dele
gatorum vel arbitrorum
tenetur semper per mortem v
nius ex eis non potest eorum ex
pirat iurisdictio aliud per quosdam
ex forma
Casus in tumulo quod ...
fuit quod si plures de
legati dantur simpliciter aliquibus
quod tamen decedet tunc
illa facta quod si non omnes
nunquam unus mortuus vel
recusato aliorum potestas
expirat videt ...
Sic est idem in arbitris
est ...
Nota quod plures plurium
simpliciter commissa expirat

uno mortuo Et nonter
dicis simpliciter quod aliquando
delegati uel arbitri dat
ri dicis, et tunc stamus
dispositioni clausule que pru-
dentia et c. Cum plu-
res. li. vi°
Item nota quod impetrato uno ex
pluribus compulsionibus que of-
ficium impediunt et sibi
quam faciunt nota de eo
[illegible] pber [illegible] c. in glo
[illegible] li. vi°
Item nota quod hic quo ad
[illegible] c. conuenit
delegati et arbitri [illegible]
sunt [illegible] de arbi. c. [illegible] li.
vi°
Item nota casum ex quo
[illegible] mandato delegati
[illegible] nominatur [illegible] c. [illegible]
textus
Item nota quod verba [illegible]
[illegible] operantur, [illegible]
[illegible] cum clausula que alio
[illegible] data expiat
[illegible] de [illegible] c. [illegible]
[illegible] li. vi° Et hec
[illegible] omnia ponit hic
[illegible] in nouella
Joh. An. et vide quod [illegible]
[illegible] hic dicitur [illegible] de ar-
bitris [illegible]
titulum Goffredus [illegible]
pluribus conuenit dele-
gatis et arbitris quod [illegible]

[illegible] est [illegible] in [illegible]
c. [illegible] et [illegible] et in aliis
ideo contraria sunt hec
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
Item Joh. An. [illegible]
abbas [illegible] ibi sunt
delegatio facta dignitati
[illegible]
Item Joh. An. ad idem de
[illegible] de testa. li. vi° [illegible]
[illegible] illud est speciale
in executoribus testamen-
ti fauore ultime vo-
luntatis ut uno mortuo
alter exequatur testa-
[illegible] ubi dicit quod in electionibus
et postulationibus et a-
liorum spiritualium [illegible]
[illegible] pluribus [illegible] in
[illegible] sunt deputati
non [illegible] solidum [illegible]
[illegible] eligere [illegible]
[illegible] solum [illegible]
Item Joh. An. ad idem
dec. [illegible] duobus [illegible] de
[illegible] li. vi°
[illegible] ibi loquitur
de pluribus [illegible]
ad [illegible] spirituales, quod
[illegible] dant simpliciter
[illegible] dati in solidum
[illegible] ibi dicit [illegible]
[illegible] in alio casu
Item Joh. An. ad idem
[illegible] cum [illegible] competit

q

plurib9 tunc competit ei9
in solidum ut ff. e. prude
ciam in prin. et ibi dicit
in glo. in Solu. illud
loquitur de plurib9 ordi
nariis hic delegatis

Item oppo adhoc q
dicitur de arbitris de eo in
de arbi. li. vi.o ubi h
processu unius alt9 ar
bitrum absente Solu
co hodie statuti illi c.
et ei9 limitacioni

Quero numquid i delegatis
qui habilitent etiam non a
partis parte locum habet qd
hic dicitur dicendum q sic q
subest eadem ratio Item
q hic loquitur simpliciter
Quid in arbitris iuris
habet locum dicendum q
q sive cessant dele
gati sive arbitri stat
decisio et de hiis quo
sunt respondi dictum est
ff. e. suspicionis

Glo. puta pt statim
q qualiter probatio si aque
fit ratio unius iuris dice
tio q per mortem unius
delegati vel arbitri ex
pirat officium collegarum
videt quia alter si
ne alio procedere non pt
Quid ex quo hic dicit
de impedimento prout est et
videt q sic et de hoc

ponit aliqua ex quo vi
si officium infamis uel
remone ut suspectus
vel si officium intrinsece
fuerit aut quodcumque alt
impedimentum perpetuum re
cuo si fuit temporale vel
quia excommunicatus tunc non
non desinit esse iudex
sed suspenditur ei9 iurisdictio
ff. e. c. ii. eo. tit. li. vi.o
hoc dicit specialiter pondera
valde contra delegatos
quia hic patet
q uno ex plurib9 de
legatis mortuo conti
nuatur iurisdictio que h est
in solidum apud omnes
contrarium nota ff. e. quia
quorum pondant plurimi
effectus cum eadem ff. e. d.
vel non resideat ra
tum Et ideo eodem m
contingit iurisdictio per mor
tem unius sicut non
esset in solidum apud eos
parum et ut in uno ca
in effectu hoc iuris dicitur
apud eos in solidum q
quo non fuerit concurrit
in solidum ff. e. c. causam
quod arbitri autem fuit
q dicitur q morte
delegati cessat iurisdictio
aliorum dicendum q sic h
in casibus tamen notatis

Tercio an id quod dicit sit prise et simpliciter verum an habeat exceptionem uel exceptiones. Dicendum quod habet exceptiones, quarum una ponitur in textu, quam glo. repetit sic: cum in rescripto uel in commissione est clausula quod si non omnes eorum etc., nullo tercio non ibi est clausula uos uel alter etc. ... Cum pluribus ... Tercia causa quando ... dignitati ... mortem illius ... non expirat ... Quarta quando delegatus mortuus ... subdelegatus ... et quartum ...

Quarto quero quid de morte litigatoris ... expirat delegatio uel commissio ... si non ... fiat mentio ... litigatoris.

Rubrica

Delegatus ipse potest subdelegare licet sit datus ex officio uel de consensu partium, uel ... clausula quod si non omnes

potius interesse, tunc cum altero etc. Habet primo ... cum committitur negocium personaliter exequendum ... illud alteri delegare ... de consensu partium ... sit ... officium uel factum ... utilitatem, ut cum mandatur fieri inquisitio uel pro ...

... alteri ... et sic subdelegare potest delegatus ipse licet datus sit ex officio uel de partium consensu uel cum clausula quod si non omnes, tunc cum altero etc. ... potest ... tunc committitur negocium personaliter exequendum, fallit in duobus casibus ... commissum ... in duas partes ... Dicta ... utrumque ... in duo ... ibi ... Tercio instabat quod si alicui mandatur ut personaliter aliquod negocium exequatur ... potest alteri committere suas vices ... de consensu partium

nisi in ffbus casibus q°
ista sunt actu co
missum est expedire cru
cem, ex qua aliquas
uel absolute pete ut
primas vnusq, ut ne
ille comitte talia a
lijs uel illi videret
q nō, q̄ ipse non
est eis comissa sed
certu ministru
¶ Casus in fine et
questio fuit primo q
si dati fuerit tres in
dices ad aliqua causam
quos tres dati fuit
ex officio ipse uel de
cui consensu preium, in
quid ic fratres ut alii
comitte vices suas
videret q istabat
tam Quid si dat eps
iudices cum alijs cum
clam q si non omnes, tu
fuit epe cu alte pce
dans et mandatu apli
cu ex equarit vnus
ut primus subdelegare
viudi q et sine eis
subdelegato alij non pnt
procede
¶ Nō q sedes apia cu
delegat causa, p hac
intendit puri spondere
negocijs et non pso
nis, quasi dicat q nō

dat aliquam delectum pso
intendens cu honore
si ut negocium, debite ex
pediat, ro reddit in p°
fine glo e qua rem
tua ubi lege ipon
C qua legatum l, ij
¶ Nō de delegato p quida
to qui dat p tercio, p
pedit sin tale cre
dam cu utraque pro
pter et non convenit
iudicibus impetrandis, p
utraque pro eligit fui
tur cum eis, ex officio
dat tria et ideo diu
datis pro qui

¶ Nō q delegatus a princi
pe subdelegare, ut c
tertio ubi de hoc
¶ Nō de dictione idem
importat personam eidem
statum dispositionis
nō ut de ipsis Cap
¶ Nō de ecclesia prelato
q si non omnes tu sui
epe, de qua ut c
rem
¶ De quo nō q sine
electis uel eis subdele
gatum delecti non p
pelectus tamen po
tu alte istos procedere
et hoc innuit ibi
¶ Nō q Mor aut
porta in rescripto tradit

ta forum, cui committit pa-
in fauore non tradit
immo formam substantialem
et hoc non .ff. e. prudentiam
tiam in pri. § j. immo.
et expresse hic probatur, quia
sit de consensu partium re-
mitti, et intelligo ex cer-
aate
Sed quod cum talis clausula con-
tinet fauorem publicum, re-
tradit formam substantialem
et imprescriptibilem ut
in v. preterea iuncta glo.
super verbo inquisitionem
non vult, tunc non sufficit
partium consensus in istis
casibus, ex quo in eo agitur
de utilitate publica utilitas
et per hec duo non obstantia ha-
bent solum fonco dubitandi et
decidendi
Sed quod ff. Ceteros qui in-
iunxit iniuster non subdele-
gat. Et nota quod licet
plures casus in quibus quis
certo modo iniuster ut quia
committitur alicui predica-
re crucem exigere vel
absolvere ut in textu
Oppo. contra preterea summa
capituli de suppl. negligentie prelatorum
in pluribus clausulis hoc de-
cidit, quod delegatus a principe
non potest subdelegare .ff. e.
super quoniam et c. pastoralis

et in c. Sit debilitate quod
hec clausula est superflua
Solutio hec clausula con-
tinet aliquid in facto propter
quod dubitabatur, videba-
batur enim quod ex quo hic
de gratia consensu partium ut
ex officio ipse daturus erat
dele. quod non posset sub-
delegare, quasi in hoc
esset electa eius industria
ut .ff. e. .ff. ad. aut. et .ff.
Ceterum. Et hec potuit
esse ratio dubitandi et ratio
decidendi ponitur in textu
Quia si aliud non ap-
paret tunc ipsa intelligitur
considerare causam, et non
personam cum delegat.
Item oppo. ad id et videtur
quod nullo modo possit sub-
delegare, ex quo hic e-
rant plures iudices
tunc non sic processus unius
sine aliis, nisi adiec-
ta fuit clausula quod si non
omnes etc. Solutio ut c.
quidam .ff. e. quia iudice
locum potest subdelegare
alius cum practica surgit
a lege et non ex officio
iniunctos
Item oppo. contra dicta
in .ff. Item quoque que
prelatum prelatos, videtur
electa industria persone

q° no pt subdelegare ut
i. duobus § proximis
Solutio posset dici
respectu ad negocium
q ad personam ut d. di
vi

Item oppo con in g
so aut. Et vide q est
quo prescriptionem possit
subdelegare d. de elec
ti(?) et c. Si compro-
missarius li. vi° Sola
aliqui potestas providendi
competit iure proprio ta
canonici ... elige
de iure gm possunt
hoc expedire per alium
sic est ... ...
... i. de elec. Si
confirmacionem li. vi° et
i. de officio deleg. Co-
stitutus ubi patet de pre-
visione q subdelegatur
et sic procedunt contraria
aliquis q petit potestatem
providendi iure alieno
et tunc non subdelegat
tamen eius industria
sit electa ut hic

Con. hanc solutionem
opponit et con. ...
et vide q etiam delegatus
ad providendum possit sub-
delegare i. e. c. cum li-
vi° ubi dicit q delega-
tus ut provideat pre-

cise subdelegare, si non di
ut provideat aliud, nec
expressa persona, non sub-
delegat. Solutio ut hic
causa distinguitur est an
mandetur provideri certe per-
sone expresse an incerte per-
sone: in primo non potest subdelegare
non ratio que ... certe
non confert electa ...
sa persone. S° sic

Item con. decisionem ... ec-
cles. et vide q in omnibus
casibus de quibus in tex-
tu ... de providen-
tia i. commissarius in
sit ... q dele-
gat cum ... q ...
expresse debet fieri cum
cause ... i. de ...
... sacro sic et
absolucio etiam ... de
... sicut dispensacio
l. q. vij ... et
de ... or. dilectus Co-
lunc ... q talia pot
committi cum ...
cum ista committitur ...
tunc ... commissa
cum ... et tunc pot
subdelegari, fat ...
b. ti. Sed ... predicta
... committi tunc
... ... et sic ...
textus in ... Et ideo ...

de off. [et] po
delegati

intelligit hostiensis, quod dicat
de excommunicacione, quod ipse
committat de causa tali ipse
quam debebat quidam ex-
communicari, et mandaret
iudici in scriptis alicui ut
excommunicaret illum, vel excommunicatum
denunciaret.

Item opponitur ad idem quod
plectitur, quod potest quando ipse
causa potest per alium ut in re-
gula Qui per alium li. vi.
Solucio ibi habet locum
in regula sed fallit in istis
libris penalibus de quibus
hic vel melius alii quod
per aliquem ipse iure proprio
exercet vel aliquis
iure alieno tamquam de-
legatus et tunc non habet locum
quia iste nichil habet
proprium.

Sed contra istam solucionem et
contra textum opponitur de c.
i. de procuratoribus in vi. li. vi.
ubi procurator substituit
qui tamen habet potestatem
ex iure alieno. Solucio
aliud in procurare procuratorem
aliud in mandatario habente
rem propriam quod tunc ipse
pareat.

Item opponitur contra litteram et
videtur quod ille qui habet
potestatem procedendi possit com-
mittere, i. de off. or. pastoralis

cetera. Solucio ibi de or-
dinario qui habet potestatem
iure proprio, hic de delegato
qui habet hoc iure alie-
no quod notat glossa ii. de
off. or. Si episcopus li. vi.
Item videtur contra quod
qui habet potestatem delegandi
possit committere
i. de off. or. c. si. Solucio
ut statim dicitur quia ibi
loquitur de habente potestatem
iure proprio ut tunc penultime
gl. vel iure ordinario
de quo ibi in glossa.

Nota prima prorogatio quod
quamquam unus delegatus potest
cogere illum, cum subdele-
gatus ad suscipiendam sub-
delegacionem sine suis colle-
gis videtur unicuique
quod non alle. d. c. Cum
causam. Si contrarium habetur
contrarium, quod precipiens sub-
delegandi et compellendi
ad recipiendam subdelegacionem
surgit a lege, et per hoc
videtur ad c. Cum causa
quia ibi loquitur de com-
missione facta in causa
principali, et tunc prodiretur
ex vi commissionis non autem
de causa subdelegationis.

Nota secundo autem dicitur
quod cum doctor possit
cogere per substitutum et

idem possit queri de
aliis artificibus, et
eadem ratione, de consen
su eorum quorum
interest, sicut in prelatis
ubi requiritur consensus
capituli, alias non potest ni
si hoc haberet ex consuetudine
vel si hoc fuisset in
conventione expressum
et quod dictum est
de consuetudine intelligendum
est etiam si est consuetudo
eius solius ut quia solitus
erat egrotans intendere
et committere, et tunc potest
debet committere tali qui
sit parius peritie ff.
de duobus reis l. ne
mo. Et si committat
tali qui non sit pars
peritie non condicionibus his
quorum interest tenebit
commissio nec potest
defraudari per hoc in
suo salario per hanc
legem.

Queritur quid si prece
di, quod sit electa
alicuius industria. Re
sponsio patet ex dictis
hic quandocumque quis tenetur
ad aliquod factum, et
in dubio censetur electa
eius industria ff. de le
gatis in l. Si commissa
est.

Queritur circa § Ceterum
quo tempore distinguitur
inter legatum et indu
striam, que est ratio diversitatis.
Responsio patet ex dictis
tamen quandocumque quis te
netur ad aliquod facien
dum in dubio censetur
electa eius industria ff. de
legatis in l. Si commissa
est.

Queritur circa § Ceterum
eo quo tempore distinguitur
inter legatum et indu
striam. Que est ratio diversitatis.
Responsio patet ex dictis
nam legatus habet ordi
nariam iurisdictionem. C. e
sic habet potestatem iuris
dictionis. Quando sit industria in
ea fuit aliena commis
sione dignitatis, non
transibit ad successorem.

Circa hoc refert opinionem
quorundam distinguentium
inter casum an ex verbis
commissionis possit colligi
quod fuit electa industria
persone, et tunc non transit
ad successorem aut
colligi non potest et tunc
transit. Et in isto casu
distinguunt, aut ille cui
committitur est ille qui

qvenit
quod no consueuit p ali
um cōmitti et non tiāsit
ad successorem, q̄ tāsit
tacite tunc intelligit
electa industria psone
vt si committa pdicacō
ut pnc. i. ut dicō, q̄ in
pmo requit q̄ habeō
pdicare, sit potes ope
et smone .i. de noto
magn̄ .q. .s. sub. sedis
vacatō pmam requit
q̄ sit discretꝰ .i. de pe
et te cōmio Et idem
pt dici in dispensacō .i.
qua requitur q̄ dispē
sans nō licat respectu
ad pecuniam, et pfessā
cōs aut sunt alij que
solent cōmitti p alios
et tāseunt ad successo
res idem refert pmo.
alios dicē melius q̄
magis indu iustitiū tā
sit ad successorem Et e
tiaō q̄n cōmitti aliqd
iudiciale, quecumq̄ sit
pō iudicij vt si cōmitta
citacō vel testiu recep
cō, quia tuc cōmissarius
intelli hre supstiōm
cohercendi et in recepcōe
testiu ptatem pmue
di fasos testes Et idem
i similibꝰ
Ē hostiē alr dt majus

q̄n cōmittitur citacō q̄
tuc intelli cōmitti im
du iustitiu sibi cui s
dictu pmo, est verū
facit ele vnd. e. ti cu
ibi notat Ⓐ ffrr dt
q̄ cōa q̄n indu iust
tiu est cōmissu, tunc
tāsit ptās ad succes
sorem, nisi sit electa
industria psone Quō
aut dī electa patet
cō dictis Cōcludē q̄
et q̄n̄ , mādatarius
possit alti cōmitte di
ceus aut est ——— a ua
ut pcur et tuc dicit
ut .f. de pcur. c. fi. li. vj.
nisi aut ad superiorem
et tuc aut hēt ptatem
iure pprio, et cōmitte pt
aut iure alieno ut
quia nō est ordinarius
s delegatꝰ, et tuc aut
in fuit electa industria
psone, et potat p aliud
cōcōmi aut fuit elec
ta ~~industria psone~~, et
tuc aut factu cōcōmi
du cōcrnit fauore pa
rum et tuc de sensu
ipa potit cōmitti alo
nō aut fauore publicu
et tuc cōmitte nō pt
Et hec mēbra supius dis
tincta pbat in tex. et
p suma supius alleta

Glo. i. ponit simile ge
tra deinde querit an
delet(us) de quo hic de
datus s(it) de consensu v
triusq(ue) partis vel etiam
alt(er)i(us) p(ot)e(st) invitis partibus
subdelegare respond(et)
glo. q(uod) sic de qua in
Specu(lo) ti. i. § ii v(er)
in casibus ubi tenet
wil. q(uod) ex utraque parte
invita hoc fieri non pos
sit et huic dicto con
sonat hic host(iensis) qui
dicat q(uod) delet(us) potest
recusari eo ipso q(uod) non
erat datus de consensu
partium cum delet(us) dat(us) q(ui)
se datus de ipsor(um) con
sensu nec ex hoc seq(ui)tur
[illegible] enim q(uod) partes sub
delegari sit frustrato
ria que dependeat
a consensu partium quia
sufficit q(uod) partes potuerunt
non recusare et tenet
subdele(gatio) Sed Io(hannes) an(dreae)
dicit de honestate requiri
consensum partium et hoc
credo verum Et ideo di
co q(uod) glo. est vera semper
q(uod) etiam invita parte v
traque valet subdele(gatio)
nec per hoc potest recusari

ar. glo. [illegible]

subdelegatus cum recusatus (?)
non possit
Pro intellectu glo. sci(endum)
(?) quod si moritur
delegatus, antequam committit
vices suas Solvas
glo. q(uod) tunc alii procedere
non possunt Et hoc est ve(rum)
q(uod) delegatus erat illi ra
tione dignitatis alias
transiret ad successorem
ut c. cum gravis Et
quod dicit glo. q(uod) mori
antequam delegetur hoc
credit eodem modo q(uod) moriatur
(?) delegantis sibi
delegatus non expirat vi
ces (?) ut c. relatum
Glo. statim sequens in
fert primo q(uod) si alicui
iniungitur ut personaliter ali
quid faciat non potest il
lud per alium facere nisi
de illius consensu quia
tunc industria persone ei
ligitur electa et dele
gat Secundo infert q(uod)
licet cum quis in sua pa
(?) prohibetur illud per
subiecta persona (?)
non dicit (?)
duos casus in quibus
(?) non potest committere vi
ces suas et est de consensu

deos 2 p̄ delē

p̄rui et patet
Glo. sup̄ v̄bo inquisi-
tionē ponit opi̇onē et
approbat contrariū
Pro intellectu glo. oppo
et videt̄ quod nulla sit ro
diuersitatis inter p̄mū dictū
et 2ᵐ quia vtrobiq̄
videt̄ electa industria p̄
sone. Soluo ro diuer
sitatis est quod ī p̄mo loquit̄
rlat. Sz in 2ᵒ p̄regrinū
loquit̄ quod causa conti-
nebat fauorē publicū
ut sit tūc occasio p̄rui, in
q̄ opetur in subdele
gatione. Et hoc nota, quod li
cet iste 2ᵒ p̄regrinū solū
de duobus casibus ponat
in ī de inquisitionē et
commissione. Idem tamen est
omnibus in quibus concurrit
fauor publicus, cū subsit
eadem ro quod tamen hoc sit
est cōtra vin, et sentit glo.
Sz primo distinguit an
committat̄ magna nego
cia ut p̄ma, ut p̄dictum cāº
no sit locus delegatōi
ut cum est facienda inquisitio
vel commissio. Secundo casu se
cus quod tūc nō videt̄
electa industria p̄sone ut
hoc est vin et fundat̄

sup̄ hoc p̄cepti, an sit
respectu ad fauorem
publicū an nō
Sz oppo et vide quod
etsi in inquisitionē pos
sit subdelegare. ff. c.
ibi. Soluo ibi nō
erat commissum ut p̄so-
nalit̄ inquirat, hic aūt
sic. Itm cum quod dico
intelligat̄ conceptive
et p̄mitti in ro cū
mandat̄ p̄sonalit̄ cōce
cuo p̄terea sic dēt intel
ligi et conceptio ut
sit r̄la et hoc tangit
glo. breuissime ibi. Si
mandet̄ ut p̄sonalit̄
inquisitio et nō est dem
an hoc expresse man-
det̄ an tacite, ut si
commendat̄ quod mete p̄ta
quod p̄pa eligit industri-
am p̄sone et sic taci-
te voluit quod p̄sonalit̄
cōsequenter, quia tunc
subest ro cōtra, de
industria electa. Sed quod
expresse appetit quod p̄so-
nalit̄ tunc est clarum
sat. ff. de rō. Itm
dilecta et sic stat opinio
glo. nō obstante p̄ma

opione, que distiguit
de inquisitioni vel c̄o
missione facta ex officio
vel ad instantiam partis
ut in primo casu non
possit commissarius co
mittere vices suas in
[illegible] sic. Contra glo. sine
hac distinctione tenet
quod ille cui mandatur
vel personaliter inquisitio non
possit committere vices
suas, sive ex officio
sive ad instantiam partis
hoc fuit mandatum
Glo. plus videtur per
quam utrum isti inqui
sitores possint coher
cere et tenet quod sic et
hanc signat contrarium
et solvit
Oppo. [illegible]
[illegible] ubi patet quod [illegible]
inquisitores habent
potestatem cohercendi re
sistentes. Solutio. glo.
quod licet possit cohercere
resistentes non tamen potest
subdelegare, et per hoc
restringit textum istum ibi
Quia non sibi [illegible]
etc. Sed hec solutio
multum destruit textum.
Unde alii aliter solvunt

ut habetur qui vult quod [illegible]
c. Solutio, fuit facta commis
sio simpliciter super ecclesia
[illegible] ideo in commissione in
tellige iurisdictionem [illegible]
[illegible] significata. Contra hoc
non fuit commissa simpliciter
tota ecclesia sed inquisitio
articulorum vel c.c. Solutio
et in commissione fuit [illegible]
[illegible] doctorum
[illegible] quod [illegible]
[illegible]. Contra hoc [illegible]
[illegible] vior. Contra [illegible]
tenuit dictum glo. dis
[illegible] commissarius
in [illegible] delegatis vel
[illegible] sit [illegible]
[illegible] primo casu
[illegible] cohercendi
[illegible] casu commissarius [illegible]
cohercionem. Et hec di
[illegible] sapit [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] solutio
vior quod ibi non fuit
[illegible] inquisitio
Glo. [illegible] art. [illegible]
et [illegible] art. quod [illegible]
[illegible] auctoritate [illegible]
[illegible] non [illegible]
quo [illegible]
[illegible] ut hic

xx m de s c i et c. z.
i q i de s i m s
ii q i p̄riui. ut. p̄c ca
de offi. leti

mandata
delectus
cum delictis
Ex no sup[illegible] z c ad e [illegible]

de matia huius glo. no.
l. diuj. On.a et est in
nor. j. de indi. alt. si cle
ri et o. de tpr. or. dilec
tus. Rubrica

De officio legati

Dictu est de offo delecti
qui spalit gerit vices
delegatis. Et quia legati
sunt q̄si illos delecti quo eo
ꝑ gnalit gerunt vices
delecti seu deputatiōs
ideo seqtur h rubrica. Velt pt q̄tinuari
ad p̄xi c. o. Eo quo i
ꝑ ecciā fuit mencio
delecti, et io inde sepata
ide tctat de offi. lega.
Quid est legatus hic
de off. qꝫ est io an eā
pria ut p̄uincia qnit
tit ad gubnand ut j. de
ap. nōmit de ꝑlia
pe legator dicit. p
dēo sno.
Quero an natura le
gator sit vniformis.
dē q̄ no. Quida eni
sunt legati iniccij de
qbus l. di. sup̄ g̃enu.
et xcvij dis. q. c. to
iij q. sepa h̃c quippe
Quida sunt legati pontifices

de quibus xciij qi il
gitur et duobus c. seqn
tibus, et repetit in vi. +
Vlt. Quero quid est
legatus. Vl. qꝫ legatus est
seu dicit pt. quicuqꝫ
ab alio missus est. ut
l. dis. ꝑsbiter, et xcij
q. l. satagendum et in q.
vj hoc quippe et xcvij
dis. Nobilissimus et
lxiiij dis. ego adsi. et
xciij dis. qui le
gatorem. et j. dis. quorundam ge
tur. et ff. de le. l. et cum.
Alio legati sunt ꝑpliciores
ꝑ legati nati, legati
missi, et leti a latere, et
hij sunt qui sunt a la
te de iure qui debent
pendere alijs seu mst
aliud quo pulce tiuq
cedunt.
Quid aut pt legatus, colli
gendum est ex eius legati
j. de pulegijs porro
queritur pt. est si no.
quo pma ut hic.

Cum non ignores

legatus sedis et simpt
quedam admin ptrt
pmo pmittit eam in
gne quo qua ꝑcedens
cludit in spe. Ubi Quare

h. ti. par
tractat
de legatis
ap. sti.
z si n [illegible]

abominaris
de. sur
ꝑuincia

Delegatus equiparatur pro consuli. Leti legatus equiparatur pro consulibus s. o. ty. c. n. h. eij
ista sicut proconsul habet in proviniam sibi decretam maius
post principem. ff. de offi. proconsulis s. z lrta. Sic legatus de
provinciam que ipse sibi cognitam [illegible] cum [illegible]
clarius dicit. Quidam leti qui curant alicui per z eiusdem legatus dicitur
[illegible] seu vale q̃ in [illegible] speciale sed dicit [illegible] z hac offitio
[illegible] ꝑnatum est [illegible] de [illegible] c. i.

legati ... [illegible] ... in aliquibus ... [illegible] ... tenetur ... [illegible] ... ad legatum ... [illegible] c. b.

Casus in textu. Quesitum fuit a suffraganeis archiepiscopi Cantuariensis an ipsorum archiepiscopus qui est legatus natus possit cognoscere de causis subditorum ipsorum per simplicem querelam delatis ad eundem. Videtur quod non quia Cantuariensis presul est ipsorum metropolitanus et iure legationis. Quamvis ipse tamen metropolitanus non possit quasdam subditorum ipsorum causas cognoscere nisi per viam appellationis tamen legatus iure legationis de omnibus causis que etiam per simplicem querelam ad ipsum deferuntur a subditis suffraganeorum cognoscere potest et tamquam vices ipse gerens fine debito terminare.

Notandum quod quando presumitur scire id quod continetur tota provincia et scripturam. Et ideo dicit in principio Cum non ignoraretis vel non presumamini ignorare. Talia enim potest esse notoria et ideo non licet illius ignorantiam allegare. C. de postu. c. i.

Notandum quod aliquis potest fungi duplici officio sicut hic Cantuariensis qui erat legatus et archiepiscopus fungebatur. Vide infra Cum olim.

Item nota legatum ipse in certis casibus honorandum sicut superiorem quam dicit in c. quod super legatis in provincia sua generaliter vices. Arguunt quidam nos possumus talia facere de quibus hic textus loquitur et ipse delegatus. Et ideo dicit quod hoc non sequitur ut supra de offi. vicari. libro vi.

Notandum differentiam inter metropolitanum et legatum quod metropolitanus non est ordinarius nisi in tota provincia sed legatus sic. [tamen si ... [illegible]]

Item non quod sine legatus gerit vices ... destinatus non tamen credendum est quod ipse iudicet tamquam delegatus sed iure suo tamquam ordinarius ut probatur c. i. et ii. li. vi.

Notandum contra nota duo dicta primum quod metropolitanus iure metropolitano non potest audire causas subditorum

Archiepiscopus Cantuariensis est legatus ... [illegible] ... suffraganeorum ... [illegible] ... causas subditorum suorum audire ... [illegible] ... per appellationem ... [illegible] ... per simplicem querelam ... [illegible] ... suffraganeorum ... [illegible] ... metropolitanus ... legatus ... [illegible] ... per appellationem ... [illegible]
... iure legationis ...

suffraga(neo)s suos p(er) via(m)
q(ue)rele s(e)d p(er) viam app(ellati)o(n)is
sicut facit s(upra) de off. or(dinarii)
pastoralis. Cu(m) i(n) q(ue) le
gatus p(otes)t adiri p(er) via(m)
simplicis q(ue)rele eciam
subditis suffraga(ne)o(rum)
suo(rum). Et ex hoc patz
q(uod) q(ui) quis h(ab)et duas
iurisdictiones ita q(uod) ex una
no(n) p(otes)t exerce(re) actu(m) q(uem)
actu(m) et ex alia illu(m)
exerce(re) p(otes)t, tu(n)c ad ex(er)c(itiu)m
illu(m) actu(m) sibi co(n)ceduntur
vi(res) q(ui)a illu(m) p(otes)t ex(er)
cere sicut facit s(upra) de p(ro)ben(dis) ni
si essent. Et ideo hoc
ip(s)o q(uod) archiep(iscop)us Can-
t(uarie)n(sis) aditur p(er) via(m)
q(ue)rele, censet(ur) aditus
[illegible]tate legati sui no(n) me-
tropolitica p(er) i(n)no(centium) de
i(n)st(antia) Cu(m) i(n) offic(iis)
Innoc(entius). Et vi(de) q(uod) d(e)legatus
no(n) possit adiri p(er) q(ue)re
la(m) ex(tra) [illegible] q(ui) p(er)venerit
Bolun(ien)s(is) glo(sa) i(n) c(apitulo) Co(n)
questus xv° ix q. iij
et i(n) q. iiij c(apitulo) j. et i(n)
et vob. q. ij [illegible] c(apitulo) in
fat co(n)trario p(er) istud
ip(s)o. Et ad hoc c(apitulo) [illegible]
ex quo iste casus alio

metropolitanus, ideo po-
tuit adiri p(er) q(ue)relam
ut aliq(ui) op(ini)o(n)e(m) legere
Barth(olomeus) Brix(iensis) tu(m) i(n) locis
p(re)allegatis rep(ro)bat glo(sam).
Et hoc t(ame)n host(iensis) de off
i(n) Cu(m) e(t) ti(tulo) Item
offi(cium). Et q(uo)n(iam) o(mn)ia
p(er) istu(m) tex(tum). Cum hoc
q(uod) offic(ium) d(e)l(egat)i ad c(apitulum) p(re)mi-
mit tendent q(ui) illud
loq(ui)t(ur) i(n) defensio(n)e
no(n) i(n) legato et s(e)c(un)d(u)m ilo
q(uo)n(iam) d(e)legato p(ro)hibet
solu(m) ne leg(atus) trahat
subditos suffraga(neo)r(um) a-
liq(uos) cor(am) se p(er) simplice(m)
q(ue)relam, et no(n) dicat
q(uod) adiri no(n) possit.
De hoc i(n) Spe(culo) de le-
gato § Sup(er)est a p(ri)n(cipio).
Item Innoc(entius) et vide
q(uod) archiep(iscop)us possit
p(er) q(ue)relam cognosce(re) de
causis subditos suos
suffraga(neo)r(um) ex(tra) q(ui) fili
tus, et de [illegible] [illegible]
ven(tis) [illegible] i(n) li. vj Co(n)
de causis suffraga(neo)r(um)
[illegible] cognoscit q(uod) ip(s)e
est ordinari(us) ut i(n) q(ue)n(ti)o.
S(ed) de causis subditos
suffraga(neo)r(um) non nisi per
app(ellati)o(n)e(m) devolvat(ur), ut

Re(spond)eo

cogit

Nota

& de foro co(m)pe(tenti). Si q(ui)s co(n)tra [illegible]

aucto(ritate)

z dcq^a i sexto
ti c si^{tur} edem

hic ffrary. Item mich lctq
delate cofert bnficia
devoluta fm forma
latranen^{sis} concilii Vi-
det^r qp devoluta con
fert si vacacia i curia
non cofert, vt. s. e offi
ci. li. vq^o in glo sup
bbo amplior

Item mich delet^{ur} pt co-
ferre pbenda sen ec
clesiam spectante ad
pntacoem laici pat-
ni, no vi^r ut in e. di
lecti in^o. s. de pben
et hoc te hostis et
goff. et omnes zo sexto
in spe c. ti. s. s. ic te-
tenm capitulum

Item mich delet^{ur} pt
madare aliquem reci
pe in can. eiusdem qp
ti uno est inruta tuc
in illo can^{tu} vacante
pt madare no pt qr
no licet sibi statute
locuus tolle inru^{ta}
uel dispesare cu in-
patibus si tamen recepit
aliquem ad madarum le
gati tenet receptio
supius capites sunt
phiri

Item mich lctq pt gg
nosce vel cam aliqua
gmitte de plano Et

vi^r qp no, quia solepn
iudiciales sut introducte
i favorem priu a iure
sbnfi inrs no cst ar-
fend. xxxviij. di. de hi
in contrariu^m vide, quia
omia pt q sibi spa
spalibus no resnavit,
e. qp tuslacom. ducent
q solemp^{tes} spales
iudicij tolle non pt
cut in c. qm^{ob}, ordinary
h solemptas no spales
que sut in favore priu
introducte, de cosens
priu tolle pt et sic sol
cutur ura hinc inde

Item quib^{us} que sut loca
to intdicta, dcq^e dd,
ut. s. e. qp tuslacom
omnia q sibi sedes ap
i signu domini resna
ut sut eae maiores
ut. s. de baptismo va
iores, et de tusla. e.
et in q. l. ord. of. s. ro
vt est subicere vna ecclia
cathedralem alteri vel v-
ne duas, Epatus vel
ecclias vnitate vna sed
epalem de vno loco
ad aliud, vel ecclias tu-
epos vel eccl. commutare
vota fre secte ut de vo.
et vo. redemp. magne

qd p[er] possit datum ... q[uod] ... p[er] ... passet ... de
... ut ... i ... d[omi]no
solut ut d[icit] glo q[uod] ... est ... c[apitulo] ...

deos. leti

pt restitue degradatos
dlemp[er]t et de h[oc] i ope
c ti p[ri]mo ostendes
Glo. i. corripit alia
om[n]i[u]m eam et p[ro] alijs re
mittit Glo. q[uod] aliud sic
ressiue de ... solut
item remittit
Quero utru[m] legatus pos
sit depone[re] ep[iscopu]m Glo.
videt q[uod] no[n] s[ed] con[tra] i. de
len no[n] residens eo
ne Solutio ut ibi glo
remittit ubi de spe[cia]li
et s[ed] de generali ...
xi q. vij videtur notat
q[uod] eccl[es]ia metropolita[na] pt
dimittere ep[iscopu]m esse de
... ep[iscopu]m depo
ne no[n] possit de quo
... de iudic. c. ...
et ho[c] quit glo. ...
... pt depone[re] ...
... videt q[uod] ... quit
... pt absolue[re] illos
... in canone ...
et remittit ad c. ...
et ibi est casus ... ...
quit ... pt ...
... coram se litigare
... appellat ad ...
q[uod] no[n] ... glo q[uod] ...
... quit ... pt ...
indulge[re] et remittit
... e
... p[re]sbiterum depone[re]

pt videt q[uod] se admittes
... q[uod] ... q[uod] eccl[es]ia
alij no[n] admittes ...
hoc pt ut in ca[pitulo] ...
i. de ... c. ...
... ad ...
pt ... coram se liti
gare videt glo q[uod] no[n]
et ... remittit de
alijs remittit
Glo. ult. infert ...
generali q[uod] ... legatus
legatus pt auferre cau
sas ... ...
s[ed] con[tra] hoc opponit glo.
et sol. ut ... et facit
nota s[upra] de ... ...
veniens li. vj. ... ...

Studiuisti que

legatus ... de causa
alia ... delegata
... se intromitte
no[n] pt et est ...
... ibi videns
Casus ... Questitum
fuit utru[m] legatus ge
neralis aliquid ...
de ca[usa] alicui delegato
... a sede ap[osto]lica co
missa ... possit
... ille delegatus de
illa causa ... in
cepit vel pt videt
... q[uod] delegatus ...
... factum ... legatus

gaudet

r. i. li. vj. ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ordine

[illegible] v[illegible]
delegatus [illegible] [illegible]
[illegible]

legatus non potest impedi-
re, quia mandatum spe-
ciale derogat generali et
ideo si delegatus tulit
sententiam iuxta formam
mandati sibi traditi
ipse legatus non potest illam
irritare, sed rationabiliter
latam potius confirmare
et approbare facto et exe-
cutioni demandare
Item nota quod mandatum speciale
derogat generali [illegible]
notatur [illegible] de [illegible] c. i
et [illegible] li. vi
Nota quod in generali de-
lectione [illegible]
[illegible] legatus [illegible]
[illegible] cum [illegible]
delegati ut [illegible] li. vi
Nota quod delegatus ipse est
maior quoad [illegible]
[illegible] legatus de-
[illegible] in causa sibi specia-
liter delegata [illegible]
[illegible]
Nota quod [illegible] aliquid
non potest infirmare aliquid
et [illegible] illud confirmare
Et [illegible] hoc [illegible]
contrarius non [illegible]
disciplina, quia [illegible]
ille potest [illegible]
potest [illegible]
Oppo. et [illegible] quod or-
dinarius possit se intro-
mittere [illegible] quod est

alii delegatum a papa [illegible]
[illegible] per hoc [illegible]
[illegible] [illegible] in pre-
[illegible] [illegible] de
ipse intromittit se ordi-
narius [illegible] [illegible]
ut episcopus [illegible]
[illegible] ibi a iure [illegible]
[illegible] vel [illegible]
dicit potest [illegible] commit-
[illegible] et procedit [illegible]
[illegible] generaliter [illegible]
[illegible] [illegible] ut
[illegible] et [illegible]
contrarium
[illegible] [illegible]
[illegible] quod non [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] vel ad [illegible]
non [illegible] delegatus
quia [illegible]
talis [illegible]
et est maior quoad
ordinarios [illegible]
ille delegatus [illegible]
[illegible] de [illegible]
ordinarii
Item oppo. ad [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible]
et [illegible] generalis [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] illud [illegible]
pare et stare [illegible]
[illegible] ibi [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

iusta ea prohibitos, ut quia non fuit illic fuisse ... dedatur domus, et ... quod domus ignorabat ... [illegible]

dat simile ... speciale derogat generali ... [illegible]

nec infirmare Quia
q(ui)nos est ead(em) disciplina
xxxiij di(stinctio) hospitiola
Solue intelligendo q(uod) eo
tenet ut d(icit) glo(ssa) i(d est) q(uod)
possit approbare de facto
laudare et commendare
et sic de facto approbare
et illi no(n) contradic(it) no(n)

conuenie(n)s

th(ame)n de ea iudicialit(er) co(n)g(nosc)
noscendo, tunc cessat co(n)
traria, et de tali approba
co(n) d(icit) i(n) c(apitulo) i de treuga (et)
pa(ce) c(apitulo) i

Ex hoc dicto hic no(n)
colligi q(uod) contrariis no(n)
sit ead(em) disciplina Q(uia) l(icet)
b(e)n(e) co(n)firmare s(cilicet) infirmare
ipse n(on) repugnat in
firmacionem tunc sicut no(n)
infirmat sic nec (con)firmat

Q(ue)ro nunquid legatus ad manda
datum delegati tenet(ur) eos
eorum eius sudditos ( ) vice
uersa q(uo)d q(ui)cu(m)q(ue) fiunt
delegatus potest (con)cedat sibi
supplicare et no(n) co(m)pel
lere Et hoc tenuit d(ominus)
lau(rentius) et phil(ippus) Q(ue)ro utru(m)
distinguit an legatus
sit ordinarius an non
primo casu debeat eu(m)
repplicare s(e)c(un)do casu p(ot)est
compellere Et hec distin
ctio hodie non procedit
q(uia) indistincte t(enet)(ur) ordinarius

ut i(n) e(odem) c(apitulo) i et ij li(bro) vi (con)g(ru)i
(contra) q(uia) de iure delegatus
no(n) p(ot)est ad hoc compellere
legatum ut probat h(ic) b(e)n(e)
Et id(em) h(ic) hic hostien(sis) q(uod) i(d) p(ro)
uiro valebit et ita uide(tur)
glo(ssa) in fine

Aliis spalis

Legatus de latere no(n) p(otest)
eo generali legacione fu(n)g(itur)
ferre Ep(iscop)um uel unam ecc(lesiam)
kathedralem alteri subice(re)
uel in p(ro)uinciam erigere uel
duos episcopatus unire uel
unum in duos diuidere
coctos tamen p(ro) uiola
manum iniectionem in cle
cos p(ot)est absolue(re) Hoc di(cit)
cum sequenti (et) no(n) diuidit
ipse quia (con)tinet unum
structum

Casus in textus (et) c(apitulo) Q(uia)
legatus a latere su(m)ptus d(e)b(et)
quendam Ep(iscopu)m de una
ecclesia ad aliam ipsa an(te)
eius causa instituta ( ) ipsa
hoc intelliens ipsum d(e)
damp(na)uit dicens q(uod) in
dicto capitula ad ipsum no(n)
obsistat eo p(ro)pter eam sibi
inito in solida distinct
generatu in hoc facto de
legi(ti)me(n)s(?)

Nota q(uod) iudex p(otes)t in me
amiciciae p(er)ona similem

ormaciis pene arguunt quasi grauitas
ideo qui stultus est in ista supposita
in penam etc. et gl. in uersi. o. posset
de quo in glo. 2

Similiter cum ar. sit absurdum ff. et glo. 2 alle. in cor.

ut in glo. 1

Item no. quod ex iustum animi motu sine causa iudex potest tempare delic. nota. C. de rapt. et de usu pali. sine certa. Quo hoc patet quod bonum esse indicem saniorem. Ro. quod consuetudo gnalis no est reliquenda immo plege sernanda uim consuetudo.

Item no. quod et ponderatur dixi in causa sine nuo. quod generali legem non uenit specialis pena quam posset ista de quibus in medio in summario per speciali commissionem speciale. Et ideo tex. ibi motu. Sed hoc hoc cum redarguit quod pena ducto posset tollere quia cum ideo ibi de facto. Respondet quod aliquis diceret de facto scilicet quod de iure non licet scilicet impedire actum quod solus papa dissoluit ut patet de tit. a. c. ij.

Oppo. et uide quod pena non debuit pecc. penam et spem remittere ca. iniciae. de re iudi. Cum etiam l. vij. Solutio hinc

immo hoc procedit in pena que applicatur iudici. Et que pendet ex arbitrio ipsius, sed. ut ti. C. pro consuluit. Sed si aliquis aget ad penam ratione sui interesse uel prosequendo sua iniuriam secus esset, quia tunc pena remitti non possit. In quo dixit immo in quo sic contradicit. Sed primum est uincolo. Item secundum immo ex quo lata est sententia pena non potest tolli in quo casu uolunt et sic uidetur uelle. Quod pro possit tolli de hoc quando et quo pena possit remitti nota. l. de penis lig. si in precepto tenuit remissio quod per speciem scilicet fuit quod supra iura potest dispensare. Et ad c. Cum etiam dicatur quod ibi loquitur quod per affectum carnalem pena tollit uel remittit. Sed hic loquitur de affectu spirituali. Sed si iste fuisset affectu in pa. certe in quo iudicet absolutum a pena dicimus quod non et hoc glat

su per cum / et quod lata est sententia / de cum / in tempore / et hic uiz / quod non potest / v. in ti. / Jus altum / pro se / cum d.

quo

ro

bra nisi tibi de facto
Quod si fuisset tunc con
firmatus eodem quidem
esset. C. de testa. c. l.
et ii et per hoc glo. e
sit opposite

Glo. prima notat quod
iudex bone amicicie
pt remittere penam in
fine dicit ff. in primo ut

Glo. final. sentit quod
ea que pt. men. impu
sit reservata pape et
remittit in fine eodem
decr. ut nota j. de off.
or. quod ad sedem

Quot cardinales

Cardinalis est supra vel pt
sit simul, legatus quia
licet esset de latere non pt
una ecclesia catholica
alteri subiicere vel remittere
aut erigere vel capitulo
unire vel unum in duos
dividere oportebat tamen
per violenta manuum in
iectionem pt absolvere
et confirmat ad presens
se Ego quo Cardina
lis Regio sibi pape
de quo in c. precesse
excusabat et credebat se posse

sit quod potuit absolvi
excommunicatos quos absolu
cum comprobabat ad ipsum
Et ideo papa ad hoc ratifi
pnt sequitur pt ant
dividi in eodem ordine
narracionis facti et ra
tati ibi lege Et ista
dicitur in precedentibus pl
ant respondit dicens
in hoc que videbat
esse pro cardinali

Nota de primo secunda
hic secundum inocencium quod est
de primonomo romane
eccl. j. de prius mand.

Nota quod in generali potes
non veniunt ea que
non esset specialiter concessit
vel que sunt specialiter re
nata precedenti sit
off. vicarii c. fi. li. vi.

Nota communem sententiam
eorum quod sepe sic se
et per concessionem
absolvendi excommunicatos
iniectione manuum in
eos solita sit legatis
competat eos off. leg.

Nota quod de iure solo
papa absolvit excommunicatos
per violenta iniectione ma
num in clericos, ut in
Et quid sed ad hoc

Ca[sus]. Relatum fuit domino pape quod Cardinalis legatus qui a sede apostolica missus ad regnum Sicilie
una ecclesia cathedrali alteri subiecit et ex eis fecit unam sibi hec licere quod officio legationis. Et in pre
ecclesia sua ... dicti officii potuit absolvere excommunicatos ... qui manus iniecerant in clericos ... quod ipsum legatum
similiter ... in ipso regno ... non debuit manum apponere ... quod in ipsis legatis
privilegii soli pontifici romano sit reservata / et ideo non potuit se una ecclesia alteri subiicere
vel capitula duo unire vel unum in duos dividere, sine licentia speciali sedis apostolice.

hec …ig⁹ sl ost atrox z ceu in… lopo
…i aut leuiz … ordinari…
…eo absolui … de sen… exc…
… s… Mart … tenore … 2?76

No aliq̄ reseruata spe
que hic includit̄ in textu
et plura in glo dicendo
an legatus habeat ordina
ria iurisdictionem videt
primo q sic et hoc est
hodie expeditum … c.
… et in lucis … hac
dependit alia questio
… legatus possit
dare canonicatum p viam
supressionis incurrat
… contra … / …
p sit / sicut hoc potest
alius ordinarius et hoc
… primo. … p…
concedere indulgencias
… q sic cap… rone
… primo. … …
et que … possit
et que no videt q
illa est permissiva et
… prohibitionis / et
ideo omnia … tamquam
illi ordinarius, que no
sunt illi prohibita / et
hic q non expedit
… fiat prorogatio …
… sufficit q …
… ipso facto / …
… sint … prohibi
… / et … q non ex
pedit / colligi … dic
… c. … et …
… / … no q licet

legatus aliqua de prohi
bitis … / … ipso q…
romana ecclesia … illa … no
prohibet / intelligi appbare
ipso facto, et … hac
tacita approbatione sur
git … / facit de … sti
… / et hoc … primo,
et probat hic / q …
q legati usurpaut
… absolutionem … …
p violenta … i…
iectionem in clericos … re
… q …
absolue … offi
… / … tacitam
approbationem … Et
… hoc no q licet …
… probat …
de prohibitis … hoc
… … alia prohibi
ta et hoc probat … .
ibi / … consecracioes et
ibi / … / et est
… quia … non
… de iure ad
… de off archi
…

Glo. ponit decem et
octo cas⁹ reseruatos se
di aplice / … addit in fine
… / … quit
… pro et … ponit
… 10. et … i
… que … illa …

No …

No … in … … …
… illud … … lxi …
… … … … …
… . 99 c … … …

que sit spalit reservata
ipe. Glo. solvit ut s.
ibi h. in quod legatus
Et de hijs nonnulla
aliqua com d. prepositi
Et ibi glo. d. in p.
ut est qo fidei.
Con. hoc oppono le.
xx d. c. ij ubi dicitur
q petrus precepit pau
lum legis doctorem q
reliquos epos causas
et maiora negotia in
fide agitarent. Solu
tio glose ibidem i. fide
i. fideliter ut possint
agitare causas fidei sed
non procedere ad sniam.
Solutio ut ibi s. q
est infor a papa pos
sit se de articulo fidei
intromittere declarando
eos iudicibus h. inter pta
ri auctoritate ut no
vos condere non potest
q hoc est solius pape
Et ibi deposicio epos
De hoc notatur q papa
non pt deponere dnicos
epos simul q hoc
esset mutare gnalem
statum ecclie quod fa
cere non pt. Et ita re.
xo. d. q. iij. § pri. Con.
Item et glo. aggregatis

galis gnalis
Con. hoc oppono etiam
q est infor a papa a
gregat galem ut legatus
et archiepus s. de acc.
Sicut. Solutio gali
gnale aggregat sol.
papa. Et de hoc dicit glo.
provinciale vero legatus
et archiepus aggregare
et de hoc notatur de
elec. c. licet et i. spec.
c. ti. s. suprestro v. h. imp.
et com. d. s. in summa.
Item d. glo. q ad solam
papam obmisso medio
appellatur. Sed con. hoc
opponitur q est legatus
adiri obmisso medio
s. e. c. i. Solutio aliud
est in simplici adicione
querelam q f. pt.
delectu ut ibi.
h. so. an credit q q
hoc non concluditur
q ad ipsum non possit
appellari obmisso medio
vo ne sibi ipi esset
contraria glo. i. c. ti.
Et speculator c. ti. s. l.
est v. s. illud aut c.
de appella s. inc. tr.
v. et inno. fate q
conveniencia opio appellatio

[illegible] quod ad legatum appellatur [illegible] medio [illegible]

quod ad legatum appellat obmisso medio et hoc tenet Barth. brix. in q. viij. Aliud tamen appone quod ad solum papam non potest obmisso medio licet Barth. brixi. ij. q. vj c. iij videatur dicere idem in legato | Et glo. ibi dicit contrarium Et hoc credo verius. Item dicit glo. quod prima vacatione legatus [illegible] non potest [illegible] ...

in principio etc.

Licet tramensis

De quo lecto statuit tamen ad papam illius debet esse iudicio | Et primo recitat factum electionis et processum legati de quo [illegible] processu diffinit ibi de consilio

Casus in terminis [illegible] vacante ecclesia Tramensi [illegible] dum discordarent de persona eligenda, quidam fratrem Gerhardum monachum vel forte fratrem carnalem abbatis Casinensis archiepiscopum elegerunt quam electionem episcopus portuensis Cardinalis in illis partibus fungens legationis officio [illegible] esse rite factam propter [illegible] ... [illegible] vij.

Nō q legatꝫ de la
te pt cōfirmare ar
chiepōs factā de elec
Ex abbtem li. vj. hic
hꝫ pbat pōlum q
possit cōvaliare
in dicto .c. q etiā
possit ɔfirmare
Nota q iudex infe
rior pt referre cam
supiori et pꝫ relac
ōem desiuit esse
iudex. et iuo que fuit
ca pn. alio q pcessꝰ
fo facto p legatum
nō termīt dicut ali
qui ut host q tres
sunt cause ɔfirma pp
quas missiones
relacōem tercia pter
itātam inquisitionem
Ex dic q ca pn. dicta
gt in lr̃a que p rela
cōem negociū fuit trās
latū ad supiorē. Et sic
legatꝫ desijt esse iu
dex a cuiꝰ tpe quo
colligit q cū trāsla
cōem termīsset scdo
pcessꝰ. Et hoc ꝫ host
sa. i. de ap. ben. tamē
idem etiā pꝫ trāsla
cōem cause ad supio
rem p legatū tendes
ad pnunciatōem desistit

pnū. Et in hoc differ
legatꝫ a delegato. delegatꝫ
enī etiā de ɔsensu ptiū
tam nō resumit off
ico c. q signisti
p hoc desijt ɔgtō esse
iudex. Ex legatꝫ sic in
in alijs causis remanet
legatꝫ adeo sua iurisdic
toria p quā redelitio
care pt. sicut nō in
de app. intimasti. p ...
hꝫ dicit q iudex est
delegato quo ad hec cum
ut nō dicat desijsse
iudex cū effectu nisi
quo relacō est facta
tata p ... alterca
nō obstat c. Ad ...
infsbꝫ et c. ɔtrahēti
ubi sunt expressa mul
cutoria ɔtingencia in
eo quo ɔmictat se
esse iudicem
Glo. not q cum
iudex dt se velle re
re negociū supiori
pt nīmo de illo
noscere. Extra glo dt
host q cū pnunc
re integra est relacōem
facta negociū renouare
pt de ɔsensu ptiū si
aut res integra

Marginalia (partly legible):

Non tñ q illud [illegible] in electa ... [illegible]
... absolute ... 8 9 1 | Per ... [illegible]
Nō legatꝫ de latere ... Clem. ... ad ... et ...
... sicut ... Clem. ... [illegible]
li. vj

3 Nō ... [illegible]

relata

relata

... [illegible] ... fuit ... est ... [illegible]
... de app. intimasti ... [illegible]
Nō ... [illegible] ... legatꝫ ... [illegible]
ar. de elec. ... [illegible]
... [illegible] ... abbatem ... [illegible]
... [illegible]

negotiu novu est presenta
tu ipe ut ff. de postu
lacione ij c. p9 presentacion
facta no pt vero obstat
de electione cum in cuncto li.
vi. quia illud loqui
de alio casu ut ibi no
ar glo ij obiit et solvit
oppo. et videt q iste
potuit iteru examinare
negotiu j de appell. co
stituti solus quidam
dicunt stat contrariu, si
volt examinare ut re
mittat causam instructa
ad superiorem/ et glo. tz
contrariu et est verior ad
c. constituti de ibi not
j glo quarta et eo cam
j glo in fine alio not q s...
ta a no suo iudice no
valet et de hoc remittit
ibi di. q speciale est in
causa ubi appellat ab
electione vel similem causam q
hoc facere no pt nisi
de consensu parciu

Dilectus | legatus de legato

confert benefm vacans
spectans ad presentacionem
patroni eccie licet primo
hominem quendam h... pri...
mo ibi eccie igi...
casu retinendo et vacante

quam eccliam prochialem
sancti Trudonis cuius presen
tacio ad Methensem
archidiaconu tamen ad promi
spectabat episcopus pe
nestrinus Cardinalis apostolice
sedis legatus ipsam contulit
R. Cano Methensi dic
to archidiacono inconsulto cuius.
obrem archidiaconus noluit
ipsum R. admittere vel
in possessione eundem in
quietavit dicens ipsum
cardinalem eo inconsulto
no potuisse conferre
eandem memoratam eccliam
ideo papa R. hoc significa
vit dominus papa mandat
ipsa dat de hoc facto
iudicibus aut executo
ribus scribit ipsum ut ma
dent dicto archidiacono quatenus
desistat ab inquietacione
illius causa super dicta
eccla sibi a cardinali col
lata quia plus intendit
licet in collacione prelatus
q in presentacione promo
vere presbyterum eo quo i tali
concessione nullum preiudi
ciu prelato creditur promo
vendum

Notandum hic consilium accipit
pro consensu. eo modo ergo
inconsulto .i. non consentiente | 2 ... .. b

fa. c. li. appl. ver. li. ubi
de hoc
Nota plã licet plures iura
habet platus in collatio
ne qui in presentacione pa
troni sola. Nam dno bn̄o
presentatis a layco patro
no uel pluribus potest al
terum quemcumque aliis ex
clusis. s. de iure pa. c. cu
aut. Et eo quo facta
est collatio non potest te
concludit uel alius plus
iuris habet. c. i. uel est iud. quia
prouus subest collatori
quo adquis. non equiß.
Collator etiam habet eo
amare presentatum. c. de
elec. Cum nobis et ad
ipsum sit deuolucio pa
trono non presentate. et
non equiß. h. de iure pa
Cum apost. et ista exposi
sicio est uerior. uel potest
exponi quod plus iuris
etc. i. prerogatiua est in eo
quod habet collacionem ali
cui confert ipse pla
ti qui habet prius promi
Nota textum illud Eu
uinco uincetur te. de
quo, de quo de ecclesiis
plebem dicit le li. vi. t.
Nota quod non dicatur pri
dicari alium quomodo
alius utatur plurali ad eu

pluribus et si illa ad
spectat. Nota quia illo
nemini iniuriam faciat q
uult. sr. de iure. c. de
elec. Cum in ecclesia in
glo. ii.
Nota quod quando potest quis
plura beneficia de iure
quid non potest alia quis
uel meliores. Cap. que de
tinuit certam pro le
et ipsa mandat eum
non molestari. de qua
plene. i. de plebe de
multa. et hoc nota pl
ne hoc probat quia
ratat. Et eo quo bia
glo tangit li. vi. lectio
sit conferre beneficium
tamen ad presentacionem pa
troni layci
Queritur quid si non
tione uiuis pro beneficio
quia ista potest ut ad
ad eum pertinet de quo se
spectat presentacio. uel ca
suis pluribus personis potest
tacionem. c. de elec. que
laue. ffre. de eccl.
questio. Inno. le ii
quod legatus de lat.
potest conferre tale beneficium
plebanum de qua he
c. le. c. li. vi. qu
habet quod possit conferre

nullus sed cum p[re]latus ... quod p[re]latus in collatione seu presentatione
... ut tunc ... collatio ... que ad p[re]latum spectat collatio ... in tu
... et ad alios ... et ... patrono ... collatio
... ad ... pro ... lib. Rem. — De off. leg.

458

~~te benefi[ciis] Ex p[er]t relatu~~
~~de qua hic et i. e. c. li.~~
vj / beneficia que sunt
reservata / tunc tamen quum benefi-
cium est de iure patronatus
laici quod non potest auferre
ne retrahatur laici
a fundatione ecclesiarum et
altarium. Quid si sp[ecia]l[ite]r
reservavit beneficia spec-
tancia ad provisionem cuius-
cumque / Vtrum intelligitur
beneficia reservata spectan-
cia ad presentationem patronorum /
Respondet glossa l. de
preben. c. ij. li. vj. Si per
verbo collatio comprehendatur
laici presentatio spectat /
Secus si ad certum comprehendatur
Sentencie in contrarium coe-
rcabilis / Sed alia glosant
dicit quod si sp[ecia]l[ite]r in reserva-
tionem adiecit clausulam quod
nulli liceat super benefi-
ciis reservatis aliquid
inovare / vel impedire pre-
tacio etiam laici patronum
quia est inovacio si-
cut contrarium / Et hoc dic-
tum non est verum / nisi
in eo casu quo in reser-
vacionem includit illud
benefi[cium] / Et tunc hoc non
operatur clausula dicta sed spe-
cialis reservacio / etiam sine clau-
sula dicta reservatur expresse illud

inferior sed potest intromittere
ut dicto c. ij. de preben.
li. vj.
Glossa ij exponit textum
et ponit opiniones Jo. et
Lau. quam reprobat glossa.
glo. non dicunt inter pat-
ronum ecclesiasticum et laycum
Prima quod patrono ecclesiastico
non licet variare i. cumula-
re sed layco licet cumulare
de iure pat. c. cum aut[em]
et c. pastoralis / Secunda dicit
quod layco consulto vel
ecclesiastico electo presentare patrona-
tus laycalem non licet
legato de latere illud
beneficium conferre / secus de
iure patronatus clericorum de elect.
Secus si est patronus eccle-
siasticus / Tercia dicit quod
maius tempus datur pa-
trono ecclesiastico ad presentandum
quam layco / quod ecclesiasticus se-
mestre / layco quadri-
mestre de iure patro.
c. uno. li. vj. / Quarta
dicit patronus ecclesiasticus
presentando sicut indignum
privatur potestate presentandi
illa vice / sed laycus non
pro tempore c. cum dilectus / Quin-
ta dicit quod prelatus legati
etiam de latere non confe-
dit ad beneficia spectancia ad presentacionem laici

Nota differentias inter patronum clericum et laycum 1 2 3 4 5

sit ad presentacionem eccli
sie / tunc presentacio ipse compete
bit ad modum priuatum lay
ci, dummodo in fundo ipse
fiat mencio de presenta
cione laycali vt notatur
in de preben. per textum in
glo. Item verbo aplicetur
in clement.
Pro intellectu glo. q
ro de intellectu istorum
verborum plene iuris habet
Et videtur glo. quod dicunt
eo ponit plenius iuris
plenius quam modo iuris
plati / quam modo presentacionis
patroni / Vel aliter plene
iuris i. modo plati ius
fundo pendens a presente
laicus presentatum in presentacione
pendet a glo. / Et de hoc
sup. dixi / Idem quod
tu glo. mediante presenta
cionem premium modo acquirit
presentacio respondet sic
quod non / quamuis alij di
cunt contrarium / Et hoc
videtur sentire glo. / Alij
distinguunt dicentes quod
acquirit illi modo ad
rem / et non in re secundum
Innocentium [illegible] c.
vlt. li. vi. / Et ideo est
communis quod quamuis premium
habeat modo in re, tamen
presentacionem solum habet modo
ad rem. Ex quo habet per
nalem actionem quod est
Glo. penultima opponi
dem ponit oppositum sed
et soluit distinguendo /
Oppo. et videtur quod non
procedat ro. lre. / Ibi per
iuris 2º quia consequenter
sequeretur / quod episcopus in dicto
fundo posset conferre
beneficium vacaturum spectans
ad presentacionem patroni
quod est falsum / immo tunc
collacio non tenet / vt
in decretis, vt glo.
soluit et dicit. pri
mo quod decretalis generalis
graciam / Et istud probat
et per hoc facit quod
in textu non apparet de
indulgencia immo est vbi
verbo mandamus / Recolit
autem hostiensis se vidisse
litteram specialem, directam
plato anglie quod sibi
pro se habet pro aliquo
beneficiario non intendit
quod secundum predictam debeat
spectante ad presentacionem
laycam premium / de qua
in c. per textum de preben.
Glo. lo. concludit quod
delate in consilio primo
dicto concedit beneficiando
obstante c. prim. quod vi

no

decreti⁹ viij glo. solut
hoc dicit primo q̄ hec
decretalis continet grām
Contra istud replicat et ꝑ
hoc facit, quia eps̄ lega-
no appet que indulgeā
primo ff.
decreti⁹ q̄ illud loq̄t
in epo qui hec facere nō
ꝑt patrono īconsulto uel
inuito Item nō obstat
c. de app. q̄ legati sū-
plices quitēs offi. ysc
facis rome sinas ecc̄as
hoc nō faciunt ut ibi
Contra legati de latere sic
de quibus hic loquit̄
Item nō obstat c. cum
dilectus de iure ꝑro quod
loquit̄ de patrono lay-
co quo īconsulto etiam
legatus de latere nō confert
beneficium hic de eccl̄ie uel
ꝑ clericorum collationem pertinendi-
cat plato infori qui
alio consuerit confirmare
hoc verum ī sequenti varia
tionem si forte ista varie
sic
Contra d. quis est eccle
pronus, dicendum q̄ ille cui
dare sin beneficium siue
dignitatis uel eccl̄ie com-
petit ius ꝑntandi ut
hic patet de archidiaconi
ille aut nō dicitur eccl̄ie

qui uel rone eccl̄ie
rone iuris patronatus ut sin
patrimonii uel hereditatis
sue uel q̄ fundauit
l. t succedit habet ius
patronatus, facit de iure patro
cum dilectus comple
Ex predictis colligit hic
q̄ legatus habet maiorem
potestatem ī collatione benefi-
cii q̄ Epus uel alius
ordinarius Item cum pos-
set Epus pertinendi re pa-
trono eccl̄ia ꝑatur
q. viij decreti⁹ contra leta
sic ut ī tex.
Item oppo. ij adidem
q̄ licet epus habeat plus
iuris in conferendo q̄ pa-
tronus ī ꝑntando tā-
men eps̄ quo ius plati
nō vincit q̄ ius ꝑntatis
nō precedit ro lre. de
concessi ꝑbendis dilecte
li vj Solutio de hoc
arto. Si vinco vincē-
te te dic ut ibi Et ꝑ
xviij q. j. Rogamus Et
in ꝑposito dico q̄ ꝑpa
non fundat se hic sup
tali r̄la sed alio modo
sed q̄ legato ex officio
legationis competit plus
liba conferendi beneficia eccl̄ie
iuris ordinariis colla-
toribus qui forenses iuris

No[ta] p[er] [illegible] ad [illegible] de off[icio] ord[inarii]
li[bro] vi

putatoribus q[ui] cau[sas] co[m]mittit magis p[er]mitti intelliga[tur] et magis [contra] cessante ista decretali. Ego dicerem contrarium q[uod] no[n] fuisset p[re]iudicatum patrono etc. eo casu ad hoc compme[n]ta[ri] q[ui]a cu[m] legatus h[abe]ret ordinariam et alii ordinarii hoc no[n] p[er]mittu[n]t no[n] app[ar]et quare no[n] possetis et ideo p[er] aliquos legati iuris [illegible] in d[icto] et ideo debet intelligi si ne p[re]iudicio alterius [con]ti p[ro]ui s[upra] eo [illegible] dic[it] s[ecundu]m eta que[m] declarauit s[ed] [illegible] michil urget s[ecundu]m [etc].

Honitille

Legatus in quacumque p[ar]te sue legationis existens potest quo ad totam legatione[m] et quolibet eius p[ar]tem [illegible] de m[ate]ri[a] [illegible] de app[ellationibus] [illegible] et diuiditur p[ri]mo ponit reg[u]l[am] [illegible] [illegible] ibi tue

Casus i[n] t[ex]tu [illegible] co[n]questus erat rex ffrancie de q[ui]bus legato qui ad mandatum [illegible] t[er]ra sua [illegible]

q[uo]n[iam] [illegible] eo fines dicti regni p[re]tendens [illegible] si[n]t legati no[n] ual[eat] [illegible] ipsa regi [illegible] d[omi]n[u]s diffinit q[uod] [illegible] legatus regni ffrancie co[n]ieratur q[ui] si[n]t [illegible] dicti p[ri]uilegiati no[n] [illegible] erat adhuc fines sue legationis egressus q[ui]a no[n] solu[m] i[n] [illegible] no[n] fracor s[ed] etiam i[n] a[liis] [illegible] plurib[us] p[ro]uinciis offi[ci]o legacionis fungebatur.

[No]ta q[uod] legatus egressus fines legationis sue [illegible] [illegible] no[n] redeundo caret iurisdictione

No[ta] q[uod] [contra] [illegible] no[n] dicti no[n] pare[ndo] i[n] p[ri]me de g[rat]i[a] li[bro] [illegible]

No[ta] q[uod] legatus facta [illegible] p[ro]uincie [illegible] lia [illegible] optime p[ro]bat

[E]t u[er]o [illegible] legatus an[te] [illegible] [illegible] app[ar]a[re] incepat [con]gnoscere de aliquibus causis [illegible] potest [illegible] causam [illegible] no[n] [illegible] ad [illegible] legatus [illegible]

[illegible] no[ta] [illegible] vel q[ui] [illegible] aliq[ui]s [illegible]
[illegible] ca[usa]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

de off. leg.

ff. de emendi l. cohortus
Et contra hoc videtur quia
delegatus exequitur sententiam
suam usque ad annum
ut. ti. proxi. Quoniam et
idem et fortius in le-
gato. Quidam ut refert
Inno. statuit contra quod
reprobat. Et ratio diversitatis est
quia per revocationem ex-
tinguitur iurisdictio legati
Et pro delegato quia
nisi primitus non ex-
tinguitur quo ad execu-
tionem sententie per hoc sit quod
non expedite ... sunt
dicamus ... Et in lega-
tis. Circa hoc quero an
sententiam legati ordinarius
posset exequi. Videtur
Hostiensis quod sic, et quod cum
ordinarius possit compul-
sionem in dicta per executo-
rem faciat ... et in et
ut ti. proxi. Significavit
et de foro compe. pos-
tulasti, quia unus iudex
non potest exequi sententiam
ab alio latam per ...
iam dicta, que ... pre-
dicit quia executio non
est minor ad presentem.
Et autem est minor tunc
videtur sic non posse in-
tromittere ... de ... sententia.

c. Rursus de mandato pro-
feratur ut. ti. proxi. Pasto-
ralis. Quia vero et
hoc est verum si eius offi-
cium imploret. Et cum
agitur actione iudicati co-
ram ... quorum indi-
ce competenti intelligatur
ff. de re iudi. l. a diuo
in prin. et quod ibi notatur.
Queritur et pone quod non
subditi legati pro tunc
... in ... pre-
sentes ut ... ut. ti. proxi. ...
et ... ubi de hoc dicitur
... et de ... in hoc
prorogata ... lega-
tione. Et videtur primo ca-
su ... in successorem ut ita
... natura pri-
mus. Et in contrarium
videtur quod contigerat
quia forte prorogatio
... contempte per-
sona legati facit ...
ti. proxi. Dilecti abbas
Colnensis ... per-
nota in dicto c. et
... Et Hostiensis dicit quod
aut sub nomine proprio
aut sub nomine dignitatis.
Primo casu ... et
revocatur 2o casu transit
ad successorem ut in dicto
c. dilecti abbas. Et Io.
de lig. indistincte tenet

qo

Hosti.

q[uod] tusit ad suas ro
sua est q[uia] p[ro]rogatio no[n]
potuit contemp[o]re p[er]so-
na[m], q[uia] cu[m] eet p[er]natus
i[n] ip[s]o de no[n] potuit si-
bi dare ip[s]o i[n] q[uo]
nec[essa]rio contep[or]at
dig[nita]te. Et ideo hec
nona ip[s]o p[ro]rogata
est quoddam additam[en]
tu[m] q[uo]d seq[ui]tur anti
q[ua] ff. de pact[is] do
talib[us] l. i[n]t[er] p[ro]p[ri]e[tari]u[m]
et Eu[m] pt ad c. cu[m]
abbas Tudet[ensis] il
lud loq[ui]t[ur] i[n] dec[la]r[ati]o[n]e
ubi et i[n] q[uo] a pt contep[or]a[n]i
dig[ni]tati, et e[ss]e p[er]so-
n[ali]. Et pt dari ip[s]o
alio no[n] h[ab]enti.

¶ Cu[m] hac q[uo]d i[n] s[upe]r[iori]
sic designat aut c[on]stat
q[uod] p[ro]rogatio contep[or]i
R[atione] dig[ni]tate aut c[on]stat
q[uod] contemp[or]i sit p[er]sona
aut e[st] dubium p[ro] casu
tunc tusit ad successo
re[m] ut in d[ic]to c. cu[m]
abbas. Et i[n] hoc nil
he[c] c[on]dicat. Et h[oc] i[n]
i[n] dubio ut videat[ur] q[uod]
temp[o]re dig[ni]tat[is] d[ic]ti
p[ro]p[r]ii t[em]p[o]ris i[n] p[ri]ncipio et p[e]r
to[tu]m sup[er] tacta q[uia]
p[ro]roga[ta] ip[s]o et est

undeq[ue], et sic r[ati]o[n]e dig[ni]t[ati]s
q[uod] i[n] casu c[on]tigit p[ro]ro-
gata ip[s]o, eo i[n]nouata
q[uia] no[n] pt tusite ad suc-
cessore[m] ta[m]q[uam] p[er]sonale
fiat r[elatio] illa p[er]in[de] li[bro] vi
Et op[tim]e potuit p[ro]ro-
gatio contemp[or]ari p[er]sona[m]
no[n] sola[m] s[ed] ta[m]q[uam] h[ab]enti
dig[ni]tate[m] volentes solu[m]
i[n] eu[m] c[on]sentire. Cu[m] g[o] p[er] p[ro]
i[n]nouat[ur] q[uia] p[er]natus no[n]
c[on]gnoscit, nec successori
q[uia] ip[s]o est c[on]tinuata
facit no[n] d[ic]ti p[ro]p[ri]i. f[acit]
et C., et fac[it] r[elatio] illa ac-
cessoriu[m] li[bro] vi[t]o, q[uia] eo q[uod]
ip[s]o q[uo]d ad p[ri]n[cipa]le c[on]-
c[o]b[ire]tur tu[n]c est q[uo]d
ad accessoriu[m]. Cu[m] a[utem]
in dubio tunc vide[tur] q[uod]
tempore dig[ni]tat[is] ut d[ic]tu[m]
est no[n] obstat ff. quib[us]
mod[is] ususfruc[tus] amitta-
tur l. q[uo]niam, ubi dicit[ur] q[uod] si
legatus est usus fruc-
tus ville, et fundi villa
destructa durat usus
fructus i[n] fundo. Et ita
ibi durat usus fructus
q[uia] remansit fundus cui
accedebat ita dico q[uod]
si in hoc ca[su] i[n]nouare
no[n] q[uo]d ad tota[m] legatu[m]

Judex qui sed p vnod nō pt ex...
absolui
pt delegare
pt sudi sui gfir

si remaneret pte legat
potest cognoscere de cau-
sa prorogata si eu coto
to est remotus, tn nō
subest aliquis, cui arte
stat in ipo prorogatio omo
contigunt effectum
Glo. nō obviat, q solum
ponit exemplum, subdens
eius, q legatus pt contra
prouinciales qui et
soluti, ipo nota q legatus
habet cōmunit puinciam
q aīma ut cognoscere
nō absolute nec alia
ratione pt i illa prouincia
et tunc hic apponit q
possit absolute. Solt.
glo. q nō pt, et tunc
pauit, hec apponit
Ippo et vide q legatus
cicat consistens in pro-
vinciam faciat statutum
ff. de off. p. 9 si l ij So-
luuo glo in pri q lo
ibi de hijs que sunt
voluntate iurisdictionis
q i illis nō agit de
pudicio iudicis illius
loci i quo procedit. lo
q hic de hijs q sunt
contentiose iurisdictionis que nō
pt cōmune contra prouin-
ciam. ff. de off. or. cum
Epns li vj. Concludo

co ista glo primo dicam q
iste in territorio possit
subditus co territorium
comiteri cognitionem et sic
dicam subditum cognitum
in territorio pt co territo-
riu absolute sicut glo.
ad vtrumq q nō sciatis
q tamen absolute q
cognitio requirunt causae
cognitionem. Et co territo-
riu nō pt quod locale
formaliter iurisdictio causa de-
quod de se appt
Circa hoc distingue dicam
delictum p quo cognoscen-
dum est co contumacia
aut contumacia causa est
co delicto. Primo casu
q i territorio fuit ar-
reptus et citatus, et q
contumacia recessit de
territorio [alterius] potest co
gnosci quando constat
contra territorium et sic
ut liti nō contestata
Scđo casu q contumacia
causa est co delicto
ut q deliquit i ter-
ritorio et monitus est co
territorium ut satisfaceret
tunc subdistingue aut
delictum est notorium
ita q nō requirit cause
cognitionem et tunc et
absentis et co territorium

Delictū pro
gtu a

contumacia
co delicto

pt cogi᷑ ɀ sic btus
paulꝯ chorintu abse
tem cotᷓ͂mit ix q. ij
c. p͛cudit / Secꝰ pma
pte distinctiõis paꝫ
ꝙ si citacio nõ arri
puit delinq̄ntē m̄ ꝑ
ritorio, si qȝ ꝑritoꝛm̄
citatꝯ fuitꝯ tūc nõ
ces͛set ꝯtumax / q̄
cōtra ꝑritoꝛiū ꝯ
dicti nõ paret im
pune de ꝯsti. ut animadue
. li vjo / nõ pt tūc cō
ꝗcari quia nõ arta-
bat illū citacio

Delegare

Sȝ vtrū ꝯmꝰ cōtra
prouinciã pt delete
tas i prouincia dicta
dedacio vudet glo. ꝙ
sicut dat hui᷒ ꝛōn

Conferre beneficium

Item an ꝯmꝰ cōtra
diocꝭ pt ꝯferre bn
ficia vudet ꝙ sic / q̄
hia sūt volūtarie
ni͠psl tamẽ i fine glo-
rivtit ad absolõm
cōtrahi et ꝑ ꝙ dictꝰ
Angelꝯ

qo

Circa hoc qrit de plu
ribꝯ cōpibꝯ, vtrū pt
absolue cōgit̄ī cōt
prouincia, aut cōgit̄ī
de cās delete et

vtrū bnficia ꝯferre pt
Et ꝑ hijs cōpendiꝯ
dꝯ oia quatuor vtrū
lectꝯ egressꝯ prouinciã
dici ꝑdidisse dignitatem
Ad hoc rñdet glo. m̄
ꝙc / Et hoc ꝓcedit cū
egressꝯ est cōca, q̄
reuocatꝯ a ꝑpa anĩo
nõ redeundi / Sȝ si nõ
est reuocatꝯ et aĩo re
deundi cōmit seꝗ /
tūc cū dicat egressus
qm̄ stat est reuersus
et q̄ fēt archi. l. c
pnti li. vjo rõ cuꝰ est
q̄ ex͛ si vellet nõ
posset legacõm dese͛re
Sȝ qo. delig. de pon
dãnꝯ forma deputa
ꝙ aut fuit deputatꝯ
simpl͛r / et tūc ex͛ si egre
di͛ aĩo nõ redeundi
nõ ꝑdit legacõ // Sȝ si
fuit deputatꝯ sub ali
qua forma, dõnec fuit
reuocatꝯ tūc idem est
qȝ i speciē membri / Sȝ
aut sub forma dõnec
sibi placuit tūc ꝑa
de ꝑ / Sȝ ꝗ distinctio
an aĩo redeundi an nõ
vudet nõ fore vñ q̄
ꝑsupp͛ta ꝙ legatꝯ n

De officio legati

possit exercere legationem,
tamen cum egreditur animo
non redeundi, tunc per hoc vi-
detur renunciare legationi
et tenetur renunciacio quo
ad ipsum. Et de renunc. quod
in dubiis. Sed [illegible] poterit ip-
sum resumere sine superioris
licencia. Et ideo si velit
procedere possit appellari, et
si non appellet tenetur pro-
cessus, quia radicitus non
desiit esse indepositus
quo ad se. Et per hanc
rationem dominus Urbanus papa
scripsit, destinavit legatum
Cardinalem Veneciarum, qui
recessit de Corneto et
intravit Neapolim, potuit
autem procedere ut hic. Quod
deputavit donec sibi
placuerit, supra, eodem, de leg.
Item illud forma quod
non sit [illegible] si fecit tunc
nullo modo posset resumere
et si procederet processus
esset nullus, nec expedi-
ret appellare, quia isto casu
per egressum desiit esse
index radicitus. Et quod
operantur ista verba, donec
sibi placuerit etc.
Item [illegible] veniamus ad
[illegible] Et primo videlicet

possit absolvere excommunicatum pro vi-
olentia. Glo. art. contra. Sed et
tamen mutat. Et hoc
residet, quod absolvere non
potest excommunicatum pro violencia. Sed
Innocentius dicit quod si requisitus
non fecerit se errasse, et
sine causa cognitione ab-
solverit, tenetur absolutus
propter periculum anime, facit
de sen. exc. cum pro causa.
Item nunquid legatus possit cogno-
scere potest excommunicatum pro violencia.
Glo. refert quosdam
tenere quod sic, ut de penit.
et re. c. ii. Et hoc proce-
dit potest in notoriis que
non requirunt cause
cognitionem nec ordinem
iudiciarium, facit de ver.
sig. ad nostram ii.
Item nunquid causas potest dele-
gare. Glo. dicit quod sic.
Cardinales volentes reca-
pere delegatum cogere non
possunt. Et in hoc videtur
contradicere Hostiensis, quia debet
sibi obedire delegatus.
Item glo. est vibiis, quia
ex quo contra sententiam
non potest concedere misericordiam
sequitur quod non potest ...
mulgare sententiam, quia
appellatio istum ad [illegible]

Absolvere excommunicatum pro violencia

Cognoscere excommunicatum pro violencia

Delegare

In hoc tamen patet est re
medium quod deleget cum
alicui / et alter deleget
potestatem conferendi intra pro
vinciam / Item quero
an extra provinciam e
lectus possit conferre be
neficia respondet glo. quod
sic. Contra hoc quero an
possit confirmare extra
provinciam respondet
sic tamen quod non fuero quia
confirmatio hodie coniungit
consecrationi ut .l. de elec
cum sit dilectus Et de hoc
per archidiaconum .l. .i. d. cum in
aliquo / Item quero an
electus egressus de pro
vincia potest absolvere
eum quem cognoscat ex
istens in provincia / Glo.
in fine respondet quod non
Sed Gofre. dicit quod saltem
poterit demittere istum
absolutum, quod dicit non
est intus sicut facit de ap
pell. pastoralis.

Quero an de consensu
prelati alterius provincie
possit cognoscere subdi
tum sue provincie dicunt
quod sic / Sed Hostiensis dicit quod pos
set audire de subditis
illius prelati de consensu
eius quod forensis de [illegible]
[illegible] et hoc facit [illegible]

in Episcopus / ubi de hoc et c.
sequenti / Et hec procedunt
subditis consentientibus / quia
ipsis invitis non posset
eos trahere extra diocesim
.l. de off. or. Si episcopus
[illegible] Et hoc tenet Jo. an. in
addicionibus Spe. ti. de
citatione § l. v. Item in dioc.

Sed oppo. contra dicta quod
videtur quod electus extra suam
provinciam possit exercere
ea que sunt iurisdictionis
voluntarie ut cognoscere
ut l. q. vi. Si episcopus iste
quo paulus qui excommuni
cavit chorintum absentem
[illegible] et
hoc tangit glo. sed non
solvit / Et ideo dicunt quod
si episcopus non probat de
quod indictarum sed solum
quod episcopus mandat vitari
excommunicatum pendente con
[illegible] super isto an excommuni
catus sit iusta / ad aliud de
paulo dicunt quod id nichil
facit, quia paulus excommunicavit
chorintum existens intra
provinciam .l. de app. Cum
sit in fine et ibi apparet
quod iste absens esset
de provincia / tamen [illegible]
quod sententiet excommunicatio

Margin notes:
Nota de hoc [illegible]
quod sit [illegible]
electus vel [illegible]
Absolvere [illegible]
Quero an consensu prelati

indicaturus pone domicilii
con absente ut litis non
contestetur. Et de hoc
plene no. j. de foro compe-
ten. si alius. Aliud quod est quero
an quoniam infra provin-
ciam possit procedere con-
tra absentem. aliud an quod
intentio quod et in hoc ul-
timo casu loquitur hic
quod non possit quia sibi i-
pune non paret. de consti-
tu. c. ij. li. vj.

Item obstat contra illud
quod dixi. ij. de collatione
beneficiorum de c. statutum
de preben. li. vj. Solutio
sanctum est illi c. et dominus
ut ibi nota. sed ut pos-
sit conferre, salvo quod
ibi dicit. Et quod pos-
sit conferre tamen innocentius j. de
appell. cum a fronte. Et
pro hoc pat. glos. hodie
tamen in certo casu ordina-
rius procedit contra pro-
vinciales sed cum est a sua
ecclesia expulsus ut in
cle. una de fo. compe-
per quam decidunt aliqua
nota dictorum ut ibi pat.

Volentes parte le-
gato de
latere officium suum ... ...
maior legatus ipse execut-
sui officii dimittit vel
brevius sui legatus ipse
parte maiore cessat
minor officium. Et primo
ponit legatos quin-
sio 2o eius limitatio
ibi ita tamen.

Casus in tantum quod ipse papa
commisit officium legationis
patriarche ierosolimi-
tano in sua provincia
sub illo modo quod parte
legato de latere officium
suum quod dum ibi ille fuit
omnino quo ad iurisdictionem
voluntariam et contentio-
sam sit suspensum.

Nota quod officium minoris
cessat parte maiore
quo ad executionem. Se-
cus non quod non cessat
quo ad potestatem. Et
ex hoc non singulariter quod
per dationem sui legati
non extinguitur deputa-
tio sui quod tamen glo. ad
hoc singularis xxv. q.
ij. c. ij. ... ...

Sed vero minor cessat
potestas minoris legati
quo ad iurisdictionem volun-
tariam. dominus quod sic. Et
etiam quo ad contentiosam
et in ordinibus. Et hoc probat
verbum omnino. Et ideo hic

(margin: ... suspenditur ... legato ... vnde cum ... ... suum officium ... de cura ... pat. ... quo ad ... iurisdictionem ...)

(bottom margin: ... quo ad iurisdictionem voluntariam et contentiosam ... ... legatum ...)

de nulla ca potit qq
nostro iure legacionis se
cund aut / si esset alio
ordinarius / sicut ecclesiat
iste patriarcha / quod tunc
quamvis nostro pt ratione tlio
ordinarie ptatis inrisdictio
que non cessat adve
niente maiore / Et sic
loquitur c. preuenit cum
q. Et ratio dicte est / quod
sanctius tollitur ptas quam
petenus quod similes ut
ptas legatorum quod co
petenus de iure gnali
Cum ergo quaeritur an psente
iudice maiore / cessat
officium minoris Concludendo
sic distinguere aut quan
tum ad reuerenciam et
insignia / Et ideo est
aliter quo ad ptatem
cotenciosam / Et tunc aut
utriusque iurisdictio est de
iure gnali / aut utriusque
de iure speciali / aut
unius de iure gnali / aut
utriusque alterius de iure
speciali / primo et secundo ca
su non cessat ptas
minoris / quia habetur de iure
gnali / tercio esset si habeat
eam de iure speciali
idem est / quod hoc non
est iure expressum
ad utriusque membrum fit

dictu c. preuenit cum q.
Et sic loquitur ille inulti
autem de defensione ciuitat
In quo casu quod ptas est
de iure speciali / et tunc aut
ptas utriusque depen
ab eodem / Et est locus
huic c. / Cuius ratio est ra
tionalis / quia dictio ma
ior trahit ad se minu
rem in naturalibus / Aut non
ab eodem ut quia legati
de latere et electus impar
sunt in eadem prouincia et
tunc non est locus huic c.
primo utriusque officium du
rat quo ad pria / iurisdictionis
et sumpsit cum ab eo
si ptas esset diuisa
sed tamen una non tollet
alteram / quod de dispensa
non est illatio in decretis
Sed linea de plebibus
Nota infert quod littera
vile Deum obicit / in
glo. quod psente maiore
legato cessat officium minoris
Sed contra hoc opponitur
de c. b. d. Ecce ubi
dicitur quod per se creditur Epo p
te benedicat / Ad idem opponitur
dec c. preuenit cum q.
ad c. Ecce, dic ut ibi
nota quod benedicit psbr
psente Epo sine solempni
tate cum solempnitate solemniter

eam qui missam cantat presente episcopo // debet innuere episcopo ut ipse benedicat / debet si vult episcopus benedicere non benedicet ... / alia duo sunt c. preveniunt et lex ... hac / nichil fac contrarium / vel plenius ad omnia secundum Host. / idem presente maiore cessat potestas minoris reverencia et insignia / Sed cotidiana non cessat nisi utraque potestas dependeat ab eodem superiore / tunc cessat cum concurrencia ut hic / Et racio diversitatis potest assignari / prima est prerogativa reverencie / 2a ne in uno corpore sint duo capita quasi monstrum +

Excommunicatus

breve est

et se firmat / vel per alia verba sic firmat / legatus missus non tamen de latere sed generalis contra facientes pro violenta manuum iniectione in clericos absolvit intra provinciam sibi decretam ... non / legatus non missus de latere tamen generalis et alios absolvit Et habet duo dicta secundum ibi Et qui

cardinalis / vel legatus missus non de latere contra facientes pro violenta manuum iniectione in clericos / absolvunt intra provinciam sibi decretam ... non / legatus non missus de latere ~~et alios absolvunt~~

¶ Hec tamen intelligenda non sunt quia episcopus est generalis legatus vel ... ... in duo dividitur / Aliqui enim sunt legati nati habentes legacionem pretextu sue dignitatis de quibus loquitur hic / Et quia cardinalis et o. e. c. / Aliqui sunt legati dati Et hii sunt duplices / quidam sunt de latere pape ut cardinales / alii non de latere ut omnes alii non cardinales.

¶ Casus iterum est questio fuit utrum legati sedis apostolice possunt absolvere contra facientes pro violenta manuum iniectione / Et dicit quod legati dati non de latere nec contra provinciam suam concessam nec intra provinciam aliunde venientes absolvere possunt ~~...~~ provincie sue sed legati nati ... suas

non ... ... ~~...~~ nisi de latere / vel legati non absolvunt legati ... [marginal note]

posset [marginal note]

Nu 2. pratis eorum cum ab solutis excommunicatus a suo [illegible] legatus
qui legatus de latere absolvit ut [illegible] et cum alius de [illegible]
contra a [illegible] de quod [illegible] ad [illegible]
absolvit [illegible] nec alius de [illegible] Pata nec ullus [illegible] absolv
nisi alius [illegible] in [illegible] [illegible] et hoc [illegible] [illegible]

ecclesiarum episcopus constat
in sua provincia tamen sub
ditos etiam suos a tali
excommunicatione absolvere
non possumus, nisi specialiter
ipsis a sede apostolica con-
cessum sit indultum.
Nota de capitulo quamvis le-
gatos vel duplici ut-
iam dixi. Nota quod
legatus est dignitatis
ubi dignitas iste nota
attendendum forma le-
gatorum ut in fine.
Item vero unus legatus
de latere possit absolvere
subditum suum qui contra
provinciam deliquit in-
cendio in manus violentas
in clericum ordinatum. Et
videtur quod sic, quia in dis-
tincte sibi permittitur.
Et hoc est verum quod eos
istos contra provinciam
et delinquentes contra
absolvere potest quo possunt
suos subditos.
Item vero principaliter de
lecto dato, non de latere
non ratione dignitatis, in eis
contra provinciam potest
absolvere de licentia or-
dinarii illius loci. Hoc est
ut scire tamen cum
hoc similem sit hic
gressi limitate possunt
et non sic de simile.
Et sane et ordo de usu palii.

cum
Ad contrarium et prima pars
est quod dixi de lecto vel
ordinario alio, qui procedit
contra provinciam de specia-
li ordinarii. Et dico quod
illud est verum respectu in-
ordinarii. Et respectu
potestatis absolvendi excom-
municatos per inventionem, cum
hoc sit similem oportet
tamen ut contra pro-
vinciam nullatenus pos-
sit. Et cum hic dedit in
intellectum Cum quis dicunt
quod extra contra ubique pro
de sua provincia absol-
vere si alunde venientes
non potest absolvere, quando
contra provinciam, cum in-
tellectum repugnat tex-
tui, qui loquitur clare.
Legebat aut unus tam
hoc modo. Ubi quoque pro-
vinciam sed venientes que
est in superiori. Ideo sic
textum sunt iacet, quod cum
provinciam venientem ab-
solvit et intra provinciam
solum illos in provincia.
Item quod si contrarium
incitat existentem intra
provinciam, dico quod eo
tunc efficiunt subditi ratione
eius ut quomodo placet
ideo potest illos absolvere
facit de sua corpore [illegible]

Sit quo [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] xl

[illegible]

Et iniquus subditos suos
ex provincia potest ab
solvere Et vide quod non
quia constat forum .l. de
rapto c. l. Et dicunt est
contrarium quia cognitio
est index domicilii quod
nosscit de delicto. Ideo
eam absolvit etiam.
Glo. i. arguit a contrario
sensum intellectu quero
utrum legatus de latere possit
indistincte absolvere ex
communicatos pro manum iniectionem
et videtur quod de quo
l. de sen. excom. ad eminen
tiam Et hoc verum est quia a
liquos dummodo excessus
non fuit enormis, quia
ipsa sibi reservat et
casus absolutionis de sen.
excom. relatum Et c. ea
noscitur tamen quod ser
vatur quod dicit glo. ut in
distincte absolvat. Et
quid si aliquis iniciat
manum in ipsum legatum
numquid potest ipsum absolvere
videtur quod sic, et ita notat
glo. xxiii di. c. ij. Et
hoc verum est secundum ipsum in casu
c. l. felicis de penis li.
vi. Et glo. eius Et
quod suadente dyabolo de
penis. Glo. ij notat de

duplici genere legatorum
quos qui dicit de pro et con
et solvit et ipse subdit
inde norma notat prima glo
quod maior est potestas le
gatorum de latere quam aliorum
Card. notat duplex genus
legatorum et de ipsis dicit
Deinde quod in dicitur
legati de latere, et post
plura concludit quod car
dinales sunt et non a
lii et hoc est verum Sed
numquid legatus de latere
potest conferre beneficia videtur
dicit glo. infra quod sic
que est ad ius Et hoc
dicit est textus l. e. c. l.
li. vi. Quid si legatus de
latere voluerit absolvere
cogitatum pro iniectione
resistit legatus de hoc
in spe c. tibi si vis
dicamus vi. Quid si le
sus et quod non impedit
absolvere, quia potest
etiam eo non vocato ab
solvere de qua c. et tibi pro
sua prudentia si visum
Et bene si sum predicum
fiet absolutio satisfactio
non premissa possit ...

Tenentium[?]
legationis finita durat

Statuta legati valent [illegible] in provincia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] c. [illegible] Est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

statutum legati expirat
ex morte [illegible] sicut delegati
si citatio non precessit
habet dominus dictum [illegible] ibi
decernens

Casus in tantum [illegible] que-
situr fuit an legati se-
dis apostolice possint facere
statuta et si fecerint quam-
diu durant videtur
quod sint in provincia eius
decreta et durant perpe-
tue [illegible] post exitum
eorum de provincia [illegible]
legatus committit ali-
cui aliquam causam dura-
te sua legacione [illegible]
quod morte ipsius delegati e-
tiam [illegible] exitum delegati
de provincia expirat
iurisdictio ipsius delegati
[illegible]

[illegible] de dispensacione
legatorum sedis apostolice
[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] dispensacionem archiepiscopo
vel episcopo seu [illegible]
[illegible] vel patriarcha [illegible]
[illegible] alius ordinarius
hoc totum [illegible] legatus de
[illegible] [illegible] [illegible] ordina-
rius est in provincia sibi
decreta [illegible] potest in ea
[illegible] [illegible] [illegible] et
plenissimam [illegible] maiorem
[illegible] [illegible] principem habet
in provincia potestatem

[illegible] [illegible] dispensare [illegible]
[illegible] que sunt [illegible]
[illegible] reservata [illegible]
[illegible] [illegible] consequenter
Item generaliter tenendum est
quod in generali legacionis manda-
to transit dispensandi po-
testas ar. ij q. [illegible]
causa et de [illegible]
c. si et de bigamis c. [illegible]
Nota quod statuta condita
a [illegible] prelatorum [illegible]
sunt perpetua [illegible] [illegible]
quod de natura legis est
ut sint perpetua [illegible]
de elec. perpetuo li. vj
Nota in [illegible] [illegible] [illegible]
illa opinione quod non [illegible]
[illegible] morte delegati [illegible]
actum citra citacionem [illegible]
[illegible] citacionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ante citacionem [illegible]
plene examinari [illegible]
[illegible] licet et c. [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
statutis legatus [illegible]
[illegible] [illegible] prelati [illegible]
[illegible] [illegible] et videtur quod [illegible]
[illegible] iij et quartum c.
de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] statutum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hoc [illegible] [illegible] dicta
[illegible] [illegible] tenet quod [illegible]

statuta facta sup peti
cionibus ad instancia legati
no requisito dno ti no re
pugnat legibus generalibus
non enim sunt leges cor
rigere, ff. uo. di. de offic
offi cui mandata est
Pro intellectu huius glo.
oppo. quod statuta legati
non sunt perpetua ff. de
penis l. ult. de postu
lando l. prima § ult
Glo. i. hoc soluit, uel
dic dic quod lex ultima
loquitur de sen. no diffi
nitiua non sup primo. c.
c quod titulatus ibi loquitur
c. cum iudex sine cae
cognicione pena infert
sine limitacione temporis
ut intelli usque ad tempus
sue administracionis. Secus
si cum cae cognicione te
est perpetua quod ff. de hoss
uel quod diffinitiue, secus
si interlocutoria de eo
in spe c. § Cum est
b pone Ecce dic plenius
ut dixi in c. Ex tenore
de elec et de etate
et quali cum bone et
in proposito aliud est in
fina aque in dispone sta
tuti, quam de sin ua sta
tuta sunt perpetua, Glo.

si delegatus datus a lecto
committit citacionem ante
finitum legacionis officium
si post finitum officium inic
ias primo citatis Renuo
perpetuatur illius iuris Et
uidetur quod non quia non
uidetur processisse rite
cum effectu Item quia
partu talem commissionis
tunc no astringit citatus
Gz garsias defendere
nititur contrarium, concedit
quod tunc di incepisse
uti et sufficit quoniam
inchoauit de off. de
leti Cum plures § I.
li uero Item iste actus
intelli inchoatus per
omnem actum quem facit
ut iudex Etiam si
actus fuit imperfectus
de elec in c. uniuersi Et
maiore in dubio ut
res potius ualeat quam
pereat Et hoc dicit gar
sias tenendum de iure
tamen si de pena ciuili
secus quia requirit ci
tacionem ff. de iure om
iudi omnia
Circa hoc dicit Ffran On
tenens quod partu imperfecte
circa citacionem perpetuat
iuris tunc quod no habet

no

ct
ut

dubiu / Q si tene° re
qui atricem, quod pro-
bat tex. hic et d. de
offi. delegati. Gratu tuc
indistincte dicit qd actis
commissionis non perpetuat
intra (?)

Quero mag. ista talis
valeat adeo qd post
eius recessu cum sucessor (?)
inadut eo cum
Glo. i. dicat qd si eps
est vir eo quo sit ppe
tua sed mag. tibi eo
cautas potest absoluere
ordinarius dicit qd sic eo
quo lectis non restrui
ipse vel successori ad
hoc i. de plen. Gratias
et de sen. excom. imper
et de instit. Goste
que, quod tn Spcer
c. tu s. supe. de sed.
vacue / et per ista glo. for
tificat textu Q° quod
ait nescire et contrariu
solvit

Glo. sol. inferet 2° notat
infert qd lectis infra° eo
perat dum recedit de
prouincia notat qd in-
iurisdictio multis modis dis
expirare de quib. d. in p. vi. 7.
Glo. dicit art. a qrio
si legatus recessit vo-
cabit commissio pro recs
sum legati / qd p. vitales.

Impetrat infra° et procur

Dictu est supra de his
qui vices alienas gerunt
in de offo deleg. et le-
gatis est de offo ordina-
rii qui iure ppo iudicat
vel sic dictum e de vi-
cariali ordinario sed de
lecto / ideo nunc videndum
est gnalit. de quolibet
ordinario et eius offo
de matia huius rubri-
ce dicitur xviii q. vii et in
q. iii / et q. i et iii p
totum / xvi q. i. et in d.
repetitur in sexto et
in clemen. Nota

Pernuoslan

Episcopi in suo diocesi pro-
cedat inquirere et puniri
et cu opus fuit brachi
seculare invocare et p
poni debet decis. eorum
Ho decisio ipse ibi ha-
beat. Q. subdit in
duas partes. sit dno di
si ibi et cum

Casus in tmod. ipse possit
fuit in Synodo ipse
vel i. eius aliis quo p.
vincia sub orbe cum a ille
simpliciter, ne conc. qui il
la corrigent et statuti
ipsi et ideo emendaret

Sittera in Clem. 2

Opportet sede legatus

O2 sunt ipse ... (?)
Ei sunt ... (?)
Nil operit ... (?)

Quae statuit spa(ecia)l(ite)r epi
singularu(m) dioc(esium) et ciuita
tu(m) cu(m) a corrigat(ur) iux(ta)
disspo(siti)o(n)em canonu(m) et ad
hoc ho(min)ibus et congrue fac(ien)d(um)
si opus fuit inuocent
auxilia brachij secular(is)
No(ta) q(uod) s(i)nt spe(cia)l(e)s s(y)nodi q(uia)
d(icitu)r q(uod) s(i)nodo aliq(ua)
synodus est dy(ocesa)na spe(cia)lis
b(ene) synodis dia(cesa)nis ep(iscop)i q(ui)
ipse dicat q(uod) g(e)n(er)ale(m) i(n)
de accusa(tione) Cum olim
Ex hoc patet q(uod) ista ter
mi(n)i sunt p(ro)mis(cu)i ita q(uod)
vn(us) quandoq(ue) recipi(tur) p(ro) alio
No(ta) q(uod) in singulis vr
bibus debent esse singuli
epi et vrbes dicu(n)tur eo
ip(s)o q(uod) h(abe)nt ep(iscopu)m q(uia)
epi no(n) statuu(n)t(ur) nisi
in vrbibus seu ciuitatibus
lxxx d. Epi et i(n) de
p(re)b(enda) c. i.
No(ta) q(uod) epi h(abe)nt ordi
naria(m) iurisd(ictionem) Sic con
stituti a iure p(er) ca
none(m) ergo est ordinaria
sa(ltem) quod nota p(er) c. cu(m)
ab ecc(lesi)ar(um) Et hoc p(ro)ce
dit r(ati)o(n)e q(ui)a quando iurisd(ictio)
a lege datur iur(isdicti)o d(icitu)r de
legata i(n) de hereti(cis) Ad

abolenda de cle(rico) egrot(ante)
c. vnico li. vi. Quo
aut cons(tat) q(uod) a(n) adqu(a)
iur(isdicti)o sit delega(ta) vel
ordinaria dicet i(n) c. cu(m)
ab ecc(lesi)ar(um).
No(ta) de v(er)bo liberu(m) p(ro)stit(utum)
[deleted] Et quod impor
tat hoc aggrati(m) libera
administrac(i)o nota i(n)
de p(re)b(endis) Cu(m) ad agend(um)
li. vi.
No(ta) q(uod) ordinarij ex(tra)
ex officio inquirit de
criminibus et i(n) q(ua)n(do) ij p(er)tine(n)t
No(ta) q(uod) ordinari(us) debet
iudicare s(ecundu)m canones
et p(er)mit canones ce
sent i(d est) iudicat s(an)ciant
statuu(n)t iubent q(uod)
lib(er)u(m) quo(d) intelligat(ur)
ut augit glo(sa) et pluries
ex p(ro)pono(n)tur
i(n) cle(mentina) Ne r(omani) de ele(ctione)
c(om)minibus
No(ta) q(uod) brachiu(m) secu
lare debet inuocari p(er) iu
dice(m) eccl(esiasti)cu(m) no(n) ad iu
dicandu(m) aliqu(em) iuste
s(ed) iniuste de hoc i(n) glo(sa)
vlt(ima) ...
Oppo(nitur) contra p(re)mi(ssa) c(ontra) ho(c)
eo q(uod) d(icitu)r h(ab)eant igit(ur)
q(ui)a h(oc) dicto igitur est
illatiua et no(n) app(ositiua)

[illegible] [illegible] libris [illegible] ... in [illegible] [illegible] ... omnibus ... [illegible] ... in iure [illegible] ... [illegible] ... libertatis ... ad [illegible] ... [illegible]

Ex quo infert. Solu[tio] infert e contrario quod pr[o]ce[ssit] in te[xtu].

Item oppo[nitur] de eo q[uod] [com]mittit generaliter ep[iscop]is ut inquirant in suis dioc[esibus]. Ex hoc appa[re]t q[uod] eccl[esi]a possunt inquirere cont[ra] laicos, [contra]: obstat e. de cle[ricis] non [resid]en[tibus]. Et quia iudices ecc[lesiastici] non d[ebe]nt mitte[re] falcem in messem alienam ut ibi. Solutio: s[ecundu]m Inno[centium] q[uod] eccl[esi]e ep[iscop]i con[tra] laicos p[ossu]nt inquirere de cri[mi]nibus sp[irit]ualibus, i[nfra] de crimi[ne] falsi, e. de purga[tione] [canonica] ... et facit q[uod] nota[tur] i[nfra] de maior[itate] et [obedientia] ... nostram ... que ante sunt crimina sp[irit]ualia sine eccl[esi]a [ille] ... Cu[m] sit generale. Ergo ad [omnia] ... sit crimen ecc[lesiasticum], ... hec l[itte]ra ibi ad ulti[m]a.

Item oppo[nitur] ad idem q[uod] in dioc[esi] ep[iscop]orum ... sunt exempti de quibus iudicare non d[ebe]nt, i[nfra] de simile c. ... Solutio: textus d[ebet] intelligi de subditis et sic de exemptis non iudicabunt, nisi eu[m] rone ... exemptum ut cum delinquunt in loco non exempto, i[nfra] de simile contrariis.

Item oppo[nitur] con[tra] li[tte]ram de eo q[uod] [com]mittit in ... a[n] ubi ... cum hic ... secundum ... pena infligenda ... Solu[tio]: ordo est ... hic ubi ... fiunt facta notoria in quibus pena infligenda ... et iudicare q[uo]d ... facta non notoria.

Ex quo hic dicit de ... quod de iure ... ordinariis, dico q[uod] de iure ... soli Ep[iscop]i ... non dat ... aut ... Et ... hec ... in fo[r]o ... Item ordinarie ... nisi ... de hoc nota[tur] ... ab ... alia q[uod] de vicariis ... an possint inquirere ... q[uod] non licet ... ordinariis, quia non ... Et hoc ...

[illegible] tam ex quo pro aliis loquitur
hic non tamen ut in affirmando
generaliter nisi specialiter loquatur prout
gloss.

vel nisi ceo specialiter sit
commissum ut e. de offi vi. cum
li. vjo. ubi de hoc dicitur quod
ex generali commissione non
sit officium episcopi inquirere
corrigere deponere et pu
nire excessus subditorum
de quo hic dicit in diocesi
ubi sic glossa distinguit cum
queritur utrum appellatione diocesis
civitas contineatur in rescriptis
aut loquitur in statutis
ubi in statutis sit in privi
legiis seu honoribus et
tunc dico quod sic quod appellatione
diocesis continetur civitas
et ideo hostiensis exponit
istud verbum diocesis inquit
in episcopatibus tam in civitate
quam in diocesi tam in clericis
quam in laicis ut e. de censibus
poma li vjo. ecce cum
dis stolis etc. e. significa
cavit et de verborum significatione
cum tibi et c. tua nobis
et e. de temporibus ordinationum cum
in nullis e. ruso et ti
de off ordi cum episcopus li
vjo. et de rerum permutatione
c. uno li vjo. sunt lo
quitur in rescriptis concessis
ad lites et dico quod ap
pellatione diocesis non
continetur civitas sic loquitur
de rescriptis radolphus

et hic sequitur hostiensis idem
notavit compositor e. de
rescriptis abbatem et
archidiaconum c. sacrorum homi
dis et hoc dicit nullus
et gregorius nono e. de
rerum permutatione c. uno in glo. in li.
vjo. et e. de mote lau
dano de sequestratione
possessionum c. unico in clerum
Nota quod civitas
dicitur quod idem est quia
hic nomine vero diocesis
venit etiam civitas de
hoc dicit e. de rerum permutatione c.
uno li. vjo. et hoc pro
cedit in dispositionibus non
restringibilibus ut est dispo
sitio c. que est de
forte qui vel in resti
tutionibus ut sunt rescripta
concessa vel contra e. de
rescriptis radolphus et
ad predicta facit in de
verborum signi cum tibi
ubi etiam in privilegio
nomine diocesis venit
civitas et hoc procedit
in privilegiis non preiudi
cantibus aliis si solum
concederentur alias idem est
dicendum quod in rescriptis contra
esset
Nota utrum iudex se
cularis possit invocare
brachium seculare contra

de privilegiis
Nota

Nota quod postquam hic littera probandum quod patet [illegible] quod [illegible]
in diocesi in predictis per plures [illegible] et quia [illegible] brachium seculare
[illegible] iudex secularis [illegible] pro aliis
[illegible] cum ad [illegible] c. in [illegible] lambardus ut
[illegible] seculare dicit [illegible] in [illegible] [illegible]

et sicut et ulterius patet in addicione sicut operacionem iudicis et
contra et [illegible] et quo. ante dicta et circa adeum

sicut hic dicit egregius doctor di
cendo quod sicut una po
testas alia iuvare debet
ut c. vi. di. cum ad verum
venit. Ex hoc dicunt a
liqui quod episcopus debet
cogitare per se ipsum per
iudicem secularem et
quod iudex secularis de
bet esse executor ab
episcopo. Quod non approbat
Innocencius dicens sufficere quod
eos compellat per iudicem ecclesiasticum
clericum, iudex secularis
faciat evitari, et quod
hec ecclesia evitet et
evitari faciat per se ip
sos. Concludit Innocencius
noster, quod si persone stant
in terra contumaces in
dicione secularis, possunt
cogi per ecclesiam in
dicem, si moniti non
obediunt. Et sic vult
quod sine monicione ec
clesia non potest facere.
de sen. exco. Sacro.
Hostiensis dicit quod iudex
ecclesiasticus debet invocare se
cularem sicut egregius doctor.
Et hoc est verum tamen
in hoc est differencia quia si ec
clesia non invocat secu
larem, non potest ab eo ad
hoc compelli. Sed ecclesia
enim potest compellere secularem

ut sibi subveniat seculare
brachium et hoc probat
in de ele. cap. c. ii. li. vi.
Et racio diversitatis est superiori
tas iudicii ecclesiastici ad se
culare. in de maio. et
obe. Solite. Quod si
episcopus volebat visita
re monasterium sue diocesis et
misit ad abbatem qui
respondebat dicens se
exemptum ad nolle vi
sitacionem recipere, et sic ti
mens excommunicationem appella
vit, quia appellacione non ob
stante episcopus excommunica
vit abbatem. Et tandem con
tra implorant bra
chium seculare. Sed abbas
dicebat illud non procedere.
Quid quod iuris. Et
primo videtur quod episcopus debet man
dare, quia ipso est in
ordinarius quia fundat suam
intencionem in tota diocesi
sua ut hic igitur potuit
cogere per iudicem secularem
contumaces de iure sua sen
tencia excommunicari, sed ex quo de
officio debet pastoralis ordinis
in opposito quia pendente
appellacione nichil est innovandum.
Et ideo non tenuit ex
communicacio episcopi sentencia. Et id
est in de sen. exco. Solet.

li. vj°. Iste qui mandatum
epi fuit iniustum, et eius
coercio etiam brachium se
cu. laicum non inuocabit eo
quibus probabiliter se tueatur
abbas. Et facit tex. quia
c. ibi non prediximus &c.
Quid si unus episcopus i
uocat auxilium iudicis
secularis non de sua dioc.
adeo quia non tenebitur
sibi parere ad hunc effectum
tamen ut episcopus possit pro
cedere contra ipsum, eo quod
non est sibi subditus. quid
non inuocaret auxilium
& epi illius dioc. ad
hoc .s. ad reprimendam
et de foro competenti possit
lasti, et si non probabit
licet ei primo non pos
set, potest tamen petere ut su
periorem eius primatem
fa. de coercep. c. I li. vj°.
adeo quod aliquis iudex
inuocat brachium secularem
auxilium [canceled] iudicis
sibi nullo modo subiecti
et tunc iste parere non
tenetur per supradicta. Et
ideo cum secularis inuo
cat auxilium eccl. in
dicis [...] non potest ab eo com
pelli ut in dicto c. ij
de coercep. li. vj°. Aliquis
inuocat quilibet auxilium
alterius sibi aliquo modo subiecti
ut ad episcopum inuocat auxilium

prelatis sue dioc. et te
dant constat quod iniuste et
tunc nullo modo est pare
dum. Sed tamen contrarium tamen
contrarium si iste absol
uetur sine difficultate ut
in dicto c. Sacro de
sen. excom. Aut sumus
in dubio an sententia sit
iusta et ad hunc parendum
est ut ff. de offi. dele.
pasto. et c. cum nos. Quia
hic loquitur. Hoc hoc p[...]
~~quod si abbas non appel~~
~~lasset sed tamen~~ in questione
.o. de morbo supra ra
tata ponitur casus in
quo constat quod iniuste
episcopus processit. Et eo
quod patet quod si abbas
non appellasset sed tamen
restitisset dicens se co
ram parendum fuisset
epo qui fundat intentionem
suam de iure communi

Pro interpretatione glo. in uerbo — glo
et uidetur quod ordinarius
non possit inquirere nisi
infamia precedente .j. de
accusa. qualiter ij. Glo.
stat contrario uel aliter dic
alij ordinarius inquirunt
visitando dioc. uel pro
vinciam, et tunc potest inqui
rere non precedente infamia
.j. de censi. c. j. § Sane.

li. vjo. | Cum pe. Abba
et cl'ici | Alij no visi
tado et tunc precedit Co.
glo | vel aliter | Aliq
fit inquisicio spalis
contra aliquem | et tunc
debet precedere infama
ut in gno | Aliqn ge
nalis | cum constat
maleficium esse comis
sum et nescit quis
illud commisit | et tunc
etiam sine infamia p
cedente fit inquisicio | fa
no. co. de elec. bone
l. Cane solucio no est
vera | quia saltem sequitur
q hoc casu precedat
generalis infamia | Secundum
Jo. in c. religiosi q ordina
rij inquirunt generaliter
in totis diocesi nulla
infamia precedente et tunc
inquisicio fit ad penam
vel emendam | s. ad penam
puniendam non precedit
inquisicionem nisi pre
cedente infamia | Dicit
notatur in dicto c. qua
liter et c. Cum oporteat | Item quod gl. dicit
q in inquisicionem reci
piunt testes licet non
citentur | Et hoc verum quando
inquisicio fit ex mero
officio secus si ad alicuius
instanciam

Tu dicis secundum Hostiensem et
secundum Gosfredum nec ut in summa
Aut fit inquisicio con
tra platum quo ad eum de
beneficio deponendum et
visitacionem removendum et
tunc non potest sed in suspensio
fit infamia contra eum
q scandalum generat
pacis. ff. de accu. qualiter
et quando ij. ff. ij. Aut fit
inquisicio contra eum quo
ad hoc ut emendat id
quo peccat et tunc etiam
si fama aliqua precedit
fit contra eum ut c. allegato
et de suspl(ici)o neglecta ne
pla. c. ij | et penult. de
decimis per totum et de
prescripcionibus ad vestram
ij | et c. quanta vallis
et c. sicut nostris et de
verborum gravi et de clan
destina desponsacione c.
vid(ua) et de accu.
constituit | Et sic potest intel
ligi dictum Gregorij in
centibus q pena semel
audita i dissensa non
reliquatur ff. de collusione
c. ij | et ita non intelligit Hostiensis
in c. allegato ut in eo con
Jo. an. in dicto ad ma
(?) de premissa | Sed ...

generalis
Jo. an.
et ad puniendum ... in specie ...

in ... Jurat ... lex et Iur ... ut
... ... q̄ ... illud
... q̄d cū ... ut ... q̄ ... et
... placuit

Fm̄ nō nouit ... Judeos in ... p̄
nō ... observat legum ... in ...
de ... dicitur
... ...
... leges ... ...

ꝯsuetudine c. nō est li vj°
et jo. an ibidem ... ī ... tes
ī cle de off ordi c. ...
vbo ꝙ equat et in ꝙ
vagati jo. xxij q̄ inti
pt ꝙ execrabilis
Glo. ij notat ꝙ ep̄s
p̄uincie debet purgare
suā p̄uinciā a malis
hoībꝫ vn̄ cuiꝫ sunt et
patet
Glo. iij dt ī quibꝫ cāū
bꝫ incurrit ... ... art
ꝙ iudex debet iudicare
fm̄ alle^ta allegat ... ma
pro et con ... ponit duas
op̄iones et ... app̄bat
Queo de intellectu ī
... vbor̄ in tex fm̄ ca
nones censet Glo. sol
uit ꝙ quā ... ...
intellectum ... est p̄nt
canones censent. de
quibꝫ ... ...ꝫ que
... ... glo. in p̄n
... ... ī de fo
compe. ... ... alig
intellectꝫ p̄nt canones
censent. i. fm̄ alle^ta et
p̄bata et in glo. ibi fm̄
ꝙ p̄ntat ... ... foratꝫ
... coactꝫ et sic nō ob
stat lex alle^ta ī ...
vel ꝙ pone ... fm̄
ꝙ canones censet. i. ꝙ

... ...
... ... fuerit p̄bata
... ... sunt ut ...
... ut ... ...

ī penis imponendꝫ fuabit
canones ut infligat pe
nas a canone p̄ditas
... de pe ... ...
sidiū fuabit leges ī
de nom ... ...
Glo. pl ... quid
importat ista vba pub
lici ... ...
Soluens ꝙ ... glo.
ī iudiciū seculare vel
dic. i. brachiū seculare
Glo. vlt art ... con
trariū et similter
Quero p̄ intellectu glo.
quid importat ista vba
nō ad p̄iudiciū Glo.
sol. vel dic nō ad p̄
iudiciū ī p̄ hoc nō ac
... ... ut hoc
possit nō p̄missa ... ...
catione ... ... ut
nō ad p̄iudiciū quia
nō ... secularꝫ ...
p̄ ... aliquē q̄ ...
... ... vel me
liꝫ dic nō ad p̄iudiciū
ī ꝙ nō debet prouocari
ad p̄iudiciū aliū de
facto ... ad ... ...
illa que sunt deo pla
cita. i. fm̄ deum et iuste
iudicata et ideo dic
... ꝙ si iudex secu
laris ... ... ꝙ ...
iuste agit nō ... ...

... nō ... ...
... ...
... ...

... nō ad p̄iudi
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
nō ...
...
... ...

[illegible] — Sunt 30 [illegible]
[illegible] Ordo [illegible]
[illegible] Quinto [illegible]
[illegible] Quinto [illegible]

illi brachium seculare pro
quo iam resistit. Et sic
intelligit verum nisi iu-
dex ecclesiasticus procedit iu-
dicialiter, tunc enim secu-
laris non opponet de
iusticia eorum que sunt ad
ministratores; alias po-
test illum cogere de-
sistere iudex secularis. Nisi
ergo hoc fiat, nullus re-
bellet et iniuriose cum
quo casu ipsa qui est
dei vicarius illum coher-
cebit, habetur di. valen-
tinianus. Et secus est quando
si verisimile credit
sententiam esse iniustam, non
debet illi parere nec
illa excommunicatio si potest
pati excommunicationem a-
liquos edificaret ad he-
resim, ut de ista excommunicatione
tractatur de sententia excommunicationis
quamvis. Et sic dicas
quod prelatus non debuit
tradere suum brachium in
dubio contra eum quia
sciebat quod propter in-
vidiam tradiderunt eum
ideo non excusat etc.

Suscitandos

Ordinarius qui scit non
ut index sed ut [illegible]
ut homo subditum a-
rem eorum diffamare
sed non noceat potest enim
quando ut patet. Et di-
ximus post thema quo-
modo dicitur quod [illegible]
ad rem habet non di-
catur contra non perpetuo.

¶ Casus in tuo et dicis
quod sacerdos vendit aliquid
committere crimen, utrum
propter illud agnoscit ho-
re perpetratum quod sic committit
te nisi probatum sit
contra eum, non vult eum
dare, sine quod sacerdos sci-
enter potest arguere
mittentem. Videtur ipsa
sacerdos non debet eum
generare pluribus non
tamen si in genere excommunicationem.

¶ Item quando ille
illatum est dampnum ab
illo sacerdote petit in
casu. Videtur quod potest ex-
communicare illum generaliter
sic dicendo: excommunico illum
quicumque dampnum tale
illi intulit, ipso non
expresso. Quando sic
excommunicatus ingerit se divinis
et ignorat sacerdos, sacerdos
quod debet eum admonere
secrete ne se ingerat
tempore quo hoc fiat non tamen

iudex sed ut devolv[er]e vel ha[ec]
Nota de triplici sententia. Una
est qua quis dicit ut testis
et sensu corporis ut testis,
ff. de testi. Cum causa, glos.
Alia qua quis dicit ut
devolvit ut in eo[dem] § in mali
confessionem sibi factam
ut hic.
Tertia qua quis dicit ut
iudex sed particulata. i.
allegatis et probatis or-
dine iudiciario. § de proba-
tionibus cum.
Nota quod aliquo dicitur scire ali-
quid uno modo et alio ig-
norare pariter et eodem tempore. Et
posito etiam colligitur ex
contraria. Sacerdotes/ aliqu-
is dicit de aliquo facto
confitentem ut deus/ et de ista
in foro seculi dicere potest
nescio. facit Goff./ et patet
de eo quod confessi per alia dixi/
quam dicit ut homo de
illo facto/ quod vidit ut
audivit/ et etiam ut iu-
dex. Ex quo non ...
Nota quod ille dicitur excom[municatus]
nominatim de quo certum
est quod in ipsum fertur sententia
et specificat quod non communi...
de prebendis. In lateranensi.
Nota quod aliquid licet
in genere/ quod non licet in spe-
cie. Glo. super de iudaeis cum

accessio nostra est instruc-
tio. Et de cle[ricis] excom[municatis]
...
Nota quod quando fertur sententia
in certam personam
Hostiensis contra. Et
videtur quod excommunicatio non
sit ad propositum ...
cum prodit inde ... Cu-
dixit. Cum contingit ma-
nus meas ... ab ...
Solo dicimus quod non
prodidit per hoc ut non de-
... Cum omne et
ij q. § Et ibi glo. inten-
dit quod non est proditio
... quemquam re-
... alicuius/ hijo
qui ... volunt posse
prodesse/ et non obesse.
Notat glo. quod aliquid
licet in genere quod in specie
non licet.
Contra hoc obiicitur .xxx.
di. Solent dicere
quod licet in specie/ et e contra
hoc verum/ nisi descendat
ad specialia vel generalia
occasionem mali inducat.
Glo. ij. Item Hostiensis. Et
videtur quod non teneat
excommunicatio in genere/ et
nullus debet excommunicari
nisi premissa monitione
et nisi cum cause cognitione

Apo in lra in ore dicit . quod nemo [illegible] ut [illegible] non habeat impedimentum . Sed si [illegible] apparet [illegible] Epo et [illegible] Orlean [illegible] vel alius [illegible] ordinarius ut [illegible] quia et talis est hic auctor . Host. [illegible] ep. et [illegible] Sed laurencius [illegible] quod [illegible] Sed [illegible] dicit [illegible]

de sen. exco. Sacro

Solucio hoc verum de ex-
comunicacione speciali. Verum
de generali sicut abbatem
et primo i. de censi. ve-
nali in glo. magna ul-
tra medium. ibi tamen
potius concludit contrarium
quod debet premitti monicio
quod dico verum si hoc
tempus qui voluit quod primo
moneat in genere. ibi dicitur
cum amonere licet ibi vi-
deat loqui de monicione
que fit pro excomunicacione
et sic intellexit glo. ult.
sed tamen teneo hoc quod dixi
ut non deveniet a. c. cum
ergo. Et ita firmat ut vi-
de potest in excomunicacio-
nibus generalibus. Primo cum
monet Episcopus quicumque
subtraxerit alienam rem
tali ipsam restituat alias
comminatur excommu-
nicacionem. deinde excomunicat
in genere.

Queritur nunquid sacerdos
simplex potest excogitare et
videtur quod sic. contra isto c.
et hoc tenet Host. de-
cretalis. remittit ad summa
de sen. exco. Item si aliquis
possit excomunicare. et primo
contrario cum ab eccle.
est glo. in c. nemo episcopus
xi q. iii. que art. [illegible]

quia quilibet presbiter habet
potestatem ligandi et solven-
di ii q. viii sicut cum dau.
et xxiiii q. iii quod dicitur.
Sic laurencius [illegible]
Sed ipsum tenet contrarium
quod simplex sacerdos non
possit excomunicare. quia
excomunicacio fieri debet cum
cause cognicione. Sed sacerdos
simplex non habet cognoscere
iudicialiter de causis circa
suos parochianos quia
hec sapit iurisdictionem contentiosam
ergo non potest excomuni-
care. Pro concordia opinionum
dicas. Quod si hoc habet consue-
tudo tunc possit excomunicare
suos subditos etiam cum
cause cognicione. Facit
dns et de arbi. dilecti.
alias hoc non potest cum cause
cognicione et quo ad certas
personas. sed generaliter sic.
quia in c. nostro. et ita
concludit glo. in c. nemo
episcopus xi q. iii et xxiiii q. i
de persona. licet probare
potest dici quod excomunicatis plura
de iure quam potest excommu-
ut in c. cum ab ecclesiarum
episcopi iam presbiterum cum
multos ut dicit glo. in
Tu autem de pro concordia opinionum
utrique. Tu dic aut sacerdos
parochialis vult excogitare

Contra dispositionem huius c. videtur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] argumentum in spe. de [illegible] quis [illegible] [illegible] polit [illegible] Non [illegible] absolute [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accipitur . c. 2 q. vi [illegible] [illegible]

tamen in dicto ordinarius
et informa iudicij et cu
ram se commictere et est di
cendum quod non potest cum eius
commissionem non habeat et
sic intelligo opinionem
Laurencij et sequacium eius
Aut vult committere non
in forma iudicij et sic eius
committere, quia ut hic dicit
et infra c. cum ab ecclesiis
et patet quod sic sicut in tex
tu et supra eodem. Idem est
dicendum quia non sit aliter ex causa
indiceret aliquid divinum of
ficium vel certa sacramenta
ut hic et in dicto c. ne
mo. ij q. i. In talibus enim
non exigitur forma iu
dicij licet eius committitur ne
ad talia exigitur aliud
nisi ordo sacerdotalis et
requiritur commissio ut in dicto
c. nemo ij q. i. ubi hoc
notat Archidiaconus in glo.
finali. Et Speculator in ti.
de delegato § nunc de causis
dispensationum. Sed hoc potest
etiam sic intelligi per Io.
nem et quod notat Hostiensis
in summa de summa causarum
§ quibus possit committi
Sed tu dicas ubi dicit
quod sacerdos cum eius cura
habet in notorijs habet
potestatem excommunicandi sine commissione

denunciandi et in hijs casibus
que sine libelli oblacione
expediri possunt. ij. de
clandestina despon. cum
inhibicio et hoc verum nisi
forte contraria consuetudo uel
superioris statutum contra hoc di-
spensat inhibicio. Vnde
Vnde multis uero uel que requi
runt iudicialem indagi
nem non possunt cognoscere
re, nisi contraria consuetudo
vel specialis delegatio eis
plenius indulgeat. Nam
et capitulum ex consuetudine uel
indulgencia cognoscat uel
interdicat ut patet in c. de
rescriptis ex parte decani.
et de consuetudine c. cum inter
vos et quia omnes docto
res in hoc concordant quod
in huiusmodi ex quo consue
tudo est attendenda et
hoc etiam Barth. Brix.
ij q. i. nemo.
Item Episcopo addit etiam
quod non debeat fieri generalis
excommunicatio de sententia excom.
Romana § Caveant
li. vi. Solucio generalis
excommunicacio non differt
sine causa ut ibi sed
ex causa fieri potest ut hic sed
potest dici quod ille textus
nichil facit. Solucio cum
preliberata excommunicatione sine culpa et
causa. Item Episcopo addit

Con

Sed melius
dicitur cum uerbo
ff de ver.
per glo.
de bona fide
Juarte.

Con

quod dixi quod debeat
procedere monitione quod aliquando
tacite cognitos quod sacer-
dotes simplices non
habent inferiores vel quorum
Solutio aliqui
exponunt sacerdotem id est
episcopus et ipsa facit
casus sinmarum ultra
potest intelligi littera de sa-
cerdote non episcopo dum
tamen alios habeat inferiores
de iure speciali vel quorum

Glo ii infert contra litteram
partem quod aliquis licet
in genere quod non licet
in specie et contra hoc obi-
cit et bene soluit quia
eius solum tenet Innocentius
et Hostiensis

Glo iii exponit litteram
ex eo quod dicit nomina-
tim id est proprio nomine ex-
presso et patet cum scripti-
Glo iiii querit quod si ec-
clesia confessus in prima innocentia
potest eum excommunicare re-
spondit glosa quod sic sed
non exprimendo proprium
nomen

Glo penultima querit alle-
gat pro et contra et sol-
uit quod si episcopus di-
cat excommunico omnes de il-
lis qui tale furtum fece-
runt et vide quod nullus
sit excommunicatus et hoc est

glosa apparet incertitudine sen-
Queritur quid si presbyter dicit
excommunico te vel absoluo
vel cum complicibus indicatis
aliter dicit excommunico te
si talis non excommunicat
vel egressus vel si dicit
excommunico et absoluo de
his omnibus nota supra
quod iii c cum quod sub cla
Quod quam tamen glosa
aliqui dicunt quod de quolibet
est quod utrumque consultum
excommunicatus quo ad hoc vel
faciat se absolui ad ca-
telam et hoc cum non
appareat de quo excommuni-
cat intellexit glosa quod apparet
de quo sensit iste solum
est excommunicatus secundum Goffredum
et Hostiensis dicit quod de iure non
admittitur istas subtilitates
et quod uterque sit excommunicatus
Jo de lig dicit glosa verum
est de rigore sed equum
Hostiensis de equitate dicit
procede sed teneo glosa
indistincte quia verba
non extenduntur cum sunt
sine effectu id est de verbis sig-
nificatione intelligentia Sed glosa fi-
nalis quod si ut iudex
dicat excommunico omnes de
his qui furtum fecerunt
et nullus nomine potest intel-
ligi plures excommunicat

[illegible] sancti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidelium [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] . Cetera [illegible]

aut q̄ 9stat de quo
intelligitur et iste est co
ntr9 // aut nō 9stat et
tūc coccio est in llaset
hec glo indūcit ad a
liam qōm // Sacerdos
hūs xi hostias // ante
se credens q̄ sint de
cem p̄fert v̄ba 9secra
cōis // dicit q̄ oēs sint
cōsecrate q̄ int̄
lex q̄ aliquē / et q̄e
ddm aut intētō sacerdotis
erat 9secrare oēs et
oēs sūt 9secrate / q̄uis
errauit in nūo // Ratō
quia iste est error q̄
litatis, qui nō viciat
fide 9uersionis p̄ tota
aut intendebat 9se
crare decē tm̄ / et tūc
nulla ē 9secrata pp̄ter
incting / q̄r in 9secrac̄oē
requirit recta intencio
9secrātis de 9sē di iij
retulimus / quia itencō
dirigit op9 de 9sē di
iij Volet / et q̄d ibi
notatur et finis attende
q̄ intēcō ꝑ q̄. h. vide
Cetera quod attendere
q̄ vn9 est finis pri
ra cui9 ī nō agens
ali nō motiuus
et nō operatiuus z iste

oīno debet esse eciam alius
est finis nō p̄ncipalis et
nō requirit q̄ iste sit
etiam sicut in facie do
mus / vn9 finis est i
mediatus ut domus p̄fi
ciat / ali9 ē remotus
ut inhitet ut ad ali
um vsu deputet̄ Sic
i p̄posito finis imedi
atus sacerdotis est ut iste hos
tie 9secret / et iste
d3 esse eciam / q̄ intendi
viciat i hoc casu / tū
oēs op9 debet ee etiā
quia ipse fecit oīa
in pondere / et mensura
sap. xj / et p̄ hoc sol
uit alia qō, an sac
dos possit 9ficere tm̄
panes qui est i fo. vel
in vico ddm q̄ nō / q̄r
hoc eēt derisoriū / et
tm̄ inepte opere ut plus
9ficiat q̄m sit op9
fidelium / Item q̄r
quo intēcō sacerdotis
nō fuit etiā q̄ nō ꝑ
9secrans / Et hoc patet
virtus opinionis q̄ sacer
dos nō 9ficit nisi cum
ad altare patet, v̄
more etc̄ v̄ba p̄fert
et sic, nō solū cal in ad
dextris pālla ꝑ deūcta ac

Nota

Hugo de [illegible] p̄t̄er et Sacerdos [illegible] [illegible] sz in [illegible] [illegible]
[illegible] aut in [illegible] [illegible] et ordine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 9[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sz in [illegible]
[illegible] [illegible] fidelium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] fidelium, [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

[illegible] male fecerunt [illegible] fore ipso [illegible]

ratio certiori

Cum ab ecclesiis

Si ordinarius subiec tum episcopo in suum subditum fert iniusta sententiam quam illam sibi faciat et eam sibi satisfactione et illius gratia non relaxabit et primo post excommunicatio [illegible] infert mandatum vel primo post dictum in fine ex quo infert sententiam ibi grauiter. Casus [illegible] plebanus sibi parrochianos suos excommunicavit vel alio iure speciali prelatum excommunicandi suos subditos proposuit contra suum episcopum [illegible] domino [illegible] querela quod episcopus [illegible] pe illos quos ipse excommunicabat in [illegible] absoluebat. [illegible] episcopo. Nota quod prelati inferiores [illegible] suos sibi subditos excommunicat illa sententia faciat obseruari nec [illegible]

satisfactione [illegible] Nota quod prelati ecclesiarum [illegible] ordinarium in subditos. Et de hoc in glo.

Nota quod plebanus [illegible] suos procedunt et prelatus [illegible] cadit [illegible] laicos [illegible] vel laicos [illegible] aut [illegible] sit [illegible]

Nota quod prelatus [illegible] contra episcopum fert sententiam [illegible] excommunicationis vel interdicti de quo in littera et [illegible] in glo.

Nota quod superiores [illegible] tenet excommunicationem suam [illegible] subditos sua [illegible] obseruari [illegible]

Item nota quod plebanus [illegible] non solum [illegible] et clericos suos [illegible] hostes

Nota ad hoc ut sententia [illegible] debet esse [illegible] et ideo a subdito [illegible] sit [illegible] sine [illegible] de hoc in glo. [illegible]

Nota [illegible] cum prelatus inferior episcopo [illegible]

Nota quod [illegible] clericos vel laicos [illegible]

Nota [illegible] plebanus

[illegible] ab [illegible] plato [illegible] & p[ri]mo
[illegible] sit absolutum [illegible] deo[rum]
[illegible] sit absolutu[m] & [illegible]

ꝑ hoc uo[lo] concludit ep[iscop]i
misso, alio cum no[n] pos
sit eq[ue] se[p]arare se
faciat plenu[m] off[iciu]m de
eius co[n]scia, nisi ab eo
appellaret de hoc in uo
l. e. pastoral.
Quinto sumo, ubi surgit
missos ordinaria, dicu[n]t
sic p[ri]mo q[uod] missus or
dinarius dat precepto
ut papa ul' imperator
ut si dat alicui dig
nitate aliqua puta le
gatio[n]em in prouincia ul'
p[re]fecturam uel archi
diaconatu[m] uel similia
in quib[us] dat misso
illius prouincie ul' loci
in omnib[us] causis quas
mouent contingit ff. de
off. p[re]fec. urbis l. i. in
cu[m] demandaret ali
cui misso in particularib[us]
causis, tunc est delegatus
ut de off. dele. p[er] totu[m]
Item ordinarius missus
dicitur le[gatus] ff. de off.
eius cui mandata est
iurisd. l. i. in prin. Et
hoc fit eo ipso q[uod] le[gatus]
uocat aliq[ui]d ordina
rios ut C. de mod. mulctarum
l. eod. et ite[m] ordinarius
dicitur canon. et hoc

ap[p]ellat canonic[um], qui dat
ordinarios s. c. c. et
[illegible] iij c. Concludo
generaliter q[uod] quo casus
p[re]dictos nullus dat or
dinarios, nisi reputatur
sibi a lege co[n]cessum
Querendo quo cognos
cat q[uod] quis h[abe]t ordina
rium. Et hanc q[uestio]nem di
uido in duas ita ut
p[ri]ma sit de laycis, s[ecun]da
de cl[er]icis. De laycis co
[n]sidera[n]dum q[uod] quib[us] h[abe]t
esse ordinarius r[ati]o[n]e
loci ut uille ul' castri
Ciuitatis prouincie uel
regni, r[ati]o[n]e p[er]sone collegii
ut sunt doctores scholares
ul' alios artifices ut
pistores cerdones et si
milia
Quantum ad p[ri]mu[m] modu[m]
dic p[ri]mo q[uod] si quis est
electus in rectorem loci
alicuius ab omnib[us] de
et confirmatus a superiore
h[abe]t ordinarius ut si
defensores Ciuitatis q[ui]
confirmat a p[re]fecto, sicut
ante de defensorib[us] ciui
tatis in Interiore et si
hoc ut col. ij. s[upra] rectorem
h[abe]t credo. Quarto et
q[uod] eo ipso q[uod] aliqui

et q. vij
omnes
27 di. [illegible]

& C. sup. de
i. principiis

Lex

[illegible] de litteris [illegible] ad satisfactionem
[illegible] et [illegible]
[illegible] absolutum [illegible]
[illegible] et ordinarius [illegible]

ggregant i aliquo lo
co no faciat vniuersitatem
Sed oz qd habeant g sen
su superiorum ut principis
uel Ep̄i. Immo. sufficit
consensus illius superioris
qui preest vniuersitati et
loco, cui iste locus
subest. Et hac ratione
stem non. Et quia habeo
qd quotiens aliquod
habeat iurisdictionem legitti
mam in loco puta in
prouincia sicut de consen
su eius fabricat aliud
locum ut castrum intra
illa prouinciam et ibi
constituit vniuersitatem
Et quia de solis pro
iudicio agitur fit de
concessione plena dilecta
Sed hoc videtur repug
nare dictis in precedenti
questione ibi ergo qd talis
superior reseruat loco
pertinens et sufficit
Immo, cum principes
approbat vniuersitatem loco
approbacionem tacita
vt si sindicum illius
loci admittit ad a
gendum nomine vniuersitatis
uel si scribit illi congre
gacioni tamquam vniuer
sitati dum hoc non erat

si extra approbacionem ut
dixi non censebitur
vniuersitas, eciam si to
congregarentur homines
quot sunt Rome uel
i alio maiori municipio
sit loco. Et de iurisdic
tione iudicum senatoribus
Circa ad summum modum
de hereditatibus iuris non collegio
non potest loco
dat. Immo, qd corpore qu
quis eligit a colle
gio, uel in illius su
periorem uel rectorem
iurisperitorum de collegio
C de iure omni
udi l. si adeo qd quis
de collegio potest conue
niri coram rectore non est h
iuris actor, ut agat
coram rectore qui eciam
possit coram alio ordi-
nario. ubi gratia sed quis
habet litem cum lanifice
potest coram rectore lanifice
conueniri enim si potest cle
coram prelato. Idem si
coram scolaribus, habent hii
scolares similiter eligendi
coram quo velint vide
an coram Epo uel prelato
si fuit laici vel rectore

Cue filius p pre ante-
ria tacita predicta intel
lige va in collegiis ap
pbatis/ et que sit ap
pbata et que no ple
ne dixi in c. dilecta de
concess pben. Hoc de
laicis/ de clericis videamus
qui plati heant ordi-
nariam/ Et dic immo, q illi
qui eligunt ab aliqua
universitate seu collegio
i platos/ et confirmant
a superiore/ sicut supra
dictum est de capitulis
laicis/ et sicut dictum
est de universitate rego
nacois/ vel pfessois/ id
e ad 3 de universitate col
legii alicuius ecce ut
hic/ vel monasterii ut le
dicto vel horatij. f. de
statu regula c ij/ pla
ti. Et dic immo. ad hoc re
quirit ut plati ecca
heant ordinariam iurisdic
tionem est q in universi
tas eligens platu sit
clicus/ vel religiosus
vel q pficiatur a p
lato ecce/ ad hoc quare
ptatem vel iurisdicon
aliud q ille q pficia
sit clicus vel religiosus

alias ut ... dare vel
recipe possset spualem
iurisdicon. f. de iudi c ij
Sicut est ptaus q ecci
cadit in ... et suc
cedendi et siluit. f. de
arbi. Contingit/ Ali
ud q sit vir et no
mulier. f. de maio et
obe. dilecta/ Et hec est
vera ad hoc ut consequi
possit iurisdicon spuale/
no spualem aut ecc
mulier consequi ut ibi
Aliud q pficiat in p
latu principale/ Si
vero eligetur ad aliqu
dignitate in ecca q
non est principalis pla
tura/ puta ad pmice-
riatu/ Cantoria/ vel
Custodia maioris ecce/
Ex hoc no heret ordi-
nariam. Et dic immo. Et insup
hoc tenet ea consuetudo
Ex hoc decidit questio
An abbas ... heat ordi-
nariam iurisdicon. Et vi
q non. Quia in hoc dic immo
variat et satis in...
loquitur de hac materia
Et ut clavis heat so-
lucio huius qonis/ pono
aliquas conclusiones sumat

de arbi. Contingit

3m

4m

qd pt ...
de oppts
nali
... i n

est, quod quo ad iurisdiccionem fori coteroes, solum eius fundat intencionem suam de iure qui in sua diocesi. hoc probo extra c. ... et per no. pauli de cita monacho, in c. a nobis extra de ... Ceterum in ecclesia ... 2a gelusio quod quo ad iurisdiccionem fori personalis prelatos prelati curati, fundat intencionem suam de iure contra illos de collegio sibi subiectis, ... extra de off. archipresbiteri c. ... Tercia conclusio quod prelati alicuius ecclesie qui preest alicui collegio fundat in iurisdiccionem illos de collegio non tamen fori perinteneat sed eciam quo ad cohercionem. Et hoc videtur probare lex ... et ibi glo. ...

Quarta conclusio quod prelati seculares ut plebani nullam potestatem fori contencioso habent in illos de territorio de iure communi. Et habetur probat. c. ... de consecracione ecclesie ... ibi notatur. Et hoc quod habetur ...

littera vel laicus parochie ... intelligi ... consuetudo ... vel alias iurisdiccionem specialis, ... de ... compe... Cum contingat ... quod hoc infert ... quo intelligi ... archidiaconus habet iurisdiccionem in suo archidiaconatu hoc est vel quando ... vel ... tamen ... non habet in ... iurisdiccionem in causis ... de officio archidiaconi ad hoc glo. ... in dicto c. de consuetudine ... pla. ... quod si surgit a consuetudine que glo ... quod archidiaconus velit ... ampliorem iurisdiccionem ... de iure communi ... consuetudinem cuius iurisdiccionem ... varia ... Ideo ... pendit quod iurisdiccio sit ordinaria ... vel delegata ... Ideo ... hoc attendendum est ...

Queritur quid si pendit quod iurisdiccio sit ordinaria vel delegata. Solucio ... quod dictum est, quod ordinaria non limitat ... generaliter ... consuetudine ... attendendum ... loci vel alicuius collegii, attendendum est

a quo detur mso et
quo C cum cui spe dl indi
care iudicat iure suo
semp. dr esse ordinarius
sed cum iudicat iure
alieno sz mandantis dr
delegatus. Et in dubio in
rndo potius intelli
ordinaria Et hoc glo
volt nobilis ff de iurs
om iudi l qui bene [illegible]
ex quo dixi q rectores
scolarum Collegiorum ut
mechanicorum sunt iuris
dicoem in collegia
Circa utrum unius ar
tificii possit esse dux
collegia in una ciuitate
ut in uno loco ut cum
in plurib locis possit co
stitui unum collegium
Primo. primo vi velle
q. oz q sit solum unum
Collegium. Et ex hijs
cum qui sunt sub uno
rectore pu li ut in Cracs
est unum Collegium lanis
ci et in poznania ali
ud Tenet tn primo ve
rius esse, q non oz pon
dari cum in una (vna) ciuitate
fiat diuersa collegia ei
usdem artificij, cum in diuers
ciuitatibus uniusq, cum tn

attenda debitus modus
ut salte sint plures
quam tres. C. de decr c
i. Et talib collegijs
pmittitur ut habeant ar
cham comunem et que
sigillum sine preiudicio
tn superioris licitum. l. de
coetis pla. dilecta
ex quo ut predictum e
repiuntur diuersi iudices
ordinarij iudicodes et
maiores ut epus et
inferiores
Item delegati ab eisdem
diuersis nisi quilibz
iudex pt sua sniam
mandare executioni
primo. ponit hic gedom
ista, q quilibz iudex
delegatus a quocunque iudi
ce eciam inferiore pt ex
equi sniam sua, et
inferiorum quia hz sz ex
comunicacione suspensione vel
interdicacione. et de off de
le. Significasti versi
tn quidam tenet q ex
equi non possunt q
sint functi officio suo pro
nunciando. Sz execucio
fi debet p iudices ma
iores. l. de fo cpe. Si
quis cum ubi de hoc
Angelus cum finem c
quid si epus recipiat

Vide vlr

Et r° b. Jo. an. glo. plat. ypaut. descripcionis
vellus an debeant descripsisse incidunt
ut dicit Jdi. c. n. in pueris de descrip.
tam. tullus in.

sinam plebem eo inreq
sito Goffredus glo. vult
hic vult quod tenet illa
racio qua opinionem h.
tancre. Vinc. Innoc.
et Hostiensis ins. 9 suc do
sit in 9 m. Item archi.
de constitu. c. ij. et de
maio. et obe. li. vi. h.
contrarium sequuntur opinionem
hugonis qui hoc tenuit
i. q. in nullis racio
quia hic prohibe. epo ne
absolueret et alibi no
permittit ergo non h. ab
solo tamen sta con
canonem ut dicitur uidetur
Jo. an. approbat 9 eo
glo. que est quod ro
uerbis de seq. occidi
ubi aut li. vi.
Et quo autem quod alii
plati citra episcopum hn
tes in ferio. habent infer
uia accumulatam cum
episcopis aut tamen
talitates gradum sicut
est generis inferiorum
episcopi quo ad eius sub
ditos et inferiorum ar
chiepiscopi prout est glo.
da. c. pastoralis
in pri. ut in glo. i. in
tum et hoc ipsum insti
aliud sit de iure spe
ciali. Guarinus dicit hic

prohibeat epo absolue
sine gracia plebem cum
sit index sed h. absolutum
h. absoluto ut in dicto
ubi aut. Ad rom. co
traria quia sit contra
canonem dicit ut no.
de poste et si. Quando si
concurrit episcopus cum ple
bano in mandato aliquid
subdita plebanum cui
obediat Predict. Vinc.
Ant. cum sit quod utrum
tam epo quam plebano
et tunc obediat epo
sta de appel. Cum pati
Ant. non est quod ut
in modo quia dicitur maior
obedie. alibi quod epo
... quod pleniorem h. ...
ubi de hoc glo. i. fin.
Item generaliter an plati infe
riores epo possint ex
communicare pone opionem
et solent quod solus epo
potest sententiam ferre sine ex
communicacione cum sollempnitate
que ipse dicit anathe
sine sollempnitate
enim inferiores hoc
prout de hoc no. in q. l.
et vi. q. 3.
nomo
Contra hoc dicens h.
solus epus fundat
intencionem qua ad hoc
de iure quam in sua dioc.

Goff. c. phi.

Hostiensis

no. d. exclusione
ipsorum inferiorum
epis quod
clausum inferius
epi

477

Olo ut tangit e glo licet non ...

Cum vos plerique

Si ordinario vacante ecclesie differt ... yconomus in ea ... episcopus ... concedi ... ibi ...

Casus relatus ... in provincia Cantuariensi ... discordia ... yconomus ... electi ... vacante ... patrone ... Et petitur ... prelatos dicte provincie de remedio provideri ... det ... ecclesiis ... vacantibus ... prelati dicti constituat yconomos ad ... fructus ... utilitate ecclesias ...

vel futuro ...

Nota yconomus dicitur dispensator domus ... yconomus ... dispensator ... ecclesie vacantis ...

Nota ... custodie fructuum vacantis ... Et hoc ... habet hec litera ...

Nota ... laicis ... indignum ... est ...

Nota de yconomo ... in ecclesia vacante et de ... prelate ... glo. ...

Nota ... fructus ecclesie vacantis ... futuro successori de quo in glo ...

Nota ... indignum ... episcopus ... yconomum ...

... laicis ... prelate ...

de off. ordi

ut de administrand bonorum eccl[esi]e patiur quilibet est ... et illorum ...
cura et custodia .s. Anth[onius] de hec ... in glo[ssa] penult[ima]
x No[ta] ... predictum preseruare nouum non debere ... vel presentare ... presentandi
... in glo[ssa] ...

clico vero dumpsit hostiensis
to[m] presentacionem qui clericus
relevat in uno sed in
maiori tempore quam habet pro
mensis ad presentandum, laycus
quattuor mensibus. Et hoc
vltimum dictum hodie ...
de iure pro eo vno di[ct]o
ij.o

Vel quo ad primum dictum
Glo. refert opinionem hostiensis
sicuti ubi quidam
fuerunt aliqui dicentes
idem de patrono layco
ut sit privatus, et hostiensis
habet hic et primo d. de
s. pre. ubi reprobat ubi
loquitur alternatiue
cum ... sat epis
copo patrono layco in
putandi. Et Jo. an. sed
hic cum glo[ssa] quod non sit
privatus, et opinio glo[ssa] est
equior licet de rigore
possit contraria dici verior

Co[n]: Item episcopo adiudicaret
s. de ius patronatus ... et
c. Cum vero et c. cum
te et c. Cum ... ubi
patroni non presentant episcopo
supplet ... casu dissen
sionis et hic non
deest statim yconomus
Soluco aliquis patron[us]

p[rese]ntat: vnus vel plures presentat
unum vel plures ... quod
surgit impedimentum ...
quod impedit insti
tucionem vel quia aliquis dicat
ad se presentacionem pertinere
vel quia opponit quod pre
sentatus non est ydoneus
et tunc non est locus de
uolucionis ad episcopum
quo patronus fecit quod
ad se pertinet, alias si con
dicio non gaudet pro
in tempore sibi concesso a
iure, si esset opus quod si
bi fieret restitutio in inte[gr]um
mensium vel sex quod
non est verum ymmo sufficit
quod ultimo tempore presentet
quod substitui ... reum
est anfferendum hoc ... ergo
... cum differentur in
statuo devenire ad ...
hominem. Aliqui hostiensis dissen
sione patronus non presentat
et tunc perdit contra ...
predicte, vide hanc ... tex
precedente lapso tempore dato
patrono ad presentandum et
non fuit

Vel hostiensis dicit quod ... insti
tempus datum patrono ...
locum quod hic dicit de
yconomo. s. con ...
tempore in .xi. non potest
institui, qui permittitur
constitucionem yconomi ...

in casu i quo inscius im
pedit sed no appet q
impediat, insi lapso te
pore, dato promo suum
totu illud sibi cedat
de iur. bn. vaco de facto
h. statim q dt host.
et tuc ddm, quod lic.
tpr pmittat dari ipor.
nomi in uno casu sz
pdicto tamen ptea no
phibet in alio cas. et tu
subest ca, ut statim
cu vacat ecclia det
Item oppo q dep
q promos impedit
pter dissensionem et no
putabis sit devolutio
ad eprm, videt q no
debeant illis tpa curre
ne, de qesti pben
Clem. dn. tem, host.
et Jo. an. hic et j. de
iure pro clem. distingunt
inter eligentes et pro
nos, qui eligentibus im
pedit pter lite pen
dentem sup iure elige
di tpa non currunt ut
i dicto c. Clem. dnus
tale, h. promosse p
dictu c. clem, et hoc
h. est Jo. de lig. ut sa
alig prom pdat imo
ptendi quod n.

dependz a iure sz simp
dt, q hec dra non hz
locum h. poris dicit consi
dari, dz impedimentu
sit presum. variro im
pediend et tuc cem
tat eligentes, c. de elec.
c. si, eadem in promo
pari rone p re
no valenti agere, aliqs
impedimentu no e pre
sum, et tuc no impedit
cursu tpis, quale est
impedimentu pendens
litis sup iure pntandi
vel eligendi, qr lite pe
dente possit possessio
iur. pntare vel elige
p de inter possessi c
n, ubi g no currunt
currunt tpa, et ad c
clem. ddm est ut tangit
glo sup vbo causa
et dicit Immo, q lite
pendente no d; pmitti
alti pti et aliquid i
novare i altius pindi
ciu, quod graue vte
tur pindicium ep q l.
clem. reo, et ipsa
ad instanciam alterius
promoto non dz insti
tue in pindicium altius
eo quo pendet lis de

pasu

no presu

vt lite pen
r. tu.

Iure putandi / Similr
si utilit discordia int
prom et platu non
obet Epus sine pla
tus instituere yconomu
posset eum instituere
Item qui no videt
ipi promo de fructibus
Cr° Item quod si eccia
no het prom, ddm
q tunc est deputat
yconomus cu vacat
vel epus tunc het eius
custodiam / et p ea a
gat. j. de suces. ab
k q z omn
ecctie intes. c. si // Archid hi
le spali li vi°, dicat
Collegiata deputandu yconomu
eccia si sit eccia col
legiata ut nota. j. de
statu regu. Ea que
p p mo // Sed ibi sm
p bat q Epus dat
coadiutore abbti itali
li secus est cu vacat
monstm quia tunc ipe
qventus het custodia
j. de elec. Quia frequenter
li vi°, quod tunc no est ne
cessaria creatio ycono
nomi que tunc hujus
locu cu no subest a
liquis ad que ptine
at administratio / Quid
Cathedral
Rō
de eccia kathedrali
vacante videtur prima q
si het yconomu ille ha
bebit custodia bonorum
di Canonica quod Ei
aut no hz tunc ptinebit
ad capitulum quibus deficientibus
supplebit archiepiscopus
sicut de supplen. negl.
p la li vi
Glo. i. dicat rom lre
Et p intellectu eius oppo
qo q ista pmitt
dari yconomus in eccia
hnte prom no ecc
sibi ergo eum debuit p
mittere in eccia / quia
facilius pendicat Ecc
sijs layco. j. de rescr.
Cum dilectus / Solu
ut in glo. vel melius
qz het dt de no ec
hoc est ppco qr multu
dubia erat de no ec
eccia / et sic no ex
cludit eccia vel sa
et verius dt de non
eccia, quia cu sub ec
ecctus prius iste het
custodia ecctie vacan
et sibi dz de fructibus
rndere xvi. q. i. c. ij. E
hoc est un sm prima
et hosti
Glo. videtur p quam
dz prius layo puta

in lanc[?] p[ro]curo p[ri]u[er]it n[on] indignu[m] erit ip[s]us q[uod] d[i]mitt[?] ita q[uod]
[illegible] ip[s]us ad p[rae]d[i]c[tu]m palud[?] et io an q[uod] pe[r] h[oc]
[illegible] ne[?] [illegible] [illegible] [illegible] p[er] [illegible] deoff ardi
p[re]d[ic]t[u]m z in[?] [illegible] p[re]d[ic]t[um] et [illegible] [illegible] p[er]la c[?] 4

indignu[m], sit p[ri]uat[us] ut
p[ri]uand[us] p[otes]tate p[rae]lati
et tenet q[uod] non d[ebe]at
induat ra[ti]o[ne]m qua forte
fecit et i[n] fine po[n]it op[ini]-
o[n]em co[n]trari[am] qua re
p[ro]bat et est s[u]p[er] exp[ressi]e
dicta. Si an [illegible] p[ro]ui[?]

Glo[ssa] iij exemplificat
de ca[?] z pat[?]
Pro intellectu glo[sse] pe[n]ult[ime]
sup[ra] e[odem] et vide q[uod] ycono-
m[us] no[n] debeat statui
ad [con]s[er]uand[um] bona eccl[es]ie
po[s]t[?] e[ti]a[m] statu[s] ad
agend[um] C de ep[iscop]is et
cleric[is] l[ex] nichelom[in]us
Solu[tio] ut in glo[ssa], q[uod]
l[ex] hoc intelligit cum
de iure p[ro]p[ri]o questio
est int[er] patronos et
ep[iscopu]m vel q[uo]d patroni no[n]
[con]cordant [con]p[ro]ba[n]do vel
i[m]p[ro]bando p[re]sentat[um]. C[ontr]a
glo[ssa] d[icit] q[uod] e[st] statut[us] ad
agend[um] po[s]t[?] iudicium
ut[?] q[uod] yconom[us] ut
nota[tur] xvi q. vij. [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] de p[er]s[?]
petic[i]o
Iste [casus?] et vide q[uod]
no[n] sit necessaria [con]stitutio
yconomi eo q[uo]d sub[e]st
p[ro]curator q[u]i h[abe]t defende[re]
eccl[es]ie bona xvj q. vij
Fecerint. Glo[ssa] eadem

ibi et eo h[ab]et l[itte]ra sol[-]
uit et vult q[uod] p[ro]curator
de reb[us] eccl[es]ie se non
intromittat sic q[uan]to ad
custodia[m] s[ed] q[uan]to ad defe[n]-
sion[em] sic x. q. 1. c. 12 et 3
Et quero q[ui]s deputa-
bit yconomu[m]. Glo[ssa] ead[em]
i[n] fine d[icit] q[uod] ep[iscop]us aut
p[re]lat[us] ad que[m] p[er]tinet
in[?] d[ebe]t h[abe]re custodia[m]
eccl[es]ie vaca[n]t[is]. Ex hoc
pat[et] q[uod] iste q[u]i h[abe]t in
[illegible] re deputat, et ita
tenet Ar[chidiaconus?] o[mn]i[n]o. Sz glo[ssa]
michael de hoc dicit no[n]
possem[us] stare l[itte]re h[uiu]s
c. iuxta s[upra] [illegible] q[uod]
d[omi]n[u]s archiep[iscop]o Cantua[-]
rien[sis] et ei[us] suffraga[neis]
[n]ra deputac[i]o yconomi ordinarie
[con]cessa[?] [illegible] q[ui]a [illegible]
in[?] e[pisco]po h[ab]eat instit[ue]re
de iure [illegible] [illegible]
hoc non h[ab]et yconomu[m]
deputare, quod est
[illegible] ordinarie
Glo[ssa] vlt[ima] notat b[ona] eccl[es]ie
debe[re] [con]s[er]uari successori
nisi sint minima que
s[er]uari no[n] p[ossu]nt. Hodie e[ti]a[m]
occupa[n]tur bona eccl[es]ie
vaca[n]tis kathedral[is] in
po[ten]t[?] p[er]s[onar]u[m] c[ontra] vlt[imum] li[bro] vj[o]
decanat[?]

Marginal notes: ordinarie; ecclesie et collegiate; et de [illegible] [illegible] [illegible] cad[?] h[oc].

in non kathedralibus col-
legiatis, vero de qua
vide extra Clementina sepe
li. vi°. sequitur

De parte rea

Si constat ordinario
quod absolutus a sententia sup-
plicet, vacat eo casu
cum remittat illum
ad sedem. Si non suspi-
cio tamen de hoc est con-
tra eum, coget illum se
eo modo purgare, et
est quando divisio ha-
beri talis videtur
in qua distinguit et
sum in ebrium, ex sequitur
ibi. Si vero

Casus in tunc de Conques-
nit archiepiscopus de tali co-
ne fr. G. Candida sub-
diti in pectis confessi-
bus et multa de causa
aliquorum a me ex-
communicati, qui accede-
bant ad sedem apostolicam, ve-
ram causam vel cau-
sas tacendo, quibus erant
excommunicati, supprimunt
et alias pretendunt et sic
taliter qualiter obtinent
absolutionem, unde tales
sunt habendi pro absolutis.

Cantua-
rien.

Fra

videlicet aut constat de hoc
aut non. Primo casu dicit
remitti eum videlicet cum
continentibus ad sedem apostolicam.
Secundo casu quod non constat
de hoc sed de hoc habet
suspectum, compellendus
ad se purgandum.

Nota quod absolutio ab ex-
communicatione facta in ...
tis de hoc in prima glo.

Nota quod subreptio vici-
at rescriptum apostolicum impe-
tratum quod habet instar pri-
vilegii, ut hic et extra de
rescriptis ad audientiam, et
forte secundum hic casum gene-
rale, ut quia occidit cle-
ricum vel presbyterum, et
in rescripto non fuit fa-
cta mentio de satisfactione
vel de penitentia; hodie
tamen de stilo curie semper
exprimitur causa in litteris
absolutionis. Ideo quando
audite quod petens absolvi
ab excommunicatore al-
terius nulla cum excommunicatione
excommunicatus aliquis excommunica-
tur tamen sed falsum dicit
verum, primo casu habet
locum dictum hic, secundo
habet dubium, ...

qui se simpliciter excommunicatum dices-
te, et tunc remittitur / sed pro
casu quo excommunicat falsam
causam / et tunc sine dubio
non vim impetrans secundum
noc absolutio Jo. de lig. hic
textus expresse suspicionem
indicat purgatio, et hic
tangit glo. ult.

Oppo. et videtur quod non pro-
cedat distinctio praedicta quia
constat quod excommunicavit fal-
sam causam quia solum est
suspicio semper cum debet
constare ex forma litterarum
quae debet attendi. So-
lutio distinctio praedicta procedit
praesupposito quod nulla causa
expresserunt in absolutio-
ne. Si enim expressis-
sent aliam quam veram
semper esset tunc haec ab-
solutio quae est quando
non procedit secundum stilum
curiae / secundum quae expri-
mit in absolutionem causam
excommunicationis ut dixi. Se-
cundo quod concederet
absolutio nulla causa
expressa in absolutionem /
procedit distinctio textus
aut constat quod falsam causam
excommunicatus et tunc remittitur
ad suspicionem debet ante con-
stare puta vel per confessionem
excommunicati vel per testes
qui fuerunt praesentes in abso-
lutionem, et audiverunt ipsum
falsam causam exprimentem,
aut non constat, et tunc
si nulla est suspicio ad
nichil cogitur. Quod si
subest suspicio tunc co-
git se purgare, ut in
textu

Clericus quae fuit ro. de-
bebat in hoc c. tunc de
quia ex quo habebat
litteras praecepti seu pro-
prie absolutionis tunc vi-
debatur admittendus ad
divina et ad alia tamquam
aliter absolutus, igitur
sacrilegium est illum re-
probare et non admittere
quem princeps approbat.
C. de crimine sacrilegii
l. ii. Si quod non in quo
textus suspicionem et praesump-
tio contra textus ex
forma et simpliciter litteras
Jo. de lig. hic

Quaero qualis erit ista
purgatio. Videtur quod iura-
bit se expressisse veritatem
et compurgatores credunt

q credunt ipsum vim dicte
Quid si deficit in purga
cione ipse q tunc contem
pta convicto. i. de symo de
hoc
Item episcopo cum hac so
lucionem de textu ibi cum
alia predictas quia p
cati q confessi sunt sed
sit cum in textu solo
lucio subintelligitur est
ut presit vel ut pre
dicte sunt vel surgit sus
picio
Item episcopo et videtur
q si eius constat de
confessione sue cause
tamen non sunt remitte
di ad papam cum ordina
rius possit illos absol
vere solucio remittuntur
ipsi subrepcionem quia
fecerunt ut dicitur de re ipsa
bi vel forte eius ta
lis confessio aqua so
lus papa potuit absol
vere
Glo. i. art. ponit opinionem
quia episcopus exemi
quod et dampnum resolvit
et solucionem sicut quem
Tertio primo ex glo. ar
guitur q absolucio ab
excommunicatione obtenta
per subpressionem veritatis

nem q
Circa hoc dicit glo. ponit
opinionem aliorum aliquando
ex eo excommunicatus pluribus
de causis tunc una exprimit
et tunc tenet absolucio
eciam non expresso omnibus
causis et facit similiter
de constitucione aut quis
est excommunicatus pluribus
excommunicacionibus et propter
plures causas et tunc q
absolucio a qualibet
excommunicacione sed si illud
esset excommunicatus a pluribus
excommunicatoribus contingit
tenet unum absolvere q
absolvet ab omnibus vel
valet absolucio, tunc glo.
dicit q non credo verum
si nisi de illo q exp
sit. Contra glo. dicit
Io. de lig. q opinio glo
non est vera quantum ad
solucionem de pen. et de
excommunicacione quia in pri
cipio precedunt causas alie
gati in glo. q ad hoc
ut anima deleatur requiritur
sola cordis contricio de pe
di. i. in prin. et hoc notandum
in summa ut requiritur de
rem te alia absolucio dicitur
confessio non contemperatur

als qtemp̄ncs incurrit
nouu mortale pctm̄ / s3
i absolone ab excōica
tōe reqrit̄ absolucio
ṗdicta / nec suffit sola
qftis / et ī hoc dr̄t / ex-
cōic9 vna sīna ꝑ plu-
ribus cīmb3 absolutis
plurib3 sn̄ias ꝑ plurib3
crimb3 / qz sn̄ia absol
uit9 vna absolucōe /
et nō absoluit vna
absolucōe / nisi omēs
excōicatōes vbi qui
tenti3 / tunc pt absolui
vna gnali absolone /
q includit omēs alias
et omēs tales / sed eunde
qrit glo / q̄ opponendo
contra lram Quare
absolut9 ex fl'a can
s̄a nō censetur ꝑ absolu-
to sicut censetur quoad
excōic9 ꝑ excōicatōes
fla ca / prima Eo glo.
pria vtrobiq3 qsilta
liē / ra sō i aliaro
pria omēs reus ꝑ qsilta
l causa / tn̄ dict et tunc
vide s. ubi mang stat
ncta

Pro intellcu glo oppo
t vide q3 h3 absolo
ꝑ fla ca sicut tenet
ꝑtor / ex l. q iij. c. l. et

qr parr est ꝑtrio li-
gadi et solucdi / de pe-
di. l. verbum / et pt hoc
cōtrarium glo multu la-
borat / Ego qua fcut ī
duc solucōes pn̄ et
strahi adces que ta-
gitur / ex prm̄ glo ibi
qm̄ dicunt / que dis
tiguit / an sit vnica
excōico ꝑ plurib3 caus
dn3 sunt plures / primo
casu tenet absolutos
et a nō expl'si alij
causas sicut tenet c
fesso / ēcia si pctor
nō de omib3 et sin-
gulis pctis qteratur
et sequens qfessis trahit
ad absolom ꝑ9 facta
de qfe di iiij tunc
valebat

Q3 hc repłbat glo ibi
nō credo s3 nom dat
rom bonam vn̄ dcm
q3 nō tenet absolo
ꝑ ca / c. Cum ꝑ ca
de sen excōi / hec sile

Sile est bonā q3
in foro pnali illud
q3 impedit absolom
est sola qtrio de sia
eius q3 statim cū su-
ꝑuenit absolo tenet
que nō fuit nulla s3

h absolucio ab excoica
cione pro pluribus causis
non tenet / quo ad eos
casus, quia in effectu intel
ligitur tot excoicaciones
quot sunt cause ut in
dicto c. Cum pro causa
uis quo ad peccata contracta
non sufficit / nisi absol-
natur pro aliis tamen non
enim pro electionem tollit
excoi(cacion)is, sicut tollit
peccatum / sed requirit abso-
lucio ad tollenda ex
coionem / nec sufficit quod ex
coi(catus) satisfecerit / nisi
absoluatur .ff. de sen(tentia) ex
coi(cationis) Cum desideres et
legitur quod excoicatus plu
ribus excoicacionibus propter
plures causas et sunt de
et in glo. in v(erbo) Si plu
ribus. usque ibi / Sed numquid
Sed pro hanc solucionem non
concernat omnino solucio
glo., ideo glo. ibi Sed que
rit monendo quid
contrarium quod S. notatum
est / et ponit duas so-
luciones primo loco / de quibus
prima forma quod est quod
tenet excoicacio pro alia
causa et non absolucio pro
quod utrobique consulitur
aie / et ista est glo. usque

ibi Alia ratio et dicit ut
in glo. que est plana usque
ad finem // Et quid sibi
glo. sit vera hoc non concer
nat glo. contrarium // Et ideo
Fran(ciscus) dicit quod tempore iste non
probat, quod absolucio contra
alia causa non teneat / sed
probat quod absolucio non
confessa vera causa excoi
non est / et est ratio contra
c. Cum pro causa / Et tamen
glo. hic in fi(ne) quod si ex
communicator non intendit
absoluere pro causa non con
fessa, quod pena sunt m...
...ce et non apparet / et unde
eo cuius est attendenda
conscientia in iij Sol(ucio) et tamen
absolucio est nulla
hoc dicit Fran(ciscus) quod si
confessisset aliam cau-
sam absolucione non probata
tamen tenet absolucio
quod domino non fecisset
non tenet / non probat
c. Ex parte c. Cum olim
de sententia ubi sub
reptio viciat sententiam
ubi extra c. ad audientiam
de rescriptis / ubi subrep
tio viciat rescriptum bene
ficiale // Eodem modo viciat
ipso iure rescriptum sed absolu

quia licet instar simile
sit et isto casu nulla est
dicta int' absolucionem et
communionem q(uod) si p(er) subrep
cionem fertur non (est) p(er)
dictum c. Cum olim et ad
iura i(n) contrarium allegata
dicendum q(uod) illa non dicunt
tenere communicacionem ex
falsa causa l(icet) q(uod) q(uod) ex simul
ta causa vel colludio intelli
gi q(uod) ex falsa causa vali(da)
absolucio obtenta, tunc
dicendum q(uod) causa ibi non infe(re)
bat q(uod) excommunicator non esset
excommunicatus / si pretaxa(ta)
causa falsa / ymmo erat
excommunicatus ut probat
c. Si episcopus de [illegible] iij
Sic eciam dicitur p(ote)st q(uod)
tenet absolucio p(er) iniusta
causa sine falsa, dummodo
si absolutor intendat
absolvere, casus e(st) contra
sed de se(ntencia) ex(communicationis) ve
libus [illegible] ubi antoni(us) li
[illegible]

Concludo ergo q(uod) licet non
tenet absolucio p(er) iniu(s)
ta ca(usa) sine falsa p(ro)pter
tacitam intencionem eciam vere
[illegible] ex quo [illegible] manet
[illegible] [illegible] [illegible]
ut in dicto c. Cum pridem
s(ed) adhuc [illegible] et ut
[illegible] indistincte teneat ab
solucio / ex falsa causa [illegible] de

consanguinitate [illegible] de
[illegible] glo(sa) in si remittit
ibi [illegible] probat
contrarium [illegible] verum intel
lectum / Et ideo dicendum / aut
falsa causa exprimitur [illegible]
[illegible] et tunc semper
viciat [illegible] quia infert(ur)
ex hoc q(uod) disponens
non aliter dispositurus [illegible]
probat ff. de [illegible] et de
mostra(cione) l. demonstracio
[illegible] / Et hoc sive ex p(ro)p(osito)
se sive tacite. Et de
falsa ca(usa) l. [illegible] / Aut non [illegible]
modo [illegible] et tunc
stat [illegible] q(uod) falsa causa
non viciat / q(uia) non infert(ur)
q(uod) disponens non esset
aliter dispositurus q(uia)
[illegible] de hoc constaret
sic infert(ur) [illegible] dis
posicionem non [illegible] de
[illegible] intendere disposi(cionem)
sicut dicimus i(n) [illegible]
[illegible] ut in c. Solet de
[illegible] iiij / Et ita dicendum
est in [illegible] c. / q(uod)
falsa causa viciat hic
quia cum in [illegible] abso
lucio[illegible] debeat [illegible] [illegible]
[illegible] vitari [illegible] de
[illegible] c. ij / Si causa e(st) falsa
[illegible] [illegible] ex
[illegible] et p(ro) hoc [illegible]
et iste est [illegible]

[illegible] cat

No(ta) [illegible] [illegible] 21

q(uod) deficit intencio absolventis [illegible] absolucio
est nulla.

capituli

¶ Ex preposito ad hoc quod loquitur de absolone

sed quia non erat imperfectum ipsum eodem modo

dico quod non tenebitur quia

vera erat fuit tracta per

dictum c. Cum preci

¶ Hoc intellectu glo. vult

dicere non consentit c. Et videtur

quod non deceat iudicem in

ducere primam purgacionem

alicui propter sola suspicionem

peccatorum nisi surrexerit

infamia s. de purgatione ca

Cum in iuventute Solo

glo. stat contra et tamen

ea tenet Inno. s. Tanc

phil. Sed Inno. ita contra

sed quod sola suspicio suf

ficiat per c. inter s. de pur

ca. quod michi facit pro

eo quia est de infamia

alii dicunt aut suspicio

est quam habet episcopus est

occulta et tunc propter

eam non potest iudex pur

gacionem ut quis sibi soli

surgit habet solutionem

quod Ber. k. aut non

est occulta ut quia

etiam surgit quo ad a

lios et tunc potest iudex

purgacionem ut hic et ita

tenet Ho. d. et Arch.

in c. v. Cum plumisti et

hac opinionem credo veram

vel potest dici quod suspicio

que est apud episcopum et

alios sine vero infamia

per quam etiam est purgacio

indicta posse Sed tamen

posset esse quod non generat

infamiam ut quia non

esset apud tot qui suf

ficerent ad eam inducendam

et tamen adhuc indicitur

purgacio et sic loquitur

hoc c. sequitur aliud

Significavit

hoc c. legitur duobus modis

per glo. s. potest esse aliquis in

plenibus in credentibus legi

sed secundum omnem lectionem

calle viorum sic summa

Ordinarius supplere ne

gligentiam seu negligentiam vel

desidia delegati apostolici

¶ Casus talis est Laici

contraxerunt matrimonium de

quibus publica erat fama

quod erant consanguinei vel

affines in gradu prohibi

to Quare episcopus pro

citavit et quia contra

eos erat ipsos coram

tamen iste appellantes

ad sedem apostolicam in ea appellacione

ex simpliciorem ancha

domino papa significavit

distinguo c

/ suspicio

q̄ nō essent ꝯsanguinei
vel affines sup̄ absso
lucione sua l[itte]ras impe
tratas, ad quosdam iudi
ces delegatos a quibus
tn̄ obtinebat absolucionem
¶ quia isti delegati nō
accedebat ad locum vbi
isti ꝯtraxerant matrimonium
ad recipiendos testes sup̄
ꝯsanguinitate vel affinitate
nec aliquos ad recipiē
dos testes illuc transmi
serunt. et ita isti man-
serunt in copula in qua
in periculo sunt et suarum
animarum. io quid iuris in
hoc casu dicitur. quidam
dicebat ipsa ordinarius lo-
ci propter desidiam de
legatorum nō dimittet
tales redire in p[ri]stina
peccatis suam donec
ea debitum effectum sor-
ciatur. ¶ alij aliter ponunt
casum quod ad instanciam
partis iudex primo p[ro]
cessisset. quod forte istos
matrimonium fuit accusatum
de ꝯsanguinitate vel affini
tate. et lata fuerat sentencia
divorcij. et quia adhuc
nō recedebat abinuicem
fuit excommunicati. qui appel
lauerunt directe sentenciam
latam per falsos testes. ¶ ideo

ipsa dedit iudices qui
absoluerunt ut s[upra] ꝯtinua
¶ sed nō est vis tenco
sed ordinarius supplet
maliciam vel desidiam
delegati apostolica in casu
in quo vertitur periculum ani[m]e
vel in quo ex officio p[ro]ce
dere potest.
¶ Sed io an ista sūmat
propter periculum anime sup
plet ordinarius desidi
am vel maliciam delega
ti pe. ¶ Et c[ontra] quod dimis
et de pe casum ponē
de ꝯ decre [illegible]
de iuramento ꝯtee ꝯ inter
¶ Nota quod ꝯiuncti in gra
du ꝯsanguinitatis vel affinitatis
p[ro]hibito excommunicandi sunt
nisi abinuicem recedunt
et mandatis ecclesie obe
dient. ¶ Hodie si scienter
ꝯtraxerunt sunt ipso iure
excommunicati. vel cum moniali
bus de ꝯsang. et affi
nibus in cle.
¶ Nota quod delegatus accedit
ad locum vbi valeant
produci testes. et hoc
intelligendum est cum limita
cione c. ¶ Statutum si in
nullo de rescriptis li. vi.
et quid debeat facere de
legatus quod testes nō sunt
in loco iudicij et quid
si ꝯmittitur tempore [illegible]

qui uos possunt convenire
de hoc nota i e. cle-
ti. j. li. j. ii. ampli et
pemlt
¶ No. casu spalem in
quo inferior supplet
negligenciam superioris. scilicet or-
dinarius qui est inferior
et maior delegato adiul-
lam causam et hoc expresse
pertinet dume
¶ No. quod malicia et de-
sidia i negligencia comparan-
tur hoc patet quod hic
comparat dolum et
negligenciam sicut i. de testa-
mentis in si. [deleted]
[deleted] et de app. ab
eo li. vj. Si. Generis si q.
raf de pena dolosi
de elec. inchoabile Et
dicit primo quod ideo ex-
communicatur hic per se
in dicta desidia quia
cuius culpa presumitur
ex quo ante lesit no-
torium vel quia non se-
quitur iterum sive a
qua appellavit
¶ No. quod legiptimus debet cor-
rigere amictos i gestis
prohibitis in sua diocesi
Et hic diocesis limites
excendit de hoc. c.
c. i. et de rescriptis prima
ta. t. vno. li. vj.
¶ No. quod absolutum ab
excommunicacionem non satisfacien-
tibus debeat i sentencia excom-
municacionis quo ad se quia
i silentium excommunicacionem si
non includunt
¶ Opponit et videtur quod isti
non debeat excommunicari
quamuis essent excommunicati
in gradu prohibito quia
excommunicatio fertur propter
contumaciam non propter
crimina. i. de sententia excom-
municacionis. Et confirmatur
aut enim isti erant ex-
communicati propter contumaciam
ante latam sentenciam super
divorcio Aut post. Si
ante tunc non erant ab-
solvendi nisi remittere
ad ordinarium. i. e
ad respondendum quod hic
non fit. Si post. Aut
non erat appellatum et
tunc non erant audiendi
ut videtur quia sentencia
transisset in rem iudica-
tam contra iudicem Et adeo
pellacionem. Aut erat
appellatum et tunc antequam
absolverent debuit de
appellacione cognoscere quia
si tenebant institucione nulli
eas excommunicacionis. de offi.
delegati. Cum contingat
Iste non dicit premittere

ordinario quod se in aliquo
intromitteret de suo pe-
dente appone cum ea sit
ab eo devoluta ad su-
periorem, ut de app. ro-
na et c. non solum li.
vi. Item si erat sua
lata divorcii non debe-
it ipsa permittere alios
testes recipi, ut de testi.
ffirmitis
Item opponitur et videtur
quod nullo modo debet permit-
ti ordinarius ut se intro-
mittat de causa commissa
delegato qui est maior
ordinario. Et super
contradictis potest hoc
et similia contraria
hec decretalis reddit dif-
ficultates, quod hic non apparet
quod procedit ex officio
ordinarii tantum ad instan-
ciam alterius, nec apparent
multa alia que fina-
ri debuerunt de quibus in
contrarijs tangitur. Et dicitur
in summa, intelligit
quod ex officio processum
erat per ordinarium quod si
ad instanciam alterius tunc
secundum eum ordinarius non
implebit desidia dele-
gati sed potius que gravata
tunc debebat appellare. Et

po. et io. an. dicunt idem
esse si ad partis instanciam
procedit. Et dicit sum-
ma, ex qua causa erat
electus in quo ex officio
procedi potest et debet. Cum
quis teneatur corrige-
re crimina sue diocesis, ut de
c. s. maiori in casibus
quibus ut hic erat
nec tollitur eius officium
quamvis ad instanciam ali-
cuius super tali casu sit
inchoatus processus, quia
ex tunc qualibet ad
hoc indistincte sive ad
instanciam partis sive ex
officio procedatur.
Hinc premissis dicit summa
quod hic supplet ordi-
narii desidia delegati
ex quo ipse videbatur
periculum arce. Et plus
dicit summa quod non tantum in hoc
casu sed tamen est quod de-
generavit sed in omni
casu quo videtur pericu-
lum anime ut cum
agitur de crimine evide-
ti quod est punitum
ex compromisso et ex quo potest
fieri scandalum or-
dinarius supplet desidi-
am delegati. Et hoc dam

omcs

sequitur Et qo hoc ha
bes casu singulare
alias cu delc9 aplı
cus est maior ordia
rio de off delc̄ti Ba
ne

Cocludit hic Jo. de
lig. q sine qooff sine
admisson partis hic
processu fuit sine ex
com sinam sine post
fuit apptu pcedit q
hic dr. Ostiffray ult
hec dicta pondat q
hic rtu delc̄ti nichil
se intromittit ordia
rius no em hic dr q co
cu pcere ul comittat
no pcede sz solu q pu
nit ptcos negatos vz
nichil se intmittit de
delcta sz poas vtitr
sua in pce i suos sub
ditos qui nd desierut
esse sui subditi facit
de app ad hoc Et
licet huic intellectu
no obstat. c. Studuis
ti. de alleg. sz alia
cotraria porata vide
ri obstare Ad que re
spodeo primo tenedo
intellectu que ponit
prima glo. q lata erat
sna diuorcij Et hic

frautl

dico ad pm qrm q isti
no erat cotenti ptter
cume sz ppt qtuaciam
q sine ng pacebant
ad cotraria aut erat
apptu sna no tulisset
i rem iudicatam pr dere
indi latori Causa eni
matrimo no tulisset i rem
iudicatam q quandoq
stabit de qsanguinitate re
lctatur Ad aliud sic
rat apptu ordinarius
no debet se intromitte
dico q apptom nd gse
quebat ideo eo q ca no
poterant se iniare et hoc
tangit glo sup vbo de
pdia vel melius dica pl
q ex sit psequentia
casu i quo subest pcu
lum anime pt ordinarius
supple ut ptcos cogat
psequi cotria videt sen
tire textus ut sic sta
tu ordinarius videt q
isti sunt desidiosi in pse
cucoe cause possit eos
reduce i psciam cocia
cacom ut sic tacite co
gan psequi et hoc pla
cet Jo. an. Et sm hoc
mo hic est casus sing
in quo iudex a quo se

De

/ Aut no sic / dici qin nichil isset
qcessisse esse app

intromittit de ea appo-
sitione non dicta. Sed diffi-
cile est hoc sustinere, nec
textus exprimit quod erat
appositum. Unde facilius proce-
dit littera, intelligendo quod non
per appositionem sed per simpli-
cem querelam accesserint
ad papam, qui dedit de-
legatum. Tamen satis credo
dictum illud esse verum,
quod idem si per appellationem
causa sicut est ordina-
rius non obstante commis-
sione precedente coram de-
legato se intromittere de
partibus sic eodem modo pos-
set si per appositionem, quia ea-
dem est causa ratio. Sed aliud
contrarium quod tunc non debet
amplius audire testes vel
de fide instrumentorum. Ad
hoc dico quod nichil obstat
dictum c. quod potius pro-
bat contrarium, quod super
nominatis articulis poterit au-
diri ut ibi et in c. cum sim-
talis (?) ubi habetur iste in-
tellectus expeditus. Si
autem vis sequi alium
intellectum quem tangit glo-
sa in fine, quod nondum erat la-
ta sententia diffinitiva, tunc
ad illud contrarium, quod de-
bebit fieri remissio per ab-
solutionem, dico secundum Innocentium.

quod littere super hac commissio-
ne facte, debent intelligi
fuisse de forma debi-
ta et consueta, ut quia
mandabatur ordinario ut
absolveret et si non ab-
solveret, quod tunc absol-
veret delegatus, et deinde
cognosceret, si quid esset
quesitum; ordinarius nolebat
absolvere, ideo absolvit
delegatus, sed postea absolu-
tionem credebat procedere et
ipse ordinarius paratus
erat procedere impeditus
consanguinitatis vel affinitatis
et ideo committi ordina-
rio et hoc casu ut eo-
rum formavit in pessima (?) eo-
rum de hoc, sed ad
reprimenda.

¶ Deinde quis procedet
super principali post absolutionem
ab excommunicatione. Hostiensis
vult quod ordinarius, et
ita exponit finem c.
Sed Innocentius intelligit quod
delegatus, et ista est in-
tentio littere, et ita expres-
se loquitur. Postea ca-
put idem dixi quod ma-
ndabat delegato, ut cog-
nosceret. Si quid esset
quesitum etc. Et inducit
iste textus ad quorum facti

oppt . de te
c . sp . et gl[illegible]
intellige p ve
nom . h

Item Executor ap[osto]li9
processit contra aliquem fu[n]
to processo, iste accusat
eum, sive agit contra
eu[m] cora[m] ordinario di[cen]do
q[uod] i[n]debite processit et
i[n] ip[s]i9 grauame[n] et petit
eu[m] pu[n]iri quid iuris. do
mi[n]us Hostie[n]sis de se[n]te[n]tia co[n]
sulta de hac q[uesti]o[n]e di
cit, q[uod] no[n] h[abe]ret iudice[m]
quia delegatus e[st] maior
q[uam] o[mn]is ordinari9 et[iam]
legato de latere, in c.
causa, o[mn]i[bus], ti. q[uo]ni[am] a[bbas] . Et[iam] ad
d[omi]nus h[ostiensis] . Et contrariu[m] vi[detur]
dicere iste textus, q[ui] hic
ordinari9 supplet defe[ct]
dia delegati. Et nichil
fac[it] solu[tio] eu[m] p[er]mittit
q[uod] p[rae]ceptis p[er]mittat et de
delicto nichil d[icit] unde
meli9 d[icendu]m q[uod] agi op[or]
tebit in hoc casu cora[m]
delegante ad que[m] p[er]tinet
cognoscere de s[ente]n[tia] sui
delegati p[re]dictu[m] c.
Stud[iu]mis[ti]

Glo[sa] p[ri]ma pot[est] dici ex
intellectu cap[itu]li p[rae]p[ara]t
Glo[sa] s[ecund]a q[uaerit] de intel
lectu l[itte]re, q[uare] iudices
h[abe]ret t[ra]nsmitte[re] p[ro] recep
t[io]ne testiu[m]. Respo[n]det
glo[sa] hoc intellige q[uan]do
testes venire no[n] p[ossun]t

co[m]mode in p[ro]p[ri]a dioc[esi] vel
q[ui]a s[un]t i[n] h[ab]itu co[n]stituti
alio s[un]t co[m]pellendi venire

Glo[sa] q[ua]rta notat q[uod] or
dinari9 supplet defe[ctu]m
delegati et co[m]p[re]hendit. Et dis
tingue s[ecundu]m Hosti[ensem] aut
q[uae]ris de delicto, aut
de negl[igen]tia delegati c[ir]ca
causam sibi co[m]missam aut
al[iam] contra ea[m]. Si de
delicto q[ui]d et tunc re
fert, aut q[ui]d vtru[m] or
dinari9 possit se intro
mittere de t[ri]more delicto
vel negl[igen]tia ut puta p[rae]
medio ip[su]m iudice[m] dele
gatu[m] vi q[uod] no[n] q[uia] est
maior o[mn]i ordinario
ff. de off. ei9 cui man
data est in p[rim]o lege
s[ed] p[re]tor et c. de off.
dele. c. Sane et c.
de maio[ritate] et obedi[entia] c[um]
inferior

Item q[uaeri]tur sic de foro
co[m]pe[tenti] postulasti et c.
s[ed] et de privilegiis co[m]muni[bus]
et c. ubi de crimine agi
oportea[t] ante a[n]te[quam]
p[ro]vincia, ubi d[icit] q[uod] q[uando]
t[ame]n delegat9 delinquit
p[re]dic[t]is i[n] p[ro]p[ri]a ordina
ri[us] ordinari9 eu[m] cohe[r]
cebit et h[abe]t eos e[ss]e p[er] de
bella p[ar]t[e] et Cyn9 in

autem ut iudicaret sine
grauamine suffragio sed
hoc non placet Jo. an.
Spec. quidam dicunt quod si
delegatus ab uno superiore
sua quo ad processum
ordinarius non habet se
intromittere sed si abutitur
male iudicando uel iudi
care nolendo, tunc ordina
rius facit litem suam ff.
de var. et extraordina
riis cognitionibus l. i. et ista
de oblig. que ex quasi
male nascuntur. Hoc est
est contra de cohercione
Io. an. contra quod
diu dicit superiore delegato
cohercere non potest ad
hoc facit de off. dele
gatorum sedis et i. de appell.
Pastoralis. Idem hostiensis et
Spec. Ru. ca. de iurisdic
tione § i. ad finem et hostiensis
et Io. an. et Innoc. i. de
re iudi. decernimus Idem potest
dici per ibi nota, si sua
iurisdictio est finita. Uel
aut quando de suo pre
mebro scilicet de delicto uel
negligentia dampnabili suis de
legati, alias quod certa causa
sibi commissa, tunc ipse
ordinarius uel alias superior
suus potest ipsum de hoc
corrigere et punire ut c.

c. i. et per hoc induit Innoc.
ff. si quis pro eo de iniur. et
obe. c. Cum inferior et per
Archi. ff. de off. ciui
glo. ii. li. vi. xvi. de le
gatis uel per illum delegatum
ubi facta a superiore or
dinarii non exprimit ar.
ff. de maior. et obedi.
c. per tuas, ut hoc reperitur
iure cautum
Glo. sine iniuria, contra
contrarietatis. Glosa que
ta rudet pro obiectione
ut patet
Glo. penult. rudet pro
obiectione dominum quarta
et duplicitur soluit. Hostiensis
et uide quod ordinarius
non possit illos iudi
care in pessima conditione
nisi quando constet de ma
litia uel desidia delegati
ut quod assignatur certa
infra quod procedet et
non processit. Glo. fuit
contrarius. Hostiensis dicit
quod est nullo termino as
signato, contra ipso quod per
absolucionem delegatus
non continuat processum
super principali, apparet euidens
desidia uel malicia et
est locus textui. Decima quarta
glo. quantum hoc constabat

et videt dupr ut s.

Pro intellectu glose ult. oppo et vide quod non debeat admitti procurator ad procedendum coram delegato cum sint contrarie [illegible] de iudi. intelleximus

Oppo ad idem quia omnia dicunt absolu[ti]-am omnia dicunt absol. in d. de off. delegati cum contingat glosa solvit utrumque contra dicendo quod ista sunt tamen quoad rei [illegible] non dicit quod hic est casus specialis cum i cod. dicit et vocat contrarie [illegible] ut hic et j. de appell. cum cessante et [illegible] ipsa eorum. Ego dico glosam utramque sic cum dicamus quod ordinarius processit ex officio sine ad instantiam ysti sunt tamen quoad rei [illegible] in statu pro sua absolutione vel actoris [illegible] si sunt actores [illegible] tali casu admittitur ad impetrandum super absolutione j. de rescrip. c. [illegible] vi. ultra dico quod [illegible] sunt [illegible] in eo contrario [illegible] [illegible] in ea donec causa incipiet coram delegato [illegible] regressum respondeo [illegible] incipiat [illegible]

dico quod statum cum contrarie pati cum effectu procedere absolutum an omnia in contrarias j. de sen. exco. et facta absolutione [illegible] cutur ad eam et intelligitur generale vel intellige quod ista ex officio [illegible] delegato ut ex officio procedat quod isti [illegible] tamen rei ideo non obstat contrarium dec. intelleximus sed obstat solum [illegible] contrarias quia an omnia dicunt absolutionem. Si vero intellige quod non ante omnia sed ut dicit glo. [illegible] [illegible] dixi et intellexi quod an omnia absolvatur sequitur c.

Quanto te.

Ordinarius supplet negligentiam abbatis non revocantis monachum vagabundum.

Casus in tantum fuit relatum sunt tuis quod quidam regulares contemptis pervertis de administratione [illegible] commissis dimittentes claustra et officia [illegible] per [illegible] vagarentur mandatum [illegible] videlicet archiepiscopo [illegible] quod moneat abbates [illegible] priores seu prepositos [illegible]

ut ipse eos corrigat et
ad claustrum reducat Et
si illi hoc neglexerint
tunc archiepiscopus illos mo-
nachos divagantes mone-
at ut si habeant aliquid
illud resignent et in mani-
bus suorum prelatorum et
vitam ducant regula-
rem Alioquin ad hoc
faciendum ipsos compellent
per suspensionem beneficii et
officii appellatione aliqua
non obstante
Summa narrat expresse
hoc promisso et mandato
ubi mandatum consilium
dicit summa quod vel littera de
registro dicit cui consilium
summus est hec s. abba-
tes et sic est in antiqua
Nota quod monachi non debent
esse extra claustrum ut
versu pertinaces principium
primum con hos prodest
ille ne in agro vel villa
vel de statu regularium dicit
sum eum pertinaces prin-
cipium innat longo mul-
torum absolvos claustralium
quia ordo claustri et
ordo curie multum distant
In curia principum debet
tua repleri marsupia
sed in claustro lavas vel
immundas manus tuas
ibi pauperum res violenter
auferunt hic si claus-
tro a paupere sponte
offeruntur ibi laudatur
predator in desideriis ani-
me sue hic benedicitur iustus de
hac in dicta decretali in glo-
sa verbo principium
Nota de obedientiis
que conceduntur monachis
vel administrationibus quas
tenent ut obedientiarii quod
non sunt concedende perpetuo
vel de statu monachorum c. ii et perpetuo
removeantur ad nutum vel de
consuetudine vili porrecta
Nota casum in quo archiepiscopus
se intromittit de sub-
ditis suffraganeorum
Nota quod id quod acquirunt
monachi vagabundi a-
quirunt monasterio quod ibi
declaratur
Nota quod correctio monachi
primo loco pertinet ad
abbatem de quo in glo-
sa permittit et in dicta decretali
quia hic dicit et mandat
archiepiscopo ut moneat pre-
latos monachorum fugitivorum
ut illos inducat ad
observantiam regularem
Concedo quod ordo servabitur
in hoc sed videtur summa
quod archiepiscopus primo mo-
nebit abbatem ut re-
vocet monachum quo ne-
glecto monebit episcopum

ut cogat abbatem hoc
facere ut ipse hoc faci
at/ quo negligente ipse
monebit monachum/ et
ipse compellet et fa
ciet quod dicitur in textu
Sed hostiensis dicit quod quando
delictum monachi est no-
torium sine hoc committitur
potest archiepiscopus statim
ipsum monere et compellere
Hec restrictio si notoria non
notoria licet [illegible] Sed quia
monachus potest allegare
aliquam probabilem causam
sue absencie/ et sic de
lictum efficitur non noto
rium et ideo opinio
Innocentii de rigore iuris
est verior.

Sed ego quero hic dicitur
monachus debet resignare
peculium in manibus prelatorum
numero de quibus prelatis
hoc intelligitur. Respondet
Innocentius quod loquitur de ab
batibus vel prioribus qui
sunt immediati superiores
ipsius monachi/ non autem
de non mediatis/ quia
ad eos non pertinet ad
ministracio talis pecunie
ut sunt episcopi, extra de
statu monachorum c. Si/ et
hic/ Quia ista pecunia
debet cedere in utilitatem
domus sive monasterii abbatis

Ex quo textu patet quod
abbas potest bona acquisi
ta de vna obediencia convertere
in utilitatem alterius Hoc
solummodo alia que quando
duo monachi contendunt obe
dienciis propter pactum ad
invicem tali pacto me
diante quod unus solvat
debita que contraxit
in prima de fructibus se
cunda quod per hoc tendit me
ruit penam c. ij de sta
tibus ubi dicitur monachus si pre
latus ecclesiam sibi commis
sam gravat debitis alie
nis quod ab administracione
spiritualium et temporalium
tunc removetur se suspectus
vel de solucionibus et dom
quod non, si de consensu
abbatis hoc facit. Sed
~~dicit pt~~ Quod dicitur potest quod ite
textus in utilitatem domus
etc debet intelligi scilicet
ipsius obediencie de qua pe
cunia sunt acquisita et
tunc dictum precedens ni
chil facit/ Credo tamen
illud dictum verum intelli
gendo; quod obediencie sunt
commisse monachis/ tunc enim
non refert an fiat tali
commutacio alio servus
Monachus cum acquirit mo
nasterium vagabundus, idem

Aut fuit electus illicite
ut a solo abbate sine que-
tu et tunc acquirit ad eum
monasterio de quo electus
est, quia tunc habetur pro nud
electo, ut sic fieri platu
non preiudicet. Extra de fil.
pla. predictum li. vi°. Aut
licite ab abbate et que
tu, et tunc acquirit secundo
monasterio quod ingreditur
vel episcopo suo de hoc non
s. de regula c. vlt. Et
quod dixi abbate habere
iurisdictionem in monachos.
Quero quid si monachus
habet clericos seculares suos
sive vel laycos. Videtur
primo. quod tunc de causis
eorum potest cognoscere, si
actor non cogitur coram
abbate agere, potest enim
etiam agere coram alio
C. de iur. om. iudi. l.
fi. Et Iofran. dicit quod abbas
nulla iurisdictionem habet in ta
les, nisi de iure speciali
solum enim in illos de
collegio, dat sibi illa lex
si iurisdictionem. Et in alios
subditos, solus episcopus
in diocesi concedit a lege
ius. ff. de e. c. l. Et ergo
abbas in illos de colle
gio sive monachos habet
iurisdictionem et prelatum pro
vulgari dispensacionem

Quero unde surgit hec
potestas. Videtur primo. quod
non a collegio ipsum eli
gente sed ab episcopo ipsum con
firmante, quia ea potestas
est in mero episcopalis iure
q. ij. c. ij. Et iurisdictionem in
non ordinario, sed recipit
a collegio. Et Host. hostf
indistincte dicit quod omnem
potestatem recipit a confir
macionem quia ante confir-
macionem non habet. Et de
elec. transmissa.
Et Iofran. dicit quod ante
vero recipit sed alegat
dispensacionem super predictum l.
fi. C. de iur. om. iudi.
et a. c. C. cum ab ecclesiis
de e. c. que dat sibi iu
risdictionem in collegium post
confirmacionem.
Et Quero ubi potest
contra clericos iurisdictionem dicimus
quod in monasterio non contra
de de eis et quali
ter contingat, et hoc
Host. facit plus quam
nec episcopus contra diocesis
contradicit iurisdictionem de gesta
c. ij. li. vi°.
Circa fine c. Quero
utrum episcopus possit sus
pendi ab officio ab
alio quam a papa dicimus
quod quamvis hoc permittat

hic archiepiscopo licet non
possit degradari, nisi
a papa tamen dimissis quod
degradacio difficilius
permittitur ut j. de clericis
non residen. Ex tua

Glo. ij notat quod si
monachus in aliqua ad-
ministracione in ecclesia pro-
pria capet indignum
esset sibi per carcerem sed
verum secundum quibus constat
in ea aliqui scandalum
generari

Glo. iiij notat quod si
monachus nisi in mortem
signauit ipsum insigni-
bus debet in seculum
deponere

Glo. penultima notat quod al-
legat bene mira post
opinionem Hugonis quam re-
probat notat glo., quod
cohercio monachi per-
tinet ad abbatem eorum
quod ij. Corripiant eos
hoc patet

Oppono contra legem que
permittit correctionem mo-
nachos archiepiscopo Glosa
recitat opinionem Hugonis
distinguentem ut patet
in ea quam hic reprobat
Et cum glo. tenent multi
doctores Innocencius, anthonius
ultra glo. recitat opinionem
quorumdam tenencium glo.

esse verum ut primo loco
correccio pertineat ad ab-
batem in prima figura in
dictis ita tamen quod sit benedictus
quod per benedictionem habet
plenitudinem officij nec
primo potest benedicere
monachos nec portare
baculum pastorale lxx
xij di. c. j. Sed hanc opi-
nionem reprobat Hostiensis
eo quod ante benediccionem
habent ministros post confirma-
cionem ut de elec. Cum
missa decem Innocencius dicit
alios distinguere inter
crimina gravia et non gravia
ut prima corrigat solus
episcopus xc. di. Si quis
monachus de statu regu-
la. Ea que. Sed abbas ab-
bas ut ... in qua
opinione non persistat Innocencius
... quod melius et ple-
nius sit cum dicit quod
de cum civili dicit cri-
mi. Sed de civili tunc no-
li procedit quod, quod monachus
non habet ipsum xvij. q. j.
Non dicatis. Sed hic pa-
tet, quod habet administra-
tionem vel habet obediendum vel
cum est in studio de li-
cencia abbatis, tunc si de
veniat coram abbate
dixit Innocencius, sicut dixit
de aliis collegiis. Dic.

cu ab eo cerd(?) scit aut
i oppo(?) agentes an cor(am)
abbate an cor(am) ultimo
ordinario conveniat q(uod)
de ea criminali et tunc
aut agitur ad correctionem
monachi quo ad ea q(ue)
spectat ad claustrum et
tunc primo loco correctio
pertinet ad abbatem unde
di(stinctione)(?) c(apitulo) nec con(tra) et tunc po
test abbas adeo punire
re monachum q(uod) incurri
...lem sit tamen compel
le de claustro secundum re
gula a superiore appella
ta q(uod) consequenter eo supe
or appellatur tunc videtur
i hoc dedisse in forma
et potestatem abbati et
ut ipse abbas corrigat
ea que in regula continet
faciunt no(tata) s(upra) de regula
c. ii et c. Wolpheco(?) et
c. si. Et si abbas ad
hoc non sufficit ut an
...ilen epi ... vocare
... ii abbates
aut agitur ad aliam
pena et tunc relatur vel
...ta contra eum conques
cat de causis criminalibus
i eius diocesi facit de
q(ue)stio(ne) c. iij. li. vj. de e
lec. ... et de p(re)
ben. de monachis ...

ibi notis sequitur

Adreprimendam

Ab uno episcopo excommunicatus
ab alio e... et
archiepiscopus per querelam adi
tus non absolvet excommuni
catum a suffraganeo nisi pri
illum ad ipsum excommuni
catorem remittat. Et
dicitur primo remittit
generale ... ordinem ex
quo postea infert spe
ciale mandatum ibi ...
Et illa subditum in ...
o ... sibi ibi
Tu vero que pro subditi
... alias ... q(ue)
potest ex textu. — vat

Casus in ... Co
questus erat episcopus le
xoviensis q(uod) sententias cen
sure per ipsum latas in
suos subditos archiepiscopo
rothomagensi et sui
suffraganei non servaret
denare ipsa considerat
q(uod) sicut epi ipsi vo
lunt suas sententias ab a
liis observari latas in
suos subditos ita de
bent ipsi servare sententias
alios. Ergo mandat
q(uod) ipse observandas sententias
latas ab episcopo lexoviensi

Sz pr. O. Quid si ex-
coicatus ab epo legio-
nensi arcepo conquestus
fuit de iniusta excoi-
catione respondit q re-
mittat eum ad suum
epm absoluendum qui si
illum absoluere noluit
arcepus ipm absol-
uet precipiendo illi sa-
tisfaciam quam si non
fecit ipm reducat i
suam excoi

va Nota q sententia lata ab
uno ordinario exeq
seruari dz a quocumque
alio ordinario et hoc
posset etiam similiter
quo ad primum dictum

cat Nota expressum q quis
iuris i alterum statuit
ipse debet eodem uti
et quod tibi fieri uis
alii facito. ol. de eq
sti eum omo

Nota q sententiam unius
ordinarii excoi omnis
alii ordinarii excoi
tenetur obseruare sub
de scriptis c. i. Ex hoc
patz q excoicatio
lata inter territorium
alicuius ordinarii ubi-
cumque operatur suum effec-
tum et de hoc notat

i. de sen excoie c. si
Nota de hac dicitur su
q pt excoi condiciona-
liter et absolute et eq
quando causatur p qua
faciunt non de quo appo
sum

Nota q appellatio sententiam
suspendit excoionem p
de app pastoralis ubi
de hoc nota q appo
suspendit processum
et non extinguit et hoc
probat uerum suspendit
de hoc notat i. de
uiriam uenientes

Nota remissionem factam
ad excoicatorem de quo
de sen excoi et tras
et i uos ubi li. iii. de
hoc plene nota. i. de
app. cum a fronte

Nota q absolutus ab ex-
coicatione qui carit
satisfacere uel stare man-
dato excoicatoris non
remanet sed reducit p
suam i excoicationem
facit lra ubi reduce
non obmittas, de hoc
i. de sen excoi Ex li. iiio
Oppo contra, q hic di-
cit q postquam arcepus
absoluit remittit ab-
solutum ad excoicatorem

si videt quod non iuste sunt
excommunicati, ff. quod de hoc
cognoscat et de primo cog-
noscet
Sed cum archiepiscopus non habet
potestatem cognoscendi de
causis subditorum suffraga-
nei, ut c. pastoralis. Si
ergo episcopus ad instantiam
cuiusdam sui subditi excommuni-
cavit alium etiam subditum
suum, non potest archiepiscopus cog-
noscere an iuste vel iniu-
ste excommunicavit. Ideo potest cog-
noscere quia est ordina-
rius suffraganeorum suorum
et in hoc casu excommunicatus
ipse conqueritur de suffra-
ganeo suo episcopo et
de iniustitia ipsius episcopi ex-
communicantis, ideo tunc archi-
episcopus potest absolvere et
primo debet cognoscere per
ordinem appellationem et quando
et de causa appellationis cum fuit
excommunicatus quia si fuit
iniuste excommunicatus debet illum
absolvere sine difficulta-
te, secus si iuste quia
tunc remittere ipsum debet
ad excommunicatorem ut pareat
iuri, ut habetur supra de off.
dele. c. i. et c. praeterea supra
dictum de quo alte[...]
Ergo non hic mandat quod
archiepiscopus absolvendo

recipiat cautionem iura-
toriam
Tamen in quo illa sufficit
Solutio si talis sit persona
quod haec cautio verisimiliter
videatur sufficere tunc sufficit
contentus aliter non, debet
autem recipiat cautio suf-
ficiens in absolutione ex-
communicati, ut extra de app. ex
fronte. Si ergo pro
absolutione excommunicatus
remittitur ad excommunicatorem
ut pareat suis manda-
tis supra proxime.
Dicit tamen Hostiensis quod qua-
litercumque a metropoli-
tano petatur absolutio
dummodo non immineat ex-
communicationis periculum ut patet
supra de sententia excom.
sacris, et dummodo non sit
notorium sententiam esse iniu-
stam ut patet supra de appell.
sollicitudine. Si vero, tunc
nullo modo in aliquo casu
absolvat sine consensu il-
lius qui eam protulit
ut O. c. cum ab ecclesiarum,
quae potest esse quod lata est
pro offensa notoria ut
supra de verborum significatione ex parte
tua. Sed debet fieri remissio
ut pro hoc metropolitanus
certificetur utrumque qualiter
facienda sit absolutio

ut hic et de test. ab
excoīcato et de off. dele.
prudenciā s. penult.
et vlt. et c. tu ꝯ bu
gat et si absoluit
t. epūs bn̄ quid.

¶ Queo quid ī delegato
cui cōmittit absolu
cō. Ro. hē. primo. aut in
scripto est clā. illa ꝯs
nostat si quid resi
duū est agēdū et tūc
ipse cognoscet de prīs
vt de off. dele. Lu.
astringat aut nō, et
tūc bn̄ pt cognosce
an excoīcato fuerit
iniusta ul nō excoī ꝯ
ingoios sed de pū
nō hē. primo. sed quia
scripta sunt sed sūt ius.
vt de off. dele. cum
olim. Item hic cōmit
tit arepo ut absol
uat excoīcatū pp eū
epūs noluit ipm ab
solue.

¶ Quero quid de hoc
ꝯstabit eū epūs nō
volt. Ro. arepus
assignabit tēmpus epo
ut absoluat quo lap
so si nō absoluit, ex
tūc ipse alem assignet
ipse absoluet. sā vt
c. signiūcauit.

¶ Oz innās ī absolutione
dent vocari illi quod
interest. Ro. ddn̄ est q̄
ꝯ hoc de ap. bona s.
Bmas li. vo. Item hic
dicit eū subditus epī co
queritur de suo epo cor
arepo.

¶ Quero an egressū hoc
si posset ut epūs pe
tat per arepm̄ suū sub
ditū cōpelli ad manda
ta sua fundata vl pu
m̄ quia ꝯtemptor ex
coicat. lata in ipm.
Ro. lnco in hoc casu
arepus se intromitte
non hꝫ et ipse arepus
nō est indoīs subditos
epī sed epi, im in h̄ ca
sū ūd est ad arbitrium
eius epūs ꝯqueritur de
suo subdito vel q. l. Ro.
clic. et hoc vm̄ nisi
subditus ꝓrogaret iurisdictionem
in arepm̄ quod face
posset de ꝯsensu epī
sui. s. de fo. ꝯpe. Sig
nificasti et c. ti. bona
lo. vo.

¶ Glo. i. dat ꝯcras. di
ces q̄ leges nemo
bn̄ face cogitur s. male
face ꝓhibet. Glo. sup
vba suspenda dat rōn

Qua glo. poit ꝯ spēs ꝯ
et glo. pati

tre deinde opposito pro intel
lectu contrarie glo. que tex.
vide quod non refert an
appellatur ab executione
an non et pro quo non
refert, an executus ap
pellet, l. i. § i. dico an
propter ad superiore
Item glo. super ver. in eo
quod dicit quod inducit
degradationem et cuius se
cularis traditionem. Addendum
ut in filio qui patrem falsi
ficat litteras pape ut patet
in de crimine falsarijs
l. ad falsarios. Item in eo
quod dicit glo. quod deg
dationem et detrusionem
in monasterium. Addendum ut ille
qui cartam falsat vel
etiam testionem dicit l. dis
sa. capitulo. Item in eo
glo. dicit quod depo
sitionem tantum, ut in homicidam
post modum promoto. Item
in eo quod dicit, quod suspe
sionem, ergo ponitur
in presbitero infamato de
crimine donec se purgat,
et in concubinario. Item ibi
quod privationem dicit ut
in clerico qui in sacris fecerit
duxit. Item ergo dicit priva
tionem beneficij ad tempus.
Addendum ut clerico fornicatore

et clerico qui deserit
ecclesiam suam. Item ibi offi
cij tantum, dicit ut in clerico
in legalibus impositio
detento. Item in eo quod
dicit, quod beneficij ad te
pus dicit ut in eo qui ma
litiose tenuit ad sanctum
ordinem. Item in eo quod dicit
quod dicit ut in clerico ebrio
so et de hijs plenius per
hostiensem in summa de pena
quod et quando sit species
Glo. contra de ser. eo quod
relatio. Item quare relatio est
quod debet appellari, l. i. § di
co, l. i. de re. iudi. l. ad
consultationem et ad consul
tationem; aqua relatio
est recepta in executione
eo quod hoc non est
sentencia. Glo. vide
velle quod possit appellari
post § dico ab execu
tione tamen concludit con
trarium. Addendum go quod exe
cutus tamen potest per querelam
accedere superiorem exe
quentis dicentem dico ut
hic. Glo. pro appellatione
nisi l. i. § dico fallit
in casu l. ptea. l. de
app. et ibi de hoc
Glo. penult. notabile dicit
cum sit contrarium et
soluit vero glo. quod si est

quod sit congrua de iusticia excommunicatio sic potest
appellare et prosequi appellationem
et super ea littera impetrare si habet appellationem hoc excommunicato
non suspenditur sententia ad superiorem transferenda.
Item nota quod excommunicatus
appellans ad superiorem
non debet remitti ad excommunicatorem nisi superior
velit. Sed contra opponit
glossa, quod non sit necesse
appellare quod per arreptionem
itineris, vide quod appellare de hoc quod arreptio
itineris habeat vim
appellationis et quod notatur
in glossa de appellationibus dilecti
et c. ut debitum. Sed
an remissio ad excommunicatorem sit de necessitate.
Glossa vult quod cum per quem
libet arreptio est aditus
tunc est de necessitate sed
cum per appellationem tunc est
de urbanitate. Quidam
dicunt utroque casu esse
de urbanitate ut Damasus et Goffredus. Sed
Hostiensis vult remissionem
semper esse de necessitate. Si
periculum non est in mora
absolutionis vel non est notorium quod excommunicatio sit iusta per remissionem iustificatur quilibet absolutio

sit facienda. Sed de ipsis
ab excommunicato, primo id
scilicet dubitatur quod erat sive sit
appellatum sive non debet
fieri remissio quia etiam
est excommunicatorem remisse
vel cum de hoc dubitatur
de se excommunicato per tractatus
quod debet fieri remissio
quia est appellatum et c. ut sa-
cro ubi supra, quod debet
fieri remissio, quia non
est appellatum. Sed si etiam
est quod excommunicatio sit
iniusta, numquam est facienda
remissio qualitercumque sit
aditus arreptionis ut de
appellationibus. Bolanie et de
e. Petrus. Iohannes dicit
hoc per c. venerabilibus de sententia
de se excommunicato vel quod
est in istis quilibet ter-
tius habet plenam de clementia [illegible]
dat conclusionem tamen a
liquis aliquid a quo pe-
titur absolutionem sub forma
pure aliqua sub gravi
primo casu aut quidam
tenentur remittere quidam
ad hoc, quod si non remit-
titur non teneat absolutio.
Et dicunt quod non, quia in dispositione
tenetur ut in dicto c.
venerabilibus [illegible] aut Et
per hoc decidunt plures
casus istius c. sed quod de

in pri. ca. et in plurib.
sequentib. s. q. si sit sub
ditus epi cognit de
epo excõicatore eo q.
arreptus est in dioc. suff
ganei tunc habet in forma
absoluendi nõ sba remis
sione ad illum. Aut qui
bus remissio sit facienda
quo ad hoc ut nõ remit
tens sit in culpa et puni
endus et tunc pt. distin
guendo. s. posita fuit glo. et
que ponitur. s. de sen. ex
co. per tuas, quia aut pap
pellacio est aditus et tunc
de urbanitate hic remittit
ut pt. [illegible] nõ remit
tens. Aut citra appon
et tunc aut constat ei de
iniusticia excõis et tunc
ut. s. fuit primo. Aut con
stat quod est iusta, vel saltem
est dubia. Et tunc debet re
mittere ut hic, et in c. sa
cro de sen. excõ. et si
nõ remittit hoc casu de
linquit et puniri poterit
sed hic tenebitur absol
uere ille a quo petitur
absolucio habet in forma
sub condicione ut in ca. c.
de sen. excõ. s. de sp[illegible]
qui dat de leg. ut ab
soluetur si excõicator
nõ absoluat et tunc
debet ponderari forma man
dati. Aut enim condicio ita
habet unum esse condicio
ita quod in ipso non purifi
catur aliquis eius euentum
et tunc remissio est perse
de necessitate quia nõ
purificatur condicio et per
sequens nec in se aliq
uis euentum. ff. de ver.
sig. l. cedere diem et s. de
appell. pastoralis ij. Aut ita
condicio nõ est esse condicio
sed habet unum momentum
et tunc remissio nõ est
de necessitate perse. Et hic
distinguere ut in pre
membro, quia idem est
in hoc casu sicut quando in
dioc. aditur pro absolucione
habet in se formam et ita intelligi
debet c. prudenciam s. sexto
tamen super eadem et quod
ibi notat glo. super verbo
ad excõicatorem licet
ibi glo. dicat contrarium
et male.
Glo. vult notare semper
presumi pro sentencia ordinaria
Glo. notat quod inchoacio per
cepta absolucione nõ primo
constet an iuste vel iniuste
fuit excõicatus, et hoc
prosequitur ut patet.

Quia sunt

priora
dicta nõ
cognoscit de causis precedentis

arepos vel epos suos
nisi similes vel 9sue
tudie pscripta vel appos
tinedio ad eu devol
nat. Et dimi in sa
pont. dcasa 9sul
taco in ssa inso ibi
9sultacom.

Casus in tuus q. Ar
epus turonen 9q9sti
est ff. q patriarcha
sessum compellet cli
cos suos con ipso 9
pare, et inde 9queri
tibus cu in ipsi pati
erat emh inde cons
ipso videt ssa 9sido
q patriarche nichil
iuris erat pectio me
tropolitanos, nisi qui
tu canoes pmisit
et antiq 9suedo nisi
apa sedes aliq spali
pmileo aliquem amph
us honoraret. Et ideo
madat qtus cliti tu
ronen no 9pellant
stare i iudiao patriar
che, uteri q carum
arepo voluit sta
re iuri nisi ea pap
pellez ad ipm desse
rat.

No q patriarcha vo
cat primas. Itc nota
metropolitan sub prima
te sat provinciale cocilium
celebrari di c. i. ubi

de hoc.

No q idem iuris est
de patriarchis vel prima
tibus q de arepis, q
ad subditos suffraga
suos qma si no se in
tromittat, de illis, ni
si apnt hic de et i cas
bus a iure expssis tm,
et ideo metropolitanus
sue primates sat 9silium
provinciale ut iam dix
Itc no q generali alle
gacom in vbo canonibus
Itc no q 9suedo dat
iurisdicom. Itc no speciali
No q epus agit p
dapno subditos ut hic
posset sed dic q hic
ordinarium potest 9sequi
bat sua causa l subtiam
iursdicoes sue qm tm
subditos suos l primo, de
hoc notur. i. de app
dilecti.

Oppo contra vnu no le
Et vide q 9suedo no
firmat iursdicom q tm
no est modus inducende
obligacoes nec tollende
ff de vbos obliga l.
obligacom. Solucio
sed dicit q licet tm
no inducat nec tollat
obligacom, tm compte sur
git 9suedo que dat
iursdicom no solu plato

s[ed] ecia capl[o] ... e in reforma
galis[..]ma ext[ra] p[re]lato[rum] l[ib].
de s[er]o · q[ue]p[ro]p[rie] C[u]m q[ui]ntingit
Item induat p[ro]fessionem
iur[i]s et de iure ff[.] l[ib.] de
uerb[orum] l. Cum de[m]um rem
n[ost]r[a]s licet no[n] induat
obligacionem ut i[n] q[ue]stio
Item temp[us] induit
pacificam possess[ionem] / a q[u]a
quis no[n] remouet[ur] sine
ca[usa] vel dic[itur] breui[us] et
uer[um] q[uo]d temp[us] no[n] est
ca[usa] eu[n]cta inducere ul[tim]o
tollere obligac[ionem] s[ed] cu[m]
alio iunctu[m] / est ca[usa] meta
ut cu[m] possessione / aliq[ua]
cum induat p[ro]fessio[nem] a
liqua[m] co[n]cedendo ip[s]e debi
to
Aliquo q[ui]s fuit s[ed] ra[ti]o
dubitandi v[id]ete q[uo]d p[at]riar
cha ut p[ri]mas est ordi
nari[us] tocius p[ro]uincie s[ibi]
videba[tur] q[uo]d de q[ui]b[us]cu[m]q[ue]
cau[sis] subditos archiep[isc]op[os]
et ep[iscop]os posset co[n]gnos
cere ext[ra] de iure q[ui]s ... e
Cum ep[iscop]us li[bro] vi° · Sed
co[n]tra ... decidit in
q[uo] e[st] q[uo]d licet sit cat or-
dinarium s[ed] h[abe]t cum
limitatio[n]e ... e pastor
Oi[mn]a p[at]riarcha pt
co[n]cedere p[ri]uilegiu[m] subditis
archiep[iscop]os s[ed] archi

ep[iscop]o q[ui] ... Si ep[iscop]us ...
de gl[o]sa ... ip[s]os archiep[iscop]os
d[omi]nus p[ri]uilegium illud
no[n] co[n]cedat cum ... qu[ia]
q[ue] hoc co[n]petit s[ed] ... s[ed]
ro. leg. ... Item ...
... tit[u]lis ... induat
tit[u]lum ... log[.]
... q[uo]d ... agitur de
modico ... p[er] indicio ut ad
p[ro]bandu[m] ... diuisio[n]e · Sec[us]
si de magno ... cu[m]
... e[st] cu[m] possessio[n]e
de hoc · C[.] q[ue]d dum de eo
l[.] p[re]t[.]
Glo[sa] sup[er] v[er]bo p[ri]uileg[i]a
notat d[iffe]r[enti]am int[er] p[ri]uilegia
p[er]sonalia et ca[usa]e · Glo[sa]
sup[er] v[er]bo sp[eci]ali p[ri]uileg[i]o
colligit a[rgumentu]m q[uo]d ...
s[ed] ... pt ... de
...e et alia ... s[ed]
qua ip[s]e dom[inu]s ...
q[ui] ... p[er] ...
s[ed] q[uo]d de ep[iscop]o ... ut
nota[tur] in c[.] co[n]stat[.] ... de
religios[is] domib[us]
Glo[sa] ... arguit d[...]
... soluc[i]o[n]em
et obligac[i]o[n]em inducere et
ad hoc alleg[at] ...
iura et ... et
soluit Glo[sa] ...
q[ui]n ... q[uo]d si ista nolle[n]t
litigare cora[m] archiep[iscop]o
... q[uo]d debet co[m]pelli
... sub plane ...

Quod sedem

Arcepus impeditus
consecracionem sui suffra
ganei committere pt et
est quus dimisso c. ra
ubi consultacionem

¶ Casus in tunc est Que
situ fuit quid si ar-
chiepus apt infirmitatem vel
aliud iustu impeditum
no pt suum suffraganeum con
secrare, nunquid pt hoc
alti Epo committere Re
spondit ipa quod et conse
cradus debet ab illo
consecracionem accipe du-
mo katholicus fuerit
et gra sedis aplice il
li no sit subtracta

¶ Nota quod arcepus impedi
tus committit consecracionem
sui suffraganei et
ille prima quod ille
cui committit tenetur
suscipe et pt illum con
secrare

¶ Item nota quod debet commit
te alicui de suffraganeis
suis de hoc ipse dicit
Item nota quod communis in con
secracione Epi tres de
beat adesse alii Epi
vi. de temp. or. Sed ar
chiepus tamen unus
solus consecrat aucte
let vice metropolitan
Item nota quod consecrandus

debet munus ab eo accipe
cui arcepus commisit et
hoc probat textus

¶ Quero quod fuit hec racio
dubidi dicendum quod officium
consecracionis no est iurisdiccio
nis simpex que r...
in delegatus, ma... su
bdelegari ff. de off. eius
cui mandata est iurisd. l. i.
Sed in contrarium quod illud
no procedit de iure canonico
de rapto in arcepatu
Io de lig

¶ Quero numquid arcepus
no impeditus possit
committere consecracionem su
suffraganei alii et vide-
tur quod non per textum manifestum
de electis r. licet i. ubi in
tali arco constituto hoc
tenet communis dicens hoc
procede de honestate quia
de iure pt eciam no impe
ditus committere sicut de
off. dele. pastoralis in pri

¶ Ex hoc cor. c. ordina
rius no pt a se abdicare
iurisdiccionem ordinariam sine
licencia superioris de renun.
admonet et c. quoniam in
dubiis Sed tota iuris
abdicare no pt sed pte
sic et hoc patet per hec
a lege cauta et deli
tera b. eiusdem iuris Io. de
lig

¶ Et queo utru possit
qmitte gsecracoem sui
suffraganei no suffra-
gato suo dd? q licet
honestu sit suffraga°
suo qmitte, pt tamen
qmitte cuilibet epo
facit de gsecra. c. c. ut
al. aqua. Et in quo
teneatur qmissarius qmis-
sionem recipe dd? q lz
valeat qmissio, tamen
quis no cogit eam
recipe ut. s. e. ppt hoc
vn de qmissione alicui
causa facta subdito
suffraganei illu non
pt ad hoc qpelle sed
suu suffraganeu cui q-
mittat vices suas ad
cosecrand aliu sm suff-
ragani qpelle pt ut h
glo. i. ca prim. Et in q
artat consecrand ut
gsecracoem a tali qmis-
sario recipiat, dd? q
sic alias currut illi te-
pora cosecrac cu suis
penis de elec. Cum
inuctis

¶ Glo. i. rpectus textu
addit quod arepus co-
gere pt eu cui qmittit
et ad quid tene gsec-
ti dem distiguit int
illa q sut mista et
ordinis et tam reddit
in fine dt. inc ipm
posse delen sin caus
ucis sequ fin legeus
¶ Glo ult. qponit lz
z patz, ostatlm ptine
tem ad hoc c. et sed
vide infra p9 matia
licet eo ti. ipsi tri
soli

Pastoralis officij

Archiepus cum ad
se ex appon delatam
pt qmitte subdito
suffragani sui epm ad il-
lam presuppno copelle
no pt hoc pmo, licet
tuo delecto ipe qui
eo consecrat reum uel ac-
tore i possessionem reduxit
si eius successor i de-
lecom succedit absol-
ue et ei possessionem resti-
tuere potuit. Alias solus
ipsa restituet et ab
soluet, ptqm i mortis
ar. q ne h currat a-
mat psteros reg cor
ordinario ut publice
psonis destando imi
officiat z psti canon
¶ Et diuidit i duas
ptes. Et quelibz sub
diuidit i duas in quarum
et solom. Ea ptes
ibi ptea alie ptes
patent zc.

¶ Casus i tunc zc. Quest
tu sunt primo, quod se appe

appellant ab episcopo ad
archiepiscopum nunquid illa causa
appellans archiepiscopus potest com-
mittere alicui subdito
suo suffraganeo et compel
lere illum si illud sus
cipere noluerit Respondet
quod compellere non potest quem
ipsum nisi in certis ar
ticulis, in illa habet
potestatem, preterea ubi con
tinuit. Quid si delegatus
stetit vice atque cita
vit reum, et illum non
comparentem excommunicavit
vel propter eius contumaciam ac
torem in possessionem indu
xit causa rei servande tandem
ille delegatus excommunicatus
vel qui possessionem ac
tori tradidit, mortuus fue
rit an liceat ordina
rio reum petentem abso
lutionem absolvere, vel
possessionem restituere mor
tuo delegato, sine specia
li mandato pape. Respondet
quod excommunicato delegatus quan
tum ad illa causam erat
maior ordinario, tunc
sine speciali ~~speciali~~ man
dato pape ab alio quam
a papa excepto mortis
articulo absolutionem non
potest obtinere vel possessionem
recuperare, nisi illi de
legato alius ~~quem~~ succedat

qui causa illa forte erat de
legata sub nomine dignitatis
Quid si instabat conflictus pro
sente quo tali mora ultra
annum, iste reus potuit pos
sessionem suam amittere
Respondet dando consilium de
prestanda cautione ad paren
dum iuri coram ordinariis vel
aliis personis publicis et
honestis

Nota quod per appellationem potest ar
chiepiscopus cognoscere de
causis subditorum suorum suf
fraganeorum, supra de appellationibus, Roma
na li. vj. Et quod hic dicitur
de archiepiscopo idem intelligendum
est de patriarcha vel
primate. de c. eodem

Nota quod non subdito archi
episcopo non potest causam dele
gare effective ut cogat ipsum
invitum ad illam suscipi
endam faciunt not. de
off. dele. pastoralis ubi
sunt de delegato pape qui
potest hoc quia in omnibus habet
vices pape et iudex ut not.
glo. in ea ibidem

Nota de animadversionem ibi
animadvertere quod componitur
in penam inferre vel sententiam
penalem proferre vel anima
dvertere per cognitionem, et tunc
componitur animadvertere i.
ab anima [illegible]

separare .i. gratiam dei que
secundum Aug. vera est vita
anime. Ex hoc colligit
Host. quod excommunicatus sit me
rito sive iniuste sed quandoque licet
sit verum tamen hic non
tollit

Nota rationem quod exceptis
aliquibus casibus in iure
expressis nullam potestatem
habet archiepiscopus in subdi
tos suffraganeorum ut
hic et de ele. Cum pe. Rom.
li. vi.o

Nota quod archiepiscopus est or
dinarius suffraganeorum
suorum sed non subditorum eo
rundem. Ex quo nota quod hic
fallit regula ff. Si vinco
vincentem te multo fortius
vinco te de qua decretales
probatur. Alias te li. vi.o
quia non est utrobique
equalis ratio vincendi, episcopo
enim non est subiectus ar
chiepiscopo ea ratione qua est
ordinarius sue diocesis, ut
immo ordinaria episcopi
est potestas inferior archiepi
scopi tamen contenta sub genere
sed est omnino distincta ex
sed postea. Nota quod appellans
[illegible] excommunicatur
vel patitur missionem in pos
sessionem ex causa rei servande
lite litis non contestate. Tue

Nota quod delegatus appellationis
maior est quolibet ordina
rio. ext. de off. dele. Pas
toralis

Nota quod in mortis articulo
sit etiam aliquis non index
absolvere ab excommunicatione
de hoc in sexto dicetur

Item nota officium iudicandi
fore onerosum. Item iudi
care est onus ut hic in
verbo honore et ff. de app.
ut debitum

Item nota quod missus in
possessionem ex causa rei servande
vel quasi animo fit verus pos
sessor etiam sine secundo
decreto ff. de dolo et
contumacia contingit

Nota quod cum non potest haberi
copia iudicis sufficiat
protestari coram probis
personis, sic etiam sufficit
appellare et quecumque alia
in iudicium actu facere
ff. de app. Si quis

Nota de iure interrupti
annale prescriptionem. Item
nota hic prescriptionem que
procedit etiam de iure
canonico, quod cum dicit dec.
de quarta de presc. habet
locum in extraiudiciali
prescriptione sed in iudiciali
secus ut hic. Vel dic locum
habere in casibus a iure
expressis

i. nec possidendi vero effectu possessor

Reddo quod verbum tamen hic
importat sufficientem cau-
sam ut in de sequestra
pos. c. i.

Oppo contra primam dicti-
onem. Et videtur quod si archi-
episcopus potest causam delegare
subito suffraganei quod
eciam possit eam appel-
latione ad se suscipiendam causam
ut de off. dele. co. licet.
Solucio illud loquitur
de iurisdictione contenciosa, nam
habens tale iurisdictionem eciam
habet cohercionem, sed de-
legare non est contenciose
sed voluntarie iurisdictionis per
quam fit in non subditum.

Item oppo dec. pas-
toralis de off. dele-
gati in principio. Solucio
ibi loquitur de delegato
pape, cui omnes appel-
lant, quia omnes pape
omnes sunt subditi.

Item oppo quia ex
quo causa est delata
per appellationem ad archiepiscopum
agitur, vide habere
iurisdictionem in subditos
suffraganei et cause pos-
sit iudicium, ut in c. ubi
litigantes libro vi. Solucio
quamvis debeat committere
causam apponimus si commit-
tit in dyocesi suffraganei
a quo est appellatum
et quamvis debeat in personam
appellatam et appellan-
tem non sequitur quod debeat
committere in aliam de illa
dyocesi, posset tamen archiepiscopus
per seipsum cognoscere de
ista in illa dyocesi, cum
sit a quo eciam potest cogno-
scere in quamcumque dyocesi sibi
subdita. Quamvis aliqui
teneant contrarium, quod est ve-
rius per racionem in dicto c. ut
litigantes, non enim sine
consensu litigancium potest com-
mittere causam in alia dyocesi,
sed de consensu ipsorum sicut
favori suo possunt renun-
ciare, ut in de regulis lib. vi.
aplicam.

Circa secundam partem. Oppo et
videtur quod quamvis delegatus suc-
cedat delegato in omnibus
hoc quod tamen postea non po-
test absolvere nisi ipse
ad eum, ut de off. dele.
Accepta. Solucio ibi lo-
quitur de revocacione
lata per diffinitivam sen-
tenciam, hic de lata primo, et
ideo ibi nota quod sicut de-
legatus potest sicut ante
eum absolvere ante diffi-
nitivam, ita et eius succes-
sor.

Item oppo. Et videtur quod
ordinarius possit absol-
vere excommunicatum eciam excepto
mortis articulo, ut in de sen. exc.

Gwinus / Soluens ibi loq[uitur] de s[ecund]a p[ar]te hic de s[ecund]a homines s[er]u[i]. Junio / Certa expediam cu[m] glo[sa]. P[ri]ma glo[sa] notat q[ui]d fuit opi[ni]o[n]em Hug[onis] et s[ecund]am opi[ni]o[n]em Jo[hannis] qua[m] approbat / Notat glo[sa]. q[uod] archiep[iscop]us h[ab]et p[ro]p[r]ium ius in ep[iscop]os suffr[aganeos] [illegible] ipsos subdit[os] / Deinde q[ui]d ait [illegible] quod dicat glo[sa] dicat de arep[iscop]o ut no[n] h[ab]eat iur[isdicti]o[n]em in subditos suffraga[neorum] h[ab]eat et locu[m] in ep[iscop]o respectu subditoru[m] suoru[m] platoru[m] ut ipse ep[iscop]us non h[ab]eat p[o]t[es]tatem i[n] subditos archidiaconor[um] vel plebanoru[m] / Glo[sa]. recitat duas opi[ni]o[n]es una[m] [illegible] Hug[onis] Tanc[redi] et Vinc[entii] cu[m] quib[us] in h[oc] concordat Lau[rentius] phil[ippus] et Goff[redus] / qui tenet [illegible] q[uod] no[n] est idem / q[uod] [illegible]nus ep[iscop]us est ordinari[us] istoru[m] subditor[um] / Deinde recitat opi[ni]o[n]em Jo[hannis]. tenentis contrariu[m] que glo[sa] sequit[ur] / Ubi verius credo et h[oc] in fi[ne] glo[sae] destruet ista[m] opi[ni]o[n]em / q[ui]a si vera esset opi[ni]o Jo[hannis]. q[uod] ep[iscop]us no[n] posset cognoscere de causis subditoru[m] plati

sibi subditi, tunc no[n] possi[n]t cogere illos etia[m] inuitos ad suscipie[n]d[um] delegatione[m] q[uod] est falsu[m] / et ideo opinio p[ri]ma est verior / q[ui]a de iure non repit[ur] q[uod] ali[qu]a iur[isdicti]o co[m]petat plat[is] inferiorib[us] ep[iscop]o / quo[d] co[n]cessoria iur[isdicti]o[n]is ep[iscop]alis / et faciu[n]t gradum co[n]iur[isdicti]o[n]em ep[iscop]i. O. e. c. Cum ab eccl[es]iar[um] / Ideo dic h[ab]ere iur[isdicti]o[n]em p[er] accumulatione[m] cu[m] ep[iscop]o q[ui] h[ab]eat ordinaria[m] iur[isdicti]o[n]em in to[ta] dioc[esi] et in o[mn]es de dioc[esi] no[n] exemptos O. e. c. si [illegible] archiep[iscop]us no[n] h[ab]et ordinariam in o[mn]es de provincia s[ed] t[antu]m in suos subditos / et in alios in c[er]tis casib[us] in iure exp[re]ssis / et hec p[ro]cedu[n]t de iure qui[a] s[ed] de iure sp[eci]ali posset subditu[m] inferior ep[iscop]o h[ab]ere iur[isdicti]o[n]em gradualem / et tunc vera esset opinio Jo[hannis] q[uod] de causis subditoru[m] talis ep[iscop]us cognoscere no[n] posset / nisi p[er] appellat[ionem] / de hac ma[teri]a notat host[iensis] in Su[m]. e. ti. § Que p[er]tinet / et in l[ectu]ra e. ti. § I. h[oc] p[re]mittit et not[at]

di

l. i. in capite. Et supposito
quod in ipso prelati subditi
episcopo sint pro accumulatione.

Tercio quid si tunc am-
bo conveniunt episcopus et
iste prelatus in cognitione
delicti eius. Solutio
dicendum quod tunc est locum
preventioni, de appellationibus, ut
debitum, et de officio delegati cap-
c. i. li. vi. Et quid si
sunt ambo citantes
ita quod non apparet quis
primo citavit. Dicendum quod
tunc prefertur episcopus tamquam
superior sicut, in de prebendis
et a sede li. vi. in fine et no-
[an]

Colo ii videtur pro quoniam
archiepiscopus sit ordina-
rius sue provincie et po-
nit primo duas opiniones.
Ultimo ponit opinionem Tancredi
qui vult ipsum non esse
ordinarium totius provin-
cie, nisi in certis casibus
quos enumerat duodecim.

Contra glo. dicit primo
quod archiepiscopus habet iurisdictionem
archiepiscopalem in tota pro-
vincia, sed non episcopalem,
et hoc facit de privilegiis.
In his ipse potest visitare to-
tam provinciam et archi-
episcopus de hoc, in decretali

c. 2 et ult. li. vi. Et non
sequitur: archiepiscopus est iudex
provincie, ergo cuiuslibet de
provincia, sicut non sequitur
episcopus est ordinarius sue
diocesis, ergo cuiuslibet de diocesi,
quod fallit in exemptis.
Secundo non quod licet episcopus
habeat iurisdictionem in omnes
suos subditos, non tamen
habet exercicium iurisdictionis in
quibusdam, ut in illis qui bene
vivunt et correctione non
indigent, nec convenit
nec convenitur, secundum Host.
et Io. an.

Quid si archiepiscopus excommuni-
cat subditos suffraganeorum
in casu a iure non con-
cesso, numquid tenet excommuni-
catio? Quidam dicunt quod
sic, licet sit puniendus.
Et primo tenet contrarium et
verius, quia talis sententia
lata est a non iudice. Et
in fi. glo. adde alios
casus: Concedit enim archi-
episcopus literas indulgenciarum
per totam provinciam, ut de
pe. et remissione c. penult.
li. vi.

Item cum visitat provinciam
audit confessiones omnium, in-
iungit penitentias et absolvit,
de cens. c. ult. li. vi.

Item cu visitat provinci
am ea defertur ad eu
procuracio di xviij
tuc Item i casibus qui
concernentibus tota provincia
ut de insti et consequentibus
Item i congregacione p
vincial concilij et quo
ad ea que ibi aguntur
et statuunt de aeu si
est
Item i casu c. Roma de
penis li vj. Item Rome
privilegij ex e. duo Item
Rome consuevit ut ibi Item
si inter epm et capitulum
suu sit permutacio rei imo
bilis, tamen epus non pos
sit auctorisare in facto
suo ut in Cle. una de
rebus ecc. non alie de hijs
casibus notat Archi. ipo
q. iij Cum simus
Item obviat et solvit
eppo con lb. quod si ar
chiepus non habet plato
in diocesi suffraganei et
in eius subditos ergo non
potest puniere sine causa
appellacione tamen non in decre
talo ut i glo, que tulit
quibus habet platem i ea
in qua appellatum est ad eum
ut hic in textu quod intellige
sine appellatum appellatum

si non talem subditum ipius
suffraganei et hoc tene
Item glo super verbo i mortis
articulo, tractat an i peri
culo mortis possit quis
absolvi ab excommunicacione
et tenet quod sic. Item quis
quis dicat imminere articulum
mortis dum ex obsidione
vel naufragio vel ingressione
sui belli campestris
Item nota ad pri. dicit
Hostiensis pondera modum
obsidionis an sit obsidio
valida an non et cu
quibus instrumentis fiat ex
pugnacio an cu machi
nis vel alio modo et an
excommunicatus sit tunc aptus
pugnare ad defensam
potest hoc dici sui cu inclusi
dicte obsessio imminere
periculu mortis quia non
habet, dicit excepcio vel
ut prece tenetur
De navigatione dicit glo.
quod non sit absolvendum
nisi cu imminet naufra
gium. De ingressione bel
li campestris tenet
quod statim sit absolvendus
et hoc videtur dummodo
bellu sit iustum et pug
natores iuste se defen
dat alias nullus ipo de
absolvi potest tamen quomodo

in pctō et nō vē pen
tens. ij. de pen. d. i. sunt
q̄ quidā q̄ in omnibus hiis
supra casibus sit absolutus
euaditus tunc ipse uel
eius hēres si mortuus
fuit, debet ad cōmunica
torē recurrere et ei hu
militer obedire. de sen.
excō. de cetō.
¶ Quid de pugnante
muliere excōicata secūdū
Ro. ma. considerandas
circumstancias et cōplexionem
mulieris, an sit fortis, an
debilior, et an solita
sit parere uel non. Ex
quo hic exp̄iencia do
cet plures decedere
i partu, prius esset dicē
illas posse absolui
de eius glo. respondet magister
in periculo mortis an
laycus possit absoluere
ab excōicacione et respon
dit finaliter quod non. quod
nō hz clauem et hoc
est expressum de pe. di.
i. Qui vult penitus. v. ta
li. itaque. ubi patet quod
licet laycus nō hēat
ptatem absoluendi sed
hic q̄sitos dignus venia
ex desiderio sacerdotis
et de absolu. faciend.
post mortem, dic ut in
glo. et i. de sen. excōi. a
nobis ij. ubi notant
quare quod absoluitur post
mortem sed nō baptizatur,
quia excōicacione ligatur corpus
et aīa sed baptismus ca
racter est aīe et ideo
quod post mortem nō pt
impleri et ideo eciam nō est
baptisandus
¶ Quando si excōicatus petit
absolui a layco in morte
articulo, nunquid stabit dic
to illius layci solius ut
defunctus absoluatur post
mortem. dicendum quod sic. quia
de illius prudicio a
git. ideo sufficit modica
informacio. Item eciam quod
alia pbacio sicut nō pt
sufficiat ista
¶ Nunquid quia hic pmittitur
ut conf. ordinario pstet
caucionem quis erit iste
ordinarius. Ro. lo. dicendum
quod ille qui ē ordinarius
rone rei de qua agit
sicut pe. ab. et Egi. hic
hic hec caucio conf. alio
si sufficit fuit pstita
¶ Vtrum nunquid opus est si
nare ordine ire ut
suo pstet conf. ordina
rio, si sicut pti. dicendum quod
nō sicut omnes. Contrarium
hic videt sonare tex.

ibi. Si eius copia habere
nequit ipse quod credo
esse verum, ut attendatur
ordo, sed quod pars adversa non
interfuit, si ordo non fuit
servatus, michilominus va-
lebit quod factum fuit.

Sed numquid expedit quod
coram pluribus personis cau-
sa presentetur. Et videtur
quod sic quia textus loquitur
in plurali. Sed dicendum est suffi-
cere quod coram una publica
persona fiat ex quo inter-
est adversarii. Sed numquid
ipse qui presentatur expe-
dit vocari adversarium.
Dicendum quod non de hoc in
Specu. de primo decreto § se-
quenti de effectu vero. Et non
Sed que dicitur publice
et honeste persone. Dicendum
honestis quod quilibet vir pro-
bus, ut sacerdos vel ta-
bellio, et sufficit quod fiat
coram vicinis vel aliis
honestis viris. Sed abbas
dicit requiri quod sit in offi-
cio publico ut tabellio
et istud dictum abbatis
est verius. Ex quo ista
glosa pendet in passu
missionis.

Circa numquid excoman-
dat i aliquis differentie

habuerit contumaciam, dicendum quod
sic quo ad evitandam pe-
nam c. tum sit et c. ani-
marum ... q. iij de quo
plene notatur in decreto
et quali tamen bona.

Illa. Super verbo verus in-
fert duo contraria, deinde
infert, obicit et solvit,
et patet ex dictis. Infert
glosa quod missus in possessionem
ex primo decreto ante
lapsum anni, non sit ve-
rus possessor post annum autem
sic. 2o infert quod ad hoc
quod aliquis efficiatur verus
possessor non requiritur secundum
decretum. Sed contra hoc
opponit et solvit di-
stinguendo ut patet in glo.
quod in reali actione suf-
ficit lapsus anni, secus
in personali secundum canones.

Item ad dictum glo. pro
quod est videndum ad
contrarium quod in actione rea-
li, quod sit missio in pos-
sessionem tunc non est
necessarium 2m decretum post
lapsum anni, sed sufficit
lapsus anni, quia tunc
possidens efficitur verus
possessor, sed cum agitur

personali, tunc requiritur
secundum decretum
¶ Glo. permittit quid fuc-
cessive de duobus et
solvit. Quaero infra quod
tempus potest passus mis-
sionem petere rem sibi
restitui, et quo inter-
rumpit annalem pre-
scriptionem. Videtur glo. quod usque
ad quadraginta annos
secundum canones, et usque ad
triginta secundum leges. Quia
nulla videtur differentia quo
ad hoc inter missionem canonicam
et civilem, sed hic ante presscri-
batur contra ecclesiam, tunc
requiritur prescriptio quadra-
genaria, ut de prescriptione de
quarta, contra contra privata-
tum et sufficiat tricena-
lis, facit quod not. Arch.
xvi q. iii placuit.
¶ Item quaero utrum
missus in possessionem prescri-
bit spacio quadragin-
ta annorum, de hoc dis-
putat glo. et concludit
quod quia potuit habere
bona fide, extra de re iudicata
de calumpnia, quod prescribat
cum traditur sibi possessio.
Videtur hostiensis quod talis
matrimonium non innatur cum
quia desierat, facit quod de
prescriptione c. si, nec glosa
contradicit. Quid si aliquis dicat
referre an contra missum
in possessionem sit facta inter-
ruptio per oblationem cau-
tionis, et tunc non prescribit
ipsam rem, sed prescribit
actionem, facit no. in c. de
dolo. Contingit in glo.
magna ultra medium
¶ Contrarium dicit quod nichil
prescribit, et quo facta
fuit interruptio, potest enim
ille qui interrumpit post-
quam petere possessionem ut
hic, sed si possidet spacio
sufficienti ad prescriptionem, tunc
nichil refert an fuit
prescriptio interrupta intra
annum ulteriorem, et quo
possidens habuit bonam
fidem, vel melius dicendum
quod si missus non fuit vere
possessor, et quo fuerat
fuit interruptio, si mille
annis possideret non prescri-
beret, de quo glo. loquitur
cum non fuit facta inter-
ruptio prescriptionis annalis.
¶ Not. glo. quod sola obla-
tio cautionis non sufficiat
sed requiritur factum, nisi ille
nollet eam recipere quod
interest. Item non sufficit
offerre pecuniam ad interim
pendam expensas usurarum

s[i] det de pa[tri]m[oni]o i[n] sede sac
l[ice]t i[n] thesauro q[uonia]m
Glo[ssa] ult[ima] dat ba[si]s simile
a in p[ri]n[cipi]o et uni[versi]s in s[ed]e, me-
diu[m] tenet p[er] q[uon]i[a]m q[uo]d
si ille nolit incipe et
patet

Licet inc[o]rrigi[bi]lis

Ista p[ar]s p[ro]pte[r]q[uo] monet
ordinari[u]m epo[s]c[o]p[u]m q[ui] si[bi] c[om]m[itt]u[m]
offi[ciu]m no[n] facit e[st] dele-
gatu[m] ideo tu[n]c ab eo ad
ep[iscopu]m sup[er]iore[m] pateat
app[ellati]o. Et p[ri]mo ponit
forma[m] r[ati]o[n]i q[u]a p[ro]po de
clat ibi Cu[m] ia[m] tamen
Ca[su]s in tu[lit] (?) z[?] rela
tu fuit p[a]p[a]e q[uo]d i[n] dyoc[esi]
paris[iensi] cl[er]ici q[u]id[am] re-
gulares et seculares ma
le viuent et multa et
e[nor]mia c[ri]mi[n]a c[om]mittendo
formidaue[ru]nt, Unde ip[s]a
madat ep[iscop]o paris[iensi] q[uod]
tu[n]c de c[on]sil[io] inq[ui]rit
et appo[si]t[a] remota corri-
p[er]et et corrigendo p[er] refor-
madone statuet ea q[ue]
c[on]s[i]d[er]aret statuenda, cu[m]
madati oc[casi]one, dicebat
ep[iscop]us paris[iensis] q[uod] nulla
s[ib]i[?] edit[?] simul tan[dem] ade-
lecto p[a]p[a]e posset a[ut] in c[on]t[ra]
po[n]i[?] app[ellati]o, ma[n]d[at] p[a]p[a]e

cle[ricos] appo[si]t[a] remota
re a[rchi]ep[iscop]us Senonen[sis]
q[uod] d[omi]n[u]s p[a]p[a]e intimat
ip[s]a sc[ri]bit eidem
q[uod] no[n] intendit s[ib]i p[er]
q[uo]d madatu[m] derogare
in s[ib]i a[li]q[u]o casu c[on]-
se[n]tit in m[u]lt[is] (?) ut
aliq[ui]d adicto ep[iscop]o pa-
risien[si] no[n] tam[en] q[uod] ade-
lecto p[a]p[a]e s[e]c[un]d[u]m ut ab or-
dinario ad dictu[m] ar-
ch[iepiscopu]m poterit app[ellar]i
Not[andu]m q[uod] a correctione
no[n] app[ell]at[ur] de q[uo] in
glo[ssa] s[upr]a
Not[andu]m q[uod] ep[iscop]us in sua
dyoc[esi] h[ab]et ordinaria
sup[er] cl[er]icos seculares
q[uo]d, q[ua]re d[icu]nt[ur] secu-
lares r[espo]n[de] q[uia] ad mo-
du[m] laycor[um] viu[n]t h[abe]re
p[ro]p[r]iu[m] ut tangit glo[ssa] s[upr]a
vel d[icu]nt[ur] q[uia] ideo se-
d[icu]nt[ur], q[ui]a e[st] g[e]n[u]s iuxo (?)
tu[m] i[n] qu[ib]u[s] e[ni]m p[er]tic[ipa]t
religiosi d[icu]nt[ur] cl[er]ici s[e]c[u]l[ares]
i[n] q[ua]ntu[m] p[ar]ticipat laycis
d[icu]nt[ur] seculares
Not[andu]m q[uod] ip[s]a p[er] s[e]c[un]d[u]m r[e]p[er]t[or]iu[m]
no[n] int[en]dit i[n] s[ibi] alt[eri]
derogare. Et ideo lex
r[e]nuntiacio est ad inten-
tionem s[e]rvet et tangit
glo[ssa] l[e]g[e]

¶ No͠ q̄ cu app͠ta faciu͠
a delc͠o appo, debet app͠ri
ad ip̄am Secundo si ap
pellat̄ ab eo tamq͠
ab ordinario
¶ No͠ q̄ in dubio cu͠ a͠
qua ca͠ comitti alicui
alio ptatem h͠ntem no͠
dicat͠ p̄ illam comissionem
fieri delegatum
Item no͠ q̄ s͠up inquisi
tionem pt appellari et a
correctionem s͠m modum pro
cedit͠ de hoc in glo ul͠t
¶ Oppo͠ con͠ p̄ri et
videt̄ q̄ a correctione
possit appellari de pur
ga͠ Reos inter Solet
ibi loquit̄ de purga
tionem no͠ de correctione
ut in glo prima vel
ibi de famoso no͠ no
torio hic de famoso
notorio in quo no͠ est
locus purgationem
Ante fuit r͠o dubi͠
q̄ in quo papa
sic mandaverat͠ in
forte cu͠ cla͠ appone
remota tuc videat̄
illu͠ constituisse delctu͠
ab adelcto appellat ad
delctam r͠o decidendi
q̄ in dubio videt̄ po
tius cessasse officium
ordinarii no͠ obstat

cla͠ appoe remota, quia
de iure com͠i inhibita est
appo ab ordinariis corre
tionem nisi modum excedat
¶ Item oppo q̄ ponens
cessat ordinarius in ca͠
c. in̄i fieri delctus, Ad de
r̄pti p̄ totum Solutio
hic alio h͠ebat in se om
nia in tpe, in c. fuit sibi
tradita noua ptas alio
bn̄fice͠ delctus in c. illa
r̄pti importabat dele
gationem fiat de r̄pti
Cum aliquibus li vero
¶ Si quo cognoscat q̄
papa vult facere aliquem
delctu͠, dicitur q̄ ex forma
li͠ras ptest si in li͠ris est
verum aucte ir͠a ut in
dicto c. Cum aliquibus
vel vero delegamus vel
cla͠ appone remota in
casu quo alio appo de
iure no͠ erat p̄hibita
q̄ solus p̄cedo illam
apponit Et ex hoc dicit
in uno q̄ qz s͠up͠ p̄ si
bi ordinario q̄ audiat
generalit̄ causas aliquas
subditorum suorum no͠ appo
aliquid de ptate q̄ infe
rat delegationem tuc re
manet ordinarius et p̄
cedit tamq͠ ordinarius

maiore, quia generalis de
legato approbatur. C. de rescriptis
ad hec

Glo. sunt expedite Et
de hoc dat gl. c. Jo. de lig
tleny (?) contra quod ubi pa
pa mandat alicui legato
in forma sua alterat ut cum
nec restringit alterando
ibi manet ordinaria
Contra in c. cum sedem
sit maioris dignitatis que
sit meri et mixti imperii
per quod sicut quod mundus in
ferior regitur et gubernatur
a superioribus primo metheo
ri Et ideo sicut in ce
lesti yerarchia est super
ita et in terrestri et propter
hoc prodita sunt iura
et que iura sine iurisdictione
essent frustratoria ideo
iurisdictio prodita et practica in
troducta hoc premisso sciendum
quod iurisdictio est tamen ge
neralis sub se comprehendens
merum imperium et mix
tum Item iurisdictionem simpliciter
Item modicam cohertionem
Ita not. glo. ff. de iur
om. iudi. l. imperium sed
hec non est ipsa divisio
iurisdictionis Et ideo quero
quid sit iurisdictio

Et ideo quero quid sit
iurisdictio generaliter sumpta dicitur
quod est potestas publice in
troducta cum necessitate iuris
dicendi et equitatis statuende
Sed contra habent diffinitionem
opponitur quod quod sequitur
quod pater familias habeat
iurisdictionem in filios et tu
tor in pupillos Vnde
Bartholus in l. imperium
quod debet addi diffinitioni
quod est potestas et cetera compe
tens alicui ut publice
persone per hoc excluditur
pater familias et tutor
qui habent potestatem super
suos tamquam persone pri
vate

Glo. firma not. oppo. / quod stet glo
et soluit Rota quod a
correctione non appellatur
et super hoc remittit ad
multa iura Sed contra
opponit de purga ca
nonica nos inter
alia Soluit glo. quod
ibi loquitur de purga
tione Item aut quod dicat
glo. quod a correctione non
appellatur intelligit glosa
hoc verum in notorio
secus si in occulto quia
occultum et in notorio apparet
si sit confessio

Glo sa quit, quare
dr clici secularis et
est expedita cura no
bilia

Glo iii reddit rom
ad textu qui dicit expo
tu, q intentio pape
no est preiudicare alicui
derogare Alia glosa
quit q est ista ro re
spondet quia no de
bet inde nasci iniuri
e vnde iura nascuntur

Glo iiii ta notat q
a delegato pape no appel
lat ad aliu nisi ad
papam et remittit

Glo v quit q sunt
isti casus licati in quibus
lic appellare ad sedem
inconsulto Volunt di
cere putar

Glo penult declarat textu.
Glo final notat q est
appellatio a correctione
et ab ingressu et re
mittit si in modum
recedit aliorum

Et quo dicitur iurisdictio Qui
dam diuidunt eam in
ordinariam et delegatam
alii q in voluntariam
et contentiosam / alii merum
et mixtum imperium / in
iurisdictionem simpliciter et modi
cam cohercionem ut dictum

Et iste diuisiones non sunt
proprie, quia non dant sunt
sub qualitates ut si quis
diceret de vno a aliud a
liud est album aliud ni
grum, non esset bona diuisio
et merum imperium et mix
tum non faciunt specie
mente contentas sub iurisdictione
Et ideo dicit Speculator q in-
risdictio diuidit in iurisdictionem
que est imperii et que
dicitur imperium et iurisdictionem
non imperii que rema
net in nomine sine qua
modica aut cohercio
comprehendit in mixtio ut
patebit

Imperium uero diuidit in merum
et mixtum huius premissa
Merum quid est imperium
dicitur q est iurisdictio que
iudicis officio iudicis q
non ex aliquo iure q
sit aput
sub corpore iudicis mixtio
l. potestate procedit, de hoc
ff. de off. iudi c. ii Sed
quid est merum imperium dicit
in l. imperium videtur dicere
q sit habere gladii potestatem
Et Jaco de Arena dicit
q est potius seuerior
vltionis publice vtilita
te respiciens Et h diffini

reprobat exco eo quod aliqua
sunt meri imperii que
non sunt vltimo sine pre-
iudicio pretextus ut condere
instrumenta ff. de confessionibus proprie
capitulo l. j. Dicendum ergo secundum
pe. de bellapertica quod
merum imperium est mixto
que officio nobili iudi-
cis expedit vel per accu-
sationem partis vel respectu
publicam vtilitatem et hoc
quod dicatur mixto tangit
generaliter quia omne imperium
est mixto si non expresso
prout a quo sentit, tangit
differentie per quas impe-
rium merum distinguitur
a mixto et a mixto est
plicate. i. simpliciter quod est
processus. Et apposuit pre
ista verba vel per accusa-
tionem exco quia dubi-
tauit cum tamen procedit
cum de ad instantiam accusa-
tionis iudex dicatur procede-
re ex officio. Et dicendum quod secre-
tario tunc supplet vice
accusatoris et accusati quod
de accusa. licet et c. ve-
niens. Et ideo ista verba
non sunt necessaria in diffi-
nitione. Quare dicitur
mixto huiusmodi assignatur
plures rationes. prima ideo
dicitur mixto quia liber et

hoc per te solum princeps
habet merum imperium quia
in eius liberalitate est iura
condere et quecumque reddere
Item tollere de quo sunt pre-
bendas et possunt et precipue
cum per sese sua mixto
et hoc modo simpliciter
mixto imperium non conpre-
hendit sub mixto respectu
diffinitionis supposite
cum dicitur ea vero mixto
dicendi sicut hi dicunt quod
cum princeps habet neces-
sitatem intrinsecam dignitatis
suae, petat enim subter-
hendo sine ea et regi
est quo ad deum
Item in aliquibus casibus
princeps ut papa posset
deponi a collegio vt
cum fauet hereticis et
eos tollat, et non cor-
rigatur cum per vos d.
dicitur papa et facit non
c. de cler. licet. Qua-
re quare dicitur merum
et non mixto
quod non continens aliquid
quod resideat in parte
seu continens vtilitatem
partis, ea enim que sunt
meri officii possunt expe-
diri officio magistratus iudicis
nobili, non mercenario in-
stitutis de offi. iudicis
hi per. Tertia non ut

Marginal notes (left column): merum imperium; merum imp

Marginal notes (right column): 2a; 3a

dicat merum .i. non impo
tum quod [illegible] me et eo
toto genere utilitatem
publica vel ut dicit
Spe. ti. de iur. om.
iud. § nomen quod est
quod in iure dicatur mod.
imperium .i. purgatum a
cognitione pecuniaria
quod in idem redit

Quero que sit meri
imperij dominus Bartho
lus in l. imperium ff. de iurisdict.
merum imperium dividit quod
dam est maximum ut po
testas condendi iura que
est in solo principe ali
ud maius ut potestas in
ferendi mortem naturalem
ut ultimum supplicium ter
cium magnum ut potestas
inferendi mortem civilem
ut est deportatio quar
tum parvum ut potestas re
legandi quintum minus
ut modica coercio que
competit cuilibet magistra
tui sextum minimum ut
levis multa que compet
ecia delegato ut possit
capi iudice ut notat
Jo. de off. dele. de caus.
Quantum hoc de iure cano
merum imperium idem
est quod de civili dicta
mus non tenemus .i. ne cle
ri. vel mo. Clemens sagitta
de raptoribus in archiepisco
pus in his que sunt de
temporali iurisdictione ecclesie et
tunc pro viciniis laicos
talia dependent .i. de
concessione feudi Clementinis
Magistri tenemus ut patet
in emanacione penarum capi
tula de iure canonico .i.
de accu. Qualiter et quando
prima pro dicto possunt
penas iuris canonici que
comparant relegacionem de
quibus ibidem notatur
Primus et minimus ista sunt
de iure canonico ut dicta
nili

Quero an modo imperium
possit delegari Solucio
imperium merum est minimum
delegatur certa racione ff.
de off. eius cui manda. est
iurisdictio l. j. et hoc verum
de iure civili Sed de iure
canonico indistincte dele
gari .i. de raptu in ar
chiepiscopatu licet ea que
sunt ordinis non sunt [illegible]
sed delegabilia ut tangit
glo. in c. quoniam sedem non
cum committitur iurisdictio
quia habet ordinem et tunc
non delegavit ipsum imperium sed
sola iurisdictio. Jo. de cle
Suffraganeis, ista habet
per talia committere cura
non habentibus ordinem sed

Quot sunt meri imperij
2m legem dividitur in
1 maximum
2 maius
3 magnum
4 parvum
5tum minus
6m minimum
Sed de iure canonico merum imperium maximum
mag
prim

de consue. quarto
¶ Quero an cohercitio sit
meri imperii. Respondeo ubi
de. dicit quod sic. Et ne insi
stamus in pluribus dicimus quod omnia
que concernunt utilitatem
publicam dicuntur esse meri
imperii que competunt offi
cio iudicis nobili
¶ Quero nunc de imperio
mixto quid sit. Dicimus secundum
pe. quod est imperium quod compe
tit iudici nobili compe
tit privatam utilitatem pro
spiciendo ff. de offi. pro
con. l. i. nec quicquam. Secundo
quomodo est mixtum impe
rium dicimus ut dicit dominus est
de mero quod est imperium
mixtum ut dare veniam
etatis minoris ut cognosce
re de sua sententia propter appellationem
ff. de resti. inte. l. ...
teris minoribus ut restitue
re in integrum pro ... ut da
re bonorum possessionem ve
rum ff. de iur. om. iu
di. l. iube. Minus ut
omnibus causis in quibus
sufficit summaria cognitio
Minimum ut in omnibus cau
sis que sine ullis
niorum competunt utrum
que que interponitur
emancipationi que pa
liat sunt de iure civili

tamen etiam procedit de
iure canonico
¶ Quero an mixtum im
perium possit delegari dicimus
quod sic de iure canonico ut
in dicto c. de rapto in
arcepatu dicitur aut Respondeo
ubi de. cum suspensio in
spectum est mixti imperii
quod non est verum sed po
tius meri ut patet supra
dictis
¶ Quero quid est iurisdictio
simplex. Dicimus quod est illa
que ex officio iudicis
mercenario competit in
privatam utilitatem respiciendo
vel ad partis instantiam que
verba valent ad declarandum
hoc verum officium mercena
rium. Ex predictis concludo
quod in istis verbis merum
imperium et mixtum est
potius intricatio quam diffi
cultas sed potest con
fici alia divisio facilior
dico quod aliud agit seu
procedit ex officio iudicis
nobili aliud ex mercena
rio et proderit declarando
membra, tamen cum est quod
de iure canonico non est
multum competens sed
quid sit merum et quid
mixtum imperium quod sunt
ista vocabula nulla

quid est simplex iurisdictio

glo. ...

difficultas accidit utrum
tamen ex quo omnia
put deleri de iure ca
nonico ut supra dixi di
citur aut mobilium impe
rium quod non meros vel
qui participat de mero
imperio quoniam competit
ex officio nobili. Item
qui participat de mixto
quod tendit ad utili
privata hec omnia affram

Irrefragabili

Prelati subditos corri
gunt et reformant appel
latione contraria non obstan
te hoc primo. Et si ca
pitulum consueverit corrigere
excessus canonicorum nisi hoc
faciat infra tempus ab
episcopo prefixum episcopus cor
riget hoc secundo. Et si cano
nici matrice et parrochiali ec
clesie maiore in contemptum
episcopi cessaverint a divinis
episcopus cessationem non ser
vabit et committet potius
de hoc vices suas qui
nosceret hoc tertio. Hec sta
tuta diligenter fiunt
nec ad questum pecunie
vel gravamen subditos
gravant hoc quarto. Et
sic istud capitulum dividitur in
quatuor partes. Ibi

excessus. Tercia ibi cetero
quando capitulum providebat
¶ Casus in tenore est de relatis
fuit in concilio generali quod
multi prelati essent negli
gentes circa correctionem sub
ditorum et ecclesia circa
canonicorum emendationem. Unde
statuit ista quod prelati
intendant circa correctionem
subditorum et maxime cleri
corum, ne sanguis eorum
vel potius ipsorum de eorum
manibus requiratur et hoc
faciant nulla consuetudine
vel appellatione non obstante
nisi modum canonicum exce
dant. Et si capitulum negligens
fuit in corrigendis canonicis
ubi hoc habet de con
suetudine episcopus corri
gat lapsos. Vnus ad hoc
signato. Item relatum
fuit in eodem concilio quod
canonici sepe in contemptu
episcopi sine causa rationabili cessa
rent a divinis videlicet
quod tunc episcopus celebrare
potest in ecclesia cathedrali et
metropolitani tamen de
lectu pape illos sic puni
at quod timore pene
simile decetero non attemp
tet deinde nisi dicendum quod hoc
statutum diligenter ~~serve~~
~~tur~~ appellatione vel consuetudine

fuctur et ad questu pe
cune vel grauam subdito
ru no qntat
No q plati deut ee
solliciti i corrigedis sub
ditis no solum clicis s
eciam laycis q gnalit
loquit iuri cca correcco
subditos no torpeat
nc dormiat dicente pphe
ta no dormitabit neq
dormit qui custodit isr
rahel de hoc nota .c.
de off archipsi. c. vlt
sm host et io an
Item no q sangue sub
ditos requirit de man
bus platos et p sang
nem intelli ~~requirit de~~
~~manibus platos~~ aia hu
mana que dicit gre
ssde i sangne q non
pt habitare in sicco vero
in q .iij. moyses vel p
saugnem pt intelligi pc
catu q nil pdest p
lato, si est a pctis pro
immunis si dapnatur
p alienis ... di
facit
No q con correccom
plati no admitti appl
subditi nisi corrigendi
modu excedat 2 tuc
d modu excede vel
forma si no tenat illa

de cuius fama vult in
quire et corrige de ac
cusa analit in .§. debet
Ex hoc no vim custo
in quo a correccon appl
si eu modu excedit
Ex .§. excessus no q
excedo pt dare mes o
ccca ecia sup cuni
bus fa de se ope C
gtingat
Item no q excedo est
pt dare mes oun gdna
lem ritu mes os Eps
No modu conmiccdi
negligam sci q tempe
non e de mre pson
ut pfiga ad aqud fa
ciend ut hig facut
no .l. de pba lig
No de hac dicc co
tuc que importat co
tinitem temp et pbat
q eps no pt gcorre
cu ca lo in correcco s
qnoda gdnali tuc
demu corrige pt Cu
captlm negligit
Ex .§. ceterum no q
adimo cessa no det
absq manifesta et
ronali ca et de modo
cessacionis admo de
ut .s. e. cu tam et c.
qual li vi s

Item non quod soli capitula
possunt cessare a divinis de
hoc in glo. et in dictis
iuribus

Nota quod cessationem cano
nicorum a divinis iniuste
factam, episcopus servare
non tenetur sed ea non
obstante celebrare potest
in ecclesia kathedrali et
etiam ubi voluerit cum
capellanis et domesti
cis suis xii. q. vii. Cum
pastoris. Et non cum ca
nonicis cessantibus com
municare in esse non debent
nisi omnes vel maior
pars a cessatione recedat

Nota casum specialem
in quo metropolitanus indi
cat subditis suffra
ganeis tamen electis
insimul. de eo. de elec
ego c. unico li. vi.

Dispositio contra premissa de sen
tentia quod dicit quod consue
tudo non potest impedire
correctionem de qua lex ...
sub a pro. Solutio ...
impedire non potest sed bene
potest operari ut fiat
aliud et non taliter et
non per eum per quem fi
erebat

Dispositio contra de consuetu
et vide quod ad capitulum ...
sine ad capitulum non posse
pertinere correctio concessum
quamvis eam ... concessit
sit derogatum. de maiori.
Cum non ab homine qui
facere non potest non ... quod
si sit confirmatus dummodo
non consecratus de elec.
Transmissam. ergo consue
tudine potest interim ca
in ... quibus Capitulum
est suscepte ... et
correctiones in aliis non

Nota dispositio episcopo quod ...
permittat consuetudinem ...
tam ibi ... consue
tudinem permittat ecclesie ...
... de capitulo ecclesie ka
thedralis. Et ita videtur
hec dispositio superflua quan
tum ad primum et maiore ...
... vel ...
... esse per ... consue
tudinem prescriptam hoc ...

Item quo ad finem hec
dispositio videtur ...
... nam ecclesie capitulum
non kathedralis de iure ...
... potest ... .i. de
... Cum contingat
Solutio quo ad primum dic
idem esse de consuetudine in
ducta per hoc c. eade
ratione ad finem stando est
... quidem est de ...

ecclesie non katholicos quia
cadit causa
Item obiciendo et videtur
quod non expediat terminum
prefigere cum sit prerogativa
re. i. de concessione prebende c. ij.
Solutio illud loquitur
in casu speciali quo ad
devolucionem collacionis bene-
ficii. Sed hic quo ad de-
volvendam correctionem in
quo nullum tempus est pre-
fixum. Item contra dictum in
glo. Ceterum obiciendo et videtur
quod causa cum excessus manifes-
tus non possit sine talium
suppositorum de qua ibi lo-
quitur requirat notoria
illam cum in manifesto de-
beat fieri iudicium. Causa
pro lite non possit esse iu-
dex in causa sua. Solutio
primo stat contrarium di-
cendo nulla consuetudinem
posse operari quod capitulum
sit iudex in causa qualiter
in episcopo quia licet esset
contra bonos mores. Sed
secundum dicitur standum esse tex-
tui in quo dicitur ut [illegible]
causa manifesta et facile
potest liquidari et non ex-
pedit quod capitulum de hoc
iudicet. Sed sufficit quod
ita sit de facto quod prelatus
iudicabit superior
Queritur causa que excessus
nunc sunt capitulum monitum
assignato termino videt
se nolle corrigere debeat
ad hunc expectari post
lapsum termini. Dicendum
quod non quia in facto certo
non est opus coniectura
ex qua [illegible] patet decreta
voluntate capituli non de-
bet ulterius expectari sunt
[illegible] de lapsu potuit
Queritur numquid excessus
ad quem sit devolucio
potest per se corrigere. Et
videtur quod non sed quod de-
beat alium delegare. ff.
de iur. om. iudi. l. pretor
ubi assumptus in advoca-
tum per prelatum factus iudex
debet illam causam delegare
alteri. Sed dicendum est contrarium
et ad l. pretor dicendum quod
ibi subierat causam suscep-
tionis quia fuit commissa
ibi iam ille detegerat
suam intentionem. Alia
ratio est quia ibi propter
affectionem quam censetur
habere ad illam causam tamquam
advocatus ipsam prelatus
iudicare non debet et quia
reddit in idem
Ubi queritur utrum superior
[illegible] permittit [illegible] questio

penas pecuniarias ipso
iure refert aut eas
non gerunt in penas eas
et tunc possunt eas im-
ponere propter questum ut
dicit Io. An. ad l. in ul. repe
li. aut eas gerunt
in ipsos usus et tunc prout
tales penas imponere
si peccatores magis timent
eas et penas levare
ut patet in c. de pres-
biteris et ff. de penis l. ij
et de sima eadem gra-
ue et Sum. hostiensis dicit et
ff. de homicidio pro-
hiram li. vi. ubi ipse
et Io. An. per glossam consulit
quod ad eructandas suspi-
tiones avaricie tales pe-
nas faciat converti in
pias causas et cum isto con-
cor. Io. An. et host.
Et de offi. vicar. c. ulti-
mo licet enim prelatos
non liceat iudicare de
questu ut sit beneficio ope-
raretur iuxta illud ten-
dunt eos qui iudicant
secundum alienum, tum deus
eos iudicabit ipsa die
ipse stabit ad iudicandum
deus et secundum eos de
pastores est vinea me-
am rapina pauperum

in domo vestra et ideo dicit
ad Roma viij prudentia
carnis mors est prudentia
cia autem spiritus vita et
pax sapientia enim carnis
inimica est deo proverbiorum
q. iiij eo omnibus, unde
caveat prelati ne sit
de illis de quibus Gregorius super
iij dicit sit rector, ne ta-
cenda proferat et proferen-
da reticescat.

Queritur utrum aliquis ab
episcopo de iure communi habeat
prelatorum corrigendi cri-
mina subditorum quod sic et
probatur primum c. quod dicit
prelatus, fac. c. e. c. cum
ab ecclesiis. Et magister
correctionem subditorum prelatus
potest imponere penam pe-
cuniariam. Et tenet Ray-
mundus quod non allegat. Item
de penis licet. Et host.
dicit quod prelatus ansias et
in quirendo, si videt pe-
nam pecuniariam magis
timeri quam corporalem
subditis potest illam imponere
quomodo illa pena dicitur
in pias causas convertere non
in bursam ut videatur
ad questum tendere, nisi
forsan egestas faciat. Item c.

dilectus Et ideo in lecto
quam iudex secularis
infligit factus est sine
precepto acquirunt Est
tamen ille quem infligunt
pro facinoribus iam commissis
sunt publicis operibus de
putande ut ad reparacionem
viarum et poncium

Numero an per statutum inter
dicendi possit capitulum infe
rior episcopo vel sinodo. quis
adeo quod celebrans in ec
clesia sit interdicta effi
ciatur irregularis. ii. de
app. dilectis Et quero
est ulterius capitulum ca de qua
nisi c. de eodem quod possit
deponi vel in suspensio spirituali
tate cum eius primi. i. de
filiis qui sunt a ma
trica nati sunt Et ma
nifeste est locus deponi
tur suspensus celebrat in
interdicto. i. de sen. excom.
Is cum. li. vi.

Colo prime tres sunt tem
porales Colo iiii super
verbo per capitulum obiciat de
c. de persona et solvit
Quo queritur an quilibet
canonicus sit iudex certe
nere et solvit tercio
obiciat contra devolu
cionem iudicandi per tres ca
nones et cum devolucionem

eligendi ponit opinionem
Io. et solvit finis eius
responsionem an episcopus post
tempus teneatur requirere
capitulum in corrigendo

Casso et videt quod alter
episcopus quem noscit dicit de
ca. criminali per q. i. de
persona Solvens pariter
quod dictis quod capitulum quo
conscienter hoc potest nisi in
concessionibus requirentibus
degradacionem Deinde querit
glosa maior in isto casu
quando de capitulo erit
iudex tanti tamen quem
inquirit Videt quod non
sed quando est condempnatus
et de hoc ponit opinionem
Et immo dicat melius
quod nec quando est condempnatus
quia iuris non est apud
singulos sed apud colle
gium Et bene de quo
libet tamen usitatur via
denotaria actus scilicet
ferat sentencia quando canonicus
condempnatur et sentencia
Deinde opponit quod
non possit fieri denun
ciacio correctis de ca
ad episcopum sed potius ad
metropolitanum Et in re
gocio capituli includitur
persona episcopi qui est po

Capituli tamen caput
Bo. lucas glo. alii episcopus
est pro capitulo alii non
Ex glo. hoc probatur quod
non est de capitulo licet
aliter sit de capitulo ut
Episcopus aliquando ut ca-
nonicus, et sic forte po-
test intelligi sua opinio
ad idem glo. quod licet episcopus
sit pro capitulo tamen quo-
ad tertium est pro vel
alterius sicut Canonicus et
ideo ad eum tamen ad
episcopum fit devolucio
ut de appellatione ad collationem
li. vi. et de concessione prebende
postulasti

Glo. in notat hoc esse
duos ubi cum prelatos
qui negligunt corrigere
excessus subditorum et
rem ponit quod non
admittitur excusacio
pastoris, si lupus co-
medit agnum

Glo. fi. notat quod in
correctione et obediencia
non erit preferendus dicat
hic glo. quod in premi-
cie Archi hanc veris
dicendum esse non deberet
nisi ille esset negli-
gens ut hic patet

Glo. not. quod accommode

non appellat nisi mora
concedat

Ex inde episcopus tenet
tamen delere, quod habet
vocem in Capitulo tamquam
canonicus, et ad ipsum est a
capitulo appellatum. Et vide
ubi sic ff. de iure omnium
iudicum l. proctor, ff. allega-
tur. Videtur primo quod illud
accidit ex eo quod consu-
lens sua voluntate ma-
nifestavit rem suspectam
habet ut indicaret. Bene
in neglecte, quia sua vo-
luntate non mutatur ut
hic, ut episcopus potest se de
negligentia excusare quod
ipse solus potest convocare
hoc omnes canonicos absentes
et si non venerit ipse
cum presentibus si qui sunt
vel etiam solus si nullus ve-
nit circa finem tum ab
homine vel a iure statuti
de qua agitur potest ex pre-
dictis ubi tempus non
esset preterea non posset
unus solus procedere ne-
gocio, quod omnibus incumbit
tractandum primo. Idem
dicit glo. quod de iure quando
modo eligendi canonicos pertinet
ad capitulum et
episcopum nisi consuetudo

sit i contrarium q solus
epus cessat vel sine
capitulum in ecclesia kathe
drali et sine hoc tulisse
ius eligendi de vno
ad alium / Sed vbi ius que
sierat in ecclesia tunc trans
fert ius illorum ad ar
chiepiscopum et hoc vult in col
lacionibus beneficiorum // Sed solum
cum Episcopus est negligens
in corrigendum subditorum
non deuoluitur ius cor
rigendi et puniendi ad
capitulum // Sed potius ad ar
chiepiscopum

Glo super verbo cessaue
rint / notat / allegat v
na concordancia / sed contra
trarium / et soluit textus
glo. q soli canonici pos
sunt subicere ecclesiam in
terdicto etc.

Sed contra videtur q canonici
sine episcopo non possunt
cessare a diuinis / ut de
hijs que fiunt a ma
iore parte capituli / Sed in casu
cessacio a diuinis habet
vim interdicti glo hic
in principio / cum dicat subicere
ecclesiam interdicto / sentit
q sit // Et hoc est contra
primo .l. de sponsali non
est vbi dicit q celebrantes

in ecclesia in qua est ces
satio sunt irregulares // Et
hoc tenet Archidiaconus .l. e. Si
canonici li vjo. // Sed secundo
dicit q non sunt irregula
res et ita tenet glo.
iiij in c. Si canonici / ad
hanc contrarietatem dicit ut
nota in dicto c. non est
// quod est generalis cessa
cio in diocesi et habet vim
interdicti / aut specialis
in certa ecclesia / et non
habet vim interdicti per hoc
facit cle prima de sen
tentia et .l. de appel
lacionibus / Item Vide quod
glo q de iure quod
sit de speciali sic / faciunt
non .l. e. Si canonici in glo
iiij / vbi sic / vacante se
de tunc esset de iure q
possent de hereticis ad
abolendam et de maio
et obe cum li vj /
Item Contra videtur quia
nullus potest suspendere se
ipsum Sed canonici suspendo
certum a diuinis / videntur
se ipsos suspendere // Glo
hoc dicit et soluit / et
hoc ea tenet primo alli
ud est certa aliud ca
nonicis / nec est ea certe
est contra plati .l. de ma
ledicis c. // Et dicit hostiensis

Juro

Solutio

Franc
non possunt sine
epo

q canonici in hoc casu
non imperat sibi sed ces
sat abbas quod facere pot
nec dicit committit vices
nec sinatur dicit sed solum
suspendit organa si
ca et sonum campanarum
Glo. premittit videtur
ratione qualis sit in hoc
casu in verbo in tempore
Et vult quod ordinaria
vel quasi alii dicunt quod
sit delegata Et ad hoc
glo. in prin. posita in-
ducit quod non competat
quia est delegata a se
de apostolica facit de offi.
Et ideo glose lxiii. Item
quia est delegata auc-
toritate generaliter in se quod
est preter Item est
delegata dignitati satis
in tempore non persone nomine
non expresso ut. di. de off.
delegati c. abbas Et
hoc est verius ut sal
vet textus cum dicit
delegatus

Item oppo ad idem
et videtur quod capitulum debet
corrigere canonicos deli
quentes Solutio glose
respondit ibi sed quare non
tractat Et vult quod i-
sta casu generali capitulum
non assignat aliam rationem
sed quam reprobat ut

patet Immo dicit quod sufficiat
ita scriptum esse et compla
cuit ipse et potuit esse
motus istud quod ea capitulum
esset ardua et quod causa for-
set insurgere [illegible]
ita quod ultra ardua ista
requirendum esset consilium
capituli et propter suspicionem
non esset requirendum Et
hostiensis dicit illam rationem ut
evitetur scandalum Et
Iohannes dicit quod subest
veritas quia textus po-
suit [illegible] quod cum episcopus
vult reponere querelas de
canonicis forte ne puta
retur quod [illegible] iudicaret
faceret ductus passione
et affectione [illegible]
se [illegible] agendo contra
capitulum est tunc non potest
cognoscere quia esset ac-
tor et iudex ff. de testi
[illegible]

Item oppo ad idem et vi-
detur quod in hoc casu debet re-
curri ad arbitros [illegible] q.
[illegible] Solutio glo.
quod arbitri non possent
cognoscere de crimine [illegible]
[illegible] dicit quod [illegible] possent
[illegible] agere de crimine civiliter
[illegible] sic recurrit ad arbitrum
quia episcopus non eligit

iudicium arbitrorum. Sed
hodie iudices sub tali
controversia est specialis s. c.
Clarius li. vi. et ibi
traditur forma et super
hoc potest salvari solucio
glo. cum hic agetur
de crimine nec apparet quod
civiliter ymmo potius cri-
minaliter in eo quod dicitur
quod archiepiscopus castiget
ipsos et non dicitur
quod provideat de iure de
Epi.
Glo. ult. ponit simile
contrarium et patet, s. e.

Quoniam in plerisque

Civitas unius populi di
verse lingue non propter hoc
habebit plures episcopos sed
episcopus providebit viros
ydoneos secundum diversitatem
linguarum, qui officia eis
celebrent et sacramenta
ministrent. Potest etiam sta
tuere episcopus illius loci si
bi vicarium. Et dividitur
in quatuor partes. Secunda ibi
prohibemus. Tercia ibi si.
Quarta ibi unde.
Casus. In tempore istius decla
rationis fuit in concilio generali
quod cum essent in una civitate
vel diocesi populi diversarum
linguarum et diversorum ri
tuum sub una tamen fide
varia essent mixti et
petitum fuit providere ne
per negligentiam et defectum
prelatorum tales incurrerent
salutis sue periculum.
Quare statuit generale
quod episcopus huiusmodi civitatum
et diocesium secundum varietatem
linguarum viros ydoneos
eligat, qui ibi cele
brent et sacramenta ministrent
et doceant verbo sane
doctrine et exemplo bone
vite. Et huiusmodi occasione
statuti una diocesis
vel civitas non habebit
plures episcopos, cum preter alios
episcopus illius loci ca
thedram presulem, ibi con
stituere potest, qui sit
sibi in omnibus obediens
et subiectus aliter se in
gerens sit excommunicatus et
persistens deponatur invo
cato ad hoc auxilio
brachii secularis.
Nota casum in quo episcopus
habet necesse creare vica
rium, cum sit rector sed diver
sos suos subditos. Sunt
et alii casus de quibus
in de ple. Glo. pre
summa vb

Nota quod platus iste vel talis episcopi vicarius debet subditos episcopi instruere verbo doctrine salutaris et exemplo bone vite

Nota quod in una civitate seu diocesi non debent esse plures episcopi quia pro aliis facit hoc ix di. c. ij

Item nota quod corpus misticum ecclesie quod est unum non debet habere conformitatem ne duo sint capita unius corporis quia monstrum est in corpore naturali. Et hic dicimus quod ficus debet fieri super eo quod est impossibile, nam licet sit impossibile individuo de quo notatur. i. dispensatio. c. quia

Secundo casu in quo quis est episcopus et ipso iure contra non de revocatione brachium secularis

Tertio ponitur hic

Solutio ... nam episcopus non debet subesse episcopo sed archiepiscopo nec debet consecrari episcopus sine mandato et licentia archiepiscopi. Et de temporalibus archiepiscopus et c. nec episcopi. Colonienses casus est hic

specialis sed una litteram qua ponit glossa in verbo vicarium sed hanc litteram hoc casu in quo episcopus creat episcopum sine licentia metropolitani. Alia littera legit quod episcopus hic episcopum alium titularem sed quia forte erat sine episcopatu creabit sibi vicarium. Hanc litteram alias posui et michi placet et tunc hoc modo legitur. Katholicum presulem sed aliis nationibus illos conformiter constituit sibi vicarium sed sub forma modo dicta vel ubique presulem de firmat vero constituat. Sunt esse et circa hoc quod iste vicarius est presul platus vel rector sed non episcopus sed hoc litteram non tenet quia quemadmodum non esset sufficiens presumptum collationes ordinum et alios sacramentorum que solus episcopus potest ministrare ergo tenet alteram de predictis. Et si illam dat dominum sine dampnatione predictam litteram ista tenet cum episcopus creat alium episcopum aut ad nullam episcopatum et hoc dicit non ...

aut ad aliquid / tunc aut ad
suu(m) p(ro)priu(m) et repugnat
h(oc) p(re)sbiteri(s) Aut ad aliu(m)
et ille no(n) subest h(uius)mo(d)i e-
piscopo / ut dicit q(uod) hoc
inducit ductus h(uius)mo(d)i inf(ra)
ut duo sint Ep(iscop)i i(n) una
ep(iscop)atu / p(ri)n(cipa)lis v(idelicet) solus
est sponsus eccl(es)ie et alius
est eius vicarius ut h(abe)t(ur) c(ontra)
nota sa(n)c(tu)m leurum q(ue)
q(ua)m postea cessant om(n)es
ab s(e)diciones

Qui(d) in(de) cu(m) iste ep(iscop)us sit
creatus subest ep(iscop)o p(ri)n(ci)pali
te(m)pore p(ro)bat q(ui)a ut dicit
q(uod) est eius vicarius z hoc ess(e)
sentit etia(m) glo(sa) dicens se-
cus esse in casu c. ad sup-
plicatione(m) de re(nu)nciatione
q(uonia)m ibi no(n) est vicarius
Ep(iscop)i s(ed) est tamen intitu-
latus in b(e)n(e)ficio inferiori si-
cut alius p(re)sbiter / Et ide(m)
dicit i(n)nocen(tius) in casu quo e-
piscopus aliq(ui)s vocatur
ad supplendum defectu(m) dio-
cesani vi(delicet) q(uia) l. pontifices
q(ui)a tunc ecc(lesi)e non subest
illi

Qui inmeu(?) una eccl(es)ia pro-
chial(is) potest h(abe)re duos
rectores videt(ur) h(oc) s(i)
q(uod) non / et hoc h(abetur) in c. cu(m)
de pe. z remiss. c. Quo
possit / Et i(n)no(centius) tenet
co(n)trariu(m) in c. Cu(m) non
ignores. s(upra) de p(re)ben. vbi
de hoc

Quero an i(n)vocatus bra-
chii secularis de qua in
s(upradicto) c. di(citur) possit fieri a quo-
libet iudice Et de ordi-
nario hic p(ro)bat q(uod) sic /
de delegato est dubium
Et Arch(idiaconus) de heret(icis) ut
offi(cium) li. vi^o videt(ur) di-
ce(re) q(uod) sec(us) in delegato / de
hoc s(upra) de off. delegati
Significasti

Glo(sa) ii^a notat q(uod) p(ro)pter
necitatem p(ossu)nt esse duo
pontifices in vno ep(iscop)a-
tu / s(ed) iste alter erit sub-
iectus p(ri)mo pontifica-
tu(m) vicarius eius

Glosa iiii^ta dicit q(uod) iste
vicarius h(ab)ebit ordinari-
am iurisdictionem / Sequitur
ar(gumentum) q(uod) no(n) Archiep(iscop)us pos-
sit h(abe)re suffraganeum / de-
inde quer(itur) a quo con-
secrabit(ur) iste ep(iscop)us
videt(ur) q(uod) a suo Ep(iscop)o
adiunctis sibi duobus
vicinis ep(iscop)is / et non
a metropolitano / Et h(ec)
op(ini)o possit concordari
aut contrario Aut vno
titulo p(ossu)nt i(n) vna eccl(es)ia
plures intitulari / ita ut
q(uo)lib(et) p(er)sone cura ha-
beat / aut sic q(uod) titulus
remaneat apud ep(iscopu)m
et illi in solidu(m) h(ab)eant
curam / et tunc concordat
p(ri)ma ta(men) vera est opinio

hoc est ꝯ ipsa vacare opinio
primo ita non dicit pro eo
Cum non ignoros
Glosa finalis notat
quod non est revocandum bra
chium seculare nisi con
tempti fuerint et incorri
gibiles ergo notat quod lai
cus non debet prouinciare cle
ricum depositum nisi sit in
corrigibilis ut in clemen
tina etc.

Inter cetera que

In ecclesiis kathedralibus et
collegiatis instituendi sunt
viri ydonei quibus cum
expedit episcopi possunt
committere visitaciones predi
caciones et confessionum au
diciones Et dividitur in tres
In prima ponit exordium
in secunda constitucionem ibi unde
in tercia penam ibi unde
tu sepe Tercia ibi
Si quis
¶ Casus in tempore illo vela
tu fuit in concilio genera
li quod in multis ecclesiis
et ecclesiis kathedralibus defice
rent predicatores visi
tatores cetera et confes
sores in consilium consider
ans utilitatem predicacionis
verbi dei et periculum in
digencie ex defectu predi
cacionum statuit quod episcopi
assumant viros ydoneos
ad predicandum populo sibi com
misso verbum dei et ad
ipsos edificandum verbo sane
doctrine et exemplo quibus
precepit ministrare necessaria
vite ne propter defectum
cogantur desistere ab incep
to Et hoc non solum fac
iant in ecclesiis kathedralibus
sed eciam in aliis quibuscumque
libet seu collegiatis se
cularibus et cum hoc alios
viros instituant tamquam
suos coadiutores in con
fessionibus audiendis et
in aliis pertinentibus ad sa
lutem hoc negligentes ca
nonice puniantur
¶ Nota quod ydonei viri
debent deputari ad officium
predicandi Et dicuntur ydonei
experti in studio et probati
in vita et moribus et sic
dicuntur ydonei non excepti
quo ad modos quia cuius
vita despicitur restat
ut eius predicacio contempnatur
in c. viij q. i tria
¶ Nota quod officium predicandi
alteri committit de hoc
in dicto
¶ Nota quod episcopus per se preten
dere de necessario visitari
sua diocesis eius non
faciunt non licet Si episco
pi viij q. i illud in premissis
intellectualibus ut ibi dicit
Ideo quia non est magis

p abillis metam ḃpalia
quibȝ dampnȝ spiritualia
hm aplm
Aeo q neglites honare
haut qstitem peccant mor
lit, neglia enī plati qua
hec qstitutes intedit re
moue, est pctm morle
i plato ppter qua ecia
pt et debet deponi de
off. ord. Ea que
Qm Osspo tem vim nō
bile. Et vide q offim
pdidi alti qmitti non
possit. O. de off. dele
c vlt. Solu9 p ordina
rm pt qmitti ut hic
Qm ꝓ enim cu qpetit
iure delecto no ut ibi
Item Osspo et videtur
q visitates noie Epi
deant hre ncaria ain
sitatis et no ab epo ut
h dca c. Si epus. de
li vjo. Solues ddm ut
ibi q ncaria dncta
pendent visitati. Sed
in cetis pvidet epus
Item Osspo tem v vj
qma legati duo ppe
i omnibȝ pcurat ain
sitatis p de psf dcte
dectes ut dt glo final
Boo spale est i legatis
sedis apce qma no pt
omnibȝ pvide hm host
Item Osspo qtra dt

de quctualibȝ ecclijs
quia in ochi no sit abi
les ad offia pmissa et
que secut vobj q adi
emus. Bo intelliḡ est
teoty de eamus quctua
libȝ secularibȝ z qucty
hic accipiat p colle
giatis no d. de rptis
edocen
Quero de qone scti
Quid epus palm visi
tanit sua dyocs mortuo
epo qcigit pcuracom
a visitatis, Opponi de
morte epi et q visi
tas ecat hoi vicaris
et qnasi p hoc habnit
solacium suu. videt ssrm
q nisi appadat deca
lia quentem, debet
pcura visitati p dcy
c. Si epus. e ti m vjo
ue obity pdicat visi
tati i iure sibi iam
quesito contra visi
tatos. Quid si plati
in forcs eccias no or
dinauint viros ydo
neos ad offia hic co
pssa qoeqda. Vudet
host q illi ad quos
ptinet de hijs pvide
infra qpetens tps per
Epm eis assignatis
hoc neglexunt, epus
hoc faciat suo iure
cum ad ipm ps spectat

7o

pectoris correctio d. c. Istre
fratri concessi Et negli
gencia Episcopi supplet ar-
chiepiscopus d. c. Vnico
Glosa iii notat quod offi-
cium predicatoris est privile-
giatum 2o quod nullus as-
sumat sibi officium pre-
dicacionis nisi mittatur
ab Episcopo vel papa dat
concordancias et dicit quod
officium predicatoris est pri-
vilegiatum
Glosa ii notat quod si epi-
scopi non sufficiant cum aliis
onera partiantur
Glosa ult. notat quod le-
gatus imperatoris de re-
busta vel imperatoris ve-
ne dum cum mittitur ad
aliquam provinciam leg-
acionis faciat legati spe-
cialis hostiensis dicit ut dicit
quod Romana ecclesia ex-
cusat necessitas quod de-
cus non posset omnibus
legatis providere Item ex-
cusat eos privilegium a-
ntique consuetudinis etc.

Conquerente

Episcopus in ecclesiis sue dio-
cesis debet esse contentus iu-
ribus episcopalibus et que
sunt iura episcopalia hic
terminat et dividit in
duas In prima ponit

peticionem et litis contes- In
ra sua c. ibi nos ait
Casus in textu. Cum Vindi-
cus monasterii sancti Vindicii
nomine predicti monaste-
rii episcopum Atrebatensem sub
diocesanum coram domino
papa proposuit cum querela
quod ipse non contentus iuribus
episcopalibus sibi debitis
ab ecclesiis quibusdam dicti
monasterii graves procuraciones
ad quas non sufficiebant
exigebat petens spe-
cialia iura que de ec-
clesiis sibi debebat quo-
busdam aut expresse de-
clarari [illegible] fuit contes-
tata mandare papa vi-
et intellectis per bacculos
utriusque partis determinat
iura episcopalia tam spec-
tancia ad legem iurisdic-
cionis quam ad legem dyocesa-
nam dicens Episcopum [illegible]
debere fore contentum nec
plus exigat post [illegible]
[illegible] moderatum [illegible]
[illegible] statuta concilii
lateranensis
Notandum quod in capellis et ec-
clesiis monasteriorum Episcopus
habet iura episcopalia ad
hoc supra de preben. de mo-
nachis et de preben. c. i. li.
vi
Notandum quod cum sunt tum

det esse contentus de sepul
turis c. j. Et idem dicit hic
hostiensis optatiue vtinam quilibet
suo statu esset conten
tus et vtinam illi qui
paupertatem elegerunt non
vsurparent iura pro
chialia sed eorum parochialibus
defectu Episcopi et aliis pre
sidentibus prouiderent ordi
nate prouidentur.

Nota quod abbas agit pro
capellis suis ne indebi
te grauentur oneribus sicut
de off. ord. c. j. et vide
sed tamen si rectores capel
lis ad vellet agere ipsi
essent prouidendi sicut no
de rescript. Ex parte. cum sm (?) Innocentium
ut potest dici quod ideo abbas
hic audit quod temporalia ca
pellarum ad suum monasterium
pertinebant. sed vbi agitur
de quo grauamine omnium
ecclesiarum tunc episcopus tantum
aget secundum Innocentium.

Item nota quod nulla currit
prescriptio siue possessio in
de prescriptione Cum. sed possessio
semel acquisita non ad
mittitur sine questione et sic
possideatur. nec est enim
quod capella ut quod iuris
ad possessionem non admit
tatur ut presumitur se posse
repelli ff. de vi et vi

arma c. j.

Item nota quae sint iura
episcopalia ibi canonica obe
dientia et cetera ibi. Et ad hoc
ex quibus colligo secundum hostiensem
quod quando si quis habet
qualem iurisdictionem in ali
quo loco sicut episcopus in
sua diocesi tunc nullus
potest de nouo tota epis
copalem iurisdictionem prescribere vel
aliquid ex capitulis in
risdictionis puta quod visitet
aliqua ecclesiam vel vocet
aliquem ad synodum vel
de aliqua causa cognos
cat nisi episcopus hoc sci
at et aliquo predictorum
modorum possessionem amittat
vt de consecr. Ex veniens
et de religiosis domibus Con
stitutis. Et si non de no
uo immo prescribat aliquis
qua prescripta episcopus non
ledi ut puta si aliquis
archiepiscopus in diocesi alicuius
Episcopi prescribat ius archiepisco
pale vel vi prescriptionis etiam
episcopo ignorante quod hoc
prescriptio non tangit episcopum
sed nec preiudicat proprio
metropolitano nisi ipso scien
te hec prescriptio procedat et patiente
ex predictis modis possessionem
amittat. Et hoc non
simile de presbitero quod si

aliquis presbiter alienus
diocesis possidebat ius ple
banatus in capella alterius
plebani eiusdem diocesis
requiritur ut plebanus
possidebat contra plebanum
tenentem et possessorem ali-
quos predictos modos a
mitteret / et si episcopus
hoc ignorabat / non enim
interest ipsius episcopi / quia
ita dicit quod habet iure ius
episcopale in ista capella
alieno presbitero tenente in
rectorem suo ipso episcopo sicut
si primus plebanus eam
teneret supra eodem

Item nota quod episcopus pe
tendo iura episcopalia ab
abbate possessori videtur
non solum ea in quibus
sibi monasterium tenetur
sed etiam ea ad que te-
nentur clerici et layci capel
larum illius monasterii / facit
de off ord cum ex litteris
quia abbas sua iura
possidebat in laycos
et clericos qui super hijs
conveniret possent ab
bate tanquam dominum in
iudicio nominare ut
nota de ma et obe.
sunt iii or(dines) / Et facit hic
verbum primas quod istud
respicit ex lanitas super
primo.

Nota quod congregatio synodi
spectat ad legem iurisdictionis
supra hoc si licet aliqui
notaverunt contra / Item supra
hic quod ad synodum ve
nire tenetur non solum
sacerdotes vel clerici curati
sed etiam abbates ut supra de
ma et obe cum super

Nota quod c. quod monachi
sine capellas suas ita
bene tenetur ad cathedraticum
subsidium sicut alij sim
plices et eodem et facit
verbum sustinemus

Episcopo contra c. quia nec
invitus agere cogitur c. ne
mo invitus in rubro et
nigro / Solucio hic est
duplex lectura prima dicit / va
quod episcopus egit et super
hanc procedit contrarium
ad quod videtur primo,
quod episcopus diffamabat
[illegible] i. publice loquebatur
monachos dicens se habere iura in ca
pellis monasterii et ideo
monasterium potuit assig
nare tempus episcopo de
[illegible] infra quod
agere alias imponetur
sibi silencium super diffamacione
et de ingenuis et sal
[illegible] qui in vino ac put
[illegible]

Secunda lectura quod monasterium

egit p yconomu Et hec
lectura multipl'r variat
sm Jnno. q sm aliqs
egeit negatoria, nega
do eum habe illa ma
Sz con hanc lectura op
ponit Joco q nega
toria copetit domino sz
abbas no est domi9 ca
pellas licet iciis heat
iura aliqua, ut de cendi
loc(at)a cu ibi not
Solucio sm Jnno. quia
mostiu egit nomie ca
pellas no ipse quia dni
um iuris capellas est
ipsas et no abbatis vel
alit dici pt dnm ca
pellas ~~est ipsas~~ p tunc
bat ad monastiu ut
q erat de mesa mo
Sz quo ca abbas
potuit intetare nega
toria nomie ipsas ut
eccl nomie suo tamq
usufructuarius Sed
fran dt q simpr abbas
potuit intentare nega
toria, q plati inten
tadis actionib9 tenet
locu domi s de iudi
Cum deputati Alia
lectura est q abbas im
plorauit offm iudicis
Sz con hanc oppoin
q offm iudicis no da
ubi subest alia actio

s de off iudi c ij Sed
abbati compe actio spia
p illis iurib9 s de elec
Signi abbate igit
Solucio multipl c offi
ciu iudicis Quoddam
latissim q competit
cu quali actione Quod
da coordinatu et de
hoc pcedit cotrariu sz
de ea ut dicas iij c
ij hac lectura q ipse
uenerit offm iudicis sat
sm Jnno. q potuit
tunc abbas pbabilr
ne eum qui sz gla
diu sz ecclesiasticis ipm
vibraret in eos pro iur
q iij Corripiant Jtem
hoc timore cessare da
offm eo alio con eum
quo sz congrueb at il
lta debitu . Ante ca
de qone coll vj l ij
s iiij et l sequti ff
de vacatone muneris
Alia lectura sm hanc
poicom est q mon
intetauit uti possidetis
con eum molestante
ad hoc s de pssio vem
ciens s quod omnes
lectura dic q no refert
que actio fuit intenta
ta vel quo egit suf
ficit eni nobis q stat
in textu q sup iurib9

temporalibus erat actio et
super eis fuit lis facta
litis contestata

Oppono ad idem quod non
abbas seu yconomus
monasterii sed temporales inti-
tulati debuerunt pro eius
expeditione. extra de rescriptis
ex tenore. et de iudiciis cum
deputati. Solutio secundum
Innocentium potuisset si quis
erat corrupti et corru-
pisset yconomum. et de
re iudicata c. penultimo si fue-
runt negligentes vel secundum
Innocentium dona capellas
erat in domo hospitali
et instituti percipiebat
etiam percionem pro c. in-
lateranensi et c. de
monachis. ad abbatem pro
et ad monasterium spectat
expeditio. et de concepto
Item vero hostis secundum
Innocentium cum agetur qua-
liter de iure eius agas quod
spectabat ad abbatem
sicut si ageretur de iure
eiusdem ecclesias diocesis spec-
taret ad episcopum. sed hoc
sed non est iure tan-
tum. et de hoc et de
appellationibus dilectis. Canarum
solucionem teneas. in-
tellexit. Quod potest substi-
tute. pro hoc habes exorandum

hoc primum

Oppono quod cum non omnia
iura temporalia fuerint in
iudicium deducta sed solum
aliqua ibi fuerint quibus
substantia processit non debu-
it ipsa principale super
omnibus. Solutio quidam
addunt ibi processit secundum
tria clausula generali vel dic
quod quibusdam sed omnibus
que pretendebat episcopus
se habere. Item in aliquibus
principalia pro eo talis ab-
soluit monasterium

Oppono quod videtur quod inter
iura spectantia esse tempora-
lia emat obedientia et
subiectio. talia namque in-
ra continetur. est non epi-
scopum archiepiscopus et archi-
episcopus habent quo ad suos
subditos. et de officio ar-
chiepiscopi toto. et maxime in c.
ad hec que facit archi-
episcopus et de officio archiepiscopi quan-
dam. Item institucionem
qua habet inferior episcopo
et de officio de le sunt co-
Item de censura eccle-
sia. et de elec. dudum ij. Solutio
secundum Innocentium licet inferiores
habeant talia iura sunt
tamen subditi episcopis
vel secundum Innocentium refert quod
si haberent tamen episco-

sicut sed tamen ipsi sunt subditi
quia non dicatur

de ipsis ad episcopum non appel
latur sed ad archiepiscopum ut
si abbas persequitur iura
episcopalia contra episcopum. s.
de prescrip. Auditis quod
intellige nisi esset exemp
tus tunc enim appellaretur
ad sedem apostolicam. Si aut hec
talia iura non tamen
iura episcopalia. Alia est
enim obediencia quam debe
episcopo. Alia quam in superioribus
ff. tamen dicitur quod licet quod pontifi
calia dicuntur iura episcopa
lia. quia de iure debentur
episcopo probat hoc sed littera
aliquis aut non de iure
communi sed speciali quod dixi
mus. Cum aberremus in
tellige ut hic.

Item oppo. quod eo quod
cognatur prelatus inter iura
episcopalia. Non ad simpli
cem sacerdotem sed ad certam
rationem spectat prelatus et
iunge s. de pe. et remis.
Omnis. Solucio littera in
telligitur de publicis. primo
maiorum criminum que sunt
aut maiora crimina in
quibus reservatur absolucio
episcopo nota de pe. et re.
Si episcopus li. vi. in glo.
Et ideo dicit Hostiensis caveat
aut sibi subditi ne
susciperant prelatus a prelatis
non suis. Quia consuetudo
non potest operari ut aliquis
iungat prelatus eo quod non
intelligitur venit ad talia co
municari cum sint discre
ti et consuetudo nemini
continuat quod consuetudo
non sufficit. Et idem dicit
Hostiensis de omnibus sacramentis
quod non valet consuetudo
si subditi dicunt se pre
scripsisse quod possent si
bi eligere confessorem
de hoc de pe. et re. c.
penultimo li. vi. Si sic di
cunt se prescripsisse ab ab
prelato tenet prescripcio
et consuetudo facit de so
cie. Cum contingat
Et hoc dicit Inno. Et
Bal. hic in verbo prelatus
et cum hoc non
sed congregat clericos sed
et laicos tunc quando
petitur iura episcopalia
venit etiam illa ad quam
laici tenentur ut s. no
tatur.

Item oppo. et videtur
quod ista non debuit ponere
in causa sua inter iura
episcopalia non deductis
in iudicando cum tamen
super illis prouincialis
inpo de silencio episcopo
Item quod sed petitio fuit
specialis quia super

preuaricatorum molestabat
episcopus capella. deinde
in iudicio fuerint specificata
quedam iura spiritualia so
licitus fuit. primo, videtur intel
ligi c. quod possit prescriptam
fuit secunda clausula ge
neralis vel aliter dici potest
quod super omnibus iuribus
spiritualibus, sicut hic contestatus
fuerat de omnibus refrica
bat in ostium petitionis spe
cificatum ad que iura tenetur
et in aliis absolui

Quero quando petitur iu
ra spiritualia generaliter est
petitio. videtur primo. quod
est petitio generalis non
aut vero ubi que complectitur
aliquid tamquam uniuersale
sicut est petitio hereditatis
que complectitur uniuersitatem
iuris defuncti ~~sicut est~~
~~petitio~~ adeo quod si agi
tur contra possessorem rei pro
hereditariis iure et de re sin
gulari possessa pluribus
rebus hereditariis ad omnes
contemptabitur ff. de peti
tione hereditatis l. ii. ergo cum
agitur in dicto uniuersali
non expedit in particu
laribus expedire singulatim
res. ergo sufficit quod pre
occurrit comprehensa
sunt in iudicio generali de
se specificatio rerum lite
pendente ut si agitur

actione pro socio. ex quo di
videndo vel negociorum ge
storum ut similibus iudiciis
que iudicia dicuntur generalia
quia sub se comprehendunt
plura capitula ut sub ac
tione pro socio veniunt so
cietas in administratione
vini et olei et similia
non tamen comprehendunt uni
uersitatem iuris defuncti
consulta enim potest habere
partes que non veniunt
ad petendum et talem peti
tionem dicit primo, esse illam
per que petuntur iura
spiritualia quia non omnia
veniunt que sunt de
iure et sub hac peti
tione. ergo in petitione debet
fieri specificatio istorum
iurium. de hac materia de
actione et petitione si
et differunt et vide glossa
que est contra et alia
contra ut iudicium uniuersa
le et generale notat de
de libelli oblatione c. ii.

Quero quando presbiter petit
iura archipresbiteratus. spiritualia
archidiaconatus et plebana
lia et similia. de quibus
ponit exemplum una glossa.
primo generalem. et ad
hoc ut aliqua iura
presbiteratus requirunt specialia
quorum que presbiterum
non aut aliqui fuerit de

prescrip. c. i. et c. vigilanti
Item requiritur sua scientia
cum qua possidebit non
aut alterius possessio posside-
bentis facit regula si
ne possessione li. vi. eo.
hac infert frater aliam
conclusionem qua tenet primo
quod si unius episcopus utitur
iuribus episcopalibus in alia
dioces. invito episcopo illius
dioces. nichil prescribit
non enim perdit possessionem
ille si ignorat. sed solum
tunc perdit possessionem cum
quod ipsam deserit vel
expellitur vel ad eum
non accedit timens eo se
repelli. Item est in pre-
scribendis iuribus archi-
episcopalibus unde potest poni
de hoc talis conclusio
nullus archiepiscopus possideat
iura archiepiscopalia in dioce-
si sua ignorante archiepiscopo
archiepiscopo presente hic episcopo
illius archiepiscopi nichil pre-
scribit. Et idem est de
omnibus iuribus archidiaco-
nalibus requiritur scientia archidiaconi
et in plebanalibus scientia
plebani

Cum nunquid in prescribendis
iuribus plebanalibus
requiritur scientia episcopi cum frater
subest. videtur primo quod
non. quia interest ita imme-
diate episcopi. sicut plebani
de hoc etiam dicitur est con-
tra in non li

Cum nunquid unus archiepiscopus
potest prescribere in provincia
alterius archiepiscopi quod possit
deferre crucem ante se
ignorante alio archiepiscopo.
Et videtur quod non. per scripta
dicta. Sed in contrarium quia etc
potest concedi ex privilegio
etiam ignorante illo ar-
chiepiscopo. [illegible] ut litteris
precedente c. i. Ergo ex
prescriptione. Item quod prescriptio
non tollit honorificentiam
istius archiepiscopi quam ipse
hoc facere possit. Sed
primo tenet prima ratio
dicere quo ad hoc inter
privilegium et prescriptionem quod
privilegium non tendit ad
excludendum illum actum
ab alio possessore. sed pre-
scriptio videtur tendere ad
excludendum possessorem et
ad tuendum ius in
prescribente. Et alia ratio
potest dari. secundum fratrem quod
papa tamquam superior omnium
habet potestatem concedendi
talia privilegia. est nullo
modo. hoc tenet frater
in lectura excludendo istius
archiepiscopi ut si concederetur

patriarche aquilegien
qui in patriarchatu Gra
den eo pretextu Graden
patriarcha uti non posset
de latione crucis sibi pre
sentis. Eo quo hic de qr
ta funeralium fit men
tio

Aucero a quibus census
debeantur dicit quo ad
episcopum debet tm a sibi
subditis. Et quo ad ec
clesias parochialem de
bet etiam ab exemptis
prout nota de sepul. c.
certificari.

Glo. prima videtur per
quem ad quid valet spe
cifice in primu videtur qr
non per eam excluditur
via futuris litibus et
tam actor et reus cer
tificati sunt hoc quod cuilibet
debeatur

In a glo. querit quare de
bent specificari iura e
piscopalia dicit ne pro
cedat aliquis dubius oriatur
in futura

Item glo. opponit quod sine
specifice procedat eius
petitio generalis petendo
iura spiritualia ut c. cum
ad sedem de resti. spol.
Solutio glo. quod specificanda
sunt iura spiritualia et si
non specificat tunc qr

ubi petitur intelligitur a
que hic sunt expressa quod
pressa in iure. Secus si
aliqua petuntur quod prete
rit prouiles

Glo. declarat textum. Et
glo. iii. not. quod iudex
ordinarius est episcopus in
sua diocesi tamen clericos
eius in ecclesiis

Glo. super verbo solidos
eo quo hic fit mentio
de cathedratico. Idem
glo. querit quid nomine
kathedratici intelligatur
Et dicit quod duo solidi quos
potest petere episcopus a quolibet
diocesano sue diocesis de
inde querit quare sic
dicatur et in qua mone
ta debent solui et patet

Glo. statim sequens inst
legitur contrarium et remittit
infert quod propter decima
mas de iure communi per
tinent ad parochiales ecclesias
Et contra de decimis dud.
ubi episcopus petit eas de
iure communi. Solutio ibi de
speciali consuetudine illas pe
tebat episcopus vel melius
dic quod ymo de iure communi
refert enim an petantur
decime simpliciter et debitum
procedit dicit glo. quod de
iure speciali vel de consuetudine
illas episcopus petere potest

am petat quarta decima
comit et tunc procedit hec
lra. sa. no. .i. de pscp de
quarta
Glo. statim sequens dicit
quod non semper datur quarta
mortuariorum sed quandoque tertia
quandoque medietas. Deinde
dicit quid sit mortuarium et
patet
Glo. statim sequens tendit
ad eandem intentionem que
huiusmodo de locutus de visi
tatione Episcopi quia aliquid
dicit quod bis semel in
anno episcopus potest visitare
suas plebanias/quia
quod bis/aliqua quod quoniam
necesse fuit. Secundo quod tamen
sa potest plures visitare
sine causa non
Glo. sequens dat concor-
dancias et plures notat
quod super facultatem imposita
facultates ecclesias et
dat rationem. Re longi temporis
victum brevius hora con
sumatur, 2a ratio ne adgra
vandum extreme viti
tur ecclesie perdicta quod est
contra archidiaconos et visitato
res
Glo. finalis quid de voce
texto quare non dicit
modo plures ecclesias generan-
ti in suis capellis. Dicit
quod ipse qui nisi possunt
Episcopo, cum aliis capellis
et qui similiter cum aliis
suscipiunt vitam cum illius
similes sentiat legem dis
ciplinas cum deceat fieri
aliis remissio aliis aut
tribulacio,
Vide etiam in sin-
gula lege d. ...
Ab et quod paucis diebus se
absentat ab ecclesia et
ideo tempore absencia
eius non gravatur supra hostes
Item dicitur de conjunctis
vom facis que incipit
dicit que tenebat aliud
unum et alium non et
vult quod episcopus secum ducat
tres clericos quorum unus
sit religiosus et unus
notarius Glo. illa con
iungitur loquitur quod episcopus
visitat capitulum sue eccle
siae kathedralis repetebatis confuere
dispensatorum quod non conducere
possit Glo. de visitato-
ribus in ostensis non aliud
dicitur quod dicit esse contenti
duobus notariis et dua-
bus personis sue ecclesie
et quattuor aliis viris
maturis et honestis de
hoc dicta. mo. Atten-
dentes in Cle.

Dilectus Lex diio
cesana
et lex iuris possunt di
rupta etiam sententia lata super

ma, non obstat, agenti
super alia. Et dividitur
in duas. In prima ponit
partis cognitio. In secunda
ponitur commissio ibi Cum
q[ue].

Casus. In titulo continentur
abbatem monasterii Rotho
nensis Cornubiensis (?) et episcopum
Venetensem parte ex altera
super quibusdam premissis
licet emendis orta fuit
materia questionis. Quod dicebat
abbas quod terra parro-
chialis hominum e contra-
rio in dicto loco fuit quod
parochia ad suum
monasterium spectaret
ab antiquo, et quod orta
aliqua dissensione inter
homines dicti loci, ca-
tum non ad abbatem sed
tamen se convertit (?) et de
causa pertinet ad dictum
episcopum Venetensem. Cumque
super hoc fuerint littere
de consensu partium ad
istos iudices de quibus
in subscriptione impetrate
in quibus mandabat eis-
dem ut auditis hinc
inde propositis causam instruc-
tam ad sedem apostolicam
remittere non tardarent.
Sed episcopus occasione cuiusdam
sententie per ipso late super

quibusdam. Ergo quia ad
legem diocesanam dictam
processum dictorum iudicum
impedivit, unde abbas
domino Honorio pape supplicavit
quod ex quo citandus
ad examinandum et deci-
sio ad legem interesset per-
tinentiam quod occasione dicte
sententie late super legem
diocesanam non permittebat
ut processum iudi-
cum retardari. Unde papa
Honorius mandat dictis
iudicibus quatenus non obstan-
te predicta sententia lata
per episcopum procedant in causa
iuxta traditam formam.

Nota quod iudex ecclesiasticus con-
tra episcopum potest exigere
penas pecuniarias. Et
hoc notat Hostiensis abba-
tem inferiorem habere et pe-
nas posse exigere. Facit
de dilationibus [illegible] c.

Item nota actionem sive pe-
titionem fundari super [illegible]
[illegible] summa. Sed [illegible] de [illegible]
[illegible] abbate. Et hoc non
sufficit agenti ex questione
ad fundandam suam
intentionem apponere.

Vt lite non contestata

Epus monstm visitans
no inducat seculares
duos vel tres canonicos
suos cum aliquibus religio-
sis. Et dixi supremo primit-
tit motum prohibicionis
prohibet ibi sumit.
Casus in tenore est quomodo
erat quidam boni mo-
nachi cum archiepiscopo Re-
mensi super diversis quod
archiepiscopus in monsterium visita-
rent seculares in vestibus
quod actus et statutis mo-
nasterii introducet per quos multe dis-
solutiones fiunt in monasterio
dicto. Unde ipsa pre-
cipit quod episcopi visitantes
monasteria tales non inducant
nisi duos vel tres ca-
nonicos in decretalibus peritis
et aliquos religiosos se-
cum introducere studeant
ad edificationem potius religio-
sorum quam dissolucionem ipsorum
intendentes.
Nota quod visitatio episcopi talis
esse debet quod occasio non tri-
buatur materia dissolucionis
clericis et maxime religiosis.
Ideo non admittuntur
laici quia multum sunt clericis
infesti. Ut de immunita-
te ecclesiarum c. clericis libro vj. Item
sine strepitu iudicii de-
bet talis visitatio ut tan-
git glossa. Item visitator
inquirat de hiis que
secrete sibi denunciat
et secrete sunt puniendi
xj q. 1. Si peccaverit. Item
regulares de omnibus
in decretalibus, clericis autem
abstineat. Et ideo dicit Im-
perator quod in persona cle-
ricorum quod generaliter eaque
proprietatem, estimans sa-
nam seu opinionem et vere-
cundiam ineum ledunt
vel fiunt cum bonos mo-
res vel cum fama vel
dispendia nos facere pos-
se credendum non esse ff. de
condicionibus insti. l. Codicillis
et l. filius.
Nota secundum quod episcopi visitantes
debent incedere in decenti
habitu ad hoc glossa ponit
allegat iura ad hoc
glossa ponit allegat iura.
Et vult Hostiensis quod debent
tunc incedere in tali habitu
quo intrat chorum ecclesie
kathedralis, quod hodie
non servatur sed sufficit quod
tunc incedat in habitu ho-
nesto, quo etiam utitur
contra ceteros.
Nota contrario et vide quod
episcopus non possit secum
ducere tres canonicos vi-
sitando sed duos tantum de
clericis non refert ad audiendum

Glossa prima reddit rationem quare episcopus visi-
tando non debet secum ducere personas
seculares, quia iam non sunt quorum
studia sunt diversa et laica quando
sunt infesti clericis.

ibi loquitur de epo hic
de archiepo cui promitti
maior inuo. ff. de cess
Cum aplus vel me
lius ibi loquitur qui gli
me cum epo comitat
quorumque [illegible] hic
de canonicis quod du
cit sextum vis[illegible] qui pos
sit ee plures 2 libel
[illegible] ubi [illegible] ab

et probare quod sic [illegible] e
rat ab antiquo et sic
actenus obseruatum [illegible]
sic sufficit ponere in libel
lo [illegible] ab antiquo
tato sed [illegible] quod sufficiat
pro [illegible] induccda Et
hoc valet ad ma[illegible] elec
tionum in pedagijs et
[illegible] cogendis ut pi
de [illegible] inuenit Et
eo hoc est ar[illegible] contra
principes seculares qui
castra et [illegible] occu
pant nisi eis [illegible]
legem que requirit con
[illegible] C de rei vend
l. si [illegible] C de petitione he
red l. Cogi [illegible]
cum quod sic ab antiquo
fuit obseruatum licet
[illegible] sit in principe [illegible]
de hoc notat hostiensis
in summa de prescriptione rerum
immobilium § quando
et § [illegible] cogantur

[illegible] quod [illegible] dat [illegible]
[illegible] c. [illegible] refraga li [illegible] quod
[illegible] rei iudicate
[illegible] proxime
Et hoc probat verba lre
ibi [illegible]
[illegible] contra [illegible] no
Et vide quod abbas non
possit cogere pena pe
cuniaria ff. de [illegible] modo
[illegible] ibi
loquitur de abbatibus
Cistercensibus qui non
[illegible] Item ibi
loquitur de pena [illegible]
[illegible] ratione [illegible]
[illegible] Item ibi [illegible]
[illegible] hic
loquitur de alijs abba
tibus Item de pena [illegible]
[illegible] ratione [illegible]
[illegible] Item hic [illegible]
quid sit [illegible] de
iure hoc possit [illegible]
quibusdam abbatibus [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] generaliter Et
vi quod nulli prelato [illegible]
competat cogere pena
pecuniaria. c. [illegible]
[illegible] ad questionem
no lig ut ibi [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] licite [illegible]
[illegible] ut hic
Item [illegible] ad idem [illegible]

de [illegible] vita et honestate cle-
ricorum ab om. ubi iudices
certi prohibentur exigere de
crimen preter libr. Extra
si hoc fiat consuetudo Eo.
ibi lo. de delicto facile
illicitas pactiones que fieri
te audire hic de ordina-
rio qui licet debeat gratis
iudicare, ut pt hic sorte q
sciencias pro excessibus emen-
das pecuniarias exigere
ut hic

Item oppo. ad id. de
symo. ad apertam ubi pr
sunt spiritualibus nichil de-
capi Solucio nichil de-
mere capiendum est pro spirituali-
bus q hic sed est consuetudo
dare aliquid pro laboribus
circa spiritualia cognite sub-
dita sed observancia consue-
tudinis ut ibi

Item oppo. ad id. de e-
lig. l. de penis ubi appro.
q pena non debet applicari
iudici Extra confir-
mat quod pro hoc crimina ma-
net impunita vel mi-
nus suff'r contra c. ut fame
de sen. exc. Dicit host.
q c. lig. loquitur de pena
applicanda pro iure certe
tamen privatum persone sed
hic applicabitur monasterio
tamquam pio loco ad susten-
tacionem religiosorum, ut ext.

erogari pauperibus vel ibi
loquitur ubi sit extorsio
causa audiendi et quando non
subest consuetudo pro consuetudine
cui potest induci ut delin-
quentes teneantur ad certam
penam pecuniariam de
hoc de delictis pre. eo
c. ij ut ext. sum. host.
hoc intelligi de eiusdem
exceptionis sed de symo.
ad aures de sen. exc.
verbis Sed demum li. vj.
pro hoc videtur ad confirmacionem
ut habent eam penam
crimina non manet impuni-
ta quia pena non est ex-
igua

Item oppo. iudex eccl.
de criminibus laicorum non
iudicat nec illa punit
ut de excess. prel. Eo.
brius Eo. ibi loquitur
cum agitur criminaliter ad pe-
nam sanguinis ut ibi in re-
gulam ibi sanguinis ex-
unde sunt tunc eciam
iudex eccl. potest talia
cognoscere non potest sed plana
criminaliter agatur de pecunia-
ria, ut ne cler. vel mo.
c. Clericum et c. ti c. l.
li. vj. sed hic loquitur
civiliter
cum de criminibus agit Eo.
hoc dicit host. quod illud
quod hic dicitur de abbate
est habet locum in ep'o

Item oppo. Et vide

q̄ nō sufficiat hic q̄ e-
nede ab angro spec
tabat ad mon̄m q̄ma
tp̄is nō ē mōg inci
cede obligatōn̄ ff de
acc̄onib; et obligatōib;
l. obligacionū ỹ plus
Ibo. dem est nō est mo
dus inctus h̄ cū alio
sit q̄ hic adiectū ali
ud s. possō mon̄m cū
dictinte tp̄is. Ibz dicit
ad hoc aq̄uis. vi q̄
sentēcia lata p epō sup
lege dyocesana non
tenuit eo q̄ mon̄ria
a tali lege sunt exemp
ta. x. d. d. hoc. c. q. iij
Inter cetera. Ibo. q̄ sentēcia
potuit esse lata sup
tu capellas mon̄rij
et ita sunt t[?]les aut
nō sunt exempte a le
ge dyocesana de s̄
in glo. vlt. hic infra
Et hoc intellige de ca
pell. que hn̄t plebem
t nō sunt exempte
possēt enim esse q̄ mō
sterium esset exemptū
tn̄ suū capell. et epō
preto
Glo. i. ponit p̄te ca
m tunc q̄ decadi sub
isto. ij. parti.
Glo. ij. distinguit lege
dyocesanā et iuris

et quod spectat ad vtrasq̄
distinguit et inter mon̄ria
et seculares eccl̄ias et
mon̄riorū capellas Ibi
glo. primo differre legem
iurisd et dyocesanam
Glo. ij primo ponit diffin
inter legem dyocesanā et
lege iurisd. 2o enumerat
ea que sunt legis dyo
cesane et que legis
iurisd. 3o vult glosa
q̄ omnia mon̄ria in
fauore religionis exemp
ta sunt a lege dyoce
sana, nō ad tria fuā
logi p̄nt et potest gen
Ibz a lege iurisd. nō sunt
exempti nisi sp̄ali p
uile[gi]o sunt inuita Ibi
eccle seculares subsint
Epō quantum ad vtrāq̄
legem s. dyocesane
et iurisd.
Item vt sciam de capel
monachorū q̄ hn̄t plebem q̄
ille subsint Epō vtraq̄
lege nisi eēt exempte
sp̄ali priuilegio Ibi eccl̄
exemptas capelle s̄
sunt quo ad vtrāq̄ le
gem nisi sp̄ali priuile
gio. q. sall. coment in totum
isto glo. infert q̄ inde
capellas tenē venire
ad sinodum

Sed queo quid est lex dyocesana, et quid lex iurisdictionis, et in quo consistat, et que pertinet ad unam et que ad reliquam. Glo. hic non diffinit sed enumerat aliqua. Et Innocentius quod enumerata vocabula non expresse differunt sed sunt vocabula inequalia, ideo non potest tradi clarior doctrina de ipsis quam ut est per enumerationem casuum specifica que sit de una lege et que de alia. De quo per Innocentium plene de sta. mo. c. i. Secundum Hostiensem quod lex dyocesana et lex iurisdictionis sunt una et eadem lex generalis prelatis, qua episcopus habet et exercet in suos subiectos, que videlicet eo vult locorum ad paratiam, ut tenet monasteria et alie ecclesie. Quidam vero destinguunt et distinguunt has leges sic ut lex dyocesana consistat in recipiendo, sed lex iurisdictionis in dando. Sed ex hoc sequitur quod collatio sacramentorum sit de lege iurisdictionis, quod non videtur verum. Item ex hoc sequitur quod vocatio ad synodum non sit de lege iurisdictionis, quia non consistit in dando sed in parando vel recipiendo. Sed Glo. enumerat hoc inter ea que sunt de lege dyocesana. Potest etiam dici quod lex dyocesana est illa que debetur episcopo eo quod est dyocesanus, non consideratio quod sit iudex; sed lex iurisdictionis que sibi debetur eo quod iudex est ordinarius dyocesis. Alii dicunt quod propter hoc distinctionem considerandum est omnia a quibus monasteria exempta non sunt, exceptata, et ad que tenentur monasteria, et illa sunt de lege iurisdictionis; reliqua vero omnia sunt de lege dyocesana.

Concludo ex omnibus quod certa positiva inter duas leges non potest assignari secundum Innocentium. Et hoc differentia probatur hic in littera: quod que pertineat ad unam legem et que ad reliquam, hoc est comprehendi ex enumeratione casuum et iuris dispositione; et quod modicum refert quia solum inest respectu quo dicimus monasteria non teneri ad legem dyocesanam, hoc respectu dat littera quod monasteria

tene ad omnia sicut re-
liq eccl[ie] nisi in casibus
spalibus in iure expss
Et ideo quero an tenet
ad subsidium caritativum
de quo . d . c . Cognoscente
in fi . ad hoc dicunt cet
sm doctrina glo . q
ho . Et hoc sentit Jo .
an qui hoc exmat int
illa que sunt de lege
diocesana et ideo sup
vbo consimilia in glo .
supplet alia ut ins
titut publicas vbi vo
lunt tantum et kathe
dram pone ea pdict
ut eas qudicat a sub
ditis mandatum auxilium
pete p negocis eccl
eciasid mitte et eadem
pare Ch Jnno . de sta-
mochie et parz sentit
qui Ch p Jnno dicto
facit c . d . h sic xvij
q ij in fine vbi multis
canonicis iuribus q ex
ponit glo . s hijs que
sunt de lege diocesana
Credo tamen q ecc mona
stia ad hoc cogi fore
possent sic tenent ad
parraciam rone visitacis
de psche Cum ex offi-
cij nos quia interest om
de diocesi ut eps pos
sit congrue sustentari
Circa hoc tamen sciendum

q statuta Epi modi
ueo obligat ad aliquod
qd e contra ipsos plam di
off aroh c si ubi et sa
na sua r rla in hosp[ita]le

Grave gerimus

Rescriptum quo ppa madat
ordinario ut corrigat
clericos sue diocesis non
dat sibi interpo in ex
emptos Et primo po
coquesto ho primo
ibi mandamus

Casus in timo h quod
abbas de orbitelo q
questus erat ppe quod
epus suus occasion
cuiusdam mandati apostoli
sui corrationem suos cle
ricos sibi transmissi sine
medicati in suas eccl[ie]as
sibi subiectas et exemp
tas et suspensos in di
cos exempt ptulisset
cu tamen ipse paratus esset
corrige clericos ecc
sibi subiectos ppa ost
dat q nullam intp
heat in dictas eccl[ie]as
et madat suas relaxa
ri

Nota q eccl[ie] exempte
dicuntur ee in diocesi illi
Epi vbi sunt site ad h
q epus de eis vel dio

pt. Alias ecclie sunt in
mea dioc. et hic plat
lra ibi In tua dioc.
que vba sonant vna
opinio, que sentit quod
an dicat in dioc. Eracs
vel in tua dioc. ff.
de rptis abbatem
Item no quod Epus in
exemptos no habet
ordinariam iurisdiccionem
quod mandatum directum
ordinario de corrigendo
clericos sue dioc. non
facit ipsum delegatum quod
vba tua no sonant in
condicionem sed in monicionem
ideo quo mandatum dat
alio hunc hanc ptatem
fat ff. c lig
Item nota hic pe z ab.
om clia monstans exemp
tos vel aliarum eccliam
exemptas sunt exemp
ti de hoc de similiter
exemptionem li vjo
Item quod suspensio, quemadmodum
fecerat interdictum vel
committ locum de hoc s. de
excessu pla c si
Item et vi quod epus po
tuit iudicare de exemptis
tamquam delegatus ipse cuius
vice fungitur ff. de off.
dele Sane Solo non
fuit delegatus vt ia dioc
hoc c. quod inquad

statutum Epi quemadmodum lo
cum exemptum constitutum
in sua dioc. dom quo
plenius ex quo epus
in locum exemptum non
habet iur. ut hic Sta
tuta aut simul vincl
a iurisdictione statuentis de
const c ij li. vj sic
simili racione, cum dicat
se teritorium i. quod iur.
quia quo ad hoc tanto
iud denot idem quod iu
risdicio sed locus exemptus
quamuis sit de dioc.
tamen no est de teritorio
de iur. Et id ppdic
tis vint c pondandam
terratam quam sit in illarum
iurisdiccionem. Item in dicta
hoc c. ad illa quorum cus
c ipsa mandamt ali
cui commendare in dioc.
an potest sibi commendare
de benefico exempto Et
videtur quod non, quod
tex

Quid in contrarium videtur, quod
beneficia exempta sunt
in dioc. sicut hic plat
et ff. de rptis abbate
vbi de hoc, dicatur quod qui
ipsa dedit nona ptate
veniat ex loco ex-
empto Et ita h Com
pos in dicto c abba-
tem

Glo. finali dicit quod
lra ita arta et sub-
ptut. Glo. in declarat
supplendum
Glo. in quantum impl(ica)te
quod si abbas non cor-
rigit excessus suorum sub-
ditorum tunc episcopus cor-
rigit. Glo. dicit quod cum
abbas non subest episcopo
non corrigit. Ro. quia
sibi non est subiectus, sic
enim si sibi subest, tunc
etiam ipse illud corrigere
potest negligentiam.
Glo. penult. allegat
cum concordancias, et
est verum quod quia tamen
non solvitur sed solutus
habetur. di. de elec. Vosti
ecclesie penitentes.
Glo. ult. obicit et dicit
solvitur et ad finale solum
approbat.
Tempore eo quod ipse mandat
sinodus placuit, cum
hoc tunc erat nulla, quod
est contra libertatem superiore
ubi dicit nulla sedes.
Solucio, absoluto poteris
refert ad statum quem
admodum. Et ideo exponi-
tur lra placeo, id est re-
laxatas esse ordinarias,
vel potest dici quod si ille
non sunt exempte,
tunc episcopus non habet

ibi sinodo et provincia correc-
tionem abbas, vel alias potest
dici placeo, ac si tenderet
corridas errorem tamen
fecit, et ideo posset
dicere tales sinodos quan-
tumlibet de voluntate domini
pape relaxos, cum oporteat
obedire. Et ubi glo. dicit
nec posset dici, dicit hostiensis
quod haec lra est contra
glo. lre, nulla, quod
negat universaliter, ita
quod nec media nec immediata
nec principalem nec accessoriam
ibi excat inferior, et ex
glo. cum ibi sit parem
tolligit hostiensis quod abbas
unius episcopatus potest alio
episcopatu pro criminali in
episcopatu sede facit. De
Granato. Ro. quod probi-
tur illi de domo sua

De quibus

Non sinat quibus
potest sinodaliter ab-
solvere. Cum competit absolvere
ab excommunicacione iure proprio
ut ordinarius, hoc potest
alius demandare
vel aliis sindicare. Cum com-
petit ratione ordinarie potestatis
absolvere, alia absolucionem
committere potest. Hoc dicit
Casus in sinodaliter

fuit utrum prelati quibus
confessio in certis casibus
petit confitentes absolvere
possint absolutionem alijs
committere videtur quod sic
Ratio quia potest confessiones
ordinarias absolvere potest
hoc alteri delegare sed
si confessio delegata non quis
non hoc possit, nisi a
superiore delegata absolutio
committatur. Ad questionem fuit
responsio dubitari dico quod hoc
est inductum in aliquam pro delegat
delegari non potest ut de offi.
dele. c. ult. li. vi. Ratio
quia cui confessio competit
confessiones ordinarii ali
cui tunc potest ipse vel per
alium illud committere faciat
rela. dicunt potest li. vi.
Si vero confessio que in sua
permittat quaestionem est con
pedit, nunc alteri compe
tentiam hoc potest videtur
hostiensis quod sic et est c. vij
fuit de offi. dele. pasto
ralis in principio in maxime
potest cum est impeditus
Nota ult. quod sicut quesitum
hec persone que possint
alijs absolutionem delegare
et tamen statim quam obiat
et solvit. c. de offi. dele.
c. ult. Solutio ubi glo.
Aliud enim est cum competit

quod prelatus absolvendi aliquem
tamquam delegatus. Aliud quod
per ius. Ergo hoc non quod
si absolvi aliquem competit
confessio tunc potest eam
alteri delegare si quod de
lege a principe tunc
aut dat delegatus cum
inferiore aut suo inferiore
primo casu potest subdele
gare secundo non et sic le
gitur contrarium

Ti. de officio iudicis

Dicto supra de singularibus
officijs dignitatum et
iudicum singularium, nunc
dicendum est de quod officio
quorum, delegatorum et ordina
riorum ut plures sanctorum conclu
dat generaliter, de hac ma
teria in c. vij et tra
ctatu. Sed vero aliud aut
sit officium iudicis et quot
partes sit et de pluribus
dicendum infra c. ij
quaestio de fide instru
mentorum cum Iohannes ad fi
ubi ponit conclusionem
et iudices confessio in
rogat et de appella
tionibus et fuit de con
cep. pre. in sua, li. vi.

De litteris

alia quod non confessio legis
nisi committit hoc compulsus

Summa ac

Ad officium iudicis etiam delegati spectat providere de advocato parti que advocatum habere non potest et dare potest etiam domesticum. Et est generalis divisio et ibi mandamus.

Casus. Cum inter abbatem et conventum monasterii Canen. tamquam actores parte ex una et abbatem et conventum monasterii fosse nove tamquam reos parte ex altera coram archiepiscopo et quondam abbate iudicibus delegatis super quibusdam possessionibus questio verteretur coram quibus supradictis iudicibus procurator monasterii fosse nove proposuit quod non posset habere advocatum ad defensionem sue cause petens ex officio iudicum sibi de advocato provideri. Unde archiepiscopus quendam magistrum R. clericum suum illi dedit advocatum. Sed quidam monachus Canen. excepit ipsum advocatum esse suspectum et in preiudicium sui monasterii quia domesticus erat archiepiscopi et petiit ipsum a dicte cause defensione non admitti. Verum iudices hoc sustinere nolentes domino pape consequentes consuluerunt in hoc casu. Papa rescribendo mandavit quod dicta exceptione non obstante in causa procedat. Patet ro.

Notandum quod unum monasterium agit contra aliud sibi subditum sicut monasterium fosse nove hic agebat contra possessionibus monasterii sancti petri quod nunc cum pleno iure pertinebat ad monasterium fosse nove sicut innuit fiat de plano. Ex eius missa. Sic est exemplum quod agit pro ecclesia sibi subdita de successu abbatis ta est.

Notandum quod ad instantiam partis petentis iudex ex officio suo providere de advocato et fiat ubi non proposuit et ubi implorando. Et iudex attendere ut fiat equalis distributio. Unde quia ad officium eius pertinet ut equalis sit ordo postulandi ne si dett locum hiis meliorum liberalibus mediocres sua desidia exponere non possint. ff. de off. proconsulis l. nec quemquam et tangit glo. in.

Notandum quod clericus potest esse advocatus etiam contra de hoc. s. de postulando

c. l. ij et iij
Item q[uod] non p[otes]t recusari
advocat[us] eo q[uod] est
comensalis iudicis nec
iudex eo ipso q[uo]d cu[m] qui-
bus dat potuit recu-
sari ratio est quia cu[m]
no[n] dicat[ur] ipse iudicis
ij q. vij videm[us]
Ipso et vide[tur] q[uod] ad-
vocat[us] no[n] sit dand[us]
iudicis off[ici]o s[ed] q[ui]lib[et]
litigans debet sibi pro
vide[re] de advocato et
de iudi[ci]o p[ro]curand[um] s[ed] illa
Solo glo[ssa] hodie stan-
du[m] est contraria q[uia] ho[mi]n[e]m
hac solucio[n]e[m] opponit[ur]
q[uod] etia[m] hodie iudex
ex officio debet p[ro]videre
de advocato ff. de postu-
lando l. j. § ptor [?] Solo
illa lex loquit[ur] de pau-
p[er]ib[us] et debilib[us] qua
s[ecundum] glo. dicet sequ[itur] de
aliis Sed hoff[iensis] dicit
q[uod] etia[m] no[n] debilib[us] et
potentib[us] iudex p[ro]videt
ex officio de advocato
et dabit advocatu[m] ex
editum non tame[n] g[ra]t[i]s
s[ed] cu[m] compete[n]ti salario
hostiensis dicit q[uod] p[ro] p[er]sonis mi-
serabilib[us] de[...] putabit
ca[usa]m gratis maxime si
advocat[us] est clericus

beneficiat[us] j. de postula-
c. j. quia q[ui]lib[et] tenet[ur]
dilige[re] p[ro]xim[u]m sicut se
ip[su]m ideo tenet[ur] sibi
subvenire maxime de
sci[enti]a que est gra[tia] g[ra]t[i]s
data adeo i. de ma-
gistris c. j.
Sed sequitur q[uod] iudic[is]
tueatur ad off[ici]um iudic[is]
spectat p[ro]vide[re] litiga[n]-
ti de advocato unde
ex quacu[m]q[ue] ca[usa] lig[ati]
no[n] p[otes]t advocat[us] sive
p[ro]pter potentia[m] adv[er]sa-
rii sive ex alia tene-
tur iudex p[ro]vide[re] Sed
si h[ab]ere possit tunc cessat
iudic[is] off[ici]um quod est
remediu[m] extraordinariu[m]
tame[n] iudex debet dare
dilacio[n]em petenti ad
querend[um] advocatu[m] vel
ad expectand[um] cu[m] si
est absens i. ut lite
non cont[estata] c. j. ubi de
hoc in glo. iij
Sed iudex ex
officio no[n] petenti p[otes]t
p[ro]vide[re] de advocato
videt[ur] hoff[iensis] q[uod] sic in
ca[usa] p[er]sonis q[ui]b[us] ex
non pete[nti]b[us] dari debet
advocat[us] ut sunt furie[si]
pupilli debiles et ill[i]
q[ui] no[n] sunt sane mentis
et qui s[unt] p[ro]p[ter] [...]

advocatos habere non possunt
ff. de off. proconsul. l. nec
quemquam. sed ubi est ebdo-
madarius dantur advocati
causa civili et possunt
ad hoc compelli per iudicem
contra alios advocati civi-
li dandi non sunt qui
per se amicos vel pecuniam
habere possunt. Item ex
quo hic dicitur quod cum in
decreto est dominus advo-
cati quod tunc advocatus re-
cusari non potest
Tamen quid contra [illegible] quod
cum advocatus est dominus
causa iudex [illegible] hostis
quod [illegible] causa sufficiens
recusationis, faciliter enim
dominus potest trahere
suum commensalem iudi-
cem contra sententiam contra
[illegible] et ponderandas
contractuales [illegible] esse
talis commensalis qui
est datus iudex, et qui
est amplioris auctoritatis
et soliditatis quam simplex
dominus ut saepe contin-
git in curiis dominorum ec-
clesiasticorum et secularium
Tamen unum iudex
videt de advocatis
de officio [illegible] ordina-
ria vel delegata [illegible]
[illegible] auctoritate ordi-
naria et ideo [illegible]

tempore [illegible] archiepiscopi contra
[illegible] quod pacis auctoritate
delegata et hoc verum, certa
similiter est c. [illegible] hic ap-
paret quod litigantes sunt
subditi archiepiscopi tamquam
ordinarii
Quaero qualiter in hoc of-
ficio sit procedendum, [illegible] quod
de plano et sine solemp-
nitate quo ad casum [illegible]
[illegible]
Glo. [illegible] et sol-
[illegible] contra [illegible]
videtur quod non potest [illegible]
ti advocatus clericus [illegible]
[illegible] iudicis [illegible] de app. [illegible]
in summariis. Solutio [illegible]
in glo. [illegible] ibi non
dicit quod [illegible] fuit
admissa [illegible]
[illegible] contra hoc opponit
quia iudex recusat [illegible]
dominus [illegible] recu-
sari potest, si est dominus
advocati [illegible] probat
[illegible] de off. deleg. [illegible]
te, quia [illegible]
facilius potest advocatus
[illegible] cautelis [illegible]
dominum iudicem quod [illegible]
confirmatur [illegible] de dome [illegible]
dicitur non potest producere testes
[illegible] nec
advocatus qui est [illegible]
quod testes [illegible]

pto, s. de iudi. pastorali
§ solucio sua hostis iura
in hoc ponderavit affec
cum. maior aut est af
fectio pto ad vincendum
quam advocati, possent hinc
esse advocatus ita affec
tus ad causam quam persone
rum iudicantium si res non se
cus

¶ Ex hoc no. quod cognoc
tus hoc prendere et sic
si sum pro supponens quod cap
cio quod sit generaliter iudi
cis non admittetur hic. Et
si addetur specialiter af
ficiatur ad causam, et quod sit
illud cum iudex minimus
credit scilicet esset dictum. Et
hoc habet pro doce quod
esset difficile. Ad aliud
de testibus dicimus quod non simi
litatis est quia testis
deponit de hiis que
sunt facti in quo non veni
tur prodicium. Advocatus
aut est testis iuris cum
non creditur nisi quatenus
est iuris l. ab ea parte ff.
de probationibus. Debet enim
erubescere sine lege loqui
C. de app. l. illam. Fa
ciunt de ques. c. l. et faciunt
ad hoc omnia illa iura
in quibus pars probat sua
suam aut te iurisconsulti vel
et hostis quod hic admittitur
generaliter in subsidium quoque

quia aliquis alius non poterat
hostem, et hoc non pon
derandum ut ut s. est dictum.

Iudicis Iste sumarie
quanter est
breve c. et subtile et
satis utile, pro cuius intel
lectu primo scias, quod respectu
officii iudicis siquidem ge
neraliter et in genere possunt
conplectitur omnem eius
potestatem, et isto modo
non loquitur in tali nec
hoc c. Secundo modo sumitur
stricte prout est quoddam
speciale remedium ut s. de
clarabitur, et ita sumitur
hic. Hoc aut est duplex
prout tollitur ex hoc c.
unum quod prius implo
ratur aliud quod non
prius licet hiis premissis sic
fit summari prius officio
iudicis prius implorato
loco actionis fit litis contes
tatio si non prius litis, de
tec, quam implorat officium
nobile iudicis tunc fit
litis contestatio. Scilicet in interna
rio hoc dicit. Et pro nobile
officium, idem in lege quod
prius imploratur. Et sic
dicitur in duo dicta prout
de duplici officio loquitur
c. a. ibi aliud, sa. subdi
tur primo ponit dictum
c. illud complectitur

(lege)

ibi videlicet, sed ista est
peccatum domini admitte[n]te
te etiam ad litteram que
eodem pendent et continet
unicam constructionem

¶ Casus in tutores curatores
sicut fuit quando si etiam
vel minor annis quare
erunt se fore lesos in
aliqua contractu, videlicet in a-
qua sua aqua non
fuit apptu et sic destri-
tuti unde qui recurrunt
ad officium iudicis et per
beneficium restitutionis in integrum
petunt se per videlicet resti-
tui eorum contractum vel
sententiam, unde in illo ca-
su non est litis contestatio. Unde
ita quod ubicumque officium
iudicis loco actionis proponitur,
puta cum petitur
restitutio in integrum
videlicet litis contestatio dicit
ut C. Si vero mandentis, sed
ante ingressum cause sine
per implorationem potest ad
hoc officium iudicis sine
recursu sine litis contestatione.

¶ Nota quod hoc aggravatur
officium iudicis est equale
tam ad ordinarium quam
ad delegatum ut hic.

¶ Nota de hac dicere ubi
ingressum quere in videlicet et c.
dicitur per hanc, c. non
est r[e]l[ati]va, quia r[e]l[ati]va patitur
exceptionem, sed est videlicet

exponendo

¶ Nota quod officium iudicis pro
imploratur dicitur proponi pro
actione, quo quando nondum
sumptum, quod non est actio de
quo ipsi dicatur

¶ Nota quod cum restitutio in integrum
peti potest videlicet ordo iuris
est servandus sicut coram
alio iudice ordinario

¶ Nota quod restitutio in inte-
grum postula[tur] per officium
iudicis ff. de minoribus
l. quod si minor

¶ Nota quod alii petit resti-
tutionem in integrum pro
ut hic, alii mandent
videlicet de iure restitutionem Contra

¶ Nota de hac dicere alio
que bene sonat quod in aliis
casibus seu contingentiis

¶ Nota quod litis contestatio dicitur
litis exordium, c. i. de off.
dele. super quoniam

¶ Nota ergo hoc unum potest
esse quando pro quod in officio
iudicis implorato non
requiritur, sed potest litem contestari
et potest esse non contestari sicut
erit dicimus in exceptio-
nibus, c. i. de off. dele. pro
dictum per exceptam in v.
cetera et ibi glo.

¶ Numero de ratione ut sic
dicti sumus c. dominus quod non
primi dicti c., quia cum officium
iudicis proponitur pro actione

tur dat finali ordo iudi
ciarius, sicut si ordinarie
agetur, quia subrogatum
aliquius sapit natura
eius cui subrogatur sunt
lite pen. Et ratio
huius dicti est quia sufficit
uel litis contestatio fiat super
principali negocio, nam super
incidentibus uel emergenti
bus lis de nouo non est
contestanda, ut in dicto c.
pendente supra allegata.
Circa materiam huius c.
dancius premittit de quibus
primo quid est officium iudi
cis. 2o quotuplex. 3o cui
bus competit. 4o in quibus
causis habet locum. Quanto
quo ad primum
sciendum quod officium generaliter
sumptum multipliciter accipitur.
aliquando sumitur idem quod pie
tas inter parentes et fi
lium ff. ad trebell. l.
cogi. aliquando sumitur pro
officiali, sicut dicimus
officium sancti pauli c. de
episcopali audiencia l. nemo.
aliquando pro officio diuino
ad quod tenentur clerici
ut de celebratione missarum in prima
libri de diuinis officiis
et pluribus aliis modis
sumitur de quibus non mul
tum est curandum. Sed uicinius
ad propositum sumitur aliquando

sumitur pro potestate, ut uide
licet officium quod potestas
et ita sumitur in omnibus
titulis, a titulo de
officio delegati usque hic in
clusiue. Et hoc dupliciter.
aliquando enim hoc officium
siue potestas competit
alicui tamquam persone
non publice et non habenti
iurisdictionem, ut officium facien
te et custodes, ut de in
suis titulis. aliquando
tamquam persone publice
et habenti iurisdictionem, ut
in iudicibus prouincialibus
et in istis. et sic hic
dicitur officium non simpliciter
sed officium iudicis. Quando
ut de officio hoc officium
sic diffiniunt. Officium
iudicis est potestas iudicis
in ceteris a iure scripta.
Sed hec diffinicio non est
sufficiens, quia non compren
dit omnia contenta sub
diffinito, scilicet officium iudi
cis delegati, cuius potestas
non est ~~nec~~ inducta a
iure scripta sed ab homine
delegati. Et ideo alie
dicimus nos, delegacionem
ad sciendum qualis
sit eius potestas. Sed de
hoc per rodulphus. et ideo
haec in l. j. ff. de iure
omnium iudicum dicit quod est

quod. Que non est ipsa
coercio hominum ut dictum est et quod
officium iudicis est potestas
coercendi ea que ad eius
iurisdictionem spectant. In nobis(?)
potestas tanquam genus. Secunda
dicitur officium iudicis est
potestas coercendi ea que
ad eius iurisdictionem spec-
tat et non coercet ut
patet de potestate privata
persone. Tamen sepe isti
duo termini officium et po-
testas accipiuntur communiter
pro eodem ut ff. de off. de-
le. in prin. ubi de hoc
per verba sequentia tangitur
dicere.

Circa hoc queritur an officium
iudicis sit idem iurisdictio
et videtur quod sic quia
premisse utrumque textu
ut in precedentibus titulis et
in istis. Item iurisdictio iudicis
est ipsa potestas quam habet
cum eo iurisdictionem intelligi
possit. Sed contra ea que
sequuntur(?) ut dictum est quia
sicut enim differt actio
et obligatio, que prima obli-
gatio est iure actio, ita
differt officium iudicis et
eius iurisdictio. Iurisdictio enim
est tamquam ius; officium
vero est potestas per quam
ista iurisdictio producitur
in actum. Non sic dico quod
ipsum officium iudicis quod

sit coercicio iurisdictionis officii di-
co potius quod cum creatur in-
dex in sua potestate durat
eius officium, tunc officium est
potestas pura ad coercicionem
non sic tunc semper cum est
[illegible] in coercicio. Unde
similiter habemus iusticiam
que est habitus sive virtus
Item(?) [illegible] quod est quedam
[illegible] per quam iusticia in
actum progreditur et habemus
iustum quod est affectus ius-
ticie. Item habemus iuris-
[illegible] que quid sit dictum est
[illegible] de offi. [illegible] sedem.
Item officium quod est quidam
[illegible] per quam iurisdictio deduc-
itur ad actum. Item habemus
ipsum actum qui est va-
rius secundum diversitatem eorum
que expediuntur a iudi-
ce. Ergo patet quod iudicium(?)
non est iurisdictio.

Sed in quo differt officium
iudicis a iurisdictione
quia sicut iusticia a iure
et sicut actio ab obligatione
sic officium iudicis differt
a iurisdictione. Iusticia enim est
virtus [illegible] sive habitus vir-
tuosus [illegible] autem
est coercio illius
virtutis sive iusticie.

Sed quero utrum officium
iudicis idem sit quod actio
[illegible] tanquam [illegible]

q sic ut notat in statuto
de actionibus in glo. ro
sua est hec, quia i(m)plo
ratio offi(ci)um iudicis (com)pe
quen(s) nos sum(us) sicut a
gens ff. et de actionibus
et obliga. l. actionu(m)
verborum sub d(e) q(uod) v(er)bu(m)
actio(n)is est generale ad ea
que nobis debent(ur) etc.
Jo. et Azo. tenet (con)tra
alij distinguunt aut of
ficiu(m) iudicis sum(itur) genera
liter et tunc est idem q(uod)
actio aut specialiter et tu(n)c
no(n) est idem, dummo(do) h(oc)
cu(m) Jo. et Azone, quia
officiu(m) iudicis dat, cu(m)
(com)petit actio tamq(uam) re
mediu(m) subsidiariu(m) et
hoc etia(m) tenet hic Inno(centius),
ro. q(uia) eo quo officiu(m)
iudicis alij suffragat(ur)
et deficit actionem ut
hic in s(upra) dicto c. Conque(rente)
q(uia) idem deficeret sibi
ipsi, quod est absurdu(m)
et hoc idem hic h(ostiensis) et spe(culator)
de eo tit. q(uid) c. et de ro. in
patrone ut est ff. de re.
di. cum patrone (com)pro(misso)
q(uia) no(n) est actio, s(ed) su(r)
rogatu(m) cum differt ab
eo cui surrogat(ur), fate(tur)
h(oc) etiam cap. de offi(cio) iu
dicis generaliter (com)put (com)prehe(n)d(it)

omnem iudicis potestatem
put loquitur diffinitio
data s(upra) tunc officium
iudicis concurrit aliqua(n)
do cum actione ut (com)petebat
in ista q(uesti)one principali s(ed)
accipiendo iudicis offi(ci)u(m)
quod est remedium specia
le est (con)siderandum quia
aut offi(ci)um iudicis i(d est) ipsam
iudicis potestatem et tunc
indubitatum est q(uod) no(n)
est actio. aut (con)sidera(n)d(um)
ipsam p(ar)tem implora
tem offi(ci)um iudicis loco
actionis et tunc p(ro)cedit q(uo)d
h(ic) dic ut s(upra) q(uod) no(n) est
actio s(ed) patrone (com)po(sita)
ut in tex.

Circa hoc quero quid
refert an sit actio an
patrone (com)posita etc.
Inno. q(uod) nihil, quia
si esset actio vario in
dicio tenet contra hoc pos
tulato quod h(oc) no(n) te
hoc intellige semper
tenet(ur) cum sepe et
quandoque p(ro)vidit vel
in q(uesti)one quinta p(ro)xi(ma)

Sed nunquid an offi(ci)um iudicis
sit mere (com)pensa(tivum) an mix
ti an imper(ativum) Solutio
aut (con)sideramus officium
iudicis p(ro) tota eius p(ar)tia
te et tunc omnia p(re)dicta
(com)plectit(ur) et ideo dr.

lege .i. ff. de iuris. iudi
quod officium iudicis dicentis
i. iudicis est latissimum
et hoc consequenter hic glo.
i. verbo in dicta lege i. §
mittentes de officio iudicis
deinde in sequentibus dis
tinguuntur ea que sunt
meri imperii que mix
ti et que iurisdictionis aut
considerans officium iudicis
quod est remedium spe
ciale extraordinarium et
tunc dicitur ratione meri
imperii vel mixti vel
iurisdictionis competit competen
ti in causa petit vel
prestat de hoc dicit di
cit. ff. in extra quod pre
cibus
Queritur an hoc officium
sit ordinarium vel extra
ordinarium Solutio pro
contradicens in propria quod
Non enim officium est reme
dium extraordinarium sed
aliquid ordinarium Et hoc
solutione alia quod non
concurrat cum remedio
ordinario quod quod pre
dixit de officio iudicis
quando est speciale reme
dium de hoc nota hic
per Jo. de lig. et i. de
testamento iniustis Constitutum
et quia ad peticionem eorum
que relatum non concurrit
cum remedio ordinario ut
dicit glo. ii. in prin. si aliquid
concurrit, nam ut dicit
Speculator de sine concu
rente Item ut dicit Specu.
quando officium pro quod
petit concurrit sine con
currit cum actione infectum
est similia, que ad idem
dat de quo ibi in addi
cionibus Item idem Speculator
c. ti. § i. de E. opponit
integrum quod officium iudicis
non concurrit cum alio re
medio respectu officii
ordinarii quod datur mino
ribus pro beneficio restitutionis
in integrum vel actio, nam
alio in ultimo casibus
concurrit de hoc dicunt
notandum ibi Et faciunt
Jnno. de ti. Ipso consequente
Queritur quo cognoscit
an de officio iudicis
an competat actio Glo.
nobilius C. de collatoribus
l. Si soror distinguit
aliquando verba legis diriguntur
ad iudicem et tunc sur
git officium iudicis quod in
infert aliud medium
quod si non diriguntur ad iudi
cem, tunc competit affecto
rem actio vel condicio ex lege
quo autem cognoscitur
an competat condicio ex lege
generalis vel causae et quid sit

et de una codicum compile
re vel canone p(ro)le no(n)
l. de resti. spol. cepe
Quero s(ecundu)m p(re)d(ic)ta quo(t)
dividi(tu)r s(e)c(undu)m quot(iens)cum(que) e(st)
officium iudicis. Glo. C.
de positi. l. in q(ui)t q(uod) h(ab)et
quoddam q(uo)d inheret ac-
tionibus arbitrariis. Quod-
dam q(uo)d inheret aliis ac-
tionibus s(ed) no(n) arbitrariis.
Quoddam p(re)t(er) vel Ho(stiensis)
in Sum. e. ti. in p(rincipio) dicit
q(uod) quadruplex. quoddam
pure generale et mero q(uod)
utriusq(ue) iudicis motu p(ro)
Aliud s(upp)lere q(uo)d co-
ro actor p(ro)ponit. Aliud
inp(er)tu defendo actor
Aliud amorale, quod
de plano imploratur
Competit alit(er) distinguit
ca. l. et hoc dicens
q(uod) alii officium iudicis
competit nulla p(ar)te pe-
tente con(tra) certam p(er)sonam
alii con(tra) incertam alii
con(tra) nulla. Sed omnes
hee divisiones no(n) sunt
totales. Una divisio for-
lis, debet esse bimembris
vel sic dividi. Quoddam
est p(ro)prie officium iudicis
Quoddam officium iudicis
est residens in p(er)sona
iudicis et est illud q(uo)d
iudex p(otes)t impendere et

concedere nullo petente. C.
ti. p(ro) p(re)vi. c. l. ut in q(ui)b(us)cumq(ue)
causa vel instro(mento) de
Aliud est residens in
p(er)sona p(ar)tis et illud
est duplex. quoddam
est nobile quod non
deservit alicui actioni
ut illud quod p(re)videt
p(ro)ponit p(ar)tes accedere defi-
ciente actione de iure quid
ut habet et l. de resti. in
integrum c. ex p(ar)te et in
Cle. unica de resti. in in-
te. Aliud quod deservit
actioni, et illud dicitur
mercenarium iudicis officium
Pono de c(ons)ue(tudine) p(re)vi peto
coram iudice aliquas
possessiones, vel est a me
petitur aliquas possessiones
et q(uia) non h(ab)eo advo-
catum, peto michi dari
advocatum quo officio iudicis
h(ab)eo (con)dem q(uo)d officium iudi-
cis est duplex quoddam
stans in nomine suo ge-
neris q(uo)d (com)plectitur (com)-
potestatem iudicis et (com)-
tinet tale merum imperium
Item imp(er)ium s(ic)ut merum
et hoc mo(do) accipitur
est diffinitio. Et hoc
mo(do) p(ro)cedunt diffinitiones
meri imp(er)ii, imp(er)ii
et meri de quibus
C. de off. or. (et) C. sedem

Aliud est speciale et ius
tum est quoddam remedi
um extraordinarium de
quo ipse loquitur hic ti
tulus et hoc est duplex.
Quoddam nulli inherens
quod dicitur nobile seu
merum sine principale aut
principaliter imploratum a
actione separatum. Et
de isto loquitur in principio.
Aliud est alteri inherens
quod dicitur mercenarium
seu mixtum vel non prin
cipaliter sed incidenter seu inci
denter [illegible] incidenter implo
ratum. Item adhuc est
duplex. Aliquando merum resi
det in iudice ut cum
iudex ex officio inquirit
vel [illegible] in statu et sic est
[illegible] de [illegible]
[illegible] de restitutione c. ij.
Aliud est quod non mere
residet in iudice sed ad
partis petitionem prestatur
et hoc dividitur multipliciter
ratione diversos effectus.
Nam ratione eius contra quem
prestatur dividitur quia a
liquando prestatur contra certam
personam ut hic in principio. A
liquando contra rem ut
c. de rescriptis c. ij et contra
porrigentem libellum fa
mosum v. q. i. Aliquando
aliquando contra nullam personam

ut cum petitur electio confir
mari de elec. nichil [illegible] cum
infamis petit se restitui
de hoc in ope. c. i. li. vi.
Dividitur etiam ratione effectus
ad quem tendit. Aliquando
enim apponitur pro actione vel lo
co actionis deficientis ut cum
minor petitur restitutionem
in integrum ut hic in principio.
Aliquando ad consequendum
actionem ut [illegible] qui minor
ac [illegible] Aliquando est
cum ille qui manifeste
solvit usuras petit se
absolvi a iuramento de
iureiurando debitores. Similiter
et officium mercenarium seu
non principale dividitur multi
pliciter ratione multos effectus ad
quos se extendit [illegible]
[illegible] hic tractatur est duplex
quoddam ordinarium ut
in actionibus non arbitra
riis. Quoddam auxiliarium
vel intercedens est in actionibus
arbitrariis et spectat ad
iudicem quo ad omnia
[illegible] Et ideo dicitur
[illegible] officium dicitur
[illegible] [illegible] peti
[illegible] pendente vel petitur
[illegible] cum
ut cum petitur advocatus
et ex petitione ipse [illegible]
[illegible] non consequitur aliquid
[illegible] vel [illegible] petu

rone litis nondum contestate
sit ponende ante ingressum
litis et an motam litem
desinit actionem conponere
de ut in c. de rogationibus que
fuit de quibus de iura
tamen C. cum ca. et ptes
motum litem compentis
et desinit actionem compete
de ut in c. de probationibus in
quibus conbat officium
iudicis. s. de fide instrumentum
sol. quia ex officio permittit
testem vacillatum. s. de
testi. ex. ptea. ubi de
hoc. Et post contestatam des-
init litis firmande et
hoc multipliciter. quedam
enim sunt que veniunt ex
natura actionis ut inde
ex bone fidei veniunt
fructus et interesse ad q.
iudex condempnat ex of-
ficio. ff. de usu. s. de exce.
c. cum venissem in glo. t.
tia. Quedam veniunt g.
natum actionis ut in arbi-
trariis ubi in actione ex
in actione metus causa
et in similibus. Quedam
ex natura iudicii ut in-
stancie ut in expensis de
quibus s. de dolo et contu.
post finem vel desinit
rei iudicate execucione
facit. s. de re iudi. de
cetero.
Quedam ad hoc plenius

de exemplis iterum officium
iudicis pro alite implora-
ti quem non prelibato. de p.
ut quod premissum pone
alia ut cum imploratur
officium iudicis pro ali-
mentis prestandis liberis
ut s. qui dixit in mat.
mon. c. cum haberet vel
revocandis ingratis in
fine ter. Et desinunt non
sunt c. cum et s. de dona.
c. si vero ut fuerit ul-
tima voluntas s. de
testamentis. Tua vel ut tu-
tores suspecti remone-
antur vel prelati suspec-
ti de dilapidatione s.
de acc. c. sicut et plura
alia exempla ponit hic
primo de his. s. de in-
tegris. Hec multa
exempla in prima glo. et
fuit ex nota per omnia
di. s. et si. Et unde
ex in actionibus bone
fidei officium iudicis tan-
tum valet quantum stipula-
tio in contractibus stricti
iuris. ff. de positi. l. bo-
na fides. Facit enim iudex
quod sibi videtur equo bo-
no et equo in scilicet lo-
cati. Et penultimam pone
eciam exemplum cum petit pro-
videri de advocato vel
de loco tuto de in... ea-
rio et pone exempla

d. 2º s. de
in re ...
...

que ponit glo. si n sit
ibi. Item est argu
Glo. ponit que quida
con quibus implorat
iudicis officium. et primo
not quod officium iudicis
clarificium in fine est
tuus. post glose dice
bat. omnes tantu va
le iudicis officium in hoc
fidei contractibus quan
supplacionem in contractibus
stricti iuris ff. de posi
ti. l. licuas quod ubi dicit
at lex contractus inde
fit quod ex bono et eq
sibi providet instituta
fidelitata si vellio et
de hoc xv. viij. dis. primo
qui.
Item glo. nota quod index
pt in rogare quoniam
ipsum equitatis movet
et pagunt est in causa
ad usum et qualiter in
omnibus que contingunt
post litem contes. Et isto
volt inferre glo. quod
omnia que contingunt post
lite contes. petitur officio
iudicis sed illa que con
tingunt ante lite contesta
tam petit in libello
et nisi petitur iudex
super illud non pronuncia
bit.
Adverte ergo post licet quibus

competit. Et habet quod dividitur
in duas. primo namque quod
quibus competit sed implo
rare. Secundo quibus competit
sed prestare. ad primum
quod inde ut in glo.
sed in si in v. si hoc est
licuit quod pt implorari
per minorem. Item per maiorem
de quo est in glo. ij. ult.
medium. primo tamen si. l.
et inde inter. ad alia
per quas sed iudicabit prestare
n possit unde glo. ij.
in b et hoc officium compe
tit ordinale. denarium
ordinario competit priusquam
ei committatur quod dicit
ut in glo. Et quia non
quod tempore ut in pt cum
de iudicis. dicit intell
ordinarii nomine con
iudicis intelligitur de ordi
nario ad quod inducit
ff. rem. ff. de in salis deb
cognit. l. arbitro inc.
ta glo. in verbo a media
abus. et hoc eo ritu quo
loquitur de officio nobili
sed pulli sed ritu officii
mercenarii non differunt
delegat et ordinarii et
aliquo attingendo quod quibus
aliquando est quibus
competit merum imperium
quibus mixtum et quibus
mixto quando accipit

ad. | ad.

x reddent | dele. antedent | nisi principaliter

z. | q. a

ppe diffinite aucto et
mixto quia in omnibus huius
causis versatur iudicis offi
cium ff. quod dic quod aut
quis de iure civili aut
de canone. Si de civili
aliquis iudex est talis
qui habet universitate causas
et iurisdictionem. Aliquis non habet
universitatem sed aliquas causas
particulares. Primo casu a
liquis potest universitati seu
territorio quod constituit
provincia et talis dicitur habere
merum imperium et per quod
mixtum et iurisdictionem ff. de
officio presidis l. praesidis
quia ante universitatem. Aliquis
ia universitatis seu territori
um non constituit provinciam
quia sed aliquem inferiorem et
alii constituunt civitatem
alii locum minorem ut cas
tra vel villas. Si civi
tatem dic quod iudex q.
tali potest non habet meri
um ante ex de defen
soribus civitatis l. i. modo iuris
dictio. Fallit in civitatibus
aliquibus ytalie quibus
concessum fuit merum
imperium a principe per
pactum constantie inter
quas est civitas pad
ue. Fallit etiam in urbe
Roma l. i. ff. cum urbis
ff. de off. prefecti urbis.
Fallit etiam si dicitur est
de iure speciali per consue
tudinem vel prescriptionem
ut ff. ubi per glo. de eo
quod certo loco l. cum convigat.
Si autem quis de loco
inferiori ut castro vel
villa. Aut tali loco
subest alteri ut civitati
et nulla habet iurisdictionem
l. de episcopis et clericis
l. nulli ubi quod sit iniuste
per dictum in c. cum ab
ecclesiarum l. ii. l. i. quod citra
episcopum nullus habet iurisdictionem
ut plebanus in plebania
tua ut alibi dicitur quod
aut talis locus non sub
est alteri et tunc die
de rectore eius idem quod
de rectore civitatis per hoc
l. de ingratis universi
tatibus in rubrica i. l. una
quod si also in con. c. de
iurisdictione omnium iudicum habet
potestas rector parem iu
risdictionem sicut rector civitatis
sed non minorem sicut nec
ille. Si autem universitas
cui ille preest non est in
territorio talis rector non
dicitur habere merum imperium
ut sunt iudices Cancel
larii de quibus in c. per
ff. de iniuste rupto quod
brevitate fecit ad ei. Quod vero

2º casu p(ri)n(cipa)li

casu p(ri)n(cipa)li q(uando) aliq(ui)s
post no(n) vi(n)d(ica)t s(ed) p(ar)ti
cularit(er) aliquib(us) caus(is)
tm no(n) d(icitu)r h(abe)re me
ru(m) (et) mi(xtu)m imp(eriu)m
q(uia) n(on) delegat(ur)
q(uod) dixi i(n) dicto c. q(uam)
sede(m) de mixto aut

d(e) i(n)mixto

imp(er)io d(e) p(ro)cura(tori)a i(d)
de mero p(ro)llio (con)
silio (com)petit mixtu(m)
q(ui)b(us) (com)petit meru(m)
in Auctentica de defen
sorib(us) ciuitatu(m) §. si (et)
(con)cedit(ur) p(re)dicta p(ro)p(ter)
i(n) mero (et) mixto imo
r(ati)o(n)e iuri(s)d(ictionis) de q(u)o dic(itur)

d(e) iure cau(sarum)

tur i(n) c. (quam)q(uam) sede(m) Ci
vil(is) q(uando) de iure ca
nonico d(icitu)r cu(m) loquit(ur)
de ordinario et a(n) q(uod)
i(n)f(er)ior a iure qui ut
E(pisco)p(u)s et h(abe)t meru(m)
et mixtu(m) .C. e ti. l.
ibi libera p(otes)tate(m) Aut
de iure sp(eci)ali q(uod) i(n)f(er)ior
et tu(n)c i(n)dicat(ur) p(er)ut
p(re)suppo(s)it(um) vel p(er)ut est
(con)suetudo utru(m) h(abe)at
meru(m) Imp(eriu)m et q(uo)n(iam)
tu(m) An de dolo (et)
dic(itu)r attende forma(m)
delegat(i)o(n)is (con)gnita cau
s(a) eius m(od)o .ff. de ipsis
Cap(itulis) An(teced)ens de i(n)f(erio)r(e) h(oc)
no(n) s(u)ppta p(er)ut est sp(eci)ale
de iure cau(sarum) distingue

d(e) i(n)ter(dicto) p(er)ut
e(st) sp(eci)al(e) dis(tinguo)

p(er)ut dixi de mero et mix
to Imp(er)io de iure ciuili
dic(itu)r q(uod) aliqua i(n)f(er)ior co
(m)petit ca(usa) maior ut i(n)
ca(usa) libera(li) que tractat(ur)
magis q(uam) alia de maior
ut ff. de (com)muni q(uo)q(ue) q(ui)a
no(n) p(otes)t satisfac(er)e s(olu)it
i(n) corp(or)e .C. Ancona
C. de s(er)uis fugitiuis (et)
no(tatu)r .ff. de dolo fur(is)
Alia magna s(ed) p(ro)cura
ria ultra s(ex)tertios au
reos i(n) autentica de de
fensorib(us) ciuitatu(m) §
indire et ille ca(usa) no(n)
(com)petit iure i(n)grat(i)
(com)petit iudica(tio) co
(m)mu(n)is (con)petit i(n)grat(u)m
ip(s)o q(uod) h(abe)t i(n)grat(u)m
no(n) e(ni)m (com)petit mino
rib(us) magistratib(us) ut cu(m)
tu(m) vel i(n)f(er)ior(es) loco(rum)
Alia est i(n)f(er)ior ma(ior) (et) sup(er)
C(entu)m p(re)dictu(m) s(ex)tertio(rum)
aureo(rum) Alia minima ut
i(n) ca(usis) exiguis .C. de
sen(tentia) p(ro)ferenda autentica
lit(is) breui modo (et) utroq(ue)
casu s(imi)lia delegan(tur) dic
ta l. Imp(er)iu(m) Q(uo)n(iam) ma (com)pe
tit iure i(n)gratu(m) .i. cu(m)
i(n)gratu(m) (et) ip(s)o q(uod) g(lo)
h(abe)t i(n)gratu(m) (et) i(n)mu(n)
i(n)dicandi p(otes)tate(m) (et)
h(uius)mo(d)i surgit s(ed) illa
q(ue) de iure ciuili delega(ta)
possit ea sola q(ue) (com)petit

iure ingratus. Alia vero
non dicta l. Imperium in fi.
et l. i. in prin. ff. de off.
eius cui mandata est iur. et
hec adde ad nota in
c. ex sedem et per hec
concludit quod cuilibet iudici
competit inspectio sui
officii in hiis scilicet in quibus
habet potestatem ut dixi
in diffinitione ad hoc r. facit
ea que li. vij.

¶ Quero quarto prin. in
quibus casibus competetur
et competit iudicis officium
Respondeo [illegible] predictis in
sua [illegible] prin. li. in co
muni positis ad utrumque
dictum c.

¶ Quero quarto prin. et vel
[illegible] quo eo circa officium
iudicis quod [illegible] pre
cedentis conventis primo quo
an parte non petente pos
sit iudex impedire de
hoc dixi s. de postu
latione bene et plene
notatur per bar. ff. de
damno infecto l. iij.
hoc autem textus tamen
hic videtur velle quod non
ibi per actione ponitur
et ibi postulavit ut
patet ex dictis in sua glosa
prin. li. Alii iudex nullo
petente suum officium exer
cere requirendo etc. dic ut in
dictis locis.

¶ Quero quod aliquando ad petitionem
partis iudex exercet suum
officium ut hic in c. aliquando
nullo petente iudex
exercet suum officium ut in
requirendo. i. decanum qualiter
et quo.

¶ Quero an parte invita
possit solo [illegible]
iudex in dictis locis et
ubi notatur. Quero
an sit porrigendus libel
lus in questione cum prin. im
ploratur ut hic in prin.

¶ Ubi quero qualiter
concludetur in libello. Dic
quod debet concludi iudicis
aut cum agitur concludi petita
et cum partem [illegible] de libel
obla. c. i. et iij. ff. de
edendo l. ij. Et est ratio
quia nulla obligatio
[illegible] competit contra partem.
Ex hoc infertur quod cum
competit officium iudicis
per supplicationem [illegible]
cialem factam parti non
constituitur reus in mora l.
Cum postulassent in prin.
ff. de damno infecto
quod non liceat [illegible] petere
actione ubi notatur quod
est implorare misericordiam
per hoc verbum postulatum
[illegible] iudex aliquando

pt denegare p gl. C.
de off. dele. Consuluit
ff de iudi. l. inter q
q quem tamen sit in
iuria si non puenir
ff de aqua cottidiana
et esti. l. i. § permittit
Sicut cum postulatus
petit se admitti qd
notat glo. C. de postu
permittit. Erit autem
sui [illegible] forma libel
li qua dicet Domine
iudex imploro offi
cium super tali confes
sione in qua sum de
ceptus uel quam me sub
icere [illegible] C. de [illegible]
Sane et quod ibi no
ut quod predicatur [illegible]
de procedenda talis [illegible] de
[illegible] C. in uni
[illegible] sicut de
ceptus

Queritur an libellus sit co
testanda hoc quod soluit
in [illegible] et [illegible] ut C. dixi
[illegible] de aucto. Si
omnes

Queritur an litis contestata pre
uet actionem sicut in a
liis actionibus [illegible] in
pl et ultra medium [illegible]
[illegible] quod non [illegible]
quod nota in Clemen. v
nica de [illegible]
[illegible] arguitur ad id
quod C. dixi in summa quomodo

principali in suo medio. hoc
officium iudicis non sit datum
Queritur quo procedere ultius
in ea [illegible] si principaliter implo
ratur cum secul' litis contes
omnia debet fieri ordinarie
quando causa ordinaria
cum libellus contesta. Ex. de sepe.
de [illegible] Si autem non
principaliter tunc procedi de
plano ut dixi petitur ad
[illegible] et sic [illegible]
quod dixi [illegible] in c. [illegible]

Queritur an narratio pos
sit in litis cum predicta
officio iudicis [illegible] in l.
cas ff. Si finitis vendi
cat que est in [illegible] quod
non et est ad hoc singul.
pt ee [illegible] motiv quod
hoc pendet a iudice et
non in affectione partis sed
quia [illegible] mandatum
in lite [illegible] quod [illegible] explicat
[illegible] Bar. et plures alios
multis rationibus quod dic
ut ibi notatur et plura
alia prosequitur ut in [illegible]
Host. et in Spec. [illegible] sed [illegible]
libri ita ordinate et me
[illegible]

Nota forma poit queda
[illegible] in quibus imploratur
officium iudicis et [illegible] quod in
[illegible] pt supple quod offi
ca que omisit [illegible]
ab advocatis [illegible] item integal

quoniam sicut videtur equum est
quod locum in omnibus que
contingunt post litem contestatam
quia contingentia ante litem
contestatam, ~~quia~~ principaliter de
bet peti in libello // De
inde querit cui competit
hoc officium videtur quod
competit maiori et minori
Glo. ij primo opponit
tractatum et reddit rationem
2o ponit contrarium et ponit
opinionem et solvit. Tertio solu-
tioni obiciat. Obiectioni
tamen respondet / Item ar-
guat contrarium, remittit
lit et solvit. Primo re
det pro textu quod prima
utrum officium iudicis com
petat ecclesie dolet quia
dicitur detur maiori / Ultima
an sit ratio vel pro so-
lutione actio

Quero cum glo. que tex-
tus dicit officium iudicis pro
actione proponi. Quod quo-
niam dat nisi cum
alia actio deficit / Ad
quia minoribus competit au-
xilio non debet tenere eo
ordinarium / Quod in neces-
saria est litis contestatio
quod postulatur iudicis
officium / Glo. videtur quod
sic. tamen secundum officium iudi
cis non competat post litem
contestatam

Quod tamen et videtur quod non
sit necessaria litis contestatio in
officio iudicis respectu pro
actione ut in restitutione
in integrum. Quod cum lex
quod ea restitutio debet
expediri causa cognita et
partibus adversariis ut
si partibus absentibus fi-
at de minoribus l. in causa
ff. causa cognita quod cum
absunt vel altera pars
abest contradicat tunc sit
litis contestatio [illegible] procedi
Ita hoc ponit opinio-
nem, solvit et vult
quod tamen absentem non
potest procedi lite non contestata
quia ad diffiniendam
causam restitutionis / Sed procedi
alio modo scilicet per missionem
in possessionem causa rei
servande

Quod tamen hac solutionem op-
ponitur C. ut se abstinere
[illegible] te abstineat l. j et
de autem ut specialia
[illegible] largi [illegible] ad [illegible] coll
ix / ubi [illegible] quod cum minor
petit se restitui contra
additionem hereditatis, resti-
tuit lite non contestata / Glo.
solvit distinguendo aut
restitutio postulatur contra
aliquam personam et tunc
procedit [illegible] solutio

et iste textus. Aut con
factum appellationi ut in capitulo
dicto ante te. Et tunc
non est necessaria litis contestatio
Ratio quia non est rerum
quo fiat. Item glo.
dicit quod accusatio super causa ca-
nonica sit proponenda
Contra quod videtur opponit
in de iudic. dilecti. ubi
patet quod accusatio super ca-
nonica non est necessario
proponenda. Solutio breviter
proponi potest id est
ex necessitate quando. Et no-
tandum glo. ut officium iu-
dicis implorari potest.
id est loco accusatoris de
facto de iure quando
et non sic quod competat
ut in iudicio proponere
formam accusationis. Item
glo. quod incidit de lege ut
dixi et patet.
Glo. vult primo compo-
nit breviter. Item collat
quod actum collitur super
exceptionibus. Et opponit
super contrarium et illud
remittit. Item aliud
contrarium super et remit-
tit pro brevitate quod ponit
et quod dicit. Glo. colligit
articulum quod super excep-
tionibus propositis ante
litis contestationem non sit ne-
cessaria litis contestatio.
Contra quod videtur opponi-

et contra super dictum in ca-
pitulo de officio dele. Ce-
terum ubi est cum mandat
postulat officium iudicis
ut in exceptionibus sit
litis contestatio. Solutio ad
glo. quod ibi fieri expresse
mandavit super de necessitate
fieri non ut ibi notatur.
Item opponit glo. ad
idem ibi de app. significa-
vit ubi dicit ingressum litis
iudex inde erit super
principali de hoc ibi in
contrarium glo. Solutio
dicitur quod loquitur de ordi-
nario. Item de delegato
quod ibi loquitur de alio
officio iudicis quod petitur
in addita famose memorie
vel alterius quod ubi per
memoriam.

Rubrica de maioritate et obedientia

A rege mistros et
iudicans, quod alii sunt
maiores aliis. Ad instar
humani corporis quod constat
ex diversis membris ap-
parentibus conservata et corporis
quod diversis membris
apparentibus depingitur
et virtutum confirmatur. Item diversa
species. Item diversa
videndum est quod maioribus
obedire tenentur minores
et ad maiores faciunt plu-
rima et cetera et nota
et rependum solu-

prima c. Cum ecclesiam
¶ Habetur ma. pri. xxi
et xxii. di. Item xcii
et xcvi. et xcviii. q. iii
de maioritate romane sedis
xx. q. iiii. s. de la(ude) de pe-
na in obedientis prelato
xi. q. iii. Sed aut de obe
dientia vasalli ad dominum
habetur xxii. q. v. de
forma de obedientia impo-
sita ad vitium xxxiii. q.
v. ss. sermo vestro ad fi.

Cum ecclesiam

Cotidie nobis ferma (?) est super hiis
sumari prius ordinatus
ceteris paribus pociori
preferri et maior est honoribus
¶ Casus in texto. Et episcopus
anglicorum qui sunt consecra-
ti diversis sunt electi secu-
laris quorum cum dubitaretur
in honore preeminentia
vel dissidio et dicitur
in honoribus quod est
prius ordinatus in tali
consilio sit maior
¶ Nota quod ut quod prius or-
dinatus prehonorandus est
in loco in recepcione precede-
re in subscriptionibus et in sigil-
lando et similibus et hoc in
locum in equalibus or-
dine ut et dignitate et
ideo inter episcopos episcopus prior
ordinatus ceteris maior
et honore vero ceteris inter
presbyteros et de aliis alios
maior est predictis est per
sedem viii. q. i. licet
¶ Item non excessor dicto per
superiora ordine pariliter
tunc prior tempore potior est
iure
¶ Oppo. et videtur quod non
sit preferendus prius ordina-
tus sed potius ille qui or-
dinatus est a maiore in
e ptuas. Sed solo in hoc
casu standum est contrario
ut in glo. ferma de elec.
s. de electione licet qui le-
gis
¶ Item oppo. viii. q. i. lic-
et i. e. constatus. Sed
superiora pariliter ordi-
natio prior sit et
dispartatus preferri consti-
tus in ordine maiori et
si sit postea ordinatus
et idem in episcopo etiam
dignitatibus quod in ordi-
nibus
¶ Item oppo. ad idem et
vi. q. prodigus dicit alte-
ri quod successor in honoribus
defendi et locum tenendi
et officio e. ar. de consti.
Cum omnes et de conse.
Cum olim. Sed tempore
precedit de iure quod non
contrarium habet locum si non
est consuetudo vel cum

quitur dignitas et qui ordina
tus prius sit preferendus
vel qualiter quis sit
preferendus, dicendum aut sub
est aqua consuetudo vel alias
et ista attendatur aut
non subest et tunc ceteris
paribus prefertur prius
ordinatus aliis aut pre
fertur vel ordinatus a ma
iore vel maioris dignitatis
vel ordinis
Quid mirum si cum vacabit
aliqua dignitas prius
ordinatus potest eam li
cite petere et videtur
quod non, propter ambitionem que
in eo noceret, supra q. i
sicut. Et hoc supra primo
dici potest quod non est
ambitio cognita licet fit
iuris auctoritate, supra de
elec. Cum in iure. Secundo
dictum primo dici potest quod
licet debeat preferri
ipse tamen petere non potest ad
evitandam ambitionem et
hoc maxime procedit cum
talis est dignitas cui
providetur per electionem ut
in dicto c. Cum in iure
et viii q. i. In scripturis.
Quid si consuetudo sit diversi
tatis contraria in tali
bus. Quero quid sit de
consuetudine, quod maiori mi
nor preferatur maiori di
co quod non valet talis

consuetudo, et ideo dicit hostiensis
vel si consuetudo haberet quod digni
ores debet precedere preferri
illa esset valida et ipsi
tenentur, nisi hoc esset ratione
administrationis officii vel
dignitatis ad hoc requirendi
ad hoc, et ideo bene
cessit quod presbyter precedat
dat archipresbyterum de hoc
non de off. archid. ut
unum. Quid mirum prius or
dinatus est preferendus in vo
ce electoribus dicendum quod sic.
Quid mirum iste primitus
det electionem de aliquo
statim, que de primitiva
pro vinea. C. de elec. In
genesi. Videtur primo quod
sic. Unde est tamen quod si
habeat consensum aliorum ad
hoc faciendum, patet supra de e
lectione. Cum inter apostolos, ubi de
hoc. Quid quando vocabit
capitulum, mirum hoc facere
potest prius ordinatus di
cendum sic. Primo quod maior
in dignitate sit, si ibi non
est aliquis maior in dignitate
tunc maiori in ordine, si vero
non sit omnis pars ordi
tunc prius ordinatus, qui vo
cabit, nisi aliud habeat
consuetudo. Quid si advo
cationem talis convenit ve
nire nolunt talis primo

q(uod) iste fuit ordinatus vel
latum in persona habet rogare
deus sed vocatos eius hoc
operatur q(uod) presentes procedere
cedere non obstante absen
tia aliorum vocatorum sed
quid si non vult convoca
re capitulum Respondeo immo
quod ad hoc cogi potest per
advocatum vel ordinarium
vel prelatum ad istam
tam || Ro huius contrarium deter
minat una q(uestio)nem facti
qua obmitto
Glo ii ponit Brochar
dum de potiori tempore pro quo
allegat septem iura et
alia septem in contrarium
et solvit ut glo. q(uod)
qui potior est tempore po
tior est iure et de ma
gis glo. d(omi)n(u)m ut infra
eodem potior li. vi^o robi no
tatur eos spalensis hos
tiensis
Glo ult(ima) dum ponit exposit
tam et ondit quod im
portat ista verba q(uod) cor
di attente et tenete ult
expositionem que consonat
tex(tum) potest et c.

Summa
Romanus
contra

Si quis

(de) resti
Epi(scopus) expositae et primo
ponit dictum suum cuius
duplicem p(er) vacationem ibi in
tit.

Casus in tunc est sola
tu fuit q(uod) aliqui male
consuevit decreta episcopi
primo tamen filii inobe
dientes mandata illa cura
rent (dominus) et mandat
statuit Episcopus
Nota q(uod) non obedire ca
nonibus est mortale peccatum
xviii dist. c. i et c. ii H
Ro(spondeo) et hoc est verum
in preceptoribus
Item non Episcopum posse
facere decretum i. constitu
tionem sine mandato suo
primo. Et hoc verum in
sua diocesi tamen et tamen
huius que pertinet ad
sua in persona sed in aliis
non nisi de consensu il
lorum quos interest et
tangit aliqualiter prima
glo
Item nota q(uod) non obedientes
principi morte moriatur i. condemnetur
et hoc intelligitur maxime
de principe spirituali. v
ita/cum omnes obedire
tenentur in spiritualibus et
temporalibus omnes subdi
ti Imperatori sibi tenentur
obedire et tangit glo
penult.
Item nota abbas hic
q(uod) ubicumque in iure ca
nonico invenitur condempnatus
ad mortem ibi exponi

H Pr(o) ca. si quis (...) iure sine decretalibus
temerator extiterit et Romanus ecclesie tua
prevaricatione consentiat perpetuo anathemate
et in impiis deputetur

et decreto i. ipsa glo
et dat glo. sic
decreta q(uod) sit
etiam sua lege

est i. ad excommunicationem et ita
exponit textum. Item
si sunt lese personem. illem

Ex ipso contrarium quia
mandatum episcopi vel prelati
presumitur esse iustum cum
non est obediendum xi q.
iii Iulianus et c. de
his or. ad audientiam. Solu-
tio textus intelligitur de pre-
cepto iusto qui de hoc
constat vel de iniusto
quod est dubium de eius
iustitia. Si autem cer-
tum est quod est iniustum tunc
standum est contrario
ut in glo. vult

Item ex ipso contrario si libere
quod dicit anathematis se
et videtur quod non sit opus
quod excommunicet qui ipso
iure est excommunicatus xi q.
i. Si quis omnem xvi
q. iii Si quis dog-
mati et xxxix di. Pro-
tectionem in quibus sepe dicitur
quod talis sit excommunicatus. Solu-
tio hoc verum sit i. ex-
parte dicitur i. patet et sic
concordat cum hac decre-
tali ex glo. iii infra e.
patet quod clerici qui ab
imperatore recipiunt tempora-
lia tenentur imperatori o-
bedire et sic patet quod a-
lii sunt exempti ab
imperatore. Unde quero

quid eius exponit ab im-
peratore cum hii semel ille
essent subiecti videtur
tamen quod ipsa de consensu
imperatoris sunt xi q. i
c. [illegible] et s. de immunitate eccle-
siarum c. [illegible] Tanc. dicit quod de
iure divino sunt exempti
xcvi di. Si imperator
et ideo dicunt summo et
Host. quod ex quo clerici
sunt res spirituales cum
corpus et animam in sorte
domini transtulerunt et sunt
eius sors xii q. i Cum
porcio ideo constitutionibus
laicorum ligari non debent
x di. Imperium. Ex hac
patet secundum summum quod ista
causa sine consensu imperatoris
per suos constitutionibus potuit
et clericos eximere et
per hoc glo. sunt ex parte
te quam prima arguit
et exponit. Glo. penultima
arguit et solvit

Glo. penultima arguit
[illegible] tenet ob-
dic [illegible] iudicii [illegible]
[illegible] quod [illegible]
libus ratione petit ut in c.
novit de iudiciis [illegible]
c. [illegible] qui filii sunt
legitimi

Glo. vult arguit et dupliciter
solvit [illegible]

Glo. finalis arguit [illegible]

ecclia pt pnuc talit
s morte no obedites z
trudit glo. qr no s ondit
qualit secularis pt q
tecs pcede vel dlit
i. morte spectua moia

Legebat in iure

Erit no simia . sic
pt simari . clicus tares
admistraoe no te epo
ad iurantu obedie vel ad
siad scriptura sup ea
dimo est [illegible] quod
Casus i tmo . ff . quid
electus fuit i plata ali
cuius ecce et osfirmatus
si quid bonus ffr actius
nomie tuc absens et
hoc pcipiens venit statu
volens illi plato face
obedia forte sm osue
tudi loci mamatem
si ite platus volunt ipm
strige ad matu z ad sc
tura sup obedia sua
cuda z siadd quod
tiste actius fecit . Cure
ipa hoc audiuis scribit
epo audicto qr iuria
fuit sua clico incorato
qua ille no debuit
obligari scripto tamisso
te obedia sua obtulit
plato suo ut referts
Nota qr sponte obedies
pscriptura obligari non
debet sm alii
Item nota qr quis non
debet onerari sup solmo
Item nota qr platus vel
alius ingratus facit sub
dito suo iniuria cum
cogit eum ad illud ad
quod alias no tenetur
Eo hoc patz qr ingratus
pt iniuria facere z tenet
iniurias ff . de iniurijs . l .
ne ingratibus
Oppo de c . Cum in
ecclijs . i . e . ubi apellat
clicia ad obedia simon
platis z sup hoc qui
dit ab eius mamctu
Soluco ibi loquitur de
suspectis z qui pmo c
rant rebelles hic de
no suspectis
Item oppo adid de
c . Cum desideres . i . de
sen excom . Soluco ibi
loquitur de cogito q
per quedam iurare debz
stare madatis eccie
sz hic de eo qui volu
tarie se obtulit obedire
Item oppo . i . de vbo
sig . Cum clici . Solo
illud est spale rone
osuetudie que dz ab a
ni sm doff z h vz
sm host quo adhoc
ut iurare teneatur
qui alias adhoc no tenebatur

s. qua ad hoc ut non

invent ~~doceret~~ qui alias tene

bat iurare ut s. li spi

tes coram quas ibo va

let concedo, tamquam

con iura . e . de elec

Significasti et facit

e . de concessione . Eam

inter

Quanero quis quenerit

ingratus de iniuria quam

facit pendente ingra

titudine . oppon . aut ingra

tus est specialis et tunc

restat non quenitur

pendente ingratitudine . s. s. fini

to officio suo . ut in de

ta s. nec ingratitudinis

et hoc vult ad spe . ad

cautionem de reddendo

post finitum officium . ff . de

iudic . l . post fragum et

hoc etiam prout ingra

tibus superioribus qui quot

menu et invoca . Impugn

s. inimicar ingratus quod

nit etiam pendente offi

cio ut ibi aut ingratus est

perpetuus et tunc statim

quenitur post s. s. quod sine

delicta maneat impu

nita . s. c. dampni

passi perpetuo ind. sum

amitteret per mortem

eius ingratus cum ea

cognoverit . c . Si reus

vel accusator . e . et ij

s. videtur tenere hostiensis

quod hoc casu, prout sit

licencia a principe obti

nenda ut gubernat s. dic

quod non quod facit de isto

spol . Coqueude et gl

ql . Si clerici ubi epis

quenitur a suo clero

Opppo cum fima glo . q

tenet contra dicta gl

iij dis . eps . et de pres

iurando inter nullus epis c

lucis s. m glo . q illud

decernat

Glo . i s. s. contra et sol .

ut c . ult . glo . aut con

suplina reservanda et

dat simile et ad hoc

allegat iura et c .

Omnes principes

In suprascripta c . habetur Cle

mens papa et iste fuit

discipulus petri et sic post

similis , ab omnibus obe

diendo est epis

Casus in tunc et s. hostiensis

dicit fuit coram Cleme

nte papa quod quidam principes

nolebat obedire pre

sulis quod ideo scribit eos

dicens quod b . petrus omnes

principes terre et hominem

precepit b . pe . obe

Nota pro princibus ingra

defendendis sicut beatus

Clemens hic defendit

mandatum beati petri sui

preceptoris sui a domino iiij . c .

bonum beatissimum

Marginalia:

q°

/ ad te . ru

s. pedete mu

ostrin . ls

quem . s. /

Nota q omes principes se cu lares subsunt epis et de hoc in glo. dat gear. j. e Solite z pecy di duo sunt quippe im pator

Ipso et videt q hoc decre^tm lis debuit ee p^a in iij^o lo rome compilat in clemet Solicias si intelli^r de clemete iiiio tuc cessat cotrariu Ipso cu intellige no pt quia ille no cat ca nonice institutu et id o^z ut intelli^r de primo scilz de discipulo bti petri et ut dixi et quibus rome civitatis debet alias decre^tales prede in hoc no est nota

Glo unica infert quit inpotum de duobz et sol uit et de ma^a glo dic. j. de sepul. Cum quis i^a ali vo^a zc quit glo. quid si rex hct plures epos coram quo testa bit suas causas vel cui dabit decimas Sol vit glo. q sub illo cu ius sit pdia. ul ecc^a da bit decimas ubi audit divina officia

Illud sic pt Illud simmali imobe dino canoibz nota infamie meruit

ubi hz lare p^r^ula^a sz decias dabit illi epo cui

Casus in textu relatus fuit ipse quod hyldericus epus se ipse^s tm cuiusdam castros et bonos tpalium eccie herbipolen ad illam eccam ipa aucte se transtulisset denuare ipa habit. e herbipolen considerando q spualia sunt tpalibz digniora zc

Nota q obedia est inter ceteras comendabilis z hec nulli inuti z hoc viij qui no intendit principaliter comodo tpali ut hic et viij q. j. Audivimus

Nota q spualia sunt digniora et forciora tpa libz de translac plati c. ij et licet glo intel ligat quod ad quid tn diu simpliciter puto digniora tpalibz quamvis sine spualibus diu esse no possit facit. i. q. j. Si quis et di. de offi^o or. Iniu ceta et ideo ex hoc sequit q spualia sunt tpalibz preponenda i. q. j. papa

Nota q obedia melior est q victime et ista sunt verba samuel z saul primi regum xv z viij q. j. Audivimus ubi ponit^r ro quia p obediam quis victimat et offert se ipsum sz p victimas offert aliud a se. Ex hoc sequi^r

q melius est obedire q
hostia sacrificare
Nota quod proprietas
non est facienda inpietas
et tangit glossa multa
facit, s. ne clerici uel
monachi non magno
Nota quod ubi notorie q
inobediens canonicus est
infamis fiat, di. de
elec. ex duodecim ii. et a. pri.
uii. et hoc quod contra
de. c. Si quod. Et hoc
est signum quod inobe-
dientiam quod peccat mor-
taliter Hoc quia nemo
debet excommunicari nisi pro
mortali ... q. ii. nemo
et hoc quod hic dicitur
potest intelligi de infamia
canonis de qua not.
s. de testi. testium
Nota quod constitucio cante
dum canete apte et hic
loquitur de illis constitu-
tionibus que dicunt que
liberi debent manere in
sua uocacione et maxime
de illis que prohibent
Ex. dimittere capitulum
sine licentia ... c. de
feriis ... nisi ... placet
per totam glo. sub pla
ne ...

Solite | Imperii
sine te
falio

... post sacerdotio
... potestati ...
... Et dicitur in septe
... in prima ponitur ad
uideo Imperator ...
... ponitur
... que pro
Imperatore facere uidebatur
... ponitur auctoritatis Secunda
sacerdotium fore preferendum
... hoc idem auctoritate
legum quinto ponit casum
facti Ecce hanc mayor
... facto super-
uno ... relinquit
Imperatorem sua iudicia
2a ibi uii. 3a ibi ponitur
... 4a ibi ... 5a
ibi hoc autem Sexta ibi
Nota autem septima ibi ...
autem
Casus in ... ponitur
in sua glo.
Nota quod ...
Imperator dicatur illustris
tamen aliquis ... quod
... in dignitate ... tamen
... Imperatorem
... in dignitate ...
omnes dignitates ...
de hoc in ... de
... omnium ... post
...
Nota quod ... ...
fit ... ad alemanos
di. de elec. uenerabilem Tamen

adhuc Constantinopolitanus imperator vocatur imperator Romanorum, ut ibi notatur.

Ex quo nota quod potest aliquis decipere alium sub nomine alicuius dignitatis in qua eum non appellat, ut in Clementina De summa trinitate, de fide catholica.

Nota quod plus est dictum in causam et occasionem, dicitur enim causa que necessario infert suum causatum, sed occasio que non infert necessario, et ideo dicitur pro ubi de occasione querit quando vult recedere ab amicis, tamen non omnis occasio recedendi ab amicis necessario infert recessum ab eis. Item differt una ab alio quia causa consistit in iure et est rationalis, sed occasio in facto est irrationalis, et de ipsis constitutum. In Ieronimo libro VI.

Nota quod potestas seu iustitia instituta est ad vindictam malefactorum, de homicidio postulasti, et iura dicta facte sunt.

Nota in generali dispositione contenta sunt specialia quedam, et eam tenet loqui et verba locutoris.

Item nota quod prelatus intelligitur attendens et non

verbis sufficientibus, de verborum significatione intelligentia.

Nota quod potest spiritualis constitutione expresse licet se subicere illi cui quoad nos non subest, et ideo spiritualis appellat se sub iure summi sacerdotis ubi ei in sepulchro et submittit se purgationi, prout notatur in Ieronimo libro.

Nota quod clerici subsunt regi in temporalibus, puta cum ab eo recipiunt temporalia vel quod simile, et tunc est illi iurare debent, sed cum nichil ab eo recipiunt, tunc regi iurare non coguntur, de iureiurando nimis.

Nota quod sicut decet respondeat episcopus qui illi de eo aderunt ut ita respondeant sicut de verbis ipsis dictum.

Item nota quod sub potestate non est reddere sacerdotis et idem notatur supra.

Item nota quod verba non valent, quod indiffinita locutio universali est, vel canonice est possibilis de electione libro VI.

Nota quod ubi lex non distinguit, ibi et nos distinguere

non debemus fugit glo
arripendit
Quero circa hoc utrum
subesse summo Romano pon
tifici sit de necessitate sa
lutis omnium quod videtur dicere
extravagans Bonifacii
viii que incipit unam
sanctam et est de maioritate
et obedientia, nam in principio
sicut in principio creavit deus ce
lum et terram, porro Roma
no subesse pontifici
omnem humanam creaturam
declaramus, dicimus et dif
finimus omnino esse de ne
cessitate salutis. Circa
quam extravagantem col
ligit rex Romanorum quod
hoc [illegible] probandum
quasi est ibidem colli
git huius glossator
dicte extravagantis et illas
obmitto propter brevitatem
Item quero utrum
omnes principes reges
et ipsi reges coronati
sunt de Romano [illegible]
imperio vel aliqui
sunt exempti privilegio
prescriptione vel alio
et videtur quod aliqui sunt ex
empti ut reges Fran
cie qui privilegio consue
vit se exemptum ab a
lio imperio, item dicit

Venetici. Et ad hoc facit
glo. lxiii di. Adrianus
ubi dicit singulas provin
cias subesse imperatori
nisi probet se exemp
tas, et ad idem facit textus
in q. viii c. Ecce in [illegible]
dicens quod Romanos tenet
sententia consuli nisi meme
rit ab imperiali beni
gnitate super hoc immunitatem.
Sed in contrarium arguitur quod
multi sunt exempti quo
niam prescriptione vel privilegio
per [illegible] patet quod et alia
vera sunt [illegible]
C. de prescriptione triginta
annorum l. Competit, item
Venetici dicunt se ex
emptos ab imperio Roma
no prescriptione privilegio vel
alio modo. Item quod dicitur
se non habere aliquid [illegible]
[illegible] di. quos [illegible]
sequitur quod Romanorum quod vo
lunt habere aliquid [illegible]
fateantur imperatorem do
minum mundi in temporalibus
facit glo. xiii lxiii di. A
drianus item [illegible] c.
de iudeis l. di. iudei
ubi dicit quod non solum
omnes nationes christianos
sunt sub imperatore sed et
omnes nationes iudeos pri

decisione quomodo nondum
quo dicitur sunt gentes germa-
nie publice, primo gemmatus est
populus romanus et alter
populus romanus pro toto ro-
mano imperio, ut dicit glo-
sa in l. hostes ff. de cap-
tivis et postliminio re-
versis. Quin gens et popu-
lus concors ipsi contra-
nei dicuntur illi qui non
fatentur imperatorem roma-
num esse dominum in temporalibus u-
niversis, ut sunt Greci qui
dicunt imperatorem Con-
stantinopolitanum dominum
esse mundi, quod est falsum
quia imperium translatum
est ad Theutunicos, qui
sunt reges mundi in tempora-
libus, de q. di. v. Iudice
in fine, ubi papa precepit di-
xit de modo tenendi ho-
ras et maxime matutinis
subiungit Romano non dum
fide age .. ma-
iore a tempore quo Theutu-
nicis concessum est regimen
alio regimine ecclesie de
clericis .. contra
ecclesiam katholicam est
imperium xxiiij q. i.
illud .. quia imperium
papa precessit apostolo dicto
ideo oportet imperatorem
esse katholicum et ..

christianus orbis dominus. Si
imperator, ergo isto sequitur
quod nec apud Thartaros
nec apud Sarracenos
iudeos et Thurcos est
verus imperator. Ergo hiis
dicas ad quem quod nullus
potest se vere dicere exemp-
tum a Romano imperio
prescriptione, privilegio vel a-
lio modo, et si quis super
hoc haberet privilegium, illud
potest revocari. Ergo hoc potest
dici quod si quis diceret
Romanum imperatorem non
esse monarcham et do-
minum totius mundi in quo
christianus colitur, esset hereti-
cus censendus, et hoc videtur
colligi ex textu evan-
gelii Luce ii ubi dicitur
exiit edictum a cesare
augusto ut describeretur
universus orbis. Item alio
loco reperitur christum
imperatorem esse dominum
.. in temporalibus, cum solvit
censum .. statuit dicit xvii.
Item a christo dictum est
reddite que sunt cesaris
cesari. Item dicit xxiij
et xxiiij q. i. dignitate
et .. patet quod potest
.. ad .. in ..
Idem quero utrum clavis
solempnis in imperatorem

nomen

et Almania statim eo
sequatur nomen impera
toris et imperij vel post
coronacionem tantum, videtur
quod non statim consequitur
quia dicitur coronacio ini
cium ortus imperij C. de
fer. l. omnes. Si ergo
in coronacione oritur no
men imperij, ergo ex so
la electione ante co
ronacionem illud nomen
non habebat. Item est
quod reges Romanorum
ante coronacionem non utuntur
bulla aurea sed cerea propter
quod ipsa aliter utitur sua
bulla ante coronacionem et
aliter post, ut demonstratur
de una et facit non
supra di. lxiii. [illegible] Item
extra c. venerabilem de elec
tione § verum ubi dicitur
verum illius persona [illegible] ius
et potestatem eligendi re
gem in imperatorem pos
modum promovendi recog
noscimus, ut debemus
etc. Item patet
quod ipse erat ante
percepto — Item hoc
probatur per formam iura
menti imperatoris positam in
dicta cle. unica de iure
iurando que est talis: Ego
Henricus rex Romanorum a
nnuente domino futurus

imperator etc. In contrarium
videtur, quod ex sola elec
tione electus consequatur non
men imperij, ff. de excusa. tuto.
l. de philozophis in
ubi textus manifeste
probat quod ex vera electione
electus consequatur admi
nistracionem et nomen imperij
[illegible]. Item hoc proba
tur [illegible] di. legimus, ubi
textus concludit quod exercitus
i. baronum electio sibi
facit imperatorem. Item
hoc probatur xciii. di. c. ubi
expresse nota electionem
solam facere imperatorem
sine coronacione.

Pro solucione huius ques
tionis dicendum, quod aut loquimur
quo ad administracionem
imperij et tocius rei pub
lice, aut loquimur quo
ad nominacionem imperatoris
qui se nominet [illegible]
[illegible] ut c. venerabilem
de elec. aut ipse electus
non potest venire ad loca
coronacionis quia tempus non
stat, aut certum ad [illegible]
[illegible] potest ab archiepiscopo Co
lonien. ad quem hoc spectat
aut potest venire il
luc et tunc [illegible] hec
distinctio non videtur [illegible]

iuribus/ xo. ar. in cle. ve
de iur. super verbo re
ges/ vult q electus an
coronacionem consequitur ad
ministracionem imperij/ et q
unctio et coronatio nichil
addunt/ Et dicit Hostiensis q
ita [struck] vidit in Al
mania per principes in
dicat/ et tenet licet
post coronacionem tunc assumat
nomen Imperatoris/ Quon
dam doctor meus vene
rabilis Ubertinus de Lo
pogna qui est vir istius
domus cum precii dicat
q electus ex sola elec-
tione facta solempniter
in Almania habeat ad
ministracionem Imperij/ et
q unctio consecratio et
coronatio nichil ulterius potestatis
Imperialis/ absolute in
cipit addunt/ sic sunt de
bene esse/ et dicit idem
dicit in summa de electione
licet et c. ubi periculum
li. vi. et c. ti. de re iudicata
in cle. Et si hoc est de
summa idem vide de Im
peratore quia hee due
summe potestates spiritualis
et Imperialis processerunt
pariter et uniformiter ad
... potencia/ Item quo

ad Imperatorem specialis
hoc probat quo ea/ quia
electio imperatoris que ho
die fit in Almania suc
cessit in locum electionis an
tique/ que fiebat per
populum Romanum/ sed tunc ex
sola electione omnis po
testas erat translata in
principem/ et electus no
men Imperatoris conseque
batur ff. de orig. iur. l. i./
et sic responsum est ad
duos casus istius questionis/
quorum primus est de ad
ministracione electi/ secundus
de nominacione electi/ an
debeat nominari Impera
tor et ad ambos respon
sum est ... quod ...
non obstat quod admis
sum fuit casus textus
iuris canonici/ quod ante
coronacionem in pluribus locis
appellat ipsum regem
quia scribentes sumpserunt
respectum ad usum loquendi
quia usus non est de iure
nec facit ius/ Hec omnia
dominus Ubertinus de Lop
¶ Ubi super verbo reputant
quod argumenta soluunt/
et solucionem apposuit et
soluit quoniam nunquam in
casu ... c. appel
labit ab episcopo ad Imperatorem

et vide quod scilicet hoc in soluendo nisi sit contraria consuetudo uel sic contra hoc opponitur et vide quod illa temporalia penitus sunt separata a iure imperatoris vt q. i. c. Ro- uenit vide quod appellatio est ad archiepiscopum nisi de consuetudine uel priuilegio uel alio iure speciali de appellatione Roma sit dicit li vj

Uolo super verbo tanquam notatur quod hic tanquam quandoque ponitur importat similitudinem quod veritatem et de hoc expresse de verborum significatione c. quam nulla dic- to debet vacare in scripto li. non dicitur ponitur sine misterio

Sed contra hoc opponitur de- fenditur non recte et est simile contrarium de penitentiis di. ii. duo li. vj. [illegible] contra glossa in illo contrario etiam aliquid operatur licet non omne illud et om- de quod verba sonant Sed hoc dicitur quod in hijs que pendent a voluntate disponentis aliter in scri- pto que nichil operatur

fiat si de penitentiis di. ima in causa alias regulariter clerici magistri temporalis debet aliquid operari

Uolo super verbo luna vult calculare magnitudine solis terre lune et terre et quia artificium non debet extendere sua facultate ideo non curo an bene uel male calculauerit sed hoc relinquo astronomis et dico cum Ambrosio in exameron quod michi querere quid sit terre nostra et quid eius fructus quia geo- metrie et huiusmodi libris studiosi estimauerit libri bonis fateor me nescire quod nescio ymmo quod scire michil prodest

Peruias ordi- nato

abbas debet reuerentiam tamen subest episcopo et est quod dominus

Querat in huius qui quod sicut sunt utrum ordinatus abbas in subditos siue qui hoc in potestate sua episcopi sit exemptus bene episcopi q. hic sit alius ordinis clericus eius ordinis ordinacionem inponendum hic abbatia

sic dyocs no est abso
luty
Itẽ qz ordo receptus
a ppa no comit ordi-
nari a suo epo / qua-
uis sic ordinatis debe
at teneri sp̃ualiter et
hoc tractu artu pro
opione multũ dicetis
qz si duo fres erũt ger-
mani cõmonacĩ in mi
litis vnus a pncipe et
alius ab alio inferiori il
lum esse nobliorem q
est a maiori pmoty sicut
abbatis
Itẽ qz in ꝑlacõe alterius
alterius facienda / discrecio
adhibenda est Sicut enim
aliqui in dignitate vel
dignioris vel nobilioris no
bilioris vel pancaris
clili. comis cuiusqz ordi-
nis illi alijs pferunt
fa. et. de off. Custodis
c. j. et ij. de pben demulc
ta
Oppo et vide qz ordi-
nati a ppa subtrahuntur
ab obedia epi / et cum
sit altius in fori sunt
de tpi. or. Cum idisti
bus Ego in hoc tn ab
solutus ab inferioribus / q
no pt sine licen ppe
ab illis, alios ordines
superiores suscipe / et et

appt reuerẽ cuius superioris q
ei manum imposuit ut
tangit glo vlt. que pt
hoc est compta
Ex quo dicto que fuit
hic tẽ dubitandum qz sit
quod defectus pt ppam in-
nor se non intromittit
supra de e. q. ꝑr vlt. c. ssgo or-
dinati pt cum videbat
exempti ab inferioribus
platis / sed in contrarium
quod pmotus ad ordines
non suscipit vim exceps
Item quia ppa pt hoc
no intendit alteri au-
ferre ius suum / nisi hoc
exprimat / pone qz quis
recipit subdyaconatum a ppa
tandem de licencia ppe
recepit dyaconatum et psbi
teratum ab alio, nunquid pt
hoc pdit suum privilegium
de hoc hic dicit et vide
qz non, quia ordo susceptus
no debet illi auferre
priore dignitatem sicut
hic aufferet vel diminuet
comodum privilegium suum / sed
potius auge. Et de dign. hs
pt in li. xij / Item quia
privilegia sunt ppetua xxv
di. q. ij. c. j. et ij. Item certe
pt manet ppe subdyaco-
nus / hostiensis hic tenet
contrarium dicens qz eo
quo privilegium et ius que

suo
pone ij
is.
hostiensis

contrauiat in isto de q
quidem, tunc priuilegium per
dit vices suas ut de of
fic. deleg. Cum quon
li. Et ideo non. Item in dubio
priuilegium semper debet esse
interpretacio strictam nos que
de consue. Cum dilecta
li. Item quia res sua
aliter reuertitur ad sua
natura. Item quia per
factum quo quis renuntia
uit suo priuilegio ut de eo
li. Cum accessisset. Et
nunquam beneficium a papa potest
inferior prouidere beneficium. Con
tenet quod non. Immo
uidetur contrarium. de prebe
ndis. Vos quia papa per
hoc non intendit innouasse
naturam beneficii faciunt non
de supple. negl. prela. cle
mentina

Jo. an. et Calderinus di
cunt aut intelligere deposicionem
ab ordine aut a beneficio
Si deposicionem ab ordine
et dicunt quod non potest
intelligi. glo. va. Et hoc
quia ordinatum a papa
inferior non ordinat sine
mandato pape ut .c. de
tpi. or. in dist. benedicto
ergo etiam ab ordine
deponere non debet. Si
autem intelligi de beneficio
et dicunt quod potest si paulus

delegarius etiam hoc dis
tinguit

Si paulus delegatus etiam
hoc distinguit aut papa
contulit beneficium ad ipsum
devolutum per negligentiam
inferioris collatoris et tunc
non innovata natura benefi
cii ut in dicta cle. Aut
contulit illud grosse pro
cedendo et tunc tenetur
facta abdicacione papa
et solus papa habet illum
revocare non alii ut bene
ficit prior ... sic pretium
facit rela. de elect. li. vi.
Et hoc dictum placet
archidiacono. Si isto non ob
stante est simpliciter et indis
tincte quod a beneficio colla
to per papam potest inferior
instituere ad illud quod ca
amone et ... ex ...
per non. de confir. uti. vel
Si distinctio pauli procedit
de beneficio manuali et
de revocacione ad nutum
Glo. i. exponit breui
dicit argumentum hoc quod
argumentum contra et soluit
quod prius exposicionem aut
glo. glo. quod episcopi excom
municant in loco aliorum
sede et meliori. Et ad
hoc inducit leges de
inde quod glo. utrum

Epus talem subdyaco-
nu ipse possit depone
p crimen Et videt
q eo quo sic ordinati
no absolunt ab obedia
epos ut hic / Et glo h
contrariu et idem tenet
Tanc Goff' vinc' / phil
inno et host' / Et de hin
or Gm i distinccione xvi
ex dt inno. quosdam
dicere q no solu depo
ne no pt / sed ex nec
ppetuo suspende / Et
ius dt hic sa delig / q
ab ordine no pt inferi-
or depone sz ab bnficio
sic / et hoc intellige eo
casu ut d. dixi / Et ey
sz ista illud gtulisset
bia / quia iura inhibet
q ordinaty a ppa per
aliu no ordinet sine
ipe licencia / go si no pt
illi dare nec auferre
sz nullibi reperitur cau-
su q bnficiaty a ppa
no posset p alin infio
rem bnficiu q passi eg
sequi .. io. lig
Glo finalis infert q
quicumque ordinati p ppam
no sit absoli ab obedia
sz ad superiores ordines
sine licencia ppe pro
moui no possunt &

Inter quatuor
dy de obedia .. Episc
icum agit / nichil at-
teptari debet in preiudici
rei ut possessor nomi
nati / et sic dic dno dicu
sm ille ibi Omni / et
sic dicet duas partes et
utraque pt subdiuide
ut pz

Cassy in tuiis . Co
statinopolis patriar-
cha / ad romana ppa pet
sibi quadm cuius subi
ti / que antiqui ciuitas
constatinopona capet
a venet filii iure
videbat / tamen subiec
tos ppa illum repulit
duplici rone / prima q
i preiudicia epos et p
latos / quibus ille ecce
subsit petiuit / Scda q
illi sunt hoc erat alati
nec quieti sz instabat
adhuc ille patriarcha
petens sibi impendi o.
bediam ab arepo / et
Epos regni Cipri Sed
ppa similr ipsum repel
lendo / quia ipsi ante
premotum istius patriarche
erat excempti vn cu
cilia constatinopona
erat inobediens & rebell

v el sic sm ppa
asserit nichil in
dictis agendi est
cont uni citatus

et quia absentibus illis
quod infestum nichil potest
contrarie inovari, nisi sit
via iustitie qua fateor
ipsa illi patriarche non
denegavit

Item quod sive catholicus contum
ciam nullus iure suo ut
similis est privandus

Item nota quod contumacia non a
tatur nichil est inovandum
et glo. in notat quod
sententia non tenet contra
non citatum, seu citatus
ad eum non pervenit nec
fuit publice proposita
ff. quare sine super appella
tione deducunt, l. ex eo e
dicto

Item nota quod contumacia non
convicta non potest ferri sen
tentia faciunt nota in c. de
causis etc.

Item nota quod cum agitur
super obedientia non debet
quis cum subditum qui al
teri prestet obedientiam quam
ille qui est in possessione
ut sibi obediat et hoc
tangit textus glo.

Item quod quando in posses
sione libertatis in subdi
tos ibi inobedientes et
rebelles, et fiat in c. de
elect. quamvis diligentia

Item nota quod quamvis
talis ecclesia redeat ad

unitatem, tamen non recuperat
obedientiam nisi ordine iu
diciario

Item nota quod quamvis quondam
in ipso casu labatur
in scisma vel in heresim
in scelomniam tamen ecclesia
kathelica honorem suum
retinet, et talis sibi sub
iectus qua ad petere
possessionem cum subiectis
perdit, quamvis propria iure
per livium restituatur
obtenta scandala et ut
petita restitutione in inte
grum sicut in iure, alii di
cunt quod eius possessionem re
tinet ut hic, et hoc intel
ligitur ff. in verbo quod eius
ecclesia est scismatica, sed
cuius sit solus prelatus, tunc
cum nec possessionem perdit
sed tamen contrarium hostiensis
infert. Quid si ecclesia
possidebat aliquid et
est scismatica, interrupta
prescriptio ff. ex quibus
causis maiores demigrent et
l. quamvis diligentia in
quamvis desiit habere posses
sionem requiritur in prescriptione
ut in re sine possessione
de regulis iuris et datis
quod remittat prescriptio quamplures
tamen quod fictio non sufficit
ad prescriptionem quod requiritur

// prescriptionem non fictam

Dicitur in glo. ii sicut accor. multe
quod dicit quod nulla est auferenda possessio
in casu quamvis contumacia vii quo c. l. et
et per hoc est expedita

// Respondet dicitur ita sicut de statutis non credi
c. in Nota quod eius scisma cum ecclesia perdit
prelatum //

factum .i. vacuam possessionem
non interruptam efficiam. et
hoc dictum procedit secundum
dal. omnes consequenter
sequitur 3°. quia delic-
tum persone in dampnum
sedis redundare non debet
de regulis iuris delictum
li. vi° quia nullus e[st]
assuenda sua possessione. an
cause cognicionem secundum
host. et per iura allegata
in glo. notat. et c. talis dicit
cuius interest allis non
tenetur quid sit et eius
preiudicium et hoc intelli-
ge quia sua interest tamquam
tertius ut hic. non enim suf-
ficit quia sua interest ta-
men iudicis ~~ut hic non~~
~~esse quod sua inter~~
sit ut notat Inno.
i. de spon. in iura vel
quia sua interest tamquam
tertius ut notat host.
de eo tempore veniam.
Ceterum generaliter fuit
peticio patriarche non
dum appetit generaliter po-
testatem concedi sed solum quod
petiuit in effectu. Ideo
intelligere quod volebat
sine aliquo iudicio man-
dare ceteris illis ut sibi
obedirent. et hoc quo
ad primam peticionem. Item
volebat quo ad secun-
dam mandare archiepiscopo et episcopo
regni cipri hoc idem
ut obedirent ut sic quia
si iure postliminii
recuperabit omnia iura
sua. et per eos faciebat
ut dicit dec. omnia dili-
gencia et hoc tangit glo.
pen. ult. sed papa hoc non
fuit expedire pro nam
recepti duplici racione
prima racio quo ad primam
peticionem est quia ille
ecclesie erant in quasi pos-
sessione libertatis ut in
textu dicitur ibi nunc ri-
debat. et ideo dicit host.
quod cum ab antiquo erant
subiecte patriarche Con-
stantinopolitano et post eius
scisma subtraxerant se
ab eius obediencia. et tandem
reseraverunt racione ecclesie.
Tandem capta civitate
Constantinopolitana per
latinos et patriarcha
latinus instituto per romanam
ecclesiam ipse volebat
et de facto petiit tempore
in possessionem obediencie. ita
quod predicte ecclesie que e-
rant in plena possessione
libertatis sibi restituerent.
et hoc papa facere denegavit
racione predicta

Item sub ratione que habet
eo tempore, quia sicut illi quod
inferat sequibus ecclie
erat subiecta .i. quando e
rat in possessione subiectionis
non erat citati alij ad
ducit aliam rationem que consi
stit in facto quia ipsa ideo
denegavit ne tunc prisa
in venerit et alij quam
plures tenentes tales eccle
sias moverent contra ec
clesiam et contra ipsum in [illegible]
tenere firmas ad aliud
de iure postliminij dicitur
quod procedit si nullus est
in possessione unde in qua
reperirentur res vacantes
secus est hic, ff. de cap
tivis lig. li. vi°.

Item hoc procedit quo
ad recuperationem facti quia
rursus potest ingredi sua
possessionem [illegible] ne
nunc detenta, ff. de cor.
qu. c. ij, si detenta ab
aliquo non, ut ibi, per
viam vero iudicii nullo
modo debet sibi restitui
nisi citatus illud quod
infert ut in dicto c. lig.
ij de proben. li. vi°. Ex
predictis et eo tempore non
quidem magis debet procedi
iudicialiter [illegible] in qua
potest agi de preiudicio alterius

nisi eo citato. Et hoc in
telligo esse, si non constat de
alicuius interesse, non enim hic
apparet quod ipse constituit i
stas ecclesias alios subiec
tos ita debuit primi. Si
enim vacasset nec aliquo
constituisset se contradictorem
frustra petijsset patriarcha
iudicialiter id quod eo
iudicando posse consequi po
terat.

Quod si vero eo ipso quod esset
constitutio politana erat
sub firmatione in casu sibi
prius subiectis providerunt
[illegible] subiectos [illegible]
primo quod non, quia procedere
confirmate ipsius patriarche
ecclesia retinet [illegible]
ipsius subiectos, de hoc
dixi [illegible] in uno nobili

Quero vero qualiter potest
agere ecclesia [illegible]
[illegible] Solutio [illegible]
[illegible] glo. est difficilis
et intricata, quia agere potest
[illegible] confessoria [illegible]
[illegible] in re, et pro hoc ista
actio est [illegible] Insti. de
actionibus [illegible] et in
et ita hic potest agere [illegible]
quo ad firmam, quia quo
ad [illegible] vel potest implo
rare officium iudicis [illegible]
esse petere se restitui [illegible]

spoliat(us). Item p(otes)t i(n)ste-
tare i(n)t(er)dictu(m) de cl(ande)stino
p(ro)hibe(n)d(o) co(n)tra detinente(m)
q(ue) co(n)tendit se habe(re)
ius i(n) eo ut h(ab)et(ur) i(n) sp(eculo) ti(tulo) (de) a(ctionibus)
petic(i)o(n)u(m) ad i(n)star i(n)ter-
dicti de lib(er)is p(ro)hibe(n)-
d(is), v(e)l p(otes)t ag(er)e p(re)iudicia-
li i(n) re(m) iuxta de acc(i)o(n)i-
b(us) p(re)iudicial(ibus) v(e)l rei
vendicac(i)o(n)e ff. de rei v(endicatione)
l. i. v(e)l p(otes)t i(n)te(n)tar(e) co(n)di(c)-
t(i)o(nem) ad obedi(enci)a(m) sibi tra-
dita(m) de iure ca(n)(oni)co. Et
hoc ult(imu)m tenet Io(hannes) mo(nachus)
obmissis sole(m)p(ni)b(us) p(re)dic-
t(is). Qui(n)to q(ue)ro d(ix)i de
acc(i)o(n)e p(re)iudiciali i(n) re(m) (et)
~~dixi~~ de rei vendicac(i)o(n)e.
Q(ua)nero q(ue) e(st) d(ifferenti)a i(n)t(er)
istas. Solu(ci)o h(ab)et(ur) Io(hannes) mo(nachus)
p(er) c. p(ri)ma qu(ia) actio
q(uan)do d(icitu)r s(u)b(ie)ct(us) q(ui) sit
sua (con)troversia sit cleric(us)
ecclesie v(e)l no(n), sicut ec-
c(lesi)a agit q(ua)ndo uteri(us) ...
re(cepto)r sit i(n) p(otes)tate agent(is)
v(e)l no(n) et h(ab)et fu(n)da-
t(i)o(n)e(m) possessio(n)is q(uo)d aliud
h(ab)et i. de iudi(cio). Ex quo a(u)-
t(em) q(ua)ndo s(ub)i(ectus) p(re)lato sic
(con)tendat se h(ab)ere ius
i(n) aliqua ecclia. Ibidem
Io(hannes) mo(nachus) q(uod) ute(r)q(ue) p(otes)t i(n)ste-
tare quasi (con)fessoria(m)
q(ue) datur co(n)tra (con)t(ra)dice(n)tem

ius ut h(ab)et(ur) ff. si s(er)vi-
t(us) vendicet(ur). Si quis de
ut(ro)q(ue) et i. de (con)fess(io) au-
dit(is) p(re)d(ic)t(is). Itaq(ue) ambo
ag(er)e i(n)t(er) se. Item et co(n)-
t(ra)riu(m), q(uan)do ut(er)q(ue) p(re)te(n)-
dit sibi subditu(m) p(re)lato
e(n)im p(otes)t ag(er)e co(n)t(ra) eu(m)
et e (con)t(ra) s(upra) eade(m) re et
s(upra) ti. de re iudi(cata). C(um) i(n)
s(upra). Q(ua)nero q(uo)d (si) p(re)lato
a(ctio) (com)petit alicui ut
d(ictu)m d(ix)i. Q(ua)nt(u)m modo
e(st) (con)silio(r) volenti ag(er)e
d(ic)o q(uod) h(ic) (con)sidera(n)d(um) e(st)
q(ue) qualit(ate) (et) q(ua)ntitate s(ub)ie(ct)
s(u)nt eis subdit(us) a ne
mine detinet(ur) (et) tu(n)c tut(um)
e(st) co(n)t(ra) eu(m) i(m)plorare
offi(ciu)m iudic(is) ex p(re)d(ic)tis. de
ca(usa) pos(sessionis). C(um) oli(m). de
re iudi(cata). C(um) s(upra) v(e)l
p(otes)t i(n)te(n)tare p(re)iudicial(em)
i(n) re(m) ut d(ix)i. Si s(ub)i(ectus) sit
sua (con)troversia. Aut sub
aliquo detinet(ur) et tu(n)c
sive iste (con)cedat se ee
p(re)lato sive no(n), (com)petit
i(n)t(er)d(ic)t(u)m de lib(er)is p(ro)hi-
be(n)d(is) ff. de lib(er)is p(ro)hi-
b(endis) l. i. s(upra) i. Io(hannes) mo(nachus). Et s(ed) d(ic)at
Io(hannes) mo(nachus) q(uod) prudens fac(er)e-
t volendo ag(er)e si sub
vocat cl(er)ic(u)m q(uo)d d(icitu)r
sibi subditu(m) q(uod) aut il-
li (con)sitebu(n)t(ur) et tu(n)c co(n)tra

cos feret sententia licet al-
legent dominum in iudicio a-
negabunt facto sententia
transacta et tunc intenta-
bitur aliqua actio de
predictis sententia preiudicialis
quarum ut ostensum est in diversis
uel contrariam de iure
canonico agendo sententia pre-
dictis supra post dicta
citari est ille qui pre-
tendit sua interesse alias
contra eum non facit sententia
nec contractus ut supra est
et hoc etiam primo
dicendo quod licet principale
contra subditos tamen illi
non preiudicat cum non cita-
to

Queritur si subditus no-
minat dominum in iudicio quem
expost ... nominatum ...
et hunc articulum plura
dicit primo que ordina-
do alias dicit aliquis que-
ritur ille qui dicitur sub-
ditus personali actione et tunc
secundum primo non habet locum
nominatio in iudicio ut si
petit aliquid qui dicitur
rector alicuius ecclesie com-
pellit ad obediendum non
enim interest domini eo quo
etiam non obligatus est ipsi
domino subiectus habent hec
quod in personalibus actionibus non
habet locum nominatio in iudicio

decreto est nota ut
subditus non contestetur ... secundum ...
... ut videtur porro quod
locum habeat que interest
domini qui subiicit sibi se
subditus supra est ... hoc ...
inter ... preiudicat domino
sententia contra lata contra istum
qui dicitur subditus non pre-
iudicat in aliquo sibi sicut
domino non citato supra de re
iudicata cum super neque ad
eum pertinebat defensio
...ut ... iste queritur
... aliquis qui que-
ritur subditus non personali
li actione sed reali ut quod
dicitur rector ecclesie subdere
agenti ... et successoribus
suis ... ratione ecclesie in
qua est institutus et in qua
est magna utilitas ... quan-
dam ... ut dicit primo ...
dicit quod si nominat do-
minum in iudicio et dominus
non veniat procedetur contra
nominantem et principaliter
...bit subditus et sententia
preiudicabit ... sibi et
non domino ut in decretali ... Cum
super ... contra dominum
... principaliter ...
... ipsum non veniet
fieri missio in possessionem
et quod dicitur in decretali

Alii fuit ut litis no qtis
Cum procedit sup eius cum
agitur sup corporalibus
que detinet possessione se
cus si sup incorporalibus
que detinet ut est
ius subiectois fat de p
ter c. cum no lig. Et ideo
quo ad possidendum ditu
no spectet ad obedienciam
scendi quia no pt com
pelli ad obediendum illi
nisi absolvat ab obedi
encia primi epo quo no
est actu cum eius. Alii ut
refert Inno dicunt q
primo compelle obedire
quia dominus no fuit
in iudicio c. de hered. vel
vel accon vendite l. p p
et c. Quocumque res pig. ob.
li possit l. Romana ubi
si tu cessisti accoes contra
debitorem tuum ago q
ipsum et tenet iudicium ces
ne possidendum tuum cederes
no citati. Sed dicit Inno
q hec iura no faciunt
qr in eis hoc apparuit
consensu ipsius cedentis seu
ne vendentis vel obliga
ntis seu nomine qui non
fuit in tali processu.
Alii ut refert Inno. dis
tinguunt aut petitur eccia

et tunc in possidendo pos
sessoris non citati non fiat
restitucio et habet locum
normatio. Aut petit
obediencia et tunc procedit quod
dictum est. Et hanc opinionem
approbat Inno. ubi non contra ipse
petitur ecclesia cum sit res
sacra. Et ideo intelligo
bonus est textus de reg. iu.
missionum l. i. Cum petitio ec
clesie est petitio iuris
ipsius faciunt no. l. de
iudiciis Ecclesia Romana. Alii
aliter distinguunt et melius
Aut convenit ipse sub
ditus ut si conveniatur eccia
que dicitur subdita et
tunc si possidendum tam
cum non potest sua
mandari exequcioni. Ec
clesia si velit no pt pres
tare obedienciam in preiudi
cium alterius possidentis
ut agens dicit cum reape
primo esset proveniendum
contra q. i. placuit. Aut
convenit aliquis possi
dens ius obediencie noie
domini ut si dominus h
uicanum qui eius nomine
possidet subiectionem. De
hoc pone exemplum c. de
off. or. Cum et c. sut
cata et tunc si convenitur

iste vicari9 competit
nominatos in iudicio et pce
dit secundum formam dicte c.
eam sed ex quo sic supra ut litteris
non cotestat et sententia lata
contra istum bene tenet
et mandabit executioni
in preiudicium domini non
venientis quia tamen habet
facultatem restituendi. Item
hinc infert Hostiensis quod si
tunc temporis esset citate
fuissent. Item quo ad
primum petitionem sententia la
ta contra eos non per
iudicasset quibus possessio
subiectos

Item vero si petit obedientia
alterius nature quam sit ista
ta in cuius possessione est
citatus ut si esset possidet
ab ipso quo ad obedientiam
super iuribus episcopalibus
et alius petit obedientiam
super iuribus archidiaconalibus re
spondetur primo quod non cit
licite citari episcopum vel
alium tamen tanto quia
non tenetur ad preiudicium
episcopi facere nec est de
officio cognoscente

Glosa penultima dat sensum
eo quo vult inferre
notabile quod non tamen respectu
quod percipit at si absentia
parte absente

Glosa super verbo citati in
fert quod non tamen citatio non
provenit ad citatum Item
que non fuit publice
proposita Item notat quod
ille qui est in possessione
obedientie conveniendus est
et non subditus qui prestat
obedientiam et de hoc notatur
ff. de pro. ꝯ auditis in sua
glosa.

Item notat glosa hic quod
ubi agitur de subiectioni
bus ecclesias omnes sunt
vocandi quos tangit
negocium alias non preiu
dicatur absenti Glosa
penultima obiat et pater

Quod super

Subditi episcopi / certa ab
batos / ad eius synodum
tenetur accedere et ibi obe
dire / et ad hoc per cense
ram ecclesiasticam compellatur
Et quod non intendit
ipse quod dependeat vel
per diminutio in dei et li
bertatem includatur et a
ibi dimino

Casus in summa et Ho
possunt quidem episcopis
diocesis quo ecclesiam
abbatum quod abbates
sue diocesis vocati ad synodum

nollent venire diceretur
se ad hoc non obligari
Sinare ista inqua ma
dado. dicit quod sacerdotes et
abbates sibi subiecti
tamquam diocesano ad hec
compelli poterit dummodo
nichil inique in sinodo
statuat

Nota quod aliqui abbates
subsunt episcopo quo ad le
gem diocesanam et in
quo differat a lege
iurisdictionis nota in c. de off.
ordinarii dilectis et quatinus
ad hunc textum intelli
go, quod hic dicit de lege
diocesana generaliter
ut eciam comprehendat le
gem iurisdictionis ut sit sensus
abbates et sacerdotes qui
sunt de diocesi

Nota quod in sinodo potest fa
cere statuta obviantia
canonibus, quod singulariter p
bat hec littera ibi quod ca
nonicis obviet in statu
licet de iure civili po
puli possunt facere leges
repugnantes legibus
quibus ff. de iusticia et
iure l. omnes populi, Ro
manus nota in c. de consti
tutione in eccas

Nota quod sinodus est de
lege diocesana

Episcopo greco quod textus
dicit abbates et sacerdotes
teneri ad sinodum dum
in sinodo nichil instituat
aliquid contra canones
causa eo hoc dicit, quod isti
sciant divinare et p
dicere futura. Solucio
iste versiculus dummodo le
gi potest duppliciter, primo modo
supplendo ad verbum
venire et statuta ibi
facta servare et tunc se
cundo dummodo et de hiis hostis
Secundo legitur sine aliquo
supplemento causa si in
citacione ad sinodum
exprimitur causa iusta
non tenetur venire, idem
si sciunt quod vocat ga
ludit propter malum causam
et quod esset tunc, tunc
non possent contradicere ut
non audirent, eciam si es
sent presentes ut super
favore prestando prima

expositio

se vel rebelli evitare
Et utraque lectura potest
salvari

Item episcopo greco quod
textus dicit de sacerdotibus
quia aliqui sunt sacer
dotes non habentes curam
animarum, qui non tenentur
venire ad sinodum nec

90

R

ad hoc aliquo iure stu
gunt // Solucio quo ad
istos standum est contrario
& intelligenda est lra de
curatis / vel possunt intelli
gi de omnibus beneficiatis bu
ficia que visitari
possunt solvat de censibus
c. fi. Tamen tenere potest
quod soli curati accedunt
ad synodum / qui propter
publicat presbyteros statuta
in synodo & hoc sufficit
quo ad omnes

Sed nunquid isti sacerdotes
non curati tenentur ad ka
thedraticum Respondeo
primo quod non / cum non ha
beat ecclesias / racione quarum
solum debeat Et hoc est
hic locum in non beneficiatis
facit non decessi in dec
c. fi.

Tercio quid de abba
tibus exemptis / dicendum
aut non habent subiectas ca
pellas / et non tenentur
ire ad synodum / aut ha
bent capellas & tunc
aut ille non sunt exemp
te / et tunc racione ipsarum
tenentur ire / aut sunt
exempte & non tenentur
facit de excessi. pla
licimus / quod c. sed pt
est aliter intelligi, Ratio
quia dicit Religiosos non

tenentur accedere ad synodum
ut loquantur de nostris platis
vel cum citati sunt racione sui
ipsius / sed abbates de privile
giore, dicit non invenio
quod abbates exempti per
capellas non exemp
tas subsint episcopo / Et
ad dictum c. Sepore respon
det / quod loquitur cum episco
in synodo vult publice
aliqua statuta / que tan
gunt abbates / vel loquitur
de statutis concilii provin
cialis publicandis in syno
do / ut tunc abbates acce
dant // Sed ffran dicit quod hoc
nichil est / quia ex quo
non tenentur ad synodum
tunc nec ad concilium // Ro
quo sunt exempti vel
sunt alibi infra c. Sepore quia
forma privilegii excep
cionis iudicatur ergo in istis
exempcionibus attenda
est forma

Ultimo concludit quod si
abbas ipse gerit curam
in capellis tenentur
ire ad synodum quamquam di
cat cum ipse per institutos
gerit curam / sufficit quod illi
accedant et hoc placet
Et per hoc solum venit
quod sed possit esse pre

p abbates exempti
rone capellas non ex
emptas teneant ire
ad Synodum / ponendo
casum / qd in diu(er)sis diocc
sibus sint iste capelle /
et qr generat plures
synodi tunc surget p
plexitas / dicit qd hec
plexitas cotingeret
t(ame)n / qr p institutos
i capellis ibit abbas
ad diu(er)sas Synodos
Si aut(em) ipse instruc
curat / tunc potest dare
substitutos / quo ad una
vel quo ad plures / & ad
una potest ipse accede(re)
Q(ua)n(do) enim minores plati sub
diti Epo tenentur acce
dere ad (con)siliu(m) metropoli
tanu(m) / et vi(de) qd sic / xviij
di c. l. & ij / que dicit
qd omnes clerici accedat
q(ui) in (con)cilio vel qd sic (con)suef
cat e(ss)e accede(re) / qr
ipse postea tenet pub
licare in sua dioc(esi) ac
ta & statuta in (con)cilio
xviij di c. si et c. de
accusa / Sicut olim /
Et hoc est verius & qr
tenet Goff(redus) Hosti(ensis) et
Io an / et facit quod
not(atur) j. de p(re)ben(dis) c. grave

ad gra(tiam) dicit qd sic qr ordo
clerici accede(re) p(ossu)nt cu(m)
sua mlesta / ut qr (con)stit(ut)
tas in (con)cilio, et quia
p(ossu)nt esse (con)ducere p(ossu)nt ali
quibus (con)positos cu(m) ipsos
xviij di Nicena
Pdo s(ecund)um obiat et
soluit / vi(de) enim qr abba
tes ad synodum no(n) sunt
vocandi xviij di Epos /
Polus / aut sunt exempti
aut no(n) / p(ri)mo casu ve
nire tenent(ur) / Si no(n) exempti /
s(ecund)o ca subsit et ide(m)
dic qr Cist(er)cienses no(n)
tenentur venire
Pdo vult p(ro)bat p(er) (con)sue
tudinem plati posse
defendere tuam in causa
penali iudicio / de hoc
nota j. de penis c. Delicta

Cum in nostris

Canonici regulares / mo
nachi sive superiores / p(ro)p(ter)
ea quod contraire p(er)
essent incorrigibiles / fue
runt de claustro fratrum expel
li / Et dimidi(us) p(ri)mo in
duas p(ar)tes in quarum p(ri)ma
narrat factu(m) / in s(ecund)a dat
iudices / Sibi idcirco p(ri)ma
subdivi(ditur) in tres / In p(ri)ma
ponit mandatu(m) / ip(s)e in s(ecund)a

Ad gra(tiam)

Polus

Cum in

rebellionem aliquos ca-
nonicos et ipsos excom-
municacionem. In tercia ipsos
absolucionem et recepti-
cio facta. Glosa ibi ex-
ceptis ibi Extra igitur

Casus in tunc [illegible] Quon-
dam per quosdam
Cum iste canonicos
regulari s. victoris
et sancti Johannis in monte
conquestus erat dominus papa
quod sui fratres in multis ex-
cedebant et erant ma-
xime inobedientes. Unde
ipse mandat illis canonicis
quod eis in generalibus offi-
cii prior et illis que
ad deum pertinent in omni-
bus illi obediant licet
specialibus recepit. Respon-
derunt omnes libenter
velle obedire excepto
quatuor qui comminus
iurassent priori
obedienciam. Tamen inde
superbia concepta contra
ipsum insurrexerunt. Et
prior ipsos excommunicavit
demum tamen petentibus
absolucionem prior illos pa-
ter erat absolvere. Sed in-
terim detestando mandatis
eius noluerunt, sed ad se-
dem apostolicam accesserunt

Cum igitur ex multorum testi-
monio constitisset ipse de
ipsorum malicia precepto ab-
bati in mandato, inposita forma
ecclesie, fecit eos absol-
vi, mandans eis sub ana-
themate ut ad claustrum ipsos
redirent et priori suo in
omnibus licitis obedirent
cum duobus abbatibus
tamquam executoribus ut
ipsos ad hoc compellerent
qui si facere noluerint de
stallo [consorcio appellant]
Nota quod subditus tenetur
obedire prelato in hiis
que ad deum pertinent
in hiis que sunt iusticia
[illegible] or [illegible]
Et glosa prima nota quod
[illegible] de obediencia
[illegible] ut cogi iurare obe-
dienciam ar. ff. de iudi-
c. l. in omnibus

Nota hic quod de corporali
mandato quod in mandato corporali
non sufficit presencia persone
nisi tactis sit requirentis
tactura ewangeliorum de
hoc nota [illegible] de electione c.
l. et in c. de summa trinitate
tacta

Nota quod simplex contradiccio
fortior in [illegible] sua ex-
cludes absolucionem [illegible]

Item
Nota contra artu, ind[ictu]
esse de forma absoluc[ion]is
ab excõie, de hoc. j. de
sen[tentia] exco. Cum desiderio
Nota ibi dicitur porr[ectu]m
eos s[ente]ntiam excoi[ationi]s pro
mulgavit, q[uod] platus ec-
clesie Collecte i[n] illo loco
de collegio p[otes]t ferre
excoicationem, de hoc. ex.
de off. or. Cum ab ec
clesiarum
Item nota q[uod] ad hoc ut
scriptura p[ro]bet, debet esse
autentica vel publica no-
ta p[er] Innoc[entium] de fide in
stru[mentorum] c. j. et ij.
Item nota p[er] scripturam p[ro]
cimen de hoc. j. dicit
Item nota ibi ab eis f[a]c[tu]m
to coram manito sz q[uod]
a p[r]imo et sc[d]o t[er]tio
iterum cauto mandatoria
de quo in glo. penult.
Item nota ibi s[i]ri suo
s[u]m dicit devote ac hu-
militer obediret, q[uod] sub-
diti d[e]b[e]nt humilit[er] obe
dire suo superiori, et hoc
procedit etiam si superior mi
nus debite se ad eos ha
beat, s[e]c[un]d[u]m pet. ij. ubi
d[icitu]r Subditi estote in
omni timore d[omi]nis non
solum bonis s[ed] etiam discolis

facit pro ho. di[ctu]m extra
Nota q[uod] aliquem quis contra
idem factum bis cogit
iurare, mandat eundem
ipsa ut ista iuramenta in-
ret suo patri, cum h[oc]
iuramentum p[re]statum t[em]p[or]e
absolucionis videtur suffi-
cere, et adicat ista verba
si videritis expedire, q[uia]
si viderit istos nimium
indurat[o]s non debent ab
eis mandatum exigere. j. de
sen[tentia] excoi. Sicut eo.
Item nota contra, pena
religiosi incorrigibilis et
inobedientis suo plato
ut concludatur de q[uo] s[upe]r[ius]
cio s[upra], et non d[ebe]t tem
p[or]e compellari de mo-
nasterio s[ed] de q[uo] s[upe]rius s[upra]
qui non comedet cum
aliis fratribus in refecto
rio, nec dormiat cu[m]
eis in dormitorio, sed
detrudet in carcerem
quia si expellerentur
de monasterio, multi fierent
inobedientes, ut haberent
occasionem evagandi
Nota p[ro] primo. Et vide
q[uod] monachi sive canonici
regulares, non debeant
cogi ad iurandum super
inobedientia, de e[o] c. legebat

hic p[ro]ma. q[uod] hic vi p[?]ti d[i]c[it]e p[er] l[itte]ras
d[e] p[ro]ma q[uod] p[er] cimen quibus add[itu]r de
s[ed] q[ua]ntum ad absolucionem, ipse est h[uius]
sentencia canonicalis

Sed ibi loquitur de eius suspecto hic de suspectis

Item oppo et videtur quod ipsa non debuit adhibere fidem illius scripture immo nec per eos debuit admitti probatio, lite cum non contestata non recipiuntur probationes, prout littera contestatione per totum. Sed solum probationes iudiciales non recipiuntur si condicionales sic

Item oppo ad idem quod ipsa non debuit stare isti brevi testimoniali super quo agebatur de crimine ad quod probandum requiruntur testes luce meridiana clariores v. q. vj [?] Sciendum [?] immo, quia non agebatur criminaliter quasi per hoc velit concedere quod crimen possit probari per scripturam quando agitur civiliter, secundum criminaliter. Item scripta hoc statuit brevis testimonialis non quo adhuc ut ipsa decernit, prout primum si ut cogant redire ad obedientiam, nam statuit testimonialibus brevis cum proces non agit de alicuius pendicio de clerico peregrino per totum. Ita et hic quantum ad absolutionem

stat brevi, quia per hoc non prindicatur isti canonico sed non quantum ad depositionem sed ad eam agitur

Sed contra hanc solutionem oppono, quia hoc vult quod erat scripture antecedentem quod erant antecedentes efficaces, ad probandum id super quo inducebatur vel quia habebat sigillum autenticum vel alio modo, prout notatur in de fide instrumentorum c. ij. et iij.

Contra hanc solutionem opponitur et videtur quod etiam directe possit probari crimen per scripturam, et ad omnem effectum, quia parem vim habent testes et instrumenta de fide instrumentorum c. i. [?]

Circa hoc sunt opiniones. Quidam dicunt quod crimen directe potest probari per scripturam munitam arte [?] hoc tempore, prout tangit glo. in c. in primo et ad hoc eam adducunt multa iura et illi directe tenent totam partem contrariam. Quod portam quod requiruntur probationes luce meridiana clariores ad probandum crimen. Tertii distinguunt. Aut queritur an crimen directe possit probari per scripturas a[?] directe

primo casu dicat quod non
Hoc sic ut ad probandum
ad ultimum potest produci in-
strumentum confectum super
iniuriis contentis. Alii a-
liter distinguunt. Aut cri-
men adheret instrumento
id est infertur cum tenore
instrumenti et tunc direc-
te probatur per instrumentum
ut si canonici iurat
contra episcopum et super hoc
fit instrumentum et sic loquitur
ff. de iniur. l. si. l. io.
Aut crimen non adheret
instrumento et tunc crimen
non probatur directe per instru-
menta sed indirecte ut supra
dixi de probando adul-
terio

Sed Giffrid. aliter distinguit
super ista distinctione dimis-
se tenere peccatum. Vel
solum delinquens. Sic dicit aut
delictum committitur in
contrahendo aut in non con-
trahendo. Primo casu potest
probari crimen per instru-
mentum. Secundo quia tunc
per ipsum potest probari contractus
sed crimen seu delictum
quod committitur in ipsius
contractu casus est de verbo
sig. c. ij. l. i. ff. Si autem
crimen est commissum con-
tractum, tunc nec crimina-
liter, nec civiliter crimen potest

probari per instrumentum. Primum
per ista verba inducta, et
hoc intellige de directa
probatione, quia indirec-
te bene coadiuvabit
Sed quare ista item com-
pelluntur iurare ex quo
iam iuraverat, tunc
erat absoluti, quia
illud iuramentum videtur suf-
ficere et ideo solum de-
bebat remitti ad con-
queratorem ut mandatum
eius servaret vel
satisfaceret. Solutio de off.
dele. prudentiam. Contra
ta et c. de off. or. ad
reprimendam. Quidam sunt
primo. Item iuraverunt quod
primo contumaciter iura-
re recusaverunt quasi
dicat quod est quedam
satisfactio prime contuma-
cie, que fuit quedam que-
dam offensa, et sic
intelligendo. Sed est hic
casus singularis in quo
circa idem factum bis
iuratur ut quod quod est
contra eum, quia nole-
bat iurare post abso-
lutionem, licet iuravit
antequam absolveretur, tunc
iterum iurat sed ut sa-
tisfaciat et ipse loquendo
hec duo iuramenta non
sunt eiusdem forme nec

pro absolucione iurat de
parendo mandatis ecclesie
Sed hic iurat parere man-
datis persone quecumque iste
fuit et in quibuscumque
casibus, salvo licitis et
honestis

¶ Prima glossa notat et facit
contrarium ad quod supra
primo est responsum

¶ Glossa ij notat quod ab-
bas et prior potest compel-
lere suum subditum al-
terum obedientie

¶ Glossa tercia allegat et illud
reprobat Item allegat et
colligit nobile Glossa
iiij arguit quod presump-
tam auctoritatem probatur
datorum aliorum sed hoc
reprobat Item colligit
a contrario quod litteris prelatorum
creditur in preiudicium a-
liorum Item quod littere pre-
latorum dicuntur autentice

¶ Glossa penultima obiciat
et solvit notat glossa quod
a periuro et suspecto i-
terum recipitur cautio
iuratoria

vide quod ab- bas non de- [illegible] iura- mentum [illegible]

¶ Supple et essent primi
textus. Glossa v. penultima Glossa
ut in glossa vel dominus quod
contraria loquitur de iura-
mento honoris ut iura-
mento litis decisorie vel
in mandato quod quis pre-
stat tamen textus Glossa
hic loquitur de iuramento

in casu sub Hostiensis vel dominus
exigit iuramentum ab eis
ut fuit forma, quod de
forma absolucionis est ut
invenitur supra de sen. excom.
Cum desideres

His que pro ecclesia

Mortuo prelato ipsius
subditi in omnibus tenentur
obedire capitulo, nisi pro
bono pacis aliquid sit
exceptum Et dividitur
in duas In prima dicitur
quid iuris sit quo ad
obedientiam ecclesia non vaca-
te In secunda quid ea vaca-
te ibi Ipse autem sicut ante

¶ Casus in textu Quidam presbiter
Cardinalis ecclesie sancti
Laurentii in damaso eo-
rum ecclesie una et capellas
sibi subiectas super sen-
tino et aliis articulis
quos vtebatur tunc sua
omni auditu hinc inde
propositis diffinivit ut clerici
et presbiteri illarum capel-
larum cardinali predicte
dicta ecclesiam tenenti pre-
stat obedientiam in animabus
et presentinis ipso reve-
niant ad capitulum ad
ecclesiam ante dictam cor-
reccionem cardinalis suscipi-
ant et sinodos constitute
ipsius inviolabiliter studeant

obs'uac[ion]e [con]stabat qua[n]do
quod fiat vaca[n]te eccl[es]ia
p[ro]videt ip[s]a q[uod] tu[n]c capel
lani et cl[er]ici supradicti
cap[itu]lo ip[s]i[us] eccl[es]ie co[n]sti
tuu[n]t om[n]ia supradicta
[con]cept[is] aliq[ui]b[us] que s[u]
bi ip[s]a sp[eci]aliter tu[n]c re
s[er]vavit

[Pr]i[m]o ea ad q[uo]d tene[n]t[ur]
cl[er]ici capellas eccl[es]ie ma
t[ri]s q[uo]d ad reu[er]e[n]cia[m] obe
di[enti]a[m] et honore[m] et t[a]l[is]
obedi[enti]a d[ebe]t fi[er]i sine in
p[er]amento ut notat glo[ssa]
p[ri]ma et [com]mittit

[Secun]d[o] q[uo]d no[n] [con]sistes c[om]pl[ures]
co[r]p[u]s p[er] [con]tinuac[i]o[n]e[m] ut
hic p[ro]ba[tur] de p[res]b[ite]ro Car
dinali fiat e[xtra] de off[icio] or[dinarii]
C[um] ab ecc[lesi]ar[um]

[Terci]o q[uo]d vaca[n]te eccl[es]ia
colle[giat]a cap[itu]l[u]m succedit
in iurisdic[ti]o[n]ib[us] et ea[m] h[abe]t
[con]stat glo[ssa] v[o]lt

[Quar]to q[uod] p[res]b[ite]ri Cardina
les s[er]viu[n]t p[er] titulo ut
hic in s[u]p[ra]sc[ri]pc[i]o[n]e quod
ta[men] no[n] [pro]p[ri]e hic s[ed]
melius e[xtra] de elec[tione] Cora[m]

[Opp]o[sitio] et vi[detur] q[uod] cl[er]ici
capellas no[n] tenea[n]t p[re]s
tare obedi[enti]a[m] p[res]b[ite]ro Car
dinali de quo hic s[ed]
suffic[i]at q[uod] p[res]b[ite]ro capel
le tanq[uam] suo i[m]me[dia]to p[re]lato

qui p[re]stat obedi[enti]a[m] ec-
clesie mat[ri]ci ad hoc
l[ibr]o di[cit] S[ed] i[n] plebib[us]
e[xtra] de [con]cepat[ione] p[re]b[endarum] postu
lasti So[lucio] h[abe]t v[er]i[ta]s
aliqu[an]do cl[er]ici sunt in
capell[is] collegialit[er]
et p[ro]cedu[n]t [con]t[r]a ali
q[uando] ut singuli et p[ro]ce
dit hic te[x]t[us] q[ua]n[do]
tu[n]c ut singuli p[re]stat
obedi[enti]a[m] p[re]lato eccl[es]ie
mat[ri]s ad hoc j[unge] de [con]
cess[ione] p[re]b[ende] dil[e]c[t]a ubi h[abe]t[ur]
q[uod] cl[er]ici n[on] sigillu[m]
[com]m[un]e h[abe]re possu[n]t

[It]em [opp]o[sitio] et vide[tur]
q[uod] p[re]lat[us] eccl[es]ie mat[ri]s
no[n] h[ab]eat iurisdic[ti]o[n]e[m] in
suos subditos q[ui]a solu[m]
ep[iscop]us de iure [com]mu[n]i in
tota sua dioc[esi] h[abe]t
iurisdic[ti]o[n]e[m] e[xtra] de off[icio] or[dinarii]
C[um] ab ecc[lesi]ar[um] Solo[ucio]
q[uod] hic di[cit] h[ab]et locu[m]
in eccl[es]iis mat[ri]cib[us] Car
dinaliu[m] S[ed] in aliis
sta[n]d[um] e[st] [con]trariu[m]

[It]em [opp]o[sitio] co[n]t[r]a fine[m]
t[extus] q[uod] [con]cordi[ter] est m[od]o
[con]paluit xxxiij q[uestio] iiij
Corripiant Solucio
in[tellig]o [con]cordia[n]d[i] quod
h[ab]ebat Cardinalis no[n]
h[abe]nt [cum] cap[itu]lo n[on] cap[itu]lu[m]
h[abe]nt i[deo] [con]mod[us] p[re]se[n]t[is] et ideo

papa hoc ideo sibi reser
vavit quia hoc pro
cepit Cardinalis pro
tunc confirmatore sua
de hereticis c. ad abolendam
vel fuit immo sic alle
gabat quaerendo per quam
Capitulum eius ecclesie
poterat corrigere et
excommunicare, quod papa
noluit diffinire sed
pro bono pacis sibi re
servavit. Sed glossa stat
contrario quia ad hoc
quod si papa non confirmasset
suspendisset in Capitulum
facit, i. e. c. vinco li
bro vi. Et ibi glossa Jo. mo.
quod licet hec decretalis
non loquatur in episcopo Car
dinali, tamen Cardi
nales in suis ecclesiis
sunt in omnibus episcopale. Con
cludit eo dicens presup
posito quod de iure com
muni hoc debeat matri
ecclesie, sed si essent in
capitulo cum sint unius
dignitatis. Et ad is
tud quod dicit quod excommunica
tio est munere episcopalis
ordinis quod excommunicatio non est
ordinis sed iurisdictionis ideo
potest competere non episcopis
de off. or. c. cum ab ec
clesiarum

Quaeritur quaero utrum de iure
communi hoc competit prelato
ecclesie matricis, glossa dicit quod
non nisi sit titulus Cardi
nalis, quia Cardinales
etiam non episcopi sunt causa
contineretur sicut in texto
quoad subditos suos, ex
sunt iurisdictionem quasi episcopa
lem ut dixi. Ego hoc
glossa contrariam sicut dixit dominus
Immo. non esse verum, glossa
enim quod licet Capitulum
sede vacante posset con
vocare canonicos et
teneat Capitulum non ha
bet suo iure aliquem
compellere, quod in capitulo pluribus
monentibus intendit quod
dicere aliquid diffinitive
ut iure ordinario ali
quo committitur ad hoc
de off. archipresb. c. fi. Et
glossa contrarium plures quod etiam
sede non vacante Ca
pitulum habet iurisdictionem in sin
gulos de Capitulo ut no.
in de off. or. c. cum ab ec
clesiarum sed sede vacante
habet omnem iurisdictionem quam
habet prelatus et causa quia
vice prelati ut sic. Et
in c. ad abolendam de
hereticis in ecclesia habet iu
risdictionem et prelatorum in suis

que sunt ordinarii et qua-
nis aliquis dicat quod ita
devolvatur ad superiorem
qui committat illa Cum
volunt ut dabit visita-
torem hoc de observatum sed
quod hic sentit Innocentius tamen
verius est quod tunc potius
ad Capitulum sit devolu-
tio sed ut Ea que sunt
ordinis committat Episcopo
facit de supplenda negli-
gentia c. si de elec. sicut fra-
tencias et de tusta c.

Sed nunquid potestas confirman-
di ad beneficia et instituendi
devolvatur ad capitulum sede
vacante videtur, scilicet quod
potestas confirmandi devolvatur
quia non est inpossibile de elec.
c. si li vi. sed non beneficia
conferendi que spectant
ad solum Episcopum ut ne
se vacante c. uno li vi.
Sed intellectu glo. l. Contra
eo quod littera dicit manua-
le obediencia Et videtur
quod potius requiratur mi-
nisterium ultra obedienciam
manualem p. de monum-
mentis. Sed ut in glo
vel dic quod hic quod hic
dicitur committit clericos simpli-
ces et presbiteros capellanos
non curatos qui tum tem-

ad obedienciam manuale
non indutam sed de cu-
ratis. Alii dicunt hoc
esse speciale in Cardina-
libus ut eis presteretur illis
obediencia vel hoc sunt
consuetudo Sed tamen dictum
quod approbatur quod hic lo-
quatur de non curatis
Glo. ult. infert ex
littera unum articulum cum sequitur
quod et soluit infert
quod de iure communi sede
vacante potestas excommuni-
candi et absolvendi trans-
feratur ad Capitulum
Sed contra de re. c. iij Contra
Episcopus autem deputavit ubi
excommunicatus a predecessore
absolvit successor
non tamen Capitulum Sed ut in glo.
ubi non negatur quin ca-
pitulum possit illum ab-
solvere vacante instante
sed si tamen non absolvit
successor absolvet
Item Contra ad idem
multa sunt que con-
ueniunt in sua generali
et que spectant solum
Episcopus vel ad pontifi-
cem Solutio in hiis
statuendis est contrarius ut hic
in glo. Una aut ca-
pitulum succedat in col-
lacione beneficiorum dicit

ddum ut s. ne sede va
can. c. vno li. vi. et s.
ut nota. s. e. Cum d
lim. Dilecta

Dilecta in xpo

Summa

Licet abbatissa subdi
tos suos excoicare
no possit. ipsi tn ei obe
dire tenetur. et sermo
poit querela. ro dat
iudicem ibi. Nota
Casus in tm [illegible] Ab
batissa Lymburgen
conquesta erat pape
q eo q ipa canoni
cas suas. et clericos
suos no potuisset ex
coicare. ipi suspensionem
eius ab officio et beneficio
no curarent. et sic cri
mina ipos manent i
punita. Quare papa ma
dat cuidam abbati
q ipos canonicas et clericos
in sor dicte abbatis
se subditos p censuram
ecclesiasticam compellet ad
obedientiam et reverentiam illi
debitam exhibendam
Nota q licet abba
tissa habeat ius tn
ipa excoicare no pt
item no q hic mas
culinum genus concipit
utrumque sexum et comprehendit femi
ninum ubi idem est de
hoc no tur p [illegible]

masculinum concipit femininum

verum quorum. Si quis suspen
dete
Nota hic de mulieribus ca
nonicis et hoc procedit secundum
consuetudinem theutonicorum secundum
Hinrestin. ubi sunt clerici
canonice proprie regulares
glo. ad idem facit de
elec. indemnitatibus li. vi
in fi. et de etate. Ho. an
q [illegible] aliquibus canonicis cum
illis mulieribus [illegible]
[illegible] et omnes habeant
[illegible] dimisso ab eis [illegible]
sunt [illegible] prepossi
tus
Nota q subditus tenetur o
bedire prelato suo solum
in licitis. ibi salubria
quibus aut modis de
beat obedire abbati
Nota [illegible]
item
Nota prima declarat ten
tu de quibus est in prima
decretali
Q expediens glo. sc
Numero utrumque abba
tissa pt suspendere clericos
ab officio et eadem [illegible]
eo quo habet ius [illegible]
[illegible] non [illegible] quia
excoicatio suspensio et in
dictum continetur sub cen
sura ecclesiastica [illegible]
prohibita aliter [illegible]
[illegible]

In contrarium quia mulier
iudicare non potest ~~[potestate]~~
~~tali suspensione quarum~~
~~violatio mereret irregularitatem~~
~~Et ad hanc litteram dicendum~~
~~quod littera non vult quod sit~~
~~valitura suspensio~~
xxxiij q. v. mulier sol-
um glosa quod habet unam
sed debile sed non potest ex-
communicare nec ab officio sus-
pendere vel interdicere quia
hoc pertinet ad cla-
ves que non sunt date
mulieri sed viro et de hoc
in glosa inducit de virgine
maria que licet fuit ex-
cellentior viro aliquo tamen
hoc sibi non fuit concessum
¶ Quidam dicunt quod abba-
tissa ipse suspendere non
potest ab officio tali suspen-
sione qua violata in-
curret irregularitatem Et ad hanc
litteram dicendum quod littera non
vult quod sit valitura sus-
pensio ab officio quo ad
hunc effectum
¶ Cum igitur abbatissa potest
suspendere a beneficio dicendum
quod sic quia potest predictam
subtrahere ex tunc beneficium
et ab officio suspendere
suspensione sed non
tali videlicet cuius vio-
latio induceret irregularitatem ut
dixi Concludo quod abbatis-
sa

non potest ea que sunt ordinis
ut de pe. et re. nova. Ecc-
lesia que sunt iurisdictionis conve-
nientia a clavium potesta-
te, sed alia iurisdictionalia bene
potest
¶ Hostiensis dicendo dicendum quod aut
queris utrum abbatissa
potest suspendere ab officio
et dicendum quod non sed in verbo
hic in addicione et hoc tamen
hostiensis et concordat Innocentius
petrus de sampsone et
abbas et Io. an. hic
et ratio patet quia que
ritem quia excommunicatio
suspensio et interdictum
queruntur. Aut queris
utrum possit suspendere
a beneficio et dico quod sic
et est ratio quia licet
ab officio, quod suspensio
a beneficio non procedit a
clave, nec comprehenditur
sub censura ecclesiastica nomine
sed suspensio ab officio
dumtaxat ut in c. tanta
de excessibus prelatorum
et de verborum significatione querenti
Ideo abbatissa
licet non habeat clavem
hanc penam ab officio
infligit ut de pe.
et remis. c. nova q.
et in hoc quam gl. de
morte laudis et coniugata

Iohannis xxij que in
cipit execrabilis super
verbo in irritationem/ licet ali
qui dicant quod abba
tissa potest suspendere etc
ab officio ubi hoc habet
consuetudo, quia tunc consue
tudo dat iurisdictionem/ sed
teneo opinionem Innocentii
¶ Glosa super verbo interdi
ctum infert quod interdicere
habet iurisdictionem/ Sed contra
hoc opponit et solvit
quod sit debilem/ Item
notat quod potest suspen
dere a beneficio/ Item potest
conferre ecclesias et benefi
cia/ sed excommunicare non
potest nec absolvere/ Item
nec ab officio suspendere
et intelligo de suspen
sione supra dicta et ef
fectuali ut dixi/ Ra
tio quia claves non
competunt mulieri/ et
mulier non est immediate
facta ad ymaginem
dei/ ut vir/ sed de cos
ta viri sumpta est/ Et
de hoc glosa ponit
textum de bibl. in materia
et patet

Dilecti filii / Et hoc c. le-
gitur duobus [illegible]
appositis [illegible]

in textu/ Sed quia sententia
nisi non fundatur super ap-
pellationem ideo non valuit
intellectum sed quintus se
cundum/ Si metropolitanus
a suffraganeo exigit
maiora ultra formam
a canone statutam sic ea
quod est ultra/ Suffra-
ganeus non tenetur etiam in sua
ponit querela in sua
provisione ibi/ Cum igitur
¶ Casus in summa est rela
tu fuit sedi quod prear-
cha Gradensis ecclesie cum
da consuevisset ab episcopo
Castellano preter formam
canonicam quod alii suf
fraganei prestant suis me
tropolitanis exegisset
iuramentum sed quia archi
et Capitulum ecclesie Castel
lanensis pretextu huiusmodi
iuramenti sue ecclesie sen
serunt preiudicium gravi
adeo ad sedem apostolicam
appellarunt/ Ideo papa
mandat dicto prearchie
quatenus contentus in forma
canonica quam ipse papa
recipit ab episcopis sibi im
mediate subiectis alio-
rum ab huiusmodi iuramento
iuramento quantum ad superfluos
articulos absolvet vel
denunciabit ipsum adeo

que p(er) forma(m) tradita(m)
sut no(n) tenet
Nota q(uod) suffraganei iu
rat metropolitano sicut
etia(m) iurat ipse p(a)pe iuxta
forma(m) expressa(m) s(upra) de
iur(amento) ego. de forma
aut(em) iuramenti abbatis
habetur s(upra) de (con)sue(tudine) ne
dei. de forma iuramenti
canonicorum de nobis s(upra)
ex(tra) de electi(one). de forma
iura(men)ti rectoris ecclesie habet(ur)
s(upra) de iur(amento) ex tua nos
Nota q(uod) cu(m) certa forma
tradita est a canone
certa aliquod fiery tunc
quod fit p(re)ter forma(m)
no(n) tenet ibi p(re)t(er) forma(m)
et sic in hoc comparatur
fiet p(re)t(er) forma(m) vel ait
sicut si (con)tra forma(m) fieret
sat de elec(tione) c. cui li
bro
Nota q(uod) in testame(n)to canonicus
ne ipso pelatus oblige(t)
alteri prelato ultra
q(uod) de iure tenet(ur) et ex
hoc p(ate)t app(are)re
Item no(ta) illud quale
quod ecclesia fieri alteri
no(n) fac(ere) dis(tinctio) q(uod) t(ame)n p(ri)mo
Nota q(uod) factu(m) p(ar)tim de
iure et p(ar)tim iniuste t(ame)n
quod est iniustum et sic
utile ab his no(n) viciatur
p(ri)vilegii de quo i(n)fra

utile li. vi. et not(a) de
off. dele. ex(tra) super
Nota q(uod) mandatum pla
ti presentandi i(n) p(re)dicatio(n)e ac
clerice non t(ame)n rec(i)pe
diti q(uod) ab illo absol
uti s(un)t po(n)tif(i)ci ut deme
ciatur absolutus et hoc
p(ro)bat l(ite)ra ibi vel de
nu(n)ciasse ex(com)muni(cat)o vel
q(uod) id est s(upra) de off. fac
de iur(amento) c. i. li. vi
li. vi.
Tempore eo(rum) c. et vide(tur)
q(uod) non erat audiendus
ti appellantes arch(iepisco)pi
cu(m) capitulo eo(rum) mandatum
ep(iscop)i quia ma(n)datum est
p(er)sonale obligans m(ate)ria
tem t(ame)n ergo p(er) hoc ma
nda(tum) obligaba(tur) ep(iscop)o
t(ame)n p(er)sonalit(er) h(oc) q(uod)
potuit p(re)iudicare ar(chiepisco)po
de facto ut q(ui) deduc
tu(m) fuisset ad sentencie
de sic i(n)trando et depa
rendo mandato ergo de
facto fuit ei obvi(a)n(d)u(m)
favore ecclesie s(upra) glo(ssa)
et satis tangit hoc glo(ssa)
p(ri)ma
Item archiep(iscop)o et videt(ur)
q(uod) p(ri)mo t(ame)n mandato
tenuit et exigi potu
it s(upra) de temp(orib)us (ordinationum) signi
ficavit glo(ssa) s(upra)
p(ri)mo aut(em) ma(n)da(tum) p(re)sta(re)

obviand(um)

sup limitat9 a iure et
tunc pcedit hec lra vt
non porrigat ultra for
mam taxata Aut su
per no limitat9 a iu
re ut sup hijs que de
bet iure spali et tunc
pt forma mandati am
pliari ad quecumq mo
dum

Et hoc no qd mandatu
nd debuit hic laicus
porrigi cont canones p
mittunt et cohoc po
test ecclie preiudicari
Et ideo debebat audiri
illi de ecclia contradictes
et appellantes

Item oppo eo eo qd
ipsa tollit consuetud ibi
obtentu alicui consue
tudis pt eni induci q
succedo in qua qs alte
obligat. c. de off
arch. c. si. Solucio hic
loquit de consuetue no
pscripta sm hosti Sz
hosti dicit qd hoc ca
su consuetudo fit pscri
pta lris et hoc h glo.
peimli hic Et alia
ro contra glo assigna
p hosti q ima si pmit
tet aliquid addi ma
ndato q tunc adderent
superiores et pmonedi
hereticos vt no conforma
ret

inraret sub omni forma
cocagitur et sic multu
preiudicaret ecclie

Item oppo qr ut dicu
m pri archidus et Cap
tulum appellabat et
ipsa preiudicat p eos ne
appareret qd dotta erat
de vite appositu hi
appo contradicialis
non inducat renocacio
attemptatos ut doctor
de vitate ondi. W. de
elec. Cum nobis Solo
duobus modis pt intelli
gi facta hec appo vno
ut precessit iuramentu
z in hoc lra clara iaq
in vbo porrigens. i. cum
te pacis ad porrigendum
alio mo qd iuramentu
precessit z tunc correda
est lra porrigens. i. que
gessis ita appellanti
Ad secundo pmo modum
tenet aliqui qd appo
precedens mandatum inducit
ipius retractacionem Et hoc
probat Inno. eo eo qd
appo contradicialis non
inducit renocacionem attep
tatos ipso iure

Sed contra hec opponi dec
bone s. de appel. Cum
Inno. qd ibi appellantes
fecerunt se reddunt ipsu

statu in quo erat tempore
appellationis emisse et ipsi tunc
erat in possessione ecclesie
et ideo restituuntur ad ec-
clesiam et ad fructus a
tempore illo perceptos. Sed
hic isti qui appellant
ne compellerentur dare pre-
dicti iuramenti prestiti non
erat in possessione ideo
non restituuntur. Quidam
ad alium modum intelligi
[illegible] processit dicit
aliqui quod appellatio hic operatur
sicut appellatio contra sententiam
licet post sententiam causam sus-
pendit. Et hoc probat
Innocentius quod appellatio extraiudicialis
non extinguit agitata
nec suspendit licet ser-
mo sit de appellatione a sententia.
Tercio circa predicta si
appellatio non habuit effectum
impediendi mandatum
quia ratione tunc impe-
dimenti, dicendum quod erat dampnosum
cause. Si enim
non fuisset dampnosum
potuisset servari sine
interitu salutis ecclesie et
ideo tunc servari debuit
decernitur (?). Si vero sic
Innocentius. Contra ea que dicta
est de appellatione extraiudiciali.
Quarto circa quos effectus
operatur et ducit quando ut
refert Innocentius quod licet non

citacionis et hoc ipse pro-
babat nisi in capitulo i. de
electione libro vi. Contra quia ex
hoc multiplex absurdi-
tas sequeretur quia si quilibet
posset citare quem vellet
et quantum vellet. Dicendum quod
quod non habet vim citacionis
sed provocacionis ad causam, ut in capitulo
de appellatione. Cum sit Roma.
Contra dicens ista provocatio
non est aliud quam citatio.
Dicendum quod non est appellatio ci-
tatio sed potius manifes-
tat animum appellantis
quod intendit causam prosequi.
Alii dicunt quod appellatio extraiudicialis
habet effectum
causam devolvendi ad su-
periorem sicut et iudicialis sicut
quibus est appellatum,
de quo notatur in capitulo de
iudicio quem si a maiore
causa c. i. Alius effectus
secundum alios est quod appel-
lans auditur prosequens
appellationem ut in capitulo de iudicio contra vel
legem. Et ita dicit
Innocentius hic. Contra ipse idem
notavit quod [illegible] in capitulo de ex-
ceptione. Cum inter, ubi dicit
ex proposito quod contumax
non auditur appellans
conveniendum (?).
[illegible] pro concordia dicendum
[illegible] appellatio est remota
et omnino extraiudicialis et

Margin notes:
Contra dicens
Alii
Alius effectus appellationis extraiudicialis
quarto circa distinctionem (?)

tunc habet locum quod not(atur)
primo in c. Cum inter
non est omnino condi(tiona)lis
ut cum app(ellatur) ab execu
tore; et tunc habet locum
dictum primo, hic de hoc
de excep. c. i. li. vi°
et s(upra) de ap. Alius effec
tus secundum aliquos est quod
app(ellati)o condi(tiona)lis opera(tur)
revocationem execu(ti)onis
quamvis alias execu(ti)o
causa iusta teneat
[illegible] facit quod
notatur supra de app. dilecti
Alius effectus est quod app(ellati)o
equiparatur inhibitioni
facte circa ea. Et ideo facit
nomine possessorem censeri
male fidei et teneri
ad restitutionem fructuum
sicut inhibitio de qua
inhibitione condi(tiona)li non
c. de off. dele. Bene.
Et nomine dixi nomine
possessorem, quia secus est
de beneficio secundum primo quia
quamvis per latam appellationem ut
inhibitionem non sit ma
le fidei possessor dic(itur)
secundum primo, quod oportebit
appellantem tunc probare
veritatem app(ellati)onis nisi ex
ea verisimili appellantis
quod aut habeat intelligi
et que sit ea verisimilis
nota in dec. c. bene

Ro hinc dictum est quia
presumitur contra appellantem
nisi app(ellatio)nem prosequatur supra
de dolo. Cum dilectus. Ex
clude quod app(ellati)o condi(tiona)lis
in pluribus differt a iudiciali
licet enim iudicialis impe
diat innovationem secus in
condi(tiona)li appellatione qua quis
non prohibetur uti iure suo
C. de rei vendi. l. Ex
maiore et c. de supple(mento)
neg. pla. c. fi. Comparat(ur)
tamen iudiciali quia [illegible] attem
ptata revocari debent sicut iudi
ciali supra de app. sicut in
Cle. Item appellatio post senten
tiam [illegible] effectus sic
app. [illegible] sicut in iudiciali
Terminus autem ad prosequendum
appellationem in condi(tiona)li lege
in iudiciali sicut ut [illegible]
dixi [illegible]
Item non valet litera im
petrata post app(ellatio)nem ex
iudiciali, non facta men
tione de ipsa secundum primo
licet aliter videatur no
tasse de off. dele. Ex
tenore. Ex eo quod dixi
quod appellans condi(tiona)lis
[illegible] restitui ad statum
pristinum
Quando quis simulem sibi
conferat app(ellati)o. Et vide
quod nullum [illegible] ca
[illegible] spoliatus restituitur

Alius effectus

Alius effectus

ff. de resti spol in litteris
studet. Immo, quod sufficiat
appellantem docere se possessorem
tempore appellationis, quamvis non
doceat de deiectione, de
qua oportet doceri, intentando interdictum unde vi
vel aliquam condictionem restitutoriam ut eo c. Ceperunt
ff. de resti spol vel eo
c. Reintegranda in q. i.
Quando vero impetrat, ut patriarcha vel alius superior
petit sibi iurari ultra
formam canonicam, possunt
episcopus vel alius subditi
eius eo toto denegare respondendo. Gloss. ut sic. ff.
de aqua coti et estiua
l. i. § Celsus ad formam canonicam unde tenere ut hic. Et
hoc c. inducit ad contrarium
facti tenorem. Quamvis si ab
aliquo superiore habente iurisdictionem temporalem aliquis
Civitatis vel territorii alius
superior exquirit aliquam
obedientiam vel ipse idem
volt etiam obligare aliquem, nunquam subditi possunt
se opponere, eodem quod sic
pristinam statum, quia interest
subditorum quod domini sint
liberi, ne habeant plures
dominos. fac. ie. c. si. et quod
dicitur in libro feudorum de sententia
di alicod l. Imperialem

ff. petere ubi dominus contra
voluntatem vasalli non
transfert feudum in alium

Glo. prima. studet per
obiectionem. Oppo. Et videtur
quod non debuit audiri
appellatio Archidiaconi et Capituli
Reorum enim audiri appellantes, cuius non interest
in q. in Reorum solent
et c. de elec. Cum inter
Glo. hic interrat capitulo
ne recepere de facto
et per ecclesia audiuntur
clerici eius. ff. de testamentis
Cum olim. Et notat
hic. Immo, singuli consensus
episcopus facit aliquid
in preiudicium episcopatus Capitulum potest appellare et
in iudicio prosequi, ut
renouetur, etiam petendo
Episcopum absolui a mandato
ut hic. exceptio Episcopo
neglegente et non petente
ratio, quia tum absolutio
fit fauore ecclesie. Item
quod Episcopus et capitulum
sunt unum corpus. ff. de
verborum signi. Cum clericis
supra primo c. Item quod
conditio ecclesie debet fieri
melior. et non deterior
ideo ista audiuntur supra
Gloss.

Glo. ii. not. ubi habet
illa forma mandati
ipso infert quod eadem forma

Glo. i.

Ratio

ff. ii.

debet esse contenti quod supra
firmat

¶ Glo. penult. videtur per
obiectionem quia consue
tudo non iuvat quod ergo art
et est expedita

¶ Glo. penult. quia ita con
tra talis consuetudo non va
let videtur glo. quia
est contra generalem consue
tudinem ecclesie quod confirmare
debet electionem glo. infert
quod quamvis sola auctoritate
sit denegatio, quod contra
generalem consuetudinem alio
rum metropolitanorum prescri
bit

¶ Glo. final. not. ibi per
quod mandatum non exten
dit ad ea que de iure
prestanda non sunt. Racio (Ra°)
quia iuramentum non
est inventum ut esset
iniquitatis vinculum
2° quod iuramenta facta con
tra statuta canonica non tenent
Racio quia tunc prestaret
in dampnum ecclesie. 3° colli
git quod iuramentum ex parte tenet
et ex parte non tenet
Racio quia utile non
debet viciari per inutile
id autem quod prestitum fuit (q°)
post appellationem vel an non
impedit quominus obli
[illegible] modo firmari potest sed
[illegible] salutis ecclesie. Sed
de iureiurando Etsi vo
sponsione.

Glo. ult. notat ibi que
per h. t. c. 7

Cum olim

Summa. Confirmatur episcopo
confirmat capitulum confirmandos
ab episcopo. Et prima pars pre
dicit circa electionem, secunda
circa confirmationem ibi
mandantes

¶ Casus in textu et h. t. Vacante
monasterio sancti Salvatoris Massi
liensis diocesis monachi ele
gerunt quendam indignum
in abbatem, unde papa qui privaverat
eos [?] potestate eligen
di confirmare [?] sed hoc au
dito mandat quibusdam
clericis auctoritate apostolica et de
speciali gracia dicit fratribus
concedant potestatem idoneum
abbatem eligendi vel
postulandi, et quod tunc
vacabat ecclesia Massilie
nsis dictam electionem pre
tent capitulo dicte ecclesie
Massiliensis infirmandam
vel confirmandam

¶ Nota quod propter eam eli
gentes fuerunt indigni sed
privati fuerunt vice potestate
eligendi, contra supra in glo
prima

¶ Nota quod alii de gracia resti
tuit potestatem eligendi illos
qui fuerunt privati de hoc ipsa
potestate. Sume glo.

¶ Nota ista verba littere auctoritate

ma | ex quibus videtur
papam de plenitudine potestatis
hoc fecisse | cum in casibus
regularibus potestas devol-
vatur ad Episcopum | sive mo-
nachi propter negligentiam | sive
propter delictum privati
fuit iure eligendi de ele-
ctione li vi.
¶ Nota quod in potestate confirman-
di Capitulum succedit episcopo
ex hoc colligitur quod in
iurisdictionibus succedit
¶ Oppo et videtur quod papa
non debuit restituere
monachis ius eligendi | quia
per hoc fit preiudicium dyo-
cesano, ad quem facta erat
devolutio | Solo hoc fecit
de plenitudine potestatis | vel
potest intelligi quod ea erat
devoluta ad papam | et ad
papam pertinebat | Et tunc
primam
¶ Item oppo et videtur quod po-
testas confirmandi sede
vacante non devolvatur
ad Capitulum, i. de schismo
sicut tenus | Solo de ma-
gis devolvitur ut hic
et contrarium procedit de
iure speciali | ex quo hic
papa restituit ius eligen-
di monachis
¶ Sed nunquid an per clericum con-
cessionem currat tempus
in interpositionibus | Dicendum quod sic, i. de
elec. Si electus li vi.
et facit quod nota ibi in
glosa | Quid si isti
non eligunt ut regula-
riter vel iterum eligunt
sicut indignum | ad quem
fit devolutio | Dicendum secundum
Bernardum pe. et alios quod po-
testas tunc devolvitur
ad dyocesanum | Ratio
quia clerici eligunt iure
sibi a papa restituto
¶ Sed contra hanc solutionem
obstat verbum auctoritatis ma
quasi isti hoc cessante
facere auctoritate speciali | Dicendum
Io. Cal. in additionibus
quod ista verba auctoritatis
ma | dicunt quandam cum
verbo facultatem | et non
cum illis verbis eligendi
seu postulandi | Et plene
nota Io. an. de rescriptis
in aliquibus li vi.
¶ Sed nunquid Episcopus potest
restituere privatis ius eli-
gendi sine tempore | Dicendum
quod sic | de hoc notatur
de elec. ne pro defec-
tu | Sed clericus restitutus
Episcopo intelligitur sine
preiudicio metropolitani | quod
si capitulum negligit, non
fiat amplius devolutio
ad papam Episcopum sed ad
metropolitanum | cum non potest
directe preiudicare sedi

indirecte sic / ut si Capi
tulum eligat indignum
ignoranter uel electionem
non attemptet electionem
tunc habet tempus in
tegrum ut in dicto c. Si
electio de elec. li. vi.
Quid si vacante sede
Capitulum vult visita
re monasterium monia-
lium exemptum / an po
tat eius visitacionis auc
toritate inquirere de statu re
gula attendentes in
Cle.
Et ipso expedimus
quod non possit / quod episcopus
hoc facit licet auctoritate apostolica
In contrarium videtur quod sic
quia hoc ipsum est in
iuridicis domini Capitulum
tenet quod non posset. Et
quod dicitur in Cle. quod talis
visitacio fiet per ordina
rios exponit i. per
diocesanos / quia vi
sitacio debet fieri per
diocesanum. c. de off.
or. c. j. / Et idem dicit
in dicta Cle. et hoc tenet
quidam dicat alii / quod
talis potestas non competit
episcopo de iure communi sed
de iure speciali. sed dominus
quod est ordinarius petit
et dicunt visitacionem pertinere
electos sed quia hoc faciunt

non auctoritate ordinaria. ideo
tamen in isto non succedit sed
delegata ut ibi dicit tempore
Item quod in hac visitacione
episcopi sunt delegati sedis apostolice ut
in dicta Cle. attendentes
in verbo auctoritate apostolica sed in
tali potestate non succedit
Capitulum
Glo. prima not. quod qui
eligit indignum privatur
pro hac vice potestate eligen
di nisi de gratia eius concedatur.
Glo. ii. allegat contrarias
contrarium allegat tamen in
contrarium et solvit sufficienter
videtur per quam et remittit
pro intellectu glo. oppo.
con. c. in collatione benefi
ciorum sede vacante non suc
cedit Capitulum. i. ne sede
va. c. ille et c. ii. c. om.
e li. vi. quod non in confir
macione. Solucio glo. que
ponit differentiam inter colla
tionem et confirmationem quia
collacio est fructus episcopatus
sed confirmacio est iurisdictionis
Et contra hoc oppo. quia
et confirmacio est fructus
iurisdictionis confirmandi quod idem
est quod in collacione. Solucio
in iurisdictionibus succedit
Capitulum. et ideo cum confirmacio
sit iurisdictionis de nouo. ad

Capl(ntu)m | sed coll(aci)o no(n) est
iur(isdicti)o(n)is | qu(i)a p(otes)t compe
tere non iudici ut p(re)lato
no(n) h(abe)nti iur(isdicti)o(n)em | de iure
sp(eci)ali
Item o(bici)o ad idem et
videt(ur) | q(uod) Capl(itu)m no(n)
succedat eciam in iurisdic
tio(n)ib(us) | quia sede vacante
no(n) p(otes)t dare licenciam
cleric(is) tr(an)sseundi ad a
liam eccl(es)iam h(oc) e(st) di
ffinitam | q(uo)d t(ame)n est iuris
dic(ci)o(n)is | Glo. ca(su)s solui(t)
q(uod) hoc fit p(ro)pter p(ro)hibi
c(i)o(n)em alienac(i)o(n)is | que fit
p(er) talem licenciam de hoc
supra ut de elec. c. Ab
batem li. vi(t)o
Q(uo) vero ad p(re)dicta ge
nalit(er) in q(ui)b(us) succedit
Capl(itu)m sede vacante
in q(ui)b(us) no(n) | E(st) glo. hec
r(espondi)t q(uod) in iurisdic(cio)nib(us)
succedit (et) sic no(n) i(n) a(li)is
sp(irit)u(a)l(ibus) et Godofr(edus) | dicu(n)t
co(n)trariu(m) et male | Ab.
et Ian. dicu(n)t q(uod) Capl(itu)m
succedit in hiis q(ue) co(n)mu(n)i
cat ep(iscop)us cu(m) Capitulo
S(ed) in aliis que no(n) co(m)mu(n)i
cat no(n) succedit (et) hoc no(n)
est verum q(ui)a i(n) collac(i)o(n)e b(e)n(e)
ficior(um) co(mmun)icat cu(m) Capl(itu)lo
q(ui)a fac(it) cu(m) Consilio Ca
pituli | de hiis q(ue) fiu(n)t a

p(re)la(to) S(ine) c(onsensu) cap(itu)li ... Host(iensis) et
Ian. dicu(n)t | q(uod) Capl(itu)lum
succedit cu(m) i(m)minet p(er)i
culu(m) a(nim)ar(um) | et ideo succe
dit in co(n)firmac(i)o(n)e | ne diu
vacent b(e)n(e)fi(ci)a | et cau(sa)e
Et reprehendit Host(iensis) ra(ci)o(n)es
glo. | S(ed) tene glo. | nec
ra(ci)o(n)es Host(iensis) aliq(ui)d
co(n)cludu(n)t | c(on)tra glo. | nec
Host(iensis) intellexit glossa(m)
Dicit e(ni)m glo. q(uod) collac(i)o
(ius) b(e)n(e)ficior(um), tanq(uam) fru(ctu)s
b(e)n(e)fic(iorum) ep(iscop)al(is) res(er)uet(ur) fu
turo Ep(iscop)o | et no(n) vult
q(uod) fruct(us) b(e)n(e)fic(iorum) re
s(er)uent(ur) successori tal(is)
Ep(iscop)o (et) sic intellexit
glo. | Host(iensis) (contra) p(re)t(er)it patet
ex sua impugnac(i)o(n)e
Regula(riter) q(uo)d in collac(i)o(n)e
no(n) succedit Capl(itu)lu(m)
de qua distinguo per
Capl(itu)m vnicu(m) ne sede
vacan(te) li. vi(t)o | Aut ad
Ep(iscop)um solu(m) spectat
collac(i)o et tu(n)c no(n) suc
cedit Capl(itu)lu(m) sede va
cante | Aut ad Ep(iscop)um cu(m)
Capl(itu)lo | et tu(n)c Capl(itu)m
succedit | Dom(inus) Io(hannes) an(dreae)
i. c. c. vna li. vi(t)o | in
Nouel(la) dat tres r(egu)las
vna(m) c(irc)a c(er)tos casus in
q(ui)b(us) Capl(itu)m succedit
alia(m) c(er)tos in q(ui)b(us) no(n)

Fran

succedit. Tercia casus
in quibus est ~~dubium~~ du-
bium an succedat vel
non, dicit hic Fran[ciscus]
quod aliqua pertinet ad
episcopum racione iurisdictionis et
in illis stat regula affir-
matiua quod succedit ca-
pitulum nisi inveniat
a iure prohibitum facit
de c. his que et hic et
in c. c. vnico li. vi. Ali-
qua pertinet ad episcopum
tamquam ad alium prela-
tum non habentem iurisdictionem
et in istis ~~vel~~ regula
non succedit Capitulum
nisi inveniat ei permis-
sum. Et hoc dicit quod in
his que committuntur iuris-
tum(?) consideracionis quia habent
preter iurisdictionem non
enim iuris subditi sunt
ut episcopus consecrare
ideo succedit Capitulum
ut commissionem capitu-
li aliquis episcopus hec faciat.

Statuimus. Quia
maior est ordine licet in
ecclesia parochiali in simili in
loco et porcione presbiter
et potior esse debet alio
in legibus ut contineat
in spirituale in ecclesia
sancte marie de vrbe et
~~contineat in spirituale~~

sicut hanc non sinimus ecclesia
modicam ipsam reputo Ecclesia
esset sancta dicta sicut ab quo
maiore. Tercio ibi de-
mores.

~~Casus in summa ff hoc~~
legitur hoc c. legimus presbiter
duobus maiores vno quod con-
tineat in spiritualibus que et sicut
habuit Laurencium sic summa.

Casus in summa ff in ecclesia
sancte marie maioris de
vrbe erat consuetudo quod
presbiteris recepti in canonicos
omnibus posterioribus ac
maioris ordinis in sessio-
nibus et porcionibus preferri
bant. Damnat papa dampn-
nans hanc consuetudinem, sta-
tuit quod presbiteri primum lo-
cum teneant, diaconi
in secundo et quod maiores
in ordine etsi posterius
recepti prioribus preferantur.

Nota de ordine gra-
dus in ecclesia ut prior lo-
cus debetur presbitero deinde dia-
cono deinde subdiacono
et sic de reliquis scilicet acolitis
exorcistis lectoribus hos-
tiariis. xciij. di. c. subdiacono.

Ex quo non cuilibet sua
reuerencia seruatur ecclesia
habetur de quo concorda-
ciam in prima glo.

Quod maior ordine po-
tior esse debet in percipien
da porcione de quibus
porcionibus nota j. de p
ben. dilectis [illegible] quo
[illegible] dicitur de maiorite or
dinis
Queritur unde sit aliqua
maioritas assignanda di
citur quod triplex maioritas
dignitatis ut de elec. dudum
item temporis ut c. c. [illegible]
senectutis de ipsa qua
to item dispositionis sive
prelacionis de elec. [illegible]
missam item consecracionis
de consecra. ecc. vel altaris
aqua item racione ordi
nationis ut c. p[illegible] item
ordinariorum ut hic et
hoc prefertur maioritate
temporis senectutis et ordi
nationis de quo [illegible]
[illegible] c. ti. [illegible]
Queritur in quo prefertur
maior ordine ut in per
cepcione porcionis cottidia
narum. et [illegible] locum
item quod prefertur in ho
nore sedendi item in
eleccionibus et quibus te
tibus ut primus debet vocem
suam et primus se subscri
bat et in sillabis
Queritur unde quod hic di
citur de porcionibus locum

in qualibet porcione et
quo ad cottidianas dis
tribuciones. et unde quod
quia indistincte loquitur
item quod [illegible]
ut porcionem que succe
dit loco prebende. et
de hoc dicitur cum glo-
[illegible] si ipsa mandat
aliquem recipi in cano
nicum et ille fuit diaconus
et ille fuit receptus
item recipi diaconus
~~et ille fuit receptus~~
auctoritate capituli vel al
terius inferioris [illegible]
primo quod primo receptus
prefertur quia receptus
sibi non preiudicat [illegible]
posterius tenet contrarium
[illegible] prefertur ipse maior
item ordinis. et quod
eius receptio preiudicat
racione prebende percipiende
[illegible] in eam recepta non
et adhuc [illegible]
que [illegible] faciunt ad fac
tum. Et ideo verior est
opinio primo quo receptio
specialis [illegible]
prebendam facit de prebendis
[illegible] li. vj. de
[illegible] primo quod si ambo
[illegible] recepti auctoritate ca
[illegible] in opinionem ca
pituli conferre [illegible]
quia non [illegible] prebenda

ꝑ altos ꝗ bꝫ facit con
ferendo primo, ꝗ collacio
ipso facta ꝗ nisi sit co
ferendo contraria et tunc
tenet primo recepto ī
terim prouidere de presbi
dilectis .j. ꝗ .ij. Secundo
ī receptis quorum recep
aliquis afficit prebendam
facit de elec. Si pos
quam li. vj. Quando si pa
pa madauit alicui p
uideri cum facultas se
obtulerit vacat pre
benda ꝗ alter prius quam
vacauit impetrauerat
pos illum et erat ma
ior in ordine videtur
primo quia non videtur se
facultas obtulisse ita
ut possit primo prouideri
de illa, cum aliquis sit
maior in ordine qui
est prouidendus per hoc c.
Concludit ꝗ primo
quia primo recepta
est ius quesitum ideo
facultas primo affert
se ꝑ ipso prouidendo. Et
iste textus ad hoc quod
ordo decretalium non sit
est attendendus quia sic
sit medio de c. si .c. de
concessione ꝗ con. .c. in prohemio
dicitur quod in constitucionibus
diuersos auctores pertinent

Si in diuersis constitutionibus ordo est attendendus.

... c. si .c. ordo decretalium attendi
debet de hoc .c. de off.
archid. Et hoc in glo. Cre
do et in prohemio sexti
Prima glo. assignat contra
dictionem obicit et soluit et
et plana est.
Glo. ij. ad illam partem que
consideranda est discretio
personarum allegat nouem
canones, vnam decretalem
et tres leges. In contrarium
allegat duos canones
quinque decretales et vnam
legem et soluit.
Vltimo et vide quod maior
in ordine non debet esse po
cior in percipiendo porcionem
cum in eadem ecclesia deseruiant
omnes equaliter beneficiati
.c. de consti. Cum omnes
bene dixit Apostolus .ij. ad
Cor. viij. Non enim vo
lumus ut aliis sit re
missio, vobis autem tribu
lacio. Et alia ad hoc in
ducit. Videtur glo. quod ab
inicio consideranda est
nobilitas, sine scientia, ut
tales pluribus et maioribus
beneficiis honorentur vel
dicit contra hoc attendendam
consuetudinem quia de iure
communi non plus dandum est
vni quam alteri. Et ideo
glo. exponit litteram que

et potiorem. i. potiorem
et hoc intelligendum ubi
in ecclesia non sint dis-
tincte prebende sunt glo.
intelligit hoc. c.

Pro quo intellectu
quia textus et de por-
tione non de prebenda et
si prebende sunt sunt dis-
tincte tunc quibus percipi-
et fructus suos. eciam
si una prebenda sit ma-
ior alia. infra. gloc
et hoc facit quod glo.
destruit textum. primo
legit hoc. et duobus
modis per hoc posset quod
unum potiorem intelligam
i. potiorem. primo modo
loquar de iure speciali
rone consuetudinis quod
in ecclesia sancte marie de
urbe in qua erat consue-
tudo quod aliqui recipie-
bant in canonicos iure dicti
clerici qui deputabant
ad in fora huiusmodi
ad purgandum ecclesiam
et accendendum lumina et
pulsandum campanas et
similia et isti servicio
stant per tres vel quatuor
annos antequam perciperent
beneficium que votat hic

portionem. modo cum hanc
constitucionem primo recepit
volebat preferri in per-
cipienda porcione et pro-
gebatur et forte de
consuetudine tunc introducta
et ista hic removet
hanc consuetudinem et sta-
tuit preferri maiorem
in ordine. Sed hec
lectura stare non potest quia
ex hac sequeretur quod hec
constitucio esset localis
quod non videtur quia ista
in textu utitur verbis
quibus sibi verbo generali
ut aliquod verbum speciale
hic ponitur per quod
ista restringat se ad
istam ecclesiam

Alia lectura est quod hic
ponitur modus generalis quo
ad omnes ecclesias et hanc
sentit glo ii. Et ex
primo. licet non expresse
Et hoc hanc summa
c. Sed contra hanc lecturam
opponitur de c. i. de e.
ubi fuit institutum preferri
Solucio ibi loquitur
i. huiusmodi, que sunt eiusdem
ordinis

Item oppo ad idem
de rescriptis c. capi-
tulo ubi fuit unum in tex(tu)

2 lectura

oppo

statur date / ins pa
latam, facit esset so
lutus / quia dicetur q
hoc operatur gsuetd
si ins sam vicorem
dom / aut redditus sunt
indistincti / et tunc non
prevalet contrarium / quod-
hic dicit / aut sunt dis
tincti tunc prevalet con
trarium / Item in c. Ca-
pitulum non quant quod
sit alter preferendus / quia
solum primo receptus
habet ius in prebenda va
cante / loquitur enim ibi
de receptione que afficit
prebendam sed de facta auc
toritate ipsa / hic de recep
tione Capituli que non
afficit prebendam.

Item dispositione com cano
nica tractura / eo modo vir
potiorem honorem ut
sic ei qui est in maio
ri ordine, debeat pri
mo prebenda de c. Ca
nonicos. de. de consue. / Secundo
distinguendum est de por
tionibus / ut ibi notatur
an sint distincte vel
non / Item si sint indis
tincte an generat pictu
vel vestitu / quia respectu
victus sunt equales / re-
spectu vestitus non, sed
primo ibi / Item generaliter

quo ad contraria precia
distinguendum / Item querit quis
debeat esse potior / vel prior
/ aut eorum habet consue-
tudinem specialem / et ista
attendi debet de consue. c. si
specialem / li. vi. / Secundo
sit vero / aut non habet
consuetudinem specialem / et tunc
aut prebende sunt indis
tincte aut distincte / vel
melius aut primo receptus
habet ius afficiendi / ut ge
est aprobatus / et tunc indis
tincte prefertur / et idem
de se / Si habet tale ius
ut de receptis. c. Capitulum
/ aut non est habet ius affia
endi / et tunc aut prebende
sunt indistincte / et prefertur
maior in ordine ut hic
/ aut sunt distincte / tunc
quantum prefertur prius re
ceptus de concessio / licet
non de necessitate / ceteris
aut paribus indistincte
prefertur senior receptus
de c. c.

Glo. vel distinguit dum
simicius dum quod sed dimi
let honorem / Hostiensis volt quod
in divinis sit quod qui libet
est maior in ordine faciet
sinc quod et quod dicta non
tenetur simul si in ceteris
et honoribus in assurgendo suo
superiori

Item distinguit de reve
rencia z obedientia et est
plana

Cum inferior

Si ecclesia sita in aliquo
archidiaconatu in kathedralem
erigitur a iure suppositione archi
diaconi est exempta et
dividit in tres. in prima
narrat factum. in secunda
videt episcopo. in tercia ma
dat providere archidiacono
ibi in eadem. tercia ibi
commisso vel potest dividi in
duas principales et secunda
subdividi in duas
Casus in summa. Ar
chiepiscopus Colonensis quod sancta
ecclesia literas apostolice quodam
monasterium de Kvernsue
diocesis sub archidiacono Ri
riemen erexit in ecclesiam
kathedralem, quam ecclesiam
nona cum suo episcopo supra
exemit a iurisdictione ar
chidiaconi memorati. Sed huius
non obstantibus prefatus
archidiaconus in episcopum et sua
ecclesiam exercuit de facto
iurisdictionem, sicut premissum. hoc
significatum fuit domino pape.
papa considerans quod inferior
superiorem et digniorem
solvere non potest vel liga
re sed potius econverso man
dat archiepiscopo quatenus archidiaconus
precipiat ut talia deincepts
contra episcopum et suam ecclesiam
non attemptet et si iura
et archidiaconus in hoc le
dutus faciat illi in sua
diocesi recompensam
competentem
Nota quod inferior non potest li
gare vel absolvere supe
riorem. Sed econverso sic. Ex
quo non quod par est
potestas ligandi z solvendi
quod consequitur glo. i.
Nota quod non stat maior
ligat inferiorem. sed hoc
regulariter habet locum
ut dicit textus. Archiepiscopus
enim non ligat subdi
tos suffraganeorum quod
tamen est superior. id est. de
officio pastoralis
vel potest dici quod non
est potestas maior, vel
superior quo ad eos
Nota absurdum esset
filius haberet potestatem
in patrem, et ideo lex
erubescit filios esse
castigatores parentum
ff. de ventre inspiciendo. l. i. § Sed
quod fratrimus, nisi pater sit
furiosus, tunc enim filius
datur ei curator, de hoc
nota per Io. An. dictis (?)
dubitat
Item nota quod monasterium
erigitur in ecclesiam kathedralem

z hoc vult auctor apertissime
de hoc in glo iij
Item non casum in quo
quis sine facto suo
perdit suam iurisdictionem/
Ideo quod hic dicitur
quod inferior non ligat
superiorem
Sed nunquid si archi
episcopus delinquat in dioc
sui suffraganei/ nunquid
episcopus possit procedere super
isto crimine contra eum/
et ipsum punire respon
det Innocentius quod non/ per
hunc textum/ sed debet conue
niri coram patriarcha
si habet vel coram papa
vel eius legato/ Et subiungit
ratio quia archiepiscopus est
superior toti prouincie
Item episcopus est eius
subditus ergo non potest
ligare superiorem
Sed dicas contra tamen
ratione delicti sortitur
quis forum de spo[liatione] c[apitul]o pe[nultimo]
c. l. ideo quod illud pro
cedit quando delinquens
non est superior respectu
illius in cuius territorio
delinquit facit iij q.
vi c. l. Et ad hoc dicit Innocentius
quod etsi episcopus haberet
territorium extra pro
uinciam in quo delin
queret archiepiscopus episcopus
non posset eum punire
quia inferior Et ad hoc est

infertur quod ubicunque ipse papa
delinquat a nullo potest iudi
cari tamen superior omnium
ix. q. iij. Cuncta hoc fal
lit in heresi/ Et ad hoc etiam
infertur quod si unus episcopus
delinquerit in territorio
alterius/ potest ab illo iu
dicari et sortitur forum
eius/ quia hic cessat ratio
superioritatis Sed statutis
et sinodis predictis
Sed nunquid archiepiscopus
ligabitur statuto suffra
ganei/ Dicendum quod de
iure rigore et veritate le
gali/ Aliud enim est
in forma vinculi ut ergo et
aliud in forma scripture
vel statuti/ Multi tamen
dicunt idem esse in sta
tutis/ ut Io. an. et Io. cal.
de hoc notatur de sen[tentia] exc[ommunicationis]
c. l. li. vj et in regula Cum
liceat li. vjo et de rapto.
c. l. Quid si archiepiscopus
delinquat in dioc episco
pi non sui suffraganei/ Dicendum
quod tunc sortitur forum loci
delicti Quid si
archiepiscopus vel episcopus de
linquit in territorio ar
chidiaconi et ut fortior sit
dubitatio/ intelligo de
archidiacono sibi non subdito
dicatur hoc aliqui quod tamen
archidiaconus non potest punire

Ro quia archiepus non co-
cet iurisdictionem in Ecclesias
vel in monasteria suorum ar-
chidiaconorum nisi quo hic consue-
tudo de off. arg. c. i. et si
que consuetudo non prece-
dit quo ad istos Item
ponderanda est persona
Episcopi vel archiepiscopi dicitur
cui cause ipsorum gra-
ves et ad sedem apostolicam
defendere Item quia de-
fendum est dignitati e-
piscopali in detrimento quod
cumque preiudicium li in
alij dicunt contrarium sta-
tuto vel consuetudine quod sortiuntur
forum in q. ij. placuit
quia ratione criminis per-
dunt dignitatem et hanc
opinionem tenet Johannes Andree
prima hostiensis dicens quod re-
gula ista quod quis sor-
titur forum racione delic-
ti fallit propter reverenciam
episcopalis dignitatis Cle. Jo.
an. dt dictum hostiensis
communis sed primo
in Summa contra que dicto
hostiensis sequitur quod vnus
episcopus non possit puni-
re alium in sua diocesi
delinquentem pari ra-
tione quod aliquis impe-
trandat aliquem monasterium
sicut ecclesia kathedralis
et ceteris per diocesim est

illi assignatum, magister de
lectis poterit in ista iu-
dicare dicendum quod sic
de contrauagantis Jo. xxij
que incipit Sedes
apostolica sicut Cle. de priuilegiis
c. si vt respectu personarum
non preiudicet hoc di-
uiso de quo est de
priuilegiis Statutum li vo
Cle. quod preiudicabit iste
Colocensis super indempn-
itate archidiaconi dicendum
quod hoc est arbitrium
secundum Johannem et tunc qua-
lis vbi competentes vi-
deris habebit tamen cra
hoc considerationem ut
non preiudicet alteri Cle.
dicens quod non poterit
preiudicare quia si at-
tribuat illi aliquod
ius in aliquo territorio
tunc preiudicabit prius
habenti illud dicendum
quod preiudicabit sibi nisi
dando aliqua nova ma-
vel aliter ut in festo vide
alibi non preiudicare, dt
abbas quod hoc fieri
potest dando illas de-
cimas in nullius paro-
chia constitutas de deci-
mis vel sicut quod cetera
tenet Ecclesias facultates
de consti. Eum qui.

Cl. 8

Glo. i. ponit tres rlas
et aqualit illas excre-
pit Solu. art. et il-
lud declarat prima re-
gula quod inferior superio-
rem ligare non pt nec
solue. Sca quod potest
liare pt et absolue.
Tercia equipolls quod pt
solue pt ligare. Item
excepit aqualit rla
ex quibus excepcionibus
put fieri opposita con
tra lras. Un contra primam
relam oppon. i. q.
vii. Nos si competeret
ubi ipsa abinferiori li
gatur. Solucio contra
glo. ibi se subiciendo
efficit minor.

Item oppon ad idem
de di. Si ipsa Solo
ibi rone heresis ipsa
fit minor ideo ligari
pt ab inferiori.

Itē pt oppo. d. de off
dele. Sane. Solo
ibi rone delegacionis minor
fit maior.

Contra secundam rlam oppo
di. de off dele. Quam
ti. ubi delegatus qui ex
comunicat non absoluit
ipse autem. Solucio ex
glo. hoc est propter defec-
tum iurisdictionis que desijt
expirante iurisdictione.

Item oppo contra secundam

rlam que satis est expressa
de qdi. iiii. Scam ubi non
quis clauis absoluit
propter periculi quod hic ligare
non pt. Solucio quod glo. quod
illa non est proprie absolucio
simpliciter ex ancte absol-
uentis de qua rla loquitur
loquitur sed est promissa
ut causa nativitatis ancte
iuris.

Contra duas ultimas
relas sunt opposita
quia excecio sequitur
ubi ipse ipsa mandat alicui
ut aliquem excommunicet quod
ex possit ipsum absol-
uere, quod est solum. Qua
delegatus est strictus iuris
et ultra commissionem non
est extendenda. Solucio glo.
ubi sic loquitur sensu est quod
si committit alicui in
genere parcialis excommunicandi
da parcialis excommunicandi tunc
tamen executori tunc
standum est contrario quia
tunc non habet locum rela
ex quo iste executor
non pt ligare ut excom-
municare sed ille qui mandat.
Si autem committit partes
simpliciter alicui seu iurisdictionem
excommunicandi tunc ex potest
absoluere et ita hic glo. ex
vi. q. i. Si homo et
facit ex not. glo. [illegible]

di Epi infer
Glo. ii in prin. et in fine
fortificat textu in meo
signat que
Oppo. tu glo. con. pr.
ubi re tunc ad suppli
cacionem Solucio ibi ma
ior non subest minori
par in ordine et minor
i administracione subest
maiori i administracione
Item ibi archiepus erat
beneficiatus in alio epatu
ideo erat de suo illius
Epi. de suo spe pos
tulasti
Glo. iii videt ponere
tem et solucionem et su
bscriptionem signat quam vi
detur. Oppo. et vide
quod non potuit erigi ecclesia
kathedralis nunc licentia spe
ciali de concessione pape sicut
voluit. Solucio glo. stat quod
ibi non habet solum de
de off. or. cum supplici
bus. Solucio ibi non
dicit quod de novo eri
gat eam kathedralem, nec
sic, quod duo capita sint
in uno corpore, quia ec
clesia kathedralis fortium
est novum corpus cuius pater
est iste epus
Glo. penult. not. quod si
eximit
ille papa exemptit Epos
de ii fatetur quod negat
exemptum ab archiepiscopo

non est exemptum ab
archiepo
In intellectu glo. penult.
oppo. quia in meo quod ille
demonstrat Epum exemp
tum ab archiepo et quod
ei subierit cum con
tra de e. in prin. et Epum
inferiorem potorem etc.
Glo. fatetur quod ei sub
erit ii solum de aprio
et exponit exemp
tum facti ab archiepo
ut non ligatum et hec
est vera quia textus
non probat contrarium
nec dicit quod ille epum
exemit sed quod exemp
tum invenit et
de fine pbus quod sit ariam
remanebit in illa diocesi
erit subditus huius novi
Epi et hec non
Glo. ult. not. quod ille
non intendit prejudi
care alteri prejudicare etc.

Humilis vestra

summa

Compositionem super iure
sinodali vel sethatico
in fest. sit impedire,
de iiio an et de eod.
ibi so. ut de dola ci
su sequitur de dola et
de dolo et contumacia
c. si vel sic alium implo
net off. i indict. sup.

publicanda compositio que
facta super iure prima-
tie citeriori prelati et
Capitula quod infra est
et uno solo contradicente
impeditur compositio
donec discutiatur an il-
le ex causa rationa-
bili contradixit vel aliter super
iure primacie sine con-
sensu superioris compo-
nere queant nisi consentien-
tibus subditis quod infra est
Et primo ponitur decre-
tum executoriis mandatum
datum eo quod ibi man-
datum Et illa subditur
in duobus primo mandatur
compositionem publicari
Et prelati et capitula con-
sentiant Secundo mandatur
citari se opponentes et
in casu quod se aliqui
opposuerint publicatio
non fiet ibi Et quia
Casus in textu est talis ta-
lis fuit iste Cum ar-
chiepiscopus Bituricensis et Bur-
degalensis super iure pri-
macie quis ipsorum de-
beret esse primas diu inter se
litigassent dominus
Gregorius tertia fecit
unam compositionem seu
compositionem cuius tenorem
dirigit prelatis de quibus

sunt in suprascriptione man-
dans eis quatenus requirat
consensus prelatorum Burde-
galensis provincie et Ca-
pitulorum et consensum
capituli Bituricensis super
dicta compositione quo
habito dicta compositionem
solempniter publicet
Si autem aliqui consentire
noluerint dicte publicationi
supersedeant et si contradictores
prelati fuerint personaliter
si capitula per procuratores
coram ipsa compareant
infra terminum in littera prefixum
quatenus et si sufficientes
fuerint pro eis citati satisfacietis
in expensis
Nota quod magister debet esse
humilis et benignus in do-
cendo et sic habes quod non
patiatur se contempni nec
teneat medium Facit de
officio Custodis c. i. in fine Hostiensis
Et glosa prima dat rationem
quare magister debet esse humilis
et benignus auditoribus
et humiliter docendo non cum
austeritate et potestate plurium
dicit hic
Nota cum agitur de iure quod
non tangit plures et quod
per pluribus preiudicari omnis

citari debet. s. qui mat
mo ac pnti. c.

Nota q. prelati plati
et Capitula kathe. eccl.
het prelatum primam di
super iure obediendi vel
subiciendi aliquos prestan
de / et hoc ibi requiratur
assensum

Nota q. compositio amica
bilis requirit assensum
prin. non. Item fecit hic
requiri consensum istorum
quorum interest

Nota sine una lectura
que s. tangit q. quando
assentit ei / quod ignorat
quia an publica compo
sitio istis consentiunt

Nota casum in quo
citare possit. q. tangit
una glo

Nota q. ea collegii tc
ta et perrem. item non
rem q. victum victori
condempnat in expensis
de dolo et contumacia /

Opposito. Et videtur q.
ex quo non agebat
de interesse bituricen.
primacie ideo assensum
capituli bituricen. non
erat necesse / quod tamen hic
requirit ut patet

Solutio. ideo assensum

cessarius, quia forsan erat
ardua sicut in primo vel
forte in compositione e
rat articulus tangens
burdegalen. sicut hostiensis

Et hoc nota q. in ar
duis negociis provin
cie non solum requiritur
Epi / ut dicat antiqui
canones in quibus per
totum si sunt alii pla
ti et capla ut hic
het locum / quoniam de
compositione agitur q.
ipsum tangit / Et q. in
dicit offm implora
sen. in mo. / ceterum
pomit / et hic cum cita
ri fuerunt omnes quorum
interest. Et hoc Oppo
Et videtur q. non tm
Capla si est omnes a
lii et singuli clerici bur
degalen. primacie ci
tari debebat / cum om
nibus et sub uel subiecti plu
ribus primo / Solutio quilibet
citari debet cuius interest
et ... Solo
sicut primo / sed agitur
de negociis universis ita
sufficit citare prelatos
et maiores de universitate

Sed contra hoc opponitur
quia hic non citatur pre-
lati tamquam universitas
sed tamquam singulares, hoc
patet, quia pro citatur
personaliter, quod non fieret
si requirerentur ut univer-
sitas, tunc sed cum pos-
sunt se defendere per
syndicum sicut faciunt
capitula, facit .j. de syn-
dico c. unico. Solucio
quilibet prelatus tenet
vicem sive universitatis
vel collegii ad contrarium
quod illud procedit in uno
universitate non habente rec-
torem vel si habet tunc ipse
litigat et per syndicum in-
terius, sed cum caput u-
niversitatis litigat ipse
per se agit et defendit
ff. de syndicis [illegible]
Item hic si prelati et
collegii requiruntur tamquam
una universitas, quo
casu non procedit quando
sed requiruntur quilibet per
sua universitate tamquam
caput
Item ultimo ecce quod
sedes mandat requiri
tantum prelatos, videtur
enim quod etiam absentes
sint requirendi de quorum
preiudicio agitur, quia talis
actus in preiudicium eorum
non est [illegible] quod or-
dines sunt primo. Aliquando
agitur de iure pertinente
ad aliquem iure singu-
lari et procedit contrarium,
aliquando de iure universitatis
~~et procedit contrarium~~ ut
hic et tunc sufficit vo-
catio eius ~~[illegible]~~ rectorem
ut dixi
Item ultimo ecce quod
sedes mandat primo re-
quiri consensum decani com-
muniter publicari et
sic iste habebat consentire
super eo quod ignorabat,
ergo talis consensus non
preiudicabit isti quia contra
ea possunt contradicere.
Item ignorantes ipse non
debent consentire. Solucio
aliquando fit compositio cum
iudicio nullo mediante
et tunc debet iudicari publice
ut consentiat, aliquando fit
mediante iudice ut quod prelati
consenserint quod componat
de alto et basso et tunc
talis consensus sufficit ad
excludendum allegationem
ignorantie, quia tunc
subest quod etiam in presen-
te, quia non debent consentire

cõpositionem clausule uel
cedule rem in facto clau
sam sicut quidam emit
cauerem in facto predictis
dicta apud mem pau
lorum et fratrem hanc solu
tos. Sic intelligo sicut
inquantum ut iste consensisset
compromittere anquam starent
quod in ea continetur. Alio
modo legitur quod cum
omnia sint singula inde
cabili compositionis sta
et requiritur quod consensu
quo habitus dictum publica
bitur solempniter et dicto
do. cum pendans litem
dicatorum solempniter pub
licetis et hoc placet. Et
per hoc lectura est sal
ual parte et contraria non
urgent. Quinimo cum pac
tum et facta non ex
tendat id quod non est
uisi pre specie consensisse
pt in aliquis se obli
gare ad studium compro
missum quam ignorat ideo
non amplius condicere non
potuit compromissum sine
causa. Si tamen causa ut si
lederetur posset con
dicere ut s. de minor. re
mens. 2. c. Quanta uult
et cum sciunt quod in ea

continebatur nulla racione
admittitur contradicens.
Item quero cum in electi
oni qui uoto electo non
audiunt contradictores ex
sola uoluntate et uidetur
quod non debent audiri
nisi ex causa rationabili, secundum de
ci de multiplicatis.
Item in negociis uni
uersitatis tenetur quod sit a
parte maiori ut contradicentes
minore dicitur quod si
anima pro causa ut dictum
quod aliquis contradicunt
in sufficere debent quod
maior pars consensit
dicitur per primo standum
quod in quo si quis uellet
contradicere alleta rationabili
audiretur. Ego dico per
quod sufficit uoluntas
ad effectum impediendi
publicationem. Ideo si quando
eius citatur sequentur
tres. Sed contra circa
quod compararentur cum
causa sit rationabilis
et hoc solo placet
quod uerum uoluntas quod
deuenit sic et quia
isti mandatarii erant
in dicto compromittentes nec
spectabat dispensatio de ra
tionabili causa.

Queritur eo quo ipsa
mādabat in pn° requi
platos, de quibus platis
intelli r. la. ddn. hic
de epis sz imo. vel
hoc quod sequitur de
Capitulis Kathedrali
vel hoc pt intelligi
de omnibus platis quibus
ordinaria inest
quia eos inesse go
dz requi facit regla
qz omnis li. vj° et hoc
credo verum si aliqui
esset plati no subor-
dinati Epis sicuti
inferiorum quasi equales
Q̄ si sunt subordinati
epis sicut veniunt inf
diocesis dijoces o. de off
or. c. j. ideo suffit hic
requi

Queritur quid si aliq
no erat requisiti an
tenebit quod sit Et
vide q̄ non o. e. sunt
quaer Solu eo mo
te imo. et eis
vbi distingue aut
tecta aliquid gchēs
aliquid iure sugnt et
tunc ipse dz requi alo
actus no sz Sufficiat
aut enim requi nec
eo pedit requi aliu
tui no possit interesse
eo quo de iure illius

no agit pn lib. potest
hz quod nomare do
mini in iudicio. si ut lits
no gts dn̄ qz. q. sz
Aut agit de re gc
ncte plures ut enim im
plorat offm̄ iudicis
sup gpositione publi
canda que tangit omnes
ut hic vel extra mon
acos Et tunc sunt qui
modos Quidam dicunt
omnes citados alos actus
no sz Alij dicunt q̄ actus
sz si no pndicat non
requisitis Q̄ imo. de
q̄ dz fieri citatio p edic
tum ff. que sunt sine
appoc respondit sit
Et hoc credo verum facit
nd qui inrion ac pat
est

Queritur insup eo capi
quo agit de iure sin-
gulari sua lata con
citatus pndicabat altri
qui no erat in ea Solu
aut sciuit et pndicat
sibi tu ad eum ptineat
pn lib. acco vel defenso
Aut ignorabat et tunc
no pndicat sibi si ille
qui fuit in iudicio et
obtulit se liti tenet
ad estimaci ff. de re iudi
l. iiij. § 1 Rº et fa. nō

·i· de re iudi. Cum sup
et c. p̄emlt. Item pcht
hic qđ si nō cōsenciūt
plati burdegalen pro
uincie, impedi publi
catio. Quid si sit alii
aliquis discrepnos. Quos
ad se ptinere intra fina
te, immo ꝑ hoc impe
dict publicatio uidet
immo, qđ nō impedict
publicatio necessario pcede
citando cum ut i texo
tu. Sed quia ta cōpo
sibi nō ꝑiudicat sic q̄
ad platos subditos ꝑ
iudicat, si nō cōdicit
io illos cōdicen. diffi
cocerno z ita n̄ sacit
de re iudi decretro
Quero quid si nō cōse
ntent isti requisiti ut
condicerent. Item qđ he
bunt ꝑ cōdicē hoc est
actus non fauorabilior
facit nō. ·c· de elec
In Genesi. Eo tpe. qui
dt. In ea pucie quid
Quid si dictat statutus
qđ cōtractus aliquis fiet
debeat talibus ptibus
imo ꝑ sabilstus est sta
tuto. Item qđ non quia
dct intelligi ptibus
et intelligentibus qđ pno
dicat quod inff qđ

fuit salb. cōtcꝫ similiter alios
[illegible]tibus

gent, facit nō ·c· si
q. iij. Eos et iij. q. vo
iudicas. Eo hoc dica
dit alia qđ. Quid
si dictat statutus qđ
si in aliquo actu int
venit decretus iudicis
nichil possit oppon
tandis sit vnus cōtractus
similiter cū iudex
apponit decretum
nihil aliquid oppon
poterit. Item qđ sic
Item cū iudex illud
dicit approbasse quod
nescivit. ff. de bonis
possessione ff. Tutor
Capitulo ·i· fina not. qđ leo
deat esse vita iugia
et dt qđ iugi. qđ ce
similia. Item dt. qđ
castigare discipulos mo
derate ne incurat
sententiam
Capitulo ·ij· quid oppido
quare epo ptē burde
galen non sufficit con
sensus capituli sicut
cōgruo. Cum plati cū
capitulo litigant donec
et compponet z salvit
cōtpe interesse, quia
interat platos prouin
cie burdegalen quia
refrnabat inms fimacie
epi bituricen qui si

Bituricen̄ censeba(tur)
superior ut tamen posset
deferri ad ipsum appellatio
vel cum per negligentiam sit
devoluta collatio bene-
ficiorum et ideo quod omnes
tangit ab omnibus debet
approbari

¶ Glo. iii super verbo pri-
mo arguit, quam et
solvit. Item quam et
dat simile. Arguit quod
prelatis sunt requirendi
sicut ad composit. et ad
litigand., sicut in aliena-
tionibus faciendis. Deinde
quam aliud si in ea parte
esset prelati de hoc dicit
ut de testamento presbyterum libro
Deinde quam glo. qui
debent dici prelati
videtur quod illi qui sunt
in provincia. Et hanc
quidem host. dicit simplicite(r)
dum aplicat tex. qui dicit
in ea prelatis

¶ Glo. super verbo capitula
notat quod prelatus sine
consensu capituli non potest
agere vel conveniri et re-
mittit hanc unam in mag-
nis

¶ Glo. super verbo volunt
notat quod ille cuius interest
est impediti provisionem
ipse facit ad iure standi

presentationem sine

¶ Glo. super verbo noluerit
notat et arguit. Glo. super
verbo personalit. distinguit
de citato personalit. et
simplr. et ponit unam
notabile. Et sentit glo.
quod ipsa citavit personaliter
quo plenius potest vel
debet quod causa erat magis
quam melius quod trac-
tat presumptionem aliud sufficit
mittere procuratorem regular.
loquendo ut in grego. fac.
li. de mora calump. Cum
causa sunt host. et host.

¶ Glo. ult. arguit re-
mittit et arguendo videtur
Arguit glo. quod littera cum
victus victori condemna-
ri debet in expensis

¶ Sed oppo. Et videtur
quod victus victori non
indistincte debeat con-
dempnari in expensis
sed tunc demum cum facit
calumpniose ff. de iudi.
l. Eum quem. Glo. non
solvit presente unam sententia
primo dicit quod ex quo
dicitur condempnant
ideo conditionem presumat
temere resistere, et ideo
condempnat ut dicit in
ij ea tenendo solem

glo. contrarium dicit, quia licet compa-
rum fundata erat in-
tentio actoris, contrarium tamen dicit
quia compositio erat publi-
cata quod reprobat
Hostiensis

Rubrica de treu-
ga et pace

Ex quo ad iudicis offi-
cium spectat sedare dis-
cordias et concordare
litigantes, ut c. di. proxima,
ideo post rubricas de of-
ficio iudicum, sequitur
de treuga et pace vel
potest continuari ad proximam
rubricam sic: ex quo ad
maiores pertinet pacem
et treugas indicere et
ad subditos obedire,
ut c. di. c. Ideo post ru-
bricam de maio. et obe.
sequitur hec. De materia
huius tituli dicit per totum
.xxiij. c. quest. ij. Sed quid
tamen ponitur cum duobus
capitulis sequentibus. Sed
quid est treuga? videtur
Hostiensis in summa, et ibi: treu-
ga est securitas prestita
personis et rebus ad tempus
discordia nondum finita.
Et quid est pax? videtur
idem quod pax est discor-
die finis. Et quot sunt
species treugarum? videtur
Hostiensis quod due: una est
conventionalis que con-
ventionem partium recipit
formam et fundamentum
sicut contractus conventionales
recipiunt formam et fundamentum
sicut contractus accipiunt
ff. deposi. l. j. Alia est
treuga canonica que per
canonem concedetur partibus
certis diebus et temporibus est
firmanda ut infra e. c. j. Sed
hoc tamen est firmanda discre-
te de bello instante tempus
to et c.

Treugas

hoc c.
statuit
tempora
treugarum canonicarum et
penam violantium et
constat satis dicta sunt ibi
Et quilibet sumitur ibi. Et
quid autem vel posset
dividi in plura puncta
plures sunt prestite que
in litera patent.
Casus in titulo iste re-
latum fuit pape quod
in multis partibus romanos
aliqui indifferenter omnibus
diebus et festivitatibus non
cessarent a bellis sed
indifferenter pugnarent singulis

quam consuetudines contrarie
ipsa hoc limitat princi
piendo certis diebus treu-
gas observari. Sed in ista
bat quid si quis vio
laverit treugas sic sta
tutas. Respondeo quod debet
excommunicari a suo episcopo et
eius sententia ab episcopis vi
cinis confirmari et ad
pacem tenendam omnes
episcopi debent intendere alias
possunt deponi et a suis
dignitatibus removeri.

Nota tempora treugarum die
cum iovis bellandum non
est propter ascensionem domini
in celum et propter cenam domini
cum apostolis eadem die fac-
tam. Die veneris propter
reverentiam passionis Christi.
Die sabbati quia ista die
discipuli latitabant propter
metum iudeorum et quia
eodem die corpus Christi
quievit in sepul-
cro ex. q. di. iii. sabbato.
Die dominico propter solem-
nitatem resurrectionis Christi.
Et quia haec omnia in quae
ista die fuit constitutum
a domino. Ex. de tr. et pa. c. i.
dic secundum Goffredum et Hostiensem.

Nota casum in quo ipsa
traditur legibus laicis et hic
est [illegible] et

Nota
dies iovis

veneris

sabbati

dominico

obedientiam dei ut hic
et l. de iudi. Novit.

Nota quod sententia contra eos debet
ferri in scriptis et hoc debet
fieri hic non [illegible] quod ser
[illegible] quod episcopus sententiam con-
tra eos dictet in eos et
scripta episcopis vicinis a-
nunciet. Sed per verba descrip-
tionis c. li. vi.

Nota quod contentus ab uno
episcopo ab omnibus est vitandus
ex. q. di. de off. or. ad re-
primendam.

Nota illud decretum generale
quod singulis singulariter dis-
pensare praecipit.

Nota quod iudex non debet
trepidare in facienda
iustitia unde contra trepi-
dantes iudices dicitur
ysaie lvi canes muti
non valentes latrare
xliii di. Sit rector.

Item nota quod multo
est prelato qui trepidans
obmittit facere iustitiam
quia propter hoc potest
deponi et sic primo
[illegible] non deponitur
ab apostolica sede et tamen
ecclesie [illegible] finaliter
repelletur ex. de [illegible] c. ult.
et ult. secundum Host.

opp
Opposicio contra quod ipsa
principalis treugas etc.

2 q. 7
[illegible]

diebus / vide permitte
bellum diebus aliis. Et
de pe. et re. c. one q. in
ipsa facere non debet. Ob-
servandum e contrario si bel-
lum est licitum. Si vero
non est licitum tunc dic
quod arctum non procedit per hoc
quod dicit glo. ii. q. ...
quo maxime prohibet
bellum hiis temporibus non
sequitur quod aliis permit-
tat vel liceat

Queritur quis possit in-
dicere treugam. Respondeo quod ille
qui bellum indicit vel
indicere potuit. Quis
autem potuit indicere bel-
lum et quod sit bellum iu-
stum vel iniustum et de plu-
ribus circa hanc materiam no-
tatur .i. de resti. spol. c. o-
lim .i. et de iureiur. c. si-
cut .ii. et in summa super ista per
dominum petrum de ancha-
rano

Queritur quare istis die-
bus de quibus in littera pa-
pa precepit treugam
plus quam aliis. Respondeo ut
in vno notabili et ultra
dicta ibi tunc dic diuinis
cessandum est a bello propter
festa iam inducta ob re-
uerentiam dei sicut ab ad-
uentu similiter .i. de fer. c.
si. Ab aduentu domi-
ni usque ad octauam epipha-
nie et a septuagesima usque
ad octauam pasche ideo
cessandum est ut homines
tunc plus vacent diuinis
officiis et ideo tunc hiis
temporibus etiam in pace inter-
dicuntur xxxiii. q. iiii.
Non oportet et .i. de
feriis c. Capellanus

Glo. prima quid quidem
sit treuga et videtur
quod est securitas prestita
rebus et personis discor-
dia nondum finita ut
dixi supra rubrica et a-
libi treuge dicuntur in-
ducie et alibi treuga
dicitur fedus ff. de captivis
l. non dubito. Facit pro
di. ius gentium

Glo. con. diffinitionem ista
apponit quod ea quod non
est quelibet vera diffinitio
comprehendit cum discor-
dia singularius nomen
ut quasi non est proprie
treuga sicut non bellum
cum treugas indicere
vel bellum sint ...
faciunt non immo c. ii. .i. de
resti. spol. c. olim. Bolo.
glo. diffinit treugam
generaliter sumptam et
prout est in qualibet discordia.

causa finatori locum habet
b. ipse loquendo de treu
ga stat contrarium et
per hoc quod glo. dicit
discordia nondum fini
ta debet dicere bello
nondum finito
¶ Ex ancto vero dicit
treuga idem quod dicit
qui tereno vel tenenos
gwerram anque h.
ipse treuga idem di
quod pax xxiiii q. iii
illi qui
¶ Glo. in not. obicit per
locum admissionem et du
plicat solutionem notat
glo. quod littera loquitur
de treuga canonica
non de conventionali que
conventionalis semper et
nullibi est firmanda
¶ Ex oppo. eius glo. et
unde quod non habeat
locum treuga canonica
de qua hic loquitur
quia aut bellum est ius
tum aut iniustum etc.
¶ Solutio ut in glo. vel
dic ymmo, quod dicitur
hic de treuga intel
ligendum est, cum dubita
tur bellum sit iustum
vel iniustum | Et hoc
placet. Tamen ex solo
glose est ratio
Item oppo. ad idem

quod hoc c. in omnibus observan
dum est preceptum quod videtur
sublatum in iii di. c. leges
¶ Glo. eadem stat contrario
et hoc b. Host. hic et
in Sum. | Ex Host. tenet
contrarium, | quia ex quo
hoc c. est preceptum, tunc
inducit necessitatem observa
ntiam xiiii q. i. | cum pre
pit | Ad c. leges quod
quod loquitur de legibus
simplicibus ut xi di. c. in pri-
c. Statutum quod non
sit preceptorie. Ex contra
dicitur quod hoc ex emptum
Host. non placet cum
in c. Statutum satis sit
preceptum, quamdiu statutum
Ex dictum Host. credit
verum quo ad hoc | quia
b. decretalis non est ab
rogata et quod evinci
procede. Sed hic dicitur
tamen si tunc credit
non est locus pone sed
hic dicit glo. in fi. de trans
gressoribus facient non
de rele nisi dolentes
in glo. ult. | Sed quia non
firmat hoc c. et confirma
sit et tollat
¶ Glo. iiii ta ... ob
lectam et satis plana
est cum aliis etc.

Innovamus. Romana
qui vel sit sic summa-
riter super omnibus et rebus
hic expressis debet serva-
ri?

Casus in tumultu Bono-
nie fuit ipse quod tre-
guerras sacerdotes a
scole et peregrini vagan-
tes quod papa volens
providere innovat ea que
in canonibus prohibentur.

Rō super omnes cle-
ri presbiteri dicunt omo-
da securitate gaudere sal-
vi de bigre et O3 que
littera dicit Innovamus ca-
in hoc volumine non vide-
atur simile statutum
precessisse de hac materia
dicendum quod precessit statu-
tum in corpore decreto-
rum xxiiij q. iij. Si quis
romipetas. Et quia
illud male servabatur et
adhuc non multum bene
ideo innovat. Sic est in
dubio antiquorum inno-
vat, quia nichil prohi-
bet ea que venerunt
in dubium clarioribus et
compendiosis sanctionibus
renovare. Extra de appel-
lationibus l. i. secundum Hostiensem
quod ad sensum de istis
mercatoribus cum sint laycis
dicendum quod hoc statuit ad
vitanda pericula et ad pacem
servandam.

Glo. ij ponit diversitatem
inter rusticos et personas
inmobiles, dicens quod rusti-
ci vacantes agriculture
gaudent hoc privilegio scilicet
sua animalia. Et que res
pignorari obligari possunt vel
pignorari, que animalia non
possunt in pignoracione. Et
hoc verum extra iudicem sed
de iure.

Sed quod dicit de secunda parte
textus sed de pace in-
terta. Solucio hoc c.
sit adaptatum est ad c.
tam pactum ut sit sensus
quod omnes guerre inimi-
noant personae de quibus
hic sunt et animalia dicunt
sunt pace et securitate
quod idem est ipse hic dicit
cum compacem declaratum
guerre sine termino
ad quem omnes dicunt
esse voluntarii sed ad
guerram non nisi ex
causa predicta ad finem
servande pacis q. I.
Nisi bella etc.

Rubrica de pactis

Dictum est de induciis et

ipsorum officio iudicis idem est de spatoriis iudiciorum ut de paribus et stipendiis. Sed quia tempori necessitas ut iudicia euitent sepe pacta ineunt et transactiones ideo de hijs prius est idem. Et de materia hec tunc in diuersis iuribus que permitto. Sed quid est pactum uideatur Goffredus in sum. e. ti. in prin. pactum est duorum plurium ve consensus in idem placitum ut pactis etc.

Hic uideamus hoc pactum et de electis constitutis et c. sacrosancta de transactionibus super eo et de concessione prebende ulla et c. quod te nere, de commodato et de deposito per totum quod pactum tenere quod per casum fortuitum et de deposito c. ij. et c. pactis ei potest super fructibus beneficiorum debitoris per creditorem statuere de deposito c. j. in fi. Item ecclesia super decimis pacisci potest ut patet in prima Gratiani suggestum et c. imp.

Antigonus Ron- seu- beut

Dante potest sic firmari

contra non firmatum pacta est nuda obseruari competit actio uel potest legi aliter. Et tunc sic firmatur Contra non firmatum pacta nuda non competit actio ex hoc c. si officium iudicis implorando uel aliter in ista hic intellectum hoc dicit. Quando ex certis ex officio implorato punitur firmati pactum contra non firmatum. Et in ista utrasque lecturam est casus singularis et notabilis.

Et diuidit primo ponit decretum Antigoni decisum secundo quo ad propositum pertinet factum ibi ipsius dicti abbatis ibi primus etc.

Casus in hunc modum quidam optauit episcopus quod pactum erat factum inter ipsum et Antigonum quod amodo non subtraheret illi suam plebem sed ipse pactum non seruauit causa re iste Antigonus petiuit pactum seruari uel confessionem capitere prudentem in Concilio Affricano et sic ibi ab omnibus erat diffinitum.

Notandum in prouidemus consilio sed pro uia de hoc notatur in c. de electis constitutis

Nota quod observacio pactorum
et pacis est de iure canonico
et pertinet ad iudi-
cem ecclesiasticum
Item nota ibi quod quidam non
servabant pacta quod est contra
apostolica decreta ibi ecclesiam
servat disciplina
Nota quod ex nudo pacto
datur actio de iure canonico
Item nota quod de iure canonico
ex naturali obligacione non
datur actio per se sed officium
iudicis implorari et illud
nobile ponitur iuxta v-
nam lecturam. Sed ex quo fac-
ta est mencio de pacto
nudo quero quid sit pac-
tum nudum. Pro quo primo sci-
endum quod pactum est genus
ad omnem conventionem sive
fiat inter duos sive inter
plures. Et ideo lex ff.
eodem titulo l. j. dicit quod pac-
tum est duorum pluriumve
in idem placitum con-
sensus. Et dicitur pactum
quasi ex pace factum
ff. de verborum significatione pactum
Et hoc genus distinguitur
in generalia subalterna vel
speciale. Aliquando enim transit
ad formam contractus specialem non
ut in contractibus quibusdam
vel est pactum. Aliquando
remanet in nomine sui

generis ut hic ibi cum dicitur
pacta custodiantur. Et
hoc dicimus pactum nu-
dum id est quod in iudicio et
permansit in termino sui generis
manet. Et hoc sic dif-
finitur. Pactum nudum
est conventio que stat
in solis placitis sine Et
tum dicitur conventio ex
terminis generis dicitur
itaque pactum nudum
id est quod ultra terminum
sui generis non est ves-
titum.

Item pactum contra vo-
luntatem dissolvitur de spon-
salibus c. ij sicut enim
ad rubricam c. cum causa
de symonia dilectus ij
et c. tua nos. de sym-
bolis c. fin. Item etiam
quomodo pacta viciantur
de electione ubi periculum
§ ceterum et sequenti li. vj
et c. fundamenta § que
ibi et de ~~electione~~ sup-
plen. negligenciam prelatorum gradi
et in Clementinis de sepulturis
c. j. dudum vero et c. de
decimis c. j. dudum nullus
et de symonia extra c. j.
in fine. Etiam etsi generaliter
prout non ~~pact~~ pacisci
quod dicit ut ff. de pactis

q ad agend nisi stem
pacasti pnt patronu de
putando altius via
bus, de iure pro[prio] plus
quam uis et fruc[tus] dicit
plati pacta cum ast[ipulacione]
inita, ut in c. ad nos
tra de testibus, bene nec
respondens Repetitum
rubrica in vi°
Sed queres de exem-
plis de hoc in glo. c.
c. l. i. insinuacionem, sup-
ponit plana exem
pla, primo exempli
ficat, quod actum fuit
ut contrahentes eorum
si stipulet super ali
quo dando uel facien
cundo, ut sit nudum pac
tum. Secundum exemplum
glose quod non procedit
interroga, ut si semper
promitto tibi decem, si
exemplum istud plu
res reprehendunt, quod
istud non est pactum
sed pactum secundum
sensum duorum ut ff. de
l. i. Sed potest defendi
ut quod post cum promit
to, ipse consentit. Tercium
exemplum in stipula
cione utili facta inter
absentes. Exemplificat

est in acceptilacionem inuti
li, que interponitur super
contractu insinuacionem, que
non tollit ius ciuilem
actionum, et sic remanet
naturalis, sicud non ualde
remanet. Sed in dubiis
Sed cum predicta oppo[nitur]
et videtur quod non sit da
re pactum nudum, quia
aut adicitur in pacto
aliquid, uel aliqua causa
ita quod transit ad nomen
contractus, et tunc non est pac
tum nudum sed vestitum
ut in dicta l. insinuacionem
in prin., aut nulla ca
adicitur, et tunc inter ca
donaciones ff. de ope
libertorum l. Campanus, q
est commodo pacto per
ficitur et est contractus et
firmus. Soluo: illa
lex habet locum in quan
tum dandi, non faciendi,
ut non extendatur ultra
suos terminos secundum Will
de bunno, uel ibi loquitur
in donacione expressa
non tacita, ut est in
quod in dubio presumatur
donacio, nam cum quis
presumitur iactare rem suam
et ita soluit Jaco. Butr. henrici

vel alr. lego campanus
loquitur qui promittens
scit causam non subesse
et creditor putat sub
esse causam, secus si uterque
putat non subesse causam
et ita soluit dominus ioh. de
regno vers. cum semel
li. vjo.

Quaeritur quid sit pactum
vestitum. Respondeo illud est
vestitum quod non est nudum
sed vestitur aliquo vesti
mento. Sunt autem vesti
menta vestita pacti
secundum aliquos primum est
verbis ut in stipulatione
quandoque literis ut in chiro
grapho ut ff. de solu
tionibus quandoque consensu
ut in contractibus qui solo
consensu perficiuntur ut sunt
contractus iuris gentium
ut emptio venditio et
similes, quandoque in re ipsa
ut in mutuo et como
dato etc. Alii dicunt
breuius quod duplex est
vestitum pacti, quoddam
est de iure gentium quod
dam de iure ciuili. Pri
mum est triplex. Aliquod
rei interuentu aliud co
haerentia contractus ut in co
emptionis super positis. Secundum
est vestimentum de iure
ciuili aliquod vestit
pactum nomine et forma
ut in contractibus innominatis de
iure ciuili ut est locatio
emphiteosis et similia
aliquod cohaerentia contractus
ff. si certum petatur l. lecta
aliquod interueniendo aliud
rei iniectio ut in polli
citatione aliud vero lege
non vestit pactum sed
tamen admittit pactum
nudum ut C. eo. de [illegible]
[illegible] hic
de quo hic dicam quod pax
facta

Quaeritur et pono quod pax
est facta inter aliquos
et quilibet promisit pro
se et sua parte, modo
dicitur frange pacem
si aliquis eorum interfi
ciat consanguineum alterius
partis eius qui sibi
promisit in guerra de
fendere quod sic ut not.
Speculator de treu. et
pace vers. penult. et si
quid si deinde ... bet
ipso qui accusat eo
cum quo pacem fecit
in hoc casu secus esse
prout not. ibid. Et de
aliis pluribus quaestionibus
vide ibi in Specu
lo. Sed nota pacta

q°

q°

suada. Et ad hoc al
legat intra De eo po
nit iiii^or casus quibus
non valet pactum nisi
ue art. quod ex eo modo
pacto ~~[...]~~ oritur actio
secundum canones, secus secundum
leges secundum quas ex eo
modo pacto non datur
actio. ff. de pactis iuris
gentium § igitur
Contra glo. hec vii
excepit aliquibus ca
sibus primus in pecunia
constituta ff. de consti
pecunia l. i. Secundus in
donacionibus C. de dona
cio. Si quis argen
tum. Tercius in accione
frumenti mutuati C. de
usuris frumenti. Quartus
in usuris promissis Civita
ff. de usuris l. ~~Civita~~
~~ti~~. ff. de pollicita
tionibus l. pactum. Iste
tamen concedit cum quinto
Septimus in nautico
fenore ff. de nauti
co fenore l. ne esset in
Italia ff. de siue ex
portandis l. Omnibus
Sed in istis casibus non
apparet aliqua ratio
specialis quare plus
specialis quam in aliis nec

4 // f expensis crediti in promissione
dotis C. de dotis promissione l. ad exac
tionem 6 // in nuda promissione
[illegible]
8 // l. preces C. etiam si. Sunt ita venditis ff. //

sine ratione sit rapi de
quo statutum est quo ad cogs
Iuricanonica quod ex eo modo
pacto detur actio, nisi
pactum sit approbatum a le
ge Ratio quia ex eo modo
pacto surgit obligacio
ff. e. l. i. Sed ex nulla
obligacione datur actio
de iure canonico. i. de ar
bi. per tuas Igitur etc.
Sed numquam ex contractu ac
quiritur obligacio ubi quis
contrahens vendidit rem
suam pro certo precio et emp
tor petit ab eo rem
venditam, numquam ille contra
re potest et dicere non
teneor tibi tradere rem
nisi solvas michi precium
Videtur hoc sic quia
quamvis non oriatur actio
tamen exceptio ad defen
sionem competit [illegible]
[illegible] de excep. po
rem

Rubrica

~~Pactum invalidum~~ / Nota
summa [illegible] sic summari sic
Pactum invalidum per rati
habicionem superioris potest
summari
Casus in textu [illegible]
facta [illegible] quedam

uel pactu sup ecclesia sua
qd pactu tpe succedente
utile in dubium et non
tenet Fundet ista q
ad petiom pau sic sua
pacta aut ratificare et li
centus cofirmare

Nota q pacta de se
illicita et inualida confir
macion superioris valida
Oppo quia ad hoc ut
ratificacio habeat effectu
requirit q factu non
fuit inutile q qd inu
tile est ratifficari no pt
s. de elect cum dilectus

Item requirit q fuit
suo nomine ratu habitus
de regul ratu hi. li. vj° Bo
lucio hic no loquitur
ista glo de ratificacione
sed de confirmacione ipsi co
hoc infert q si aliquis
contrahit minor in gra
du prohibito sub condicione
si papa dispensauit non
valet contractus ut not
Jnno. de cogna. spiri. Ex
parte

Prima glo art q rati
habicio retrotrahitur super
contrarium et soluit dis
tinguendo et ponendo primam
partem q regula dat tres
casus exceptos Sed
q ratificacio retrotrahitur
et mandato comparatur
ff de heredibus qui ante
infamia Aliud quo Bo
aut est tale quod ab
inicio mandare uel contrahere
potuit qui ratum habet
et tunc mandato comparatur
alias secus Item glo dicit
regulare est q rati
habicio retrotrahitur et con
firmat precedentem Sed
fallit in illis casibus
primus est in filio qui
inhibit tpe lucatus Secundus
in pupillo et cuius sco
ab inicio requirit consensus
tutoris Tercius in sco
Et no q aliud est con
sentire aliud auctoritatem
prestare alicui sco ubi
enim consensus requiritur
tunc retrotrahitur Et hoc
q factum ab inicio non
fuit inutile nullum de
hoc de re iur rati
habicio li vj° et c

Qualiter in sacr

hoc est firmat uel pre
stita promissio opere est
complenda

Casus in tunc est Bo
nasii fuit ipse quo
dam in Sardinia ciui
tatem promittebat sed

pauca ope studuit
ad implere. ipa hoc in-
telligens scribit, quia
istud est in dispendiu
ordinis clericalis ideo
mandat, quatenus ea que
promiserunt ope adim-
pleant

Non ad hoc studendu
est ut promissa etiam
nude vel stipulatione
facta deducantur ad
effectu

Item no quod non tenens
promissor obligabatur
ipsi ad interesse ff de
actione empti et vendi
ti l. j. Auctoritate no, de
lege Aquilia si ego pro-
testatus fui quod promissionem
qua tibi facio nolo
in aliquo obligari
nec per hoc promitten-
do tibi aliquid, oritur
obligatio. Cuius ratio
ti ff de pacta Argumentum
pro et contra. Et tenet
non obligari promitte-
tem propter protestacionem
declarantem animum con-
sentiendi. Glo inducit
fle, et art dein sunt
contrarium

Oppo de empt et
vendi ff de bona ubi
affectum sine effectu

sufficit ad penam. So-
luit glo ibi specialiter in
odium bigamie fuerunt
no. s. de eo sed qui
init in pos. c. l. et c.

Cum pridem

Non valet pactum per
quod aliquis beneficium
dimittit pecunia resignari.
Et prima pars narrat
factum, sub quo continetur
processus cause, secunda tra-
dens ipius responsio, pa-
pal ordinacio et in-
terpretatio. Sequitur dat indicacionem
ibi ceterum

Casus in tunc et clerici
monachi cum quibus
clericus super quadam ecclesia
et capella diutius li-
tigarunt. Tandem per
monachos cum isto clerico
talem fecerunt composicionem,
ut petro clerico in certis
expensis quas fecerat
solveretur et ita cessaret
ab infestacione monachorum
et hanc composicionem fece-
runt a domino papa confir-
mari. Sed quia erat
illicita, papa ipsam no-
luit confirmare. Sed mo-
nuit dominum petrum ut ipse

et fre suo liti renunci-
aret, quod fecit et instru-
menta cause in manibus
ipse resignauit. Quae
domina ipsa suscepit
monasterii, mandans eius
contra petro cum fre de
aliquo competenti bene-
ficio prouideret. Sed quia
hoc monasterii facere recu-
sabat. Quare dictus
petrus rediit ad Curiam
domina facta dictus ipse
exposuit petens sibi
et fri eius de remedio
prouideri. Quae ipsa man-
dat quibusdam iudicibus
contra moneat dictos
monachos ad compellendos
benefitiis dictis clericis as-
signandis. Nam si non fece-
rint, et constiterit eos
dictos violenter eiec-
tos, ipsos restituant
non obstantibus dictis lit-
teris super confirmatione
compositionis a papa impe-
tratis.

Nota quod frater tamquam
coniuncta persona agit pro
fratre, de quo in prima glo-
sa. Quae addit, quod sic agens
debet cauere de rato, ta-
men ex hac cautione

non agit contra absente
Sed contra cauentem. nec
obest ista cautio fratri
non agenti. Ceterum quibus (marg.: vero vi ... no)
non est si sit fructus non tenetur ex off de le-
ctorum.

Nota quod frater agens pro
fre, potest cedere liti. Et hoc
cum sine preiudicio fris
quia hec cessio fieri non
potest in fris preiudicium si-
cut nec potest sine cessio
per procuratorem generalem in
preiudicium eius constituentis
ff. de procur. Cum
ad agendum li. vi°.

Nota quod illiciata est com-
positio cum per spiritualibus da-
tur vel remittitur temporalia,
de quo in tertia
glo. Item de resigna-
tione instrumentorum faciendi
ad eam de quo ibi dicitur.

Nota, quod non seruata for-
ma seruanda non est de
rigore iuris ut de elec-
tione Cum inter.

Ipso contra hoc quod dicit
ipsa, quod iste per liti
renunciabat pro se et fre eius
super eadem ecclesia, cum
in eadem benefitium non
debeat esse plurium
ut de prebendis Cum non
ignorans. Ro.

textu pt intelligi q
erat duo beneficia sc
ecclia et capella uel
forte unus istorum erat
rector et alter vicarius
vt in casu c. Solutio
de s. elui vo. s. de
preben

Item oppono contra sm
Et vide q p resigna
cionem factam alicui ius
alii non acquirit So
ista est publica pso
et pomibz maioris
ptatis et ideo pt cui
cumq acquirere qui vult
habet sup omnes ecclias
plenitudinem ptatis vt
q vi decreto

Item oppo contra dictu
in arte t. eo eo, q hic
redarguit ista compoi
cio Et vide q redar
gui non debeat So eo
q licitu est cuilibet
sua vexacionem redime
re de simo dilecto q
licitu fuit hic mona
chis dare pecuniam
ut illi cederet alite
illud quod dr de re
depcione vexacois hz
locu, cum quis mo
lestat de facto secus
si de iure sm Goff
leg dt hoc ho. an. in

Romel q quantum re
cepisset hanc resignacionem
nomine monasterii, posset
ipsam ratificare abbas
et monachi Si aut non
esset facta eius nomine
vel recepta non pdesset
q lites sunt odiose Et
dt q valet renunciacio
litis, sicut z lits cem
facta absente pte Ce
la dicta doctors qpe
diam cu glos

Glo iii signat surrexe
duo qria et solent

Oppo primo contra litteram
et vide q tenuit
compoi contra prelatus Sta
tuis Solus glose q
ibi compoio fuit lici
ta hic non q symonia
dicat primo q hic erat
suspicio turpis pacti
que sunt possunt eis non
intervenit auctas superioris
h si intervenit tolleretur
vel i qrio erat quita
compoio h hic suspicio
sm Goff vel ibi sup
re non spirituali ut super
fructibus, h aut sup spirituali
li pn(?) h sup renunc
beneficii qtre oppo adiu
s. de pbe nisi Ocurrit iglo
Glo sa notat q quieta
psio pt age crim fine

Ca dt itextu q monachi ded
dnt pc. z. marcas argenti
cedet, quilt glo etc
...q fratri eis ...glo. q

madato hoc h^{3} vi^{3} s^{3}
det caue^e de rato alio
no obesset iudicatum
co^{m} illum

Glo ii^{a} not q^{d} spal ge-
nale madatu no ht
renuciare licet ht at
administracoe^m Sic ets
ddem q^{d} spal gnale ma
datu no tribuit^{3} de
hoc aut ar pa^{r} ba
bes gnale madatum
pt sufficere vide so. e^{m}
ut lite no ptes c. i.
sup ultima glo.

Glo iiii^{a} ta respond^{3}
p^{er} q^{d} dm auctor^{ta} ipe
pringet symo^{n} pont
duas opioes et contra
pam allegat z solvit
dem disti^{n}guendo ccordat
opiones

Circo inquo^{r} corpore
que hic repla^{ta} aucte
ipe sit illata Glo.
ipe ciui^{m} de dispensati^{3} et fi
nalit ccludit q^{d} sic
et ad materiam glo. fa
ciut no^{ta} i. de off dele
Ro pte

Pro intellectu glo pe
nult. Cuero dm resig
naco instrumentos erat
de nature videt glo.
q^{d} non s^{3} ad cancellam
glo. gt phil Aut
creditor solvit pecunia^{m}

p^{er} instru^{m}to et tunc debi
tor soluto debito agit
ad dissolucoem instru-
menti cdicone sine ca
vt in l. dissolute alle
gata in glo. Aut de-
bitor solvit p^{er} debito
et tunc soluto debito
agit p^{er} instru^{m}to ad co
hibendum vel rei ven-
dicatione C. ad exhi
bendu l. p^{er}mitt

Glo vlt^{a} signat con-
trarium pont opionem
et solvit. In fine quit
argumentum ncne z solvit

Gosse^{o} ego eo q^{d} man-
datur in fine iste pe-
titu restitui ipse et fre
cu^{m} tamen renunciass^{et}
iuri suo et renuncian
tib^{us} iura sua no patz
regressus ad illa v^{3}
q. i. q^{d} periculosum Ro
luco pma^{m} quo re-
nunt resignaco Quia
erat spoliati Sz hec
soluco no est vera
quia cu facta fuit
aucte ipe cessat pre
sumpco C. Sollicitate de
resti spol q^{3} loqui^{r}
de renunciacoe cotra iu
dicium z ideo glo. ij^{o}
solvit melius z volt
h^{3} q^{d} ego offo^{o} ipe et de

gra restituunt. Et h(oc)
fit i(n) favorem obedien-
tie, et odium inobedi-
entie et contumacie
s(ed) p(ro)ces(su)s et mo(n)acho(s)
quia decepti s(un)t (et) no(n)
decipie(n)tib(us) iura sub
veniunt de re(gulis) iur(is)
Cum vinu(m) l(i)b(ro) vi
Q(ue)r(o) ult(er)ius d(ixi), q(uod) in e(o)
ordina(rio) p(ro) interdic(tu)m
vi(de)n(tur) vi, isti audiunt q(uod)
q(ua)m(vis) renu(n)ciatio fuit
pura s(ed) fuit tacita
conditio(n)e co(n)iectu-
ra(n)s, quia iste petrus
no(n) erat alio(s) libere re-
nu(n)ciaturus, q(uo)d pat(et)
ex (con)ponere p(re)dicti
de p(er)mu(tatio)ne s(ed) renu(n)ci-
at (pro)cu(ratoris) sibi p(ro)missum
p(re)ndel et cu(m) effectu
hec tacita (con)ditio no(n)
est illicita, immo ex(pressa)
cora(m) inferiorib(us) et
sub(s)tante p(ro) qua lex
lic(et) cu(m) ex pacto adv(er)-
sarii deficiat ad im-
pleto(n)d(u)m, possunt isti q(uod)
adimpleverunt uti ple-
no iure, (et) d(e) (con)ditio(n)i-
b(us) ob causa(m) l(ege) p(ri)ma, et di(ct)i
in p(rincipi)o, no(n) enim fuit h(ic)
ip(s)e intento vitisti ca-
p(er)unt eccl(esi)a(m) et capella
l(icet) tunc dem(um) s(ed) p(ro) p(ar)te
et mo(n)achi in eo (pro)videant

./. ex p(re)missa valet causa p(ro) valet / s(ed) tacita
valet etiam coram inferiorib(us)

in fi(ne)
no(ta)

Ideo p(ro)nu(n)ciandu(m) est q(uod) ip(s)a
no(n) restituit istos ad suos
titulos s(ed) mandat simplic(ite)r
eos restitui, s(ed) (con)stat
eos spoliatos, restitue(n)da
g(e)n(er)al(ite)r, eo iure p(ri)mo
ad (ve)ro no(n) singular(e) p(ri)mo
Q(ue)r(o) contra istam solutio(n)em
oppono dec(retalem) Cum in te(m)
p(or)e, de elec(tione) (et) ibi
erat intentio ip(s)e ut
is qui renu(n)ciaverat eo
toto careret p(ri)mo b(e)n(e)fi(ci)o
de hoc ibi no(ta)
Ad hoc dicit(ur) no(n) q(uod) licet
renu(n)ciatio b(e)n(e)fi(ci)i non
possit fieri (con)ditionalit(er)
exp(re)ssa, p(ote)st t(ame)n in ea in-
telligi tacita (con)ditio. Iste
q(ui)d(em) tacita (con)ditio intellig(itur)
ex (con)iectur(is) ut q(uod) ip(s)e
q(uod) alio(s) non erat libe-
re resignaturus, q(uod) no(n)
facile p(re)sumit(ur). (Di)c(tum) de
renu(n)c(iatione) sup(er) hoc. Et p(ro)
p(re)dictis q(uod) restitutio que
mandat(ur) fit solum c(irca)
possessio(nem), p(ro)bat vim vio-
lent(ie) c(ontr)a dictis quod in-
fert spoliationem facti
l. de resti(tutione) spol(iatorum) in lite,
ult(er)ius (con)tra quod glo(sa)
(vult) q(uo)d si iste eccl(es)ie es-
sent aliis collate, in-
de removerentur ut restitu-
ti i(n) eis. Et videt(ur) q(uod)
no(n), vij q. i. Hoc et hoc

tenet. phil. et prima. Et
p cius facit. s. de resti.
Canonicis li. vj. Et glo.
desfirmat contrarium quod ta
les sunt simoniaci, et hoc
tenet vinc. Tancre
et host. Et Jo. an. dicit
ponderanda verba ista
tuc. scilicet quia potest
esse talis forma, que
va est prima opinio
et talis, que vera erit secunda
Et ff. dicit indistincte
verum secundum opinionem glo.
quia ista contrapactio
nem inducit, quod quia conti
net ad adimplere quod po
te monachos, et iste
tempus inducit adque, que
idem possit aquirere
alii, quia resignacio
facta fuit in manibus
et tunc priore et monachis
absentibus per ff. ac
quisita
Et contra hoc opponitur
ff. eod. l. Et vnum supra pac
ta. Et 2o resignacio litis
prodest etiam absenti, que
iudicatum etiam absenti ac
quirit. C. de pactis l.
pactum. Et quo ad resig
nacionem instrumentum bene
requiritur presencia partis
secundum prima vel vnum pertinet
dicta, quod idem est de

resignacione litis cum
instrumenta sunt preparatoria
et premuniencia ad litem
sed in proposito potest dici
quod hec resignacio fuit
recepta nomine monachorum
pro eis absentibus quia po
tuit ratihabere ff. de
negociis gestis. l. Et pre
dicta. item ex hoc in
fert quod pro tradendo
instrumenta sua iudici
iure facit pactum de
non petendo quod in
de supplet locum petitis
dicti

Quartumdecimum

Non valet pactum de succedendo
in ecclesia post mortem pla
ti. Et habet duas partes
prima narrat factum
2a illud corrigi precipit
ibi verum, Exponit exemplum
exemplum sequitur C. de ec
clesia debitis gravata
que fuit collata ali
cui diviti, qui se ob
tulit debita ecclesie
solvere sub tali pacto
Et post obitum rectoris
eius episcopus obligaret
se illam conferre suo
nepoti et ex hoc pertinet
formam casus in tunc
Casus in tunc quedam
ecclesia debitis gravata

regebat a quo dicitur an
tiquo vicario et tandem quidam
diaconus obligavit se
debita dicte ecclesie
solvere sub tali pacto
ut post mortem illius
antiqui rectoris ad ip
sam conferendam suo nepoti
episcopus se obligaret
hoc relatum fuit pape
qui mandat archiepiscopo
eboracensi quod talem suc
cessionem iniquam cano
nibus declarat irritam
et inanem

¶ Nota quod pactum future
successionis in beneficio
ecclesie reprobatur primo
secundum glo. prima etiam
in hereditate temporali non
habet locum ut extra de
pactis probatur c. ij ubi
de hoc

¶ Oppo contra litteram eo
eo quod dicit talem succes
sionem iniquam canonibus
et non exprimit quibus
Solutio glo. vult exprimi
mit canones ad quos
remittit

¶ Item oppono ad hoc
contra textum et glo. Et
videtur quod talis successio
permittatur secundum canones
vij q. j. petisti Solutio
ibi fuit specialis indulgen
cia Item oppono ad id

quod de pactis probatur c. j. contra
Solutio quia eodem modo
si esset ut dicitur quod illud non
obstaret quia hic loquitur
de pacto succedendi in
titulum sed ibi de potestate
conferendi primo vacantem

¶ Quid vero an tale pactum
de quo hic dicitur in sua
sit ipso iure nullum vi
detur primo quod sic Et hoc
tenent tres alij ut dicta
verba et tandem in c.

¶ Sed quidam dicunt quod non
Sed illud c. contradictum
vel nichil facit ad rem
si hic in textu solum ista
questio in fine, ut dicit
cum successionem iniquam
esse decernas et facit
in c. c. permittit vbi in
fine ibi nullam obliga
tionem inducit etc.

Cum clerici

Quia per pactum pensionem
agendam consensum est etiam
dicit illa pena; et alios
canonice primi Et diui
in duas prima ponit
concessionem secunda con
tinuacionis et correctionem ibi
nos ad tantam

¶ Casus in tempore Otho
nis fuit papa, quibus vel
et clerici anglie decedentibus

rectoribus ecclesiarum pas-
parasset cum predictis pro-
ceptoribus aliquem contra
de illis ecclesiis de pluribus
soluendo annuatim contra
illas ecclesias consequenter
Quare papa mandat
Cantuariensi archiepiscopo et
suis suffraganeis quatinus in-
hibeant clericis suis
ne hoc attemptent et
quod contra tenorem presentium
ecclesias sic adeptas eis
absque propter permittentes
Nota quod illicitum est pac-
tum quo quis pensionem
ecclesie augmentat ut si-
bi ecclesia conferatur supra
eodem. Item tenetur quod intendit
simoniam primum per decre-
tum prohibitum. Item iura-
mentum factum super tali
pacto non tenetur propter
pacti turpitudinem ut de
iureiur. Dua nos
Oppo contra litteram que
dicat spoliatum et spo-
liatores tenetur in toto
vim vi. ut de resti. spol.
Conquerente, igitur papa
prohibens aliquos spoliari
in pluribus locis hoc est
apposito mandare non de-
buit. Solutio. hic spoliatio
sentitur in bona fide cum
sit iure mete sibi in

mala parte sed cum sit quasi
inde et de facto
Quero numquid obligatio
pensionis quando persona-
liter promissa vel etiam eius
successorem includat
primo quod tenetur ecclesia
et sic per quandam qualitatem
successore ut de iudiciis
l. fideicommissa quamquam
Sed contra hoc opponitur
de consuetudine empti-
onis l. si. Solutio ibi obli-
gatio erat personalis tamen
et non realis super primo.
Quero an ex causa iusta
ecclesia possit augeri pen-
sio solvendum quod sic ut infra
de censibus Conquerentibus ubi di-
gendum non possit dicti
parasti sine vicio si-
monie Cum nunquam augu-
mentum facultatum etc.

glossa in contrarium dicit quod possit

iusta causa augeri
census, dicit in glossa in
hic Et dicit Hostiensis cen-
sum posse augeri quando
ecclesia vel pars ampliatur
eius cui debetur hoc ex-
igit et tunc augmenta-
tur secundum capitulo consensu-
te et interveniente aucto-
ritate superioris. Cum si ecclesia talis
iusta non subsistit, non
debet privata causa re-
pleri sed potius diminui

cultus augeri. ff. de eo
si. C. eo. l. ij.

Item an vero eo quo
in contractu sit mentio de
pacto augende pensionis
quid de pacto minu-
ende pensionis ut si
in facta dicatur non valeat repe-
titum nisi pensio re-
missa, dicunt quidam
aut fit remissio in
comodum instabi[illegible]
ecclesie et tunc non valet
aut ad comodum ecclesie
et tunc valet. Et hoc
videtur hic sentire Joh.
delig. sed Jo. stram. dicit
simpliciter quod non valet quia
contrarium est eadem
disciplina et pro hoc glo.
sunt expedite quando
firma reddit rerum lre
cum gardariis. C. a
glo. quando art. p. et
con. solent distinguendo

Queritur nunquid debeat
augmentari pensio si
fructus ecclesie sint
augmentate. art. glo.
pro utraque parte. Solu-
tio dico quod si diligencia
clericorum bona sint aug-
mentata non debet au-
geri pensio. ratio ne di-
ligens pena sit illius
clarificata. Si vero alium
de bona ecclesie augmenta-
ta sint tunc potest et debet
augeri pensio.

Nota ex ea primo quod pac-
tum prestatum contra canones
non valet. Secundo quod pactum
turpe non valet. 3o quod iura-
mentum prestitum super
pacto illicito non tenet.
Glo. final. quando est [illegible]
est pena tanta con-
tra eos videtur quod depo-
co eum sint symoniaci [91]
reputantur

Plerumque etc.

Simonia 25

ecclesia rem suam locando
vel dando in feudum non
potest apponere pactum per
quod iuri parochiali
alicuius ecclesie preiudicetur.
Et dividitur ut in prima
ff. Ca. ibi. C. eo. l. aut

Casus in terminis talis. Rela-
tum fuit pape quod quidam ali-
quam ecclesie regulares
vel seculares suas pos-
sessiones aliquibus laycis
locant vel ipsis feuda
concedunt, pactum apponunt
ut illi conductores vel
feodales, illius solvant
decimas et apud eos
eligant sepulturam et

sic per tale pactum in suis
iuribus defraudabitur ec-
clesia parochialis in
ipsa considerans istud pre-
stitum. Hiis igitur pacta pre-
dicta ex avaricie radice
statuit quod quidquid fuit
occasione eius perceptum
ecclesie parochiali ante ta-
lia pacta debitum resti-
tuatur.

Item pactum de electione
sepulture reprobatur. Facit
de sepulturis c. i. li. vi.

Item quod si non tenet pri-
vilegium nec accessorium ut
in regula accessorium li. vi.
Item nullius etc. ad pro-
ximum secundum quod et si
quid ad eas pertinens
aliquis perceperit illud red-
dere tenetur. Item quia in
spiritualibus iuriscitur illud vi-
detur receptum. Vide de simo.
de hoc aut.

Oppo et vide quod licet
coniunctum ipse in eo quod
dicit conductores se obli-
gasse ad solucionem decimas
potius tamen tenetur loca-
tor ad decimas quam con-
ductor. Vide de decimis
tua. Solutio: conducto-
res se obligabat ad
solucionem decimas personalium
vel forte predialium ex-
locatione per quod prove-
niet decimis fraudaba-
bat vel potest dici quod
obligaverat se ad
solucionem decimas per-
sonalium de lucro quod
hoc nota hostiensis decimam
de pensionibus solvendam
quod tamen Io. An. dicit
quod istud non colligi-
tur. Item oppo et vide
quod pactum hic tenetur
quod ff. de pactis l. cepta-
rit. Solutio: tenuit pac-
tum in preiudicium pa-
ciscentis non in preiudi-
cium ecclesie, et hanc
solucionem tangit glo-
sa satis occulte vel dic
secundum Ffram melius quod
simpliciter non tenet tale
pactum, quia ius de
decimando est ius spirituale
quod commutari nequit
in temporali. Vide de rerum per-
mutatione ad quod sic in l.
cepta pmittebatur quod
temporale, ad quod quilibet
potest se libere obligare.
Facit quod notatur de de-
cimis tua in quarta
glo. et de rerum permutatione
ex parte.

Item eo quod hic dicit
in fine quod ex actu de-
talibus pactis dicit restitui

ecclie prochiali
Quero mque clerici
pt age con eum q
solvit ad decimas
no obstate hac solue
dem q sic xvj q i apo
stolica et ij de sepul
tura libos est ergo
in eius optione con
que age voluit
Et quid si egit con
debentes decimas et
eas obtinuit nuqd
quidquid solvit po
terit repetere ab eo
cui solvit Et vide
q non qr in pari
causa turpitudinis po
tior est condicio posside
dentis
Et in quo quod qr ipse do
vide poterit b pari
ex sto recipientis Vo
lucas dem q regula
ritur no referendum resti
tucio quia videtur
donasse solucio
sciens indebitum
si tu esset talis persona
ita que eo in facto
solucio ab igno a
iuris scilicet esset de
hoc nota ff de so
lucio c. si quando sci
pacto decretio i tempore
dicta fuit adiecta

pena, nuqd pt ad eam
agi Et videtur primo q non
credo dicit qr aliquod pac
tum est cum iuris et tunc
no tenet, nec tunc tenet
pene adiectio ut ind
mediate supra eo ps titu
ff de pactis l iurisgen
tium aliquod est pter
iuris, et tunc pactum
no tenet si pene adiectio
sic ut in quis stipula
alia sub pena ff de
vbo obli l Stipulatio
ista aliquod pactum est
fm ius et tunc valet
pactum et pena Et in ca
su c nostri pactum
no tenet qr con ius et
repugnans canonibus xvi
q i Et i quo laicus et
c decimas et s sequenti
Glo prima quod impli
cite de rome deca et
solvit Tamen opponit
con lram q pactum
tenuit ff de pactis l
Epla p pactum et
solvit et est expedita
Notat opp et solvit
hoc glo ro decedi
lice quaedam tale pactum
no valet Et videtur glo q
ideo quia certa a quo
possit pt pete decima

Glo. in declarat. textu

Pactiones

Pactum vigens et amice definitum ut de temporali dando pro spirituali non valet vel aliter ff. de mi. Item non valet pactum in spiritualibus que per pactum induciat vel que de iure uel facto est impossibile. Et primo ponit decretum et eius rationem secundo illud ampliat et probat ibi. Nam et.

Casus in tanto si scala tu fuit Gregorio quod quedam pro spiritualibus obtinendis puta ecclesias ut decimis uel spiritualibus annexis illicitas facienti pactiones videret quod eas quia in talibus omne pactum et conventio cessare debet ideo sic facte nullius sunt momenti.

Nota pactiones pro spiritualibus obtinendis uel annexis spiritualibus reprobat puta pro ecclesiis pro decimis pro mortuariis ut s. de simo. c. preterea idem de annexis spiritualibus ut s. de rerum permutatione. Ad quesitum.

Nota aliud est pactum aliud conventio. Hic enim ponitur ut diversa, differunt autem ut genus et species vel ut genus generalissimum et genus sub alterum. Quia pactum est genus subalternum respectu conventionis ut patet per diffinitionem pacti. ff. de pactis l. i. sito loco.

Nota quod hic dicitur de conventione in te de generali. Quia conventionis verbum generale est ff. de pactis l. i. item conventiones sunt tres species ff. e. l. conventionum et intellige de conventione inhonesta et de temporali tamen spirituali et alias licita posset apponi ff. de re. iu. c. fa. de re. permuta. ad quesitum et de elec. significasti et de prebendis significatum.

Nota tamen quod pactum turpe nullam obligationem inducat

Contra et vide quod in spiritualibus teneat pactum s. de elec. significasti. de prebendis significatum et de iure. appro. Solutio aliud est

sit quecunque licita in spi-
ritualibus et permissa de
iure et sic procedit con-
traria aliquando illicita et
sic loquitur hoc c.

Quod dicitur hoc nihil
est dicit quia debet de-
clarari quod pactum sit li-
citum et quod non. Solutio
regula est generalis quod omne
pactum super spiritualibus
est illicitum nisi hic inve-
niatur permissum ut
in contrario

Quando vero est turpe c.
quod est pactum turpe
ut ratione turpis ut ipso
de iure ut facto, dicitur
quod reperitur pactum tur-
pe est illud
quod est turpitudinis vel
dolum ut promictum
vel per symoniam, pac-
tum ut si quis promit-
tat se homicidium fac-
turus ut furtum vel ad
ulterium. Item reperitur
pactum ob causam turpem
sive rem turpem ut
si quis promittit tibi
decem ut interficias
hominem

Quod nunc est generaliter
verum quod pactum turpe
nullam obligationem inducat
dicitur de pacto turpi
sed licet non obligat
[illegible] restitutio per

actionem quod metus causa vel
actionem de dolo, facit quod
nota quod metus causa c.
in aliis tamen pactum
turpe ipso iure non tenet
ut [illegible] de symonia
promittitur beneficium, de
symonia per totum, de pac-
to rei turpis, regula est
vera et universalis, quod ipso
iure non tenet ut in lege ve-
luti ff. de verborum obligationibus
de pacto ob turpem
causam ut turpe rem
idem est dicendum quod non
inducat obligationem, puto
not. glo. ff. de verborum
obligationibus generaliter, pro
quo facit ff. eodem l.
persequencium § si ob
maleficium ubi pactum
de dando aliquid ne
fiat maleficium ipso iure
non tenet. Forma ergo
si promittitur ut fiat vel
non dandum si adiciatur ma-
nifesti pacto super re tur-
pi ita videtur quod si con-
tinet turpitudinem vel ex parte
promittentis et recipi-
entis et tunc non fiat
ut in concordantia glo.
aut recipientis tantum et tunc
indumentum fiat sed
solutum potest repeti
quod metus causa aud[illegible]

Quod est pac-
tum turpe

vel ratione
cause vel rei
de iure in
pactum

quod

Item dicit hostiensis quod nec pac-
tum censetur pactum tur-
pe, quod est de iure
impossibile, si non exprimitur, non
enim omne pactum turpe
est de iure impossibile, et
de hoc exemplificat
quod melius exemplificari
per [illegible] contra [illegible]
Sed da exempla de
pacto super re impossibili
de iure vel de facto
Solutio de primo exem-
plum ut si pactum fiat super
re spirituali vel super alia
re cuius commercium est in-
dictum, de impossibili de
facto exemplum ut si promitto
tibi dare solem vel
stellas, sed magis generaliter
est verum et indistincte quod
tale pactum nullam
obligationem inducit. Solutio
aut pactum fit super re
impossibili de facto et tunc
nichil operatur, aut
super impossibili de iure
et tunc, aut impossibi-
litas est perpetua et tunc
idem dicendum quod nichil operatur
[illegible] de [illegible] super-
[illegible] [illegible], aut est tem-
poralis et tunc expectabitur
tempus possibilitatis ut
ibi. Quid si fiat pactum
de non redendo homo
an illud dicatur pactum
super impossibili de iure
[illegible] in [illegible] in glosa
Dicitur quod non nisi pau-
pertas obligatus esset
ita notoria quod videtur
contra bonos mores
Glosa prima dat concor-
dantias affirmando quod in
spiritualibus debet cessare
pactum
Glosa ij notat quod sim-
plex et canonice turpe
pactum non [illegible] et [illegible]
canones, [illegible] de
clarat quid sit turpe
pactum. Sic eciam dat
[illegible] de pacto quod
[illegible] turpem causam
[illegible] quid sit turpe
pactum [illegible] ex [illegible] et
quod ex turpi cau-
sa et de iure impossibile et
[illegible] ex dictis [illegible]

Rubrica de trans-
actionibus

Dictum est supra de pactis
in genere, nunc dicendum est
de pactis in specie, scilicet de
transactionibus que sunt
quedam pacta secundum Goff-
redum, quid est transactio
respondeo dicitur quod transactio

est de iure dubio et
lite incta et nondum si
finita uo gratuita
pacto et p lite intel
ligit presentem uel futu-
ram, quod et an litem
contes. fieri pt transactio
et intelligit hic de li
te iusta uel iniusta
uo gratuita io dicit
quia transactio nullo
dato uel promisso uel
retento non procedit
Non finita ideo dicit
quia si res esset iu
dicata uel esset appella
tio maiore ubi sublata
ta esset iusta, non
haberet locum transactio
ad materiam facit l.
iiij di Condictio j q.
iij Ea que v. q. ij. Ci.
primates et plura alia
iura etc.
Ad materiam facit l. iiij
dis qualiter s. q. iij ca
que v. q. ij. Ci. prima-
tes xvij q. vij quorum
rubrice de off. deleg.
s. q. iij de collusoribus
audiui9 Item qualiter
preter uo transit de
criminibus quin ad agend.
li. vj. s. sit et ceptio
transactionis impedit litis
contes. deli. htes c. i. li.
vj.

Pro dram uel pactum
et transactionem et amica-
ble compositionem, quod pactum
est duorum uel plurium
in idem dandi uel faci-
endi seu actio fuerit consensus
ff. de pact. l. ij
et xxxij q. i. c. omne et
dicit pactum quod compa
ce factum de Bonorum
sone pactum et hoc
in spiritualibus abrincio
non inhibent ut in c.
pactos dicti primo
Sed amicabilem compositionem pt
in spiritualibus inhibent
iudicis officium ut in c.
cum pridem dicti ti. et
dependendus nisi ceut
et hoc non nulla pactione
precedente Sed quid est trans
actio patet ex supra rubrica

Sicut | Iusta et omnia iura preciu | contrahentes
actione tollitur. Et prima
pos dixerit quod suppleti
defectum solemnitatis omisse
ibi Cum si quid
Casus in themate est Quidam
plati Ecclesias super aliquo
iure ecclesie, quia sunt
litigarunt. Tandem victi
tedio laboris et expensarum
aliquo dato uel retento

[Marginal note, left:] Decanus et capitulum Sicilie

[Marginal note, right:] precio

alite qcordit et esse
rut, petetes qcordia
se facta a sede apca
qfirmari. Quare ipsa
supplens obmissa et
cassans sc̄ripturas et
instrumenta et subsidia
quibus altera pars et a
se possent se defen
de litigando pactum
predictum sine restitucionem
se facta confirmavit.
Item quod restitucio dicit
decisio, quia per ipsam li
tes decidunt. Et ideo
debet exponi sed decu
sionem id est restitucionem ut
faciat ad titulum.
Item non per restitucionem
restituuntur instrumenta.
Et hoc verum instrumenta
in proposito large qprehen
dit etiam attestaciones
ut de testi cogendis pervenit.
Item non quod per restitucionem
tollunt omnia alia
iura partium.
Item quod qfirmacio ipse
plenissima valida
invalidum. Et quod ope
ra ista cla cui si quando
nota ut de elect. illa
et per ad se. lib. vi. di. Ce
no[m]anensem.

Item ipso et vide quod per
restitucionem non restitu-
dantur instrumenta nec alia
remedia de quibus in
textu C. de pactis l.
cum proponas et l.
de minore c. iij. et aliquis
cum altera pars non ser
nat restitucionem et vec
liceat ei et alteri
parti non servare, Idem
quod textu precedit, quia
quod restitucio utrobique ser
nat aliis precedunt
q[ue]ria in pectus illud dic
tum qui frangit fidem etc.
Item ipso ad idem
de ren. ex sup. eo, ubi est
casus quod transigi super
re sacra non potest id est e
absolucio textu iste prece
dit in restitucione licita
ta, contrarium loquitur
de illicita. Et quod
dicit de restituendis
talibus remediis, et
debet locum ut trasige
tes tamen et non alios
quia res inter alios
acta aliis non preiudi
cat.
Nota de intellectu
istorum verborum, de loge
dant quorumque preiudice.
Nota prima exponit
id est de more qui ut forte

loquitur de lege falcidia
a. que permittit herede
institutum deducere quartam
de singulis legatis si
si hic instituta erat ec-
clesia, cessabit hic lex
falcidia propter transactionem
vel loquitur de casu
legis qua debebat fieri
insinuatio donationis. C.
de donationibus. Si quis
argentum vel pro incor-
ligitur de qualibet le-
ge generali vel de le-
ge Frisiatesana C. de te-
mporibus expositionem glose

Item quod singula-
ris de intestato heredum
bonorum quorumque perpetuus
videndum est et debet intelligi
qualiter potest iacere terra
sine simulatione sit cor-
pore iuris clausum ut
est simulatio esse co-
bona sua non alienare
nisi servata forma ca-
nonica ex quo quando hoc modo
sive non sit corpore iuris
clausum

Verum terra sive quod
operatur hic ipse confir-
matio videtur immo ex
ultra dictum glose sive
quod sine ipsa aliquid
approbat non solum confirmando
illud quod terra sua

pro loco in feudo incipit
valere quod de iure non
valebat ut patet in sta-
tutis laicorum super nego-
cijs eccl. que, quantum
ipso iure sit nulla hic
sine ipsa illa in suo
fine inserit approbando
valet

Tamen de intestato istorum
verborum plenissime no-
tat Hostiensis in §. quod hic
est modus licet quod si
quid erat defectus in
transactione propter imperitiam
aut propter incuriam. i. sine
fuit iuris sine facti ille
supplere de plenitudine
potestatis ipse

Notat glo. ij quod transa-
ctionem omnes contractus pa-
ssimiles et facta transac-
tionem instrumenta forma
carere iuribus et quod omnis
post transactionem remaneant
transactione non rescin-
ditur. Et hoc verum nisi
reus dolum adhibuerit
subtrahendo actori in-
strumenta

Oppone glo. de eligendo
e. de videndo hic glo. quod
plex est petitio specialis
generalis et indefinita
in decretali. lio. Et intra
venit compositio super isto

y [illegible] aga g aliquid de re in restitutionem

lis possit agere de alio
tra[n]sactio[n]e dicta non ob-
stante / Generalis est in
qua tutor meus admini-
stravit omnia bona pa-
tris eius factum admi-
nistratio[n]e de omnibus
rebus administratis genera-
liter hanc petitionem genera-
li p[re]iudicat transactio
generalis quo ad omnia
nisi de hijs que do-
lo sunt occultata vel
subtracta / nisi appareret
agentem esse velle
solum remittere pac-
tum / in deffinita peti-
tio est cum dico redda-
tis de administratione
non dico de omnibus et
tunc veniunt hec peti-
ta et in indicio deduc-
ta

Glosa sunt contrarium
et solvit distinguendo op-
ponendo con[tra] legem quod eo
quod transactio non preiudi-
cat / nisi in expressis
C. de iudi. l. sig. Hoc
glo. distinguit an pe-
titio sit generalis specia-
lis vel indeffinita / sed
doctores communiter non disting-
uunt inter generalem et
indeffinitam / quia indeffi-
nita equipollet uni-

versali ut ff. de lega. iij. l. si quis
in causa istarum duarum
legum prout sunt
casus concepti a se
membro / quibus non
obstat transactio in
generali petitione sed
quia dolus commissus fuit
ut quia aliqua fuerunt
subtracta de hereditate
super qua transigebatur
ut in l. Cum frater
ff. de pactis / vel nisi
ex alia causa possit
agi ut in l. tutor
quia nomina illorum
debitorum in libris ratio-
num non erant / quos tu-
tor fuit quemcum ratio-
ne tutele et produxit
librum rationum continens
se solvisse aliquibus
vel sic distingui-
tur aut transactio est specia-
lis et non nocet aut
generalis / et tunc / aut
petitio erat specialis
et tunc restringitur ad
petita specialiter / aut
erat generalis et tunc
in omnibus nocet nisi ob-
stet doli exceptio
vel plenius sic disting-
uit aut transigentes
volunt omnes obligatio-

tolle et de hoc constat
et tunc standum est men-
ti ipsorum Aut volunt
simul ab una actione
recedere et ex constatur
menti ipsorum si constat
quia mencio est atten-
denda de verbis. ss. quam
in dubio. Sed in dubio
statur glose quia si
peticio est generalis et
transaccio generalis secundus tunc
ab omnibus receditur.
Si vero illa omnia sunt
specialia tunc specialiter
receditur ab uno et non
se. Aut petitum est
generale et transaccio spe-
cialis tunc restringitur pe-
ticio iuxta transaccionem
ut specialiter sit recessum.
Aut peticio est spe-
cialis et transaccio generalis te
aut eo mente z verbis
est generalis z sic eo
vi sermonis recti libera-
cio generalis ut si tu
petebas actione speciali
equum a me lite pen-
dente dixi tibi tu
pro inquietas me da-
bo tibi decem ut me non
inquietas me super
aliquo facto. Si fiat
ita generalis transaccio tunc
operabitur effectum generalis
liberacionis. Sed quum eo verbis
sermonis surgit solum spe-
transaccio tunc etiam erit
specialis liberacio ut si pe-
tebas a me equum ego
dedi tibi decem ut
non infestares me super
equo ss. o. de lig.
Sed pone ad in sunt omnia
mea bona qualiter
fecisti racionem de sale
vel vino hic ego dedi
tibi generalem quitacionem
de omnibus. numquid est
generalis liberacio. Et vi-
detur non quia quitacio
videtur restringenda ad
illa specialia de quibus
fecisti racionem ss. ut. C. et ti.
l. aqui cum germano
Sed verum est quod quum
quitacio est generalis
si data ~~specialis~~ quando
tunc vindicat in omnibus
nec debet restringi ad
illa specialia z l. allegata
in contrarium loquitur
de transaccione que sit
de re dubia et deduc-
ta in iudicium
Modo vult inducere duo
similia z patet z c.
Sed alia tamen si transaccio
vel pactum invalida sit
per confirmacionem ipsa sumit
vigorem. Sed z firma quia
non tenet per confirmacionem
efficitur valida.

Statuimus Concordie (?) non
firmata? ppt brevitatem
et ppt legem duobus modis
Tamen secundum quem lectura
hoc dicit Decet composi
tiones factas super decimis
auctoritate Episcopi vel superioris
episcopi vel sic transac
tiones super rebus ecclesie valent
si facta fuit auctoritate su
perioris aliter non et concorditer
venit construct

Casus in tuo (?) Ane
sed fuit a ffra (?) quoddam
collegium litigauit cum
persona certa puta ple
bano pro decimis in certo
loco percipiendis in quo
ppt compositio ad sedandum
litem interueniente et si inter
venit tamen rata archiepi
vel Episcopi auctoritate videtur
opportere

Nota quod compositio super
decimis inter personas
ecclesiasticas fieri ppt auctoritate
epi vel archiepi et hoc
intelligit aliud in sua
diocesi

Tamen quod est licitum
superior ad auctoritatem
transactionem hoc casu ubi
primo quod diocesanus xij
q. ij Abbatibus ubi de
hoc in glosa Ho hoc insti

quod licet inferior Episcopo ex
hibeat sibi quamvis subiec
tus sit sibi subditi
non potest transigere cum eius
auctoritate quia infra lo
cum de Episcopo non de
inferiori. Dicunt tamen
quidam secundum Inno. sufficit
auctoritatem inferiorum
cum habet ecclesias pleno
iure ad se spectantes
Et hoc dicit Host. vel
in exempt. de hoc
dic ut de rebus ecclesie
non aliter in Cle. prima
in glo de Episcopo et hic
procedit cum iste prelatus
habet iurisdictionem quasi
episcopalem

Tamen quod auctori
tabit in transactionibus
Episcopi vel aliena conditio
videtur Inno. quod episcopus
debet habere consensum suum ca
pituli vel si non habet
capitulum suum presbiteri
vel congregacionem clericorum
et ij placuit Host.
cum requireba auctori
tas sinodalis provincialis
vel tamen Episcopus
ab archiepiscopo deputa
tos Episcopo quo infert
Inno. quod sufficit aucto
ritas archiepiscopi quasi
archiepiscopus committere ppt

superius auctoritate prescriptum potest preiudicare de hoc extra e. ti. c. cassatas et extra de no. ope. nun. c. 1. li. vi. Quid de transactione archiepiscopi vel alienatione quam habebit auctoritatem patriarche si habet aliquem tamquam superiorem alias necessaria est auctoritas pape. Et quid in transactione vel alienatione rerum ecclesie non est decretum et canon statuit videtur quod sic de re. in dicto c. 1. de re. ecc. non alie. li. vi.

Quid ergo prima articula allegat quod intra tempus allegat terre et solui respondendum ad tertiam de primo articulo quod in spiritualibus potest interuenire transactio sed contra hoc glo. excipit ut patet et solue ut infra, quod dicitur hic super verbis tunc in spiritualibus interuenire non potest, si largo modo et tunc sic que dicitur amicabilis compositio vel plenius sic. Secundo non tamen concordia admittitur in spiritualibus sed etiam transactio dummodo non detur temporale pro spirituali sed spirituale pro spirituali. vide de re. permuta. ad quaestiones. Et quod non interueniente auctoritate superioris de gratia hic in textu, quia abolet vicium. Et hoc secundum Lau. in omnibus spiritualibus preterquam in titulo beneficij, non enim potest teneri beneficium sine canonica institutione ut c. de constitutio. Non obstat c. ad quaestiones de re. permuta. quia ibi non datur temporale pro spirituali.

Circa hoc autem quod spirituale datur pro spirituali distingue. aut agitur de iure tituli ut in beneficiis et tunc non procedit transactio ipse scripta sed permutacio tamen admittitur auctoritate superioris interueniente de rerum permuta. c. questi ubi de hoc. aut non agitur de iure tituli sed spectantis ut super aliis spiritualibus rebus ut decimis vel censu. tunc aut agitur de rumpendo iure parti quod competit ecclesie de iure communi, et tunc valet transactio etiam sine auctoritate superioris, de hoc est casus

de quo est ... cum laicis ... de pactis

singularis ff. de pactis
c. i. li. vi. et hoc dicite
ut Ar. et Jo. an. Ratio
quia res de facili redit
ad sua naturam. Aut non
agit de compromittendo et
tunc transactio facta
auctoritate superioris inter
personas ecclesiasticas firman
do vel videt. Item quaeritur
utrum cum laicis clerici
possunt transigere super spiritua
libus. Et de hoc ponit
duas opiniones. Prima quod
non, nisi auctoritate pape, et
hoc tenet [illegible]. Se
cunda quod sufficit auctoritas
episcopi et hanc tenet hostiensis
ponderando textum cum dicit
ut vos et aliqua per
sona ecclesiastica non dicit
et alia, quod utraque [illegible]
set si vos [illegible]
de clericis [illegible] hoc facit
quia hec dicitur alia
vel alius prelatus facit
porcionem [illegible]
sunt notanda [illegible] de rescriptis
Sed eos [illegible] hoc [illegible]
[illegible] intelli
gi primo ut vos
intelligi de clericis et
tunc [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] alia, et [illegible]
intellectus procedit prima

opinio [illegible] glo. [illegible]
[illegible] ut vos
intelligitur de laicis
et sic procedit secunda opinio
sed tunc obstat
quod [illegible] sentit glo. quod
laici non possunt capa
ces spiritualium [illegible]
[illegible] ad quam
videtur host. quod laici
non possidet [illegible] possi
dent [illegible] decimandi
[illegible] de
[illegible] hostiensis
[illegible] est de iure
[illegible] non possunt
[illegible] in laicos sine
auctoritate pape. De hoc vide
de decimis c. [illegible] li. vi.

Contingit

Ex capitulo [illegible]
transactionem quam facit
prelatus nomine ecclesie
ultra [illegible] non
[illegible] quod dicit [illegible]
[illegible] ibi [illegible]

Casus [illegible] utrum [illegible]
[illegible] super
[illegible] ab
bate cum laicis vel
clericis [illegible]
iudice possit [illegible]
re [illegible]

quenty ab initio qtor-
die consentit ul' lras
de rato ad tusigend
abbati dedit p'q'a
no potit reuocare
q'd factu est
¶ Nota q' tusactio f'ca
a plato no' approbat'
a capl'o ul' conuentu
si ab eod' semel est
approbata. Et ideo ad
l'ram que d't aliq't
amos fet suppleri ma-
xime qu'a id est si
semel fuy ab
¶ Nota tex' de l'ris cu'
ratihabicion' Ideo quo
no' q' mandatu' p'ba'
p' l'ras mandati s'
de p'ba c' Cu' sup' p'mo.
¶ Nota q' semel ap-
batu' ab aliquo ab
eod' no' reprobat' fat-
retia q' semel li. vj.
¶ Oppo' et vi' q' p'la-
ti possit tusige eci'
sine mandato Capli
q' ipe e' p'cur' tu's
gnalem et libam ad-
ministracio'm xij q. ij c.
si Sol' illud tusige
pt. ff. de p'cura. l.
ad agend li vj. Sol'
platy h'et gnalem
p'curatio'n s' no' libam
vn no tusigit qu'a
p't facere sepe fit
alienac' fru'c' Consti vel
alit' platy h'et libam
administracio'm de bys
administrat' s' no' q'
bona ecclie dissipat
et eccam spoliat
¶ Item ad id oppo' q'
tutor tusigit ff de
furt' l. sub' dom' q'
p' platy qui tutori
c'parat xvj q. i. l. in ea
nominb' Sol' tutor
pt requirere et h'ere cons-
sensu' p'pilli in quo
est distrecio Item ad
idem
¶ Oppo' p'c'o tusigit
fi. administrator ciui' ss
s' platy p'sidi cmpat'
v q. ij p'caric Sol'
maior est fauor rei
eccle q' s'calis
¶ Glo p'ma ~~pot~~ no't
s'o ponit opiom' vinc'
q' qu'a allegat et
remittit Tercio po't
drum qu'a inpbat
Notat q' abbas sup'
constituty ad agend sine
licencia sui capituli
tusige non pt. Idem
oppo' de in tellectu c.
et glo. s'c Et videt'
q' hec d'cisio no' h'a
beat intellectu' ut non

subsistere primo quero
quod dicit de clericis de rato
clausula cum de rato non potest
hoc operari, ut prelatus
possit transigere, nisi ha-
beat speciale mandatum
facit de procuratore Cum ad
agendum libro vi. Sed autem
ponitur quod habuit speciale
mandatum tunc textus in-
utilis. hoc ponderat quod
transactio erat aliquo-
modo firmata quia certe
si maior firmat capitulum
quod iam consensit in
ipsam confirmare non potest.
Glo. ista firma et est
ista in statu in solucione
hominum contraria et tamen
non debite se firmat Ca-
merarius ad primum tenet ego
plures, quod clausula de rato
non habet tantam vim ut
procurator possit transigere et
ideo intelligo quod habuit
expressum mandatum et
hoc est verum quod clausula
rati hoc non operatur
alias oportet dicere quod
adiectio huius clausule hoc
operare ut prelatus intel-
ligeret habere generale ad
ministracionem cum libera qua
cum habet transigere potest ut
in dicto c. Cum ad age-
ndum quod non est verum ut ibi

hoc sit tibi concessa libera
potestas etc. quod textus di-
cit de ratihabicione
clericus debet opponi ut
convincebat quod ca-
rata habeat transactionem
Sed tunc restat aliud
contrarium, quia tunc frustra
ponderat littera quod transac-
cio fuit firmata aliquo-
modo si ad quod habuit specia-
le mandatum ad hoc
dicimus ut in ultima glo. cum
sensit etc. quod quando ab-
bas velit capitulo pro
conditione hac respectu
quia non consensit quod
dicit in textu, et super-
plet maiore quia suf-
ficit quod dederunt ma-
ndatum, facit ff. de arbi-
tris per tractatum. Sed quando
velit revocare transac-
tionem propter via restitucionis
in integrum, tunc hoc verum
aliquomodo potest stare supra
et tunc potest suppleri
aliquod sed quia aliquo-
modo ut in glo. de in
integrum restitutionis c. I. li. vi.
Glo. in quantum et solvit
quod dicit glo. quare di-
cit textus si fuit aliquo-
modo firmata. Solvit
glo. dicendo quia si tran-
sactio fiat secundum formam

Iurisperitus quadriennium re
scindi non potest. Sed an potest
si ecclesia probaverit se lese
tam et sic hoc dicat
esse supplendum in quo
de hoc casu declarat
Item episcopo cum predicta
Et videtur quod etiam si
habuerit speciale manda-
tum non teneat beneficia-
cio sine auctoritate episcopi
s. c. epi. et c. i. e. de
ceteris. Solucio aliud
est querere an capitulum
possit conferre et hic
concluditur eius conferendo
sufficit quod consenserit
beneficiatorum vel eligendi
aliud speciale mandatum
dederit ad beneficiandum
per hoc non tollit quin
superior possit eam
revocare primo similiter dicendo
ipsam non prejudicare
ecclesie etc.

Constitutus

Super certo beneficio
beneficiari non potest. Et prima
pars ponit partis querelam
secunda dat iudicem ibi
causa igitur
Casus in summa est
Sed clericus super
quadam capella que vacabat
que fuit beneficiatio-
ne sibi imposita
ab utraque parte firmata
Sed quia predictus clericus ipsam
firmare recusabat ideo
[illegible] Et super hoc con-
querendo impetravit contra
ipsa datis iudicibus
mandat dicta beneficiacionem
tamquam symoniacam revocari
[illegible] et cum quia
dicti clerici sunt inter
se iudicialiter compedire
Nota quod beneficiacio super
beneficio certo ut in tex-
tu non tenet etiam si sit
iuramento firmata. Secundo
quod super actu illicito
iuramentum non est nec mandatum
firmat contractum alias
illicitum. Et tangit
prima glosa
Ex quo non valet quod
ubi pactum de iure
non reprobatur iuramentum
superveniens illud non
validat quia si non
valet nec accessorium
Sed contra hoc opponitur
de iure iurando debitores
ubi pactum invalidum
per iuramentum superveniens
validatur ubi pactum quod
promitto tibi solvere de-
cem pro usuris [illegible]
usurarie [illegible] ut [illegible]
nec sit illicitum tamen
per sequens iuramentum validatur

dum quod alii aliquid est
illicitum, ex parte ambarum
contrahentium et tunc matrimonium
superveniens non validat
illud ut hic aliquando
est illicitum, ex parte al
terius contrahentium tantum et
tunc matrimonium superveniens
non validat illud ut
hic / non autem ad obliga
tionem inducendam sed ad ex
ecutionem obligationis vide
licet ad implendum ma
trimonium et solutionem faciendam
qua solutione facta sol
venti competit repetitio
condictio ut in dicta c.
debitores. Et haec quaestio est
expedita secundum ma. glo.
quae glo. prima ponit
duas sententias deinde
archidiaconus allegat duo iura
scilicet textum in lege
sicut inde fide perfecta
firmata fuisset. glo. quae
ponit in c. iuramento quod
non fuit obligatorium
eo quia super re illici
ta et contra canones, secundo
in c. hoc casu […] quod
eam prius transgressor
fidei ut in c. […] de
fideiussoribus pervenit
Et ex hoc glo. infert
argumentum quod si non tenet
principale nec accessorium

et contra hoc opponit
quod quandoque tenet accessorium
sed non principale ut patet
de iure iurando c. debito
res, glo. non solvit sed dic
ut ibi
Glo. ij obiciat et solvit
decimo item obiciat et
solvit. Oppo et videtur
quod iste clericus non
debuit audiri sed depo
ni propter symoniam
Item quod in pari cau
sa potior sit conditio ut in c.
in pari li. vi. glo.
ut in glo. quod de gra
tia audiri de hoc no.
plene in c. de eo qui se p.
dilecti in glo. ult. Ho.
ad hoc videtur dicendum
quod quamvis utrique debuit
puniri iure quia sed in ea
poli audiri
Hostiensis dicit quod textus non
respicit hic partem
sed iudicem pro quo est
ut audiat quod iudex
potest audire eum non
obstante conditione pos
sessoris, quod transactio
non tenuit et decernit
irritam licet si […] agere
obstaret sibi doli ex
ceptio vel secundum Inno.
addo quod dicta decisio
dici potest quod hic non dicit
quod transactio contineat

symoniam secundum speciem symo
niace, tamen prohibere, quia
non tantum a malo sed a
specie mali est absti
nendum. Quidam tamen dicit
quod symo est symonia
intelligendo quod aliquid
temporale datum fuit pro
spirituali etc.

Decetero per dispensationem

facta sine auctoritate episcopi
vel prelati si non carere
constitutum censualiter
Et primo ponit thema
ex quo oritur questio
2a ponit eius solutio
ibi compositio

¶ Casus in textu. Quidam
duo fratres ecclesiarum
quorum unus impetravit
litteras contra alium super
aliquo iure ecclesie lite
pendente vel ante litem
faciunt compositionem coram
iudice delegato ita quod
unus de ecclesia alteri
aliquod ius vel ali
quid censu consequatur.
Questio fuit an va
leret talis compositio vel
utrum ab episcopo loci
posset reprobari. Videtur
quod sic quia si non est integra
gratia valet et quod tunc
non potest ab episcopo reproba
ri. Dicimus censualiter

vitam solvet si non cessa
dat

¶ Nota quod auctoritate delegati sit
compositio in spiritualibus quia
non possit specialia consti
tuere passionem. Secundum abbatem.

¶ Item nota quod delegatus
aptatur hic index quo
ordinarius simile in quarto
in l. Expedit.

¶ Nota quod transactio interquen
tia est facienda. Contra
et videtur quod transactio sup
plicat terminus quod sunt
prima tamen facta
auctoritate iudicis. Contra
Solutio iste non erat
extra sed superior et hoc
probat littera ad episcopum ordina
rium i. delegatum secundum glossam
quod iste non potest facere ec
clesiam censualem licet
ordinarius hoc quemque pos
sit. I. de in repro. po-
sita. Ratio quia delegatus
habet potestatem temporalem
ordinarius perpetuam. Ex
hoc nota quod delegatus non
potest auctorisare ut ecclesia
perpetue sit censualis
licet possit super hoc decla
rationem facere an sit censual
vel non. Contra.

¶ Item nota. Et videtur
quod in nullo modo terminatio
pori sine auctoritate episcopi

s. e. c. in. Solucio aut
intelligitur quod transactio per-
petua per iudicem ecclesie
et tunc requiritur auctoritas
Episcopi aut solum ut prin-
cipaliter transigentibus et tunc
sufficit quod non sit contra-
ria iuri
Sed dices cum quod non
potest esse contraria iuri quia
super spiritualibus non potest
intervenire transactio ut
supra eodem beneficio ii. c.
Solucio non intel-
ligas quod super titulo fuit
facta transactio sed super
alio iure ut quia for-
te iste competebat eum
dicens se spoliatum, modo
non super titulo sed super li-
te fiat transactio ut iste
habeat aliquem censum ec-
clesie, non ex pactione
precium sed ex commissione in-
dicium secundum formam, c. de
prebendis ins. et tunc super
titulo potest transigi ita
scilicet quod titulus remaneat
illi qui habet ius, sed re-
cipiendo recompensationem sua
dabit certum censum al-
teri ut per hoc fiat divi-
sio ecclesie in plures pre-
latos remanebit enim
unus solus prelatus licet
teneatur aliquid dare ~~alteri~~
alii

et sic non obstat. c. de
prebendis maioribus
Queritur quare fuit hic
non dubitavit Ber. L. quod vi-
debatur quod transactio non
tenebat tamquam facta
super re spirituali. Iudex
in contrarium est modi-
ficatio seu restrictio huius
iuris. Sic compositio
est iure contraria pos-
set per Episcopum firmari
Sed quia ista compositio
potest non esse contraria
iuri dicit quod tunc quia
ex officio iudicis debet
cognoscere sine aliqua
pactione prius facta
erat pro bono pacis
c. de prebendis insi. Quid
si aliquis petit certum
beneficium dicens se habere
ius ad illud ex presen-
tatione vel electione et
petit se institui vel
confirmari, nunquid opor-
tet citari electores
vel presentatores. Videtur
quod sic quia ipsorum
interest facit de tempore
or. c. Si archiepiscopus.
Sed nunquid confirmator
est vocandus ut ponit
quod petat coram illo
vel delegato. Respondeo quod
non tantum dicit intendere

q°
q°
q°
q°

x tusat / opponere presumunt quod per se vel per alios quos per se

confirmatorum electorum vel putatorum, quia confirmator habet officium necessarium et ea que faciat faciat ut iudex. Sed iudex non est necesse aliquis ut defendat ea que facit ut in extra de off. ii q. vii c. hoc casu. Sed electores et putatores faciunt hoc iure proprio et tanquam partes.

Sed numquid confirmator potest se opponere contra appellantem pro ut eam iudex defendere sententiam quam ipse facit. Non ut extra de exceptionibus. Item generaliter quilibet electus potest se opponere ut de elec. accedentes go forcius episcopus. Item qui habet confirmare potest inquirere et ad hoc etiam ex officio de meritis electi ut de elec. cum nobis. Quando si beneficium petitum fuerit ab aliquo tanquam vacans quod ab alio possidetur contra quia ille debet vocari de presben. li. episcopus li. vi.

Sed numquid valebit confirmatio non vocatis electoribus contra quod non nisi det appellantium quo casu apparet habet vim

citatorum iuxta formam c. de elec. li. vi.

Sed numquid electus potest petere suam electionem declarari validam non petendo eam confirmari et nullo sibi principaliter litem et quia si sint legitimi vel que dator exceptio actione agit iudicii immo quod contra confirmacionem electorum implorat officium iudicis quia non habet plenum ius. Sed per confirmacionem agit confessoria tamen quia ius ut de elec. transmissam.

Quero de quodam facta causa plurimum litigat super re mobili nunquam cum consensu capituli sine auctoritate episcopi transigere potest ut res remaneat alteri. Et videtur quod sic ut de pactis c. li. vi. Item quia dubium est litis eventus. Et facit de fi[dei] c. consulo c. Vos. Consuluit et tenuit contra quod hoc est ius quia sicut non licet aliena[re] ita nec transactio alias daretur via figmentis et fraudibus. De hoc nota. ut de presben. nisi

in glo. ult. et de deci
mis eo. multiplicit. ad
c. s. de pactſ li. vjo
ss. ut nota. ss. c.
ij. ad aliud de dubio
litſ cuctu ss. q. h
no sufficit ut platſ pos
sit alienare. dno de
alia qone sit data
fuit ptas trſsigendi
in q. platus potuit re
de liti ss. quo q.
cessio exigit titulum
s. de alie. oe. in. c. j.
sed cessio no venit sb
trſsaccoe. q. hnd pta
tem trſsigedi no pt
face pactu gratuitu
quia hec e dona. ff.
de pactſ l. cum pro
cu. si madato sit
adiectu de trſsigedo
et componedo et hoc g.
ffredi consilio. ch.
viij.
Et de ij art. agrio se
m. et post duos in fi
et pat. et redit ro
bre. et q. c plana
se cu videte

Ex litteris

Hoc c. legit duobz mo
dis secu. glo. q. iste
b. in impetrao ipetiuit

beneficiſ tamqz sibi de
bitu eo iure antiquo
et secu. hc sit simat.
Si beneficiſ quod p trſ
actionem petuit impet
ravit debitu ab eo q
fuit trſsactor mediator
non vale impet
to. Alio mo legit sm
Jnno. q. iste impetra
uit beneficiſ de nona
cantem vacatu et sm
hanc lecturam no muta
simati q. si ubi dicit
debitu dicit vacat
si ista lectur. obmiss.
qualit pt sic simari
cum fuit trſsactor
mediator cum eum
no audit. Et sermo
narrat factu h. dif
fuit ibi secu. autem
casus i hunc l. cum
da duo electi. c. 3. al
terſ quoda de electo
ne litigabat q. lis
mediante quoda lay
co. b. p trſsaccoem fuit
terminata. c. in quo
b. taceri de trſsaccoe
et mediante sc eclesiam
dicta impetivit eam
cum ipsa dedit silen
tiu sup eadem eccl.
imponendo
Jnno. hic recitabat
sic sm. quia dicebat

q iste G. impetrivit
beneficium super ecclesia ut va
cante, sibi conferenda, ob
iectum fuit ei quod alius
istam ecclesiam possidebat,
respondit dictus G. quod pos
sessor nullum habet ius
in titulum, quia symonice
adeptus fuerat per symo
niacam confessionem et
ideo pro non habente depu
tandus erat. Possessor
replicat quod G. in hoc
non esse audiendus contra
confessionem quam dicebat
esse symoniacam ut fuerat
et auctorem probaverat
et hoc idem confitebatur
ideo non auditur ut habe
tur de donationibus inter
dilectos extra, de elec.
nosti et tamen auctor
sceleris spoliatur

Nota secundum utramque lecturam
quod impetracio beneficii
facta per non clericum non
valet. extra de rescriptis Cum a
deo et glo. finalis dat
rationem quia in huiusmodi primum
attenditur est ut patet de
elec. dudum secundo et in
principatus et ideo glo.
eadem in principio infert quod
si iste postmodum promo
tus fuisset non proficeret
ei. arg. extra eodem de
rescriptis

Item quod non valet littera
non clerico super beneficio
ecclesiastico impetrate secundum
primo. Et dicit Hostiensis vim
nisi impetrate essent
eo quia sciencia ut quia
dicitur in supplicacione
quod tali scolare deputan
te in gradu ordinum clericali
quod tunc valet secundum se
cundam lecturam

Nota quod non sufficit ut
impetrans beneficium post
impetracionem fiat clericus
Et hoc probat littera ibi
secundum tonsuratus fuit
de rescriptis Si eo tempore
li. vi.

Nota secundum lecturam glo
sine quod advocatus pa
trocinatus alicui videtur
renunciare iuri suo
in illa causa, concordancie
sunt in glo. multe

Nota quod qui est inscriptus
testis in instrumento intelli
gitur renunciare iuri
suo quod habet ut non au
diatur contra instrumentum de
hoc in glo. ii. Nota secundum
glosam quod testis et ad
vocatus in eadem causa esse
non debet iii. q. vi. scabi
nus. Item secundum lecturam
innocentii non quod non audiatur

quod allegauit sua tur-
pitudinem.
Item non quod eo tempore
cuius tempore Bernardus impo-
suit silencium super causa im-
petrata, prima que ma-
gis impetratori, 2a
que satisfactioni consensit
et testes forte in scriptis
fuit vel dictatum in-
strumentum et a quo procuratorem
separauit secundum hostiensem et
Io. an. hic. [illegible] Item
quod actum est cum non est
preiudicat ei in illud.
Queritur utrum in aliquo
casu possit tenere impe-
tratio facta per non cleri-
cum. Dicunt quod sic in casu
de quo fecit mentionem
ut quando dixit, cupio a-
sumi militie clericali
et tunc est de [illegible] Ca-
ne. quod mandatum prouidendi
post quam fuit tonsuratus
de hoc not. in c. de rescriptis
Cum adeo. Sed eo quo
[illegible] fundat se super
duplici ratione scilicet quia
non erat clericus et quia
[illegible] in satisfactione.
Queritur an alia istarum
sufficeret. Dicunt quod sic
primo sola non quam proxi-
matus fuerat [illegible] sufficie-
bat. Et quo non quam non
solum impositum sibi

silencium super lite (?)
sed causa que sua vult
[illegible] conuenit [illegible] glo.
Sed hic est conuenit loc-
ture [illegible] ut si si-
cut iste impellit ab
ista impetratione ita
debebat a quacumque
alia repelli.
Ad intellectum glo. sume
[illegible]. Et vide quod quam-
uis iste procuratus
fuit, tamen [illegible] sibi
in nullo debet preiudicari
ff. de rei vendicatione l. officium
[illegible]. Et de glo. distin-
guit an sciente vel ig-
norante, cuius contrarium sensu
est, quod iste sciente pa-
trocinatus fuit, ideo
tacite renunciauit iuri
suo super causa de que
in textu. Et si licentia
sentit quod iste Bernardus im-
petrauit beneficium non de
nouo sed tamquam sibi de-
bitum [illegible]
beneficio.
Sed contra [illegible] licentiam
respondit eo, quod eo
quo iste non erat
clericus, ideo non poterat
esse capax tituli be-
neficialis. no. de rescriptis Cum
adeo. [illegible] an
standum est contrario. Et io.
[illegible] licentia

Imo, q impetiuit bn
ficiu tamq vacans
sz supposita lcura glo
se, maiore qr declo
spe no funda super
eo q no esset clericus
sz qz erat mediator
rusaccos, tuc opo q
p hoc no renunccia
iuri suo. j. de fide inst.
Inter dilcos. Soluo
aliqn aliqs impedit
offim necessariu ut quia
est iudex i ca z tunc
eo hoc no pundicat
sibi z sic loquit cotra
ria aliqn impedit
offim voluntariu ut
qz procurat z tunc
pundicat sibi ut hic
Glo. ij. supplet qu
art et solent querit
an propter hoc solum
q testes inscriptus fuit
possit a petitioe re
pelli etc q sic. Et
dt Imo. q si aliquis
est testes inscriptus in
instrumto cui postea ea
est advocatus agentes
ex illo instro. ut in
cheloniis poterunt p
duci instrm z pbari
si alio no appet salsum
vel suspectum licet in ca
in qua aliquis e procurator
no possit esse testes

ut dt glo. et p i. de testi
Romana li vjo. Et fac ad
qonem, qua hic disputat
Io. an. Quod si notarius
cofecit instrum de cause
pcur eius p quo erat
affectu agit nichil au
dit, dd, q sic, dicit
plene in re. Cum quo
li vjo.
Item p intellectu glose
stati seqntis suppono q
utraque lectura, quam
specialiter, cu ad de
titulo bnficij, rusaccos
no tenet. o. e. Constitutus
z j. e. super eo, dicit glo.
nota rusaccos sunt spe
z vnius qz arcu, aut i
spe l. p amica li spone
qo nichil patuit p
iudicare. ist. Soluo
glo. opponit rusaccos
v amica compositio
Ex quo dicit rusaccos
z amica compositio p j.
ppnere vl dic rusaccos
spe, quia hic an rus
accos tenuit vl no, licet
z si no tenuit, obstabat
impetrati de cuius solius
iure quint, fac quod
no. i. de off. dele. Si
qn, alie glo. sut plane
Glo. sup. vbo no insi
ciet, notat q quis

ex ista confessionem quam cum Christo subiungit, quod confessio in iure per quietudo habet, de confes. c. 2 et ultimo, li. 2, glosa declarat quod iste est quo dualibus formibus de bent subscribere, fore quod est auctoritate transactionis, quia dixit mediatam

Simonia

transactio non potest sed amicabilis compositio sic, et est quod dimisso 2a ibi ta le est

Casus in quo est quidam coram iudice eccle petiuit beneficium eccle in iudicio, quo questio est utrum super illo beneficio in iudicio deducto possit fieri compositio per transactionem, ex ista quod dare aliquid temporale uel permittere ad hunc finem ut res sacra possideat, quod est symonie continet, et est contra canonibus, sed si gratis compositio amicabilis fuit facta

Non dicam inter transactionem et amicabilem compositionem, quia transactio fit aliquo dato uel retento aut remisso, sed compositio fit gratis

Item uidetur quod transactio fit super re litigiosa spiritualis, non sine aliquo dato, beneficium, ut de beneficio, siue ut de spiritualibus non licet aliquod temporale dare pro spirituali symonia

Composito contra dictam Et uidetur quod etiam non debeat admitti compositio amicabilis super titulo beneficialis quia beneficium ecclesiasticum sine canonica institutione non potest obtineri, ut de regulis iuris, regula sine [illegible] uel [illegible]

Ergo compositio amicabilis admittit uero ad hunc finem, ut per eam quis consequatur titulum in beneficio, sed ut declaratur quando contendentes, ergo quando duo litigantes, litigant super aliquo beneficio, bene potest fieri sic compositio quod aliquis eorum, de quibus concordant, uideatur iura partium, et de ipsorum consilio, utrum fuit contentio uel symonia, potest fieri aliquod, sed quod alter resignet liberaliter beneficium, cum tamen suo non credat aliter, et alter remaneat in

pla

amicabilis

bnficio Et pt ꝯpom
sic, qꝫ ei qui alite
rredit ꝺet aliq an
nali ꝺimo hoc fiat
sine pacto s; gratis
et auctte supioris qꝫ
si pacto ut supͣ ꝺcͣ
ꝯcessa ꝺata hec fiet
esset symonia. ꝺi. h. ꝯpp
Cu pridem

¶ Ad ꝺ pedhoc glo ij
Queris quid est trans-
actio ꝺꝺm qꝫ est pac
to ꝑ quā alite rec
di quēcat ꝺubia
aliquo ꝺato ul ꝓten
to uel rmisso hac oc
casion

¶ Con hc oppom ꝺc c
t, Gi sup ubi ꝯssine
aliquo comodo fuit
fca trāsactio ꝫ sic nullo
ꝺato Solo licet nt
fuit ꝯsentꝫ tamen po
tuit ꝯsequi ꝫ hoc suf
fit, uꝫ si una ꝑs ius
no hnis i bnficio et
forte potꝰ aꝺ peꝰ
altius sponte rmitti-
at et ille qui suste-
pit bnfīm illi ꝑ ꝯca
ꝺe sua pecunia ꝯtu
plaꝫ gratis ꝺat non
est symonia hc uꝫ qꝫ
ius bnficiꝫ aꝺhuc no
est in iuꝺiciu ꝺeductu

s; ꝑ ꝯquꝫ eēt ꝺeductū
i iuꝺicium tuc ꝯpoīo ꝺet
fi iuꝺicis auctte et sic
intelli ꝑmi rspos
hui c. ꝫ c. ꝺecto ꝺe
hoc paꝫ rō quare sup
tilo bnficii no pt fieri
trāsactio sic qꝫ bnfim
ꝑ
ꝯore trāsactois ille ha
beat qui nullū ius
aꝺ ipm hebat qꝫ ꝯtinet
spem symonie ꝫ no ꝺt
ꝺico qꝫ sit symonia, pos
set eni ꝺici qꝫ bnfim
remanet ei qui hebat
cliꝫ titulu et sic non
eēt symoia

¶ Queris quid ē amicalis
ꝯpoīo Solu ē ꝯtuitu
pactio ꝑ quā aliter r
cedit Et in hc differt
a trāsactione qꝫ utraqꝫ
que fit aliquo ꝺato ꝫc
Conuenit aūt cu trans
actoe qꝫ utraqꝫ fit sr
lite, licet quāqꝫ fiat
compoīo ꝯtrahendi
s; potiꝰ est pactio qꝫ
compoīo ꝫ sic pactio
seu pactu est ꝯnus
in ꝗ positu Quiꝺ eni trans
actio ul ꝯpoīo ē pac
tu s; no ꝯuersio

¶ Qꝫ inqꝫ hoc ē uꝫ ꝗꝫ
tangit glo ij qꝫ eaꝺem

calumpnia viciat substa
ciam. Et vide quod non qr
ait dolus non residuit
contractus ipso iure s. de
emp. et ven. Cum dil
lecti dicens aut dolus
intervenit ex parte actoris
et tunc substancia non fuit
ipso iure ff de condictione
indebiti l. in summa. Aut
ex parte rei et tunc non
viciat ipso iure ut C
e. l. sub pretextu ubi ita
distinguit glo. Et quia
michi aliquis dicit mul
ta dicta fore ad hoc
ut dolus actoris et rei
est tamen dicta ut
est dicta. Et ro dre est
quia agens calumpnio
se decepit partem et
iudicem. Et ideo in eius
odium actus est nullus
sed reus nichil agit sed
se defendit et ab eo
prima et principaliter non cen
setur oriri calumpnia
Quid aut sit eundem
calumpnia nota. Quid de
pactis super litibus. Quid
si sic transactum per quod
ego recessi a lite, tu
non adimples quod
promisisti quod in medi
um michi competit dicit

quidam quod condictio ob causam
ut tu reponaris in
pristinam obligationem. Quod
dicam alii transactio fit
per simplex pactum. Aliis
fit per aquilianam stipu
lacionem per modum de
quo notatur. Quid de re
militudine in dubiis. Si per
mo casu obligacio non
extingueretur ex toto, sed
casu sic. Quid. Ancto qui
possunt transigere de
dno rei et quibus
competit generalem admi
nistracionem cum libera. Quid. Et
contingit. Et hoc sed
quod prelatus sine consen
su capituli transigere non
potest et hoc verum de rebus
de quarum fit alie
nacio. Secus si non fit
per eam alienacio ut
pone quod prelatus lita
gat super fructibus sibi
debitis de quibus libere
disponere potest tamen in
quam comparat usufruc
tuarius dum vivit et
est casus ut notatur
de off. ordinarii. Cum ab eo
que sit hoc. Quod potest
transigere ex quo habeo
fructus potest alienare

si tergiue[rsa]re no[n] p[otes]t cu[m] p[er] tra[n]sact[i]o[n]em fit aliena[ti]o i[n] q[ua] requirit[ur] sup[er]iori[s] auct[orita]s.

¶ Q[ua]ero s[upe]r q[ui]b[us] p[otes]t tra[n]sigi. Glo[ssa] i[n] ci[vi]lib[us] tra[n]sactio [con]tra[h]it[ur] p[ro]cedit. ff. e. c. i. Fal[lit] i[n] aliq[ui]b[us] ut i[n] sp[irit]ualib[us] ff. e. c. ij. de cri[mi]nalib[us] dic[itur] s[upra] e. c. ult[imo]. Q[ua]nto quid est effect[us] tra[n]sact[i]o[n]is. D[ic]o q[uod] h[ab]et magna[m] vi[m] na[m] op[er]at[ur] id[em] q[uo]d s[ente]n[t]ia diffi[niti]ua l[ice]t. Fin[aliter] ff. de re iudi[cata] c. i. Et sic p[er] tra[n]sact[i]o[n]em. Et dicit[ur] tra[n]sactio q[uasi] actio[n]is tra[n]sit[i]o, et ideo q[ui] tra[n]sigit ab actio[n]e recedit. Ex hoc pat[et] q[uod] actor dicit[ur] p[ro]p[ri]e tra[n]sigere ff. e. l. ij. Reus v[er]o dicit[ur] tra[n]sact[i]o[n]em ab actore recipe[re] vel i[n] ip[s]am co[n]se[n]tire, de hoc [et] q[uo]m[od]o subve[n]iat[ur] tra[n]sige[n]ti et utru[m] tra[n]sactio co[n]firmat ip[s]o iure ac[ti]o[n]em notat[ur] C. e. ti. l. Co[m]mota.

¶ Glo[ssa] s[ente]n[t]ia disti[n]guit an cert[a] ve[n]iat ut sp[eci]e[s] an ut u[n]iv[er]sitas. Sc[ilicet] i[n]tellect[u] glose. Op[positio]. Et vi[detur] q[uod] tra[n]sactio p[otes]t fi[eri] s[upe]r re sacra q[ui]a [et] p[er]muta[ti]o p[otes]t fi[eri] i[n] h[uius]mo[d]i ut ext[ra] de re[rum] p[er]muta[tione] c[apitulo] i. Ad q[uo]d. Sol[utio]. glo. disti[n]guit. Et u[er]a est distinctio c[um] t[ame]n pl[e]n[iu]s [con]trar[iu]m p[ro]b[a]t p[er] ea que no[ta]ntur i[n] c. ij. Glo. no[tat] q[uod] alt[er] p[otes]t agi de cert[a] iure p[ro]p[ri]etatis quod est dic[tu]m q[uo]d alt[er] q[uo]d no[n] [con]tendit se esse i[n]titulatu[m] i[n] b[e]n[e]ficio s[ed] b[e]n[e]fi[ci]u[m] pl[ur]i[bus] subest [et] c[etera] s[ed] c[ertum] est s[ed] si[n]e s[e]c[ul]are subsit alia emolume[n]ta t[em]p[or]alia, [et] i[n] t[a]lib[us] c[a]s[ib]us admittit[ur] tra[n]sactio ut i[n] glo. It[em] i[n] t[a]li c[a]s[u] admittit[ur] p[ro]p[ositi]o l. i. de i[n]t[e]rp[re]t[a]t[ione] C. [con]tra. It[em] i[n] possessio[n]em missio l. i. ut lit[e] no[n] [con]t[estata] c. iij q[uod] t[ame]n no[n] admittit[ur] c[um] agit[ur] de t[itu]lo l. i. de eo qui mit[ti]t[ur] i[n] possessio[n]em c[ausa] rei s[er]v[an]dae. Et r[ati]o q[ui]a b[e]n[e]fi[ci]u[m] q[uo] ad titulu[m] debet obtineri p[er] canonica[m] i[n]stitut[io]nem de re[gulis] iur[is] c. s[ine] p[o]s[sessio]ne libro vj. et s[imilite]r notat Ardit[us] l. q. ij. c. pio.

¶ Glo. ij. notat q[uod] tra[n]sactio no[n] p[ro]cedit nisi ali[quo] dato vel recepto vel p[ro]misso.

† post diff[initiva]m [et] q[ue] post diff[initiva]m tra[n]sacto[n]es [et] pat[e]t q[uo]d s[ente]n[ti]a ...

Venientes | Ecclesiastico
no sta
de re bonis ecclesie prela
ti sine superioris consen
su non obligat successo
rem Et prima pro po
nit questionem quam decidit
inducens ibi mandamus
Casus i[illegible] Ex
positi fuit nobis quod
monachi in quadam pro
chia site maxime fratres
colerent quosdam colonos
predicte ecclesie site ma
rie in qua perciperent
omnia sacramenta decimas
duce reconsaret Et quod
monachi a solucione de
cimarum tunc eiusdem
poris fuerunt super decimis
cum predecessore ipsorum
quievit sed quod de illis
mansi tota solverent
fratrem petrum decimas
vellent se tueri Quia
re ipsa mandat quod
iudicibus quatenus monachos
et ipsos colonos compel
lant ad integram solu
cionem decimarum nisi mo
nachi docuerint predic
tam transactionem per ipsum
vel alium superiorem fuis
se confirmatam quia pacta
inter aliquos facta aliis
preiudicare non debent
Nota primo et hoc ibi itaque

omnia certa tamen ne
cessaria quod non quod de
cima sacerdos et eius
quedam sunt naria
quedam voluntaria Et
habet distinctionem et pre sce
glo.
Nota 2o ibi eidem ecclesie
decimas solvere quod
erat quod de prochi
debet decime predia
les et hec et probatur
in prochia sunt pro
prie que non in
dedecandi Cum contra
sunt et c. Cum ita
quod ecclesia certa non sit
ubi domino habeat
in alio prochiam fundat
intencionem suam de iure
quod in decimis per
cipiendis
Nota 3o quod licet monachi
non habeant privilegium nisi
gulari ut de sua mo
sam ad monasterium habent
de quo et hoc
habent tempore ibi omnia
in domino suo et
Nota quod per compositionem
de remittenda decime est
fuit approbata compositio
auctoritate superioris facta
de decimis Ex nul
titi Nota quod transactio
facta que non potest ob
ligare successorem
ibi in transactionem per superiorem auctoritate
aperta confirmata

intelligi[tur] s[ecundu]m p[er]sonal[em]
c[om]pendio quo usq[ue] possit
esse factio
Nota ibi ip[s]os et agro
l[oc]os de decimis p[re]di
alios dicu[n]t a domino
et a colono. Item q[uod]
debet intelligi et p[ro]p[ter]
terra ibi Ego integro
et hoc est co[ntra] opi[nionem]
quorunda[m] theologorum
de q[ua] a. j. de decimis
c. li. vij
Item no[ta] q[uod] transactio
est pactu[m] s[ed] t[ame]n
[illegible] ibi ne pacta int[er]
alios etc.
Oppono q[uod] eo q[uod] hic
dicit q[uod] t[ame]n [illegible] transac
[illegible] fuisset auctori
[illegible] nam [illegible]
no[n] p[ro]dest transactio
d[e] c. [illegible] Solu[tio] glo[ssa]
[illegible] oportet transactio[n]em
[illegible] vel p[ro]t[est]
intelligi [illegible]
auct[oritate] [illegible] possit
[illegible] in [illegible]
d[omi]nio sunt de illis
que sunt [illegible]
[illegible] sed s[ecundu]m [illegible]
[illegible]
Item q[uod] pacta int[er]
alios acta alijs non
p[re]iudicat ff. de pactis
l. vnus § [illegible] ne si eo
[illegible] glo[ssa] iij

infert q[uod] pactu[m] p[re]de
cessoris no[n] obligat suc
cessore[m]. Sic est et [con]fessio
int[er] alios facta no[n] noc[et]
alt[er]i, ge[nerale] c. [illegible] dage sunt
in glo[ssa] iiij in p[ri]n[cipio] et q[uod]
v[idetur] int[er]rogatio et dicat
ulteri[us] significati
Oppo[no] q[uod] hic dicit
req[uisi]tu[m] auctoritate[m] [illegible]
vide[tur] sufficere auctoritas
[illegible] c. ij. Solo
[illegible] et q[uod] textus
[illegible] auct[oritate] ap[osto]lica [illegible]
[illegible] d[ebe]t intelligi u[bi]
alt[er]ius [illegible] superioris
Item oppo[no] ibi cu[m] int[er]
p[er]sonal[ia] etc. Et v[idetur] q[uod]
pactu[m] no[n] p[er]sonal[e] [illegible]
s[ed] potius reale ff. de
pactis l. tale in p[ri]n[cipio]. Solo
hic p[re]sumitur et intelli[gitur]
p[er]sonale q[uod] p[re]latus no[n]
p[otes]t obligare successo
rem quo ad pactu[m]
[illegible] sicut obligat et
[illegible] transactio. Cu[m]
[illegible] q[ua]l[ite]r [illegible]
pactu[m] ut transactio cen
sei dicat reale ut p[er]so
nale. De hoc hic [illegible]
et Hostiensis henricus distinx
it et finaliter sic [con]clu
dit q[uod] in dubio pactu[m]
est reale ff. de pactis
l. [illegible] de pactis

eo quod est personale quod
obviat restrictio vobis
vel inabilitas partis
servire, ut in casu, sicut
hic enim videtis quod idem
pactum esset tale si
fuisset auctorisatum a
superiore, sed hic eo defec-
tu illius auctoritatis est per-
sonale quia sic prelatus
non potuit pactio ob-
ligare successorem, infra de
arbitris, proveniens.
Item consensu rectoris
et eius rectoris quia tamen
non potest dici lesa quod a
qualibet de premissis dioceses
et tuscigentes vel hostes
lesos potest congruere
de facto, ut quia per
electionem tusaccorum auctoritate
alio clerico intitulatis
in certa debita sustentatione
tacito, quo casu hoc
quod et prelatus sit liber
assumptum, debet eorum ser-
vare indempnitatem, infra de
arbitris, per tuas, si
autem non habet assumptum
vel eorum fuerat in dap-
num, tunc sibi subtra-
hit sua portio et da-
bit alio clerico, dicunt
est enim ut ipse tamen
in alimentis egestate
laborat, ita hic quod vide

tenetur mendicare, sed
hic pro venire de hoc
in glossa, iuncta.
Deinceps de institutione
in fine eo quod mandat
monachos et agricolas
i. colonos ad restitutionem
decimas compelli, tunc
hic videtur quod soli mo-
nachi debeant convenire quando
erat dominus prediorum, sed si
vel agitur de iure
percipiendi decimas, tunc
soli monachi convenientur,
si cum agitur ad decimas
corporales prestandas
seu de fructibus deci-
mas, id petitur a quo-
libet possidente, infra de de-
cimis, pastoralis, et
quod ius textus dicat
generaliter de decimis eo
quibuscumque rebus
provenientibus, oportet tamen
hoc intelligi de rea-
libus, personales enim
non provenient ipse eo
ab eis sed eo lucro per-
sone. Quod si monachi
sunt similiter super deci-
mis non solvendis, in mo-
nachos simile, per dictum
colonum, sed in quo
debet attendi forma pri-
vilegii, de hoc de decimis

Ille prima qualis
fuit corporis de qua
hic loquitur c. dum quod
per eam disponebat
ut in textu, porcione
tertie sed duobus carna-
libus non tenentur monachi
ad decima. Et quod
hic dicitur decimas plenas
restitui dantes sed in istam
estimacionem

Queritur quomodo fiat ista
estimacio dicunt quod ar-
bitrio boni viri sicut
fit in simplicibus taxandis
de ex. ius. audit.

Et quia textus indis-
tincte mandat solui
decimas plenas non
distinguendo quantum quan-
tum tempus fuit occupa-
tum. Ideo hoc aliqui col-
ligunt quod contra decimas
prescribi non possit. Et
tamen dicunt contrarium si esset
talis qui possit prescribere
facit de prescriptione de quar-
ta

Prima glo. declarat que
sit sacrata ut necessaria
et que voluntaria et
quare sic dicatur. Et
de materia huius glose
nota de sac. non iterata
super lectura

Glo. in quantum art. pro
et contra et soluit

Queritur an iste contrahere
possit tu[m] facere fidem plenam
facere talem de hoc
disputat glo. Cuius con-
clusio est quod verba que
important effectum
presentis tu[m] sequencia fa-
ciebat ipsam tu[m] facere
personales tamen sit talis
per contractum. Istud est
est in ipso possibilibus im-
puberes, que quantum
ad intencionem faciunt
ut sit unio de presenti
sed impediente etate
sunt de futuro tamen per ad-
ventum tamen pubertatis
sunt de presenti que verba
hoc patiuntur, secus si
non patientur vel ab
inicio verba erant de
futuro. Ut de despon. im-
pube. c. Ano. li. vjo.

Soluit glo. quod ab ini-
cio quantum ad intencionem
sequencium fuit talis
sed sacerdos ille qui fecit
non potuit sua auctoritate
sed ipsa fecit talem
que quantum ad personas
erat personalis

Glo. in ta[m] inducit sic
ut dixi in nota li. sed quod
pacta inter alios acta
aliis non preiudicant et
querit / Querit arguit

affirmare et solent quam
¶ Item quero unus prelatus
transigens possit recedere
a transactione et ipsam
revocare. Respondeo quod
non nisi per restitutionem
in integrum si ecclesia est
lesa.
¶ Sed contra hoc ultimum
oppono et videtur quod ecclesia
non possit dici lesa, cum
quando agitur de preiudicio
solius agentis et transigentis.
Solutio secundum Hostiensem ut
dixi in ultimo glo. et
Goffredus dicunt notata
de minoribus c. i. li. vi. in
glo. iij et c.

Preterea. Non valet transactio
super iure putandi per
quam novum censum impo-
nit ecclesie vel antiquum
augetur, quod dimisso
in forma assertatur in ca-
pe determinatur ibi [illegible]
[illegible]

¶ Casus in [illegible]
te quadam ecclesia questio
orta inter clericos et
laicos de iure proprietatis
tandem fecerunt talem
transactionem ut laici ha-
beant ius proprietatis sed
clerici maiorem quam consue-
verunt de ecclesia perciperent

pensionem unde non valet
transactio [illegible] ipsa quod non
[illegible] ideo quod
ipsa ecclesia nullum debet
commodum reportare
¶ Nota quod ius putandi
non potest per transactionem
mutari cum censu, [illegible]
quod talis transactio est
symoniaca [illegible]
ultima glo. quia non
licet transigere de re spiri-
tuali [illegible]
ut in c. super eo et c. sta-
tutis [illegible]
¶ Item quod in nullo [illegible]
causa vel respectu mo-
nachos quod ad [illegible]
[illegible] vel quoad
ius proprietatis transferendum
in laicum
¶ Sed [illegible]
est [illegible]
[illegible] cum
[illegible] videtur [illegible]
quod non [illegible] laica
[illegible]
ab ecclesia ab antiquo
possent illum confer-
re et remittere. Et for-
te [illegible] ius proprietatis
recipe quod putat
Hostiensis non [illegible]
[illegible] autem
[illegible] censum an-
tiquum non est omnino quod

quod dicit [illegible] sicut ut [illegible] ea [illegible]

tpale Sz in c. sequenti
simpliciter tenet textus sicut
quod tpale et non pos
se commutari cum incorpo
ralibus. Et hoc credo ve
rius. Ray. et si incorpo
ralis non est spiritualis
sed est spirituali annexum
secundum dic. Innoc. Sz
si aut licet quo ad
illos percipiendi possit
dici quod non temporale
tamen respectu eius quod
percipitur est tpale Sz
hoc dicitur ratio qua
re non tenuit transactio
et huic ratione concordat
textus cum dicit quod c
rat symoniaca vel pro
pter aliam rationem quia monachi
non potuerunt obli
gare ecclesiam laycis qui
rere prohibere impo
nens census in c. precip.
Glose sunt plane et

Rubrica xxxiii

Quod spirituali subiectione
subtrahi non licet quibus dat
Casus in summa et supra
subiectionem cuiusdam celle
inter ecclesiam matrem
et fratres illius celle quo
utebantur petente matre
ecclesia subiectionem
et fratribus celle dicentibus

ad subiectionem ecclesie non
teneri, ostendentes in iudicio
matrice quod a tempore quo
fuissent subiecti dicte
ecclesie sed lite mota eos
prius sine subiectione tali
transactio intervenit quod fra
tres darent censum dicte
ecclesie matri annuatim
et sic essent a subiectione
dicte ecclesie exempti
Sz per matricem ecclesiam
quod forte erat ecclesia
kathedralis regularis papo
suit conditiones quod eo
quo fratres consistent sub
iectionem spiritualem de
qua transigere non licuit
ideo petiuit eos iterum
subici per sententiam ecclesie
supradicte Et ita papa
firmauit
Nota quod confessio in iure
dicitur pro quiete et glo
ria dat. s. [...] confessio. lex.
r. de exceptionibus cum vos
s. illa casus non obstat
Item nota quod licet censu
sit regulariter signum de
bite subiectionis de censi
bus aliqua tamen quan
dat insignum exemptionis
et propter libertatis de
monstrationem Sz ita papa. Vi. vero
Cap. et vi. quod per

confessionem fratrum de cel
la non potuit ferri
sententia, quia corruptivus non
fatetur de correptione Eu
venerabilis. Solutio hec
non fuit correptio sed
pura confessio. Et hoc
probat verbum confitetur.
Et ideo glo. sequens dat
cautelam ut fiat condi
tionalis confessio, et hoc
bene sunt percurrendo. Ta
men hec doctrina non
est curanda quia dominus
illa vitem, ut habet
glo. loquitur, quod sit pura
positio. Tamen doctrina
eius est tuta, quia quando
non est plene informatus
vel quando volunt sola con
fessio non solum sibi
non preiudicet si est pro
sit, potuit itaque isti
dicere Nos fuimus sub
iecti vestre per quam fuimus
liberati ita quod tunc opor
tet stare confessioni. Ex
ipsius. Et ideo contra
ad idem, quia cum quando stan
confessioni eorum fratrum quo
est debuit stari et
ipsius de hoc de confi
tum venisset, et de
testi. Et non obstat et facit
de confes. c. i. li. vi^o. Et
in proposito dicitur quod ead

sententia predicte confessioni fratrum
ipsius non potest, quia tan[tum]
dicta non tenuit vim non
fundationis per adversa rep
bata confessionem quoque
quod respectu non sit sen
si quoque, quod non tenuit
et quod dicitur stand con
fessioni propter confitente si
statum eorum ipsorum vim
est quo ad inducendam
probationem, non quo ad
inducendam validitatem
actus qui non tenuit.
Nota contra ad id quod con
fessio non cadit sententia quod
non dependet de ecto ten
si quoque sunt ea non po
tuit ferri etiam sententia
Est quam Grave dictum,
quod non est vis utrum
constiterit de ecto sententia
vel non quoque quo sentent
ea non tenuit, quia
in ecclesia eius erit
sententia. Si que fuit ro
dubitari dictum quod lege
permittit aliter recedi
et suspectum vero in quo
quia hoc fallit in
spiritualibus et quibus non
licet dari aliquid spirituale
ne suspendo vel alio modo
Quod quoque hic dicit quod sententia de
spiritualibus non potest sus-
p[endi]

Queritur quid de temporali
Et videtur quod sit idem quia
inter dominum et servum super
servitute transactio non
procedit C. e. l. interpositas

Sed contra C. e. l. si. videtur
Goff. et Hostien. quod non tenet
nisi quando principaliter dubi
tatur, an ille de quo
agitur sit servus quia
aliter non sit transactio
sic ratione dubii tenet
iudicium inter patrem et
filium C. de pacta parta
te l. 1. alias secus et non
est quod aliquod spiritua
le in subiectione temporali
sed in subiectione spirituali
non est transactio

B. Glossa respondet quod
quidem utrum matrix
ecclesia possit cellam
coniunctam et de materia
huius glossa dicitur ut notatur
de censi. Cum venissent

A. Glossa prima notat similem
confessionem et declarat
quod isti potuerunt aliter
eos subvenire

Sed in notatur quod in hoc
casu inter talia non po
tuit alter episcopo vel
submittit romam quia causa
subiectionem non erit
spiritualem ut patet supra de pactis
spiritualibus cum non liceat
et est quia mala fides
et ratio quod non fuit quod vellet se
sibi subiectam non transactionem
utrique possit remittere episcopus sive
est causa ratione causa personam
animatam

presumebat quod super confessionem
cameram ideo non audiunt

Glossa penultima infert quod
confessio in iure facta et
coram suo iudice con
se facta preiudicat. supra de
confessis cum super et c. ultimo
et primo quod est ponendo
advocatum glosse quod isti
confessi fuerunt preiudiciales
nec confessionem revocavit

Ex parte

Quomodo
transactio intervenire non
potest Et primo hortatur
legatum ut componat ex
capite et exemplificat in
fine dicit quid de causis
non compositis et ibi ex
ceptis Tertia ibi ut
potest contra ibi preiudicatur non

Casus in fine est quod
cum a latere in partibus gre
cie statuit dominus papa quo
greci diversis de conveniente
bant Cuius fortiter con
piebat a non suis quo
dam celebrabant in
ecclesiis interdictis nolen
tes latinis obedire Quan
dam greci Episcopi et lati
ni ordinabant et con
secrabant clericos et deca
nos precipiebat in diversos
alios episcopos ipsius diocesi
cesis et in illos preiudicium

et quandoque quidam layci
greci dimittebant suas
uxores, et eis vinculis
aliis adherebant. Unde
sunt ergo dicti Cardi
nales qualiter in istis
et aliis casibus rege
se debent. Item debet ista
potest in dictis articulis
ad componendum inter
suas partes et in aliquo
senciendi detrahere cir
cumstanciis qualitatis, quod
receptis casibus illis qui
de iure non recipiunt com
posicionem vel dispensa
cionem ut in matrimonio quod
inter fideles et infideles
contractum in aliis ubi
in quibus ius non invenitur
expressum, precedente con
sideracione circumstan
ciarum et pensata equitate
in partem benigniorem
declinando

Item quod delegatus potest inter par
tes suas ad compo
nendum puta in decimis quas
unus clericus tenet in alterius
parochia secundum pe. et alios.

Intelligendum quod hoc decretum
allegatur pro et contra po
testate legatorum in dispen
sando et multis, quod utrimque
[illegible] hic. Item quod certis
casibus dispensant et

extra non, vitans est hic, le
gatos de latere dispen
sare posse, ubicumque dis
pensant episcopi et etiam in
aliquibus casibus ultra
illos. De hoc vide in
spe. de le. § consequenter
in prin.

Item quod iudex debet la
borare circa omnia ad
partes componendas. De hoc
in sua glo. Item secundum host.

Hostiensis

et innocentium et goffredum [illegible]
[illegible] equitas est iusticia

in summa

dulcore misericordie temperata. De
hoc in spe. de delegato §
dispensando versu equitas

Item non quod compositio
est [illegible] ab [illegible] tempore
[illegible] non esset sub [illegible]
titulo stricte [illegible]
et compositio de hoc [illegible] est
eo

[illegible]

Item de equitate [illegible]
[illegible] quod equitas preferenda
rigori [illegible] et vide
quod iudex non debet componere
inter partes. De hoc [illegible]
[illegible] remanet [illegible]
si agitur de crimine [illegible]
[illegible] ut [illegible] Item hoc
[illegible] non [illegible] sine [illegible]
iudicio [illegible] publicis ut
quando agitur in criminibus
vel [illegible] de tali crimine
quod [illegible] potest remittere et

est omnium iniuriarum vel
pte de hoc not. extra de
c. i. et c. Studentes.
Queritur qualiter quid sit
ferendum ad ius vel e-
quitatem sive rigorem iu-
ris equitati vel econ-
verso. Aut se habent conser-
vative ut xvi c. discipli-
na xlv di. Aut dif-
formiter. Si conformiter
utrumque servanda ut in dicto
c. disciplina. Si dif-
formiter aut loquimur in
arbitrariis de quibus
in c. Consuluit et
l. c. de causis de off. dele.
et tunc apud est iudicis
quod sequitur ut in dicto
c. Consuluit sed decens
est ut sequatur equitatem.
Aut in non arbitrariis
et tunc alterum tantum est scrip-
tum aut utrumque aut
neutrum. Si alterum tantum
illud servabitur prout iste
textus declarat et hoc
verum nisi iudex habeat
potestatem dispensandi
ff. de penis licet. Si
utrumque est scriptum aut
potest concordari ut quia
unum est scriptum in genere
et aliud in specie et tunc
servabitur utrumque iure in

casu suo, specialis quia de-
rogat generali, i. non servat-
ur eum in generali omnino et
ideo si id quod est scrip-
tum in specie etiam si sit rigor
etiam si precedat tamen
servabitur in casu suo ff.
de penis l. Sanctio (?)
Aut non potest concordari
ut quia utrumque est scrip-
tum in genere vel in specie
et tunc non attenditur
rigor [illegible] sed equitas
si minus perfectius servabit-
ur et de hoc constat quod est
perfectius tunc servabitur equi-
tas ff. de regulis iuris
l. in omnibus. Si vero
neutrum est scriptum serva-
bitur equitas per hanc
legem, sufficit enim equi-
tas naturalis ut in
dicto c. disciplina. Item ex-
hoc in principio c. dicitur quod de-
trahi debet senectuti (?)
Queritur in quibus de iure
est dispensandum (?) quia in libro (?) sum-
mo (?). Item in penis infligendis
de pe. di. i. penitentiam item
in primis (?) ingenitis (?) de
pe. et re. de quibus quin (?) item
in dispensationibus faciendis
de divortiis de quibus quam (?)
Queritur an lex dispensare.

dicitur quod nulli licet dispen-
sare contra ius nisi pape
ex. de tem. or. dilectus
patet enim hic, quod hoc
legatus non potest / Sed quero
hic aliquis inferior quod
minus possit dispensare
Sed hoc non est verum quia
potest dispensare ubicumque
potest hoc ordinarius infe-
rior. Sed in quibus potest dis-
pensare Hostiensis hic ponit
duplicem distinctionem inter
superiores et inferiores di-
cens quod inferiores non
dispensant in omnibus con-
cedebat ea prime q. i.
de collusio. c. i. tamen
aliquis permittitur dispen-
sare ut cum hoc suadet
utilitas vel necessitas
l. di. ut constitueretur in ciui-
libus aut dat relaxatio
quod in omnibus in quibus non
est licita compositio nec
dispensatio ut in ca. qui
h. sunt inducta sunt ut
tra grumgam q. i. de offi.
de. vel quod mona-
chus habeat proprium et ge-
neraliter in omnibus prohibitis
iure divino / Sed que proce-
dat a lege divina vel
naturali ex. de consue. c. fi.
et q. de usuris super eo

primo est sicut de in-
patrimonio / cum transgressio
induxit mortem ut no.
ex. de maio. et obe. c.
ii non dispensabit aliquis
quod ista de biga in
et c. a nob. et de sanguinitate
c. non debet quod c. tenet
hic primo quod in gradibus
consanguinitatis vel affinitatis
legati non dispensant
sine pape licentia cum
inferior non potest dispensare
super reservatis pape ut ex.
de off. le. quod translatio
vel est inhibitus ut
ii de prebendis ac si cle-
rici / De ista aut dicunt
ut no. de gressu prelatorum
appositum / quod contra ad
quantitas mortem vel re-
mancat in ut compositio
nec dispensatio locum habet
dependet a lege naturali
divino et canonum contento
ut patet de usuris super
eo et de consue. c. fi.
et illis constitutus de iure
patronatus / cum sit super iure
dispensat solus papa

¶ Sed quero quis contra pre-
cepta in quibus non licet tan-
tum / canones que sunt
ista generaliter in quibus
dispensatio est prohibita

Ho aut(em) loquit(ur) de ci
uilib(us) et de delictis dd'm
ut nota(tur) .C. e. sup(ra) eo
Aut i(n) c(ri)mi(n)ib(us) et tunc
dd'm ut C. e. l. transige(re)
que lex tradit duas
re(gu)las p(ri)ma q(uod) i(n) o(mn)ib(us)

p(rim)a r(egu)la

c(ri)mi(n)ib(us) p(ro)p(ter) q(ue) venit
irroganda pena sang(ui)
nis licitu(m) est transige(re)
R(ati)o quia licitu(m) e(st) cuili(bet)
redime(re) su(u)m sanguine(m)
siue fu(er)it actor siue
reus / Ab ista r(egul)a exci
pit c(ri)men adulterij
et hui(us) exceptio(n)is
r(ati)o est p(ro)p(ter) frequentiam
delicti ex(tra) q. vij

2a r(egu)la

S(ecund)a r(egu)la est q(uod) i(n) o(mn)ib(us)
c(ri)mi(n)ib(us) i(n) quib(us) irroga(tur)
alia pena q(uam) pena
sanguinis / transactio est
illicita / Ab hac exci
pit c(ri)men falsi R(ati)o
h(uius) est ne c(ri)mina ma
neant i(m)punita / S(ed) rac(i)o
exceptio(n)is quare aliud
in c(ri)mi(n)e falsi / quia p(ro)p(ter)
falsitatem homo dep(ri)ua
tur quo ad honorem
Igitur tale c(ri)men est ma
gis p(re)iudiciale sicut
c(ri)men irrogans pena(m)
sanguinis / Ideo ea rede
mendi honore(m) suu(m) p(er)
mittit(ur) transactio in isto
c(ri)mi(n)e / Item in c(ri)mi(n)e

falsi accusatio fit inda
gatio cu(m) tormentis C. de
falsis l. ubi / in quib(us)
quidem q(uo)d mouit(ur) et sic
in hoc c(ri)mi(n)e subest ra
tio que i(n)fligend(a) (est)
pena sanguinis / Glo(ssa) h(ic)
infert de iure canoni
co re la nena / indistincte
V(erum) i(n) mult(is) c(ri)mi(n)ib(us) li
cita e(st) transactio p(re)t(er)q(uam)
in c(ri)mi(n)e falsi q(uia) de iure
cano(nico) nunq(uam) infligit(ur)
pena sanguinis .i. ne
cl(er)ici vel mo(nachi). S(ed) tam(en)
p(ri)ma glo(ssa) ponit tam(en)
Ille tres sequentes sunt
textuales Glo(ssa) sup(er)
verbo quinq(ue) reddit ra(ti)o(ne)m
h(uius) quare sup(er) iniuriis
no(n) valet transactio q(uia)
a domino est institutu(m)
[illegible] dat hic declara
tio(nem) tam(en) opponit con
tra eo q(uod) co(n)cipit iniuria(m)
et p(ro)hibet in eo dispe(n)
sari / dico aut(em) dispensa
tio(n)ib(us) p(ro)hibitis p(er) ius
ca(non)icu(m) siue positiuu(m) et
hu(m)anu(m) est / Aut i(n) g(ra)dib(us)
p(ro)hibitis p(er) diuina(m) lege(m)
et dico q(uod) no(n) dispe(n)s(atur)
q(uod) videt(ur) q(uod) in eo dispe(n)
sari possit ex(tra) de [illegible] q(uia) in
[illegible] lex et c(um) [illegible]
et q. vij de g(ra)dib(us) / Ho

ut in glo(sa) vel aliter p(otes)t
dici q(uod) in p(ri)mo p(ro)bat
q(uod) ip(s)a possit dispen
sare, ut te(x)to hic q(uod) dicit
quia loquitur de delictis
et de minoribus. Ip(s)a
aut(em) p(otes)t cu(m) dist(inction)e
qua(m) ponit glo(sa). Et ple
nius colligit(ur) ex c(apitulo) lit
teras de resti(tutione) spol(iatorum). A(n)
cu(m) quilib(et) an possit
dispe(n)sare. dissolvendo
matri(moni)um legitime cont(rac)
tu(m) an possit dispen
sare q(uod) contrahi possit
matri(moni)um q(uod) aliter non po
tuit, velut ut dicit c(on)t(ra)
q(uod) aliter de iure no(n) te
nuit (?) (i)p(s)o casu. Aut
loquit(ur) i(n) sponsalibus de
futuro, et tunc p(otes)t, quia
nullibi p(ro)hibet(ur) nam
illa p(er) (con)sensum p(er)imu(n)
tollu(n)tur ut de sponsa
c(apitulo) ij. Aut de matri(moni)o
n(on) (con)su(m)mato et no(n) dis
pensat ut de sup(er)lact(ione) (?)
c(apitulo) ij et j de (con)u(ersione) (con)iug(atorum)
ex publico. Aut de no(n)
(con)su(m)mato et dispensare
p(otes)t. Q(uod) no(n) d(ebet) nisi ex
magna causa ut in dec(re)
to c(apitulo) ex publico.
Glo(sa) casu p(ro)p(ri)o. Aut
quib(us) in iudicibus extra
(?) et dispensare no(n)

si an possit dispensare q(uod)
possit (con)t(ra)h(er)e matri(moni)um q(uod) aliter
no(n) poterat et c(etera)

p(er)tinet ro(mano) ius. de (?) de te(m)p(ore)
or(dinationis). (?) delectis et c(etera) ex(tra) loquit(ur)
hec c(apitulo). Aut de ip(s)a et
tunc distingue(n)d(um) est de q(ui)
b(us) an sint p(ro)hibita
lege divina vel contra
ut in glo(sa).
Glo(sa) sup(er) v(er)bo eq(ui)te
aut d(e) contrario, s(ed) ergo
(?) et soluit et dat
duas similia (?)
Glo(sa) sup(er) v(er)bo infideles
allegat q(uod) a(?) infi
deles est matri(moni)um et
idem (?) q(uod) et apud in
fideles no(n) est ratum
q(uod) possit separari alt(er)
veniente ad fid(em) cath(olicam) re
linquens i(n)fidele(m) t(am)e(n) (?)
Glo(sa) ij dat simile q(uod)
iud(a)eus (?) (con)cordare p(?)
(?) q(uod) ad iud(a)ismu(m) re
(?) s(?) p(otes)t
Glo(sa) iij notat q(uod) q(ui)
(?) (?) est
(?) et ro(mano) subm(?)
(?) ut maioribus mal
(?) caritas (?)
subveniat.
In fine glo(sa) (?) de
hoc q(uod) sit defendendu(m)
(?) ut in c(apitulo) quia
pontifi(ca)li dignitat(e) de
off(icio) dele(gati) li(bro) vj(o) et q(ui)
ibi notat (?) an (?)
(?) (?) glosa vbi

(?) i(m)perat(or) q(uod) iud(a)eos (?)
pone(re) (?) ad (?)
(?) glo(sa) (?) i(m)perator
pacis (?) ad (?) obed(ientiam) (?)

saluti non derelinquitur
Glo. iiij reddit ra-
tionem, quia dicitur
in textu parcendum multi-
tudini etc. que est ratio sol-
vit glo. dicens quia
quod peccatur a pluribus fa-
cere solet vultum pa-
ro romiss qui in multi-
tudine peccancium magis
dolo quam in hedo age-
ndum est sed severitas ex-
cedenda est in paucos pec-
cantes vacat quia pena
unius est metus aliorum
quorum sunt in glo.
Et intellectu glo. oppo-
nendo promittit ipsa
equitatis frenari solum
ubi iuris quam non est ex-
pressum immo videtur quod
indistincte sit servandum
C. de iudiciis l. placuit
Solutio ibi equitas
est causa scripta et glo.
quod dicitur quod sed iuris
est scriptum, tunc indistinc-
te preferre equitati, non
scripte preter scriptum
Si sit equitas est scrip-
ta indistincte preferendum
iuri, et ex hoc habetur
verus intellectus istius
versiculi In hijs vero
super quibus alij ex-
ponunt ista verba iuris
inveniri expressum sed
quod non liceat componere

vel dispensare sed imo
vel iuris non est expressum
super hoc, que pena sit
imponenda, et sic remanet
iudicis arbitrio. ff. de off.
preside. de caus. ff. hostis
Tamen ambe expositi-
ones non contradicunt glose
sed potius cum ea concordat
Et Ancus in quo differt
ius et equitas pro quo
sciendum quod equitas in
iure quandoque appellatur
una. xlv. di. disciplina
Aliquando dicitur quedam que
mentia ff. de legibus l.
nulla iuris aut dicitur
ipse iuris rigor sive se-
veritas ut in dicto c.
disciplina, ubi nondum quod
iusticia inquantum est virtus
per se est quoddam medium
et denotat quasi quan-
dam relaxationem rectam, que
recta vocatur ex con-
trarijs et sepe ea decli-
nat aliquando ad severitatem
ne delinquentes sint no-
cui exemplum ut de iure
ta et ho. clericus ut cle-
ricos, quandoque ad clemenciam
sive equitatem ex quo, pro de-
tur pena. C. uno. li.
vii. et de ap. Cum in
Cle. in pri. Est igitur
equitas iusticia dulcore

docendo

alij

nue spata sm̄ bt̄m Ey
paun. Et hijo dict̄ ad
de distinccom̄ sub̄ poi
tam de equi et kt ri
gore smaudt
Uolo pemit infert
hu loco debem⁹
ad absolucōn q̄ ad
ad tempus et dat plu
res gē̄as que ptut
Uolo ult not quar
cosiderāda in penis
infligend⁹ psona cau
sa et loci qsīc et
temps et illa qsequē

Rubrica de postu-lando

Dictu est sup
de pactis et tūsaccōibz
sz q̄ sepe vocati ad
iudicia nc pariunt
nc tūsigūt sz litigare
volūt et solent eos
querere advocatos ppā-
ratos ideo pg rubrica
de q̄ nunc ad ppatoria
iudiciorum accedam⁹ et q̄
volēs litigare indiget
postulatē l̄ advocato
seu prono ideo sequi
hec rubrica de matia
libet in q. vij. p̄ vel
xviij. q. v. denique et
vb q. ij. c. vno et plu
ra similia

Secund⁹ q̄ venit sunt ru
bre de offō iudic ē
de tūsaccōibz eos laud
de iudicijs pastoral
de dant induc pro
advocato quēdo ut
lite no gḡf c. j. Ro et
pmit qui sublituit co-
piam advocati ut patz
s. de appella ca cum
et s. de testibz de testi
bz cogend⁹ pvenit
Ro ijo Item ecl qses
sio advocati nocet si
no rnocat ut patz s.
de appella ca cum et
s. de testibz ca olim
Item iiij⁰ q̄ phibeti
audie leges sūt cont
facunt in nulla ca pa
trociari put s. ne cli
ci vel monachi c. non
magno et c. sup ll spe
cula
Item v. no q̄ advoti
sut infames et ab of
fo sustesi in casu de
cret de hetic sz ad
ust et ecl apalina
do repellut in casu ca
peli conscitas c. fi
ti. creditēo et de elec
Sudata vsu iudicaoli
bo et de penis felicis
s. vel s. quis et de sna
excom̄ decernim⁹

Nota vij° qd pro salario
advocatus subditi suffra-
ganeis non conveniunt coram
metropolitano ut patet
de fo. compe. Romana
l. vj.

Nota vij qd advocatus in
principali non potest esse testis
etiam in causa appellationis ut
patet in ff. de testi. c. ulti.
li. vj°

Queritur quid est postulacio
Hugwicius glosans sic c. collt
postulacio est desiderium
suum vel amici sui in iure
apud eum qui iurisdictioni
preest exponere vel al-
terius desiderio contradi-
cere. Et hec diffinicio habe-
tur ff. e. l. j. Et hanc eciam
ponit Hostiensis in summa sua

Clerici

Clerici
in sacris
vel minoribus beneficiati in
seculari foro postulare
non debent nisi pro sua causa
vel pro miserabili persona
Et pena per ponitur
prohibicionem a qua excusari potest
nisi sit ibi nisi

Casus in quo clericus ex-
ponitur fuit in consilio La-
teranensi qd clerici in maio-
ribus constituti vel in mino-
ribus beneficiati coram iudicibus
secularibus eciam in secularibus

excercent sepe officium ad-
vocatorum et erunt advocati
Eo alium hac prohibet
nisi propriam causam vel pre-
cere vel miserabilium perso-
narum prosequatur

Nota qd officium advocacionis
in seculari foro, in foro sp... non
licet clericis beneficiatis
vel non beneficiatis in sacris or-
dinibus constitutis ... an
... ex quo hic prohibetur
qd non potest coram secu-
lari, quod coram ecclesiastico potest
utique michi hic queretur
pro salario si sponte obla-
tum recipiet. Hoc primo
et eciam Hostiensis in ff. de symo.
dilectus in fi. Constituti
vero in minoribus non beneficiati
potest exigere salarium quia
nemo cogitur propriis sti-
pendiis alicui militare
et cum ipsi adhuc non
sunt alligati ecclesie possunt
redire ad seculum ut de
clericis coniugatis c. j. et
de elec. c. ex eo li. vj°
et pro ... c. uno Ego
quo non ago qd si
non sunt in sacris ordini-
bus nec sunt beneficiati indis-
tincte possunt esse advocati
Et hoc prosequitur ... glo

Nota casus ex ceptum

in quibus permittitur clericis
advocacio in foro seculari
Item sine tercio singu-
laris qui videtur describere
personas miserabiles et est
ille qui propter causas
administrare non potest quia
in huius plures sunt conside-
randa contra illos potencia
qui denominantur, Item non
omnes vidue nec omnes
orphani dicuntur miserabiles
persone, sed contra illos debi-
les et pauperes de quibus
C. de off. dele. significasti
Opposito et videtur quod dicitur
constituti in sacris ordi-
nibus indistincte prohi-
beri ab hoc officio quia
si non habet sustentamenta
vite potest per artificia
victum querere xci. di.
Clericus victum. Solutio
hoc sit stat contra quod
in casu necessitatis hoc c.
non habet locum, nam
necessitatem lex permittit
patri distrahere filium
C. de patribus qui filios
distraxerunt l. i.
Canon que fuit ra-
cio huius re. Item nota quod
non fuit illa quam pot-
[illegible] glo. Quia advocare
est [illegible] laycis

in alieno foro clericis
Canones generaliter cum
clericis prohibent postulare et
qui nec [illegible] gradu
sunt ordines eos qui
prohibet prelatis, primus
est episcopus et superiores ista
omnino prohibet in omni
causa et in omni foro xvi
q. i. De quibus [illegible]
[illegible] di. prelatum. Et hoc
[illegible] in alienis causis quia
in causa criminali propria episcopus
potest causam prosequi, de
accusationibus [illegible] et eciam
causam civilem propriam episcopus
potest prosequi [illegible] de
[illegible] causis, Quartus
ordo est sacerdotum qui
[illegible] prohibetur esse ad-
vocati nisi in aliquibus
casibus ut supra e. c. ult.
Tercius est clericorum in
sacris vel in minoribus or-
dinibus beneficiatorum, de quibus
loquitur hoc c. Quartus
in minoribus clericos non
beneficiatos de quibus sta-
tim dicetur. Quintus
ordo monachos de quibus
[illegible] capitulo
Canones de clericis
in minoribus beneficiatis de
quibus minoribus debet

intelligi, dd m et de quolibet
clerico citra subdiaconatum
et de simplici tonsura
to xxiii. di. a subdiaco
cono

¶ Sed queso qui dicitur bene
ficiati dicas quod generaliter
omnes qui habent stipen
dia consulta ab eccle
sia, si habent possessiones
tamen beneficium ut
pro suo labore, ut quia
magister scole vel habent si
mile officium. Quid de
promoto ad titulum patri
monii, dd m aut patri
monium factum est titulus
beneficialis et sufficit, aut
non et tunc non sufficit
beneficiatus huiusmodi ultimum est
quod licet titulus patrimonii
succedat loco beneficii
quo ad excludenda ac
tionem competentem ordina
to contra ordinatorem ut
sibi provideat, non tamen
per omnia succedit ut
in. de preben. tunc. Sed

qo qr p. mitti clericos beneficiatos vel personatos procurare contra laycos in foro seculari

quare permittitur clericis
beneficiatis vel in sacris con
stitutis procurare pro
causa propria in foro secu
lari cum clericus vel eius
ecclesia a layco inquietari
non possit, de fo. compe.

Et diligenti, dd m quod hoc
permittitur in casibus specialibus
ut cum clericus agit contra
laycum sequendo forum
rei, ut de fo. compe. Cum
sit vel etiam si clericus
sit reus, quoniam in causa
feudali de qua iudi
cat dominus feudi. Item
laycus existens inter
clericos de foro compe
tenti vel quia ecclesia erat
destituta layco quod fi
eri potest, de iudic. decre
vimus vel quia ecclesia invo
cavit brachium secula
re. de offi. or. c. i.

¶ Sed numquid pro quolibet per
sona potest procurari
in foro seculari. Et vi
detur quod non, quia hic solum
permittitur pro miserabilibus perso
nis, ipse et etiam ab tenent
dominus pro c. ulti. in ea primo
dicit quod potest pro omnibus per
sonis quibuscumque maius
est c. l. ii. Sed ex quo
hic personis procurari
coram layco, ideo per
mitte hoc conf certo

¶ Quare vero quod ad indis
tincte possit procurari
in foro ecclesiastico eiusdem ab
esse, sic quia prohibetur
de seculari permittit de

ca. ij. de pst. nonne
Non obstat xx q. ij. c
uno Quia illud non
prohibet procuram sed pro
hibet receptionem salla
rii et sic dictum est de
clericis beneficiatis et non be
neficiatis constitutis in sacris
Quid vero quid de con
stitutis in minoribus non
beneficiatis Secundo aut quid
in civilibus et in istis indis
tincte potest agere liquido
bre / Aut in criminalibus
et non potest
Quid vero cum clericus non
beneficiatus procurat in
causis civilibus an liceat
ei sibi recipere salarium
Et idem queritur potest de
beneficiato advocante in fo
ro causas seculares Primo
quod non debet exigere vel
querere salarium sed sponte
te oblatum potest recipere
Sed Hostiensis dicit hoc pro
cedere in beneficiato vel constituto
in sacris ut ff. de simo
dilectus in fine Sed de con
stituto in minoribus non be
neficiato dicit quod potest exigere sa
larium, talis enim potest ne
gociari vel a clero rece
dere et uxorem ducere de
clericis coniugatis c. j.
Alii dicunt quod in [illegible]

non licet exigere et sic lo
quimur Sed in aliis sic et
sic loquitur Hostiensis Sed
Iohannes credit quod omni
casu potest exigere in causis
quod permittitur procurare
quia nemo cogitur mili
tare propriis stipendiis
ff. de pst. Cum officii
Circa hoc quod dixi de
criminalibus vide saltem
ex parte rei clericus in
causa criminali possit esse
advocatus Quidam di
cunt quod sic [illegible]
[illegible] est con
[illegible]
Et hoc [illegible]
[illegible] de advocato
[illegible] Quia si
[illegible]
accusator succubuit et
[illegible]
[illegible]
absolutus [illegible]
[illegible] accusator propter
taliones non evitabit
[illegible]
posset sibi [illegible]
evitaret [illegible] de
[illegible]
Et idem [illegible] Hostiensis Sed
[illegible] saltem [illegible]
[illegible] potest
[illegible] in causa defen
[illegible]
[illegible] Et videtur quod sic
[illegible]

tendit, sed ad defensionem
tuam que permittitur. ff. de
pos. hoc afferte. Immo si
accusator succubuit et
punitur pena talionis non
potest sibi imputari quia
non fuit in culpa. ff. de
homici. Eiusdem hoc iste
ut semper imponitur pe
na talionis sed quandoque re
mittitur quandoque commutatur
Arg. contra quod iste
insistet de officio ad
ipsum non pertinente, quod
si ex causa fuit iusta
iuste facit, ne cleri
vel mo. Clericum. Item
ad incurrendum irregularitatem at
tenditur factum de homi
cidio. qui li. vi. Quandoque
quod intendat ex quo
per suam offensam succu
buit accusator, si mu
tiletur est irregularis. ff. de
homici. decreto. Hostiensis
dat hic similia per que
talis potest evadere irre
gularitatem. Primo quod fingat
et committat ad retra
hendum accusatorem se
velle reum defendere
sed hoc officium non assumat
Secundum ut si incepit de
fendere laboret ut accu
sator ante inscriptionem. l.
de accu. lib. Tertium
cum primo venit ad iudi
cem protestetur quod ad penam

accusatoris non intendit
sed solum ad defensionem ac
cusati. Quartum si reus
absolutus laboret ut pe
na sanguinis respondeat
accusatori commutatur in
penam carceris, exilii
vel pecuniariam. Quinto
finaliter etiam si sequatur
pena mortis accusa
toris non erit irregularis quia
ex facto bono quis pu
niri non debet. xxiii. q.
v. de occidendis. Sed si
constaret quod ille fuisset
in culpa erit irregularis. in
dubio autem relinquendum
est sue conscientie. de hoc
nota. l. ff. ad. c. l. potest di
ci indistincte secundum Stephanum
quod talis erit irregularis ex quo
saltem indirecte [illegible]
ut sequatur homicidium
quamvis enim iuste hoc
faciat sed irregularitatem non
evitet, ut in dicto c. Pro
quo de homici. li. vi.
Adeo omnino abstineat
vide c. Reos. Item quod ec
clesia non defendit reos
sanguinis nisi quo ad
hoc ut eos acceptet
et ut evitet sanguinis
effusionem.
Quando si advocatus quecit
a parte de certo salario

respectu totius litis vel
medietatis respectu totius e
tribuitur, vult facere conventionem de pluribus re-
spondet primo quod quaedam
non valet, secus si ab initio
non conveniat quod liceat
sue satisfacere sit sibi per
aliquo tempore, tunc potest pa
cisci de maiori summa
Quid si magister a non litigan
te vel non egrotante
advocatus vel medicus
potest recipere salarium. Respondet
primo quod sic etiam si ha
beat salarium de publico
Quid si plus debito recipi
gratuitam remuneracionem admittere
remedium
Glo prima art. argumento
quod apparebat distinguendo
inter causas criminales
et civiles et constitutos
in minoribus in sacris et
professos et patres et c.

Ex parte abbatis et conventus regu
lares canonici postulare
non debent nisi pro utilitate
monasterii et tunc de
precepto prelati. Et est
generalis decisio 2a ibi
vii.
Causa in tuncque etc quod corpo
patri fuit [illegible]

quod quamvis Causa regularis
qualiter in causis certis
et secularibus officium ad
vocatorum [illegible] et
cum eis obicit hoc fo
re contra iura, dicit ia
loquitur de monachis non
de canonicis regularibus. Videtur
tamen quod in hoc capitulo idem
iudicium de canonicis regularibus
quod de monachis est
habendum
Nota quod prima concedunt
ad causas similiter tamen
ut potius censeatur fiat
de consensu prelato. Item
quod canonici regulares non
debent esse susceptores
forensium negociorum
Nota quod causa utilis
monasterii permittit religiosos
postulare non obstante regu
la generale, quod quia
postulacio consequitur pro
fessionem etiam si monasterium et
sit debilis quoniam facta
sint non in regula [illegible]
gratia li. vii.
Tempore et tunc quod saltem
in causis [illegible] hoc
possint permitti religiosi
ut [illegible] Solucio
in hoc stand est quod
domino inveniat prepo
situs sine licencia prelati

sui p̄ rom̄ qua tangit
sima glo. xvi. q. i. mo
chi, ubi dicitur q ibi no͞t
Jo. q monachus bene
pt advocare p parro
chia, q qualiter intelligit
vide de in̄pio abbatis

¶ Quero de intellectu
lre exco q textus
vult, q religiosi non
debent esse susceptores
vel executores et ꝓ
videt. Immo exceptor
susceptores .i. advoca
executores .i. procurato
Hostiensis intelligit ge
neraliter ut prohibeatur que
libet susceptio causarum
secundum quem patet q reli
giosus etiam non pt esse
delegatus de hoc notatur
de privilegiis Olim .ij.

¶ Quero q dicit sub
esse utilitas monaster
talis ꝓpter quam religio
sus poterit esse advo
catus Et videtur q semper
subsit utilitas quia
sic monachus lucrabitur pe
cuniam et quicquid acq
rit erit monasterii dicitur q
loquitur de utilitate q
ꝓveniat ꝓpter istam causam
ut q est causa monasterii
alias si intelligere de q
libet utilitate modicam

opartet hoc prohiberi

¶ Queritur numquid monachus
pt esse consiliator dicitur q dic
claustralibus q non, quia
non habet velle nec nolle
et sunt mortui civiliter
xvi. q. i. placuit. pt
tamen de consensu ab
batis, quia consulere ꝓpria
est pium opus

¶ Sed numquid excommunica ꝓsso
pt excipere q monachus
non possit stare in iu
dicio, ut q non peteret
utilitatem monasterii dicitur
q sic, ymmo iudex ex
officio debet eum repel
lere, tamen si constaret
de mandato abbatis
non posset excipere. Jo.
de lig.

¶ Textus .ij. declarat breviter
dictus plena requiritur ad
hoc q monachus possit
gerere officium advocati
quia ad hoc non sufficit
utilitas monasterii, nisi etiam
hoc faciat de mandato
abbatis ut audit ex
hoc q est quinta pena
nisi habeat mandatum Et
loquens dicitur cum lo
cutus de factis privatorum
seu hominum secularium et ideo

Jo. an. quod glo. quia re
quirebat conmatores non quot
ipsos cum commatres est
i[n] celis et quot [pro] mor
tuis [in] mundo, nam [in] a[n]i[m]a
et corpore sublati videre
¶ Glo. ult. ponit quib[us]
silia. Et in fine cam
pat canonicos regula
res monachos de hoc ne
cleri[cis] [in] c. n. c. ... [in] c. 1. lib. 3.

[in fine glo.]

Cum sacerdotes

¶ De simili ut supra alia ra
ho. dicit. ¶ Sacerdos non potest
esse advocatus nisi in ca
sibus necessitatis [pro] [per]sonis con
iunctis aut miserabilibus [pro] se
ut [pro] sua eccl[es]ia hoc [pro]
baretur postulans con
siderat eorum tamquam
ingratus potest puniri suc
cessive et sic sunt due p[ar]
tes ubi clientes
¶ Casus in textu etc. duo
erant [pro]posita coram gre
gorio [pa]pa quia sacerdotes
[pro]pter quod ipsi indirerent [com]
sentit in duobus casibus
advocati sunt quod sacerdotes
et etiam alij clerici mino
res [in] aliquibus eccle[sie]
beneficiis coram ipsas causas
pro [per]sonis concionis [pro]
sicut advocatus consue
verunt formidaverit [pro]pter
[pro]hibitiones [pa]pa aliquibus ca
sibus conceptis qui sacerdotibus
est officium etc. sunt [pro]hi
bet sub pena privationis
officij tamquam ingratitudo etc.
¶ Nota sacerdotes [in] festi
villi notie et omnibus vel
le prodesse dei. igitur
[?] et dic sacerdotes ma
tre et patre quia idem
esse dicit de quo habeatur
et ideo dicit. In libro le
[pri]mo de officijs vide
dicit est ut ea libertate
utantur que [pro]sint a
micis et nemini noceat
¶ Nota quod officium advocati
sic reputatur nocivum
de hoc statum dicitur
¶ Nota casus exceptos
in quibus sacerdos potest esse
advocatus. Et contra
sunt nobile ergo offi
cium advocatorum est
utile rei publice. C.
de advocatis diversorum
iudicum l. advocati
ubi dicitur quod advocati
providet humane gene
sicut milites armate
milicie. ergo ipsorum offi
cium non est nocivum. ¶ Sed
hoc nocivum surgit ab
opinione hominum quia ille
cum que quod est advo
catus reputat noce sibi

sed sacerdos non solum debet
abstinere a malo sed ab
omni specie mali
Item quod dicit in ista
decretali et de cen-
bo vite et de postu-
lacione. i. dicit quod in
illis casibus causa non tan-
gebat ecclesiam clerici
postulantis. Sed quid
hoc intellige quod sacerdos
possit postulare pro
sua ecclesia dicendum quod tunc
posset causa tota tamen sine
ecclesie. de hoc per glossam
verbo dei. E. Imperator
Sed numquid saltem in fo-
ro ecclesie sacerdos potest
advocare. Et videtur
quod sic per c. i. de vi. e. Et hoc
tenet aliqui dicentes quod
hoc sit sine exceptione
sollaris. Sed primo dicit
quod indistincte prohibetur
sacerdos in foro ecclesiastico advocare
et hoc verius
Unde quid de episcopo
dicendum quod fortius prohibetur
quam sacerdos. Racio quia
advocatus tenetur quolibet
tenere in iudicio et
ita stare et non se
dedecet postulat et ita se
nat in consistorio specialiter
indecens esset quod episcopus
hoc faciant iudici inferiori
maiore scribat. Item circa
hunc textum relinquit ipse
opinionem an causam suam
ipse prosequatur an aliarum
de ista glossa c. si
Unde causa non pertinet clericum
ex quo hic loquitur de
clerico beneficiato quale debet
esse beneficium ut habeat
locum hec prohibicio et
eius pena dicendum quod sit
tribus seu de non gra-
tuito ut si habet beneficium
tamquam beneficiatus tunc
beneficium impeditur ecclesie
tunc omnino quod causa
sequatur in texto privari
non debet de hoc in c.
c. i. Sed ex quo hic prohi-
bet advocare solum
pro comodo. Unde quid
de quaestu videtur primo
idem esse et supplet
ad litteram maiore. Sed
dicendum quod debet ex parte
ipse cum hoc sit penale
et sic seu in quaestu
Sed numquid quaestus aliam
in illa cautela in casu
huius c. debet presumi
modo. Et ulterius
quod sic. Sed dico quod hec verba
pacis debet intelligi
de personis quaestus in
ipso significato de hoc c.
de preceptis ulli

Queritur de intellectu is
torum verborum licet mapie
si clericus sit cuiusque ecclie
etc. quod sensus est quod
eciam si non cuiusque eccle
fuit clericus ut quia ob
tinet officium ab eccla
aliqua quod tamen non est in
illa eccla ad quam fiat
postulacio, quia si postu
latur cum illa ecclesia
potest separari forte si e
eccl.

Queritur unde est
quid est advocatus
cum separari etc. quod sic
potenti cum separari a
unitate Civitatis et
de hijs et alijs simlibus
quibus habetur in speculo
de advocato §.

Glosa prima dicit cum scripta
sunt verba in precedenti
et arg. inducens ad
multa similia.

Glosa ij not quod persone
possunt postulare persone
tamen et per quamlibet dictis
personis quod quod per quemlibet
et in similibus si non indistinc
te sed in instante neces
sitate, et quod sunt quod sunt
quedam persone et remit
tit, sunt quas tamen vult
intelligere quatuor sic suos
3o not quod per quemlibet perso
nus possunt sua impetrare
sub mandato. In fine glose
etc. de supplici vel ordi
ne clericos non postula
cum vide in speculo de
advocato §. verum quod de
quod est. Item ibi in glosa
cuiusque ecclie. Vero quod quo
sit per clerico cuiusque ecclie
stant per quemlibet personam
impetrare. arg. de off.
dele. cum. Et forte
idem de amico et non
et sicut ante dilecto ff
de verbis sive l.
late si amicos quod sa
nos admitti potest dummodo
hoc non pareat sed dici
curtatas opetur sed id
circa quod qui fiat volun
tate principis mei quod in ce
lis est ipse est fratres
mei etc. Mathei xij
in fine.

Glosa ij inducit simile
et remittit, Idem quod
de quemlibet personis et
remittit legem generaliter
declarando.

Glosa iij dicit quod sit
postulare et per se per se
Glosa vlt. fortificat textum.
per plura similia et in
ferunt quandam/ quia solent
Queritur quid si clericus
habet beneficia in pluribus
ecclijs. Vero glosa vult

quod quibus omnibus infert ista quod quod
sacerdos adnotare non dicitur se
locorum secularibus dum se
inferunt per ecclesiam in ipsa aliud personas
lxxxviij dist. c. j.

quod tunc neutra vacabit que debet intelligi quod neutrum de beneficiis habet pro officio advocatorum si cum in una ecclesia habet beneficium pro officio advocatorum tenebit pro ista contra aliam et vacabit sibi. qui hic non concepit quod michelos incurret penam legis c. demum. breviter ubi de hoc quando aut neutrum beneficium habet pro officio advocatorum tunc procedit glosa ut neutra vacet. Circa hanc decisionem doctores sunt varii. Ego quibus confirmam sic concludit. Aut manifeste constat quod altera ecclesiarum fovet causam iustam et tunc potest vacare alia ecclesia non contenetur vacare causam que fovet iniustam. Aut non manifeste constat et tunc abstineat si potest ut neutra vacet. Si si compelli aut habet beneficium pro officio advocatorum et tunc vacabit primam contra secundam. Aut habet beneficium simpliciter non pro advocatorum officio et tunc neutra vacabit contra reliquam. Alio quo ad eam quam impugnat

pena legis et non evitabit et sic concordat iura pro et contra etc.

Non pono in glo. quia ipse ignorans potest potest filium conhereditatis in totum pro quo vult et ultio. Sic est casus cum ipsum recepit in filium. Secus si est secundum glosam si quo agit contra aliquem de causa in qua ea que facit causam.

Ultio glo. quid quod si causa esset ei ignorata in(...) tunc posset agere glosa dicit quod sic. Ratio quia causa materie concludit a(...) successionum ipse ignorans.

Explicit repertorium

Hec repetitio consummata est anno domini (...) vii. (...) in (...) Et repetit in vi(...) et in Cle. Convenit repetitio in de rescriptis nonnulli etc. et de electione decani et de electione (...) (...) presbiteri (...) decreti penultimi et ultimi de (...) in integrum (...) et de arbitris ultimi et de testamentis (...) et de appellationibus significante

Quid quod est procurator ad rem
p(ro)p(ri)e qui aliena nego
cia de mandato domini
gerenda gratuite suscipit
ut hoc ff. e. l. i. §

Alia Procuratores super
specia(li)ter
in causa matri
moniali in corpore vir au
tem constituit procuratorem
de re sua de spoliis quod
patet supra de his in aliis spiri(tu)a
libus de iudiciis c. ulti
li. vi. Item potest comi
ssionem absentis qui pro
curatorem non dimisit
ut patet supra de eo qui
mittitur in possessionem c. si
quis procurator accipitur ex eo quod
repelli ut patet de pro
bationibus per concessionem
Item non tenetur quis coram
illis iudicibus litigare
quod contra inhibitionem
sua procurator impetravit
ut patet supra de appellationibus
significante. Item quod procuratoris
forma sua in personas
procurantes ut patet supra de electi
onibus c. olim
Item in causa criminali
non inveniuntur procuratores ut
patet supra de accusationibus veni
ens. ho(c) vero cum agitur
criminaliter, secus si civiliter
ut c. eti. supra de hiis. Item
sunt dati procuratores
procurat in causam dominis, si sit
spirituale ut patet supra e. ti. c.
ultimo, et ad hoc facit de
confessis c. ii et de testibus
c. ultimo et de infamis
c. ultimo in vi et cleme
ntina de elec. cum

Alia Procurator in
iudicio cum
esset Colle
git habere sufficiens man
datum prelati et capituli
Et primo permittit mo
nasterio ac submittit ma
datum ibi Quia g°
Casus in tempore ⟨?⟩ Quidam
episcopus Salomon non
bene conceptum inspectum
habuit cum quodam adversario
suo in curia quandam
causam, qua causa episco
pus eandem volebat defen
dere, non habens ⟨?⟩ super
hoc mandatum episcopi simul
cum episcopo apportare
Et hoc episcopus scripsit
quibusdam de curia quod
illos ad causam non
misceat et idem dispat
curiam. Et qui hoc re
tulit domino Pape dixit super
idem episcopus misit
quosdam nuncios pro causa
sectanda qui propter ma
dati carentiam non erant
quo auditi. Et ideo supra

si possit. Epo quod si volt
debitum finem sue cause
esse, tunc mittat personam
de meritis cause instruc-
tam cum mandato legali-
ter facto, et subscriptione suorum
clericorum et testium ut fac-
tum per dictam personam pos-
sit esse ex debito possit
firmato

Nota quod gesta cum filio
petere non tenet si e
in terra. Nota aliquid fi-
eri ad cautelam futurorum quod
quod a preteritis nos fac-
ti cautos de futuris
de hoc in glo. ij. Et hoc
sequitur quod ex preteritis de-
bemus esse magis cauti
in futuris. Item non tamen
in quo credit referenti
Et hoc non quod seniores
presumuntur esse cautiores
iunioribus tamquam sepius
decepti. Et ideo proverbi-
dicit in sua rethorica Se-
nes esse incredulos
i. magis incredulos quam iu-
venes. Item quod prelatus
in suo castello non videtur
posse cogere personam
per se in iudicium de quo
in glo. Item quod instrumentum
prelatorum non valet nisi sit
testibus subscriptum et quod
ibi testium subscriptione

Nota quod non admittitur quis
pro alio ad agendum vel de-
fendendum sine mandato le-
galiter facto

Nota quod gesta per eum
preiudicant domino episcopo con-
trarium quia non appel-
lavit. Cum loquitur de procura-
tore actoris vel rei, tamen
non magna sit differentia quo
ad hoc quia facilius
quis admittitur ad de-
fendendum aliquem quam ad agen-
dum pro aliquo, immo quandoque
est admittitur est pro-
curato ff. de app. non
tenet dicendum quod textus
loquitur indistincte et
habet locum tam in persona
actoris quam rei quia
nullus admittitur
pro alio sine mandato

Item opponitur ad idem
de l. ij. hec ff. e. distinctio
quod illud est speciale ut
admittatur quicunque pro alio
sine mandato cum satis
dando

Item opponitur ad idem
C. de consortibus eiusdem
litis l. ij. solutio quod illud
est speciale ut admittatur
consors eiusdem litis pro
altero consorte
sine mandato, tamen cum

cautione de rato de hoc
d. de gesti. Cum dil.
Item cum capitulo. Et vi q[uod]
no[n] debent exigi i[n] ma
dato consensu[m] presbitorum
sive diaconorum quia prelatus
agit tam[en] ecce p[er]sona[m]
vel p[ro]curatorem a se depu
tatum d. de syndico Edo
cei respondet primo q[uod]
isti requirunt[ur] no[n] tamquam
p[ro]curatores aut[em] consen
tientes p[ro]curatoris. Et tamen
testes. Et hoc solucio
no[n] placet, eo quo scribat
in textu, testium subscrip
tionibus. Et ideo aliter
solvit et hoc intelli
ge causis arduis et mag
nis negocijs que non
debent expediri sine ca
pitulo, ut de his que fiunt
a prelatis Novit et de his
que quomodo tangunt pre
latum et capitulum in hoc
ultimo casu solus prelatus
sufficit, ubi non est ar
dua de hoc in dicto c.
Edocei

Tercio dicit non quod cum
a capitulo constituatur pro
curator tamen debent sub
scribi testes, non enim
sunt illi de capitulo
quo ad hoc testes in
capitulo suo licet alias possint
in causis ecclesie. ut de testibus

In ... q[uod] debent ad hoc
testes scribi contra ca
pitulum et hoc probat verbum
testium. Tamen dicunt
quidam quod si aliqui de
capitulo subscriberent vel
singuli in testes quod suffi
ceret, sicut in electionibus
et actibus similibus [...]
ea que agunt[ur] in capitulo
non facilius p[ro]bant[ur] alio[rum] ...
ut de testibus venientes in ulti
de hoc in glosa. Sed ex
dictis et dicendis patet
quod procurator non habens man
datum debet repelli si de
hoc constat

Quero quid si petat
dilationem ad producendum
mandatum an debeat
sibi dari. Videtur Jo. Cal
derino in addicionibus quod non
quia debet comparere plene
instructus et hoc procedit
tenendo quod mandatum de
beat probari per testes, tunc
secus esset, quia sufficeret
quod procurator compareret et
offerret testes

Circa hoc queritur an per
testes possit probari ma
datum, dicit Jo. Calderinus quod
de rigore iuris sufficiunt
testes. Et de constitutione
iudicandum non obstat
...nes quas doctores

[margin:] procurator ... velles ... quod posset probari

i contr[ariu]m addu[c]it
Sz ex quo glo. i. m[ateri]a
medio tangit unu[m] p[ro]c[ura]
tu, q[uod] q[ua]n[do] dubitatur de
ma[n]dato q[uod] tu[n]c suffi[ci]t
cau[ti]o
Cau[ti]o qu[i]d surgit ta
lis dubitatio. glo. C
e. ti. l. i. dicat q[uod] p[ro]c
uratorem s[ed] si negat
fore p[ro]c[urato]rem. Et q[ua]m[vi]s
hoc multi rep[re]he[n]dat
tamen s[ecundu]m Jo. an. c[on]tra
ill[os] i[n] addicionib[us] defe[n]d[i]t
glo. illa dicens, q[uod] suf
fi[ci]t negat[i]o ad faciend[um] re[m]
dubiam quo ad cau[ti]o[n]em
p[re]standam s[ed] no[n] quo ad
omnem effectum
Cau[ti]o an i[n] h[oc] casu
dubii semp[er] debeat ad
mitti p[ro]c[urato]r cu[m] cau[ti]o[n]e
de rato. d[icendu]m q[uod] sic,
du[m]mo[do] cau[ti]o suffi[ci]t p[ro]
uideat q[ua]d[ra]n[t]e[m] p[ar]tis, s[ed] cu[m]
no[n] suffi[ci]t p[ro]uideat ad
n[e]c[e]s[s]i[tat]e[m], ut p[ro]mitta i[n] p[er]ma
lib[ri] i[n]estimabilem no[n]
suffi[ci]t, s[ed] requirit ut ob
liget se ad pena[m] uel
quid sile. d[ixi] s[upra] c. de
off. dele. Cor[am]
Cau[ti]o eo casu, quo
admittit[ur] p[ro]c[ur]ator, cu[m]
cau[ti]o[n]e de rato, si ue
lit caue[re] q[ua]n[do] c[on]dicio li[tis], s[ed]
si no[n] potest i[n] futuru[m]
appare[re] q[uod] fuerit ma[n]
datum, an debeat admitti

Et ui[detur] q[uod] no[n], quia cau[ti]o
ista est p[re]toria, cui nichil
debet addi u[e]l detrahi. ff.
de p[re]torio[rum] stipulacionibus
l. i. in fi. Et hoc tenent
Aqui[lius] Gz. alii co[ntra] p[er] l.
uolo[ru]m ff. de administrac[i]o[n]e
tutor[um] ubi tutor p[otes]t sub
hac forma c[on]dicio[n]is li[tis] caue[re]
d[icendu]m q[uod] d[ebe]t caue[re] simp[licite]r
et sic ua[riar]e forma op[or]t[e]t
ad q[uo]d d[icendu]m q[uod] aliud
e[st] in tutore qui est ad
ministrator necc[essari]us cui
fauet l[ex] ap[pel]l[ati]o[n]e te[n]em[ur] in
qua est c[on]stit[ut]us. Aliud
i[n] p[ro]curatore qui est uolu
tari[u]s, fa. de off. dele
ab arbitris li. vi[ti]o
Quid si in uno iudicio
p[ro]curator fuit aliq[ui]s
esse p[ro]curatorem, an suffi[ci]t
hoc p[ro]bari in alio iudi[cio]
ho[c] s[ed] q[uod] no[n] s[ed] in eod[em]
iudicio statur illi iu[d]ic[i]o
c[um] actore si do[mi]n[u]s c[on]
sanit et no[n] app[ar]uit. de
off. dele. Cum olim
s[ed] s[ecundu]m Jo. an. d[icitu]r q[uod] stabit[ur]
in alio iudicio s[ed] ad eu[n]d[em]
effectum et int[er] easdem
p[er]sonas agit[ur], secus si
uariatur est modus agend[i]
de testi. uenie[n]s i[n]
Item ex quo dicit hic
q[uod] d[omi]n[u]s c[on]sentit p[er]s[on]a

et diaconi
¶ Queritur quid de quibusdam
qui non dicunt requi-
situm eius de his in sexto
de iudiciis v. quid de
quibusdam et i. de elec. cum
ex eo li. vi°
¶ Queritur de intellectu isto-
rum verborum, gestis quae
dicuntur gesta videtur primo
quod gesta dicuntur quaedam
facta hominum non scripta
quae in mente hominum rete-
nentur / et quae publicantur
et in scriptis rediguntur. i. de
testi. significavit. Unde
gesta dicuntur quaedam
facta in scriptis redacta
vel quae tempore scripturae
in quibus gesta repo-
nuntur. i. referuntur
¶ Circa hoc queritur an
illa faciunt fidem. Re-
spondet primo, quod si sunt
recondita in archivio
autentico personae quae
habent potestatem faciendi
scripturas autenticas
ut sunt thabelliones. Si
autem non essent bene cus-
todita vel persone non
essent autentice, non fa-
cerent fidem. Et sic stricte
intelligit verbum gestis
ut refertur ad factum
i. factis vel sententiis, hostes

gesta dicuntur scripta manu
tabellionis et specialiter auc-
toritate iudicis quae vocan-
tur acta iudicialia et fa-
ciunt fidem. i. de proba-
tionibus. Et ideo sententia cum de
opponi gestis. i. apud
gesta vel acta facta quod
nota de re iudicata. Cum
inter / in glo. ultima
¶ Glo. prima distinguit
circa mandata et circa ea in-
ponit tres opiniones
quaedam quae ista ad agen-
dum. Item non sunt ad
imitandum et vitandum, quoniam non
habuerunt
¶ Circa hoc tu quaeritur quis
et quod admittatur quis
sine mandato. Dicit glo.
quantum ad procuratores doctores
distinguit triplex mem-
brum, quia aut constat
quod habet mandatum / aut
quod non habet / aut est du-
bium. Primo casu ut quia
protestatur vel instrumentum fit
fidem de mandato, et
tunc procuratorem docuit
de mandato admitti-
tur sic, nec tenebitur satis-
dare. Secundo casu quia con-
stat quod non habet man-
datum, tradit glo. rationem
quod omnino repellitur, aliis
quibusdam casibus exceptis
quos tangit glo. et

et in aliis casibus similibus
in ecclesia momentanee pos-
sessionis in qua admitti-
tur quilibet ecclesia sine man-
dato C. si per vim vel
alio modo l. i.

¶ Item in revocacione re-
rum ecclesie male alienatarum
in qua quilibet de ecclesia
admittitur etiam invito pre-
lato. Et hoc tangit glo.
ff. e. si ibi. Item cleri-
ci. Et quamvis glo. di-
cat quod clerici compelluntur
nisi coniunctas personas
hoc tamen non est ita de
iure, quia coniunctio at-
tendit ratione sanguinis.
Melius ergo dicitur quod
iste est alius casus diffe-
rens ab aliis. Tercio
casu quando dubitatur de
mandato glo. recitat
opinionem unam placentini
quod sit in opcione rei
an exigat mandatum
an satisdacionem sufficit
C. e. l. exigendi et quod
ibi notat glo., que in-
cipit etc. Alia vul-
garis distinccio que
distinccio potius est ver-
bal quam realis. Et ita
glo. ponit tertiam opinionem
Azonis quod sit in opcione
procuratoris tamen debitoris
alternative. Et sic alia

ratio arguit econtra quod
creditor in illo est debitor
alternatiuus sed absolute te-
netur de mandato et di-
cit verba vulgaris esse
inepta. Addit tamen quod
sunt satis apta et dictum
ipse est verum ff. ? Cal
et hanc tenet quitem-?
omnis et sat per eam ratio
in alternativis li. iio.

¶ Glo. ii art. Et ad hoc
allegat firma. Glo. pos-
tea notat prelatum sine ca-
pitulo vel contra litigare
non posse. Signat contra-
riam opinionem et solvit
rationes ad contraria. Glo.
vult exponere verbum
legaliter, id est cum consensu
capituli et plures presequitur
illic articulum an prelatus
solus possit agere et de-
fendere pro ecclesia. Et con-
cludit quod non in quo
tenuit contrarium per ? firma,
ff. de rescriptis. Edoceri ubi
de hoc. Hostiensis aliter
exponit verbum legaliter
sed quod mandatum factum
sit cum sollempnitatibus de quibus
in c. mandato vel si in c.
fecit legaliter fit ad instar
decreti quod requiritur in
alienacione rei ecclesie

in quo fit subscriptio canoni
cus x. q. ii. Sine qz
exceptione quasi ista qz
casu excepit specialem for
mam nec ideo possit ei
illudi. C. i. preterea qz
potius est melior etc.

Querelam

Provocatur
sententia
qua condempnatus fuit in
contumacia absens quo iusta
causa legitime accusatus qui
in ardua causa per procuratorem con
stituere noluit. Et prima
facie posset decise ex isto
Querelam et ad dicit in dicto
rei mandatum.

¶ Casus in tenore est sententia
episcopum Salubricensem et
quendam clericum super
quadam ecclesia quod vte
batur nunc causa commissa
fuit a domino papa episcopo
vigoriensi. Citato cleri
co ipse gravatus infir
mitate venire non potuit
quod preterea per duos viros
idoneos quos tamen
excusatores condempnatum
misit, coram dicto episcopo
fuit paratus. Sed hoc non
obstante dictus episcopus
vigoriensis ipsum clericum
pro reo adverso condempnavit in
expensis. Contra hoc

dictus clericus conquestus
fuit domino pape et ideo
papa dat alios iudices
mandatum quatenus si ita fuit
ut dictus clericus retulit ab
illa sententia ipsum absol
vatur quia nemo cogi
potest in gravibus causis
constituere procuratorem.

¶ Nota argumento liceat contra
eum ad certum tempus et non
in perpetuum teneri mittere
procuratorem vel solum com
parere alio condempnatur
tamquam contumax in ex
pensis. Contra hoc nota
quod pena contumacis quando
agitur tali est condempnatio
in expensis. Contra hoc non
procedit eum alioquo
[illegible] cum in ut. S. ut lite
non contestata

¶ Nota quod non potest quis
cogi constituere procuratorem
in gravibus causis nisi
velit et hoc ibi ex textu
cum non possit quis cogi
nisi velit

¶ Item ultimo quod renovatur
sententia condempnationis ex
pressis probata causa le
gittima absentie et
de hoc in glossa ultima et
hoc patet ibi in textu

quod

absolue ab ead(em) sn̄ia m(ini)
mine differat(ur)
¶ Pro(bo) q(uod) legitima ca(usa) q(ue)
co(n)p(ro)sat a (con)tumacia
q(ue) sit aut(em) l(egi)tima ca(usa)
(dic)it pat(et) q(uod) infirmitas
an aut(em) quel(ibet) infirmi-
tas co(n)p(ro)sat glosa d(icit)
q(uod) q(ua)rtana no(n) co(n)p(ro)-
sat dz (enim) g(e)n(er)o esse infir-
mitas grauis q(ue) sit
sine intermissione ar(gumentum)
b. q. iij. Si egrotas
et xviij. di. placuit
et xviij. di. impta ta(men)
git glosa ij
¶ Oppo(no) co(n)tra(rium) Et
videt(ur) q(uod) reus possit
cogi ad (con)stit(uendum) p(ro)cur(atorem)
de elec. cupientes §
(con)stitut(i)o li. vj. b. ff(ine) q(uod)
ibi est sp(eci)ale i(n) electio-
ne ad citam vel regu-
larem. vbi (con)pnias ca(usa)
sit ardua si no(n) p(otes)t
ire p(er)sonalit(er) ad (cu)ri-
am tenet(ur) mittere p(ro)-
curatorem
¶ Item Oppo(no) ad idem
de c. (con)sulicio (?) .i. de
iudi. li. vj. ff(ine) q(uod) ibi
est sp(eci)ale et r(ati)o sp(eci)a-
litatis ibi po(nitu)r Et
(contr)a hoc varij sunt
doctores Quidam em(in)
volunt q(uod) qui p(ro)pt(er) se no(n)

vadit tenet(ur) ipse mittere
p(ro)curatorem vt tangit glo.
hic et fuit opinio Jo.
v. q. iij. Si egrotans
vbi de hoc. et Host(iensis)
in Su(m)ma c. ti. (con)stitit. Item opp(onitu)r
Alij tenent (contra)riu(m) vt Inno(centius)
Host(iensis) et glo. hic / Alij
distingunt vt Spe(culator) e(odem)
ti. § iij. vers. vij plen(ius)
ff(ine) / Aut loquimur in ac-
tore et tunc tenet(ur) mittere
p(ro)curatorem / nisi causatie
sit ad interpedia p(er)s(on)a(m)
eius C. vt nemo in(vi)t(us)
in Rubro et nigro / Aut
in reo et tunc ca(usa) / aut
est beneficiat(us) aut non
Si sit beneficiatus / aut lo-
quimur de ca(usa) sp(iritu)ali c.
Cupientes et tenet(ur) mittere
ut ibi / Aut de no(n) bene-
ficiali et tunc / aut no(n) est
impetitus et cogi(tur) mittere
p(ro)curatorem si non vult
p(er)solut(us) comparere / de
dolo et (con)tu(macia) l. vlt. / Aut
est impetitus et tunc aut
sua culpa et tenet(ur)
mittere / ne culpa (con)posit
ff. de diuis. et t(em)p(or)alibus p(re)-
scriptionibus papinianus
vbi de q(uod) (con)stituti in
(con)silio erunt t(em)p(or)a pete-
de restitucio(n)e in integrum
si potuit age(re) p(er) procur(atorem)

Aut sine sua culpa et
tunc aut impeditus est perpe-
tuo et tunc mittere ne
pereat iusticia actoris
com. de hoc de iudic.
c. ii. li. vi. Aut est spale
et tunc aut causa est ar-
dua et non tenetur cum
mandato iudicare ut hic
quibus sibi concessum
ut causam suam posset per se
defendere non est ei aus-
ferendum ut in regula iudi-
cis li. vi. Aut causa non est
ardua et tunc cogitur
mittere ut hic et contra
et l. q. iii. Si egrotans
non s. ea. S. quae sunt
causae graues videtur
primo. graues dicit a.
infra. Sed hostiensis dicit
graues eas gradus
periculosas et maiores
ut criminales uel cle-
ricales eas quibus vertan-
tur in se.

Item dicit causa quando
cum agitur ad innocentiam
prelati de certis qualita-
tibus et quae in vel de toto pa-
trimonio uel maiori parte
de rebus spoliatis c. l. lingua
Item ubi vertitur pericu-
lum animae xi. q. i. pre-
sumunt. Item si est causa
in dicendo in famam

dicit cum leso qui maior
est amissio famae quam
oculorum C. de dignitatibus
l. infamia libro. Consu-
litur tamen in hac causa
quod quis constituat procu-
ratorem si est reus ad euita-
dam infamiam ff. de re
iudi. l. cum te et debet
habere speciale mandatum
Sed quo iste mittit
ad comessationes quae
an hoc casu necesse videtur
primo. quod sic et presumit
missio ad hoc quia non
mittens potuit compa-
rari et in expensis con-
dempnari, quia presumitur
contumax xi. q. iii. c. l.
Sed nunquid possit per se
dicere in presentia videtur primo.
quod non. Et ideo illo casu
scire quod ad hoc mis-
sio non fuit necessaria
Quod si quis vocetur
ad concilium uel ad cle-
rum celebrandum videtur
primo, quod tunc omnino te-
nentur venire. Sed de
elec. quamquam et si
non mittit potest a con-
cilio excusari etiam
si habeat iustam causam
et tenebit quod fecerit

q̄alis ip̄o absente p
viij di placuit Et de
hoc dd̄m ut. ē in distc
con̄
¶ Sed ex quo iste fuit
auditus bn̄ficio restitu
Ancto in q̄ citra re
stitucōm potat sibi
suadi Respondz. Jmo.
q sic sm̄ que frialt
sine magna cōmictōe
potat renocari sna
con̄ eū lata En cet
in Floria facit de ap.
Cm̄ cessate Item
in istis nō expedit
smare m̄s ordinem
q eū incidentes mq̄ula
rat offim̄ iudicis/ nō
est ncāria litis ctest
.C. de off iudicis l. ij
et p q̄ues in ordis
iudiciarij obseruacō/
Et ideo si iste petiuit
restitucōm̄ illa potu
it expedi de plano
¶ Ego hoc dicunt aliq
q si cā iste nō in
esset ex rusticitate tn̄
docto de impeto re
notabil̄ quodā sm̄
fiat cōn̄ ipm̄ absen
tem/ vel sm̄ aliquē
p̄merciabil̄ nullum
dare iudi Cm̄ Ber
toldus et hoc est vlm̄

si cōmissat ꝑ ꝑte iudicio
cā sub pena
¶ Pro clariori cōcamūe
doctoris Ancō qualit
quod et i q̄ro subuenr
absenti con̄ sn̄am/ Ita
hoc Jmo. i. est obseruā
Et ex dictis suis colli
ge quatuor gn̄a abse
ciarū/ pm̄ cū abest ex
cā pbali et ncāria
Ego ut cū egrotat
tali egtu nē que oīno
impedit eū esse in iu
dicio/ vel cū quid habet
cām militie ff de in
inte resti. l. fi. Scd̄m gen̄
absencie est/ cū q̄uis
est absens ex causa
pbali/ ut studiosus C. de
elec bone ij Tercium
cū est absens ex cā
ncāria tm̄/ ut qa est
relegatus et sunt pōi
cōla in alijs similibz
in quibz subest impedi
tū nō ronale. i. non si
ne culpa impeti Quar
tum gen̄ est cū quis
abest ex cā volūtaria
et hoc est duplr̄ Aut
eī abest nō cōtumat
vt cā mrimonios/ quere
cōtrar
¶ Ecca pm̄ gen̄ quod

quo
quod ad illud subveniatur
absenti contumaciam. Ergo
glo. primo certi ingenda
primum magne glo. eius
dicit. Colligitur hec dis
tinctio aut loquimur de
sententia interlocutoria aut dif
finitiva. primo casu tenet
processus factus contra abse
tem indistincte quomodo
ordo non fuit servatus. extra
de causa possessionis indicas
l. de in integrum resti. Co
ram. et hoc dicit host
iensis nisi fuit appellatum
l. de testi. Significavit.
In secundo casu procedit primo
distinguendo de absentibus
predictis. ex quo non
tenet sententia interlocutoria
contra non citatum. quod est
suspicio. Sed an sit verum
videtur quod non quia receptio
testium contra non citatum
est nulla. que tamen est
interlocutoria. vel saltem
ei equiparatur. l. de testi
c. ij. Item iura genera
liter dicunt quod facta contra
non citatum non tenet. C.
de maio. et obe. per totum
quamvis. Et ergo ut verius
videtur generaliter dicendum quod
idem quo ad hoc de inter
locutoria. quod de diffinitiva

fallit in interlocutoria
qua decrevit fieri p[ro]ces
sio in possessionem ex primo
decreto que valet
etiam contra absentem ex causa
probabili et necessaria. Sed
si decrevit missio ex
secundo decreto ubi dis
tinctionem continuam
contra absentem nichil valet
agitur ff. ex quibus causis
in possessionem ea l. fulcinius
fallit in causa novali
et in causa dampni infecti
in quibus casibus tenet
missio et est opus resti
tutionem ff. de dampno
infecto l. Si finita et
C. de testi. unlitibus l. ig
norare. Notandum est igitur
quod dictis et singulariter
ponendum pro regula quod id
est interlocutoria quod
in diffinitiva de absen
te ex causa probabili et necessaria
distinguere. tamen primo
aut fuit defensus le
gittime et restituitur
ad appellandum. aut male
lo modo vel non legittime
fuit defensus et tunc resti
tuitur ad totam causam ut
hic
Sed contra hoc oppo et
videtur quod subveniat hic
ipso iure ff. de re iudi

Nota (left margin)

Collig (right margin)

Quesitum ubi dicit quod idem
est in hoc casu, ac si
res iudicata non esset
et nichil est quod dicit de re
stitucione dicendum est. aut
non constabat iudici de
impedito et tunc procedit
distinctio Innocentii ff. de
in integrum resti. l. si. de
cuius superscriptus Innocentius secundum
glo. hic positam pro
magna parte aut … constabat iudici de impe
dito vel quia citatus
misit excusatorem ut
hic vel impedimentum erat
notorium ut de re iudi.
pastoralis in cle. Et tunc
puto quod … ipso iure
nulla est quod agitur
in finem c. licet … sen
… quod … restitucione …
verius credo quod ipso iure
fuit succursum. Et hic
erat causa gravius …
super certa istius ubi
vertitur questio … de debi
to prioribus … vel
de maiori parte, cum benefi-
cium sit sibi per priores
quia ex illo …
… de prebendis c. ij.

2a pars

Nunc venio ad absen
ciam ex causa probabili et non
necessaria ubi Innocentius satis
est intricatus super ipsum re
ducendo ad ordinem dicendum

aut absens fuit legitime
defensus et in nullo au
ditus est ex quibus causis
… et l. nec non in
principio aut nullo vel non
legitime fuit defensus
et tunc procedit predicta a
… fine c. quod et
… ut in dicta l. nec
non in principio. Et hic vel
cum non potuit relin
quere … vel reli
quit et mortuus est aliud
si potuit dimittere pro
curatorem et non dimisit
restituitur ad appellandum
tamen … ut … tamen
in dicta l. si. ff. de in
integrum resti. dicit indistincte
quod ad totam causam …
aut loquitur in negocio
non … et tunc pro
cedit dictum illius glose
aut in ceptis … et
procedit dictum Innocentii
et hoc tamen … in dicta
l. si.

Circa tercium genus ab
sencie quod … est ab
sens ex causa necessaria tamen
dicit Innocentius quod non resti
tuitur nisi cum non potuit
relinquere procuratorem vel
reliquit et mortuus est
… ex quo dicit glo. in dicta
l. si. ex quo apparet

no

quidem …

q[uia] idem est iuris est de
absente ex causa probabili
et de absente ex causa ne
cessaria quod tamen non est
per omnia verum quia mul
tum ad invicem separantur
¶ Circa quartum genus de
absentia voluntaria et
circa primum eius membrum
quando quis est absens non
contumax dicit glo. in dic
ta l. si. quod sententia contra ta
lem lata est nulla ta
quam contra non citatum et
hoc etc. tenet hic Inno.
tamen ipse non clare dis
tinguit inter non contumacem
et contumacem sed tamen dicit
quod absens ex causa vo
luntaria sine contumacia nul
lo modo restituitur sed si ve
nit iudice sedente pro
tribunali auditur appro
¶ Sed Goffre. dicit quod debet
distingui, an fuit nullo
citatus et sententia est nulla
nisi forte in casu. C. de
alim. l. de re iudi. ubi
de hoc. aut fuit citatus
puta ad domum tamen postea
non est ~~[struck]~~ factus contu
max, ut quia non potuit
sibi intimari, vel sal
tem dicitur contumax quo
ad hoc ut possit fieri
missio in possessionem con
cum, ut de eo qui mit
in poss. ca. si. Et in hoc
casu, verum est non esse lo
cum restitutioni, quia nulla
equitas subest, sed potest
appellare prout dicit Inno. si
venit iudice sedente pro
tribunali
¶ Circa secundum membrum quarte
absentie, cum quis abest
contumaciter plene dixi, ut
de do. et contu. Sed autem
in Cle. circa predicta
queritur, quid si absens
defensus fuit a parte
qui iuste egit, inquantum
contra ipsum procuratorem co
petit actio, dicendum quod
si causa est estimabilis
de resti. in inte. c. Ex
tra. Si vero non est
estima. tunc resti. ad
id quod ex sue absen
tie prodit secundum Inno. Ex
quo dicto videtur limitan
da tota materia precedens
extrinsece defensi, i. quod
dimisit procuratorem qui non
defendit ipsum et non
apparuit secundum Inno. dicendum agere
contra procuratorem si causa
est estimabilis et si non
est potest in subsidium
restitui, non obstantibus supra
dictis. Sed si causa est esti
mabilis tunc indistincte
restituitur ut dicto c. Ex
tra.
¶ Glo. ii. querit quod hic dicitur
in textu quod si iste fuit

q°

detentus iusta causa excusatur
non debuit istum condemp-
nare in solutione expensarum
quantum glo. que fuit in
expendisse et soluit di-
ctis, quos fecerat adversa-
rius veniendo ad terminum
Glo. iii allegat contra
dicentes post opinionem ad
quam induxit unum c.
quam reprobat et ad c.
rudet. Secundum obicit
de duabus legibus et solvit
Tertio obicit de duabus de-
cretalibus et solvit. Quarto quo-
dam est d. de impedito
ex causa personali
Queritur quid dicatur impe-
ditum tale. Et vult quod
infirmitas et filias eius
et concipit febrem conti-
nuam que non concipit iste
excusat infirmitas su-
per xxiii di. quandoque filius
ubi de hoc de aliis in-
fra causis nota xxviii di.
pervenit. Item glo. ponit
opinionem quorundam dice-
cium quod talis tenetur mittere
procuratorem. Contra tenet contrarium
et hoc prosequitur per totum
usque nobile
Contra oppono ad hoc et
videtur quod reus possit cogi
constituere procuratorem ff. de
dolo et tutoribus plus pro ...
bus l. i. et ff. de minoribus
papinianus. Solutio ut in

glo. secundum quam glo. quod ibi
loquitur de reo quod non potest
agere, quod tunc constituat
procuratorem ad agendum. Contra
ad l. papinianus in qua
dicitur quod consistente in consilio
tenetur tamen petere resti-
tutionem in integrum si potuit
agere per procuratorem. Secundum
Item primo, quod ibi loquitur
de minoribus causis. Hic de
criminalibus vel ibi causa vel
persona sua fuit absens
unde ex hoc debet ire imme-
diate
Item oppono ad idem c.
de elec. bone. et c. de
app. Consistens. Solutio ut
in glo. secundum quod ibi non
subeat iusta causa quia
ille debet ire vel procuratorem
mittere nisi subsit iusta
causa et tunc potest mittere re-
cusatorem
Glo. super secundum sequitur ar-
gumento contra ... art. pro-
ponit opinionem et solvit
Notat glo. quod si iste
non fuisset detentus inf-
irmitate vel alia iusta causa
impeditus, contumacia fuisset
persona ... cum ipsum
et terminus condempnatio
expensarum. Item quantum
in ... citatus trina ci-
tatione non venit in ...
... ultimo et in tertio

possit sic condempnari
i expens. Et glo. recitat
opinionem aliquorum
tenentium quod non, et hoc
ij. q. v. q. iij. Et ergo
tamen. Sed glo. tenet
contrarium, quod est notatum ex
iiij. di. Honoratus, et iij.
q. v. in. Sed et Ex qua
glo. habetur quod forma ci
tationis est constituta quod si ve
nit in forma in nullo con
dempnatur. Si autem non ve
nit in forma sed in ista condem
natur pro forma termini. Si ve
nit in ultimo termino condempnatur
pro primis duobus terminis et
hoc in continenti. Sed si suc
cubit in diffinitiva tamquam
victus condempnatur in omnibus
ut de do. et contu. Fuerunt
Hic fine glo. dominum pro
opinione glo. est s. de
testi. c. in. cum quo et in
fert quod opinio glo. procedit
etiam si omnes tres cita
tiones simul et semel ema
naverit per unam cita
tionem cum terminis intervallis
Et hoc h. et. petrus et
hostiensis.

Sed opinione contraria est
quod iste vi. citatus alter
native ut repeat i pa
sa. l. z. a. fiat r. la. sn
altnatiue. li. vi. dom.
jo. an. distiguit aut

loquitur in precepto de pa
rendo, ut fiunt execu
tiones qui precipiunt sub
pena aliqua terminum in
fra tres terminos
et tunc procedit opinio
quod citatio vel monitio
videtur alternativa et suf
ficit parere in ultimo termino
quod plagis quam tamen vi
detur accumulari ad co
vinced. contumaciam facit de
do. et contu. aprilis et
quod relat. non parentes
cogitur in quo requi
ritur monitio precedens
de sen. excom. constitutionem
li. vi. Aut loquitur in
precepto de veniendo ad
iudicium et tunc aut queritur
de expens. citatorum
adquid procedit ista opinio
non enim interest actoris
nisi in ultimo termino quod
citatus eat unica peremp
toria. Aut de aliis ex
pens. ut de illis quos
facit actor veniendo vel
libus. Et tunc verior est
opinio glo. Quia si reus
venit in primo termino vel
secundo et non actor sed ipse
habet actor et non reus
videt jaco. de arena
f. de nom. opio. nunc
s. pitor quod reus condemp
nari i expens. quod utilit

ɔtuª noceret Et hoc
reprobat Bartho ff de
vbo obli Cum ay ba
ledas p quo ē dictū
primo, et qd not̄ i ɔ.
de off dele Consuluit
Ceterum quando aut
reus recessit de licencia
iudicis et tunc dr̄ con
ductū et sublatū p
emptoriū, adeo q est
opꝫ ut iterū citet
et ideo nō veniēs in
tercio termio ɔtumlo ɔtēp-
nabit Et actor sibi
corespondens tenēt ut dicm̄
est ɔ. Econuso qn nō
venit actor ꝫ nec reus
vel venit reus ſꝫ recessit
sine licencia iudicis et
tunc si reus recessit sine
licen iudicis ac si nō
venisset et tunc procedit
opīo Jaco de arena
p dictū c. Consuluit
q nō pt dici condūc-
tū pemptoriū cū nō
venit nec i aliquo int
est rei actorē nō ve
nisse i primis duobꝫ
temis Et hoc pati q
cautū et oportunū
est ut actor cōpeat
i quolꝫ termio
Glo. vlt obicit et sol
uit Oppo et vi q nō
debuit audi querela
ipsius clici. q sniā ɔdep
nās eos quo nō appen
tusit in rem iudicatam
Cū aut nō appellauit pbat
vim querelam Et hoc facte
pma glo. q nō appellauit
Glo. i ita vlt soluit p
mo q iste fuit auditꝫ
bus restitucis Scda so-
lucio q ipso iure qua
sniā nō tenuit Item
q si ees interlocutia te
nuisset potuit reuocari
a iudice Et si vba sa
piunt tercia solucōm que
nō est vā, q ɔmūis
iudex pt reuocare inter
locutias, tamē ad hoc
nō tenet nec debet quoq
tusiuit i rem iudicatam
nisi eo ca rōne, de qua
de app. Cum cessante
Item hic i te audi inn-
dice Singulr scda solucō
nō est vā q ipso iure
sniā nō tenet tenuit
tene go scd ɔtrarium etc̄

Exiulimnacoe

Sniā lata cū pendere
renota et de hac expta
nō tenet ut nō pindicat
dnō Et pma ꝓ pont
ptes querel narracōm sup
qua scda dat iudicem ibi
Ceterum

Opp

¶ Casus in textu est quod
archiepiscopus litigans cum
quodam nigro .G. pro quadam
prebenda procuratorem constitu
tum ad illam causam ante
cause ingressum coram
duobus clericis expresse
renouauit et una reuoca
tionem non obstante et mul
lateris processit in causa
et sententiam contra G. nigrum re
portauit, sic prebenda erat
sibi abiudicata et eius
possessio dicto nigro .G. as
signata. Quibus omnibus
sic peractis ipse G. niger
contradixerit, forte appellando
et donno ipso facturum re
citauit. Unde ipse papa ma
dat archiepiscopo iudicibus
quod si per manus G. nigri et
unius clerici supradictis quorum
alter erat mortuus consta
tit de premissis non obsta
te sententia contra G. nigrum
lata possessionem dicte pre
bende cum fructibus inde
perceptis G. nigro restitui
faciat, si aliud tamen
sibi non obsistat et tamen
probata causa institutionem
ab G. nigro ipsam preme
ciet rata et firma appellatione
alterius apposita non ob
stante

¶ Nota quod procurator reuocari
potest ad instar dominii de lege

sine mandato et quod unum
argumentum contra iudicium est
hoc probat l. 4. ibi re
cause cognitionem suspect
rotat aliqui sunt quod
sententia ferri potest in perso
nam procuratoris contra unum
reportauit quod in tempore quo
si sequitur ibi sententia con
tra lata scilicet G. nigrum vi
fuit in quem de quo ple
ne dicitur de elec. quedam
¶ Nota casum singularem in
quo agitur testamentum, et eo
casu est ille in quo fit proba
tio per unum testem, de quo
in glo. tua

¶ Nota quod petenti restitutionem
obstat aliquando exceptio
de quibus tangit una glo.
¶ Item nota casum in quo pos
sessor tenetur docere de ti
tulo, et est ad idem C. de
si agitur petit confirmationem
sua electionem, unde in
de petit eam infir
mare si docuerit ipsam
unius canonica fuisse
primo. quod sic. Unde si
per interlocutoriam pro eis verba
non confirmo, et ille ad
quem petit confirmationem
in alio iudicio videtur
primo quod obstabit ei
exceptio rei iudicate, et
hoc unum quod generaliter
petit nulla causa expressa

h͡ si cop̄ssit aliquam
cam̄ bene audiet pe-
tens ex alia de re
iudi. Abbate li. vjo
In quo h͡ difficile est
ex empte. Qz primo
exemp̄cat qm̄ quis
so petiuit qfirmac
ex electōn et nūc
petit ex collone qa
nō vide p̄cede q̄
colla° nō qfirmat̄
ex qua h͡et vm̄ elec
cōe et qfirmac̄ sunt nō
ex ea posse. C. n. olim
ideo pt exempli cā
quis petit ex vna
electōn qfirmac et
deīn itm̄ fuit electꝰ
si cū sint duabꝫ
electōibꝫ, electꝰ et
tūc vna ꝑ secundo al
tel tenetur renunciare
de elec. vt q̄d dñar
li. vjo

¶ Qz modꝫ vno petēte
qfirmacōm aliꝫ debet
admitti de hac qōe
et qdepetibꝫ dicit ut
c. de elec. C. cum dilec
ti. Q. cum si vnꝫ eam̄
peciit qfirmaī electōn
vel cassari et succū-
buit aliꝫ postea id
peciit. i. modꝫ audiet
et intellige de elec-
tōn plati

distinguendo. Aut fuit app̄ellatū
ad sedem et tūc tota
causa ad sedem deuol
uit ꝑdea postea aliꝫ
nō audi. i. de elec. c.
i. li. vjo. Aut ea agit
coram alio iudice infe
re et tūc aut ille qui
petit admitti scimit
eam agi et tūc nō
audiet. i. de re iudi.
c. pemlt. Aut nescit
et tūc secꝰ. Sz ffran.
dt si se nō vide dicam
sine sit app̄ellatū sine
nō quia ex qm̄ nō
est app̄ellatū assignat̄
eꝫ tūm. i. quem vo
lectꝰ se oppone ve-
niat et postea nō au
diet. i. de elec. c. si
li. vjo

¶ Anco quod est illud
tamē quod potuit
obsiste Archidiaconꝰ. Videt
hostiensis glo vlt. qm̄ iiij or
sunt talia obsistentia
primū est excōcatio de hac
notāᵉ ꝑ ix. di. In
nomine dñi. Et hac
pecedit ecia si aget spo-
liatꝰ coram ordinario
h͡ qui tūc agebat ex
rpto tūc est mꝰ du-
biū de rpt. c. i. li. vjo
Cm̄ est pactū de nō

Rubrica de ... [illegible]
... gest

ffranc
qo
2m

pcedo ut de ista spol
Bolite et c. accepto
Tercium est res indita
et hoc intellige ut
q arg peryt se
restitui et succubuit
no aut hoc intellig
est de re indita con
pcurem q ista non
tenebat in pindicium
arm Certa si ratam
hunt suam latam con
pcurem et hanc pt
ratifire eciam tacite no
appellando ab ipsa et
pcea ipam defendo
ymo eo ipo q fuit app
no pt ipam amplius
dice nulla Eo hac ca
q iste no fuit pcur
ff. rem rata habe. l.
ij. § falso
Pro intellectu pmc
glo. oppo Et videt
q no tenuit pnocat
sue phibicio sca dep
cuatore sue ca ff de
l. que omnia Bolo
cotrarium loqu tu res
no est integra h hic
cat integra io suffect
q renocat p lras et
ideo di in antiq q
dedit lras pnocatorias
et p ista solone facit
s. e. t. l. ij.
Item oppo ad idem

de c. mandato i e Bo
glo. stat gria
Glo. iij art alleat
c. infra obiciat et
hic solut Art in
des ving testes pt cre
dend
Et con iiij q in spte
i cmali Et gfmat
et vide q pbas ar
diam mchil relevat
q i fcd ppo quod no
est testes ydoneus Bo.
ut in glo. que e cla
Tamen hat solom i
pugnat Bolo glo e
q erat pspo parch
ano qua erat reg
ide delatus fuit ei iu
ramentum Item q p se
modicu pindicabat
actori Boff z hoff
sm quos ving test
no indneat psimpcom
Tande wlt alia solon
qua tenet pmo di
ces q i hoc fit gra
archno qua eo quo
i vno gudat ut doceat
de causa instituaty
io i alio relevat ut suf
fat sibi termios pbas
ne p subrepos alter
obtineat et h gra
potuit fieri arghno s
possorio pt modicam
pindicium adusarum Et

ffram tamen prima solutionem glo.
que tempus vel verbo ma-
datum et quia commode
lo vero littere apparet quod iste
archidiaconus auditus fuit de
gratia

Glo. super verbo institu-
tionem obviat parti opponenti
qua reprobat. Deinde sol-
uit pluribus modis. Oppo
Et videtur quod archidiaconus co-
gi non debuit ad docendum
de causa institutionis. So-
lutio iste assumpsit onus
probandi. Sed hoc est di-
uinare. Et ideo aliter sol-
uit, quod presumptio que
erat contra archidiaconum hoc
operatur, et per hanc solu-
tionem facit . de regulis
iuris c. ea prima li. vi.
Deinde glo. in additione
ibi Alii dicunt, vide-
tur tenere contra solutionem
Hostiensis glo. immo. aliter
soluit quod iste archidiaconus
petiuit sua institutionis
declarari causam, ideo
debuit hoc probare, quia
si ille ad quem spectat
collatio petit a possessore
beneficii ut ostendat se
canonice institutum tenetur
tenere sibi hoc ostendere
hoc verum nisi videatur
consensisse in institutio

pri de his que fiunt a ma-
iori parte capituli. Sed per hoc tamen
fieri hostis non preiudicat
aliis volentibus agere con-
tra non canonice institutum.
Item potest dici quod hic fuit
quidam commissio, que archidiaconus
in uno relevatur ut probet
per unum testem cum ma-
nifesto, et in alio gravatur
ut doceat de canonica
institutione. Vel potest dici
quod hoc papa voluit
quod officio et tamen pre-
stitit presumptio que erat
contra archidiaconum ut dicit
glo. Et tene hanc so-
lutionem. Ergo quero ad intellectum
quod ista presumptio non
inficiebat nullitatem tituli
quo quis potest habere dignitatem
in una ecclesia et prebenda
in alia, immo etiam
eadem de consue. c. j. li. vi.
ergo hec presumptio solum
inficiebat quod potuit
spoliari, nisi doceat de
dispensatione que ipso iure
per subreptionem ipsius aliud
non vacabat etc.

In nostra

Respectu impetito
a pendente rescripto et de
hoc certificato non valet nec
processum ut sententia lata per
eum. Et dicendum in duabus

prima narrat scilicet Cladis
fuit ibi nos vo

¶ Casus in tunc fuit de
cano Tullen sup plu
b9 crimib9 Epm denun
ciavat cora ipa sing
ca Epus vo et ei psbi
tos ostituit pcuratores
si pg ea qo certis qrere
tur timens de ipos
infidelitate et quia habe
cu decano, mandatum
pcurin pte adusa de
cano sciente revocat
qua revocatione no ob
stante ipe impetris lit
teris ad parisien ar
chidiaconi et eius collegas
cu dco decano noie
Epi receperunt litteras
hoc audito Epus ac
cedens dictos iudices
petiuit ab eis tium
ad docend qd dcis vo et
t. essent falsi pcuratores
Ch quia dicti iudices
tium ad hoc epo no
lunt assignare ideo
ipe ad sedem aplicam
appellavit, si ipi appone
non obstante litteris no
otest. receperunt testes
et ipm a sua ecclia
finaliter removerunt, de
hijs omib9 conqstus
erat epus dno pape

ipa admiratione de pro
cessu iudicu et ostide
rans qd epus de ipa
te fecisset plena fide
et ostiderans qd quos se
falso pcuratoris ap sua
et pg oppem fuit ideo
pcessum dictor iudi
cu sentencia sua irri
tat

¶ Nota qd appus debet
pduce appm sua cors
ipa, no qr no suffit
qd cors auditore tamen
vel aliquo alio ipam
pducat Stilus tamen
admittit qd sufficiat
ipam pduci cors au
ditore predictus, sin
ta quadam ptestacione
qd appus compare co
ram ipo pallacio et
inbit ingredi et si p
hibet ptestat qd ad
eum no stat, faciunt
no de rptis auditor
in Ecle

¶ Nota qd Epus pt de
nunciari a suo subdito
ut hic a decano Tullen
¶ Nota ibi v. z. t. psbite
ros, qd psbr pt esse
pcur pstem qd i eade
ca plures pnt pcuratores
sl insititui ab eod si
sunc occupatis e melior

qdico ut. i. e. uo iuste
et de hoc dd' l ut in
glo. ii.
Vo q cu agit de crime
admittit pcur hoc
vn q agit de crime
p inquisitione uel de
nuctacone alas si agitur
crimalit tuc pcurator
interuenire no pt de
accus. veniend. de lic
in glo. i.
Vo q ad hoc ut teat
reuocaco pcurs debt
ad pcurem puenire
sicut vbum rtcpss
et ideo glo. iiij tenet
q io non valuit q
cu eo factu fuit qua
rtcpab iste pcur reuo
cacone
Vo q si fuit qstitut
pcur, dein reuocat
pcedit in ca, qpetit
do ce de reuocacoe, sic
eni iste cpulo qpe
dit se doctus, si eni
pte sciente pceditur
cu reuoto h iudicand
Vo q ab exceptioe
reiecta, qpetit ap
pellac. Et dici reici
sine iudex ipam ex
pste repellat, sive
tacite ad ulteriora pce
dendo. i. de app. Cepte
ij sup vbo neglecto
Vo q in ca inqsicois

lis debt qtestat, cu pcedit
ad instam denunciantis
Vo de hac dictoe libo
qua aliqui exponunt
i. nulloma q hic ipa
nullo credidit Epo. do
u fuit pbatu p qua
pbacone. sublata fuit
psupo alias h dicio
vix ponit ppe. i. de
qcna spuali p9 cuthe
cisum h vio
Ite no q psunt p lratis
et p honestis
Nota q psupos tolli
p vam pbacone cotra
riam, sicut hic plena fi
deo facta ppe demo
cacoe sustulit psupcom
qriam. s. de testi ca
nobis
Item no q testes debnt
esse viri prudi et honesti
et magis credit si sint
religiosi
Item no q ad hoc q
pbaco qcludat debt fieri
plena fid. i. nacio ipse
reute. s. de pbac in
pncia
Vo tercio q exceptio
falsi pcuris an z pt
sinam pt opponi et
ipa pbata indicat cum
tali lite nullius est mo
menti
Oppo. Et vi q ista psona

opp

no debebat admitti i
procuro. ff. ti. ppi. c. ult.
pt dici eum fuisse q
uicta psona in pposito
vel alit eam psorum
in ca eccia ul foro ec-
clesie tetando procure
posse constitui fuerit
j. de postu pla. c. j.
de cens. Exposite ubi
abbates pruabat eas
qui h dent esse psbri
de eta et quali c. j.
Item hostiens aliter
solvit dices q lig pro
hibean postulae uel
fore advocati, no h
causas procure Et huic
solom obstat ff. ti. pro
hi j. ubi exceptores ul
executores Et ido te
ne preces vel pt dici
q admittuur si non
excipit quia ttis ex
cepo est dilatoria Ite
exped Et vide q no
sufficit ptem adrsam
esse pntem ul citata
in pposito quia no age
bat con ipam actio
eni competit h con
obligatu ff. de pcur
l. lig Et vide Inno q
i tunc c. nri Eius
debuit offerre petic
et implorare officiu
iudicis, iudex aut. i. ppa
que debuit offerre petic
citare solempn sen
edictu, omnes qui ledi po
tuerit ex hac infirma
tione ut ff. de ma. z obe.
q̄cut. Ex quo ulteri[us] dr
q si edictu no erat
solempn appositu, non
preiudicat ff. que sine
sine app resatui l. j.
Quod unq sufficiat
sua pt ps sine citatione
solempni p edictu in
casu premisso Et vide
Inno. q no r'lat, quia
iudex debet procede ca
agnita facit de dbo
l. g ffom, fallit r'lac
casib. notis. j. de re iudi
c. ult. ubi suffict sua
Quid si iudex misit
edictu quod h no p
uenit ad omnes quod
interat Et vide Inno. q
illos no preiudicat hoc
ff. de appell. si et hoc
est vom cessante eor
culpa ut j. qui matr
accu. pnt c. si. Quid
si ille qui fuit citat
et no comparuit petit
p g ea audi. sup revo
catoe processus Et vide
Inno. q nullo mo d
audiri nisi forte p resti
tucoem q no ff. c. que
lam Quid si aliquis

qo

ud citatus comparet ad
defendendum processum videtur
primo, q(uod) audietur Et
hoc intelligit si sermo
docuit sua intellexisse
maie. ff. de testi. ve-
nies ij. Quid si plures
sint comparet videtur
primo, q(uod) omnes genti
esse re. primi peterem
sicut dicitur de pluribus
denunciatoribus ff. de
accu sup hijs pone
q(uod) lata fuit sua pro
eo qui petiit proces
su renovari sicut hic
fuit / magis vz in pre
dicam om(n)i / videtur primo,
q(uod) non / Et hoc est vn
no citatos / Quid si
lata est sua per adver-
sario / qui instabat pro
validitate processus videtur
primo. q(uod) ista sua pro
dest omnibus / adeo / q(uod)
preiudicat ei qui petiit
fieri revocationem quo
ad omnes / Tenet primo
q(uod) non / cum sua est
lata inter eos quos
no infest / Et ex hoc
similiter dicendum est si pro
petiit suam confir
mari et adversarius infir
mari, q(uod) infirmato pro
dest oibus ff. de inoffi
cioso testamento / postumus /

Solutio

qo

licet lata esset pro pete
te, non prodesset sibi quo
ad alios supra primo
Sz que est ro huius di
versitatis / videtur primo. q(uia)
sua facit ius inter
eos inter quos lata est
quo ad omnes / quod con
petetem confirmationem pre-
iudicat sibi quo ad omnes
uo q(uod) adversarius non po
tuit ius alicui i(n)ndi
cum deducere / qui non debet
esse abscessus / quam ronem
redarguit host. / et as
signat aliam / q(uia) prop
litores debent esse
ad scludendum q(uod) adeo
dempnandi de re iudi-
cata / Sz ffran. dicit q(uod)
regulariter sua non preiudicat
nec prodest / nisi partibus
que fuerunt in iudicio / fal
lit in casibus in quibus
sua facit ius ut in ca
inofficiosi testamenti fuerint
non per primo. ff. qui filii sint
legit. Lam ij. / ut valuit
pt dici distinguendo / aut
sunt fuerunt in actionibus
popularibus / aut in actionibus
non popularibus / seu in
privatis iudicijs / primo
preiudicat quo ad omnes
nisi doceat de collusione
ff. de collusione accusa. de hijs /

Franc.

Alb.

vbi de hoc / Secundo est
du[m] p[ro]cess[us] / quedam [illegible]
rie / quedam no[n] [illegible]
de p[r]imis loquit[ur] in ca[usa]
inofficiosi testamenti et
ista de iure veteri s[ententi]a
p[re]iudicabat omnibus ff
de iure novo h[oc] est cor-
rectu[m] C. de liberis p[re]ter[itis]
Autentica Ex ca[usa] hodie
[illegible] q[uod] si agens ob-
tinet qui petit restitu-
di p[ro]dest omnibus ff de
inoffi[cioso] testa[mento] postumus
S[ed] Si quis / Si succum-
bit aut ciuis interat
p[ri]n[cipaliter] et p[ri]ma[r]ie et tunc
aliis p[re]iudicat / alias no[n]
ut in d[ic]ta l. ff de aliis no[n]
[illegible] / aut s[ente]n[ti]a
est inductiva ut i[n] ca[usa]
in quo inducit ius et
obligacionem quod ratio
contingit / Si tu pone
[illegible] ut [illegible] no[n] [illegible] de q[ue]s-
[illegible] et tunc
stat [illegible] inter alios
acta aliis no[n] p[ro]dest
nec p[re]iudicat / fallit in
casibus de re iudi[cata] l. de
pe[illegible] et l. de re iudi[cata] c.
pen[ultima] / Et hoc [illegible] in
ca[usa] [illegible] secundum [illegible] app[el]-
l. de ap[pellationibus] vna / aut s[ente]n[ti]a
no[n] est inductiva s[ed] de-
claratoria et tunc a[ut] declarat
factum aut ius / Si factum

aut q[ue]ritur [illegible]
ut si iudex declarat a[li]q[ue]m
homicidam et no[n] p[re]iudi-
cat aliis / aut factum q[uo]d [illegible]
[illegible] et no[n] p[re]iudicat ff
de adulteriis l. [illegible]
[illegible] / Si declarat ius q[uo]d
sit separatum et solum p[re]-
iudicat ei contra quem
fertur / aut [illegible] et
tunc esset [illegible] alius / Ex
his [illegible] salvari dictum
[illegible]
quis petit s[ente]n[ti]am con[fir]-
mari vel infirmari s[ente]n[ti]a
pro eo lata no[n] p[re]iudicat
aliis s[ed] contra quem lata
p[ro]dest omnibus / [illegible] hec
s[ente]n[ti]a est declaratoria
[illegible] ius separatum [illegible]
[illegible]

Item [illegible]
[illegible] citet nominatim
in [illegible] cu[m] pet[it]
s[ente]n[ti]am confirmari videt[ur]
[illegible]
eade[m] p[ro]vincia in q[ua] [illegible]
hec [illegible] / Et [illegible]
quia [illegible] quib[us] deb[e]t
citari [illegible]
ubi est / de eo q[ui] [illegible]
in pos. c. si

Item [illegible] iudex qui
tulit s[ente]n[ti]am [illegible] debet
citari videtur [illegible] / aut
[illegible] ad instantiam et
[illegible] ordinarie aut ex officio
p[ro]prio [illegible] no[n] citabit

racione sui interesse quia
sua non interest

Ergo quo non obstante quod dicitur
aliquis citatus cuius inter-
est intelligitur ut interesse
civili tamquam pars non
tamquam iudex. Potest
ergo sicut supra eodem. Citatus pro
alia causa ut faciat tes-
timonium supra actis de
hoc nota supra de testibus
Cum a nobis. Quarto capitulo
Dicitur citatus cuius sua inter-
est defendere processum. Infra
de appellationibus. Cum speciali et
de sententia excommunicationis Venerabilibus. Le-
vis

Dubito quid dicitur falsus
procurator. Dicunt ille qui
numquam habuit mandatum vel
si habuit est revocatum
de officio delegati. de rescriptis. Ex
parte decani et tangit
una glossa supra verbo ex-
ceptio que glossa ultima
videtur facere distinctionem
inter exceptionem procuratoris et
procuratorem. Contra illud
nichil est dicendum. Contra
dicunt quod alii opponunt procuratori
quod non potest esse procurator
qui tamen habet mandatum
et tunc ista exceptio potest
dici procuratoris illam quod
opponit eorum non habentem
mandatum et tamen impe-

Nota quid falsus procurator

non glossa sed exceptio [illegible]

// i. que obstat etiam procuratori licet glossa vocat exceptionem procuratoris //

alii opponunt procuratori
quod non est procurator, ut quia
non habet mandatum vel
fuit revocatum, et tales
dicuntur exceptiones falsi procuratoris
prima est dilatoria et alia
peremptoria ut in eadem glossa.
que de pa(ce?) quo cavet de
milite

Questio. Item quod queritur an hec
procedat in militibus nunc
temporis. Et tenet Wil(helmus)
Spe(culator) ti. de procuratoribus
[illegible] quod est mi-
les quod non. Dicens quod hec
exceptio hodie non videtur
efficax tamen eos milites
qui non potest esse procurator

Questio. Dubito quid si ista
exceptio opponitur monacho
quod non potest esse procurator
numquam est dilatoria sed
habet quod non sit peremp-
toria quia mortuus est
mundo, et nichil potest de-
ducere in iudicium. C. ti.
pri. c. ij. Et idem est
de servo. Quidam aliqui
quo ad servum dicunt contra.

Questio. Quid de clerico seculari.
Et videtur quod idem sit de
ipso quod de monacho eo
casu quo prohibetur esse
procurator quia non potest interce-
dere in publico foro. Infra de.

fo. c[a]p[itul]o p[ri]me. Si diligenti
Sz [contra] gessi[t] tenet contrariu[m]
q[uo]d eo q[uod] [filius] no[n] dici[tur]
mortuus mundo. Et ideo
ipse efficit[ur] do[mi]nus lit[is]
p[er] [con]testatio[n]em sicut alius
facit. i. e. c. ij. li. vj° ad
t. Si diligenti [videtur]
q[uod] i[n] nullo renu[n]ciat [pri]
uileo fori, ex quo no[n]
[con]venit[ur] [set] volu[n]tarius
[con] alio compactus [est]
cum cu[ius] no[n] est p[ro]p[ri]a [sed]
d[omi]ni [et] que appellandu[m]
sit l. j. ff. [illegible] Quid
de muliere [et] de [illegible]
Castitaty. Quid de eo
[illegible] [videtur] Hoff[ensis] q[uod]
[sed] cat. co co[ntra] [illegible] ma
dati potit opponi ex[ce]p[tio]
p[er] litem [con]test[atam] facit
de p[ro]bac[ionibus] p[er] [con]fessio[n]em
et q[ui]d ibi nota[tur]

¶ Quero de q[uest]io[n]e [illegible]
dicius [con]stit[uit] p[ro]c[urato]rem
ad se obligandu[m] Martio
qui se obligavit illi
et [illegible] notaui[t] de
hoc [con]stat [instrumentum] p[ro]cu-
ratoriu[m]. Creditor te
petit a n[ost]ro [instrumentum]
p[ro]curatoriu[m] hic qu[a]eri[tur]
de pluribus p[ri]mo vtru[m]
iste creditor h[ab]eat ali
qua[m] actio[n]em, d[ic]o q[uo]d
[illegible] vn[de] [illegible]

officiu[m] iudicis [per] quod
[con]pellat, sic [con]pelli[tur]
argentarius ede[re] libru[m]
seu [rationem] ff. de edendo
l. p[re]tor ait § j. Racio
quia n[ost]r[i]us est [illegible]
et [illegible] publicu[m] facit
de v[er]b[orum] [sign]if[icatione] c. ij. li. vj°
Quid si ia[m] [con]fecerat
[instrumentum] et illud h[ab]ebat
pene[s] se, d[ic]o q[uo]d credi-
tor potit age[re] ut ex-
hibeat. C. ad exhibend[um]
l. fi. Quid si negat
se fuisse rogatu[m], d[ic]o
q[uod] [illegible] de [illegible] [illegible]
no[n] [illegible] et [illegible] edere
seu [illegible] [illegible] p[ro]tho-
collu[m] ff. ad exhibend[um]
l. iij. Quid si fatet[ur] se
rogatu[m] [set] d[ic]it se ami-
sisse p[ro]thocollu[m].

¶ [illegible] [illegible] hic credend[um] est
suo iuramento. Et vide[tur]
q[uod] sic. C. de fide instru-
[mentorum] l. fi. Sz d[ic]o est [contra] q[uia]
no[n] credi[tur] suo iuramento
nisi p[ro]bet [illegible] amissio[n]is
ut [illegible] vel [illegible]
do[mu]s vel [illegible], de his
nota [illegible] [illegible] i[n] [con]si-
liis Consil. [illegible]

¶ Glo. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in-
tellectu [illegible]. Et vide
q[uod] [illegible] hic age[re]t de [illegible].

no debent admitti p
curator .i. de accu. be
nef. Soluci ut i glo.
Item p intellectu hu
glo c. oppo Et videt
q duo pcurat non
potuit simul inuoca
re ut hic inuenit
duo pson na dado
han rnoca p m .i. e. bo
i iuste / Contra huius q.
glo vult q simul dari
fuit dicendo illud ca
meliore condicionem occu
pantis

Item glo. dd ij, q hoc
est ij cu depntat
i solidum ut .i. e. Si duo
li vj° Econ si non i
solidum ut ibi et pbt
decadit q hic p imo,
et host nota Glosa
tria exponit quod
dicat titubare obicit
et remittit ut patet

Glo iiij obicit z solt
Oppo Et vide q re
nocat° Epi non valet
et q ea no obstante
teneat iudicium cu pcu
ratore rnocato C. de
satisdando l. vna et
ff e. l. Si pcurat

So ut i glo que dis
tinguit p ij mandato
.i. e. Et quod dicit q si
renocat° fuerat ad adm
sciencia

aut fuit admissus co[n]testatione
tunc non vz q p9 agitur cu pcure
rnocato ut hic aut non fuit
admissus vel iudex contestatione
tunc vz z hoc vult glo

no valuit iudicium / Glo
in dicta l. vna C. de
satisdando dicit contra q valz
mero iure si iudex ig
norauit / Sed si iudex sci
uit / dicit q tunc nullum
est iudicium / Primo ca°
q vult teneat iudicium
tamen aduersarius carebit
comodo sentencie quam scivit
sed est opus replicacionis
Sed hoc glo ma sat ama
dato .i. e. ubi equipara
ignorancia iudicis / vel ad
uersarii / et ideo Primo stat
cu distinctione glose q
vult / alij aliter senciant
ut ipse refert

Item q si iudex sciuit
rnocacionem tunc .i. de est
sentencia / cu ea tulerit in
no legittima persona Si
no aduersarius tm sciuit
tunc quia iudex vel de
gligentibus obmisit ea
sentencia sed tamen sua sciens
repellitur .i. e. a comodo
sentencie / ope replicacionis
Idem Primo / qui ex
tractat hic questionem que
dam q si pcurator rnocatus
ad litem contestatus adu
sario ignorante / si pocea
sequitur litis contestacio
valet q cu eo fiat p
l. pcuratoris si pcuratorum

fuit non sequitur littere contes-
tate / alia que fecit post
revocationem non valet sicut
hic et c. mandato in e
ne hic non fuerat lis
contes[tata]

Glosa super verbo intelligi
primo facit pro obiectionem
non obstat et solvit Oppo[sitio]
Opp
Et videtur quod iudices sub-
sunt rt reputaverunt excep-
tionem de revocatione super-
vacuam / ex eo quo in litteris
commissionis dicebant eos
processisse, quod de stilo curie
non apponitur nisi in Cu-
ria de procuratoribus sit
facta fides / et confirmatur
litteram litteris ipse sciendum
est, in de probata litteris in
Solu
Cle / Glosa ut in glosa que
vult quod si hec fuit re-
motiva / iudicum tamen non
erat sufficiens / ex eo quod of-
ferebat probationem in contrarium / et
contraria procedunt quod stat
litteris ipse quo ad proba-
tionem sed non ita simpliciter quod
non admittatur probatio in
contrarium

Opp
Item Oppo[sitio] et videtur quod
non obstante revocatione
tenuit iudicum impetratio
valet enim littere subrep-
ticie, quod cessante subrep-
tione fuissent obtente
saltem ut procedat quo

ad voluntate di. de rescriptis
super litteris, sed hic de eccles
solum obtinuisset litteras
super demanda de sua gno
Nec tamen obtinuerunt
cum procuratoribus revocatis
nichil noceret quod super-
flua non viciat Glosa
glo. quod iste littere erat
obtente super contractibus
vel super processibus iudicii con-
sequentibus vel que resta-
bant, quia ea erat
inchoata coram ipsa ut
probat textus ibi Cum ad
n Prio ingresso Contra
autem non tamen iudicium ut
aliquid ~~...~~ procuratores cum falso
procuratore ita ut iste littere
que sunt pro iudicii Glosa
qua glo non cassum se-
quelatam in quo littere ad
lites apostolicae subreptionem
sunt nulle hoc tamen
non iuncte opera subrep-
tio sed est non producta

Glosa que incipit super
verbo exceptionis quam dicit
tractat de dupplici excep-
tione, una est falsi procu-
ratoris alia procuratoria
de quibus di. dixi

Glosa penultima nota hoc
non esse speciale in hoc casu
quod iudicium fuit nullum
monitum sed hoc est communi iure

i omi exceptione p qm
q² retro nichil actum
¶ Glo. sup vbo mcio
not q hic fiebat
p sniam iudicu fuit q
psumpto cu in vbo diponit
de exceptione i snia
q psumit p snia iudi
cis donec pbet qm et
ideo hat psupom di
dit pbatio in qm Et
est no tale q iudiciū
snia relatione debet fac
mentionem de exceptionibus
¶ Glo. sup vbo p videri re
ligiosos notat q p
sempn z pnunc testem
pt hoc pte et glo se
quens reddit ronem quia
de necie psumiet est
q sit imemor sue sa
lutis, cu quib psumit
bonus nisi pbet malus
s de psup p dudum
¶ Glo. vlt reddit ro ob
ceacom p cuius intpta
oppo/ et vnde q ipa
no debuit irritare p
cessum iudicii ad instan
no citato ex. de ma z
obe inter Solutio po
tuit procedi pte abse
te, sicut i casu c. cu
olim, s. de re iudi
h solucio no e val Et
ideo alit solui tibi
qz credo subintellido

q pto erat pns vel sal
te citata/ et ytmmaxo
quod est tenet pncas
vel pt dici sup hoc
q hic valuit pcessus
lite no ptes ippe pncly
cias vel sup cuius ipa
pcessit hic coplemte
ptat ut s. de dcm. Ad
peticom h hoc nichil
est dict/ ideo tene sup
solom z c.

Tue fraternitati

Si agit de adulterio
cor iudice seculari ad
pena legalem no ma
bent peum, secus si agat
cor iudice eccio ad
thori separacom Et i pa
pte pont de casu gsul
tatu hic a respo ibi
Consultacom q distig
uit Et sup inchoat
quit ibi Sz vbi
¶ Casus in tnn z c. Nunc
sitis fuit an vir possit
accusare uxorem suam
de adulterio cor iudice
seculari ad pena lega
lem illi infligendam
pt pauru vnde q no
h ise nupm et huc debet
se inscribe z ad pena
talios se obligare Quid

J vise
Opp

sit accusare sponsam intendit, de adulterio coram iudice ecclesiastico ad thori separationem, ratione quod hoc potest facere propter curam, ratio quia licet ista sit accusatio de crimine, tamen non est pure criminalis sed mixta inter criminales et civiles et quamvis in tali accusatione accusans dicat se inscribere propter consuetam clausulam, tamen non tenetur se ad talionem obligare

¶ Nota quod accusator se inscribit ad talionem. Infra de accu. c. super his

¶ Nota quod in causa criminali non admittitur procurator de hoc. Infra de accu. veniens. ¶ Nota quod quamvis nomine et adverbium ab eo denotatum videantur idem importare, tamen inter ipsa est differentia et hoc probat virtus particule et verbum praecedit. Ratio cum ipsa adiecit adverbium ad significandum qualitatem quae non designatur per nomen

¶ Nota quod iudex ecclesiasticus non cognoscit de adulterio criminaliter. Ratio quia pena sanguinis infligi non potest ut patet infra ne

clerici vel monachi c. sententiam

¶ Nota quod cum agitur de crimine civiliter debet fieri expressio circumstantiarum loci et temporis et aliarum quae exprimuntur in causa criminali de quibus habetur de accusationibus l. libellorum Canonisata 7 q. viij

¶ Nota quod prohibita una via alia permitti non debet, de quo in glossa patet

¶ Nota quod cum agitur de crimine civiliter dicitur actio mixta, quia secundum naturam civilis et criminalis accedit enim ad civilem propter adiudicationem bonorum ut dotis, accedit enim ad criminalem quantum imponit pena similis est talioni

¶ Nota quod actio mixta iudicatur civilis. Ratio quia ex quo non appetit pure criminaliter tunc relinquitur quod sit civilis

¶ Item de mixta iudicamus secundum id in quo magis communicat sed mixta plus communicat cum civili quam cum criminali ut hic de hoc de testibus. Tam litteris

¶ Expositio et videtur quod ad penam talionis nemo

possit se obligare, qr
licitus est dominus me
broꝝ suoꝝ ff. ad l. a
quil. l. liber homo, et de
sen. excom. Cotingit
§. idem qꝫ quis pt se
obligare in vim con
sequencie s; non prin
cipaliter sicut clicus
indirecte renunciat
puilegio clicali de in
dicis. Cum non ab hoc
tamen directe hoc non
pt de fo. cpe. Si di
ligenti vel pt dici qꝫ
hoc pt quis aucte
prime et in iudicio sed
ꝙ iudicium non pt se
subice taliorii ad ar
bitrium priuati ꝯtrarium
¶ Et numquid mulier pt
accusare virum de adul
terio idem pen. ab qꝫ t
plex est accusacio ad
ulterii. vna tendit
ad priuatam et ad hanc
admittitur mulier sicut
vir. Alia ad thori se
paracionem et lucracionem
dotis vel donacionis ꝓpter
nupcias et tunc idem
Tercia est ad penam le
galem et ad hanc admit
titur vir s; non mulier
ut not. xxxii. q. i.
publico. Et dominus stat
qꝫ plus preiudicat viro
qui adulterio mulieris ꝓpter

plenam qꝫ equalis ꝯtra
qꝫ vir est caput mulieris
i. de despon. impuberum
duo pueri. Innoc. tamen
tenet qꝫ eciam mulier
admittitur ad accusandum
virum de adulterio ad pe
nam legalem de quo de
diuorcijs Gaudemus et
hoc tenuit Iohannes.
¶ Et infra quantum tempus
admittitur accusacio de
crimine adulterii idem Iud.
in glo. ij. q. ꝯstante
matrimonio post ipam
accusare olim i. de eo qui
cognouit in quibus aut ꝯsul
tat ꝯtra maritum de quo
glo. fac. in c. eam notatur
iiij. q. iiij. Laliquando
In quibus aut casibus
repellitur accusacio de
adulterio notatur Hostiensis
de accusacione §. i. v. item
contra agentem. Et ad que
effectum hodie instituit
se vir cum accusat uxo
rem de adulterio idem qꝫ
sicut mulier si probasset
vir fuisset priuata do
te ita vir priuabitur
donacione ꝓpter nupcias
si non probat de quo in
dec. c. publico xxxij.
q. i.
¶ Item nunquid an hoc sit verum
qꝫ dicitur in textu qꝫ ...

agit de crimine civilit[er]
fiunt specif[icatio] de circumstan-
tiis sicut cum agit[ur] crimina-
liter dominus Bartho[lomeus] ff
uti possidetis l. i. dicit
aut agit[ur] de crimine in-
famante de iure vel de
facto, et tunc debet fieri spe-
cificatio ut cum opponitur
crimen contra exceptionem con-
testem. ff. de testi[bus] l. cum
l[illegible] ubi apparet quod
debet fieri specificatio / et in-
de iure non infamat
testis s[ed] de facto sic / aut
agit[ur] de crimine non infa-
mante et tunc non expe-
dit apponere circumstanti-
as s[ed] tex[tus] in hac summa
probat, debere fieri specifi-
cationem
¶ Quoniam in[fra] cum agit[ur] iniu-
riarum debet fieri specificatio
Et vide dominum [illegible] sic, quia
actio iniuriarum infamat
ff. de re iudi[cata] l. cum te-
¶ Item in obiectibus quae fi-
unt in beneficiis fit spe-
cificatio de [illegible] ut [illegible]
[illegible] / [illegible] fortius in crimine
iniuriarum fieri debet s[ed] con-
trarium determinat rota
decisione [illegible] quae
incipit ¶ Item fuit dubi-
tatum in actione iniuriarum
dicunt sufficere specificationem
[illegible] quod [illegible] fiat certa

et agens non vagetur [illegible]
[illegible] doctorum esse
opinionem quae vult ut cum
agit[ur] de quocumque crimine
etiam civiliter fiat specifi-
catio p[er] hunc tex[tum].
¶ Nota obstat [illegible] con-
stitucionem c. ti. q[uia] aliud
est in excipiente aliud
in agente excipiens enim
nihil dicere [illegible] sequitur
sicut agens de ordi[ne] cog-
in[illegible] c. ij. Et ideo non in-
rudi [illegible] non inscribit quod
an [illegible] semper inter [illegible]
[illegible] possit cum agitur
de crimine civiliter de hoc
nota. [illegible] de accu[satione] venien[s]
eius
¶ Quoniam accusatio fiat
coram iudice certo ad
penam thori impedit
ne possit fieri accusatio
ad penam legalem coram
iudice seculari [illegible]
non [illegible] quo tendunt ad
diversa fiat de iudic[iis]
at si cleri[cus]
¶ [illegible] glo. videtur per-
[illegible] quae sit pena ad
ultimum [illegible] legem Et vult
quod detrusio in monasterium
¶ Quoniam quondam erat pena
sanguinis / Quoniam modo ad
hanc penam agi potest coram

iudice eccl[es]ie Et dicit
Jo. Et vinc[entius] q[uod] sic
s[ed] Innoc[entius] distinguit
aut mulier est de foro
et iur[isdictione] eccl[es]ie et tu[n]c
h[ab]et locu[m] q[uod] dicit
Joh[annes] et Vinc[entius] ut Judex
eccl[es]ie possit impone[re]
pena[m] detrusio[n]is i[n] mo-
n[asterio] uel eci[am] vi[ri]. vel
eci[am] alia[m] pena[m] que
sibi magis videbit[ur]
expedire s[ed] melius
est fi[eri] cu[m] q[uod] eccl[es]ia ca-
no[n]e exp[e]diet iudex
secularis ab eccl[es]ia se-
leg[is] aut mulier no[n]
est de t[em]p[or]ali iurisd[ictione]
eccl[es]ie et tu[n]c p[otes]t agi
cora[m] eccl[es]ia s[ed] ad se-
paracio[n]e[m] thori ut hic
s[ed] no[n] ad pena[m] lega-
le[m] :-: Jnnt lit[er]a no[n] glo[sa]
c. i. p. s[ed] hosti[ensis] in eo q[uod]
Jnno[centius] dic[it] q[uod] mulier
est de iur[isdictione] eccl[es]ie
q[uod] tu[n]c iudex eccl[es]ie
p[otes]t imp[on]ere pena[m]
qua[m] uult h[abet] c[ontra] q[uia]
expr[es]sa pena ei in le[ge]
statuta tu[n]c no[n] co[m]mit-
tit[ur] arbitrio iudic[is] ff.
de off[icio] p[rae]sid[is] l. de causis
et hoc veru[m]
Glo si forsan q[uod] hic
forsan ita dicas no[n]
not dubiu[m] s[ed] est
ex p[ro]ffit[en]t[e] vitalis
Jtem glo q[uod] dicit infra q[ui]-
n[que]n[n]iu[m] temp[us] admittit[ur] accu-
sac[i]o c[ri]mi[n]e adulterii Et e[st]
expedita Q.
Glo s[uper] v[er]bo temp[or]e
supplet dic[ens] q[ui]d si q[ui]s
qui[n]q[ue]n[n]i[u]m sit exp[re]ssu[m] i[n]
de i[n] libello accusatorio
et sp[ec]iali[ter] emulat dando
v[er]bu[m]
Glo penult[ima] soluit du-
biu[m] ponit brochardu[s]
allegat iiij iura ad
p[ri]ma[m] p[ar]te[m] et vnu[m] in
co[n]trariu[m]
Queritur qua pena puni-
tur qui accusavit mu-
liere[m] ad separacio[n]e[m] thori
et succubuit Glo solt
dicens q[uod] separa[tur] vel
eci[am] p[otes]t teneri ad alia[m]
pena[m] ut in petitorio ad[ia]ceat
ei ja dic q[uod] ad pena[m]
co[n]tra ordinariu[m] se ob-
ligabit s[ed] de hoc dic
plenius ut in c. qui crea[m] de ad-
ult[er]iis in p[ri]n[cipio]
Jtem not glo ard[ensis] q[uod]
si aliquis p[ro]hibet[ur] vna
via alia no[n] dicit[ur] ad-
mitti ff. de reg[ulis] iur[is] q[ui] oppo[nere]
iiij q. iij s[ed] l. q[ui] vir dic[it]
q[uod] r[e]cta[ntur] h[ab]et locu[m] q[ua]n[do]
hic d[icitu]r ut in r[ubrica] rela[tum]. Cum
q[ui]d li vi[r] Co[n]traria s[unt]

a pon[er]e :

q[uo]d

spalia vel ddm qd pro
sitū vno mō alteto effe-
tu, nō admitti alio
s, p̄sitū vno mō attēto
modo p̄hibitis adm̄t
ti alio mō ut in grijs

¶ Glo. vlt dr̄ quelam
inofficiosi testamenti eē
mixta z eē aliquo
ciuilem et aliquo mō
c̄imalē Cz ddm qd
est c̄imalis et alia
rōne quia ī ea agit
de c̄ime ingti et
ideo aliqn̄ vocā accu
saō zc

Cū pro causa

Cum de madato dñi
cam p̄ncia t̄ expensas
apter factas q̄s fecit
ab ipo r̄petit et sa
ne ponit decise p̄t
quelam z a dat iudi
ces ibi distiōni

¶ Casus in tituo q̄ quid
de ecce babiloneñ
archid9 accessit ad
spam et qnis̄ cstitu
tos capli petiit cfir
mari Qua cfirmaōe
fca petiit expensas
ab ep̄o eiusd̄ eccē simlr
archid'na dicti Capli
Ex̄ue Quare ipa ma
dat dat̄s iudicib9 qd
p dictis archid'n9 Cz fect

expensas de madato
capli et ī ipius ne-
gocijs s̄ faciat illi resti-
tui expensas ita
[struck through]

¶ Glo. qr̄ exr̄ impat
expensas a domino
quas fecit in lite p̄
causa domī de ipius
cōsensu Cz quid ex
pedit penit̄ p̄bare
agenti contra dñm sup
expens̄ dicas expē
dit ut p̄bat madā-
tum ut hic in texu
Item qd intuenat
id quod dr̄ in glo

¶ Cz nuq̄ pt repetē
expensas quas fecit
apter casum fortuitu
ut qr̄ eundo ad curiā
fuit spoliatus ddm qd
non, ff de madat l.
inl cansas s̄ nō oīa
secus in societe cīta
ff pro socio l. Cum duo
bo

¶ Glo. p̄ma indet p̄
q̄ cum dnd̄ s̄ nō inf
venit madatum nūq
competit sibi r̄stitu
expensarum et indet
qd Cz qd glo. dic qd
in hoc est dra q̄ qui
intuenit madatum bñ
agit actiōne madati
s̄ qui nō intuenit agit
actione negociorum gestorum

Glo. in quit. in quo si
procurator alicuius est iturus
ad curiam potest petere
expensas. Et distinguit
glosa ut patet in ca.
Aut aliquis est iturus
aut non est iturus. Si
est iturus et tunc non
potest petere nisi expensas
pro expensis nisi
quas plus expendis-
set propter longiorem mo-
ram. Glo. tamen et alia
distinguit ut quia aliquis
agit cum mandato et
tunc si succubuerit si-
ve non potest petere expensas
Si agit sine mandato
et succubuit non petet
expensas

Quia in causis

universitas ad agendum et
defendendum procuratorem constitue-
re potest. Et in prima parte pe-
titio in secunda eius admis-
sio ibi licet.

Casus in tempore istius uni-
versitas scolarium parisiensium
quorum movebat aliis li-
tes quandoque alii universita-
tis. Sed quia difficile erat ipsis
omnibus talibus causis
interesse, supplicaverunt
pape ut concederet eis po-
testate constituendi procuratorem
generalem ad agendum et
defendendum. Et quamvis
hoc de iure qui compe-
tat, tamen papa ipsis con-
cedit hanc potestatem

Nota quod universitas scolarium
constituit procuratorem. Ex hoc ap-
paret quod scolares faciunt
universitatem. Et hoc probat
supra

Nota quod ex superhabundanti
potest peti a principe quod
aliquis decrevit qui concedit
tamen papa loquendo fuit
probabiliter peti quod de iure
concedit

Queritur que fuit ratio du-
bitandi. Dicunt quod duplex
colligitur ex glo. prima quia
dubitabatur an scola-
res facerent universitatem
Et cum glo. in l. volt. ff.
de iure ... quod scola-
res non exercent professionem
sed sub exercentibus sunt
sicut discipuli pellipariorum
vel aliorum artificum et
ideo magistri qui professionem
exercent possunt sibi eligere
rectorem sicut fit parisius
de quo in ... de consti. ...
bris ubi probatur, quia doc-
tores seu magistri constituunt
universitatem. Sed hoc alte-
rata est consuetudo studiorum
quia in studiis italie uni-
versitas sibi eligit rectorem
Quod scolares constituant
universitatem probat hic expresse
hic

et consuetudine in qua est
scolarium nomine cum sco-
larium non venit doctores
et magistri et sufficit quod
procurator vocet aliquam
congregationem universitatis
ut censeatur universitas
licita, de hoc. ff. de off.
or. Cum ab eccliis.
¶ Ratio dubitandi fuit
quod universitas non constitu
it procuratorem sed sindicum sum
dicionem ratio decidendi
in contrarium est, quia non est
vis de vocabulo dummodo
constet de mente. ff. de pe.
tis. vel quo ad hoc a
liud de iure civili ali
ud de iure canonico. Sed
contra de iure civili di
co monet teneat cum pro
curatorem in ante de sin
dico. ff. Si quis. Coll. vo.
Et illud potest ibi intelligi
de procuratore substituto a
sindico post litem contestatam
de iure civili canonico c
tu est ut patet
¶ Item quis mabit de
calumpnia. Glo. distinguit
aut procurator est constitutus
a vero domino et tunc
iurabit dominus aut a no
vero ut est universitas que
habet loco domini et tunc
iurabit sindicus seu procur.
hoc vero dummodo habeat

speciale mandatum. ff. de iura.
calump. c. ult. li. vj. Is
dicitur quia procurare
vero domini domino melius
presumitur scire veritatem h
in sindico universitatis vel
eius procuratore presumitur sindi
co melius scire veritatem
ideo defertur illi ma
nebit, tanquam melius in
formato et per hoc est
expedita prima glo.
que not. dicam inter
leges et canones fo
dat dupliciter dubitacionem
tam etc.

Animus

¶ Si pro
cessum
cause
apparet procuratorem revoca-
tum, iudex elonius sen
tentia et condemnat re-
vocatum in expensis que
per hoc impedit processus
iudicis. Et primo sen
tentiam super processibus
et solvit obstaculum
et condempnat in expens
ibi Ceterum.
¶ Casus in textu satis patet
Episcopum Exitaniensem ex
ex una et Episcopum Co
limbriensem ex altera super
limitacione diocesis que
vertebatur. Que causa
commissa fuit duobus iudi
cibus qui omnes in ca
processerunt post quos

pressu Epus Colum-
brien supplicavit totu
negociu ad examen
sedis aplice revocari a-
te dicte ptes ambe
procures suos ad cura-
tam ad sede apca fu-
miserunt papa ab eo
auncatus processibz dic-
tos iudicum ancep fer-
rat snam gclusit in
ca et sunt hinc inde
pgcluso pcessu gelom
Epi Columbrien p
curator madatu re-
vocacos recepit ab epo
quo ad totalitatem ean-
dem ipsa auditis alle-
gacionibz tulit snam
snam pcessus dictos
iudicum et omnia ex
eis secuta no obsta-
te revocaton dicti p
curis reritado et Epm
Columbrien Epo e
gitasien in expens
facta a tpe notice
revocacos et faciend
quousqz Epus Colum
brien ipse vel ydone
um procurem coparue-
rit ad ptes in nego
pnti gdempnato

Nota q revocato aliq
et sublato tollunt
omnia q ex illo secuta
Nota q resistit aliqd

no s vel tarde s sy
Goff et quod uno re
spectu istud artm colliga
ex lra sy alio respectu
colligi gem q s q
non fuisset revocatum
lic tarde pcessu fuiss
cu eo in pnti valuiss
pcessus et tessass gdep
nato expensas

Item q revocas procure
gtempte vi iudice et
hoc vm qm alu non
gstatuit et tuc impedit
pcessus iudicis

Nota q sna iusta
tenet et q ficty futul
spectat ad iudicem

Oppo Et vi q no tenuit
sna sup revocacione pro
cessus tamq lata con
absentem contumacem op
lata fuit con absentem
p gtu quia ille Colu
brien erat gtumax p
vocado procurem et ali
um non gsti

Item oppo Et vi q
frustra pondet hic
ag erat gclusu in ca
ex quo ag gelom pt
pcedi con gtumacem p
litis gtestam Solucio
stand est qrio Etiq
bruch supplet maxe
de q de dolo et gtu

emtionis Nota q resistit aliqd ff de ... ff re ... ut ubi vbi
... pro gclusione causae vendit q
defendat ad h c de iudiciis ... rat
et de tribus appon neno ...

put / vel pt dici q̄ nō
suffi̅ litem esse ꝯtes
tata, nisi ꝯs liqueat
de ca, alr̄ nō ꝓcedi̅
ad diffinitiuā s̄niam
et ideo poderā ꝯdō
cause

Iste oppo. Et vi̅ q̄ iste
colubrien̄ nō debuit
ꝯdepnari i expens̄
eo q̄ nō inferat Co-
lubrien̄, q̄a nō obstante
renocacione potuit in
causa ꝓcedi, de eo
tep̄ exceptionem Solo
respectu ꝓcessus inst̄a
rie facte sup̄ reuoca-
cōe ꝓcessum s̄ta ꝯrio /
nec ꝯa ad hoc teoti
ꝯdē / q̄a adhuc restabt
ꝓcessus facīdus in pn̄li /
in q̄o ꝓcedi nō potuit
lite nō ꝯtestata / ideo
in fuit Colubrien̄ expe̅
ꝯpēsas / quas fecerat
a tpe quo potuit ꝓce-
di in pn̄li / Et pc ꝯdep
nat iste respectu pro
cessus faciendi in futum in
pn̄li

Sꝫ cont hoc oppo q̄a
sup pn̄li ca erat se
pata / ꝯpn̄ios Colubrien̄
nō inferat ꝓrurg / q̄a
eo q̄ nō appet
fuisse citatum sup pn̄li
io nō debuit i expens̄

ꝯdempnari, q̄a nō licet
loꝛu s̄na nisi citatis
ꝓmissa ut in deo ē p
ut de dolo et ꝯtu

Et ꝯs̄ma q̄a s̄na
ꝯdempnacōs expensas
con̄ nō citatu est null
la ꝯ. de ma et obe-
dunt / Dicunt aliq q̄
con̄ nō citatus tenet
s̄na in(f)ᵃ(?) loria ff de
re iudi quod iussit

Sꝫ h' soluc̄o ē s̄ta de
hoc de testi In noīe
Et io dicunt alij et
plag Jnno q̄ iste e-
rat ꝯtumax q̄a ci
tatus erat ad totam
cam ut ꝯ. de off dele
Consuluit / Sꝫ si fuis
set citatus ad vnum ar
ticulum tm̄ / tuc eni nō
potuisset ꝓcedi· nec
ad pnunciandum sup
ꝓcessibus / Reuocato enī
ꝓcure / iste Egitanen̄
remanebat indefensus
nec possit ꝓnunciari
nisi de nouo citatus
ad audiendum s̄niam / Sꝫ
h' soluc̄o diminuat q̄a
in c̄hil dr̄ hic in tex
de citacōne ad totam
cam / Et ideo alr̄ et
melius solui pt / q̄a
ut dr̄ in textu totu
negocium erat reuocatū

Dolo

ad examen sed sapte
ad instantiam Colubrien
ut expresse appet
in usu Ceterum que
reuocatio habet vim ci
tationis respectu spiritualis qui
fecit eam fieri quia co
lubrien erat contumax
reuocando priorem / et
supple aliud non constitu
endo / et hoc dicit supple
ri ad verbum reuocat
Ex quo non quod tamen
spiritualis reuocat ad se ne
gotium respectu partis
hoc prudenter est / ac si
foret citatus ad tota
liter / adeo quod non est
alia citatio necessaria / ex
quo ad procedendum ad
diffinitivam quod est pro
non obstante contumacia
Colubrien / spiritualis diffi
niuit instantiam que erat
super reuocatione processus
ita eciam diffinivisset
instantiam super principali si po
tuisset procedi ut quia
lis fuisset contestata
et potuisset decidi li
que
Sed contra predicta oppon
quod statim primissime ince
pit in esse prima co
gitatio / solum post
pronunciationem factam super
processibus / pro tunc non
potuit procedi in principali
quo quod spiritualis contempnat
in expressum a die reuocationis
intimate partium / Et
sum solum ante quod statim in
tima citatio reuocationis spiritualis
reuocat processus / adeo quod
non fuit interuallum in
quo fieret expresse / quod
volt intelligi textus cum
dicit a tempore etc. / a tempore
quo incepit esse contumax
quod statim fuit intima
ta reuocatio morte predicto
Diffinitiva non placet hic
solus / Et ideo aliter re
spondetur quod statim incepit
interest cognitio a die
reuocationis intimate / quod
processus qui fiebat super
reuocatione processuum / non
fiebat propter se sed ut
possit procedi super principali
Sed quia statim constabat
de hoc a die intimate
reuocationis / quod in principali pre
di non potuit sed statim
incepit in esse cognitio
qui non veniret nisi ad
hoc ut super principali procederetur
et sic intelligitur glossa predicta
Ex hoc habetur casus sin
gularis in quo quod obstet
expressio contumacie
et respectu temporis quo non

est per se contrario, quia hic
Colubrien non potuit
dici contrario simpliciter pre...
nisi propter similitudinem instantiam
simpliciter processibus et hoc dic-
tum singulare patet ex
dictis

¶ Glo. iii reddit rationem legis
et dat simile ubi glo. quod
ista revocatio pervenit
ad iudicem et exemplum dicit
quod hic quodammodo fert
sententiam contra absentem, ro-
boratur pro parte et
addit simile quod factum
iudicis tenetur tamen dominus do-
nec intelligat revocata
fore suam iurisdictionem et
sententia lata a suo ... in-
terim quod liber reputatur

¶ Glo. prima querit quibus
isti iudices primum processe-
rant, dicit quod hic non habemus
sed potest poni similitudo pro-
cessuum per decretales supra
dilecta. Extra de rescriptis

¶ Glo. ii infert contrario te-
xtu, quia dicit in textu quod
quecumque secuta sunt ex
eis vel ab eis novimus
irrita nuntiasse, patet
quod cessato principali ces-
sat et accessorium

¶ Glo. iiii dat sententiam re-
mittendo, quod dicit in textu
quod iste Colubrien ordinat

negotium deferri ad
sententiam et per querelam cause
revocat procuratorem ad
totam causam ... contra
se et simpliciter hoc dat sententiam
remittendo et sic vide illud
de superiori

¶ Glo. penultima declarat
textum dicendo similia

¶ Glo. ultima signat contra-
ria et solvit

¶ Oppo. et videtur quod non
tenuit hec sententia super
expensis respectu futu-
rorum, quia tempus futu-
rum non spectat ad iu-
dicem ff. de usufr. l. i.
§ i. Solvitur glo. quod
iam hic constabat quod
facturus erat expen-
sas, quia glo. dicit quod
tempus futurum potest per-
tinere ad iudicem, quando de
aliquo negotio futuro
constat iudici de presenti
vel aliter secundum Goff. quod
non spectat ad iudicem
sic ut statim ... de-
cernio, quia dicet pro hoc
non negatur quia possit
sententia condempnare expen-
sas, vel melius dici potest
secundum Inno. quod si obliga-
tio non est nata de
presenti, tunc procedit contra,
quod si est nata ut hic
quia ita constabat de

gtua tuc secu, et h
solu^o qcordat cu solōe
glo. et est va
Item qsto adidem
qr sīa sup futuro
est incta cu qstare
no possit de pnti q
expense fiat de futu
ro no tenet Jura al
legatu in glo. Et ideo
hostis ad istud cotra
ad pcemo respondit ex
ponendo lram qdep
nadu tibi duxim^o. i.
declaim^o Sz hec nichil
est dice, qr qtrarm
no est qdemp tn inpo
iure. Et ideo glo alr
solui et volt qr cu
expese petut offo
iudicis, tuc h sup
erit ipio sīa incta
que pho ca ctificabi
Et sicut solom dat
Jmmo sic distinguendo
Aut petio est cta z
tuc no val sīa inc
ta. Aut est incta et
tuc val ccia sīa
incta j. de ordi cog
dilectus vbi h admit
tit aut aly petico
incta, qr subest ca
ffi quos legatodl
et sic est in expensis
qr nescit quate fi
dut in futu Et ideo
taxant post facte

facti qº sup ipios tenet
sīa incta q postea ci
ficabit i taxatoe Et
h solucō est va, vel alr
scz Jmmo illud qd di
qr no h sīa incta, vm
est de diffinitiua, secus
de intloria vo qria
iudex faido diffinitiua
est functus offo suo in
qua no h locu incta
co, ut declaro n pam
clementinas sz intlocutoria
pt mutari, qº fortius
declari, j. de app. Cum
cessante Ex hoc colli
git aliquod, qr incti do
no viciat intlocutoriam
ff. de re iudi l. eadiuo
vbi hec tenet glo dicens
intlocutoriam posse su
bsequi dicdum de hoc not
j. de app ptea in vel
alr scz Jmmo qr sīa in
cta lata a ppa tenet
cui^o scz non est trahenda
ad qsequentiam Sz tene
primam solom ut dixi
Alio qr paria sut, certu
esse vel certu fieri posse
sic z alos paria sunt
ctu ee ut ad ctu refer
ri, qd sonat i idem
j. de excep Cum venbilis

Petitio / pcur / ... / epalco

agit et defendit, licet
non fuit datus sub nomine
sindici vel actoris. Et in
forma petitionis in fine respon-
sionis compromisso ubi Nos
igitur.

Casus in [illegible] Episcopus
[illegible] missus erat
a papa ad predicandum [illegible]
[illegible] de novo quibus
verbum dei. qui [illegible]
suam diocesim quosdam [illegible]
[illegible] et [illegible]
stituat suos et sui capitu-
li generales vicarios et
procuratores. Contra quos pro-
cura agere volentibus pro
rebus capituli maledictus
exceptum erat et obiec-
tum, quod in instrumento consti-
tutionis non erat expressum
nomen sindici vel
actoris. Hoc instrumentum ve-
nit ad presentiam pape. ex
cuius tenore evidenter
constabat, quod Episcopi inten-
tio erat illis dare
liberam potestatem agendi
et respondendi in causis
capituli. ideo dictam
exceptionem frivolam peni-
tus reprobavit.

Nota quod prelatus constitu-
it procuratorem in causis ecclesie.

Item nota quod de nomine
non curatur, dum non valet
effectus, ut [illegible] paria sunt

constituere procuratorem sindicum
vel sindicum debet cum
ponderari [illegible] edita
ut hic.

Item nota quod verborum pon-
deranda est intentio consti-
tuentis. Ex quo sunt re-
dubitandi [illegible] quod procuratorem
constitutum a vestro domino
seu prelato non est dominus
ff. de donationibus c. ij
Ratio decidendi patet
quod littera [illegible] que est [illegible]
nit sindicum actorem
yconomum et procuratorem di-
cit quod sindicus proprie vo-
catur ille qui constituitur
ab universitate ad agendas
eius causas et dicitur quod
singulis de collegio
cum [illegible] actor dicitur
qui per decretum constituitur
pro tutore ad causam presen-
tem. yconomus dicitur
gubernator rerum ecclesie
de quorum constitutione
nota in ij q. vij Si
quod [illegible] procurator dicitur
qui constituitur a vestro domino
et ad lites presentes et
futuras.

[illegible] [illegible] ista decretalis
contra [illegible] canones et
[illegible] glo. ij quod non est
ideo [illegible] quod ista
decretalis sit sublata iure
canonum, dicens quod si

in dicto
decretum
sindicus
actor
yconomus

platus dicat, constituo
te meum assinium ad agen
dum et defendendum talis
est procur. Sed si quis
dicat constituo te sindicum
actorem procuratorem etc.
numquid valet instrumentum
dicendum quod sic, sed talis non
est actor nisi interve
niat decretum. Sed an
ille cogatur elige quo
titulo velit cum prose
qui, dicendum quod non tamen
quia accipimus id quod
est utilius facit quod
nota de resti spol.
Cum ad sedem.

Queritur quid si quis
constituit procuratorem sub
hac forma, quod cum
constituere contingit ab
esse, dicendum ut ff. e. Si
quem li. vi°. ubi etiam
expeditur. Nota hic
primo. Quid si quis
constituit procuratorem ad lite
contestandum, i. aliqua causa
et ad substituendum ali
um in sequentibus, deinde
iste vult prius prosequi
causam, numquid potest, dicendum quod
sic, sed primo quia de
mente constituentis hoc
videtur fuisse, ita quod etiam
de substituendo videtur
apposita potestas illius expo
neratione. Quid si stan
tibus pluribus titulis erat prohibitus

ne per litem contestatam
procederet ad ulteriora
tamen si procedit, an processus
dicatur aliquis quod sic quod
factus est dominus litis et
quia sine eo non procede
retur per litem contestatam
fuit ff. e. c. l. (?) li. vi°. Sed
numquid tenet quod
forma mandati est atte
denda et hoc est verius.

Glo. ibi quidem argumentum
pro et solvit. Queritur
numquid tales de quibus
dicitur in littera potuisset tamen
que glo. vult quod non per
quandam est dicendum quod non
potuisset pignus remit
tere eadem ratione. Sed quod
dicit quid si generale
administrationem cum libera
dicendum quod quia hic exprimitur
in mandato et non sufficit
ista clausula per quam dominus
permittit generalem gratum et
ratum etc.

Sed numquid unus istorum de
quibus in textu, possit agere
sine alio. Glo. in versu
Sed numquid usque ad finem
solvit et facit differentiam inter
curatores et tutores, quia
tutores deputantur in solidum
et idem de executoribus
ultime voluntatis de testa
cap. li. vi°. Secus in

pecuribus qui non dant
ipsoliditate, mihi hic conforma
l. c. Qui duo li vi°.
Queritur ergo an isti pecu-
res potuissent agere tam
i quod comes non agit
sine Capitulo, videtur quod
sic sine consensu Capituli
erat constituti.
Dicto in quibus de dicta sin-
dicum actoris et pecuris
et dictum est d. glosa
vult argumentum inducit
ex similia et communiter sol-
vit. Argumentum quod pater
verba generalia sine du-
bio posita in pecuriis
referenda est ad inte
cionem constitutionis. Deinde
contra hoc opponit et solvit
cum dicitur hoc dicit ut i in l.
cum eum de regula iuris
li vi°. Item dicit glo.
quod lex non determinat
verbis ad hoc facit de
eleccione commissa quam por
ro li vi°. Dicit dicit quod
erit esse de iure civili
Quod sicut dicit quod etiam
de iure civili sufficit
talis forma quam nulla
lege comprehenditur quia ne
cesse est dicere constitu-
te pecurem si lex vel
fiat dictam inter sindi-
cum et pecurem quo

ad personas constitucionem et
Accidens quidem
quod et
undequo constitucione p-
curem ad Curiam trans-
mittat, cum plena pote-
state supradicta cum in
ea minime li gaudeat
plena libertate. Et po
provideat libertati mulieris
in eo ratat ad curiam ibi
tu quod.
Casus in themate quidam
nobilis mulier dominae no
mine filium quantum in
ipsa erat contraxerat
sponsalia nomine dicti
filii cum Ubaldo tunc
nomine filie sue, aris
hinc inde datis et receptis.
Quod gratia temo veniente
dicta mulier noluit pro
missum adimplere dictum
Ubaldum Civis presentem
ipsam detinuit et de
tentam violenter et iniurio-
se custodivit. Quare
papa hoc audiens man-
dat sibi supradicto quod
ipsam ad locum tutum
restituat, ut reddita
libertate pecurem ad
Curiam transmittat
cum plena potestate sup-
dicta ad defendendum
et agendum.
Sedata episcopus sub-

ptate altius no dica
esse i libtate qr vir
qi tenet i uitus ut hic
erat et hoc pbat vir
tenet / detinens aut
si no est iudex merit
penam timeb priuati
carceris C. de priuato
carce l. vna

¶ No qr iudex debet p
mitte delibertate esse
cuidte prius litigacui
iij q vio hortam

¶ No qr reus debet ee
ydoneus et dr ydoneus
si het madatu adre
spond et agend ho
que nota qr idoneus e
dice ad respond et
ad defend ff. si c c n
l. vi

¶ Ip intellectu glo pme
oppo Et vide qr h
mulier ngbit no de
buit audi p filio et
hr tagit glo. in vsu
Oz qualit Et solue
ut in ea, quia hi for
te agebat de fco nris
mulieris / ecom ut in glo.
¶ vel si uis intellige
qr agebat de facto fi
lij / et no mulieris tunc
dic / qr forte erat tuto
ff. de ca. Expte / Oz
h tunc no daret pcu
rem nisi ptis litis ofe

Cod. l. neqr

¶ Oz nunc assensus parcu
est necess qi filius pse
rem. nriomalis uela
lia sponalem, ddm qr no
ut ff. de nuptiis cvolte
l. vi. i. p quod queda
nota doctores hic deci
dunt et p qd ee coppe ta
glo pma / que fortificat
tecote Oz quit et sal
uit

¶ No do plura so qr q
agit de libtate habe
ut libe afitea et poss
ee in iudicio Ro quia
afessio p metu uel ti
more extorta no pni
dicat z pstinu i prio
i quo libertas cmoda
resta da e, et locus pni
dedis est, i quo nulla
possit ee formido ppo
q n sine de cumgis Oza
ro q ple debet semice
grande, cum est aug in
dagadis Ro ne ptimo
rem dicat sibi place
R adt. ff. de sponsal.
cu locum, cu coactos
diff eo afuerint ooitg
bre, ff. de sponsa requisit
Oz fine istius glo e ibi dct
presidem qr fin hr nulls
capti uel obsessus pcuru
astitue pt sicut testatu

facere ff. de testamentis
l. obsides / et ar. ff. de
iure fisci l. divus quicumque
qui detinet et vivitis ut
hic
Quaero circa glo. super ma-
gis de illo qui submis-
soria vel fideiussoria
cautione tenetur obsta-
gia. Idem videtur quod de eo
qui detinet virum dicit
lex quod si dum ita detine-
retur deceptus vel lesus sit
restituetur et adversus eum
competit restitutio / vel
si dicat quod non agere pot-
est nec se defendere quod tunc
hostis in terra in guerram
ita et qui abest a loco
in quo litigandum est ar. contra
C. de quadam / vel quan-
tum ad litem qua absit
tam illis quibus est
forte obstagii obligatio
/ ar. ff. quod metus causa
l. si ff. si senator
Glo. ii in primo dicit quod forma
considerari procuratorem quo ad quantum
et solvit distinguendo / contra
rium per intellectum glo. / procu-
rator presens constituitur ad agendum
et non ad defendendum ad-
mitteretur videtur quod non
et hoc verum in presente vo-
luntario secus in presente
constituto in rem suam
ff. e. l. Cum
Cum procurator presens cogitur
defendere dominum / idem in alio
quando ff. e. l. constitutus / fal-
lit si dominus quod procurator
tacite satisdedit / tunc
enim cogitur ne decipiat
dominum / et adversarium ff. e.
l. si / fallit etiam si dominus
pro presente absente satis-
dedit / qui postea hoc
ratum habuit tacite vel
expresse
Item si agit / cogitur de-
fendere alios denegatur
ei actio / Item secundum aliquos
si suscepit procurationem et
lis est in re peritura
cogitur defendere ut in
dicta l. constitutus / contra
hos casus defendere non
tenetur / de quo per Innocentium
in c. constitutus extra de ope
de satisdatione / et ultra
Quaero qualiter ag-
entes possunt litigare
de modo filios / solve
ut in glo. ultima circa
medium / et in glo. dicit
quod in civilibus filii
non possunt contrahere / Item quod
si filia invito patre contra-
xerit matrimonium dummodo
ydoneum virum elegerit
pater nichilominus tenetur eam
dotare ff. de ritu nup.
Cum liberos. Et nota
xxxii q. ii c. ult. etc.

Vilectus

Ebige-
nensis

procuratori denegat indu
tie ad consulendum dominum ab
sentem ex causa probabili
potest apponi vel simpli
citer petit procurator indu
tias ad consulendum dominum
absentem ex causa probabili
Et primo narrat gra
uamen appellantis secundo datur
iudicem ibi quo contra

Casus in summa talis quidam
magister R. Rector cuiusdam
ecclesie transferendo se ad
studium Bononiense constituit
quendam generalem pro
curatorem ad omnia nego
cia sua peragenda. Ipso
Rectore existente in studio qui
dam R. presbiter super dicta
ecclesia literas ad iudices
impetrauit facientes ipsum
procuratorem citari ad cer
tum terminum in citatorio de
signatum. Qui dictus
procurator comparens
coram iudicibus petiuit
terminum ad consulendum dominum
suum absentem, an liti
vellet cedere, uel cum illo
potius litigare. Sed ipsi
denegatis dare terminum
in causa processerunt. Et ideo
dictus procurator ad sedem
apostolicam appellauit. Ad
presens mandat iudici no
uo super hoc dato ut si
est ita reuocet in irritum

quicquid post appellationem dicta
non est attemptatum

Nota quod absencia causa stu
dii est racionabilis et dicitur abse
ncia ex causa probabili et de
hoc ff. e. l. cum queddam

Nota quod sufficit rectorem
ecclesie citari in sua ecclesia

Nota quod debet dari indu
cie volenti litigare ad
deliberandum an velit liti
cedere uel contendere

Nota quod procurator ad negocia
generalis potest defendere et
conueniri ff. e. l. cum generaliter
et vi°

Nota quod aliquando reuocetur
grauamen debet constare
de causa racionabili appellacionis ibi Si
ita est, et s. de appellacione non
solum li. vi° Oppositio et vi
quod iste procurator petens in
ducias audiri non debuit
cum dominus citatus fuerat
ibi rectore citato ut dici
quod rector non erat citatus
nec inuentus personaliter
sed in ecclesia sua vel ut
dici quod si fuit citatus
personaliter tamen nesciuit super
quo citabatur ideo procurator
iuste petiuit inducias
ad ipsum consulendum. Quid
si datus est procurator generaliter
ad causas et tunc deuolutione causa
tamen procurator potest prosequi
causam an mandatum commissum

vel dicitur quod in dubio distat inter
non habebit forum s. dicte

in curia auditori cum non
fuit mandatum / quia in curia
procedet tota determinat
quod sic decision[es] xxxiij
Quasi ipsa committendo
auditori in curia intelli
gat mandasse ut in cu
ria prosequatur / Secus
esset si commissio facta e
rat auditori per mandatum
procuratoris / nisi procurator haberet
mandatum ad causas mo
tas vel movendas in cu
ria / Item inducunt ali
qui hunc textum ad hoc
quod cum agitur actione per
sonali habet locum nova
in iudicio; quem textum ni
chil facit ad hoc; quia
hic non agebatur personali
sed reali super ecclesia
de hoc .d. de ma. et obe.
Inter / Item quod hic non
fuit nominatus dominus sed
petiit dilacionem ad ipsum
consulendum

Quarto specu[lat]or de dilacionibus
§ si. versu sed quero / et dicit
hoc textum intelligendum quod
quando habet dilacionem ad
consulendum dominum / quod dominus
fuit absens tempore citacionis
secus si dominus erat
citatus / tunc enim deliberare
potuit / hoc in vers. ar. de
off. delega. consultacionibus
Glo. prima not. quod quando
absens debet citari apud

sua ecclesiam et de hoc
remittit

Glo. a glo. not. quod quando
est constitutus procurator genera
lem ita ad negocia quod
ad iudicia / sed tamen procurator
transigere non potest / vel alie
nare / ut .d. e. procuratorem conser
ri. e. eodem de hoc ut in[fra]
e. ti. qui generalis li. vi.o

In intellectu glo. sed
oppo. Et videtur quod iste
procurator audiri non debuit
cum esset tantum datus ad
negocia / Glo. supplet
quod erat etiam ad iudicia
Glo. ult. reddit causam
diversas causas iudiciales
fore arbitrarias et contra
non / et de huius nota
in .c. de dila. pretera / Et
vide in dub. li. vi.o ar.

In fine glo. eodem ideo
quod dicit quod iste procurator post
deliberare non potuit
sed maior super hac ar
guta ca. ar. .d. c. ij. sed
debuit consulere prelatum
qui non fuerat in culpa
non instruendo procuratorem
cuius tunc non fuit mo
ta ut forsitan cogita
ta et de hoc vide in
specu° de dila. § si.
versu sed quero et vide
Jo. an. de in .c. ... alias
repetendis super hoc ...

cius vij q̄ primo q̄ ipse
li. procuratori no dabitur
hui[us]modi inducie psumit
eni instructus/ vel sibi
imputet q̄ ipsu[m] non
instruxit, dicebat ecc̄
hostis/ quicunq[ue] alicui
occurrit sup[er] quo peritus
ipse respondere no[n] potest, nec
pot aliq[ui]s dicto imputa
ri, habebit inducias ad
dominu[m] consulendu[m] ut se sic
instruat et rndeat etc.
C. e. l. fi. et ff. e. si ac
tor et de iudic[a]to talisp
i p[ro]clamandis/ et de testibus
p[re]nuncia li. vj.

Constitutus

Si reus recedit a iudi
cio dimisso procure so
lum ad agendu[m] contumax
est et condempna[n]dus i exo
pensis primo narrat q[uod]
iudicia[m] et condempnatu[m]
rei/ et condempnatio[n]e ap
probat et ca[usa]m committit
tibi Nos aut
¶ Casus i i[stud] h[oc] quod
Henricus por Sagmen
cuida[m] laico i[n] c[ausa] racione
sue vxoris i quada[m]
summa pecunie tenebat
quibus in p[re]sencia ipse
constitutis domi[nus] ipsa
petentibus indicam quand

q[uod] sum subdiaconus q[uod]
cessit auditore oblata
tandum libello p[ro] p[ar]te d[ic]ti
con[tra] eo[rum] recepto li-
bello, quedam constituit
procur[atorem] tm ad agendu[m] etc.
illic recessit a iudicio q[uod]
recessit/ Auditor p[ro]cessit
in causa mandato post
cognovit insuffic[ienciam] causis
ipsu[m] dicto d[e] in ccta
pecunie q[uan]titate tamq[uam]
contumacem condempnavit
que sua forte per
app[ellacion]e[m] deducta erat
ad ip[s]am, ipsa confirmat
sententia[m] auditoris mandans
cuida[m] Ep[iscop]o citis vocatis
p[ar]tibus ca[usa]m sine debito
sup[er] p[ri]ncipali negocio studeat
at t[er]minare
¶ Nota q[uod] p[ro] maritis agit no
mine vxoris Nota reus q[uod]
reus no[n] debet recedere illi
cenciatus a iudicio Nota
q[uod] ad hoc ut procurator cen
seatur t[ale]m q[uod] debet h[ab]ere
mandatum, no[n] tm ad a[gen]-
gendu[m]/ s[ed] eciam ad defendu[m]
¶ Sed quero quo debet
constitui procurator videtur
primo, et hostis q[uod] in ista
constitucione procuratoris i iudicio
ad respondendu[m] libellum
ad ad dilaciones peten-
das ad lite[m] contestandam

et respondendas et probandas causas absencie ut ff. e. l. ea que: [illegible] et de ea [illegible] veniendo ad agendum et defendendum ut hic, ad producendum testes et instrumenta ad apponendum et ad faciendum cetera, que occurrunt in iudicio an lite contestata ut supra de probationibus [illegible].
Quid inquam an libelli receptionem licite constituit procuratorem ad respondendum causa petitionis ut in foro dilatoriis vel huiusmodi. Videtur primo quod non est sufficiens procuratorem, nisi super dictis libellum recepit quia in primo est offendendum in quo offeratur, sed iste per tale potestatem non potest recipere libellum, quod non potest recusare nec excipere de qua indicandus est fundatum an libelli oblationem, competit illi exceptio cum nondum sit orta actio, ut potest recipere libellum ex quo non habet ad hoc mandatum. Alii tenent contrarium quod procuratorem spectat in se et statim est locus exceptionibus recusatoriis, quod est verum fatetur de re iudicii. Quid si prima die assignata litigatorii mittit citatus

procuratorem non ad excipiendum vel ad aliquid aliud specialiter expressum sed generaliter ad expedienda omnia que illa die ~~presentem~~ occurrerit ut fuerint facienda. Et videtur quod sufficit, quia talis habet potestatem recipiendi libellum qui illa die offerri potest. Item quod non est tantum admittere talia sed auctoria generalia ad fraudes vitandas. Quid si quis constituisset procuratorem ad defendendum et ipse noluit defendere. Videtur primo quod constitutus ad hoc condempnabitur in expensis et in pena sibi qui talem constituit habebit tamen actionem contra procuratorem, de hoc in decr. i. c. ti. Quid si quis citatus fuit ad unum articulum et venit, quo expedito recessit, numquid potuit in alio condempnari. Et videtur quod sic tamquam ille qui illicenciatus recessit. [illegible] de verbo [illegible] dilacionibus. Primo, tenet contrarium et ideo cauti sunt iudices ut cum citant ad unum articulum, citent ad procedendum ad ulteriora. Alii

solvit glo forte nomine uxoris
sue recepit i. est obligatum a priore
maritaliter periculum uxoris

citatus ad unum articulum
vel ad unam diem tunc
posset libere recedere secundum
primo.

Glo. prima rursum pro quo
quod iste pro uxore au
dit. Hostiensis querit et sol
vit per intellectum glo.
Opponitur. Et videtur quod ma
ritus non debuit audiri
pro uxore quia hoc est di
minae. Et ideo dicit
ultra dicta Goff. et
Hostiensis quod maritus agit
pro uxore tamquam conjunc
ta persona. C. e. l. ma
ritus et ut sic admittitur
pro ipsa ut ibi dicit glo.
Sed secus est econtra non
enim agit uxor pro
marito quia officium
procuratoris est virile.

Sed contra hanc solutionem
opponitur. Et videtur
quod maritus non sit conjunc
ta persona quia si sic ma
xime diceretur conjunctus af
finitate. Sed inter conjuges
non est affinitas sed
ipsi sunt affinitatis
causa ut patet in ar
bore affinitatis. Solutio
quod maritus dicitur conjuncta per
sona tamquam origo af
finitatis ff. e. l. Sed
hec

Sed contra hoc oppono quia
ut sic vir fuisset supplatus
nomine uxoris sed nemo
potest alteri supplari ut ipse
se supplatio ista. Solutio
ut in glo prima vel potest
dici quod de iure canonico
quis alteri supplari potest. ut
C. Innocentius in quarta glo.
de hoc de fide instrumentorum. Ex
cancio

Glo. eo quo. Sed dixi quod ma
ritus dicitur conjuncta persona
uxoris ut sine mandato
possit pro ea agere. Quid
si habet mandatum ab
uxore. Videtur glo quod
tunc potest agere solum
illud ad quod mandatum
se extendit et hoc verum
si vult agere ex vi ma
dati. Sed quid si vult
tunc agere tamquam conjunc
ta persona numquid tunc
audietur. Et videtur quod non
quia uxor committendo
sibi actiona alia videtur
prohibuisse de persona ratio
ne sui conjuncta persona non
agit contra prohibitionem ejus
et c. et hoc secundum glo. Sed
alii tenent contrarium
hac ratione quia illud
quod venit ad augmentum
non debet operari diminu
tionem. et ex quo idem non
debet operari contrarios effectus
de reg. debitum. Et hanc
opinionem tenet Hostiensis inst

qo

† Dicunt quod nomine uxoris sibi potuit
obligare partem sed uxori semper
non potuit ...a committere uxori ... ecce

in mandato essent aliqua
verba taxativa
Quarto presupposito quod vir
sepeliret nomine uxoris
an potuit agere pro ea / ea
invita
Glosa prima in fine dicit quod
non, quia potest actio quesi-
ta uxori preferri directe
quesito marito ff e l
Sed si pater / Quando autem procu-
rator sepeliret domino
vel aliquo alterius / notatur
de usuris Cum pro li vi
Glosa ad agendum reddit
rationem ad textum quare non
valuit mandatum / dicens
quod cum reus esset reus debe-
ret dimittere mandatum ad
defendendum
Pro intellectu glose super
verbo ad agendum Quereretur
quid si procurator constitutus
a reo voluisset defen-
dere / an reus eruisset
condempnationem expensarum
videtur glosa quod sic / et
quod verum sit probatur quod
procurator tenetur de iudi-
cato solvendo / Sed contra
hanc solutionem opponitur
et videtur quod ex sine
aliquo mandato debuit
audiri volens defendere
satisdando de iudicato
solvendo / non enim constitit
mandatum sed satisdatio
na est super quo mandatum
sine satisdatione non ad-
mittitur et non quod cum
ea admittitur C de sa-
tisdando l. una videtur
primo quod non quod mandatum
datum non liberat dominum quin
in expensis possit condep-
nari / quia multum refert
an quis comparuerit
pro alio sine mandato quo
casu eius satisdet
sit exceptio contra procu-
ratorem / et non contra dominum
sed si habet mandatum / sit
in bonis domini / quo sic
pendeat quod mandatum
non erit sufficiens et reus
in expensis condempnatur etc.
Glosa finalis notat quod
taxato expensis stari
debet promitti an condepna-
tio in mandato promisso
Item habeo quod sua sunt
expensis pro ferri contra
absentem

Mandato

Non sunt expensis pro fieri contra / Non
semper
breviter vel per se
simari tenet iudicium
cum procuratore revocato si
revocationem iudex et ad-
versarius ignoravit
Casus in textu etc. C
pro / Ego constitui procu-
ratorem ad aliquam causam
quam lite cum adversario

in eo fuit contestata lite
contestata revocavit man
datum qua revocatione
non obstante ille inchoa
verunt agit tamen tamquam
procurator nunquam valet post
revocationem processus ipsum agitata
tamen videtur quod aut re
vocatio notificata non
est parti vel iudici et
tenet secus si cum autem
fuit notificata parti vel
iudici et tunc non te
neatur vel
Nota quod ad hoc ut revo
catio procuratoris sortiatur effec
tum debet pervenire ad
noticiam iudicis vel partis
de hoc C. de procuratoribus l. ex
parte iii
Item nota casum in quo
valet agitata cum non
procuratore C. de appellationibus [illegible]
ipsum tamen et non [illegible]
non valet agitata cum
procuratore revocato et de
hoc non est casus expresse
de procuratoribus [illegible] li. vi [illegible]
si ubi dicit quod si procurator
antequam contraxit a domino
suo fuit revocatus
matrimonium per verba de
contractum ab eo non tamen
est si contraxit matri
monium C. quod ibi est
speciale favore matrimonii
secus in procuratore constituto
ad negocia ut hic quod
tunc tenet secus per ipsum

si non est certificatus
C. que fuit non dubi
um quod eo quo procurator
est revocatus tunc videbitur
deficere una de principalibus
fundatibus iudicium et
sic agitata videbatur nul
la de verbo si quis vero
casu decedere in quo
est quod hic non de prin
cipe parti vel iudicibus
ignoratis
Prima glo facit quatuor
dicit quid continet dicat
procurator C. quo de
procuratorio rei omnino constat
Tertio quod procurator rei
cavet de iudicato sol
vendo non de rato nisi in
vii casibus quos enumerat
Quarto quo cavere possit
tenetur Quinto de sindico
et tutore quod non cavet
de iudicato solvendo et
tamen reddit
Caveat primo quid debet
continere mandatum procurato
ris ut in glo in prima
videtur facere dictum ut
procuratorem rei et actoris
quod procurator rei cavet
de iudicato solvendo licet
habeat mandatum nisi in
quibus iudiciis C. procurator
actoris de cuius manda
to constat non cavet de
rato secus ubi dubitatur
de mandato de quo non

ff. e. c. l. Item quero
ibi quare dicat tria con-
tinet scilicet iudicatum solvi primo
quod defendat rem in iudicio
secundo quod dolus non committatur
tertio [illegible] continet hoc quid
sonat vocabulum ut solvat
solvendo [illegible]
in [illegible] vel alias
solvendum in [illegible]
Item quero [illegible]
debet [illegible] procuratorem
videtur quod ubi [illegible] no-
mine procuratoris [illegible]
et quod ratum habeat et
coram quo aut quibus
iudicibus
Sed numquid [illegible]
[illegible] procurator rei non te-
satisdare de iudicato sol-
vendo Solutio glose quod
ibi [illegible] et hoc satis-
datio [illegible]
debet [illegible] facere
[illegible] in iudicio et contra
[illegible] in [illegible] de satis-
datione [illegible]
[illegible] et [illegible] pone
Sed [illegible] ut quid
caveat de rato vel de
iudicato solvendo Solutio
glose [illegible] lite contes-
et hoc [illegible] esset
[illegible] lite contestationem
[illegible] talis cautio ff. e. l. pom-
ponius
Sed numquid procurator [illegible]

tenetur cavere de iudicato
solvendo Solutio glo-
quod non Et ubi glo. dicit
quod nemo [illegible] tenetur
procuratorem
Contra glo. dicit [illegible]
[illegible]
de hoc in [illegible] de sa-
tisdatione [illegible]
[illegible] facta est [illegible]
de [illegible] cautione [illegible] de
rato et iudicato solvendo
[illegible] dictum est quod procurator
actoris solum praestat cau-
tionem de rato
Tamen numquid teneatur
facere cautionem de defen-
dendo [illegible] in [illegible]
[illegible] glo. in c. [illegible]
[illegible] Tenet quod sic
Petrus hoc probat di-
[illegible] esse cautum in iure
quod ad hanc teneatur
[illegible] opinione glose est [illegible]
[illegible] C. de satisdando l.
una [illegible] Et idem
tenet Bal. quia [illegible]
est rei sibi [illegible] talem
cautionem ne [illegible]
[illegible] Et hoc plac
Ffrancisco qui dicit [illegible]
fecit [illegible] communis
summaria [illegible] de
quo dicit se velle [illegible]
me
Tamen [illegible] cautionem de
iudicato solvendo [illegible]

si reus principalis non est in solvendo, unde eius procuratorem hoc potest plenarii a cautione, dici potest quod sic sufficit quod in hoc casu caveat de iudicio sisti, ad quod est tenetur ipse reus, cum non est solvendo ff. qui satisdare cogantur l. sciendum. Sed ad quod dictum est quod dominus procuratore satisdat potest de iudicio solvendo.

Queritur cum obligacio accidit sub fideiussore vi quod in illa, et pro quo non tenetur, de fideiussore provenit. Solutio dominus plenarie procuratorem potest se constituere principalem, et sic cessabit obiectio de quo in c. Clementis papa, potest esse fideiubens. Et tunc fideiussio trahitur ad futuram obligacionem, quod statim cum procurator ingredietur iudicium obligabitur racione instancie, que in iudicio contrahitur ff. de peculio l. iii. § idem scribit.

Sed unde sententia lata contra procuratorem potest mandari execucioni contra dominum tanquam fideiussorem, sic iure presertim et forcius procedit hec questio in alio fideiussore, de hoc nota de iure iurando c. uno l. vi°.

Queritur tamen potest principaliter in causa provocacionis procurator quo facere debeat ut aliquid operetur. Textus cum glo. volunt quod debeat provenire ad iudicium ut ad adversarium. Sed quid si non provenit ad procuratorem nec ad iudicium nec ad adversarium. Solutio quod textus pa. quod iudicium tenetur. Quid si provenit ad procuratorem sed loquendo de patre iudicialis. Et tunc quod sit solucio est pa. quod textus quod iudicium tenetur. Sed glo. c. de satisdando l. una distinguit aut sententia fertur contra dominum revocatum et tenet aut pro eo et tunc non tenet. Quid si in eo casu provenit ad procuratorem et ad iudicem sed non ad adversarium huius solucio est pa. quod textus et quod dictum quod iudicium non est ratum.

Sed unde ipso iure est nullum glo. in dicta l. una c. de satisdando

dicit quod sic Quid si revo-
catus venit ad priorem
et admissum sed non ad iudi-
cem Glo. eadem in dicta
l. una dicit quod tenet me-
ro iure sed restituitur ope
replicationis Sed quidam re-
prehendunt

Glo. secunda est contra quod si est
nulla quia revocatus non
venit ad iudicem, fortius
debet esse nulla quia ad
partem, [illegible] cum impedit
solum partis quam tamen val-
de in dicta l. distinguit
aut scienter parte et
parte revocationem precedit
et tunc iudicium est nullum
quia litigat scienter cum falso
procuratore C. e. l. lig. aut
sciente parte et non procuratore
et tunc tenet mero iure
iudicium quia procurator post
revocationem quam ignorabat
non perdit exercitium actionis
ipso iure sicut nec agnitum
Franc. Sed ffran. dicit quod contra omnia
idem sit cum revocatus non
venit ad partem sicut cum
ad iudicem [illegible]
nam eo quod ad partem
pervenit cum iudicium prius
generat prius in esse a
deo quod si agitur de re-
vocatione sine procuratore cita-
[illegible] et non iudex [illegible] quod non
[illegible] o. c. [illegible] in nostra

fortius quod debet viciare
revocationem puta ad par-
tem quam ad iudicem [illegible]
[illegible] iudicium si non
intimata revocatio est ad
[illegible] iudicem [illegible] esse partis
que [illegible] cessat ex quo
scivit Quid si negat q[uesti]o
revocationem pervenisse
ad iudicem vel adversa-
rium Dicit quod onus pro-
bandi incumbit revocanti
[illegible] ut in
regula [illegible] li. vi.
Quid glo. [illegible] tem
revocatus [illegible] et quod
post litem contestatam

q[uesti]o Ista glo. distinguit an
pervenit revocatio ad ad-
versarium et iudicem aut non
post litem contestatam

Glo. quid [illegible] si ante litem
contestatam revocat procuratorem
et non pervenit ad iudicem
vel adversarium dicit tenet
revocatus dicit [illegible] quod
[illegible] concludit quod non valet
et ideo dicit ibi supple-
dum [illegible]

Glo. opponit [illegible]
[illegible] et glo.
solvit glo. quid [illegible] si
revocatio est [illegible]
ante litem contestatam [illegible] oc-
cultat cum debet [illegible]
tat dicit glo. quod [illegible]
et [illegible]

ad eum vas si qui tu
ad dominum non includit hoc glo
non stat sed dicit quod imputetur
sibi domino quare
non intimavit lite indicta
vel parti 3° format
oppositum quia expedit
¶ Glo ii sic restituit sponsioni
fini(?) quem signat ... in
et solvit 2° principium
quod distinguit dominum ad to-
lerandum procuratorem pervenit
revocatio ut est ad ad
versarium ut inducere con-
ditionem ... agrio et illud
probat tam quam probat
tum induxit ... solutionem
¶ Sed isto ordine admisso
oppositio contra dictum in
textu post litem contesta-
tam ... mandato domini re
revocatur si hoc igno
rante iudice vel parte ff
Et vide quod ... sit ...
quia subest eadem ratio
ne decipiatur adversarius
glo dicta medium ...
Sed quare stat contrario
... supplet maioris
¶ Sed contra hanc solutionem
opponit de l. Si ma
dassem ff mandati Solu-
tio glo quae loquitur
in negociis sed ex parte indi
cialibus de quibus dicitur de
... ex parte in
¶ Item oppositio Et vide
quod ponit sit standum

textui ut sed sit ante
litem contestatam est enim quod
imputetur procuratori scienti
se revocatum si se obtu-
lit liti ff de rei vendi
l. ... qui solo solvit
dupliciter primo quod contra
dicit ... est solutio
... solvit melius
quod est contrario ad dominum tenet
indicium per hanc literam
fiat quod nota ... di
tibi dico Et si ... e. ii
li. vi° in glo ... mo
¶ Est enim quod imputetur
quod non certificat adver
sarium ut ibi notatur
¶ Item oppositio contra textum
... procurator possit re
vocari post litem contes
tatam Et videtur quod non possit
nisi causa cognita ff de pro
cur.
¶ Glo eadem solvit standum
contrario Sed contra hoc opponitur
de l. Nunc omnia ff de
ubi patet quod sit est causa
non cognita revocetur
... hoc se ingerit
est suspectus Solutio
ut in glo Et adde quod
notat ... e ... li ... in
glo quae incipit et est
suspicio
¶ ... intellectu glo vide
oppositio contra textum a contrario in
mittit per diaconum vel quod

oportz ut ad adu(er)sa(riu)m
et ad iudicem p(er)ueniat
citac(i)o q(uo)d t(ame)n no(n) e(st) u(er)um
suffic(it) enim q(uo)d ad alt(eru)m p(er)
ueniat ff. de satisdan
do l. i(n) una · C. eo · q(uo)d p(ote)st
uel p(ro) et facit de
resc(riptis) c. ij. ubi p(ro)ba(tu)r eo
ponit(ur) et p(er) del(egatum) z c.

Non iuste Cont(r)a
non
s(u)mat p(er) t(ame)n s(i)c s(e)n(ten)tia
ti fili(us)fa(milias) p(ote)st
esse p(ro)c(urato)r in iudicio · Ite(m)
ad su(m)ptus lit(er)is p(ro)c(urato)r
dari p(ote)st. Ite(m) p(ro)c(urato)r da
t(ur) cum pl(ur)ib(us) s(u)nt
i(n) solidum p(re)fert(ur) q(ui) p(re)
occupauit sec(undu)m q(ue) di
c(itu)r h(oc). Ite(m) p(ro)c(urato)r ap
pellac(i)o(n)e d(eb)et nisi eo ca
uerit q(uo)d h(ic) p(ro)sequi no(n)
tenet(ur) h(oc) dicit E(xtra) et h(oc)
s(ecun)d(u)m dicta Jo. an. Et
seq(ui)t(ur) s(e)c(un)do p(ro)ces(su) s(e)c(un)d(u)m ubi
allegat(ur) · z a(liu)d ibi C(ontra) lig
c(ontra)r(i)a ibi B(er)n(ardus) fac(it) z tali
potuit s(e)c(un)da ibi lig
in fine

¶ Casu(s) in t(ame)n s(e)c(un)do z c(etera) p(ote)st for
mari eo p(ro)ut h(ab)et(ur) s(ecundu)m for
marij s(i)c p(ro)r s(e)c(undu)m ·C. Unde
ro cum filiusfamilias
p(ote)st (con)stitui p(ro)c(urato)r ad cau(sa)m
iud(ici)s u(el) s(ecundu)m q(uo)d C(ontra) agnit(ionem) Item
q(uaer)o utr(um) ind(i)uid(ua)

p(ote)st (con)stitui p(ro)c(urato)r ad lit(er)as
no(n) solu(m) p(re)teritas s(ed) et(iam)
futuras uidet(ur) q(uo)d sic
C. cu(m) licet | Quid si ali
quis datus est cu(m) alijs
i(n) solidu(m) p(ro)c(urato)r, nu(m)quid
iste p(ote)st solus litare cu(m)
s(e) alios p(re)uenit uidet(ur)
q(uo)d sic s(e)c(undu)m eodem t(em)p(o)re cu(m)
alijs erat (con)stitutus C(ontra)
ff. pr. s(e)c(un)d(u)m ego (con)stituo
hodie p(ro)c(urato)rem magi(str)um
Jo. Cras s(e)c(un)d(u)m crastinu(m) magi(str)um
marti(num) s(ecundu)m p(ri)mu(m) | nu(m)quid
p(ri)mus possit in agendo
s(e)c(un)d(u)m p(re)uenire uidet(ur)
q(uo)d no(n) | q(ui)a (con)stituendo s(e)c(un)d(u)m
s(ecundu)m p(ri)m(u)m s(e)c(un)d(u)m uideor re
uocare · potuit p(ro)
ce(de)re · Ego (con)stitui p(ro)c(urat)o(re)m
re(m) ad aliqua(m) cau(sa)m
lata fuit s(e)n(ten)tia cont(ra)
eum C(ontra) iste idem te
net(ur) appellare uidet(ur) q(uo)d sic
uel eo in(iu)sta ca(usa) d(omi)no
lit(igan)s s(e)n(ten)tia(m) re(t)ul(er)it ut app(e)ll(ari) p(ote)st
l(ic)et p(ro)c(urato)r C. Quid si ta
lis p(ro)c(urato)r app(ella)u(er)it | nu(m)quid
p(ote)st cogi ad p(ro)seq(ue)nd(um)
app(ellati)o(n)e(m) i(n)uitus uidet(ur)
q(uo)d no(n)

¶ Uo(lo) q(uo)d filiusfamilias
(con)stitut(us) i(n) p(at)ria p(ote)state
p(ote)st (con)stitui p(ro)c(urato)r Et
alia me(m)bra po(s)ita in
s(u)mmarijs s(u)nt no(n) d(ic)ta

Ra° du ti

Qz que sunt ro dubita
di primi dci, dicendum quod ma
neos sub prius ptate
videt care velle et
nolle Raco i contrariu quod
hoc edictu est prohibi
tom ita quod omes ad
mittunt ad hoc officium
qui non prohibet ff e
c chuitz

Qz unde minores xxv
v anis admittuntur ut
pcur ad iudicia Raco
de arena tenuit quod
maior xxvij annis
possit esse pcur Qz
hodie contraria oppinio
est approbata l. c. quando
gnauit li. vj° Item di
xi in secunda parte summarij
quod pcur pt deputari
ad futuras lites Et
in hoc differt ab acto
re, qui dat ad pnte(s)
quia decretu interue
nit quod licet vim sue
Et sua non fert sup
futuris ff de vsuris
l. i. Qz ex quo pcur da
ab homine pro quo dat
ad lites futuras dicendum
cio dcs c. hodie sumus
ex pediti p c. Qz duo
c. li vj° Circa quod
nota quod vbi agitur
de vno iure plures
psonis quesito, tunc
pluris contestacionem fit

pocurpacio si vbi agitur
de pluribus iuribus pluribus
psonis quesitis, tunc sola
sua inducat procurpacionem
ff de nopalibus l. Qi
quis ut si sunos meus
fecit dampnum pluribus
et tunc quin pimo venit
ad summam supplantat
alium Qi non agit de
vno iure plures quan
do tunc est pluris contestacionis
fit pocurpacio ff de legis
l. Qi pluribus ro quia
pluris contestacionem pcur
efficitur dominus litis l. c.
c. ij. li. vj° Qz duo non
pnt esse dni eiusdem litis
in solidum et hoc verum
cu simul dantur secus
si successiue Omnia tunc
prim madato reuocat
prius Item dixi c. in se
cundo quod pcur tenet
appre ut duo signifi
care sequi non tenetur
Qz que est ro huius sig
nificacionis dicendum quod dominus
si voluit potest apponi
remouere in q. h. Qi
quis libellos Alij di
cunt quod non dbet semper
apponi infra pondus sit ro
credit se ex iusta ca
succumbere et bonam
fidem agnoscere ad instar

tutoris ff de administracione
tutoris l. Quociens tutu
est h[oc] q[uod] domino demetri
et

Q[uestio] contra hoc opponitur
et videtur q[uod] eo quo in
choavit q[ui] p[ro]sequi te
netur ff de appellacionibus ca
app[ellacionibus] l. si et j. de como
dato c. una quia in mal
nos decet beneficijs non
decipi s[olucio] q[uod] hic lo
quitur de p[ro]curatore speciali ad
unam causam ibi de generali
et racio quare p[ro]curator
ad unam causam non tenetur
p[ro]sequi est lata s[entenci]a
finita est instancia de
te iudicis secus in aliquibus
S[ed] si datur generalis non
expirat p[er] talem s[entenci]am per
diffinicionem cause etiam
de negocijs gestoribus
generalibus tutoribus acto
ribus et fideiussoribus
s[ecundu]m Innocencium.

Q[uestio] nunquid hoc locum habet
in appellacione interposita ante
diffinitivam dicendum quod
durat eius mandatum
et sine complicacionibus
articuli non posset ex
pediri negocium principale
hoc verum s[ecundu]m Innocencium si
in eadem civitate vel
loco p[ro]sequi potest ap
pellacionem alias negocium

sua p[ro]posicione non tenetur
ff de iudicijs l. Si lon
gius

Q[uestio] nunquid admittetur si
vult p[ro]curator p[ro]sequi
s[olucio] q[uod] tanquam p[ro]curator non
admittetur s[ed] ut defen
sor sit. Quid si p[ro]curator
dedit fideiussores de
iudicato solvendo / lata
est s[entenci]a contra eum et ipse
appellat et vult p[ro]sequi
quia sua interest / dominus
denegat quid iuris
ad hoc quod videtur
q[uod] debet admitti / quia
eius interest / Quid si p[ro]curator
in Romana curia appellavit
et tamen appellacionem non vult
p[ro]sequi / respondet hostiensis
q[uod] p[ro]cedit contra dominum tan
q[uam] contra contumacem si
est appellatum ab interlo
cutoria / s[ed] si ad diffini
tivam tunc aut dominus p[ro]est
propinquus et datur dilacio
ad demandandum sibi / aut
remotus et statuitur tempus
terminus quo elapso ra
ta manet s[entenci]a et ita
notat Archidiaconus de censibus
Romana l. vj° / si ... de
q[uod] de veritate ... ve
l[ibus] tamen de negocio da
bit ad demandandum domino
s[ed] rata manebit s[entenci]a
si non p[ro]sequitur appellacionem

q[uesti]o
q[uesti]o
q[uesti]o
francus

et imputet sibi qui ta
lem elegit. facit de elec.
Si compromissarius li. vi.
p intellectu sine glo.
queritur an filiusfamilias
sine consensu patris pos
sit esse procurator / Gl. volt
quod non, sed glo tenet contrarium
et verius ff. c. Cum ge-
neralis e ti. li. vi. / Quid
si sit uxor. Solucio
ut in glo. que vult ipsum
non admittendum nisi pro
pre. Sed Hostiensis dicit quod potest
esse procurator ad negocia
et in vim consequentie ad
iudicia ut in dec. c. Cum
generalis / Item est admi
ticia si non opponitur
vel si constituens pro eo
satisdat / quia tunc procu
rator fiet cum dominum sa
tisdatem / de filiis et
aliis similibus notatur
in dec. c. Cum generalis
Glo. fi. queritur utrum
possit dari procurator ad lites
presentes et futuras. Vide
quod sic / et alia addit
que patet
Glo. ii. querit / arguit ne-
gative et solvit distinguendo /
Et primo infert quod licet
quod plures procuratores sint
dati preter / deinde querit
an ambo vel cessi sint
plures dati quod duo
sunt dicant age ut unus
age possit sine altero Se-
cundo / aut sunt dati sunt
et in solidum / aut simpliciter
primo casu potior est condicio
occupantis / in secundo casu sunt
sunt admittendi et neuter
admittitur sine reliquo
et de ma. lib. glo. no-
tat. c. Si duo li. vi.
Glo. ibi / dados sub potest
tenore et inter glo. quod
dat. sed an litem contest
cum primo / ut in c. e. c. ii. li. vi.
Ibi unico quod dicit si aud est
in iudicibus / quia sicut non
spectum derogat prius / Sed
est quod non est vim in iudi-
cibus quod sicut respectu non
tollit primum si de illo
non fiat mentionem / de off
dele. quo laus si in sed
contrario non est ratio quod
fiat mentio primi cum non
sit tale prejudicium sed
in iudice / iudex enim iudi
cat et eius persona est
et gravat partem quod omnia
cessant in procuratore
Glo. iiii. tamen ponit casum
conceptum a quadam lege
inducit similem / deinde
ponit regulam et super casus
conceptos
Glo. penult notat quod si
in magis procuratoris forma est
sima / alias non tamen valeat

quod glosa quia cum facta
fuit domino litis contes-
tacionem secundum in idem sentiun-
tur magistri et cetera.
Glo. permittit reddit ra-
tionem ponendo nobile et
patet et cetera.
Glo. ultima videtur per eam
an domino sciente sen-
tentia lata contra procuratorem sibi
preiudicet. Archidiaconus an pro-
curator teneret de mandato
domino sciente. Glo. pre-
tenet quod non per c. alle-
gatum de rescriptis et sic
de regulis iuris. Et contra quod
li vi. Et hoc idem Hostiensis
Hostiensis idem glo. mutat
et tenet contrarium quod est
verius quia stat quod dominus
sciat sententiam latam et
probabiliter credit procuratorem
appellasse quod prestitit
eum sollicitum. Item quod
in textu dicit quod conuersa
ta causa [illegible]
procuratorem ab appellando quod
non que causa dicitur iniusta
Hostiensis ut in glo. que
inter aliquos casus enumerat
inopiam. Et hoc intel-
lige verum respectu appositionis
que fit in scriptis in qua
plures scripti fiunt et
forte non tamen solum ad-
vocato dictata appositionem

secundum in appositione que fit vi-
va voce hec causa non est
sufficiens et procedit glo
in appositione ab interlocutoria
secundum non a diffinitiva et cetera.

Consulta procuratoris quantum
sine
vniversitatis ab impetrando
concludit si maior et
sanior pars vniversitatis fuit con-
tradicens vel eorum ductor
fuit vel scienter ad
id fuit admissus vel
[illegible] an per sic si maior
et sanior pars vniversitatis
maior et sanior fuit con-
tradicens non repellitur ab
impetrando nisi illi in
patria fuit [illegible]
vel eorum auctor [illegible]
fuit vel ad id scienter
fuit admissus. Et est quedam
diuisio consultacio et
responsio ibi. Taliter
[illegible] prout ultimum si
[illegible] pono casum in
[illegible] et cetera.

Casus in [illegible] pat-
ruissime aliqua vniver-
sitas constituit procuratorem
ad impetrandum rescriptum
in aliqua causa et hic con-
tra [illegible] maior et sanior
erat contradicens [illegible] quod
vniversitas regebat quod

a sancti^te vera, inq̄ᵹ ta
lis d̄et r̄pelli ab im
petendo Respondit q̄
nō nisi in tribꝫ casibꝫ
Nota q̄ nō suffi^t ali
quid fieri nomine alicꝫ
inhabilis psone, nisi
etiā fiat p inhabilem
ministrum alicꝫ enī
nō r̄fert p que preces
principi porrigantur
s̄ ministrum r̄fert ut
hic de quo de heretis
c. ij li vj^o
Nota q̄ q̄n quer^i de
validitate alicuiꝰ actꝰ
respectu habilitatis siue
potestatis facientis, tunc
considerāndum temporꝰ quo
actꝰ ille gerit^r ibi
Tempore quo innectu
z c
Nota q̄ concilium non
constituit procurem et
nō tenet constitutꝰ etiā
si constituit tanq̄ ad
ministrator Ecclesie ut hic
cū maior z s̄nati sunt
concilii et constituunt
hoc enī nisi s̄ↄ p sua
conquadoe ut in c. si
terseptꝫ in vjo
Nota q̄ quod p̄ssa que
nocet que nō quod p̄ssa
nō nocent de quo in
glo. antepenulti
Nota q̄ factu alicuiꝰ
auctē consistit factu illiꝰ
cuiꝰ auctē fit, quia eius
vera facimꝰ z c. de pben
Si aplice li vj^o
Nota q̄ utile p inutile vi
ciatur, ut hic in duo
casu. Et horum casꝰ nō
contra quos primꝰ primꝰ
casꝰ est, q̄ maior et
s̄nati nomine vniuersitatis
ut ponit q̄ dicebat
q̄ fal duo seu plures
uel quocumq̄ nomine
intitulet cū talibꝫ
exprimendo nomina ma
iorum et mātos pro quos
quitas r̄gitur Ecclesiam con
stituerunt procurem z h
est meus Immo Secundꝰ
casꝰ planꝰ est q̄n non
exprimunt nomina maioris
et mātos s̄ ipsos auctē
factu fuit p quem hoc
casu viciatur Eorum ut
quia maior et s̄nati
mi posunt decretu consti
tuendi procuris Terciꝰ
casꝰ est q̄n ecclesia nō fuit
expressi maior z s̄nati
nec auctem mi posunt
sufficient^r ab vniuersitate
admissi fuit
Sꝫ quero de roc aium
ipsos tum casibꝰ dd
q̄ ro primo dum est
q̄ constitutio procuris trahit
robur et vigorem a

maioribus et iuratis eo
cum sint excommunicati non tene-
antur quod gestum est per ta-
les personas. ratio huius
casus est quia in ordine sunt
admittendum, sed quod
notatur in c. de elec. illa, que
fuit ratio dubitandi
istorum casuum, dicunt quod eo
quo maior et iurati
erant excommunicati, videba-
tur quod indistincte poterat dici
excommunicari cum iurisdictio universitatis
in eis residet.

Ratio decidendi in contrarium est ta-
lis, quod mortuis maio-
ribus vel impeditis propter
inhabilitatem iurisdictio redit in
universitatem. ff. quod cuiusque
universitatis l. i. et ideo per
loquendo tenet gestum
ab universitate.

Oppositio generaliter contra c.
et videtur quod indistincte
constitutio debuit viciari
eo quo cum maiores et
iurati erant excommunicati
per quos civitas rege-
batur, tunc civitas rema-
nebat sine administrato-
ribus.

Solutio prima tangit hoc
verum, sed non solvit. Et ideo
dicunt quod omnes maiores
et iurati sint inhabiles
huius iurisdictio remanet in univer-
sitate, nam quoniam in uno consimi-
lis universitatis, ut in c. de
postulatis Gratian ubi
de hoc. Item oppositio gene-
raliter contra primum casum ex-
ceptum, quod si maior et
iurati sint in illis ex-
pressi, unde tenet predicta
constitutio, quod non universitas
facta est, que non potest
inhabilitari per excommunicationem
desertum excommunicata Romana
ff. ad municipalem l. vi.

Solutio primus casus debet
intelligi, quod maiores et
iurati soli tanquam repre-
sentantes totam universitatem consti-
tuunt personam, tunc enim
viciatur constitutio tanquam
facta per inhabiles in isto

Oppositio contra secundum casum
nam in constitutionem predictam
non requiritur auctoritas su-
perioris, quod sicut universitas
potest sua negotia per
ministrare, sic et per se pos-
sit eadem constitutione libe-
re. c. Omnia in causa secundo, Si-
cut fuit metropolita auc-
toritas fuit superflua. Quia
superflua non viciat sed
quod notatur in c. de mul-
cta annata, dicunt quod que
auctoritas non requirebatur
tamen constitutio non tene-
ret quia actum recipit vi-
gorem ab impotente
auctoritate, si non erat
necessarium tunc quod ad faciendum

intrposi eat. ucari,
qui ita putauerunt ||
pro loco ista. Cu po-
tuit ꝛc.

¶ Oppo contrariu casu
quod vtile per inutile non
viciat. ij. de elec. pl-
la et c. Cum vinto-
nien | ubi tenet elec-
tio aliquorum de talibus sit
inhabiles

¶ Solo ut tangit si no
soluit | dicitur quod inhabi-
litas ibi erat amovi-
bilis per consensum admit-
tencium. Nec obstat c.
illa | quia ibi non sunt
inhabiles cum habilibus
licet cum aliquibus erat
contractum, tamen pote-
rat eligere. j. de ele. co-
rdi uni c. ij.

¶ An vero magis displice-
ret huius c. habet locum in
sententia excommunicationis lata a
canone ut solum in sententia
lata ab homine videtur
primo quod habet locum tamen
in sententia lata ab homine

¶ Hostiensis intelligit
generaliter tempore tamen etiam
in excommunicatis a canone
ex quo tempore generaliter
~~tempore tamen etiam~~ loquitur
et non distinguit. Sed
Ffrar dicit quod si primo
intelligit de excommunicatis
a canone maiori excommunicatione

tunc vero esset primum dicendum.
¶ Si autem intelligit de
excommunicatis minori tunc vero
est secundum dictum et non
primum. Probo quia nulla
est differentia inter excommunicatum a
canone maiori et excommuni-
catum ab homine quo ad
inducendum inhabilitatem
vel incapacitatem | quia
omnia iura dicentia ex-
communicatum excludi generali-
ter loquuntur. ij. de ex-
cep. Excepcionem | et c.
pia. li. vj. et decreto
s. l. li. vj. | vel secundo modo.
dici potest | quod indistincte
valent agitata si non
excipitur sicut enim re-
communicatus, ut preciden-
s constitutione ita et dictor
et tenet quod agitur
si non excipit. ij. de emendi
intellectum huius | Et huic
concordat Ffrar dicens
quod constitutionis hic tenet
mero iure | sicut et alia
contracta | si non excipitur
vel aliter dici potest et
melius secundum eum quod primo
potest repelli et etiam
si non repellitur, non te-
nebit impetratio, quia ex
quo constitutus excommunicatus est
actus legitimus | qui non
est ipso contractum sufficit
quod constitutus ipse constitutus

erant inhabiles propter
excommunicationem adeo quod etsi
si non excipit non tenet
impetratio ut de rescriptis c.
i. li. vi°. quod hoc ex-
presse probat quod tempore impe-
trationis erat absolutus
Et videtur per hanc litteram
sufficere quod tempore constituentis
constitutus erant excommuni-
cati. Potest dici quod in hoc
est diversitas, quia si non du-
rabat excommunicatio tempore impe-
trationis licet posset per eam
repelli ut hic probatur
si tamen non repellitur
tenebit impetratio. Sed
si excommunicatio durabat impe-
tratio erat nulla per
dictum c. i. Ex immo vi-
detur quod etiam post absolutionem
per eam non possit excipere
contra mandatum, quia ex
quo tempore constituentis consti-
tutus erat inhabiles
et carebat exceptione ideo
non potuit in eum trans-
ferre exceptionem. Ex quo
dictum non placet, quia
excommunicatus non est ipso iure
exclusus ab exceptione ac-
tionis ut probatur in c. de
excep. pia li. vi°.
Quaero quid si excommuni-
cati tempore constituentis consti-
tutus non erant excommuni-
cati. Videtur immo dicunt

isti non agunt nomine con-
stituentium quia si sunt
tales administratores qui
habent potestatem a canone
vel a lege ut vice domini
et sindicus vel actor v-
niversitatis, tunc non excipiendo
ut exprimat quod non
nomine agunt ex quo
tales habent administrationem
a lege seu canone dicti vo-
lumus. Et ideo in tali-
bus licet statuentes sint
excommunicati tamen isti ad-
mittentur aut sunt ad-
ministratores agentes non
nomine constituentium et
tales repelluntur, de quo
nota in c. Roma de off.
vicarii li. vi°.
Quaero circa ea dicta
primo. Ponit duas conclusiones
prima quod si rescriptum fuit
constitutus a maiore excommunicatis
vniversitatis ut in primo casu
tenendo quod constitutio non
est nulla, si non exclu-
ditur ab impetrando tenebit
impetratio tenendo quod sit
nulla, quod est communis et satis
hic probatur non tenet im-
petratio et hoc probatur
hic in eo quod ponderat
quod isti erant excommunicati tempore
impetrationis quod non esset
ponderandum si constitutio
non est nulla, sufficeret

cum quod tempore quo impe-
traverunt / erat absolu-
ti. Secunda conclusio quod si
maior et priores vel
alii administratores habent
administracionem iure pro-
prio tunc ponderabit inhabi-
litas quo ad personam ipsorum /
et non respectu maioris
de universitate / Sed si ad-
ministrant iure non pro-
prio ut vicarii tunc ponder-
abit inhabilitas tam
racione ipsorum quam racione con-
stituencium ut de off. vi-
carii Romana li. vi°. / Tercia
racio est tercia conclusio
contradictis quod hec dispo-
sicio in excommunicatis a ca-
none quam ab homine habet
locum

Prima glo. primo aperit du-
bium / secundo quibus arguit /
et solvit / solucionem oppo-
et oppositum vide
Reddit racionem textus que
fuit racio dubitandi vide
dicendo quod per hoc videbatur
non precavetur (?)

Oppono primo intellectum glo.
et videtur quod indistincte de-
beat constitucio viciari
quia eo quo maior et
priores erant excommunicati
tunc civitas remanebat
sine administratoribus / Sed
licet ea glo. ut dixi
sit una oppositorum

ra oppone quod illud verum
quia illi excommunicati tamquam
reputabatur tota universitate
constituit procuratorem ut h(ic)
Sed eo quo hic repellitur
procurator constitutus ab excommunicato
ab impetrando / Queritur
quid contra si procurator est
excommunicatus et constitutus a
non excommunicato / Videtur glo.
quod tenebit impetracio
Sed contra hoc opponitur
quod si excluditur procurator
non excommunicatus ab impetra-
ndo per excommunicatum ut hic in
primo casu / forcius debet
excludi procurator excommunicatus
excommunicatus / Solucio videtur
quod hic potest corripi et
sic excludetur ab im-
petrando / Sed si non corripitur
tenet impetracio / Et sic
quod glo. elicit duas con-
clusiones prima quod si procurator
excommunicatus impetrat pro
excommunicato et non corripitur
tenet impetracio / Secunda
conclusio quod si procurator non
excommunicatus impetrat pro
excommunicato tunc impetracio
licet possit corripi tamen
impetracio (?) et si excommuni-
catus debet excludi

Sed contra primam conclusionem
est casus de probacionibus (?)
per cessionem (?) licet [illegible]
[illegible] ibi non probatur

solum cum probat ibi q
non debet admitti si con
glosa fortius est c. i. de
rescriptis li. vi° ubi dicit
q rescriptum ab excommunicato
impetratum est nullum
et quod textum ambo
et conclusiones sunt nulle et
ibi vide glosam v. que
ponit opinionem Goff.
et stat cum textu et
hoc intelligo de ma
iori excommunicacione ut et
glo. iii ibidem in vi°
Sed Hostiensis distinguit
inter publice excommunicatum
et occultum ut primo ca
su non valeat impetr
to secundo casu sic pro qua
distinccione videtur facere
ad probandum .i. de re iudi
Sed illud c. loquitur de
hiis que fiunt ab ali
quo racione publici officij
Sed in hiis que fiunt
tamquam a privato, non
distinguitur inter publice
excommunicatum et occultum
ut de sen. exc. Cum dilec
tus. Jo. Cal. quo ad pri
mam conclusionem distinguit
sicut Hostiensis addens q
si excommunicatus occultus
impetrat ~~[illegible]~~ et
nomine alieno si igno
ravit ille cuius nomine
impetravit, tunc impetrat

distinguit

Jo. Cal.

Sed Iffrain indistincte et
stans c. i. de rescriptis li. vi°
quia cum ibi indistincte
dicat rescriptum impetra-
tum ab excommunicato esse nullum
non facta distinccione
ergo ut supra alio ideo patet
quod ambe conclusiones glose
sunt false
Glo. permittit quod aliquid
sit maioris sunt aut
consistere videtur contra si
sic dicunt in penitencialis
Glo. fa. notat quod si
maiores universitatis qui
sunt excommunicati in constitucione
procuratorum sunt excommunicati
illa commissio viciat
procuratorium. et hinc post
tamen contra glo. dicit
Hostiensis quod excommunicatis ma
ioribus et paucis, potest
universitas constituere pro
curatorem et per illud potest
tum agere. Et hoc verum
primo si universitas a procuratore
constituta fuit sine pe
ccatore ut de excess. pla.
dilecta. Sed aut universitas
habet rectorem a pro non
potest agere sine eo. non
obstat hoc c. quia loquitur
de procuratore ad impetrandum
non aut ad agendum. Item
glo. ponit sui casum
ibi. Idem est si respondeo

no sint compositi dn tamen constet quod eorum auctoritate constitucio sit facta
ut quia dicit c. talis de auctoritate maiorum constituunt peticionem. Et hoc ponit rom que patet.
Solo ulterius arguit ad brochardum quod utile viciatur hic per inutile et ad hoc allegat iura pro et contra. Et tandem quidem quidam dicit pro et contra et solvit
Oppo contra tunc casum quod utile per inutile non viciatur. c. de elec. illa cum gloss. Solucio ut dixi in uno opposito quod ibi inutilitas sunt amobiles secus ubi non est amovibilis ut hic
Item oppo ad idem et videtur quod non debeat distingui an scienter vel ignoranter admittat quia ignorancia non potest facere habiles nec inhabiles. dicendum quod quando universitas constituit procuratorem ita quod constitucio emanat nomine universitatis et non compositis maioribus vel minoribus nec quod eorum auctoritate fiat constitucio dummodo in universitate sit aliquis habilis valet quod gerit nisi habilibus sit in culpa, ut quod scienter admittit inhabilem nisi admitteret cum cum protestacione secundum innocencium. Quando autem facta fuit in petracio per sindicum constitutum non compositis maiores et minores, tunc quod ea potest agi. Solo glose quod non nisi absolvat. Et si frangat quemquam contra eum et hic declarat
Item oppo contra omnes tres casus simul quod tunc in eis distinguitur an maior et minor sint compositi vel non quod in procuratorio quantum tales comprimunt omnes de quibus quia intersunt constitucioni ut videtur an duo partes sunt presentes vel maior pars universitatis Et hoc contrarium hic tangit glo ibi Et hoc videt et non solvit, dicendum hic notatur in textu ibi vel dicendum quod actus non compositis nominibus tenet sindicatus et comprimit de consciencie comprimat tamen non est necessarium
Certa sunt glo. Queritur an hoc sit verum quod tamen censeatur persona iuncta ita quod potest impetrare sine mandato Et glo vult quod

Et contra nota s. de rescriptis
Nonnulli. Et ideo dicit archidiaconus
de rescriptis Statutum §
Cum autem li. vi°. de con
suetudine Ecclesie nullum ad
mitti ad impetrandum
vel conveniendum pro alio sine
mandato speciali nisi sit
coniuncta persona carnali
propinquitate ut frater vel cognatus
admittitur ad impetrandum
vel conveniendum pro suo subdito
Cum tamen non exigitur man
datum nisi conveniat etc.

Rubrica de syndico

Dictum est s. de procuratore
qui agit vel defendit
causam domini, nunc dicendum est
de syndico qui agit et
defendit causam universitatis
Casus de yconomo habetur
lxxxix di. per totum
xvi q. iii. Cum simus de
syndicis seculares universitatis
habetur de procuratoribus liceat
de capellanis mo. dilectus
et quod syndicus Ecclesie
Collegii videtur procurator
habetur de testibus c.
ii. li. vi°. etc.

Sicut statuitur

Decet religiosos a li
tibus abstinere ideo debent
habere syndicum qui causas
monasterii agat et defendat
Et primo ponit exordium
ex quo sequitur una causa
mandati 2° ponit man
datum ibi propterea quia re 3°
subicit aliam causam man
dati ibi Expedit
[illegible]

Casus in textu Cum abbas et mo
nachi cuiusdam monasterii Reg
ni Sicilie aliquando
ipse stabat in iudicio
causarum agendo et defen
dendo papa hic attendens
considerat quod sicut ad ipsum
spectat monachos a
litibus expeditos reddere
ne sic esset ad ipsum spec
tat provisio quod nego
cia eorum hiis disspo
nat. Et ideo mandat
eundem defensionis sedule
quod tueri cum quodam sindico
accepto in curia loquitur
ut si voluit intromit
tat se de syndicatu mo
nasterii s. dicti pro salario
competenti ad omnes causas
monasterii pertractandas. Et
plus expedit famulos dei
primum incommoda temporalium
sustinere quam causas strepi
tibus interesse

Nota quod providendum est non
solum de spiritualibus sed etiam
de temporalibus que sunt necessaria

q p se spectacõm vite pn
q. ij. Eo petit
¶ Nõ syndicatus ẽ offi
ciu voluntariu / nemo
enim compellitur fieri
syndicus vn lra dicit
si vult
¶ Nõ q nemo tenetur
suis stipendijs milita
re et ideo syndicus de
bet salarium de mo
nasterio, facit. ff. de p
ss. Cum ex officij
¶ Nõ q quandoque pmittitur
pui incomodu maius
ut inde sequatur mag
na utilitas, vel saltem
aliqua ut i glo final
dicitur
¶ Nõ q monachi autho
ritate sic dicuntur fm
dei qui plenius ceteris
deo dedicati Et ideo
debent esse quieti a se
culi curis et a co
tentionibus litigijs .i. ab
hijs que fiunt i foro
litigioso. ff. de postu
la. Nõ ne dn lucra
tiuam querunt etiam
prima pdant v. q. iij
Vl t c.
¶ Contrarium hinc c. Ecce
dicta cum glo Et ideo
oppo primo q lra vi
detur velle q syndicus mo
nasterij possit esse lai
cus quia non apparet
q iste fuerit cat. clericus
¶ Et circa vide q primo
videat esse clericus [illegible]
di iudicatum pbi q. viij
in noua
¶ Glo circa fine h q pos
sit esse laycus et bene
ad contraria dicitur q non
loquitur de syndico vel
procuratore sed de vicario vel
yconomo administratore
rerum ecclesie vel pcuratore
[illegible] eccle
¶ Item oppo et vi q ecc
monachi put ee ut syndi
ci ad psequendas utilitates
monasterij pbi q. i. Cum
vel et c. monachi z j de
iudic. Cum deputati
Solo glo stat contra ad
hoc c. z similia videt
q loquitur de honestate
Tamen glo quid est syn
dicus / ad quas causas
debet / dn caueat de rato
vel de iudicato soluendo
dn iura de calu / et
dn possit esse laycus
a quo debet constitui z c
Item queo quid est
syndicus, dicitur q ex eorum
communi consilio ad iudicia
constituitur ut hic. Et ideo
dicit glo. in prin q est
nome grecum z latine
appellatur defensor / et ad actu
causa agendum vel defenden

eligit, et generaliter ad eo et constituitur ab universitate, collegio vel corpore. Ex hoc apparet in quo sindicus differt a procuratore quia constituitur a collegio, intelligo collegialiter non a singulis ut de elec. Quia propter. Item procurator datur a vero domino et a persona singulari.

Item queritur in quo sindicus differt ab actore, dicunt quod actor etiam datur a singulari persona et a patre non domino ut a tutore, sindicus autem a collegio tamen sunt equivoci, non multum advertimus hanc differentiam, quod universitas que dat sindicum crediderit curator ut ff. ti. xxxi retentis. Item quales esse debet constitutes sindicum, venio cum si in collegio fuit seni et iuniores vocabuntur in constitutione sindici, de hoc de nom. omnes in c. c. ij et in clementina c. ti. clemens si unus. Item quid sit sindicus constitui, dicunt quod etiam quilibet laicus etiam in spiritualibus ut de procur. c. li. vi. dummodo sit boni fame. Numero de forma constituendi sindicum, unde

quod precedit nomina sindicorum constituti in instrumento sindicatus. Et vide quod non per textum c. si ff. ti. xxxi. Item quod non videtur per textum C. de vendi. rerum civitatis l. iij l. xi. dicunt aliqui quod illa lex loquitur quando dicitur fieri alienatio rei publice, alias non precedit nomina eorum. Principaliter Bartol. ff. de albo scri. in l. decuriones distinguit aut sindicatus fit pro alienatione et tunc debent nomina inscribi, ut in dicta l. iij, aut ad aliud et tunc aut est magna universitas et sufficit quod exprimatur melior et iurati ut ff. ti. xxxi c. si, aut est parva et tunc omnes debent exprimi. Item Fran. dicit quod sufficit docere quod due partes universitatis tunc erant presentes et quod sindicus fuit constitutus a maiori parte duarum partium et valebit sindicatus indistincte sive universitas sit magna sive parva etiam si non exprimatur maior et iurati per dictum c. si. et hoc nisi excepto casu dicte l. iij, clemens si oppo.

dispensatio

fran

sin
sindicatum q in constitu
tione sindici non erat prout
maior pars canonicorum ut
quia c. v. c. xx. non
erant vocati qui tamen
erant vocandi, cui incum
bit onus probandi, ut dicam
q opponenti, quod quia
verendo sit actor sicut
capitulum agens de contemp
tu habet probare q erant
in loco, ubi fuit voca
dus, et hoc h. Fredricus
consilio C. cxlvij°
Quero utrum in constitu
tione sindici unanimis
requiritur decretum capitulo
sic rem ratam habere vel ac
tor tenetur q non. C. in
l. nulli ff. q cuiusque
universitatis tenetur con
trarium, ff. de liber. causa
h. prima opinionum dicunt
falsum, et summa C. de tr. expo.
c. si. Et hoc est verum
Item utrum sindicus consti
tutus debet cauere de rato
et de iudicato soluendo
sicut procurator. Hostiensis in sum.
glo. q de rato cauet
sed non de iudicato solue
do. C. an et quo sin
dicus potest revocari, de hoc
notatur C. de postulatione
Bonem in qu. sic.
Quero de hoc facti
quidam abbas cum sep
tem monachis constituit quen
dam sindicum, idem per

9°

instrumentum cum duobus vel
tribus dictis. Postea facto ca
pitulo illum revocaverunt
Opponit tamen q revoca
tio non valeat eo quod
alii non interfuerunt re
vocationi. Fredricus dicit
revocationem tenere, et esse
standum instrumento revoca
tionis per c. Cum non sit in re
i. de prebend. quare si appella
et per non primo, i. de dona
tionibus dd.
Item quid si in revocatione
non consentit aliquis mo
nachus, hic dicit q ab
bas cum consensu ceteris
revocat, sicut Fredricus
consilio CCxx. etiam
standum esse revocationi
per eas pera nisi contra
rium doceat. Quid si sin
dicus fuit constitutus ad ali
quem cum causa infra a
um prosequi non potest pro
curator vel eius successor
separatim prosequi debet de
hoc in C. per eum v.
Illud etiam requiritur
et ibi datur ... q sin
dicus qui fuit litem con
testatus, constituat sub
cessorem procuratorem ad il
lam causam C. eo quo
dictum est de actore
Quero an possit consti
tui a iudice ... q
et tenetur cauere de rato

ff. rem ratam haberi l. doc-
tor. Et per hoc glo. est ex-
pedita que tractat de
iudicijs | quid sonet hoc
nomen | ad quas causas
detur et a quo | scilicet ca-
veat de rato | vel de iu-
dicato solvendo | scilicet iu-
ret de calumpnia | Et
subdit hoc et loqui de
honestate etc.

Rubrica de hijs que vi metusve causa fiunt

| dictum est
de hijs que sponte fiunt
tam circa negocia quam
circa iudicia | Ideo dicendum
est de hijs que fiunt
per quandam coactionem et
metum | quasi non sponte
Ideo sequitur rubrica
de hijs que etc. Goff. |
de materia habetur xv q.
vi et xv q. iiij et xv q.
iuncto | et ij q. i | et totum
[illegible] q. B. [illegible] et sunt
[illegible] plura [illegible] com-
pilacio ad hanc materiam
Quid est metus Re-
spondet Goff. in summa
et [illegible] in principio | metus
est instantis vel futuri
periculi causa | mentis trepi-
datio ff. eo. l. i
Queritur quid venit in
actione quod metus causa [illegible]
~~Goff. in summa et [illegible] in principio~~
quod metus est | Immo hic
quod dampnum | adeo | quod si
nullum esset dampnum vel
[illegible] sit condempnatio ff. quod
metus causa l. Si cum ex-
ceptione | Ex hoc infert
Innocentius | quod cum agere ex-
cipi potest quod tua non inter-
esset ut quia res sibi
ablata per metum non
est sua | sed [illegible] possi-
dentis | qui dicitur metum
intulisse | et sic excipi
potest de non interesse vel de
defectu dominij
Ex isto queritur numquid ne-
gati et excipitur de dominio
sufficit possessio | ut non te-
neatur aliud docere vi-
[illegible] sit | c. de petitione he-
reditatis l. Cogi | Et Innocentius
tenet quod non quod possessio hec
[illegible] sit viciosa | non sufficit
ad exponendum [illegible] a
probatione | vel potest dici
[illegible] Innocentius quod esset
si iste metum inferens sit
dominus | tamen potest in-
esse metum passo ratione
possessionis | adeo | quod potest
estimare id interesse | et
ad hoc teneri metum
inferens | si non potest cogi
possessionem restituere | Ad quartum
si queritur actione quod metus

causa/ et quia erat dominus rei non excepit de dolo et succubuit, nunquid per ea poterit rem vindicare. Videtur primo quod quia alia est causa secus secundum eum, si excepisset de dolo et succubuisset, quia tunc obstaret ei exceptio rei iudicate si iterum ageret de hac nota. ... de ea poss. Cum ab ecclesia

Velatum

Et quid timore mortis per ea ratum non habuit religionem professa, exire et matrimonium contrahere poterit/ secus si a principio vel ex post facto consensit. Et primo narrat factum, secundo dat iudicium ibi: Consequenter.

Casus in textu etc. Quidam nobilis vir et potens/ sua uxore habita de adulterio suspecta, eam precepit suis militibus ut ipsam ad silvam ducerent et interficerent/ qui hoc gladio evaginato facere voluerunt/ sed moti misericordia tali conditione ipsam dimiserunt ut quoddam monasterium ingrederetur postea. Cumque isti redeuntes intimassent hoc domino/ misit quosdam episcopos ut ipsi habitum quosdam imponerent dicte mulieri/ ipsi quosdam tres ipsam invenerunt et audientes ipsam habere filium parvulum scrupulose ipsum interrogabant eam mutacionis vite quare vidit quod vitam mutare nollet/ sed timore mortis intrasset/ volens exire quamcito posset/ sed alter ipsorum videns crudelitati viri satisfaciens velum mulieri imposuit simulate. Tandem viro mortuo/ mulier exivit claustrum/ et alium virum duxit et ideo episcopus diocesis loci ambos sic coniunctos excommunicavit. In hoc questa fuit mulier domino pape/ quare papa dat iudices, de quibus in subscriptione/ mandat/ quatenus recepto mandato ab excommunicatis de stando iuri ipsos absolvat/ et tandem inquirere per religiosas et monachos/ citent et cognoscant de causa et si apparuerit dictam mulierem absque timore mortis ingressam monasterium/ vel per ea ratum habuisse/ ipsam ad monasterium redire et habitum assumere compellant/ contra cetera mediante etc./

Nota quod nobilitas non est
art potentiam, ut econverso est
potentia nobilitatis, quia
non omnes nobiles sunt
potentes, nec omnes pote
tes nobiles. Sed tamen quandoque
copulati sunt nobiles ac
potentes. Et ideo dicit
hic hostiensis quod hec mulier
fuit plus timere potentiam
quam nobilitatem.
Nota quod mulier invitus
et coniugata maritaliter ha
bens filios parvulos potest
mitti non libere ingredi re
ligionem sed coacta.
Nota quod ad cognoscendum
animi libertatem debet quo
interrogari seorsum, ut in
electione de electione capitula
apostolica et in testibus in de
testibus In nomine domini.
Nota quod absolvendum ab
excommunicatione iurat pa
rere mandatis iudicis. Et
tangit ampliter glossa.

Item nota quod in absolutione
non est necesse citare eum
ad cuius instantiam fuit
quis excommunicatus, quia hic
citantur sorores solum post
absolutionem.
Nota quod timor mortis
est timor cadens in con
stantem virum de hoc
supra c. Cum dilecti
Nota quod hic moniales

fuit in iudicio proscriptas
ibi sororissam et monia
les vocatas. Sed hodie
habemus scripturam hac lege
in de maioritate et obedientia c. ij libro vj°.
Nota quod metum precedere
per ratihabitionem sequentem
purgatur. Oppositum est vero
in hijs articulis de quibus
hic dicit non distinguitur
hec mulier debuit com
pelli ingredi monasterium
ergo quod spoliatus est
per mulier ipsa spol
iatores. Dicendum quod licet
fuissent interdicto habeant vi
procedere contra eum, ut nota
et clementina rubrica et probatur quod
Si custos. Et hic non
agebant interdicto cum
preceptum.
Item oppositum dicit clementina
de rescriptis i. Dicendum quod
iste episcopus compellit istam
mulierem ad instantiam
sororis, sed tamen sorores non
poterant agere sed priorissa
ut in clementina de
rescriptis. Solutio primo
ad instantiam sororis
et priorisse, ut ibi. Alias
et probat etiam. Dicendum quod
hic subintelligi debet
priorisse et sororis, nam
sorores per se non possent
ut ibi

oppositum

vij vi
vel si fuissent
exceptionem,
hic non replicabat.

Item excommunicatio
non fert sine causa quod
madam ut patet .i. de
sententia excommunicationis cum medi
cinalis in li. vi°. sed hic non
precessit causa quia mandato
male | Item quod hic
excommunicatio lata erat
post communicationem in non
veniendo | Item revocatur
in dubium quod si mulier
dicat emisisse votum
et ipsum ratificasse quod
si non apparet factum
vel emissum | Item quod
mulier recepit velum
de manibus episcopi cum
solempnitate et sic videtur
votum emisisse | Item
si nec verbo nec facto
appareret voti emissio
quod tunc non esset locus
ratificationi sed immo
quia poterat dici metu
votum et susceptionem ha
bitus | quia vovens te
netur servare votum nisi
interveniat metus cadens
in constantem virum | nec in
hoc casu prodest protes
tatio | Item in susceptione
habitus sufficiat qualis
cunque metus | secuta pro
testatione | facta dumtaxat
coram in primo ca. in
venit [illegible] volun
tas | cum [illegible] nisi

interveniat iustum impe
dimentum | sed in isto ca. scilicet
susceptionem habitus in [illegible]
[illegible] vovet sed [illegible]
[illegible] quod [illegible] valeat
tollere [illegible] de lig.

Secunda glo. argumentum pro pro
testacionem | et ad hoc alle
gat [illegible]
et remittit | Secundo quod
et solvit | [illegible] quod hic
valet protestatio ista
istius mulieris | quod non
libere intrasset monasterium
sed timens mortem

Item contra hoc opponitur
quia [illegible]
cessit [illegible] protestationem | quod
non valuit de consi
[illegible] | Secundo ut ibi
[illegible] quod metus mortis [illegible]
cusare [illegible] quod esset coram
episcopo dixit in secreto
quod quidam possent [illegible]
[illegible] et faciunt non [illegible]
de penitentia [illegible]
[illegible] | [illegible]
non audet protestari | [illegible]
quod non obest sed de hoc
constat [illegible] in iudicio

Solo [illegible]
vide cum quod si mulie
ri | cum esset corrupta
velum imponi non po
tuit .i. de regularibus
vidua et pro [illegible] de votis

Solucio vero est de voto
consecracionis, secus de voto
quibus sors quod est iudicium
bene corruptis imponitur.
Glo. iij allegat ad Ri-
chardum simulacionis iura-
pro et con. et solvitur
secundum glo. utilem simula-
cionem permitti. Et contra
supradicta quod interrogasti
cum concor. Solucio ut
in glo. Simulacio est duplex
quedam per personam permis-
sionem et illa inquantum per-
mittitur a canone. Simula
quod peccat non peccat licet
per auctoritatem. Quedam est aut
simulacio vulgaris quidem sicut ne
et denotat actum criminosum
et tunc permittit ea eorum
qui ij e d. ht. spo auctoribus
vel sic quedam est simula-
cio boni et ita permittitur
quedam mali et prohibetur secundum
Innocencium et illa prohibetur
vel dic secundum Hostiensem quod
simulacio decepta vel
dolosa prohibetur. Et cau-
ta et prudens admitti-
tur. Quid aut sit dicere de
cum bona seu bonam
simulacionem nota in c. cum
dilectis.
Glo. quarta videtur per eum
per cuius intellectum est
et videre quod non debuit
recipi mandatum de stando
mandato iudicum sed de

stando mandato ecclesie
secundum de cap. ad hec et de spon.
generali c. cum de sp. Solo
lucio glose quod non refert
quo istorum modorum iuretur
de hoc in c. de tenore
de spon. etc. Sed dicit Hostiensis
quod per ee dia quia si
iurat stare mandato
iudicum nominati expresse
seu, tunc mandatum non ex-
tendit ad successorem
de hoc in c. si fiat mencio
in iudicatis solum vel cum
apud Ho. si iurat stare
mandatis ecclesie, tunc ma-
ndatum est reale et generat
successorem. Et idem si
iurat stare mandatis
iudicum non nominati ex-
presse, quod dictum non
repugnat glose que est
secundum voluntatem quod non prohibet posse
fieri iudicium cum iurat
stare mandatis iudicum
quod cum iurat stare ma-
ndatis ecclesie, quia glo non
dicit quod hoc quod mandetur
secundum ius, facit. c. de iure
iurando.
Glo. penult. obiicit de
vena et solvitur. Item obi-
cit ut de quadrimestri solvitur
prima solucionem approbat
Hostiensis. Et vide quod non
debebat imponi omnino
prebendi monialibus quod

timore mortis primo quod
hic est vera et secundo quod in
probat. ex. de elec. bone
ij. Quod quia moniales
erant in possessione quo
ista mulier erat profes-
sa. secundo mulieri allegan-
ti metum incumbit probatio
Glo. soluit ambo contra
Et quantum ad primum contra
ultima solutio est vera
quod glo. quod hic constat
erat de protestatione, tamen
reprobatur per glo. mandat
enim hic papa inquiri
de facto, quid processerat
sub quo tempore protesta-
te vel si [illegible]
omnis solemnitas, dic aut
constabit de protestatione
et tunc suscipiendum onus
probandi in moniales, vel
non, et tunc aut assu-
munt onus probandi, et
tunc idem, aut non et
tunc utraque probat, sed
possessor que melius
probat obtinebit
Contrarium oppositio. Et videtur
quod ad annum debuit
restitui monialis de
c. ex litteris de restitu-
tione spoliatorum de hoc dicam est
d.
Glo. ubi est opposita leg.
notat, sed contrarium
remittitur et soluit
oppositio et videtur quod non

potuit ratificari ingressum
per mulierem quod non tenuit
quod maritus potuit eam
repetere ex. de conversione coniugum
ex parte, et c. consuluit
Solutio quod ratihabitio
hic debet intelligi post
mortem viri, quia vivente
viro durabat metus. Et
hoc verum secundum Host. quod
mulier que convenit non
potuit effugere, quo casu
durat consilium ut scripsi
hoc protestatione tamen ab
batissa vel aliis vel
aliter, sed solutio utrumque
glo.
Contrarium quod oppositio quia
ratificari non potest quod non
tenuit. ex. de elec. cum in
dubiis et de reg. iur. non fir-
matur libro vj. Solutio quod aut
emittit votum per obligationem
expressum et tunc effi-
cacit obligationem nisi constat
de metu, aliquam tacite
vovit ut suscipiendo ha-
bitum et tunc excusat
per metum, ea non cadere
tamen in constantem virum,
et ratio diversitatis est supra
dicta.
Queritur per quantum tempus
perseverantie in monasterio
possunt ratificare secundum
mortem viri. Dicam quod
per unum mensem, aliquid quod
per duos, primo. vide quod

hoc sit arbitrium et hoc
est verum / facit de off. dele
de cause et c.

Abbas | Cum per
metum a
missionem
prioratus sui bis possessionem renun-
ciat illud repetere potest / et
prima pars narrat facti
secunda dat iudicium ibi vero /
Casus in summa et c. quidam
clericus tenebat prioratum sub
prioratum cuiusdam abba-
tis sancti Edmundi / habe-
bat quandam ecclesiam spec-
tante ad eundem abbatem seu
ad ipsius collationem / qui
abbas misit suos clien-
tes ad expellendum dictum
clericum de domo sua et omni
possessione / nisi dicta ecclesia
abiuraret / dictus clericus
sic coactus ecclesie renuncia-
vit / et param abiuravit /
qua ecclesiam abbas post
ea alteri contulit / hinc quere-
lam primo et clerici supra
dicti / clamans dictus clericus
hoc domino pape proposuit
cum querela / papa respondit
quod facta per metum debent
irritari / ideo mandat episcopo
vigoriensi / quatenus dicto clerico
restituat universa
Nota quod metu amissionis
omnium bonorum suorum est iu-
stus et cadens in constantem
virum ff. e. l. metum est

adeo dicit hic hostiensis quod
dampnum omnium rerum vel
maioris partis est grave
et inducit iustum metum
ff. de constitutione tutorum
l. quod plerumque
Item nota quod ea que fiunt
per metum tenent / licet sint
retractanda
Item nota regulam quod relar-
uamentum et finandi spiri-
tuali potest sine meritum sa-
lutis eterne / hic nota
aliam regulam / quod ea que
metu et vi fiunt debent
dent in irritum revocari
Concordat supra eodem c. perpe-
tuam cum glossa / que prima
notabilis quod in talibus propter
metum amissionis rerum
suarum aliquid se facturum
et illud implet / potest repe-
tere quod sic fecit vel
abiuravit /
Sed contra hoc opponitur
xxxii q. vii c. quod cum
saltem / quod ibi loquitur
de muliere que voluit
se committere ab adulterio
propter metum / quia metus
in hoc casu non committit
debet enim quod potius
omnia mala pati quam
mala consentire / vel secundum
hostiensem ibi loquitur de dap
no non gravi hic de
gravi quia de amissione

cum bonorum sibi unius
possessione licet sufficit
metus amissionis maioris
partis et utraque solucio
est vera sed prima magis
consonat textui

Et contra primam solucionem
opponitur quia constat in
casu isto actus renuncia-
ndi beneficio est illicitus
quia de iure admonet
quod nullus metus com-
pellat renunciatum sed potius
debet omnia mala pati
contra hoc respondet Innocentius
quod licet renunciando per
metum peccaret tamen
eodem metu cessante
restituitur vel potest dici
sustinendum quod renunciare
beneficio non est illicitum
nisi contra iustitiam et potest
quia renunciat in manus
suas non superioris vel cau-
sa non formali et ideo
est actus indifferens sed
adulterium omnino est cri-
men. Ff. de adulteriis per
totum

Glo. primo. ubi dicit quod
iste opponit et solvit
Tertio notat facta per metum
metus non posse valere
dum modo talis sit factum
super quo iurat quod ser-
vari possit sine interitu
salutis eterne. alias dicit
glo. quod si servari non potest
sine interitu salutis non
tenet iuramentum. Secundo glo.
reddit causam ibi potius
debet quibus mala pati et
dat modum respondendi
Item dat casum competentem
Tercia modum respondendi
Circa casum facit contra et
solvit dando regulam. Et
super casu competenti vel
tamen ponit opinionem con-
trariam quod reprobat
Notat glo. primo quod si quis
per metum amissionis rerum
suarum aliquid facit vel
iurat se facturum et istud
impleat iuramento potest
repetere quod tale non fuit
licitum dicit enim in talibus
rebus in quibus pati quis
iacturam ut ubi vita
corporalis adimitur. Contra
hoc opponit

Item notat glo. quod si fa-
ctum per metum qui potest cadere
in constantem virum tenet
et maxime animam concernens
dummodo tale sit factum
quod servari potest sine interitu
salutis eterne alias
non tenet maxime quia potest
nullum metum debet quis
peccare mortaliter ~~Et quod re-
cessio competit metum
passis~~ sed tamen ibi in glo.
sed contra hoc dat accio
quod sit accio data metum
passis respondet quod accio

q metꝫ ca. Et ita gl°
quod an͂ q gesta ꝑ
metu teneant ul non
~~ipso iure~~ et q restitui dz
ul non ipso iure. dicit quod
culpa sua incidit in
metu. Et tunc ~~ꝑtextu~~
metꝫ sibi infert iuste
et ro͂nabilit͂. Et tunc ꝑtextu
metꝫ nullu competit
ei remediu͂ ut ff. q me
tꝫ ca. Si mulier pat͂
na cominat͂ libto q
revocabit ipm in ſuitu
te ꝓpt͂ ingratitudine et
ibi metꝫ no excusat
qua fuit ro͂nabilit͂ il
latꝫ. dicit no iuste et
ro͂nabilit͂ et est idem quo
ad validitꝫ gestor͂ ac
si sine culpa sua inci
derit in metu

Item glo ibi ꝙ pt age
re possidentem quem
cere a quo dimisit in
ꝓpt͂ metu. q quem ꝯpe
tit sibi actio ad con
sistem ul con metum
inferentem et dt glo q ꝯ
utrumq si h ab uno ꝯ
sequit͂ rem sua. con
aliu age no pt. Ecd
con hoc oppo cu glo
ff. ad l. aquilea. Item
mela ꝓ si plres. ubi di
q unꝰ non libat aliu
Solvit glo ibi de pe
hic dicit de infesso. hiis

omibꝰ infert glo r̄ꝫ
q subveni metu passo
nisi quod sua culpa inci
derit in metu. h abista
r̄la excipit in casu
ubi non subveniat metu
passo. etia si sua cul
pa incidit i metu p̄ꝰ
in dicta

Et tunc ceterꝫ glo videt
dicit r̄la q sic gesta
ꝑ metu tenet ipso iure
h pnt rescindi ꝑ ac
con q metꝫ ca. intelligendo
semper q metꝫ fuit suf
ficiens. id est talis qui
potuit cadere in ꝯstante
Item illud quod fit ꝑ
metu no infert damnu
facit. Si ab hac r̄la
excipit in casu in quibꝰ
gesta ꝑ metum ipso iu
re non tenet adeo q
no est opꝰ restitucione
Primꝰ i matrimonio. ꝯ in
dote. ꝯ tciꝰ in metu ꝑ
tradicionem rei ecce. ita
men quo ad ꝗm dominium
nota q in reb ꝗ n c
l. ubi nota q tradicio
rei ecce facta ꝑ metum
abdicat dominium ab ecca
Si Io. an et archi de
rebꝰ ecce no alienandis
c. ii dicunt q de cognite
causa no transfert domi
nium. h ꝯtram dicit dicunt

traditio facta fuit
sine solempnitate de
qua xv. q. ij. Sime
exceptionem et tunc nul
lum spirituale est in eccle
quia est citra metum
talis traditio est nul
la quo fortius quam sub
est metu. Aut facta
est cum solempnitate
et tunc potest defendi
glosa [illegible] xvi. q. vi. c.
quia tunc mero iure te
net licet possit rescin
di. Quartus casus excep
tus est in voto quia non
tenet factum per metum quia
votum debet esse liberum
et voluntarium. Quintus
in professione quia monasterium
per metum extorta non
tenet. Sextus in auctentica
[illegible]. Septimus extra glosa
addit alios casus [illegible]
[illegible] Item a
lius [illegible] Octavus [illegible]
[illegible] testes de
[illegible] Alius
casus [illegible] hostiensis [illegible]
[illegible]
[illegible] ubi de hoc [illegible]
alius in constitucionem [illegible]
[illegible] de penitentia
[illegible] Item alius
et generalis [illegible]
[illegible] [illegible] de
[illegible] Si non Et de
hac materia [illegible]

Auctoritate et xxv. q. iiij.
[illegible] Decretum glosa in
fine [illegible] oppidum aliquod
diocesanum quod facta per
metum non tenet ipso iure.
Et istam reprobat [illegible]
Sed quero contra quem
competit accio quod metus
causa. Glosa an medium
ibi non offert [illegible] quod contra
inferentem metum et contra
possidentem. Quid si pas
sus consensum fuit [illegible]
[illegible] potest agere contra
alium. Et tenet quod non.
Sed contra hoc opponit
ff. ad l. aquile. Item
mela. Solucio [illegible]
in pena [illegible] quod dictum
est habet locum in malefic
[illegible] non [illegible] xiiij. q. iiij. mo
nemus et in c. de bona
fide [illegible] Sed dicatur
hostiensis. Aut quis petit
id quod sibi abest et alteri
adest. Et tunc uno sol
vente alij liberantur. Aut
petit id quod sibi adest
et alteri non adest et tunc
secus. Et hoc est verum. Et
idem voluit solucio
glose quia in pena petit
quis quod sibi abest alteri
non adest etc.

Mauricius [illegible] Cantore
[illegible] [illegible] de se [illegible]

renunciat. Si renunciacio
iuramento vel fide firmata
non sit, regimini ad quod
electus erat preferri po-
terit. Et est quod domi-
nus Hostiensis dicit quod iste summa-
rius non complectitur me-
dullatum istum casum.
Et ideo premittit quod duo-
bus modis legit textum
quod in fine dicit prefi-
ciatur eidem: uno modo
quod preficiatur ex antiquo
iure, non obstante re-
nunciacione. Et tunc sic
summatur. Cum per metum
sufficientem renunciat elec-
tioni sue, non obstante
renunciacione vel resigna-
tione potest petere confirmacionem.
Et in hoc est singula-
re, quia non oportet ut prius
petat resignacionem re-
scindi nisi iuramentum
vel fidei interposicio est
adiecta. Secundo modo le-
git preficiatur sic ex no-
vo iure. Et secundum hanc
lecturam modicum facit
ad titulum.

Casus in tumultu quodam quidam [?]
erat electus in prelatum
ab omnibus clericis alicuius
collegii, tamen uno excep-
to, qui forte unus contra-
dicens voluit habere ami-
cum suum in prelatum, et laicos
armavit contra electum. Sed
videns electus se non pos-
se resistere ad terrorem lai-
corum renunciat. Et in me-
morata [?]. Unde papa respondet
quod non obstante renunci-
acione preferri potest esse [?]
nisi fides interposita ob-
stet vel prestitum iura-
mentum.

Nota quod resignacio bene-
ficii facta per metum, si inter-
venit iuramentum vel fi-
dei interposicio, non rescin-
ditur.

Nota quod hic equiparantur
iuramentum et fidei inter-
posicio. Sed quare fuit ro-
borandi? Dicendum quod renunci-
antibus iuribus suis non
competit regressus ad
ea, vii q. i. c. [illegible]-
sum. Ratio in contrarium
est metus interveniens.

Glo. prima videtur per
quam an valuit hic re-
nunciatio. Et glo. summa non
quod renunciacio beneficii extra
facta ad terrorem laicorum
non tenet, immo eciam spon-
te facta sine terrore non
tenet nisi fiat in manibus
superioris. Et hoc vult quod non
tenet renunciacio sponte
facta, si non fit in ma-
nibus superioris, sed tantum ad
superiorem cognicio spectat,
non ratificat. Si quatuor [?]

ad resignandum beneficium potest tamen
contra glosam dicendum quod hec
glo. procedit in confirmato
ad beneficium non in elec
to solum de quo loquitur
hic ca. j. io. an.

¶ Et per intellectum glose
oppo. Et videtur quod fru
stra hic ponderatur terror
seu metus, quia etsi co
gnoscatur renunciatio non
temeritas quod non cadat sta
in manum superioris Glo
stat contrarium dicendo quod
tenet quo ad resigna
tionem non quo ad superiorem
vel dic verius quod ex quo
hic loquitur in electo tamen non
dum confirmato, tunc tenet
simpliciter prout not. Jo. supra
loco eo. in glo. vlt. et
de elec. c. In electo li. vj.

¶ Item oppo. Et videtur
quod ista electio debuit
cassari propter vnius contemp
tum, ibi vno contempto
ut c. quia de elec. Dicendum
quod hic non dicitur quod
fuit contemptus in anti
quam dicebatur quod erat
absens et non contemptus

¶ Item oppo. et vi. quod me
tus non debuit excusa
re, quia maximus terror
non excusat, nec enim metus
sufficiens, nisi inciderit
timorem mortis vel cruciatus
amissionem omnium bonorum vel

maioris partis ut s. e. Cum
dilectus Solucio potest in
telligi quod metus hic non
cadat sufficiens, etiam non ex
cusat et idem volt Jnno.
Sed quia hic ipsa mandat
illum confirmare, hoc fuit
quia ad terrorem laicorum
resignauit

¶ Sed contra hanc solucionem
oppo. quod tunc etsi ces
sante metu et fide
interposita, non debet ad
mitti renunciatio Ad
hoc potest responderi quod non in
prima glo. si non bene
alio modo quod iste admit
tit renunciationem vt sequitur
hoc decretum modi
cum facit ad tit. Et
ideo alio modo legitur quod
metus hic fuit sufficiens
et tunc supplendum est
quod laici incusserunt sibi
talem terrorem qui suf
ficit ad inducendum istum
metum

¶ Sed contra hanc literam op
pono quia tunc iste de
bet audiri posito quod me
tum vel fidei interpositi
ons non sit adiecta quia
gesta per metum restituuntur
et alias sunt nulla not.
ut c. ex par. Glo. vlt. in
glo. in eadem formam intelligendo
quod erat inter eos fuit
ponendo dicendum non respectu
tamen eorum Et ideo non

audit petens confirmari / q[uia]
iuramentum firmare potest
sine interitu salutis eterne
tamen hic non negat
quod possit agere actione
quod metus causa et actione
restitutionis / Alii aliter sol-
vunt / Aut resignavit be-
neficium plene et tunc potest
petere restitui si per me-
tum renunciabat ut
in contrariis / aut minus ple-
ne ut hic, quod solum
erat electus et tunc secus
si sibi obstet iurame-
ntum vel fidei interpositio
Alii dicunt quod renunciatio
quam iuravit impedit
repetere donec per superio-
rem fuit cum eo dispen-
satum secundum Goff[redum] Hostiensis
refert et alias solu-
tiones Tandem dicit quod
aut iuramentum est presti-
tum super re turpi et tunc
non obligat de iure iurando
Si vero iuratum continens
sit aliquid quod de sui
natura est malum / aliquando
est turpitudo prestandi ut
per dolum vel metum
super re non turpi / Et
tunc obligat, id est de iure iurando
vinculum non est [illegible] conscientie
[illegible] sic iuranti, ut contra-
veniat donec absolvatur
a iuramento / Et quando queritur
nostrum an metus cadens sufficiens

cadens in constantem vel non
sufficit primo quod si superior
a quo petitur absolucio a
iuramento, quam absolvet quod
erat sufficiens, si non
cadit sufficiens non absolvet
Hostiensis dicit quod est suffi-
ciens semper absolvet, dicens
quod non [illegible] primo [illegible] si tunc
tantum cum iuramento non potest ali-
unde iuvari quia non
absolvet iurantem sol-
ne [illegible] ut possit re-
petere, id est de iure iurando debi-
torum / Si hoc non videtur
verum per c. i. de iure iurando / Et
ipse primo dicit quod non est
contra [illegible] si aliis viis
obiiciens absolvit de
quo [illegible] in glo-
sa / Et dicit [illegible] hic se
quondam tenuisse hic esse
casum singularem in quo
renunciacio iuris [illegible]
ut electos facte per metum
ipso iure non preiudicat
qui electus petere [illegible]
confirmari [illegible]
et in hoc est singulare quod
[illegible] non exigit ut
prius petat restitucionem et
hec vera nisi iuramento
vel fidei interposicio ob-
starent / per que renuncia-
cionem promisisset non repe-
tere, quod tunc non est audiendus
nisi [illegible] petita absolucione
a iuramento Et tamen

ipse tenet ffrater mutauit
et hodie alter tenet

¶ Et ideo oppo ad idem
Et videtur quod iste omo et
indistincte audiri debuit
ut de resti spol c. ij et
veremur. Cum inter
et de c. abbas

¶ Glo ij art a gno alle
gat ea intra i gl. po
nit opinionem, deinde soluit
hoc quo in tra dicit nisi
forte maior. Sed contra
glo. quod si manifeste in
venit ut sedes non pt
repetere ecclesiam nisi pus
absoluatur a mandato

¶ Sed contra hoc oppt glosa
Glo sed soluit dupliciter pro
sequens quod hic loquitur
de iure quod in graviori
ex dispensatione. Et hec
fuit opinio alberici et
laurencii. Sed alia tanc
et vincencius hoc reprobant
distinguentes, an metus
sit suffiens an non. Pro
casu contingit nisi ma
ledictum intercessit. Ho
casu in nulla contingit
Sed hec solucio non est
perfecta, quia etsi manifesto
intercesserit contingit, ut
de iureiurando verum et c. Cum
vos. Et ideo glo aliter
soluit. Et primo rndet
ad c. ij de resti spol et
est clara. Est enim vera

Est enim vera dra qua
facit hic glo, quod refert
inter spoliatum et aliquid
facientem per metum. Spoliacio
dimittit, quia in spoliacione
reus est affectus violenter, sed
in metu intervenit vo-
luntas quamvis coacta.
Ad c. cum glo rndet ad c.
Cum inter. Et ad solucionem
glose adde quod ibi nota
ad c. abbas de c. rnd
quod ibi solummodo abiu
ravit sed non iuravit non
repetere. Sed ista solucio q
dam dampnat, quoniam
quod abiurare importat
non repetere
reportare. Et ideo aliter
soluit prout sequitur in
glo. Sed ffrater dicit quod in
casu huius c. fuit metus
suffiens, et quod iste non
iuravit non repetere et
ideo preficit non obstante
renunciacione petendo se c
firmari, sicut si resignacione
nisi velles ponere hoc
speciale, quod resignacio in
spiritualibus facta in manibus
non legittimi superioris
et ad metum laycorum ipso
iure non tenet et hoc pt sus
tineri. Si autem qui re
signavit iuravit non re
petere, tunc non preficitur
id est non auditur petens
confirmacionem, nisi prius

petat absolui a mandato
et si petierit absolui
cedetur ea qrita qo
quale fuit hic mandatu
videt ctra q mandant
no repete ut s dictu
est qo qualit fuit ma
mentu interpositum et in
quo dicit a fidei interpo
sitio veru q fuit factu
sup libro vel sup reli
quijs vel alia re sacra
fidei aut fuit interpo
sita in pmissio sua per
denuo ut ... sua qo
ctram intelligit q hic
dat mandatu qd ex
primit hoc verbu intro
sed cum no exprimitur
sed aliqs simplr pmitta
tur dicit fidei interpo
sitio q pmissionem pro
mittendi dicit dare
fidem sua qua firmare
s. ff. de pactis l.

Ad audienciam

Cum p metu qui debu
it cadere in astantem bn
ficio suo renunciare inta
luit et renunciavit illud
repete potuit Et in
prima ponit ptis qstio
tum in sa dat iudex
ibi Cum ad

Casus in textu et c. quid
dam in qrestu erat ipse

q in canonice quandam
ecclam adeptus erat pa
cifice coactus fuit metu
regio forte sub comina
cione facti illi renuncia
re et ipam resignare sub
mandato Cum ars ppa
mandat quibusdam iudi
cibus q si qstiterit ipm
coactum p metum qui
potuit cadere in asta
tem virum no obstante
mandato quo tenet non
ad repetend sed ad re
signandum tenebat dic
tam ecclam illi faciat
restitui qdicione non
obstante

Nota q metus dz esse
grauissimus ut ex casu
ibi grauissimus et ibi
cadere in astantem

Nota q in bn fijs que q
tenet aliquod illicite
ex pte adversarij sufficit
aliquid si ect si firm
non duret et hoc pbat
hec lra et s de iure
debito qstem q ad
mittit verus con
firm sum p acciones q
metus causa

Nota prima nota q re
signacio bnficij debet fi
in manus superioris alio
non tenet

Nota ij ponit antiqm
eodem ptoris et dicit q

q(uid) sit vis

sit vis et in fine quid sit
metus et infert quibus
modis quibus dicitur vis

¶ Oppo(nitur) contra intellectum glo(s)e
contra textum qui dicit
que vi metusve causa
fiunt quia in edicto pro-
ponitur dicitur quod metus causa

Solucio ut in glo(sa) in prin(cipio)
ubi dicitur quod olim ita dice-
batur

¶ Glo(sa) ii notat quid sit
vis quia vis est impe-
tus maioris rei cui
resisti non potest Item sic
quod vis habet multas species
quia una que est vis com-
pulsiva quedam compul-
siva que ablativa quedam
turbativa quedam inqui-
etativa et quam accidit
sicut quedam istarum specierum

metus

¶ Item iii glo(sa) notat quid
sit metus dicendo quod me-
tus est instantis vel fu-
turi periculi mentis trepi-
dacio ¶ Idem glo(sa) tractat
¶ Quid sit vis et quid
metus ibi et dicitur vis
usque ad finem ¶ Et est
bona glo(sa) Vel potest dici
quod vis est tantum compulsiva
ad unam personam et unam
non personam quia dicimus
metum ¶ Hec persona est
illa qua diffinit glo(sa)
ibi metus et de iusticia
violencia et interdicto

quod inde surgit, nota de
causa possessionis pastoralis

¶ Glo(sa) in videtur pro quodam
et pro eius intellectu
Oppo(nitur) ¶ Et videtur quod iste
audiri non debuit qui non
appetit quod metus durat dum
ravit sed solum quod fuit
incussus ut impareret re-
signare et ideo eo non
obstante tenuit resignacio

¶ Bo(na) glo(sa) quod licet metus
duraverit circa in resigna-
cionem ¶ Et dicit Hostiensis quod du-
ravit metus sic frange-
di mandatum que de
sufficiencia efficientis fuit sup-
promissio ¶ Sed cum non
intendebat se obligare
cum effectu quod licet utrum
forma fuerit non obli-
gatur quo ad deum quia
respicit cor et non verba
c. ¶ Et ideo dicimus quod
inter sinceram promissionem
et intencionem ideo non
facit dictam tamen quo
ad ecclesiam fit dicta ¶ Et
ideo iste potuit tunc
promittere et pro quo insta-
nciam ¶ Glo(sa) ffinem intellexit
quod resignat est metus
perfecte quod vi dicitur
erat ¶ Tamen pro solucione
Hostiensis multum facit de mi-
nus debito et ubi qui
soluit indebitum repetit

ola. permitt obiat et
solut olo vlt quit
et solvit z pati
Suppo r c ad aucto. o
c. ubi iuravit et obsta
bat sibi iuramentum sol
uit glosa q ibi iura
uit q no repeteret h
hic iuravit q remitte
ret h no iuravit q
no repeteret | hoc c
legitur
Sacris
duobus
mod
Secundo no est q absolute coactus coactio
coactus cogitatio
generat secum et coactio
fuit conditionalis Et divi
dit in prima parte dicta
sua glosa in ha distinc
tione ratio ibi distinctio
nis Et illa subdivi
in duas partes sequentes
duo membra distinctionis
Casus in tunc (?) ali
quid est coactus co
gitatione maiori cum p
ticipatione coactus z unus
quero utrum ego inta
di morem coactionem
In ista sancta dicit
Aut participasti cum co
actione absoluta | Aut
solum p metum | primo
casu no ligatus | quia
plus dicere pati quam
agere | Secundo casu quod
tunc metu culpa at-

tenuetur tamen incidit
in morem coactionem quam
ipse nullum metum debet
quod committere peccatum
grave seu mortale
Hoc c legitur duobus
modis propter duo | que
hic tanguntur | quia scilicet
aliquid hoc quod dicit
de metu intelligitur de
metu no cadente in con
stantem virum scilicet sed secundum summa
ciam (?) h loco hoc c de
metu cadente in constantem
Item secundo quod dicit de gra
vitate coactionis scilicet ali
quod intelligitur de gravita
te et coactione | que indu
cit maiorem coactionem |
non aut de illa que
inducit morem | Sed summa
intelligit quod de ea que
inducit morem et sic
utrumque intellectum summa
ut dicitur c
Nota quod in textu solucio
dubiorum propositum incidit
distinctionis vincitur nec
aliter discrete solvi potest
et ideo alia distinctio vo
catur distinctiones. Vide de reg.
iur. lib. 6.
Nota duplicem unum, ab
soluta seu precisa alium
conditionalem | Sed prima ipse
est vis z a metu
Item nota quod absoluta
vis seu coactio excusat

a culpa et a pena
Nota non quod contrictio contrictio conditionalis attenuat culpam
sed non liberat a pena cum
qua culpa non omnino
concludit Item quod inis
fauet metu passo quam
ignoranti vel necessitatem
patienti
Item nota quod communicare cum
excommunicato est mortale Item
nota quod excommunicatio dicitur
labes et inquinatio quia
participantem animam inquinat
Nota de verbo credimus
quod habet vim vitalis et
hoc quo ad intimandam
intencionem respondentis ut
in principio de iure iurando
tenet hic sed in teste
qui de certa scientia palli
quod sensum cotidianum
acquisita sed deponere
in de testibus Latam quod hoc
non sufficit in consiliis nisi
dicere credo vel puto et
cautius est et honestius i-
ta dicere quam assertiue ta-
men hec verba habent eun-
dem effectum cum asser-
tiuis
Glossa contra sententiam nota
et vide quod communicare
cum excommunicato non semper sit mor-
tale quia viator vel pe-
regrinus siue pena commu-
nicacionis propter necessitatem vic-
tus communicat excommunicatis
per quos transit item

creditor cum excommunicato con-
uicto communicat repetendo
debitum ne illud perdat
extra de sententia excommunicationis si vero necessi-
tas vite vel rerum conserua-
darum excusat quo metu
illato ad seruacionem vite
vel rerum similiter debet excu-
sare sed dominus vester si intelle-
xeritis de communione que
inducit excommunicationem ma-
iorem cessaret contrarium
vel potest dici quod illud spe-
ciale indultum contra statutum
non est extendendum ad
casus consimiles vel similes
equitatis nisi per principem
Item Glossa de dolo
significauit per de sententia
excommunicationis vbi metum non ex-
cusat a pena excommunicationis
videtur hoc esse quod ligat ex-
cusat a sententia et a pena
vt ibi non tamen a cul-
pa vt hic Et quomodo pa-
pa possit a sua sententia
eximere extra de sententia excommunicationis
non sed potest licenciam pec-
candi dare inobediencia
vero super omnem legem est
preceptum vel potest melius
dici quod illa decretalis indu-
cit specialem casum excommunicationis
cuius absolucionem sibi specialiter
reseruat in quo casu tale re-
quirit et inter alia
requirit potestas quia

ut ibi notatur Sed hic lo
quitur de generali sententia in re
qua ligatur maior ut
minori quantum in eius
ut contra eum et ta
lis sententia bene ligat et ille
de quo loquitur predicta
decretalis ligat per metum
quem cogit ut hic
Item eo querit absoluta

absoluta coactio

coactio Dicendum quod est quando
vis seu maioris rei impe
tus cui resisti non potest et
habet in se attractionem ut
dicit littera et sic fit per ma
nuum attractionem vel de
tentionem eorum ut quod quis
invitus trahitur ad ecclesiam
ad audiendum missam con
tinuatam vel cum contrarietatis
ibi audientibus vel ibi
consistens invitus detine
ore et inde exire non per
mittitur vel quando invi
tus et renitens portatur
ad aram ydolorum manus
sibi aperit et thus impo
nit et absolute cogitur
thurificare ·j·o· an Sed

quod

que est coactio condi
cionalis Dicendum quod hec coactio
respicit metum quod est passio
instantis vel futuri peri
culum aliquid fit ab aliquo
quod sponte non fieret
ut si ego timens mor
tem vel membrorum truncati

vel rerum amissionem ago
aliquid quod alias non
agerem et de hac coactione
dicitur quod coacta volun
tas voluntas est et ob
hoc l. unde ferme casu pre
cedentis loquendo de vi ab
soluta ut incorporetur de
mercenarium vel si sit baptisatus
sor ut ordinatur non reci
pio sacramentorum caracterem
ut sic offeratur ydolis per
hoc casu sed in condicio
nali coactione licet illi
cita demum non sacra
mentalia et licita non
incorporetur tamen recipio
caracterem de bap maio
res Idem querit an

q°

in utroque inveniunt coac
tio absoluta possit
hic locum condicionalis et
congrua dicendum quod ubicumque
invenit absoluta potest
inveniri condicionalis sed non
congrua aliqua enim sunt
ad que absolute seu per
cise quis cogi non potest
ut ad loquendum Ex hoc
sequitur quod ad intendendum
vale quis precise com
pelli non potest Item ex
hoc sequitur quod intenda
vale semper est volun
tarium Sed ad actuale
mandatum possum quis co
gi absolute quia possum

rape manum illius vio
lenter et pone super ewa
gelium vel ymaginem cru
cifixi et prebe illi iu
ramentum. Ex hoc sequitur
quod in desponsacionem vbi
li non potest interuenire ab
soluta coaccio sed tantum tactua
li puta per anulum sic
quia manus potest attrahi
et violentari sed non verbum
Et ideo dixit quidam
phisicus ad quendam tyrannum
vite mee auffer de po
testate hec sed vocem ex
primere non. Sed de quo
metu intelligitur hic quod
dicit Innocencius. Primo quidam
dam intelligunt breuiter de
metu vanis aliis omnino
excusare principalis. Sed
ipse Innocencius. et hostiensis etiam
intelligunt de metu qui
cadere potest in constantem. Et
sed quod satis vide salui
per textum qui dicit per nullo
metu. Ergo metus iniustus
attenuat culpam sed non
omnino tollit ut ibi dixi
Et ideo quero in de
an etiam vanus metus
attenuat culpam apud
deum. Dicendum quod sic. Ratio
quia secundum philosophum. 3 ethicorum
tantum minuit voluntarium
tantum recatus ut plenius in de
mum etiam minus. Et plenum est

quod minus consensit qui
pre metu etiam vano et
non sufficienti delinquit
ergo magis tenuis est eius
culpa et minus peccat
facit lex dicit homo compara
Deinde quero de qua
commissione hic c. intelli
gitur an de illa que induc
maiorem excommunicacionem
que contrahitur per oracionem
collusionem et communicacionem
vel scilicet vel de illa
que inducit maiorem
excommunicacionem que scilicet fit in
crimine vel tamen excommunicato
cum participibus prudet
quidam quos da intelli
gere hoc de secunda commissione
vt Tancredus et Goffredus qui
hoc c. ~~intelligunt~~ in
telligunt de participa
in crimine. Sed ipse Innocencius
et hostiensis tenent contra et
sic volunt quod intelli
gat de prima commissione
et ita communiter solet legi
Vnde an communicans
excommunicato tali excommunica
cionem que inducit maio
rem excommunicacionem peccat
mortaliter. Dicendum quod sic. Si
sicut communicat cum a
excommunicato non fertur nisi pro
mortali xi q iij nemo
quem ut quod communicat quod
excommunicato cum crebris participa

sibi de sen(tentia) exco(mmunicationis) (et) Aliquo
vel in cr(i)mine depreda(ti)o(n)is
c. ti. ter. ij. ¶ Sed an faciat
qui intrare co(m)pell(i)t(ur) in cast(r)o
bell(i)c(o) n(on) permissa sit pecc(atum)
mortale v(idetur) q(uod) sic (et) est ar(gumentum) q(uod)
in regula vbi dicit q(uod)
talis quod esset contr(a)
animam quietalis.
¶ Sed vero quid de qu(a)li(ta)-
cate eo con(tra) maiori
simplici q(uesti)one que
inducat morem eocati
catorum, i(m)mo q(uod) tal(e) p(ec)c(a)t(u)m
mortale. Et vide q(uod) est
p(er) istu(m) textu(m) qui q(uo)d q(uo)d-
cumque loqu(itur) et expresse
d(icit) q(uod) incurrit irregul(arit)atem
ibi morte mere.
¶ Item ad idem i(n)f(ra) de eo
qui i(n)cep(it) exceptionem ibi in
periculo anime sue, no(n)
cum est periculu(m) anime
ipse in p(ri)mo ~~tenet~~ ve-
niali. Item ad idem i(n)f(ra)
de clerico excom(municato) mi-
nistrante c. si. (et) eo c. s(e)c(un)do q(uod) ibi
d(icit) grauiter p(e)c(c)at eo
mortalit(er). Eo eodem q(uod)
d(icit) q(uod) talis sit irregu-
labilis passiue. q(uo)d non
operatur p(e)c(ca)tum veniale.
Tercio eo eo q(uod) ...
quorum p(ar)ticipacio(n)es sit
excommunicari ab homine
que non fertur nisi p(ro)
mortali et confirmatur

ratione q(uod) faciens contra
preceptum iuris peccat mor-
taliter, xl. di(stinctio) De ma(iori) et obe(dientia) c.
ij. ibi morte moriatur.
¶ Item faciens contra prep-
ta canonis deponitur
iiij. di(stinctio) ... si que de
ponere fecit, tunc p(ro) mor-
tali si ... excommunicato
facit contra precepta cano-
nis igitur etc.
¶ Sed in contrarium arguitur quia
in multis casibus permittitur
participacio, ut l. q. in ...
et de sen(tentia) exco(mmunicationis) inter
alia, si hoc non posset
permitti si hoc esset
mortale, quia numquam ipsa
non p(otes)t pecc(atu)m mortale p(er)-
mitti. Contra hanc quidem
doctores sunt diuisi. Host(iensis)
in sum(ma) de sen(tentia) exco(mmunicationis) §
ult(imo) ... quantum. Et bernar(dus)
in summa de sen(tentia) excom(municationis) circa
fi(nem). Et Host(iensis) in lectura te-
net q(uod) incurrat mortale
p(e)c(catum) et ab(bas), tenet q(uod) non.
Et ad hoc c. dicit q(uod)
loquitur de q(uesti)one
inducente maiore(m) exco-
municatorum, quia erat exco-
municatus cum participibus. Et
io(hannes) an(dreae) hic d(icit) q(uod) quando
te cogi(ta)to relat(i)s sit ve-
niale, excepto quibusdam
casibus primus q(uod) hoc fa-
cit in contemptu clauium

Sc^o qm hoc facit in contemp
tu superioris et contra ipsius
monicionem Tercius quando
participat in crimine damp
nato de sensu eius Quar
tus quia ille erat
excommunicatus cum principi
bus per eum qui hodie
e sic potest excommunicare
solum per ipsum id est de sensu
eius Statim li viº
Et iste potest includi in
sº quartus qui communicat
in diuinis excommunicato per
ipsum et participe in ca
su decretalis Significa
uit de sensu eius et
potest addi sextus qui in
minis frequentat participa
cionem ar xvº di g. c.
ml. Et iste potest inclu
di sub primo scilicet qui hoc
facit in contemptu Alio
non credit Jo. an. communica
tem excommunicato in ordine
quinto vel in saluta
do ipsum peccare mortaliter
Item Archi. xi q iii to
go allegat sanctum
Thomam super iiii^to sen
quod quamuis quis scienter
excommunicato communicet tamen
non peccat mortaliter nisi
in illis casibus scilicet qui
communicat in crimine vel
in contemptu clauium
vel in diuinis Et hoc
dicit Archi. tenendum Et quod
communicare excommunicato ex stu
dio siue in contemptu
et in diuinis sit mortale
Et huic concordat Fran
discus quod si quis ex
proposito communicat excommunicato
semper peccat mortaliter
Secundus si ex quadam
difficultate ut tu scienti
do per viam ipsum salu
tando et hoc potest respo
dei ad iura et racionis
quod tunc non cesset facere
contra canones ipse ex
quo hoc non facit stu
diose sed quasi ex qua
dam primo motu sed
ego memoror cuiusdam
decretalis quod vbicunque
doctores in ma^a conscientie se
diuisi ibi tenendum est
quod est tutius quoniam
quando bonarum mencium est
ibi timere culpam vbi
non est di. v. ad eius
Glo prima exponit
literam addit eam et
dat similia Glo. secunda re
stringit literam dicens ca
sum in quibus possumus
participare excommunicatis
ex licencia iuris
Ad intellectum glo. volo
dispo Et videt q metus

no attenuet culpam
de q. di. iiij Eos ubi
parificat rebaptisatum
sponte uel per metum ad
idem facit per q. iiij dist.
quod ubi in textu pa-
rificat tacite vitatem
sponte uel per metum
Solucio dicendum quod non
contradicit in probat quod
metus non attenuet cul-
pam si poterit probat con-
trarium ut ibi notatur in c.
Eos Et quo ad effec-
tus de quibus in illis c.
dicit bene equiparant
quod eadem pena debe-
ntur quo metus culpam
non in toto excludit

Cum dilectus

dilectus asserit non subve-
nit si metus fuit talis
qui non debuit cadere
in constantem Et primo
mittit diffinicionem ca-
2o diffinit soluendo v
in obstaculo ibi vo-
lentes et illa subdivi-
de primo tollit obsta-
culum 2o diffinit ibi su-
per restitucione
Casus est quod canonica
in seculari voverunt de
observando regulam Cistercien-
sium et manerunt quod cessa-
tionem ecclesie iporum
ad illos ordine nulla-
tenus impediret et hoc eos
inducerent monachos illius
monasterii feceratque ipsi
asserebant tandem muta-
ta est voluntas eius asserebat
quod per metum ad hoc fuissent
fuissent inducti que
ipsa considerans quod eam
tam ipsos votum quam
manentem firmari per se
ne pro morte Et quod
[illegible] non debe-
ant [illegible] et alia q
[illegible] restitucione
[illegible] quia petebat
se restitui ad statum
in quo erat ante voti
emissionem et ante incarcera-
tionem ideo ipsis dixit
silencium imponendum
Nota quod inreuocabile debet
firmari cum suadendo vero
vergit in dispendium
salutis eterne [illegible] in
glo. prima
Nota quod metus debet esse
sufficiens ad hoc ut con-
set uel resundet [illegible]
[illegible] sufficiens [illegible]
metu ut [illegible] cor-
poris uel aliquid aliud
quod possit sufficere ut in
glo. [illegible] Nota quod ad hoc
ut dolus [illegible]
debet esse talis qui pos-
sit fallere prudentem adeo quod

no[n] possit imputari ad
fatuitatem decepti. Item
no[n] q[uod] alius recepit bonus
dolus et magis de i[n]fra
lib[er]
Oppo[sitio] q[uod] dolus illatus
induat actionem et co[n]tra
tem co[n]tra deceptum ff
de dolo l. j. Videtur primo
q[uod] aliq[ua]n[do] quittitur do
lus qui solum p[er]venit
ex [pro]prio quittetis et tunc
iste solum debet imputari
quittenti ut i[n] q[ui]b[us]. Sed
ubi dolus p[er]venit ex [pro]prio
decepti vel fatuitate
se[cun]d[u]m est ut forte isti
discretionem p[er]miserunt in
venibus q[uod] ab eis tolle
rent simile carnis vel
quod simile co[n]tra co[n]siste
in sorte sed

Item oppo[sitio] de mandato
Josue qui dolo mand[a]t
Gabaonitas de no[n] le
dendo eos et per dolum erat
extortum et tamen te
nebatur illud servare p[er]
xxij q. iiij c. sunt cum
suis. Videtur primo q[uod]
nimis credulus fuit et
ipse et qui de s[e]i[n]ali ce
ciderunt. Et p[otes]t etiam
dici q[uod] illud mandatum
servatum fuit ne ab eis
traheretur in ex[emplum]. Item
se[cun]do primo mandatum p[er]
dolum extortum ff de

servari, nisi dolus fuit talis
qui potuit fallere etiam
prudentissimum

Nunc q[uo]d q[uae] actiones co[m]pe
runt isti, dicitur se[cun]dum primo
q[uod] actione q[uod] metus
causa resciss[or]ia vel
de dolo ut in s[e]c[un]d[o] m[od]o
restitutionis ff de arbi
tro l. Arbiter § j vel
se[cun]d[u]m Host[iensem] implorabat
officium iudicis ut s[e]mp[er]
[com]posuit factum i. de
iudi. dilecti. Circa quod
quero circa [con]cl[usione]m [secun]dam
qualis sit subveniendi
metu passo. Aut sub
veniatur sibi officio iudicis
aut aliis remediis
de quibus in glo[ssa]. Ho[stiensis]
aut incutitur metus mortis
vel cruciatus corporis
Et tunc habet locum actio
directa q[uod] metus causa
ff e. l. j. Aut quasi
mortis ut filios vel
cruciatus cor[poris] Et tunc
surgit utilis actio q[uod]
metus ca[usa] ff e. l. isti
quod. Aut incutitur
metus honoris et tunc
surgit imploratio officii
iudicis ff e. l. isti. Hoc ali
q[ui] non incutitur metus
mortis vel cruciatus cor
poris ut filios necare
nisi sos re[m] sed metus

quae ista iudicii p[ro] talem
[com]missionem possit ...
... ordi[n]i ...
... q[uod] non

impssios p iudicem et
tuc subvenit p restitu-
tiões et datur cdictio
ex lege Si p impssio-
nem C. e. Item p hoc
i omnibus istis casibus
requirit q metus sit
iustus alias no compe-
tat ut hic
Quero ex quo dixi
de metu iudicis quid
si appellet metu iudicis quo
appellavit i eius absē-
tia sm quod dicit p de
app. c. si. / ... talis
appellatio si no est iudici
intimata impedit
eius processum / dicendum q
no / debet quo intimare
sm formam Cle. Cum
de elec. / alias no im-
pedit facit de app. Si
duobus / ubi h processus
iudicis a quo / suspensus sit
de appellatione interposita
p superiorem committitur
et hoc procedit q si-
ne metu sit si intima
tio / sunt nota in dicto
c. si.

Glo. prima videt per
quam et p intellectu
glo. Oppo. Et videtur
q no teneat pmissio
quo ad translationem fa-
ciendam / ad Cistercien. q
talis translatio debet fieri a
dyocesano / ut de reg. ...

pla sicut Ho. glo. stat
contra, dicens q pmi-
serunt sunt sua. Et hoc
tenet Goff. qui dicit
q si quando recusaret
csentire sine causa
ut quia de eius preiudi-
cio no ageret / posset
ad hoc cogi p superiorem
de impro mulieris. Gl.
primo. clarius dicit hic
concordat cum glo. q isti
canonici potuerunt bene
assistere ordinem Cistercien.
cum sit strictior / et hoc
tamquam singuli / sed rema-
nentes in prima eccla
no potuerunt ad strictiorem
religionem se transferre / nec
licentia sine licentia
dyocesani et csensu
deserere ut de regularibus
sup eo

Glo. iiij. ta sup verbo vio-
lentia. Querit que fuit
illa violentia. Et dicit
videt / tamen dubium
Contra glo. in fine dicit
q ista opinio fuit Jo.
Laur. phil. et Goff. hic /
quia aut est simia ...
tio / iusta / et tunc im-
putet sibi / qui culpa
sua incidit in cam / aut
iniusta / et tunc no debet
timere quia no adeum
no ligat et hoc est h

que dicit ... no obstante tali violentia

si.

Solvit dicendo vero q forte
aqua ... tio ... q h ... posset
q forte ...

alias de se qui ex ei li
vio / Et vult nomi-
num / de resti spol. c. li
ii / Et hoc verum est
hostis quia metus cor
coris vel ipsa corpori
no tamen contingit periculum
corporis sed est aie (cum)
qui (est) claudi

Glo. per multum tractat de
multa specie metus et
de diversis amplius tra
metu / notat glo. quod
non solum in istis duo
bus casibus tractatur sed est
in pluribus aliis casibus
competit metus / sicut
metus verborum / Et metus
rerum / metus libertatis / metus
tum iudicis / vel metus al
tius potentis / metus
status / vel honoris seu vel
filios / metus stupri / Et
non solum metus sed quod
suspicio metus compe
tat / Et hoc relinquitur
iudicis arbitrio / Et quo
subvenitur metu pas
so / videtur quod pro hoc e
dictum / quod metus causa
et tunc tamen quod metus
cadit in constante virum
/ Et quod subvenitur
metu passo per iudicis
officium / vel per constitutionem
praedictam

Glo. dividit in duas partes

que dicit tempore. an necessario
metu mortis necessario cru
ciatus corporis contingit

in prima parte ponit mul
tiplicem speciem metus / in secunda
quaerit quo subvenitur me
tu passo / Et infert duo
notabilia / ultimo querit
per quem implacabit ista
restitutionem et videtur quod per
eam

Item not. glo. quod in dubio
nulli debet inferre metum

Item not. quod semper caveo
necessario sine vi sine metu
sine dolo quod introve-
niat rei sive sibi sub
venit.

Glo. vult eliciat tria
notabilia et cum sint
unum quod / Eliciat glo.
primo quod licet dolus inter
veniat in spiritualibus / non
tamen subvenitur dolo
passo / quod dolus dedit
causam contractui / Et con
hoc opponitur ff. de do
lo l. eleganter / et ff.
de ritu nup. l. adimo
ubi est glo. singularis
de hoc quod dolus dans
causam matrimonio, facit
matrimonium nullum / et quod
idem sit in spiritualibus
cum quis probat l. vendi
tionis / quod contingit / Item quod
ista regula quod dolus
dans causam contractui red
dit contractum nullum / valet
in spiritualibus / Ideo quia

de multis speciebus metus

no est ipse dolus / nec
ipse quod deceptus
sum ad melius inducta
Item not. glo. quod dolus
hic non respondeat cul
pe Sed contra hoc oppo
et vide quod eo quod do
lus erat ex parte decep
toris tunc debebit do
lus respondere culpe
ff. ad l. aquiliam l. et
mela / Glo. non soluit
Et vide dicendum quod culpa
hic erat lata que dolo
equiparatur et hoc probat
verbum fatuitas vel pt.
dici quod iste erat bonus
dolus ut dixi in precedenti
questio / Item not. glosa
quod in spiritualibus non habet
locum restitutio in inte
grum
Sed contra hoc opponitur
et vide quod etiam in spiri-
tualibus habet restitutio
[illegible]

dolus excusset, habet ce
talis qui fallet pro se
ipsum ut in facto alieno

Super eo

[illegible]

solu est suffi[cien]s probac[io]
t[est]i[u]m idonea reddit s[ecundu]m
glo[ssam] ubi d[icit] in p[ri]n[cipi]o suffi
cit eni[m] p[ro]bare p[er] testes
in iudicio violenciam si
bi illatam et s[uper] rebus
amissis stabit[ur] iuramento
t[est]i[u]m C[odice] un[de] vi[,] si quando
hoc t[amen] d[icit] s[e]c[undu]m si surget
ex co[n]tectu[,] quia tunc
no[n] p[er] p[re]sumpt[i]o[n]em s[ed] p[er] testes
p[ro]bandum est[.] Ex hoc no[tandum]
q[uod] i[n]teresse surgens ex
delicto p[ro]ba[ndum] modo iu
ramento

Ex hoc no[tandum] q[uod] ubi p[ro]
bacio est difficil[is] et ex
in p[er]sonis subvenit[ur] p[er]i
culose et admittit[ur] p[ro]bacio
que alias no[n] sufficeret

Item no[tandum] q[uod] an[te]q[uam] deferat[ur]
iuramentu[m] deb[et] fi[eri] taxacio[.]
licet eni[m] in textu p[er]mit
tat[ur] hoc i[n] suo iuramento
tamen i[n] p[ro]cessu p[er]mit
tit[ur] taxacio et hoc p[ro]bat
l[ex] (?) C[odice] un[de] vi[,] et sen
tit glo[ssa] ult[ima] in p[ri]n[cipio] cu[m]
d[icit] q[uod] ultra taxacione[m]
no[n] iurabit

Item no[tandum] q[uod] circu[m]stancie loca
les et p[er]sonales su[n]t p[er]
iudice[m] attende[nde][.] Exe[mplu]m
q[uod] si una paupercula di
ceret se spoliatam in a
xia quingente argenti[,] ista[m]
no[n] cre[der]et ut i[n] simple[x] co[n]diti[o]
or[um] qualitas loci ut

si in domo destructa
diceret que[m] se h[ab]uisse p[re]
ciosas res no[n] esset veri
simile

Item no[tandum] q[uod] si in obligacione
est rem restitui tunc est[i]
macio extimacio rei p[re]
ci[um] p[o]t[est] et s[u]p[er] ea p[ro]mici
ari fiant verba in exti
macione rei

Queritur an de qualib[et]
violencia l[o]cat lex C[odice]
[su]pradict[a][.] Primo q[uod] sic s[ecundu]m
q[uod] de hoc dic[itur] lex p[re]ce
dit in vi compulsiva
lex glo[ssa] illa intelligat[ur]
tam in vi compulsiva
s[ecundu]m primo q[uod] p[re]cedit
i[n] vi compulsiva et abla
tiva, inquietativa et tur
bativa, que qualit[er] loq[ui]t[ur]
et pr[o]p[ter] hoc qualit[er] loq[ui]t[ur]
l[ex] Si q[ui]s C[odice] un[de] vi

Secundo i[n] q[ua]ntum p[re]cedit in vio
lencia facta tam i[n] reb[us]
mobilib[us] q[uam] i[n]mobilib[us]
s[ecundu]m q[uod] sic s[ecundu]m primo q[uod]
p[er] quas fiat dicta lex

Si q[ui]s r[em] d[icit] de reb[us]
abreptis t[em]p[or]e i[n]pet[us]
et no[n] dicit spoliat[us]
q[uod] s[ecundu]m locu[m] tam in reb[us]
tu[m] q[uam] ablatis[.] Exe[mplu]m
de inuasione[.] Qui[cumque] p[er]
vim expulit te de do
mo ag[a]t tecu[m] cum et
sufficiat p[ro]bare violen[ciam]
Si vis petere res su[bl]atas

quas dicis te habuisse in
domo. Et tunc amisisse
sufficit tibi inventarium ex-
emplum de rebus ablatis
quia dum tu per eos pere-
grinari fuisti violenter
depredatus valisiis aut
aliis capsis agis de vio-
lencia et sufficiat eam pro-
bare et tunc super rebus
singulis quas dicis
fuisse in valisiis vel
capsis tuo stabitur iura-
mento secundum formam supra dictam. Et
adverte quod separatim potest
agi de violencia et de
rebus singulis amissis. Et
hoc probat contextus dic-
te legis. Et quod ibi tractatur
in prefatis et c. de hoc de
restitutione spoliatorum. Quaero

q°

Queritur an in rebus fur-
to sublatis procedit hec
dispositio. Quidam dicunt
quod non sed primo tenet contra-
rium et hoc idem tenet Hostiensis

ra°

Rainaldus quia subveniendum
est probacionibus et ma-
licia punienda. Et ideo
dicit quod propter difficultatem
et impossibilitatem probacionis
eciam ubi non est commis-
sa violencia sufficiunt pro-
bacia arta de clericis
[illegible] c. xiii. Quaero an

q°

in rebus dolo sublatis pro-
cedit hoc c. Pone aliquis
deposuit pecuniam apud
aliquem in sacco et probat
depositum immo super hoc

pecunie

lite pendente si dicit eam
subtractam stabitur suo
iuramento. Et reus negat
ibi fuisse pecuniam vel
dicit non fuisse tantam
dicunt aliqui quod sic pro-
in actione depositi venit
dolus et prefata deposita-
rii ff. de deposito l. i et
iii. Cum ergo saccus fuit
depositus sigillatus sta-
bitur iuramento deponentis
sic ff. depositi l. si sig-
natum sit quod agitur ex
contractu quia tunc fieret
variacio [illegible] probacio-
nis ff. de edilicio edic-
to l. Ediles. Et hec pro-
cedunt secundum eos quod iste
confitetur se aperuisse sac-
cum. Alii dicunt ut refert
Iohannes quod tamen ille debet
agi actione furti ut pre-
stitit saccum sigillatum
quia hoc cognoscit
denegare restitucionem rei
vel facere quod restitui non
possit ff. quod vi aut
clam l. Semper. Et si
non restituit saccum ma-
bit [illegible] ff. de in
litem iurando l. ii. Et hoc
verum quod saccus non est si-
gillatus. Sed si esset si-
gillatus ut quasi resignasset

et de hoc constat non a
get ut restituat sigilla
tum quia hoc bene possit
fieri sed statim inhabilitatur
cum ff. deposi. l. i. § hec
audiet iste dicens se do
lum non commisisse nisi
probet quia presumptio est
contra eum ex eo quod fecit
contra prohibitionem legis
aperiendo sacculum de
presumptione c. i. § bel. supra primo.
Et agi actione ad exhi
bendum ut exhibeat sac
cum sigillatum et si non
exhibet vel exhibet
non sigillatum inhabilitatur
in litem contra eum.

¶ Queritur quid si aqueductus
domus iuste bannitur
aque et ex ista causa perdi
dit iste bannitus bona
sua, nunquid poterit agere
contra bannientem et uti isto
c. ad probandum res singu
las amissas per iuramentum
credet primo. quod sic et
pro hoc bene facit l. i. de in
iur. C. lum. § sed dicit
hic Franciscus quod licet hec
dicta primo in libro preci
uis quibus habeant
multum convenientem tamen
hec decretalis que solum
loquitur de violencia
non est trahenda ad
alium casum, quia mere
est exorbitans, quod probatur
dicit esse suffitentes et
necessario concludentes. ff. de
proba. in prima, sed dicit quod
hoc c. intelligitur mere
in furibus tantum et dictat l.
Si questa quod non fiat
extensio per similem ratione
vel inde supra pa. quod contra romanos
ut nota. i. c. e. § sed Bart.
et ideo dictum primo de
furto et de deposito Franciscus
credit non esse verum ex
quo ibi nulla est vio
lentia sed quod dictum est primo
de bamiente placet
Franciscus quod iuste banniens
et arceans aque a civitate
vel loco bannito infert
violentiam. contrarium est lex
quia c. c. concludit ergo
quod requiritur violentia et
fatetur quod perdidit in
qualibet violentia. ergo
quo generaliter loquitur
¶ Queritur nunquid habet locum
hoc c. quando vis non fuit
commissa per eum qui convenitur
ut pone quod statutum
tuto dictat quod villa
seu comunitas civitatis te
neatur de vi illata publi
dito et ad restitutionem rei
si non capitur predonem
Et videtur quod sic quia generaliter
loquitur. Et hoc tenet
Jacobus de Arena, quia
in hoc villa convenitur
ex quo delicto Contrarium

ut dicunt ff. qui ex causa tutor. l. i. et dicunt in dicta lege Si quis. Et Bartolus ita ut restringatur hec dispositio, scilicet quando quis ex delicto suo. De hoc nota de resti spol. c. ii. Et facit hoc ad similem questionem, dicentem statutum quod pro delicto filii pater teneatur assignare ... ut dictum est supra. Et in alio statuto dicitur quod contumax habeatur pro confesso, unde si filius est contumax pater cogi potest assignare ... supra. Dicunt quod non, quia talis probatio ficta seu confessio non preiudicat nisi in ea causa in qua suis ... ita nota per Bartolum ff. de verborum obli. l. Cum filius. Eadem causa

hic dicit de violentia debet constare per testes.

Quero quid si alio plene constat. Dicunt quod sufficit, quia in hoc non est ... Eodem ... testes simple ...

Ex quo hic dicit de taxatione

Quero unde possit qui sentit se gravatum ex taxatione possit appellare, et ut magis sit dubium pone quod iuratum erat super taxatione, certa quod primo refert opinionem quorundam dicentium sufficere quod appellet ad diffinitiva, quia taxatio et iuramentum sunt unum contractum ita quod cassata sententia cassabitur omne quod ad eam pertinet, et per quos taxato et iuramentum.

Alii dicunt de necessitate esse ut appellet a taxatione et iuramento ... quia posito quod pro qua appellet a sententia ... si obtineat ut ... iusta, tamen stat ius natum adversario ex iuramento, etiam si sententia fuit lata ... a parte ... nam et si lata non fuisset tamen ex iuramento surgebat actio in rem. Et hoc est tutius et verius secundum ... quia taxatio et iuramentum habent vim ... et transit in rem iudicatam, ergo appellare ... de re iudicata quod ad consultationem. Circa

hoc tamen ... nobiles distinguunt. Aliqui quidem ... aliquis esse ... et non esse aliquis sibi debet vel non debet. Et tunc ex tali iuramento surgit actio. Aliqui ... se tamen expedisse

dist...

uel tantum dampnum si
bi factum esse potest tunc uel
la surgit actio ut ex
ceptio / uel in deductum ueniet
computatio sine est ap
batio et sufficit a ppe
a diffinitiua / Et sic ipsa
opinio uidetur uerior / Et
sic iuramentum in proposito
non est appellare decisorium
et ita sumus contra ca
sum / c. si / de iuram.
quod illud iuramentum ibi
defertur in supplementum
probationis cum subest p
batio semiplena ut
ibi / Et iura que dicunt
quod ex iuramento surgit
actio et exceptio loquuntur
in iuramento decisorio de
quo in dicto c. si / quod
defertur a parte uel a
iudice / sed hic non defertur
a iudice uel a parte / immo
iure permittitur a parte
agente prestari / Et sic de
fraude dictum / Immo / quod si
iudex uidet se erras
se in taxatione / tamen quod
sit eam reuocare / Quam
dam dicunt quod non / Sed
Innocentius / dicit quod sic quo
niam est quedam interlo
cutoria / que non trans
it in rem iudicatam quo ad
iudicem de app. Cum
cessante / Non obstat quod
Innocentius / in dicto c. de in
dici / quod ibi loquitur

quando taxatio fuit estima
et quando premeditatio erat
secus quando fit ante sententiam et
hec omnia / quando super taxa
tione iuratum est tali
iuramento / quod non parit ac
tionem uel exceptionem ut
hic dictum est / Ceterum secus
in iuramentis parientibus ac
tionem et exceptionem / quia
sicut iudex non reuocat
diffinitiuam / ita tale iura
mentum contra eum in casibus
de quibus ff. de iuram.
l. admonendi / Et hec
dicta sunt procedere iudice
delegato / secus in ordinario
qui etiam suam diffini
tiuam reuocat de actu
analitis / Vel potest dici
secundum Iffram quod non reuocat
sed hanc ipsam nulla pro
nunciat ut not. in dicto
c. Anglicis
5 | Glossa prima ponit duos
uel utrosque surgens ex
maleficio et contractu
etc. / Secundo uidet ad quam
eum partem rubrice ad ap
tetur hoc c. / Tertio
queritur opposito et duplex
solutio /
Ad intellectum glossa opposita
et uidetur quod non sufficit
probatio per iuramentum super
rebus amissis / ubi parum
estimatum / debet enim uel
esse probari uel per testes
uel alias legitimas probationes

ff de inmoribus l. Si in
emptorem cum quor/ Solo
glose in pri/ aut petit
interesse quod contra et
procedit contrarium aut
quod malefico et procedit
gl. ita
Item oppono et videtur
quod hoc decre non sit sub
congruo titulo collocata
quod quo tractat de viole
ncia et sic pocius debet
poni sub titulo de resti
spol/ Item potest dubitari
sub qua parte huius titli
collocetur/ Solutio ut in
glo.
Item oppo quod non possit
f. condepnacio super estima
cione quod in obligacionem est rem
restitui/ estimacio est in
solucionem non autem in pe
ticione ff de condicione fur
tiua l. huius/ Solo in dicta
l. constat contrarium/ Dynus
dicit quod re rempta potest
peti estimacio/ Jo. An. aut
constat rem posse restitui
et tunc res est petenda
non estimacio ut in dicta
l. ii/ aut constat rem re
stitui non posse et tunc
debet pocius peti estima
cio ff de condicione furtiua
l. in re furtiua/ et super
ea principali/ aut est
dubium an res extat
vel non/ et adhuc potest res
peti alternatiue ut restitua

res, vel eius estimacio
de hoc not. Bartolus in
l. Stipulacio ff de spol
et/ ac peti sola estima
cio et hoc expresse probat
hoc c./ quod petens habet
iusta ignoranciam petendi
rem/ Item non potest fraude
sine inim tertium amissa est
Canonis quae est contra hic
decretalis ideo quando hic indu
cit ut sufficiat probacio
per iuramentum/ Glo allegat
tres canones in quibus
non est ista racio in eodem
violencie hoc indicat
et hoc facit ad ea parte
d. i. no. m ii limitacio dicti
primo.
Ad intellectum glo. ulterius quero
de in quo debet inspici
qualitas personarum ac
negocii/ Solucio quia
inspicietur an petens
sit pauper/ ac si petat
magnam/ autem quantitatem
pro eo non presumetur/ Item
utrum sit mercator vel sco
lasticus/ nam si scolasticus
diceret se amisisse in camino
malia/ sicut mercator li
bros/ non facilius presu
metur/ Inspicietur eciam
qualitas negocii/ quia si
quis erat in itinere non
presumetur amisisse grossa
utensilia et similes con
tractus considerabuntur etc.

Rubrica de in integrum restitutione

Dictum est supra de quadam speciali restitutione, quidam ratione metus maioribus. Modo est de quadam generali restitutione que tam eciam eis qui minoribus etate competit. Est autem in integrum restitutio pro statu vel iuris reintegracio rei que sub veri(ta) minoribus et eciam aliis iure minoris. Et quia minoribus ... competit ... causa ... de off ... dicetur. De materia continetur ij q. iij. ... quis ... et repetitur in vjto et in Cle. Cognovit de off. iudicis c. ij. de privilegiis Cum olim ij. de rescriptis quamvis li. vjo etc.

Huic rubrice concordat de officio iudicis c. ij. de privilegiis cum olim iij. Require nos igitur et de rescriptis quamvis li. vjo

Requisivit

... glo.

Quia causa non est magna variacio ideo qualiter se summarie. Ecclesia restituitur ... contractum alios similes celebratus si enormiter cum illo sit lesa. Et est quod dimisso etc. Sabino ...

Casus in textu et glo. Quidam episcopus debita sollempnitate servata alienavit vel locavit rem ecclesie vel pro modico censu in emphitheosim concessit. Episcopo ... ecclesia gravatur fuit lesa. Quesitum fuit utrum ecclesia posset petere restitucionem in integrum. Papa primo concedit quod non licet episcopo condicionem ecclesie facere deteriorem. 2o concedit quod ecclesia fungitur iure minoris. Ita si probant se lesam, debent restitui et alienata isto modo ad ipsius dominium revocari. Quid si ille concepit rem ab ecclesia multa impendit et fecit rem in edificio vel agris meliorem, numquid iste debet in suis laboribus et expensis defraudari? Videtur papa quod non, sed sibi debent expense restitui et satisfieri sine fraude.

Nota quod lesio debet probari manifeste et sic in esse ... ex ... statu debet probari per ...

naria, secundum quod est. Eo malefico de hoc. Ibi. C. ex parte.
Nota regula quod idem quod et idem de alio prelato non licet condicionem ecclesie facere deteriorem et ponderata ubi facere. Talis
ut est enim in faciendo aliquid vel obmittendo quod per negligentiam prelati preiudicitur cum ecclesiam supra de pres. per totum.
Item nota alia regulam ex litera quod ecclesia iure minoris semper debet restituere et componere semper. Vnde in quolibet contractu tamen petit restitucionem. supra de quadriennium de quo in glossa supra verbo minoris.
Item nota quod coloni dicuntur qui colunt terras per alios, quod colligitur hic ex litera iuncta prima glosa.
Nota quod melioraciones facte in re aliena non accrescunt rei, si fiunt per possessorem bone fidei. Hoc tamen non bene hic colligitur, nam iste reus sine possessione erant
[illegible] faciendum non reddit glossa finalis dicens quia sicut in dampno moratur non debet ita nec quod in lucro. Ideo eo
utique per se facti debet restitucio et per hoc glossa est finalis conpendita.
Nota quod secunda est reus conpensacionis et laborum ne coloni doleant se agricultores contra debitum se. Et ideo vult hic
summo quod illi non cogantur reus restituere nisi eis refundatur conpensacio necessarie et utiles quas per eos et in eis fecerunt circa [illegible] conpensacio restituere volunt, non recuperabat rem locatam nisi in contractu decepta fuit ecclesia, quia ecclesie huiusmodi melioratam potabat plus locare. Et hec est melius
[illegible] litera [illegible] prima et [illegible].
[illegible] contra [illegible] C. Et videtur quod melioraciones facte in rebus non sint reddende, quia accedunt ipsis rebus, quia quod seritur vel plantatur cedit solo, institutio de rerum divisione § [illegible] titius, et notatur de [illegible] C. [illegible]
tur, contrarium est verum quod per possessorem male fidei. Secus si bone fidei ut hic et [illegible] de locato c. potuit. Item si melioraciones facte erant per

Erra

emptoris aliquando res
erat revocata ad ino
calie et sic tempore quo
erat sponsi tamen idem
credo esse prescriptum quod
quibus non tenuit du
m fuit bone fidei si ha
bet eum actionem nego
ciorum gestorum pro melio
rationibus et ideo dixi c.
secundum primo quod meus lec
tio in fine est quod illi
us cogit res resti
tuere nisi eis refundat
expense necessarie et
utiles etc. Secundum quosdam
obscura primo vult
dicere quod duo requirunt
ad hoc ut esse possit
rem consequi idest ut
primo ut refundat vel
esse possessionibus quod aut
[illegible] se fuisse [illegible]
[illegible] probat docendo quod
res plus valebat tempore
locationis etiam demptis
meliorationibus per eum
factis. Secundum quod dixi ec
clesia fungitur iure
minoris et iure rei pub
lice.

Eundem minores in aliquibus
differunt vel in omnibus
conveniunt. Videtur primo
dicendum esse vel minorem
circa rem publicam
et civitatem restitutio
nem in integrum quia hodie
est minori non solum pu
pillo non currit prescri
ptio vel prescriptio specialis
ut xxx vel xl annorum
in rebus que alienari
non possunt sive
sint mobiles sive immo
biles. C. de administra
tione tutorum l. lex que
et ideo secundum hoc non
est necessaria restitutio
in integrum ff. olim quia
minus non cum pupillo
tamen cum minorem
currebat hec prescriptio
ff. de acquirendo rerum
dominio l. bone fidei.

Sed contra eam rem
publicam et civitatem
currit usucapio quia
dicemus prescriptio et
alie temporales prescrip
tiones prescriptio si eis da
tur restitutio secundum primo [illegible]
[illegible] quia est res
publica et civitas con
tentur iure minoris at
tenta ultima instanti
a quo fit maior. Con
veniunt autem in hoc
secundum primo quod prescriptio
spectat xxx vel
xl annorum ita currit
contra minorem sicut con
tra [illegible] dummodo non sit pu
pillus, pupillus enim ipso
iure [illegible] ille C. de

pscr xxxx annos l. si
aut item sm innoc. ci
vitas non comparatur ecclesie
et rei publice quo ad
restitucionem | Anima cum
tas non restituitur ar. l. ff
nichil interest ff ad ma
cedoniam |
Quero ergo quo dem scilicet
quod contra ecclesiam currit
usucapio secundum innoc. ff
an hoc sit verum Et vi
detur quod non per illum generalem
canonem dicentem contra
ecclesiam nullam prescripcionem
currere nisi quadragenariam
i. de prescr. de quarto
et c. ad aures
Argumentum est casus contra prescripcionem
in d. ante de ecclesie bene
ficio ff. de temporalibus coll.
in vo et nota ubi quod in
s. Ardo autem hostiensis
tenet hanc ultimam
partem dicens quod princeps
per temporalis prescripciones le
gem non potest transferre
rem ecclesie in alium
fiat de generalit. ecclia
secundum eos ff precedenti
vult ipse retinere rem
ecclesie i. de rebus permuta
c. i. et glo. marg. tamen
in dicto ff de temporalibus
tenet primum quod usucapio
currit contra ecclesiam Et
idem hostiensis in summa

de prescr. et per item quare
Et idem tenuit hostiensis
in summa de prescr. sub
rubrica de usucapionibus
§ Quenam contra quid
ecclesiam | Et sic corre
xit se in lectura | Fran
ciscus dicit quod contra ecclesiam
currit usucapio et
ad iura c. illa que
dicunt contra ecclesiam non
currere nisi quadrage
nariam prescripcionem dicit
intelligenda ea prout
dicit Ante Ardo accursius
C. de sacrosanctis ecclesiis
quod scilicet prescripcio longi temporis
decennalis vel vice
nalis vel eciam longissi
mi temporis ut xxx
annorum non currit contra
ecclesiam sed sola qua
dragenaria | sed hoc non
tollit quominus alie
prescripciones plures minores
teneant sicut in redi
bitoria | et quanti minoris
et in prescr. contra ecclesiam
ad appellandum et similibus
prelibatis | quia inter predictis
temporaliter quod nulla pre
scripcio curreret contra ecclesiam
omnia essent sublata
que ut supra de cler.
egrot. c. ij. Et sic eciam
fullo esset sublatum
c. i. de prescr. ubi erit
prescripcio triennis ista

qd generalis dispositio non
tollit speciales constitutiones
facit de consti. c. i. li. vi°
vbi rom. hostiensis dominum quod
princeps secularis per quam
non transfert in alium re-
rum [illegible] secundum leges disposi-
tio qua tota potuit
hoc operatur. Licet enim vi-
canonis, et ei standum
est sicut canonibus ex
quo in canone speciale
non dicat contrarium. Item
licet vsucapio sit pres-
criptio, tamen ex quo hoc
vocabulum specificatum
dispositio generalis sub-
stantie prescriptionum non
videtur renouare vsuca-
pionem, nisi aliud expri-
matur, vt contra [illegible]
correctio de elec. c. in-
commoda li. vi°.

Secunda glo. ponit du-
as lecturas. Oppo. pro
intellectu glose de im-
petere et condicione
[illegible] lre ad separan-
dum. [illegible] primo dicit quod posses-
sionis erat concesse sub
[illegible] et sic non erat
[illegible] quo ad pote-
statem secundum [illegible] videtur
[illegible] dicit casus ad [illegible]
renouandus [illegible]
[illegible] glo intelligit duo-
bus modis [illegible] et vtrum

intellectus est verus
[illegible] prime gloe [illegible]
[illegible] quod [illegible] non
tenet [illegible] an dolo
aduersarii [illegible] an sua
facilitate sit lesa, etiam
pluries casus posset
[illegible] vide in speculo
in [illegible] c. i. secundum qualiter
[illegible] intellectu glo. [illegible]
oppono et videtur quod
[illegible] detinentia causa
non competat restitutio
nisi sit magna detin-
[illegible] [illegible] non
alie [illegible] [illegible] Glo stat
[illegible]

Glo iii reddit rationem [illegible]
[illegible] dicens quod melius [illegible]
[illegible] intacta [illegible]
te [illegible] [illegible]
[illegible] remedium querere
Glo iiii [illegible] [illegible] quoniam
an [illegible] quadriennium re-
stitua [illegible] ponit
[illegible] opinionem qua [illegible]
[illegible] deinde ponit [illegible]
[illegible] [illegible] quod
[illegible] semper a tempore lesionis
[illegible] quadriennium [illegible] re-
stitui inter minores et
[illegible] contra [illegible]
lesionem et non semper
[illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] in [illegible]
posset restitui quod est

ad rescindend(um) contra(ctum) no(n) (valet) alienat(i)o rei eccle(sie)

De rebus eccl(es)ie

absurdu(m) et de ista glo(sa)

sumus expediti in cle-
mentina j. c. ii. ubi dicit
glo(sa) in quo se lesum
affirmat in integru(m) re-
stitucio(n)em peti p(otes)t et cu(m)
rescindi restitucio(n)e(m) dicit
sum(mus) oppo(situm) contra glo(sam)
istam quadriennium contin(uum)
de tempore lesionis etc.

Item oppo(situm) et videt(ur)
q(uod) no(n) expedit eccl(es)ie
pete(re) restitucio(n)em iure
minoris s(ed) q(uod) potius pos-
sit age(re) nisi fiat in ca-
su licito xii. q. ii. Sine
excepcio(n)e s(ed) no(n) e(st) op(us)
restitucio(n)e q(uia) e(st) an-
tiqua contra ordinariu(m)
ubi subest ordinariu(m)
remedium s(ed) de off(icio) iudi-
cis l. i. In q(uo) d(icitur) in textu
que i(n) dampnum ei(us) data
constiterit ad ipsi(us) co(n)ve(n)it
(con)silio et p(ro)pietate(m) red-
dere, quod glo(sa) inter q(uo)d
de h(oc) p(otes)t (con)stare sol-
ent q(uod) in iudicio p(ro)bu(s)
p(ro)bo(rum)

Glo(sa) p(er)mittit b(e)n(e) solu(m)
q(ui)a videt(ur) s(ed) (con)trarium
it et q(uod) alienac(i)o(n)em rei
eccl(es)ie facta(m) in casu no(n)
licito no(n) tene(re) q(ui)a
glo(sa) est (con)tra(ri)a in dicto
c. sine excepc(i)o(n)e et

e(st) q(uod) infra in fine ubi
d(icitur) q(uod) dum(m)o(do) fuerit facta
c(um) sine excepcio(n)e te(n)et
(con)tractum eciam in casu no(n)
licito. Cum glo(sa) (con)cordat Goff(redus) et Arch(idiaconus)
de re ecc(lesie) no(n) alie(nanda) li(bro)
vj°. Et facit q(uod) de (con)sti-
tuc(ione) in ecc(lesia) et d(e) re
ecc(lesie) no(n) alie(nanda) c. ult.
ubi lex (con)muni(s) assensu(s).

Ex quo infertur no(n)
te(ne)re alienac(i)o(n)em nisi
fuerit omnis solemp(ni)-
tas, tam ma(teri)e (con)-
forme, alias (con)tractus
no(n) est l(e)gitimus. Et hec

opinio glose s(ed) (con)tra-
rium p(er) c. Sine ex-
cepcio(n)e ubi p(ro)hibet
alienac(i)o(n)em fieri in ca-
su no(n) (con)cesso q(ui)a (con)tractum
est nullum q(uod) (con)tractum
tenuit et q(uod) fuit facta
ta fora illius canonis
h(oc) c. nisi et c. Sine
excepc(i)o(n)e alias si (con)tractus
ecc(lesie) nullus no(n) esset ne-
cesse pete(re) restituc(i)o(n)em
q(uia) tunc immat ampl(ius)
ordinario ideo ad ex(er)c(endum)
ordinariu(m) tunc no(n) d(ebet)
(con)tra re(scindi) s(ed) s(olum) q(uod) si
ecc(lesi)a p(er) illum (con)tractum
sit lesa infra dimidiu(m)
iusti p(re)ci(i) et si ultra
dimidium no(n) esset ne-
cessaria restitucio s(ed)

subveniet et sunt qui
l. de emp. et ven. dilec
ti Et per hoc expedi
ta est ista glo. penult.
que circa alienationem
distinguit an teneat
vel non Glo. ult. in
fert contra casum ca
tum similem et patet

Cum venisset

Restituit ecclesia lesa
epi. negligentiam per curs.
quam intra certi. no. pro
dixit Et divide in
iiii. primo partem com
paricionem ponit et da
tionem auditoris secunda parte
allegationem epi. tertia alle
gationem monasterii quarta
interloquitur ibi Cons
titutis ibi Ad hec quarta
ibi Nos igitur

¶ Casus in tali (?) va
cante monasterio Rothonen.
monachi illius mona
sterii quendam elegerunt
in abbatem Cum clerici (?)
opposuit se Episcopus Ve
neten. dicens electionem
ad se pertinere dato in
dice partibus a papa pro
curator epi. magister quidam
proposuit quod cum monasterium
Rothonen. situm sit in
diocesi dicti epi. et si
bi subiectum iure suo ipse usus
est iure eligendi abbatem

generaliter pacifice et quie
te tamen occasione cuiusdam
clericos ibi fecit pro monacho
late fuerit de quo con
sensu (?) ad quendam epm
... et eius colle
gas impetrare quorum
iudicium duo personaliter
ad dictum monasterium ac
cesserunt sub pena dictos fratres
monachos sententie adve
tum istorum iudicum e
lectionem fecit (?) tamen
et processit iudices vero
dicti inhibuerunt mona
chis ne aliquem eligerent
in abbatem donec de
iure epi. veneten. con
staret quod in electione
abbatis dixit se iure
et quod constaret sindicum
ad dictam causam ad de
fendendum utilitatem agendum
dicti vero monachi predictum
constitucionem et alium in
abbatem contra ipsorum in
hibicionem elegerunt quod
coadiutor epus petiuit
dictam electionem cassari
et se restitui tanquam suo
iure per monachos spolia
tum Cum petiuit delecti
a iudice electionem cassa
vit quod sententiam pater
epi. petiuit per Cardi
nalem confirmari Sed ex
adverso monachi dicebant

q ad epm non ptinet
ius eligendi sed mona
sterium ipso erat exemp
tum et inmediate ad roma
nam ecclesiam ptinet petetes
se in integrum restitui ut
possent privilegia pro
ducere que per ommi
serat p liberte mona
sterii supradicti papa
vis privilegiis exemp
cionis et attenta pstata
cione premissorum facta
sup hoc facto mona
sterium ad audienciam re
stituit ne pro sua neglia
in dampnum monasterii
redundaret electam tm
a monachis factam et pecti
tam confirmari pende
te questione sup iure eli
gendi nec voluit pro
illa vice confirmare vel
infirmare

Item nota q epus fundat
intencionem sua de iure
comuni in ecclesiis et monasteriis
sue diocesis ut ipso iure
ei subsint ut s. de p
sp. c. auditis

Item nota q electus remitti
are potest ad confirmacionem
electionem de se factam in ma
nibus eligencium vel eciam
in superioris manibus vel
inferioris fuerit de elec
c. i. elec li. vio

Item nota q monasterium constituit
sindicum vel procuratorem et
sic non est vis de vo
cabulo s. de procuratore spe
ciali

Item nota q vacante se
de conventus litigat
de suis iuribus et sin
dicum constituit ad idem
s. de confirmacione cum dilec
tus

Item nota q si non possidens
ius eligendi non admis
so possessore eligit spo
liare dicitur et spoliat
possessorem et hoc probat
verbum spoliarit

Item nota q s. nos igitur
de restitucione que con
dicitur madenses seu verum
ad aliquos in videns
clite ut ad producendos
probaciones obmissas non
q in fieri ipse defende
cia eius exemptionis im
mediate ecclesie sub-
iectas

Item nota q electio facta le
te pendente non est nul
la si pendente effectu
lis i. confirmetur de hoc
in glo. ult.

Oppo et vide q rei
nenda erat peticio preci
epi eo q allegat
et se fundavit super ec-
clesie monasterii quia non
sequitur monasterium est sub-
iectum ergo ad epm ptinet
eligere sed pocius ptinet

et congregationem monasterii. de elec. c. i. dilectus
filius xviij. q. ij. c. ij. in verbo subiectionis que
sunt addicio. addit quod
prior ecclesie esset propositus
ecclesiam esse in quasi pos-
sessione iuris eligendi
abbatem. Et hoc la-
tius prosequitur Innocencius
ponens duos modos
intelligendi hanc literam.
Unus est conformis
Glosse, quod prior ecclesie
contendebat quod ad eum
de iure speciali pertinet
ius eligendi in omnibus
causis sibi subiectis et
ideo precipue proposuit quod
monasterium erat sibi sub-
iectum et ex isto infere-
bat ad eum pertinere
ius eligendi, dicendo
eum fuisse in quasi
possessione huiusmodi, fore spolia-
tum a monachis. Et hoc
in parte quod tempore quo
iudices mandarunt
monachis, ne eligerent
donec cognosceret de
iure, quod dicebat se c-
ristopus. Ecclesie in electione
item in eo quod peciit
eum se restitui ad
possessionem eligendi. Et iste
est verus intellectus.
Alius modus intelligendi
est quod prior ecclesie insista-
bat ad hoc ut cassaret
electionem monasterii quod dicebat
eam factam ab excommunicatis
prout dicitur in antiqua.
Et ad probandum quod excommuni-
catio lata ab episcopo con-
tra monachos tenuisset, propo-
suit de subiectione monas-
terii. Et hic intellectus est
contra litteram. Sed primus
est verior. Item excommune
in fine c. quia ipsa
non confirmat ut affir-
mat electionem. Et primo
probo quod debuit statim
infirmari quia facta
lite pendente, sed ut littera
per textum in c. ij. de dolo et
contumacia. Innocencius quod hic non
erat facta res litigio-
sa, quia ius eligendi
de quo agebatur et quod
erat in iudicium deductum
et sic ius dubitatum
translatum fuit in alium sed
electum sed ius prelature
de quo non agebatur non
cum contendebat episcopus
se esse abbatem, sed si
de hoc sed de prelatura
fuisset questio, tunc bene
procederet contrarium, quod de-
clarabis. Tercio respondet vel dici-
tur quod hic non erat locus
dicti rei litigiose, quia
non agebatur de [illegible] dominio
vel quasi dominio rei, de qua

uo͠t. C. de c̄pā. Cum

Item oppo ad idem de
c. i. et ii. l. ut lite pen
li. vi. et que uidit uide
corrigit hec decretalis
ibi cum dicit q̄ electio
facta lite pendente ē nul
la, ad hoc q̄ ibi muta lo
cut in duab casib; ibi
cum locut eccl̄ia de
qua pendet litis quod
utraq; contendit se pla
tu. Ut alter agit alter
possidet et sic platum
deducitur i litigium et
uno altero cedente uel
decedente alter substitu
ni pt de arb. c̄ ꝑte
C. hic casu quo tunc de
iure eligendi scilicet ad
et sic hec solucio redit
in idem cum soluc̄ione q̄
ei prc̄ess

Item oppo ad idem q̄
electio ꝑ mo̊ chaos re
uocari debet electionem ꝑ
que eccl̄ia ibi posside
bat uel eligendi q̄ ꝑ
diderunt possessionem sicut
cum quis possidet per
cōstitutum ut notat de
resti. spol. Olim. ad hoc
q̄ non ē uerum q̄ eli
gentes non possidebat
ꝑ electum sed potius ꝑ se
ipsos et in se ille tenuit
erat pendente litis no

eius

Item oppo ad idem q̄
hec electio facta fuit
coram iudicium iudicium
quod nulla uel saltem
rescindenda ut de eo modo
gtr q̄ ut idem ex c. i.
Et confirmat q̄ tr̄ ꝑrisdi
ctio habet uim iurisdictionis
et transit i rem iudica
tam s; ab ea nō appellat.
ut de elec. Cum dilecti
Et posito q̄ iudicium
non habuisset alio modo
tamen iudicum tacite
do i eos uidetur iurisdictionem
prorogasse ut ff. de off
dele. Cum olim. ad
hoc ulterius dicitur pt dici
q̄ in prorogacionem requiritur
consensus expressus de off
de off. dele. ꝑ. et c.
uel quando ad utrumque
iuri plenius dici pt
q̄ hec iurisdictio non
tenuit tamen facta
ex abrupto et sine
cause cognicione ergo
non habuit uim iurisdictionis
maxime q̄ adhuc non
agebatur coram iudice
in c. ii. hec quippe
sed ea cognita fuisset
hoc tenuisset. Quidam
dicunt q̄ est q̄ sine
cause cognicione sit preceptum
tum s; no teneat hec
solucio ꝑ preceptum

ua rpetit ff q metu
ca l. ult. Et hanc solum
dampnat primo dicens
preceptu tene esse sine
cause cognitione in illo q
ptinet ad offm pp̄ pre
cutus vij. q. j. Quia fr̄
o. de elec. or. Ad audi
ubi dehr. Et pena
imposita eadem sine or
dine iudiciario ligat
ij. q. vij. Si quid ab
epo. Et ideo soluit
primo aliter qd preceptu
non tenuit ecco qd ipse
non erat commissu iudi
cibus. ff. de regu. iuris. sli
uis. Ea que. Et quia
notorie apparet iniustum
et ideo nec per superiorem
debet haberi ratum. ff. de
app. Sed liceret. Et h
solutio est vera vel est
sit primo qd superior ad
quem ptinet confirmatio
bene potest facere elecm
phicam ... quod
contendit ad quem ptinet
at primo eligendi, nam
pendente contra ipsam volum
prohibet eligere. ff. de
aqua cottidiana et esti
ua l. penult. Secundo
pbo qd electio erat con
firmanda quia facta fuit
a monachis ad quos de
iure quia ptinet eligere
Item quia erat in qua

possessione ipsi electionem pro
factam. ff. de in integrum resti.
Consultationibus, dicit quidam
qd non erant quasi possessores
bone fidei, nam oppo
nebatur eis qd erat dicco
sa et violenta. Alii dicunt
qd monachi non erant in
quasi possessione, nisi per
hanc factam electionem. Et
hoc non est verum, cum prius
elegissent. Sed possent
sustineri hec solutio qd
per electionem non sit quis
quasi possessor, nisi con
trariis aliis de quibus l.
in quibus quibus dicit
Alii dicunt qd non erat
confirmanda electio quia
erat facta ubi eos contra
ipsum opponebantur in illa
cabsa ecclesia non
tenuit ecco qd monachi
non erat subiectu epo eo
quadam de qua dicam est et
eo hic articulus an eccam
tacite tenuit tamen cum
dicatur erat prius discu
tiendum eam ipso pen
debat non tenet electio
Sed cum hoc opposito, qu
eo quia eccam erat ipsi
possessoe subiecti monachis
ideo tenuit eccam
Secundo ..., primo qd hoc
competit sibi ratione appel
non possessionem tenet quia
actum impeditis, et ipsi ...

ptas excommunicandi ut de
resti spol. c. olim in .i. ubi
de hoc. Et ideo ad primum
contrarium dicendum secundum quod
prima solutio est vera quod
confirmatur clericus qui pos
sessor qui est in quie
ta possessione prout est
dictum glo. ult. Si enim
fit lis an possideat
vel non et per consequens an
teneat electio vel non
tunc suspenditur confirma
tio ut supra dictum est. Si vero quod
terciusmo quae funda
bat intencionem in eo quod
quo ad ius eligendi di
de cler. c. i. tunc o
pus est ut eius probet
de iure suo. Et hoc est
quod ibi donec etc.
Aliter contra ad idem. Et
vide quod est pendente
lite debuit electio con
firmari. ii. q. i. si filii sunt
legitimi per verum legem, de
filiis et ex. c. ubi disputa
batur super legitimitate
filiorum etiam lite pen
dente. Dicendum secundum hostiensem quod
ibi loquitur de dispensa
tione quae pendet a gratia
sed hic de electione confir
manda quae confirmatio sa
dicit secundum ius quae est neces
saria. Et preterea preter
ea lite pendente non
fit. Faciunt nota. Sed dicitur de preterea

Hoc similiter tollit vel me
dius per dispensationem non
preiudicat litigantibus
sed per confirmationem sic. Ideo
non fit lite pendente nec
debet innovari scilicet ad instan
tiam partis vel etiam ex officio
iudicis implorato per parte
quia est tale officium in quo
iudex non habet plenam li
bertatem. Et sic loquitur
hic et supra ut lite pendente
etc. Sed illud quod
pendet ex libera potestate
superioris non impedit
tempore quoque propter litis
pendentiam. Et ita loquitur
Hoc hec omnibus istis contrario
tam fiunt super eo quod
electio statim fuit inf
irmanda quod fuit super
eo quod fuit confirmanda.
Conclusio quod quando dubi
tabat de possessione eli
gentis an prius esset ta
lis quae sufficit ad
validitatem electionis quae
dicebatur per partem episcopi esse
vitiosa et violenta. Et
super hoc pendebat lis
ideo lite pendente non de
buit sed confirmari. Et
per hoc preiudicatur liti
in preiudicium eligentium
ipsi tunc eligentes pe
tunt uti sua possessione
qua pretendebat licitum

Episcopus non ... confirmatio quando preiudicaret liti in preiudicium

ideo electo facta quamvis fac
ta erat pendente lite non
fuit nulla. Et hanc con
clusionem probat ffran
sic, primo quo ad istam
partem quod non erat con
mada .s. de maiorita
te et ob. ubi prelatio ad
hoc ut teneat presenta
requiritur quod possit iure
presentandi non litigio
sa etc. intelligitur quando
lam de elect. de cau
sa possess. Cum olim
et de maiorita. Consulta
tionibus et omnia iura
dicencia quod possessio sit
necessaria ad validitatem e
lectionis vel presentacionis. Secundo
quod non fuit infirmanda
rata est. Non sufficiat
quod pendeat lis
non inducit statim nul
litatem actitatorum, nec
inhibet iudicis. Et ideo
secundum primo, sed valet et i. de
maioritate et obed. nomine
in iure quod lite pende
te possint interdici.
¶ Et hoc quod dicit de
maioritate nomine operis
patet ffran. quia etsi
opus edificatum sit tam
iniuste potest demoliri, .s.
de novi operis nuncia
tione. Secundo iure quod dicit quod habet
tenere in iure ut patet de
iure contra qui interdem

tere c. ¶ Nisi esset in
hibicio ipse cum clausula de
creti vestri c. ad dissol
uendum de desponsatione impube
rum de eo qui prius inhibi
to iudicium hic non erat
iniusta licet aliqui dicant
contra per l. ult. ff. de aq.
cotti et estiva, dicentes
quod ibi de iure eligendi
est contrarium quia ibi v
trumque prohibebit cle
rici. Secundo primo dicit quod sicut
dicentes non intelligunt
illam l. Et hoc declarat
ffran. sic, quod in illa l.
dicitur quod pendente que
de servitute vie itineris
vel alicuius actus si pos
sessor domus servitutis sine
agat sine conveniat
debet tamen dominus qui
contendit liberum con
servitutem, sed non prohibetur
uti servitute pendente lite
sed si iste non possessor ipse
debet tamen de novo vti
eo pendente lite et
iste verus intellectus
illius legis prout not. ibi
glo. Et hoc dicit ffran
verum cum agitur isto inter
dicto in quo sufficit
possessio, et non iniusta ut
ff. de itinere actuque priua
to l. i. in glo mag. Secundo

in casu nostro in quo ut
teneat clericus requiritur
possessio non viciosa. Ideo
pendente lite in nullo
fauet [illegible] iudice possess
possessori. Et super possessione
nec iudex videat de
iure illius de quo est
questio ante finem litis
et ad intentum super licet
in dicta l. penultima non
confirmat de possessione
uel non possidente [illegible]
seruitutem tamen sic opor-
tet intelligi quia
in casu illius legis qui
petebat libertatem dicebat
dominum de [illegible] alius
possidebat. In hoc casu
domino probandi incumbit
dicenti se esse seruum
quod non possidebat. C. de
petitione hereditatis l. cogi
et sic etiam debet intelli-
genda illa lege diffi-
cilem. Et pro omnibus
hiis notatis optime facit
glo. de app. [illegible] solu-
ti [illegible] super verbo reduce-
tur. Clericus quia autem
egit hic [illegible] secundum
primo quod egit officio iu-
dicis non infestando pa-
ce petitorum ut possessorum
autem implorauit of-
ficium iudicis ut clericus

ista cassaret. Et etiam
quod [illegible] egit primo
deducens iudicium [illegible] occa-
sionem prime clericorum et super
hoc pendebat quod con-
iudicabatur quia pendente
clericorum [illegible] facta uis est
quod implorabat officium
iudicis ut cassaret clericos
tanquam facta contra
inhibitionem et tanquam
facta ab eo [illegible] et ab
eius qui [illegible] viciose pos-
sidebat uel violenter et
respectu prime demissi-
onis [illegible] fuisset
[illegible] ad infirmandum
clericorum tenuisset cas-
sare clericos sicut [illegible]
[illegible] renouata lite pen-
dente. Sed non tenuit in li-
bello [illegible] dicta. Et
ex quo [illegible] fuit concessa
restitutio clericorum cum resti-
tutio petitur ante nunc
fit in ea libellum of-
ferri videtur. Primo quod
in casu nostro non fuit ipsa
restitutio quia [illegible] restitu-
tionem reintegrande
sed hic solum restituitur
ad audiendum. Non est
restitutio in integrum que
[illegible] dicitur cum rescindi-
tur [illegible] ut [illegible]
uel quando [illegible]. Ex quo

infert q(uod) i(n) hac libell(us)
est nec(essa)rius uel lit(era) q(uod) t(ame)n
si suffi(ci)t q(uod) petens eu(m)
habeat aliq(ue)m colore(m)
nam sine colore ad
mitti no(n) d(ebe)t ff. de
minor. l. minor. Et de
hac q(uesti)one est tex(tus) in
c. de off. iudic. c. ij
quia h(ic) fuit restitu
tio iniadent(ibus) eu(m) ne
glige(n)t(er) p(ro)cur(atoris) in pro
ducend(is) p(ro)bac(ioni)b(us) co(ram)
nec req(ui)rit(ur) libell(us)
n(ec) lit(is) (con)testac(i)o(n)e n(e)c
ordo iur(is) eode(m) q(uo)d eo
eo quo h(ic) d(icitu)r pen
dente (con)trou(er)sia loq(ui)t(ur)
Videt(ur) (pri)mo, q(uod) p(ote)st in
telligi de (con)trou(er)sia
respectu p(ri)me electionis.
Sz hoc no(n) plac(et) q(ui)a
q(ua)ntu(m) ad ista(m) q(uesti)o(n)e(m)
t(ame)n erat titul(us) electi
p(er) renunc(iati)o(n)em. Melius
ergo intelli(gi) ut ip(s)e d(icit)
pendente (con)trou(er)sia su
per subiectione et ob
edie(n)cia. Sz s(e)c(un)d(u)m d(icitu)r
pendente (con)trou(er)sia sup(er)
iure eligendi, quod p(re)
tendebat ep(iscop)us ad se
p(er)tin(er)e (et) monachi ad se
(et) hoc p(er) lit(er)is. Sz inad(ver)
ter (et) p(er) ui(m) (con)seq(ue)nc(ie)
sup(er) subiectione (et) (con)temp
[illegible] expedita est ua

lata glo(sa) (pri)mo p(ro) plur(ibus)
q(uo)d d(icitu)r q(ui)a h(ic) ep(iscop)us
p(re)tendebat se fuisse in
possessione iur(is) eligendi (et)
tenens se spoliatu(m).

¶ Queritur (et) pono, q(uo)d ep(iscop)us
(con)stitutus in q(ua)si possessione,
eligit unu(m), q(ue)m electus
p(ro)cura(ui)t ad ep(iscop)um
p(er)tin(er)e electione(m), negat
a(u)t(em) se ab ip(s)o fuisse elec
tu(m), i(m)mo p(ro)p(ri)o s(ibi) p(ro)bat
ep(iscop)um q(uas)i possessione
iur(is) eligendi. Videt(ur) (pri)mo
q(uo)d no(n), q(ui)a no(n) p(ote)st sibi
renu(n)tiari gene(ra)l(iter) possessio(n)es
f(ac)t(a) de iur(e) d(i)c(t)o ep(iscop)o
d(i)c(t)o electo. Item si talis
electus p(er) ep(iscop)um mortuus
est, videt(ur) (pri)mo q(uo)d ad
q(ui)c no(n) s(ecun)da ep(iscop)us q(uas)i
q(ue) possessione, nisi monachi
aliu(m) eligunt et electione(m)
faciat, faciat (con)firma(ri)
c. de elec. Quia clam.
¶ Ex hoc infert q(uo)d h(ic)
no(n) (con)firmat electio
monachoru(m), q(ui)a de pos
sessione pendebat q(uesti)o
int(er) p(ar)tes, et q(ui)a p(er) electione(m)
monachor(um) videt(ur) ep(iscop)us
spoliat(us), et illud est
si possessio t(ame)n agatur
si ep(iscop)us p(ote)st p(ro)bare q(uo)d
s(e) mortuo elig(er)e t(ame)n ob
tinebit, u(el) d(ic)a ca(usa) poss(essionis)
ep(iscop)um causa. Item si

monachi alium eligunt
unde quero si per talem electionem
priuatur episcopus quasi possessione.
Videtur primo quod non quia non
interuenerat aliquis actus
exclusiuus iuris episcopi
quia non accessit ad
possessionem, sine non fuit
usus, sufficienter se posse
repelli. Et in hoc casu
sit nisi sit timor iuris
vel facti, ut si non ueni
quam possessionem quasi fuerit
vel dubitat ad se non per
tinere vel an pertineat de
iure, ut de simili dicit quod
tenet ad idem. Secundo
necessit de electione vel
etiam confirmatione tunc non
dicitur perdidisse quasi possessionem
quia non perdit sine actu
et corporali compulsione,
ut est in iuribus supra
patet. Et ita dicit stare
licet aliquem in nouella
sit non patet, et male fa
cit qui facit [illegible] de acqui
renda possessione. Quam
admonitionem. Queritur quid
si clericus pro tempore tunc
habuit vel priuatur. Re
spondet primo quod per
hoc patet episcopus priuari quasi
possessione de hoc de eo
est probatum. Secundo
[illegible] quod per [illegible] sunt
pertinet plebanus sufficientiam se
posse repelli de iure
ab ipso per quo lata est
est dato quod non eligat
ut quod casus si non obtulit
quia inhabiles presentauit supra
[illegible] eligendi est de ac
quirere possessionem. Et
id quod. Et ita similiter
perdit subditos possessionem
eo ipso quod subditus in
cipit alteri obedire
quia ecclesia aliter ma
net possessione. Sed contra
[illegible] possidet ut in re
sine possessione [illegible]. Et
hoc intelligo cum li
mitatione eorum que dicta
sunt in textibus precedentibus que
[illegible]

Quero quid si fiat
electio per monachos et
episcopus vel per se contradixerit
vel aliud impedit
non prosequitur [illegible] sine
Videtur primo quod per hoc
non perdit quasi possessionem
nec tutum est sibi tunc
inhibere monachis [illegible]
[illegible] quod per hoc faciet
monachos possidere.
Vel unde tunc episcopus
possit agere contra monachos
eligentes uti possidetis
[illegible]. Primo quod sic
quod turbat eum esse uti

possidet s. l.

¶ Sed contra hoc opponit quia electio est actus qui iudicat et sic ista [illegible] videtur inducere turbacionem fiat vel sicut non inducit turbacionem quia sive monachi dicant ius electionis ad se pertinere vel non pertinere per hoc non preiudicat electioni. Sed dicit Innocentius quod aliud est in contractu quam in religione quia per electionem inducitur magna turbacio sed per assercionem verborum non. Et idem est in simili casu secundum Innocentium quod si non communis sed possessionem [illegible] consecrat aliquid per hoc turbat [illegible] cogitare et competit eum velut possidet, cadit etc. [illegible] contradicitur [illegible] lata sic. Sed inquit contra confirmatum vel contra electum competit interdictum uti possidetis. Videtur Innocentius quod non quia non durat [illegible] bati tamen non contendant se possidere ut quasi possidere ius eligendi [illegible] perit aliter primum sed ma[illegible] se [illegible] fatuit de turbacione lig. Quid si episcopo sciente et non contradicente fit electio. Videtur Innocentius quod per hoc perdit [illegible] possessionem et acquirit

ipsi eligenti possessionem quasi [illegible] suo. Etiam si prius non possidebat, nam in aquirenda possessione [illegible] sicut necessarius est consensus, velut pacifica possidet s. de postulatione. Bone i. [illegible] cum interveniente cum animo acquireret, acquisita est. ¶ Et ex hoc [illegible] dicere secundum Innocentium quod attendatur confirmacio sequens quod non [illegible] ea que dixi in [illegible] [illegible] quod dicendum pondat quod [illegible] fuit institutus solic[illegible] [illegible] [illegible] videtur iste [illegible] [illegible] dicere de possessione bone fidei. ¶ Sed quod ad [illegible] alicuius [illegible] se possessor [illegible] pacienciam vel quod non contradixit electioni. Et ideo hic notat Innocentius quod electio habet plurimos [illegible] forma est prima [illegible] electionis [illegible] pacifica illorum quorum interest. Tercia confirmacio facit [illegible] declaracio [illegible] quod per hoc velit Innocentius quod [illegible] per primam [illegible] electionem detegi pacifica [illegible] perdit quasi possessionem et eligens acquirit [illegible] pendet electio. Et dicitur

acquisiuisse per electionem
¶ Ob istam· dicit quod pacta
quod inest quo est pos
electos/ sed quid contradicetur
Tamen dicit quod non· sum
ut si legitur consumma
tum sed ecclesie prius/ Antiquus
eligendi acquirit quasi
possessionem non contraxit sed
ut communiter· dicitur enim per
de semper electio in effec
tu/ donec durat institu
sicut dixi· ut· de rescriptis
mandatis quod consentit
gratiosi dicitur prosequi in effec
tu/ donec durat institu
tus/ Ex predictis infert
hic/ Innocentius· ut si elector
concurrit cum antiquo pos
sessore in utendo uti pos
sidetis/ obtinebit talis
ille/ quem recepit possessio
de tempore litis contestate· Et sic
ergo tamen antiquus possessor
ut contradicat electionem quam
primo fecit et protestetur
et agat de iure suo
quia tunc hic per obtine
bit in uti possidetis/ pro
quo facit non de resti
spol. capitulo ii·

¶ Tanto magis ubi qui
possidet ius eligendi contra
collegium· Debeat dicere
causam et ostendere quod bona
fide possideat Et ut

Innocentius· et quibus presumitur
bonus· ut· de scrutinio in or
dine/ Et dominus Iohannes
Innocentius/ licet enim quo presu
matur bonus non tamen presumitur
bone fidei possessor/ immo
in casu presumitur male
fidei/ quod pro collegio fa
cit ius commune/ et conti
possidetur/ ut hic dicitur
de presumptione c. si. li. vi/ Ego
tamen concludo quod sola
electio in causa uno facta
a quocumque non firmavit
capitulum in possessione/ si
in ea erat et tanto fu
isset capitulum/ si electio
confirmata fuisset sua
electio/ non enim perdidit
sua electione possessionem
per electionem [illegible]
contradixisset ut patet
ex predictis/ Innocentius aut
non contradixit/ et per hoc
possessionem perdidit ut hic
et dixi de spoliatio
non tamen propter hoc con
firmabitur electio sed mo
dicum fiat quod possessio
quod non fuit quam possessio
bone fidei/ quod requiritur
ut· de· dixi·

¶ Nota ubi verba sindicum
contraria/ soluit/ Innocentius
Et videtur quod constitutio
sindicus vel procurator fra
[illegible] sede vacante

solus Gel. [illegible]
glo.

no tenuit, que dcs. si
cu consensu plati. i. de
iudi. Cum que, et ne
se. va. p toto. Solus

Solu.

gloc tenuit, q hic age
bat de iure collegii
sz de elec. c. de sue
cum dilectus, secus aut
si ageret de alijs iuri
bus ut in c. ij. Item hic
agebat de iure qd
inclus ecctia sede va
cante, sz de electione, de
hoc nota in dco. c. Cu
dilectus. Item illa mra
ne sede vacante, lo[c]u
de ijs que separati [illegible]
tat ad alterum, secus
si conunt, quia tunc sit
devolucio ad [illegible]
Glo. statim sequitur
quit cum isti iudices
potuit inhibe. Et ar
dicunt ex quo iudicis
erat i q possit eli
gendi alium qui [illegible]
tiauit. Et sic videt
tene glo, que cum hoc
obiicit et remittit ut s.
Glo. sup vbo presump
serunt, notat q lz isti
iudici [illegible] prohibicionem
no debuit elige hz
facta electio, tenet dec
rep. [illegible]
Glo. in [illegible] not q in
spectio [illegible] hic debuit
[illegible] confirmans sede
vacante p capitulum [illegible]

Glo. sup vbo protestaty
art p testacionem hic vale
dem opponit et videt
q protestacio precurs[illegible] int
valuit, c. de consti. Cum
ch. Solo q quitud ad tep
tum vim est contrad. et
ideo supplet maxie
Glo. pem[illegible] iudex p
gem cum hoc restitucio
det cu pcurrit est sol[illegible]
ponit opinionem q no, sed
dit dicam ut restitu[illegible]
minoris et maioris, qua
[illegible] probat i fine pont
p intellecta [illegible] et est glo
notabilis

Oppo p intellectu gloe
q eccl lesa potius det
age cum precario de
negligencia actione madati
Solucio quia ubi no est
i solucioneo, ecclesia lib
tatis no p[illegible] confirma
q declar ut in glo.
u[illegible] ibi, et ita videt
Est enim mens glose
q hic subeat iusta
ca restitucionis, Ego quo
glo infert q hic pt
loqui de restitucione no
tm iure minoris sz et
maioris ex [illegible]

Sz q iusta. Sz cum hic
oppon in v sz ede Et
vera est ista obiectio
Et ideo dd[illegible] vero q hic
iure minoris restituit[illegible]

post dicam [illegible]
[illegible] iure minor[illegible]
[illegible] restitucionem [illegible]

caliasset cum esset maior
cuius procurator esset negligens
imputatur sibi / facit de
elect. Si compromissarius
l. z. ff. [illegible] li. vj. Concludit
ergo glosa quod licet eatenus
exceptione careat quod vellet
posse restitui quam agere contra
procuratorem / Et hoc tenet
hostiensis contra Stephanum dicit quod si
potuisset carere subventione
iuris non fuisset concessa
sua restitutio cum sit remedium
extraordinarium
Glosa ultima obicit et solvit
solutionem apponit et post
priorem Jo. Cum sit contrarium
et permittit / de renunciatione
professus restitutat ipsam opinionem
Jo. an / cum contra
tat hoc c. / ipso / Et dicit
quod hec clausa erat causa
laudandi / et sua per inhibitionem
iudicialis / Tertio glosa
quia ipsi erat in possessione
aliud eligendi et ideo lite
pendente privari non
debent
Sed contra hanc solam glosam
opponitur de prono / quia
illi lite motam non debet
praeiudicari / quo casu primus electus
dicitur eligendi lite mota
non debet eligi Jo. dicit quod plana
te potest eligi
Sed contra hoc opponit glosa
de maiori et obedientia / et
hic et glosa quod eligere non debet
si eligat superior ad

que spectat institutio
non confirmabit electionem / nec
cassabit pendente contra
ipsa / Et hic nota Jo. in
c. hoc quippe / Et
glosa dicit quod lite mota
super iure eligendi potest
possessor eligere. Sed electus
non confirmabit donec causa
terminabitur / quia lite pendente
possessor percipit fructus
Sed non facit eos suos
sicut fuit finaliter pendet
eo eventu litis [illegible]
inde glosa resumit opinionem
Jo. acceptando eam / quod
et patet et cetera. / Restitui
tur

Auditis

/ causa est
contra eam
sequitur est lesa propter
placitos obmissos et
primo tractat factum / Hostiensis
intelloquitur ibi lege
Casus in tenore et cetera Inter
episcopum vigoriensem tanquam
actorem et abbatem de
eveshamia reum super quibusdam
ecclesiis in valle de
eveshamia constitutis quod
vendicat quatenus episcopus illas
lege diocesana vendicabat
et abbas dicit illas exemptas
a iure eius episcopali
et in casu quo non esset exempte dicit se
illas eciam iure episcopali
etiam ex possessione. Et
episcopus per articulum de
exemptione abbas non

probauit, et sic de posses-
sione probauit. Et extra
quod parte eius sunt alle-
gatum quod vigore eius a
multis tempore vacasset quo
de falcato [?] pre[?] [illegible]
lecta per albertum non erat
completum, unde petiit se
per restitutionem in integrum
admitti. Item quando post
confessionem in ea abbatia
inuenerat quedam pri-
uilegia de quibus antea
sibi non constabat in
quibus continebatur quod
vallis de Enctam [?] es-
set ille locus qui da-
tus erat libertati per
duos reges, quem eciam
Celestinus papa donat
libertati, ad quod per eu-
[?]menter per bullam restitu-
tionis petiit se admit-
ti. Ipsa conditio [?] vtra-
que [?] terminum probacionis ne-
cessarium obmisisse, et
quod vtraque eam fugit
iure mortis. Et ad pro-
bandum obmissum allegat
restituit et demum ad-
mittetur.

Item quod locus diocesana
comprehendit sub se locum
nullius [?] et sic in proposito
large sunt locus dioce-
sana de qua loquitur
in primo et statim sequitur
q. [?] in hoc de qua
vi. de off. or. Cum dilectus

Item de hoc verbo prius
quod idem sonat vt omnino
et quo ad omnia, et est
sensus in proposito quod abbas
dicebat eam ad sedem apostolicam prius
fuisse exemptam, id est omnino
et quo ad vtrumque locum.
Item non est probatio dicit
de eisdem, ideo eciam dicent
contrario concludentes, ut
probat Ostiensis in [illegible] ex quo
infert quod probacio mota
non releuat probatus, ad
hoc [?] de probationibus in summa.
Item quod abbas per se
ipsum vera capitula [?] secundum
de alio in fabrica. Ad hoc
[?] de presumptione. Audit et hec
ibi in textu, ut videat
dicens capitulum locum personis presse.
Item quod tempus vacationis
eius fuerat dormitare
per sponsorum [?] caudam et
dicit subdi ibi subditur.

Item quod concludi debet in ea
de quo i de sepe de
verbo signi. Item quod restitu-
tionem eam non docto de
lesione, dummodo hoc asserit
et assumit. [?] hac causa quod
dicit se lesum in probacione
obmissa, et sic per tempus
lapsum. Vnde si dicat
se lesum per contractum vel
summam quam tunc [?] per se
probare de [?] c. C. i.
Item quod causa fugit

iure minoris de hoc ibidem
¶ Nota quod restitutus in inte-
grum, fundatur super equitate
ibi equitate pariter rigor
est in quantum | preferenda autem
equitas rigori quod sta-
ta est in ff. de hoc
C. de [illegible] l. i.
¶ Nota cum est questio
inter duos privilegiatos utrum
utrique contra reliquum utitur
suo privilegio | sicut hic va-
cat contra alia
¶ Nota quod restitutus nisi sit
gravi datur iactura seu
dampno ibi gravi | Contra
Et videtur quod hic non
debuit concedi restitutio
propter probacionem obmissam
quia obmittenda proba-
tione prelatus potest facere condi-
cionem ecclesie deteriorem in-
de ipso iure tota | Solutio
verum est quo ad hoc ut
teneat ipso iure sed non
quo ad omnia hoc est licet
obmittendo condicio-
nem possit facere deterio-
rem | tamen ecclesia lesa
restituitur ut hic | Quod
hic ecclesia restituitur
iure minoris
¶ Queritur in quo minor potest
restitui contra sententiam confessionem
videtur primo quod sic ergo
eo tempore quo fuit confessus
confiteri non tenebatur
quia tunc non est verum iure
confessum | vel restituitur ad

probandum falsum esse quod
dixit vero | Sed ecclesia vero
est id quod fuit confessus
non restituitur | cum non sit de-
ceptus ff. de minoribus l.
Verum proinde | Et eo casu
quo restituitur minor con-
tra sententiam confessionem | maior ecclesia
restituitur quo ad omnia
que coherent confessioni
minoris ff. de minoribus
l. [illegible] | Sed et alias ecclesia
restituitur [illegible]
dicit id quod [illegible]
tur | ecclesia ad con[illegible]
maioris C. e. l. Si ad-
versarium l. i et ii | Er-
go quod hic facta fuit
restitutio ad probandum
probacionem obmissam ut dicit
supra
¶ Queritur quid est hoc di-
cere solutus opponere non
i. allegationem | et credit
hoc sine sit obmissa
exceptione | sine aliqua ar-
ticulis | cum probacio est
oblivio | Circa hoc quero
an ecclesia possit resti-
tui adversus peremptoriam
datam ad proponendum
exceptionem dilatoriam vel
defectum contra beneficium
[illegible] | Et videtur quod sic
e. ti. l. ii. et [illegible] ponere
oraciones | [illegible] obtinuisse
quod non | et hoc ecclesia non
compescitur C. de clericis
pensatis racio quia in hoc

sicut
non videtur lesa, sicut nec
restitui ecclesia ad id quod
obmisit per dolum quia
in delictis non datur restitutio
C. Si adversus delictum
l. i. Et hoc verum quando de-
liquit tota ecclesia. Secus
si prelatus vel sindicus fecit ista
delicta [illegible] Quid
si ecclesia obtulit se pro-
baturam postquam [illegible]
[illegible] probationem tamen
[illegible] ad hoc restitui
[illegible] primo quod sic quia
[illegible] manifeste apparet ipsam
lesam, ergo debet resti-
tui.
Sed contra [illegible] o[illegible] [illegible]
hoc sequitur quod si ecclesia
produxit testes super
uno articulo quod tunc post
publicatas attestationes
potest restitui ad producen-
dos testes meliores
contra [illegible] de testi.
Solutio [illegible] primo quod
aliud in primo casu quam
in isto, nam ibi nullas pro-
bationes fecit evidentes
ecclesia lesa, sed ibi aliquas
fecit. Unde est evidens pro-
quibus diligentes probatio-
nes potuit in hoc [illegible]
[illegible] vel vide [illegible]
[illegible] et sic non lesa
et hoc verum nisi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

quod ecclesia facilius prelati fue-
runt obmissi boni testes
tunc enim restitueret equita-
te [illegible]. Quid si post pub-
licationem testes [illegible]
[illegible] ecclesia eorum [illegible] aliud
cause grave occulte. Re-
spondeo primo quod si pro-
ducens non erat in culpa
restituetur ecclesia et hic verum
licet videtur quod si ecclesia
fuit in culpa, nichilominus
debeat ecclesia restitui
ne culpa prelati vel procuratoris
imputetur ecclesie, ut hic.
Et hoc est verum, [illegible]
Contra, nisi tota ecclesia
[illegible] deliquisset.
Quero utrum maior
possit restitui quam probationem
obmissam [illegible] quod sic
[illegible] primo dicitur hic
generaliter quod qui obmisit
producere probationes sine
culpa restituitur. De hoc
clarius nota [illegible] de testi.
Cum venissent.
Glo. prima [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod non
tenuit donatio libertatis
facta monasterio [illegible]
[illegible] de [illegible] ecclesia
Solutio glose hic est
argumentum quod tenuit. Sed
ad [illegible] dicitur primo quod hic
non dicitur quod tenuit do-
natio sed solum quod tenuit

libertas data p(er) litteram
facitis de ista donatione
mentionem. Et vult dicere q(uod)
similes religiosi solum indu-
cunt ea de manu sua et
ratificatis non admisso
titulo. Sed Host(iensis) dicit
q(uod) donatio tenuit quo
ad temporalia non quo ad
spiritualia. Sed Goff(redus) ne-
cnon et quidam non dicit
q(uod) donavit eccl(esi)as
q(uod) donavit locum ipsa
q(uod) potuit remittere re
galia iura. Et hoc est
lex quod eccl(es)ia potuisset
remittere in prejudicium de
in prejudicio c. l. li. vi.

¶ Glo(sa) in declarat quid
continebat privilegia cle-
ricorum et dicat ecclesie re-
galia similem regum
et patrum.

¶ Glo(sa) in a vot. deducas
tempus vacationis eccle-
sie [illegible] et patri quod
unum nobili [illegible]

¶ Glo(sa) in ista ponit fa-
[illegible] fingit eccl(esi)a et q(ua)n-
tum [illegible] non fingit. Item
[illegible] quod ponit duas
[illegible]
et subdit alias duas.
Notat glo(sa) quod eccl(esi)a
fingit iure minoris. Item
fingit iure rei publice.
Item fingit in iure [illegible]
non fingit iure pupilli

rem dat glo(sa) quia [illegible]
pupillarem etate non
habet [illegible] posse.

¶ Sed cum eccl(esi)a sit deterior
condicionis glo(sa) in quibus eccl(esi)a
comparatur minori, dicit
quidam quod in omnibus. Sed quo-
modo quia etatem com-
paratur minori sed maiori
[illegible] c. l. li. vi.
Item quero an con-
[illegible] restituatur [illegible]
et dicit glo(sa) pro [illegible]
et concludit [illegible]
ne frustra fuit
[illegible]
tia. Tamen quod opinio
est quod contra [illegible] re-
stituitur eccl(esi)a sicut mino-
res sit [illegible]
que veniat ad robo-
randa alia [illegible]
quod eccl(esi)a non restitu-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ecclesia [illegible]
[illegible]
restitui contra lapsum
temporis.

¶ Glo(sa) penult. ponit [illegible]
exempla in quibus re-
stituitur eccl(esi)a et patet
intellectu glo(sa) ult.
[illegible] Et vide quod non

debuit restitui ecclia
eorum eciam sicut restitu
itur eorum minori ff de
minoribus vij [illegible]
glose [illegible] dicit idem
minori fallit cum pecu
niam amisit sed ipse
minor [illegible] eam recepit
ab alio minore [illegible]

Ex litteris

[illegible] cum moniali be
[illegible] hos eos ius
[illegible] restitui eciam
[illegible]nor et idem dicit
[illegible]tam eos citra suppli
cacionem et prima ponit
mulieris supplicacionem
et iudicis relacionem ra
dat iudice ibi licet
autem

Casus in titulo et sunt
et mulierem causa
matrimonii vtebatur contra
quibus dicte petentem
ad peticionem viri [illegible]
aliquod impedimentum
consanguinei [illegible] affinitatis
sententiam diuorcii [illegible]
obtinuit. Quare mu
lier ad sedem apostolicam
appellauit. Tandem causa appellacionis
fuit commissa iudicibus
quorum vnus conuentus
abbas sentenciam prioris
iudicio [illegible] mulieris con
tra confirmauit. Pater
predicte hoc audito

accessit ad abbatem in
[illegible] quod nomine ab
batis [illegible] dicti [illegible]
diceo [illegible] de super
[illegible] impedimentum
abbatis [illegible] non in termino assig
nato sed post octo dies coram
eodem comparet suppli
cans ad sedem apostolicam et
[illegible] ita quod
intelligo [illegible] quibusdam
iudicibus quod quid de
fraude et perpetrata
non constet tamen pulic
rem restituit [illegible] fauo
rem minoris ad audiendum
mandans iudicibus quod
[illegible] constat de fori [illegible]
iudicii [illegible] infirma
tam vel confirmatam

Nota quod in foro ecclesiastico con
noscitur de causa matrimoniali
ut hic [illegible] de iis
legatis qui non erant
[illegible] de hoc nota [illegible]
de consanguinitate [illegible]

Nota quod pater defendit
eam [illegible] quod [illegible]
de supposicione [illegible] inte
quod ipsa filia [illegible] appellauit
et suppleuit. [illegible] quo non
[illegible] hic non distinguitur [illegible]
[illegible] eciam seculare
ipsum [illegible] de hoc [illegible]
de [illegible] c. [illegible] vj

Nota [illegible] infirmatum non est
[illegible] sufficienter [illegible]

[illegible] (marginal note, right margin)

[illegible] (lower right corner)